

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New
Guinea

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f

Contents

FRT	1
Matyu	3
Mak	82
Luk	131
Jon	212
Aposel	277
Rom	352
1 Korin	390
2 Korin	431
Galesia	460
Efesas	477
Filipai	492
Kolosi	502
1 Tesalonaika	512
2 Tesalonaika	520
1 Timoti	524
2 Timoti	534
Taitas	541
Filimon	546
Hibru	549
Jems	581
1 Pita	592
2 Pita	604
1 Jon	611
2 Jon	621
3 Jon	623
Jut	625
Revelesen	629
Glosari	672

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam language of Papua New Guinea
[iws]

Translation by Wycliffe Bible Translators

© 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Print publication, 1989 by Bible League International

Web version
2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share – to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice – For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri.** Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa. Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela.**

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela.**

Yai Win Kibiya

MATYU

Matyu siya winkika ta yokwowa. Matyu siya Jisis siir mi kigna miriyan inkam nwir ieya mi siir inig whirin Livaikin. Ta Yokwowa Matyu siya winkika Jisis siir nomiyauim Juda ikamim simiiram. Mi sima sima ina boinim Jisis siya pi hinin inkamkin mi sima siir kigwinim mi ina boinim krma wakaenanaeyin Jisisin ti siya nimbiniyin Matyu siya winkim niwii whiekakim Jisis siya boinimauuwim simiir. Iriig.

Tiriginim yim Jisis Kraisi siir yidiwi wanwiyaeyim simiir inig ima (Lk 3:23-28)

¹ Ti kara winkiyim yim Jisis siir yidiwi wanwiyaeyim simiir inig ima. Jisis siya yio inkam komiyyin nu kigriraowiyin Devid siir isidgin mi yio Devidin Ebrahamni isidin siirgin.

² Ebrahim yio Aisakni adgin mi Aisakin yio Jekopni adgin mi Jekopin yio Judani adgin mi siir nomousisim ikim, yio simiir yao adgin.

³ Judain yio Peres Sira sowiir adgin. Mi sowiir yopiya Temaka. Mi Peresin yio Hesroni adgin. Mi Hesronin yio Ramni adgin.

⁴ Mi Ramin yio Aminadapni adgin mi Aminadapin yio Nasoni adgin mi Nasonin yio Salmoni adgin.

⁵ Mi Salmonin yio Boasni adgin mi Boas siir apua Rehapka. Mi Boasin yio Obetni adgin mi siir apua Rutga mi Obetin yio Jesini adgin.

⁶ Mi Jesiyyin inkam komiyyin nu kigriraowiyin Devid siir adgin mi Devidin yio Solomoni adgin mi siir apua biya Yuraiani wig niki oka.

⁷ Mi Solomonin yio Riaboamni adgin mi Riaboamin yio Abaisani adgin. Mi Abaisain yio Esani adgin.

⁸ Mi Esanin yio Jehosapetni adgin mi Jehosapetin yio Joramni adgin. Mi Joramni yio Asaiani adgin.

⁹ Mi Asaain yio Jotamni adgin mi Jotamin yio Ehasni adgin. Mi Ehasin yio Hesekaiani adgin.

¹⁰ Mi Hesekaian yio Manasani adgin mi Manasain yio Emosni adgin. Mi Emosin yio Josaiani adgin.

¹¹ Mi Josaian yio Jekonaia mi siir nomou yaowae ikim simiir adgin. Mi taka iya saeya Isrel simiir sauan omomin sima nikiunama om komii Babilon siir nu iir nini priimiriinakiya whisarii mi.

¹² Mi iya sima om komii Babilon siir nu iirar niki priimiriyyim whisarii mi mi Jekonaia siya Sialtiel siir ad nwokin. Mi Sialtiel yio Serababelni adgin.

¹³ Mi Serababelin yio Abiatni adgin mi Abiatin yio Elaiakim siir adgin. Mi Elaiakimin yio Esoni adgin.

¹⁴ Mi Esonin yio Sedokni adgin mi Sedokin yio Ekimni adgin. Mi Ekimin yio Elaiatni adgin.

¹⁵ Mi Elaiatin yio Eliesani adgin mi Eliesanin yio Matani adgin. Mi Matanin yio Jekopni adgin.

¹⁶ Mi Jekopin yio Josepni adgin mi Josepin yio Mariani kamkin. Mi Jisis siirin Maria saeya naokainakin. Sima siirin ha dapikim Kraisi, inkam Adi Komii siya nikropkiyin.

¹⁷ Mi yiniyyim Ebrahim siir hirankin nityokiyokiyim Devid siir nakiyanguniyyim isidim iuur whiigim mi Devid siir hirankin nityokiyokiyim yiniyyim ini iya sima om komii Babilon siir nu iir miriyya whisarii mi ini saiirar yadigniya, yim iriipi hariinan iuur whiigim. Mi iya sima whisarii mi priimiriyya om komii Babilon simiir nu iir mi ha nityokiyokiyim mi ini

Krais siya nimbiyama iya saiirar yakiyanguuniyim inkamin Adi Komii siya nikropkiyin mi yim iriipi hiriinan isidim iuur whii. Iriig.

Maria saeya Jisis Krais siir naokainaka
(Lk 2:1-7)

¹⁸ Niwiiyin Jisis Krais siir naokainan yio hiningin, siir yopiiya Maria saiirin Josep siiram bidi boiritmaiya siya nonkwonam. Mi siya iripa piu saika niki o karamaeyar niki owin mi ini saeyar yinokninkinkiya, saeya Adi Komii siir naeyiu iirsiyar nwokika yinkak.

¹⁹ Mi Josepin kamn saiiram boiritmaiyyin, siya inkam wadiekkin. Siir iga hinda tinda bi nokwuwikin. Nningaka. Mi siya Maria saiirin iikam whonkam ida kiyopsibgi haiginiuwim pi boriisopi. Mi siya hindara nimprio sopkiyam tiri mi saeya wi nididgak nwowisi.

²⁰ Josep siya ta saiir saiira naingwokwonanaekkin mi Adi Komii siir paekwosimin siirin nhwo siya yikiumauu. Paekwosim siya boin, Josep Dev- idni yinieyim sim yinisimin, ta kiriir wiga Maria yinkak nwowa kira saiir nonkwonasi kipi nidid. Waki yinisimin saiir mhinanau hir nwokaiyin, yio Adi Komii siir naeyiu miyyikin siyar haigiyumauugin.

²¹ Saeya wi yinisim yinkamiyyin naokainaei, siya wi Isrel simiir iikamim simiir dimin biye imiir haiyoprindiyumiigi mi wi simiir nanmaiwarkainaei. Mi kira siir inigin wi Jisis asi nokdap haiginiuwi.

²² Ti digworaekwo whiekakim nimbibiyamim ini ti yayiim bidi bidiniya Adi Komii siya boinkiyim profet inkamin siir boinmimauuwam mi simiir swoki boinurwokaigikin. Profet inkamin siya hiniina boinkikin.

²³ Wakae, wig kopaksim nunga ira inkamaka iripa piu nwo karam nwowa, saeya wi yinkak nwowi mi wi yinisim yinkamiyyin naokainaei. Mi sima siir inigin wi Emanyuel nokdap haiginiuwi. Mi ti paekwosim siir yayi ini dig ywokiya. Mi ti inigin siir inig mwokimwowin yio hiningin, Adi Komii krimiir Wanin siya ini krimakar nwowin.

²⁴ Mi Josep siya ha kaknaokaigiyin mi siya ini Biyyan Inkam Komiiyin siir paekwosimin siya boingikin yayiim ini simiir hiriinanar swoki tirin. Mi siya siir wiga saiirin ina yonkwonam.

²⁵ Mi Josep siya iripa piu saika bi nwomiminkin mi ini saeyar yaokaina budgiyin yinisim iirar. Mi Josep siya siir inigin Jisis yokdap haiginiu. Iriig.

2

Kam nhirim Jisis siir kignakiyam nitkim

¹ Maria saeya Jisis siirin omisim Bethlehem nu Judia hir naokainakin, iya Herot siya nu kigriraowan inkam komii nwowa. Mi mhoiyya saeya siir naokainakiyyin mi kam nhirim nauuni siyiun si ninokninkiniyyim, bieki nimbiiidniyyin hiranim om komii Jerusalema hiriir yit.

² Mi sima ini sriini, iya krima ti nauun win komii iir kigim ti yinisim winin naokainan siirin Judami inkam komiiyin simiir nu kigriraowanin ini papi nwowin? Nim krima ina yinokninkiniyyim ti yinisimin bidi yaokainakiyyin. Mi krima siir inig iir nini hainaniyam nitkim.

³ Mi iya inkam komiiyin Herot siya ta yai aiir wakaewinin mi siya ini hikakar ywokiyyin. Dimusi rani, siya hiniina naingwokin ti yinisimin wi siyar nokwokairinanaowidi siir igsopa. Om komii Jerusalem hirin iikam nhirim yim iriipi hiriinan ini hikakar mi okiyim. Dimusi rani, Herot siya io komiigakin.

⁴ Mi Herot siya prismi biyyan inkamim simiiram yikuna, yipiki Adi Komii siir inig hainaniyyim omakam simiir dimin taemin imiir kigriraowiyim mi kamim siyi komii ninokninkini ikim. Mi siya simiirin ha nikuuna digin mi

siya simiir srii, inkamın siya nımbingiyin Kraıs siya wı piki hınin omın sı naokainaei?

⁵ Sıma sıirın hınına boın, om Bethlehem nu Judia hırın profet inkamın siya hınına boınkikin, ta yaiya siya hınına wın boınkikin,

⁶ omısım Betlehem nu Judia hıranın, kira inig karamae omısım tanı. Nıngaki nıngakınga. Mı inkam komıı nwırın wı kırıır waraur nımbiyamı mı siya wı kariir isidin İsrıl hıranın wı simiir nu kigrıraowan inkam komıı nwowı.

⁷ Mı Herot siya ti kamım bieki nımbiidniyin hırankı nıtım, simiirın hindara asi nımprio ikıunakin, nımprio yai boınam. Mı siya simiirın ina sıriyin, tiki nauunı paki hınin iya sae nımbiyamkın, ha?

⁸ Mı iya sıma sıir boınmımauu digiyım mı siya simiirın ina yıkropkiyin om Betlehem hırırın mı ina boınkiyin, kıma ha dam! Mı kıma ti yınısımın sıirımın pranae pranae kipi hansran. Mı kıma pı sıir hansran yıskaıı pa swokı i kariir swokıni boınmauunı. Mı an kara iriipi hırınan, wı sıir inig iir mini hainanıwı.

⁹ Mı sıma Herot sıir yai aiir wakae dignamım mı sıma ina yamım. Mı ti nauunın biya sıma niki kignaniyin bieki nımbiidniyin hır mı siya ha hıoraraowamın simiir bıyar mı ini omaka yınısım ieyar nwowa ini sıairgi sıair akou kouwar yakaiğıkiuwıwın.

¹⁰ Mı sıma ti nauun iir kigım mı sıma ini maırgımaırga komııkkar ywonamım.

¹¹ Mı sıma ha napnınopkainamım omaka hırırın mı ini Maria sowıirbugar youapnınopkai kigım. Mı sıma ogmwo ha nını waisı hıuwıuwım mı ini yınısımın sıir inig iırrar ini hainanıuwım. Mı sıma simiir mıya sısımsısımın ha haiwaokiyım mı sıma dımın kibi nhırım umır komıı sıanıyım kımıdiniya sıir pırhauu. Dımınım sıma pırhauuwım hının hınıngım, gold mı pauraın pıııı mııyık nıusiın whakiyin mı sandain namswopainı pıııı mııyıknan whaki ikın.

¹² Mı mhııya simiirın Adi Komıı siya kımıdiniya nhwo yıkıumauuwıı. Mı ti nhwo iırrın Adi Komıı siya hınına boınkı, kıma wı Herot sıiram kipi swokı am mı ti digworaekwowım kıma kigım sıir kipi boınmauwıı. Nıngaka. Mı sıma yaeya sıyıu whıra asi namkın simiir oma hırırın. İriig.

Sıma nu Isıba hırır yıdamam

¹³ Mı ta sıma haıburgıka sıair mhııya mı Adi Komıı sıir paekwosımın siya hınına boınkı, kira dınsıngı mı kırıır wıgyınım simiir dikıınam. Mı kira pı nu Isıba hırırın dıdamkı mı hır tını owou mı wı karar swokı ikıugi kırııramın. Herot siya wari yınısım iıram hansırı tırı sıir nısomaowım.

¹⁴ Mı Josep siya ti yai imiir wakaekiyın mı siya ina yınııngıyın. Mı siya sıir wıgyın imiirın nıya whınıdamkıwıı nu Isıba hırırın. Mı sıma iı kasa bı napıwıayamkın hırırın.

¹⁵ Mı Josep siya nu Isıb hırar nwowın mı ini Herot sıyar yaobudgiyin. Mı sıma ta yaiya bıiki Bııyan Inkam Komııyın siya boınkıya profet inkam nwırın sı mı sıair swokı boınıurwokaıgıkım. Saeya hınına boınkika, kariir yınısım yınkamıyının nu Isıb hır nwowın, kara sııram swokı ikıugi siya swokı itım. İriig.

Herot siya boınkikin yınısısımın sıma nısomsom aokaokiyım

¹⁶ Mı iya Herot siya hınına nınoknınkıyın ti kamım bieki nımbiidniyin hırankı nıtım, sıma sıir nıksısaegıgım. Mı sıir kwoının ina iwıtpaomaıgyın mı sıya kam nhırım yai kırıe simiir boınkı, sıma om Betlehem mı omısımın nhırım sıir kınııın nwo ikım simiir hırın yınısısım yınkamıyın whiekakım, bıewı whwowısa nwowım mı nua tırıir nwonanıyım simiir nısomsom

aowam. Siya digworaekwowim nauun ninokninkini kamim sima boingigim mi simiir swoki aingwowoknakikin iya Jisis siir naokaina. Mi sima asi nisomsom aokaokim yinkamiyinin biawi whwowisa nwowim nua tiriir nitim.

¹⁷ Mi tiki digworaekwowim biigi Biyan Inkam Komiiyin profet Jeremaia siya boinkiyim simiir swoki boiniurwokaigikin. Siya hinina boinkikin,

¹⁸ sima wakaeki yaiya om Rama hiran iikamim sima nouubopon prasae bi kinkim. Rachel saeya saiir yinisisim imiirsi kaouuboponka. Mi iikamim sima saiir hiirwokmaiym dig bi nwokim. Niingaka. Dimusi rani, saiir yinisisimim nwirmim nwirminkan bi swoki okikim. Niingaki, niingaka. Mi ti diminim nimbiamim iya Herot siya nisomsom aokaowim Rachel saiir isidin simiir yinisisim yinkamiyin imiir omisim Betlehem hir. Iriig.

Josep sima niyin nu Isib hir haiburgigim mi sima ina swoki amim

¹⁹ Mi mhoyiya Herot siya ina yaonamin. Mi nu Isib hiran Biyan Inkam Komiiyin siir paekwosimin nhwo siya yiki mauu Josep siirin.

²⁰ Siya hinina boinkikin, kira dinsiingi mi kira kiriir wigiyim simiir dikunam mipi nu Isrel hiriir swoki am. Iikamim ti yinisisim iir nisomaowam boinim sima bidi yaokaoswowamim.

²¹ Mi Josep siya ha kaknanaokaigiyin mi siya ini siir wigiyim simiir yikiunamim mi sima ina swoki amim nu Isrel hiriir.

²² Mi siyar wakaewin Akeleas siya siir adin Herot siir mi aiir bidi swoki hainaowidin nu Judia siir nu kigiraowan inkam komii nwowam. Mi Josep siya asi nididgin hiriir namsiyin. Mi nhwo whirin Josep siya whinin, Adi Komii siya siirin hinina boinki, kira wi hiriir kipi nam. Mi siya nu Galiliya hinda asi namkin.

²³ Mi siya kimidiniya om whirin Nasaret nikiuwiyin siir ini idwoiu. Mi sima ta yaiya biya profet inkamin siya boinkiya saiir swoki boiniurwokaigigim. Sima siirin wi om Nasaretan inkam nikiuwi. Iriig.

3

Jonin inkamin baptaisiyin Adi Komii siir yaiya siya boinim mauugin (Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jo 1:19-28)

¹ Mi biwi nhirim bidi yamkiyim iya Josep Maria Simani om Nasaret hir nwowa. Mi mhoyiya Jonin op baptaisiyin siya ha nitin mi kimidiniya nu Judia hiran nu siiyin apain siir hir ini boinim mauu bwakainani, Adi Komii siir yaiya.

² Mi siya hinina boinki, kima dimin biye biyeyim simiirin digumii haimriyugig. Dimusi rani, iya Adi Komii siya siir digworaekwowim simiir kigirkakana ini kingiin nwowa.

³ Jonin ti siya inkamin Adi Komii siya boinkiyin profet Aisaiani. Bidi bidiniyarin profet Aisaia siya hinina winboinkikin,

maeyau siiyin nu apain inkam karamaeyin, inkam nwirin siir yaiya hinina kauwok boinkikin, Biyan Inkam Komiiyin siir siyuin sibgu kisison diriraerarkwokin. Siir siyupai siyupaiym sibgu diriraerarkwokin siya napnaniyam.

⁴ Jon siya niya yuisa miyik rani, kamelni piokim. Mi siya piuwopa ha mi kikog mi naeyim siya naeyim kokmwo graeyis minim mi mhwini yin ikim. Siya yaeya dimin whir bi swoki aeikin, siya inkam paeprikabnankin.

⁵ Mi taka iya, iikamim om komii Jerusalem hiranim mi nu Judian ikim mi iikam whiekakim omom ie Jodan kingiin nwo ikim simar yitso Jon siiramim.

6 Mi sima simiir dimin biyie biyeyim ha nomboiniskiyim mi Jon siya simiirin ie Jordan hir baptais haiginu.

7 Mi Jon siyar kig Farisi Sadyusimi kam isid komiyyin pi niti siirim op simiir baptais haiginuwam. Mi siya simiir boinki, kima kam miyiknanki mi iuwi, ini wrakiwranan ywowim. Kimiirin nhiinga boinkikim kima kariiram nidamnaniyim op kimiir baptais haiginuwam, ha? Mi Adi Komii krimiir Wanin siya wi kimiir nonkwoninwimwihnrninkin tani iya siya iikamim simiir hidi, aniyat?

8 Mi kima iikam whiekakim simiirin hinina diisimaau, kimiir dimin biyeyim bidi haiyoprimdiyumuigiyim.

9 Kimiir kwoinin hinina kipi naingwo Ebrahamin krimiir brougaekin mi kima wi kigugu rani. Nningaka. Kara kimiirin yaimwowar boinki, Adi Komii siya siyam simiir mi tirki, Ebrahim siir yinisisim nimbiamam wi digar mi owi.

10 Mi siir ua ini paimi hirar haigin taohaigina mi pae whiekakim nae miyik bud karamae nwowim, yim wi paenau sima niyitkaigaigii.

11 Ta op ara kara baptais haiginuwa ya min nisiimauuga kimiir dimin biyeyim bidi haiyoprimdiyumuigiyim. Mi inkamin kariir mhoiia nitin, kouwin ini siyar ywowin. Mi siya ini yaowae adnan ywowin mi an kara ini yinisinan ywowin. Mi kara siir misisimim wi sibgu inomokninkin mirii rani. Nningaka. Kara kimiirin op arar baptais haiginuwi mi Adi Komii siir naeyuin wi siya hainuae haiginuwi mi siir paeya niyuaeiya warar. Kara inkam miyik rani, siir iga siya niya sair uridin wi kara waisi hak rani. Nningaka.

12 Mi Siya iikamim simiirin wi inkamin twonidim twonau haigiyim simiir hiriinan hidi mi ha nokwobrombropiyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi iya iki twonidimiir nikwobrombrop digiyyim mi kasim pa kwuubrugiki. Mi twonid nningam pi simasima namwokaiyuwi. Mi kas imiirin pa nhisopkininaka mi simiirin pi paeya nhisopkin namginkii. Mi ta paeya wi niutingii rani. Nningaka. Saeya wi hiriyyar niuyokiyokikaeyami. Iriig.

Jon siya baptais haiginugin Jisis siirin
(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

13 Mi taka iya Jisis siya nu Galili hir haiburgigin mi ina yitin ie Jordan tiriir. Jon siirim, siirin op siya baptais haiginuwim.

14 Mi Jon siya Jisis siir kwoin iir kisina haigigiyam tirkin mi siya ina boinin, Jisis, ambi kira baptais haiginuwi. Mi kira kariiram dimusi nitkin, ha? Kara inkam miyik rani.

15 Mi Jisis siya siir yai anaka hinina yowarkii boin, kiya, panao kira pi ta kara boina yaiya pi sair hiriinanar tir. Ini ywokiyyin krima swoki boinurwokaigiyin Adi Komii siir siyu miyikin siya boinkiyin sirar wakaeyokna diriraerar. Mi Jon siya siir yai aiir asi wakaeyokna diriraerarkin.

16 Mi siirin ha baptais haiginugiyyin mi siya ina iyig apnadamim op hirankar. Mi ninomora ina haiwaokiya omaka anonan siiram. Mi siya kigwin Adi Komii siir naeyuin inmabnan siinanainiyyin mi ini siir yauni oniyyin.

17 Mi yai kwira ninomor kou hir kauwok boinkiya, saeya hinina kauwok boinkika, tiriiginin yio kariirgi kariir yinisisim ieya. Kariir kwoinin ini siirgi siiramar naingwo iskiyyin. Iriig.

4

Setan siya Jisis siiram kinankugin
(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

¹ Mi taka iya Jisis siya op baptaisa saiir mhoiyya siirin Adi Komii siir naeyiu ieya yikiunam maeyau nu siiyin apa saiir hiriir Setan siya kinankiuwam.

² Mi iyyim mhiirima siya mwowim nabieyim kamnwis mi niyyim iriipi hiriinan kamnwis. Mi siya naemin dimin bi naekin mi mhoiyya siya mhi komiyya ina yawwin.

³ Mi Setan siya kinankiuwan inkamin ha nitin Jisis siiram mi ina yaboiniyin mi kira Adi Komii siir yinisimkin niuwi mi kira ti siiyam simiir boinki mi sima pi bret nwoki imbiyamim.

⁴ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boinki, Yokwo Komii saeya hiniina boinka, inkamin kwoinbudin omwai sibgu waiyayokiyokiiyin naesi bi haiigin. Niingaka. Inkamki sibgu haiiyin kwoinbudin ya Adi Komii krimiir Wanin siir hiranki nita yai miyika sasarga.

⁵ Mi siya ha boin digiyin mhoiyya Setan siya siirin om komii Jerusalem hiriir yikiunam mi siirin omaka Adi Komii siira saiir akou yami okmwim okwoki.

⁶ Mi siya ina boinkiyin siirin, kira Adi Komii siir yinisimki niuwi mapi waraur ankar tami iswit natkiigi. Mi kira pi naonam tani. Dimusi rani, Yokwo Komii saeya hiniina boinka, Adi Komii siya wi igao yai siir paekwosim imiir boinki kiriir haiwinam. Mi kiriir iga wi siya minki hainwin tani.

⁷ Mi Jisis siya siir yai akan hiniina swoki owarkii boinki, kara pi hiniina tir tani. Dimusi rani, Yokwo Komii saeya hiniina swoki boinkika, kira kiriir Biyan Inkam Komiiyin siiram whisarri kipi kinankiu siya kiriir Adi Komiiyin mi yaiya yaimwo karamaeya saiir kipi prii boin siya kariir whindirraeram.

⁸ Siya ha boin digiyin mi Setan siya Jisis siirin kimidiniya mhiu komii whirin siir mhiu kiugi kiua hiriir yikiunam. Mi siya siirin ina yiisimaauyokiyokiigiyyin nupai nupaiyin hinda tindanim ti nu iir nwowim simiirin mi dimin miyik miyik ikim siya ti digworaekwo imiir ha niisimaau digiyin,

⁹ Mi siya ina boinkiyin mi kira pi ogmwo kariiram waisi huiwi mi kariir inig iir hainani mi ti digworaekwowim kira kigim kara wi kiriirarar hauuswoki kira kigriraowim.

¹⁰ Mi Jisis siya siir yai akan hiniina yowarkii boin, Setan, damki! Yokwo Komii saeya hiniina boinka, Biyan Inkam Komiiyin siir inig iirara hainaniski, siya kiriir Adi Komiiyin mi kira siir mi aiirar donkworinu kripkai.

¹¹ Mi siya ha boin digiyin, setan siya siirin ha haiburgigin mi ina yamin mi Adi Komii siir paekwosimim ha nitim, siirin kimidiniya sima yauni whinkinsiini. friig.

Jisis siir miyya nu Galili hir mirri bwakainakin.

(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹² Mi mhoiyya Jisis siya hiniina wakaewin sima Jon siirin omaka huiyokiyokaiya mi biyie miriyya saiir bidi higrupkiikikaiyyin. Dimusi rani, siya igao yai Inkam Komii Herot siir boinkin. Mi siya ti om iir haiburgik mi nu Galili hiriir yam.

¹³ Mi siya om Nasaret hir bi sibgu owipisuwikin mi siya om Nasaret siir haiburgikin mi siya kimidiniya om Kapaneam hir in owou. Ti omin whii Galili whiigbida waiyin, ti iikamim Sebyulan Naptalai sowiir isidin sima nwowa maeyau saiir hir

¹⁴ Jisis siya ha nitin ta maeyau aiir mi ini diga ywokiya yai biyya Biyan Inkam Komiiyin siya boinkiya profet Aisaiani mi siya boinkiya ya saiir swoki boinurwokaigika. Ta yaiya siya winkiya saeya hiniinga,

¹⁵ mi nu Sebyulan mi nu Naptalai sowiir hiran siiyin whii komii Solwara namn mi ina yuguskiyyin ie Jodan iegbid mirmiyya mi nu Galili Juda iikam tani mi Juda iikam nhirim hir nwowim simiir hiriir yam.

¹⁶ Mi iikamim ti maeyau owiir nwowim nibwomambwonan mi tariinanin sima nokiya dimin komii siir bidi haiyim mi ti hiran iikamim dimin biye tirim ini hapi inkam wirnan ywowim mi tariinanin bienan simiir bidi yokiyakiyim.

¹⁷ Mi taka iya Jisis siya nu Galili hir nwowin siya yaiya saiir boinmimauu bwakainakin. Siya hinina boin, kimiir dimin biye biyeyim simiirin ti haiyoprindiyumugi. Dimusi rani, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini kingiin nwowa. Iriig.

*Anasu mi miriyyim kam nwiyyim Jisis siya nikiunakim
(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)*

¹⁸ Mi iya Jisis siya Galili whigbid whigbida hiriir nouapamin mi siya iwinyaoow anasu mi miriyo sowiir yao youap kigam Saimon mi siir inig whirin wi Pita dapi mi siir nomousim ieya Endru, yo sowa yaowin haimna nitmaigo whii hir. Mi ta anasu haii miya ya sowiir yao umir maiga.

¹⁹ Mi Jisis siya sowiir yao boinki, biya kowa anasu mi miriiko mi tariinanin kowa kanakar wit mi kowiirin wi kara nsiimauuwi siyuuin iikamim sim mhi kwoinin sim ninkpit haigiyim mi sim nanmaiwarkainaeiyn.

²⁰ Mi biri kimiminkikin, sowiir haimnan ini hirar kwomaimiigiyin mi sowa ini siir mhoiyya yamwo.

²¹ Mi siya ha swoki kwapnamin mi ini iwinyao nwiswo sowiirar swoki kwakigo, Jems Jon sowiirar, Sebedini yinisim nwiswo. Yo sowa i hirar nidwokaii sowiir adin Sebedi saikar. Yim simaniyin simiirni haimna iir mi kisosok diriraerari. Mi sowiirin kimidiniya Jisis siya yikuana.

²² Mi sowa bi kimiminkiko, sowiir adin siirin ini i hirar kwaewisrimiigigo mi sowa ini Jisis siir mhoiyyar yamwo. Iriig.

*Jisis siya iikamim makakim simiir haiswoniskiugin
(Lk 6:17-19)*

²³ Jisis siya nu Galili siirar yapyokii irkak. Mi siya iikam imiirin Juda simiir maeyauwa yaimin dimin nidwokai wakaeyim simiir hir yomwimwarkaiyu mi siya yai win kirie kibiya sairin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiir warar mi boinmimauu. Mi siya iikamim mapai mapaigi niyyim simiirin warar mi haiswonimniskiiyam.

²⁴ Mi siir yaiya ina yinyokigiya nu Siria siirar. Mi sima simiir iikamim mapai mapaigi niyyim mi yiu bibiyeki nii whwonkaiyim mi iikamim whaowa piugi nwo ikim mi iikamim iga inim ninsimsiriunakaeyamin siya simiir yinimniskiswo.

²⁵ Mi iikam whie komiyya nu Galiliyan kin nitim mi omisisim nhirim maeyau Dekapolis hiranim simiir hiranki nit ikim mi om komii Jerusalemki nit ikim mi om nhirim nu Judianki nit ikim mi ie Jordan siir kingiin hindanki mi it ikim sima ini siir mhoiyyar yamim. Iriig.

5

Jisis siya mhu kiu hir boinmimauugin iikamim maigimaigakakim simiir.

¹ Mi Jisis siya iikam whie komii simiir kigin siir mhoiyya namim mi siya kimidiniya mhu whirin siir hiriir iyyam. Mi siya hir ha nini ii idwo iuwun mi kamim siir kigna miriyyim ina yitin siirim saika nidwowim.

² Sima hirar nidwowim mi Jisis siya simiirin hinina yowimwarkaiyu. Iriig.

*Jisis siya inkamki maigimaigani siyuuin siir boinkin.
(Lk 6:20-23)*

- 3 Mi iikamim ha naingwowim sima Adi Komii siirimim maigakim mi maingimainga wadieyar nwowi. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siyar kigriraowi.
- 4 Mi iikamim ninouninki kaeyamim mi wadie nwowim mi wi maingimainga whisarii nwo rani, simiirin wi op Adi Komii siyar hauukwiyae haiginuwi.
- 5 Mi iikamim yai min ninkisimsio boin karam nwowiyim mi simama naingwona karam nwowiyim, yim sima wadieya dwo mi ha maingimainga. Dimusi rani, simiirin wi Adi Komii siyar hauuwi nuin.
- 6 Yipiki iikamim mhiigi naoni hiniin Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknamin wadieyar dwo. Sima ha sibgu maingimainga. Dimusi rani, siya wi simiir whindiriraerari wi wadieyar nwowi mi wi siir mhoiiyar nami.
- 7 Iikamim, iikam nhirmissi naingwobumbuwiyim sima wadieyar dwo mi ha maingimainga. Dimusi rani, Adi Komii siya wi simiirsiyar mi inkin aingwobumbuwi.
- 8 Mi iikamim mhi kwoinim rirmiya nwowiyim sima wadieya dwo mi sima ha maingimainga. Dimusi rani, sima wi Adi Komii saikar nwowi.
- 9 Mi kamim yai min ninii nansaowi siyuin siir minwokmaiym iripa nongwomamair aeyam sima wadieya dwo mi ha maingimainga. Dimusi rani, mhoiia Adi Komii siya wa boini, sima kariir yinisimkim.
- 10 Mi iikamim Adi Komii siir yaiya saair wakaeyoknam hik sairsi haii sima wadieya timi o mi ha maingimainga. Whisarii rani, iia Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, ya simiir wararga.
- 11 Mi sima kimiirin ha kigii, kima ini kariir siyu iir napim mi ini kimiir tioim mi ini yai bibiyie kimiir kinaop itkaigaiyuim mi kimiirin wi sima niksisaei. Mi kima wadieya sibgu idwowi mi wa maingimaingaei.
- 12 Mi biia sima profet inkamim simiirin hiriinanar mi tionanaekim. Kima iripar dingwomamair ae. Dimusi rani, mhoiia ti digworaekwo miyik miyikim ninomor kou hir nwokwokinim yim kimiirgin. Iriig.

Iikamim naingwo tibmiyim yim ini wa mi pae niuyan ywowim
(Mk 9:50; Lk 14:34-35)

- 13 Wim kima iikamim simiir whwonkam idan ini wa nan ywowim iikamim simiir whinkisiisim. Mi wa siir hiya saeya digiyyim mi wi panina swoki tiri siir hiya saair swoki haiyim? Niingaka. Tiki hiniin wain yio mi karamaekin. Mi sima siirin pi hindara kabitkaigi iski mi iga wi siirar ninkin okwowi.
- 14 Wim kima ini nu tiran pae niuyan ywowim. Mi kima siyu miyik napiyin iikamim simiir nasisimauuwi kima om komiyyin mhiu kiugikiu nwowiyin siir hiriinan ywowim yio bi swoki kimirkaigin. Niingaka. Iikamim arugi aruwanim sima wa kigi.
- 15 Inkamin yuikid hangimuwiiyin, siya siirin twoni bi higrinu haiginikin. Niingaka. Siya siirin pi romiyasni ninanki mi iikamim ta omaka aiir nwowim, simiirin pi siyar niuya irkaki.
- 16 Mi iripi hiriinan kimiir siyuin iikamim simiir whwonkam idan paenan timi iuya irkak. Mi sima siyu miyikin kima tiriyyin siir kigii mi sima wi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin wi siir inig iir nwoki hainan praprasim. Iriig.

Adi Komii siir siyu komiyyin siir yaiga

- 17 Kima ha kipi naingwo kara Moses siir siyu komiyyin mi profet kamim sim yai ikim, simiir kiindiyimdiyuwam nitkin. Niingaka. Kara simiir kiindiyuwam bi nitkin. Kara idwo simiir swoki inkin boinourwokaiyam nitkin.
- 18 Kara kimiirin yaimwovar boini, ti siyu komiyyin Moses siirin mi profet simiir yaisisimim mi sowiir dimansisimim humamakiuwim mi kiyiprimprinuwwim wi wara dig rani. Niingaka. Ninomor nu sowa wa digii mi

ti Moses siir siyiu komiiyin siir siyupai siyupaiyim mi siir yaipai yaipaiyim, yim wa nimbini.

19 Mi inkam nwirki Moses siir siyiu komii siir diminsim whir niinikripi mi profet kamim simiir ikim mi siya iikam imiirin hiriinan siyiu iiar swoki owomwarkaiyuwi mi ti hiriinan inkamin siya wi inigak nwo rani. Niingaka. fiya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sairin. Mi inkamin Moses siir siyiu komii siir siyiumwoki siyiumwowin mi profet kam ikim sowiir sibgu api mi iikam imiirin hiriinanar swoki owomwarkaiyuwi mi siya wi inig komiigaka nwowi iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana.

20 Mi hiriinankiniuwi kara kimiirin yaimwower boinkii mi kimiir siyiu miyikin ti kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi simiir siyiu iirin haibur karamae nwowi, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sairin kima wi wara nwo rani. Iriig.

Kwoin haughauga whiyeni siyugin

21 Kima bidi wakaeyim Adi Komii siir yayim, biya Moses siya win boingikim, saeya hiniina boinka, kira inkam kipi nisomao mi inkam nwirin inkam nwirin nisomaowi mi siya wi yaigak nwowi.

22 Mi kara yai kwira pi sair warar ninkin boinki mi inkamin siir nomi-yauin io siir nwowi mi ti inkamin wi yaigak nwowi mi inkamin nwirin siir nomi-yau iir nigbumbuwi mi ti inkamin siya wi yaigak nwowi kaunselmi biyan kamim simakain. Mi inkamin hiniina boini kira hab whaowaekin mi ti inkamin siirin sima wi paeya nikropki.

23 Mi kira dimininim Adi Komii kirmiir Wanin siir prihauuanim siir hiiya sair kingiin nini haigingigi mi kira ha naingwowaerkaigi kiriir nomi-yauin siya kinaka iokakiniuwi, whisarii rani, diminin kirar tirkin siirin siya kiriirin io asi nwokin.

24 Mi kira dimininim kira prihauuam tirim Adi Komii siir, yim siir hiiya sair kingiina tikini haigingig. Mi kira ha tiki am, kiriir nomi-yauwin io kinaka nwowin siiram yai saika nini kisisop boiniuwam. Mi kira saika nini kisisop boingigi, iripa nongwomamair aeyam mi kira wi haini swoki am mi kiriir dimininim kira prihauuam tirim Adi Komii siir mi siirin haini tini hauuiu.

25 Mi inkam nwirin kiriirin inkam komiiyin yai hidiyin yai saika boinam tiri, iya kowa siyiu hirar niki apamiya sairin mi kira kipi kimimin, saika yai ha kisisop boinsasaugi iripa nongwomamair aeyamin. Ni wi ti inkamin si pi boinmaugiyuwisi inkamin yai hidiyin si mi yio wi polismi in hauugi, sima nini hugripkikikaigikim maeyauwa hiuyokiyokaiya mi biyie miriia sair.

26 Kara kiriirin yaimwower boini mi kira ta kiriir hik sair umir iir sainsisau karamae nwowi mi ni kira omaka hiuyokiyokaiya mi biyie miriia sair hiranki wi aisiima niki haiburgig rani. Niingaka. Iriig.

Nonkwonani siyiuin siir tirbuwi ikin

27 Kima bidiya iki wakaeyim yayim biya Adi Komii siya boinkiyim Mosesni siyiuim sim, siya hiniina boinkikin, kira nonkwonani siyiuin siir kipi tirbu.

28 Mi kara kimiirin pi yai kwira sair warar ninkin boinki. Inkamin siya nhwo ara kigikigi wig iramin mi tiki hiriinan inkamin siir kwoinin yio nonkwonani siyiuin siir bidi tirbuin.

29 Mi kiriir inigan nhwonain kiriirin siya nipiyaokinami siyiu biyie tiram mi kira siirin habitkigi. Yio miyik rani, kiriir piu haimiya saeya mi kiguguwi mi iripi hiriinan yio miyiki miyik rani, kiriir piu irkaka sairin paeya nitkaigi.

³⁰ Mi kiriir ina iniga kiriirin saeya kiyapiyaokinami siyiu biyie tiram mi sairin kaigrip itkaigi. Yio miyik rani, kiriir piu haimiya saeya mi kiguguwi, iripi hiriinan miyiki miyik rani, kiriir piu irkaka sairin paeya nitkaigi. Iriig.

Wigkam sopni siyug'in
(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ Biya Moses siya hinina win boinkikin mi inkam nwirin siya siir wig aiir sopkiyam naingwowi mi siya sair sopkiyamin yokwo witisim kwira win hauugi.

³² Mi kara yai kwira kimiirin pi warar ninkin boinkii, inkamin siir wiga aiir sopkii mi siir wig saeya hii bi nanaemiminka. Ti inkamin siya tirbugikin ta wig aiirin iya saeya kam nwiri nini onkwonaiuwa mi saeya hii asi nanaeka. Ti mhoiyan kamin saeya swokini owiuwun siya iripi hiriinan sowawayin hii asi nanaeka, ti hiriinan siyiuwun yio biyan kam ieyar tirbugikin. Iriig.

Adi Komii siya nimbini siyug'in

³³ Mi yai nhirim biya brougae Moses siya winim yokwoni Adi Komii siir hirankin, siya hinina boinkikin, iya kira Adi Komii siir inigin siir nikopaisisiri mi kira kipi nikopaisasae.

³⁴ Mi kara yai kwira kimiirin pi warar ninkin boinkii, kima dimin nhirim nimbina tiriyim mi mhoiyya kipi swoki ikopaisisir. Nningaka. Mi kima ninomor sairin whisarii kipi nikopwaisisir. Whisarii rani, ninomora ya Adi Komii siir maeyauga.

³⁵ Mi kima dimin whiram nimbiniyim nu iirin whisarii kipi nikopwaisisir. Dimusi rani, nuin yio Adi Komii siir iga aiir nokwosisika. Mi om komii Jerusalem iripi hiriinan kipi mi tir. Dimusi rani, yio Inkam Komiiyin Adi Komii siya nu kigiraowiyin, yio siir om komiigin.

³⁶ Mi kira kiriir mwoin siir kipi dapboin ikopaisisir dimin whiram nimbiniyim. Nningaka. Dimusi rani, kira kiriir kana sair kanmai whir tirim wi dig nwo rani, whisinin yhiuwunan nwowamin. Nningaka.

³⁷ Iya kima ikamim simiirin dimin mini, kima hinina boin, ihi kara wa tiri, iyie? Kara wi tir tani. Ti siyiu hininin yio wadiekin mi kira yaeya yai kwir swoki boini ya saeya Setan siir yaiga. Iriig.

Yamdiyamdi tirni siyug'in
(Lk 6:29-30)

³⁸ Kima bidi wakaeyim biya Adi Komii siir yayim Moses siya hinina win boinkim, inkam nwirki kiriir nhwo iir mantibugii mi ni kira siir nhwoin yamdiyar ti swoki hopripugi. Mi inkam nwirki kiriir bigmiu iir ninouhai mi kira siir bigmiuwun wi yamdiyar ti swoki inouhai.

³⁹ Mi kara kimiirin yai kwira pi warar mi inkin boinkii, kima ilkamim kimiir tirbumbuwiyim simiirin yamdi kipi swoki tirbu. Nningaka. Mi kimiir yaeka inkam nwirki tiokii mi kira yaeka yarmi kwira ha ti swoki inkipit okwoki, siya swoki inkin tiokiyam.

⁴⁰ Mi inkam nwirki kiriirin inkam komii yai hidiyin saika boini kiriir yuisa kou ana sair haiyam mini mi kira siirin yuis prieiya piu irkak aiirar nii irkakiya warar dinkin hauugi.

⁴¹ Mi inkam komii nwirki kiriir boini kingiin niimau siir digworaekwo imiir hainamim mi kira saika ha ti swoki hainis apnam arurig mi kira maigimaiga dwonam.

⁴² Mi inkam nwirki kiriiram srii dimin whir siir hauuam mi kira siirin ha hauugi. Mi inkam nwirki kiriir waraurankin priihainami dimin whir mi siirin ha prii hauugi. Iriig.

Siyuun sau omomin siiram naingwowi ieya
(Lk 6:27-28,33-36)

⁴³ Kima bidiyar iki wakaeyim yaiya biya kam nhirim sima boinkiya saeya hiniina boinka, kima kimiir nomiyyauwim simiiram daingwo mi kima io kimiir sau omomin simiir dwo.

⁴⁴ Mi kara yai kwira kimiirin pi warar ninkin boinkii, kima kimiir sau omomin siirsi daingwobuna mi iikamim kimiir tərbumbu ninkin haiginiuwiyim kima Adi Komii siiramim simiiram kwisboinki simiir whinkinsiis haiginiuwam.

⁴⁵ Mi kima ti hiriinan siyuun siir tiri mi kima wi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin wi siir yinisim nwowi. Mi siya bieyin wi siir tirki, iikam biyie biyeyim mi iikam wadie wadie ikim simiir koua niuyaam. Mi siya nao pa mi tirki, iikam biyie biyeyim mi iikam miyik ikim simiiramim. Mi hiriinanin kima iikam whiekakim simiirim daingwokwonanaei.

⁴⁶ Mi kima iikam kimiiram naingwowiyim simiiramar timi naingwo. Mi kima wi piki hiniin diminin siir hui? Nningaka. Adi Komii siya kimiirin wi dimin whir hauu rani, yio ti hiriinanin dimin komii rani. Mi kam biyeyim omom omomi umir haiiyim yim iripi hiriinanar mi tirikim kamim simiiram naingwowiyim. Ti hiriinan diminin yio dimin komii rani.

⁴⁷ Mi kima kimiir nomiyyauwim simiiraramar hiniina boini, akamie mi kima wi dimu dimin hui? Adi Komii siya wi dimin whir swoki hauu rani. Nningaka. Yio ti hiriinanin yio dimin komii rani. Iikamim naingwo tibmii karamaeyim sima hiriyyar mi tirikim, yio dimin komii rani.

⁴⁸ Kima sibgu dwowipisu iikamim simiir whwonkam idan, kimiir Adi Komiiyin ninomor kou hiranin siya sibgu owipisuwiya saiir hiriinan. Iriig.

6

Iikam Paeprikabim simiir whindiriraerar haiginiuwi siyu ikin

¹ Kima sibgu mantarao, kima ha kipi naingwo kimiir inig imiir hainanin mi kima mi miyik miyikim Adi Komii siirim, iikamim simiir whwonkam ida niisiimauim sima nwoki kigim. Nningaka. Mi kima hiriinan tiri mi kima wi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin, wi siir digworaekwowim simiir hai rani. Nningaka.

² Mi hiriinanki niuwi kira iikam paeprikabim umir digworaekwo simiir hauuwi, kira kamim kid masiyim bi simiir kipi nikropki kimiir bi namkwokinamin, ti kamim niksisaeiyim simiir hiriinan mi iya sima diminin paeprikab iikamim simiir hauuwiyim iki siyuun sim sima hiriinan minam tiri iikamim sima nwoki hainanin simiir inig imiir. Kara kimiirin yaimwovar boinki simiir diminin, yim sima bidi haigiyim mi Mhoiyya Adi Komii siya simiirin wi dimin whir swoki hauu rani.

³ Mi kira iikam paeprikabim simiir whinkinsiis haiginiuwi mi kima digworaekwowim wi iikam nhirim simiir whwonkam ida kipi hauu o iikam nhirim simiir kipi boinmauu.

⁴ Kira hindara haigiprakai hauu mi mhoiyya kiriir Adi Komiiyin siya kigi kira siyu miyik tirin mi siya wi dimin miyik miyik imiirar mi hauugi miya kira miriyya sairsiyin. Iriig.

Nhwo kwisboini siyugin
(Lk 11:2-4)

⁵ Mi iya kima nhwo kwisboiniyim, kira iki kamim niksisaeiyim simiir hiriinan kipi tir, yim simiir kwoinim minaramar naingwovikim nhwo iki omakam yaimin dimin nidwokai wakaeyim mi iki siyu komiiyim sim siyumig siyumigim sim kwisboinamim iki iikam simiir whwonkam ida mi

sima simiir inig nwoki hainanim. Kara kimiirin yaimwovar boinkii. Yim simiir diminim bidiyar haiyim biyar. Mi Mhoiia Adi Komii siya simiirin wi dimin whir hauu rani.

⁶ Mi kima nhwo kwisboinam mini kimiir Adi Komii iirim, kira kiriir yapa maeyau krakra damwowie, pi inkamki kig karamae kimiir ywo mi mhoiia kimiir Adi Komiiyin inkamki kigmimin karamae nwowin mi ta maeyau krakra aiirin wi siya siyar kigi. Mi siya kiriirin wi siyu miyik iirar naiisimauwi.

⁷ Mi iia kira nhwo kwisboiniyim mi yai nhirim kiriir kwoinairgar kipi naingwo kiyaiyokiyokiyam, iikam biyeyim naingwo tibmii karamaeyim simiir hiriinan. Niingaka. Sima hiniina naingwokim tiki yai prie prieyim sima kwisboiniyim mi simiir uruwai siyaowaiyim simiirin pa wakaei.

⁸ Kima simiir siyu iir kipi nap. Whisarii rani mi iia kima siiram niki sriboin karamaeyar niki owiyim mi kimiir Adi Komiiyin siya bidiyar yonkwokikaiwinin, diminin kima hainguguin siirin.

⁹ Iia kima nhwo kwisboiniyim kima hiniina kwisboin, krimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin: krma kiriiram kwis boini kiriir inigin siirin dimin whirki bi kibukin.

¹⁰ Iia kira digworaekwo whiekakim simiir kigirkakan aeya witsisau, mi krma nu tirin, wari ninomor kouanim Adi Komii siir paekwosimim sima mi wakaeyokna diriraerariyim simiir hiriinan mi wakaeyokna diriraeraram tiri.

¹¹ Kira panaowin krimiirin naeyim pi taka iia sair naeyiriya whaugi.

¹² Kira krimiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprindiyumiigi, iikamim krimiir tirbuim krma haiyoprindiyumiigiyim simiir hiriinan.

¹³ Mi kira dimin biyeyim krimiirim kipi kigninkinki krimiir kinankiuwam mi kira krimiirin yu biyiem biyan inkam komiiyin siirsi ti haiyapyok haiginu!

¹⁴ Wakae mi kima iikamim dimin biyie kimiir tirbumbu haiginuwim, simiir dimin biyie imiir haiyoprindiyumiigi mi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin, kimiirin wi hiriayar mi tiri.

¹⁵ Mi kima iikam nhirmi dimin biyeyim simiir haiyoprindiyumiigi karamae nwowi mi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin, kimiirin wa hiriayar mi tiri. Iriig.

Nae haiyani siyu iki.

¹⁶ Mi iia kima nae min haiyaeiyim mi Adi Komii siirim kwisboiniyim, kimiir whwonkamim iki kamim niksisaeyim sim ninkikiyim, hiriinan kipi ninkiki. Simiir whwonkamim minam ninkiki iki iikam nhirim sima nwoki boinim, yim nae haiyaeikim mi simiir inig nwoki hainanim. Kara kimiirin yaimwovar boinkii, yim sima simiir digworaekwowim bidi haiyim.

¹⁷ Mi iia kira nae min haiyaei mi kiriir whwonkamim sibgu whausok tatao mi kana ha timi sibgu hopsin.

¹⁸ Mi sima kiriirin wa ninokninkin tani kira mhaigi naowi. Niingaka. Kiriir Adi Komiiyin inkamki kig karamae nwowiyin, kiriirin wi sasar ninokninkini. Ti digworaekwowim kira nimprio diriraerarim. Mi mhoiia siya wi siyu miyik iirar tiri kiriirin wa hauu kaiyuwi. Iriig.

Siyu digworaekwo miyik hangiriyu haigini ikin Adi Komii siir hir (Lk 12:33-34)

¹⁹ Digworaekwo miyik miyikim kiramair kipi hangiriyu haigina ti nu iirin. Yo tiki nuin kikom tapin aii minim wi sima tirbumbugiyami. Mi kamim hi tauaeiyim pi omaka aiirar nainikirimtio ninopkainami ti digworaekwowim simiir haiyam.

20 Mi kima nu tirin mai maiyik maiyikin ninomor kou hirin wi Adi Komii siyar hauuwi yio kikom tapin aii minki bi tirbuwikim mi hiyan kamim wi ninikirimtio ninopkainam tani digworaekwo tauaehaiyamin. Niingaka.

21 Mi maeyauwa kirir dimin maiyik maiyikin sima nwowin mi kirir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyyin wi ti om iirar mini owouwi. Mi kira nuan diminim simiiram kipi naingwokwonanae. Kira Adi Komii siir dimin imiiraram daingwo iski. Iriig.

Kwoin niuyani paeka
(Lk 11:34-36)

22 Nhwowin yio piu sair niuya haiginiuwikin. Mi kirir nhwown wadeyar niki owi mi kirir nhwown digworaekwo whiekakim simiirin ina kigomok irkakim nhwown yio piu irkaka sairar niuya irkakikin, kwoinin yio nhwonakin mi kira sibgu aingwowi mi kira wadeyar nwowi.

23 Mi kirir nhwown siya biyie nwowi mi ni wi hindara natisir whaowae iuwi. Mi kirir kwoinin dimin biyeyam naingwowi mi siya wi niibwomambwo komiiyar namwowiwi mi ti diminim kirir waraur nwowin yim maiyiki maiyiki mi iuwi. Iriig.

Kwoin whisairni siyugin
(Lk 16:13; 12:22-31)

24 Mi inkamin biyan inkam nwiswo sowiir mai maiyik kwiso sowiirar sibgu mirii swowi mi siya wi kwira sair sibgu mirii mi kwira wi digiumii haigingiki mi ta ii aiiirarin siya umir mai aiiaram naingwo tibmii iski mi siya Adi Komii siir mai maiyiki sairin wi panina sibgu mirii, ha? Niingaka. Iriig.

25 Mi kara kimiir asi boinki mi kima kimiir kwoinbudin siirsi kipi naingwoyimiyok boin mi ha kipi boin, krma wi dimu dimin naei? Mi wi dimu dimin kwiyaei? Mi kima kimiir piu aiiisi kipi naingwoyimiyok boin, krma wi dimu dimin mi haigiprakai. Mi tari kirir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyyin, ini nae siir haiburin mi kirir piuwa ini yuis sair haibura. Adi Komii siya tirikikin kirir piu kwoinbudin mi kira sairar wakaeyokna iski mi ti diminim kira whaowayeyim wi siyar hauuwi.

26 Kima ipiyyin imiir kigninokninkinki, yim sima nae min bi ninkikin aeikim mi naeyim omakanau bi mi mirii haigilkim. Niingaka. Mi kimiir Adi komiiyin ninomor kou hir nwowin, simiirin nae siyar hauu aeyiski. Mi wim kima ini ipiyyin simiir haiburim mi siya kimiirin wa sibgu kigirraowi.

27 Mi kimiir nwrki ha naingwowi, siya biewi nhirin wi omwaiyar swoki hainis waiyayokiyoki, aniya? Niingaki niingakiinga.

28 Mi kima yuis digworaekwowam dimusi naingwokwonanaei? Kima kipim numir nwowiyim simiir kig, yim sima panin panina nimbiyami. Yim sima minan mirii rani. Niingaka. Mi yim sima yuis min bi nonkwokwovikim. Niingaka.

29 Mi kara kimiirin yaimwower boinki, biya inkam komii Solomon siya piuaiyim siir piuapai piuapaiyim, ta kipa sair hiriinan piuai maiyik bi nwoka. Niingaka.

30 Ta kowa saeya mi kip aka Adi Komii siyar sibgu tirki mapi maiyika nimbiyami. Tapa ko kip sowa wadeyar nwowi mi waka sowa waigi mi wi paeya sima nitkaigii. Mi wim kima ini ko kip sowiir haiburo. Mi Adi Komii siya wi kimiirar mi sibgu kigirraowi. Mi kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siirimin kirie nwo karamae dimusi nwowi, ha?

31 Mi hiriinanki niuwi kima hiniina kipi naingwoyimiyok boin, krma wi dimu dimin naei mi wi dimu mi haigiprakai sasaei piuwa kima hiriinan kipi naingwo. Niingaka.

32 Yio tiki hiriinan digworaekwowim simiiramin iki iikamim naingwo tibmii karamae nwowiyim, sim ninaingwoyimiyok boinikim. Mi kima simiir hiriinan kipi naingwoyimiyok. Mi kimiir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin, siya ina ninokninkinin ti digworaekwowim kima hainguguwim simiirin.

33 Kimiir biyan kwoinin ta iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana mi siir siyiu miyik ieya minan siiram ti mirii. Mi mhoiia siya ti digworaekwo nhirim wi kimiirarar swoki inkin hauu mimirki.

34 Mi hiriinanki niuwi kima digworaekwowim waka nimbiyamanim simiirsi kipi naingwoyimiyok. Mi igwir igwirin dimin hikak hikakim ha nimbiyamikim. Mi tapan dimin hikak hikakim nimbiyamiyim simiirarar hai, wakanim simiir wara kipi ninkin hai. Ta iya saiir digworaekwowim yim simiiramarar timi naingwo. Iriig.

7

Inkam nwirni kipi hid (Lk 6:37-38,41-42)

1 Kima inkam nwirni kipi hid wim wi Adi Komii siya mi hidisi.

2 Mi ta hiriinan yaiya kima boin huriyiuwa iikam nhirimi mi Adi Komii krimiir Wanin siya kimiirin wi hiriinanar mi boin huriyiuwi. Mi kima iikam imiirin hariga mi hauuwi mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan iirar swoki iyopkiyiuwi.

3 Mi kira paeka sima kiriir nomiiyauwin siir nhwo iir nwokaiya saiir dimusi kigi mi kira wara paemir komiia kiriir nhwo iirar nwowa saiir bi naingwowarkainakin, aniya?

4 Mi kira kiriir nomiiyauwin siirin hiniin dimusi mi priiboini, nomiiyau, kara wara paeka kiriir nhwo iir nwowa saiir haiyam tiri mi wara paemir komiia kiriir nhwo iir kiikirinua ya dimuga, ha?

5 Kira niksisaeyaki waiwigin! Kira biyiyin wara paemir komiia kiriir nhwo iir niripua saiir tiki inikiubwaeki. Mi mhoiia kira wa nwoki kigomok inikrae haiyim kiriir nomiiyauwin siir nhwo hir nwokaiya paeka sima saiirin.

6 Kima dimin miyik miyikim Adi Komii siirim dimin whirki kimbu kara-maeyim inkam biyeyim wrananim simiir kipi hauugi. Dimusi rani, mhoiia kimiirin wi simar swoki kwaeniniyokna pii. Kimiir dimin miyik miyikim iikamim hunanim simiir kipi hauu. Dimusi rani, sima ti dimin imiirim bi naingwokim mi ti diminim wi igani sima ninkin okwonami. Iriig.

Inkamim nhwo kwisboinanaeyim simiir siyiu ikin (Lk 11:9-13)

7 Mi kima Adi Komii krimiir Wanin siiram kwisboini diminam mi siya wa hauuwi kimiirin. Mi kima diminam hansiri mi kima siirin wa kigi. Mi kima ano iir kaigakani mi Adi Komii siya wa haiwaokii.

8 Mi kara kimiirin yaimwovar boini, inkamin Adi Komii siiram kwisboiniyin sima pi dimina mi haii. Mi inkamin iki diminam mi hansiriyin yio siya siirin wa hauuwi mi inkamin ano kaigakanii mi Adi Komii siya siiram wa haiwaokii.

9 Mi kimiir inkam nwirin siir yinisimin siya siir ad iiramim nipuam boini mi adin siirin wi siya hauugi, aniya? Nungaka.

10 Mi yinisimin ad iiramim anasum boini siir hauuam mi adin siirin wi mipug biyie siir hauugi, aniya? Nungaka. Siya wi hiriinan tir tani.

11 Mi kima ti iikam bibiyeyim, hi min tauaeiyim sima simiir yinisiminim simiirin dimin miyik miyik imiirar mi hauuwikim. Kimiir Adi Komiiyin

ninomor kou hir nwowin siya ini nuan ad imiir haiburin, siya dimin biyiekak rani, yio siya wi hiriinan digworaekwo miyik miyik imiirar mi sibgu hauwi iikamim siram srii.

¹² Kara kimiirin yaimwower boini, ti yayim simiir yaimwokiyaimwowa biya Moses mi profet kamim sima winkiyim yokwoni sima. Siyiu miyik diriraerar iikam nhirim simiirin kira naingwowyim sima diriraeraram kiriir sair hiriinan. Iriig.

Ano kopsim mi ano komii
(Lk 13:24)

¹³ Kima ano sapisapin siirgi siirar dapninopkainam. Dimusi rani, anowin maeyauwa paekaka sair hiriir namiyin, yio prasae rani, bwaeya komiigin. Mi siyiuin siir namiyin bimbuiwi rani mi iikam whiekakim wi sirar nami.

¹⁴ Mi anowin kwoinbudin omwai waiya yokiyokiyin siir hiriir namiyin yio kabigikabi rani. Mi iikamim ti siyiuin siram namiyim minan miriinanmikim. Mi siirin nwinwira iriraki hansiryiskaii. Iriig.

Kima profet niksisaeyim simiirsi mintarao
(Lk 6:43-44)

¹⁵ Kima profet niksisaeyim simiirsi mintarao yim sima kimaka wi yai iyop nini onii. Mi wim kima wa naingwowi sima inkam miyikim yaimwower boinikim. Niingaka. Mi simiir kwoinim yim miyiki miyiki mi iuwi, ini wranan ywowin, kimiir niksisaeyam mi sima kimiir naingwo tibmii aiir warar mi tirbuwi.

¹⁶ Kima biidiya yinoknankinim simiir siyiuin sima tiriyin. Mi ti pae sinin siya wi tab bud rani mi niowin iripi hiriinan siya wi am mi bud rani. Niingaka.

¹⁷ Mi hiriir hiriinankina pae miyik miyikim yimbi paenid miyik miyik imiirar mi budi mi pae bibiyeyim yimbi paenid biye biye imiirar mi budi.

¹⁸ Pae miyikin siya paenid biye bi budigin. Niingaka. Mi pae biyeyin yio paenid miyik bi swoki budigin. Niingaka.

¹⁹ Mi paeyim nae miyik bud karamae nwowiyim yim wi paeya sima miyitkaigaiii.

²⁰ Mi kima wa ninoknankini profet niksisaeyim simiir siyiuin sima tiriyin.

Kara kiriir bi ninoknankin
(Lk 13:25-27)

²¹ Mi kima hinina daingwo iikam whiekakim sima kariirin hinina dapikiuwi, kariir Biyan Inkam Komii, sima Adi Komii siir yinisim tani. Niingaka. Sima wi nhirkimaka nami iya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ninomor koua hiriirin. Mi inkamim kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir kwoin iirar sibgu api mi siya wi siir kigirawoi.

²² Mi taka ii komiia Adi Komii siya iikam whiekakim simiir hidi, wi kariirar dapboin wini, Biyan Inkam Komii, Biyan Inkam Komii, nim krima kiriir inig iir mirigim! Adi Komii siir yayi iikam simiir. Mi iki uridyiu biye biyeyim simiirin krima kiriir inig iirar haiswonimiskigim! Mi krima dimin kirie komii komiiyin kiriir inig iirin kasakasa bi tirkim!

²³ Mi taka ii aiirin kara simiirin wi hinina boinmauu wakaei, kara kimiir bi swoki inoknankin miminkin. Niingaka. Kima siyiu bibiye tiraki waiwigim, kima damki! Iriig.

Oma isaer miriini siyiuin
(Lk 6:47-49)

²⁴ Mi inkamim kariir yayi aiir wakaeyokna diriraerari, yio tiki hiriinan inkamim kwoin miyikakin, yio ini inkamim omaka siya idwo miriinin ini siir hiriinan ywowin.

²⁵ Mi ta iya opud nao owie komiiyin ha nitin ta omaka aiir namitiunii mi saeya bi nakainamka. Niingaka. Dimusi rani, ta omaka ini siya kirie kirieyim nu aowa nwokaiyim simakar yauni owiuwim.

²⁶ Mi inkamin ta kariir yai aiir wakaeyokna karamae nwoyiyin, yio ini ti inkamin omaka aowi maeyau mriiyin ini siir hiriinan ywowin.

²⁷ Mi iya opud nao komiigi ntiyiyim mi owie komiiyin ha mi itin mi digworaekwo hiriinanin ta omaka aiir namitiuniyim mi saeya ina yakainama. Hi, saeya ina yakai imik iuguskiya.

Jisis siir kirie komii aeya

²⁸ Jisis siya ti diminin siirin ha boin digiyin mi iikam whie komiia ini hindara yanaakiyim ti yai hiriinanin siya boinmimauuwim simiirsiyin.

²⁹ Dimusi rani, siya simiirin kamim siyu komii ninokninkiniyim simiir hiriinan bi boinmimauugin. Niingaka. Siya simiirin inkamin inigakin siir hiriinan boinmimauugin. friig.

8

Jisis siya inkamin paowai minkim pisikomkopouwin siir haiswoniskiigin (Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

¹ Mi Jisis siya mhuu hiranki niunaiiniyin mi iikam whie komiia ini siir mhoiyar sidkaenamim.

² Mi inkam nwirin paowai minki pisikomkopouwin ha nitin siiram mi siya ogmwo ini siir whwonkam idair ini akaihiuniyin. Mi siya ina boinin, Biyan Inkam Komii, kira kariirsi naingwobumbuwi mi kira kariirin pa haiswoniskiigi.

³ Jisis siir ina siir ha nonkwokiyin mi siya ina boinkiyin, kara ha naingwowi, kira wadieyar dwoki! Mi paowai minim siir pisikomkopouwin ha digiyim mi biri kimiminkikin siya ini wadieyar ywokiyin.

⁴ Mi Jisis siya siir boinki, kira sibgu wakae! Kira wi inkam nwirni kipi swoki boinmauumimin. Niingaki, niingaka. Mi kira kirir pua pris inkamin simiir tini isiimauuu. Mi kira wi naemin dinkin imiiaeki, biya Moses siya boina sair hiriinan. Mi iikamim sima wa nwoki inokninkinim kiriri ma Adi Komii siya bidi digiya. friig.

Jisis siya sauan kamim simiir biyan inkamin siir miyan inkam iir haiswoniskikin

(Lk 7:1-10)

⁵ Mi mhoiia Jisis siya om Kapaneam hiriir napninopkainamin mi om komii Rom hiran kamim yai niniyiyim simiir biyan inkamin ha nitin mi siya siirin hinina yasriini,

⁶ Biyan Inkam Komii, kariir miyan inkamin siya makakin, ini omaka hiran whwonkaiyin. Mi siir iga iin minim bidi yaowiguskiyim mi siir pua kimpipisu prasae kin tani.

⁷ Mi Jisis siya siirin hinina boinki, siirin pi kara nini haiswo niskiiyuwi mi siya pi wadieyar nwokii.

⁸ Mi kamim yai niniyiyim simiir biyan inkam ieya boin, Biyan Inkam Komii, kara inkam pai rani mi kira kariir omaka pa nit rani. Kira hinda yayarar boinki mi kariir miyan inkamin pi wadieyar nwoki okiyim.

⁹ Mi an kara iriipi hiriinan ini iki kam nhirim inigakim kariir kigriraowiyim, ini simiir aowa mi owin. Mi karaki karar kigriraowiyim, kamim yai niniyiyim simakismairgin. Mi kara nwirni boinkii, kira dam! Mi siya pa mi ami. Mi kara nwirni, hinina mi boinkii, kira wit! Mi siya pa mi iti. Mi iki kariir miyan inkam iir boinkiyim, kira ta mi aiir ti mirii mi siya pa diriraerarii. Kara

bidi yinokninkinin kira pi yaiyara boinki, kariir miyan inkamin pi wadieyar nwoki.

¹⁰ Mi Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ini hindarar yanaakiyin. Mi siya kimidina iikamim siir mhoiyar namim simiir boinki, kara kimiirin yaimwower boinkii, kara iikamim Isrel mi iikam nhirim simiir hirin inkam nwirin ti inkamin siir naingwo tilmiiya saiiir hiriinan naingwo tilmii inkam nwir bi kigin. Niingaki, niingaka.

¹¹ Kara kimiirin yamwower boinkii, iikam ombud komiiyin bieki nitiiyin mi bieki nikiiyami ikin, wi hiranki niti mi sima wi krimiir brougaeyim Ebrahim Aisak mi Jekop, wi simakar nini idwo aeyiuwi, maeyauwa Adi Komii siya iikamim mi digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiiir.

¹² Mi yinie whiekakim nu Isrel hir niyioninkinim simiirin wi Adi Komii siya nhinikriropkii, maeyau imirima saiiirim. Mi ta maeyauwa sima kauu prasae kin tani. Mi wi simiir big imiirar naegiyimkiyikaeyami.

¹³ Siya ha boin digiyin mi Jisis siya yaii nini kamim simiir biyan inkamin siir boinki, kira omaka dam! Kara ha naingwowi, ti digworaekwowim, wi ta kiriiir naingwo tilmiiya wadie saeyar swoki imbiyami. Mi ta yaiya saiiir mhoiyya biri kimiminkikin, ta ii aiirarin, siir mai miru inkamin ini wadieyar ywokiyyin. Iriig.

Jisis siya Pita siir niu aiir haiswoniskikin
(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

¹⁴ Mi mhoiyya Jisis siya ha namin Pita siir omaka hiriiir mi siyar kig, Pita siir niua hii hirar whwonkaii. Ya ma piu huuwa kinyi saeya niiga.

¹⁵ Mi siya saiiir ina aiirarar nini onkwokiyyin mi ta ma piu huuwa kinyi saiiir nwowa ina digiya. Mi saeya ha ninsiin idwowa, ini siir nae imiirar swoki kwinsiin diriraera. Iriig.

¹⁶ Mi mhoiyya naiowaka sima, simiir iikamim uridyiu biyieki nitkiiyim, ina yitim Jisis siiram. Mi siya iikamim uridyiu nitkiiyim simiirin hinda yaiyarar boinkiiyin mi ti iikamim ini wadieyar ywokiyyim. Mi siya iikamim maki niuyim simiirin warar yinkin haiswonimniskigi.

¹⁷ Mi siya ha boin digiyin mi yai kwira biya Adi Komii siya boinkiya profet Aisaiani, saiiir swoki boinourwokaigikin. Siya hinina boinkin, siya bidi haiyoprimdiyiumiigiyim krimiir ma biyie biyieyim mi krima miyik asi nwowi. Iriig.

Siyuun Jisis siir mhoiyya nami ikin
(Lk 9:57-62)

¹⁸ Jisis siya iikam whie komiyya simiir kigin, siir nakaeyokainiyim mi siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki, nimbii hinda whigbid mirmiiya niidnaidami.

¹⁹ Mi inkam nwirin siyiu komii ninokninkiniyin ha nitin mi kimidina siya yaboini siirin, hae! Ti nowomwarkaiyuan inkamin kara iki omom omomim kira namim tiriiyim kara kinaka warar kainanaowamar tiri.

²⁰ Mi Jisis siya siir boinki, ini wakaeyin, niimaun wra biyieyim, yim nu tirin nokakargim. Mi ipiyinim iriipi hiriinan, omakakak. Mi Yaowae Adin nimomor kouanki nitin, yio piu kikiinsiisan maeyau karamaeyairgin. Niingaki, niingaka.

²¹ Mi siir kigna mirii inkam nwirin siya boin, Biyan Inkam Komii, kara biyyin kariir ad iir nini haingakaigiki. Mi kara pi kiriiir mhoiyya niti.

²² Jisis siya ina yowarkii boinin. Niingaka. Kira kanaka tariinanar kwit! Wari inkam wirin, yio inkamim naingwo tilmii karamaeyim inkam wirnanim yim sima, simar ti swoki haingikai. Iriig.

Opud komiyya Jisis siya boinkiya ina digiya

(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³ Jisis siya ha boin digiyin mi siya i aiir nani kwiriyin mi siir kigna miriyin kamim, yim ini warar mani kwiriyim.

²⁴ Mi sima ina yinidnadamim yarmiyya mi opud whoimwini rani, whii hir hugnatmairiba. Mi hinina pariiparii i aiir niswitatkaiyim. Mi siya ini inau hirar whwonkai taowin.

²⁵ Mi kamim siir kigna miriyim, ha namim, ina yami inidguwim siir. Mi sima boin, Biyan Inkam Komii, kira krimiirsi daingwoyimyok mi krimiir whindiriraerarki, krima pa nokwomwainainami.

²⁶ Mi siya simiirin hinina yowarkii boinki, kima dimusi nididi, ha? Wari kimiir naingwo tibmiyya saeya komiigi mi iuwi! Mi siya ha boindigiyin ina yinsiin idwokaigiyin mi kimidina io opud hinin sowiir ywoki. Mi biri kimiminkika opuda ina yinkisanakiya mi opa ini mokmokwaya ywomaimigiya.

²⁷ Mi siya hiriinan tirkiyin sima ini hindara yanaakiyim. Mi ini sima simar yomboin amboinkiyim, siya ti inkamim dimu naekisae. Opud hinino ini siir yaiyar mi wakaeyoknakiyo, ha? Iriig.

Jisis siya haiswoniskigigo inkam nwisio uridyug; nitkiyyo

(Mk 5:1-20; Lk 8:26-39)

²⁸ Mi Jisis siya whigbid mirmii kwira saiiir hiriir ha nambiyamin, Gadarani nu siir mi inkam nwisio uridyiu biyieki nitkiyyo ina yitwo siiram. Mi ti inkam nwisio sowa maeyauwa inkam haingikaiyya saiiir hiranki nitko. Mi inkam nwisio, sowa uridyiu biyenan bidi ywokiyo. Mi iikamim ti siyiu iir paninsi yapsi, sowa tiowisi sima hiriinansi nididgim.

²⁹ Mi sowa ina kauwok boinamnankiyo, ti Yaowae Adin ninomor kouanki nitin, kira krimiirin dimu dimin tiram nitkin, ha? Mi iyya digana ina niki owa kira maeyau biyieya saiiir nikropkiyana krimiir tərbumbuamin.

³⁰ Mi ti hu isid komii whirin arurig hirar nokwo aekin.

³¹ Mi ti uridyiu isid komiyyin ha nhankii kaugiyim mi ina boinkiyim Jisis siirin mi kira krimiir nhankiropkii mi kira krimiirin wari hu isid komiyyin siirin dikropki.

³² Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, kima damki! Mi ti uridyiu biyieyimin sowiir ha hailburgiko mi sima ina yamkiyim ti hu isid komii iiram. Mi ti hu isid komiyyin ha niwitamim, ini siyyeno whirin siirarar iwit iugugusamim. Mi sima ini mhiuno whii kwira saiiir kwiyae haingrimkrikiu aokaonamim.

³³ Mi kamim hu imiir waikaowiyim, sima ina yidamkiyim. Mi sima om komiyya hiriir ha niwit nimbimbiiyamim mi ina ini boinmauuuwim dimin sima kignaniyim simiirin. Soma diminin inkam nwisio, uridyiu biyieki nitkiyyo, sowiir nambiyamin, siir warar ini boinmauuuwu.

³⁴ Mi saiiir mhoiyya iikam whiekakim ti om komiyyin siir hiranim ina yitim Jisis siir kigam mi sima ina yididim. Mi ina nhankiropkiyimin siirin, nu maeyau kwira namim. Iriig.

9

Inkamim iga in ninsimsiriuwun Jisis siya haiswoniskigun

(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

¹ Mi Jisis siya igopsim ira saiiir nani kwiriyin mi ina swoki iyikidamin whigbid mirmiyya hiriir. Mi siya ini siir omki om iiar swoki amin.

² Mi sima simiir inkam nwinin kuminki naoninsimsiriuwun ina hainaniyin, Jisis siiram. Mi siya ini hii aiirar whinaniyin. Mi siya simiirin hiriinan kigiyin, sima siiram naingwo tibmii, siya siir haiswoniskiiyim mi siya ti inkamim

kiuminkin naonisimsiruwın siir boınki. Nomiiyau, kiriir kwoınin kirie ti oki. Kiriir dimın biyeyim kara bidi haiyoprımdiyumiigiyim.

³ Mi mhoyiya kamım siyu komii ninokninkiniyim sima simar yimboın amboın. Mi tari ti inkamın siya nigbumbuwi. Mi siir ıgsop aiir nokwokairinain minı.

⁴ Mi Jisis siya simiir kwoın iir bidi yınokninkinkiyin mi siya ina boınkiyin, kima wari kwoın biyie hiniınin kimiir kwoınau dimusi nwokaii, ha?

⁵ Paki hiniın yai aki kariir kirie komiıya saiir nısiımauua? Kara ha boını, kiriir dimın biyeyim kara bidi haiyoprımdiyumiigiyim, anıya? Mi kara ha boını kira ha dınsiin aprırirki, saeya, anıya?

⁶ Ta saeyar nısiımauuga mi ankara ha naıngwowi kima dınokninkin. Kara Yaowae Adın ninomor kouankin nitin siya ti nu iirın inig kirie kakargın mi siya wi dıgar mi owi dimın biyie biyeyim simiir mi haiyoprımdiyumiıyım. Mi siya ti inkamın ıga in nınsimsiruwın siir asi boınkikin. Kira dınsiingi mıpi kiriir hi aiirar dınsiin hainam mıpa damıgusam kiriir omaka hırııyar.

⁷ Mi siya ha nınsiıngiyin mi ini siir omakar yamıgusamın.

⁸ Mi iikamım sima ti dimın hırıınanin siir kigiın sima ini nididkakar yokiyim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim. Dimusi rani, Adi Komii siya hauugın ta hırıınan kirıeya Jisis siirın ti inkamın siir haiswoniskııyın. İriig.

Jisis siya Matyu siiram nıkıunakin siir mhoyiya namım
(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹ Mi Jisis siya ta maeyauwa saiir haıburgıkin mi ha napnamın mi siya youapkıgam kariirın kara omom omomi umır nidwokai haiıya omaka saiir nidwokaii ti inkamın Matyu karargın. Mi Jisis siya kariir boınki, kira kariir mhoyıyar wit. Mi kara ha nınsiıngiyin mi kariir digworaekwowım ini hırar iyopnisugigim. Mi kara ini Jisis siir mhoyıyar yamın.

¹⁰ Mi saiir mhoyiya Jisis siya omaka hir nidwokai aeyin mi kam nhirim omom omomi umır haiıyım mi kam bibiyeyim dimın biyie biyie tirkiyami ikim sima ha nitim, Jisis siya mi siir kigna mırii ikim kamım ini simakar ini idwo aeniyim.

¹¹ Mi Farisi kamım sima ti hırıınan siyu iir kigim mi sima kimadınıya Jisis siir kignamırııyım kamım simiir boın, wari inkamın kimiir nowomwarkaiıyuiıyın, siya wari kamım omom omomi umır haiıyım mi inkam biyie ikim simaka dimusi nidwokai aei, ha?

¹² Mi Jisis siya hırıınan wakaeyin mi siya ina yowarki boınin, iikamım iki mamın karamaeyim yım sima inkamın paowai min widiyin siirim bi namikim. Nıngaka. Siiramın iikamım mamınki niıyım sima simar namikim.

¹³ Kima ha dam yayım kara boınim simiir tikini aıngwonaki Yokwo Komii saiir nwowım, ta yayıa Adi Komii siya hınına boınkin, kara wraısu min nınkin imiıyaeyim bi borıısopi. Nıngaka. Kara ha naıngwowi, kima iki iikam nhirim simıırsi daıngwobumbu. Kara iki iikamım ha naıngwowım krıma iikam mııyık mııyıkım simııram bi nitkin, simiir nıkıunaim. Nıngaka. Kara iki iikamım ha naıngwowım krıma iikam biyie biyiekim simiir nıkıunam nitkin. İriig.

Siyu win mi siyu biyie sowa ırıpa kıpi prıd
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴ Mi taka iıya Jon siir kigna mıriıyım kamım sima ha nitim mi Jisis siir ya sııni mi Farisi kam ikim mi krıma, nim krıma nae mına mi haiyaei mıpi mhıırima mi owi nhwo kwısbıınam mi wara kiriir kigna mıriıyım kamım yım sima hırıınan tir karamae dimusi nwowi, ha? Dimusika?

15 Mi Jisis siya ina yowarkii boinkiyin mi inkamin wig win nonkwonaei mi siya siir nomiyau imakar nwowi mi ta iya maigimaigani iiga, iyie? Hidak nwon iiga. Mi nae minim pa haiyakii, aniya? Niingaka. Mi mhoyia ti inkamin wig nokwonain, inkam nhirkim ini ikunakii, siir nomiyauim, simiir hirankar mi taka iya kima wi hihak sair dwo mi nae minim sair haiyakii.

16 Inkam nwirki yuis win mirmiya yuis kaba sair no iir bi swoki itkin pankin. Niingaka. Mi siya hiriinan tiri mi ta yuis kaba sair no iir mi ta yuis kaba wi saeya swoki mimbimbiraraokii. Mi nowin wi komiyar nasae owiguskii.

17 Inkam nwirki wain wini opa meme kab isa sair bi naokaigin. Mi siya hiriinan tiri ta op wain wina saeya niwit iyopinaini mi ta meme is kaba wa nimbiriyamkii. Mi wainin wi nu arar naokinonkwokwonam swokii. Mi meme isa ya wi warar ninkin iguskii. Mi yim sima wain wini opa pi meme is win aiirar naokaii. Mi sowa pi wadieyar naokaii. Mi sowa pi wadieyar ninan oswowi. Iriig.

Biiyan inkam nwirin siir yinisim yinugiyina mi wiga siir yuis aiir nonkwokiyaka sowirin Jisis siya haiswoniskigiko
(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

18 Mi Jisis siya yai hirar niki boinmimauuwun simiir mi Juda simiir biiyan inkam nwirin ha nitin mi siya ogmwo ini Jisis siir whwonkam idair ini huboiniyin. Mi siya siirin hinina boin, kariir yinisim yinugiyina saeya tariinanar kwaonamka. Kira wit mi kirriir ina sair wini onkwoni mi pi omwaiyar swoki waiyam.

19 Mi Jisis siya ha ninsiingiyin mi ini siir mhoyiar yamin. Mi kamim siir kigna mriiyim sima ini saikar yinkin amin.

20 Mi wig ira hir nwoka ya nhieki mi apidwodwomaimiiga biewiyim iur whis. Mi ta wiga saeya kimidiniya Jisis siir yuis mwis aiir yaka apiyokna onkwoki.

21 Mi sair kwoinararin saeya hinina naingwoka mi kara pi siir yuis aiirar nonkwokii mi ta nhieya pa ninkipraenakii.

22 Mi Jisis siya ha haiyug okwokaokiyin mi ina boinkiyin yinisim yinugiyin kirriir kwoinin hiisima ti oki. Kira kariiram naingwo tibmiiga mi kirriin wadie saeyar swoki okika. Mi biri kimiminkika ta ii aiirarin ta wiga ini wadieyar ywokiya.

23 Mi Jisis siya napnamin mi Juda simiir biiyan inkamin siir omaka aiir nimbiamin mi siyar kigam kamim tidiyu kuuwi. Mi iikamim yaiya hinin ninkiniu rani, hapi anaupaekiniuwi ta yinisim aiirim nouwi.

24 Mi Jisis siya ina boinkiyin, kima damki! Ta yinisim yinugiyina bi naonamka. Niingaka. Saeya nhwo whini. Iya iikamim sima hiriinan wakaekiyim mi sima yalbu siirin haingingin bu.

25 Mi sima iikam imiirin ha nhinikriropkiyim mi Jisis siya ha napninopkainamin, maeyauwa yinisim yinugiyin aeya whwonkaiya sair mi siya ha nini onkwo iuwun sair ina aiir mi saeya ina yinsiin idwokiya.

26 Mi ta yaiya hinda tinda ina yinyokwiigiya. Iriig.

Inkam nhwokwisae nwiso mi waeyai ikin, simiirin Jisis siya haiswoniskigim

27 Mi Jisis siya ta maeyau aiir haiburgigin mi siya ina yapnamin. Mi iya siya niki apamin, inkam nhwokwisae nwiso siir mhoyiar napnamo, sowa suramin, hinina kauwok boinam, ti Devidni isidin siir yinisimin, Adi Komii siya nikropkiyin kira kirriirsi timi aingwobuna.

28 Mi Jisis siya omaka ha napninopkainamin mi ti inkam nhwokwisae nwisio ha nitwo siirim mi siya ina sriiwinin sowiirin. Mi tari kowa ha naingwowi kara wi digar nwowi ti hiriinan dimin siirin, aniya? Mi sowa siir yai aka hiniina yowarkii boin. Ihi, Biyan Inkam Komii.

29 Mi siir ina sowiir nhwo owiir ha nonkwokiyin mi siya ina boinkiyin, kowa kariirim naingwo tibmiigo mi kowa wi wadie asi nwowi.

30 Mi sowiir nhwonao ini biimiyar kinkiyi. Mi Jisis siya sowiirin hiniina yowarkii boinki, kowa sibgu wakaenam. Ti dimin iirin wi inkam nwirni kipi boinmauu. Wi sima pi ninokninkinisi.

31 Mi sowa idowiya ha namwo mi ti diminin Jisis siya tirkiyin ina hai-giriramin hinda tinda.

Inkam waeyai mikrimin Jisis siya haiswoniskiiigikin

32 Mi sowiir mhoiiyarin inkam waeyaimikrim nwirin uridyugu nitkiyyin siirin kam nhirim sima hainani Jisis siirim.

33 Mi ti uridyu biyeyin ti inkamin siir nitkiyyin, siirin kimidiniya Jisis siya yiniskiigi. Mi ti inkam waeyaimikrimin yai ina boinaikiyin. Mi iikam ombud komiyyin ha nanaakiyim mi sima ina boinim, biya ti hiriinan diminin nu Isrel tirin bi swoki imbiyamkin. Niingaki, niingaka.

34 Mi Farisi kamim sima boin, war kirieya uridyu biyie siya ninimniskiiya ya uridyu biyeyim simiir biyanin siir kirie aeya. Iriig.

Jisis siya Isrelan iikamim simiirsi naingwoyimyokin

35 Mi ti simiir mhoiia Jisis siya om komii komiyyim mi omisisimim, simiirar yapyoki irkak. Mi siya iikam imiirin, simiir omakaim yaimin dimin nidwokai wakaeyim simiir harar yowomwarkaiyu. Siya simiirin yai win kibiya, iya Adi Komii siya digworaekwowim simiir kigirkakana sair nowomwarkaiyugin. Mi siya iikamim mapai mapai nuiyim mi iga in ninsimsiriuwim, simiir warar yinkin inimniskiiyam.

36 Mi siya iikam isid komiyyin siir kigin mi siir kwoinin simiirsiyin naingwoyimyok pranae bi kinkan. Dimusi rani, simiir kwoinim bidi whriewhriekiyyim. Mi sima ini sibsibim inkamki kigirao karam nwowiyim hinda sima sima sibap whaowaeyamiyim, ini simiir hiriinan ywowim.

37 Mi siya kimidiniya siir kigna mriiyim kamim simiir boinki, ti iikamim sima ini numiran sasaeyim wai nwowim, simiir hiriinankim mi miyan inkam homgak karamkim simiir ningugu haiyim.

38 Mi kima wi numiran adin siiram srii. Mi iikam nhirim wi siyar nwoki ikropkiyim, ti iikamim sima siirim nwoki amim. Iriig.

10

Aposel kam iuur kwiso simiir inig ima (Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

1 Mi Jisis siya siir kigna mriiyim kam iuur nwiso simiiram yikuuna mi sima iripa ha nwowim mi siya simiirin kirieya uridyu bibiyeyim sim ninimniskiiya mi mapai mapai minim sim mi haiswonimniskiiya ina hau-giia simiir.

2 Aposel kam iuur kwiso simiir inigim hiniin hiniingim. Biigi biyanin Saimonkin mi siir inig whirin, Pitakin mi siir nomousimin Andrugim mi Jems Sebedini yinisimin mi siir nomousim ieya, Jon

3 mi Pilip Batolomiyu mi Tomas mi Matyu mi kara, inkamin omom omomi umir haiiyin mi Jamisin Alfiasni yinisim ikin mi Tadias

4 mi Saimonin biya ta yaiya saiir boinmamauugin nu whiran inkam komiiyim krimiir kipi kigrirao. Judas Iskariot, inkamin wir Jisis siir napwouwin, siir sau omomin siir. Iriig.

Jisis siya aposel kam iuur nwiso mi simiir hauugin

(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

5 Jisis siya ti kam iuur nwiso simiir nikropkiyim mi siya simiirin hinina boinki, kima wi iki Juda iikam tani simiir nu maeyau imiir kipi nam. Mi kima wi Sameria simiir om komii komii imiir kipi nam. Niingaka!

6 Kima wi iki Isrel simiir iikamim simiirgi simiiramar dam! Sima ini sibsibim inkamki kigrirao karam nrowoyim sima sima priiyap whaowaekaeyamiyim ini simiir hiriinan ywowim.

7 Kima nami mi kima wi hinina dowomwarkaiyuwam simiirin, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana kingiin bidi yinyaniya.

8 Kima iki makak makak iikamim simiir dinimniskiiyam mi iikamim naokaowim, simiir warar hidninsiin idwowam mi iikamim paowaigi piskomkopouwim simiir wara haiswonimniskiiyam. Mi uridyau bibiyeyim simiir warar dinimniskiiyam. Ta kirieya whisarii kara hauuwa mi kima iikamim simiirin nunga nunga priidiraerar haiginu. Mi kima wi umir kipi swoki hai sairsiiyin.

9 Mi kima umirim nibnau kipi haiginam. Niingaka.

10 Mi iya kima napnami mi naeyim wi nibnau kipi haiginam. Kima yaeya yuis kipi hainam! Niingaka, niingar dam! Kima iikamim simiir whindiraeram nami, kimiirin nae minim wi samir hauuwi.

11 Mi kima om komii mi omisim whir napninopkainami mi kima wi sibgu kigrirao hiran iikam miyik miyik imiirin, kimiirin wi sima kigriraowi mi kima ti hiriinan kamim simakar dwokripkai. Mi ti om iirin wi simiir hirankar nhiinam.

12 Mi kima omaka ira nami mi kima omakain iikamim simiirin hinina boin kimiir mhai kwonim hiinsima dwo. Adi Komii siya wi kimakar nrowi.

13 Mi ta omaka saiir hiran iikamim sima kimiirin wadie nrowini mi Adi Komii siya wi kimiirar whindiriraerari. Sima kimiirin wadie nwo karamae nrowi mi ta yai miyika wa swoki iti kimiiramar mi Adi Komii siya wi simiir whindiriraerar tani. Niingaka.

14 Mi inkam nwirki kimiir nikiunam karamae nrowi siir omaka. Mi siya kimiir yai miyik aiir wakaeyona karamae nrowi mi kima ta omaka mi om ikin, siirin ha timi haiburgig. Mi nusinim kimiir igaim kima niiyim simiir nrowim, yim hirar dikrimkrinkiig simiir niisiimauuwam Adi Komii siya hikakin.

15 Kara kimiirin yai mwowar boinkii ta iya ti iikamim ti om komii siirim kimiir boinwokiyoop natkaigiyana, wi om komii Sodom mi om Gomora sowiir hiriinan hik hauuwi rani. Niingaka. Ya ta hiriinana ya wi komii komii nrowi. Iriig.

Dimin biyie whiekakim wi mhoiia nimbiyami

(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

16 Wakae, kara kimiirin wi sibsibnan nikropkii, iki niimaun wra biyeyim simiir hindaim. Mi wra biyeyim sima wi kimiir naeyamar mi naingwowi. Mi diminim kima tiram naingwuwim kima sibgu hidnam, itin wraisuim kikaikaowiyin siir hiriinan kimiir siyiuim iki iikamim simakan hiinsim hiinsima dwo.

17 Kima iki iikam biyeyim simiirsi ha timi mantaroo. Kimiirin wi sima boinwokiyoopnatkaigi simiir kaunsil imaka. Mi sima kimiirin omakam yaimin dimin nidwokai wakaeyim, wi simiir hir nipimpari idgiuni.

18 Mi wɛ sima nikiunami kimiirin inkam komiiyim omom omom nhirim sim kigiraowiyim simiiram. Dimusi rani, kima kariir yai aiir wakaeyoknakim. Kima kariir yaiya iki inkam komii komiiyim mi iikamim Juda iikam tani simiir warar boinmimaugim.

19 Mi iya sima kimiir boinwokiypnatkaigiyim nikiunami. Mi kima wɛ hinina kipi naingwoyimi yok idid boin. Krima yai minim wɛ panin panina boini? Nningaka. Mi ta ii ailarin yaiya kima boinam tirim, kimiirin yayiim wɛ Adi Komii siya boinmamauu haiginugi.

20 Mi ti yayiim wɛ kimar boin tani. Nningaka. Kimiir Adi Komiiyin siir naeyiun kimiirin wɛ siyar hūrworwokal boinkii.

21 Mi yaowaeyin wɛ siir nomousim iilar kinmauuwi mi siirin wɛ sima nisomaowi. Mi adin wɛ iriipi hiriinana mi kinmauuwi siir yinisim iirin kam nhirim sima nisomaowim. Mi yinisimim yim wɛ simiir yopii ad imiirar mi kinmauuwi mi kam nhirim sima mi isomsom aokaokiyim.

22 Mi iikam whiekakim wɛ kwoin biyie kimiiram naingwowi. Dimusi rani, wim kima kariirgin mi inkam in kariir mi aiirar niki miriikripkaii. Mi sair haiburgig karamae nwowi mi dimin taeminim kimiir nibiyami mi mhoiia kimiirin wɛ Adi Komii siya nanmaiwarkainaei. Mi siyakar nwoyokiyokaiyami, iinokinokin.

23 Mi iya iikam biyeyim om whiranim sima hik kimiir hauuwi mi wim kima om whira timi idamki. Mi iya iikam biyeyim ti omin siir hiranim, sima hik kimiir hauuwi mi kima ha timi idamki om whira. Kara kimiirin yai mwowar boinkii, kima kimiir miyim wɛ niki digi rani, Isrel simiir om imiirin. Nningaka. Wi hiriyar kigwini. Iya kara Yaowae Adin ninomor kauanki natin siya nitana saairin.

24 Yinisimin siya inkamin siir nisisiimauuwiyin siir bi haiburikin. Mi miyan inkamin siya siir biyan inkamin siir bi taouugaekin. Nningaka.

25 Mi yinisimin siya siir nisisiimauuwiyin inkamin siir hiriinanar timi maigimaiga. Mi iriipi hiriinanar mi miri inkamin siya siir biyan inkamin siir hiriinanar timi maigimaiga. Mi sima kariirin ti hiriinan inig biyie iir dapi Bielsebul mi kara wɛ kimiir adnan nwowi. Mi wim kima wɛ kariir yinisimnan nwowi mi sima kimiirin wɛ ti hiriinan inig biyie iirar mi dapi, Bielsebul. Iriig.

Iikamim Adi Komii siirsi arar didid iski (Lk 12:2-7)

26 Mi kima ti iikam biyeyim simiirsi kipi nidid. Digworaekwo whiekakim iki aowa aowa nwokiyamim, mhoiia wɛ idowiyar nwokii. Mi nimprio yayiim mhoiia iikam whiekakim wɛ simar wakaei mi ta yaiya wa haigirirami.

27 Mi yayiim niyim niyim kara boinim tariinanin iikamim sima wakae karam nwowi mi mhoiia kima simiirin wɛ idowiya boinmimauuwi. Mi sima wa wakaei. Mi yayiim, winara kima wakaeyim kima simiirin wɛ omaka akou hir tamɛ okwo boinmimauugi hinda tinda.

28 Mi kima iki iikamim piu aiirara nisomaowiyim simiirsi kipi naingwo idid. Dimusi rani, sima kimiir kwoinbudin wɛ siir wara nonkwobumbuninkin tani. Nningaka. Mi kima Adi Komii krimiir Wanin siirsi arar daingwoyimi yok. Siya kiriekakin, maeyauwa paeya niutingi karamaeya saeya nwowa, ya nikrani, piu mi kwoinbudin wɛ saeya nonkwoninwomwihininkini.

29 Mi kima iikamim ipiyin yinisim iso umar kwiruwa, sima pi sairarar saini. Mi ipiyin sim ira saeya nikii isomaowi. Adi Komii siya kwoinkakaigin siirin, siya ina ninokininkin.

³⁰ Mi wara kimiir kanmai yim yim Adi Komii siya bidi mwan digim. Siya ina ninoknininkinin simiirin. Mi dimin sisimim simiirin ini warar mi inoknininkinin.

³¹ Mi kima wi hiriinanin simiirsi kipi naidid. Kima ini ipiyin sisim whiekakim simiir haiburim. Mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinasi kigriraowi. Iriig.

Jisis siir inig iir boinmimauuwi siyu ieya
(Lk 12:8-9)

³² Mi inkamin kariir inigin iki iikam nhirim simiir whwonkam ida boinmimauuwi mi an kara wi hiriyyar mi tiri simiir inigim wi kara mi boinmimauuwi kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir whwonkam ida.

³³ Mi iikamim kariirin digiumii haimriyuwi iki iikam nhirim simiir whwonkam idain. Mi an kara simiirin wi hiriyyar mi tiri, kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir whwonkam idain. Iriig.

Jisis siya iikam imiir ninikibirim nitkin
(Lk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Kimiir kwoinim ha naingwokim kara ti yai digworaekwowim iikam simiirin nu tiranin simiir nauuni minwokmainiyam nitkin iripa sima nongwomamair aeyam, ha? Nningaka. Mi ta kara nit aiirsiyin isidin wi whisa ninkibirnaei.

³⁵ Kara wi io ninwo anwowi siyuin siirin niti. Mi yinisim yinkamiyinin yio wi io siir ad iirar swoki kwowi. Mi yinisim yinugiyina ya wi io saiir yopii aiirar swoki kwowi. Mi yiniwignana ya wi io saiir giwai aiirar swoki kwowi.

³⁶ Mi omaka iruwan iikamim, wi io sima sima swoki inwo anwowi.

³⁷ Mi iikamim simiir biyan kwoinin yopii ad mi yinisim simiiraramar naingwowi mi sima kariiram naingwo karamae nwowi mi sima wi kariir yai aiir wakaeyokna wao rani. Mi sima wi kariir mi kigna miriyan nwo rani. Nningaka.

³⁸ Yipiki iikamkin kariirin nwokwokin karamae nwowim mi kariir mhoiyya nit karamae nwowim mi sima paeyin hiiniya nironininkinin siir nao karamae nwowi o siir naoka wandi sima kariir mhoiyya nit karamae nwowi mi sima wi kariir mi kigna miriyan iikam nwo rani. Nningaka.

³⁹ Mi iikamim sima simiir piu aiirsiyar haiyidid naingwoyimiyoknaeyim ti hiriinan iikamim sima wi Adi Komii saika nwo rani. Nningaka, nningaka. Mi yipiki iikamki inkamki nisomaowi simiirin dimusi rani, sima kariir yai aiir wakaeyoknakim. Mhoiyya sima wi Adi Komii saika nwowi. Iriig.

Inkamın mi miyik mirtii mhoiyya siirin dimin miyikin wi Adi Komii siya hauuwi
(Mk 9:41)

⁴⁰ Mi inkamin kiriir sibgu kigriraowi, yio siya kariir warar mi kigriraowi. Mi inkamin kariir kigriraowi mi yio siya Adi Komiiyin kariir nikropkiyin siir warar mi inkin kigriraowi.

⁴¹ Mi inkamin profet inkamin siir whindiraerari. Dimusi rani, siya ina ninoknininkinin siya profet inkamkin. Mi wi Adi Komii siya hauuwi dimin miyik siirin. Mi ti profet inkam iir warar. Yipiki inkamki, inkam miyikin Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaeyim. Dimusi rani, siya inkam miyikin. Mi wi Adi Komii siya hauuwi dimin miyikin siir mi ti inkam miyikin siir warar.

⁴² Kima ta yaiya saiirin daingworinukripkai, yipiki inkamkin kariir kigna miriyan kamim inig karamaeyim simiirin dimin sim whira whindiriraerar haiginiyuwi op mobsinnan. Whisarii rani, sima kariir yai miyik aiir wakaeyoknaeikim. Mhoiyya siirin wi Adi Komii siya hauuwi dimin miyikin. Iriig.

11

*Jon siya siir mii kigna miriyyim kam nhirim Jisis siirim yikropki
(Lk 7:18-35)*

1 Jisis siya ti miini yayiim siir kigna miriyyim kam iuur nwiswo simiir boinmimauu digiyim mi siya simiirin ina yikropkiyin hinda tinda. Mi mhoiya siya ta maeyau aair haiiburgik mi siya iikamim simiir boinmimauuwam omom siir om kingiin nwowim simiir.

2 Mi ta ii aairin Jon siya maeyauwa huyokyokaiya mii biyie miriyya saair hirar niki owin mi siyar wakaewin mii whiekakim Krai inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya miriyyim. Mi Jon siir mii kigna mirii kam nhirim Jisis siiram hiriinansi nikropkin.

3 Mi sima ha napnimbiamim Jisis siir hiriir sima siir sriigi mi kira tari ti inkamin nitam boinin Jon siya, siya, iyie? Krima yaeya inkam nwiram ti okwokin, aniya?

4 Jisis siya simiir yai aair yowarki boin, kima Jon siir boinu digworaekwo whiekakim kima wakaeyim mi kima kigim simiir.

5 Nhwokwisae iikam simiir nhwowim ina swoki kaowirirkiyim mi iga biyeyim ina swoki apririrkiyim. Mi ma biyieya iga iin naoninsimsiriuiya ini wadieya swoki okiyim. Mi wiiingirwii nwowim ina swoki wakae omokiyim mi iikamim paowaiigi piskomkopou aokaowim mi iikam paeprikabim. Adi Komii siir yaiwin kibi aairin ina wakaeyim.

6 Mi yipikin inkam nwrkin siya kariiram naingwo tibmii inkamin Adi Komii siya nikropkiyin karairgin Yaowae Adin. Mi siya sibgu okworinu kripkaii mi ha sibgu idwowi siya ha maigimaiga Adi Komii siir yaiwin kibi aairin ina wakaeyim.

7 Mi Jisis siya yai ha boin digiyin, Jon siir kigna mirii kamim ina yamkiyim. Mi mhoiya Jisis siya iikamim simiirin hiniina boin Jon siirin, biyya kima maeyau nu siin apa nninga saair namim mi kima dimu dimin nini kigukim, ha? Mi kima inkamin yai kripinaniikiigiin au whirin opudgi hugswoswowyim siir kigim, iyie? Nningaka.

8 Mi nningaka nuwi kima dimu dimin komii kigam namkim, ha? Mi kima tari inkam nwrin yuis miyyik niyyin siir kigam namkim, ha? Iyie? Nningaka. Mi iikamim hiriinan yuis miyyik miyyikim simiir niyyim yim inkam komiiyin nu kigriraowiyim simiir omaka hirar nwowikim.

9 Mi nningakinuwi kima dimu dimin kigam namkim, ha? Kima profet inkam siir kigam namkim, aniya? Ihi, kara kimiir boinmimauu siya inkam komiikin inigkakin mi siya ini profet kamim simiir haiiburim.

10 Ti inkamin siyairgin Yokwo Komii saeya boinin, wakae, kara Adi Komiiyin wi inkam nwrin siir nikropki kariir yayia saair boinmimauuwam mi kiriir biyyin wi siya namkwokini. Mi kiriir kwoin iirin wi siyar kisosop haigikwokini iikamim simiirin.

11 Kara kimiirin yainwo aair boinki, Jonin op baptais haiiginuanin ini kam whiekakim nu tir nimbiamim ini simiir haiiburim. Biyan ikim mi tariinanan ikim yipikin iikamkim kariiram naingwo tibmiyyim mi iikamim Adi Komii siya kigriraowiyin sima nwowin siya paeprigab inkamin inig karamaeyin siir hiriinan ywowin. Ti hiriinan inkamin siya ini Jon siir haiiburin.

12 Mi iyya Jonin op baptais haiiginuanin siya boinmimauuwa ha nitokyokaiya mi tisi tariinanan nadigniyya. Maeyauwa Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saair. Mi ta iyya iikamim yai nini nansaowim mi ini yai komiiyar ywowim mi ina yininsowmswo ta hiriinan sairsi, sima Adi Komii siyar kigriraowim iikamim simaka iripa nwowim.

13 Mi profet kam whiekakim Moses siya biya sima winim Yokwo Komii sair, Jonin wi sipi niti.

14 Mi kima ta yaiya sairim daingwo tilmii, wakae, Jonin Ilaija siya sima boinin ti inkamin wi siya swoki iti.

15 Inkamin wiingakaingin siya wakae ta yai aairin.

16 Kara iikamim ta iai aair nwowim tariinan ti nu iir wi dimu dimin nikrii, ha? Sima ini yinisim sapisapim maeyauwa nae haiginiya sair nidwowyim mi ha gwowyim ini simiir hiriinan yowim mi sima yinisim nhirim simiirir pi hinina kauwoki,

17 krima kidibim kimiirimar huni, kima mwai wao rani, krima tisa nou-boponim mi kima wara nou rani.

18 Jon siya ha nitin mi siya nae mi op wainmin bi naekwiyaekin mi sima boin, uridyu biyeyin ini siir hir nwowin. Mi kima siyaka bi maingimaingakim.

19 Mi kara Yaowae Adin ninomor kouanin ha nitin mi kara nae op minim ina ini aekwiyaenyim mi sima ina boinin, kigi inkamin naenanaeyin hinuingin mi siya op wain whiekak kwiyae kiriekin. Kamim omom omomi umir haii ikim mi dimin biye tiri ikim siya simiir nomiiyaugin, Adi Komii siir miyim siya kriirir nusiimauuim, krira bidi miriyim mi kima kriraka maingimaingana nwo rani, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir bidi yinoknankin digim mi krimiir warar, ti diminim krima boinimauuwim simiirsi.

Om nhirim simiir iikamim simiirsi daingwoyimyok sima bi naingwo tibmiiyim

(Lk 10:13-15)

20 Mi om komii nhirim Jisis siya dimin kirie komii komii nhirim simiir haiswonimniskigim mi simiir mhu kwoinim bi kisina haiigigim. Mi ta ii aairin Jisis siya io simiir asi nwokin. Dimusi rani, sima siir mhoiia bi namkim mi siir yai aair bi wakaeyoknakim.

21 Mi siya ina kauwaeyimiyok boinin. Haei! Om Korasinan mi om Betsaidan iikamim kimiirsi naingwoyimiyoki. Mi ti dimin kirie komiyyim krira tirim kimiir. Mi krira om Taia mi om Saidon sowiir hiran iikamim simiirin hiriinan haiswoniskigiswo sima sinin bidi bidiniyar pi masin, sima ha pimii aingwo tilmii Adi Komii siir nusiimauuim sima dimin biyekakim. Mi wim nungaka, hiriinan siyu bi tirkim. Nungaki, nungakiinga.

22 Mi kara kimiirin yaimwovar boini, iikamim simiir boinwokiop natkaigi Adi Komii siya, om Taia mi om Saidon sowiir hiran iikamim wi hik komiia hai. Mi kimiirin wi hik komiigi komii aairar hauwi.

23 Mi kima iikamim om Kapaneamanim, kima hinina naingwowi Adi Komii siya kimiirin iikam miyika kigim, aniya? Nungaka. Adi Komii siya kimiirin wi dimin biye tiran iikam nikiuwi. Mi siya kimiirin wi maeyau paekaka sair natkaigi mi kara om Sodom siir iikamim simiir hiriinan kirie komii komiyyim simiir tirkiswo ti dimin hiriinanim simiir, iikamim sima wa pi kisina haigi mi ti omin wa piki owin.

24 Kara kimiirin yaimwovar boini, mhoiia Adi Komii siya iikamim simiir boinwokiop natkaiyana wi taka hika Sodom siya haiya sair haiburi mi wim kima wi hik komiigikomii aairar haii. Iriig.

Yipiki iikamim naingwo tibmiiyim kima ha wit kariiram piusiisan

(Lk 10:21-22)

25 Mi ta ii aairin Jisis siya hinina kwis boinkin, Adi Komii kira nu mi ninomor sowiir biyan inkamkin. Kara kiriir boin wadieki, kira ti kiriir dimin taeminim simiir haiigiprakaigi inkamim ninoknankin komiikakim

sima ninokninkinisi. Kira ta ninokninkina iikamim inig mi ninokninkin komii karamaeyim simiir hauuga.

²⁶ Thi, Adi Komii, kiriir kwoinin hiriinanargin.

²⁷ Kariir Adin siya digworaekwo whiekakim kariir in bidi yonkwo hauugiyin. Kara kigriraowim. Mi siir Yinisimin kariir kwoin iirin inkam nwrkin ninokninkin tani, kira kariir Adin kinakina ninokninkin iski. Mi kariir Adin siir kwoin iirin inkam nwrkin mi ninokninkin tani, siir Yinisimin kanakana ninokninkin iski mi iikamim siir yinisim ieyar naisiimauwiyim, simasima asi ninokninkini kariir Adin siir kwoin iirin.

²⁸ Kima iikam whiekakim hik kimpipisu haiiyim kima whiekak kariirama wit mi kimiirin wi mhi kwoin hiinsima mi ningwomamair wi kara nwowaiginuwi.

²⁹ Mi kima kariiram niti mi kariir yai whiekak imiir wakaeyoknaei mi kara dimin miyik miyikim wi kiriir diriraerari. Kara inkamin yai iikamim simiir yai miyik imiirin hiinsima boinikin. Inkamin sau nikwowaisiinaeyin siir hiriinan. Mi kima wi mhi hiinsima nwowi ningwomamair aei mi wi wadieyar sibgu owi.

³⁰ Diminin kara sriiyim kima tirim mi simiir wakaeyoknam, yio hikak tani. Mi wi hikak nwo rani, ti dimin siir tirsiyin. Niingaka. Kira wi maingimaingaka nwowi. Iriig.

12

Judami ii komiyya Sabat piu siiskwowskiya dimin taemin tir karamae nwowiya sair haiyani yaiga

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹ Mhoiyya Judami ii komii kwira Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Jisis siya wit numira sair bopwo hiriir napriokinamkin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima mhiigi naokim mi witnid nhirim simiir haii mi sima ina yinibrombrop aeyim.

² Mi Farisi kam nhirim sima ti hiriinan kigim mi sima Jisis siirin hinina boin. Kigi, ti siyiu hiriinanin kamim kiriir mai kigna miriyyim sima tirin ya Judami ii komiyya Sabat dimin taemin tir karamae nwowiya igbid kamiyaugak nwowiya sair taouugakim.

³ Jisis siya simiir boin, kima niwiiyyim biyya Devid siya tirim simiir bi mwaingim siir isidin sima mhiigi naowim, aniya?

⁴ Devid siya Adi Komii siir omaka aair yapninopkainam mi naeyim Adi Komii siir ninkin imiyyaeyim siya siir kam nhirim simiir warar yinkin hauu ae. Moses siir yaiya biyya Yokwo Komii wina sair hiriinan, prismi biyan kamim sima sima naekim mi sima yaigak bi nwokim ti naeyim sima naeyim simiirsiiyin. Niingaka.

⁵ Mi kima ti yaiyyim yokwowa Moses siya wina sair nwowin simiir siyiu imiir bi mwaingim mi pris simiir miyiyim mi maeyauwa huyokiyokaiya nae ninkin imiyyaeyiyya Judami ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya sair, aniya? Judami ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya pris kamim sima wara bi siiskim mi sima dimin biyie bi tirkin. Niingaka. Piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya pris sima piu bi siiskim mi sima dimin biyie bi tirbugim. Niingaka. Adi Komii siir digworaekwowim yim ini ta Judami ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya ini sair haibura.

⁶ Kara kimiirin yaimwower boini. Ti diminin nwowin ini omaka Adi Komii siir inig hainaniya ini sair haiburin.

⁷ Mi kira ti yaiyyim Adi Komii siir Yokwo Komii saeya boinim simiir sibgu ninokninkini mi kima wi iki iikamim dimin biyie tirbu karamaeyim io simiir

kipi nwo. Adi Komii siir yaiya hiniina boinka, kara hiniina naingwowi kima iikamim simiirsi daingwobumbu. Ti hiriinan siyiun ini wraisuim kima ninkin imiyyaeyim kariir ini simiir haiburin.

⁸ Kimiirin hiriinan dimusi boin tani, kara Yaowae Adin ninomor kouwonin Judami ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir Biyyan Inkamin karargin. Iriig.

Judami ii komiyya piu siisiya Sabat Jisis siya inkam ina biyekakin siir niniskiigin

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹ Mi Jisis siya ha boin digiyin mi siya ta maeyau aiir haiburgigin mi ina yamin simiir omaka Adi Komii siir yai nidwo wakaeya saiiram.

¹⁰ Mi inkam nwirin hir nwokin mi siir niimwo waeyaowim bidi yaoninsimsiriuwim. Kam nhirim sima Jisis siir boinwokiyoop natkaigiyam naingwowi, Moses siya winim diminin biyya simiirsi. Mi sima siirin hiniina srii, Moses siir siyiun igbid kamiyaugak bidi ywowin makak inkamin siirin wi ii komiyya piu siisiya Sabat saiirar haiswoniski, aniya? Iyie?

¹¹ Mi Jisis siya simiir boinki mi inkam nwirin kimiir bopwo waraur nwowin siya sibsib irkaki niuwi mi ti sibsibin Judami ii komiyya piu siisiya Sabat dimin taemin tir karamae nwowiya ienau saiir niniwarkainami mi ti inkamin siir sabsibin pi koua tiriirar nonwokiyyitkinki, iyie? Niingaka.

¹² Mi iikamim krima ini sibsibim simiir haiburin, sibsibim yim dimin komii rani. Mi Judami ii komiyya piu siisiya Sabat dimin taemin tir karamae nwowiya krima saiirin wi hiriyar whindiriraerari iikamim makakim simiirin.

¹³ Mi Jisis siya ti inkam iir boinki, kiriir inib waeyaowim kinanwomwokaigi mi siir inib waeyaowim ina kinanwomwokaigiyin mi siir inib waeyaowim ini wadieyar swoki sibgu okiyin ina kwira saiir hiriinan.

¹⁴ Mi siya hiriinan tirkiyin Farisi kamim ina nhinamim mi maeyau kwirua yahaingiriyu imprio boinaiyu Jisis siir nisomaowam.

Jisis siya Adi Komii siir miyan inkamkingin

¹⁵ Jisis siya ti diminin sima tiram minim siir, simiir bidi yinokninkinin mi ti omin siirin hiriinansi haiburgigin mi siya ina yamin. Mi iikam whiekakim makakim sima ini siir mhoiyar yamin, simiir haiswonimniskiyamin.

¹⁶ Mi Jisis siya simiir yikiduki siir inigin iki iikam nhirim simiir kipi boinmimauu, diminin siya tirkiyim simiirin.

¹⁷ Mi siya ti diminin ta Adi Komii siir yaiya biyya profet Aisaia siya wina saiir ninkin boinourwokaigikin. Ta yaiya saeya hiniina boinka,

¹⁸ ti inkamin yio kara nimbingin kariirgi kariir miyan inkamkin, kara siir bidi yimbinin. Kara siirimar naingwo iski mi kariirin maigimaigra siyar hauwi. Mi kariir naeyiun wi siir hauugi mi wi siir whinkinsis haiginuwi. Mi siya wi iikamim hinda tindainim simiir boinmimauuwam nami kariir kwoin miyik iir.

¹⁹ Mi siya wi io yai boin tani mi ig yai boin tani sima siir yaiya wi hiniina wakae rani mi siya wi iki siyiun simiir bopwo nokwo kauwokam tani.

²⁰ Mi siya siir iikamim kirie karamaeyim auwim opudgi hugswoswowyim siir hiriinan nwowi wi simiir tirbu rani. Niingaka. Mi iikamim yipiki diminsi niimimini yim paridsimin tingiyam kingiin nwowin siir hiriinan ywowim ti hiriinanin Adi Komii siya simiirin wi paenan niuwao rani. Mi wi iyya kariir kwoin miyikin dimin biyye imiir nikwowaisii ana saiirar nadigiuwi.

²¹ Mi iikam nhirim nu whiekakim simiir hiranim sima wi siirim naingwo tibmii mi wi siirima nwokwokini simiir nanmaiwarkainaim. Iriig.

*Jisis mi Bielsebul siir inig whirin Setankin
(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)*

²² Mi ta ij aairin sima inkamin nwira yikiunani siirim mi ti inkamin uridyiu biyeyin siir hiar nwokin. Mi siya nhwokwisaekin mi siya ini waeyaiya mi owin. Mi siirin Jisis siya haiswoniski haiginugun mi siya yai ina boinaigiyin mi siir nhwoin ina swoki kaowirirkiyin.

²³ Mi iikam isid komii whiekakim sima ini hindara yanaakiyim mi sima boin, ti inkamin Divid siir isidankin. Biya, Biyan Inkam Komiiyin siya nimbinin nitam tari siya, aniya?

²⁴ Mi Farisi kam nhirim sima ti hiriinan yai wakaeyim mi sima ti iikam isid komiiyin io simiir ywoki, ti inkamin siya uridyiu biyie imiirin Bielsebul siir kirie aiarar haiswonimniskii, siya uridyiu biyeyim simiir biyan inkamkin.

²⁵ Mi simiir kwoinim Jisis siya ina ninoknankinim mi siya simiir boinki mi om whuruwan iikamim sima isido whisa ninkibirnaki mi yaii sowa sowa ninii mi ti omin wi miyika nwoki, aniya? Niingaka. Mi iikamim piugan kwiruwanim sima isido whisa nnowi mi yaii sowa sowa ninii mi ta piugana wi miyika nnowi, aniya? Niingaka.

²⁶ Mi Setan siya kariir whindiriraerar haiginuwi uridyiu biyeyim simiir haiswoniskiyam. Mi siir isidin wi whisa ninkibirnaki. Mi siya wi paki hinin kirieya sae haiswoniski, ha? Niingaka.

²⁷ Mi Bielsebul siya kariir whindiriraerari mi kara uridyiu biyeyim siir kirie aiar haiswoniski mi kimiir isidin simiirin wi nhinga whindiriraerar haiginuwi, uridyiu biyeyim sim, aniya? Mi Bielsebul? Niingaka. Mi kimiirin Bielsebul siya whindiriraerar tani uridyiu biyeyim simiir haiswoniskiyim. Niingaka. Ti dimirin Bielsebul siir nusiimauugin siya kariir bi whindiriraerarkin.

²⁸ Mi Adi Komii krimiir Wanin siir naeyiun siyar whindiriraerari mi kara uridyiu biyeyim simiir asi haiswonimniskii, ti digworaekwowim kimiir nusiimauwi mi kima wa dinoknankin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saeya bidi yamwoniya.

²⁹ Mi yai kwira kara kimiir boinmawuwi inkam nwirin siya inkam Setan kiriekakin siir omaka hirir nami mi wi siir digworaekwo imiir tauae haii, aniya. Siya ti inkam kirie iirin weyinsopni tiki nirkaikikingik, siir iiga inin hiriinan tiri mi siir digworaekwowim omakanau hir nwokaiyim wi siya hainaki.

³⁰ Inkamin nomiiyau kanaka nwo karam nnowi mi siya io kariir nwowikin. Mi yipikin kariir whindiriraerar karam nnowi iikam simiir kwoinim Adi Komii siir ninkpit haigiyim, sima ini iikamim dimin biyiekakim sima nhinkriropkiyim hinda tinda ini simiir hiriinan ywovin.

³¹ Kara kimiirin pi hinina boini, Adi Komii siya wi digar nnowi kimiir digworaekwo biyie whiekakim simiirar haiyoprimdiyumiigi mi iikam whiekakim sima nighbumbu boinim simiir warar mi inkamin Adi komii siir naeyiu iir nighbumbu boini mi Adi Komii siya ta yaiya siya nighbumbu boina wi sair wara haiyoprimdiyumiigi rani. Niingaka.

³² Inkamin Yaowae Adin ninomor kouan kariir nighbumbu boini mi Adi Komii siya siir dimin biyie imiirin wa haiyoprimdiyumiigi. Mi inkamin Adi Komii siir naeyiu iir nighbumbu boini mi Adi Komii siya siir nighbumbu boina wi sair haiyoprimdiyumiigi rani. Mi tariinanin, iriipa hiriinan mi mhoiia iriipa hiriinan. Iriig.

*Pae biyeyin pi nae biyeya mi budi
(Lk 6:43-45)*

33 Paeyin miyik nwowiyin mi siir naeyim pi wadiya mi owi, pae biyie mi owiyin mi siir naeyim pi biyieya mi owi. Inkamim sima bi nae imiirar niki kigi mi sima pa ninokninkini, pae miyikin, iyie? Pae miyik rani.

34 Kima ti iikam biyeyim, kima ini mipug biyeyim simiir hiriinan ywowim. Mi kima wi piki hiniin yai miyikim simiir nimboboini, ha? Yai panin panin kwoinkim iikam krimiir mhai kwoinawu nwokaiyim pi simiirar prii boininisami.

35 Inkam miyikin mi kwoin miyikim ini siir mhai kwoinawu hirar nwokaiyim. Mi siya siyu miyik miyik asi tiri. Inkam biyeyin siir kwoinawu yio yai bibiyie kasaki nwokai rani. Mi mhoyiya siya wi yai biyie imiirar boini.

36 Kara kimiirin pi ti dimin taemin hiniinim sim boinki, boinwokiopnatkaini iya Adi Komii siya wi iikamim simiir hidi yai biyeyim sima priiboin priiboini simiirsi.

37 Mhoyiya Adi Komii siya wi krimiir sri yai whiekakim biya krimiir yai aeya boinim. Mi ti kimiir yai whiekakim wi simar nisiimauwi. Kara miyiki pi yamisi owin, iyie? Kara inkam miyik rani. Mi siya kimiirin wa hidi dimin taemin whiekakim kima boinim. Friig.

Kam nhirim dimin kirie kirie komii komiiyim simiir kigam kauwok boinkikim

(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

38 Ta ii aiiirin kam nhirim siyu komii ninokninkiniyikim mi Farisi kam nhirim sima boin, inkamim iikam nowomwarkaiyuwiyin, krima ha naingwowi kira dimin kirie komiiyin whira diisiimauu haiginiu mi krima wa nwoki inokninkinim kira Adi Komii siir yinisimkin.

39 Mi Jis siya simiir yai aka hiniina ywowarkii boin, kima iikamim kariiram kauwokim dimin komii kirie kimiir nisiimauuin, kima iikam miyik rani. Kima Adi Komii siirim bi swoki aingwo tibmiiyim. Kara dimin kirie komii pi kimiir swoki isiimauu rani. Diminin whirin kara kimiirin pi siirarar nisiimauuwi iya biya profet Jona siya tira ti nu iiri.

40 Biya Jona siir hiriinan, siya nwokaiyin anasu komiiya sair mhaiinawu, nabeyim kwoim mi niyim kwoim. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin wi iriipa hiriinan, nabeyim kwoim mi niyim kwoim ienawu hir nwokaii.

41 Mhoyiya iya Adi Komii siya iikamim simiir hidi. Mi iikamim biya om Niniva hir nwowim mi wi ti iikamim simaka ninkin okwowi. Mi sima wi hiniina boini. Kima iikam biyekiingim. Mi sima wi hiniina boini. Dimusi rani, biya Jona siya Adi Komii siir yai aiiir boinimimauuin mi iikam whiekakim sima Adi Komii siiram bidiya yaingwo tibmiiyim. Inkamim nwira nwowu tirin, yio ini Jona siir haiburin mi kima siirim bi naingwo tibmiiyim. Niingaka.

42 Mhoyiya Adi Komii siya iikamim simiir hidi, biyan wig komii ira nu nhirim simiir kigriirowiya saeya biya iikamim nu Sivanim simiir kigriirowa. Mi saeya wi ti iikamim tariinan nwowim wi simaka nokwowi. Mi saeya wi hiniina boini, kima iikam biyeki biyie kiingim. Mi saeya wi hiniina boini. Dimusi rani, biya saeya sair nu iirar mi haiburigi mapi aru maeyauwar mi rantioki inkam komii Solomon siir yai wakaeyam. Ti inkamim tir nwowin siya ini Solomon siir haiburin mi kima iikamim siir yai bi wakaeyoknakim. Niingaka. Friig.

Uridiyu biyeyin ina swoki itin

(Lk 11:24-26)

43 Mi iya uridyu biyeyin siya inkam nwirni haiburgigiyin mi maeyau niinga niingaim op karamaeyim pi simiir priiyam priiyamki siya sair nini owowim. Mi siya maeyaukwir bi kigin.

44 Mi siya hiniina yaingwo, kara pa swoki ami maeyaua biya kara nwo-naniya sairam. Mi siya ha swoki amin mi siya kig ta maeyaua sima bidi nhiskiya mi bidi puaiya mi maeyaua nhirkim nninga bi nwokim mi uridyiu biye nwirki hir nwo rani. Niingaka.

45 Mi siya hiriinan kignamin mi ina swoki amin mi uridyiu biye iriyyar nwiso simiir swoki ikuna mi siyu bibiyeyim sima tiriyyim ini ti siir haiburim. Mi sima saika yam mi sima ina yapninopkainamim mi ta maeyaua sair ini owou. Biya ti inkamin uridyiu biye whirin siya nwowin biya siya biye wao bi nwokin. Mi tariinanin ini ti uridyiu biye iriyyar nwiso simar yonkwobumbuninkin iuguskiyin ti inkamin siirin. Mi wi hiriinan kinar nimbiamswowi iikam biyeyim tariinan nwowim simiirin. Iriig.

*Jisis siir apua aeya mi siir nomousisim ina siir kigam namkim
(Mk 3:31-35; Lk 8:9-21)*

46 Mi Jisis siya yai, iikam imiirar niki boinmimauuin mi siir apu aeya mi siir nomousisim ikim sima yaba yaka okwoni. Sima yai saika boinaiyam nitkim.

47 Mi inkam nwirin Jisis siir boinki, wakae, kariir apu aka mi kariir nomousisim ikim sima isi yaba hirar nokwowim mi sima yai kinaka boinaiyam nitkim.

48 Mi Jisis siya ti inkamin siir yai aka hiniina yowarkii boinki, siya Adi Komii siir isidin simiir nowomwarkaiyuim siya hiniina boinkin. Yipiki kariir apua? Mi yipiki kariir nomousisimim, ha?

49 Mi Jisis siya siir mi kigna miriyan kamim ina simiir yisiimauugi, kigi! Kariir apua mi kariir nomousisimim ti simargim.

50 Inkamin kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir kwoin iirara napi, yim kariir apu mi kariir nomousisim mi kariir yokmankim. Iriig.

13

*Inkamin sasae ninkiniyin numir aiir siir yaiga
(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)*

1 Ta ii aiirin Jisis siya omaka hir haiburgikin mi ina yapnaniyamim yaba hiriir. Mi siya whigbid hir yani idwoiu.

2 Mi iikam whiekakim siir yani kaeyokaiyu. Mi siya i ira sair yani kwirii idwokaiyu mi siya i hir nidwokaiyin mi iikam whiekakim opmaiga hir yani okwomaiyu.

3 Mi siya boiniyo yai kasa bi boinkin. Siya boin, wakae mi inkam nwirin siya siir numira witnid sair nitkinam namkin.

4 Mi siya witnidim ha nitkinamim mi nhirim siyu nikiigiyim mi ipiyyin nhirim ha nitim sima ini atkin idwo aeni.

5 Mi witnid nhirim maeyau siiyakaka sair nikiiyim mi nuin aowa bi namkin mi ti hiriinan witnidim ina whakiyim.

6 Mi biyyin ha whwonaidniyakwokin mi ini simiirar yawhwoniyin. Mi ti witim simiir miyim haimii bi namkim simiirin ini bie siyar whwowaigiyim.

7 Mi witnid nhirim urid nimirgakin siir bopwo nakaigaiyim mi urid nimirgakin ha nisikiyin mi ini siya yisirimdnugiyin. Mi sasaenidim bi sibgu whakim.

8 Mi witnid nhirim nu miyikin siir nikiigiyim, yim nae ina budgiyim. Mi nhirim yim hiniina bud nhirim kamairim iriyyar mi nhirim yim hiniina mi bud, kam nwoim mi nhirim yim hiniina mi bud, kam nwir iuur.

9 Inkamin wingakaingim mi siya ti kariir yai imiirar wakae mi ha sibgu daingwo. Iriig.

Mi Jisis siya boiniyo yayim siya boiniyim simiir bwamkibwamim simiir boinmauugin

(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰ Jisis siya ta yai aiiir boin digiyin mi kamim siir kigna miriyyim sima Jisis siirim nitim mi siirin hiniina ini boini, hae! Kira simiirin boiniyo yai dimusi boini, ha?

¹¹ Siya hiniina yowarkii boin, Adi Komii siya bidi yiisiimauuwim nimprio yayim ii Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana. Mi siya iikam nhirim simiir wara bi niisiimauugin.

¹² Ti diminim inkam nwirin siya ninokninkin komiigakinuwi mi Adi Komii siya wa swoki inkin hauugi mi siir ninokninkina wi komiiyar nwowi. Mi inkam nwirin siir digworaekwo simim kwisuwakinuwi mi wi Adi Komii siyar swoki haai.

¹³ Mi kara ti hiriinanin simiirin boiniyo yai boini. Dimusi rani, simiir nhwowim ina kaowim mi sima dimin kig rani. Simiir winim ina mauim mi sima yaimwo aiiir wakae ninokninkinkin tani.

¹⁴ Kima ti iikamim yai kwira profet Aisaia siya boina biya saeya bidi yimbiniya saeya hiniina boinka.

Kima yai aiiirin wa wakaei mi kima saiiir yaimwo aiiirin wi ninokninkin tani. Mi kima wa kigi mi kima wi siir siirara kignanaei. Mi kima wi ninokninkin tani kima dimu dimin kigim.

¹⁵ Ti iikamim simiir mhi kwoinim ini hindara hugimkikugiyim. Mi simiir winim ti yai imiir wakaeyim pi piyaowi mi simiir nhwowim ina kwisnamim. Mi simiir nhwowim pi dimin whir kigisi. Mi sima kariir yai aiiir sibgu wakaekini mi simiir kwoinim wa sibgu ninokninkinki. Mi simiir mhi kwoinim wa kisina haigii mi wa naingwo tibmi mi kara simiirin wa haiswonimiskii haiginiuwi.

¹⁶ Mi kima hiriyyar maigimaigra. Mi kimiir nhwowim dimin taemin imiirar sibgu kigikim. Mi kimiir winim yaimin dimin imiirin ha sibgu wakaeyomokikim.

¹⁷ Kara kimiirin yaimwo aiiirar boini, biya profet kam whiekak ikim mi iikamim dimin whirki kimbu karamae nwo ikim sima ti diminim kima kigam naingwowim simiir kigama naingwokim mi sima simiir bi kigim. Mi sima ti yayim kima wakaeyam tirim, simiir wakaeyamar naingwokim mi sima simiir bi sibgu wakaekim. Iriig.

Sasaeya ninkinin inkamin numir siir boiniyo yaiga

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸ Tariinanin kima inkamin sasaeya ninkinin numir siir boiniyo yaimwokiyaimwo aiiir wakae.

¹⁹ Iikam whiekakim sima yai win kibi aiiir wakaei, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, saiiir wakaei. Mi sima saiiir yaimwokiyaimwo aiiir bi sibgu ninokninkinkim. Mi Setan siya simiir mhi kwoinim hiriir namim mi ta Adi Komii siir yayi biya simiir hir nwowa saiiir hainiknatki. Iikam whiekakim sima yaywin kibi aiiir wakaei ninomor kouana mi saiiir yai aiiir ninokninkin karamae nwowi ya hiniinga witnidim siyu nikiigiyim mi Setan siya simiirin niti mi simiir boini kima ta yai aiiir kipi wakaei Adi Komii siya ninkina kimiir mhi kwoin imiir waraur.

²⁰ Mi witnid nhirim nu maeyauwa siyakaka saiiir nikiigiyim, yim ini iikamim yai aiiirin winwinarar sibgu wakaeyim mi maigimaigra ha nwowiyin ini simiir hiriinan ywowim.

²¹ Mi yim ini witnidim mi grinkii karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi sima wi ii priei nokwo rani. Mi wa swoki kwaowainami. Mi iikam nhirim simiir naingwo tibmiya ini ti witnidim simiir hiriinan

ywowim mi sima si pried naingwo tibmii rani. Mi iya simiirin hik kimpipisuki nimbiam, ta sima naingwo tibmiiya Adi Komii siiram, wi digiumii haimriiyugigi mi wa nikii iuguskii.

²² Mi witnid nhirim urid nimiridgakin siir bopwo nakaigaiyim yim ini iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim mi simiir hiriinan ywowim. Mi ti nuan dimin biyeyim simiirim naingwoyimiyoki, umir min hininim, simiiraram naingwoyim, ti hiriinanin ya Adi Komii siir yai aair higrinuwi wa nikii iuguskii. Mi sima wi digiumii Adi Komii siir haimriiyugigi. Mi simiir miya sima miriia, sima saiirin miyik panisi miriisi.

²³ Mi ti witnidim nu miyik nitkinim, yim ini iikamim Adi Komii siir yai sibgu wakaeiyim mi simiir yaimwokiyaaimwo sibgu inomokninkiniyim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti iikam hiriinanim sima wi mi miyikar miri, ti sasaenidim kamairim iriia budiyim mi kamwoima mi budiyim mi kam nwir iura mi budiyim ini simiir hiriinan ywowim. friig.

Boiniyo yaiya ko biyeya numir whakiya saiir boiniyoka

²⁴ Jisis siya yaeya boiniyo yai kwira saiirin hinina boin simiirin, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, ya ini ti inkamin witnid ninkin siir numir aair ini siir hiriinan ywowim.

²⁵ Mi iya iikamim ha whwonkai aokaokiwiiyim mi siir sau omomin siir inkam nwirin ha nitwiiyin mi siya ko biyeya kimidiniya siir numir aair ini itkingig. Mi siya ina swoki idamkiwiiyin.

²⁶ Mi mhosiya ti sasaenidim ha ninan iigiyim mi sasaeyim wai ha nwokiyim mi siyar kigi ta ko biyeya warar ninkin whakiya.

²⁷ Mi miyan kamim ina yamim numiran adin siiram. Mi sima boin, biyan inkam, krimiir kwoinim ha naingwokim kira numir hiran sasaeya miyikim simiirara ninkin mi ta hiriinan ko biyeya saeya panina nimbiamka, ha?

²⁸ Mi siya simiir boinki, kimiir sauan inkam nwirki nitkingikin ta ko biyeya! Mi siir miyan inkamin siir boinki, kirir kwoinim panina naingwowi krma iki ko biyeyim simiir pini aku, aniya?

²⁹ Mi siya simiir boinki. Nangaka. Sasaeyim wi ko biyeya saika kima ninkin akisi.

³⁰ Kima sowiirin hiriyar kigninkin whakii mi wi iya sasae ningugu haiyana, wi saiir nadigiwi. Mi iya sasae imiir ningugu haiyana miyan kam imiirin wi kara boini, ko imiirin maeyau kwiruwa dak haigin mimir. Mi simiirin wi iripa kog hainami mi wi pae naminki. Mi sasaeyim, yim wi kariir omaka nae haigiya wi saiir hir haigii. friig.

Boiniyo yaiya mastetnidin mi yis ikin sowiir boiniyoka (Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹ Jisis siya yaeya boiniyo yai kwira simiirin hinina boinki, Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini mastetnidin siir hiriinan ywowa. Mi inkam nwirin siirin siya hainam siir numir aair ini inkin iu.

³² Mastetnidin siya nae whirni nidnan bi nwokin. Nangaka. Siya komii rani. Mi mhosiya siya wi komiia nimbiamki mi numir hiran naeyim simiirin siyar mwrii haiburigigi. Siya pae komii nwokiiyim mi ipiyinim pi siir kwiaa imiir mi atkini mi whie minim pi hirar mi haigii. Mi iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekak imiir kigirkakana, siir iikamim sima wi ti mastetin siir hiriinan nwowi mi wi komiayar nasae owiguskii.

Yisin siir boiniyo yai aeya

³³ Jisis siya yaeya boiniyo yai kwira ina swoki boinkiyin. Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini yisnan iyopin bwaembwaekin howoknamin. Fiya wig ira saeya ti yis iir haiiya, praua aka kaipridgiam mi ti prauain pa niyopin bwaembwaekii howopnami. Iriig.

Jisis siya ta boiniyo yaiya iikamim simiir boinka

(Mk 4:33-34)

³⁴ Jisis siya ti yayim biya siya boinim digworaekwo whiekakim iikam imiirin boiniyo yai ara boinkin. Siya simiirin yai whir wara bi boinkin. Nungaka. Siya simiirin boiniyo yai arar boinkin.

³⁵ Siya simiirin boiniyo yayim hinina boinkin, siya profet inkamin siir yai aiir swoki boinurwokaigikin, biya yokwoni siya win boinkiya yaiya saiir. Ta yaiya saeya hiniinga, kariir yaiya wi boiniyo yai imiirara kaonisboini. Adi Komii siya ti nu iir nonkwokwo karamaeya niki owa mi kara ti diminim biya haigipraprakaiyim mi tariinan namwoniyim wi simiirarar boininkiigi. Iriig.

Ko biyieya saiir boiniyo yaiga

³⁶ Jisis siya ha boin digiyin mi siya iikamim simiir haiburgigin mi siya omaka saiir yapninpokainam. Mi kamim siir mi kigna miriyyim, sima ina yitim siirim mi ina boinim, kira ta boiniyo yaiya ko biyie saiira numir whaka krimiir unki boinimimauu.

³⁷ Jisis siya ina yowarkii boinin simiir yai aka, inkamin sasaeya miyik ninkiniyin numir, yio karargin, biyan Yaowae Adin ninomor kouanki nitin.

³⁸ Mi numira ya ti nu ieya mi sasaeya miyikim yim iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaeyim, ya simiir nikri boinka. Mi ko biyieya ya iikamim Setan siir yai aiir wakaeyoknaeyim ya simiir nikri boinka.

³⁹ Sauan omomin siir inkamin ko biyie aiir nankaiyin yio Setan siya. Mi iya sasae imir nungugu haiyana, ya ta iya Adi Komii siya iikam imiir hidana ya saiir boinka. Mi kamim numiran sasae imiir nungugu haiyim, yim Adi Komii siir paekwosim ima.

⁴⁰ Mi ko biyeyim maeyau kwiruwa sima haingiriyu haiginim mi ha nanginkiyim paeya mi mhoyia wi hiriinanar tiri. Iikamim dimin biyie biyekakim, simiirin wi hiriinan hidi.

⁴¹ Mi kara Yaowae Adin ninomor kouanki nitin, wi kariir paekwosimim simiir nikropkii hinda tinda. Mi sima wi ti nuin siir diminpai diminpai whiekakim iikamim simiir naingwo tibmii aiir kiyopsimsibgyim mi iriipi hiriinan, sima wi iikamim dimin biyie tirim, simiirin wi Adi Komii siir isidin simiir hiranki nhinikriropki.

⁴² Mi simiirin wi pae komiia saiir hiriir nitkaigaigi mi sima wi paenau hirar kaouubopboinkaeyami mi wi simiir big imiirar naegimiyikaeyami.

⁴³ Mi ta ii aiirin iikamim dimin whirki kimbukaram nwowim wi bienan simiir whwoyaei. Adi Komii siir iya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiir. Inkamin wingakaargin siya ta yai aiirin ha timi wakae. Iriig.

Inkamin umir miya nu haingikaiya saiirin hansranin saiir boiniyo yaiga

⁴⁴ Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, saeya ini ta umir miya numira saiir haigiprakaiya inkam nhirkim biyar, ini saiir hiriinan ywowa. Mi mhoyia inkam nwirin ha swoki hansir haiyin mi ina swoki haigiprakaiigin ta maeyau aiirar mi siya ini maigimaiga ywonamin. Mi siir digworaekwo whiekakim ina hauugiyim inkam nhirmi sima sainam. Mi ti umirim siya haiyim wi ta maeyau aiir nwoki sainim. Iriig.

Umir komii sainsi siyuuin siir boiniyio yaiga

45 Mi boiniyio yai kwira ya hiniinga, Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ya ini ti inkamin umir miyik miyik haiyam hansraniyin ini siir hiriinan ywowin.

46 Mi siya umir miyik kigiyim mi ti siir umir digworaekwo whiekakim wi iki inkam nhirim simiir umir digworaekwo miyik miyikim simaka ninowana haii. Iriig.

Haimnani boiniyio yaiga

47 Mi boiniyio yai kwira ya hiniinga. Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ya ini inkamin haimna whinawu kwira sae himui ikouwiyin, wraisupai wraisupai simiiram, ini siir hiriinan ywowin.

48 Mi iya haimnan, wraisuki naokinguguninkiniyim mi siirin pa kinaidami nupaiga hiriir. Mi sima pa nidwowi mi anasu miyik miyikim pi two nhirmi kigmamak isitnoudnankaigi. Mi biyie biyeyim yimbi paeya nisitnoudnankaigi.

49 Iya Adi Komii siya iikam whiekakim simiir hidana, ya wi ti anasuwim simiir hida wi hiriinan nrowi. Mi iya paekwosim ima nitana mi wi sima kigmamak haii, piki hiniin iikam ikim wadiyem mi piki hiniin iikam ikim biyeyim.

50 Mi sima simiirin wi pae komiia sair hiriir nitkaigaigi. Mi ta iya, sima wi kaou ou prasae kin tani. Mi simiir big imiirar ninin aekiyimkiyikaeyami. Iriig.

Inkamin dimin miyik mi dimin kab sower haii iki

51 Mi Jisis siya simiir sriigi mi kima ti yai whiekakim, simiir yaimwuwim simiirin ina ninokninkinim, aniya? Mi sima ina boinkiyin siirin, iki.

52 Siya simiirin hiniina boinki mi kam siyu komii ninokninkiniyim yipiki kariir kigna miriyan inkam nrowim sima Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, sima sair bidiyar haiyim. Mi sima ini omaka in inkamin siir hiriinan ywowin. Mi siya omaka siir digworaekwo haigiya pi sair napninopkainami mi siya dimin miyik mi dimin biyie, pa nini hainakinaka mipa sioitkin hauunami iikamim simiir whinkinsisam. Mi ti hiriinan siyuuin, wi sima boinmimauuami Adi Komii siir yaiya biya profet inkamin sima boina mi ta yaiwin kibiya sair warar. Iriig.

Om Nasaret hiran iikam sima Jisis siirin digiumii haimriiyugigin

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

53 Jisis siya ti boiniyio yayim simiir boin swokiyim mi siya ti om iirin ina haiburgigin mi ina yamin.

54 Mi siya siir omki om iirar swoki amin mi siya iikamim simiir ini boinmimauuiu, Adi Komii siir yai aiar omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya simiira sair. Mi sima wakae digiyim, sima ini hinda yanaakiyim. Mi sima ina yomboin amboinim, ta ninokninkina dimin kirie kirie iikamim sim haiswonimniskiiya siya papi haigin, ha? Siya krimiir hiriinan inkamaiggin.

55 Mi ti yinisimin siya inkamin omaka miriyyin, siir yinisim tani, aniya? Mi tari siir apua Maria saeya rani, aniya? Mi tari Jems, Josep Saimon mi Judas, yim tari siir nomousisim tani, aniya?

56 Mi tari siir yokman whiekak rani, ti krimakar nrowim, aniya? Mi ti digworaekwo whiekakim siya papi haigin, ha?

57 Sima hiriinan yai boinim mi simiir mhi kwoinim ini hikaka ywokiyim. Dimusi rani, sima ninokninkin tani, siya ta kirieya papiyanka haiga. Mi Jisis siya simiir boinki, profet kamim sima inigakim iki om whiekak imiirin mi siir

omki om hirin mi siir piugana saair hiran iikam ikim, siya simaka inigak bi nwokin.

⁵⁸ Mi siir om hirin siya dimin kirie whiekak bi haiswonimniskigim iikam miirin. Niingaka. Dimusi rani, sima siiram ha bi naingwo tibmiigim, siya ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin. Niingaka. Iriig.

14

*Jonin op baptais haiginiuanin iikamim simiir siya bidi yaowin
(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)*

¹ Ta iya Herot siya nu kigriraowan inkam komii nwokin Galili hir mi siya diminin Jisis siya tirim simiir wakaewin,

² Mi siya siir miyan kamim simiir boin, kara ha naingwowi, ti Jon siyaki siyairgin inkamim iikamim simiir baptais haiginiuanin op, aniya? Biya kara siir nimbinkin inkamki nisomaowim. Siya ie hiranka swoki insiin idwokin mi ti hiriinan kirie komiia siir hir asi nrowi.

³ Mi biya Herot siir kamim sima Jon siirin hiriinansi nonkworinugin mi siirin wiyinsopni yinirka mi maeyauwa hiuyokiyokaiya mi biyie miriia hir ini haigigik. Dimusi rani, Jon siya maigimaigra bi nwokin, Herodias saeya Filip siirar wiga mi ini yaowae biyeyin Herot siya swoki hainikiionkwonan.

⁴ Biya Jonin op baptais haiginiuanin inkamin, siya Herot siir boinainanaekin ti dimin siir, siya hiniina boinkin, kira ta wig aiir hainikiionkwonan kira nonkwonani siyu komii iir nikropkin yio ti hiriinan siyuin miyik rani.

⁵ Herot siir kwoinin Jon siir nisomaowamar naingwokim mi siya ini Juda iikamim simiirsi yididin. Dimusi rani, sima ha naingwokim Jon siya profet inkamkiniuwi.

⁶ Mhoiia igwira iikam nhirim sima ina yitim, iya Herot siirin siir yopiiga naokaina sair naemirsim aiiram mi taka iya Herodias sair yinisim kopaka saeya ig simiir bopwo hir ini swaeyiu mi Herot siya maigimaigra komiika sairimin.

⁷ Mi siya sairin hiniina yimbinki, kara kiriirin yaimwower boini, diminin kira kariirim srii mi kara kiriirin wa hauwi.

⁸ Mi sair apua Herodias saeya sair yin kopak aiirin hiniina boinmimaugi Herot siirimin mi saeya ina boina, kira Jonin op baptais haiginiuwiyin siir ni iir kaigripki mi siirin mobmir kwini haiginki mi kira kariirim tirir whauugi mi kara wa ninokninkinim siya bidi yaowin.

⁹ Mi saeya hiriinan yai aiir boin digiya mi inkam komii Herotin siir kwoinin ini hikaka ywokiin. Dimusi rani, siya iikamim saikar nidwokai aeyim mi siya simiir whwonkam ida nimbingin mi siya simiirsi asi nididgin. Mi siya siir kamim simiir boinki, ha ti hauugi sairar ti diminin.

¹⁰ Mi Herot siya inkam nwirin maeyauwa hiuyokiyokaiya mi biyie miriia sair hiriir namam yikropki Jon siir ni iir kaigriphainakiyim.

¹¹ Mi sima Jon siir mwo kaigriphaii digin mi sima siir mwoin mobmir kwira sair haiginki mi sima ta yin kopaka sair hauugi. Mi saeya sair apu aiirin hainam.

¹² Mi kamim Jon siir kigna miriyyim sima wakaewininim mi sima ina yamim siir pius aiir ini hainaki mi sima sairin ina haingikaiyim. Sima kikai digigim mi sima Jisis siir ini boinmauuu. Iriig.

*Jisis siya hauu aeyim kamim nae 5,000 kim
(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jo 6:1-14)*

13 Iya Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ti om iir haiburgik mi i ira sair kwiriinam mi maeyau iikam karamaeya mirmiiya hiriir yam. Siya siya namkin. Iikamim sima hiriinan wakaeyim mi sima om iir haiburgik mi sima ini siir mhoiyya yapnamim.

14 Mi Jisis siya ha namasukuin mi i aiirin ina haiburgigin mi siyar yapkigidam iikam isid komiiyin hirar nwowi. Mi siya simiirsi yaingwoyiiniyokin mi iikamim makakim ini siyar haiswonimniskiiyim.

15 Mi naiowaka kamim siir mi kigna mriiyim sima ina yitim siirim mi ina boinim, ta maeyauwa iikam karamaeka iya ini namkiriba. Mi haingingin niuwi kira ti iikamim simiir dikropki mi sima ti omi sisimim kingiin nwowim simiir dantib mi naemin ti sainaeyam tib.

16 Mi Jisis siya simiirin hiniina boinki, sima whisarii pi dimusi nami? Kima hauu ae simiirin.

17 Mi sima siirin hiniina boin, krimiir tirin nae homgaki nwo rani. Niingaka. Bretim iriyyar mi anasu whis ha nwowi.

18 Jisis siya ina boinkiyin, naeyim kariirim hainaki.

19 Mi iikamim simiir boinki, kima ko aiir didwoki mi siya ti bret iriyyarim mi anasu whiswo simiir hai mi ninomor koua hiriir kaoki mi Adi Komii siir boin wadieki mi siya anasu bretim ina yimbimbir yinop hauugiyim kamim siir mi kigna mriiyim simiir. Mi kamim siir mi kigna mriiyim simiir hauugi mi sima iikam imiir hauunam.

20 Mi sima ha naeyim mi simiir mhiiyim ini digar ywokiyyim mi kamim siir mi kigna mriiyim sima nae haimiihaimiiyim sima naepipiru haiginim simiir swoki haingiriyu haiginam mi nibim sima haigiyim nae haimiihaimii imiir pariig iuur is.

21 Kamim ti nae imiir naeyim 5,000 kim, sima wigiyin imiir wara bi mwaingim. Iriig.

*Jisis siya whi kwira nunan opa sair idwowa napnaidamkin
(Mk 6:45-52; Jo 6:15-21)*

22 Mi Jisis siya nae simiir hauuwae digikin mi siya kamim siir mi kigna mriiyim simiir boinki, kima i ira sair kwiriinam mi kariir biya damkwokin whiyya sair mirmiiya hiriir. Mi iikamim simiirin siyar yikropki.

23 Mi siya iikamim simiirin ha nikropkiyin mi mhiuisim whir iirin Adi Komii siirim siya siyar ini kwisboiniu. Mi naiowaka Jisis sasa ywokairib mhiuisim iirin.

24 Mi ta ii aiirin siir mi kigna mriiyim sima ini igak whi idopwoniya hirar yakirir mairibim mi opuda ini irib hiranka hugnaniya mi hinin komiyya ini i aiirar kaibombokiyya.

25 Piunok nugakin bie ha niyok naidniyakwokin iya pirkin kingiin nwoy-akwoka Jisis siya ini nunan ta whiyya ini sair op ida yapamyakwokin mi kamim siir mi kigna mriiyim simiir hiriir yapnimbiiyam.

26 Sima kigwin siya opa sair idwowa napni mi sima nidid pranae bi kinkim. Sima boin, wara napniyin wraigin mi ha nididim mi ina yinkau ankaum.

27 Mi Jisis siya bi kimiminkikin ini simiirar boinkiyin, kima kirie dwo! Karargin, kima kipi nidid!

28 Pita siya siir yai aka hiniina yowarkii boin, Biyyan Inkam Komii kirargin niuwi mi kira kariir boinki mi kara pi opa sair idwowa napnani kiriirim.

29 Jisis siya ina yowarkii boinki, kira ha wit! Mi Pita siya iya sair haiburgik mi ini nunan opa sair idar kwaewiskin apamin Jisis siirim.

³⁰ Siya opuda saair kinainkiuwinin siya ina yididwinin mi siya op aowa hiririn ina yokwokwomairaraonainamin. Mi siya hinina kauwoki, Biyan Inkam Komii kira kariir kibokiinawid!

³¹ Jisis siir ina bi kimiminkika ini Pita siirar yanka nonkwo sasaugiya mi siya siir boin, kiriir naingwo tibmiiya kabi rani, kiriir kwoinin dimusi naingwo yisyiskin.

³² Mi sowa iya saair ini kwirii mi opuda ina hugwokmaigiya.

³³ Mi kamim siir mi kigna miriyyim i hir nwowim sima ti dimin iir kigiyim, sima ini Jisis siir inig iir hainanim mi sima hinina boin, kibie idwai kira Adi Komii siir yinisimkin. Iriig.

*Jisis siya nu Genesaret hiran iikamim maki niyyim simiir haiswonimniskigin
(Mk 6:53-56)*

³⁴ Mi sima whii aiir niyikrionaidamim mi sima maeyau kwira nu Genesaret hirana saair yamamasu kuiu.

³⁵ Iikamim ta maeyau aiiranim sima ina yinokninkinim, Jisis siya tio. Mi sima yaiya ina hauu ninkikinkiya om whiekakim kingiin nwowim simiiram mi sima ina hainaniyim iikam whiekakim makakim Jisis siiram.

³⁶ Mi sima siir sriinanae, ini mi owin iikamim makakim sima kiriir piu aiir nonkwokiyin mi ningaki mi iuwi mi yuis mwis iirarar timi onkwoki inara, aniya? Mi iikamim siir yuis piu owiir nonkwowim sima ini wadieyar swoki okiyim. Iriig.

15

*Adi Komii siir yaiya ini yidiwi wanwiyae simiir yai imiir haiburim
(Mk 7:1-13)*

¹ Mi Farisi kam nhirim mi kam nhirim siyu komii ninokninkiniyim, sima om komii Jerusalem hir haiburgigim mi sima ini Jisis saika yamwoniyim mi sima siirin hinina sriigi.

² Kamim kiriir kigna miriyyim sima yidiwi wanwiyae mi siyuim simiir biri napkim. Moses siya boina mi ina min simiirim biyin hūsok rani, iya sima naeyim krimiir yidiwi wanwiyae mi siyuin kireyeyin siir hiriinan.

³ Jisis siya simiir yai aka ina yowarkii boinin, kima ti yidiwi wanwiyaeyim simiir siyuim simiir, dimusi napkripkaii. Mi Adi Komii krimiir Wanin siir siyu iir dimusi nikwo waisigim, ha?

⁴ Biya Adi Komii siya hinina boinkin. Kira, kiriir yopii adwo sowiirwai yai aiirar sibgu wakaeyokna mi kira sowiirin siyu miyik iirar diisiimauu. Mi dimin whirin siya simiir boinin, nwirki siya sowiirwai nikbumbu boini mi sima wi siir nisomaowi.

⁵ Mi kima ta yai aiir bi wakaeyoknakim, kima hinina boinkim. Inkam nwirin siya umir digworaekwo kakiniuwi yopii ad owiir whinkisiisim. Mi kira yopii ad owiirin hinina kipi boin, ti umirim Adi Komii umirkim. Mi kara bidi yimbinin ti umirim Adi Komii siirgin mi kara pi kowiirwai hauu rani. Ningaka, ningakinga.

⁶ Mi tiki hiriinan siyuin siir tiri mi ini mi owin kima sowiirwai mi kigrirao karamae mi owi mi kima Adi Komii siir siyu iir bidi haigin ikworinugigim mi kimiir wanmi siyu iiramar yikpitkii namim.

⁷ Kima ti iikamim niksisaeyan iikamkim. Ta yaiya Adi Komii siya boina biya profet Aisaia siya kimiiram nimbina ini kaimwowa yowowa mi siya kimiirin hinina boinkikin.

⁸ Ti iikamim sima kariir inig iir hainaniyim sima yai ara nhinkini, simiir mhi kwoinim kanaka namasu rani.

9 Sima kariir inigin whisariiyar priihainani ti diminin sima boinmimauuim iikamim simiir, ya kariir yai rani, simiirar yaiga. Iriig.

*Inkamin kwoin biyie nwowiyin yipi miyik nwo rani,
(Mk 7:14-23)*

10 Mi Jisis siya simiir boinmimauu digiyin mi siya iikamim simiir yikiuna, sima siirim namim. Mi siya simiirin hinina boin, kima sibgu wakae nonkworinugi, ti diminin simiirin.

11 Diminin inkam ieya nonkwo haiiyin mi ha naeiyyin, yio iikamim ioki siya bi hio haiginuwigin. Nningaka. Mi kwoin biyie yio nikrani io pi siya hiowi mi inkamin pi siya kiyainami siyiu biyie tiramin.

12 Mi siya ti dimin imiir boin digiyim. Mi siya kamim siir kigna miriiyim sima ha nitim mi ina yaboiniyim kira ina ninokninkinin ti Farisi kamim sima ti diminin kira boinin simiirar wakaekiyim. Mi sima kinaka io komiiga?

13 Mi Jisis siya ina yowarkii boinin. Adi Komiiyin ninomor kou nwowin, siya numirkakin. Digworaekwo whiekakin siya ninkikin karamae nwowim mi siirin wi miigakar kiyop haigi. Mi wa nitkaigi.

14 Kima Farisi inkamim simiirsi kipi naingwoyimiyyok, sima ini nhwokwisae inkamnan ywowim. Nhwokwisae inkam nwirin siir nsiimauuwikin. Mi siya nhwokwisae inkam nwirin siir nsiimauuwi mi sowa wi ieno iirar napnatkaigai namswowi.

15 Pita siya Jisis siirin hinina boinki, ta boiniyio yaiya kira sair yaimwo aairar boiniski mi krima sair nwoki inokninkinim.

16 Jisis siya simiir boin kima ini inkam whaowaeyar niki owim iki iikam nhirim simiir hiriinan, aniya?

17 Kima ninokninkin tani, ti hinin diminin yaiya naekiyim pi mhi kwoina nam tani, pi dini siyiuin pi siir namki. Mi mhoiyya pi waisi hir nini iugik rani, aniya?

18 Mi diminin inkamni mhi kwoinau nwokaiiyim, mhoiyya wi yai saeyar boininkaiigi mi ti diminin inkam iirin wi siyar nwowaiginuwi dimin biyekak.

19 Mi digworaekwowim kwoinau nwokaiiyim yim hiniingim. Kwoin biyie nwowi ikin mi inkam nwirni nisomaoni siyiu ikin. Mi inkam nwirni wig haikiki nonkwonani siyiu ikin. Mi hii inkam nwiraka nanaeni siyiu ikin. Mi hii tauaeni siyiu ikin mi niksisanaeni ikin mi nikbumbuni siyiu ikin.

20 Ti digworaekwo biyie biyie hininim inkamin biyie sima nwowi. Mi siyiuin inkamin ina hilsok ae karamae nwowiyin, ti hinin diminin yio inkamin io siya bi hiowikin. Adi Komii siir whwonkam idain. Nningaka. Iriig.

*Nu Kenan hiran wiga Jisis siirim naingwo tibmii kanga
(Mk 7:24-30)*

21 Mi Jisis siya ti omin siir haiburgik mi om Taia mi om Saidon sowiir hiriir yam.

22 Mi wig ira Juda wig rani, nu Kenan hirana saeya ta maeyau aiir nwowika mi saeya ha nita mi siirim ini kauwokni. Kira Devid siir isidan inkamkin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin kira kariirsi daingwoyimiyyok. Uridiyu biyeyin siya tirbumbugin kariir yinisim yinugiyyina.

23 Mi Jisis siya saairin yaimirsim kwir bi swoki owarkei boinmiminkin. Mi kamim siir kigna miriiyim sima siirim nitim mi ina boinin, ta wiga saeya krimiir mhoiyya nitka mi yai saeya sisinanaei. Mi kira sair whindiriraerarki mi sair dikropki.

24 Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin. Nningaka. Adi Komii siya nikropkikin kariirin Isrel simiir iikamim simiiraramar sibsibnan kigugu iuguskiyim simiiram.

25 Mi ta wiga ha nita mi ina ini waisii hiiuniya siir igmiiga kingiin mi saeya ina boina. Biyan Inkam Komii kira kariir whindiriraerarki!

26 Mi Jisis siya ina yaingwowa krima Juda iikamim Juda iikam tani simiirin wranan naingwokim mi Jisis siya boiniyo yai kwira saiiirin hiniina boinkin, yio siyu miyik rani krima yinmi naeyim simiir kipi hai mi wrami kipi nitkinu aeki.

27 Mi ta wiga saeya ina boina Biyan Inkam Komii wara yayi kira boina kaimwoka. Krima wra biyie nankin. Wra sima naemisisimim yin ima naekrimkrinkiiyim pi simiirar mi iumimin aei.

28 Mi Jisis siya saiiir yai aka ina yowarkii boinin, wigra, kiiir naingwo tibmiiya ini komii ywowa! Diminin kira naingwowa siya wi kiiirar nimbiyami! Mi ta ii aiiirarin bi kimiminkin saiiir yinisim yinugiyina ini wadieyar ywokiya. Iriig.

Jisis siya iikamim makakim simiir haiswonimniskii gin

29 Mi Jisis siya om Taia mi om Saidon sowiir haiburgik mi whiikbid Galili saiiir hiiir yapam mi siya mhuusimin siir hiiir iiyam mi hir ini idwowa.

30 Mi iikam whiekakim ini saika yamwoniyim mi sima iga in biyie biyiekakim mi nhwokwisae mi kiu minim nansimsiruwim mi waeyai mikrim ikim mi makak iikam nhirim sima Jisis siir igmiiga ini kikinuni. Mi siya simiir haiswonimniskii haiginiugig.

31 Iikamim sima hiriinan kigim mi sima ina yanaakiyim. Dimusi rani, sima kigi waeyai mikrimim sima yai ina swoki boinalkiyim mi kiu nansimsiruwim ini wadieya ywokiyim. Mi iga in biyie biyeyim ina sibgu apririrkiyim mi nhwokwisaeyim simiir nhwowa ina kaokiyim. Sima Isrel simiir Adi Komiiyin siir inig iir asi hainankim. Iriig.

Jisis siya hauu aeyim iikamim 4,000 kim (Mk 8:1-10)

32 Mi Jisis siya simiir haiswoniski digiyin mi siya kamim siir kigna mriiyim simiir yikuana. Mi siya simiir boinki, kara ti iikamim simiirsi naingwoyimiyoki iiyim kwoim sima kanaka nwokaigiyim. Mi sima nae bi naemiminkim kara pi borisopi simiirin mhiirima nikropkiyim mi sima pi siyu hir naokaowi mhiigi.

33 Mi kamim siir kigna mriiyim ina yowarkii boinkiyim siir yai aka, ta maeyau iikam karamaeka mi krima naeyim pi papiyanki mi inkiguna haii, ha? Ti iikamim simiir hauu aeyamin.

34 Jisis siya simiir sriigi, kima bretim pariiga nwokaii? Mi yim ina boinkiyim, krima bretim iriiyar mi antousisim ikim ina mi okaiyim.

35 Mi Jisis siya iikamim simiir boinki, kima nu iir grinkin idwoki.

36 Mi siya ti bret iriiyar niswo simiir haiyin mi ti anasuim simiir warar yinkan hai mi Adi Komii siir boin wadieki mi ina yimbimbir yinoop priigikiyim. Mi siir kigna mriiyim kamim simiir hauugi mi yim ina yapninkwokwo hauunamim iikam imiir.

37 Mi sima ha nae digiyim. Mi ti nae haimeii haimeiiyim sima naepipiru haiginaowidim. Mi kamim siir kigna mriiyim nibim simiir swoki tau haigiyim iriiyar is.

38 Ti kamim ti nae imiir naeyim sima 4,000 kim. Mi sima wig yin imiirin wara bi ninkin mwaingim.

39 Sima nae digiyim mi Jisis siya iikam imiir nikropkiyim mi siya ina kwiriinyin i kopsim ira saiiir kamim siir kigna mriiyim sima warar mi ina yamim whiigbid yarmiya hiiir, nu Magadan hiran maeyau aiiiram. Iriig.

16

*Farisi n̄h̄rim Adi Komii siir kirie komii komiiyim simiir kigam s̄rigim
(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)*

¹ Mi Farisi mi Sadyusi kamim sima Jisis siir kinankiwam nitkim. Mi sima siiram s̄rigi. Kira ninomor kouan kirie komii komii n̄h̄rim Adi Komii siirim krimiir wiisiimauu kr̄ma nwoki kigim.

² Jisis siya simiir yai aka yowarki boin. Naiowaka kima pi hin̄ina boin tibi, ninomora ini pariidnan maskwonainamtiba waka ii miyik sapi nikii.

³ Mi nugakin kima pi hin̄ina boinyakwoki. Biyein iyaka bi maskwonaidniyakwokin mi iya pa swoki im̄im̄gi, panao ii miyik nwo rani, pi naokak nwowi. Ihi, kima kigninokninkinim ninomor sairin. Mi kima ti hiriinan iyyim ina ninokninkinim mi kima Adi Komii siir diminim ti tariinan nimbiamim simiir kigninokninkin tani, aniya?

⁴ Kima iikam bibiyeyim ta ii aiir nwowim Adi Komii siiram nam karam nwowim kima kariiram kirie komii diriraeraram s̄rigim mi kima Adi Komii siiram̄in mhoiia bi namkim. N̄ngaka. Kara kimuirin wi dimin kirie niisiimauu rani. N̄ngaka. Kara kimuirin wi dimin kirie komii whiruwan iya Jona siya nwowa pi siirarar niisiimauuwi biya Jonah siya anasu komiia sair m̄hin̄au nwokaiyin iyyim kwoim mi siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi kima wi Jonah siir kirie komiia sairara kigi. Mi siya ti yayim simiir boin digiyin mi Jisis siya simiir haiburgik mi siya ina yamin. Iriig.

*Boiniyo yaiya Farisi Sadyusi simiir yisin siir boinkin
(Mk 8:14-21)*

⁵ Kamim siir kigna miriyyim sima whiia sair ninidnamkim i kopsim ira sair mi bret n̄h̄rim ini sima yaingwo owougikim simiir wara bi hainamkim.

⁶ Mi Jisis siya simiir boinki kima sibgu mintarao mi aru dwo Farisi Sadyusi simiir yisin siirsi.

⁷ Sima, simasima yimboin amboin. Siya hin̄ina boinkin siya ta yaiya krimiir boina dimusi rani, kr̄ma bret biri hainanikim.

⁸ Jisis siya simiir yaiya bidiya yinokninkinkiyim mi siya simiirin hin̄ina s̄ri. Kima ti kamim kimir naingwo tibmiya tari kabi rani. Kima hin̄ina dimusi boinkim. Kr̄ma bret karamaeka, ha? Kariir kirieya kimir whinkinsiisim wi dig nwo rani, aniya?

⁹ Kima ini ninokninkin karamaeyar niki owim, aniya? Mi kima bi naingwokim iya kara nimbim̄bir hauuwim bret iriyyarim 5,000 iikamim sima naeyim mi kima ini yaingwo owouwim, aniya? Mi kima nae haimihaimiyyim nibim pariiga haigi, ha?

¹⁰ Mi kima ti bret iriyyar nhiswo 4,000 kamim kara hauu aeyim simiir bi naingwokim mi kima ini yaingwo owouwim, aniya? Mi kima nae haimihaimiyyim nibim pariiga haigi, ha?

¹¹ Mi kima ninokninkin karamae dimusi nwowi, ha? Kara kimuirin bret bi boinkin n̄ngaka. Kara hin̄ina boinkikin, kima Farisi mi Sadyusi simiir yisin siirsi mintirao.

¹² Mi kamim siir mi kigna miriyyim sima ina yinokninkinkiyim, siya simiirin yisin bret aka haiiyin siirsi mintiraosi bi boinkin. N̄ngaka. Siya Farisi, Sadyusi simiir yai biyeyin yisnanim simiirsi mintiraosi boinkin. Sima simiir yai kipi wakaeyokna. Iriig.

*Pita siya boinim̄mauugin Jisis siya Kraiskin siya krimiir nanmaiwar kainam
nitkin*

(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³ Mi iya Jisis siya om komiyyin Sisaria Filipai nikuwiyin siir kingiin hiriir nimbiamim mi ta iya siya kamim siir mi kigna miriyyim simiir s̄ri iki iikam

sima paniina boini, kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin siya yipikin, ha?

¹⁴ Mi sima hinina yowarkii boin. Nhirim ha boini, kira ti Jon op baptais haiginauan inkamin siya mi nhirim ha boini. Ilaijakin mi nhirim ha boini. Jeremaiaakin mi yaeya profet inkam nhirim biya naonamin sima.

¹⁵ Mi Jisis siya simiir boinki. Mi wim kimarim kariirin paniina dapikim, ha? Kara yipikin, ha?

¹⁶ Mi Saimon Pita siya ina yowarkii boinin. Kira ti inkamin Kraisi Adi Komii siya nikropkiyin siya. Mi siya Adi Komiiyin kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin inokiiinok mi siir yinisimkin.

¹⁷ Mi Jisis siya yowarkii boin, saimon Joni yinisim, Adi Komii siya kiriiramar maigimaigaei. Kiriirin ta yaimwowa nuan inkam nwirkin bi niisiimauugin. Niingaka. Kariir Adi Komiiyin ninomor kou nwowin kiriirin siyar niisiimauugin.

¹⁸ Kara kiriir boinki, kira Pitakin mi ti kiriir inigin siir inigmwokimwoin siiyakin. Mi kariir iikamim naingwo tibmiiyim wi ti siya siir idwo nwowi. Setan siir kirieya wi ti iikamim naingwo tibmiiyim simiir nikwowaisii rani. Mi wi nao rani. Niingaka.

¹⁹ Mhoiyya kara tidiiyin wi kiriir hauwi Adi Komii siir maeyauwa digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sair haiwaowam. Diminin kira nu tir kigninkinkikin mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hiriinanar mi kigninkinki siirin. Diminin kira naingwowa nu tir kigninkin owim mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hiriinanar mi kigninkin owi siirin.

²⁰ Mi siya kamim siir mi kigna mriiyyim yai kirie simiir boinikiduki, kima ti inkamin Kraisi Adi Komii siya nikropkiyin kariirin iikamim simiir nanmaiwarkainam nitin, kariirin inkam nwirni kipi boinmauu. Iriig.

*Jisis siya boin kara naowi wa swoki insiin idwowi
(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)*

²¹ Mi Jisis siya ha boinmauu bwakainamin kamim siir mi kigna mriiyyim simiir. Mi ii kara om Jerusalem hiriir nami mi kara wi hik kimpipisu kasa hai rani. Mi inkam komiiyim Adi Komii siir mi kigirraowi ikim mi prismi biyan inkam ikim mi kamim siyu komii iir ninokninkini ikim. Mi wi hik kimpipisu kariir hauwi mi kariirin wi sima nisomaoki. Mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi ie hirankin.

²² Mi Pita siya siir yikiunam mi siirin igao yai yani boiniu. Biyan Inkam Komii kibie idwai ti diminin wi kiriir kipi swoki imbini mimin. Adi Komii siya wi hinina boini. Niingaka.

²³ Mi Jisis siya ha haiyug kaokiyin mi Pita siir boinki, Setan kira ti amki! Kira kariir mi aiiir kipi kiyopsibgi. Kira Adi Komii siir kwoinin siir biri ninokninkinkin. Niingaka. Kira inkami kwoinin siirara ninokninkini.

²⁴ Mi siya ti diminin simiir boin digiyim. Mi Jisis siya kamim siir kigna mriiyyim simiir boinki. Mi inkamin kariir siyu iir napam niti mi siya siir kwoin iir hidnani mi ha haiburgigi mi kariir mhoiyya wit inkamin kariir mi iimiiir mrii. Mi siya hik mi naosi kipi nidid. Kara naowi paeyin haniya niriinankinin siir hiriinan.

²⁵ Inkamin kariir siyu iir nap karamae nwoiiyin siya siir kwoinaigar priinaingwo diriraeramar naingwowi. Mi siya naosi nididiyin mi mhoiyya siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi hindara kigugu iuguski wi omwai Adi Komii saika waiyayokiyokii rani, inokiiinokin mi yipiki inkamkin saama naingwo karamae nwoiiyin, inkamin siya kariir mhoiyya niti mi yio siya naosi bi nididkin mi mhoiyya ti inkamin siir kwoinbudin wi Adi Komii saika nwoyokiyokii kaeyami inokiiinokin.

²⁶ Mi inkam nwirin digworaekwo whiekakaki niuwi ti nu iirin mi siya Adi Komii siir mhoiia nam karamae nwowi mi siir kwoinbudin wi hindara kigugu iguski mi ti siir dimin taemin whiekakam nu tiranim wi siirar whinkinsiisi, aniya? Niingaka. Mi siya wi dimu dimin haii kwoinbud iir whinkinsiisamin iinokiinokin Adi Komii saika nwowamin, ha? Niingaka. Siya siyu karamaeka.

²⁷ Mhoiia kara Yaowae Adin ninomor kouanin, kara wi Adi Komii siir kiriyim simaka niti mi saeya wi paenan niuya haiginuwi krimiirin. Mi Adi Komii siir paekwosimim wi kanaka ninkin iti. Mi taka ii aiirarin kara wi nu tiran iikamim simiir mi imiir hidi mi miyika kara wi dimin miyik iirar hauwi mi biyeya kara wi dimin biyie iirar mi hauwi.

²⁸ Kara kimiirin yainwovar boini ti iikam nhirim tirar nwowim kima wi niki ao rani, kima wa kigwini iya Yaowae Adin ninomor kouanin mi dimin taemin komiyim mi iya siya iikamim simiir kigirkakana saiirin. Iriig.

17

Jisis siir piua ya ina kisinakiya

(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹ Mi ii iriayar kwira yamki mi Jisis siya ina yikiunamin Pita mi Jems mi Pita siir nomosimim Jon siir warar. Mi siya simiir yikiunam mi sima simar iinainam mhu whirin siir. Ti mhuwin haruwa rani, ini kougikou hirar nwowin mi sima siir ini owiu ti mhu iirin sima simar.

² Sima hirar nwowa mi Jisis siir piua ina kisinakiya simiir whwonkamidar mi siya ini yaeya piu ywokiin. Mi siir whwonkamim ini bienanar whwoyakiin mi siir yuisa ini paenanar yuyakiya mi ini whisinanar ywokiin.

³ Moses, Ilaija sowa Adi Komii siir om iir haiburgiko mi sowa Jisis saika nokwo boinaiko. Mi kamim siir kigna miriyim sima ina kigim sima boinayim.

⁴ Mi Pita siya hiriinan kigiyin mi Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii krima tir nwowim ini wadieyar mi owim mi kira naingwowi mi kara amirim pi kwoima mirii, ira kiriirga mi ira Moses siiram mi ira Ilaija siiram?

⁵ Mi siya hirar niki boinayin mi wau kwira ini paenana yuyakiya ini simiir yakikirinuniya. Mi yai kwira ini ta wau sair hirankar yimbiniya, saeya boinki. Tikinin kariir yinisimkin, kara siirimar naingwo nanaeikin mi kariir mhu kwoinim siirimim wadieya nwowi mi kima siir yai aiir waka!

⁶ Mi kamim siir kigna miriyim sima ta yai aiir wakaeyim mi ogmwo nua hiriir waisi kaiyirou huanainam mi sima nidid prasae bi kinkim.

⁷ Mi Jisis siya simiir kingiin ha nitan mi simiir yonkwoni mi siya simiir boini, kima dinsiingi, kima kipi nidid!

⁸ Mi sima ha ninsiingiyim mi koua ha ninansiin kaokiyim mi sima yaeya inkam nwir biri kigim. Niingaka. Sima Jisis siirarar kigi.

⁹ Mi sima ti mhu iir haiburgigim mi ha niunainaim mi Jisis siya igao yai simiir boinki, kima inkam nwir kipi boinmauu ti diminin kima kigin. Niingaka. Iya Yaowae Adin ninomor kouanin siya nitana mi siya ie hiranki ninsiin idwowi mi wi saiirar nhinkigi.

¹⁰ Ti diminin simiir mhoiia mi kam nwoimim siir kigna miriyim sima sriigi. Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim, sima hinina dimusi boinkim, biyin wi Ilaija siya niti, ha? Mi ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyim wi mhoiia niti.

¹¹ Mi Jisis siya ina yowarki boinin. Hhi, kaimwoka, biyin wi Ilaija siya niti mi digworaekwo whiekakam wi siyar diriraerar kwokini.

¹² Jisis siya simiir boin, kara kimiirin, pi hinina boinki Ilaija siya bidi yitin mi ikkamim sima siir bi ninokninkinkim niingaka, sima simiir siyu imiir napama naingwokim mi sima siirin siyu biye asi tiraiginiugikim mi kariirin Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitan siirin wi hiriinanar mi tirbumbuwi.

¹³ Mi Jisis siya kam nwoimim siir kigna miiiyim simiirin hinina boinki mi sima ina yinokninkikiyim, siya simiirin Jonin op baptais haiginiuwaniin siir boini, friig.

*Jisis siya yinisim nwirin urid yiu biyekakin siir haiswoniskigin
(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43a)*

¹⁴ Mi sima ha swoki apamim mi ini maeyauwa iikam isid komiyyin siya nwowa sair yimbiyam. Mi inkam nwirin ogmwo siirim ini huiiu.

¹⁵ Mi siya ina boinin, Biyan Inkam Komii, kira kariir yinisim iirsi daingwoyimok, kariir yinisim yinkamiyin iir kigi siya miiyiki miiyik rani, whaowa piunan nwowi mi nopnopa mi kini. Hinokiinokin siya paenau nakaigainanaei mi ii nhirim pi opa mi amainami.

¹⁶ Mi kara siirin kamim kariir kigna miiiyim simiirin nikiunamin mi sima siir haiswo niskiyim dig bi nwokim.

¹⁷ Jisis siya simiir yayiaka ina yowarkii boinin. Kima ti hinin kam isidin naingwo tibmii karamaekim mi kimiir mhi kwoinim wadie sibgu o rani! Iiya kara kimaka niki owim pariigim, ha? Mi kima Adi Komii siir yai aair mi sibgu wakaeyim, kara kimiirin wi pariig iya swoki boini, kima naingwo tibmiiyim kima wara yinisim iirin kariiram wikiunani.

¹⁸ Mi Jisis siya ti uridyiu biyeyin igao yai siir boinki, uridyiu biye kira damki mi siya ti uridyiu biyeyin biri kimimankikin, ina yamkiyin mi siya ti yinisim iirin ina haiswoniski haiginiugiyin.

¹⁹ Mi mhoiyya kamim siir kigna miiiyim simasimar yit, omaka hiriir, Jisis siir ini sriini. Mi siir ini boiniu mi krima ti hiriinan uridyiu biyeyin ti siir nwowin siir haiswoniski karamae dimusi nwokim, ha?

²⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kimiir naingwo tibmiiya kabi rani. Mi kima hiriinanin wi dig nwo rani. Hi, kara kimiirin yaimwowa boini, kimiir naingwo tibmiiya kabi rani, mastet nidisimin siir hiriinan nwowi mi kima wi ti mhiuwun siir boinki, kira pi hinda dinsiin apnam! Mi siya wa nami mi kima Adi Komii siirim naingwo tibmii mi diminin kima boini sima wa nimbiyami.

²¹ (Ti hiriinan uridyiu biyeyin siir haiswoniskiyim yio yaeya siyu whir karamaeka. Niingaka. Mi siyu whiruwan siir haiswo niskiyim mi nhow kwis boini siyu ikin mi nae haiyani siyu ikin mi sowa sowaigo.) Iriig.

Jisis siya kwisaka ina swoki boinin kara wi kapi naowi mi wa swoki insiin idwowi

(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²² Mhoiyya Jisis siya mi kamim siir kigna miiiyim sima nu Galili hir nidwo boinaigim mi Jisis siya simiir boinimimauu. Mi kara Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitan siirin wi wir sauan kam nhirim simiir napwouwi.

²³ Mi wi sima nisomaowi siirin mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi mi wi omwaiya swoki waiyai mi iyya kamim siir kigna miiiyim sima ti dimin iir wakaekiyim sima hik prasae biri haigim.

Inkamim omom omomi takis umir haiiyim sima Pita siirim sriigim umir haiiyin siyuin siiram

²⁴ Iiya Jisis siya mi kamim siir kigna miiiyim sima om Kapeneam hiriir nimbiyamim mi inkamim umir haiiyim Adi Komii siir omaka sair mi sima Pita siir hiriir yimbiyam mi sima siirin hinina srii, kimiir inkamin inkam

nowomwarkaiyuwiyin siya takis umira hauuwigin omaka Adi Komii siira sairin, aniya?

²⁵ Mi siya hiniina yowarki boinin, ihi, umirim omaka Adi Komii siira saiirar hauuwikin. Mi siya omaka hiriir yapninopkainam mi yaiya biyin Jisis siya boinkinkina mi Pita siir srii, Pita kira paniina naingwowi, ha? Mi yipikin inkam komiiyin nu kigraraowiyin simiir hauuwi, ha? Sima pi simiir om komii whirawan isidan inkam ikim mi om komii whiran ikim pi simiir takis umir namisi haii?

²⁶ Mi Pita siya hinin yowarki boin, iikamim om komii whiranim. Mi Jisis siya siir boinki mi inkam komii nu kigraraowiyin iikamim. Mi nim krima Adi Komii siir yinisisimkim. Mi ta omaka siirga mi takis umirim siirin pi hau rani. Nningaka!

²⁷ Mi krima simiirin hiriinan tiri umir hau karamae nwowi mi sima wi io krimiir nwowi, kira whiia saiir dam mi sir tini kima iyiu. Mi anasuin biigi bi kira kikaii kira pi siir yai aiirar diinisakwo kig mi kira pa kigi umir kwira ini siir yainau hirar nwokaiya. Mi kira ta umira anasuin siir yainau nwokaiya saiirar sain kamim takis umir haiiyim simiirin. Mi ta takis umira Adi Komii siir omaka saiir saina ya kririirga. Iriig.

18

*Yipikin Adi Komii siir iikamim simiir kigraraowiyim simiir bi nwowin
(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)*

¹ Mi ta hiya kamim Jisis siir kigna miriyyim sima siir hiriir yimbiam mi ina sriiyim, yipikin Adi Komii siir iikamim simiir kigraraowiyim simiir kou nwowin?

² Mi Jisis siya yinisiim nwirin siir yikiuna okwo simiir bopwoniya hirin.

³ Mi siya ina boinin, kara kimiirin yaimwowa boini, kima ti yinisiim sapisapin siir hiriinan nwowi, digworaekwosi naingwoyimiyok karamae nwowi mi kima Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana sairin wi wara nwo rani.

⁴ Inkamin siyamar naingwona karamae nwowi mi inig karamae ti yinisiim sapisapin siir hiriinan mi ti inkam hiriinanin bil wi siya nwowi, Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana.

⁵ Yipiki kariir yai aiir wakaeyoknaei mi siya iikam nhirim simiirin siyiu miyyik tiri, ti yinisiim sapisapin siir tirin saiir hiriinan. Mi ti hiriinanin yio siyiu miyyik kariirar tirhaiginiuwi. Iriig.

*Inkamin siir naingwo tibmiiya pi siyiu biyie ieyar mi tirbumbuwi
(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)*

⁶ Mi inkamin, inkam nwirin inig karamaeyin siir naingwo tibmiiya saiir tirbumbuwi, yio ini ti yinisiimin siir hiriinan ywowin. Mi siya siyiu biyie tirnami. Mi kima yubsiya komii saika kogi ti hiriinan inkamin mi whi solwara saiir bopwoniya hir kimai whiridgi mi siya pi hir kwiyae haingrikui aonamim. Ta hiriinan hika ini wadie ywowa mi Adi Komii siya hauukiswo wi biyieki biyie pi ywowin.

⁷ Miantarao ti nu iirin digworaekwo biyie biyie whiekakim ini tirar nwowim mi sima tirbumbuwi kimiirin mi ti dimin biyie whiekakim sima wi hiriirar nwoyokiyowii. Mi mhoyiya wi Adi Komii siya tirbu iguski inkamin, inkam nwirni naingwo tibmii tirbuwin.

⁸ Mi iga ina sowa siyiu biyie tiram mini mi kira sowiir kaigrup itkiki mi kiriir iga ina kwokwira nwowi mi ini mi owin kira iga kwir mi ina kwira namim omwai waiyae yokiyokiyim. Yio wi miyyik miyyik nwo rani, kira paeya niyuyokiyokwiya saiir hiriir nami iga in kwiiyarar.

⁹ Mi kiriir nhwoin siya dimin biyie tiram mani mi kira siir habitkiigi mi ini mi owin kira nhwona nhiruwa mi ami omin omwai waiya yokiyokiyin. Yio wi miyiki miyik nwo rani, kira paeya niuyokiyokwiya saiir hariir nami nhwona hisar.

*Boiniyo yaiya sibsib irin whaowaekiyin siir boinka
(Lk 15:3-7)*

¹⁰ Kima mintarao! Kima ha kipi naingwo ti iikam sima kariir siyiu siir napin sima iikam niingaki niuwi. Niingaka. Kara kimiirin pi hinina boini, Adi Komii siir paekwosimim sima kigriraowi simiirin. Mi sima ini siir om hirar nwowim. Mi simiirin wi siya boini.

¹¹ Kara Yaowae Adin ninomor kouanin siya iikam biyeyim nu tiranim simiir nanmaiworkainam nitkin. Iriig

¹² Kima panina naingwowi, ha? Inkam nwirin siir sibsibim kamararim iriyarkim (100) mi simiir irin ini niimau whaowaekiyin mi siya wi siirim hansiram tani, aniya? Iyie? Niingaka. Mi siya ti kamnwii iuur iriyar idiyim (99) wi mhuusimin siir hir haiburgigi mi siya sibsib irin whaowaekiyin wi siirim nini hansiruwi.

¹³ Kara kimiirin yaimwowa boini, iya siya pi siir hansir haii mi maingamainga ti irua siirim nwowa mi ini ti kam nwii iuur iriyar idiyim (99) simiir haibura.

¹⁴ Mi iriipa hariinan ninomor kouanin siya hininim naingwo rani, siir yinisim nwirki wi kipi swoki whaowae iuguski paeya hariir. Iriig.

Nomiyau siyiu biyie tiriyin mi siir whinkinsis haiginiwi siyiu ikin.

¹⁵ Mi kiriir nomiyauin siya siyiu biyie kinaka tirbugin mi kira siirim dam mi kowa maeyau kwiruwa didwo mi siyiu biyie siya kiriir tirbuin mi kira siir boinmauu. Mi siya kiriir yai aiir wakae ti hariinan siyiu biyie siya tirin wi digumii siir haimriiyugigi mi siirin kirar whindiriraerar haiginiwi mi siya wi wadiya sibgu owim.

¹⁶ Mi siya kiriir yai aiir sibgu wakaeyokna karam nwowi mi kima Moses siir yaiya saiir hariinan diriraerar mi kira inkamo naingwo tibmiiyo nwisa dinkin ikiuna mi sowa kinaka dam, yai kiriir whinboinaiyin.

¹⁷ Mi siya kam nwoimim kimiir yai wakae karam nwowi mi kira iikam nhirim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim simiir dikiuna mi kima iripa hangiriyu boina mi siya simiir yai wakae karam nwowi mi kira siirin hinina daingwo siya naingwo tibmiiyan inkam tani siya siyiu biyeyim simiir triikim mi kima siirin hindara huriyumi iuguski.

Igid kamiyau nwo mi kigninkin o.

¹⁸ Kara kimiirin yaimwo airar boini, diminin kira nu tir kigninkinkikin, mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hariinanar mi kigninkinki siirin. Diminin kira naingwovin nu tir kigninkin owam mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hariinana mi kigninkin owi siirin.

¹⁹ Mi kara kimiirin pi hinina swoki boini inkam nwiswo nu tirano sowiir kwoinin whiruwa nwowi mi ha kwisboini diminam mi kariir Adin ninomor kou hir nwowin siya sowiirin wa wakaei.

²⁰ Hi. Dimusi rani, inkam nwis o nwoim sima sima nwowi maeyau kwir mi hangiriyu owi kariir inig iirim mi kara wi simaka hirar mi inkin owi mi simiirin wi karar whindiriraerar haiginiwi. Iriig.

Boiniyo yaiya miyan inkamin dimin siya priihaiyin siir boinka

²¹ Pita siya Jisis siir hariir yimbiyam mi ina sruiyin, Biyan Inkam Komii, kariir nomiyauin siya kariirin siyiu biyie tirbuwi mi siir dimin biyeyim wi

pariig iya haiyoprimdiyumiigi ti dimin imiirin mi ii iriyyar kwiswo ini digar mi owim, aniya?

22 Mi jis isiya siirin hiniina yowarkii boinki, kara kiriirin ha boin tani iyyim iriyyar kwis. Niingaka. Kara ha boinki kira haiyoprimdiyumiigi iyyim kam nwoim iuur iriyyar kwis (77).

23 Kara kimiir boini ti siyiuin dimin biyie haiyoprimdiyumiyyim. Dimusi rani, Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana ini inkam komii nu kigiraowiyin siya umirim siir miyan kamim whisarii sima priihaiyim simiir swoki hauu kiyyuwam tiri, ini sair hiriinan yowim.

24 Siya kamim umirim whisarii priihaiyim simiirar kwamarii bwakainamin simiir hauukiyyuwam mi sima inkam nwirin siirim yikiuna mi umirim siya haiyim 10 milionkin mi siya yamdi siir swoki hauuwim.

25 Mi siya ti umirim siya priihaiyim simiir umir imiir swoki hauukiyyuwim dig rani. Mi inkam komii ina boinin kima wara inkamin mi siir wig yinim mi siir digworaekwo whiekakim simiir wikropki iikam nhirim sima saimim mi ti umirim wi iki diminim siya prii haiyim simiir nwoki hauukiyyuwim.

26 Mi ti miyan inkamin siya inkam komii ogmwo saika kingiina ini hiuni mi ina boinin, kira kariirsi daingwoyimyok mi ha tiki o! Umir whiekakim kara priiha priihaiyim wi kiriir swoki hauukiyyu digi.

27 Mi inkam komiyyin ti siir miyan inkam iirsi yaingwoyimyok mi siirin ina swoki ikropkiyin mi umirim siya priihaiyim simiir warar yinkan iuguski.

28 Mi ti miyan inkamin yaba hiriir napniyamin mi siir nomiiyau nwirin iripa mi sowa mriyyin siir yani kigiu mi umirim siya siir hirankin priihaiyim paeyarin hairkin mi siya siir nii iir yonkwo nhiowomwan mi siirin ina boinin, umirim whisarii kira haiyim kariir tirankin, kira kariir swoki hauugi.

29 Mi siir nomiiyauin ogmwo ha hiuin mi hiniina kauwok boinanae, kira kariirsi daingwoyimyok mi ha tiki o, umirim whisarii kara haiyim simiirin wi yamdiya swoki hauuwi.

30 Mi siya ini horisop waeyoin mi siirin maeyaua hiuyokiyokaiya mi biyie mriyya sair hir ini whinap kinsugik mi siya siir umir yamdi swoki hauu digi mi siya yaba wa niti.

31 Mi siir nomiiyauim ti hiriinan siyiu iir kigim mi simiir kwoinim miyik bi naingwokikim mi sima ini inkam komii iirima yamim, ti siyiu hiriinan siya simiir nomiiyau iir turgigin siir ini boinmimauu.

32 Mi inkam komiyyin siya asi nikiunakikin ti siir miyan inkam iirim mi siirin hiniina boinki, kira inkam miyik rani, biyya kira kariirima niki kauwok boinanaekin. Kira kariirsi daingwobumbugi mi kara kariirsiyin ina yaingwobumbugiyin mi kara kariirimin ha bi nikiunanaekin kira kariirin ti umir komiyyin siirin yamdiya whauukiyyu sasau.

33 Dimusi rani, kira kiriir nomiiyauin iripa mi kowa mriyyin siirsi bi naingwoyimyokin kara kariirsi naingwoyimyoka sair hiriinan, ha?

34 Mi inkam komiyyin siir kwoinim haughauga whwiyeyin mi kam nhirim simiir yikropki mi sima siir yinimnan itkin mi sima siirin maeyaua hiuyokiyokaiya mi biyie mriyya sair hir ini whinap kinsugik iya siya umir hauukiyyuwi wi sair digi.

35 Mi kara kimiirin pi hiniina boinki. Mi kimiir kwoinim dimin biyie whiekakim kimiir nomiiyauim sima tirbumbuim mi simiir haiyoprimdiyumiigi karamae nwowi mi kariir Adin ninomor kou hir mi owin siya iriipa hiriinan, kimiir dimin biyeyim wi simiir mi haiyoprimdiyumiigi rani. friig.

*Jisis siya wigkam hainikiinonkwonani siyiun siir boinkin
(Mk 10:1-12)*

¹ Jisis siya ti siir yayim simiir ha boin digiyim mi nu Galili siir haiburgik mi nu Judia mi yabie komii Jordan siir yarmiya hiriir swoki haiyiug nam.

² Mi iikam whiekakim ini siir mhoiya kaikwokwo namim. Mi ta maeyau aiirin iikamim makakim simiirin hir haiswonimniskigim.

³ Mi Farisi kam nhirim ina yitim siirim mi sima siirim ini boinkinankiuni mi siirin ina sriiyim, Moses siir siyiun ti krima napin siya miyikargin, siya hiriinan bidi boinin inkamin siya siir wig aiirin ha sopki, aniya?

⁴ Jisis siya hiniina yowarkii boin mi kima ti yayim Yokwo Komiiya saiir nwowim, simiir bi mwaingim, ha? Siya hiniina boin, bidi bidiniyarin Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiirar nonkwokwowin mi siya wigkam warar yinkin onkwokwoki.

⁵ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya hiniina boinkin, ti hiriinan siyiun, kamim siir yopii ad owiir haiburgigi mi siir wig anaka namwoiwi mi sowa ini iripa piu kwiruwa ywokiyo!

⁶ Mi kira hiriinan tiri. Mi sowa ini piu kwiruwa ywokiyo. Diminin Adi Komii siya nokiyopmasugiin inkamki siir nikripim dig nwo rani.

⁷ Mi Farisi kamim sima siirin hiniina srii boin Moses siya ti hiriinan yayia krimiir dimusi hauugigim, kamim siya yokwowa ha winki, ta wig aiirim sowiir nonkwona aiir nikripam mi siya hiriinan dimusi winkin, ha?

⁸ Mi Jisis siya simiir yai aka yowarkii boinki. Dimusi rani, kima pi nantamiyirirkim Adi Komii siir yai aiir. Mi Moses siya kimiirin asi kigninkinkin. Wigkam sopni siyiun mi bidi bidiniyarin Adi Komii siya wig sopni siyiun siirim bi naingwokin.

⁹ Kara kimiirin pi hiniina boinmaugi. Mi kam nwirin siir wiga saeya hai kam nwir aka bi nanae miminka mi ti hiriinan kamim siya saiirin whisariiyar sopkikin mi siya yaeya wig ir yonkwona, ti hiriinan inkamin siya nonkwonani siyiun siir tibusin.

¹⁰ Kamim siir kigna miriyyim sima hiniina boinki mi siya hiniina boinkiswo wig nonkwonani siyiun yio ini kirie ywowin mi inkamin siya indima mi owi ini mi owin.

¹¹ Mi Jisis siirin hiniina yowarkii boin, iikam whiekakim sima ta yayia saiir wakaeyokna apam pi borisopi. Niingaka. Mi iikamim Adi Komii siya nimbimim sima simargim ti siyiun siir wakaeyoknaei.

¹² Wakae, kam nhirim sima wig nonkwona dig nwo rani. Dimusi rani, iya simiir yopiiga naokaininkikiyin yim isi hiriinanar mi owin, sima wig aka iripa piu nwowim wi dig nwo rani. Dimusi rani, sima wi dig nwo rani, wiga aka iripi piu nwowim mi kima nhirim kimiir miomaiyim bidi kintiwim mi kima wig aka iripa piu wa nrowi mi kima wi yiniekak nwo rani. Mi nhirim sima Adi Komii siir miya saiir miriyyamar naingwowi. Dimusi rani, siya digworaekwo whiekakim simiirar kigiraowikin mi sima wig nonkwonam pi borisopi. Inkamin ta yayia saiirim naingwowi mi mairgimairga nrowi mi siya wi saiirar wakaeyoknaei. Iriig.

*Jisis siya yinisisim imiir nokboinmamair haiginiugin
(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)*

¹³ Ta ii aiirin iikam nhirim sima yinisisim nhirim Jisis siirim hainamkim mi sima hiniina naingwokim, Jisis siir ina simiir nonkwo okboinmamairim. Mi Adi Komii siirim kwisboinim. Mi ti kamim siir mai kigna miriyyim sima io simiir ywoki.

¹⁴ Mi Jisis siya boin, kima yinisisimim simiir kigninkinki sima kariiram wit, kima simiir kipi nikidu. Niingaka. Adi Komii siya ti iikamim simiirar kigiraowi mi ini ti yinisisimim simiir hiriinan ywowim.

15 Mi siir ina simiir mwo idwo yonkwo. Mi siya simiirin ina yokboinmamairin. Mhoiyya siya ta maeyau aiir haiburgigin mi ina yamin. friig.

*Umir digworaekwokak inkamin siir niwiiyin
(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)*

16 Mi inkam nwirin Jisis siir hiriir yimbiam mi ina srii boinim. Inkamin iikam nowamwarkaiyuwiyin, kara wi panin dimin miyikin siir tiri mi kariir inigin wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin inokinokin siir haiyamin, ha?

17 Mi Jisis siir yowarkii boinki, kariiram dimusi srii piki hiniin dimin miyikin siir haiyam srigin, ha? Adi Komii siyaigin inkam miyik nwowiyin. Mi kira kwoinbudin omwai waiyaiyin siram naingwowi mi kira siyu komiiyin Moses siirin siya winin biya siirarar daprikpai.

18 Mi ti inkamin Jisis siirin ina sruiyin, piki hiniin siyu ikim, Moses siirim, ha? Mi Jisis siya ina yowarkii boinin, ti sima. Kira inkam nwir kipi nitkikai mi kira hii kipi nanae, kira hii kipi tauae, kira inkam nwirni kipi niksiae boin hiuriyu.

19 Kira yopii adam simiir yai imiirar wakaeyokna mi sowiirwaiyin siyu miyik iirar tir. Mi kira iikam nhirim simiirim naingwoyimiyokiyim mi kiram naingwoyimiyoknaeiyi mi sair hiriinana daingwoyimiyok.

20 Mi whranisimin siya siir boinki, ti siyu whiekakin, kara simiirarar mi apikin. Kara whaowaeyin piki hiniin dimin ikin?

21 Mi Jisis siya siir boinki, kira wadie nwowi kiriir digworaekwo whiekakin iikam nhirim simiir hauu sima sainim mi ti umirim kira iki iikam paeprikabin simiir hauugi. Mi kira hiriinan tiri, ninomor kou hiriin kira wi digworaekwo whiekaka nwowi. Mi ti kira tirim simiir mhoiyya kira wi kariir mhoiyya wit.

22 Mi iyya ti whranisimin ta hiriinan yai aiir wakaeyin siir kwoinin ini hikaka ywonamin mi siya Jisis siir haiburgikin mi ina yamin. Dimusi rani, siya digworaekwo whiekakakin.

23 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, kara kimiirin yaimwo aiirar boinki. Inkamin umir digworaekwo whiekakakin siya Adi Komii siir mhoiyya namamin wi mainan mirii nami yipiki siir digworaekwo whiekakin simiir kigiriraowiyim siirim.

24 Kara kimiirin pi hiniina swoki boinki hab saeya tidiyinin digworaekwo paniyin siir no iir ninopkai namamin wi dig nwo rani, inkamin umir digworaekwo whiekakin siya ta haba mainan saeya miriyya sair hiriinan mi mirii rani. Niingaka. Yio wi mai kamiigikomii miriinama mi siya Adi Komiiyin digworaekwo whiekakin sim kigirkakiyin wi saika namasu rani. Niingaka. Dimusi rani, siya umir digworaekwo imiirimar naingwokwowi mi siirin wi simar nikiduwi.

25 Kamim siir mi kigna miriyyim sima ta yai aiir wakaeyim mi sima ina yanaakiyim. Mi sima boin mi siya ti hiriinan inkamin siya dig nwo karam nwowi mi yipikin kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin siirin dig nwowi, ha? Nim krima ha naingwowi inkam nwirki namim wi dig nwo rani.

26 Mi Jisis siya simiirar kao hiriirukiyyin mi ina yowarkii boinin. Iikamin sima sima whindiriraerarna simiir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin wi dig nwo rani, Adi Komii siya ti dikworaekwo whiekak imiir diriraerari wi diga nwowi.

27 Pita siya Jisis siir boinmauugi Kigi! Krima krimiir digworaekwo whiekakin simiir hiriinansi haiburgigim. Mi wi kiriir mhoiyyar niti. Mi mhoiyya krima wi piki hiniin diminin siir haii, ha?

28 Mi Jisis siya simiir yowarkii boinki, kara kimiirin yaimwo aiirar boinki. Ti nu winin kara Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin mi kara wi ipiyya Inkam Komii nu kigiraowiyin siira wi saiir nidwokaii. Mi wi paenana niyuae mi ti nu winin kima kam iuur nwisso kariir mhoiyya nitim kima wi ipiyyim simiir nidwokaii, kariir hiriinan. Mi Isrel simiir iikam isid iuur whiso wi simiir siyu imiirar hidi.

29 Mi iikam whiekakim sima simiir omaka mi simiir yinisisim mi simiir yokman mi simiir yopii adim mi simiir nu digworaekwo whiekak ikim, simiir bidi haiburgigim. Dimusi rani, sima kariir mhoiyya nitam bidi yaingwowim. Mi mhoiyya kara simiirin wi yaeya digworaekwo whiekakar swoki inkim hauugi mi sima kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin wi siir haii.

30 Mi iikamim inig komiigakim tariinan nwowim yim wi mhoiyya hispriprikiini mi iikamim tariinan sima inig komii karamaeyim mhoiyya sima wi inig komiigak nwowi. friig.

20

Numir waina saiir miyyan kamkim

1 Adi komi siya iikam whiekakim simiir kigirkakana saeya ini numir waina saiir adin ini siir hiriinan ywowin. Mi nugak imumain siya ina yamyak-wokin kam nhirim simiir nikiunakiyim siir numir waina saiir miriyyam.

2 Mi siya kam nhirim simiir haiyim sima ini wadieya ywokiyim ta wain numira saiir miriyyam. Sima saiir miriyyim umirim pi ii kwokwirani umirim simiirara mirii haii. Mi siya simiir asi nikropkikin siir numir waina saiiramim.

3 Mi iyya 9 klok nwowa siya saiir yapninopkainam siir numir waina hiriirin mi siya yap kigam kam nhirim maeyauwa nae haiginiya hirar sibokwowi.

4 Siya simiir boinki, kima iriipa hiriinan kariir numir waina saiir tini miriyyu mi kara umirim pi kimiirar hauu digi. Mi ta mi aiirsiyin umirim wi kwokwirani umir maira hauuwi.

5 Mi sima asi namkim. Mi ii bie mwo kou nokwoniyyin 12 klok mi 3 klok bie nad nwowin siya ha swoki amin mi siya kigam kam nhirim sima hindara sibokwowi mi siya biyya siya tira mi saiir hiriinana swokini tiruwun.

6 Mi 5 klok naiowaka siya ha swoki amtibin mi siyar kigamtib kam nhirim hindara sib okworibi. Mi siya simiir srigi mi ti biewi komiyyin kima ta maeyau aiirin whisarii dimusi nokwo kaoikigiribgim, ha?

7 Mi sima siir yai aka yowarkii boinin, inkam nwirin mi krimiir bi swoki hauu miriigin. Mi siya simiir boinki, kima kariir wain numira saiir tini miriyyu.

8 Iyya bidi kakaugiriba mi adin numir wainanin siya inkamin siir mi imiir kigiraowiyin siirin hinina boinki, kira iki miyyan kamim simiir dikiunaki mi simiirin umir hauugi. Inkamin mhoi nitin mi umirin siirar hauu bwakainam mi hiriinanar hauuyokiyokiyam mi inkamin bi nitin nugak imuma siirar tina hauu digu.

9 Mi kamim iyya 5 klok nwowa ha namiriiniyyin bi sima yit mi sima umirim iikwokwirani umir mairin siirar hainamim.

10 Mi simiir mhoiyya kamim bigi biyya namiriiniyyim sima ina yitim mi ina yangwowim, krima pi umir komiyya hai. Mi sima umir komii bi haiigim mi sima hirihiiriinankinar hai.

11 Mi sima hai digiyim mi sima io ina ywowim numir wainan ad aiirin.

12 Mi sima ina boinin, ti kamim naiowaka namiriiniyyim mi sima ti umirin krima haiyin siir hiriinan dimusi haigim, sima ii priei bi nini miriinkim. Mi krira nugakiya miriibumbuyakwokim mi ini bie ieyar yikiyamkiribin mi bieyin krimiirar whwonanaewakin.

13 Mi numir wainan adin siya yaiya kwira yowarkii boin simiir nwir inakan. Siya hiniina boinkin, nomiyau kara kirir bi tirbugin. Mi krima tari ti umir iuurim simiirimin iripa kwoin whiruwa bi nwoko, aniya?

14 Kira kirir umir iir bidi haiyin mi ha dam. Ti umirin kara kirir hauuwin kariirar kwoinkin ti inkamin mhoiia natin siirin hiriinan umirin kara siirar mi hauuwi.

15 Kariirar diminkin. Kara kariir umir imiir mi diriraerari yio kariirar kwoinkin. Kira kanaka dimusi ninkinimpisuwi, ha? Kara siyu miyik iirar tirkin.

16 Yio hiniingin mi iikamim mhoigi mhoiyanim yim wi biigi biyyin sima nwowi. Mi iikamim bi nwowim yim wi mhoigi mhoiia nwoki. Iriig.

Jisis siya ina boinin kara naonami mi i kwoimaka wa swoki insiin idwowi (Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

17 Jisis siya om komii Jerusalem hiriir niinainamin mi kam iuur nwiso siir kigna miriyyim sima warar yinkin am. Mi siyu hirar napamin mi Jisis siya simiirin siyu mig hiriir yikunam. Mi siya simiirin ina boinin.

18 Wakae, panaowin krima pi om komii Jerusalem hiriir nami. Kara Yaowae Adin ninomor kouanin kam nhirim sima kariirin wi prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkiniyim simiir kinmauu iti. Mi sima bidi yimboin tabiiyyim kariir nisomaowim.

19 Mi sima kariirin wi Juda iikam tani wi simiir in nonkwo hauugi mi sima kariirin wa nigbumbu boini mi idgiu mini nipimpari mi paeyin hiniya nironinkinin wi saika ninkin irinugi. Mi i kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi. Iriig.

Jems Jon sowiir apua Jisis siir sriiga sowa biyyan inkam nwowam (Mk 10:35-45)

20 Mi taka iya Sebedi siir wiga saeya yinisim nwiso Jisis siirim yikunam. Mi saeya ogmwo ina ini akai hiiwiiwa siir kingiin hir mi ina sriiya siirim, Jisis siya saiirin dimin miyik whir tirim.

21 Mi Jisis siya saiir boinki, kira pi hiniin dimin siirim naingwowi. Mi saeya siir boinki, kira kariir boinki ti kariir yinisim nwiso sowa ini mi owo, sowa kariir in inig yaoyae owiir mi idwowi mi nwirin iniga mi nwirin yaoyaeaya, iya kira inkam komii nwowi, aniya?

22 Saeya hiriinan yai boina mi Jisis siya ina yowarkii boinin, ti diminin kima sriyyin kima siir bi sibgu inokninkinkim. Ta hik hiriinana kara haiiya kowa saiir haiyim wi digar nwowi, aniya? Mi sowa siirin hiniina yowarkii boinki, ihi. Kira wi digar nwowi.

23 Mi Jisis siya sowiir boinki, kaimwoka ta hika kara haiiya kowa saiirin hiriinana mi haii. Mi yipikin kariir ina inig yaoyaeoyo sowiir nidwokaii, yio kariir dimin tani. Niihgaka. Ti kamim simiir ipiiyyim sima nidwokaiiyyim, yim kariir Adin siyar bidi diriraerarkwokinin.

24 Mi kam iuurim siir kigna miriyyim sima hiriinan yai wakaeyim ti iwinyaowo sowiir apua saeya tirin mi sima io sowiir ywoki.

25 Jisis siya simiirin ina yikunam mi siya simiir boin, kima ina ninokninkinin inkam komii nu kigriraowiyin siya iki Juda iikam tani simiira nikwowsiigim. Mi sima ti inkam komiiyyim simiirin yai kirie aiir yikwao boin, simiirin wi sima niki sibgu kigriraowim. Mi sima wi simiir yai imiirar wakaeyoknam. Mi inkam komiiyyim sima iki iikamim simiirar nikwao boininaeikim, sima simiir yai imiirar wakaeyoknam.

26 Ti hiriinan siyuun kimiir tir kipi niki o. Niihgaka. Inkamin siya kimiir inkam komii nwowam naingwowi mi siya kimiir miyyan inkam niihganan dwo, siyu miyik kimiir tirhaiginiuwim.

²⁷ Mi inkamın siya kimiir bi nwowam naingwowi mi siya kimiir mi priimiriyan inkamnan dwo.

²⁸ Kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara minam bi nitkin iikam whiekakim kima kariir whindiriraerar haiginiuwim. Nningaka. Kara kimiir whindiriraerar haiginiuwam nitkin. Kara iikam whiekakim dimin biyekakim simiirim naowim mi simiir dimin biye haiyoprimdiyumiigiyam. Iriig.

*Jisis siya inkam nhwokwisae nwiswo sowiir haiswo niskigo
(Mk 10:46-52; Lk 18:35-43)*

²⁹ Mi sima om komii Jeriko siir haiburgigim mi ina yamim. Mi iikam whiekakim sima Jisis siir mhoiyar yamim.

³⁰ Mi inkam nhwokwisae nwiswo sowa siyu mig kingiin hirar yidwokwokin. Mi sowar wakaewin Jisis siya tiriir napni mi ina kauwoknanaekiyo, Biyan Inkam Komii, kira Devidni isidin siir yinisimkin, inkamın Adi Komii siya nikropkiyin, kriiriirsi daingwobumbu.

³¹ Mi iikamın sowiir boinainanaeki, kowa yai tanki. Mi sowa ina swoki kauwoknanaekiyo, Biyan Inkam Komii, kira Devid siir yinisimkin, kira kriiriirsi daingwobumbu!

³² Mi Jisis siya ha namikwowiin mi sowiir yikiuna mi ina boinin, kowa panina naingwowi kara kowiirin pi hinin diminin siir tirki, ha?

³³ Mi sowa siir boinki, Biyan Inkam Komii, kira ha naingwowi kira kriiriir nhwo owiir haiswoniskiigi.

³⁴ Mi Jisis siya sowiirsi naingwoyimyokin mi siir ina ina yonkwokiya sowiir nhwo nhis owiir mi sowiir nhwowa ha kaokiyo mi ini Jisis siir mhoiyar yapnamo. Iriig.

21

*Jisis siya om komii Jerusalem hiriir napninopkainamin inkam komii nu kigriiraowiyin siir hiriinan nwonamkin
(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jo 12:12-19)*

¹ Mi sima om komii Jerusalem kingiin nwowamin mi sima omisim Betfasi hiriir yimbiiyan mhu whirin Oliv siir kingiin. Mi Jisis siya inkam nwiswo siir mi kigna mriiyo sowiir yikropki bi sowar namkwokinim.

² Mi siya sowiir boinki, kowa iki omin krima kigiyan siir dam mi kowa kingiin tirar kwakig. Mi kowa wi kimiminki rani, donki irin uridni sima nimburuwin paeyaka pi siir kigi mi sair yinisim ii iirin wara mi kowa pi sowiir whro hainani mi kariirim kiyainani.

³ Mi inkam nwirin siya yai kwir kowiir boinki mi kowa siirin hinina boinki, kriiir Biyan Inkam Komiiyin siya sowiirin miigakin mi mhoiya siir miya dig nwoki mi siya wi kriiirar swoki hauugi mi siya wa nami.

⁴ Ti dimin hiriinanim nimbibiiyamim mi yaiyim biya profet sima boinin ini simiirar boinourwokaiyim mi sima hinina boinkin,

⁵ kima iikamın om Saion hiranim simiirin hinina boin, kigi! Kimiir Inkam Komiiyin nu kigriiraowiyin isirin kimiiram niti. Siya inkam miuungin mi siya donki haomim siir nidwo namkin mi donki iiyin yopii aeya naokainan siir! Mi iya Jisis siya om Jerusalem hiriir nimbiiyamim, ti diminim sima ina yimbiiyamim.

⁶ Mi inkam nwiswo Jisis siir kigna mriiyo mi yaiyim siya boinkiyim simiir hiriinana ini tiru.

⁷ Mi sowa donki iwibugao sowiir hakainamwo mi sowiir yuisim siir idwo yitimwanu mi Jisis siya yuis idwowa yidwonam donki yinin siir.

⁸ Mi iikam whiekakim simiir yuuisim ini siyu iirar haknamin siir biyar mi nhirim paekwowim sikwonanim simiirar kriphaknam siyu iirar.

⁹ Mi iikam nhirim biya napnam ikim mi nhirim mhoiyya saika ninkin apnam ikim sima ina kauwok boinamim, Devid siir isidan yinisimim Adi Komii siya nikropkiyin siya wadieki wadiekin, siir inig iir dokboinmamaigi! Adi Komii siya ti Biyan Inkam Komiiyin natin siir whinkinsis haiginugin, siya inkam miyikin krma Adi Komii siir inig iir hainan prapraskikin.

¹⁰ Jisis siya om komii Jerusalem hiriir napninpokainamin mi iikam whiekakim om komii hir nwowinim sima hiriinan dimin iir kigwinim ini hindara yanaawinim mi ina boinim, ti inkamin siya yipikin?

¹¹ Ti iikamim napnaniyim sima boin, Jisis siyairgin profet inkamin om Nasaret nu Galili hiranin. Iriig.

*Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir napninpokainamkin
(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jo 2:13-22)*

¹² Jisis siya Adi Komii siir omaka komiyya huuyokiyokaiya siir inig nidwokai hainaniya saiir hiriir napninpokainamin mi kam nhirim umir hir ninwowana haiyim mi nhirim pi saingim, siya simiir nhinnowidninkigi. Mi siya umir haiyim simiir inankrimkrinkigi mhoiyya sima Adi Komii siir ninkinimiyaei. Mi ipii manim kamim umir mi mairiyyim sima nidwokaiyim simiir warar.

¹³ Mi siya simiir boinki, Adi Komii krmiir Wanin siir yaiya Yokwo Komii saeya hinina boinka, kariir omaka iikamim hinda tinda nwowim sima saiirin hinina dapi, nhwo kwis boini omakaka! Mi kara kimiir boinki, kima kariir omaka ini hii tauae inkamin siir hiriinan omaka biyenan ywonama.

¹⁴ Mi Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir hirar niki owin mi kam nhirim nhwo kwisaeyim mi iga biyie ikim sima ina yimbiniyim siirim mi siya ini simiirar haiswonimniskiiyin.

¹⁵ Prismi biyan kamim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim sima Jisis siya haiswonimniskiiya saiir kigim mi sima wakae yinisimim hinina ninikiu anikiuwi krma Devid siir isidan siir yinisimim siir inig iir hainan prapraski. Mi sima io hiriinansi nwokim.

¹⁶ Mi sima io ha nwowim mi sima manam naingwokim ti yinisimim sima kauwoknanaeyim pi tankiyim mi sima hinina boin, kira ta yaiya yinisimim sima boina ina wakaeyim, ha? Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boinki, ihi, kara tisa wakaeyim. Kima Yokwo Komiiya saiir yai imiir bi mwaingim. Saeya hinina boinka, Adi Komiiyin yinisim budrig ikim mi yinpraigak ikim simiir bidi yiisimauuin mi sima Adi Komii siir inig iirin hiriinan asi sibgu hainan prapraskim, aniya?

¹⁷ Mi siya simiirin ha boin digiyin mi siya simiir haiburgik mi om Betani hiriir yam mi hirar whwonkaowi. Iriig.

*Jisis siya boinkiyin pae figin ina whirkiyin mi ina wainamin
(Mk 11:12-14,20-24)*

¹⁸ Mi nugak imumarin Jisis siya ina swoki haiyug apam yakwokin om Komii Jerusalem hiriir mi siya mhiya ina yapaowamin.

¹⁹ Mi siya pae fig whirin siyu mig hir nokwoin siir kigam mi siya siirim ha namin mi siya hinina bi kigamkin nae bidi budin. Niingaka. Paekwo niinga nwowi mi siya ti pae figin siirin hinina boin, kira wi nae swoki budmimin tani, niingakinga. Mi ti pae figin bi kimiminkikin ina wainamin.

²⁰ Kamim siir kigna miriyyim ti hiriinan dimin iir kigim mi ina yanaakiyim. Sima boin, ti pae figin siya dimusi wai sasaunamkin, ha?

²¹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwo aiarar boini, kima naingwo tibmii kani mi kima wi diga nwowi ti pae figin kara

mankiyin siir hiriinan. Mi dimin whirin kira wi diga mi owi. Mi kira ti mhiu iir boinki, kira whii solwara hiriir diswitnatmainam mi siya wi hiriinana mi tiri.

²² Mi kima Adi Komii siirim naingwo tibmii mi ha srii digworaekwo whiekakim kima haiyam srii boini, siya kimiirin wa hauuwi. Iriig.

*Siya Jisis siir srii yipikin inigak kariir nwo haiginuwin
(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)*

²³ Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir swoki haiyug apninopkainam mi iikamim simiir yowomwarkaiyu siir yai imiir. Mi siya ha niki boinin, prismi biyan kamim siya mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim siya siir hiriir yimbiam mi siya siirim sriigi mi yipikin inig komiigak kariir nwowaiginuwin mi kariir nimbiniin yipikin ti digworaekwo simiirin kira piki hinin inigin siir diriraerari, ha?

²⁴ Mi Jisis siya simiir yai airin ina yowarkii boinin, kara iriipa hiriinan kimiirin pi dimin whirin siir sriiyim mi tiri. Mi kima saiir sibgu owarkii boini mi kara iriipa hiriinan wi kimiirar boinmauwi inkamin inig komiigak kariir nwowaiginuwin ta miya saiir mariyam.

²⁵ Yipikin Jon siir nwowaiginuwin inig komiigak iikamim op simiir baptais haiginuwan Adi Komii siya, iyae inkamkin, aniya? Mi siya, simasima hinina yimboin amboina krima siirin pi panin yaiya saiir boini, ha? Mi krima siirin hinina boini, Adi Komii siya hauugin mi siya krimiirin pi hinina boini, kima Jon siir yai wakaeyokna diriraerar karamae dimusi nwokim.

²⁶ Mi krima ha boini ti diminin inkamki hauugin mi krima hiriinan yai boini mi wi iikamim simiirsi nididi. Mi siya wi krimiir tiowi. Dimusi rani, siya hinina naingwo tibmii Jon siya profet inkam komiigin.

²⁷ Mi siya Jisis siir yai aka hinina yowarkii boin, krima ninokninkin tani yipikin inig komii Jon siir hauuwin ti diminim simiir tiram. Jisis siya simiir boinki. Dimusi rani, kima kariirin bi sibgu boinkikim Jon siirin. Mi kara iriipa hiriinan wi kimiir mi boinmau rani, yipikin inig komii kariir hauuwin ti dimin taeminim simiir tiram. Iriig.

Boiniyo yaiya yinisim nwiswo ad nwiruwaniyo sowiir boinka

²⁸ Kima panina naingwowi, ha? Biya inkam nwirin siir yinisimo nwisko mi mhoiyya iya sowa inikamae nwokiyi mi adin siya siir yinisim yaowaeyin siirim yam mi siir ini boiniu, yinisim, panaoin kira kariir numir waina saiir kigriraowam dam.

²⁹ Mi yinisimin adin siir yai aka yowarkii boin. Niingaka. Kara pi boriisopi. Mhoiyya siir kwoinin ina swoki kisina haigiyin mi ini adin siir wain numira saiir swokini mariiyuwin.

³⁰ Mi adin ina swoki apnamin siir yinisim nwirin siirim mi siya ta hiriinan yai airar swoki boiniu siirin mi kira kariir wain numira saiir tiram dam. Mi yinisimin hinina yowarkii boinki, kara pi kapi nami mi siya numira hiriir bi swoki amiminkin.

³¹ Mi siya simiirin hinina sriigi, tiki yinisim nwiso yipikin adin siir kwoin iir napin, ha? Mi siya ina boinin Biyan iya mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwo airar boinki mi iikam biyeyim omom omomi umir takis haiyanim mi wigim hii nanaei ikim simiir mhi kwoinin bidi kisina haigiyin mi siya Adi Komii siir yai airam bidi yaingwo tibmiiyim mi kimiir biyin wi simar nami iikamim Adi Komii siya kigriraowiyim kimiiramin. Niingaka.

³² Dimusi rani, Jon siya kimiir waraur nimbiniin siyu miyik miyikim simiir niisiisimaugim kimiirin mi kima siir yai air bi naingwo tibmiiyim. Mi kamim omom omomi umir hii ikim mi wigim hii nanaei ikim siya siir yai imiir bidi yaingwo tibmiiyim. Mi kima ti hiriinan dimininim simiir bidi kigin

mi kimiir kwoinim biri kisina haiigikim mi siir siyiu iir napam bi naingwo tibmiigim. Niingaka. Friig.

Ta boiniyo yaiya inkam biyieyin numir waina saiir kigriraowiyin siir boinka

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³ Jisis siya simiirar niki boinin, kima wakae, boiniyo yai kwira hiniinga. Inkam komii nwinin siya nu komiigakin mi wain numir yinkin mi ina huyokiyokaiyin mi numir hirin ie whira yop mi nantwo komiyya ienau hir haigi mi sima wain nidim ina whinitkaigaiyim mi simiirin ina yokwobrombropim simiir hii imiirin mi saiir mhoiyya numiran adin siya omaka pada ira miri ta wain numira saiir kigriraowam. Mi siya ta numira inkam nhirimi hauugi sima kigriraowam mi umir mi saiir warar mi miriyyim. Mi numiran adin ina yamin aru maeyau kwira.

³⁴ Mhoiyya iya wain nidim simiir haiyana ini kingiin nwowa mi numiran adin siya whisarii mi prii miriyyin kam nhirim simiir yikrop amki wain nidim simiir ninguguhainakiyam.

³⁵ Mi kamim ta numir aiir kigriraowiyim mi sima siir miyan kam imiirin siyiu miyyik bi tirkim. Mi sima nwinin hindara tioki mi nwinin hindara yisomaoki mi nwinin hindara kaigromkrorki siyani.

³⁶ Mi numiran adin kam nhirim miyanim simiir yikropki, siya hoingakriga yikroki, biyyana saiir hiriinan tani. Mi kamim numir aiir kigriraowiyim hiriinan siyiu iirar swoki tirwin simiirin.

³⁷ Mi mhoiigi mhoiyan siya siir yinisimki yinisim yinkamiyyinin siirgisiirar yikropki simiiramin. Adin siya hiniina yaingwo, sima wi kariir yinisimin wi siir yaiyar wakae yoknaei.

³⁸ Mi kamim ta numir aiir kigriraowiyim sima ti yinisim iir kigwinim mi sima sima hiniina boinaiwin, tiki yinisim hiniinin siya wi siir adni digwraekwowim wi siya haii. Humbae! Nim siir disom aoki mi ta siir adni numira wi krima haii.

³⁹ Mi sima siirin ha kiyainaniyamim numir yaba hiriir mi sima siirin ina yisomaowin.

⁴⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kima panina mi aingwokiyim? Mhoiyya iya numir wainain adin siya niti wi panin siyiuin siir natirni ta numir aiir kigriraowan kamim simiirin?

⁴¹ Mi sima siir boinki mi siya ti inkam biyieyim siir numir aiir kigriraowim wi simiir nisomsom aokii. Mi siya numir waina wi iikam isid miyyik nhirimi hauugi sima kigriraowim mi nae haiyan iya mi sima nae haimii, siirin wa hau aei.

⁴² Mi Jisis siya simiir boinki, tari kima yai haimii kwira profet kamim biya sima wina Yokwo Komii saiir nwowim simiir biri sibgu mwaininokninkinkim, aniya? Saeya hiniina boinka, ti yin miyyikin omaka miriyyin kamim sima borisop waeyaowin tariinanin ini biyyan yin yamwowuin. Siya ini bopwonauan kougouwin siir hiriinan yamwowuin. Biyyan Inkam Komiiyin siyar diriraerarkikin ti diminin, siya ina yimbiyamim mi krima siir kigin ini wadiyeyar ywokiyyin.

⁴³ Mi kara kimiirin pi hiriinan asi boinki, ti dimin miyyik miyyikim Adi Komii siya kigriraowan iikamim simaka nwowim wi kara swoki haii, Juda iikamim kimiir waraurankar. Mi kara wi iki iikam nhirim om whiranin siir mi sibgu miriyyim wi simiir hauugi.

⁴⁴ Yipikin inkamkin kariiram naingwo tibmi karamae nwowin mi siya wi hindara nonkwobumbuninkin iuguski, hauwa niki iswomswokiya mimarmimir yinin siir idwo saiir hiriinan. Mi inkamkin digiumii kariir

haimriyuwi mi siya wi hindara nikrimkrip iuguski yin siir hiriinan nisimtl siini.

⁴⁵ Mi iya prismi biyan inkam komii ima mi Farisi sima ta hiriinan boiniyo yai aiir wakaekiyim Jisis siya boinim mi sima ina yinokninkinkiyim ta yaiya simiirar nikriiga.

⁴⁶ Mi sima siir nonkworinuwama naingwokim omaka huuyokiyokaiya saiir hiriir hainamim. Mi sima iikamim simiirsi nididgim Jisis siir yai wakaeyim. Dimusi rani, sima ha naingwo tibmukim Jisis siya profet inkam komiigin. Iriig.

22

Ta boiniyo yaiya nae komiia wig nonkwonaeiya saiir boinka (Lk 14:15-24)

¹ Jisis siya yaeya boiniyo yaiya ina swoki boinin simiirin mi siya hinina boinkin.

² Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, saeya ini inkam komii nu kigriraowiyin, nae komii siir yinisim yinkamiyinin wig nonkwonain siirim diriraerariyin ini saiir hiriinan ywowin.

³ Biya kam nhirim simiir nimbina ta wigwas naeya saiir naeyam. Mi naeni iya siya siir kam nhirim simiir yikropki. Mi sima nitim pi boriisopi.

⁴ Mi siya siir miyan kam nhirim ina swoki ikropkiyim mi simiir boinmauu, kima kamim kara nimbingigim simiir dikunaki mi kima simiirin hinina boin, waka, kariir naeyim bidi diriraerar haigingigim. Mi bulmakau i ikim mi wraisu hikae hikaeyim kara bidi yisomsom haigingigim. Mi digworaekwo whiekakim bidi diriraerar haigingigim. Kima ta wigwas naeya saiirim wit.

⁵ Siya siir miyan kamim ti yai imiir boinimmauu digin mi sima ha namim, sima, simiir yai imiir wakaeyim pi boriisop mi sima ina nhinookiyim. Nwirin siir numiram yam mi nwirin ini umir mi miriyyam yamin.

⁶ Mi nhirim inkam komii nu kigriraowiyin siir miyan kam imiir yapiyiskai kigwin mi sima simiir yonkwobumbuninkin haiginiugi mi simiirin ina yisomsom aokaokiyim.

⁷ Mi ti hiriinanin inkam komii nu kigriraowiyin siir kwoinin haugi hauga ha whiyekiyin mi siir kamim sau niniiyim simiir yikropki. Mi sima inkam biyeyin simiir yisomao mi om iir warar yinkin haingimugig.

⁸ Mi sima hiriinan tirim, inkam komiyyin siir miyan kam imiir boinimmauugi, wigwas naeya bidi diriraerar haigin diga, kamim kara nimbimim sima miyiki waeyao panansi yitsi.

⁹ Mi hiriinanki niuwi kima iki siyu whiekakim simiirar dap kig yokiyokiyam mi kam whiekakim kima simiir kigi mi kima simiir wikunani ta wigwas nae aiirim.

¹⁰ Siya hiriinan yai boinkiyin mi miyan kamim ina nhinookiyim. Mi siyu whiekakim simiir nwowim iikamim simiir yapboinmamauu iikam biyie biyie ikim mi iikam miyik miyik ikim simiir yikunani wigwas nae aiirim. Mi sima ha nitim ta omaka wigwas nae diriraerara ini iikamkina yinkiniugiya.

¹¹ Iikamim sima ha nidwodwokai digiyim mi inkam komii simiir napninopkai kigam namkin. Mi siyar kigi inkam nwirin yuis miyik bi piuainanikin wigwas naeya saiir nidwokai aeyamin.

¹² Mi inkam komiyyin siir boinki, akam, kira yuis miyik piuainani kara-mae dimusi nwokin ta wigwas nae aiiramim, ha? Mi siya ini yai mikrima ywowin. Mi ina yididkiyin.

¹³ Inkam komiyyin siya siir miyan kamim simiirin hinina boinki, kima siir iga inim simiir kogrimdinugi. Mi maeyauwa niyim niyim nwowa saiir

hiriir ditkaigi. Ta maeyau niyim niyim aiirin siya wi kauu ouu prasae kin tani. Mi siya wi hik komugikomii aiir haii. Mi wi siir big iirar mi aegiyingiyikaeyami.

¹⁴ Jisis siya ta boiniyo yai aiir boin digiyin mi siya simiir boinki, ihi, Adi Komii siya iikam whiekakim simiirar nikiunaei. Mi simiirin wi irara nwinwira nikiuna apninopkainani. Iriig.

Sima Jisis siir sriigim umir Sisa siir hauuwam
(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

¹⁵ Mi Farisi kamim sima yaiya ina haingiriyu hid boinaiyim, Jisis siir kinankiuwam.

¹⁶ Mi sima simiir kigna mriiyim kam nhirim mi inkam komii Herot siir kamim simiir warar yinkin ikropki. Mi sima Jisis siir hiriir yimbiam mi ina ini sriiyuim yai nhirim simiiram. Inkam yaimin dimin nowomwarkaiyuwiyin, krima ina ninokninkinin kira yaimwo boinan inkamkin. Mi kira yaimwowa saiirar sibgu owomwarkaiyu boinikin diminin Adi Komii siir iikamim simiirin. Kira inkam nwrni bi nwowikin kou mi nwrni bi nwowikin nua. Niingaka. Kira iikam whiekakim simiirin whiruwar nwowaiginuwikin.

¹⁷ Kira krimiirin sibgu boinmauugi, kira panina naingowoi, ha? Moses siir siyu komiyyin siya boinin ini wadieya mi owin krima omom omomi takis umirim inkam komii Sisa Romanin siir hauuwain, aniya? Iyie? Niingaka.

¹⁸ Jisis siya simiir kwoin biyie biyie imiir bidi yinokninkinin mi siya simiir boinki, kima niksisaeyan inkamkin. Kima kariirim dimusi kinankiunikim, ha?

¹⁹ Kima umirim omom omomiyim kima haiiyim mi miya umira saiir nwowa inkam komii Sisa siir hauuwiya kariir wisiimauugi. Mi sima umira siirim asi hainakikim, siir niisiimauuim.

²⁰ Mi siya simiir sriigi, ti whwonkamim mi ti inig ikin umir aiir nwowin siya nhirgin.

²¹ Mi Jisis siya simiir yowarki boinki, inkam komii Sisa. Mi siya simiir boinki, dimin Sisa nikin, yio kima Sisa siirar hauu. Mi diminin Adi Komii krimiir Wanin siirgin yio kima siirar timi hauugi.

²² Sima ta hiriinan yai aiir wakaekiyim mi sima ina yanaakiyim. Mi sima siir ina haiburgim mi ina yamim. Mi sima Jisis siir kinankuan yai karamaekim. Iriig.

Sima Jisis siir sriigi iikamim naonami wa swoki insiin idwowi
(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³ Ta ii aiirarin Sadyusi kam nhirim Jisis siir hiriir yimbiam. Ti kamim sima hinina boinikim, inkamim naonamiyin sima wi swoki insiin idwo rani. Sadyusi kamim sima ha nimbiamim mi sima Jisis siir ini sriiyu,

²⁴ inkamim nowomwarkaiyuwiyin, Moses siya hinina boinikin, inkam nwrin siya yinie niyo karam nwowi mi siya ha naonami mi siir wig igabaeya siir nomousim ieyar swoki itkin idwokai naowid. Mi yiniekekakin wi siya nwo haiginuwi siir yaowae iirin.

²⁵ Mi kam iriyyar nwiskinuwi mi simiir yaowaeyin wig siya yonkwona mi siya ina yaonamin mi siya yiniekek bi nwogigin. Mi siir wig igabaeya ini siir nomousim ieyar swoki itkin idwokainaowida.

²⁶ Mi siir nomousima iriipa hiriinanar mi tir, yinie karamaeyar mi aowin. Mi nwoimaka iriipa hiriinanar mi tir mi ini hiriir hiriinanar tir yokyokiyamin. Mi ti iwiniyao iriyyar nwiso ini yinie karamaeyar yaowin.

²⁷ Sima yaowin naokao digiyim mi mhoigi mhoiyya simiir yao wig igabae aeyar yaonam.

28 Kira boŋki, iya iikamim naokaowim sima ninsiin idwowi. Ti iwinyao iriyar nwiswo ta wiga sair kamki kamin wi nginga nwowi? Kira ina ninokninkinin, sima yaowin sairara nonkwona swokim.

29 Mi Jisis siya simiir yai aka ina yowarkii boinin, kima Yokwo Komii sair yai imiir bi ninokninkinkim, ha? Mi kima Adi Komii siir kirie aair bi ninokninkinkin, ha? Mi kima hiriinanin whaowaeya priboin, aniya?

30 Mi iya iikamim sima ninsiin idwowi mi sima wi nonkwona rani. Nningaka. Mi sima wi Adi Komii siir oman paekwosimim ninomor kou hir nwowin wi simiir hiriinan nwowi, nginga nngar.

31 Ti iikamim naonamim mi ha swoki insiin idwowi. Kara kimiir sriiyim mini. Adi Komii siir yaiyim Moses siir hauuwim, kima simiir bi mwaingim, aniya? Siya hiniina boinkin,

32 kara Abraham mi Aisak mi Jekop simiir Adi Komiiyin. Adi Komii siya iikamim naonamim simiir Adi Komii rani. Iikamim kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin simiir Adi Komiiyin.

33 Iikamim kingiin nokwoim sima ta hiriinan yai aair wakaekiyim mi sima ini hindara yanaakiyim Iriig.

*Adi Komii siir biigi biyyan siyugi siyu ieyairgin
(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)*

34 Ta hiriinan yaia Jisis siya Sadyusi simiir yai aair boin tankaigikin. Mi Farisi kamim sima ta yai aair wakaekiyim mi sima ina haingiriyu boinainamim.

35 Mi simiir bopwo hirin inkam nwirin siyu imiir ninokninkiniyin ini hirar nwowin. Siya Jisis siir sriikanankuwam namkin.

36 Iikam nowomwarkaiyuan inkam piki hiniin siyu ikin, siyu whiekakim Moses siya winim simiir bi nwowim, ha?

37 Mi Jisis siya siir boŋki, Biyyan Inkam Komiiyin siya kiriiir Adi Komiiyin. Mi kiriiir mhiir kwonim mi kiriiir kirieya wi sairar hauu iuguski mi kiriiir digworaekwo whiekakim simiir warar.

38 Ti siyuan siya ini siyu nhirim Moses siya winim simiir kou ywowin.

39 Mi mhoiyan siyu whirin yio hiniina boinkin, kira inkam nhirim simiirim naingwowyim mi kramar naingwonaeyin sair hiriinanar daingwo.

40 Ti siyuo sowa boinkiywo ini Moses mi profet kamim simiir siyu imiirar higriniu irkakiyim. Iriig.

*Jisis siya Farisi kamim simiir srii yipiki inkamkin Adi Komii siya nikropkiyin
(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)*

41 Farisi kamim sima iripa niki haingiriyu owim mi Jisis siya simiir srii,

42 kima Kraisi siirin ini panina naingwowim ti inkamim Adi Komii siya nikropkiyin, ha? Siya nhirin piugan ankin, ha? Mi sima siirin hiniina yowarkii boŋki, Devid siir piuganankin.

43 Mi Jisis siya simiirin ina swoki sriiyin. Dimusika? Mi Adi Komii siir naeyuin Devid siir nwowin siirin siya nisiimauugin mi Devid siya siirin Biyyan Inkam Komii dimusi dapkin, ha? Siya hiniina boinkin,

44 Devid siya hiniina boinkin Adi Komii siya, kariir Biyyan Inkam Komiiyin siirin hiniina boinkin, kira kariir ina iniga sair didwo. Mi mhoiia kiriiir sau omomin wi kara kintioki simiirin. Mi wi kiriiir aowa nwoakai.

45 Kima kigi Devid siya dapkikin Inkamim Adi Komii siya nikropkiyin Biyyan Inkam Komii siya mi siya ti inkamim Devid siir isid panina nwoikin, ha? Nningaka. Siyu karamaekin.

46 Mi inkam nwirkin bi nowarki boinminkin ta Jisis siir yaia. Nningaka. Mi ta ii aairin sima ina yididbwakainamim siirsiiyin mi mhoiia sima siirimin dimin whiram bi swoki srii miminkim. Iriig.

23

Jisis siya iikam imiir boinki, kima mintarao, kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim simiir siyiu imiirsiyin
(Mk 12:38-39; Lk 11:43,46; 20:45-46)

¹ Mhoiyya Jisis siya yayim iikam whiekakim mi kamim siir kigna miriiyim simiir boinmimauugin. Jisis siir yayia hinina boinkin,

² kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, sima kimiirin Moses siir siyiu imiir nowamwarkaiyugim.

³ Mi hiriinankiniyuwi yim ti hiriinan digworaekwowim, simiir boinmimauwiyim, yim kima simiirin ha wakaeyokna ap. Mi simiir siyiu iirin, yio kipi kigna ap.

⁴ Ti yayim sima kimiir boinmimauwiyim, yim ini dimin hikakim kima niyiskai apiyim, kimiir waeyao ini hiriinan ywowim. Mi sima wi kimiir whinhal rani, ti dimin hikak imiirin. Niingaka.

⁵ Dimin taeminim sima miriiyim, sima minam mini, iikamim simiir nwoki kigim sima ti inmi op minim minam niigim sima Adi Komii siir yayim simiir hopkaiyam. Mi simiir mwowim hais ha mi kikog nhwo kwisboini digworaekwowim, simiir haigiyam. Mi iikamim simiir kigii, sima wa nwoki aingwowim, sima inkam wadiekim. Mi yuis pried priediyim sima niyiyim yim ha mi piuai haiginiyu. Sima nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim mi iikamim simiir kigi, sima wa boini, hie wara inkamim, sima inkam wadiekim.

⁶ Mi iyya sima yaewou komii komiiyim simiiram namiyim sima iki mhoiyyan ipiiyim simiir bi nidwokaiigim. Niingaka. Sima iki ipiiyim biyar nowonim pi simiirar nidwokai omaka Adi Komii siir yai nidwokai wakaeya sairin iriipa hiriinan.

⁷ Sima ha naingwowi, iikamim maeyaua nae haiginiya sairin sima simiir nwoki boin maigimairgam.

⁸ Iikamim sima kimiirin hinina kipi dap iikam nowomwarkaiyiawan inkam komii komiigim. Niingaka. Inkamin nwiruwairgin kimiir nowomwarkaiyiawiyin, Adi Komii sasairgin. Mi kima whiekakim ini nomiiyaukina yoswowim.

⁹ Mi nu tirin kima inkam nwirniyin hinina kipi dap, krimiir Adi Komiiyin. Niingaka. Adi Komiiyin nwiruwairgin, krimiir Adin. Mi siya ini ninomor kou hirar nowon.

¹⁰ Mi sima kimiirin hinina kipi dap, inkam komii. Niingaka. Kimiir Biyan Inkamin nwiruwairgin, yio karargin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin.

¹¹ Yipiki inkamkin kimiir bii inigak nowon. Siya biyin hinda whisarii mi priimiriyan inkam dwo

¹² inkamin siir inig iirar hainanaeyin mi mhoiyya siir inigin wi aoki aowa namiguskii. Mi inkamin siir inig iirar hainana karamae nwowiyin, mhoiyya siya wi inig komiigak nwowi. friig.

Jisis siya kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim siya siyiu biyeyim sima tirim io simiir nwokin
(Mk 12:40; Lk 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³ Ti siyiu komii ninokninkiniyim kamim mi Farisi kam ikim. Kima mintarao! Kima niksisaeayan inkamim. Mi kima yayiayirga nhinkini. Iikamim Adi Komii siya kigriraowiyim sima nwowam naingwowyim, simiirin kima niksisaei mi ti iikamim simiir anowin kimar haiginikouwi. Mi simiir kwoinim simaka nwowam wara naingwo rani, simiir siyiuin kimar haiginikouwi. Mi kima Adi Komii siir iikamim siya kigriraowiyim simaka bi namasugim. Mi iikam nhirim simiiram namam tiriyim, simiir siyiuin kimar haiginikouwi.

14 Kima kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, kima mintarao! Mhoiyya kimiirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkin iguskii kima yai aigar nhenkini. Kamim naonamiyim simiir wig igabaeyim pi kima mi iksisaei. Mi simiir omakin digworaekwowim pi kima mi tauae haai. Mi kima iikamim simiir whwonkam idain nhwo pi prieiyar mi kwisboini, simiir dimin biyeyim simiir higriniuwam. Mi iikamim sima wa nwoki aingwowim, kima inkam miyikim. Mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinansi hauuwi.

15 Kima kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, kima mintarao! Mhoiyya Adi Komii siya kimiirin wa nonkwobumbuninkin iguskii. Kima yayiairga nhenkini. Mi kima whii komiyya mi nu ikim simiirar napboinmimauuwi Adi Komii siir yai aairin iikamim simiir kwoin imiir huirworwokaiyam. Mi sima kimiir yayiar bidi wakaeyoknaim. Siyiu biyie sima diriraerarim ini kimiir imiir haiburim.

16 Mhoiyya Adi Komii kara iikam biyie kimiirin wi hindara nonkwobumbu iguski. Kima ini iikam nhwokwisaeyim simiir ninkikwona apiyin ini simiir hiriinan ywowim mi kima wi dig nwo rani. Niingaka. Mi sima paninsi sibgu wakaeyokna apsi. Mi kima iikamim simiirin hiniina boinikim kara wa diriraerari, kara niksisaerani, kara yaimwowaerani. Ti kariir yayiyim, kara Adi Komii siir hiniina boini, ini mi owin yio dimin komii rani. Mi kara hiniina boini, kara wa diriraerari. Kara ti yayiyim simiirin pi golin Adi Komii siir omaka hir nwokaiyin pi siir nikopaisisirki. Mi siya ti hiriinan yayiyim simiir boini mi kima siirin wa boin, siya ha diriraerari.

17 Kima whaowae inkamkim mi inkam nhwokwisaeyim! Dimu diminkim bii nwowiyim mi dimu diminkim mhoii nwowiyim, ha? Hii, adi Komii siir omaka biyin ini saeyar ywowa.

18 Kima hiniina boinikim, inkamin hiiya nae haigin ninkin imiyyaeiyya Adi Komii siira saiir dapikopsisirki mi mhoiyya siya tir karamae nwowi yio dimin kaimwo rani mi inkamin nae Adi Komii siir nakin imiyyae ikopsisir hauuwi. Hii, yio siya ha diriraerari.

19 Kima ti nhwokwisaer inkam whaowaeiyim dimu diminkin bii nwowiyin, ha? Inkamin nae ninkin imiyyaeiyin siya, iyie? Hiiya saeyar minkin ti naeyim dimin whirki paninsi kimbusi. Hii, hiiya nae haigin ninkin imiyyaeiyya biyin ini saeyar ywowa.

20 Inkamin hiiya nae haigin ninkin imiyyaeiyya saiir inig iir dapikopsisiri, siya digworaekwo saiir idwo nwowim simiir warar ninkin ikopsisirkikim.

21 Mi inkamin Adi Komii siir omaka miyika saiir dapikopsisiri mi siya Adi Komii siir omaka hir nwowin naeyiu digworaekwowim simiir wara ninkin ikopaisisiri.

22 Mi inkamin ninomor kou saiir dapikopsisiri mi siya Adi Komii siya mi siir ipiyya sowiir warar nikopaisisiri.

23 Kima kamim siyiu komii ninokninkini ikim mi Farisi kam ikim. Kima mintarao mhoiyya Adi Komii siya kimiirin wi hindara nonkwobumbuninkin iguski. Dimusi rani, kima yai kiyimiyok boin kiriekim. Mi kima dimin sisimim pi simiirar mi siotkini mi haimiyyin pa mi hauuwi mi ti hiriinan dimin sisimim kima ina wakaeyokna diriraerarim mi biigi biyan diminin Adi Komii siir yayia kima digumii saiirar haimriiyugigi. Mi siyiu miyik tiri ikim iikam nhirim simiir mi naingwobumbuni siyiu mi naingwo tibmiini siyiu ikim, kima ti hiriinan dimin komii komiyyim digumii simiir haimriiyugigim. Mi kima dimin komii mi Adi Komii siir dimin simim simiir wara wakaeyokna kiswo mi siya kimiiramim wi maingimairga komiyya pi ywokiyyin mi kima simiir tirim pi boriisopkim. Niingaka.

24 Kima inkam miyik rani, ini nhwokwisaenan ywowim mi kima iikamim simiirin Adi Komii siir siyu iir nsiimauumar naingwowi mi kima wi dig nwo rani. Mi Adi Komii siir yaisisimim kima simiirar nikwowaisii mi wakaeyokna rani. Mi kima Adi Komii siir biyan yai komiiyim simiir wakaeyoknaim naingwo rani. Mi kima pi borisopi. Nningaka.

25 Kima kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, kima mintarao! Mhoiyya Adi Komii siya wi kimiir nonkwobumbuninkin iuguski. Kima yaiyara nhinkini kimiir mhi kwoinim ini mobmor mob minim idanara kima sibgu hiisokiyim mi aowa iokaka nwoiiyim mi ini simiir hiriinan ywowim. Kimiir kwoinim ini inkam nwirni diminam kigmairi siyuiin mi piu saeya nipiyaokinami siyu ikin ini sima yinkiniuin.

26 Farisi kamim kima ini inkam whaowae nhwokwisaenan ywowin mi biyin kima mobmir mobim simiir aowa tiki hiisok mi idana wi wadieya mi oki. Mi iriipa hiriinan kimiir kwoinim hiriinana timi tir. Mi kira siyu miyikin siir tiram naingwowi kira wa tiri.

27 Kima kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, mhoiyya Adi Komii siya wi kimiir nonkwobumbu iuguski. Kima mintarao! Kima yaiyarga nhinkini. Kimiir kwoinim ini maeyauwa inkam haingikaiyya ini saiir hiriinan ywowim. Mi idwowin wadieya sibgu kigi mi ienau hirin ini inkam mwokiugi yinkiniuin. Iikam kimiir mhi kwoinim hiriinan ywowim. Mi ida wadieyar sibgu kigi mi kimiir aowan kwoinim miyiknan nwoki rani.

28 Kima ini iriipa hiriinana mi owim, iikamim sima kimiir yaimwo whwonkam imiirin wadieya kigi sima hinana naingwowi, kima iikam wadiekim. Mi kimiir mhi kwoinim ini niksisaeni siyu ikin mi dimin bibiyeyim ini simasimar nwokaiyim. Iriig.

Jisis siya kamim iikam nowomwarkaiyuwiyim mi Farisi kamim simiir boinkin sima wi hik kimpipisu haii

(Lk 11:47-51)

29 Kima kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim. Kima mintarao! Mhoiyya Adi Komii siya wi kimiir nonkwobumbuninkin iuguski. Kima yaiyarga nhinkini. Kima profet kamim biya naonamim simiir kiu mwowim ie imiirar piuai haiginugim. Mi iyya sima omwaiya niki waiyam, sima siyu miyik iiar tirkim.

30 Mi kima boin, iyya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima nwowa krima saiir nwokiswo mi krima wi simiir di whininii profet kamim simiir nisom aowamin. Nningaka.

31 Ta yai hiriinana kima kimar nsiimauunaei, kima ti kamim profet kamim simiir nisomsom aowam, simiir hirin inkamkim.

32 Kara kimiirin yaimwower boini, kara kimiirin bidi yinokninkinin kima wi kimiir yidiwi wanwiyaeyim, simiir siyu biye imiirar swoki tiri, biyya sima tirim saiir hiriinan mi kima wi hiriinana swoki tiri mi wi simiir hiriinana swoki imbiyami.

33 Kima kam biyiekim, kima mipugnankim. Kima kam biyeyim kima kam isid biyeyim simiir hiranki nitkim mipugnan. Adi Komii siya kimiirin wi maeyauwa paekaka saiir hiriir boinwokiopnatkaigi, kima wi panina nidami, ha?

34 Mi kima wakae mhoiyya kara wi profet kam nhirim ninokninkin miyikakim, Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir mi kamim nowomwarkaiyuwiyim wi kimiirim nikropki mi sima kimiir waraw nimbini. Mi nhirim wi kima nisomsom aokaowi mi paeyin hiiniya nirioninkinin saika nirinuwi mi nhirim omaka, yaimin dimin nidwokal wakaeiya saiir hirar nipimpari. Mi nhirim kima simiirin wi om komii whirin siir hiranki nhinikriropki mi simiirin wi hinda tinda ninkin aeyokiyoki.

³⁵ Mi ti hiriinanin kara wi saiirsi nikropki kam nhirim hik kimiir hauuwim, kam miyik nhirim nuanim biya kima nisom aowim simiirsi. Inkam miyik Ebel siir hiranka nisomao bwakainamkim mi ini profet Sekaraia siir yadigiuwun Berekaia siir yinisimin. Sima siirin Adi Komii siir omaka yai nidwokai wakaeya mi maeyaua hiyokiyokaiya nae ninin imiyeaeya dimin whirki kumbu karam nwowa siirin hir nisom aokin. Dimusi rani, ti dimin hiniin mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinansi nonkwobumbuninkin iuguski.

³⁶ Kara kimiirin yaimwo aiarar boini. Dimin biyeyim simiir hik kimpipisuim ti iikam isid whiekakim kima ti nwowim wi krimiirar nimbiam. Iriig.

*Jisis siya om komii Jerusalem siir iikamim simiirsi nougin
(Lk 13:34-35)*

³⁷ Jerusaleman iikam!! Jerusaleman iikam!! Kima profet kamim kimiir waraur nitim simiirar nisomsom aokaowikim mi iikam nhirim Adi Komii siya nikropkiyim simiirin ini siyani kima kaiyimik aokaokiyim. Finokinokin kara kimiirin dimin biyeyim simiir hirankar nikunama naingwowi kanaka nwowim kimiir whindirararim. Kakaruk yopiya saiir yinim saiir kpida aowa namiyim saiir hiriinan tirama mini mi kimar borisopi.

³⁸ Kima wakae! Mhoiyya kimiir omin wi iikam karamaeyar nwoki.

³⁹ Hhi, kara kimiirin hiniina boini mi kima wi kariir kigmimin tani mi iya kima ta yai hiniina saiir boini mi wi saiirar nadigiuwu. Adi Komii siya kinsiishaiginuwi ti inkamin. Biyan Inkam Komii siir inig iir nitin siir. Iriig.

24

*Jisis siya Adi Komii siir omaka yai nidwokai wakaeya saiir boinkin wi sapi
nimbiam*

¹ Jisis siya Adi Komii siir inig hainaniya omaka komiyya yai nidwokai wakaeya saiir haiburgikin mi ina yapnaniyamun mi kamim siir kigna miriyyim sima siiram yit. Sima siir nisismauam naingwokim omaka miyikim Adi Komii siirin simiir.

² Mi siya simiir boinki, kima ti digworaekwowim simiir bidi kigiyim, aniya? Hhi, kara kimiirin yaimwo aiarar boinki, ti siyaam Adi Komii siir omaka saiirim sima wi siya kwirni idwo nwo rani. Naingaka. Mi kam nhirim sima niti, wi ti Adi Komii siir omakam simiir ninikin hinhinkigi mi wi nu saika diga swoki amwoguwu. Iriig.

*Jisis siya hik whiekakim mhoiyya nimbiniyanim simiir boinkin
(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)*

³ Jisis siya mhu Oliv hir nidwokin mi kamim siir kigna miriyyim sima simar yit siirimin mi sima siir ini boini, kira krimiir boinmauugi, ti dimin hiriinanin mi wi paki hiniin iya saiir nimbiam krimiir nisismauamun, ha? Piki hiniin diminin wi bil siya nimbiam mi krime wi siir nwoki inokininim iya kira swoki haiyug itana saeya nimbiam mi ti nuin wa digi, ha?

⁴ Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarki boin, kima kima kimasayar sibgu mintaraona wi inkam nhirkim niksisaesi kimiirin.

⁵ Kara nhirim sima niti mi sima wi kariir inig iir nini iksisae dapboini, karargin Kraisin Adi Komii siya nikropkiyim mi sima wi iikam whiekakim simiir niksisaesi irkaki.

⁶ Mi mhoiyya kima wi yaiini yayim simiir wakaemimikwini. Yaiyya hinda tinda ina niniya, kingiin mi aru iriipi hiriinan mi kima wi kipi nanaawin. Ti digworaekwowim sima wa nimbiam mi iya kara nitana ti nu ieya digana ya ina niki owa.

⁷ Nu whiran kamim wi nu whiran kamim yaii simaka ninii. Mi inkam komiiyin nu kigiraowiyin wi nu whiranin siir isidin yaii wi inkam komii nwinin siir isid inaka ninii. Mi nu maeyau nhirim wi mhi prasae nao rani mi nu maeyau nhirim wi nin prasae nit rani.

⁸ Ti digworaekwo whiekakim wi wiga yinisimin hukrimkripin naokainam wi saiir hiriinan hik kimpipisu haii, biya saeya haiyim wi saiir hiriinan nimbiam. Ta ii aiirin sima hik kimpipisu wi kimiir hauuwi mi sima wi kimiir nisomsom aokaowi. Mi iikam whiekakim hinda tinda nwowim wi io nhwo kimiir nanaowi. Dimusi rani, kima kariir yai aiir wakaeyoknakim. Ti digworaekwo whiekakim wi wiga yinisimin hukrimkripin naokainam wi saiir hiriinan hik kimpipisu haii biya saeya haiyim wi saiir hiriinan nimbiam.

⁹ Ta ii aiirin sima hik kimpipisu wi kimiir hauuwi mi sima wi kimiir nisomsom aokaowi. Mi iikam whiekakim hinda tinda nwowim sima wi io nhwo kimiir nanaowi. Dimusi rani, kima kariir yai wakaeyoknaekim.

¹⁰ Mi ta ii aiirin iikam whiekakim sima wi simiir naingwo tibiim aiir haiburgigi. Mi sima simiir nomiiyauim wi simiir sau omomin siir kinmauu iti mi simiir nhirim wi io sima sima ninwo anwowi.

¹¹ Mi ta ii aiirarin niksisea profet kam whiekakim sima nhinani mi wi iikam whiekakim simiir niksisea.

¹² Mi ta ii aiirarin dimin biyieni siyiuin wi komiia nimbiam mi iikam whiekakim sima wi inkam nwinisi naingwokwonanae rani. Nینگaka.

¹³ Iikamim sima simiir naingwo tibiimiyi kirieya nwoyokiyokii mi mhoigi mhoiyana saiir namwoiwi mi ti iikamim simiirin wi Adi Komii siyar swoki anmaiwarkainae.

¹⁴ Mi sima wi nu maeyau maeyau whiekakim hinda tindanim simiir napboinmamauu irkaki maeyauwa Adi Komii siya kigirkakana siir digworaekwo whiekakim saiir mi iikam isid whiekakim sima wa wakae, dimin miyikim Adi Komii siya diriraerarim. Mi wi ii aeya nadigiuiwi. Iriig.

Dimin biyeki biyeyin wi sipi nimbiam
(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵ Inkamin ta yaii saiir mwainin siya sibgu daingworinu, Jisis siya boinki mi mhoiia kima wi ti dimin biyeki biyeyin Adi Komii siir omaka io saiir hioanin wi siirar kigi, diminin Adi Komii siir omaka bopwo nwowin igbid kamiyaugakin biya profet Daniel siya boinin nimbiamim mi siya.

¹⁶ Mi ta ii aiirin iikam whiekakim nu Judia hir nwowim sima mhuu hiriir yidam ninopkainam.

¹⁷ Mi iikamim yaba hir grin kin okwowim mi sima simiir digworaekwo imiirin kipi swoki iwit ninopkainam omaka hiriirin simiir haiyim sima mhuu hiriirar didam iugugusamki.

¹⁸ Mi yipiki inkamkim sima numir nwowi mi sima simiir oma hiriir kipi swoki haiyug am, simiir yuis imiir hainakiyim. Sima hindara didam iugusam.

¹⁹ Mi wigim yinpiugak nwowim simiirsi naingwoyimiyoki mi wigim yinpraigakakim simiirsi warar mi timi aingwoyimiyoki ta ii aiir nwowim. Sima wi nidam sasau rani, sima wi hikak nwowi mi wa kiguguwi.

²⁰ Kima Adi Komii siiram srii boin mi ii kima nidami saiirin wi naoki kipi kin mi wi Judami ii komiia Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir mi idami ya wi miyik mi o rani, ti ii hiriinanim kima wi nidam sasauni siyiuim whaowaei.

21 Mi ta ii aairin wi hik kimpipisu prasae hai rani. Iya nuin siya wina niki owin mi ini tariinana yamwonyin, ti hik hariinanin biiya sima bi niki imbinikim. Mi mhoiyya wi hariinan hiki mi imbiyam tani.

22 Mi Adi Komii siya ti dimin biyeyim simiir iya saair nikwokripna karam nwokiswo mi iikam whiekakim sima wi hiriirar pi whaowae iuguskiyin. Adi Komii siya siir kamim siya nimbiniim simiirsi naingwoyimiyokiyin mi siya ti ii hariinana saair asi nikwokripnakin, ti diminin sima nimbiamam.

23 Mi ta ii aairin inkam nwirin siya wi kimiir boini. Kigi, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya tisi tirar nwowin, siya isi hapi nwowin, kima wi siir yai kipi naingwo tibmii.

24 Ta hariinana kara kimiirin saair boinki mhoiyya kam nhirim sima niti mi wi hinina nini iksisae boini, Kraisin karargin. Mi kara profet inkam nwirkin. Mi sima wi dimin kirie komii komii nhirim simiirar diriraerari, iikamim Adi Komii siya nimbiniim simiirin wi sima nhipriiginam kinankiugiwi mi ti iikamim sima wi simiir yai wakaeyokna rani.

25 Wakae, kara kimiirin bii ti digworaekwo imiirar boinmauugin mi bii wi digworaekwowim sima nimbiamim mi mhoiyya kima simiir kigi mi kima wi hanangi kigninokninkini.

26 Sima kimiir hinin yai boini, kigi. Siya maeyauwa inkam kamaeaya nu siiyin apa saair nwowin, kima wi taka maeyauwa saair kipi nam. Mi sima hinina boini, kigi, siya ta omaka maeyauwa huyokiyokai saair hir nwokaiyin. Kima wi simiir yai kipi naingwo tibmii.

27 Kima ina kigin, sinana bieki nimbiiidniyin siir hirar sinankiyim mipi bieki nikiiyamiiyin siir hirar namwoiwi mi mhoiyya iya Yaowae Adin ninomor kouanin kara swoki iti kima kariirin wi hariinanar kigwini.

28 Maeyauwa inkam whiigi nwowiya mi wakikiyao wabim pi simiir piu imiirar natkikin idwo aei. Mi mhoiyya kara swoki iti iikam whiekakim sima wi kariirar kigwini. Iriig.

Yaowae Adin ninomor kouanin mhoiyya siya wa swoki iti

(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

29 Hik komiyya ta iya saair haiya saeya dig nwoki mi bieyin wa kakauu iuguski mi bwana wi mi whwo rani mi nauunim wi ninomor kou hiranka nikigilki. Mi ninomor kou hiran dimin komii komiyyim, sima wi niini hanina nitki.

30 Mi ta ii aairin digworaekwo nhirim ninomor kou hiranin mhoiyya wi iikamim wi simiir nisiimauuwi ta iya. Kara Yaowae Adin ninomor kouanin wi saair swoki iti mi iikam isidin hinda tindanim nu tiranim sima wi nou prasae kin tani. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin sima wi kariirar kigwini waumirsima kariir dimin kirie komiyyim paenan niyaeiyim wi simaka ninkin iti.

31 Iya kara niti, kidin wa maski. Mi iya siya kid maski mi kariir paekwosimim sima wa namki omom omomim hida tinda nwowim simiir, iikamim kara nimbiniim sima wi kariiram nikiunani.

Whrougwokiyim iya Jisis siya nitana saair nisiimauugin iikamim simiir

(Mk 13:28-31; Lk 21:29-33)

32 Kima whrou siir bidi yinokninkinim. Iya pi whrou siya woki ti hariinanin krima pa ninokninkini opin wi sipi niuwi. Mi opud naowo wa mi ikii kini. Ta hariinan iya saeya opki niuwi aeya.

33 Ini mi owin, mhoiyya kima ha kigi ti dimin taemin whiekakim kara boinin in nimbiamim, kima ha dinokninkini, iya kara nitana ini kingin nwowa.

34 Kara kimiirin yaimwo aairar boini, iikamim sima ta ii aairar niki owim sima wi niki aonam tani mi ti digworaekwo whiekakim wa nimbiamim.

³⁵ Nu ninomor sowa wa digi mi kariir yaiya wi swoki digi rani. Niingaka. Saeya wi hiriyar nwoyokiyokii. Iriig.

Inkam nwiirkin ta iya Jisis siya nitana saiir swoki inokninkin tani
(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30,34-36)

³⁶ Inkam nwiirkin ta ii aaiirin ninokninkin mimin tani. Mi paekwosimim ninomor kou hiranim sima iriipa hiriinan sima saiir mi inokninkin tani. Kara Yaowae Adin saiir mi inokninkin tani. Niingaka. Adi Komii sasa ninokninkini ta iya kara nitana.

³⁷ Iya Noa siya nwowa mi siyiuim saiir tirim, hiriinan siyiu kaimwowim wi saiir swoki tiri iya kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara swoki iti.

³⁸ Iya op komiiyin siya niunani karamaeya niki owin, sima ti hiriinan siyiuim simiir tirkin opmin kwiyae mi naemin nongwomamair aeikiyam mi wigmin priinonkwonakaeyam. Mi ini Noa siya yambudkiyin siyaiya hiriir.

³⁹ Iikamim sima bi ninokninkinkim mi sima ini hiriinana mi prii ywowim. Sima ha bi naingwokim ti diminim wi simbi nimbiam. Niingaka. Mi op komiiyin ha niunaniyin mi ini iikam whiekakim simiirar kaipri hainamim mi sima ina yaonamim. Kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara niti wi hiriinanar mi tiri. Sima wi ninokninkin tani mi wi ha nwokwokin tani iya kara nitana saiiram.

⁴⁰ Mi iya kara swoki iti sima wi ninokninkinwin tani. Mi inkam nwisko sowa iripa mi miriiguwaki mi wi nwiruwaninya nikunami mi nwirin siirin wi hirar haiburgigi.

⁴¹ Mi wig iso sowa iripa mi miriiguwaki mi ira wa nami mi ira wi hirar haiburgigi. Mi hiriinankiniuwii

⁴² kima, kima kimasiyar mintiraowin. Kima ninokninkin tani, paki hinin iya wi sae swoki iti kara kimiir Inkam Komiiyin.

⁴³ Kima ti dimin imiir daingwo, omakaan adin siya ha ninokninkini hi tauaean inkamin pi sipi niti mi siya pa nidwo kaowi mi hiyan inkamin pi hiriir napninopkainam tani

⁴⁴ Kima iriipa hiriinan ha nhinkaokwokin, kara Yaowae Adin ninomor kouanin igwira kara niti ina nwowa. Mi kima wa ninokninkin tani kara wi ta hinin iya saiir niti. Iriig.

Boiniyo yaiya mai biyie mi mai miyik mariyo sowiir boiniyoka
(Lk 12:41-48)

⁴⁵ Piki hinin miyan inkam ikin kwoin miyikakin mi siir mi imiir sibgu kigriiraowiyin, ha? Biyan inkamin siya minam nimbingin siya siir miyan kam nhirim simiir kigriiraowim mi nae simiir mi inkin hauu aeyim naeni ii aiir. Iya ti inkam hiriinanin siya ti diminim simiir wakaeyokna diriraerari mi siya inkam miyik ieya.

⁴⁶ Mi mhoiia siir biyan inkamin ha nitin mi siya ina ini kigniyan ti miyan inkam iir mi miyim biya siya boingigim ini hiriinanar mirikwokinim mi ti biyan inkamin siya wi maigimaiga nrowi siirin.

⁴⁷ Kara kimiirin yaimwovar boini, mhoiia ti biyan inkamin, wi siir nimbini, siir dimin komii komiiyim siya kigriiraowim.

⁴⁸ Mi ti miyan inkam biyeyin siir kwoinin ha naingwowi, kariir biyan inkamin siya wi nitsisau rani

⁴⁹ mi siya siir iripa mi mariyim kamim simiirin ina tio bwakainanamim mi siya op biyie kwiyayim kamim simaka mi aekwiyaekim.

⁵⁰ Mhoiia ti miyan inkamin siir biyan inkamin siya niti mi ti miyan inkamin iya siya nitana saiir ninokninkin tani.

⁵¹ Mi biyan inkamin siya niti wi ti miyan inkamin siirar tirbumbuninkinki mi siya siirin kamim niksisaeyim simaka nikmwın owaiginuwi. Ta maeyau aiirin iikamim sima wi nou prasae kin tani mi sima wi simiir big imiirar ninan aekiyimkiyiki. Iriig.

25

Mwiigak kopak iuurim simiir boiniyo yaiga

¹ Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana mi ini mwiigak kopak iuurim simiir hiriinan ywowin. Inkam nwin wiga tariinanar kwonkwonakin mi ti mwiigak kopakim simiir yuukidim warar hainam, sima siirin siyiu hir napyiskaiwinam namkim mi siir nikiunaniyim.

² Mi iriyyarim ninokninkin miyyikakim mi iriyyarim ninokninkin miyyik karamaekim.

³ Mi wigim ninokninkin karamaeyim sima yugid nhungam simiirara hainam mi sima yaeya op (kerosin) haimiyyim simiir wara bi hainamkim.

⁴ Mi wigim ninokninkin miyyikakim, simiir opim (kerosinim) aimwoniya yaokai hainam simiir yuukid imakar.

⁵ Ti wig nonkwonain inkamin siya bi niki itsisaugin. Mi ti wig iuurim simiir nhwowim ina yiridim mi sima ina whwonkainamim.

⁶ Mi yai kwira ini niibwopwo komiyya saiirar kauwok boiniwiiya wigkam wino nonkwonao ini nitwiiyo. Kima siirin siyiu hir dapyiskaiwin mi siirin wikiunani.

⁷ Ti mwiigak kopak iuurim ina nhingiwiiyim mi sima simiir yugid imiirar diriraerar hainamim.

⁸ Mi wigim ninokninkin karamaeyim sima boinki, ninokninkin miyyikak wig imiir, kima op (kerosin) haimiyya krimiir whauugi. Krimiir yugidim pi simbi tingiyami. Mi krima diriyyar nami.

⁹ Mi wigim ninokninkin miyyikakim simiirin hinana yowarkii boinki. Nungaka. Ta op (kerosin) haimiisima, kima mi krima saiirararin pi dig nwo rani, kima omaka digworaekwo sainiya saiir hir sainaki kimamar.

¹⁰ Mi sima op (kerosin) sainam bidi yamim mi wig nonkwonain inkamin siya ina yitin. Mi wigim siirim waikaokwokinim ina yamim omaka hiriir wigwas nae komii aiirim mi sima anowin ina haiginikougiyin.

¹¹ Mhoiyya mwiigak kopak iriyyarim ina swoki itim mi sima ini kauwok boini, Biyan Inkam Komii kira anowin krimiirin haiwaoki.

¹² Mi siya ina yowarkii boinin, kara kimiirin yaimwo aiirar boini, kara kimiir bi ninokninkinkin.

¹³ Mi Jisis siya simiir boinki, kima mintarao. Dimusi rani, kima ninokninkin tani, iyya mhoiyya kara nitana.

Boiniyo yaiya miyan kamim umir grigbak haiyim simiir boinka (Lk 19:11-27)

¹⁴ Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saeya ini biyan inkamin aru maeyau namam minin mi siya siir miyan kam nwoimim simiirin ha nikiunain mi siir digworaekwo whiekakim simiir in yinkwo hauugik sima kigriraowim mi ini saiir hiriinan ywowin.

¹⁵ Siya siir miyan kamim simiir siyiu ikim mi simiir kirie ikim simiirar kigin mi siya umirim simiirin yapayapa mair asi hid hauugin. Mi nwin umirim 5,000 kim siir mi nonkwo hauugikim mi nwin 2,000 kim siir mi nonkwo hauugikim mi nwin 1,000 kim siir mi nonkwo hauugikim. Siya simiirin hiriinan tirkikin mi siya ina yamin.

16 Mi siya aru maeyau bidi yamkiyin mi bi kimiminkikin inkamin 5,000 umir haiyin ina miriinanamin ti umir imiirar mi yaeya 5,000 nhirim ina swoki mirii haiyin.

17 Mi ti inkamin 2,000 umir hainaowidin, yio iriipa hiriinan siya ina mi mirii namin mi 2,000 umira swoki mirii hai.

18 Mi inkamin 1,000 umir hainaowidin, siya ie ini opiuin umirim siir Biyan Inkam Komii ieya hauugikim simiir haigiprakaiyam.

19 Bwan whiekakim bidi yamkiyam mi mhoiyya ti miyyan kamim simiir biyan inkamin ina yitin mi umirim siya hauugikim simiir kitibmii boinam nitkin.

20 Mi inkamin umir 5,000 hainaowidin siya ina yitin mi umir 5,000 nim siya mirii haiyim simiir warar hainam mi siya boin, inkam komii kira umirim 5,000 na hauugikim mi kigi mi kara ha mirii nanaeyin mi 5,000 umira swoki inkin mirii hai.

21 Inkam komiiyin siirin hiniina boin, kira miyyan inkam miyikin, kira mi miyika sibgu miriigin, kira miya sibgu kigriraowikin, kira dimin sisimim simiirar sibgu kigriraowin. Kara hiniina naingwowi kira digworaekwo whiekakim simiirar kigrirao irka. Mi kira kanakar uni maigimaigani:

22 Mi inkamin 2,000 umir hainaowidin mi siya ina yitin mi siya ina yaboiniyin, inkam komii kira kariirin 2,000 umira hauugigin, kigi. Kara ha swoki mirii nanaeyin mi umirim 2,000 na swoki inkin mirii hai.

23 Siir biyan inkam komiiyin siir boinki, kira miyyan inkam miyikin, kira mi miyika sibgu miriigin, kira dimin sisimim simiirar sibgu kigriraowikin mi kariir digworaekwo whiekakim wi kira kigriraowi mi kira kanakar uni maigimaigani.

24 Mi inkamin 1,000 hainaowidin yio siya ina mi itin mi siya ina boinin, inkam komii, kara bidi yinokninkinin, kira inkampai rani, sasae digworaekwom inkam nwirni numiranin kara pi simiirar priiningugu hai. Mi kira twonid isim inkam nhirmi niki okmwih whrami, isim sima, haiginki mi twonidginim sima. Mi twonidginim kara pi kariir omaka hiriirar swoki hainami.

25 Kara pi nididgin kariirsi mi kara ha namin mi kariir umirim nunau ie ini ophaigiyu. Mi kigi! Ha tisi kariir 1,000 umirim.

26 Inkam komii siirin ina yowarki boinin, kira miyyan inkampai rani! Kira nhaku kiriekin! Kira kariirin ina ninokninkinin kara inkam nwirni nokmwih inkin numiran sasayim mipi kara swoki ingugu haiyirkaki mi iriipi hiriinan kara inkam nhirmiya nokmwih hai twonidim numir hirankin mi ti twonid imiirin pi kara swoki haiyirkaknami omaka hiriir. Kira ti simiirin ina ninokninkin, aniya?

27 Kira kariir umirim omaka umir haigiya saiir haigi karamae dimusi nwokin, saeya yaeya umir swoki inkin mirii haiyim, ha? Mi iya kara swoki itkiswo mi kariir yaeya (profit) umirim simiir wara pi swoki hainiyan.

28 Mi kima ti umir 1,000 nim simiirin siir inankin ti swoki hai mi inkamin 10,000 umirkakin siir ti swoki inkin hauugi.

29 Dimusi rani, kam nhirim dimin taemin whiekakim sima simiirin mi miyik sibgu miiriyim mi kara simiirin wi idwowa swoki inkin hauugi digworaekwo nhirim. Mi inkam nwirin siya siir digworaekwom kwisuwakiniwu mi siya simiirin mi sibgu mirii karam nwowi mi siir dimin sisimim siya nonkwowin mi wi siir inankar swoki hai. Mi siya wi nanga nwoki.

30 Mi ti miyyan inkam biyeyin siir kiyitkaigi maeyauwa niibwomambwo nwowiya saiir hiriir. Ta maeyau aiirin sima hik kimpipisu hai mi sima wi simiir big imiirar naekiyimkiyiki. Iriig.

Yaowae Adin ninomor kouanin siya iikam isid whiekakim nu tiranim wi simiir hidi

³¹ Mhoiyya kara Yaowae Adin ninomor kouanin siya wi inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hiriinan nrowi mi siir paekwosim whiekakim mi siya dimin miyikim paenan niyuaeyim simaka warar ninkin iti, ta ii aiirin siya wi inkam komiiyin nu kigriraowiyin digworaekwo whiekakim simiir wi siir ipii aiirar nidwokaii.

³² Mi iikam isid whiekakim hida tindanim wi kariir whwonkam idar nwomimiri mi kara simiirin wi isid whisa hidaigini mi inkamim sibsib, meme kigriraowiyin siir hiriinan hidi. Sibsibim maeyau kwira mi memeyim maeyau kwira.

³³ Mi kara wi hinina hidaiginuwi. Iikam miyikim sibsib nanim wi kariir ina iniga namki mi iikam biyeyim meme nanim wi kariir ina yaioyaeya saiir namki.

³⁴ Mi kara inkam komiiyin nu kigriraowiyin digworaekwo whiekakim simiir, kara iikamim kariir ina iniga nokwoim wi simiir boinki, kima iikamim Adi Komii siya tirhaiginuwim wadie, kima ha dam digworaekwo miyikim miyikim biya kariir Adin siya nimbiniim iya ti nu iir nonkwokwowa saiir, simiir tini hayu.

³⁵ Dimusi rani, iya kara mhairima nrowa mi kariirin kima hauu aekin mi iya kariir kwoinin opam haeyin mi kariirin opa kima hauu kwiyaekin. Kara om whiran inkamnanargin mi kariirin kimiir omaka hiriirar mi whinam.

³⁶ Kara yuis karamae nrowin mi kariirin yuis kima hauu iigin. Mi kara maki niyin mi kariirin kima kigriraokin mi ini kariir ma aeyar digiyin. Mi kara omaka huyokiyokaiya mi biyie miriyya saiir nrowin mi kima kariirar nap kigriraonakikim.

³⁷ Mi inkam miyikim miyikim sima wi siir yai aka nowarkii boini. Biyyan Inkam Komii, piki hiniin iya krima saiir kigin kira mhuigi naowin, krima naeyim paki hiniin iya saiir hauu aekin, ha? Mi kariir kwoinin paki hiniin iya saiir haekin opamin mi krima op kariirin ha hauu kwiyaekin, ha?

³⁸ Paki hiniin iiga krima kariir kigin kira om whiran inkamnan nrowin mi krima kariirin kimiir omaka hiriir whinamin, ha? Mi paki hiniin ii aka kira yuis karamae nrowa mi krima yuis kariir hauu iyyin, ha?

³⁹ Paki hiniin ii aka krima kariir kigin mi kira makak nrowin mi kira omaka huyokiyokaiya mi biyie miriyya saiir nrowin mi krima nini ap kigriraonakiyin, ha?

⁴⁰ Mi kara Yaowae Adin siya simiirin wi hinina nowarkii boini, kara yaimwovar boini: Mi digworaekwo whiekakim kima tirim ti kariir nomi-iyauin inig sim karamaeyin siir mi yio hiriinan siyiuin kima kariirar whindiriraerarkim.

⁴¹ Mi mhoiyya siya simiir boin digiyin mi iikamim siir yaioyaeya nrowin simiir boinki, kima kigugu iugusan iikamkim! Kima damki, paeya inokinok niyokiyokiya hik kimpipisu haiyya saiiram. Mi inokinoki hirar nwokaeyami mi ta paeya Adi Komii siya Setan mi siir paekwosisimim simiirin diriraerar namginkin.

⁴² Dimusi rani, biyya kara mhuigi naoin mi kima kariir bi hauu aekin mi kariir kwoin opam haeyin mi kima op kariir bi hauu kwiyaekin.

⁴³ Kara om whiran inkamkin mi kima kariirin bi nikunamkim kimiir omaka hiriirin. Mi iya kara yuis karamae nrowa mi kima yuis kariir bi hauugim. Mi iya kara makak nrowin mi omaka huyokiyokaiya mi biyie miriyya saiir hir nrowin mi kima kariir bi nini apririr kignakikim.

⁴⁴ Mi kara ti yai hiriinanin simiir boin digii mi sima kariir yai aiirin wi hinina nowarkii boini, Biyyan Inkam Komii, paki hiniin ii aka kira mhuigi

naowin mi krīma kiriir kigin mi kiriir kwoinin opam haeyin, kira om whiran inkamkin, kira yuis karamaekin mi kira paki hinin ii aka maki kira niyīn mi omaka huyokiyokaiya mai biyie miriīya kira saiir nwowin. Mi krīma kiriir kigin, ha? Mi krīma diminim simiir bi kigin mi krīma kiriir paniinsi whindiriraerarsi.

⁴⁵ Mi kara inkam komiīyin simiir yai aka wi hinina nowarkii boinki, kara kimiir in yaimwo aiirar boini, kima kariir nomiīyau nwirin inigsim karamae nwowin siir sibgu grab karamae nwowi mi ti hiriinan siyūin yio kima kariir bi sibgu grabgin.

⁴⁶ Jisis siir yaīim hinina ini boin digi. Mi ti hiriinan iikam isidin sima wi paeya nami, sima wi hik kimpipisu prasae nini haiyu rani, inokiinokin. Mi iikam miyik miyikim sima wi omwaiya waiyayokiyokii. Iriig.

26

*Inkam komiīyim sima ina kitibmii boinim siyūin Jisis siir nisomaowam
(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jo 11:45-53)*

¹ Jisis siya ti siir yai whiekakim iikamim simiir boinim mau digiyin mi ta ii aiirin siya siir mai kigna miriīyim simiir boinki,

² kima ina ninokninkinim, ii komiīya wou nikwo aeniya, ii kwisuwa nwowi krīma wi saiir naei. Mi ta iīya kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin sima kariirin wi sauan omomin siir kinmauu iti mi paeyin hiiniya niriioninkin saika nirinugi.

³ Mi ta ii aiirin prismi yaowae ad ikim mi Isrel simiir biyan inkam komii ikim, sima prismi yaowae adin, siir inigin Kaiafaskin, sima siir omaka komiīya saiirara ywomimiriū.

⁴ Mi sima yai minam haingiriyū boinaigim, siyūin Jisis siir nimprio nonkworimdiinu hainim.

⁵ Sima ina boinim, krīma ti dimin hiriinanin iīyim wou nikwo aeyim simiir kipi diriraerar. Dimusi rani, iikam sima yai wi krīmaka niūisi. Iriig.

*Wiga wa piui miyik whakiyin Jisis siir mwo iir yaokin
(Mk 14:3-9; Jo 12:1-8)*

⁶ Jisis siya om Betani hir nwokin, inkam nwirin ma biyieya paowagi pisikomkopouin siir omaka hir, siir inigin Saimonkin.

⁷ Iiya Jisis siya omaka hirar nwowin mi wig ira siirim yit mi wa mobin piui miyik whakiyin, umir kasaka bi sainikin, ira hainani. Iiya Jisis siya hiya saiirar niki idwo aeyin mi ti siya mob wakakin, piui miyik whakiyin Jisis siir mwo iirar yaokinki.

⁸ Kamim siir kigna miriīyim sima hiriinan kigiyim mi io ina ywowim, sima boin, ti wain whisarii dimusi naoki iuguskikin, ha?

⁹ Krīma ti siya mob wakakin inkam nwirni hauuwi, siya sainim mi krīma siirin wi umir prasae dihahi mi iki iikam paeprikabim wi simiir pi hauuwi.

¹⁰ Jisis siya simiir yaīya ina yinokninkinkiyin mi siya simiir boinki, kima ta wiga saiirin hiriinan dimusi tiri saeya nididamin, ha? Saeya ti hiriinan siyūin miyikin kariir tika.

¹¹ Iikam paeprikabim sima wi kimakar nwoyokiyokii mi kara kimaka wi ii priei nwo rani.

¹² Mi ta wiga saeya ti wain kariir piu naokinkiyin saeya kariir naoni siyūin siirim diriraerarka Juda krīmiir siyūin hiriinana tiriikin.

¹³ Mi sima wi saiirar naingwo yokiyokii. Iriig.

*Judas siya minam nimbingin Jisis siir kinmauu itim pris kamim simiir
(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)*

14 Mi ta ii aairarin kamim siir kigna mairiyim iuur nwisko, simiir nwirin siir inigin Judas Iskariotkin, siya prismi biyan kamim simiirim yam.

15 Mi siya boin, kima kariirin wi dimu dimin hauuwi mi kara Jisis siirin wi kimiir kinmauu iti, ha? Mi sima siirin umir silvaim kamnwir iuura hauu.

16 Mi ta ii aairin siya ina yap hainsran bwakaiyin, Jisis siirin simiir kinmauu itim. Iriig.

*Jisis siya kamim siir kigna mairiyim wou simaka nikwo aekin
(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14,21-23; Jo 13:21-30)*

17 Biigi biyan iya bretin yis karamaeyin siir naeiya mi kamim Jisis siir kigna mairiyim sima ina yitim mi sima ina boinin, kira painina naingwowi krima digworaekwowim papi diriraerar haigini mi kira wou krimaka papi nikwo aei, ha?

18 Mi Jisis siya simiir boinki, kima om komii Jerusalem hiriir dapninopkainam mi kima inkam nwirin siya krimiir bidi yinoknankinin siirin hinina tini boiniu, inkam yai krimiir nowomwarkaiyuwiyin siya hinina boinkikin, ii kariira naowana ini kingiin nwowa kara kamim kariir mi kigna mairiyim wou simaka nikwo aeyam naingwowi kiriir omaka waraur.

19 Kamim Jisis siir kigna mairiyim yayim siya boinkiyim simiir hiriinanar mi tir mi sima wou nikwo aeyamin ina diriraerarim.

20 Mi ta iya saiir naioka Jisis siya mi siir miyan kam iuur nwiswo simaka yidwokai aekairib.

21 Sima niki idwo aeyim mi siya simiir boin, kara kimiirin yaimwo aairar boini, kariirin wi kimiir nwirkar nap wouwi wir kam biyeyim io kariir nnowi simiir.

22 Mi iya siya hiriinan boin digiyin mi sima hik prasae bi haigim mi siirin sima nwonira nwonira srii, Biyan Inkam Komii mi tari kara, aniya?

23 Mi Jisis siya ina yowarki boinin, kimiir nwirin in siira kanaka ninkin inopmai two saiir mi kariirin wi siyar kinmauu iti.

24 Ihi, kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin naowam, biya ywokwo komii saeya kariir boina saiir hiriinan. Ti inkamin kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin wir siir napwouwi siirsi naingwo yimiyokii. Ii mi owin siirin yopiigi mi aokaina karamaekiswo ti inkam iirin. Dimusi rani, ta iya siya wa kigugu iuguski.

25 Mhoiyya Judasin, inkamin Jisis siir sauan kam imiir kinmauu itin siya Jisis siirin hinina srii, iikam nowomwarkaiyiuin inkam mi tari kara, aniya? Jisis siya siir boinki, wa kira boina ini kaimwowar ywowa. Iriig.

Jisis siya bret ikin mi op wain aka siir miyan kam imiir hauu aekin siir swoki aingwo warkaigiyim

(Mk 14:22-26; Lk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)

26 Sima ha niki aeyim mi Jisis siya bretin ina haiyin mi Adi Komii siir boin wadieki mi ina yinopkiyin mi kamim siir kigna mairiyim simiir hauugi sima naeyim mi siya ina boinin, kima hai mi ha dae, takina kariir kip aeya.

27 Mi mhoiyya siya op mob wainin ira hai mi Adi Komii siir boin wadieki mi siya simiir hauugi mi ina boinin, kima whiekakim ti op wain mob iir kwiyaei.

28 Ti diminin kima kwiyaeiyin siya kariir nhieka. Kara wi minam naokiki Adi Komii siir nimbina wa nimbiam iikam whiekakim simiir dimin biyie imiir haiyoprindiyumiigiyim.

29 Kara kimiirin yaimwowa boini, kara wi op wain saiir swoki kwiyae mimin tani. Mi kara ta op wain wina saiirin wi kimaka swoki inkin kwiyaei kariir adin siir om hir.

³⁰ Sima ha nae digiyim mi mwai kwira saiir wao mi wao digiyim mi sima yaba hiriir yapniyam mi sima mhu Oliv hiriir yam. friig.

*Jisis siya Pita siir boin kira wi digiyimii kariir haimriyuwi
(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jo 13:36-38)*

³¹ Sima mhu Oliv siirin ha nimbiamim Jisis siya simiir boinki, kima whiekakakar in ta ni aiirin kima wa nidam ninopki, ta hiriinana Adi Komii siir Ywokwo Komiiya saeya hiniina boinka, kara inkam in sibsib kigriraowiyin siir nisomaoki mi sibsib isidin wa nidam ninopki.

³² Mi kara wi ie hirankar swoki insiin idwowi mi kimiir biyin wi kara nam kwokini nu Galili hiriirin.

³³ Pita siya siir ya aka ina yowarkii boinin, sima nidamamki windi kara wi wara nidamam tani.

³⁴ Jisis siya siir boinki, kara kiriirin yaimwo aiirar boinki, ta ni aiirin iuum in wi niki ik rani mi kariir inig iirin kira wi kwoima misisaei mi kira wa boini, kara siir bi ninokninkinkin.

³⁵ Pita siya boin, kara kinaka naonam in minki windi mi kara wi hiniina boin tani, kara kiriir bi ninokninkinkin. Niingakiinga. Mi kam nhirim kigna mriiyim sima hiriiriinan yaigina boin digi. friig.

*Jisis siya numir Getsemani hir srii boinkin
(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)*

³⁶ Jisis siya simaka warar yam numir kwira saiir, sima ha dapikim Getsemani. Mi siya kam in siir kigna mriiyin simiir boinki, kima tirar didwo, kara hinda nami nhwo kwis boiniuwu.

³⁷ Mi Pita siya mi Sebedi siir yinisim nwis owa simiir yikiunam mi ini sima yam in. Tariinan in siya ini hikaka ywow in mi siya hik kimpipisu prasae bi kinkin.

³⁸ Mi siya simiir boinki, kariir mhi kwoin in ini hikaka nwowim, kariirin wi ta hik aeya nisom aowi, kima tapair dwo mi kariirsi whin naingwoyimiyok.

³⁹ Mi siya haimisima ha namkiyin mi siya itwaomiya yakainam nua hiriir. Mi hiniina srii boin, Adi ini mi ow in, kira ta hika saiir haigi, kira kariir kwoin iir kipi naingwo ap. Niingaka. Kira kiriir kwoin iirar daingwo ap.

⁴⁰ Mi siya ha kwisboin digiyin mi siya kam in siir kigna mriiyim simiiram swoki am mi ina ini kigiun sima nhwo hirar whwonkaii mi siya simiir yindgu. Mi siya Pita siir boinki, kima kanaka ninkin aingwoyimiyok idwo waikao karamae dimusi nwokim ta ii haimisima aiirin, ha?

⁴¹ Kima kimasiyar mintarao mi nhwo ha kwis boin, dim in biyieki kimiir kinainkiuwu kima wi kiriekak nwo rani, kaimwo kiinga. Kwoin in ina naingwow in mi piu saeya kiriekak nwo rani.

⁴² Mi mhoiia siya ha swoki am in mi hiniina swoki srii boiniu, Adi, tiki hik hiriinan in kira saiir nikwo waisi iuguski karamae nwowi mi ta hik hiriinana kara saiirin wa haii mi kira kiriir kwoin iirar daingwo apiski mi ha diriraerar.

⁴³ Mi mhoiia siya ha swoki it in mi siyar yap kigni sima nhwo hirar swoki grin kin whin, sima nhwoki nridigim mi sima nhwo asi whwink in.

⁴⁴ Mi Jisis siya simiir swoki haiburgigin mi kwoimaka ina swokini kwis boiniun, dim in in biya siya niki kwis boin in mi simiir hiriinana swokini kwis boiniu.

⁴⁵ Mhoiia siya kam in siir mi kigna mriiyim simiir in swoki it in mi simiir in ina yaboiniyin, kima ina niki whin in, aniya? Wakae! Kara Yaowae Ad in ninomor kouankin nit in kariir nonkwoniyana iya, kam in io kariir nwowiyim sima, saeya king in bidi yiniyaniya.

46 Kima dinsiingi mi krɛma pi nami, kigi, inkamin wir kariir napwouwanin siya ini kingiina nitin.

*Judas siya Jisis siir kinmauu itkin kamim io siir nwowiyim simiir
(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jo 18:3-12)*

47 Jisis siya ha niki boinaiyin mi Judasin simiir inkam nwirin iur nwisaka kigna miriyyin siya ina yitin. Mi inkam isid komiyyin ini saika yinkin itin, sima kamkiu minim mi dan minim ini warar hainaniyim. Prismi biyan kam ikim mi Isrelmi biyan inkam komii komiyyim simiirin sima nikropkikim.

48 Mi Judasin inkamin wir siir napwouwanim siya simiirin hinana boinmauu nam, kara pi inkam nwirin siir naki aepirimdiniuwi mi kima pa dinokninkinki ti inkamin Jisis siyarkin. Mi kima pi siir donkworimdiniu.

49 Mi bi kimiminkikin ini Jisis siiramar yitin mi ina boinin, akamie, iikam nowomwarkaiyuwun inkam. Mi siya siir yaki aepirimdiniu.

50 Jisis siya siir boinki, nomiyyau, diminin kira minam nitin mi siirin ha minsasau. Sima ina yitin mi simiir inim Jisis siir ini onkworimdiniuni.

51 Inkam nwirin Jisis saika nwokin mi siir kamkiun ina kiwok haiyin. Mi prismi biyan inkamin siir miyan inkam nwirin siir win aiir yaki haingrip itkigi.

52 Jisis siya siir boinki, kariir kamkiun siir maeyau aiirar swoki hopkrikiugi. Kam biye whiekakim sima kamkiu imiir hainanii yaii niniyyim mi wi yamdi kwiruwa sima sima hainuwir wir haiginiuwi

53 Panopi kira ina ninokninkinin, kara kariir Adin siirim srakiso diga pi ywowin mi di kimiminki siir paekwosimim kariiramin kasa kasa di nikropki kariir whinkinsiisim. Inkam simiir mwianim dig rani.

54 Mi kara hiriinan tiri mi ti diminin biya Ywokwo Komii saeya boinin sima wi painiina nimbiam, ha? Adi Komii siya bidi boinin ti diminin sima wa nimbiam.

55 Mi ta il aiirin Jisis siya ti kam isid iirar boinki, kima kariir uni onkworimdiniu haini mi kima wasi kamkiu dan minim simiir nonkwowim, inkam nwirin hii tauaeiyyin siir hiriinan, aniya? Inoknokin kara Adi Komii siir omaka iikam simiir nowomwarkaiyuwiyin mi kima kariirin saiirar bi nonkworimdiniugin.

56 Ti dimin taemin whiekakim nimbiam profet kamim sima winboinkiyim yokwoni simaigim. Mi kam whiekakim siir kigna miriyyim sima Jisis siir haiburgik mi ina yidamkiyim. Iriig.

*Sima Jisis siir boinwokiyoop natkaigikim
(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55,63-71; Jo 18:13-14,19-24)*

57 Sima kamim Jisis siir yonkworimdiniu mi sima prismi biyan inkam komiyyin Kaiafas siir omaka saiir hiriir hainam mi kam whiekakim siir haiburgim mi kamim siyu ninokninkini ikim mi Isrelmi inkam komii ikim sima sima nwomimirkim hapaiirin.

58 Pita siya siir mhoyiar yam mi siya arurig hirar ini owou. Mi siya prismi biyan inkam komiyyin siir omaka maeyauwa huuyokyokaiya saiir yapninpokainam mi kamim yaii niniyyim ta maeyau aiir kigriraowiyim simaka ini idwoiu. Mi siya kig ninokninkinam namkin, pi dimu diminkin nimbiam.

59 Prismi biyan inkamim mi Judami inkam komii kaunsil ikim sima ina hainsirim inkamin Jisis siir niksisea boin huriyyiium mi sima siir kigi mi wa nwoki isomaowim.

60 Mi kam whiekakim ha nimbiniyyim mi niksisea yayim sima sima ini apkaina boini siirin. Mi sima siirin dimin biye whir bi swoki hainsir yiskaigim siir nisomaowim mi mhoyia inkam nwiswo ina yimbiniyo.

61 Mi sowa ina yaboiniyo, ti inkamin siya ha boinkin mi siya Adi Komii siir omaka komiyya sairin wa ninankigi mi siya sairin wi ti kwoimuwar swoki mirii ninokougi.

62 Mi prismi biyan inkam komiyyin siya siir yokwao boinki, kira yai kwir nowarki boinam naingwo rani, aniya? Ti hiriinan yayim sima kiriir dimusi boinuriyuwi, ha?

63 Mi Jisis siya yai bi swoki boin miminkin mi prismi biyan inkam komiyyin siya siir boinki, kara kiriirin Adi Komiiyin omwai waiya yokiyokiyin siir inigin siir nikwao boinki! Kira krimiir boinmauugi kira Kraiskin inkamin Adi Komii siya nikropkiyin, aniya?

64 Jisis siya prismi biyan inkam komiyyin siir boinki, kira bidiya boinkiyin. Mi kara kimiirin pi hiniina boinki, mhoiyya wi kima kigi, kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitan kara wi Adi Komii siir ina iniga sair nidwowi mi kara wi kirie whiekakar nwowi. Mhoiyya kara swoki iti kara wi ninomor kou hiran waumira wi saika ninkin onaiini kirie komigak.

65 Jisis siya hiriinan yai boinkiyin mi prismi biyan inkam komiyyin siir yuisa ina yimikiwitkiyin siya ikamim simiir niisimauugin siya iokakin mi siya ina boinin. Siya Adi Komii siir yai aiir nigbumbu boinkin mi krima kam nhirim whinboinam kipi swoki ikuna kima bidi wakaeyim siya nigbumbuwa Adi Komii siir.

66 Kima panina naingwowi, ha? Mi sima siir yai aka hiniina yowarki boin siya yaigakin mi siya hiriyyar daonam.

67 Mi sima ti yai imiir boin digiyim sima Jisis siir whwonkam iirin yaeyopni yaskin papaki mi sima siir yibwambwaeki mi kam nhirim sima yuisa siir whwonkam iir kikogrinugi mi sima siirin ina yobombwaeyin.

68 Mi sima boinki mi kira Kraiski niuwi, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin Mi kira profet yai krimiir boinki, kiriirin nhinga tiowi, ha? friig.

*Pita siya boin, kara Jisis siir bi ninokninkin
(Mk 14:16-72; Lk 22:56-62; Jo 18:15-18,25-27)*

69 Pita siya hiira omaka sair hiuyokiyokaiya sair yainau hinar nidwokin. Mi miyan wig ira saeya kingiin ha nita siir kigam mi saeya siir boin. Kira iriipa hiriinan Jisisin nu Galilianin saika warar nwokin.

70 Mi Pita siya kam whiekakin simiir whwonkamida kintirgi, kara wari yaiya kira boina sair ninokninkin tani.

71 Mi Pita siya yaba ha namn mi siya aru hir yani idwowiu ano kingiin hir. Mi wig ira saeya siir kiga mi saeya ikamim siir kingiin nwowin simiirin hiniina boinki, ti inkamin siya Jisisin om Nasaretanin saika warar ninkin okin.

72 Mi Pita siya ina swoki kintir boinkiyin, kara Adi Komii siir inig iirar nikopaisirki, kara ti inkam iir bi ninokninkin.

73 Mi mhoiyarin kam nhirim hinar nokwokim, sima Pita siir boinki, kaimwoki kaimwokunga kira Jisis siir isidin siir hiriinanar inkam nwarkin kiriir yaiya simiir yainana wakaei.

74 Mi tariinanin Pita siya ina yikopaisirkiyin, kaimwoki kaimwokunga. Kara ti inkamin siir bi ninokninkin. Niingaki, niingakunga. Mi kariir yaiya kaimwo karamaeki niuwi mi Adi Komii siya kariirin hik pa hauuwi hiriinan yai boinkiyin mi iumin ina yikiyin.

75 Iumin nik digiyin mi Pita siya yaiya Jisis siya boina ini sairar swoki aingwowarkainakiyin mi iumin wi niki ikrani mi kira kariir inig iirin wi kwoima miisisei, kara siir bi ninokninkin mi Pita siya yaba hiriir namn mi ina yani ouwowin. friig.

27

*Sima Jisis siirin nu Roman inkam komiiyin Pailat siirin yikiunam
(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jo 18:28-32)*

¹ Iya pirkinyakwoka mi prismi biyan inkam whiekak ikim. Mi Isrel simiir isidim simiir hiran inkam komii komii ikim sima yayim ina yidwo kitibmii boinim, Jisis siir nisomaowam.

² Mi sima siirin wiewinsopni yomboru mi sima siirin ina kiwowitnamim mi simiir biyan inkam komiiyin nu Romanin Pailat, inkam komiiyin nu Judia hiran omim simiir kigriraowiyin siir ini hauugik. friig.

*Judasin ini sasar diyankrikiu aowin
(Ap 1:18-19)*

³ Mi tariinanin Judas siya inkamim Jisis siir kinmau itin, sauan kamim simiir, siya bidi yinokninkinin, inkam komiiyin sima Jisis siir hainamim inkam komii Pailat siirin siya nisomaowim mi siya naingwoyimyok idid prasae bi kinkin, ti diminin siya tirin siirsiyin. Mi siya ti umir silva paeyar haoumim ina swoki hainamim, prismi biyan inkamim simiiram.

⁴ Mi siya umir ha swoki hauuwim. Mi siya simiir boinki, kara dimin biyie bidi tirin. Kara inkamim dimin biyie tir karamae nwowiyin siirin, sau omomin siir kinmaugin mi siya wa naonami. Mi sima siir boinki, siya krimiir dimin tani. Yio siya kiriirar diminkin.

⁵ Mi Judas siya umir silvaim Adi Komii siir omaka komiia yai nidwokai wakaeya saiir hir inankrimkrin itkingikin mi siya ha haiburgikin mi ha namim mi yio ina sasar diyankrikiu aonamim.

⁶ Prismi biyan inkamim sima ti umir imiir haiyim mi sima boin, ti umirin minam saingin inkam nwir nisomaowankin. Krimiir siyiuin hinina boinkin Krima Adi Komii siir omaka saiir umirin simaka kipi ninkin haigi. Nangaka.

⁷ Mi sima yai kwira yimboin tibmiiikimai mi ti umirin ini nu haimeiyin Jerusalem hir nwowin hau nonkwokwowyin inkamim ini siir sainin. Sima ha naingwowi ta nu maeyau iikamim om aruwanim simiir haingikaiyan maeyau nwowim

⁸ mi ti nuin ti umir iir sainin mi sima ta nu maeyau saiir inigin hiriinansi dapkin, nuin nhiekakin. Mi ti inigin ina nwokripkaiyin.

⁹ Ya ta saeya, yai kwira biya Adi Komii siya boinkiya mi profet Jeremaia siya winkiya yokwoni, saeya ina yimbiyam kana. Saeya boin, sima ti umir silva kam nwir iur imiir hai. Isrel simiir iikamim sima bidi yimbinim ti umir hiriinanim ti inkam iir sainam.

¹⁰ Ti umirin sima ini nuin inkam ieya nonkwokwowyin hau, ini siir sainin, Biyan Inkam Komiiyin siya boinkiyin kariir saiir hiriinan mi kara hiriinan asi tirkin. friig.

*Pailat siya srii kasaka bi srikin Jisis siirin
(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jo 18:33-38)*

¹¹ Sima Jisis siirin inkamim nu Judian omom omomim simiir kigriraowiyin siir whwonkam ida yokmwim okwo haiginu. Mi inkam komiiyin omom omom kigriraowiyin siya siir sriigi, kira iikamim nu Judia hiranim simiir kigriraowan inkam komiigin, aniya? Mi Jisis siya boin, ihi, wasi kira boinki iskiyin.

¹² Mi prismi biyan inkamim mi Isrelmi inkam komii komii ikim, sima Jisis siir boin hiuriyu boinkim, siya dimin biyie kasaka bi tirkin. Mi siya dimin biyie bi tirkin mi siya yai kwirmim kwirmim bi swoki owarkai boinkin, ti yai imiirin.

13 Mi Pailat siya siirin hinina boinki, kira ti yai whiekakim sima kiriir boin hiuriyu boinim simiir wakae rani, aniya?

14 Mi Jisis siya yai kwir bi swoki owarkii boinkin Pailat siirin. Mi inkam komiiyin omomom kigriraowiyin siya asi nanaakikin. Iriig.

Pailat siya bidi boinin, ini mi owin paeyin hiiniya nirioninkinin Jisis siirin saika nirinuim

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jo 18:39-19:6)

15 Biewi whiekakim ta iya komiia wou nikwo aeiya pasova mi biyan inkam komiiyin omom omomim sim kigriraowiyin siya inkamin omaka hiuyokiyokaiya mi biye miriia sair hir nwowiyim, simiirin pi nwira nini ikunaki. Iikamim sima kauwokiyim inkam nwiramim mi inkam komiiyin siya ti inkamin pi siirar nikropki.

16 Mi ta ii aairin sima inkam biye nwirin omaka hiuyokiyokaiya mi biye miriia sair hir nwokin, siir inigin Barabaskin, sima ombudim siir bidi yinokninkinin.

17 Mi iya iikamim sima maeyau kwiruwa hangiriyu omimirim mi Pailat siya simiir sriigi, kima paniina naingwowi, kara kimiirimin piki hinin inkamin siir haiwao hauugi, ha? Kara Barabas siir pi ikropki, aniya? Iye, kara Jisis siir nikropki sima dapiyin Kraisi inkamin Adi Komii siya nikropkiyin, aniya?

18 Pailat siya bidi yinokninkinin, prismi biyan kamim mi Isrelmi inkam komii komiiyin sima io Jisis siir nwowi. Dimusi rani, iikamim sima ini Jisis siiraramam yamim. Mi sima siirin Pailat siiram asi nikunamkim siya siirin kam nhirim simiir nwoki ikmwim isom aowim. Mi siya ta sriiya simiir asi sriigin.

19 Pailat siya inkamin yai hidiyin siir ipii aairar niki nidwokaiyin mi siir wiga saeya yayim hinina boinimauugi yokwoni. Kira dimin whir kipi swoki tirmitirimin, ti inkam siirin, siya dimin biye bi tirkin. Mi ta niyaka kara nhrwin whira whinkigmikwii mi kara hik prasae bi haiga.

20 Prismi biyan inkamim mi Isrelmi inkam komii komii ikim sima iikamim simiir kwoin imiir boinswoswo. Mi sima Pailat siirim kauwok boinki. Siya Barabas siir duguski mi Jisis siir disomao.

21 Mi inkam komiiyin omom omomim simiir kigriraowiyin siya simiir sriigi. Kima paniina naingwowi kara ti inkam nwiswo sowiirin pi nhini duguski, ha? Sima ina yowarkii boinim Barabas.

22 Mi Pailat siya simiir boinki, kara wi paniina tiri Jisis siirin, sima dapiyin Kraisi Adi Komii siya nikropkiyin kara siirin wi paniina tiri, ha? Mi sima kauwok boinki, paeyin hiiniya nirioninkinin saika dirinugi!

23 Mi Pailat siya ina sriigiyin. Dimusika siya dimu dimin tirbugin, ha? Mi sima ina kauwoknaaeyim, paeyin hiiniya nirioninkinin saika dirinugi!

24 Pailat siya bidi yinokninkinin, sima yayim kara boiniyim simiir wakaeyokna dig nwo rani mi ina nhinkii boinaigiyim yaii niiniyam. Mi siya opa ina haiyin mi siir ina aair hisoki. Mi iikamim simiir nhwowim ini siirar kaokiyim simiir nisiimauugin, siya Jisis siir nisomaowam pi borisopi. Mi siya hiriinana niki tirin mi siya simiir boinki, kara siirin dimin whir bi kigin mi kara siirin wa nisomaoki rani. Kimiirar diminkin.

25 Mi iikam whiekakim sima hinina yowarkii boin mi siir naowa sair mwokankowa ini mi owa wi krimiiramar swoki iti mi krimiirar yinisim imiirar warar. Kira siir nisomaoki Adi Komii siya wi io kiriir nwo rani.

26 Mi Pailat siya Barabas siirin hiriinansi duguskikin simiiramim. Mi siya Jisis siirin kam nhirim simiir yokmwim tio mi idni ha kogrimdunugiyin mi

siya siirin ina yikropkiyin Rom hiran sauan kamim simiiram. Paeya hiniya nironinkinin saika ninkin irinugiyam. Iriig.

*Sauan kamim sima Jisis siir nigbumbu boinkim
(Mk 15:16-20; Jo 19:2-3)*

²⁷ Mi sauan kamim Biyan Inkam Komii siirim, sima Jisis siirin simiir Biyan Inkam Komiiyin siir omaka hiriir yikuuna apninopkainam mi sima whiekakim saikar yangiriyuni.

²⁸ Mi sima siir yuisa sair nisaiyim mi sima siirin yaeya yuis pariidnan kwira sair ii haiginu. Ta yuis hiriinana inkam komii inigakin siira sair nikrika.

²⁹ Mi sima urid amridnanin siir hurokikin mi sima siir mwo iir yaki kaigrisiugi. Mi sima paekopin whira yonkwo haiginu siir ina inig aiir inkam komii nu kigriraowiyin siir hiriinan. Mi sima ogmwo siirim hau mi sima siir yigbumbu boin, kira inkam miyikin, Juda iikamim simiir nu kigriraowan inkam komiikin.

³⁰ Mi sima siir yaswaiyugi mi sima ti paekop iir hai mi siir mwo iir tionanae.

³¹ Sima siir yigbumbu boin mi ta siir yuis pariidnan aiir yisaigi mi sima siir yuisi yuis aiirar ii haiginu. Mi sima siirin paeyin hiniya nironinkiniyin siirim whinapnam saika ninkin irinuum. Iriig.

*Sima Jisis siirin paeyin hiniya nironinkinin saika yirinugi
(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jo 19:17-27)*

³² Sima ha napnamim mi sima om Sairini hiran inkam nwirin siir kig, siir inigin Saimonkin, sima siir nikwao boinkim siya Jisis siir paeyin hiniya nironinkinin siir hainamam.

³³ Sima maeyau kwira sair yimbiam, sair inigin Golgotaka sair inig mwokimwoin hiningin mwokiuni mwokin.

³⁴ Sima Jisis siirin op wain biyieya kausriiya dimin biyie whir aka pridgiya sair hauu, siya kwiyaeyam siya hinda kinankiugiyin mi siya bi kwiyaekin.

³⁵ Sima siirin paeyin hiniya nironinkinin saika nirinu digiyin mi sima gwo kwira satu dapiya sair gwo siir yuis digworaekwo imiir haiyam.

³⁶ Mi sima ta maeyaua saira yidwo mi sima sair hirar waikao.

³⁷ Mi yaiya sima wina paemira Jisis siir mwo koua ninkin irinua saeya hiniina boinka. Tiriiginin Jisiskin, Juda iikam simiir nu kigriraowan inkamkin.

³⁸ Jisis siir kingiinin sima inkamwo hitauaeiyo nwisa yinkin irinu inankii mi nwirin iniga mi nwirin yaioyaeya.

³⁹ Mi iikamim sima ha nitim mi sima siir yigbumbu boin mi sima mwo ara kinttir iski mi sima yaebu ina buwim siirin.

⁴⁰ Mi sima boin, kira ti inkamim Adi Komii omaka sair niinhinkigi mi ii kwoimaka wi sair swoki mirii ninokougi mi kinakina diriraerarna. Mi kira Adi Komii siir yinisimkinuwi, kira paeyin hiniya nironinkinin siir haiburgig mi ha wuuwini!

⁴¹ Mi iriipa hiriinan prismi biyan inkamim mi kamim siyu ninokninkini ikim mi Isrelmi inkam komii komiiyim sima siir mi inkin igbumbu boinkim.

⁴² Mi sima hiniina boin, siya iikam nhirim simiirara whindiriraeri mi siya siya whindiriraerarnam dig nwo rani. Mi siya hiriinan boini siya Isrel iikamim simiir nu kigriraowan inkamkinuwi mi siya paeyin hiniya nironinkinin siir haiburgig mi ha wuuuni mi krma wi siirima naingwo tibmiiyim.

⁴³ Siya Adi Komii siirima naingwo tɔbmii mi ha boini, kara Adi Komii siir yinisimki yinisimkin. Mi Adi Komii siya siirim naingwowi mi siya wi siirar swoki anmaiwarkainaei.

⁴⁴ Inkam nwiswo hiituaeoyo Jisis saika kingiina ninkin irinuwo mi sowa iriipa hiriinan ta hiriinan nigbumbu yayia saiirara mi boin siirin. Iriig.

Jisis siya bidi yaonamin

(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jo 19:28-30)

⁴⁵ Mi iya hiriir tiriir nabie bopwo nwowa mi hinda tinda iya ina kakau iuguskiya mi hiriinana nwokiya mi bieyin nad nworibin saiirar yadig iuwɔn.

⁴⁶ Mi ta ii aiirarin bieyin nad nworibin Jisis siya ina kauwoknamnankiyan, Eli, Eli, lema sabaktani? Ta yayia saiir yaimwokiyaimwowa hiniinga. Kariir Adi Komii krimiir Wanin kira kariir dimusi niuguskikin?

⁴⁷ Kam nhirim kingiin hirar nokwoim sima ta yayi aiir wakaeyim mi sima boinki, ti inkamin siya Ilaija siirim kauwok boinki.

⁴⁸ Mi simiir inkam nwirin ina iwitnamin mi hamganin siir yani hainaki mi siirin op waina kausriiya saiir houginki paekop whirin saika yinkin widgi mi Jisis siir yaki hauugi siya kwiaeyam.

⁴⁹ Mi iikam nhirim sima boin, ha tiki o krɔma tiki kigrɔrao. Mi siirin wi Ilaija siya namisi whindiriraerarki, iyie?

⁵⁰ Mi Jisis siya ina swoki kauwok nanaekiyan mi siir naeyuɔn siir haiburgigin mi siya ina yaonamin.

⁵¹ Mi iya siya naonamin mi ta yuis komiiaa Adi Komii siir omaka saiir yainau hir kiburikouwa bopwoniya yinwitamki, kou hirarkar niuguskiya ini nu hirar yadigiwa mi mirkwisa yimbiam. Saeya minam nisiimauuga, iikamim sima Adi Komii siiram nwoki kwisboinim, Jisis siya siyu win bidi tirkiyan inkamim sima Jisis siirim nwoki kwisboinim, ninin ina yitkiyan mi siya komii komiyyin ina pampamkiyiyim.

⁵² Mi maeyaua inkam haingikaiiya ina piigikiya mi Adi Komii siir iikam whiekakim biya naonamin mi sima ina swoki insiingiyim.

⁵³ Sima maeyaua inkam haingikaiiya saiir bidi haiburgigin mi Jisis siya mhoiia yinsiinidwonan mi sima om miyikin Jerusalem siir yam. Mi iikam whiekakim simiirar kaowinim.

⁵⁴ Mi kamim sau ninitiyim simiir bi nwowiyin mi sauan kam ima sima Jisis saika ninkin okim mi sima Jisis siiram waigaokim mi sima kigi nuin, ninin nitkiyan mi digworaekwowim ina yimbiamim mi sima nidid prasae bi kinkim. Sima boin, kaimwoki kaimwokiinga, ti inkamin siya Adi Komii siirar yinisimkin.

⁵⁵ Wig whiekakim sima hirar nwokim sima Jisis siir mhoiia nitkim mi nu Galili siir haiburgigin mi siir nini whindiriraerarniyam nitkim naemin. Sima ti wigim arurig hirar nokwo kaokim.

⁵⁶ Wig ira simaka hirar ninkin owa saeya Mariaka, om Makdala hiranka. Mi ira Maria saeyairga Jems Josep sowiir apua. Mi ira Sebedi siir yinisim nwiswo Jems Jon sowiir apua saeyairga. Iriig.

Sima Jisis siir piuis biyieya siyanoin siir nini kikaigikim

(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jo 19:38-42)

⁵⁷ Mi bieyin nadnworibin inkam nwirin umir digworaekwokakin om Ariatankin siir inigin Josepkin siya ina yitin. Mi siya iriipi hiriinan Jisis siir kigna mriiyan inkamkin, siya maeyaua Jisis siya naowa saiirim nitkin.

⁵⁸ Mi siya Pailat siir hiriir yimbiam mi siir ini sriiyu Jisis siir piuis biyie niinga saiiram mi siya saiir ini hiunis haiyu. Mi Pailat siya siir sauan kamim simiir boinki, sima Jisis siir piuis biyieya Josep siir hiunis hauugiyim.

⁵⁹ Mi Josep siya siir piuis biyieya saair hiiunis haiyin mi yiuis whisinana saair whrinhainam.

⁶⁰ Mi yiuis aiiirin ha whrin digiyin siya siir piuis biyieya ini siir siyano winin siirar kikaigikin biya inkam nwir bi haingikai miminkin mi siya siir kamim simiir boinki, sima siya komii kwira saair warkikiugiyim. Mi sima hiriinan tirgigim mi sima ina yamim.

⁶¹ Mi sima hiriinan tirim mi Maria om Makdalan aka mi Maria iraka sowa hirar nwoko. Sowa ieyin siir haingikaiyin siir kingiin hirar nidwo kaoko, friig.

Sauan kamim sima ieyin Jisis siir piuis biyie aair kikaiyin siir hirar waikaokim

⁶² Mi igwira Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya mi prismi biyan inkam ikim mi Farisimi kam ikim sima Pailat siir kigam namkim mi sima saika yahangiriyu omimiriu.

⁶³ Sima siir boinki. Inkam komii krima yai kwira ti niksisea inkamin siya boina krima sairar naingwokwowi. Siya ha boinkin mi mhoiyya ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi. Mi wi omwaiya swoki waiyai.

⁶⁴ Mi kira kiriiir sauan kamim simiirin hiniina boin mi sima siyan ti ieyin siir no iir warkikiukikinin siir waikao. Mi wi siir kigna mriiyim kamim sima nini tauae hainakisi mi ikamim wi sima niksisea boini, siya ie hirankin bidi yinsiin idwonamin. Mi sima hiriinan tiri, ta niksisaeya siya ie hiranki ninsiin idwowa saeya wi ta niksisaeya biyya sima ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya boina wi saair haiburi.

⁶⁵ Pailat siya simiir boinki, kima sauan kam nhirim simiir dikunam sima ti inkam ie iir waikaowim.

⁶⁶ Mi sima ie iiririn diyioin ina ini haingikin. Mi kam nhirim sau niniiyim ini nai nabie hirar waigaowim. friig.

28

*Jisis siya ina swoki insiin idwowin
(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jo 20:1-10)*

¹ Ii Komiiya piu siisiya bidi yamkiya mi igwir nugaka Sande bieyin ha nimbidniyakwokin mi Maria om Makdalana mi Maria ir aka sowa yam maeyauwa Jisis siir piuis biyie aair kikaiya sairam sowa saair kignakiyam.

² Mi bi kimiminkikin nini komiyyin ina yitkiyin Adi Komii siir paekwosimin ninomor kou hir haiburgigin mi ina yuniyin mi siya komiyyin ina warnamin mi ieyin siir hirankin mi siya ini siyya iirar yidwowin.

³ Mi siir whwonkamin ini sinana ninomir kou hir sinaniya ini saair hiriinan yuyakiya mi siir yuusa ini waumira bieki kainankiya ini saair hiriinan whisan siingiya.

⁴ Mi sauan kamim waigaowim sima siirsiyin nidid prasae bi kinkim mi sima ini nopnopa kinkiyim mi sima inkamin naonamiyin ini siir hiriinan ywokiym.

⁵ Mi paekwosimin siya wig iswo sowiir boinmauugi. Kowa kipi nidid! Kara ina ninokninkinin, kowa Jisis siirim nini hansirniko ti inkamin paeyin hiniya niriioninkinin sima ninkin irinugiyin siirim.

⁶ Siya tapi nwo rani, siya bidi yinsiin idwo namn, yaiya biyya siya boina ini saair hiriinana swoki tirin! Kowa maeyauwa siir kikaiya saair unkin kigni.

⁷ Mi kowa ha damsasau mi kamim siir kigna mriiyim simiirin hiniina tiri boinmauui, siya ie hiranki bidi swoki insiin idwoin. Mi siya ini kimiir biyar yamkwokin nu Galili hiriir mi kima siirin wi ta maeyau aair nini kigiwi. Kara kowiirin tisa boinkiyin!

⁸ Mi wig iswo ha nanaakiyo mi ini maigimairga ywonamwo mi maeyauwa inkam haingikaiiya saiir haiburgik mi ina iwitnamwo kamim siir kigna miriyyim simiiram.

⁹ Mi sowa ha niki iwitamwo mi Jisis siya sowirin siyiu hir yapyiskaiwim mi ina boinin. Kowa bidi yito? Mi sowa kingiin ha namwo mi ogmwo ina yakai hinuainamwo mi siir iga aiir ini onkwoiu mi siir ini hainan.

¹⁰ Jisis siya sowiir boinki, kowa kipi nidad! Kowa kariir nomiiyauim simiir tini boinmauuu mi sima nu Galili hiriir dam, kariir kigniyim. Friig.

Kamim sau ninityim simiir yaigim

¹¹ Wig iswo ha niki amwo mi sauan kam nhirim ie iir waikaowim sima ini om Komii Jerusalem hiriir yapninpokainamim mi sima prismi biyan kamim simiir ini boiniu digworaekwo whiekakim nibiyamim simiir.

¹² Mi prismi biyan kamim sima Isrel simiir biyan inkamim simaka yahangiriyiu owiu mi sima yaiya kwira hangiriyiu boina. Sima umir whiekakim sauan kamim simiir hauugi.

¹³ Mi sima simiir boinki, kima wi hinin yaiya saiir boin. Kamim siir kigna miriyyim sima niyaka nitwugim mi krima nhwo bidi whinamim mi sima siir pius biyeya saiir ini tauae hainakiwii.

¹⁴ Mi Biyan Inkam Komiiyin omom omom kigriraowiyim ta yaiya saiir wakaeyin mi krima yai nhirim simiirin wara swoki inkin boinmauugi mi kima wi yaigak nwo rani.

¹⁵ Mi sauan kamim sima umir hiriinansi haigim mi sima ini simiir yai imiirar mi wakaeyoknaim. Mi ta yaiya ini nu Judia siirar yiniyokiigiya mi biya mi tariinanam Juda iikam whiekakim sima ti diminim simiir yaingwo tibmiyyim. Friig.

Jisis siya kamim siir kigna miriyyim mi simiir nikimauugigim (Mk 16:14-18; Lk 24:36-49; Jo 20:19-23; Ap 1:6-8)

¹⁶ Mi wig iswo sowa simiir boin digiywo, kamim siir kigna miriyyim iur nwrkim sima nu Galili hiriir yapnamim. Mi sima ti mhuisimin siir yimbiam, Jisis siya boinkiyin simasima namam.

¹⁷ Mi sima Jisis siir kigiuwim mi sima siir inig iir hainan mi kam nhirim simiir kwoinin ini whisa ywowim. Mi ha naingwokim siya bi ninsiin idwokin siir aknain aeya nuwi.

¹⁸ Mi Jisis siya kingiin ha nitin mi simiirin hinina boinki Adi Komii siya kariirin inigak nu ninomor sowiir digworaekwo imiiram nwowaiginugikin.

¹⁹ Kima hinda tinda asi namkim iki iikam isid whiekakim hinda tinda nwowim simiir nini boinimauuwuim sima kariir kigna miriyan iikam nwowim. Kima simiirin kariir Adin mi kara Adi Komii siir yinisimin mi Adi Komii siir naeyiu ikim wi simiir inig imiirar tini baptais haiginuwu.

²⁰ Mi kima simiirin dimin whiekakim kara kariir nowomwarkaiyuuwim simiir tini boinimauuu. Sima wakaeyokna direraeram, waka, mi tariinan mi inokininokin kara wi kimaka nwoyokiyoki mi ii aeya digi. Friig.

MAK

Mak siya wɔnkika ta yokwowa. Mi Mak siir inig whirin Jon makin. Mi siya om Jerusalem hirankin mi siya Pol mi Pita sowiir whin miriigin. Mi siya ta yokwowa Rom hiran iikamim simiiram wɔnkika. Mak siya ta yokwowa dimin kirie kirieyim mi dimim taeminim Jisis siya tiriyim mi siya Rom hiran iikamim simiir boimimauugin mi Rom hiran iikamim ini ta kirieya saiirama yangwo tibmiigiyim. Iriig.

Jon siya iikamim simiir baptais haiginuwigin mi Adi Komii siir yaiya saiir warar boimimauu

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jo 1:19-28)

¹ Ta Yokwo Komiiya Adi Komii krimiir Wanin siir yinisimin Jisis Kraiss siirga, siir yaiga.

² Mi ta yaiya bidi bidiniya profet inkamin Aisaia siya wɔnkiya mi ini saiir hiriinana yimbiiyama.

Mi bidi bidiniyarin Adi Komii siya siir yinisimin siirin hinina boinkikin, wakae! Kara inkamin wi nwira nikropkii kariir yai aiir boimimauuwamam. Mi siya ini kariir biyar yamkwokinin mi siya wi kariir siyu iir kisisop haiginkwokini.

³ [Inkam nwirin maeyau siiyin nu apa saiir hir kauwok boinamnankikin. Siya hinina boinkikin, Biyan Inkam Komiiyin siir siyiuin sibgu kisisop diriraerarkwokin, siya napnaniyam.]

⁴ Jon siya iikam imiir baptaisam nitkin niimau siiyin nu apa siir. Mi ti niimau siiyin apain siirin inkamki bi whwonkaigin. Niingaka. Mi siya iikamim haimii tamii hir napim simiir boimmauugi ta yaiwin kibiya. Mi simiir kwoinim wi nwoki angwo tibmiiyim. Mi simiir dimin biyeyim wi Adi Komii siya haiyoprimdiyumiigi.

⁵ Mi iikamim ti nu komiiyin Judia hiranim mi om komii Jerusalem siir hiran iikam ikim sima Jon siir boimmauugi digworaekwo biyeyim sima tirim. Mi Jon siya simiirin ina baptais haiginuwin Jordan ie hir.

⁶ Mi Jon siya niya yuisa, kamelni pikim. Mi siya piuwop ha mi kikogikin mi naeyim siya naeyim kokwo graeyis minim mi mhwina nae nwowiya saiir yin ikim, siya simiir naekin.

⁷ Mi Jon siya ina boimmauugiyin simiirin, inkam nwirin kariir mhoiia nitin siir kirieya ini kariir kirieya saiir haiburgika, kariir kirieya ini aowa saeya ywowa. Kara inkam miyik rani, siir iga siya niya saiir uridin wi kara waisi hak rani. Niingaka. Kara inkam biyeyin ini siir aowa ywokaikin.

⁸ Kara kimiirin opni baptais haiginuwi mi inkamin mhoiia nitin kimiirin wi siya niuae haiginuwi naeyuniyin. Iriig.

Jon siya Jisis siir baptais haiginugin

(Mt 3:13-4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Mi ta iya Jisis siya omisimin Nasaret nikiuwiyin nu Galili hir nwowin siir haiburgigin mi siya ina yitin. Mi Jon siya siirin ie Jordan hir baptais haiginu.

¹⁰ Mi siya op hir haiburgigin mi ha niig apnadamim nua hiriir mi siya kigi, ninomora omaka anonan haiwaokiya. Mi Adi Komii siir naeyiun ipiyini hanina siinainiinyin siiram. Ta ipiyina krima dapiya inmab mi saiir hiriinanar siinanainika.

¹¹ Mi simar wakaeki yai kwira ninomor kou hir kauwok boinkiya, kira kariir yinisim yinkamiyinkin, kara kiriiramin ini maigimaigar yowoinin. Kariir kwoinin kiriiramin ini wadieki wadieyar ywokiin. Iriig.

12 Mi biri kimiminkikin Adi Komii siir naeyiun siya yikropki Jisis siirin maeyau siiyin nu apa siir hiriir.

13 Iyim Jisis siya maeyau siiyin nu apa siir nwowim kamnwis. Mi Setanin, buki biyan yiu biyeyin ina kinankiun siirim. Mi siya ini mwanhunan ywowin. Mi Adi Komii siir paekwosimin ha nitin siirim, ini saikar yauni oniyin. Iriig.

*Jisis siya nu Galili hir mirii bwakainakin
(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)*

14 Iya Jon siya maeyauwa huuyokiyokaiya mai biye miriia sair hirar niki okaiyin mi ta iya Jisis siya nu Galili hiriirin sair yimbiniin. Mi Adi Komii siir Yokwo Komiiya sair yayim, siya simiir ini boinmimauuni iikam imiirin.

15 Siya boin, ta iya bidi yimbiniya, ta iya Adi Komii siya iikamim ti nu komiyyin siirim wi simiir kigriraowi. Mi taka iya ini kingiin nwowa krimiirin wi siyar kigriraowi. Krimiir kwoinim ti kisina haigi mi Yokwo Komii sair yayim simiraramar daingwo tibmii iski. Iriig.

16 Jisis siya nu Galili whigbida hiriir napamin mi siya Saimon, Endru soweriyo yapkigam, sowa haamna whi hir nitmai. Ta miya sowa miriia anasu kikaiya, sowa umir mai mirii.

17 Mi Jisis siya boinki, kowayao kariir mhoiia wit mi wi kara nisiimauuwi kariir miya kowiryo. Mi kowayao ta miya kara miriia sair hiriinan siyu iirar sibgu ap. Mi iikam hoimgakim simiir nwoki ikunam.

18 Mi soweriir haamna ini hirar kwaiburgigin. Mi sowa biri kimiminko ini Jisis siir mhoiyyar yamo. Mi sowa ini siir mai aairar ini miriyyiwo.

19 Mi siya ha swoki apnamin priei biri napkikin mi siya youap kigam, Sebedini yinisim nwisso Jems mi siir nomousim ieya Jon, sowa i hir hinomai. Mi yo sowa, soweriir haamna iir kisosok diriraerari.

20 Mi siya soweriir yikiuna. Mi siya biyeyin mi soweriir adin siir mai miriyyim kamim simiirin i hirar kwaiburgig. Mi yio sowa ini Jisis siir mhoiyyar yapnamo mi siir mai aair yamiriyiwo. Iriig.

*Jisis siya haiswoniskigin yiu biyeyin inkam nwirin siir nwowin
(Lk 4:31-37)*

21 Sima om Kapeneam hiriir yam simiir ii komii aairim. Jisis siya ta simiir ii komiia simiir omaka komiia yai nidwokai wakaenakiya sair yapninpokainam. Mi iikamim simiirin Adi Komii siir yai aair ini boinmimauu haiginiyu.

22 Iya sima siir yai aair wakaeyim, ini hindara yanaakiyim. Siya simiirin kamim siyu komii ninoknankiniyim simiir hiriinan biri boinmimauugin. Nnngaka. Siir yayia ini inkamin inig komiigakin, siir hiriinan ywowin.

23 Mi ta iya inkam nwirin simiir omaka komiia yai nidwokai wakaeya sair nwokin. Mi yiu biyeyin siir piu hir nii okaiyin mi siya ina kawok boinkiyin.

24 Jisis om Nasaretanin! Kira dimuam nitkin, dimu tirniyam? Mi kira tari krimiir turbumuam nitkin? Kara kariir bidi yinoknankinin, ni kira Adi Komii krimiir Wanin siir hiranki nit ieya inkam wadeyin.

25 Mi Jisis siya ti yiu biye siir nikiyin mi siya ina boinkiyin, yiu biye iirin, kira yayia ti tanki mpa dinkinimnisnaki.

26 Mi ti inkamin siya ha kaunanaekiyin mi siirin siya hainiyop whaowagig. Mi yiu biye siya ti inkamin siir piu hiranki yiuun iwiskinam mi ina yamin.

27 Mi iikam hoimgakim hiriinan diminin siir kigin, sima ini kakakar ywokiyim. Mi sima ha nanaakiyim mi ini sima simar yomboin amboinamim, tiki hinin diminin tari dimu diminkin, ha? Taka yayia saeya yai winka. Mi

tari ti inkamın siya inig komiigakin. fiya siya yiu biyie imiir boinkiyin mi sima ini siir yai aiirar mi wakaeyoknaım.

²⁸ Mi ti diminin siya tirin biri kimimınkin, ina haigiririr boınamın nu Galili hıran omım simiir hiriir. Iriig.

Jisis siya Pita siir niua saiir haiswoniskigin

(Mt 8:14-17; Lk 4:38-41)

²⁹ Sima omaka komiıya yai nidwokai wakaeya saiir haiburgigim mi ha woknaniyamım, sima Saimon Endru sowiryao omaka saiir woknınopkainam. Mi Jems Jon sowayao warar yınkin am.

³⁰ Mi Saimon Pita siir niua hii hırar whwonkaiga, saeya piı huuwa kini ma saeya niiga. Mi sima biri kimimınkim ta wiga maka niya saiirin, Jisis siir ini boınmauuu.

³¹ Mi Jisis siya saiiram ha namın mi saiir iın aiir ini onkwoıu mi ina kinınsiin idwokiya saiirin. Mi ta piı huuwa kini ma saiir niıya, ina digiya. Mi saeya ini simiir naeyım simiir swoki dirıraerarım. Iriig.

³² Fiya bie nikiiyamtibin mi simiir iikamım makakmakakim ini simar swoki ikıunaniyım Jisis siirım. Mi iikamım yıugı nonkwowım yım ini warar mi inkın ikıunaniyım.

³³ Mi ti om komiıyın siir hıran iikam hoımgakim, sima ta omaka Saimon, Endru sowiira saiir anoka kingiin hırar ini okwoıu.

³⁴ Mi Jisis siya haiswonımniskiiyım mapai mapaiyım simiir niıyım mi yiu biyeyım siya ninımniskiiyım kasa rani, simiir nwowım. Mi sima ti yiu biyeyım Jisis siir bidi yınoknınkınım mi siya simiir asi nikidugin kima kariir inigin siir kipi dap. Iriig.

Jisis siya nu Galili hir nap mırıigin

(Lk 4:42-44)

³⁵ Mi iıgwıra Jisis siya nugak imumar yınsiin apnamyakwok, maeyau kwıra inkam karamaeya saiirım. Mi siya Adi Komıi siirımın nhwo hir ini kwisboınu.

³⁶ Mi mhoiıya Saimon siya mi siir nomııyau ima, sima ini siir mhoiıyar yapansınamım siirımın.

³⁷ Fiya sima siir nini kigiıın sima ina boınım, ti iikam isid komiıyın kiriirım hansrananikim.

³⁸ Mi siya simiirın ina boının, kiya! Nımbi ti omım kingiin nwowım pi sim namı. Kara Adi Komıi siir yaiyım simiir warar mi boınmımauuam mi aıngwowi. Kara ta mi aiirımar nitkin, dimın mi mırııyam bi nitkin. Nıngaka.

³⁹ Mi siya nu Galili hıran omım simiir asi namkin. Mi siya omakam yai nidwokai wakaeyım simiırar yapnınopkai boınmımauuam, Adi Komıi siir yai aiirin. Mi siya yiu biyeyım simiir nwowım ini simiir warar yınımniskiiyamım. Iriig.

Jisis siya inkamın paowaigi piskımkopouın wadie siir nwo haiginıugin

(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰ Mi inkam nwırın paowaigi piskımkopouın, siya ha nitin, ini Jisis siir igmiıga kingiına ini akai hıu ouniyın. Mi siya siir boinki mi kira ha naıngwowi, kara kiriirın wı digar nwo haiginıugıı.

⁴¹ Mi Jisis siya siırsi yaıngwobumbu mi siir ina ina yonkwokiyın siir. Mi Jisis siya ina boinkiyın, kara ha naıngwowi kira wadie dwoki.

⁴² Mi ti paowaiyım siir piskımkopouım biri kimimınkikim ina wiskiyım mi siya ini wadieyar ywokiyın.

⁴³ Mi Jisis siya yai kirie aiirar boŋki siirin. Mi biri kimimankin siirin ina yikropki sasaugiyin.

⁴⁴ Jisis siya siir boŋki, kira sibgu mintarao! Kira wi inkam nwiirni kipi boinmauu ti diminin. Niŋgaka. Mi kira pa dam mi kiriiir piua pi inkamin naemin krimiirsi ninkin imiyyaeyin Adi Komii siirim pris, pi siir tini iisimaauuu. Mi kira Adi Komii siirin nae pa dŋnkin imiyyaeki. Minsi dŋnkin imiyyaeki! Kiriiir piua wadie nwowa sairsi, yaiya krimiir brougaeyin Moses siya boina sair hiriinan. Mi sima ti kamim wi nwoki ninokninkinwini kiriiir paowaiyim bidi wiskiyim.

⁴⁵ Mi inkamin ha namim mi biri nini haigiprakai boiniugin ti yayim. Niŋgaka. Ini hiriiyar boiniskiyin ti diminin. Mi siya ti diminin ini niwiiinan siir boinyokiyokiyamin omom omomim simiirin. Mi Jisis siya om komiyya hiriiir paninsi yamsi iikamim simiir whwonkam idan. Iikamim ini homgak ywoim, siya simiir ma imiir ninsikiyim wi dig nwo rani. Mi siya om komiyyim simiir yaba nwowim omim iikam homgak karamaeyim, ini simiir hirirar ywowin. Mi maeyau maeyauan iikamim ini Jisis siiraramar yitswowim. Iriig.

2

Jisis siya inkamin iga in ninsimsiruun siir haiswoniskiigikin (Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

¹ Hi nhirim bidi yankiyim mi Jisis siya ini om Kapaneam hiriiyar swoki amin. Mi iikamim sima hiniina wakaewin, siya ini omaka hir nwowin.

² Mi iikam homgakim hanngi yaninkiniuu mi omaka ini digar ywokiya. Mi anoka kingiin, maeyau kwirki niŋga bi swoki oka. Niŋgaka. Mi Adi Komii siir yaiya Jisis siya simiirin sair boinmimaauugin.

³ Iya Jisis siya yayar niki okwo boinin mi sima ina hainaniyim ti inkamin iga in ninsimsiruun Jisis siirin. Mi kam nwiiyim sima hainani ti inkam iirin.

⁴ Mi omaka yainaua ini iikamim sima yidwokaisirkiya mi sima Jisis siir kingiin paninsi haiginsi ti inkamin iga in ninsimsiruun. Mi sima akouwa hirii iyyam mi akou haimii iir ini pirakiu maeyaua siyar nokwo hiririuwa sairar. Mi sima akou haimiyyin ha pirak grirgigiyin mi ta hiya ti inkamin siya whina mi sima idmirim kwiya boritkikin mi ina yonkwokiiraraokiya. Mi ini Jisis siir igmiiga yauni kikinuuwa.

⁵ Mi Jisis siya simiir naingwo tibmiyya sair kigiyin mi siya ti inkamin siir boŋki, yinisim! Kara kiriiir dimin biyeyim simiir bidi haiyoprimdiyumiigiyim.

⁶ Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim yim sima hir warar ninkin idwokaigim mi simiir kwoinim aowa aowa ini ta yaiya Jisis siya boina sair saira yangwokwonanaeyim.

⁷ Siya ti hinin yai boinin mi siya tari Adi Komii siir nigbumbui. Inkam nwiirkin biri swoki haiyoprimdiyumii srankin dimin biyeyim. Niŋgaka. Adi Komii siirar miiga.

⁸ Mi simiir kwoinim Jisis siya bidi yinokninkiniyim mi siya simiir asi boŋkin, kima wara hinin kwoinin kimiir waraur dimusi nwowi?

⁹ Piki hinin dimin ikin hinsima nwowiyin? Mi kara ha boini kiriiir dimin biyeyim kara bidi haiyoprimdiyumiigiyim mi tiki hinin diminin kara wi diga nwowi? Mi tari wi dig nwo rani? Mi kara ha boini, kira kiriiir hi aiir hainam mi hininin kara wi digar nwowi, iyie? Wi dig nwo rani, aniya?

¹⁰ Kima dinokninkin, Adi Komii siir yinisimin ninomor kou hirankin nŋn karargin. Kariir kirieya wi digar nwowi kimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim. Mi Jisis siya ti inkamin iga in ninsimsiruun siir asi boinkikin.

11 Kara kiriir boinkii, kira dingsingi! Mi kiriir hai aiir hainam mi kira pi kiriir omaka damigusam.

12 Mi siya ini iikamim simiir whwonkam idar yinsiingiyin. Mi siya ini siir hai aiir hainamin. Mi siya biri kimimankin, ina yinsiin apnamin. Mi sima hiriinan kigiym mi sima ini hindara yanaakiyim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim. Mi sima ina boinkiyim, biya nim krima ti hiniin diminin siir biri kigim. Iriig.

Jisis siya Livai siir nikiunakin
(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

13 Mi Jisis siya whigbid hiriyyar swoki apnamin mi iikam isid komiiyin sima ini siir mhoiyyar yamin. Mi siya Adi Komii siir yaiya ini simiir yowimwarkai haiginiuwim.

14 Mi siya ha napnamin Livai siir kig, Alfias siir yinisimin. Mi siya omaka omom omoman umir nidwokai haiiya, yo saiir nidwokaii. Mi Jisis siya yikugi, kira kariir mhoiyya wit! Livai siya ha ninsiingiyin mi ini siir mhoiyyar yamin.

15 Hya Jisis siya Livai siir omaka hir niki idwokai aeyin mi kam hoimgakim umir haiiyim, nhirim siyu biyie tiri kam ima mi kamim Jisis siir kigna miriyyim, sima simar yidwokai aemimir Jisis saikan. Ti hiriinan kamim kasaka rani, Jisis saika nap miriyyim.

16 Mi Farisi kam nhirim siyu komii ninoknankiniyim sima kig Jisis siya kamim siyu biyie tiriym mi kamim umir min haiiyim simaka nidwokai aei. Mi Farisi kamim sima sriigi kamim Jisis siir kigna miriyyim simiir, Jisis siya kamim siyu biyie tiriym mi kamim umir min haiiyim simaka dimusi nidwokai aei?

17 Mi Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ina boinkiyin, inkamin ma kara-maeyin yo siya paowai widi inkamin siiram biri swoki amikin. Nningaka. Mi iki makak iikamim pi sima simar nami kamim paowai widiyim simiiram. Kara iikam miyik miyikim simiir nikiunam ara biri nitin. Nningaka. Kara iikam biyeyim simiir nikiunam nitkin. Iriig.

Nae haiya aeni siyugin
(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

18 Mi iigwira Jon siir kigna miriyyim kamim mi Farisi sima, sima nae haiyakim. Mi kam nhirim sima ina yitim, Jisis siir ini srini mi Jon siir kigna miriyyim kamim mi Farisimi mi kigna mirii ikim, sima nae dimusi haiyaei? Mi kamim kiriir kigna miriyyim yim nae haiya karamae dimusi nwowi?

19 Mi Jisis siya simiirin boiniyo yaiya kwira boinki, iya inkam nwirin siir wig aiir sainam tiri mi siir nomiiyauim mi iikam nhirim sima wa niti ta nae aiirim. Mi sima ta iya wigwas naeya saiir naei mi sima wa haiyaei? Nningaka. Sima wa naei. Mi siir nomiiyauim mi iikam yaisi yaisiyim sima wi maigimairgar nwonami siir whinsain haiginiuwamin. Mi taka iya sima wi nae minar haiyaei. Nningaka.

20 Hya tiki inkamin wig nonkwonain siya om whira nami mi krima hikak saiir dwoki mi nae minim saiir haiyaki. Mi iya kara kimiir haiburgigana mi kima wi hiriinanar timi tirki.

21 Jisis siya boiniyo yai kwira ina swoki boinin, dimin winin dimin biyie aka kipi nitapiyok. Inkamin yuis win haimeii biri kintio haigin yuis kwira saiir noin siir nitkin panam mi siya hiriinan tiri, siya saiir nitkin pani mi saeya wa swoki imbiryami. Mi wina wi kaba saiir mimbirgi mi noin wi komiiyar swoki okii.

22 Inkam nwirkin wain wini opa wraisu is kaba op two biyenana saiir biri swoki aokaiiga. Nningaka. Mi siya hiriinan tirkiswo mi ti wain winin siir opa

saeya niyopiingi mi ta wraisu is kaba saeya wa nimbiryamkii mi wain wini opa wa naokiyamki. Mi wraisu isa wa mi imbiryamki. Mi inkamin wain wini opa saiir naokaii siya wi hinina tir, wi wraisu is wina wi saiir daokai. Iriig

Juda simiir ii komiyya piu siisiya Sabat mi min saiir kipi marii
(Mt 12:1-8; Lk 6:1-5)

²³ Mi Adi Komii siir ii komii kwira Sabat Jisis siya numira wid ninkina saiir napnamkin mi kamim siir kigna mariiyim sima saika warar yinkin apnam. Iiya sima napama, sima witnidim ha kiwromwris haiyamim mi ina yinibrombrop apaeyamim.

²⁴ Mi Farisi kam nhirim sima Jisis siir boinki, wakae! Kima ta Juda simiir ii komiyya piu siiskuwakiya mi min saiir dimusi mariigim mi nae minim saiir dimusi mi haigim. Mi kima ti siyiu iir bi sibgu apkim.

²⁵ Jisis siya ina yowarkii boinkiyin simiir yai aiir mi kima tari dimin whirin biyya kimiir brougaeyin Devid siya tirin siir biri mwaingim? Mi taka iyya Devid siya mi siir isid ieya sima nae karamaekim mi simiir mhaiyim ina yaowim.

²⁶ Iiya tiki dimin ieya nimbiamin Abaiata siya nwokin pris inkamin nae Adi Komii siir ninkin imiyyaeyin. Mi Devid siya mi siir isid ieya simar yapn nopkainam Adi Komii siir omaka aiir. Mi Devid siya paimir iir naeyin mi siya paimir haimiyim siir isid iir yae hauu. Tiki naeyim inkam niingaki bi naeikin. Niingaka. Pris simiirarairgin. Mi sima yai biri swoki boinkikim ti diminin Devid siya tirin. Mi kima yai krimaka dimusi boini.

²⁷ Jisis siya boinki, ta ii komiyya Juda simiira piu siiskuwakiya Sabat, saeya iikamim hik simiir hauuwim biri nwoka. Niingaka. Ta ii komiyya minam nwoka iikam hoimgakim simiir whindiriraerar haiginuwam.

²⁸ Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin ta ii komiyya Juda simiira piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat saiir Biyan Inkam Komii siya asi nwowi. Iriig.

3

Mi Jisis siya Juda simiir ii komiyya inkamin inib waeyaoki naowin saiir haiswoniskigikin

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

¹ Mi Jisis siya ha swoki apn nopkainamin Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir mi inkam nwirin hir nwokin siir inib waeyaowim ini paerwainan ywokiyamim.

² Mi Farisi kam nhirim Jisis siiram hiarar kaonanae. Sima biri ninokninkinkim siya ti inkamin siirin pi ii komiyya saiir namisi haiswoniskii mi ta hiriinana saiirsi boinuriyiu boinam minkim siirin.

³ Mi Jisis siya ti inkamin ina paerwainan nwowin siir boinki, kira simiir bopwoniya dinsiin okwoki.

⁴ Mi Jisis siya simiir sriigi, krima wi piki hinin siyiuin si tiri Juda simiir ii komii aiirin mi krima siyiu miyik ti tir. Iyie!? Farisi sima yai biri wakae boinkim.

⁵ Mi Jisis siya simiir kaoyokiyokigiyin mi siir kwoinin ini haughauga whiyekiyin. Mi siya simiir mhai kwoin imiir kigiyin miyik biri nwokin, sima ti inkam iirsi bi naingwoyimyokim. Mi Jisis siya hikak asi nwonamkin, ti hiriinan siyiu iirsiyin. Mi siya ti inkamin siir boinki, kirir indidin ha dinkiyininki. Mi siir ina ini wadeyar ywokiya.

⁶ Mi Farisi kamim sima Juda simiir omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya saiir haiburgigim mi sima biri kimiminkim ina yinsiin apnamim

Herot siiram mi siir nomiiyau nhirim simiiram warar. Mi sima yayim iripa minam kitibmii boinkim Jisis siir nisomaokiyim. Iriig.

Iikam isid komiiyin whigbid hir nani owiugim

⁷ Mi Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim sima ti omon nu Judia hiranin sima siir haiburgigim mi whii Galiliya hiriir yam. Mi iikam isid komiiyin sima ini siir mhoiiyar yamin.

⁸ Mi iikamim ti omom omomim hiranin nu Galili nu Judia mi om komii Jerusalem mi nu Idumia mi ti om whiso Taia mi Saidon yo ini yab komiiyin Jodan, ini siir gimiiya waiyo. Sima omom omomankin nitkim. Mi ti isid komiiyin Jisis siir yayi sima wakae winkim digworaekwowim siya tirim simiir mi sima ha nitkim siiram.

⁹ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki, iikam isid komiiyin tisa nwowin ambi sima haigin ikwokromkwirisi. I ira pi kariiram dwomaigi, kara pi sair kwiriri nami.

¹⁰ Biya siya i aiir niki apni kwiriinam karamae niki owin mi siya iikam kasa bi haiswonmiskigim. Mi tariinanin iikam whiekak nhirim makak makakim sima ina yapiyaonamim siiram, simiir inam siir piu aiir nini onkwoiim. Mi sima iikam nhirim simiir asi napkinyamya amkim.

¹¹ Mi kamim yiu bibiyiekin nii whwonkaiyim sima Jisis siir kigiyim mi sima ini siir igmiiar ini akaigai huiuniyim. Mi sima ina kauwok boinkiyim. Kira Adi Komii siir yinisimkin.

¹² Mi Jisis siya yiu biyie imiir ninimniskiiigiyin mi siya iikam imiirin ina boinikidugiyin. Kima kariir inigin wi kipi haigiririr boinam. Iriig.

Jisis siya kamim iuur nwisa yimbingi siir mi aiir nap miriiyam
(Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³ Mi Jisis siya mhuu iir niinainamin mi siya ina dapikiuna kamim siya naingwowim simiir inigin. Mi kamim siya dapikiunam sima ina yamin siiram.

¹⁴ Mi siya aposel kamim iuur nwisa yimbingi hinda tanda saika nap miriiyam, Adi Komii siir yayi aiir nap boinmamauam.

¹⁵ Mi siya aposel kamim simiirin ini inigakar ywowaiginugiyim, yiu biyieyim iikamim simiir piu nii whwonkaiyim, simiir ninimniskiiyamamin.

¹⁶ Mi Jisis siya aposel kamim iuur nwisa yimbingi. Mi Saimon siir inig whirin Jisis siya nokdap haiginiin, Pitakin.

¹⁷ Mi Sebedi siir yinisim nwiso Jems, Jon sowiirin Jisis siya yaeya inigar swoki kisina okdap haiginiu, Boanesis. Tiki inigin siir inig tipmwoki tipmwowin, ta diya tiowiya sair yinisimkin. Sowiir yayi ini hiriinan ywowa.

¹⁸ Mi Endru, Filip, Batolomiyu, Matyu, Tumas mi Jems Arpias siir yinisim ieya mi Taitias. Mi Saimonin biya ta yayi sair boinmamauugin nu whiran inkam komiiyim krimiir kipi kigirao.

¹⁹ Mi nwirin Judas Iskariotkin. Mi ti inkamin mhoiia wi wir siya napwouwi, kam nhirim io Jisis saika nwowiyim siir nisomaowam naingwowim simakan. Iriig.

Ta miya bigi biyan yiu biyieyin Biesebul siirga
(Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Mi Jisis siya ina swoki amin omaka hiriir. Mi iikam isid komiiyin ini Jisis saikar swoki amwonyim. Mi Jisis siya mi siir kigna miriiyim kamim sima nae nidwosiis aeni ii karamaeka. Niingaka.

²¹ Mi Jisis siya siir iripa o nhieyim mi siir yopii ad owa, sima hiriinan nini wakaeniyim, Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim, sima nae min ningugu

ae karamaeyar nwowi mi sima ina yitim siir nikiunakiyam. Mi sima siir boin mi tari siir kwoinin pi whaowaekin, siya ti nae min ningugu ae karamae nwowin.

22 Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim sima om komii Jerusalem hir haiburgigim mi ina yitim. Mi sima ina boinim mi tari bigi biyan yiu biyeyin Biesebulin ini saika nwoin. Mi nhirim ina boinim mi tari Jisis siirin Biesebul siya hauuga ta kirieya yiu biyeyim inkam piu nii okwokaiiyim simiir nininniskiiya.

23 Mi Jisis siya simiiram yikiuna, sima siir kingiin nitim. Mi siya simiirin boiniyo yai arar boin. Mi siya boin, yiu biye simiir apu budin Setanin, siya wi yiu sima simar swoki ininniskinaei, aniya?

24 Mi ti om komiyyin siir hiran iikamim sima isidin whisa nankibirnakii mi sima wi kiriekakar sibgu owi, aniya? Nningaka. Sima wa nidam ninoopki.

25 Mi iikam nhirim omaka iruwanim sima isidin whisa nankibirnaei, yai niniyam mi sima wa sibgu owi iripar, aniya? Nningaka. Sima wa ninoopki.

26 Mi yiu biye Setan siir isidin sima siman isidin whisa nwowi mi siir isidin sima sima wi kiriekakar nwowi, aniya? Nningaka. Sima wa ninoop iuguski. Mi hiriinan tiri, Setan siirin, wi Setan siya swoki haiswoniskinae, aniya? Nningaka. Siir kirieya ini kariir kirieya saeya haibura. Mi siir miya wi kara tirbugi.

27 Iya inkam nwirin inkam kirieni omaka napninopkainami mi siir digworaekwowim simiir nini tauae hainakiyam mi siya wi digar nwowi, siir digworaekwo imiir tauae haiyam, aniya? Nningaka. Mi siya inkam kirie iirin bil idni tiki kogrimdinugig. Mi siya hiriinan tiri siirin mi iki siir digworaekwowim, iki siir omaka nwokaiyim, simiirin wa nini tauae hainaki.

28 Kara kimiirin yaimwowa boini, digworaekwo biye biyeyim iikam hoimgakim kimiir waraur nwokaiyim, wi Adi Komii siyar haiyoprimdiyumii swoki. Mi yai bibiyeyim kima mi boinbumbuwiyim simiirin wi warar mi inkin haiyoprimdiyumiigi.

29 Mi inkam nwirin Adi Komii siir naeyiun siir nighbumbuwi mi Adi komii siya tiki inkamin siir dimin biyeyim, simiirin wi warar ninkin haiyoprimdiyumiigi rani. Nningaka. Tariinan mi mhoiya iripi hiriinan, wi ningar mi owi. Jisis siya hinina boinkin, tiki inkamin, Adi Komii siir naeyiun siir nighbumbuin mi tiki siir dimin biyeyim siya inokinokin wi hik simiirsiyar hainanaei.

30 Jisis siya ti yai whiekakim hinin dimusi bi boinkin, simiir kwoinim ha naingwokim, Jisis siya yiu biye siir kirieya sair mirii. Mi siya ti yayim hinin asi boinkin. Iriig.

Jisis siir apu aeya mi siir nomousim ima
(Mt 12:46-50; Lk 8:19-21)

31 Mi ta iya Jisis siir apu aeya mi siir nomousim ima, sima ina yimbiniyim. Mi simainii omaka akpitga hir yaka okwoniyim. Kira unki it krimiiram.

32 Mi iikam isid komiyyin siir nidwo ywokaiyim sima boinki siirin, ha? Wakae! Kiriir apu aeya mi kiriir nomousim ikim mi kiriir yokman ima, sima isi kiriirim idwowiya hiran nidwo kaowim, kiriiramim sima nikiugikim.

33 Mi siya ini simiir yai aka yowarkii boinkiyin, yipiki iikamkim kariir piugana sair hiriinan nwowim?

34 Mi iikamim siir nidwowyokaiyim siya ini simiirar kaoyokiyokiiyiin. Mi siya ina boinkiyin simiirin, kigi! Kariir apu mi kariir nomousim, ti kimargim, ti tirar kwowim.

35 Iikam hoimgakim Adi Komii siir yai aairim naingwo tibmiyim mi siir miya sair miriitim sima wara. Mi sima wi kariir apu mi kariir pomou yokman nrowi. Iriig.

4

Inkam nwirin witnid nitkinamkin numir

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

1 Jisis siya simiirin Galili whigbid hir swoki owomwarkaiyiuiu. Mi iikam isid komiitim saika nrowim kasa rani. Mi Jisis siya i aair asi kwiriigin. Mi siya sair kwirii idwokaiyim mi iya ini whigbid hirar ywowa. Mi iikamim ini whigbid hirar yokwowim mi siya simiirin i hirar yidwokai owimwarkaiyiugi.

2 Dimin taeminim siya nowimwarkaiyiuwim simiir, siya boiniyo yai arar nowomwarkaiyiugim.

3 Mi Jisis siya boin, kima wakae! Inkam nwirin witnid numir hir bidi yitkingikin.

4 Mi iya siya ha nitkinamin mi witnid nhirim siyiu nikiigiinaowidim, yim ini ipiyinki sim ini iugi aenyim.

5 Mi witnid nhirim siyakak maeyauwa sair nikiigiitim, maeyauwa nun idar nrowa, nuginin aowa nam karamae nrowa sair. Mi ti witnidim biri briprigim ina whakidudugiyim.

6 Mi iya bieyin ha whwokiitim mi ini witnid ibairim simiirar yaowh-woniitim. Mi ti witnid ibairim simiir miyim aowa nam karam nrowim yim ina wainamim.

7 Mi witnid nhirim urid nimirgakim siir bopwo yakaigai. Mi ti urid amridnanin ha whakiyim mi ti witnid ibairim simiirin ini siya yisiwamwarkaiyitim mi ti witnidim nae bi budgin.

8 Mi witnid ibair nhirim nu maeyau miyik nikiigiitim, yim ini komiitar ywokiitim mi yim nae hinina hinina bud, nhirim kamairim iriitar mi nhirim yim hinina mi bud, kam nrowim mi nhirim yim hinina mi bud, kam nwir iur.

9 Mi Jisis siya simiir boinki, inkamin wiingakaigim mi siya ti kariir yai imiirar wakae mi ha sibgu daingwo omok. Iriig.

Jisis siya boiniyo yai aiarar boinimauugin

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

10 Mi igwir mhoiia Jisis siya sasair ywoki hirin. Mi mhoiia kam iur nwisu siir kigna miriitim mi iikam nhir ikim sima ina yitim Jisis siirim. Mi sima ini srini siirin boiniyo yayim simiir yaimwokiyaaimwoim simiiram.

11 Mi Jisis siya simiir yowimwarkaiyiugi. Mi ta Adi Komii siir oman yayia kara kimiir bidiyar iki owomwarkaiyiugiyim. Mi iikam nhirim sair wakaeyim, sima biri ninokninkim sima boiniyo yaiarar wakae. Mi sima sair yaimwowin siir biri ninokninkim, sima pi whaowaekim.

12 Mi sima wa kigi ti diminim mi sima wi sibgu kigsib rani. Mi sima wa wakae mi sima ta yayia sairin wi sibgu wakaesib rani. Niingaka. Mi simiir kwoinin bi kisina haigikim mi sima Adi Komii siiram paninsi yaingwo tibmiisi. Mi Adi Komii siya simiir dimin biyeyim simiir paninsi haiyoprindiyiumigisi. Iriig.

Jisis siya ta boiniyo yayia inkamin witnid nitkinin siir yai imiir nowomwarkaiyiugim

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

13 Mi Jisis siya simiir boinki, kima ta boiniyo yai kwira sair bi ninokninkim, aniya? Mi kima wi panina sibgu owomwarkai boin haiginiuwu ti boiniyo yai whiekakim simiir yaimwowim, ha?

14 Kara kimiir niki boinmauu wakaeki, tiki inkamin witnid nitkinin ini tiki inkamin Adi Komii siir yai boinmimauuwiyin ini siir hiriinan ywowin.

15 Iikam nhirim sima Adi Komii siir yaiya pa wakae nami mipi sima siyiu hir napami mipa naingwo ouwouami Adi Komii siir yaiya. Sima Adi Komii siir yaiya panaowar wakaenaki mi Setan siya panaowar swoki kwitkigi Adi Komii siir yaiya simiir kwoinaw haiginama. Mi tiki iikamim ini ti witnidin siyiu nikiiyim, sibgu whak karamae nwowiyim, ini simiir hiriinan ywowim.

16 Iikam nhirim sima ini ti witnidin siyakak nuin, siir nakaigaiyim mi sima ti iikamim ini hiriinan ywowim. Yaiyim sima wakaeyim pa wakae ningruramsasaugi, ta Adi Komii siir yaiya simiir mhi kwoinaw. Mi sima pi maigimaigar nwo nami, ta yai airamim.

17 Tiki iikamim ini witnidni miyim aowa nam karamae nwowiyim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi sima paninsi ywokwo bripriisi. Mi iya hikin nimbiniyim simiir kinankuwam mi sima wi i priedi nokwo rani. Mi sima Adi Komii siir yai airin wi digiumii haigingigi. Mi sima whiekakim wa nikiiyam iuguskii.

18 Mi iikam nhirim ini ti witnidin maeyauwa urid amridkakin siya nwowa sair nakaigaiyim ini simiir hiriinan ywowim sima wakaeyim Adi Komii siir yaiya.

19 Mi simiir kwoinin ini umirmimim mi nuan digworaekwowim ini sima kiyainamim. Mi ta Adi Komii siir yai kibiya ini ti digworaekwo imar higrinugiya. Mi Adi Komii siir siyiuin siir paninsi sibgu apsi.

20 Mi iikam nhirim ini ti witnidin nu maeyau miyik nikiiyim, ini siir hiriinan ywowim. Sima ina sibgu wakaeyim Adi Komii siir yaiya. Mi simiir nhirim kam nwir iura mi budi mi nhirim pi kam nwoima mi budi mi nhirim pi kamairim iriyyara mi budi. Iriig.

*Sima yuikidin niuyaiyin wi two aowa higrinuwi
(Lk 8:16-18)*

21 Mi Jisis siya simiir boinki mi iya inkamin yuikidin niuyaiyin siir hangimunanii mi siya wi two aowa haigiprakaii, iye? Wi hai aowa haigiprakaii, aniya? Nningaka. Kira bopwonauan romyasim siir dinankii! Mi yuikidin pa sibgu iuyakii.

22 Tiki inkamin siir kwoinpa kwoinpa yim tariinanin tiki idowiiya nwo karam nwowim mi mhoiyya sima wi idowiiya nwo iuguskii mi wi dimin whirkin swoki haigiprakai rani. Nningaka.

23 Kima ti iikam whiekakim kima wungakaigim, kima timi wakae.

24 Mi siya simiirin ina swoki boinkiyin, yaiyim kima wakaeyim kima sibgu daingworinukripkai. Siyiuin inkam nwirni kima tiriyin mi Adi Komii siya kimirin wi hiriinan siyiu iiar swoki inkin tiri.

25 Mi inkam nwirin siya ninokninkin miyikaki nuwi mi mhoiyya Adi Komii siya siirin wi hiriinan ninokninkin aiar swoki inkin idu hauraraokii. Mi inkamin ninokninkin ha miisimakaki nuwi wi Adi Komii siya swoki haii. Mi siya wi ninokninkin karamaeyar nwo iuguski, wi ha mi sima hai naowid rani. Nningaki nningakinga. Iriig.

Ta boiniyo yaiya inkamin witnid nitkin whakiyin siir yaiga

26 Jisis siya hinina boinkin, iya Adi Komii siya iikamim mi digworaekwo whiekakim simiir biyan nwowin, siya ini ti inkamin witnid nitkinamin mi siir numir air sibgu kigriraowin ini siir hiriinan ywowin. Mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinanar mi sibgu kigriraowi. Mi siir numiran naeyim wi hoingakar nimbiamii.

27 Mi inokininokin ti inkamin niyaka pi nhwo nib whwonkaowi mi nugakin siya pa ninsiin apririramyakwoki. Ti inkamin siya kigiyin mi siya ini

siya siyar yaingwowa, ti witnidin siya komii panina nwokikin, siya biri ninokninkin.

²⁸ Nu siya minki mi ti witnidin pa kinan grimgrinkiigi mi siya mhoiia pi nae kakar namwo iuwi. Bii pi kwo aeyar nimbiam mi mhoiia nae pa budgi.

²⁹ iya sasaeyim wai nwoyiyim mi ti inkamin pa ningugu haii. Iriig.

*Ta boiniyo yaiya mastet yinka
(Mt 13:31-32,34; Lk 13:18-19)*

³⁰ Mi Jisis siya boinki, krma Adi Komii siir iikamim mi siir digworaekwo whiekakim simiir biyan iikam nwowi mi krma wi paka hinin boiniyo yaiya sae nikri boini siirin.

³¹ Mi ti mastetnidin siir hiriinan ti ikrii boin. Mi mastetnidin siya iki paenid nhirim simiir hiriinan tani. Nningaka. Siya sapkisapisimkin komii rani, ara krinankin. Mi siir nidim kasa rani, hoimgakim. Mi Adi Komii siir isidin ini ti mastetnidin siir hiriinan ywowa kasa rani, hoimgakim.

³² Mi inkamin ti mastetnidin siir ninkin digiyin mi siya pa whakii mapi komiyyar namwo iuwi. Mi siya iki sasae hoimgakim pi simiira mrwii haiburgigi. Mi siya kwiya komii kakargin mi ipiyin minim simiir whieyim pi siir kwiya imiirar mi haigii. Iriig.

³³ Iya sima Jisis siir boiniyo yai imiir ninokninkinim mi mhoiia siya iikam imiirin boiniyo yai kasa biri boinkin, Adi Komii siir yayim.

³⁴ Diminim siya boiniyim pi simiir boinkii uguski rani. Nningaka. Siya pi boiniyo yai ara boinkii. Mi iya siir kigna miriyyim kamim pi sima sima nwoki saikain mi Jisis siya yaimwokiayimwowim pi haniingi boiniski. Iriig.

*Jisis siya opud hinin komiia saiir boinkikin mi opud hinino ina digiywo
(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)*

³⁵ Mi naiowaka ta iya aiirarin siir kigna miriyyim kamim siya simiir boinki, krma pi whii yarmiia kigidamibi.

³⁶ Mi sima ta iya Jisis siya nidwokaiya saiir kwiriinan mi sima siir wara yuginam. Mi sima i nhirim ini warar yinkin kwirii namim. Mi iikam isid komiyyin sima siir haiburgigim mi sima ina yamim.

³⁷ Mi opud komiia ha hugnaniya mi hinin komiia ha mi it mi simiir iyin ini wara kaibombokiigiyyin, hinin aeya. Taka hinin opud komiia prasaeki mi iuwi. Mi iya opa mirkimirki ninkinim pariipari.

³⁸ Mi Jisis siya iya saiir idao hir kikananu whwonkaigin nhwo mipiyinanin siir. Mi sima siir yinidgu insiin mi sima ina boinim, hie! Ti krimiir Adin, krma pi inigak nwo rani, pi tirar nwomainainami. Mi tari kira krimiirsi naingwoyimiyok rani, aniya?

³⁹ Mi Jisis siya ha ninsiingiyin mi siya io opud hinin sowiir ywoki. Mi siya ina boinkiyin, kowa dig dwoki! Mi Jisis siya hiriinan boinkiyin, opuda ina digiya mi opa hinin simki biri swoki itkika, ini ningar ywomaigiya mokmokaiga.

⁴⁰ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki. Kima hinin dimusi nididnanaekim, ha? Mi kima tari naingwo tibmii karamaekim ini ningar ywowim, aniya?

⁴¹ Mi sima ini mounana siinkaokiyim mi nidid prasae biri kinkikim. Mi simasimar yomboin amboina. Tiki inkamin siya yipikin tiki hinina tirin? Opud hinino ini siir yayiar mi wakaeyoknakiyo? Iriig.

5

*Inkam nwirin siir nwowim yiu biyeyim Jisis siya ninimniskigikim
(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)*

1 Sima whii yarmiiya hiriir yimbiyam Garasa simiir nu iir.

2 Mi iiya Jisis siya i aiir haiburgigin mi inkam nwirin uridyiu biyekakin siya biri kimimankikin ina yamin siirin mi tiki inkamin uridyiu biyekakin siya maeyauwa inkam hangikaiiya saair hir nwowikin. Siya saair hiranki nitkin.

3 Siya inkam haingikaiiya maeyauwa saair whwonkaiigin. Inkam nwirkin siir nonkworinu dig nwo rani. Mi weyin sopni siir mi udkikini wi iriipi hiriinan, wi dig mi o rani. Nnngaka.

4 Ii kasa rani, sima siir iga in imiir udim weyin sopni mi tidop mini ha mi kurimdinu. Mi ti dimin whiso siir kogo, pi sowiirar mi ankabimburnami. Siir kirieya prasae rani. Inkamki siir nonkworinu mi siir udrinu dig nwo rani. Nnngaka.

5 Inokinokin siya nii nabie pi inkam haingikaiiya maeyauwa mi mhuu, pi hirar nwowi. Iki siya kauwaryimyoknamiyim mi siya pa hai pi siir piu aiirar nikrimkripi. Mi siir piua nhie aunawaigi nwowi.

6 Siya kigi Jisis siya aru hirar nwowin mi siya ina iwitnaniyin. Mi siya ini Jisis siir igmuiga kingiina ini akai huniyin.

7 Siya ina kauwok boinkiyin, Jisis! Kira Adi Komii siir yinisimkin ninomor kouankin nitin kira kariirin dimu tiram mini? Kara kirir nikopwaisisirki Adi Komii siir inig iir, kira wi kariir kipi diriraerar bumbugi.

8 Mi Jisis siya ti yiu biyeyin siir piu nii okwokaiyin siir boinki, yiu biye, kira ti uguski siir piu hiri kipi nwo.

9 Mi Jisis siya srii, kiriiir inigin yipikin? Mi siya ina yowarki boinin, krma hoimgakim. Mi kariir inigin siirin hiniin asi dapkin, hoimgakim.

10 Mi siya Jisis siiram kauwok boinanaeki, kira krimiir kipi nikropki ta nu maeyau aiir haiburgigin.

11 Hu isid komiiyin mhuisimin kingiin nwowin ini siir mhaeyim.

12 Mi yiu biye sima Jisis siirin kauwok boinanae, kira krimiirin ti hum simiiram dikropki. Mi krma pi simiir nii whwonkainami.

13 Mi Jisis siya ini wadiya ywokiin simiirin. Mi ti yiu biyeyim ti inkam iir haiburgikin, ini hu simiir piu ii whwonkainamim. Mi ti hu isid komiiyin sima mhuu iir haiburgigin mi sima ina iwit iniwamwirkinaniyamim siiyenan iir. Mi sima ig hiniin biri niwit namkim, nhwo bidi kwisnamim. Mi sima ina iwit natatamin opa hiriir. Ti hu whiekakim hiriigin, 2,000 kasaka rani, hoimgakim. Mi sima ini op aiir kwiyae aokaonamim.

14 Mi hu imiir kigiraowiyim kamim sima ina yidamkiyim. Mi sima ha niwit amim mi ina boinnimauuamim om komii hiran iikam imiir mi omisisismim ti om komii siir yaba nwowim simiir hiran iikamim simiirin warar mi iwit boinnimauuam. Mi iikam whiekakim ta maeyauwa hu ima nwowa saair ini kignaki mi diminin Jisis siya tirin ta maeyau aiir.

15 Mi sima Jisis siir hiriir yimbiyam mi sima ti inkam iir ini kigi u biya yiu biye isid komiiyin siya nwowin. Biya ti inkamin yuisakak biri nwokin mi tariinanin siya yuis bidi kaiyin. Mi siir kwoinin ini hanngi yangwo omokiin. Mi siya hirar nidwowi mi iikamim sima siir kaowim mi sima ina yididim siirsiiyin.

16 Mi iikam whiekakim ti diminin siir kigin mi sima ina yapboinnimauuamim ti diminin ti inkamin Jisis siya haiswoniskigiyin yiu biye biya ti inkam iir nwowin. Mi sima hu imiir warar mi ikin boinnimauu.

17 Mi iikamim sima Jisis siir boinki, kira ti krimiir nuin siir kipi nwo. Kira maeyau kwira damki!

18 Hya Jisis siya i aiir kwiriyyin mi inkamin biya yiu biyieki nwokaiyiun siya srii Jisis siir, Jisis, kara kinaka namam naingwowi?

19 Mi Jisis siya wadie biri nwokin siirin. Nningaka. Siya ti inkamin siir boinki, kira kirir omaka dam, kirir yopii yokman imiiram. Mi kira simiir tini boinmauuu digworaekwo hoimgakin Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya tirkiyam. Mi siya kirirsi naingwobumbugin.

20 Mi ti inkamin siya ti om iir haiburgikin mi siya ina yamin. Mi siya nu Dikapolis hirir yimbiyam. Mi siya hiran iikamim simiir ini boinmauuu diminin Jisis siya tirkiyin siir. Mi iikamim sima hirinan wakaekiyim ini mouni haniina siinkaokiyim. Iriig.

Jisis siya inkam komii nwirin siir yinisim yinugiyina sair haiswoniskigika (Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

21 Mi Jisis siya ha swoki iyikidamin whii sair mirmiiya hirir mi iikam isid komiiyin sima ini saikar yamwomimiriyyim whigbid hir.

22 Inkam komii nwirin Adi Komii siir inig hainaniya omaka sair kigiraowiyin mi siya ina yitin. Siir inigin Jairaskin. Mi siya Jisis siir kigin mi ina yamin mi ini ogmwo Jisis siir igmiga kingiinar ini hiuniyin.

23 Mi siya ti inkamin Jisis siirim sriinanae. Kariir yinisim yinugiyina ini nao kingiinar nwowa. Kirir ina sair wini hainiini saeya pi naonamisi mi saeya wadie nwoki owim.

24 Mi Jisis siya Jairas saika asi namkin. Mi iikam isid komiiyin ini siir mhoiyar woknamim. Mi nhirim ini siir priska priska miya yapamim. Mi Jisis siir wara biri kigwinkin, ini simiirara kigwin iskiyin.

25 Mi wig ira hir nwowa saeya nhieki mi napidwodwomaimiyya, sair biewiyim iuurwhis nhieki saeya napidwodwomaimiyya.

26 Naeyugak inkamim kasaka rani, sairam nankabgugunanaeyim. Mi ta wiga sair umirim whisariyar niuguguskim simiirin. Mi sair ma wadie bi swoki okika. Nningaka. Ma saira ini komiyya yasae owuguskiya.

27 Ta wiga saeya Jisis siir yai aiir wakaewina mi saeya ha nitka siiramim. Mi saeya ti iikam isid komiiyin simaka nitka. Mi saeya Jisis siir mhoiyya yit mi sair ina siir yuis aiir yaka onkwoki.

28 Mi saeya sair kwoin arar yaingwokwokai mi kariir ina pi siir yuis aairara maka onkwoki mi kara pi wadieyar nwoki.

29 Mi biri kimiminkika sair nhieya ina yinkisaenakiya mi sair piua ini saeyar kinankiugiya nismikinkiya.

30 Mi Jisis siya ina yinokninkinkiyin siir kirie nhirim namkiyam. Mi siya iikamim simiir bopponiya haimisiyao okwokaokiyin mi ina boinkiyin, yipikin kariir yuis aiir nonkwokiyin?

31 Mi Jisis siir kigna mriiyim kamim sima boinki siir, kira kigi! Iikam isid komiiyin wasi kirirar nokwoyokaiyam mi krma wi panina ninokninkini? Kira hinin dimusi boinkin, yipikin kariir nonkwokiyin?

32 Mi Jisis siya ina kaoyokiyokiyin ti inkamin siir nonkwokiyin siir kigsibiyam.

33 Mi ta wiga saeya ina yinokninkinkiya diminin sair tirkiyin mi saeya ini nididkakar ywokiya, sair kiim kirie biri nwokim. Mi saeya ha nita ogmwo ini Jisis siir igmiga kingiina ini akai kaiyirou hiuniya. Mi saeya ina boinmauugiya digworaekwo hoimgakin siir.

34 Mi Jisis siya ta wig aiir boinki, yinisim! Kirir naingwo tibmiiya kariir kirie airam naingwo tibmiiya, kiririn wadie saeya nwowaiginugika. Mi kira ha dam! Kirir kwoinin sibgu dwowipisunam mi kirir ma dig nwoki oki.

³⁵ Mi Jisis siir yaiya ha niki boinin mi kam nhirim Jairas siir omaka hiranki nitkim mi sima yaboini siir, kiriir yinisima bidi yaonama. Kira kigi wara inkamin nowamwarkaiyuwiyin saika hirii kipi ninkinanae.

³⁶ Mi siya ta yaiya sima boina saiirin ini hindara wakaemumuin. Mi siya Jairas siir boinki, kira kipi nidid! Kira kariirimin hindarar daingwo tibmii iski.

³⁷ Mi Jisis siya iikamim simiir yikidugig, sima pi saika kipi nam. Pita, Jems mi siir nomiyau ieya Jon, Jisis saika simasimar yinkin am.

³⁸ Mi sima Jairas siir omaka saiir nimbiamim mi Jisis siya kigi, sima pi nankaninouwi, sima hiniin biri nougim, wamki kimaii, nhwokou nhwokouim ini warar youwonikiyim.

³⁹ Mi Jisis siya ha napninopkainamin omaka apinaua hiriir mi siya simiir ini boinu, kima dimusi nankaninouwi ta yinisim aiirsiyin? Ta yinisima saeya biri naonanka. Niingaka. Saeya nhwo whini.

⁴⁰ Mi sima yaibu siir yewaiyugi, Jisis siya iikam homgakim omakanau hir nwowim siya simiir yikrop apniki. Mi Jisis siya mi saiir yopii ado sowawai mi kam nwoimim siir kigna mirii ikim, hiriirin simasimar youapninopkainam maeyauwa yinisim aeya nwo aiirin.

⁴¹ Mi Jisis siya saiir ina aiir yonkwoki mi ina boinkiyin saiirin, Talita kumi! Krima ta yaiya saiirin hiniina boinkim, yinisim yinugiyin. Kara kiriir boinki, kira dinsiingi!

⁴² Mi biri kimiminkika ta yinisim yinugiyina ha ninsiin idwokiya ina yapririrama. Saiir biewiyim iuurwhisko. Mi sima ti diminin siir kigim mi sima ini mouni haniina siinkaokiyim.

⁴³ Mi Jisis siya ina boinikidugiyin kima inkam nwir kipi boinmauu ti diminin. Mi siya simiir boinki, ta yinisim yinugiyina nae saiir ti hauu ae. Iriig.

6

Om Nasaretan iikamim sima Jisis siir in digiumii haimriiyugigim (Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

¹ Jisis siya ti omin siir haiburgigin mi ini siir omki om iirar swoki amin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima ini saikar yinkin amin.

² Mi Juda simiir ii komiyya Sabat, Jisis siya omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir yapninopkainam. Mi Adi Komii siir yaiya simiirin hir ini boinimauuu. Mi iikam kasa rani, siir yai wakaeyim mi sima mounan asi siinkaokikim. Mi sima boin, tiki inkamin ta ninokninkina siir hir nwowa mi siya papi haigin, ha? Mi ti hiniin dimin komiyyin siya panina tirkin, ha?

³ Mi tari ti inkamin omaka miriyyin mi siya, aniya? Mi siya ini iikamim nuanim krimiir hiriinan ywowin, aniya? Mi siya Jems siir yaowaekin, aniya? Mi Josis, Judas mi Saimon mi siir yokmanim sima ini krimaka tirar nwowim, aniya? Mi sima hiriinan kwoin naingwowim mi ini simasimar priidwo boinaiyamim.

⁴ Mi Jisis siya simiir boinki, profet inkamin iki siya hinda tinda namiyim sima siirin pi ha kigi, siya inkam komiigin. Mi siir omki om hirin siir yopii adim mi siir iripa o nhieyim yim sima pi ha kigi, siya inkam komii rani.

⁵ Mi siya dimin komii komii bi swoki miriigin siir om hirin. Niingaka. Mi siir ina simiirin wi nhirmi arar hainiwokmaigi, siya iikam homgak wao biri hainiwokmaiiigin. Niingaka.

⁶ Mi Jisis siya iikamim simiir kigiyin sima biri naingwo tibmiiigim mi siya ini ingas arar pikrimgribgiyin. Mi siya ini omin siir omin siir kingiin nwowim, ini simiir yamin. Mi siya hiran iikamim simiir boinimmauuwam Adi Komii siir yaiya saiir. Iriig.

*Jisis siya kam iuur nwisio mi simiir hauugikin
(Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)*

⁷ Mi Jisis siya aposel kam iuur nwisio simiiram yikiuna. Mi siya simiirin nwonisa nwonisa yikropki. Mi siya simiirin kirie ini warar yinkin hauugiyin, yiu biyeyim simiir ninimniskiyam.

⁸ Mi Jisis siya simiir boinki, kima nae digworaekwo homgak kipi hainam. Kima pi paekopin hugwokwo apiyin siirara hainam. Mi umir minim onau kipi haiginam. Nningaka. Kima pi kimiir piu nninga nninga dam!

⁹ Kima iga pa diyopkimkikunam. Mi kima yuisa koua niya sairin pi kwokwisa kipi niinam. Nningaka. Kwokwira diinam.

¹⁰ Mi Jisis siya yai kwira ina swoki boinkiyin aposel kamim simiir, iya nwisio mi apnimbiiyami om hir mi inkam nwirkin ha boinwini, kowa ta omaka sair unu oni mi yaeya omaka iram kipi swoki amimin. Nningaka. Ta omaka irua kowa nwowa sairara dwo kripkai kipi kisae kimrae. Mi iya kowiir miya dig nwokii ti om iir mi kowa wi haningi dam. Mi ta omaka aiirin wi haningi haiburgig mi kowa wa dam.

¹¹ Mi iya kima om whir napnimbiiyamiyim mi sima kimiir yai biri wakaekim mi kima ti om iirin ha timi haiburgig mi yaeya om whiram timi am. Mi sinim kimiir iga imiir nwowim simiirin wa dikrimkrinkigig. Mi sima wa nwoki aingwovoknakiyim simiir siyiuin miyik rani.

¹² Mi aposel kamim sima Jisis siir yai aiir wakae namim mi sima ina yamim. Mi sima ina yapboinmamauuwamim Adi Komii siir yaiya sair, iki omom omom imiir. Mi sima boin, kimiir mhi kwoinim ti kisina haigi, hiriyyar kipi nwokripkai.

¹³ Mi sima yiu biyie homgakim iikam imiir nwowim simiirin haningi haiswonimniskiyam. Mi sima wa waekimnanin pi siirar mi iyopi iikam makak imiirin mi sima pi wadieyar mi okii. Ti wa waekimnanin siir kirie rani, Adi Komii siir kirieya wadie saeyar nwowaiuginiuiwi. Iriig.

*Jonin op baptais haiginuwiyyin siya bidi yaonamin
(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)*

¹⁴ Tariinanin inkam komiiyin nu kigriraowiyin Herot siyar wakaewin, ta yaiya Jisis siir inigin omom omomim bidi yinyokiiyin. Iikam nhirim sima boinki, Jonin op baptais haiginuwiyyin iikam imiir, siya bidi yinsiin idwopin ie hirankin. Mi ti siya dimin komii komiiyim simiir asi mi inimniskii.

¹⁵ Mi nhirim sima boin mi tari Ilaijakin, aniya? Mi nhirim yim ina boinim mi tari ti profet inkamin biyanin siya, aniya?

¹⁶ Iya Herot siya Jisis siir inig iir wakaewinin haigiririrniyyin mi siya ina boinkiyin, biya Jon siir niyyin kara bidi iki kaigrip haiyin mi tariinanin siya ina swoki insiin idwokiyin, aniya?

¹⁷ Biyyin Herot siya kam nhirim simiir nikropkikin Jon siir nonkworinuwam mi weyinsopni kogrinukikaiyam omaka huuyokiyokaiya sair hir hugripkiikikaiyam. Mi Herot siya ti diminin dimusi bi tirkin, Herodias sairsi tirkin. Mi Herodias saeya io Jon saika nwoka. Saeya Filip siir wiga. Herot siir nomousimin. Mi ta Filip siir wiga ini Herot siya hainikii onkwona.

¹⁸ Mi Jon siya Herot siir boinki, kira ti kiriir nomousimin siir wiga sair hainikii nonkwonain yio ti hiriinan siyiuin miyik rani.

¹⁹ Mi Herodias saeya kwoin biyie Jon siiram ywo siir nisomaowam mi saeya dig bi nwoka. Nningaka. Dimusi rani, Jon siya ini omaka huuyokiyokaiya sair nwokaiyin.

²⁰ Herot siya Jon siirsi nididigin. Siya ina ninokninkinin Jon siya inkam wadiekin, siya dimin whir bi swoki tirbusrankin. Nningaka. Siya inkam

komiiyim simiir siyiu aka bi nantamyiryirikin. Nnngaka. Mi siya Jon siir asi kigriraokin. Mi siya siir yai aiir wakaeyin mi siya ina yaingwoyimiyyokiyin. Siir kwoinin miyyik biri nwokin, siya ini hikak ywokiyin.

21 Herot siya nae komiyya kwira diriraerarkwokin iyya siir apugi naokainakiya saiir naingwokikin. Siya ta naeya inkam komiini mai miriyyim kamim mi inkam komiiyim omom omomim sim kigriraowiyim mi yaii niniyyim simiir biyyan kamim mi nu Galiliyan inkam komii ikim simiiram diriraerarkin. Herodias saeya Jon siiram in i miyyik amar niki oka Jon siir nisomaoamin.

22 Mi Herodias saiir yinisim yinugiyina ha napninopkainaniya ta omaka nae naeya saiir mi saeya ini ig ini swaeniya. Mi Herot siya mi inkam komii komii nhirim saika naeyim sima ini maigimaigra ywokiyim saiirim. Mi inkam komii Herotin nu kigriraowiyin siya ta yinisim yinugiyina saiir srugi, kira dimuam naingwowi, ha? Kira kariir ti boinmauugi mi kara kiriir nwoki hauugi.

23 Mi Herot siya ina yokopaisisirkkiyin ad isao! Ti diminin kara nimbinin mi kira kariiram boini dimin whir kiriir hauuwam mi kara kiriirin wa hauugii. Mi kira kariir nu mi kariir digworaekwowim simiirim boini, bopwoniya kikantiokiyam haimii kiriir hauugiyim mi kara kiriirin wa mi hauugi.

24 Mi ta yinisima ha napnaniyama mi ini saiir yopii aiir yani srinakiiya, kira pi dimu haiyam boini, ha? Mi yopiiya ina boinkiya, kira pi ti Jonin op baptais haiginiuiyin pi siir mwo iir kaigrp haiyam tini boiniu. Mi kira pa whainani kariirim.

25 Mi biri kimiminkika ta yinisim yinugiyina, ti inkam komiiyin nu kigriraowiyin Herot mi saeya siir boinki, kara minam naingwowi, kira pi Jonin iikam baptais haiginiuiyin siir mwowin pi mobmorni kaigrp haiginki mipi kariir whauugi.

26 Mi saeya hiriinan boina mi ti inkam komii Herotin nu kigriraowiyin siir kwoinin ini hikakar ywokiyin. Mi siyar yaingwowarkaigi, kara bidi iki imbinkiyin mi iikamim saika nidwo aeyim simiirsi warar mi aingwokin. Mi siya ta wiga saiir yai paniinsi yiriyiu boinsi.

27 Mi bi kimiminkin ti inkam komiiyin nu kigriraowiyin Herotin, siya ina yikropkiyin, inkam nwirin yaii niniyyin siir Jon siir mwo iir nini kaigrphainakiyim. Mi ti inkamin yaii niniyyin ina yamin, maeyauwa siir hugripkikikaiya saiir. Mi Jon siir nu iir ini kaigrphainaki.

28 Mi Jon siir mwoin mobmorni haiginam. Mi siya ha hainaniyin mi ta yinisim yinkopaka saiir ini hauuni. Mi ta yin kopaka ya ini saiir apu aiir ini hauuua, saeya kigam.

29 Mi kamim Jon siir kigna miriyyim sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima ina yitim Jon siir piuis biyyeya saiir hainakiyam. Mi sima ie ini kikaiyu saiirin. friig.

*Jisis siya hauu aeyim kamim 5,000 kim
(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jo 6:1-14)*

30 Mi Jisis siir aposel kamim ha swoki haiyugi apnaniyim, sima ini saikar swoki amwoniyim. Mi sima siir ini boinmauuni miyyim sima miriiananiyim mi yayim sima boinmimauuim iikamim simiir.

31 Iikam kasa rani, haimii tamii ninap anapim. Mi Jisis siir aposel kamim mi Jisis siyar, sima naeni i karamaeka. Mi Jisis siya simiir asi boinkim, humbae! Krima nami maeyauwa iikam karamaeya saiir. Krima piu haimiisima nwoki siisi.

32 Mi sima i aiir kwiriyyim mi ina yamim simasimar maeyaua iikam karamaeya saiir.

33 Mi iikam kasa rani simiir kigwo kwiriigiyim. Mi sima ina yinokninkinkiyim simiirin. Mi iikamim om komii komiyanim ini ta maeyauwa saairim yamim. Mi bii ini simar iwit okwokwokinim. Jisis siya mi siir aposel kam ima, yim mhoiia yimbiyam.

34 Mi Jisis siya mi siir aposel kam ima, sima ha nakuuim mi Jisis siya iikam homgakim simiir kigin mi siya simiirsiyin naingwoyinyok prasae biri kinkin. Sima sibsibnankim inkamki bi kigriraowikim simiirin. Niingaka. Mi siya simiirin digworaekwo kasa biri nowimwarkauiyugin.

35 Iya bieyin nikiiyamtibin mi siir aposel kamim sima saikar ini boiniu, ta maeyaua inkam karamaeka, bie isi nikiiyam kingiin nwowamtibin.

36 Kira iikamim simiir dikropki sima pi hinda tinda nwoki amtibim iki omim simiir. Mi sima pi nae nwoki sain aeyamtibim.

37 Jisis siya simiirin ina yowarki boinkiyin, simiirin nae kimar hauu ae. Mi sima Jisis siir boinki, kira minam naingwowi krima umirim kamarim kam nwira K400.00 hainamim nae simiir sain hauu aeyim, aniya?

38 Mi siya simiir sriigi, kimiir waraurin naeyim pariiga nwowi, ha? Kima tikina kignaki. Sima nini kigninokninkinakiyim mi sima boin, krima bretim iriayar mi anasu whis ha nwowi.

39 Mi Jisis siya siir aposel kamim simiir boinki, kima ti iikam isid komiyyin simiir boinki sima maeyau maeyau didwowam tib, ta ko kibi aiir.

40 Mi sima hinin hinina yidwonam, nab whirin kamarim iriayar (100) mi whirin, kam nwis iuur (50).

41 Mi Jisis siya ti bret iriayarim mi anasu whis iko, siya simiir haiyin mi siya ninomor koua hiriir kaoki mi ina boin wadiekiiyin. Mi siya bretim haningim yinibimbir priiginki mi siya siir aposel kamim simiir hauugi. Mi iikam imiirin sima nwoki hid hauunamim. Mi anasu whiso iriipi hiriinanar mi tirki ina mi inspimspak inoop priiginkiyim. Mi ini iikamim simiir swoki hid hauunamim.

42 Mi sima nae dig nwokiyim mi simiir mhiyim ina yaekiniugiyim.

43 Mi sima bret anasu haamii haamiyyim ina yaepipiru haiginkiyim. Mi nae haamii haamiyyim sima naepipiru haiginkiyim, nibim iuur isa swoki haiganam.

44 Kamim ti bret anasu imiir naeyim 5,000kim. Kasa rani. Homgakim. Mi wig yinim hir warar ninkin okim mi sima simiir wara biri mwaingim. Kamim simiirarar mwaingim. Jisis siir kirieya naeyim homgak saeya nwokikim. Iriig.

*Jisis siya whii hirin op idwovar napnikin
(Mt 14:22-33; Jo 6:15-21)*

45 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir yikrop kwiriigi sima i aiir kwiriinamim. Mi sima siir buya yamkwokin whii mirmiya om Betsaida hiriir iyikidam. Mi siya iikam isid komiyyin simiir nikropkiyam warar mi aingwo.

46 Siya iikamim simiir nikropkiyin mi yio siya mhua hiriir iiyam, siya nhwo hir ini kwisboiniu.

47 Mi naiowaka kamim siir kigna miriyyim ini whii hirar yakiririr mairibim. Mi Jisis siya ini whiigbid hirar yokworibin.

48 Mi siya kigi opud komiyya simiir i aiir namitiuwua, sima igwir hinin biri kignamkim miinan mirii idamkim. Mi iya imamar niki oyakwoka biri niki pirkin iuguskika mi Jisis siya opa saair ida yapamyakwok simiirimim. Siya minam naingwokin, simiir nap haiburgikam.

49 Mi kamim siir kigna miriyyim simar kigwin, siya whi aiirin op idwovar nouwapniyakwoki. Mi simiir kwoinim ha naingwokim, siya wraigi mi iuwi. Mi sima haniingi yinkau ankau siirsiyin.

50 Iya sima siir kigwinim mi sima ina yididwinim. Mi Jisis siya biri kimiminkin siya ina yanka boinkiyin, kima kipi nidid! Kima kirie dwowin! Karairgin ti nitin.

51 Mi siya i aiir kwiriiuin mi siya ini simakar ywowin. Mi biri kimiminkika opud komiyya ina digiya. Mi sima ini mouni haniina siinkaokiyim. Mi simiir kwoinim ini warar whriewhriekiyim.

52 Sima biri naingwovoknakim ti bret anasum Jisis siya hid hauum iikam imiir. Nangaka. Simiir kwoinim ina niki whriewhrie kripkaiyim. Iriig.

Jisis siya haiswoniskiiyim iikam makakim om Genesaret hiranim kasa rani, (Mt 14:34-36)

53 Mi sima whi aiir iyikidnadam mi ini om Genesaret hiran maeyau aiir yaka kuwu. Mi simiir iya hir yaka kunimborugig.

54 Iya sima i aiir haiburgika mi ti omin siir hiran iikamim sima biri kimiminkim, Jisis siirin ina kigninokninkinwinim.

55 Mi simiir iikamim ina yitkrinkiyim om Genesaret siirar. Ta maeyaua sima kua sairar biri nwokim. Mi iya sima wakaekiya Jisis siya ini hapi nwowin mi simiir iikamim makakim simiirin hani yohaiginam. Mi sima ina hainamim siiram.

56 Iya omisisim whiekakim mi om komii ima mi ti omom omomim Jisis siya bidi yapyokii digim. Mi simiir makak iikamim maeyauwa iikam homgaki ninkiniuwuya maket pi sair hiran nini haiginiuwu. Mi iikamim ti makak iikam imiir hainaniyim sima Jisis siiram yikiugi, kira wadie simiir nwokii mi ti iikam makakim simiir inim kirir yuis aiirarar piki onkwokii mi sima pi wadeyar nwoki okiyim, aniya? Mi iikam hoingakim siir yuis aiir nonkwowim, sima ini wadeyar ywowim. Mi sima whiekakarim, ini wadiekinar ywokiyyim. Iriig.

7

Yidiwi wanwiyae simiir niwitiyin Adi Komii siir siyiu komii saika dig biri nwokin

(Mt 15:1-9)

1 Farisi kamim sima mi kam nhirim siyiu komii ninokninkini ikim, sima om komii Jerusalem hir haiburgigim mi sima ini Jisis saika yamwoniyim.

2 Mi sima kig, kamim siir kigna miriyyim sima pi naei. Sima ina min simiirim bi biri haisokim mi sima krimiir yidiwi wanwiyaeiyim simiir siyiu iir bi sibgu apkim. Mi simiir inam miyyik biri nwokim.

3 Mi Farisi kamim mi Juda hiran iikam homgak ikim, sima simiir yidiwi wanwiyae simiir siyiu imiirar niki tirkripkaiyim. Iya simiir ina op haisok karamae nwowiyyim, sima pi nae niki ae rani. Nangaka.

4 Iya sima maeyaua nae haiginiya maket sair namiyim mapi sima nae sainaki mpa swoki iti. Mi naeyim sima hainaniyim sima pi op nini haisokni karamae nwowi mi sima pi nae rani. Siyiuim sima tiriyim sima siyiu whiruwani biri tirikim. Nangaka. Sima simiir yidiwi wanwiyaeimi siyiu imiirar tirikim simiir digworaekwowim. Mi simiir digworaekwo whiekakim hiriyyar haisok digikim. Mobmir mob mi yhi two ikim sima simiirin bi swoki kimbuwikim.

5 Farisi kamim sima mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim mi sima Jisis siir asi srigim mi sima ti kamim kirir kigna miriyyim, sima krimiir yidiwi

wanwyaemi siyiuim simiir nap karamae dimusi nwowi? Simiir inam miyik biri nwokim, sima isi hiriinanar nonkwo aeyim.

⁶ Mi Jisis siya simiir boinki, biya Aisaia, profet inkamin siya ta yai aiirar niki win boinkikin kimiiramim. Kima niksisaeyakawaiwigm. Siir yokwowa hinina win boinkika,

ti ikam isidin sima kariir inig iir hainanam boiniyim, sima yai ara nhinkini. Simiir kwoinim kanaka biri namasugim. Niingaka.

⁷ Mi kamim simiir siyiu imiirara boinmimauwiyim mpa boini ta yaiya Adi Komii siirga. Mi sima kariir inigin whisariiya hainani mi sima kariir inig iirim naingwo tibmii rani. Niingaka.

⁸ Mi Jisis siya simiir boinki, kima Adi Komii siir siyiuin bidi haiburgigim mi ini kimiir yidiwi wanwyaemi siyiu imiirar napim.

⁹ Mi siya ina boin taraowamin simiirin, kara ina ninokninkinin kimiir niksisaey siyiuin. Mi kima hiriya naingwowi, ti simiir siyiuin siyiu wadiyairgin. Mi wim kima Adi Komii kimiir Wanin siir siyiuin digiumii siir haimriyugigi.

¹⁰ Mi panao kara pi kimiir siyiu iir boinmauu wakae haiginuwi. Biya Moses siya hinina boinkin, kira, kiriir yopii ado sowiirwai yai sibgu wakaeyokna. Mi inkamin siir yopii ad owiir nigbumbuwi mi siirin wi hindara disomaokingi.

¹¹ Mi panao kara pi kimiir siyiu iir boinmauu wakae haiginuwi. Biya Moses siya hinina boinkin, wim kima hinina boinkim, inkamin umir digworaekwokakin mi siya wa hauuwi siir yopii ad owiirin. Niingaka. Siya wi hauu rani. Mi siya ha boini, ti umirin Adi Komiini umirkin kara pi kowiirwai swoki hauu rani. Niingaki, niingakinga.

¹² Mi siya ti inkamin wi sowiirwai whindiriraerar haiginu rani. Niingaka.

¹³ Mi kima kimiir yidiwi wanwyaemi siyiuim simiirar napi mi kima Adi Komii siir yaiya saiir wakaeyim pi borisopi. Mi kimiir siyiu imiirara napama naingwowi. Mi kima ti hiriinan tirim mi kimiir kwoinim hinina naingwowi, kimiir siyiuin kima tiriyin wadiyairgin. Iriig.

Inkamin kwoin biyie nwowiyin mapi miyik nwo rani.
(Mt 15:10-20)

¹⁴ Mi Jisis siya ikam imiir yikiuna mi siya simiir boinki, kima ta kariir yaiya saiirar wakae nonkworinugi.

¹⁵ Diminin inkam ieya nonkwo haiiyin mi ha naeyin, yio inkamin io siya biri hiohaiginuwikin. Niingaka. Mi kwoin biyeyin inkam siir kwoinawu wakaiiyin yio nik rani, pi siya tirbumbugi inkam iirin.

¹⁶ Inkamin winwo rino kakaingim, siya yaimin dimininim ha wakaeyimok.

¹⁷ Mi siya ha haiburgigin ikam isid komiyyin siir mi siya ina yamin omaka. Mi kamim siir kigna miriyyim sima siir srii biyan boiniyio yaiya siya boina saiirim.

¹⁸ Mi siya boinki simiirin, wim kima windi kimiir kwoinim biri naingwo omokikim, aniya? Mi kima tari biri ninokninkinkim, diminin inkam ieya nonkwo haiiyin mi ha naeyin, yio inkamin io siya biri hiohaiginuwikin. Niingaka.

¹⁹ Ti hinin dimininim mhi kwoinan tani. Niingaka. Pi dini siyiu siir namki. Mi mhoiyya pi waisi hir nini ugigi. Ta yaiya Jisis siya boina saiir yaimwokiyaawowa ya hinina, iki naepai naepaiyyim dimin karamaekim kima simiirin hiriya sibae sibae.

²⁰ Mi Jisis siya ina bointiraowin, diminin inkam siir mhi kwoinawu wakaiyyim mapi idowiiya nitinaka mi ti hinin inkamin pi miyik nwo rani.

21 Mi kwoin biyeyim inkamni mhi kwoinawu nwokaiyim mipi hiranka hugrimkripnanini mi inkam iirin pi simar tirbumbugi. Mi sima ti siyiu biyeyim hinin hningim, kwoin biyie naingwo, hi nanae mi hi tauae mi inkam ninitkikaigai aokao mi inkam siyamar naingwona.

22 Wig hainiki nonkwona, kigmair mi digworaekwo biyie biyie ikim mi niksasae mi hindara mwrakboin mi inkamin siyamar naingwonaeyin mi nwirni dimin mi boinbu mi nantamyiriyir mi whaowae diriraerar.

23 Ti digworaekwo biyie biyeyim inkam siir kwoinawu hir nwokaiyim mi iya sima idowiyi nitiyim mipa boiniski. Mi ti hiriinan siyiuin inkamin pi biyie sima nwowi. Iriig.

Nu Finisia hiran wiga saeya Jisis siirim naingwo tibmiiga (Mt 15:21-28)

24 Jisis siya ha hningiyin mi ti om iir haiburgig mi siya nu Taia hir nwowim omim simiir yam. Mi siya omaka ira sair yapnopkainam. Mi siya pi borisopi inkam nwirkin siir kipi ninokninkin. Mi siya asi mi aguprakaiyim wi dig mi owi. Nngaka. Siya wi dig nwo rani.

25 Mi wig ira saeyar wakae Jisis siya ini tir nwowin mi ta wiga sair yinisim yinugiyina yiu biyeyin ini sair hir nwokaiyin. Mi sair apua biri kimiminkika ina yitsisaua Jisis siirim. Mi saeya ini siir igmiiga kingiinar ini akai huniya.

26 Saeya ta wiga nu whiranka saeya Juda wig rani. Saeya nu sim Finisia nu komii Siria hir nwowin mi siir hiranka. Mi ta wiga saeya Jisis siirim srinanae sair yinisim yinugiyina sair nwowin yiu biyeyin siir haiswoniskigiyam.

27 Mi Jisis siya sairin boiniyo yaiya sair boinki, krma biyin yinisimim simiir naeyim simiir tiki hau ae. Krma krimiir yinim simiir naeyim simiir kipi haii mi wra kipi nitkinugi. Nngaka.

28 Mi saeya ini siir yayaka yowarkii boina, Biyan Inkam Komii kiriir yaiya yaimwowaiga. Iki wra sima kingiin nwowiyim mi naeyim pi yin ima nae krimkrinkigii mipi wra ima niunimin aei.

29 Mi Jisis siya sair boinki mi kira ta hinina boina mi kira ha ti swoki am kiriir oma hiriir. Mi yiu biyeyin kiriir yinisima sair nwowin diyio kara bidi hugitkiigiyin. Mi kariir kirie aeyar nwo haiginugika kiriir yinisima wadie asi nwokika. Mi kiriir naingwo tibmiya ini kirie ywowaowa.

30 Mi saeya ha swoki ama sair omaka hiriirin mi saeya ini kigi sair yinisima hi hirar whini. Mi ti yiu biyie sair nwowin bidi yamigusamin. Iriig.

Jisis siya haiswoniskigikin inkam waeyai wngirwiyin

31 Mi Jisis siya ha haiburgigin nu Taia hiran om iirin mi siya om Saidon siir om bopwovar yapam. Mi siya ina swoki amin nu haimii komii whirin Dikapolis hiriir. Mi siya whi Galilia hiriir yapnmbiyam.

32 Mi sima inkam nwirin Jisis siirim yinkikwona apnam. Siya ti inkamin wngirwii waeyagin. Mi sima Jisis siirim srinanae, siir ina ti inkam iir hainiwokmaigiyim.

33 Mi Jisis siya siir nikuunamin mi iikam imiirin hirar haiburgig. Mi ini sowa sower ini owowo. Mi Jisis siir inan ti inkamin siir win aair yaka hopkaigi. Mi yaeyapa ha piginkiyin siir ina iir mi ini ti waeyaiyin siir kwiryae aair yaka hougwokiya.

34 Mi Jisis siya ninomor kou hiriir kaoki mi siya ina iyaeniskigiyin. Mi siir kwoinin ha naingwoyimiyokeyin mi siya siir boinki, Efata, ta yaiya Jisis siirar yaginka. Mi krimiir yaiya hinina boinika, kira wakae!

35 Mi biri kimiminkin ti inkamin siir wina ina wakaeomokiya. Mi siir yaiya ina mi boinomokiya.

³⁶ Mi Jisis siya simiir boinikidukikinki, kima ti diminin inkam nwir kipi swoki boinmauumimin. Mi yim sima ta yaiya siya boin nikidukiya simiir sair biri swoki wakaekim. Niingaka. Yim sima ti diminin ini siirar swoki haigiririr boinamim.

³⁷ Mi sima ini hindara yanaakiyim mi ina boinim, digworaekwo hoimgakim siya tiriiyim pi wadie kinar nwowi. Mi siya inkamin wiingirwii nwoyiyin siir mi diriraerari mi wi wadieyar mi okii. Mi siya inkamin waeyai nwoyiyin siir mi diriraerari wi digar mi owi. Iriig.

8

Jisis siya hauu aeyim iikamim 4,000 kim (Mt 15:32-39)

¹ Mi ta iiya iikam isid komiiyin ina swokini oniyim mi sima nae kara-maekim. Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiirim yikiuna. Mi siya simiir boinki,

² kara ti iikamim simiirsi naingwoyimiyoiki iiyim kwoim sima kanaka nwokaigiyim. Mi sima nae karamae asi nwokim.

³ Mi sima mhiirim nwowi mi kara simiirin ha nikropki simiir oma hiriirin mi nhirim kingiinanki nitki waeyao, yim wi siyu hir pi napakaigai yamisi.

⁴ Mi kamim siir kigna miriiyim ina yowarki boinkiyim siir yai aka, ta maeyauwa inkam karamaeka mi krima naeyim pi papiyankin mi inkiguna haii, ti iikamim simiir hauu aeyamin?

⁵ Jisis siya simiir sriigi, kima bretim pariiga nwokaii? Mi yim ina boinkiyim, krima bretim iriiyar nhisa nwokaii.

⁶ Mi siya iikamim simiir boinki, nu iir grinkin idwokiyim. Mi siya ti bret iriiyar nhiswo simiir haiiyin mi Adi Komii krimiir Wanin siirim boin wadieki mi ina yinibimbirpriiginkiyim. Mi siir kigna miriiyim kamim simiir hauugi mi yim sima ina yapninkwokwo hauuwamim iikam imiir.

⁷ Mi simiir antiou sisimim ha mi haiyim mi Jisis siya Adi Komii siirimim simiirim wara mi boin wadieki. Mi siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki, sima antiousisimim simiirin warar mi hidninkwokwo hauunamim.

⁸ Mi sima ha nae digiyim mi simiir mhiyim ina yaekiniugiyim. Mi ti nae haimii haimiiyim sima naepipiru haiginaowidim, nibim simiir swoki haigiyim iriiyar is.

⁹ Ti iikamim sima iriparin 4,000 kim kasaka rani. Mi Jisis siya simiir yikropki mi sima ina yamim.

¹⁰ Mi siya biri kimiminkin siir kigna miriiyim kamim simaka kwirii namim i aiirin. Mi sima nu Dalmanuta hiran maeyau aiirim yam. Iriig.

Farisi nhirim Adi Komii siir dimin komii komiiyim simiir kigam sriigim (Mt 16:1-4)

¹¹ Mi Farisi kamim sima yai Jisis saikar yinkinwaomwarki boin. Mi sima siirim boinki, kira ninomorani dimin komii komii nhirim krimiir wiisimauu mi krima nwoki inokninkini kira Adi Komii siir yinisimkin. Mi sima siiram kinankiugim.

¹² Mi Jisis siya ha nyieniskiigiyim mi siir pua ini hikak warar ywokiya. Mi siya ina boinin simiirin, ti iikamim ta ii aiir nwowim, kima ti dimin komii komiiyim simiir kigam dimusi kauwok boinanaekim, ha? Kara kimiirin tisa boinkiyin, kara wi yaeya dimin komii komii nhirim simiir swoki diriraerarki rani, ti iikamim ta ii aiir nwowim simiiramim. Niingaki, niingakiinga.

¹³ Mi siya simiir haiburgikin, ini i aiir swokani apni kwirii namim whii yarmiiya hiriir swoki iyikidnaidamim minkin. Iriig.

Farisi mi Herot sima niksisaekim simiir mi simiir yaiya ini ti yisin bret niyopiiniyin siir hiriinan ywowa
(Mt 16:5-12)

14 Mi kamim siir kigna miriirim sima pi naingwo owouugikim. Mi sima bretim wara biri nankin hainanikim. Niingaka. Mi sima bretin hara nwokai twonau hirin.

15 Mi Jisis siya simiir boiniyokin, kima sibgu mantirao! Farisi kamim simiir diminin bret niyopiiniyin yisin wi siir kipi kigna diriraerar. Mi Herot siirin iriipi hiriinan. Mi kima ti simiir hiriinan siyuiin siir kipi nap!

16 Mi sima sima whrie boinam, krima bret karamaekim mi siya ta yai hinina krimiir asi boinkikin.

17 Jisis siya ina ninoknankinin siyiu biyeyin inkam nhirim sima tiriyin. Mi siya simiir boinki, kima hinin yai dimusi whrie boini, krima bret karamaekim? Mi kima tari biri naingwuwoknakim? Mi tari kimiir kwoinim ini hu habni kwoinan ywowim, aniya?

18 Kima nhwokakairgim mi kimiir nhwom ti digworaekwo imiir kig rani, aniya? Kima wuingakairgim kimiir wuinim wakae rani, aniya? Mi tari kimiir kwoinin ini yaingwwo owouu iuguskiyim, aniya?

19 Mi iya kara ninibimbir priiginim bret iriiriyarim 5,000 iikamim simiirim mi kima nibim pariiga haigi ti bret haimii haimiirim kima naepipiru haiginim? Mi sima boin, nim krima nibim iuur isa yae haigi.

20 Mi iya kara ninibimbir priiginim bret iriiriyar nhiswo 4,000 iikamim simiirim, kima nibim pariiga yiu haigi ti nae haimii haimiirim kima naepipiru haiginim? Mi yim ina boinim, krima nibim iriiriyar isa yae pipiru haigi.

21 Mi Jisis siya simiir boin mi kima tari kariir kirie aair biri ninoknankinkim, aniya? Iriig.

Jisis siya haiswoniskigiyin inkam nwirin om Betsaida hirankin

22 Mi sima om whirin Betsaida hiriir yimbiam. Mi hiran inkam nhirim sima inkam nhwokwisae nwirin Jisis siiram yinkikwona apnam. Mi sima Jisis siirim boinki, kiriir ina ti inkam nhwo kwisaeyin siir donkwoki.

23 Mi Jisis siya siirin om mwisa hiriir yinkikwona apnam. Mi siirin haningin yasaiginugi Jisis siya. Mi siya siir ina siir yaka onkwoki mi siya ina sriigiyin siirin, kira digworaekwowim ina kigomokiyim iyie? Niingaka. Aniya?

24 Mi tiki inkamin siir nhwonain ina kigomokiyin. Mi siya boin, kara inkam nhirim siiririn ina kigim. Mi siya boin, kara simiirin paenan kigi mi sima ina napriririm.

25 Mi Jisis siya ina ina swokini onkwoniyin ti inkamin siir nhwo iir. Mi taka iya ti inkamin ini haningi sibgu anaokigomokiyin. Mi siir nhwonain ini biimiyakinkiyin. Mi digworaekwo hoimgakim siya kigiyim waugi biri kimirkaigikim. Niingaka. Inidowiiyar ywokiyim.

26 Mi Jisis siya ina yikropkiyin siir omaka hiriir. Mi siya ina boinkiyin, kira pi om hir kipi swokini apririr iu. Pi kira namkin mipi kiriir omaka dapiiyam iuguski. Iriig.

Pita siya boinkin Jisis siya Kraiskin

(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

27 Jisis siya kamim siir kigna miriirim simaka nhinam, ti omisisimim ti om komii yowir kingiin nwowim, Sisaria Filipai simiirim yam. Mi Jisis siya siyiu hirar sap srii yam kamim siir kigna miriirim simiir, iikamim sima kariirin panina naingwokim, ha?

28 Mi sima siirin ina boinkiyim, nhirim kiriirin hinina dapikim, kira Jonin baptaisiyin siya. Mi nhirim hinina dapikim Ilaia mi nhirim sima hinina boini, kira profet inkamkin.

29 Mi Jisis siya simiir srii mi wim kima kariirin paniina naingwowi? Mi Pita siya siir yai aka hinina yowarkii boinki, ni kira Kraiskin, inkamin inkam whinkinsiis haiginiuwiyin mi siya.

30 Mi Jisis siya simiir boinikidukikinki, kima ti diminin inkam nwirin kipi swoki boinmausran. Iriig.

*Jisis siya min boinmauugin siya nao nami mi siya ninsiin idwo aeya
(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)*

31 Mi Jisis siya haningn boinmimauubwakainam kamim siir kigna miriyyim simiirin. Mi siya boin, ninomor kou hiranki nitin inkamin karaingn. Mi kara wi hik kimbipisu kasa hai rani. Mi inkam adiyaowaeyin siyiu komii kigriraowiyim mi inkamin naemin krimiirsi ninkin imiyyaeyin Adi Komii siir pris mi kamim Adi Komii siir siyiu komii iir ninokninkin ikim. Mi sima wi digiumii kariir haimriyugigi. Mi kariirin wi sima nisomaoki. Mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi ie hirankin. Kara ini kimiir inkam komii yauni oniyin mi ini inkam kinar swoki owin. Jisis siya hinina boinkikin.

32 Yaiyim Jisis siya boinim, siya biri nimprio boinkin. Nningaka. Siya ini idowiyar boinmauu wakaekiyin, siya biri nimprio boinkin. Nningaka. Mi Pita siya siir yikiunanam mi siya ini siir yani ikuin.

33 Mi Jisis siya ha haiyug kaokiyin kamim siir kigna miriyyim simiir mi siya Pita siir ywo io. Mi ina boinkiyin, Setan kira kariir digiwa damki! Kira Adi Komii siir bi ninokninkin. Nningaka. Kira inkami kwoinin siirrarar ninokninkin.

34 Mi Jisis siya iikam whiekakim simiirim yikiuna, sima siirim nitim. Mi kamim siir kigna miriyyim simiirim warar yinkin ikuuna. Mi siya simiir boinki, inkam nwirin kanakar niti mi siya siir digworaekwowim simiiram kipi naingwokwonanae ti aingwo owou. Mi siya siir piu aiirsi kipi naingwoyimi yok mi siir piu hik kimpipisukak dwo. Mi siya ti paeyin hiiniya nrio ninkin kara haiyin siir hiriinan hik aiir haii mi siya kariir mhoiyya wi haini wit.

35 Mi inkamin siir piu aiirsiya naingwoyimi yoknanaeyin mi tiki inkam hiriinanin siya wi omwai waiya rani, siya wa kigugu iuguskii. Mi inkamin siyama naingwona karam nwoyiyin mi naonam minsi nidid karamae nwoyiyin yio wi hiriyyar nokwoyokiyokii.

36 Mi inkamin ti nuin siir digworaekwo hoimgakim simiir haii mi siya ha nao nami mi ti digworaekwo whiekakim siirin wi simar whin diriraerar naowidi, aniya?

37 Ti inkamin digworaekwo hoimgakakim mi siirin wi sima swoki sainiyoknanaowidi omwai waiyamim? Nningaka.

38 Ti iikamim tiki nwoyim sima siyiu miyik tir tani, simiir iga hinda tinda nokwowikim mi sima Adi Komii siir yaiya digiumii haingigi. Mi inkam nwirin krimaka nwoyi mi siya yaewan kindiyu wani mi siya kariir yai aiirin warar mi kindiyu wani. Karaingn ti inkamin ninomor kouanin biyya kimiir tir nikauni onakiyiyin. Mi mhoiyya kara swoki iti nua triir mi kara wi yamdiyar swokauni kindiyu wani ti inkam iirin. Mi iyya kara swoki iti mi wi kariir Adi Komiiyiyin siir dimin kirie komiiyiyin paenan niuwaiyiyin, wi saikar ninkin iti. Mi Adi Komii siir paekwosimin kintid kintidaniam ninomor kou hiranim wi saikar ninkin owi. Iriig.

9

¹ Mi Jisis siya simiir boŋki, kara kimiirin yaimwowa boŋkii, ti kam nhirim krimaka nokwoim, sima wi niki ao rani. Niingaka. Wa niki owi. Mhoiyya wa kigwini Adi Komii siya wi iikam hoimgakim simiir Biyyan Inkam Komii nwowi simiir kigriraowam. Mi siir kirieya wi warar ninkin iti. Iriig.

Jisis siir piua ya ini saa yimbiamkiya
(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

² Mhoiyya iiyim iriyyar kwira yamki mi Jisis siya ina yikiunamin Pita Jems mi Jon simiirin. Mi sima mhuu whirin siir iinainam. Ti mhuuin haruwa rani, ini kougi kou hirar nwowin. Mi simasimar ini owiu ti mhuu iirin. Mi Jisis siir piua ina kisinakiya simiir whwonkam idar. Mi siya ini yaeya piu ywokiyyin.

³ Mi siir yuis minim ini whisinin ywowim mi sima ini namnaminan ywowim. Inkamkin hūsokiyim yuisim hiriinan whisinin hiriinan imbiyamikim. Niingaki, niingakiinga.

⁴ Mi Ilaija Moses sowa bidi bidinan inkamko mi sowa warar yimbiam. Mi sowa ini kigiū sowa Jisis saika boina.

⁵ Pita siya ti hiriinan diminin siir kigin mi siya ina boŋkiyyin Jisis siir, dimin taemin nowomwarkaiyyuan inkam! Wadieka, krīma tirirar nwowim mi krīma amirim kwoima miri ira Mosesnika mi ira Ilaijanika mi ira kiriirga.

⁶ Sima tiki kam nwoimim ini nididkakar ywokiyyim. Mi Pita siya taka yaiya nhin nhin asi boŋkikin.

⁷ Mi wau kwira ha nita simiir yauni kiikiirinuni. Mi yai kwira waunau hirar yimbiamki ina boŋkiya, tikiinin kariir yinisimkin kariir kwoinin ini siiramar naingwokwonanaeyin, kima siir yaiya sair wakae.

⁸ Mi kamim siir kigna miriyyim sima ina dikaoraekaokiyim mi sima inkam nwir biri ninkin kigin. Niingaka. Sima Jisis siirar kig, simaka saisar nwowi.

⁹ Mi mhiukiu hir haiburgigim mi ha niunaiiniyyim mi Jisis siya ina swoki kauwok boin taraokiyin. Ti diminin kima kignamin wi inkam nwirni kipi swoki boinmauumimin. Niingaka. Kima kariirama tiki o. Inkamin ninomor kouanki niti kariiram. Iya siya naonami mi siya swoki insiin idwowi ie hirankin mi wi haning boŋkiki ti diminin kima kigin.

¹⁰ Mi sima ini ta yaiya sairar yaingwokwokaiyyim. Mi simasimar boin, saeya ta yaiya ie hiranki nnsiin idwonaniya saeya dimu yaiga, ha?

¹¹ Mi sima Jisis siir srii, sima ti kamim siyū komii ninokninkininiyyim sima hiniin dimusi boŋkim, biyyin wi Ilaija siya niti, ha? Mi inkamin krimiir whinkinsiisiyyin Mesaia yio wi mhoiyya niti, ha?

¹² Jisis siya simiir boŋki, hiiipa! Kaimwoirga. Mi bi wi Ilaija siya niti digworaekwo hoimgakim simiir diriraerarkwokinam. Yokwo Komiiya ya hiniina boŋka, ti inkamin ninomor kou hiranki niti siya iriipi hiriinan yaigakin. Ta Yokwo Komiiya saeya hiniina boŋkika, ti inkamin ninomor kouanki niti, wi hikpai hikpai kasa hai rani. Mi sima siirin wi yai miyyik swoki boin tani, aniya?

¹³ Kara kimiirin tisa boŋkiyyin, Ilaija siya bidi yitin. Mi kamim simiir kwoin imirarar napim mi sima siirin siyupai siyupai haning tirbumbuninkin haiginu. Mi Yokwo Komii saeya hiniina boŋka Ilaija siirin. Iriig.

Whran nwirin yiu biyiekakin Jisis siya haiswoniskigigin
(Mt 17:14-21; Lk 9:37-43a)

¹⁴ Mi ti kam nwoimim ina swoki itim, ti kam nhirim Jisis siir kigna miriyyim simiiram. Mi sima ini simaka swokini owiwwim. Mi sima kig, iikam isid komiyyin simakar nwowi. Mi kam nhirim Adi Komii siir yai ninokninkiniyyim sima Jisis siir kigna miriyyim kamim, simakar ninkinwamwarki boini.

15 Mi ti iikam hoimgakim sima Jisis siir kigwanim mi sima ina yanaawanim. Mi sima siirim iwitnam. Mi sima siir ini boiniu, hie! Akamwai!

16 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir sriigi, kima ti kamim Adi Komii siir yai ninoknankiniyim simaka dimu yai boinaikim, ha?

17 Mi inkam nwirin ti iikam isid komiyyin simakar nwowin mi siya Jisis siir yai aiir wakae boinki, hae, dimin taemin nowomwarkaiyyuan inkam! Yinisimin yiu biyie waeyai mikrimin ini siir nwowin. Mi kara siirin kiriirim asi nikunankin.

18 Inokinokin ti yiu biyeyin pi siir piu iyyam mi siirin pi siya nitirimtiowi. Mi siir yaiya yaeyopa hapi whopiigi nakii ibirgini. Mi siya siir big imiirar swoki aegiyimgiyiki. Mi siir pua iki kirie namwoiuiwym, swoki onkwo sipkaiwym. Nningaka. Mi kara kiriir kigna miriyyim kamim simiirim boinkin, ti yiu biyie iirin sima mi haiswoniskiigiyim. Mi sima dig biri nwokim. Nningaka.

19 Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya iikamim simiir yaiyaka yowarkii boinki, kima ti iikamim naingwo tibmii karamaekim! Nningaka. Wim kima ti hinin hikim kariir hauuwi. Kara iyyim kimaka wi pariiga nwowi ti hik imiir haiyim, ha? Kima yinisimin kariirim wikiu nanani.

20 Mi sima ti yinisimin Jisis siirim yikiunani. Mi yiu biyeyin Jisis siir kigin mi ti yinisim iirin hanngi haigitirimtio. Mi yinisimin nu iirar yikiwariyimiyyokin mi ina diwartaewarnamin. Mi yaeyop biyieya hapi whopiigi nakii ibirginkan siir yaiya.

21 Mi Jisis siya siir ad iir sriigi, iyyim pariigim siya hiriinan nwokaiwym, ha? Mi siir adin ina boinkiyin, iya siya yinisim sapisapar nwowin sairar nwobwakainakin.

22 Inokinokin ti yiu biyeyin siya haigitirimtio nanaei siirin mi pi paeya mi itkaigi mi pi opa mi itmaigi siya siir tio aokiyamar tirkin. Mi kira dig nwowi mi kira krimiirsi daingwoyimiyyok mi krimiir whindiriraerar haiginu!

23 Jisis siya boinki siirin, haipa! Kaimwoka! Mi kira ina naingwo tibmiyyin siiramin, aniya?

24 Mi ti yinisimin siir adin biri kimiminkikin ina kauwokiyin kara bidi yaingwo tibmiyyin mi kariir naingwo tibmiyya komii rani! Kira kariir naingwo tibmiyya sair kinsis haiginugi kirie nwokiyam!

25 Mi Jisis siya kig iikam isid komiyyin namwoniyin. Mi siya ti yiu biyeyin siir asi nikwao boinkikin, kira ti yiu biyie waeyai wungirwii tirbumbu haiginuiwym kara kiriir boinki, kira ti yinisimin siir diuguski. Yio hinin kipi tirbumbu haiginu. Mi kira siir piu kipi swoki omimin.

26 Mi yiu biyeyin ina dikauraekaukiyin. Mi siya ti yinisim iir haigitirimtiogig. Mi siir pua ina yinkinimniskakiya mi siya ina yamin. Mi ti yinisimin siir pua ini naoni punan ywokiyin. Mi iikam nhirim sima boin, siya bidi yaonamin.

27 Mi Jisis siya siir ina aiir nonkwo kininsiin okwokiyin mi siya ina yinsiin okwokiyin.

28 Mhoiyya Jisis siya omaka namim mi kamim siir kigna miriyyim sima ina sriyyim siirin, krima dig nwo karamae dimusi nwowi? Yiu biyie simiir ninimniskaiwym, ha?

29 Mi siya simiir boinki, Adi Komii siirim srii boina sasairga ti yiu biyie siir ninsikiigiyin, dimin whirin dig nwo rani. Iriigi.

*Jisis siya kwisaka ina swoki boinin siya wa naonami
(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)*

30 Mi sima ti om iir haiburgigim mi nu Galili hiriir yapriokinam. Mi Jisis siya pi boriisopi inkam nwirkin siir ninoknankinim, maeyauwa siya nwowa.

³¹ Mi siya kamim siir kigna miriyyim simiirin haningi sibgu siboboiniu haiginiu, inkamin ninomor kouanki nitin siirin wi siya nikropki simiiram, sima nisom aokiyam. Mi siya iyyim wi kwoima nwokwowaki ienau hirin. Mi siya wa swoki insiin idwowi.

³² Mi sima biri ninokninkim ta yaiya siya boina. Mi sima siir sriyam tirkim mi sima ini siirsi swoki ididim. Iriig.

Yipikin siya kougikou nwowin, ha?

(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³ Mi sima om Kapeneam hiriir yimbiam. Mi sima omaka bidi yapninpokainamim mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir ini sriyiu, kima siyiu hirin dimu yai napboinainikim, ha?

³⁴ Mi sima ini yai mikrimar yokwonainmimikim. Yim sima siyiu hirin min napboinainikim, yipikin krimiir kou nwowin, ha?

³⁵ Mi Jisis siya ha nidwowin mi siya kam iuurnwiso siir kigna miriyyim simiirim yikiuna, sima nitim siirim. Mi siya ina boinkiyin, inkamin kimiir kou nwowam naingwowi mi siya wi siyamar kipi naingwona. Siya hiniina daingwo, an kara ikkamim simiir aowa dwo.

³⁶ Mi siya yinisim sapisapin nwira yinkikwona apnani mi simiir bopwoniya hirar ini okmwın okwoni. Mi Jisis siya yinisimin siir ina aiir yonkwo mi siya simiir boinki,

³⁷ Inkamin kariirim naingwowi mi siya yinisim nwir kigriraowi mi siya kariirar kigrirao haiginiu rani. Niingaka. Siya Adi Komii siirin wara mi kigriraowi, siya nikropkikin kariirin mi kara ha nitkin. Iriig.

Inkamin io krimiir nwo karamae nwowiyin mi wi krimiir nomiyyau nwowi
(Lk 9:49-50)

³⁸ Jon siya Jisis siir boinki, dimin taemin nowamwarkaiyyuan inkam! Krima inkamin nwira kigi, yiu biyieyim simiir ninimniskiiyin kiriir inigin siir kirie aiir. Mi siya krimaka biri namasugin mi krima siirin asi boinikidugin siya wi yiu biyie pi ninimniskiiisi.

³⁹ Jisis siya Jon siir boinki, krima siir kipi nikidu! Inkam nwirin kariir inig iir tiri dimin komii whir mi siya kariirin wi yai biyie wara nankin boin tani.

⁴⁰ Inkamin io krimiir nwo karamae nwowiyin yio siya krimiir nomiyyaugin.

⁴¹ Kara kimiirin yaimwower boinki, wim kima Kraisni isidgim mi inkam nwirkin kimiir hauu kwiyaei op mi ti inkamin digworaekwo wi ta mi aiirsi haii. Mi ta yaiya, ya yaimwoka. Iriig.

Siyiu biyieki nipiyaokigin inkamin siir naingwo tibmiyya
(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴² Mi inkamin ti yinisimin siir whinkiyopsibgi haiginiuwi, ta naingwo tibmiyya Adi Komii siiram sairin mi bi siya mi aonami yai karamaeka. Mi ti hiriinan inkamin siiram siya komii nhira hai siir ni iir nomborugiyam. Mi siirin wi whii komii solwara hir tani omboru kimai whiridgi.

⁴³ Mi kira ha naingwowi in kiriira sairin siyiu biyie ti tirhaiginiu mi kira sairin kaigrıp itkiigi. Mi kira ina kwiruwa sasa mi onami ti omin Adi Komii siya kigriraowiyin siir iikam whiekak imiir siirin wi wadieyar mi owi. Mi kiriir ina kwiso hiriyyar nwokripkaii mi wi siyiu biyie sowa tiri. Yio ti hiriinan siyyuin, siyiu miyyik rani. Mi kiriirin wi sowa nipiyaokinami maeyauwa paeya nutingi karamae nwowiya sair hiriirin. Mi tariigina ya miyyik rani.

⁴⁴ Mi ta maeyauwa sair hirar iyyim biri swoki aokaowikim. Niingaka. Mi wi inkami kip sima naei. Mi paeya hir mi iuiya, biri swoki iutingimimnika. Niingaka.

45 Mi kira ha naingwowi iga kiriira saiirin siyiu biyie ti tir haiginu mi kira saiirin kaigrip itkaigi. Mi kira iga kwiruha sasa mi onami ti omin Adi Komii siya kigiraoowiin siir iikam whiekakim simiir mi siirin wi wadieyar mi owi. Mi kiriir iga kwiso hiriyyar nwokripkaii mi wi siyiu biyie sowa tiri. Yio ti hiriinan siyiuin, siyiu miyyik rani. Mi kiriirin wi sowa nipiyaokinami, maeyauwa paeya niutingi karamae nwowiya saiir hiriirin. Mi tariigina ya miyyik rani.

46 Mi ta maeyauwa saiir hiran iyyim biri swoki aokaowikim. Niingaka. Mi wi inkam kip sima naei. Mi paeya hir mi iuiya, biri swoki iutingimiminika. Niingaka.

47 Mi kira ha naingwowi nhwona kiriirin siirin siyiu biyie ti tir haiginu mi kira siirin habitkaigi. Mi kira nhwona nhuruwa sasar mi o nami, omin Adi Komii siya kigiraoowiin digworaekwo whiekakim simiir, wi wadieyar mi owi. Mi kiriir nhwona nhiswo hiriyyar nwokripkaii mi wi siyiu biyie sowa tiri. Yio ti hiriinan siyiuin miyyik rani. Kiriirin wi sowa nipiyaokinami maeyauwa paeya niutingi karamae nwowiya saiir hiriirin. Mi tariigina ya miyyik rani.

48 Mi ta maeyauwa saiir hiran iyyim biri swoki aokaowikim. Niingaka. Mi wi inkam kip sima naei. Paeya hir mi iuiya, iriipi hiriinan bi swoki iutingimiminika. Niingaka.

49 Paeya wi iikamim simiir idwovar nikrimkrinkinami wa krima nikrimkrinkiniyin siir hiriinan.

50 Wa siya dimin wadiekin. Mi wa siir hiiya dig nwokiyyim mi kima wi panina swoki tiri ti wain siya hiigak swoki okiyim? Kimiir kwoinin hii karamae nwoyiin wain siir hiriinan kipi nwo. Niingaka. Kima ti wa kibiyin hiigak nwoyiin naemin sibgu pridaeyin mi krimiir kwoinim hiriinan dwo. Mi kima, kimiir nomiiyauim simaka kwoin hiinsima nwoki owi. Iriigi.

10

Jisis siya wig haniki nonkwonani siyiuin siir boinmimauugin (Mt 19:1-12; Lk 16:18)

1 Jisis siya ta maeyau aiir haiburgigin mi siya ina yamin Judia simiir nu komii iir. Mi siya Jordan ie mirmi hiran om imiir yam hir nwo imiir. Mi iikam hoimgakim ina swoki itim ini saikar swoki amwoniyim. Mi siya inokinokin simiirin Adi Komii siir yayim biya siya niki owomwarkaiyiuim mi ini simiirar swoki owomwarkaiyiuin. Siir siyiuin hiriyyar tirikin.

2 Farisi sima ha nitim mi sima Jisis siiram ini ikunani. Mi sima siir srii, krimiir siyiuin wadieki pi yamisi owin siir wig aiir sopkiyyim, aniya? Mi sima Jisis siiram kinankiuwam tirkin.

3 Mi Jisis siya ina yowarki boinkiyin simiir yai aiirin, siyiu komiiyin biya krimiir brougaeyin Moses siya hauugiyin krimiir mi siya panina boinkikin, ha?

4 Mi sima boin, Moses siya wadie bidi ywokiyyin. Inkamin yokwo win hauugi siir wiga saiir sopkiyam mi saeya wa swoki ami saiir pomou adim.

5 Mi Jisis siya simiir boinki, kima pi nantamyriyirkim kimiir siyiu inakar. Mi Moses siya ti siyiu komiiyin kimiirin yokwo hiriinansi win hauugikin. Siya Adi Komii siir siyiuin tani. Niingaka.

6 Bidi bidiniyarin Adi Komii siya nonkwokwokiyyim digworaekwo hoimgakim mi siya ina yinkin onkwokwokiyyim wiggam sowerwai warar.

7 Mi kamin siir yopii ad owiir asi haiburgigi mi siya siir wigaka asi namasu kripkaii.

8 Mi sowa wi piu kwiruwar nwoi. Mi sowa wi yapa yapa nwo rani. Niingaka. Siya mi saeya sowa wi hinina nwo rani, yapa yapa. Niingaka. Sowa wi piu kwiruwar nwoiski.

⁹ Dimin'in Adi Komii siya nokiyoymasugiyin inkamki siir nikripim wi dig nwo rani.

¹⁰ Mi mhoi'ya sima omaka hiriir swoki amim mi siir kigna miri'iyim kamim sima srii siirin ta yai aiiram'in.

¹¹ Mi siya simiir bo'inki mi ti inkam'in siir wig aiir sopkii mi siya yaeya wig nonkwonaei, yio ti kam'in siir wig aiir sopgigin. Mi siya siir bi'yan wig aiirin siyiu miyik biri tirikikin.

¹² Mi wig ira saeya sa'ir kam iir sopgigi mi yaeya kam nini owi'uiwi mi ta wiga saeya pi sopgika sa'ir kam iirin. Mi ta wiga saeya sa'ir bi'yan kam iirin siyiu miyik biri tirigika.

Jisis siir dimin miyik miyikim yinisisimim simiir hauu piuai haiginiugim pi'ainan

(Mt 19:13-15; Lk 18:15-17)

¹³ Mi sima yinisisim sapisap n'hirim Jisis siirin yinkikwona apnani. Sima minam naingwokim, siir ina simiir nonkwokiyim. Mi kamim siir kigna miri'iyim sima io simiir ywoki.

¹⁴ Jisis siya hiriinan kigiyin siir kwo'inin miyik biri naingwokikin. Mi siya simiir bo'inki, kima ti yinisisimim simiirin kariirim kign'inkinki yimbi niti kariiram. Kima simiir kipi nikidu naowid. Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin ti hiriinan yinisisimim simiirgin.

¹⁵ Kara kimiirin yaimwowa bo'ini, inkam'in Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin siir namim naingwowi mi siir naingwo tibmiiya yinisisim praigakni kwo'inan dwo. Mi Adi Komii siya wi siirar sibgu kigriraowi. Mi siir kwo'inin hiriinan nwo karamae n'wowi mi siya wi ti omin siir nap'ninopkainam tani. Ni'ngaki. Ni'ngaka.

¹⁶ Mi Jisis siir ina simiir yonkwo. Mi siir ina ha nonkwowa mi siya simiirin ina wh'inkinsiis haiginiuin. Iriig.

Inkam'in digworaekwoki naokingugunankai ikin

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷ Jisis siya ha napnam'in mi inkam n'wirin siirin iwit nani. Mi siya ogmwo siir igmi'ga kigiina ini akai hiuni. Mi siya siir s'rigi, dimin taemin nowomwarkaiyi'uan inkam kibi! Kara wi pan'ina tiri kwo'inbudin omwai waiyayokiyokiiyin inok'inok siir haiyamin, ha?

¹⁸ Jisis siya siir bo'inki, kira kariirin inkam wadie dimusi nikiugin, kiriir kwo'inin ha naingwokim kanakanairgi ni'uiwi inkam wadieyin, aniya? Adi Komii sasa'rgin inkam wadieyin.

¹⁹ Kira ti siyiu komiiyin siir b'idi yinokn'inkin'in: Kira inkam kipi nit mi wig kipi sop mi kira hai kipi tauae mi kira inkam n'wirni kipi niksisa' bo'in hu'riyiu. Mi kira kiriir yopii adwo s'wiirwai aowa dwo.

²⁰ Mi ti inkam'in siya Jisis siir bo'inki, dimin taemin nowomwarkaiyi'uan inkam! Kara yinisisim sapisapar nwonaniyin mi tisa nad'igniyin. Kara ti siyiu komiiyin siirar napikin.

²¹ Jisis siya siir kigin mi siir kwo'inin ina yaingwo bunan siirsi. Mi siya siir bo'inki, dimin wh'ir tir karam kira n'wowin. Kira kiriir digworaekwo ho'ingakim tiri hainaki inkam n'hirim sima sainim. Mi kira umir simiir haii mi wi inkam paeprikabim simiir hauu. Mi mhoi'ya kira Adi Komii siir omin siya kigriraowiyin digworaekwo ho'ingakim simiir, siir hirin wi dimin miyikakar mi owi. Mi kira kariir mhoi'ya wit.

²² Ti inkam'in ta yai aiir wakaeyin mi siir whwonkam'in miyik biri swoki onamkin. Mi siir kwo'inin ini hikakar ywokiyin. Mi siya hikak dimusi biri n'wokin siir digworaekw'wim kasaki waeyao.

23 Mi Jisis siya ina kaoyokiyokiiyiin. Mi siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki, inkamin digworaekwo hoimgakakin siya wi minan miriinama Adi Komii siir omin siya kigriraowiyin digworaekwo hoimgakakin siir napnoppkainamim. Whisarii rani, simiir kwoimin ini simiir digworaekwo imar nwowim. Sama pi boriisopi inkam nwir hauuwim.

24 Mi kamim siir kigna miriiyim sama ta yai aiir wakaeyim, sama ini hinda yanaakiyim. Mi Jisis siya ina swoki owarkii boinkiyin simiir yai aiirin, ti yinisimim inkamin Adi Komii siir omin siya kigriraowiyin digworaekwo hoimgakakin simiir kigriraowiyin siir hiriir nami, siya wi minan mirii nami.

25 Mi hab saeya tidiyinin yuis panyin siir no iir ninoppkainamim wi dig nwo rani mi inkamin umir digworaekwo whiekakakin siya wi ta haba minan saeya miriia sair hiriinan mi mirii rani. Nningaka. Siya wi mi komiig komii mirii nami Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin siir hiriir namamin.

26 Mi kamim siir kigna miriiyim sama ini hindara yanaakiyim. Mi sama, sama sama yomboin amboinam mi hiriinanki niuwi mi wi nhanga haii kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyiin inokinok, ha?

27 Mi Jisis siya simiir kaokiyin mi ina boinkiyin, inkam wi dig nwo rani. Adi Komii krimiir Wanin siya wi digar nwowi. Adi Komii sasar whinkinsis haiginuwi siirin, ti dimin taeminim.

28 Mi Pita siya Jisis siir boinki, waka! Krima digworaekwo hoimgakim bidi haiburgigim mi krima tisi kiriiir mhoiia nitim.

29 Mi Jisis siya boin, kara kimiirin yaimwowa boini iikam whiekakim kariirim naingwo tibmii mi ha haiburgigi ti digworaekwo hiriinanam, omaka, nomiiyau yokman, apu, adi, yinisim mi numir

30 mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan, digworaekwo homgak imiirar swoki hauu kiyiuiwi, kamim kariir kigna miriiyim kimiirin. Mi kima wi dimin kasa hai rani. Wi ti hiniin digworaekwowim simiir hai. Omaka nomiiyau, yopii, yokman, yinisim mi numir, taka iya kam nhirim siyu biyie wi kimiirar mi tirbumbugi. Mhoiia kima wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyiin wi siir haii.

31 Mi tariinanin kam nhirim inigak nwowim mi sama mhoiia simiirin wi aowa nikworinugigi. Mi ti kamim aowa nwowim, mhoiia wi inigak sama nwowi. Iriig.

Jisis siya kwoimaka ina swoki boinin siya nao nami mi siya wa swoki #nsiin idwowi

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

32 Sama om komii Jerusalem hiriiram yapnam mi Jisis siya simiir biya yankwokin. Mi kamim siir kigna miriiyim sama ina yanaakiyim. Mi ini sama simar yomboin ididnamim. Mi iikamim simiir mhoiia napkiyim sama ini nididkakar mi owim. Mi Jisis siya kam iur nwiswo siir kigna miriiyim simiir yikuna. Mi siya simiirin hanngi boinmimauu diminin mhoiia siir tiranin.

33 Mi siya boin, waka! Tariinanin krima om komii Jerusalem siir niyami. Mi prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim mi sama inkamin ninomor kouanki nitin saikan wi yaigaka mi owi. Mi sama wi siir nisomaowama boinaii. Mi sama wi Juda iikam tani wi simiiram nikropki sama nisomaowam siirin.

34 Mi siya siirin yai bibiyie wi hanngi mi boinaiginuwi. Mi yaeyop wi siir mi yasi mi siirin wa mi tiowi mi siirin wa mi itaoki. Mi siya iyo wi kwisa nwokwowaki enau hirin. Mi ii kwoimaka siya wa swoki insiin idwowi. Iriig.

Jems Jon sowa inig komiigak nwowam sriigo
(Mt 20:20-28)

³⁵ Mi Sebedi siir yinisim nwiswo Jems Jon sowa Jisis siirim yit mi siir ini boini, dimin taemin nowomwarkaiyiawan inkam! Mi krira dimin whirin kiriir sriiyam mini. Mi nikrira minam naingwowi ti diminin kira kiriir tirkiyim.

³⁶ Mi siya sowiir boinki, kowa dimuam naingwowi, kara kowiirin dimu minkiyim?

³⁷ Mi sowa siir boinki, iya kira Adi Komii siir om hiran digworaekwo hoingakim simiir kigriraowi mi kira kririirin wi haningin dimbingi, nwirin wi iniga dikmwon idwo mi nwirin wi yaioyaeya timi okmwidwo.

³⁸ Mi Jisis siya sowiir boinki, kowa tari biri sibgu ninokninkinko ti diminin kowa sriiyin kariir? Mi kowa ta hika kara haiya sair hariinan hika wa haii? Mi kowa wi digar nwowi ti mob opkakin kara kwiyaein siir kwiyaeim? Mi kowa wi digar nwowi kariir hariinan op baptaisim, aniya?

³⁹ Mi sowa siir boinki, nikrira wi digar nwowi. Mi Jisis siya sowiir boinki, kaimwoka ti op mobin kara kwiyaein mi wo kowa wa timi kwiyae. Mi ta opa kara baptaisa, wo kowa hariinan wa timi baptaisa.

⁴⁰ Wi nhinga namisi idwowi kariir iniga mi kariir yaioyae aka. Ti diminin yio kariir dimin tani. Nningaka. Wi Adi Komii kririir Wanin siyar hidi simiirin. Mi wi nhinga namisi idwowi iniga yaioyaeya.

⁴¹ Mi kam iurim Jisis siir kigna miriyyim sima ta yai aiir wakaeyim mi sima io prasee bi swoki okim Jems, Jon sowakan.

⁴² Jisis siya simiirim yikiuna, sima siirim nitim. Mi siya simiir boinki, kima bidi yinokninkinim inkam komiiyin omom omom kigriraowiyin sima nikworinuwi wi digar nwowi. Mi sima inokinokin mi wa hauanaei.

⁴³ Mi ti siyiu hininin yio kimiir tir kipi nwo. Nningaka. Mi inkam nwirin kimiir yaowae nwowim naingwowi mi siya whisarii mi prii miriyyan inkam dwo. Kimiir mi imiir whinmiriyyam.

⁴⁴ Mi inkam nwirin kimiir biyan inkam nwowam naingwowi mi siya inkam niganan dwo wigkam whiekakim simiir mi imiir whinmiriyyam.

⁴⁵ Mi ti hariinan inkamin ninomor kou hiranki nitin siya minam biri nitkin kam nhirim siir mi imiir miriyyim. Nningaka. Siya hininam biri nitkin. Siya minam nitkin simiir miyan inkam nwowam. Mi siya biri naingwoyimyokin naosiyin. Nningaka. Siya naowamar nitkin iikam whiekakim simiir nanmaiwarkanaowidam. Mi simiir dimin biyeyim siya bidi haiyoprimdiyiumiigiyyim mi sima ini rirmiyar ywokiyyim. Iriig.

*Jisis siya haiswoniskiiyin inkam nwirin Batimiaskin
(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)*

⁴⁶ Mi sima om komii Jeriko hariir yimbiam. Mi iya sima om komii Jeriko hir haiburgigim mi ina yamim. Mi kamim siir kigna miriyyim sima mi iikam isid komii ikin, sima ini saika yinkan amim. Mi sima kig Batimiasin Timiasni yinisimin siya siyugbid hiar nidwowini mi siya nhwokwisaeikin. Mi siya iki iikamim simiiramar prikau prikauwikin umir minamin.

⁴⁷ Mi siya wakae Jisisin om Nasaretanin ini tir nwowin. Mi siya ina kauwok boinkiyin, Jisis Inkam Komii! Devidni isidin siirin kira kariirsi timi aingwobuna!

⁴⁸ Iikam hoingakim sima siir yik, kira yai tanki. Mi siya yai ini komiiyar swoki kauwok boinkiyin, kira ti Devidni yinieyim simiir yinisimin, kira kariirsi timi aingwobumbu.

⁴⁹ Mi Jisis siya ina yamokwo naingwoyokiyokiyiwin. Mi siya ina boinkiyin, siirin wiku nani. Mi sima ti nhwokwisae inkamin siirim yikiunam mi sima siirin ina boinmau wakaekiyim kiriir kwoinin kirieya dwonam mi kira dinsiin siya kiriiram nikiunaei.

⁵⁰ Mi siir yuusa ina kiwthro itkingiga. Mi siya biri kimimankin, ina yinsiin iwitnamin Jisis siirim.

⁵¹ Mi Jisis siya siir boinki, kira dimuim naingwowi, kara kiriirin pi dimu minki? Mi ti nhwokwisae inkamin siya Jisis siir boinki, dimin taemin nowomwarkaiyuwan inkam, kara minam naingwowi, kariir nhwonan pi nanaokigimokiyim.

⁵² Mi Jisis siya siir boinki, kira ha dam! Kiriir naingwo tibmiiya saeya nwowaiginiugikin, wadie kiriirin. Mi biri kimimankin siir nhwonan ini wadieyar ywokiyin mi ina kigimokiyin. Mi siyu hirin siya ini siir mhoiyya yapnamin. Irig.

11

Jisis siya om komii Jerusalem hariir napninopkainamin inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hariinan nwonamkin
(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jo 12:12-19)

¹ Mi sima omisim whiswo om komii Jerusalem siir kingiin hir nwowo sowiir hirii yimbiam. Mi sima ti om whiswo Betfasi Betani mhu Oliv kingiin hir nwowo sowiir hariir bidi yimbiamim mi Jisis siya kamim siir kigna mriiyim simiir nwisni yikropki.

² Mi siya sowiir boinki, kowa ti omin kingiin tirar kwowin siir dam! Mi iya kowa ti omisim iir nappimbiiyami mi kowa pi donki haomisimin siirar napkigami. Siirin sima bidi yimboruninkinin biya inkam nwirkin siir biri niki idwokin mi siya wa wakaeyokna rani. Nnngaka. Mi uridin siir nimbuninkinin pi hirar hakaigingig. Mi siirin pa whainani kara nidwonamam.

³ Mi inkam nwirki srigii, kowa dimuam nikunami siirin, ha? Mi kowa wi hinina dowarki boin, Yaowae Komii siya mugakin siirin. Mi siya pi kimimin tani pa swoki ikropki kiriiramar.

⁴ Mi sowa ina yamwo. Sowa kig donki haomin omaka ira saiir anoka hir nimbuninkini mi siya ini idowiya hirar nwowin siyuuka kingiin hir mi sowa siir hakainam.

⁵ Mi kam nhirim kingiin hir nwowim sima boinki sowiirin, kowa ti donki haomin siirin dimusi hakainami, ha?

⁶ Mi sowa simiirin Jisis siya boinmauugiya yaiya saiir hariinanar boinki. Mi sima ini wadieyar ywokiyim sowiirin.

⁷ Mi sowa ti donki haomin Jisis siirim hainani. Mi sowiir yuuso siir idwo hir haigin mi Jisis siya siir idwower yidwo.

⁸ Mi iikamim simiir yuuisim siyu iirar hakinwin mi nhirim paeya kwiya undimtio hainaki siyu iir haiginwinam. Sima siirin hariinan minam tirkim, siir inigin siir hainanwinam inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hariinan.

⁹ Iikam nhirim bi ywo mi nhirim mhoi ywo. Mi sima ina kauwok boinkiyim,

Hosana! Kira ti inkamin Adi Komii krimiir Wanin siir kirieni nitin siir kinsiis haiginiu.

¹⁰ Siya krimiir kigriraowam nitkin biya krimiir brougaeyin Devid siya kigriraowa saiir hariinan. Krima ini maigimaigra nwowinim mi kira siir kinsiis haiginiu, kira inkam komii kangin.

¹¹ Mi Jisis siya ha namin om komii Jerusalem hariir yimbiam. Mi siya ina yapninopkainamin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir mi siya ina yapkigyokiyokiyin omaka yainau hir mi omaka akpitga warar. Mi siya digworaekwo hoimgakim simiir napkig digiyin mi siya mi nhirim simiir

miriyyim naingwokin. Mi biyein ina yikiyamtibin. Mi kam iuur nwiso siir kigna miriyyim sama mi siya, sama om Betani hiriir asi nam tibgin. Iriig.

*Jisis siya pae fikin siir boinkin siya wi yin kipi bud
(Mt 21:18-19)*

¹² Mi iigwir nugakin sama om Betani hir haiburgikyakwokim mi ina swoki amyakwokim om komii Jerusalem hiriir. Mi Jisis siir mhiya ina yaokiya.

¹³ Jisis siya pae fikin wira kigi, arurig hiar nokwowini mi kwo saeyara nopki kaisisi. Mi siya siir kigiyyin mi ina yamin hiriir siir yinim ini hansiriu siya naeyam. Mi siya ini niinga yaka kigiuin, yin biri budgin, nhiruwa sim karamaeyar ywowin. Niingaka. Siya kwo ara ninkiniugin. Mi ti pae fikin siir iya yin siya budiya saeya waeyao

¹⁴ Mi Jisis siya ti paeyin siir boinki, kira wi yin kipi swoki bud mimin. Niingakiinga. Mi kamim siir kigna miriyyim ina wakaekiyim ta yaiya siya boinkiya. Iriig.

*Jisis siya nipimparnatnowidninkigikim kamim Adi Komii siir omaka digworaekwo sair haiginim
(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jo 2:13-22)*

¹⁵ Mi sama om komii Jerusalem hiriir nambiyamim mi Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair hiriir yapninopkainam. Mi siya kamim digworaekwo haiginim ta omaka aair mi kamim ti nae digworaekwo imiir sain ikim, siya simiir ini nhinikriopnatnouwidninkigi. Mi siya kamim umir ninowana haiiyim simiir haiiyim simiir wara yinakinhninhnin itkiigigi. Mi kamim ipiyyin mi haiginim simiir haiiyim warar mi inkin inakinhninhnin itkiigigi.

¹⁶ Mi Jisis siya simiir boinkidugi, sama nae digworaekwowim ti siyiuin Adi Komii siir inig hainaniya omaka sairim napriokinamiyyin siir pi haiginisi.

¹⁷ Mi siya simiir boinki, Adi Komii siir yaiya hinina boinka, kariir omaka wi hinina dapi, iikam hoimgakim simiir omakaka Adi Komii siirim kwisboinika. Mi ta omaka nae min kima nini haiginiya mi kima ini inkamin hii tauaeiyin si nini idam oniiyyim inkamki kigsi mi siir hiriinan nini tirnikim.

¹⁸ Mi prismi inkam komii komiiyyim mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim, sama ta yai aair wakaewanim mi simar kig iikam whiekakim Jisis siir siyiu iirara napim mi sama ini nididkakar ywowim. Dimusi rani, iikam whiekakim sama siir siyiu iirar napi mi sama siir nisomaoni siyiuam asi hansirkim.

¹⁹ Mi naiowaka kamim siir kigna miriyyim sama mi siyar, sama om komii Jerusalem hir haiburgikrib mi sama ini om Betani hiriirar swoki am tibim. Iriig.

*Inkam naingwo tibmii mi siya ha kwisboini mi diminin siya sruiyyin wa haii
(Mt 21:20-22)*

²⁰ Mi iigwir nugakin sama ha napnamyakwokim mi ina kigamim ti pae fikin bidi waiyugusamin.

²¹ Pita siya ta yaiya Jisis siya boina sair swoki aingwokiyyin mi siya ina boinkiyin, dimin taemin nowomwarkaiyyuan inkam, kira kigi ti pae fikin ii kira boingikin, siya bidi waiyugusamin.

²² Mi Jisis siya simiir yai aair yowarki boinki, kima Adi Komii siirim naingwo tibmii mi ti hiriinan diminin kima wi siirar mi tiri.

²³ Mi kima ti mhiu iir boinkii hinin, kira damki, whii komiyya sair hir damikwomaiyyu. Mi ti inkamin siya kwoin whisair naingwo karamae nwowi, siya hindara naingwo tibmii iski mi ha boini, ta kariir yaiya wi kaimwovar

nwowi. Kara kimiirin yaimwowa boini, diminin ti inkamin siya boini mi wi siir hiriinanar nimbiyami.

²⁴ Mi iya kira nhwo kwisboinkii dimin whir hayam mi kira naingwo tibmii mi ha boini mi wi kaimwolar nwowi kira wi ti dimin iilar haii. Kara kimiirin yaimwowa boini, ti diminin kima kwisboinkiyim mi wi simar swoki imbini.

²⁵ Iya kima Adi Komii siirim kwisboiniyim mi inkam nwrkin kimiir tirbugin mi kima kwoin biyie siirim kipi nwo io saika nwowam. Nningaka. Kima nae saikar dombudninkin ae. Mi kima hiriinan tiri mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan siyiu iilar swoki tir haiginiuwu.

²⁶ Mi kima ti inkamin kimiir tirbuin saika nongwomamair ae kara-mae nwowi mi Adi Komii siya kimiir dimin biyeyim wi simiir hay-oprimdiyumiigi rani. Mi siya wi kimaka mi ingwomamair ae rani. Nningaka. Iriig.

*Sima Jisis siir srigim ta miya nhinga hauuga siirin
(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)*

²⁷ Mi sima ina swoki amim om komii Jerusalem hiriir. Mi Jisis siya ina yapninpakai namin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir. Mi kam nhirim pris nwowim mi kam nhirim Adi Komii siir siyiu komii iir kigriraowi ikim mi Judami kam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim, sima yitswo Jisis siiramim.

²⁸ Mi sima siir ini srini, kiriirin kirie nhinga hauugin, ta miya saiir Biyan Inkam Komii nwowin?

²⁹ Mi Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, kara iriipi hiriinan pi kimiir mi kwasrii dimin whirin siirim. Mi kima kariir yai alir wakae boini mi kara kimiirin pa mi boinmauwu inkamin ta miya kara miriyya saiir boinkiyin.

³⁰ Mi yipikin Jon siir nikropkiyin iikamim simiir baptais haiginiuwam? Adi Komiiyin ninomor kouanin siya piyamisi ikropkiyin, iyie? Mi tari nuan inkamkin piyamisi ikropkiyin, aniya?

³¹ Mi sima io simasimar yinwo anwo mi krima ha boini, ti diminin ninomor kou hirankin mi siya wa boini mi kima dimusi nwokin siirim biri naingwo tibmiiyim, ha?

³² Mi krima ha boini, siya inkami diminkin, ta yaiya wi dig nwo rani. Nningaka. Mi sima iikamim simiirsi swoki ididi. Iikam hoimgakim ina ninokninkinim Jon siya profet inkamkingin.

³³ Mi sima Jisis siir yai aair asi wakae boinkim, krima ninokninkin tani. Mi Jisis siya simiir boinki, kara iriipi hiriinan pi kimiir mi boinmauwu rani. Nningaka. Inkamin kariir boinkiyin ta mi aairimim. Iriig.

12

*Boiniyo yaiya inkam biyeyim wain numira saiir kigriraokim
(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)*

¹ Mi Jisis siya boiniyo yai nhirim simiir boinki, siya boin, inkam nwirin numir waina ha yiyokninkinam mi ina yitkii nankin iuin. Mi siya ie komiiyin ina yopin. Mi diyamir komiyya ira yopkikaigi ti ie iir, wain imiir war-brompropnamim. Mi pada bripriya haani miriinainam koua hiriir, kamim saiir kigriraowim simiirim. Mi siya simiir boinki ta numira kima sibgu kigrirao. Mi iya ti paeyim sima budgin mi sima higi mi nhirim wi kimar whin haii mi nhirim wi kariir whin hauugi. Mi iya siya simiir boingigin mi siya ina haiburgigin siir om iirin. Mi siya ina yamin aru maeyauwa.

² Mi iya ta wain numira saeya higiya mi numiran inkamin siya yikropki inkamin whisarii mi priimiriyyin siir, kamim wain numira saiir miriyyim simiirim. Siya minim nikropkikin ta numira saiir nae nhirim siir hauugiyim.

³ Mi kamim numir kigriraowiyim sama ti inkamin whisarii mai priimiriyyin siir yankabrimdinu okwo mi sama siirin ina yipampar haiginugiyyim. Mi siirin ini ningar swoki ikropkiyyin.

⁴ Mi siya whisarii priimiriyyin inkamin nwira swoki ikropki simiiram. Mi siirin sama mwo iir yikirki mi siirin haini yigbumbu haiginugi.

⁵ Mi siya whisarii priimiriyyin inkam nwirin nwoimaka ina swoki ikropkiyyin. Mi ti inkamin yio hariinan, ina mi isomaokiyin, sama mi siya kamim whisarii mai priimiriyyin simiirin hoimgakar yikropki. Mi sama nhirim hindara mi tioki mi nhirim ina yisomsom aokiyim. Mi sama ti hariinan siyuuin nwuruwani biri tirkin.

⁶ Mi siir hirin nwuruwar nwowi siya siirar yinisimkin, siir kwoinin siirimar naingwokwonanaeikin. Mhoigi mhoiyya ini siir yinisim iirar yikropkiyyin ti kamim numir aiir kigriraowiyim simiiram. Siya hiniina boinkikin, sama wi kariir yinisimin wi siir yayiar wakaeyoknaei.

⁷ Mi ti kamim ta numir aiir kigriraowiyim sama, sama simar yomboin amboin, ti inkamin siir adni digworaekwo whiekakim wi siya hai. Hundie! Krima siir nisomaoki. Mi ta numira wi krima krimar nwoki.

⁸ Mi sama siir nisom aowam kauwok boinkikin mi siirin numwowa hiriir yisom itkaigi.

⁹ Mi Jisis siya ina swoki sriyyin, ta wain numira sair adin wi panina tiri? Mi iyya siya niti mi wi ta numir aiir kigriraowim kamim wi simiir nisomsom aoki. Mi ta numira wi inkam nhirim simiir boinki, sama kigriraowim sairin.

¹⁰ Mi kima tari Adi Komii siir yayia Yokwo Komii sair nwowim simiir biri mwangim? Siya hiniina boinkikin, ti kougouwin yaewan kima kindiyu wangigin mi tariinanin siya ini bopwonaan kougou yamwoiun.

¹¹ Siirin bialki biyyin, Biyan Inkam Komiiyyin siya tirkin mi ti diminin ha nibbiyamkin. Mi krima siir kigiyim ini wadiyar ywokiyyim.

¹² Mi ti Judami inkam adiyaowae komii komiiyyim sama bidi yinoknankinin Jisis siya ta boiniyio yayia simiirar kwaboinka. Mi sama Jisis siir nonkworimdinu hainamim tirkin omaka huuyokiyokaiya sair hugripkiikikaigim mi sama ini iikamim simiirsi yididim. Mi sama siir haiburgigim mi sama ina yamim. Iriig.

Mi sama Jisis siir srigim umir hauuim inkam komii Sisa om whiranin siirim (Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³ Mi sama Farisi simiir nhir ima mi Herot siir kam nhir ima simiir yikropki mi sama yam Jisis siirim. Mi sama Jisis siirin minam kinankiugim siya yai biyye boinim. Sama bidi yinoknankinin, siya hiniina boinkiswo, ihi Farisi kamim Judami isidin sama wi io pi ywowin siirin. Iyie? Siya ha boinkiswo. Niingaka. Mi Herotni isidin sama wi io simiir pi mi owin.

¹⁴ Sama ha nitim mi siir ini boini, inkamin nowomwarkaiyyuwiyyin, krima bidi yinoknankinin yayim kira boiniyyim kaimwowaigim. Kira inkam nwuruwaniyyim biri naingwowikin mi kira inkamin inigakin yaeya yai biri swoki boinikin mi inkamin inig karamaeyin yai whirni. Niingaka. Mi kira iikamim simiirin Adi Komii siir siyuuin siir yaimwo imiirarar boinimauwi. Kira panina naingwowin? Mi krima takis inkam komii Sisa siir hauuwi mi wi wadiyar nwowi. Iyie? Niingaka. Wi hauu rani, aniya?

¹⁵ Mi Jisis siya bidi yinoknankinin, simiir nksisaeya. Mi siya simiir boinki, kima kariiram dimusi kinankiwi, kariir nksisaeyim? Kima umira kwira whainani kara kigam.

¹⁶ Mi sama umira kwira hainani siirim. Mi siya sri taka hiniin umir whwonkama nhinin inigin nwoka, ha? Mi yim sama ina boinkiyim, inkam komii Sisa siirga.

¹⁷ Mi Jisis siya ina wakae boinin simiir yai aka, Sisa siir diminin kima Sisa siirar hauu. Mi Adi Komii krimiir Wanin siir diminin yio Adi Komii siirar timi hauu. Mi sima ini siir siirara yaingwokwowim. Iriig.

Sima Jisis siir srii inkamin naonamiyin mipa swoki insiin idwowi
(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

¹⁸ Mi mhoiyya Sadyusi nhirim Jisis siirim yit. Sadyusi sima hiniina naingwokim, inkamin naonamiyin wi swoki insiin idwo rani. Mi sima siir ini sriini.

¹⁹ Inkamin iikam nowimwarkaiyuwiyin Moses siya hiniina winkikin yai kwira krimiirimin, iya inkam nwirin siya naonami mi siya yinisimkak biri nwoigigin mi wiga ina ywokiya mi ti kamin siir nomousimin wi siya swoki onkwonaei ta wiga? Mi mhoiyya siya yiniekek nwowi siir yaowaeyin siir igsoa wi siya nwoki okwokairinanaowidi?

²⁰ Mi simayao iriyyar nwiskiniuwi, yaowae wig siya yonkwona mi mhoiyya siya ina yaonamin. Mi siya yinie biri niyogigin, ini niingar yaoyopnisugika siir wiga.

²¹ Mi yaowae saika nwokaiyin mi ini siya swoki onkwona ta wiga, yio iriipi hiriinan ina mi aonamin. Mi siya ini yinisim kamaeyar mi ogigin, yinie bi mi iyogigin. Mi nwoimakan iriipi hiriinanar mi tir.

²² Hirii hiriinankina ti kamiyao iriyyar nwiswo ta wig irua saiirara nonkwonakim. Mi sima yinie biri swoki iyogigin. Mi mhoiyya ta wiga ina mi aonama

²³ mi mhoiyya ti kamiyaowim naonamim sima swoki insiin idwodwo digi ieyankin mi ta iya, ta wiga wa ni hiniir wig nwowi? Kira bidi yinokninkinin ta wiga simiiryao wigar niki oka, Sadyusi sima hiniina sriigim siirin.

²⁴ Jisis siya simiir boinki, kima Yokwo Komiiya saiir yai biri ninokninkinkim. Mi kima Adi Komii siir kirieya saiir biri mi inokninkinkim? Mi kima yaimwoni bi mi inokninkinkim? Mi kimiir kwoinin miyik paninsi yaingwosi.

²⁵ Iya kamim naonamim sima ninsiin idwowi ie hirankin, sima wi wig nonkwonakak nwo rani. Niingaka. Sima wi ninomor kouan paekwosimim simiir hiriinan nwowi.

²⁶ Mi ta yaiya sima kamim naonamim simiir boina, sima wa swoki insiin idwowi, ie hirankin. Mi kima tari yokwowa Moses siya winkiya saiir biri mwaingim, ti niuwiiyin paeya paekikopim simiir niuwa. Mi Adi Komii krimiir Wanin siya Moses siirin saiir boinmauukin, siya hiniina boinkikin, kara Ebrahim, Aisak, Jekop omwai waiyayokiyokiyim simiir Adi Komiiyin.

²⁷ Adi Komii siya ti kamim naonamim simiir Adi Komii rani. Niingaka. Siya kamim omwai waiyayokiyokiyim simiir Adi Komiiyin. Wari kimiir kwoinin miyik rani, ini biyie ywowin. Iriig.

Adi Komii siir siyiu whiekakim simiir biyyan siyiu ieya
(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)

²⁸ Inkam nwirin siyiu komii ninokninkiniyin siya ina yitin. Mi siya wakaeni sima yaiinan ninii. Mi siya wakae Jisis siya boiniyim yaayim simiir, siya yai wadie imiirara boini. Mi siya Jisis siir asi sriigin, piki hiniin siyiu ikin, siyiu whiekakim simiir bi nwowin?

²⁹ Jisis siya siir yai yamdi hiniina yowarki boin, biyyan siyiuin sima hiniina win boinkikin. Wakae! Kima ti iikamim Isrelanim, kima ti biyyan siyiuin siir sibgu wakae! Krimiir Adi Komii nwiruwan siyairgin Biigi Biyyan Inkam Komiiyin

³⁰ kira kiriir Biyyan Inkam Komiiyin siirim daingwo. Mi kiriir mhai kwoinin mi kiriir kirieya siirara hauu iguski.

³¹ Mi mhoiiyan siyiuin yio hiniingin kira inkam whiekakim simiiramar daingwo irkak, kira naingwokwonanaeiya kiriir piu aiasi saiir hiriinan. Siyiu whirkin ti siyiu whiswo sowiir kou biri nwoikin. Niingaka.

³² Mi ti inkamin siyiu komii ninokninkiniyin siya Jisis siir boin, inkamin iikam nowimwarkaiyuwiyin! Kira yai wadieya boini. Hiipa, kaimwoka! Adi Komii siyairgin Biyan Inkam Komiiyin, inkam nwir karamaeka. Niingaka.

³³ Mi krimiir mhai kwoinim mi krimiir kirieya siiramar daingwokwonanaei. Krima naingwokwonanaeiya krimiir piu aiiram saiir hiriinan. Krima ti siyiu whiswo sowiirar dap iski. Mi ti siyiuin ini ti Adi Komii krimiir Wanin siiram nanag hauuwiyin siyiuin wraisu minim sim mi ini siir kou yowwin.

³⁴ Mi Jisis siya ta siya wakae boinkiya saiir wakaekiyin mi siya ina yaingwokiyan ti inkamin ninokninkin wadiekakin. Mi Jisis siya siir boinki, kira aru nwo rani, ini kingiinar nwowin kariiram nitim mi kariir aowa nwowim. Mi kara wi kiriir Biyan Inkam Komii nwowi kiriir kigiraowam. Mi iikam hoingakim sima Jisis siirsi yidid mi siirimim yai nhirim panansi swoki sriisi Iriig.

*Jisis siya simiirin Kraisi siirim sriigin
(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)*

³⁵ Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir nwowin mi siya yayim iikam imiirin hirar yowomwarkaiyu. Mi siya simiir srii mi sima ti kamim siyiu komii ninokninkiniyim, sima hiniin dimusi boinkim, Kraisin Devidni yinheyim simiir yinisimkin, ha? Mi ta yai hiriinana sima boina, kima panina naingwokim?

³⁶ Adi Komii siir naeyuin Devid siir nisiimauugin. Mi Devid siya hiniina win boinkikin, Adi Komii siya kariir Biyan Inkam Komiiyin siirin hiniina boinkikin, kira kariir ina iinig aiir didwo. Mi mhoiia kara kiriir sau omomin wi siir waorimtiokugi. Mi sima kinaka wi kirie nwo rani, wi kiriir aowa nwowi.

³⁷ Mi ta yayi yokwoni siya win boinkika. Devid siya siirin hiniina dapikiuwi Kraisi siya Biyan Inkam Komiiyin. Mi siya Devid siir apu dimusi nwoikin? Ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Mesaia mi iikam isid komiiyin ini maingimaingar ywokiyan, siir yai wakaeyamin. Iriig.

*Jisis siya kamim siyiu komii ninokninkiniyim simaka yaigakin
(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)*

³⁸ Mi Jisis siya simiir nowimwarkaiyuwim mi siya ina boinin, kima sibgu mintarao siyiu komii ninokninkiniyim kamim simiirsiyin. Mi sima yuis bripri kaiiyim mipa nouaptatao ami. Sima minam naingwowi, iikamim maeyau kwiruwa nidwowyim sima simiir nwoki boin winim, akamnaei.

³⁹ Sima minam naingwowi Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya iikamim simiir whwonkam ida minam nidwokai, iya nae komii aiir naei mi nae miyik miyikim wi simiirar nwoki hauuim biyin.

⁴⁰ Sima wig igabaeyim simiir omaka imiir kininbimbiramikim simiir kamim naonamim. Mi sima nhwo kwisboiniyim mi yai priei boiniyim, sima pi niksisaei. Mi mhoiia sima inkam komiiyin yai hidiyin saika nokwo boini mi sima wi hik hiriinansi haii. Iriig.

*Wig igabaeya digworaekwo karamaeya Adi Komii siir hauuga umir mirmii kwisuwa sairo
(Lk 21:1-4)*

⁴¹ Jisis siya miya umir haiigiya Adi Komii siir omaka hir nwokaiya saiir kingiin hirar nidwokin. Mi siya ina nidwo kigiraowin iikamim umir

nitkaigaiyiwim umir haigi miya sair. Mi umirkak kamim yim umir hoimgakar mi itkaigaiyu.

⁴² Mi wig igabae ira digworaekwo karamaeya sair kamiri bidi yaowin, saeya ha nita sair umir mirmiisim kwiswo ina mini itkaigaiyugiga. Mi ti umir mirmii mirmii kwiswo saeya nitkaiyugigo iriparin ini kwiruar ywowa.

⁴³ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyim simiiram yikuna, sima siirim nitim. Mi siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwowa boini, ta wig igabieya digworaekwo karamaeya sair kamiri bidi yaowin, saeya umir prasae biri nini itkaiyugiga ta umir miya sairin. Mi ikamim umir sair nitkaigaiyiwim ini ta wiga saeya taougam.

⁴⁴ Ti ikam omkakim sima umirkakim, simiir umirim ina nwokaiyim. Mi sima nhirim umir miya aih haigigi. Mi ta wiga saeya ningakainairga mi sair umirim ina yitkaiyu swokiyim. Mi saeya ini ningar ywokiya. Nhirim nae sainaeyim biri swoki onaowidgim. Ningaka. Iriig.

13

Jisis siya Adi Komii siir omaka sair boinkin wi sapi bimbirigiyami (Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Jisis siya Adi Komii siir omaka sair haiburgigin mi siya ina yapamin. Mi inkam nwirin siir kigna miriyin siya boinki siirin, dimin taemin nowimwarkaiyuwan inkam! Ti siya komii komiiyim simiir kigi. Mi omaka miyik miyikim Adi Komii siir omaka kingiin nwowim simiir kigi!

² Mi Jisis siya siir yai airin hiniina yowarki boinki, kira ina kigin ti omaka komii komiiyim, aniya? Mi kira wa kig rani, siya nhirim ini siya nhirim simiir idwo haiginim. Ningaka. Mi sima wa nhimnhinkinainami. Mi nhirim wa niki ipimpamki. Iriig.

Jisis siya boin hikpai hikpai whiekakim wa nimbiamyami (Mt 24:3-14; Lk 21:7-9)

³ Jisis siya mhu Oliv siir nidwokim mi siya yidwo kigi yarmiya hiriir, Adi Komii siir omaka komiia hapi nwowi mi Pita, Jems, Jon mi Endru simasimar yit Jisis siirim. Mi sima siir ini siini,

⁴ kira krimiir boinmauugi, wi paka hiniin iya sair nimbini ti digworaekwowim. Wi piki hiniin dimin iki nimbini biyin krime ninokninamin. Mi ti digworaekwowim ini kingiin nwowim wi simbi nimbini, ha?

⁵ Mi Jisis siya simiir boinki, kima ha hiirtarao, kimiirin wi inkam nwirkin pi niksisaesi.

⁶ Kam nhirim sima wi kariir inig iir nini kinsina dapni. Mi sima wa boini, ti inkamin yo karairgin. Mi sima wi ikam hoimgakim simiir niksisaesi mi sima wa nwoki aingwo tibmiyim.

⁷ Mi iya kima ha wakaei yaiya ini kingiin tirar kwiniya mi yai kwira ini hindankin mi kiririrniya mi kima wi kipi naingwoyimoyokwin, takina ya wi bi nimbini. Mi iya digiyana ya ina niki owa.

⁸ Kam nhirim om whiranim wi om whiraka nini iniiyuwi. Mi nu whiran kamim wi nu whiran kamim yai simaka nini iniiyuwi. Mi maeyau nhirim ninin wa mi iti mi mhi wa mi aowi. Mi tiki hiniin diminpai diminpaiyim sima nimbiamyami, mhoiia wi komiia nasae owiuguski wi gwo rani. Ningaka.

⁹ Kima kimasayar timi mantirao, kimiirin wi sima nonkworindinu hainami kamim yai hidwiniyim simiirim. Mi sima kimiirin wi omaka yai nidwokai wakaeiya hirar toki. Mi sima kimiirin wi inkam komii komiiyim omom omom kigiraowiyim mi inkam komiiyim nu kigiraowi ikim, wi simiir

whwonkam ida nini okmwın okwoıuwi. Mi kima wi kariir yaiwın kibiya saiir niki boinmımauwım simiirın.

¹⁰ İya digiyana wi aisiima niki digi rani, iikamım omom omomanım hinda tında nwowım sima ta yaiwın kibiya saiir tiki wakae digi.

¹¹ Mi İya kima kimiir nonkworımdınu hainami inkam komiıyın yai hidwınıyın siirım mi kima wi kipi nıdid mi wi ha kipi naıngwo, krıma wi panın yayım sim boını, ha? Nııngaka. Yai hoımgakım Adi Komii siya wi ta ii aiirar boinmımauugi. Mi yayım kima boını mi wi kima boın tani. Nııngaka. Wi Adi Komii siir naeyıuın siyar boını.

¹² Mi yaowae wi siir nomousım iirar nikropkii kamım sau nınıtiyım simiirım, sima nitım siirın. Mi adın siir yınısım iirın wi ti hiriinan siyıu iirar mi tiri. Mi yınısımım yım wi simiir yopii adım simaka nınii yayı. Mi simiirın wa nikropki kamım sau nınıtiyım simiirım, sima nitkikikınım simiirın.

¹³ Mi iikam hoımgakım sima kimaka io wi whisarii nwo rani, kima kariir siyıu iir napikım. Mi sima wi ti hiriinan siyıuın siir asi tiri kimiirın. İya digiyana saeya digi mi ti inkamın hikpai hikpaysi niki karam nwowın mi siirın wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei. İriig.

Dimın biyieki biyeyım wi sipi nimbiniı

(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

¹⁴ Mi İya kima ti dimın biyieki biyeyın om kopbumbuwyın siir kigi, siya wi maeyauwa haiyaeya wi saiir nokwowını. Mi inkamın ta yayı saiir mwainı, siya wi sibgu dinoknınkın mwain. Mi ta İya iikamım nu Judia hir nwowım, sima wi mhıua hiriir nıdamami.

¹⁵ Mi inkamın piı aeyın hiı hir nidwo siıswaki, siya wi siir omaka hiri swoki iwıt İyam tani, siir digworaekwo imiir hainakiyım. Nııngaka.

¹⁶ İya inkamın siya siir numır aiir tirkwowaki, siya wi swoki haiyug am tani, siir yııs aiir hainakiyımın. Nııngaka.

¹⁷ Mi yimbisımım wigım yınpiugak nwowım mi nhirim yınısımım mwııyar niki aeyım mi sima wi hik prasae hai rani.

¹⁸ Mi kima nhwo kwisboın ti dimının ta İya nao komiigi kınıya saiir kipi nimbini.

¹⁹ Mi ta İya wi hik prasae hai rani. Mi İya Adi Komii krımiir Wanın siya ti digworaekwo whiekakım simiir nonkwokwowın mi ta hiriinan hıka bi nımbiyamka, tariinanın tasa niki oyokiyokwiya. Mi mhıııya iriipi hiriinan, ta hik hınına wi nımbiyam tani. Nııngaka.

²⁰ Mi Adi Komii siya ta ii aiirın haruwa nikwonınkıriıpnı karamae nwowı mi iikam whiekakım sima wi hinda priıyop itkaiıı. Mi siya iikamım siya nımbııyım simiırsi naıngwoyımıyokın mi siya ta İya haruwa asi nikwonınkıriıpnakıa.

²¹ Mi ta İya inkam nwırın kimiir boınkın, kigi! Kraısın tisi tapi nwowın. Mi nwırın yo wa mi kwaboinı, kigi! Kraısı İsi hapi nwowın. Mi kima wi kaimwo kipi nwo ta yai aiirın.

²² Mi mhıııya kam nhirim wi ha nıksisaei, kara Kraısın mi kara profet inkam nwırın, wi simiir hiriinan nwonanı. Mi sima dimın komii komiıyım mi mııpai mııpaiyım wa mi kınınankııwi iikamım Adi Komii siya nımbııyım simiir nıksisaeıam.

²³ Mi kima sibgu mıntarao, ti digworaekwowım tapa kara boınmımauu digiyım kimiir, mhıııya wi sımar swoki imbiyami. İriig.

Mi mhıııya yaowae adın ninomor kouanın wi sipi niti

(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

²⁴ Mi İya ta hik komiıya saeya digi mi taka İya bıeyın wi hindara kakauu İuguskii. Mi bwana wi mi who rani. Nııngaka.

²⁵ Mi nauunim wi ninomor hiranka nikiiki nainii. Mi digworaekwo kirie kirieyim ninomor kouanim wa kiisiskii.

²⁶ Mi wi sima kigwini Yaowae Adin ninomor kouanin wau mirsima saika ninkin iti. Mi siir kirie komiia mi siir dimin miyikin paenan niuyaeiyin wi warar ninkin iti.

²⁷ Mi ta iya siya wi siir paekwosimim simiir nikropki. Mi siya wi iikam whiekakim nuanim siya nimbinkiyim hinda tanda nwowim, wi simiir nikiuna digi, maeyau kwiruwa nangiriyiuniyim. friig.

Whrou siya ii hidni siyuuin siir nikrigin

(Mt 24:32-35; Lk 21:29-33)

²⁸ Kima whrou siirar dinokninkin, iya pi whrou siya woki ti hiriinanin krima pa ninokninkini opin wi sipi niuwi. Mi opud naowin wa mi ikii kini. Ta hiriinan iya saeya opki niuwiya.

²⁹ Mi hiriinankiniuwi mhoiia wi kimar kigi ti diminin ini yimbiyamin. Mi kima wi nwoki inokninkinkiyim, iya Yaowae Adin ninomor kouanin siir iya tiriir nitana kingiin bidi ywowa.

³⁰ Kara kimiirin yaimwowa boini, ti iikamim nwowim sima wi niki ao rani mi ti digworaekwo hoimgakim wa nimbiyami.

³¹ Mi nu ninomorwo yo wa digii mi kariir yaiya wi wara digi rani. Niingaka. friig.

Inkam nwirkin ninokninkin tani ta iya siya niti

(Mt 24:36-44)

³² Inkam nwirkin ninokninkin tani ta ii aiirin nugak, nabie mi naiowaka. Niingaka. Mi paekwosimim ninomor kouanim yim hiriinan ta iya saiir mi inokninkin tani. Mi Adi Komii siir yinisimin iriipi hiriinan ta ii aiirin wara mi inokninkin tani. Niingaka. Adin sasar ninokninkin iski ta ii aiirin.

³³ Kima mintarao mi kima wi nhwo kipi whwonkai kima ninokninkin tani, tikiin wi paka hiniin iya sae nimbini.

³⁴ Siya inkam nwirin siir hinungin siir omaka saiir haiburgikin mi ina yapnamin maeyau gwira. Mi kamim whisarii mi priimiriyim siir mi imiir, siya miyim simiirin yapa yapa yonkwo digig. Mi siya inkamin ano iir kigriraowiyin siir boingig, kira sibgu kigrirao nhwo kipi whwonkai. Jisis siir boiniyo yaiya dig ywokiya.

³⁵ Jisis siir yaiya tasa niki ama. Mi kima wi asi kigriraowi kima ninokninkin tani, iya omakan inkamin siya niti. Siya wi paka hiniin iya sae namisi iti, siya nibopwo namisi iti, iyie? Wi iuumaka namisi iti, iyie? Wi nugak namisi iyakwoki kima ninokninkin tani.

³⁶ Mi kima sibgu kigrirao, siya kimiirin wi hindara nhingaknisi. Siya wa kignisi, ina niki whwonkaiyim.

³⁷ Ta yaiya kara kimiir boinmauugiya, kara iikam hoimgakim simiir warar boinkika, kima mintarao! friig.

14

Prismi yaowae adim mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim sima Jisis siir nisomaowam boinkim

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jo 11:45-53)

¹ Mi ta ii komiia Pasova dimin whirkin kimbu karam nwowiya, bretin waisikaiyin yis karamaeyin siir nikwo aeya iya mi ta nae komiia uga nikwo aebwakainami. Mi prismi yaowae adim mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim sima boin, krima Jisis siirin wi panina nonkworimdinu hainprakaii?

² Mi sima boin, kríma wí ta íi komíiyya Pasova wí saíir kipi nísikíina ním wí tí íikamím síir whín nwowím wí síma pí whíníniisi síirsiyín. Íriig.

*Wiga saeya wain Jisis síir mwo úir naokínkika
(Mt 26:6-13; Jo 12:1-8)*

³ Jisis siya om Betani hír nwokín Saimon síir omaka aíir. Tí ínkamín paowaigi pískínkopouín. Mí íiyya Jisis siya ha níki ídwo aeyín mí wíg íra ína yapnínopkainaniyya síirim. Mí tí wa mobín umír prasae bí saingín. Mí saeya kwaigwowa ína kínis haígíyya tí wa mobín síir kíbokouwa. Mí tí wa mobín píúii míiyíkakín íni Jisis síir mwo úirarar yaokín swokiyín.

⁴ Mí íikam nírím ta omaka saíir nwowím, síimír kwóiním míiyík bíri naíngwokíkím íni ío kwóin yaíngwokíyím. Mí síma, síma símar yombóin amboín, saeya tí wa kíbiyín síirín whísarii dímusi píidíríraerarkíkín, ha?

⁵ Mí tíki wa krímír tírankín sainakíkíswo mí siya pí umír prasae dí sainí. Mí siya umír paeyarím kamáirim pí úur íriyyar K300.00 nanar pí sainín. Mí síir umírím pí íki íikamím dígworaekwo umír mínám whaowaeyíím síimír pí hauuín. Mí síma ío ta wíg aíir ywoki.

⁶ Mí Jisis siya bóinki, kíma ta wíga saíirín híndara kíg nínkínki. Mí kíma saíirín yai whísarii dímusi bóini? Saeya káriirín síyíu wadíeki wadíeyín síirar tírkika.

⁷ Mí íikam paeprikabím íinokínokín síma wí kímakar nwokrípkáií tí nu úirar. Mí kíma dígworaekwo síimír hauuwi, wí híriyyar tí hauu. Mí ankara kímaka wí íi pírei nwo rani. Níngaka.

⁸ Díminín wíg aeya tíram náingwowi, saeya wa tíri. Saeya tí wa wadíeyín káriir píu naokínkiyín, íe haíngíkaiyyam naokín haígínúgíkín.

⁹ Kara kímírín yaimwowa bóini mí tí núim hínda tínda nwowím wí yai wín kíbiya saíirar mí bóinnímáuuwí. Mí tí omóm omómím wí tí díminín síirar mí haígírír bóiniyókíyókíí, ta wíga saeya tírkíyín. Mí síma wí síirímar náingwokwowi. Íriig.

*Judas siya íni apwougig wíra ínkam komíiyyím síimír
(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)*

¹⁰ Mí Judas Iskariot siya kam úur nwíso síimír nwírkin. Mí siya prísímí yaowae adím síimírím yam, wír síimír níni apwougígím.

¹¹ Síma ta yayíya saíir wakaewíním, síma íni maírgímáirga ywowím. Mí síma ína yímbingíyím umír síir hauuwm. Mí ta íi aírírín Judas siya ína yap hánsír bwakáiyín, Jisis síirín síimír kínmáuu ítím.

¹² Mí bíki bíyyan íiyya bret waisíkaiyyín yis karamaeyín síir naeíyya ína yímbiníyya. Mí síma síbsíb yínísímím saíir yísomsom aokao ta nae komíiyya Pasova saíirím, saíir naekwówakam. Mí kamím síir kígna míriyyím síma síir síí, kríma nae pí papi níni díríraeraríuwi, ta nae komíiyya saíir naeyím, kára naeyámín, ha? Mí síma Jisis síirín híniína srígím.

¹³ Mí Jisis siya kamím síir kígna míriyyím nwísa yíkropki. Mí siya sowíir bóinki, kowa om komíi úirar dapnínopkainám. Mí ínkam nwírín op two komíiyya opkaka saíir háinani mí siya kowíirín pí om komíi hír napyískaígín mí kowa wí síir mhóíyya dam.

¹⁴ Mí siya omaka ír napnínopkainámkín mí kowa saíkar dínkín apnínopkainám. Mí kowa ta omaka saíir adín síirín pí híniína tíni bóiniú: Dímin taemín nowomwarkáiyíuwan ínkamín siya híniína bóinkíkín, káriir maeyáua íni papi nwowa ta nae komíiyya Pasova kamím káriir kígna míriyyím símaka naeyana, ha?

¹⁵ Mí kowíirín wí siya nísiímáuuwí, maeyáua kwíra omaka anáuwá kouana saíir nwowa. Mí ta maeyáua híi ípíi saírara. Mí kowa krímír naeyím wí

ta maeyau aiir tini diriraerar kwokin, krɪma naeyam. Siya sowiirin hinina boinkikin.

¹⁶ Mi inkam nwisɔ siir kigna mɪriiyɔ ina yamwo. Mi sowa om komii hɪriir yimbiam. Mi digworaekwɔwɔm Jisis siya boinkiyim sowa ini simiirar ini kigiwɔm. Mi sowa nae komiyya ina diriraerar kwokino ta Pasova nae komii aɪram.

¹⁷ Mi naɔwaka Jisis siya siir kigna mɪriiyɔm kam iuur nwisɔ sima yɪtrɪb.

¹⁸ Mi iyya sima hiya nae haigɪn aeyia saiiir hɪrar nidwoyokai aeyim mi Jisis siya boin, kara kimiirin yaimwowa boini, inkam nwirin krimaka tir nidwokai aeyin kariirin wi wir siya napwouwi.

¹⁹ Mi kamim siir kigna mɪriiyɔm sima ini hikakar ywokiyim. Mi sima, sima sima yinsrii ansrii siirin mi tari kara, aniya?

²⁰ Mi Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, kɪma ti kam iuur nwisɔ kimiir nwirkin niuwi ini tirar nwowin. Mi ti inkamin iin kanakar nɪnkin inopkai haiiyin ta twowa nae haigiyya mi wi siyar napwouwi wira kariirin.

²¹ Hiipa! Ti inkam yaowae adin ninomor kouankin nitin siya wi sɪpi naowi. Siya karaigin. Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya hinina boinkika mi wi mintarao ti inkamin wir kariir napwouwin sau omomin siir, siirin wi hik prasaeki nimbiam tani. Mi ti inkamin siir yopiiya siir naokaina karamae nwokiswo, ini wadieki wadieya mi owin. Dimusi rani, ti inkamin siya wi hik prasaehai rani. friig.

*Jisis siya komunion kamim siir kigna mɪriiyɔm simiir hauu aekin
(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)*

²² Mi sima ha niki aeyim mi Jisis siya bretiin nhira hai mi siya Adi Komii siir boin wadieki. Mi siya ina yinibimbɪr hauugiyin kamim siir kigna mɪriiyɔm simiir. Mi siya boin, kɪma hai, tikinin yo kariir kipka.

²³ Mi siya mob wainin ira mi hai. Mi siya ina mi boin wadiekiyin Adi Komii siirin. Mi siya ina hauugiyin simiir, sima kwiyaeayam.

²⁴ Mi siya simiir boinki, takina ya kariir nhieka Adi Komii siya nimbingig aeya. Mi kariir nhieya wa naokiinainami iikam whiekakim simiir whindiriraerar haiginiuwam.

²⁵ Kara kimiirin yaimwowa boinkii, ti op wainin kara wi idip idip swoki kwiyae rani. Nɪngaka. Mi hɪriiyar namiyokiyokiii mi wi iyya kara wainin Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin wi siir hɪrar nini kwiyaeiyu iski. Jisis siya hinina boinkikin.

²⁶ Mi sima mwai kwira wao. Mi sima mɪhu Oliv hɪriir yam. friig.

*Jisis siya Pita siir boinki siya wi digiimii siir haimriiyugigi
(Mt 26:31-35; Lk 22:31-34; Jo 13:36-38)*

²⁷ Mi Jisis siya simiir boinki, kɪma wa nidamgririgigi wi kanaka nwo rani. Adi Komii siir yayia Yokwo Komii saiiir nwowa hinina boinka, inkamin sibsib kigriraowiyin Adi Komii siya nisomaokii mi siir sibsibim wa nidam ninoopkii.

²⁸ Mi kara wa swoki insiin idwowi ie hirankin. Mi biyyin wi karar namkwokini nu Galiliya hɪriirin. Mi wim kɪma wi kariir mhoiyya niti.

²⁹ Pita siya ina yowarkii boinkiyin siir yay aiirin, yim sima kɪriirin wa nidamgririmiigigi mi ankara nɪngaka. Kɪriirin wi kɪnisu rani. Nɪngaki, nɪngakiɪnga.

³⁰ Mi Jisis siya siir boinki, kara kɪriirin yaimwowa boini mi ta niyyaka iuumin kwisaka wi niki ik rani mi kira kariir inigin wi hɪriiyar mɪsisaei kripkaii. Mi kwoimaka wi kira wakaeki iuumin ini nikiyakwokin.

³¹ Mi Pita siya ini igao yayiar boinkiyin, kara kɪriirin wi swoki imprio rani. Nɪngaki! Nɪngaka! Mi kara kinakar nɪnkin aowama mini mi kara kɪriir

inigin wi mi imprio rani. Mi kam nharim siir kigna miriyyim yim iriipi hiriinan yai ailar mi boinki. Iriig.

Jisis siya maeyau miyyika Getsemani nhwo sair kwis boinikin Adi Komii siirimin

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Mi sima maeyau kwira sair yimbiam Getsemani. Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boingig, kima tapair didwoki, kara nhwo nikini kwis boiniuwi.

³³ Mi siya Pita Jems mi Jon simiirarar yikiunam, saika namam. Mi siya ini hikakar ywokiyyin. Mi siir kiun kiugak bi nwokikin.

³⁴ Mi siya simiir boinki, kima whaowae nwowi kariir kwoin siyarin ini wara yiyiuamwankiyyin. Mi kariir piua ini warar yinkisimsibnakiya. Kima tirar dwoki mi kima sipgu mintarao.

³⁵ Mi siya ha kwapnamin mi ini hindara yakai whinamin nu hirar. Mi siya ina kwisboinkiyyin Adi Komii siirimin. Adi Komii, kira digar mi owi mi ta hika wi kariir mi imbini rani.

³⁶ Mi siya boinki, adiyoo! Iya kira digworaekwo hoingakim simiir tiramar naingwowi, kira wi digar mi owi. Mi ankara hinina naingwowi, ta kariir hika kira sair hainaowid. Mi kira kariir kwoin iirara kipi nwo, kariir kwoin iirar timi o.

³⁷ Mi siya ha swoki itin mi ina kigniyyin, sima nhwo ara grinkin whini. Mi siya Pita siir ini boini, Saimon! Kira nhwo whini, aniya? Mi kira pi haimiisima nidwo kao rani, aniya?

³⁸ Kima didwo kao mi kima nhwo min timi sriboin. Mi dimin whirkin kimiiram kinankiuwi, wim wi nikiisi. Kwoinin ina naingwowin dimin taemin tiramin mi piu saeya kinii rani.

³⁹ Mi siya ina swoki amin nhwo ina swokini kwisboiniuun. Mi siya yayim biya siya nikini sriboiniuun, simiirar swokini sriboiniu.

⁴⁰ Mi siya ina swoki itin kamim siir kigna miriyyim simiiram. Mi yim sima nhwoki nridnanaekim mi sima nhwo asi grinkinwhinkim. Mi sima siirin ini yai kaonis boinam whaowayim.

⁴¹ Mi siya kwoimaka ha swoki itin simiiram mi siya ina ini boiniyyin simiirin, kima ina niki grinkinwhinkripkaiyyim, aniya? Ini dig ywoki, kima ti kigi, iya ti inkam yaowae adin ninomor kou hirankin nitin siir nonkwonakiyana kam bibiyeyim sima, bidi yimbiniya.

⁴² Kima dinsiin, krma pi nami. Ti kigwin, inkamin wir kariir napwougigin isi nitin. Iriig.

Sima Jisis siir nini onkworimdinu hainakikin

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jo 18:3-12)

⁴³ Jisis siir yayia biri niki digika mi Judasin kam iuur nwiso simiir nwirin siya ina yitin. Mi kam isid komiyyin saika yinkin it. Mi sima kamkiu minim mi dan minim simiir warar yinkin hainani. Mi prismi yaowae adim mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim mi kam adi yaowayim siyiu komii kigriraowi ikim simiirin sima nikropkikim siir nonkworimdinu hainakiyam.

⁴⁴ Mi inkamin wir Jisis siir napwouwin mi siya hinina boinirargig kima pa kigin, inkamin pi kara nini aepirimdinuwi mi ti inkamin siyairgin. Mi kima pi siir donkworimdinu hainam.

⁴⁵ Mi Judas siya ha namin mi siya ini Jisis siirimar youap hiririu namin. Mi siya ina ini boiniuwin, dimin taemin nowomwarkaiyiawan inkam. Mi siya ina yaka aepirimdinuun siirin.

⁴⁶ Mi sima Jisis siirin ina yonkworimdinu kihainamin.

47 Mi Jisis siirar inkam nwirin siir kingiinar nokwoin siir kamkiuin ha kwakiwokhaiyin mi ini ti prismi yaowae adin siir mi whisarii prii miriyyan inkamnin siir win aiir yaka haingrip itkigiyyin.

48 Mi Jisis siya simiir boinki, kima ti kariirim nitim mi kima ti kamkiu minim mi dan minim simiirin wara dimusi hainanikim, kariir nonkworimdinuwamin, ha? Kima ha naingwokim kara kimiir hiyyan inkamkin, aniya?

49 Hi kasa rani, kara kimiir nowomwarkaiyuwin Adi Komii siir omaka saiir hir. Mi kima kariir bi nonkworimdinugim. Mi Yokwo Komii saiir yaiya ini kaimwovar ywowa.

50 Mi kamim siir kigna miriyyim sima ha haiburgigim siirin mi yim sima ina yidamkiyim. Iriig.

51 Mi whran nwirin Jisis siir mhoiyya namn siya yuis arar kainamkin. Mi sima siir nonkworimdinu haiyam tirkin.

52 Mi ta siir yuusa ini sima yinikiwhro hainaowida. Mi siya ini parurar iwit amin. Iriig.

*Jisis siya inkam komiyyim yai hidiyim simiir whwonkam ida ini okwo iu
(Mt 26:57-68; Lk 22:54-55,63-71; Jo 18:13-14,19-24)*

53 Mi sima Jisis siirin prismi bilki biyyan yaowae adin siir omaka hiriir yikiunam. Mi prismi yaowae adim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigiraowiyim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim mi sima ina yitim ta omaka aiirara namwoniyyam.

54 Mi Pita siya Jisis siir mhoiyya yam. Mi siya kingiin bi nwokin, ini aru hirar ywokiyyin. Mi siya ina yapninopkainamin hira saiir ano iir, prismi biigi biyyan yaowae adin siir omaka maeyau hiriir. Mi siya kamim waikaowiyim pae simaka ini idwo oniyu.

55 Mi prismi yaowae adim mi inkam komiyyim yai hidiyim mi sima kam nhirim simiir yikiuna sima boinmauwim siyu biyieyim Jisis siya tirim simiir. Mi sima siirin wi hiriinansi nwoki isomsomim. Mi sima ha kigim siirin mi siya dimin biyie whir bi tirkin. Niingaka.

56 Mi ti kamim sima yaimwoni bi boinkim, sima hindara priiboinkim. Mi simiir yaiyim iripa bi nwokin ini yapa yapa ywowim.

57 Mi kam nhirim siirin pi whisariyya priinnsiin okwo boinki. Mi sima hinina boinkim.

58 Nim krma ha wakaekim siya hinina boinkin, ta Adi Komii siir omaka inkamkar nonkwo miriyya saiirin wi kara niipirgigi. Mi ii kwoimim dig nwoki mi kara saiirin wa swoki haininansiin mirii nami. Saiirin wi inkamki nonkwo mirii rani. Niingaka.

59 Mi ta yaiya ti kamim sima boina, yim sima iriipa hiriinan yaimwoni bi mi boinkim. Simiir yaiyim iripa bi namasugim, ini yapa yapa ywowim.

60 Mi prismi bilki biyyan yaowae adin siya simiir whwonkam ida yinsin okwoki. Mi siya ina sriyyin Jisis siirin mi kira ti yaiyim sima priiboim priiboim simiir yai yamdi nowarki boin tani, aniya?

61 Mi Jisis siya yaimin yaiminkin, ini hindara yokwo tanin. Siya yaimirsim bi nowarki boinkin. Mi ti prismi bilki biyyan yaowae adin siya ina swoki sriyyin mi kira ti inkamnin Adi Komii siya nimbngiyin mi siya aniya, iyie? Mi kira ti yinisimin Adi Komiiyin dimin whirki kumbu karam nwowin siir ieya, aniya?

62 Mi Jisis siya ina boinin, ihi, karargin. Mi kima wi kariirar kigi ti Inkam Yaowae Adin ninomor kouankin nitin, ini Adi Komiiyin kiriekakin siir ina iniga saiir nidwowin. Mi kara niti, kara wi waumirsisim whisananim ninomor kou hiranim, simakar ninkin onaiinii. Mi kima wi kariirar kigwini.

⁶³ Mi prismi biiki biyyan yaowae adin siya yinakiwomwitki siir yuis bripriya siya niya sairin. Siya whisarii bi niinikiwomwitka, siya iokakin. Mi siya ina boinkiyin, krima pi inkam nhiram kipi swoki ikiuna yai whinboinamin. Niingaka.

⁶⁴ Kima bidi wakaekiyim yai bibiyeyim siya boinkiyim Adi Komii siir mi kima ini panina yaingwokiyim? Mi sima hoimgakarim ini yai kwiruwar kiritkin boinkiyim, siya siyiu biyie bidi tirin, siya wa dao.

⁶⁵ Mi kam nhirim yaeyop siir yaswaiyugi mi sima siir yaimwo whwonkamim yuisni kogrinugi mi siirin ina toim. Mi sima boin, kira profet yai ti boinki, kiririn nhinga tiowi, ha? Mi kamim waikaowiyim sima yikiunam siirin. Mi sima siirin haningyi yipimpar. Iriig.

Pita siya miisisaekin Jisis siirin

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jo 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Mi iyya Pita siya omaka maeyau akpitga nu hirar niki okin mi wig ira prismi biigi biyyan yaowae adin siir mi miriyya saeya ina yita.

⁶⁷ Mi iyya saeya Pita siir kiga siya pae hir nidwo oniyin mi saeya siir whwonkam iirar ini kigsib boinu. Ni kira iriipi hiriinan Jisisin om Nasaretanin saika mi okin.

⁶⁸ Mi Pita siya ini hindara miisisaekiyin. Niingaka. Kara ninokninkin tani siirin, kara ta yaiya kira boina sairim warar whaowaei. Mi siya ina youapnaniyam in hira sairi ano kingiin hirir. Mi iuumin ina yikiyakwokin.

⁶⁹ Mi ta wiga mi miriyya saeya Pita siir swoki kiga mi saeya kam nhirim sair kingiin hir nwowim simir boinki, tiki inkamin Jisis siir kigna miri inkam nwir ieyairgin.

⁷⁰ Mi Pita siya ina swoki miisisaekiyin. Niingaka. Mi mhoiyya kam nhirim saikar nokwowim sima swoki boinhuriyugi siirin, kaimwoki kaimwowaiga kira kipi niksisaie ni kira iriipi hiriinan Jisis siir mi kigna miriyan inkam nwirkin, nu Galili hiran inkamkin. Sima hinina boinkikim.

⁷¹ Mi Pita siya ina yikopaisisirkiyin, kaimwoki kaimwo kanga! Kara ti inkamin kima boinin siir bi ninokninkin.

⁷² Mi biri kimiminkikin, iuumin kwisaka ina yikiyin. Mi Pita siya ina swoki aingwowoknakiyin yaiya biyya Jisis siya boina siir. Jisis siya hinina boinkin, iuumin kwisaka niki ik karam nwowi mi kira kariir inigin wi kwoima miisisaie. Mi Pita siya nou prasae bi kinkin. Iriig.

15

Sima Jisis siirin Pailat siirin yikiunam

(Mt 27:1-2,11-14; Lk 23:1-5; Jo 18:28-38)

¹ Mi prismi yaowae adim sima nugak imumar yamyakwok adiyaowaeiyim siyiu komii kigriraowiyim mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi inkam komiyyim yai hidi ikim simiiram, sima yai iripa hangiriyiu boina. Mi sima Jisis siirin weyin sopni yimboru kinam Pailat siirimin.

² Mi Pailat siya Jisis siir srii, kira Juda ikkamim simiir nu iir kigriraowan inkam komiigin, aniya? Mi Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, wa yaiya kira boina ini mi owa.

³ Mi Pailat siya yaowae adim simiir wakaeyin sima yai whiekakim siirara boin huriyiyugi.

⁴ Mi Pailat siya Jisis siirin ina swoki sriigiyin, kira yai wakae boin tani, aniya? Wakae! Sima yai whiekakim ini kirirarar boin huriyiuim.

⁵ Mi Jisis siya yai kwir biri swoki wakae boin srankin. Niingaka. Mi Pailat siya asi kintirgikin. Iriig.

Pailat siya boinkin Jisis siirin pae hiniya nirioninkinin siir ninkin irinu inankiyim

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jo 18:39-19:16)

⁶ Biewi biewiyim ii komiyya Pasova wou nikwo aeiya mi Pailat siir siyiwin hariyar tirikin, siya maeyauwa mi biyie miriyya kamim hugripkikikaiyim simiirin pi nwira nokmwim apniki. Iikamim simiir kwoinkin naingwowin inkamim siir. Mi Pailat siya simiirimim pi siirar nikropki.

⁷ Mi ta iyya inkam nwirin Barabas nikiuwiyin, omaka huyokiyokaiya saiir nwokaiyin mi kamim wra nwowiyim inkam komii komiyyim omom omom kigriraowiyim io simaka nwowim mi simiir nhir imiir nisomsom aokaowim siya simakar nwokaigin.

⁸ Mi iikamim ha naninkinuniyim mi sima Pailat siir boinki, tiki siyiwin, biyya kira tirin biewi nhirim digiyim mi kira pa nikrop apniki ta maeyauwa mi biyie miriyya huyokiyokaiya saiir nwowin simiir inkam nwirni. Mi tariinanin kira siira ti swoki tir.

⁹ Mi Pailat siya simiir yai yaka yowarki boinki, kima minam naingwowi kara Juda simiir inkam komiyyin nu kigriraowiyin siir nuguskiyim, aniya?

¹⁰ Mi Pailat siya hinin asi boinkikin. Dimusi rani, siya bidi yinoknankinin prismi yaowae adim simiir kwoinim. Sima Jisis saika whwokwoka nwo rani, simiir kwoinin i ieyar kwaewaowi bil sima nwowim. Mi sima siirim asi nikiunanikim siirin.

¹¹ Mi iikamim simiir kwoinim prismi yaowae adim sima ini boinurwokaiyu. Mi sima pi hinin nwoki boinkiyim Pailat siya Barabas siir dikrop apniki.

¹² Mi Pailat siya simiirin ina swoki boinkiyin mi kara pi panina tiri ti inkamim kima boiniyin Judami iikam simiir inkam komiyyin nu kigriraowiyin, ha?

¹³ Mi sima siir yai yamdi ina kauwok boinkiyim, siirin paeyin hiniya nirioninkinin saika dinkin irinugi!

¹⁴ Mi Pailat siya simiir sriigi, dimusika, ha? Siya dimu dimin tibrukin, ha? Mi sima ina kauwok boinamnankiyim, siirin ti paeyin hiniya nirioninkinin saikar dinkin irinugi!

¹⁵ Mi Pailat siya iikam isidin simiirim hiirgin mi siya Barabas siir asi kigninkin apnikikin. Mi siya Jisis siirin kamim yai niniyyim simiirim iyopmauugi, sima nipimparim siirin. Mi mhoiyya sima siirin ina yikropkiyin paeyin hiniya nirioninkinin saika ninkin irinugiyim. Iriigi.

Mi kamim yai niniyyim sima Jisis siir nigbumbugim

(Mt 27:27-31; Jo 19:2-3)

¹⁶ Mi kamim irim haiiyim sima Jisis siirin inkam komiyyin omom omom kigriraowiyin siir omaka maeyauwa hariir yinkikwona apnam. Mi sima kam nhirim yai niniyyim simiirim yikuuna, sima ta maeyau kwiruwa saiirrar naninkinuniyim

¹⁷ Mi sima Jisis siirin yuis paridnana kwira yitomwanu haiginu. Mi sima urid nimiridgakin whira hopwhro mi sima siir mwo iir kaigrisiugi.

¹⁸ Mi sima siir yigbumbu, akamie! Juda iikamim simiir nu kigriraowi inkam komiigin!

¹⁹ Mi sima siir mwowin paekopin hougwokwo apiyin siir yikrimkrae. Mi sima siirin yaeyop haini mi yaswaiyu mi sima ogmwo ha hium mi ina kaiyirou kisisanaim siir inig iir hainanam.

²⁰ Mi sima siir mingigin digiyim mi ta yuis pariidnan bripriya ina swoki isaiya. Mi sima siirin ini siir yuis aiirar swoki ii haiginugiyim. Mi sima Jisis

siirin ina yikiunamin paeyin hiiniya nirioninkinin saikar ninkin irinugiyam. friig.

*Mi sima Jisis siirin paeyin hiiniya nirioninkinin saika yinkin irinugi
(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jo 19:17-27)*

²¹ Inkam nwirin Saimonkin siya om Sairini ankin Aleksanda Rufas sowiir yaowae adgin. Mi siya omisisimim om komii siir yaba nwowim simiir haiburgigim mi siya ina yapamin siyu maeyau nninga aiir. Mi sima siyu bopwo har yinapyiskai om komii siir kingiin. Mi sima kimidiniya igao yai siir boinwin paeyin hiiniya nirioninkinin Jisis siirin siya haiyam.

²² Mi sima Jisis siirin maeyau kwira saiir hiriir yikiunam ta maeyauwa saiir iniga Golgota. Mi ta maeyauwa saiir inig mwowin inkam mwo kiuni maeyauga.

²³ Mi sima op wain simiir naba saikar yinkin aepibmigiya siir hauuwam minkin mi siya biri kwiaekin.

²⁴ Mi sima paeyin hiiniya nirioninkinin siirin saikar yinkin irinugi. Mi siir yuisim ini sima hidnonkwokwo hainamim. Mi sima gwo kwira sae gwo satu, sima minim gwokim ti hinin diminin pi nhinga haii.

²⁵ Hya nugakar niki oyakwoka 9:00 klok mi sima paeyin hiiniya nirioninkinin siirin saiirar yinkin irinugiyakwok.

²⁶ Mi siir mwo kouga ta yaiya siir boina saiir winki yokwoni. Sima hinina win boinkikim, Juda ikamim simiir nu kigriraowi inkam komiigin.

²⁷ Mi sima Jisis siir kingiinin inkam nwiso hii tauaeiyo sowiirin warar yinkin irimdinugik paeyin hiiniya nirioninkinin siir. Mi nwirin iniga mi nwirin yaioyaeya.

²⁸ [Mi Adi Komii siir Yokwo Komii saiir yaiya ini kaimwowa ywowa bidi bidinan sima wina mi tariinanin saeya bidi yimbiniya. Mi ta yaiya hininga, sima siirin kamim hii tauaeiyim simaka yinkin hiiuwiyopmasugi.]

²⁹ Mi ikamim haimii tamii napim siir yapikbumbu mi sima mwo ina yapkintirim. Mi sima siir boinki, biya kira hinina boinkin, Adi Komii siir omaka wi kara nipirgi mi ii kwoimim dig nwokii mi wa swoki haininansiin okwoki.

³⁰ Mi kira kinakina tami diriraerarna mi kira pa nwoki iuuniyim wari paeyin kiriir nirioninkinin siir waraurankin!

³¹ Mi prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim, sima Jisis siirin warar yapikbumbu. Mi sima, simasimar yomboin amboin, siya inkam nharim simiirin bidiyar whindiriraerar haiginiuin. Mi siya, siya siyar diriraerar namim panopi, ha?

³² Mi ti inkamin siya nimbinkiyin siya Israel simiir inkam komiigin, simiir nu kigriraowikin. Mi siya paeyin hiiniya nirio ninkinin siir hirankin krimar kigwokwoiungi. Mi krma wa nwoki aingwo tibmiikiyim kariiramim. Mi inkam nwiso Jisis saikar ninkin irimdinugiyoy paeyin hiiniya nirioninkininsi yo sowa iriipi hiriinan siirin warar mi inkin igbumbu. friig.

*Jisis siya bidi yaonamin
(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jo 19:28-30)*

³³ Mi iya nabie bopwo nwowa mi iya ina kakauugiya. Mi hinda tinda ini niyar ywokiyim. Mi iya bie nad nwowamtibin, iya ii kwoim nwowiya saiir yadig iurib.

³⁴ Mi ii kwoim namwoiwiya mi Jisis siya ina kauwok boinkiribin, Eloie, Eloie, lema sabaktani? Ta yaiya saiir yaimwokiyaimewowa hininga, kariir Adi Komii, kariir Adi Komii kira kariirin digumii dimusi haimriiyugigin, ha?

³⁵ Mi kam nhirim kingiin hir nokwowim sima siir yai wakaeyim mi sima ina boinim, waka! Siya Ilaija krimiir wanwiyayeyin siirim nikiuwi.

³⁶ Mi inkam nwinin ina iwitnamin hamgan hainakiyim. Mi ta op kausrira siir idwo yaokinki. Mi kimidiniya paekop inakar yinkin udgi mi Jisis siir yaiga yaka onkwo mauugi siya kwiyaeyim. Mi ti inkamin siya boin, ha tiki o. Krima niki kigriraowi siirin pi Ilaija siya nasi whindiriraerar iuungi paeyin hiniya nironinkinin siir hirankin.

³⁷ Mi Jisis siya ha kauwanki boinkiribin mi siya ina iyie hikainamtibin.

³⁸ Iya Jisis siya naowa ta yuis komiia Adi Komii siir omaka saiir nitiyisiuwa saeya ini bopwoniya yinwitamnainiya. Mi ina yugusnainama nua hiriir. Mi ta yuis prieiya ini kwisa ywokiya.

³⁹ Mi kamim yaii niniyim simiir bi nwowi inkamin siya Jisis siir whonkam ida nokwokin mi siya kigiin siya hiriinan niyae hikainamtibin mi ini siya siyar boinkiyin, kaimwoki kaimwokinga! Tiriiginin Adi Komii siirar yinisimkin.

⁴⁰ Mi wig nhirim hirar mi inkin okim mi sima arurig hirar nokwo kaokikim. Mi nhirim simaka hir ninkin okwo kaokim. Ira Maria om Makdalanka mi ira Maria Jems sapisapin mi Josi sowiir apu aeya. Mi ira Solomonika.

⁴¹ Biya Jisis siya nu Galili hir nwowin mi ta iya ti wigim siir mhoiia namkim. Mi sima siir nae diriraerarim mi wig isid komii whirin yim sima iripi hiriinan Jisis saikar yinkin am om komii Jerusalema hiriirin. Mi sima hir ini owou. Iriig.

*Sima Jisis siirin siyano siir haigigi
(Mt 27:57-61; Lk 23:50-55; Jo 19:38-42)*

⁴² Mi naiowaka Josepin om Arimatianin ina yitribin. Siya yai hidan inkam wadiekim. Mi yio siya iripi hiriinan iya Adi Komii siya iikam simiir kigriraowana iya saiiramar mi owini.

⁴³ Mi Juda simiir ii komiia waka nwokwowaki mi tapa ya nae diriraerar haigigik ni iiga mi Josep siya asi napninopkainamkin Pailat siir kigam. Siya biri nidid namkin. Niingaka. Siya Jisis siir piuis biyieya saiir hainakiyim sriiyugin.

⁴⁴ Mi Pailat siya ini hindara yanaawinin ta yaiya saiir wakaewinin, Jisis siya naonama. Mi siya kamim yaii niniyim simiir biyan inkamin siirim yikuna mi siya siir srii, Jisis siya bidinanar naonamkin, iyie? Tariinanar kwaokin.

⁴⁵ Mi iya siya yaii nini kamim simiir bi nwoyiyin siir yai aiir wakaeyin mi siya Josep siir boinki siya Jisis siir piuis biyieya saiirin hati hainam.

⁴⁶ Mi Josep siya yuis whisinana kwira sainam. Mi siya Jisis siir piuis biyieya ina ini hiunis hainakiya paeyin hiniya nironinkinin siir hirankin. Mi siya siirin yuis whisinana saiir whrinainam mi siirin siya siyano whirin siir ini haigigik. Mi ti siyanowin inkamkar nopkikinkin. Mi siya siya komiia kwira warnani ie iir warkin tinugigam.

⁴⁷ Maria om Makdalana mi Maria Josisni yopi aka, sowa kogwokwo haigigiko maeyauwa Jisis siir piuis biyieya saiir haigigiya. Iriig.

16

*Jisis siya bidi yinsiin idwowin ieyankin mi ini omwaiyar swoki waiyan
(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jo 20:1-10)*

¹ Mi Juda simiir ii komiia dig nwokiya mi Maria om Makdalana mi Maria Jemsni yopii aka mi Salomi saeya sima waim piuii miyik whakiyim simiir sainam. Sima Jisis siir piu aiir naokinam sainamkim.

² Mi iigwira sima bieyin bidi maskwokiyakwokin mi saiirar yamyakwok Sandeya, siyanowin inkam haigigiyin siirim.

³ Mi simasimar yaboinaiyam, krimiirin pi nhinga whin mirii ta siiya komiia saii waritkinkiyim, ha?

⁴ Mi iya sima siyanowin siir nini kigiuwim mi simar kigi siya komiia hir nwo rani. Nningaka. Bidi inabaki itkinkiya iemiga. Taka siya, siya prasae rani.

⁵ Mi sima siyano iir napninopkainamin mi sima kigam whranisim nwirin simiir ina inig miya nidwokai. Siya yuis whisanan bripriya kwira nii idwokai. Mi sima siir nini kigiuwim mi ini hindara ini anaaiuwuwim.

⁶ Mi siya simiir boinkaiwin, kima kipi kignanae kara bidi yinokninkinin, wim kima Jisisin om Nasaretanin siirim hansiri paeyin hiiniya nironinkinin sima ninkin irinugiyin siirin. Mi siya tapaiir nwo rani, bidi yinsiin idwonamin! Mi ini omwaiyar swoki waiyan! Kima ta maeyauwa sima haigigiga saii ti kwakig siya hir nwokaii.

⁷ Kima dam! Mi kima pi kamim siir mai kigna miriyim pi simiir tini boinu mi Pita siirin warar. Mi kima pi hiniina tini boinu, Jisis siya kimiir biya bidi yamkwokin nu Galilia hiriir. Mi kima siirin wi hir nini kigiui. Biya kimaka siya niki boina saii hiriinan!

⁸ Mi ti wig oumim ina yidamniyamim idowiya hiriir, ti siyano iirsi. Mi sima ina yidam iugusamim, kiugak bi nwonamkim simiir kiuwim ini hindara yinirkinamim. Mi sima inkam nwiraka yai paninsi yimboboinamsi. Nningaka. Sima pi nididnamkim. Iriig.

*Jisis siya Maria om Makdalana saii hiriir yimbiam
(Mt 28:9-10; Jo 20:11-18)*

⁹ [Jisis siya Sande nugak imumar yinsiin idwonamyakwok. Mi siya biigi biyin Maria om Makdalana saii hiriir yimbiam. Mi ta wiga, biya Jisis siya ninskigiya yiu biye iriyyar nwiso sima nwokaiya saii mi saeyairga.]

¹⁰ Maria saeya ini kigiui ti siir nomiyauim naingwoyimiyok ou prasae biri kinkim siirsiyin. Maria saeya biyin siir nomiyauim biya saika nwokaiyuim simiir ini boinmauuu.

¹¹ Mi Maria saeya simiir boinki Jisisin ini omwaiyar swoki waiyan kara siir bidi kignaniyin. Mi sima ta yaiya saii wakaeyim mi sima biri naingwo tibmiigim. Iriig.

*Jisis siya siyu hirin inkam nwiso siir kigna miriywo sowiir hiriir yimbiam
(Lk 24:13-35)*

¹² Mi ta saii mhoiia inkam nwiso siir kigna miriywo sowa om komii hir haiburgigo mi ha napamwo mi sowa siirin siyu hir yapiyiskai. Mi Jisis siya sowiir hiriirin yaeya piu kwir yam.

¹³ Mi sowa ha swoki amwo mi kamidiniya kam nhirim simiir ini boinmauuu. Mi yim sima sowiir yai aiiim bi swoki aingwo tibmiigim. Nningaka. Iriig.

*Jisis siya kam iuur nwirim siir mai kigna miriyim simiir hiriir yimbiam
(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jo 20:19-23; Ap 1:6-8)*

¹⁴ Mi kam iuur nwirim siir mai kigna miriyim iya sima naeyar niki idwo aeyim mi Jisis siya ina yimbiamin simiir hiriir. Mi siya simiir inikiu whisarii rani, sima bi naingwo tibmiigim. Mi kam nhirim sima pi nantamyiriyirkim kam nhirim sima naboiniyim Jisis siya bidi yinsiin idwovin ieyankin mi siya ini omwaiyar swoki waiyan.

¹⁵ Mi siya simiir boinki, kima iki omom omomim hinda tinda nwowim simiir dam mi Yai Win Kibiya saii dapboinmamauuam iikamim simiir.

¹⁶ Mi inkamın naıngwo tıbmii mi siya ha baptais mi siirın wı Adi komii siyar kaoprıgiokwowi. Mi yıpiki inkamkın naıngwo tıbmii karam nwowi, yım wı siya grırıtkaigi.

¹⁷ Mi iikam whiekakım naıngwo tıbmııyım sımiirın kırıe wı Adi Komii siya hauuwi dimın komii komııyım sımiir dirıraeraram. Mi sıma wı kariir inıg iıırar nınımnskııyami urıdyıu bıbiyıeyım sımiirın. Mi sıma wı yaeya yaıgın kwıra boını.

¹⁸ Mi sımiir ınam mıpugın bıyıu dapiyın siir nonkwowi mi op bıyıeya kwiyae aokaowiya saır kwiyae mi tı hırıınan dimınım wı sımiirsi nao rani, sıma. Mi sımiir ınam makak inkamım sımiir mi hainii mi sıma wı wadıeyar mi oki. Iriig.

*Adi Komii siya Jısis siirın nınomor koua hırıir yıkıunam
(Lk 24:50-53; Ap 1:9-11)*

¹⁹ Mi mhoııya kırımıir Bııyan Inkam Komııyın Jısis siya siir yaiyım sımiirın dıg nwoııgım mi Adi Komii kırımıir Wanın siya ına yıkıunamın siirın nınomor koua hırıir. Mi tariınanın siya ını siir ına ınıgıııya ını idwoııın.

²⁰ Mi kamım siir kıına mırııyım, sıma ına yamım hında tında. Bııyan Inkam Komııyın siya ını sımakar yınkın mırııyamın. Mi siya sımiir yai ımiirın warar mi whınkınsııs haıgınıuwam dimın komii komııyım sıma tır ımiirın. Mi tı dimının ııkamım sımiir nıısiımauugın. Mi ta sımiir yaiya kaimwokıkaimwowaırıga, Adi Komii kırımıir Wanın siir yaıga. Iriig.

LUK

Luk siya wɪnkika ta yokwowa mi yio siya paowai udikin. Mi siya Pol saikar nwowikin mi siya Judan inkam tani, siya Grik inkamkin. Mi ti niwiiyin siya wɪnkikin Grik hiran iikamim simiiram, yio Jisis siirgin. Grik hiran iikamim sima manam naingwowi, sima siyu miyik iirar nwoki idwowim. Luk siya ti niwiiyin Jisis siir boinkin, siya inkam wadiekwadie ieyairgin. Mi siya iikamim simiirsi naingwoyimiyokin mi simiir dimin biyeyim ini siyar mi inakiyim. friig.

1 Biya iikam whiekakim sima simiir yapa yapa kwoin imiirar wɪnkɪnankɪugɪgɪkɪm inkam komii Tiofilas siiramɪn, dimin taeminim krimiir tiriir nimbiniyim.

2 Yim sima dimin taeminim yipiki aposel kamim sima kigim mi iikam nɪrkim, sima mi boinmimauuim simiir mi wakaeyokna apikim. Mi ti niwiiyim. Yim tariinanin ini krimar nonkwowim.

3 Kara Lukgin, niwii whiekakim biyanim mi tariinanin iikim simiirin kara bidi sibgu hidgiyim. Mi kara ti niwiiyim bigi biyanim mi tariinanin iikim, simiirin kara kiriiram bidi wɪnkɪyɪn inkam komii Tiofilas kiriiram.

4 Mi kira wi hinina ninokninkinim, ta yaiya sima nowomwarkaiyuwa kiriir, saeya kaimwo kɪngɪ.

Adi Komii siir paekwosimin Sekaraia siir boinki Jonin wi sipi nimbini

5 Mi iya Herot siya nu kigiraowan inkam komii nwowin, nu Judia hirin pris inkamɪn nwira nwokin, siir inigin Sekaraiakin. Siya Abaisani pris isidin siirgin. Mi siir wiga, ya Eroni isidin siirga, sair inigin Ilisabetka.

6 Mi sowawaiyin Adi Komii siir whwonkam idan dimin whirki bi kimbugo ini wadeki wadieyar ywowo. Mi sowa Biyan Inkam Komiiyin siir siyupai siyupai whiekakim simiirar napiko. Mi siir yayim simiirin ha mi wakaeyoknaeikim.

7 Mi sowawaiyin yinie bi niyio miminko. Dimusi rani, Ilisabet saeya wig pioa ningaka. Mi sowawaiyin wai bidi ywowo.

8 Ya Sekaraia siir isidin siya mriiya iya saeya. Mi Sekaraia siya pris inkamɪn krimiir kaoprigi okwowyin siir miya Adi Komii siir whwonkam ida mriigin.

9 Mi siirin sima yimbingi maeyauwa hiuyokiyokaiya dimin whirki kimbu karamae nwowa Biyan Inkam Komii siira dimin taemin min nɪnkɪn imiyyaeiya siirin hiriir yokmwɪn apɪnɒpkɪgɪ.

10 Mi ta ti aiirin iikam isid komiiyin sima idowiiya hirar ywo. Mi yio siya dimin taemin imiirar niki inkɪn imiyyaeiyɪn mi yim sima ini idowiiya hirar kwisboinim.

11 Mi Biyan Inkam Komii siir paekwosimin ina yimbiyamɪn siir hiriir. Mi ini hiya dimin taemin haigin nɪnkɪn imiyyaeiya ini sair kingiin hirar yamikwonyin.

12 Mi iya siya Biyan Inkam Komii siir paekwosimin siir kigiyyin mi siya ini hindara yanaakiyyin mi siya ini nididkakar ywowin.

13 Mi Adi Komii siir paekwosimin, siya siir boinki, Sekaraia, kira kipi nidid. Adi Komii krimiir Wanin siiram kira kwis boina, siya bidi wakaewinin. Mi kiriir wiga Ilisabet saeya yinisim yinkamiyinin wi nwira naokinaei. Mi siir inigin wi Jon dokdap haiginu.

14 Mi kira wi maigimairga taokitaoka siirim nwowi. Mi iikam whiekakim iriipi hiriinan, wi maigimairga taokitaoka siiramar mi owi.

15 Mi siya Adi Komii siir whwonkam idan wi inig komiigak nwowi. Mi siya wi op wain mi iki op bibiyie nhirim, kwiyae whaowaeiyim, wi simiir wara kwiyae rani. Mi iya siir naokinaei, Adi Komii siir naeyiutin wi siirar naninkiniuuwi.

16 Mi Isrel simiir iikam nhirim, wi siya nikunami Biyan Inkam Komiiyin, simiir Adi Komii krimiir Wanin siirim.

17 Mi siya Adi Komii siir naeyiutin mi siir kirieya biya Ilaijani nwowa wi sair hiriinankak nwowi. Mi siya wi Biyan Inkam Komii siir biya namkwokin. Mi adim simiir kwoinim wi siya kisina haigii mi sima wi simiir yin imiiram nwoki aingwowim. Mi iikamim nantamyiriyirim, simiir kwoinim wi siya kisina haigii. Mi sima wi iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowim, ninokninkin komiigakim wi simiir kwoin hiriinan kinar nwowi. Mi iikamim simiir kwoinim wi siya kisios haigiwini Biyan Inkam Komii siiram. Adi Komii siir paekwosimin hinina boinkin.

18 Mi Sekaraia siya paekwosimin siir yai aka hinina yowarkii boin mi ta yaiya saeya kaimwoki nuwi mi kara wi panina ninokninkini, kara waibiyie bidi ywowin mi kariir wiga ya iripi hiriinan waibiyie bidi mi owa. Siya hinina boinkikin.

19 Mi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosimin siir yai aka hinina yowarkii boin, kara Gebrielkin, kara Adi Komii siir whwonkam ida nokwokin. Kariirin siya nikropkin kariir nauuni boinmauuniam. Kara ta yaiwin kibiya kariir boinmauuniam hainanikin.

20 Kira wakae! Dimusi rani, kira kariir yai aiir naingwo tibmii rani. Mi panao kariir yaiya pi kara tirbugii mi kira pi waeyaimikrim nwowi. Mi wi iya ta digworaekwo whiekakim sima nimbiniyana wi sairar nadigiuiwi mi ta kariir yaiya wi kaimwowa nwowi. Adi Komii siir paekwosimin hinina boinkin.

21 Mi iikamim Sekaraia siiram nwowim sima ina yinaingwoyimiyok boinim, siya dimu dimin minkimimini, maeyaua huyokiyokaiya dimin whirki kimbu karamae nwowa sair hiran?

22 Mi iya siya idowiiya ha napnaniniyin mi siya yai simaka bi nani boinikin. Mi sima ina yinokninkinkiyim mi tari siya yaeya dimin win bidi kignaniyin maeyaua dimin whirki kimbu karamae nwowa sair hiran. Mi siya simiirin ini inarar yani kinmimauiuin mi siya ini waeyaimikrimar ywokripkaiyin.

23 Mi siir maani iyim dig nwokiyim mi siya ina swoki amin siir omaka hiriir.

24 Mi taka ii aiararin siir wiga Iisabet saeya ini yinpiugakar ywokiyia. Mi idowiiya napririr karamae saeya nwowim bwanim iriyyar. Saeya hinina boinka,

25 mi Biyan Inkam Komiiyin siya kariirsi naingwobumbugin mi siya kara nididnanaekaiyiya iikam whiekakim simiir whwonkam ida, siya bidi yitkiigiya. friig.

Paekwosimin siya Maria sair boinkin, Jisis siirin wi saeya naokinaei

26 Mi bwan iriyyar whir aka, paekwosim Gebriel siirin Adi Komii siya yikropki nu Galili hiran omisim whirin Nasaret siirim.

27 Mi kopaksim ira, sair yopiigar whausokninkin prapraskiya, saeya hi min bi nanaeka, sima sairin whran nwirin siiram boiritmaiga siya nonkwonaim siir inigin Josepkin, siya Devidni isidin siir hirankin. Mi ta kopaka sair inigin Mariaka.

28 Mi paekwosimin siiram ha namim mi siya sair ini boiniu, Akam, Adi Komii siya kariirsi naingwobumbugin. Mi siya ini kinakar nwowin.

29 Mi Maria saeya ta yai aiir wakae saeya ini hindara yanaakiya. Taka yaiya saeya panin, panin yaiga.

³⁰ Mi paekwosim siya saair boinki, Maria, kira kipi nidad. Adi Komii siya kiriirsi naingwobumbugin.

³¹ Wakae! Kira wi yinpiugak kipi nwowi. Mi kira yinisim yinkamiyinin wi nwira naokainaei mi kira siir inigin wi Jisis nokdap haiginu.

³² Mi siya wi inig komiigak nwowi. Mi siirin wi hinina boini, Adi Komii ninomor kouanin siir yinisimkin. Mi Biyan Inkam Komii Adi Komii siirin wi siir brougaeyin Devid nu kigriraowiyin wi siir hiriinan nokmwın okwo haiginuwi.

³³ Mi siya inokiiinokin wi Judami inkam komii nwowi. Miya inkam komii nu kigriraowiyin wi siir hiriyar nwoyokiyokikaeyami. Niingaka.

³⁴ Mi Maria saeya paekwosim siir yai aka hinina yowarkii boin, tiriiginin wi panina nimbiam? Kara kamkak rani. Kara inkam nwir aka bi nwoka mi kara wi yinkak ha nwo rani.

³⁵ Mi paekwosim siya saair yai aka hinina yowarkii boin, Adi Komii kramiir Wanin siir naeyiwin wi kiriir naninkiniuni mi siir kirieya kiriirin wi saeya kinsis haiginuwi. Mi mhoiyya kira wi ti yinisimin siir naokainaei. Mi sima wi ha boini siirin dimin whirki bi kimbugin. Siya Adi Komii siir yinisimkin.

³⁶ Wakae! Biya kiriir yopiya Ilisabet saeya wai bidiyar ywowa mi saeya ini yinkakar swoki owa. Saeya bwanim iriyyar whira ywo Biya sima ha boinkim saeya wi yinpiugak nwo rani.

³⁷ Dimin whirkin Adi Komii siya tir karamae bi nwokin. Niingaka.

³⁸ Mi Maria saeya siir yai aka hinina yowarkii boin, wakae! Kara Biyan Inkam Komiiyin siir miyyan wiga. Wa kira boina siya kariirin wi hiriyyar mi tiri. Mi paekwosimin siya saair haiburgigin mi siya ina yamin. Iriig.

Maria saeya Ilisabet saair ini kigu

³⁹ Mi ii nhirim bidi yamkiyim mi Maria saeya bi kimiminka, ina nhinama, mhu nhirim om whirin nu Judia hir nwowim simuir hiriir.

⁴⁰ Mi saeya Sekarala siir omaka aiar napnainopkainama mi saeya kimidinuya Ilisabet saair ini boinu, akam.

⁴¹ Mi iya Ilisabet saeya ta akam Maria saeya boina saair wakaeya mi ti yinisimin ina kaknanaokaigiyyin. Mi Adi Komii siir paekwosimin ini sairar yaninkiniuwim.

⁴² Mi saeya ha kauiyikiya mi ina boinkiya, kira ini kina wigar ywowa. Mi iki wig nhirim simiir kouwin ina kirar ywowa. Mi wari yinisimin kiriir mhinau nwokaiyyin, yio ini sakisar mi owin.

⁴³ Kara panin wiga, ti Biyan Inkam Komiiyin siir apua ta kariiram nita?

⁴⁴ Wakae! Kariir wina, kiriir yai aiar wakaekiya, akam, kira boinkiya mi ti yinisimin kariir mhinau nwokaiyyin ina kaknanaokaigiyyin mi siya ini maigimaigar ywokiyyin.

⁴⁵ Kira Adi Komii siiram naingwo tilmii wiga kira maigimaiga ha dwo. Mhoiyya kiriirin wi Biyan Inkam Komiiyin siya boina wi saair hiriinan tiri. Ilisabet saeya hinina boinka. Iriig.

Maria saair mwaiga

⁴⁶ Maria saeya mwai waowa saeya hinina boinka, Kariir mhu kwoinim ini Biyan Inkam Komiiyin siiramar naingwo irkakim.

⁴⁷ Kara Adi Komii siiram maigimaigaei, kariir nanmaiwarkainain inkamkin.

⁴⁸ Kara miyan wig niingaka. Mi siya ini kariirsiyar swoki aingwo bunan. Mi Tariinanin mi mhoiyya iripi hiriinan, ikamim sima kariirin wi hinina boini, kara wig bimbuiwi rani.

- 49 Dimusi rani, Adi Komiiyin kirieki kiriekakin, siya kariirin dimin komiigi komii iirar tirkin. Mi siir inigin dimin whirki bi kimbugin.
- 50 Yaioyae yaioyaeyim hirii hiriinan kinairgim. Sima pi inan ii okwoki mi Adi Komii siya iikamim siirsi naingwo ididim wi simiisi naingwobumbuwi.
- 51 Adi Komii siir ina mi kirie kirieyim saeyar nonkwo miriigim. Mi iikamim simamar naingwonaeyim, simiirin siya bidi nhinikriropkiyim hinda tinda.
- 52 Mi inkam komii komiiyim nu kigriraowiyim, simiir miyim wi Adi Komii siya nikripkii mi iikamim inig karamaeyim, simiirin wi siya hainanpraprasii
- 53 Siya dimin miyik miyikim wi iikamim mhsigi naowim wi simiir hauuwi. Mi iikamim iki digworaekwoki naokinguguninkinim simiirin wi piu nunga nunga siya nhinikriropkii.
- 54 Mi siya ini naingwobumbuwa biya siya nimbina ini saiirar swoki aingwuwoknakiyin. Mi siya Isrel simiir iikamim simiir whinkinsiis haiginugun.
- 55 Siya krimiir brougaeyin Ebrahim saika bidi yimbinin mi siya siir yinileyim mhoiya niti, simiirsi naingwobumbuwi. Maria saeya hinina waoboboinka.
- 56 Maria saeya Ilisabet saikan bwanim whwoima ywo. Mi saeya ina swoki ama saiir oma hiriir. Iriig.

Ilisabet saeya Jon siir yaokaina

- 57 Ilisabet saeya naokainani iya yinisim iir, ina yimbiyama. Mi saeya yinisim yinkamiyin iir yaokaina.
- 58 Mi saiir inkamnanim, saiir omaka kingiin nwowim, simiir hiranim mi saiir nomiyau ikim, sima ta yai aiir wakaeyim Biyan Inkam Komii siya Ilisabet saiirsi naingwobumbuwin mi sima ini maigimaigra wara mi inkim owim saikan.
- 59 Mi ii iriyyar kwoimaka sima yinisimin siir mio isa ina kitiyopnir haiyim. Mi sima minam namkim siir adin Sekaraia siir inig iirar swoki okdap haiginuwim.
- 60 Mi siir apua saeya boin. Nungaka! Siir inigin Jon dokdap haiginu.
- 61 Mi sima saiir boin, krimiir brougae wanwiyayeyim biya ti hiriinan inig iir bi nokdapkim.
- 62 Mi sima siir adin siiram kinmimauu srii, krma yinisim siir inigin wi panina dapi?
- 63 Mi mhoiya Sekaraia siya simiir boinki, yokwo siir hauugiyim pi winmaugiyim. Mi siya hinina winmauugi, siir inigin Jonkin. Mi sima ini hindarar yanaakiyim.
- 64 Mi bi kimiminkikin, Sekaraia siya yai ina swoki kaonis boinkiyin. Mi siya ini Adi Komii siir inig iirar hainanprapraskiyin.
- 65 Mi simiir inkam inkamnanim simiir omaka kingiin nwowim sima nidid prasae bi kinkim. Mi ta yaiya ini mhuim nu Judia hiranim ini simiirar yiniyokiigiya.
- 66 Mi iikamim ta yai aiir wakaeyim, sima ini sima simar yinaingwoyimyok boinim. Ti yinisimin siya wi panin panina nwowi. Sima ina yinokninkinkiyim, Biyan Inkam Komiiyin siir kirieya ini saika nwowa. Iriig.

Sekaraia siir mwaigim

⁶⁷ Jon siir adin, Sekaraian Adi Komii siir paekwosimkin bidi yinkiniukikaiyin. Mi siya diminin mhoiyya nimbiamanin simiirin ina kauwok boinkiyim.

⁶⁸ Krīma Biyan Inkam Komiiyin, krīmiir Adi Komiiyin siir inig iir hainan-prapraskii. Mi siya siir iikamim, Isrel hiranin simiir whinkinsisim nitkin. Mi sima ini rirmiiya ywokiyim.

⁶⁹ Siya ninansiin okwokikin nanmaiwarkainan inkam komiiyin, krīmiir nanmaiwarkainam Devidni isidin siir inkam nwirin siir. Siir miyan inkam nwowam.

⁷⁰ Siya siir profet inkamin dimin whirki kimbu karame nwowin siirin bidi bidiniyarin hinina boinkin.

⁷¹ Siya krīmiirin, krīmiir sau omomin simiir hirank nanmaiwarkainaei. Mi siya krīmiirin wi kamim krīmaka nomboin ii ae karam nwowim, wi simiir in kirieya sair hirankar nispimpaki hainakii.

⁷² Siya nimbina krīmiir brougae wanwiyayim simaka mi saeya. Mi siya ta naingwobumbuwa krīmiir niisiimauuga. Ta nimbini kibiya siya haiyaprapraskiya, siya sair swoki aingwowoknakikin.

⁷³ Ta siir nimbini kibiya krīmiir brougaein Ebrahim saikar nimbinkin.

⁷⁴ Mi siya krīmiirin krīmiir sauan omomin siir in hirankar nanmaiwarkainaei. Mi krīma siir mi aair mirii, krīma wi nididgak nwo rani.

⁷⁵ Mi krīma siir whwonkam idan wi dimin whirki kimbu rani, wi wadiyar haiyaprapras okwowi. Mi wi rirmiiya dwo. Mi igwir igwirin krīma wi hiriyar nwoyokiyokii.

⁷⁶ Mi kira ti kariir yinisim yinkamiyinin mhoiyya sima kiririn wi Adi Komiiyin ninomor kougikouanin siir profet inkam dapi. Mi kira wi Biyan Inkamin siir biyya namkwokini. Siir siyu iir kisosop diriraerarkwokinin.

⁷⁷ Mi siya yayim wi siir iikam imiir boinimauuim. Mi simiirin wi siya nanmaiwarkainaei. Mi simiirin dimin biyeyim igbid kamyau siya bidi haiyoprindiyiumiiyiyim.

⁷⁸ Whisarii rani, Adi Komii siir kwoinin krīmiirsi naingwobumbugin mi hiinsima krīmiirsi nwokin. Mi siya wi ti siir nikropkii, bienan krīmiir whwoyakiyam.

⁷⁹ Mi siya wi iikamim niibwomambwo nwokaeyamim mi naokao kingiin nwowim, wi simiir nokya haiginuwi. Mi krīmiirin wi siyar niisiimauu api kwoin miyikin hiinsima nwowiyin siirin. Sekaraia siya hinina boinkikin.

⁸⁰ Mi yinisimin ina mwriiyin mi siir kwoinin mi siir piu aka ini kirie warar yinkin okiyim. Mi siya maeyau siiyin nu apa nunga sair hirar nwoninaeyin mi ini Isrel simiir iikamim simiir hiriyar yimbiamin. Iriig.

2

Maria saeya Jisis siir yaokainaki (Mt 1:18-25)

¹ Mi taka iyya Sisa Ogastasin nu komii Rom hiran inkam komii nwokin. Mi siya siir biyan inkam komii komiiyim simiir boinki ti omisisimim siir hir nwowim siya kigriraowiyim simiir hiran iikamim simiir inig imiir nini winakiyam.

² Mi siyiuin inig haiyin iikamim omom omanim simiir mi ta ii aair haibwakainakim. Mi taka iyya Sairinias siya nu Siria hiran omom simiir biyan inkam komii nwokin.

³ Mi iikam whiekakim sima ini simiir yapayapa omamar swoki amim. Mi simiir inigim simiir om hirar ini winaki yokwoni.

4 Mi Josep siya om Nasaretin, nu Galili hir nwowin siir haiburgigin mi siya ina yamin siir brougaeyin Devid siir om iiram, Betlehem nu Judia hir nwowin siirim.

5 Josep siya mi wiga siya boritmaiya Maria, sowar yam. Sowa minam namkwo, inig nini dapmauwuwam. Mi taka iya Maria saeya yinpiugakar nwonamka.

6 Mi iya sowa om Betlehem hirar nwowa mi yinisimin ina kaknanaokaiyin.

7 Mi taka iya sowiir yinisim yinaomiyinin ini saiir yaokainan. Mi saeya yinisim iirin yuis mirmiya saiir higrinu. Mi siirin bulmakaumi twowa nae haigiya saiir kikaiyu whwonka. Mi simani bulmakauni omaka saiir whwonkaigim. Dimusi rani, omakam inkamki whwonkaiyim inkam kana bidi digiyim. Friig.

Adi Komii siir paekwosimim sima ini boinmauwuwu kamim sibsib kigriraowiyim simiirin

8 Mi kam nharim sibsib kigriraowiyim, niyaka sima omin siir kingiin hir wakaowigim, maeyauwa sibsib ima naeiya saiir.

9 Mi Biyan Inkam Komii siir paekwosimim simiir hariir yimbiam. Mi Biyan Inkam Komii siir paeya namnamiinan ha wokiinainiyin mi ini simiirar yamtkiniuwun. Mi sima nidid prasee bi kinwinkim.

10 Mi paekwosimin ina boinin simiirin, waka! Kima kipi nidid. Kara yaiwin kibiya kimiir nauuni boinmauugigam nitkin. Mi ta yaiya iikam whiekakim simiir kwoinim wi maigimaigra komii saeya nwowaiginiuwu.

11 Mi taka iya brougae Devid siir om hirin wig ira yinisim yinkamiyinin nwira yaokaina. Mi ti inkamin kimiir nanmaiwarkeinankin. Adi Komii siyar nimbinkikin siirin, Biyan Inkam Komii Krais nwowam.

12 Mi kima siirin hiniina nini kigninokninkiniuwu mi siyairgin. Mi kima wi yinisim nwirin yuis mirmimi saeya higrinuun wi siir nini kigiuwu. Mi siya ini bulmakaumi twowa nae haigiya, ini saiir whwonkaiyin. Adi Komii siir paekwosimin siya hiniina boinkikin.

13 Mi bi kimiminkikin ninomor kou hiran paekwosim whiekakim ina yuunaiiniyim mi sima ini ti paekwosimim saikar yauni oniyim. Mi sima ini Adi Komii siir inig iir hainan prapraskiyim. Mi sima mhoiya hiniina boinki,

14 Adi Komii krimiir Wanin ninomor kou hiranin siir inig iir hainanki. Dimusi rani, Adi Komii siya big nasmirwaiya bidi ywokiyan simiirin mi iikam whiekakim nuanim sima iripa dingwomamar aeikiyam.

15 Mi iya Adi Komii siir paekwosimim mi sima swoki ama ninomor kou hariir, simiir haiburgigim mi kamim sibsib kigriraowiyim sima sima yomboin amboinki, humba! Krima om Betlehem hariir nami. Ti diminin hir nimbiamin siir nini kignaki. Biyan Inkam Komii siya boinkiyin krimiir.

16 Mi sima biri kimiminkim ina yamsauwim mi sima Maria, Josep mi yinisimin twowa bulmakaumi nae haigiya saiir kikaiyu whwonkaiyin, simiirni ini kigi.

17 Mi iya ti kamim sibsib kigriraowiyim sima siir nini kigiuwim mi sima ti yayim Adi Komii siir paekwosimim sima boinmauugigim simiir ti yinisimin siirim mi sima ini sowiirwai boinmauuniyim.

18 Mi iikamim ti kamim sibsib kigriraowiyim simiir yay aiir wakaeyim mi sima ini hinda yanaakiyim.

19 Maria saeya ti yayim saeya wakaeyim simiir simiira naingwokwokaigika. Mi saiir kwoinawu hirar haigi okai, saeya biri naingwo owoga.

20 Mi kamim sibsib kigriraowiyim sima ha swoki apamim mi sima mwai ina yapwowaowamim Adi Komii siir inig iir hainanam digworaekwuwim sima

wakaeyim mi sima kigim simiir. Mi digworaekwo whiekakim Adi Komii siir paekwosimim sima boinmamaugikim bidi yimbiamkiyim. friig.

Sima siirin Jisis yokdap haiginu

21 Mi mhoiia yi iriiyar kwoimim namkiyim mi siir mioisa ina kitiyopnir haiya. Mi sima siir inigin Jisis yokdap haiginu. Mi Adi Komii siir paekwosimim sima biyar dapkikinkin, iya siya siir yopiiya saair mhinuau hir niki okai karamaeyar niki owin sairar. friig.

Simion Ana sowa Jisis siirin omaka komiia Adi Komii siira saair hir ini kigiu

22 Ta iya sowa buga niyoprikmaiya sowa buga siyiun biya Moses siya winboinkiyin mi siir hiriinanar mi tir. Mi siir ad yopiiyo ina hainamwo siirin om komii Jerusalem hiriir, Biyan Inkam Komii siir in nini onkwo hauugiyam.

23 Yai komii kwira Adi Komii siir Yokwo Komiiya saair nwowa, saeya hiniina winboinkika, biiki biyan yinisim yinhaomiyinin, yio minim nimbingin, Biyan Inkam Komiiyin siir hauugiyam, siir yinisimar nwowim.

24 Yokwo Komii saair yai kirie kwira saeya hiniina boinkika, iya wigkamwo sowa yinisim yinkamiyin yinhaomiyinin, Adi Komii siir omaka komiia saair hainam mi yo sowawaiyo iriipi hiriinan inmab haomwo isa timi isom hainam. Mi inmab airam mi whaowaekin, mhautam haomwo isa timi isom hainam. Mi Josep, Maria sowawaiyin om komii Jerusalem hiriir asi namkwo.

25 Mi inkam nwirin om komii Jerusalem hir nwokin, siir inigin Simion. Mi ti inkamin siya dimin whirki bi kimbugin. Niingaka. Siya inkam wadiekin. Siya Adi Komii siiramar mi kwisboinikin mi siya yi aairamar niki owi, iya Adi Komii siya inkam nwirin siir nikropki, Isrel hiran iikamim simiir mhi kwoin imiir kirie haiginuwam. Mi Adi Komii siir naeyiun ini saikar nwowin.

26 Adi Komii siir naeyiun siir bidi yisimauuin mi siya wi niki aosau rani. Niingaka. Siya Biyan Inkam Komiiyin Kraisi iya siya nitana sairamar niki owi.

27 Adi Komii siir naeyiun siyar haurworwokai insiingikin mi siya Adi Komii siir omaka saair hiriir yapninpokainam mi yopii adwo yinisim Jisis siirin ina hainaniyin Adi Komii siir omaka saairim, Adi Komii siir hauugiyim, simiir siyi ieya boinin siir hiriinan.

28 Mi Simion siir ina ti yinisim iirar yinkwo mi siya Adi Komii siir inig iirin hiniina hainan prapas boinki,

29 Biyan Inkam Komii diminin biya kira nimbini, kara siir bidi kigin. Mi tariinanin kara naonami, kira kariirin ha kigninkinki. Tariinanin kara kariir miyan inkamin wi maigimaigargar nwowi.

30 Inkamin krimiir nanmaiwarkainanin kara siir bidi kigin.

31 Kira ti dimin iirin iikam whiekakim hinda tandanim simiir whwonkam ida diriraerarkin.

32 Siya paenan minam niuyakin iikam whiekakim Juda iikam tani, simiir kwoin imiir nanaakninki haiginuwam. Isrel kariir iikamim inig komii simiir hauu haiginuwam.

33 Mi iya siir yopii adwo sowawaiyin hiriinan wakaeywo ti hiriinan yaiyim Simion siya boinim sowiirwai yinisim iir mi sowawaiyin naingwoyinyok pranae bi kinkwo.

34 Mi Simion siya simiirniyiin haning; yigboinmamair haiginu. Mi siya Maria Jisis siir apua saairin hiniina boinki, wakae, ti kowiirwai yinisimin, Isrel simiir iikamin wi higa siya niniuwi. Mi nhirim wi siya swoki anmaiwarkainaei. Ti inkamin siya, Adi Komii siya nimbini. Mi siir siyi iirin wi siya niisimauuwi mi nhirim wi saikar ninkinwamwarki boini. Mi nhirim wi yaewan siir kindiyuwangigi.

35 Mi iikam whiekakim simiir kwoin aowa aowanim wi idowiyar nwoki. Mi mhoiyya sima siirin wi siyiu miyyik miyyiknan tir tani. Mi kira siirin hiriinan kigi mi kiririr kwoinin wi hindara hügimkikiugi, siirsiyin. Mi ta hik hiriinana wi sauin, inkam piu nitiyin mi ha kimpipisugiiyin, wi hiriinan kimpipisugi. Simion siya hiniina boinkikin.

36 Mi profet wig ira om komii Jerusalem hir nwoka, saiir inigin Anaka, saeya Fanyuel siir yinisimka. Asa siir isidin siir hiranka, saeya waibiyie bidi yowa. Biyya saeya kam piua niki owa, saeya biewiyim pariiga ywo, iriyyar whis (7).

37 Mi mhoiyya saiir kamin ina yaonamin mi wig igabae nhinga saiir biewiyim pariig, kamnwii whii (84). Mi saeya inokimnokin Adi Komii siir inig hainanim bi siisika, saeya Adi Komii siir inig iirin ni nabie ni nabie hainanika. Mi ii nhirim, saeya nae minim pa mi haiyaei iyyim saeya nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim Adi Komii siir omaka komiyya saiir.

38 Mi iyya Josep Maria sowawaiyin ta omaka Adi Komii siira saiir hirar niki owo, Adi Komii siir ninkin imiyyaeyim mi Ana saeya ha nimbiniya mi saeya ini Adi Komii siir inig iiri ini igboinmamaarinya. Mi saeya kimidiniya ti yinisimin siir yai imiir boinmimauu, iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim, siirim nwokwokinim, Isrelan iikamim hir nwowim simiir nanmai-warkainam. Iriig.

Josep siya om Nasareta hiriir swoki haiyug apnam

39 Sima digworaekwo whiekakim diriraerar digiyim, Biyyan Inkam Komiiyin siir siyiu ieya boinin siir hiriinan mi sima ina swoki amim nu Galili, simiir oma Nasareta hiriir.

40 Mi ti yinisimin ha mwriigiyin mi siirin ma minkan bi nipiyaokimiminkan siya ini kiriekakar ywokiyyin mi siya ini ninokninkan miyyik whiekakar mi okiyyin. Mi Adi Komii siir naingwoyimyoka ini saikar nwowa. Iriig.

Yinisim Jisis siya ina yamin Adi Komii siir omaka saiirim

41 Mi biewii biewiiyim ta ii komiyya wou nikwo aeiya Pasova Jisis siir yopii adwo, sowawaiyin om komii Jerusalem hiriyyar namnanaeiko, sowawaiyin bi nwokaigiiko.

42 Jisis siir biewiyim iuur whisa namwo iuwim mi siya wara yinkan am, siir yopii ad owakan, ta ii komiyya wou nikwo aeiya saiirim. Biewii biewiiyim biyya sowawai niki tirkiyim simiir hiriinan.

43 Mi wou nikwo aeni iyya dig nwokiya mi sima ina swoki amim mi yinisim Jisis siya om komii Jerusalem hirar ywoki. Mi siir yopii adwo sowawaiyin ha bi naingwoko siya ini hirar ywokiyyin. Niingaka.

44 Mi sowawaiyin ha naingwoko siya ti iikam whiekakim sowaka waiyar napamim simaka napami mi ta nabie kirieya sowa sowa asi napamko. Mi sowa sowiir nomiiyauim mi sowiir ad igrimim simiirim hansiram siya simaka mi owi.

45 Mi sowawaiyin ha hansiranaeyo siir bi swoki kigin. Niingaka. Mi sowawaiyin, om komii Jerusalem hiriir asi swoki haiyug hansranamko siirimim.

46 Iiyim sowawai siirim hansiro, kwisa hansir mi kwoimaka saiir ini kigi, omaka Adi Komii siira saiir hir nwowi siya, Juda simiir inkamim siyupai, siyupaiyim sim nowomwarkaiyuwiyim simiir bopwoniya hir nidwokai wakaemimiki, simiir yai min dimin imiir mi siya simiirin ina mi kinawaomwarki sriyyin.

47 Mi kamim siir yai imiir wakaekiyim mi sima ini hindarar yanaakiyim ti yai whiekakim siya ninomkninkan boinkiyim simiirin.

48 Mi sowawaiyin siir nini kigiuwun mi sowa ini hindara yanaakiyo. Mi siir yopiiya saeya siirin hinina ini boiniu, yinisim! Kira kririrwaiyin hinin dimusi tirgikin, ha? Krirawaiyin kirirsiyin pranae pranae bi naingwoyimok hansirko.

49 Mi siya sowiirwai yai aka hinina yowarki boin, kowawaiyin kariirim dimusi hansirko? Mi kowa bi ninokninkinko, kara pi kariir Adin siir omaka tirar nwowi, ha?

50 Mi sowawaiyin bi ninokninkinko ta yaiya siya boina saiir yaim-wokiyaimwo aiirin.

51 Mi siya ini sowakawai warar swoki inkin amin om Nasareta hiririn. Mi siya ini yopii ado sowiirwai yaiyar mi wakaeyoknan. Mi ti yaimin dimininim siya boinin, ini yopiiya saiir kwoinawu hirar haigi okaiyim.

52 Mi Jisis siya komii namwoiuwun mi siir ninokninkina ini warar mi inkin opnirtaraakiya. Mi iikam ikim sima ini siiramar yaingwokininim. friig.

3

Jonin op baptais haiginiuwiyin yai siya boinimimauugin (Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jo 1:19-28)

1 Taibirias Sisa siya kigriraokiyim omom omom nhirim nu Rom hiranim, biewiyim iuur iriyyar (15). Mi Pontias Pailat siya nu Judia siir kigriraowan inkam nwokin. Mi ta ii aiirin Herot siya iikamin nu Galili hiranim, simiirin saiir kigriraokin. Mi siir akamin Filip siya nu Itaria mi nu Trakonaitis sowiir kigriraowan inkam komii nwokin. Mi Laisenas siya nu Abilini siir kigriraowan inkam nwokin.

2 Anas, Kaiafas sowa prismi biyan inkam nwoko. Mi ta iya Jonin Sekaraini yinisimin maeyau siiyin nu apa saiir hir nwowin mi Adi Komii siir yaiya siir hiririn, saiirar nimbiamkin.

3 Mi Jon siya omom omom whiekakim ie Jordan siir kingiin hir nwowim, simiir hiran iikamin simiirin siya hinina boin, kima kimiir dimin biyeyim digiumii simiir haimriiyugigi mi op wa nwoki baptais haiginiuwim mi Adi Komii siya kimiir dimin biyie biyeyim biya kima tirkaiyuim wi haningnin haiyoprindiyumiigi.

4 Jon siya hinina boin profet inkamin siir yai aiirin. Yai nhirim profet Aisaia siya winboinkiyim Yokwo Komii saiir, yim hiningim, mi inkam nwirin maeyau siiyin nu apa nanga, hir kauwok boinkiyin siya hinina kauwok boinkikin, Biyan Inkam Komiiyin siir siyuim simiir kisisop diriraerarkwokin. Siir siyu iir sibgu diriraerarkwokin. Profet Aisaia siya hinina boinkin.

5 Mi maeyauwim ieno ieno whiekakakim yim ha timi hainkrimkrinkinkwokin. Mi mhu komii komiiyim mi mhuisisim ikim, wi sima dopkiyimikina mi siyuim mipugnan wrieyokim yim timi oprintioki mi siyuim haigi inamnaniyim, yim timi iyohamikmai diriraerarkwokin.

6 Mi iikam whiekakim wa nwoki kiginokninkinkiyim, inkamin Adi Komii siya nambinin krimiir nanmaiwarkainanin siirin. Profet Isaia siya hinina boinkikin.

7 Jon siya iikam isid komiiyin siiram nitim saika nwowim simiirin hinina boinki, kima iikam miyiknanki mi iuwu, ini wrakiwranan ywowim. Mi kimiirin nhinga boinkikin kariirim nidamnaniyim, op kimiir baptais haiginiugiyim? Mi Adi Komii siya wi kimiir nonkwoninwomworninkin tani, aniya?

8 Mi kima iikam whiekakim simiirin hinina diisimauu, kima kimiir dimin biyie whiekakim, simiirin bidi haiyoprindimiigiyim. Mi kima, kima kima

hinina kipi ninkinwamwarkii boin, nim krima Ebrahim krimiir brougaeyin siir iikamkim mi siya wi digar nwowi mi krima wi iikam miyyakar nwowi. Nningaka. Mi Adi Komii siya naingwowi mi tiki siyam siyar mi diriraerarii, siya wi digar mi owi mi sama wi Ebrahim siir yinisimar namwoiwi.

⁹ Ua ini paemii hirar haigwin taowaigina mi pae whiekakim nae miyyik bud karamae nwowim yim wi paenau sama niyyitkaigaiki. Mi wim kima ini ti paeyim simiir hiriinan ywowim.

¹⁰ Mi sama siirin hinina srii, krima wi panina tiri. Simiirin hinina nasisimauum, krimiir dimin biyieyim bidi haiyoprimdiyimiigiyim, ha?

¹¹ Mi Jon siya simiirin boiniyo yaiya hinin boinki, inkamin yuis kwisairgakinuwi mi siya kwira, inkamin nninga nwowin, siir timi hauu. Mi inkamin naeminkin naokingugunankaiyin yio iriipa hiriinanar timi tir.

¹² Mi kamim omom omomi umir haiiyim, yim iriipi hiriinan ina mi itim Jon siir, op simiir baptais haiginiim. Mi sama siirin hinina srii, iikam nowamwarkaiyuan inkam, krima wi panina tiri, simiirin hinina nasisimauum, krimiir kwoin biyieyim, bidi haiyoprimdiyimiigiyim?

¹³ Mi Jon siya simiirin hinina boinmauugi, kima umirmairin gavman siya boinkiyin siirarar hai. Yaeya umir nokii kipi swoki inkin hai.

¹⁴ Mi kamim yaii niniyim yim iriipi hiriinan siirin ina mi sriiyim, krima wi panin panina tiri? Mi siya simiirin hinina boinki, kima inkam nhirri hindara kipi priitopritio mi kima simiirin whisarii kipi priiboin huriyiu mi simiir umirim whisarii kipi priiyiksasae hai. Mi krimiir kwoinin hiinsima dwo ti umirsimin kima haiyin kimiir mai aiirsi.

¹⁵ Mi iikam whiekakim sama ina yinaingwoyimiyyok boinim, ti inkamin siya Kraisin Adi Komii siya nikropkiyin iikamim sim nanmaiwarkainam, aniya?

¹⁶ Jon siya simiir yaiyaka hinina yowarkii boin kara kimiirin op ara baptais haiginiuwi, inkamin kariir mhoiya nitin kariir kouwin ini siyar ywowin mi siya ini yaowae adnan ywowin, kara ini yinisimnan ywowin. Mi kara siir miyyim wa sibgu inomokninkin mirii rani. Kara inkam miyyik rani. Nningaka. Mi kara op arar baptais haiginiuwi mi Adi Komii siir naeyiun siirin wi siyar hainiuae haiginiuwi mi ti dimin biye imiirin wi paenan siyar niu iuguski.

¹⁷ Siya ini inkamin twonidim twonau haigiyin mi ha nokwobrombropiyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi iya iki twonid imiir nokwobrombrop digiyim mi kasim pa kuubrukigi. Mipi twonid nningam simasima namwokaiyuwi mi simiirin pi omaka nae haigiiya hir nini haigiyuwi. Mi siya kas imiirin pa nisopkininaka mi simiirin pi pae nhisopkin namginki. Mi ta paeya saeya wi niutingi rani. Nningaka. Saeya wi hiriyan niyyokiikeyama.

¹⁸ Mi Jon siya ti hiriinanin simiir boinmau digiyin mi siya Yaiwin Kibiya sair yai kiriekirie kibi whiekakim simiir warar yinkin boinmimauu.

¹⁹ Jon siya gavmanin siir biyan inkamin Herot io siir nwokin. Dimusi rani, siya siir nomousim Filip siir wiga Herodias sair hainiki nonkwonan mi siyu biye nhirim siya tirim io simiirsi wara mi inkin okin.

²⁰ Mi Herot siya siyu biye komii whirin ha swoki tirin mi ini ti biyanim simakar swoki inkin haiginkiyin. Whisarii rani, Jon siirin siya hiiugripkaiikaigin. Iriig.

*Jon siya baptais haiginiugin Jisis siirin
(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)*

²¹ Iya Jon siya iikamim simiir baptais haiginiuin mi siya Jisis siirin ini warar mi inkin baptais haiginiuin mi iya Jisis siya nhowar niki kwisboinin mi ninomora ini omaka anonanar haiwoakiya.

²² Mi Adi Komii siir naeyiun ina yuwiniyin. Mi sama kigwin siir naeyiun inmabnan siinaini siiram. Mi yai kwira ninomor kou hir kauwok boinkiya

saeya hinina kauwok boinkika, kira kariir yinisim wadiei wadie kuingin. Mi kariir kwoinin ini kiiiramar naingwokwonanaeyin. Mi kariir mhii kwoinin, kiiirimin ini maigimaiga ywokiyan. Iriig.

*Jisis siir yidiwii wanwiyaeiyim simiir inig ima
(Mt 1:1-17)*

²³ Iiya Jisis siya siir biewiyim, kamnwir iuura nwowin mi siya ha mirii bwakainakin. Iikamim simiir kwoinin ha naingwokim, Jisis siya Josep siirgisiir nhiekinuwi. Niiingaka. Siya Adi Komii siirgisiir yinisimkin. Mi Josep siya Hilai siir yinisimkin.

²⁴ Mi Hilaiyin, yio Matatni yinisimkin. Mi Matatin, yio Livaini yinisimkin. Mi Livaian, yio Melkaini yinisimkin. Mi Melkaiyin yio Janaini yinisimkin. Mi Janaiyin, yio Josepni yinisimkin.

²⁵ Mi Josepin yio, Matataiasni yinisimkin. Mi Matataiasin, yio Emosni yinisimkin. Mi Emosin, yio Neamni yinisimkin. Mi Neamin, yio Eslaini yinisimkin. Mi Eslaiyin, yio Nagaini yinisimkin.

²⁶ Mi Nagaiyin, yio Meatni yinisimkin. Mi Meatin, yio Matataiasni yinisimkin. Mi Matataiasin, yio Semeni yinisimkin. Mi Semenin, yio Josekni yinisimkin. Mi Josekin, yio Jodani yinisimkin.

²⁷ Mi Jodanin, yio Joanani yinisimkin. Mi Joananin yio, resani yinisimkin. Mi Resanin, yio Serababelni yinisimkin. Mi Serababelin, yio Sialtielni yinisimkin. Mi Sialtielin, yio Neraini yinisimkin.

²⁸ Mi Neraiyin, yio Melkaini yinisimkin. Mi Melkaiyin, yio Edaini yinisimkin. Mi Edaiyin, yio Kosanamani yinisimkin. Mi Kosanamain, yio Elmadamni yinisimkin. Mi Elmadamin, yio Erni yinisimkin.

²⁹ Mi Erniyin, yio Josuani yinisimkin. Mi Josuain, yio Eliesani yinisimkin. Mi Eliesain, yio Jorimni yinisimkin. Mi Jorimin, yio Matatni yinisimkin. Mi Matatin, yio Livaini yinisimkin.

³⁰ Mi Livaian, yio Simioni yinisimkin. Mi Simionin, yio Judani yinisimkin. Mi Judanin, yio Josepni yinisimkin. Mi Josepin, yio Jonamni yinisimkin. Mi Jonamin, yio Elaiakimni yinisimkin.

³¹ Mi Elaiakimin, yio Meliani yinisimkin. Mi Melianin, yio Menani yinisimkin. Mi Menanin, yio Matatani yinisimkin. Mi Matatanin, yio Netani yinisimkin. Mi Netanin, yio Devidni yinisimkin.

³² Mi Devidin, yio Jesini yinisimkin. Mi Jesiyin, yio Obetni yinisimkin. Mi Obetin, yio Boasni yinisimkin. Mi Boasin, yio Salmoni yinisimkin. Mi Salmonin, yio Nasoni yinisimkin.

³³ Mi Nasonin, yio Aminadapni yinisimkin. Mi Aminadapin, yio Atmini yinisimkin. Mi Atminin, yio Anaini yinisimkin. Mi Anaiyin, yio Hesroni yinisimkin. Mi Hesronin, yio Peresni yinisimkin. Mi Peresin, yio Judani yinisimkin.

³⁴ Mi Judain, yio Jekopni yinisimkin. Mi Jekopin yio Aisakni yinisimkin. Mi Aisakin, yio Ebrahamni yinisimkin. Mi Ebrahamin, yio Tirani yinisimkin. Mi Tiranin, yio Nehoni yinisimkin. Mi Nehoin yio Serakni yinisimkin.

³⁵ Mi Serakin, yio Reuni yinisimkin. Mi Reunin, yio Pelekni yinisimkin. Mi Pelekin, yio Ebeni yinisimkin. Mi Ebenin, yio Selani yinisimkin.

³⁶ Mi Selain, yio Kenani yinisimkin. Mi Kenanin, yio Apaksatni yinisimkin. Mi Apaksatin, yio Siemni yinisimkin. Mi Siemin, yio Noani yinisimkin. Mi Noain, yio Lemekni yinisimkin.

³⁷ Mi Lemekin, yio Matusalani yinisimkin. Mi Matusalain, yio Inokni yinisimkin. Mi Inokin, yio Jaretni yinisimkin. Mi Jaretin, yio Mahalalelni yinisimkin. Mi Mahalalalelin, yio Kenani yinisimkin.

³⁸ Mi Kenanın, yio Inosni yinisimkin. Mi Inosin, yio Setni yinisimkin. Mi Setin, yio Adamni yinisimkin. Mi Adamin, yio Adi Komiini yinisimkin. Iriig.

4

Setan siya siir nipiyaokiyam tirkin

(Mt 4:1-11; Mk 1:12-13)

¹ Adi Komii siir naeyiun ini Jisis siir yaninkinuniyin mi siya ie Jodan siir haiburgigin mi ina swoki amin. Mi Adi Komii siir naeyiun siya yikunam maeyau siiyin apa nunga inkam karamaeya saiir hiriir yam.

² Mi siya ta maeyau siiyin apa inkam karamaeya saiir nwowin, iiyim kam nwisa ywo (40). Mi ta iya Setan siya Jisis siirimin saiir kinankiukin. Mi ta ii aiiirin Jisis siya nae bi naekin nungaka. Siya mhiirima nwokin.

³ Mi Setan siya siir boinki, kira Adi Komii siir yinisimkinuwi mi kira pi ti siiyain siir boinki mi siya pi bret nwoki imbiyamim.

⁴ Mi Jisis siya siir yai anaka hinina yowarkii boinki. Yokwo Komii saeya hinina boinka inkamin nae aram naingwowyin siya wi kiriekak nwo rani. Nungaka. Inkamin bret ara naeyam naingwowyin siya siirin wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siir hauu rani. Nungaka.

⁵ Mi Setan siya siirin ina yikunainamin mhiukua hiriir mi bi kiniminkikin, siya ina yiisimauuwim nu tiran omom omom whiekakin simiir.

⁶ Mi siya boinki, kara ti kariir omom omomim mi kariir dimin taemin whiekakin wi kiriir hauuwi. Mi kira wi nu kigriraowan inkam komii nwowi, whisarii rani, yim ti digworaekwowim kariirargim mi kara inkam nwir mi hauuwi kara wa mi hauuwi, kariirar kwoinkin.

⁷ Kira ogmwo kariiram hui mi kariir inig siir hainani, ti digworaekwo whiekakin yim kiriirgin.

⁸ Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boinki, Yokwo Komii saeya hinina boinka. Kira Biyan Inkam Komiiyin siir inig iirrarar hainan siya kiriir Adi Komiikin mi kira siir mi aiiirarar donkwo iski.

⁹ Mi Setan siya Jisis siirin om komii Jerusalem hiriir yikunam. Mi Jisis siirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir akou hir ini okmwon okwoiu. Mi siya siir boinki mi kira Adi Komii siir yinisim kunginuwi mi kira pa diswit natkinainam.

¹⁰ Yokwo Komii saeya hinina boinka mi Adi Komii siya wi siir paekwosimim simiir boinki. Sima kiriirar sibgu kigriraowim mi kira wi nao rani.

¹¹ Mi sima wi kiriir nonkwowini simiir inam mi kariir iga wi siya kwirki swoki hain tani. Nungaka.

¹² Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boin, Yokwo Komii saiir yaiya saeya hinina boinka, kira Biyan Inkam Komiiyin siirim kipi kinankiu mi siirim kipi srii, ti hiriinan dimin biyeyin siya kiriir whindiriraerarkiyim. Nungaka.

¹³ Mi iya Setan siya siirim kinankiuguguwin, ti dimin taemin whiekakin simiir mi Jisis siya bi wakaeyoknakin. Mi Setan siya Jisis siirin ina haiburgigin mi ina ini sinsin wokmainakiyin. Iriig.

Jisis siya nu Galili hir mirii bwakainakin

(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴ Mi Jisis siya nu Galili hiriir namim mi Adi Komii siir naeyiu miyikin siir kirieya ini siyakar ywowin mi dimin taemin whiekakin Jisis siya diriraerarim simiir yaiya ina haigiririr boinama omom omomim simiir.

¹⁵ Mi siya iikam whiekakin simiirin, simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir hir boinimauugin mi sima ini siir inig iirrar hainan prapraskiyim. Iriig.

*Mi om Nasaretan iikamim sima digiumii Jisis siir haimriiyugim
(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)*

16 Mi Jisis siya omin yinisim sapisap siyar naemrwii okwonaniyin Nasaret siiramar swoki am. Mi Jisis siya Judami ii komiiaa pii siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya ta omaka yai nidwokai wakaeya saair yapninopkainam. finokiinokin siya tiriya saair hiriinan mi siya ini Yokwo Komiiaa saairar yokwo mwaingiyin.

17 Mi sima siirin profet Aisaia siya wina yokwowa bidi bidiniyar saair hauu mi siya mi kwira hiniina boina sairam hansirkin,

18 Adi Komii siir naeyuin ini kariir tir nwowin. Mi siya kirie kariirin minam hauugin mi ha nimbinkin, siir yaiwin kibiya iikamim sima sima sipiyimiyokmaeyamiyim simiir boinmimauuim. Siya kariirin minam nikropkikin kara ta hiriinan yaiya iikam simiirin hiniina boinmimauuim mi digworaekwowim uridnan kimiir nitkiyim mi kimiirin wi rirmiiaa kara nwowaiginiuwi mi iikamim nhwokwisae nwowim simiir nhwowim wi wadie kara nwowaiginiugi. Mi iikamim hikak nwowim simiirin wi rirmiiaa kara nwowaiginiugi.

19 Siya kariirin minam nikropkikin. Iya Adi Komii siya nanmaiwarkainana iikamim simiir kara saair boinmimauukin.

20 Mi siya ha mwain digiyin mi yokwowa ina swoki haiginikougiya. Mi ina swoki hauugiya inkamin yokwo imiir kigiraowiyin siir. Mi siya ha swoki idwopin mi ta omaka yai nidwokai wakaeya saair nwowim iikamim simiirin ta ii aair nowomwarkaiyu bwakainamkin mi simiir nhwowim siirara kaonanaekiyim.

21 Mi siya simiir boinki, yaiya tariinan kima kwawakaekiya Yokwo Komii saeya boina, tariinanin saeya tasi nimbiraraowa.

22 Mi sima siirin ina boin wadiyeyin mi sima naingwoyimi yok prasae bi kikinkim yai miyik miyikim siir yai hiranka nimbiniyim simiirsiiyin mi sima boin. Ti yinisimin siya tari Josep siir yinisimkin, aniya? Mi siya kirmiir hiriinanargin mi siya ti hiriinan yai miyik miyikim papiyanki haigim?

23 Mi siya simiir boinki, kara kimiirin pi boiniyo yai kwira saair yaimwokiayimwo aair boinmauugi, inkam iikam nhirmi whindiriraerariyin yo ti hiriinan inkamin sasar timi whindiriraerarna. Siyu hiniinin Kapaneam kira tirnaniyin mi ti kariir ombud om iirin hiriinan siyu iirar timi tir.

24 Mi siya boin, kara kimiirin yaimwower boini, iikamim sima simiir omki oman profet inkamin siir yai bi wakaeyoknaeikin. Niingaka.

25 Wakae! Kara kimiirin yaimwokiayimwowa boini, bidi bidiniyarin Ilaija siya nwowa mi wig igabae niinga nhirim nu Isrel hir nwokin. Mi taka iya naoki bi swoki kinmiminka biewiiyim whwoim haimii (3 1/2 yia). Mi iikam whiekakim ti nu iir nwowim sima mhi prasae bi naokim.

26 Mi Adi Komii siya Ilaija siirin iki wig igabae niingam nu Isrel hir nwowim simiirim bi nikropkikin. Niingaka. Siya siirin, wig igabae niinga irua om Sarefat nu Saidon hirana sairam nikropkikin nae saair hauu aeyim. Mi ya saeya nu Isrel hiran wig rani.

27 Mi profet Ilaija siir iya iriipi hiriinan mi siya iikam nhirim nu Isrel hiranin paowaigi piskomkopouwin, simiir nwirni miyik bi nwokin. Niingaka. Mi niinga nwokiyin Neman sasargin. Neman siya Isrelan tani, siya Sirian inkamkin. Jisis siir yaiya hiriinanka.

28 Mi ta iya iikam whiekakim sima ta omaka yai nidwokai wakaeya saair hir nwowim sima ta yai aair wakaekiyim mi sima bidi yinokninkinkiyim ta yaiya Jisis siya simiirar huriyu boinkin. Mi simiir mhi kwoinim haughauga asi whwiyiekikim.

29 Mi sima ha ninsiin okwokwokiyim mi Jisis siirin ina kiyaiwowitnaniyamın omın siir yaba hiriir. Mi sima siirin mhiuisim whirin simiir om ieya nwowin mi sima siirin hiranki nitkiigiyim tirkim.

30 Mi sima dig bi nwokim whisarii rani, Adi Komii siyar nikidukin simiir kwoinim mi sima asi nididkim. Mi Jisis siya ini simiir bopowar yapnamin. Mi siya ina yugusamin. Iriig.

*Jisis siya inkam nwirin uridyu biyekakin siir haiswoniskikin
(Mk 1:21-28)*

31 Mi Jisis siya om komii Kapaneam nu Galili hiranin siir namkin. Mi Juda simiir ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya siir iikam nhirim saiiir mi owomwarkaiyiugin Adi Komii siir yai aiiir.

32 Mi sima ta siir yai aiiir wakaeyim mi sima ini hindara yanaakiyim. Dimusi rani, siir yaiya inkamin inig komiigakin siir hiriinan boinkin ta yaiya kirie komiigaka.

33 Mi omaka yaimin dimin nidwokai wakaekiya, inkam nwirin yiu biyekakin hir nwokin. Mi siya ina kauwok boinamnankiyin,

34 hie! Jisis om Nasaretanin, kira dimu dimin tiram nitkin, ha? Kira krimiir nonkwoninwomwainninkinam nitkin, ha? Kara kiriirin ina ninokninkinin kirargin Adi Komii siir yinisimin dimin whirki kimbu karamae nwowin mi iikam whiekakim krimiir nanmaiwarkainanin.

35 Mi Jisis siya igao yai ti yiu biyie siir yikwao boinki, kiriir yaiya ti tanki! Mi yiu biyeyin siya ti inkam iirin iikam whiekakim simiir whwonkam idar haigi irimtiogigin mi siya ina yamin. Mi siya siir bi nonkwoninwomwainninkigin.

36 Mi iikam whiekakim sima hiriinan kigiyim mi sima ini hindara yanaakiyim. Mi simasamarin hiniina yimboin amboin, ae! Ta yai hiniina saeya panin panin yaiga. Mi siya yiu biyeyim simiirin wi inkamin kirie komiigakin mi inigak ikin mi siir hiriinan boinmimauuwi. Mi sima hiriinan wakaeyim mi sima ti inkam iirin ina haiburgigin mi sima ina yamin.

37 Mi ti dimin hiriinanin Jisis siya tirkiyin ina haigiririrkiyin, omom omom imiirin. Iriig.

*Jisis siya iikam kasa bi haiswonimniskigin
(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)*

38 Mi Jisis siya ta omaka yaimin dimin nidwokai wakaekiya saiiir haiburgigin mi Saimon siir omaka aiiir yam. Mi Saimon siir niua saeya ma piu huua kinya saeya niiga. Mi kamim sima ini ikiunaki Jisis siirin saiiir nini kigniyam.

39 Mi siya ha namın, kimidiniya hiiya saeya whina saiiir kingiinar ini okwowuwın mi siya ta ma huua kinya igao yai saiiir boinki mi ta ma piu huua kinya ina haiburgiga. Mi saeya biri kimiminkika saeya ina yinsiin idwo sasaugiya mi saeya ini simiir nae imiirar swoki insin diriraerara.

40 Mi iiya biyeyin nikiiyamki tibin, iikamim nomiiyaugakim, sima simiir nomiiyauim mapai mapaiigi niiyim simiirin ina yikiunaniyim, Jisis siirim. Mi siir ina ti iikamim makak makakim simiir piu imiir nonkwokiyim mi siya simiirin ina yinimniskigiyim.

41 Mi ti uridyu bibiyeyim iikam whiekakim simiir hir nwowim sima ini warar yinkin amkiyim mi sima igao yaigak hiniina ywonamim. Hie! Kira Adi Komii siir yinisimkin. Mi Jisis siya igao yaigak simiir ywoki mi siya yai simiir bi kignininkin boinaikin. Dimusi rani, sima ina ninokninkinin siya inkamin Mesaia Adi Komii siya nimbınin siya krimiir nanmaiwarkainanin.

*Jisis siya yai omakam yaimin dimin nidwokai wakaeyim simiir hir boinmimauugin.
(Mk 1:35-39)*

⁴² Mi bienainakarın siya tiki om iir haiburgigin mi siya maeyauwa inkam karamaeya sair yam, nhwo Adi Komii siirim kwisboinim. Mi iikam whiekakim sima ina yamim Jisis siirim hansiram. Mi iya sima siir hansiryiskaiyin mi siir kwoinin kimidiniya sima yikpitmaiyim ti simiir om iir haiburgigsi, siya pi om whira namisi.

⁴³ Mi siya simiir boinki, kara yaiwin kibiya iya Adi Komii krimiir Wanin siya digworaekwo whiekakim mi iikam ikim, simiir kigirkakana sairın pi iki omom omom nhirim simiir mi boinmimauwi. Kariirın Adi Komii siyar nikropkikin mi kara hiriinan asi tiri.

⁴⁴ Mi siya ha boin digiyin mi siya ina haiburgigin simiirin mi siya ina yamim Adi Komii siir yaiya sairın iki omakam, yaimin dimin, nidwokai wakaeyim nu Judia hiranim simiir asi boinmimauuwamkin. Friig.

5

Jisis siya boinkin Pita siya anasu hoimgak asi haigin (Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ Mi iigwira Jisis siya Genesaret whigbid hir nwokin. Mi iikam whiekakim sima ha nitim, ini saikar yaninkinuniyim. Adi Komii krimiir Wanin siir yai aair wakaeyam.

² Mi siya igopsim iswo sowiir kigi sowa whigbid hir nwowi. Mi kamim anasu haiiyim sima ti i iswo sowiir bidi haiburgigo. Mi sima haimna haisoki.

³ Mi Jisis siya iisim ira sair kwiri, ta iya Saimon Pita siirga. Mi siya Saimon Pita siir boinki siya i aairin hamisima wokiyopkiyim yaba hiriir mi siya ta ikopsim aair yidwokai boinmimauugi Adi Komii siir yai aairin, iikam whiekakim simiir.

⁴ Mi Jisis siya yai ha boin digiyin mi siya Saimon Pita siir boinki, iya whidopwoniya kinaniyam, kira mi kariir isidin kima haimna ditmai anasu kikaiyim.

⁵ Saimon Pita siya ina yowarkii boinin, inkam komii ta ni kirieya krima whisariiyar mariinanaemaowikim, anasu whirmın whirmın bi swoki igimiminkin. Mi kira pi boinkin, kara pi asi nitmai.

⁶ Mi sima ha nitmaikiyim mi simiir haimna anasu kasa bi niigikim mi haimnain pi hiriyyar pi inanbirgiyin.

⁷ Mi sima simiir iripa miyan kamim i ira sair nwowim simiirin kinkina, simiir whinmiriyyim mi sima ha nitim mi anasum ina yiskaina haigimimirkiyim. Mi i iso ini hindara iyimiminkiywo.

⁸ Saimon Pita siya hiriinan kigiyin mi ogmwoin Jisis siir kingiina ini hiiu mi ina boinin, Biyan Inkam Komii, kira kariir haiburgik mi kira ha dam! Dimusi rani, kara dimin biye tiran inkamkin.

⁹ Siyar mi kamim saikar nwowim, sima ti anasu whie komiiyim sima haiyim simiir kigiyim ini hindara yanaakiyim.

¹⁰ Sebedi siir yinisim nwisso Jems, Jon sowa Saimon Pita sima iripa mi kwiruwa mariigim. Sowa iriipa hiriinan ini warar mi inkin anaakiywo. Mi Jisis siya Saimon Pita siir boin, kira kipi nidid ti anasu kira haiyim, mhoiyya kira iikamim simiirin wi hiriinan haii, kariir mhoiyya nitamin.

¹¹ Mi sima i iso ha nadu hiiuwamasukuniyim mi simiir digworaekwo whiekakim ini hirar iyopnisugikim mi sima ini Jisis siir mhoiyyar yamim. Friig.

Jisis siya inkamin paowaigi piskomkopouin siir haiswoniskigin (Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Iigwira Jisis siya om whirin inkamin paowaigi piskomkopouin siya nwowin siir ini owou. Mi ti inkamin siir piua paowaigi bidi yinkinua mi iya siya Jisis siir kigwinin mi siya ini Jisis siir igmiiga whwonkam ida

kingiinar yakai kaiyirou whinaianamin. Mi ina boinaiyin, Inkam Komii kira naingwowi mi kariirin wi dig kirar nwowaigniugi.

¹³ Mi Jisis siir ina ha ninkikiya mi siir yanonkwowiuin mi siya boin, kara ha naingwowi, kiriir ma ha digi! Mi ta ma bi kimiminkika ina digiya.

¹⁴ Jisis siya igao yai siir boinki, kira sibgu mintarao! Kira wi inkam nwirni kipi boinmauu ti diminin. Niingaka. Mi pa dam inkamin naemin kimiirsi ninkin imiiaeyin Adi Komii siirim pris inkamin kimiir kaoprige okwowyin siir tini boinmauuu. Mi kira Adi Komii siirin nae pa dinkin imiiaeki! Kiriir piu wadie nwowa sairsi. Mi yaiya krimiir brougae Moses siya winkiya sair hirinan. Mi ti kamim nwoki inokninkin wini kiriir paowaiyim bidi wiskiyim.

¹⁵ Mi diminin Jisis siya tirim simiir yaiya ina yiniyokiigiya. Mi iikam whiekakim siir yai wakaenakiyim nitkim mi maam simiir piu nwokaiyim simiir warar haiswoniskiigiya.

¹⁶ Mi ii nhirim siya maeyaua inkam karamae pi sair napn nopkainami mpi nhwo hir nini kwisboiniuwi. Iriig.

*Jisis inkamin iga in ninsimsiriuwun siir haiswoniskiigiin
(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)*

¹⁷ Mi iigwir nabie Jisis siya iikam nhirim simiir nisiimaugun mi Farisi kam ikim mi kamim siyu komii komiiyim sim ninokninkiniyim sima hir warar ninkin idwokim. Sima ti omom whiekakim nu Galili mi nu Judia mi om komii Jerusalem simiir hirankim nitkim. Mi Biyan Inkam Komiiyim siir kirieya ini Jisis saikar nwowa, makak iikamim simiir haiswoniskiiyim.

¹⁸ Kam nhirim sima ha nitim, inkam nwirin iga ina ninsimsiriuninkin siirin higakar hainamin, sima siirin omakanou hiriir haininopkainamim tirakim, Jisis siir igmiiga nini haiginiim.

¹⁹ Dimusi rani, ini iikamki yinkinu waowim, sima ini siyuim yinkinaeyaonamim, ti makak inkamin siir haininopkainamim. Mi sima siirin akoua hiriir hainainam mi sima maeyau kwira sair yami inikinngi. Ta hiya sair digar mi ti inkamin ta hi aiir whwonkaiyim sima siirin higakar yonkwosiisnainam iikam ima nwowa maeyaua sair bopwoniya. Mi sima Jisis siir whwonkam ida yauuni kikinuu.

²⁰ Iya Jisis siya simiir naingwo tibmii kirie sair kigiya mi siya ina boinin, nomiyau, kiriir dimin biyeyim kara bidi haiyoprimdiyumiigiya.

²¹ Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim simasamarin ina yomboin amboinim. Yipikin ti inkamin Adi Komii siir hirinan boinin? Inkam nwirkin bi swoki haiyoprimdiyumi srankin dimin biyeyim. Niingaka. Adi Komii siirar miiga.

²² Mi simiir kwoinin Jisis siya bidi yinokninkiniyim mi siya simiir boin, dimugin? Ti hainin kwoinin kimiir warau nwokaiyim, ha?

²³ Piki hinin dimin kirie ikim kara mirii karamae nwowiyim mi piki hinin dimin ikim hiinsima nwowiyim kara mirii karame nwowiyim? Mi kara ha boini kiriir dimin biyeyim kara bidi haiyoprimdiyumiigiya ta mi hiriinana ya mi kirie, o mi komii rani, aniya? Mi kara ha boinki, kira dinsiingi mi kiriir hi aiir hainam ya mi komiiga, iyie? Mi komii rani, aniya?

²⁴ Yaowae Adin ninomor kou hirankin nitin karargin. Mi kimiirin wi karar nisiimauuwi kirieya dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiya mi Jisis siya ti inkamin iga ina ninsimsiriun siir asi boinkikin. Kara kiriir boinki, kira dinsiingi! Mi kiriir hi aiir dinsiin hainam mi kira pi kiriir omaka damigusam!

²⁵ Mi siya biri kimiminkikin ina yinsin hainamin siir hiya mi siya ini iikamim simiir whwonkam idar yapnamin mi siya mwai ini Adi Komii siir iig hirar hainan ap waowaowamin.

²⁶ Mi sima ina yanaakiyim mi sima naingwoyimiyok prasae bi kikinkim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainanprapraskiyim mi ina boinim, ae! Dimin prasae rani, tapa krima kwakigiyin. friig.

*Jisis siya Livai siir nikiunakin
(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)*

²⁷ Mi ti diminin siir mhoiyya, Jisis siya napnamin mi siya kigi inkam nwirin omom omomi umir haiiyin siir inigin Livaikin, siya omaka siya nidwokai miriyya saiir har nidwokaii. Mi Jisis siya siir boinki, kira kariir mhoiyya wit. Mi Livai siya ha nansiingiyin mi siir digworaekwowim ini hirar grirgingikim mi siya ini Jisis siir mhoiyya yamin.

²⁸ Livai siya ha nansiingiyin mi siir digworaekwowim ini hirar yinsiin haiburgigin mi siya ini Jisis siir mhoiyyar yamin.

²⁹ Mi Livai siya nae komiyya ina diriraerarin siir omaka hirar, Jisis siiram. Mi kam hoimgakim omom omomi umir haiiyim mi kam nhar ikim, sima warar yinkin idwokai ae sowakan.

³⁰ Mi Farisi kamim mi kamim siyiu komii komii ninokninkiniyim sima Farisi simiirar isid wharkin. Kamim Jisis siir kigna miriyyim, simiirin hiniina yiniinansao boin, kima war kamim omom omomi umirim yaeya swoki inkin haiiyim mi kamim siyiu biyie tiriyikim, nae op min simaka dimusi nidwokai ae kwiyae, ha?

³¹ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, inkamin ma karamaeyin, yio siya inkamin paowai widiyin siiram bi swoki amikin. Niingaka. Mi iki makak iikamim pi simasimar nami kamim paowai widiyim simiiramin.

³² Kara inkamin paowai widiyin siir hiriinankin, kara iikam miyiyik miyiyikim sima ha naingwowim krima iikam miyiyikim simiir mhai kwoin ninkpit haigi aram bi nitkin. Niingaka. Kara iikam biyiyeyim hiniina naingwowim krima miyiyik rani, simiir mhai kwoin imiir ninkpit haigiyim nitkin. friig.

*Nae haiya aeni yaiga
(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)*

³³ Mi Ferisi iikam nhirim sima Jisis siir boin, Jon siir kigna miriyyim kamim, sima ii kasakasa bi haiyaeikim mi nhwo pranaepranae bi kwisboinikim. Mi Farisi simiir kigna miriyyim kamim yim iripi hiriinan. Mi kamim kiriir kigna miriyyim, yim hiriinan bi tirkim, yim sima nae pa mi aei mi opa pa mi kwiyaei.

³⁴ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boinki, kima ha naingwowi, iya iikamim ti inkamin wig nonkwonain siir wigwas nae aiiram niti, saiir naeyam mi kima wi saiir haiyaki, aniya? Niingaki, niingaka.

³⁵ Mi mhoiyya iikam biyie nhirim sima ninkakan nwowi siir nikiunakiyim. Mi siya siir inkam inkamnanim simiir haiburgigi mi taka iya ya nikrani sima nae wi saiir haiyaki.

³⁶ Jisis siya min boiniyokin, inkamin, yuis win haimiyya saiir kipi kintio hai, yuis kaba saiir nitkin panim. Mi siya hiriinan tiri mi ta yuis miyika wi saeya nonkwobumbuwi. Mi ta yuis wina saeya wi yuis biyieya saika wi miyiyik kig rani. Niingaka.

³⁷ Inkamin wain opa wraisu is kaba saiir bi naokaiigin. Niingaka. Mi siya hiriinan tiri mi ti wain opa saeya niyopiinainii mi wi ta wraisu is kaba saiir mimbimbirgi mi ta wain opa wa naokininkwokwo iuguski.

³⁸ Niingaki, niingakinga. Mi kira ta wain opa wraisu is miyiyik aiirar daokai.

³⁹ Ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa saeya hiniinga. Iikamim Moses siir siyiu iir napiyim sima borisopi Jisis siir siyiu iir swoki apim mi sima wi

hinina boini ti siyiuin siyiu paii rani. Mi sima siyiu winin digiumii siir haimriyugigim mini mi sima siyiu biyanin siiramar naingwowi. Iriig.

6

Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiyya saeya mii haiyani iiga

(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹ Mi Juda simiir ii komii kwira piu siisiya dimin taemin tir karam nwowiyya Jisis siya witnid numirim simiir bopwowa napriokinanamkin. Mi kamim siir kigna miriyyim witnid nhirim simiir kigringrigi haiyamim mi sima ina yinibromprop yonkwomromrok apaeyamim.

² Mi Ferisi nhirim sima boin mi kima Moses siir siyiu komii iir dimusi taouga diriraerarkim, ti diminim Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiyya saiir haiyam mi kima simiir dimusi tirkim, ha?

³ Jisis siya simiirin hinina yowarkii boin, kima ti diminin biyya Devid siya tirin Adi Komii siirin, siir bi nwan kim, iyya siir isidin sima mhiigi naowim mi sima naeyim, aniya?

⁴ Mi Devid siya omaka komiyya Adi Komii siira saiir napninopkainamin mi siya kimidiniya bretin Adi Komii siir nankin imiyyaeyin siir haiyin mi siya ina yaeyin. Mi haimiyyin, kimidiniya siir isid iir hauu ae. Mi kima tari siir biri mwaininokninkinkim, siyiu komii siir siyiuin, hinin boinkin. Tiki bretin inkam niingaki bi swoki aeikin. Niingaka. Yio pris simiirairgin.

⁵ Mi Jisis siya ina swoki boin, kara Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin siya, ta Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiyya saiir Biyan Inkam Komii asi nauuni onikin. Mi kima io kariir dimusi nwowi, ha? Iriig.

Jisis siya inkamin ina biyekakin siir haiswoniskigin

(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Mi Juda simiir ii komii kwira piu siiskuwakiya, dimin taemin tir karamae nwowiyya Jisis siya simiir omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiyya, saiir yapninopkainam. Mi siya simiir yowomwarkaiyyu. Mi inkam nwirin hir warar nankin okin, siir ina iiniga bidi yinsimsiriunamim ini paeryaowainan ywokiyama.

⁷ Mi kamim siyiu komii ninokninkiniyyim mi Farisi kam ikim, sim Jisis siirin hirar kaonanae. Sima biri ninokninkinkim, siya ti inkamin siirin pi Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiyya saiir nasi haiswoniskii mi ta hirinanana saiirsi huriyyu boinam mankim siirin.

⁸ Mi Jisis siya bidi yinokninkinin simiir kwoin imiirin mi siya ti inkamin iinakin naoninsimsiriuwun siir boinki, kira tiriir wansiin apnani. Mi tiki inkamin siya ina ini okwowiuwun.

⁹ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiiir sruii, siyiu komiyyin siya panina boinkikin. Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiyya saiirin? Mi krima siyiu miyyik ti tir iyye? Mi siyiu biyye ti tir, aniya? Mi krima siir ti haiswoniski haiginu, ta ii komii aiirin, iyye? Mi krima siirin hiriyar ti kignisu ao, iyye?

¹⁰ Mi Jisis siya iikam imiir kaoyokiyokiyyin mi siya ti inkam iir boinki, kariir iindibin ti inkiyinyinki. Mi ti inkamin hariinan tirkiyyin mi siir ina ini wadiyar swoki okiya.

¹¹ Mi simiir kwoinim ini haugi haugar whwiyekikaigiyim. Mi ini sima simar whrieboinamim mi krima Jisis siirin wi panin panina tiri? Iriig.

Jisis siya aposel kamim iuur nwisa yimbun

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

12 Mi taka iya Jisis siya ina iyyamin mhuwisim whirin siir, nhwo Adi Komii siiram kwisboinam. Mi ta nii kirieya siya ini hirar kwisboin pirinkaiyin, Adi Komii siiram.

13 Mi bieyin ha maskwonaidniyakwokin mi siya kamim saika miriiyim simiiram yikiugi mi siya ti kam iuurnwiso simiir yimbini. Mi siya simiir inigim ina dap haiginiyim aposel.

14 Simiir inigim hiniin hiniingim. Mi Saimon siir inigin Pita yokdap haiginiu mi siir nomousimin yio Endrugin mi nhirim yim sim inigim hiniin hiniingim Jems, Jon, Filip mi Bataromiu.

15 Matyu, Tumas mi Jems Alpiasni yinisimin mi Saimon siir inig whirin Selot. Ti inig Selotin siir yaimwokiyaimewowa hiniingin miya siya miriia bi mirii kikipkin.

16 Judas, Jemsni yinisimin mi Judas Iskariot inkamin wir Jisis siir napwuwun siir sau omomni. Iriig.

*Jisis siya makak iikamim simiir haiswonimniskigin
(Mt 4:23-25)*

17 Mi siya ha digikin mi Jisis siya ini simakar yinkin apniyamin mi siya maeyau hikmainana sair yokwo iikam isid whiekakim simakar. Mi iikam whiekakim nu Judianim mi om komii Jerusalem, an ikim mi omom om komii Taia mi om komii Saidon sower hirir wainam ikim. Whaigbid whaigbida wainamin, simiir hiran iikamim sima warar yinkin it.

18 Mi sima siir yai aair wakaeyam nitkim mi siya simiir ma imiir mi haiswonimniskiiyim mi iikam nhirim uridyiu biyekii ninkiniuwim simiir warar. Mi siya ina haiswoniskii haiginiuwun.

19 Mi iikam whiekakim sima ina Jisis siir nonkwowim minkim. Dimusi rani, siir kirieya sima bidi kigiin, iikam whiekakim makakim siya haiswonimniskiiyim. Mi sima ini wadieyar ywokiin. Iriig.

*Jisis siya iikamim maigimaigakakim mi iikamim hikak nwowim simiir
boinimauugim
(Mt 5:1-12)*

20 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiir kaoki mi ina boinkiyin, kima ti iikam paeprigabim kima maigimaiga dwo. Dimusi rani, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim kima miriiyim simiirar kigiraowikim.

21 Kima ti iikamim tariinanin maigi naowim kima maigimaiga dwo. Dimusi rani, mhoiia kima wi digworaekwoki naokingugunankaii. Mi kima iikamim ti tariinan ninouninkiyin, mhoiia kima digworaekwo whiekakak nwowi mi kima wi yaibu simiir grinkiniei.

22 Kira iikamim kinaka nombopoin ae karam nwowiyim mi io kinaka nwowiyim mi yai biye kirir nighumbu boiniin mi digiiumii kirir haimriiyugigiyin kira siiramim maigimaiga dwo. Sima ti diminin kirir whisarii tir tani ni kira ti Yaowae Adin ninomor kouankin nitin kariir siyiu iir napkin.

23 Biya krimiir brougae wanwiyaeyim, hiriinanar mi tirkim, profet inkam imiirin. Mi kira ti hiriinan diminin siya nimbiamii kira maigimaiga prasae kipi nwo, ogmwo warar dinwomwokam. Dimusi rani, mhoiia kira wi digworaekwo miyik miyikak nwowi mi ti digworaekwowim ini Adi Komii siyar niki onkwo idwowim, ninomor kou hir.

24 Kima ti iikamim umir digworaekwoki naokingugunankaiyuwiyim mi wadie sibgu owipisukaeyamim, kima sibgu mintirao, mhoiia kima wi hik whoimoni hai rani. Dimusi rani, kima wi ninomor kouan digworaekwowim simiir hai rani. Niingaka.

25 Kima mintirao kima wɪ mɦi naekak nwo rani, mɦoiya wɪm wɪ mɦugi naowi. Mi kima mintirao ti iikamim yaibu niniemamairim kima wɪ ninouninki prasae kin tani.

26 Mi kima sibgu mintirao iya iikamim sima kimiir nikboin praprasa mi biya krimiir brougaeyim, iriipi hiriinanar mi tirkim, profet niksisaie imiirin. Iriig.

Siyuin io nwowi inkamim simiiram napiyaowi ikin

(Mt 5:38-48; 7:12a)

27 Mi kara kimiirin pi hinina boinmaugui, iikamim kariir yai aiir wakaeyim simiiram dapiyao. Mi iikamim io nhwo nanaowiyim, kima simiirin siyu miyik iirar swoki tir haiginiu.

28 Mi iikamim yaibiyie kimiir nikbumbuwi mi kima simiirin yai miyik aiirarar boinaiginu mi iikamim sima siyu biyie kimiir tirhaiginiuwi mi kima simiiramim Adi Komii siiram srii, siya simiir whinkinsis haiginiuwi.

29 Mi inkam nwirkin kiriir yaeka aiir naka tioki mi ha ti swoki inkpit okwoki, yaeka kwira sair swoki tiokiyim. Mi inkam nwirki kiriir yuis prieiya sair nishai mi kira siirin hiriyar kigninkin haigi. Mi kira yuis haruwa kwira, sair warar swoki inkin hauugi.

30 Mi inkam nwirkin dimin whiram srii mi kira siirin ha hauugi. Mi inkam nwirki diminin kiriir maeyau hiranki nini hainaki mi kira ha kipi swoki boin, kariir swoki hauugi. Nningaka.

31 Diminin kira naingwowyin sima kiriir tiram mi kira simiirin hiriinan dimin iirar swoki tir.

32 Mi iikamim kiriiram naingwowyim simiiram naingwowi, yio dimin komii rani. Mi Adi Komii siya kiriirin wɪ hinina boin tani kira inkam wadiekɪn. Nningaka. Mi iikamim dimin biyiekakim yim sima iikamim simiiram naingwowyim, simiiram naingwowikim.

33 Mi iikamim siyu miyik kiriir tiriyim mi kira simiirin siyu miyik mi tiri, yio dimin komii rani mi Adi Komii siya kiriirin wɪ hinina boin tani, kira inkam wadiekɪn. Nningaka. Mi iikamim dimin biyiekakim yim sima iriipi hiriinanar mi tirikim.

34 Mi kiriir diminin inkam nwirni hauugi, hindara haisasae miriinakiyam, siya kariirin wa swoki hauuwi, yio tiruginin yio dimin komii rani, Adi Komii siya kiriirin wɪ yaigak sairsi nwo rani. Nningaka. Mi iikamim dimin biyiekakim yim sima iikamim dimin biyiekakim simiir dimin imiirar mi hauu mirisasaekim mpa swoki hainani. Mi yim sima iriipi hiriinanar dimin imiirar mi ingigir haigim.

35 Nningaka! Kira iikamim io kinakar nwowiyim simiiram dapiyao mi simiirin siyu miyikar timi tir. Mi diminin hindara haisasae miriyyin, siirin haiyim kipi swoki aingwo. Nningaka. Mi kira hiriinan tiri mi Adi Komii siya kiriirin wɪ dimin miyik miyik imiira hauuwi. Mi kira wɪ Adi Komiiyin ninomor kouanin siir yinisimkin nwowi. Dimusi rani, Adi Komii siya iki iikam bibiyeyim siiram naingwo karam nwowiyim simiiram naingwobunaekin. Mi wim kima hiriinanar timi tir.

36 Mi kima simiiramim Adi Komii siya naingwobumbuwa sair hiriinanar timi aingwobumbu. Iriig.

Kima inkam nwirni siyuin siir kipi hid

(Mt 7:1-5)

37 Mi kima iikamim simiirin kamim yai hidiyim simiir hiriinan hid karamae nwowi mi Adi Komii krimiir Wanin siya kimiirin wɪ mi hid rani. Nningaka. Mi kima iikamim simiir dimin biyeyim simiir hidyoprimdiyumiigi mi Adi Komii siya kimiir dimin biyeyim simiirin wɪ hiriyar mi haiyoprimdiyumiigi.

38 Mi kima digworaekwowa iikamim simiir hauuwi mi Adi Komii siya digworaekwo kimiir wa mi iyopkiiyuwi mi siya wi yaeya digworaekwo miyik whiekak nhirim warar swoki inkin iyopkiiyugi kimiirin. Mi kima ti hiniin diminin siir hauugin iikamim simiir. Mi Adi Komii siya kimiirin wi ti hiriinan dimin iirar swoki hauuwi.

39 Mi Jisis siya boiniyo yaiya kwira boin simiirin, inkam nhwokwisae nwirin, siya wi inkam nhwokwisae nwirin siir swoki isiisiimauu ap rani. Niingaka. Mi siya hiriinan tiri mi sowa nwisairarin wi ieyar napnatkaigai swonami.

40 Yinisimin iki ninokninkinam namiyin, siya inkamin iki siir nowomwarkaiyuwiyin siir ninokninkin aiir biri swoki haiburikin. Niingaka. Mi iya yinisimin siya ninokninkin komiigak nwowi mi mhoiia siya wi inkamin siir nowomwarkaiyuwiyin wi siir hiriinana swoki owi.

41 Mi kira paeka sima kiriir nomiiyauwin siir nhwo iir nwowa saair dimusi boinkin mi kira wari paemir komiia saair biri kigin kiriir nhwo iir nwokaiya, aniya?

42 Mi kira, kiriir nomiiyauwin siirin panin panina ninokninkin? Nomi-iyau, kara paekasima kiriir nhwo siir nwowa saair haiyam mini. Mi kira paemir komiia kiriir nhwo iir nwowa saair biri ninokninkin, aniya? Kira niksisaeyan inkamkin! Biyin kira, kiriir nhwo iir nwowa paemir komiia saair tiki hai. Mi kiriir nhwowa wadie nwowi mi mhoiia kira paekasima kiriir nomiiyauwin siir nhwo iir nwowa saairin wi haning hai. Iriig.

*Pae biyeyin siya nae biyeyar mi budikin
(Mt 7:16-20; Mk 12:33-35)*

43 Pae miyikin siya nae biyie bi budikin. Mi iripi hiriinan pae biyeyin siya nae miyik bi budikin.

44 Iya inkamin siya bidi kigninokninkinin ti paenid hininin tabgin o amka. Inkamin amin nio siir hiranka bi nirkuuwigin. Mi inkamin tabnidim pae twaa siir hiranka biri whinaigin. Niingaka.

45 Iikamim paenankim. Mi inkamin kwoin miyikakin, siya mi miyik miriirin mi inkamin kwoin biyekakin yio wi mi biyie mirii. Ti hiniin diminim. Yai aeya boinkiiyiyim mi kima dinokninkinki ti inkamin siir mhi kwoinim ti dimin hininin bidi yinkinukikaiyin. Iriig.

*Omaka miriini siyu whiskey
(Mt 7:24-27)*

46 Mi kima kariirin hinina dimusi nikiuwi, Biyan Inkam Komii Biyan Inkam Komii mi kima kariir yai wakaeyokna karamae dimusi nwowi?

47 Yipiki iikamim kariir yai aiirin nitim mi kariir yai aiir wakaeyam nitim. Mi ha wakaeyoknam, ti iikam hininin yim hiningim.

48 Ti iikamim yim sima ti inkamin omaka miriirin siir hiriinankin. Biya siya ie komii iir iki opnainam mi yinim ina inansingiyim mi op komiirin siya ha niunaniiyin mi owie komiirin ha mi aikinani mi ta omaka gobmi wanmi bi swoki kinminka. Niingaka. Dimusi rani, siya omaka miyik bidi sibgu miriirin.

49 Mi inkamin kariir yai bidi wakaeyin. Mi siya biri wakaeyoknakin mi yio ini ti inkamin ie ida haimbwaenaeyin mi ie mi sibgu prigi karamae nwowiyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi mhoiia op komiirin ha nakiina-mainiyan mi ini omaka aiirar kaihomai namiyamin. Jisis siya simiirin hiriinan boinkin. Iriig.

7

Jisis siya sauan isidin simiir biyan inkamin siir mi mariiyin siir haiswoniskigin

(Mt 8:5-13)

¹ Jisis siya ha boin digiyin iikamim simiirin mi siya simiir haiburgigin mi om Kapaneam hiriir yimbiam.

² Mi nu Rom hiran sauan isidin simiir biyan inkamin siya, siir miyan inkamin siirima naingwonanaeikin mi siya niya ma komiika, siya nao kingiina nwokin.

³ Ti simiir biyan inkamin siya Jisis siir yai bidi iki wakaeyin mi siya iki Juda simiir biyan inkamim simiir yikropki sima Jisis siir nikiunakiyim. Mi siir miyan inkamin siir haiswoniski haiginiuwim.

⁴ Mi sima Jisis siir hiriir nimbiamin mi kimidiniya sima yikiuwirwirna siirin. Tiki inkamin siir biyan inkamin siya inkam biyek mi iuwi. Nangaka. Inkam wadie seyargin mi kira siirin sibgu tirhaiginu.

⁵ Siya Juda krimiir iikamim simiiramar naingwokwonanaeikin mi krimiir omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya sairin siyar miriiga.

⁶ Mi sima ta yaiya ha boindigiyim mi Jisis siya ini simakar yinkin amin. Mi iya sima ti inkam makakin siir omaka kingiin namwowaum mi biyan inkamin siya siir nomiyyau nhirim simiir yikropki Jisis siiram siyu hir napiyiskai boinwinam. Mi sima hinina yaboini, Inkam Komii! Kira yaki prii it, an kara inkam miyik rani mi kira kariir omaka airin pa nit rani. Nangaka.

⁷ Mi an kara iriipa hiriinan kiriiram paninsi mi itsi. Kara ha naingowoi, kira yaiarar boinki mi kariir miyan inkamin pi wadie nwoki okiyim.

⁸ Dimusi rani, an kara ini inkamin inig komiigakin mi kariir hauwiyin, ini siir aowa yowwin. Mi an kararin ini sauan isidin kara kigriraowiyin ini simiir kou yowwin. Mi kara iki nwirni boinkiyim mi siya pa mi ami mi kara nwirniyin iki hinina boinkiyim, kira wit mi siya pa mi iti mi kara kariir miyan inkamin siirin ha boiniyim, kira ta mi hinina sair mirii mi siya pa mi mirii.

⁹ Mi ii Jisis siya ta yai aair wakaeyin mi siya ini hindara yanaakiyin. Mi siya ti iikam isid komiyyin siir mhoyiya nwokiyim simiir haiyugkaokiyin mi hinina boinki mi Isrel hiran iikamim kara ta hiriinan naingwo tibmi sair biri kigin. Nangaka.

¹⁰ Mi ti biyan inkamin siya nikropkiyim kamim sima ina swoki amim simiir omaka hiriir mi sima kigni ti siir miyan inkamin wadieki wadie bidi swoki okiyin. Iriig.

Jisis siya igabae ira sair yinisimin siir haiswoniski okwonaowidgin

¹¹ Mi mhoyiya Jisis siya om komii whirin siir yam, siir inigin Nen. Mi kamim siir kigna mariiyim mi iikam isid komiyyin saika ninkin amkin.

¹² Mi ii siya om komii siir omwois kingiin nwowamin mi iikam isid komiyyin sima ti isidin inkam wirin siir nio haiginamim sima om komii siir omwois hiranki napnimbini. Ta igabaeya sair yinisim nwirkinwiruwan sisiyargin. Mi om komii hiran iikam whiekakim saika ninkin itkim.

¹³ Mi ta iya Biyan Inkam Komii siya sair kigiyin mi siir kwoinin sairsiyin naingwoyimi yok pranae biri swoki kinkin. Mi siya sair boinki, kira kipi nou.

¹⁴ Mi siya kingiin ha namim mi ta hiya inkam wirin siya whina sair yonkwoki. Mi ta hi aair hainamim kamim sima ini hindara yamikiwouim. Mi siya siir boinki, whranisim, kara kirir boinki, kira dinsiin okwoki.

¹⁵ Mi whranisimin niki aonamin siya ina yinsiin idwokiyin mi siya ina boinaikiyin. Mi Jisis siya siirin ina swoki boinkiyin siir apu airam.

16 Mi iikamim sima asi nididgim. Mi sima ina yomboin ididnamim, am-burii, tiki profet inkamkin. Mi sima ini Adi Komii krimiir Wanin siir inig siirar hainanim mi sima boin, profet inkam komii nwirin krimiir bopwoniya tir bidi yimbiniyin, Adi Komiiyin bidi yimbiniyin siir iikamim simiir nanmai-warkainam.

17 Mi ti diminin Jisis siya tirkiyin siya ini nu Judia siirar haigiririr boinamim mi nu maeyau nu Judia siir kingin hir nwowim simiir warar. Iriig.

Jon siya siir kigna mirii inkam nwiso sowiirin Jisis siiram yikropki (Mt 11:2-19)

18 Mi Jon siir kigna mirii kamim sima dimin whiekakim Jisis siya tirim, Jon siir boinmauu mi siya inkam nwiso sowiirim boinki, sowa siirim nitim.

19 Mi Biyan Inkam Komii siirim yikropki mi siirin hinina tini sriiyu mi kira ti profet inkamin nitim boinin siya mi krima kiriirim dwokwokin, iyie? Siya rani, nwirkin?

20 Mi iya sowa Jisis siir hiriir nambiyamo. Mi sowa hinina boin, Jonin op baptais haiginuwiyin kririirin siya nikropkikin kiriirim nitim mi siya boin mi kira ti inkamin profet inkamin sima boinin nitam siya. Iyie? Krima wi yaeya inkam nwirim dwokwokin?

21 Mi taki iya Jisis siya iikamim mapai mapaikakim kasaka biri haiswoniskikin. Mi iikamim uridyiu biyekakim ha haiswonimniskiigi mi iikam nhwokwisae kasaka biri diriraerarkikin mi sima ina swoki kigomokiyim.

22 Mi Jisis siya Jon siir kigna mirii inkam nwiso sowiirin hinina yowarkii boin, kowa ha dam, Jon siir tini boinmimauuu ti diminin kowa kig namim mi kowa wakaeyim simiir mi nhwo kwisaeyim ha swoki kaokiyim mi iikamim iga bibiyie nwowim ina swoki sibgu apririramim. Mi iikamim paowaigi piskomkopouwim sima ini wadieyar swoki okiyim. Mi inkam wirim ina swoki insiin idwowim mi inkam paeprikabim sima ini Adi Komii siir yokwo yawin miyika sairar wakaeyim.

23 Yipiki inkamkin siya io kariir nwo karamae nwowiyin siya ha maigimaigra. Mi siir naingwo tibmii kana mi siya hiriyar maigimaigra yokiyoki.

24 Mi inkam nwiso Jon siya nikropkiyo mi sowa ina swoki amo mi Jisis siya Jon siirin iikamim simiir boinmauu. Mi siya ina boinin, kima maeyau nu siin apa sairin dimu dimin kigam namkim? Mi kima tari au whirin opudgi hugswoswowin siir kigam namkim. Aniya? Niingaka.

25 Kima dimu dimin komii kigam namkim? Mi kima tari inkam nwirin yiuis miyik miyik niyyin siir kigam namkim, aniya? Mi inkamin yiuis miyik niyyim mi dimin taemin miyik miyikakim sima ti hiriinan inkamim yim ini inkam komiiyin nu kigriraowiyim simiir omaka hirar nwowim. Jon siya ti hiriinan inkamin siya rani.

26 Kariir boinmauu, kima dimu dimin kigam naingwowi profet inkam? Hii kara kimiir boinmauuwi, siya profet inkamaigrin mi siya ini profet nhirim simiir haiburin.

27 Ti inkamin Jon, Yokwo Komii saeya hinina boinkin siirin, waka, kara inkamin kariir yaiya sair boinmimauuwanin wi siir nikropki mi siya wi kariir biyar namkwokini. Mi kariir siyiuin wi siyar kisiosop haigikwokini.

28 Kara kimiir boinmauuwi Jon siya inkam komiikin mi siya ini inkam komiiyin yopiigim naokainam ini simiir haiburim mi tiki isidin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sair sima inig komiigag wao rani. Niingaka. Siya ini simiir aowa ywowin.

29 Mi iikam whiekakim mi kamim omom omomi umir haiiyim sima ta Jisis siir yai aiir bidi wakaeyim mi sima Adi Komii siir inig iirar hainan-prapraskiyim mi sima ini siir yai aiirar wakaeyoknam mi sima op Jon siir hiranki baptais.

30 Mi Farisi kamim mi kamim siyiu komii komiiyim simiir ninokninkiniyim mi siyiu miyikin Adi Komii siya hauuwim, digiumii siir haimriyugig. Mi Jon siya simiirin op paninsi baptais haiginiusi.

31 Mi Jisis siya simiir boinki, ti iikamim nuanim tapa digiumii Adi Komii siir haimriyugigim, kara simiirin panin panin iikam nimbim haiginiuwim, sima panin panin iikamkim? Mi kara pi kimiir boinmauugi.

32 Sima ini yinisimnan ywowim maeyaua nae haiginiya simiir yopii ad aka namiyim saiir hiriinan. Mi iya sima maeyaua nae haiginiya saiir nwowim mi sima yinisim nhirim simiirin hinina boinki. Mi krima kid ina masim kimiiramim mi kima mwai wao rani. Mi krima tisa nouuboponim mi kima krima nouuim pi boriisopi.

33 Jonin op baptais haiginiuwiyin ha nitin mi nae op wain minim ina haiyakiyim. Mi kima hinina boinkim, uridyiu biyeyin ini siir piu hir nwowim.

34 Kara Yaowae Adin ninomor kou hiranin bidi yitin. Mi kara nae op wain mina mi kwiyae aeikin. Mi kima boin, kigi! Tiki inkamim siya hunan naeikin. Mi siya waina mi kwiyaeikin. Tiki inkamim kamim omom omomi umir haiyim mi kamim dimin biyiekakim simiir nomiiyugin kima hinina boinkim.

35 Iikamim Adi Komii siir siyiu imiir napim mi iikam nhirim sima hiriinan kigiyim mi sima ina yangwokiylim Adi Komii siir siyiuin mi siir yayim sima wadieki wadie kingim. Jisis siir yayia hiriinanka ini dig ywokiya. Iriig.

Wig ira dimin biyiekaka wa Jisis siir iga aiir niyopka

36 Mi Farisi inkam nwirin Jisis siirim yikiugi nae siir omaka hir nidwokai aeyim mi siya ina iiyamin mi nae ini saika ini idwokai aeyiuin.

37 Mi wig ira dimin biyiekaka ti om iir nwoka. Saeya wakaewin Jisis siya Farisi inkam nwirin siir omaka hir naei. Mi ta wiga saeya wa mobin piuii miyikakin ira hai mi saeya ina yita.

38 Mi wa mobin ha hainaniyim mi saeya Jisis siir igmii kingiin ha nini idwowa mi saeya ina youa. Mi saiir ouwobim ini siir iga aiirar yauni hougin iuim. Mi ini saiir mwowan kana saiirar yinak whwosinkiya. Mi ha niinak digiya ini siir igrin iirar yankabmamaira. Mi saeya hiriinan tir digiya mi wa ini siir iga aiirar iyopa.

39 Mi ti Farisi inkamim Jisis siir nikiuna aeyin nae, siya ti diminin siir kigiyim mi siya hinina yangwo mi ti inkamim siya profet inkam kinginiuwim mi siya pa ninokninkini ta wiga in siir nokwowa saiirin mi saiir siyiu iir warar. Ta wiga saeya dimin biye tiran wiga.

40 Mi Jisis siya hinina boin, saimon, kara yai nhirim kiriir boinmauwam mini. Mi Saimon siya boin, inkamim iikam nowomwarkaiyuwiyin kira kiriir yayim ha boinki.

41 Mi Jisis siya boin, inkamo nwisa nwowi sowa umirim hindara niki prihainaniko inkam nwirin siir hirankin. Mi nwirin paeyarim iuur mi nwirin paeyarin hara mi hai.

42 Sowa tiki umir iir swoki hauukiiyu dig nwo rani. Mi tiki inkamim siya ina kisina boinin, kowa umir kariir kipi swoki hauukiiyu, yio dimin komii rani. Yipiki sowiir nwirki wi mairgimairga komiigak nwowi ti inkamim siirim?

⁴³ Mi Saimon siya hɪnɪna yowarkɪ boin, kariir kwoinɪn hɪnɪna naingwowi ti inkamɪn umir komii haiyɪn wɪ siyar nwowi mairgimairga komiiigakin. Jisis siya boin, wa kiriir yayi kaimwoka.

⁴⁴ Siya ha boin digiyɪn, Jisis siya ta wig aair kwakaowɪn mi siya Saimon siir boinki, kira ta wiga tir nwowa saair kigi. Kara kiriir omaka napnɪnopkainaniyɪn mi op kariir iga aair hɪsokɪm bi swoki hauugin. Nɪngaka. Mi ta wiga saeya kariir iga saair ouwob aairar hɪsoka mi ini saair kan aairar yɪnak waisɪnkiya.

⁴⁵ Mi iya kara kiriiram nɪtin, kira kariir bi nankabmamarwɪnkɪn. Nɪngaka. Karar napnɪnopkainaniyɪn mi saeya ini kariir igrɪb iir yankabmarnanaeya.

⁴⁶ Mi kira wa piuii miiyikakɪm kariir mwo biri swoki aokin haiginiugin. Nɪngaka, ta wiga saeya wa miiyikni saeyar hɪsok haiginiugin kariir iga.

⁴⁷ Kara kiriir boinki, saeya kariiramar naingwo kiini. Ta wiga saeya aknainan niisiimauuga iikam whiekakɪm simiir. Dimusi rani, saair kwoin komiiyɪn kariiramar naingwo kiinga mi kara saair dimɪn biyie biyie whiekakɪm simiir asi haiyoprɪmɪdiyumiigi swokikɪm. Mi kara inkamɪn dimɪn biyie sim tirɪn siir haiyoprɪmɪdiyumiigi, ti inkam hiriinanɪn siya kariiramin haɪmɪisima naingwowi. Mi siya ta yai aair ha boin digiyɪn.

⁴⁸ Mi Jisis siya wig aair boinki, kara kiriir dimɪn biyie imiir bɪdi haiyoprɪmɪdiyumiigiyɪm.

⁴⁹ Mi iikam nhirim ta hɪiya siya nidwokaiya saair nwowim sima sima yombɪn amboinim Yipiki siya pi krimiir dimɪn biyie biyieyɪm pi simiir haiyoprɪmɪdiyumiigii?

⁵⁰ Mi Jisis siya ta wig aair boinki, kiriir naingwo tibmiiya kiriir dimɪn biyie biyieyɪm saeyar haiyoprɪmɪdiyumiigi, kira ha dam mi kiriir mhi kwoinim hɪnsima dwonam. friig.

8

Wig nhirim sima Jisis siir mhoiia yapnam

¹ Mi mhoiia Jisis siya om komii komii ikim mi omisisim ikim simiir hiriir yapnam. Siya Adi Komii siir yayɪwɪn kibi aair boinmimauugin iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakɪm nuanim simiir kigirkakana mi kam iuru nwisɪ ini saikar yɪnkɪn amim.

² Mi wig nhirim biya Jisis siya haiswoniskiyim uridyu biyiekakɪm mi makak makak ikim sima saika yɪnkɪn apnam. Ira Mariaka, Makdalanka. Biya Jisis siya uridyu biyieyɪm saairɪn iriayar nwisɪ haiswoniski.

³ Joana saeya inkam nwirin Susa inkam komiiyɪn Herot siir yayim dimɪn winiyɪn siir wig aeya mi Susana saeya mi wig nhirima sima ini saika yɪnkɪn amim. Ti wigim sima Jisis mi kamim siir kigna miriyyim simiir nae digworaekwo imiir whindiraerar hauu aekim simiir yapayapa umir imiirar. friig.

Inkam nwirin wit nid nitkinkin numir

(Mt 13:1-9; Mk 4:1-9)

⁴ Iikam nhirim ha niki woknaniyim om komii komii nhirim simiir hirankɪn, Jisis mi iikam whiekakɪm ha nahangiriyuniyɪm. Mi Jisis siya boiniyo yai kwira simiir boin,

⁵ Inkam nwirin witnidim siir numir hir nitkɪnim namkɪn mi siya ha nonkwo krimkrɪnkii itkɪnamɪn mi nhirim siyu hir yamikiigiyu mi ini iikamkɪm yɪnkɪn okwo brombrop namim mi ipiyɪn minim sim yatkiɪn idwo aenamim.

⁶ Mi witnid nhirim maeyau siiyakaka saair nakaiyim, yim ha whakiiyim mi nuin opkak bi nwokin mi ti witnidim ina waiyugusnamim.

⁷ Mi witnid nhirim urid nimridgakin siir bopwoniya nakaiyim, yim ini sima yisirimdinunamim.

⁸ Mi tiki witnid nhirim nu miyikni nikiiyim mi sima ini wadieyar whakainamim mi ini nae hoimkakar budkiiyim mi simiir nhirim wowira wowira kamarim iriiyar iriiyara bud. Siir yayiim ha digiiyim mi Jisis siya ina swoki boinkiiyim, kira inkamin wiingakaingin ta kariir yai aiir wakae, kira sibgu daingworinu kripkai. Iriig.

Ta boiniyo yaiya saair yaimwo aeya
(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Mi kamim siir kigna mriiiyim sima Jisis siir srii, wara boiniyo yaiya saair yaimwokiayaimwowa paninga?

¹⁰ Mi siya simiirin hinina yowarkii boinki, Adi Komii siya simiir yaimwok yaimwoim aowa aowan yayiim kimiir bidi boinmimauuwim, iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, kimiir bidi boinmamauwim iki boiniyo yai ara kara boiniyim simiir nhwowim isa kigim mi wiinim isa wakaeyim, sima ninokninkin wao rani, ti dimin iirin. Iriig.

Wit nidin siir boiniyo yaiya saair yaimwo aeya
(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Taka boiniyo yaiya saair yaimwok yaimwowa hininga, tiki witnidin Adi Komii krimiir Wanin siir yai aeyarga.

¹² Mi ti witnidim siyiu nikiiyim, yim ini iikamim Adi Komii siir yai wakaeyim simiir hiriinan ywowim mi mhoiia Setan siya ina swoki itnoutninkiiyim, simiir naingwo tibmiini siyiuin siir kikinokou mi Setan siya ha naingwokin simiirin wa Adi Komii siya nanmaiwarkainaesi.

¹³ Mi witnid nhirim maeyau siiyakaka saair nikiiyim yim ini Adi Komii siir yai wakaeyoknam mi sima ini maigimaiga ywowim mi ta yaiya simiir kwoina bi ngruramka simiir naingwo tibmiia komii bi nwoka sima haimisima naingwo tibmiigim, iya simiirin dimin whirkin kinankiuwiiyim mi simiir naingwo tibmiia asi niki iuguski.

¹⁴ Mi witnidim uridin nimridgakin siir bopwoniya nakaigaiyim, yim ini iikamim Adi Komii siir wakaeyoknaeyim simiir hiriinan yowim mi iya sima ha napnamim mi hikpai hikpaiyim mi maigimaigaim umir digworaekwowim nu tiranim ini simar yisirimdinu waigiiyim mi simiir naeyim miyik panansi budsi.

¹⁵ Mi witnidim nu maeyau miyik nikiiyim yim ini iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna nonkworinukripkaiyim mi simiir mhi kwoinim hiinsima nwowim ini simiir hiriinan ywowim. Mi simiir kwoinim Adi Komii siirim naingwo tibmii kiiingim mi sima siir yai aiirar wakaeyokna diriraerar yokiyokiiyim. Yim ini ti nae whiekakim numiran sasaeyim wai sibgu okiiyim simiir hiriinan ywowim. Iriig.

Sima yukidin niuyaeyin two aowa hangumu haigikin
(Mk 4:21-25)

¹⁶ Mi inkamin sima yukidin niuyaeyin siirin twoni biri higriniuwikin mi hi aowa biri haigiprakaiigim. Niingaka. Siya romiyasin bopwoniya nwowin siir ninankiiyin. Mi iikamim sima omaka hiriir napninopkainami mi sima pae aiirar kigami.

¹⁷ Tariinanin dimin nhirim aowa aowa nwowim mi sima mhoiia wi idowiiyar nimbiiyami. Mi digworaekwo nhirim inkamki higriniuwim mi mhoiia wa Adi Komii siyar haiginki idowiiya mi iikamim sima siirin wa kigi.

18 Kima mintarao mi kima yayim sibgu wakaeyokna. Yipiki inkamkin ninokninkin miyikak nwowin mi Adi Komii siya siirin wi hiriinan ninokninkin miyik aiirar swoki inkin hauugi. Mi yipiki inkamkin siya kwoinarar naingwowi siir kwoinau hirar ta yai saiir nonkwowim mi ha wakaeyoknaei mi hiriinan inkamin yai miyikim siir kwoinau hirira nwokaiyim, ti yayim simiirin wi Adi Komii siyar swoki hai siir hirankin. friig.

Jisis siir apu aeya mi siir nomousisim ina
(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

19 Ta iya Jisis siir apua mi siir nomousisimim sima siir kigam nitkim mi iikamim ini yinkinukkinim mi sima siir kingiin paninsi yamsi.

20 Mi inkam nwirin siir boinki, kiriir apua mi kiriir nomousisimim sima ini yab hir nokwowim, sima kiriir kigam mini.

21 Mi Jisis siya ina yowarkii boinin, yipiki iikamkim Adi Komii siir yai miyika saiirim naingwo tibmiiyim mi ha wakaeyoknam, yim ti hiriinan iikamim yim kariir apu mi nomousisimkim. friig.

Opud komiyya Jisis siya boinkiya ina digiya
(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

22 Mi iigwira Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim sima ina kwiriinamim i kopsim ira saiir. Mi siya simiir boinki, krina pi whigbid yarmiiya nami. Mi sima ina yamim.

23 Mi isima ha hugainama mi Jisis siya nhwo bidi whwonkaiyin mi opud komii kwira ha hugnatmaiya mi opa pariiparii mirkimirka nankinim ta i aiirin. Mi sima nwomainainamim pariipariisim.

24 Mi kamim siir kigna miriiyim, sima Jisis siir yami indguwu mi sima ina boinin, Biyan Inkamti, Biyan Inkamti, hae, nimbini nwomainainamiri. Mi siya ha ninsiin idwokaiyin mi io ti opud hinin komiyya saiir ywoki. Mi opud hinin komiyya ina digiya mi opa ini mokmokwaiyar yomaikiya.

25 Mi siya simiir boinki, kimiiir naingwo tibmiiya ini pinda yama? Mi sima ha nididim mi ina yinaingwoyimiyokim. Mi sima sima yimboin amboininim, ti yipikin? Ti opud hinino sowiir boinkiyin mi sowa ini siir yai aiirar wakaeyoknakiyo. friig.

Jisis siya inkam uridyiu biyekakin siir haiswoniskikin
(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

26 Mi mhoyiya sima ina kignaidamim Gegesan iikamim simiir oma hiriir. Tiki omin ini nu Galili siir whigbid yarmiiya nwowin.

27 Mi Jisis siya isima saiir haiburgigin mi ha kunamin mi inkam nwirin ti omin siir hirankin, siya ina yitin siirim. Mi uridyiu biyie nhirim ti inkamin siir nwokim. Ii haruwa rani ti inkamin siya yuis biri kaigin mi siya siir omaka biri nwowikin. Nngaka. Mi siya siyanowim inkam kikaiiyim simiir nwokin.

28 Mi iya siya Jisis siir kigiyin mi siya ha kauwaeyimiyok ougiyin mi siya ogmwo ini siir igmuga kingiinar ini huuwuin mi siya ina kauwok boinkiyin, Jisis o! Adi Komii ninomor kouanin siir yinisimin, kira kariirin dimu tiram mini? Wakae! Kira kariirin hik kipi hauu.

29 Mi Jisis siya ti uridyiu biyeyin siir boinki, siya ti inkam iir haiburgigin. Ii kasa rani, ti uridyiu biyeyin siya nonkwowin ti inkamin siir. Mi kamim inokinok siir kigriraowiyim, sima siirin weyinsopni (sen) mi tidop (hankap) kurimdinuwikim siir iga ina imiirin. Mi siya ti weyinsopni minim pi simiirar mi anka bimbir nami. Mi uridyiu biyeyin siya siirin maeyau siin apa nninga inkam karamaeya siirin pi hiriir mi inkin aeyokiyok nami ti inkamin siirin.

30 Mi Jisis siya siir sriigi, kiriir inigin yipikin? Mi siya boin, kariir inigin uridyü biyie whiekakim. Dimusi rani, uridyü biyie whiekakim ini siir yanankinüwüüm.

31 Mi ti uridyü biyeyim sima ini Jisis siirim sima kauwoknanaekiyim, kira krimiirin ie biyeyin paekakin siirim kipi niyopriyugi.

32 Hu isid komii whirin ti mhu kopsim whirin kingiina kwowin siir naekim. Mi ti uridyü biyie whiekakim sima Jisis siirim asi kauwok boinanaekim. Kira krimiirin ti hu isid komiyyin siirim dikropki. Mi Jisis siya simiirin asi kignin kin amkikin.

33 Mi ti uridyü biyeyim ti inkamin siir haiburgigin mi ti huim simiir piuar yamkiyim. Mi ti hu isid komiyyin mhuukiü hiranki niwitanininiyim mi ini siyapai amounana sairar yamim. Mi sima ini ta whii aiirar yani amaimaiyüwim mi sima opa ha kwiyaeyim mi sima ina yaonamim.

34 Mi kamim ti hu imiir waikaowiyim sima ti dimin iir kigiyim mi sima ina yidam namim. Mi ta yaiya sima ina haigiririr boinama iikam whiekakim hinda tindanim simiir.

35 Mi iikamim sima ti diminin siir ini kigiü. Mi sima Jisis siir hiriir nimbiamim mi ti inkam iir kig uridyü biyeyim siir bidi haiburgigim. Mi siya yuis bidi kaiyin mi siir kwoinin ini wadiya nwowin mi siya Jisis siir igmiiga kingiinar nidwowi. Mi iikamim sima hiriinan kigim mi sima ina yididgiyim.

36 Mi iikamim ti diminin siir kignakiyim sima iikam nhirim simiir boinmamaau siyüün Jisis siya haiswoniskiyin ti inkamin siir.

37 Mi iikam whiekakim Gegesa hiran nu maeyauwim sima Jisis siir boinki, kira krimiir haiburgik mi ha dam. Sima nidid prasae bi kikinkim mi sima hiriinan asi boinkim mi Jisis siya isim aiir kwirii mi siya namim swoki mankin.

38 Ti inkamin uridyü biyeyim sima haiburgigin, siya Jisis siirim kauwok boinanaeki, kara kinaka nami. Mi Jisis siya siirin ina swoki ikropkiyin mi ina boinkiyin.

39 Kira kiriir oma hiriirar swoki am. Mi dimin whiekakim Adi Komii siya tirkiyim simiir tini boinmamauwü. Mi ti inkamin siya ha namim mi ti yaiyim iikam whiekakim om komii siir hiranim ini simiirar boinmamauwüwin dimin whiekakim Jisis siya tirim simiir. Iriig.

Jisis siya haiswoniskikin wiga siir yuis nonkwowa

(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)

40 Mi iya Jisis siya ha swoki amin whigbid yarmiia hiriir mi iikam whiekakim sima hirar nwowinim mi sima siirin ina boin maigimairga winim.

41 Mi inkam nwirin ina yimbiniyin siir inigin Jairaskin. Siya maeyauwa iripa yai boinaia huyokiyokaiya saiir biyan inkamkin. Mi siya igmwowin Jisis siir igmiiga kingiinar ini hiiu mi ina kauwok boinanaekikin, kira kariir omaka wit.

42 Mi siir yinisima irki iruwaka mi saeya yinkopaka. Mi saiir biewiyim iur whisko. Mi saeya naowamar tiri. Mi Jisis siya ha napnamim mi iikam isid komiyyin sima ini Jisis siir mhoiyyar yamim. Mi sima ini iripa iripa yonamim.

43 Mi wiga ira nwowi, inokininokin saeya piu biyiekaapidwodwomaimiiga biewiyim iur whis, kamim paowai udiyim simiir nwirkin saiir ma aiir bi swoki owaiginuikin miyik. Niingaka.

44 Mi ta wiga saeya Jisis siir digiuwa kingiin ha nita mi saeya ini siir yuis prieya saiir mwois iirar yaka onkwokiya mi saeya hiriinan tirkiya mi bi kimiminkika ta piu biyieya saeya nwowa ina yinkisanakiya mi mhoiia saeya bi swoki imbiyamka.

45 Mi Jisis siya sriigi, yipikin ina kariir naka onkwokiyin? Mi iikam whiekakim ina boinkiyim, an niinga, an niinga. Mi Pita siya ina boinkiyin, inkam Komii iikam isid komiyyin wasi kiriirar nokwoyokaiyim, simar kwakikin namkim.

46 Mi Jisis siya boinki, ina kariirin nwirka nonkwokikin. Mi kara ina kinankiugiyin, kirie nhirim kariir bidi haiburgigim.

47 Mi ta wiga saeya ninokninkinkiya mi saeya ini nidid komiigakar yowa mi saeya siirsi bi swoki imprioka mi saeya igmwo ini Jisis siir imiiga ini hiiuwuwa. Mi iikam whiekakim simiir whwonkam ida saeya ina boina, iya kara Jisis siir yuis aiir nonkwokiya, kariir ma biri kimiminkika saeya ina digiya.

48 Jisis siya boinki, kariir yinisim yinkopak, kiriirin kariir naingwo tibmii miyika saeyar nwowaiginiugika mi kira ha dam mi kariir mhu kwoinim hiinsima dwonam.

49 Mi Jisis siya ha niki boinaiyin mi biyan inkamin Jairas, siir omaka hiran inkamin siya ha nitin mi ina ini boiniuwun siirin, kariir yinisim yinkopaka bidi yaonama. Kira inkamin dimin taemin nowimwarkaiyuwiyin kiigi siir kipi niki.

50 Mi Jisis siya ta yaiya aiir wakaekiyin mi siya Jairas siir yai anaka hiniina yowarkii boin, kira kipi nidid. Mi kira hindara daingwo tibmii iski mi kariir yinisim yinkopaka saeya wi miyika nwoki owim.

51 Mi Jisis siya Jairas siir omaka hiriir yam mi siya iikam whiekakim simiirin omakanau hiriirin saika biri kigninkin apninopkai namkim. Niingaka. Pita, Jon, Jems mi ta yinisim yinkopaka saair yopii ad owa simasimar yapninopkainam saikan.

52 Mi iikam whiekakim sima ta yinisim yinkopaka saairimar nanka ninougim mi sima hiran nounanaekim. Mi Jisis siya simiir boinki, kima kipi nou, saeya biri naoka, saeya nhow whwonkaii.

53 Mi sima siirin yalbu prasae biri niekim. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinim, saeya bidiya yaonama.

54 Mi Jisis siya ta yinisim yinkopaka saair in aiir yonkwoki mi ina boinkiyin, yinisim yinkopak, kira dinsiingi.

55 Mi ta yinisim yinkopaka saair piugina ina swoki ita saairim. Mi biri kimiminkika saeya ina yinsiin idwokiya. Mi Jisis siya simiir boinki, kima nae nhirim saair hauu ae.

56 Mi ta yinisim yinkopaka saair yopii ado sowa ini mounana sinkaokiyiyo. Mi Jisis siya sowiirin ina boinkiyin, ti diminin siirin kowa inkam nwirni kipi swoki boinmau mamin. Iriig.

9

Jisis siya kamim siir kigna miriyyim mi simiir hauugin (Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)

1 Jisis siya kam iuru nwisu siir kigna miriyyim simiir yikiuna iripa haingiriyyim mi siya kirie komii mi inig komii simiir hauuwim. Uridiyu biyie biyeyim mi mapai mapaiyim simiir haiswonimniskiiyim.

2 Mi siya simiirin ina yikropkiyim iya Adi Komii siya siir digworaekwowim simiir kigirkakana saair boinmimauuam mi makak iikamim simiir mi inimniskiiyim.

3 Mi siya simiir boinki, kima digworaekwo wara kipi hai apnam mi kima nae minim mi umir hoknibim mi paekopim hogwokwo apiyim simiir wara kipi hainam. Mi kima yuiso kwokwisa kipi hainam.

4 Mi omaka kima nappinopkainami mi sima wadie kimiir nwowini mi kima ta omaka aiarar dwokripkai. Mi ti om iirin wi ta omaka saiir hirankar haiburgig.

5 Mi sima kimiirin simiir omaka hiriir namamin wadie nwowin karamae nwowi mi kima ti om iir haiburgik. Mi nusin imiir dikrimkrinkuigig sima wa ninokninkinkiyim, krima miyik rani.

6 Mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ina yitirinkiyim omom omomim simiir mi Adi Komii siir yaiwin kibiya saiir yapboinmamauuam mi iikam makakim omom omanim hinda tindanim simiir warar mi inkim haiswonimniskiyam. Iriig.

*Herot siya Jisis siir yai wakaekin
(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)*

7 Mi inkam komiyyin Herot nu Galili kigiraowiyin ti yai whiekakim simiir wakaekiyin mi siir kwoinin ini hindara whriewhriekiyin. Dimusi rani, nhirim ha boini, Jonin op baptais haiginiuwiyin ieyankin bidi swoki insiin idwowin.

8 Mi nhirim hinina boin, Ilaija bidi yimbiamin. Mi nhirim hinina boini, biyan profet inkam nwirin bidi swoki insiin idwowin.

9 Mi Herot siya hinina boinki, Jon siir niyyin karar bidi kaigripkiyyin. Mi ti inkamin siya yipikin kara ti siir yaiya hinina wakaewinin, ha? Mi siya Jisis siir kigam mini. Iriig.

*Jisis siya naeyim 5,000 kamim simiir hauu aekim
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jo 6:1-14)*

10 Mi aposel kamim ha swoki itim mi dimin whiekakim sima tirim sima Jisis siir ini boinmimauuni. Mi siya simiirin warar yinkin ikunam mi sima iikam nhirim simiirin hirar haiburgik mi simasimar yam om whirin siirin. Mi ti omin siir inigin Betsaidakin.

11 Mi iya iikamim sima wakae digiyim mi sima ini siir mhoiyar yamim. Mi sima siirim ha namim mi siya ini maigimaigra ywowinin simiirin. Mi siya Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana saiir yowomwarkaiyi simiirin mi iikamim makakim, simiir warar mi inkim haiswonimniskii haiginiu.

12 Mi iya bieyin ha nikiiyamtibin, kam iuur nwiso siir kigna miriyyim sima ha nitim siirim mi sima boin, kira iikamim simiir dikropki sima iki om nhirim hinda tinda nwowim pi simiirim nwoki amim mi sima pi hir nwoki whwonkaowiyim mi nae minim pi hir nwoki inkiguna aeyamwiyyim. Whisarii rani, ta maeyauwa krima nwowa om karamaeka.

13 Mi Jisis siya simiirin igao yaigakar ywoki, simiirin nae kimar hauu. Mi sima ina boinim, krima nae hirii hirii karamaekim. Krima bretim iriyyar mi anasu whis simasimar nwowi. Mi kira hinina naingwowi ti iikam whiekakim nwowim, krima naeyim simiir digar pini sainaki, aniya?

14 Kamim hir nwowim 5,000kim mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, kima simiir boinki, sima kam nwis iuur iuura kiyyop idwodwoam.

15 Mi kamim siir kigna miriyyim sima ini hiriinanar mi tirim mi sima iikam imiirin ina yokmwim idwowim.

16 Jisis siya ti bret iriyyarim mi ti anasu whis iko ha haiyin mi siir nhwowin ninomor koua hiriir ha kaokiyin mi siya ina boin wadiekiyyin Adi Komii siirim. Mi siya ina yinop hauugiyim kamim siir kigna miriyyim simiir mi iikam simiirin ini simar hid nonkwokwo hauunamim.

17 Mi iikam whiekakim ha naekiniu digiyim mi nae haimeii haimeiiyim sima naepiruru okiyim mi nibim sima haigimninkinkiyim iuur is. Iriig.

*Pita siya Jisis siir boininkigin siya Kraiskin
(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)*

18 Ti gwira Jisis siya Adi Komii siirimin nhwo sasar ini kwisboiniu. Mi kamim siir kigna mriiyim sama ina yamim siirim. Mi siya simiir sriigi, iikamim kariirin panin nikiuwigim?

19 Mi nhirim yim hiniina boinikim, Jonin op baptais haiginiuwiyin siya. Mi nhirim yim hiniina boini, kira Ilaijakin mi nhirim yim hiniina boini, profet inkam nwirin bidi yinsiin idwowin.

20 Mi siya simiir sriigi boinki, wim kima panina dapikim? Mi Pita siya ina ywowarki boinin, kira ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Mesaia siya. friigi.

*Jisis siya boin kara naonami wa swoki insiin idwowi
(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)*

21 Mi Jisis siya simiir boinki, ta yaiya inkam nwirni kipi swoki boinmauumimin.

22 Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara wi hik kimpipisu prasae hai rani. Mi biyan inkamin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiiir kigiraowiyim mi prismi biyan inkam mi kamim siyu komii komiiyim sim ninomokninkiniyim, sama wi digiumii siir haimriyuwi mi sama siirin wa nisomaowi mi siya ii kwoimaka wa swoki insiin idwowi ie hirankar.

23 Mi siya simiir boinki mi inkamin kariir siyu imiir napam niti mi siya diminim siir kwoinawu hir nwokaiyim digworaekwowim simiir hailburgigi mi siya kariir mi imiir mrii mi kariir siyu imiir dap iski. Mi siya kariir mi ailarar mriiyokiyokii mi kariir siyu imiirar timi apiyokiyokii. Mi siya ti paeyin hiniya nironinkinin siirin hiriyyar haiyokiyokii kariir hiriinan.

24 Mi yipiki inkamkin digiumii siir digworaekwo mi diminim siir kwoinawu nwokaiyim simiir haimriyu karamae nwowi mi siir kwoinin omwai waiyaiyin wi miyik nwo rani. Mi siya wi hindara kigugu iski. Mi yipiki inkamkin digiumii siir digworaekwo mi diminim siir kwoinawu nwokaiyim simiir haimriyuwi mi siya wi omwai hiriya waiyayokiyokii.

25 Mi yipiki inkamkin ti nu siir digworaekwo whiekakim simiir haingiriyu haigin mimiri siyamar mi inig komigak ha mi owi mi ti digworaekwowim wi sama whinkinsis haiginiuwu siirin omwai waiyayokiyokikaeyamim, aniya? Niingaka.

26 Mi yipiki inkamkin kariiram maigimaigra karamae nwowi mi digiumii kariir yai aiiir haimriyuwi mi mhoiyya kara Yaowae Adin ninomor kouanin siya swoki iti digworaekwo whiekakim Adi Komii siya kariir hauuwim paenan niuyaeiyim mi Adi Komii siir paekwosimim simaka niti mi taka iyya kara kariirin wi digiumii saiiir swoki haimriyuwi. Mi mhoiyya siya wi Adi saika nwo rani. Niingaka.

27 Kara kimiirin yaimwowa boini, ti iikam nhirim tirar nwowim, kima wi niki ao rani. Mi diminim iyya Adi Komii siir dimin taemin imiir kigirkakana wi saiiirar nimbiyami. friigi.

*Jisis siir pua ya ini saa yimbiamkiya
(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)*

28 Mi Jisis siya ti yaiyim ha boin digiyim mhoiyya ii iriyyar kwoimim namkiyim mi siya Pita Jon mi Jems simiir yikunam mhuuisim whirin siir kuaa hiriir, nhwo Adi Komii siirim kwisboinim.

29 Mi siya hirar kwisboinin mi siir whwonkamim ina yigiyin mi siir yuisa paenan ha niuyakiya mi saeya ini whisinana ywokiya.

30 Mi biri kimiminkikin inkam nwiso ini saikar yamokwo boinainiyo. Moses, Ilaija so.

31 Mi sowa Adi Komii siir diminin paenan niuyaiyin saika ninkin imbinikin. Mi sowa iya Jisis siya naonama saur nimbiamyi diminin Jerusalem hir, Adi Komii siya nimbiniin bidi bidiniyar simiir boinmimaugim.

32 Mi Pita siya mi siir nomiiyau nwis owa sima nhwo whwonkaigim mi sima ha ninsiingiyim mi simar kigi paeya Jisis mi inkam nwiso saika nokwowo simiir hir niuyaki.

33 Mi sowa Jisis siir haiburgigim manko mi Pita siya siir boinki, Biyan Inkam Komii, krima tir nwowim wadieka. Mi krima omaka amirim wi ouuma mirii, ira kiriirga mi ira Moses mi ira Ilaija Pita siya ta yai aiirin whaowaeya priiboinkin, siya bi ninokninkinkin.

34 Mi siya yai aiirar niki boinin mi waua ini simiira yauni kikirinuniya, sima ina yididgiyim.

35 Mi yai kwira ta wau aiir kauwok boinkiya, saeya hinina kauwok boinkika, wari yinisimin kariir yinisimkin. Mi kara siir bidi yimbinin. Kima siir yai aiirar wakaeyokna.

36 Mi ta yaiya ha boinkiya mi sima kigi, Jisis sasar nwoki. Mi kamim siir kigna miriiyim sima yai ha ninkin tankiyim mi ta iya ti diminin sima kignamin, sima inkam nwir bi swoki boinmauaminkin. Iriig.

*Jisis siya yinisim nwirin uridyu biyekakin siir haiswoniskiiyin
(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)*

37 Mi iigwira sima mhuusim whirin siir haiburgigim mi ha niuunamim mi iikam isid komii whirin, sima Jisis siirin siyiu hir yapyiskaiwin.

38 Mi ti iikam isid komiiyin simiir hiran inkam nwirin siya ina kauwok boinamnankiyin, iikam nowomwarkaiyuan inkamin mi kara kariiramar kwisboinki. Kira kariir yinisim yinkamiyin iir kigi, siya kariir yinisim yinkamiyin nwirki nwiruwa ieyairgin.

39 Mi uridyu biye whirin siya nonkwokin siirin. Mi bi kimiminkikin, siya ha kauwok boinkiyin mi ti uridyu biye ieyar haigi itiwamwakikingig. Mi yaeyopa pa nimbiniyam siir yai hirankar mi siya ti yinisimin siir piu aiirar nonkwobumbuninkinikim mi siya siir bi swoki haibur sranikin. Niingaka.

40 Mi kara kamim kiriir kigna miriiyim simiiram bidiyar kauwok boinanaeyin ti uridyu biye siir haiswoniskiyim mi sima dig bi nwokin.

41 Mi Jisis siya ina yowarkii boinin mi ti iikamim tariinananim kima naingwo tibmii karamaekim. Kimiir mhi kwoinim miyik nwo rani. Mi kara kimaka wi pariig iya nwowi, ha? Mi kara kimiirin wi pariig iya whindiriraerar haiginuwi mi kima wa nwoki aingwo tibmiiyim, ha? Mi siya ti inkam iir boinki. Yinisimin tiriir whainani.

42 Mi siir yinisimin ha niki apnaniyin mi ti uridyu biyeyin ini siyar haigi owomwak inamniyin. Mi Jisis siya igao yaigak ti uridyu biyeyin siir boinki mi siya ti yinisim iirin ina haiswoniski haiginugiyin. Siya ini siir ad iiramar swoki ikropkiyin.

43 Mi iikam whiekakim sima Adi Komii siir kirie komiia sair kigiya sima ini hindara yanaakiyim. Iriig.

*Jisis siya kwisaka ina swoki boinin kara wi kapi naowi
(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)*

Mi iikam whiekakim ina niki aingwoyimokripkaiyim, ti diminin siya tirin simiirsiiyin mi siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki,

44 kimiir wainim sibgu mauugi. Mi mhoiia Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin siirin wi wir nhirim sima napwouwi.

⁴⁵ Mi sima ta yaiya siya boina saiiir bi nɔnoknɔnkinkim, ta yaiya saiiir yaimwokiyaimwowa simiirsi nɔmprioka mi sima saiiir paniinsi sibgu yinoknɔnkinsi. Mi sima pi nididgim ta yai aiiiramɔn siir paniinsi sriisi. Iriig.

*Yipikin siya kougikou nwowin
(Mt 18:1-5; Mk 9:33-37)*

⁴⁶ Mi kamim Jisis siir kigna mɔriiyim sima yaiya kwira yiniinsao boin, yipikin simiir kougikou nwowin.

⁴⁷ Mi Jisis siya bidiya yinoknɔnkɔnin kwoinin simiir hir nwowin. Mi siya yinisim sapisap nwirin siir asi nikiunakin.

⁴⁸ Mi siya simiir boinki, inkamɔn ti yinisim sapisapɔn siirin kariir inig iir kigiraowi yio siya kariir kigiraokin. Mi inkamɔn kariir kigiraowi mi siya inkamɔn kariir nikropkiyin siirin warar nɔnkin kigiraowi. Mi inkamɔn yinisim sapisapɔn kimiir waraur nwowi mi kimiir kougikouin ini siyar ywowin. Iriig.

*Inkamɔn io nhwo kimiir nanao karamae nwowiyin siya kimiir nomiiyaugin
(Mk 9:38-40)*

⁴⁹ Jon siya ina yowarki boinin, Biyan Inkam Komii, krɔma inkam nwira kig, uridyu biyeyim simiirin kariir inig iir haiswonimniskigim. Mi siya krɔmiir yai bi wakaeyoknakin mi krɔma siirin hiriinansi nikidugim. Dimusi rani, siya krɔmiir isid rani. Nɔngaka.

⁵⁰ Mi Jisis siya siir boinki mi kam nhirim siir kigna mɔriiyim sima, kɔma siir kipi nikidu. Inkamɔn io nhwo kimiir nanao karamae nwowiyin yio siya kimiir nomiiyaugin. Iriig.

*Sameria hiran om whirin siir iikamim sima Jisis siir siyiu iir haiginikougim
mi siirin ina swoki ikropkiyin*

⁵¹ Iya Adi Komii siya Jisis siir swoki ikunamana nɔnomor koua hiriir saeya ini kingin nwowa. Mi Jisis siir kwoinin om komii Jerusalemam namim asi naingwokin.

⁵² Mi siya kam nhirim simiir yikropki, yai siir biyin sima nwoki haigiriraramim mi sima ha namim nu Sameria hiran om whirin siir yapnɔnokainam. Mi sima siir digworaekwo nhirim simiir diriraeranim minkim.

⁵³ Mi omin siir hiran inkam nhirim sima siir biri nikiunamkim simiir omaka hiriir. Dimusi rani, Sameria iikam sima iripa mhi kwoin biri nwowikim Judam iikam simakan sima ina nɔnoknɔnkɔnim siya pi om komii Jerusalem hiriir nami.

⁵⁴ Inkam nwiso siir kigna mɔriiyio Jems, Jon sowa, sowa hiriinan siyiuin siir kigin mi sowa siir boinmauu, Biyan Inkam Komii, krɔma paeya nɔnomor kou hirana saiiirim nikiugi, saeya ti iikamim tiranim simiir nwoki uniyim, aniya?

⁵⁵ Mi Jisis siya ha haiyug okwokiyin mi siya io sowiir ywoki.

⁵⁶ Mi sima om whira yapnam. Iriig.

*Inkamɔn Jisis siirim nami
(Mt 8:19-22)*

⁵⁷ Mi sima siyiu hiran niki apamim mi inkam nwirin siir boinki, kira omom omomim kira nami mi kara wi kariir mhoiyya nɔnkin apiyokiyokii.

⁵⁸ Mi Jisis siya siir boinki, niimauan wraim yim ieno kakargim mi ipiyinim yim iriipi hiriinan whie kakargim. Mi Yaowae Adin nɔnomor kouanin yio omaka maeyau whwonkai karamaekin.

⁵⁹ Mi siya inkam nwirin siir boinki, kira kariir mhoiyyar wit. Mi siya boin mi kira kariirin wadie tiki oki. Kariir adin siir piuis biyeya saiiir niki hangikaigigi.

⁶⁰ Mi Jisis siya siir yowarkii boŋki mi inkam wiiŋim yim inkamim kariir mhoiŋya nit karamae nwoŋiyim sima haŋgikai. Mi ni kira iŋya Adi Komii siya siir digworaekwowim mi siir iikamim simiir kigirkakana sair yai imiir tini boimimauuwu.

⁶¹ Inkam nwirin siya siir boŋki, Biŋyan Inkam Komii, kara kiiŋir mhoiŋya nitam mini mi kira kariirin pi wadie dwoki. Kara yai minim kariir isidin simaka nini idwo boinaigigi.

⁶² Mi Jisis siya siir boŋki, inkam i kigiririyin, siir nhwowin idaowa hiri hiriŋya kaonanaei mi ti hiriinan inkamin siya wi Adi Komii siya kigirao tani. Niŋgaka. Friig.

10

Jisis siya kamim kam nwoim iuur nwisa yikropki Adi Komii siir yai aiir boimimauuwam

¹ Mi mhoiŋya Biŋyan Inkam Komiiŋin siya ina swoki imbinin kamim kam nwoim iuur nwiso. Mi siya simiirin nwinnwisa yikropki mi sima siir biŋyar yamkwokin. Mi siya simiirin om komii komiiŋim mi omisisimim mhoiŋya siya namanim simiirin simiir hiriir yikropki.

² Mi siya simiir boŋki, iikam whiekakim simiir kwoinim wadie bidi ywowim sasaeyim wai nwowim simiir hiriinan. Mi iikam whiekakim sima ta yai aiir wakaeyama tiri. Mi iikam whiekak rani, simiirin namim mi simiir nikunakiŋim mi sima bidi gririgiyim. Mi numiran adin, Adi Komii siyaŋgin, siirim sriigi siya kam nhirim simiir nikropkiŋim mi simiir kwoin imiir hiiŋworwokaŋim mi sima siir mhoiŋya nwoki amim. Ti hiriinan inkamin siya numira sasaeyim wai nwowiyim simiirin namiyin mi ha nŋugu haiswonaniŋim ini siir hiriinan ywowin.

³ Kima dam! Kara kimiirin huyinsim prikiprikan nikropkikin niimau mie komii komiiŋim wra bibiyeki nwowim simiir hiriir. Mi kimiirin wi kigiraowan inkam kakar nwowi.

⁴ Mi kima umir hoknibim wara kipi hainam mi iga nii aka mi kima siyu bopwo hiri inkam napkigami mi simiirin yai kipi kainanam. Hindarar daparknam, ii naeisi.

⁵ Mi kima omaka ir napnropkainami mi biŋyin kima wi hinina tini boinu, kima ha maŋgimaŋga iikamim ti omaka aiir nwowim.

⁶ Mi inkam nwirin kwoin hinsima nwoŋiyin siya ta omaka aiir nwowi mi siya wi kimiir yayar wakaeyoknaei mi siir kwoinin wi hinsima nwowi. Mi hiriinan inkam karamaeki niuwi mi kira hikak nwowi mi ta yayya hiriŋyar swoki okainani.

⁷ Mi kima ta omaka irua aiirar dwokripkai. Mi kima nae op minim sima hauuwi simiir dae kwiyae. Mi kima ti nae imiirsiiŋin umir kipi hauu simiirin. Dimusi rani, kima dimin miyik miyikim simiir bidi hauuwim. Mi sima kimiirin hiriinansi hauu aei. Kima omaka irni irni kipi whwonkaiyam.

⁸ Mi kima om komii whira napnropkainami mi inkam nwirkin kimiirin wadie nwowini, siir omaka hiriir namim mi nae minim siya hauu wini mi kima wi kipi boriisop wa dae.

⁹ Mi kima ti om komii hiran inkamim makakim simiir warar timi haiswonimniskii haŋgini mi kima simiirin hinina boŋki, iŋya Adi Komii siya siir dimin taeminim mi siir iikamim simiir kigirkakana, saeya kimiir kingiin bidi yamwoniya.

¹⁰ Mi kima om komii whirin siir napnropkainami mi sima kimiir bi boin wadie wankim simiir omaka hiriir namamin mi kima ti om komii siir siyuŋin siir yaba hir dikwowin kima hinina boin,

11 Ti kimiir om komiiyin siir nu sinim sama ini krimiir iga imiir nwowim mi krima pi kimiirrarar swoki hauugigi. Mi kima sibgu daingworinu. Dimusi rani, kima krimiir yai imiir bi wakaeyoknakim, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim, simiir kigirkakana ini kingiin yamwoniya mi kima ta yaiya digiumii saiir haimriiyugim.

12 Kara kimiirin pi hinina boinki, mhoiyya iya Adi Komii siya iikamim dimin biyekakim simaka boinaini iya saeya nimbiamy mi ta hika wi hika om komii biyekibiyeyin Sodom hiran iikamim dimin biye tirim wi simiir haiburi. Ti omin Isrel siir omkin. Iriig.

Om nhirim naingwo tibmii karamae nwowim simiirsi naingwoyimiyoki (Mt 11:20-24)

13 Jisis siya ha niki boinin mi siya boinki, kima Juda iikamim om Kolosiyanim Adi Komii siya kimiirin wi hik prasae hauu rani mi om Bet-saidan Juda iikamim kima iriipa hiriinan, Adi Komii siya kimiirin wi hik prasae mi hauu rani. Dimusi rani, dimin miyik miyik whiekakim Adi Komii siya kimiir tirim mi kima simiir biri kigim mi kima simiir biri wakaeyoknakim. Niingaka. Kima ini digiumii simiirar haimriiyukripkaiyim. Mi buiya Adi Komii siya dimin miyik miyikim iikamim Juda iikam tani om Taia om Saidon sowiir hiranim simiirin hiriinan hauugiso mi sama ha kigiso mi sama sinin wa pi masin mi aknainan bidi pi yisiimauuin Adi Komii siirin, dimin biye biyeyim sama tirim simiirsiyin mi sama ha pi yaingwo tibmiiyin Adi Komii siirim.

14 Mi ta iya Adi Komii siya iikamim simiir hidi mi hika kimiir nimbiamy saeya wi komiigi komii nwowi. Wi hika om Taia mi om Saidon sowiir nimbiamy saiir haiburi.

15 Kima ti iikamim om Kapaneamanim, nu Isrel hiranim kimiir kwoinin ha naingwowi, Adi Komii siya kimiirin ini kougikou haiginin, anyia? Niingaka. Adi Komii siya kimiirin iikam miyiki miyikanan mi ikiuwi. Mi kima wa inkam biyenan nwowi. Mi siya kimiirin wi maeyau biyeya paekaka wi saiir nitkaigi.

16 Mi siya kamim siir kigna mriiyim simiir boinki. Yipiki inkamkin kimiir yai aiir wakaeyoknaei. Mi yipiki inkamkin digiumii kimiir haimriiyuwi. Mi yipiki inkamkin digiumii kariir haimriiyuwi mi siya inkamkin kariir nikropkiyin digiumii siir warar mi inkim haimriiyuwi, yio Adi Komii siyargin. Iriig.

Kam, kam nwoim iuur nwisu sama ina swoki itim

17 Mi mhoiyya ti kam, kam nwoim iuur nwisu ha swoki itim mi sama ini maingimairga komiiagar ini oniyim. Mi sama hinina boin, Biyan Inkam Komii, krima kiriir inig iirar boinkiyim mi uridyiu biyeyim sama ini krimiir yai aiirar mi wakaeyoknam.

18 Mi siya simiir boinki, kara bidi kigiyin Setanin diyanan tionaiiniyin ninomor kou hirankin.

19 Wakaei! Kara kirie komiyya kimiir bidi hauugiya mi owiniyai mipug minim kima wi simiirar nankin okwo mrii nami mi sama wi kimiir pi rani. Mi Setan siir kirieya wi kimar nikwowaisii. Mi kimiirin wi dimin whirki swoki tirbu rani. Niingaka.

20 Mi kima hinina kipi boin maingimairga. Uridiyu bibiyeyim ini krimiir yai imiirar wakaeyoknam. Niingaka. Kima Adi Komii siiramar maingimairga kimiir inigim siya bidi win haiginim ninomor kou hir. Mi sama wa nwoki inokninkinim kima Adi Komii siir yinisimkim. Iriig.

Jisis siya maingimairga ha nwowin mi ina boin wadiikiyin Adi Komii siirim (Mt 11:25-27; 13:16-17)

21 Mi taka iya Adi Komii siir naeyiuin Jisis siir mhai kwoin imiir hiurworwokai mi siya ini maingimairga ywowin. Mi Jisis siya boin, Adi Komii, kira nu ninomor sowiir Biyan Inkam Komiiyin. Kara kiriir boin wadieki, kira dimin nhirim kamim ninokninkinkakim mi kwoin miyik miyikakim simiirsi nimpriokin nu tiranim mi kira inkamim naingwo omok karamaeyim simiir yiisilmauu. Ihi, Adi Komii, kiriir kwoinin siya hiriirar nwowikin.

22 Kariir Adi Komiiyin siya digworaekwo whiekakim, kariir ina bidi hauu digim. Inkam nwrkin kariir biri ninokninkinkin, Adi Komii sasar ninokninkini kariirin. Mi inkam nwrkin Adi Komii siir ninokninkin tani. Kara siir Yinisimin kanakanar ninokninkini siirin. Mi ikkamim kara boinmimauuim yim ina ninokninkinim Adi Komii siirin.

23 Mi kamim Jisis siir kigna miriirim simasimar nwokim mi siya ina haiyug boinkiyin. Ilikam nhirim sima dimin kirie kirieyim wari bi kigim. Adi Komii siya kimiirim naingwokwonaeyim mi siya dimin kirie kirieyim kimiir asi niisilmauugim. Mi kima nhirim simiir kou asi nwowi.

24 Kara pi kimiir boinki. Biya profet kamim mi inkam komiiyim nu kigiraowiyim, sima ti diminim tariinan kigim, simiir kigamar naingwokim mi sima bi kigim. Mi sima ti yayim tariinan kima wakaeyim, simiir wakaeyamar naingwokim mi sima simiir bi wakaekim. Niingaka. Iriig.

Nu Samerian inkam nwirin Juda inkam nwirin siir whinkinsiisgin

25 Mi inkam nwirin siyiu komii ninokninkiniyin, siya Jisis siirin kinankiugin. Mi siya boin, ikkam nowomwarkaiyiuwan inkam, kara wi panina tiri kwoin budin inokinok omwai waiya yokiyokiiyin siirin, ha?

26 Mi Jisis siya siir yai aka ina yowarkii boinin, Yokwo Komii saeya panina boinka? Kira panina mwaingin sair yaimwokiayimwowa, ha?

27 Mi siya hinina yowarkii boin, Yokwo Komii saeya hinina boinka, Biyan Inkam Komiiyin siya kiriir Adi Komiiyin mi kiriir mhai kwoinim siiramar daingwo irkak mi kiriir piugina mi kiriir kirieya mi kiriir kwoinbud ieya simiirar hauu irkak siirin. Kira kiriir nomiiyau iirimin hinina daingwo kira kiramar naingwonaeyin sair hiriinan.

28 Mi Jisis siya siir boinki, ihi, kira ini wadieya yowarkii boinin. Mi kira hiriinan tiri mi kira wi omwaiya waiya yokiyokii.

29 Mi inkamim siyiu komii ninokninkiniyin siya siir inig iirar sibgu diriraeramar naingwowi. Mi siya Jisis siirin hinina sriii, Yokwo Komii saeya boina yaiya kira hinina boinkin kira nomiiyau nwiriyam naingwowyim, kira kiramar naingwonaeyia sair hiriinan daingwo. Mi ti nomiiyau nwirin kira boinin siya yipikin, ha?

30 Mi Jisis siya hinina yowarkii boin, inkam nwirin om Jerusalem hir haiburgigin. Mi om Jeriko hiriir yapnam. Mi siyiu hirin siirin inkam biye nhirim sima yapiyiskaiwin mi sima siir digworaekwo whiekakim simiir hahi mi sima siirin ina yipamparin. Mi sima hiriinan tirkikim mi ina yamim. Mi siya ini siyiu hirar ywokiyeim mi siya naowim pariiparii.

31 Mi taka iya pris inkam nwirin krimiir kaoprigi okwowyin ti siyiu iir napniyamkin. Mi siya ti inkam iir kigin mi siya kimidiniya siirsi yapiyoknam mi siya siyiu miga hiriir yapnam.

32 Mi iripi hiriinan Livai inkam nwirin nu Judianin ta maeyau kaimwo air mi imbiniyin mi siya ti inkam iir kigin mi siya ina mi apiyoknamin siyiu miga hiriir.

33 Mi inkam nwirin nu Sameria hirankin. Simiir sau omomin siya ti siyiu iir mi apnam mi ti inkamim siir hiriir yimbiam mi siya siir kigin mi siir kwoinin siirsiyin naingwoyimi yok prasae bi kikinkin.

34 Mi siya siir kingiin ha namın mi wa op wain minim siir paowai imiir yaokinki, wadie simiir nwowaiginiugiyim mi siya ina udgiyim siir paowaiyim. Mi siya ti inkamin siirin ha kininsiin idwokiyim mi siirin siir donkiyim siir idwo yaki kikinii idwoki. Mi siya siirin omaka ira inkamki sain whwonkaiiya sair hiriir yikiunam mi siirin ina sibgu kigriraowin.

35 Mi igwir nugakin siya ti inkamin omakanin siirin umirim kam nwira hauugik mi siirin hinina boinmauugi, ti inkamin siirin kira sibgu kigrirao. Mi kiriir umir nhirim siir hauu saini mi iya kara swoki iti wa swoki hauukiyuwi kiriirin.

36 Jis siya boin mi tariinanin kira panina naingwowi, yipikin ti inkam nwoimim simiir nwirin ti inkamin, kamim hai tauaeiyim sim nonkwobumbu ninkingikin siirsi naingwoyimiyokin, ha?

37 Mi inkamin siyu komii ninokninkiniyim siya boin, ti inkamin siirsi naingwoyimiyokin mi siir whindiraeirin siya. Mi Jisis siir boinki mi kira ha dam mi hiriinanar tini tiriu. Iriig.

Mata Maria so

38 Mi Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim sima ha napnamim mi sima om komii whirin siir yapninopkainam. Mi wig ira sair inigin Mataka, siirin saeya yikiuna apninopkainam sair omaka hiriir nae hauu aeyim.

39 Mata saeya nomousima ira nrowi, sair iniga Mariaka, Maria saeya Biyan Inkam Komiiyim siir igmiiga kingiina ini idwoni, saeya siir yai imiir wakaemimika.

40 Mi Mata ya ini nae diriraerarnanaeya mi sair kwoinin ini haugihauga whiyekiyim. Mi Mata saeya Jisis siiram yam mi ina boina, Biyan Inkam Komii kariir nomousima kariir bidi haiburgika mi naeyim kanakana diriraerarnanae. Mi kira sairim naingwo rani, aniya? Kira sair boinki, saeya kariir whindiriraerarniyim.

41 Mi Biyan Inkam Komiiyim siya hinina yowarkii boin Matara, Mata! Kiriir kwoinin haugihauga kipi whiyeki mi kipi naingwoyimiyok. Wari dimin whiekakim kira miriiyim simiirsiiyim.

42 Kariir yai aiiir ninokninkinim miriiyim, saeya ini mi nhirim simiir haibura, ta miya Maria saeya nimbina saeya ini mi nhirim simiir haibura. Mi kara sairin pi nikropki rani. Niingaka. Iriig.

11

Siyyuin Adi Komiiyim sril boini ikin

(Mt 6:9-13; 7:7-11)

1 Mi igwira Jisis siya maeyau kwira sair kwisboinkin Adi Komii siirim. Mi mhoyiya siya ha kwisboin digiyin mi inkam nwirin siir kigna miriiyim siir boinki, Biyan Inkam Komii, kira krimiir dowomwarkai haiginu Adi Komii siiram kwisboiniya biya Jon siya kamim siir kigna miriiyim simiir nowomwarkaiyyuin sair hiriinan.

2 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki, iya kima Adi Komii siirim kwisboiniyim kima hinina kwisboin, krimiir Adi Komiiyim krima ha naingwowi iikamim sima kiriir inig iir hainanam daingwo. Mi iya kira kiriir iikam whiekakim simiir kigirkana iya saeya nambiyamana krima sairim naingwowi.

3 Mi inokinokan krima naeyim whaowaeiyim mi krima kiriiram sruiiyim mi kira naeyim pi krimiir digar mi hauuw.

4 Mi kira krimiir dimin biyeyim iriipi hiriinan wa timi inkin haiyoprimdiyumiigii. Mi iriipa hiriinan krima haiyoprimdiyumiigiyim

iikam kr̄imiir t̄irbuwiyim̄ simiir dimin̄ biȳeyim̄ simiir h̄iriinan. Mi kira hik̄ komiī kr̄imiiram̄ kipī kign̄inkinkī kr̄imiir̄ kinank̄uwam.

⁵ Mi siya kamim̄ siir̄ kignā m̄riiyim̄ simiir̄ boinkī mī k̄imiir̄ inkam̄ nwir̄kin̄ siyā nomiyyaū m̄iyikakī niuwī mī kirā siir̄ omakā h̄iriir̄ namī h̄iriī t̄irī n̄ibopwō kirā k̄iriir̄ nomiyyaū īirim̄in̄ h̄in̄inā ninī kauw̄iwi, nomiyyaū kirā k̄ariir̄in̄ b̄retim̄ nhoumā whaugī.

⁶ Dimusī rani, k̄ariir̄ nomiyyaū nwir̄in̄ siyā siȳū h̄ir̄ napniȳin̄ mī k̄ariir̄ omakā t̄iriir̄ ȳimbini, karā naē siir̄ hauugī karamaeka.

⁷ Mī tī inkamin̄ omakā h̄iranin̄ siyā inā yowarkiī boinin̄, kirā k̄igī k̄ariir̄ kipī n̄inki. Anowin̄ bidī haiḡin̄kouwin̄. K̄ariir̄ ȳinim̄ kr̄imā n̄ib̄ bidī wh-wonkaiyim̄. Karā pī ninī rani, dimin̄ k̄iriir̄ hauugiyim̄.

⁸ Karā k̄imiir̄ boinkī, tā omakā saiir̄ adin̄ siyā h̄in̄inā naingwokin̄, ihi, siyā k̄ariir̄ nomiyyaū topmwokin̄ mī karā naē siir̄in̄ pī h̄iriinan̄ nī komiyyā pī saiir̄ hauū rani. N̄ingaka. Mī siyā tī inkamin̄ kirā kauwoknanaeȳin̄ saiir̄sī nhakiugin̄. Mī siyā tī inkamin̄ pā n̄insiinī mī siir̄ naeyim̄ pā hauugī.

⁹ Karā k̄imiir̄ boinkī mī k̄imā Adī Komiī siir̄im̄ kwisboinī mī siyā k̄imiir̄in̄ diminin̄ wā hauuwi. Mī k̄imā diminin̄im̄ hans̄irī mī k̄imā siir̄in̄ wā k̄igi. Mī k̄imā anō kaigakanī mī Adī Komiī siyā anoin̄ k̄imiiram̄in̄ wā haiwaoki.

¹⁰ Mī iikam̄ whiekakim̄ simā Adī Komiī siir̄im̄ kwisboiniyim̄, simā diminin̄ wā hai. Mī inkamin̄ diminin̄im̄ hans̄iriyin̄ mī siyā wā k̄igi. Mī inkamin̄ anō kaigakanī mī Adī Komiī siyā anoin̄ siir̄im̄in̄ wā haiwaoki.

¹¹ Mī k̄imiir̄ inkam̄ nwir̄kin̄, siir̄ ȳinisim̄in̄ anasuim̄ siir̄ ad̄ īirim̄ kauwī mī adin̄ siir̄in̄ w̄ī m̄ipuḡ biȳeyin̄ siir̄ namā hauugī, aniya? N̄ingaka.

¹² Mī ȳinisim̄in̄ ad̄ īirim̄in̄ ipiyin̄ ȳin̄ kaskakam̄ s̄rī mī adin̄ siir̄in̄ pī ow̄inyaī biȳeyin̄ siir̄ namā hauugī, iȳe? Ȳiō īriipā h̄iriinan. N̄ingaka.

¹³ Mī kr̄imā iikamim̄ dimin̄ biȳeyar̄ tir̄ikim̄ kr̄imā dimin̄ m̄iyikin̄ hindarā mī p̄rihauuwikim̄, kr̄imiir̄ ȳinisim̄ imiir̄in̄ mī kr̄imā h̄iriinan̄ d̄inokn̄inkin̄, Adī Komiiȳin̄ ninomor̄ kouanin̄ siyā naeȳū m̄iyikin̄, pī iikamim̄ siir̄im̄ kwisboiniyim̄ pī simiir̄ar̄ swokī ink̄in̄ hauuwi. Iriig.

*Simā h̄in̄inā boinkim̄ Jisis̄ siyā Bielsebul̄ saīkar̄ m̄iriugin̄
(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)*

¹⁴ Uridiȳū biȳeyin̄ inkam̄ waeyaiȳin̄ siir̄ nwokaiȳin̄ Jisis̄ siyā hais-woniskiugin̄ tī inkamin̄ siyā waeyaiugin̄. Mī uridȳū biȳeyin̄ siyā hā nam̄in̄ mī tī inkam̄ waeyaiȳin̄ siyā inā swokī boinaigiyyin̄. Mī iikamim̄ simā inī hindarā yanaakiyim̄.

¹⁵ Mī kam̄ nh̄irim̄ simā boin̄, siyā uridȳū biȳē biȳeyim̄ simiir̄in̄ Bielsebul̄ siir̄ k̄ir̄eyā saiir̄ haiswoniskiugin̄. Uridiȳū biȳē simiir̄ biyyan̄ inkamin̄ siir̄ in̄iḡ wh̄irin̄ Setankin̄.

¹⁶ Mī kam̄ nh̄irim̄ simā siir̄im̄ kinank̄uwam̄ naingwokim̄ mī simā siir̄im̄ asī kauwoknanaekikin̄ k̄ir̄epaī k̄ir̄epaiyim̄ ninomor̄ koū h̄iranim̄ simiir̄im̄, simiir̄ nīisīmauam̄. Mī simā wā nwokī inokn̄inkinim̄ Adī Komiī siyā n̄imbinkin̄ iikamim̄ simiir̄ wh̄indir̄iraerarin̄.

¹⁷ Mī siyā simiir̄ kwoin̄ imiir̄ bidiyar̄ yinokn̄inkinkyin̄ mī siyā simiir̄ boinkī mī nū wh̄iruwam̄ iikamim̄ simā isidō wh̄isā nwowi, yaīī n̄iniyam̄ mī tī iikamim̄ simā w̄ī m̄iyik̄ nwō ranī mī ad̄ nwir̄nī ȳinisim̄in̄ simanī isidō wh̄isā nwoki, yaīī n̄iniyam̄ mī simanī w̄ī m̄iyik̄ nwō rani.

¹⁸ Mī Setan̄ siir̄ isidin̄ wh̄isā nwowi mī yaīī sowā swokī iniī mī siir̄ isidin̄ w̄ī k̄ir̄iē pan̄in̄ pan̄inā nwowi, ha? K̄imā h̄in̄inā boinkim̄ karā uridȳū biȳeyim̄ Bielsebul̄ siir̄ k̄ir̄eyā saiir̄ haiswoniskigin̄. Tā yaiyā saiir̄ yaimwowā h̄in̄inga, Setan̄ siir̄ isidin̄ wh̄isā ywokī mī yaīī inā ȳiniyim̄. Mī Setan̄ siir̄ isidin̄ h̄iriinan̄ t̄irī mī simā w̄ī k̄ir̄iē nwō rani. N̄ingaka. Simā w̄ī hindarā k̄igugū iuguskiī.

19 Mi kaimwokiniuwu, Bielsebul siya kariir whinkinsiisi mi kara uridyiu biyeyim simiirin ha haiswoniskii mi kimiir kamim simiirin nunga whindireraerarkim mi uridyiu biyeyim ha haiswoniskikigim, ha? Nungaka. Kiriir isidin sima bidi yinokninkinim simiirin Adi Komii siir kirieya saeyer haiswoniskigim, Bielsebul siir kirieya sae rani. Nungaka. Wari yai hiriinana kima kariir boinkiya, kima pi niksisaekingim.

20 Nungaka. Adi Komii siir kirieya saeyer haiswoniskigim uridyiu biyeyim. Mi iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sair nusiimauwi saeya kimiir bidi yimbiyama.

21 Mi inkam kirie nwirin siya sau minim siir omaka hirar sibgu hai okwokaowi mi siir digworaekwo whiekakim wi wadieyar sibgu owi.

22 Mi inkam nwirin siya kirie komiigakin ini ti inkamin omaka hai okwokaowin siir kirie air haiburin mi siya siir sau kamku minim siir kinsisiyim simiir siinaiyin mi ti siir digworaekwo minim ina hid hauugiyim, siir nomiiyau nhirim simiir.

23 Inkamin kariir whindireraerariyin yio kariir ioan inkam tani. Inkamin kariir whindireraerar karamae nwowiyin yio siya kariir ioan inkam ieya. Mi ti inkamin iikamin kariirim naingwo tibiimiyim simiir tirbumbuwiyin mi ti hiriinan iikamin yio siya iikamin simiir kwoin imiir whriewhrie haiginuwiyin mi ha ninoopamiyim ini simiir hiriinan ywowin. Iriig.

*Uridyiu biyeyin siya ina swoki itin
(Mt 12:43-45)*

24 Mi iya uridyiu biyeyin siya inkam nwirni haiburgigiyim mipi maeyau kwira nami piu nini siisnakiyam. Mi siya hiriinan kig karamae nwowi mi siya pa boini, amba swoki ami omaka biya kara haiburgiga sairamar.

25 Mi siya ina swoki amin ti inkamin biya siya niki owin siiramar mi siya ina ini kigiuwun ti inkamin siya nunga nunga nwowi. Mi siya ini omaka inkamki nhisiya mi ha piuaiya inkamki nitam ini sair hiriinan ywowa.

26 Mi siya ha namn, uridyiu biyie iriyyar nwiso simiir siyiu biyeyin ini simiir siyiu biyie imiir haiburin mi siya simiir warar yinkin ikunam. Mi sima omakanan ti inkamin siir mhinau hiriyyar yapninoPkainam. Ti inkamin biya biyie nwowin mi tariinanin siya ini biyieki biyeyar yasae owoguskiiyin. Iriig.

Maigimaiga haini siyugin

27 Jisis siya ta yai airin iikam isid komiiyin sima nwowa sair boinkin. Mi wig ira simaka hir ninkin owa saeya ina kauwok boinanaekiya, ta wiga biya kiiir naokaina mi mwoi kiiir haigiyu imiiaeya, saeya ina maigimaiga.

28 Mi Jisis siya boinki, ihi mi iikamin Adi Komii siir yai wakaeyim mi siir mhosiya namim, sima ha maigimaiga. Mi sima ini wadie nwowim, simiir maigimaiga ini kariir apua sair maigimaiga air haiburim. Iriig.

*Kam nhirim sima kiriepai kiriepaiyim nikugim
(Mt 12:38-42)*

29 Mi iikam whiekakim siir nokwoyokaiyim mi siya simiirin ina boinimauuwun, kima ti iikamin tir nwowim, kima dimin biyiekakim. Iikamin kiriepai kiriepaiyim nikuum simiir nusiimauuwam, Adi Komii siir kirieya kara borisopi kimiir nusiimauuim. Mi kara dimin komii whirin pi kimiir nusiimauuwi, Jona siyairgin.

30 Biya Jona siya anasu komiia sair mhinau namkiyin mi mhinau hirar yokai mi ti diminin Adi Komii siya nusiimauugin, siir kirieya iikamin om komii Niniva hiranin simiir. Mi iriipi hiriinan, kara Yaowae Adin ninomor kouanin ti iikamin tariinananim kimiir nusiimauuwi Adi Komii siir kirieya.

Diminin wi kariirar diriraerari mi kima Adi Komii siir kirie aiirin wi haningi kigi.

³¹ Bidi bidiniyarin wig ira inig komiigaka saeya nu Siva hirankin napiyokiyokainika saeya i kasa bi napka. Saeya yai miyyik miyyikim inkam komiiyin nu kigiraowiyin Solomon siya boinim simiir wakaeyim nitka. Kariir yayim ini Solomon siir yai imiir haiburim mi kima kariir yai bi wakaeyoknakim. Mi ta hiriinan iya, Adi Komii siya siir iikamim simiir hidni mi ta wig komiia inigaka saeya kimiirin wi hinina ninsiin okwo boini, Adi Komii siya kimiirin wi hik komii hauuwi. Dimusi rani, kima siir yai miyyik imiir bi wakaekim.

³² Iya Jona siya Adi Komii siir yai kirieya saiir boinim mauuun mi om Niniva hiran iikamim simiir mhi kwoinim bidiyar kisina haigiyim. Mi kariir yai kirieya saeya ini Jona siir yai kirie aiir haibura mi kimiir mhi kwoinim bi swoki kisina haigikim. Mhoiia Adi Komii krimiir Wanin siya iikamim simiir hidim niti mi om Ninivan iikamim sima wi hinina ninsiin okwo boini, Adi Komii siya kimiirin wi hik prasae hauu rani. Dimusi rani, kima siir yai kirie aiir bi wakaeyoknakim mi kimiir mhi kwoinim bi kisina haigikim. Ningaka. Iriig.

*Krimiir kwoin iirin paenan krimiir nhwo ieyar nuuya haiginiuwi
(Mt 5:15; 6:22-23)*

³³ Mi iikamim paeya nuuyaeyia ienau mi twonau min bi haigiika. Ningaka. Mi sima romiyas iirar ninankii mi iikamim sima napnompkainami mi sima wi pae aiirar nwoki kigim.

³⁴ Kimiir nhwoim paenan simar nuuya haiginiuwi kwoin iirin mi kimiir nhwoin dimin miyyik kigi mi kwoinim iriipa hiriinan pi wadieyar mi naingowwi mi ini yikidini omaka bopwoniya hangomu haiginiyin mi omaka irkak aiirar nuuya irkakiya ini siir hiriinan ywowin. Mi kiriir nhwoin siya dimin biyie kigi mi kiriir kwoinin wi biyieyar mi inkim owi, omaka yukid haingimu haigin karamae nwowiya saiir hiriinan mi omaka irkaka wi saiir nuuya rani.

³⁵ Mi kima sibgu wakaeyok, kimiir nhwoim omaka anonan kipi haiwaoki, wi dimin biyieki wara ninkin amisi. Mi wi kiriir kwoin iir tərbumbuwi.

³⁶ Mi kiriir kwoinin siya miyyik nwowi mi kiriir siyuun ini wadieyar mi inkim owin. Ti hiriinan inkamin siir kwoinin paeya inkam nuuya haiginiuwiya ini saiir hiriinan ywowin. Siya digworaekwo whiekakim simiir sibgu kigomokim. Iriig.

*Siyu biyieyim Farisi kamim mi kamim nowomwakaiyuwiyim sima tirkim
(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)*

³⁷ Mi Jisis siya ta yaiya saiir ha boin digiyin mi Farisi inkam nwirin siya yikuna siirin saika naeyim. Mi siya ha napnompkainamin siir omaka hiriir mi hi aiir yidwokai.

³⁸ Mi ti Farisi inkamin siya Jisis saika nidwokai aeyin siya ini nanaakakar yokiin. Mi siyar kig Jisis siya op bi whaugin, Juda simiir siyuun siya boina saiir hiriinan mi siya nae ha bi naekin mi siya ina yaingwoyimiya.

³⁹ Mi Biyan Inkam Komiiyin siya siir boinki, kima Farisi kamim, kima kimiir piu aiirin idananar hisokpraprasa mi kwoin kimiirin yo miyyik nwo rani. Mi kima ini inkamin mobmor mob minim idanara hisokiin mi aowa iokakar nwowiyim mi kimiir mhi kwoinim ini simiir hiriinan ywowim. Inkam nwirniyim kigmar mi hi tauae ti hiriinan siyuim.

⁴⁰ Kima habwhawaenankim! Adi Komii siya piu kwoin sowerar nonkwokwokikin. Kima ti diminin siir bi ninokninkin, aniya?

41 Mi kimiir diminpai diminpaiyim inkam paeprikabim simiir hauwi, naeyim mobmor mobnau nwokaiyim simiir hiriinan mi kimiir mhai kwoinim Adi Komii siir whwonkam ida wi wadieki wadieyar nwowirkaki.

42 Farisi kamim kima mintarao! Dimusi rani, digworaekwo whiekakim kima haiiyim haimeii pi Adi Komii siirar mi hauwi. Ti siyiu hiriinanin yio wadeyairgin. Mi kima iikam nhirim simiir swoki haimriiyugii mi kima Adi Komii siiram bi naingwowaokim. Biya kima siyiu miyik iir tiki tir mi Adi Komii siiram daingwo mi ti dimin komii komiiyim simiir tir, ti hiriinan siyiuin siya wadeyin. Ti siyiuin kima tirin dimin haimeiyim Adi Komii siir hauwim yio siyiu wadiekin siir kipi haiburgik. Mi ti dimin komii whirin Adi Komii siirim naingwonanaeyin siir warar dinkin tir.

43 Farisi kamim, kima mintarao! Kima omaka Adi Komii siir yai nidwokai wakaeya, pi iikamim simiir whwonkam ida hirar nidwokaiyamar maigimaigaeikim sama kimiir boin maigimaigam. Mi kima minam mi aingwovikim maeyua iripa yai nidwo boinaiya iikamim sama kimiir inig imiir nwoke hainanim.

44 Kima mintarao! Kima ini ieyin inkam whiigi nwokaiyin owainie krin karamae nwowiyin mi iikamim sama siir idwower ninap anapi, sama ninokninkin tani. Mi iikamim sama kimiirin hiniina kigi kima mii miyika mirii mi ta mii miyika ini nuin inkam whii priigintimdinuiyin siir hiriinan ywowin. Mi kimiir mhai kwoinim ini biyieki biyie ywowim mi sama ninokninkin tani mi sama kimiir yai imiir asi naingwo tibmiigim.

45 Mi inkam nwirin siyiu komii ninokninkiniyin siya siir yai aka hiniina yowarkii boin, inkamin yaimin diminim sim nowomwarkaiyuwiyin, wara yaya kira boinkiya kira hik krimiir wara ninkin hauugii.

46 Jisis siya ina yowarkii boinin, kima kamim siyiu komii nowomwarkaiyuwiyim kima ha timi inkin mintarao! Dimusi rani, kima siyiu kasaka bi haiginkim Adi Komii siir siyiuin saika ninkin owim mi inkamim simiirin wi wakaeyokna dig rani. Kima siyupai siyupai imiirar haigin mi sama kam nhirim siyiu komii siir sibgu ninokninkin karamae nwowiyim simiir bi whindireraerikim. Nningaka. Mi simiirin hik komii komii imiirar hauwi.

47 Kima mintarao! Biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim sama profet inkamin Adi Komii siir yai aiir boinimauuim simiir nisom aowim mi simiir ieyim kimar piuai haiginu. Mhoiyya sama nwoke kigninokninkinim.

48 Ti siyiuin, kima kam nhirim simiir mhai kwoin imiirin hiniina nisiimauugin mi kima siyiuim biya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sama tirin simiiramar maigimaigaei mi ti hiriinan kwoinin ini simiir hirar nwowin. Mi profet inkamim kima nisomsom aokaokim mi ieyim simiir haingikaiyim ini kimar piuaiyim.

49 Mi Adi Komiiyin bidiya yinokninkinin biyan Yokwo Komiiya siya hiniina win boinkikin, kara wi profet kamim mi aposel kamim simiirin wi iikamim Isrelanin simiiram nikropki mi simiirin wi kam nhirim sama ninkinaeyokiyok isomsom aokaowi. Mi nhirim hik kimpipisu ara hauugigi.

50 Mi tariinanin kara wi iikamim nu Isrel tiranim wi hik kimiir hauwi, biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim sama nisomsom aokaowim profet kamim simiir. Mi kara kimiirin wi saiirsi swoki itrinaei. Mi Adi Komii siya bidi bidinana nidwo kigiyokiyokigin ti nu ieyar whiuwiniuna kima profet kamim simiir nisomsom aokaowim mi ini tarinana yamwoniin.

51 Biki biyan profetin Ebel siir yisomao mi ini mhoigi mhoiyan profetin Sekaraia siirar yadigniyin. Sama siirin Adi Komii siir omaka saiir bopwo hirar nisomaokin. Ihi, kara kimiir boinki, ti iikamim nu tir nwowim.

Kara kimiirin wɔ dimin biyie iirar nonkwobumbunɔnkin haiginɔuwi, ti siyiu biyieyin biya kɔma tirin siirsiyin!

⁵² Kɔma kamim siyiu komii nowomwarkaiyiwiyim kɔma mintarao! Kɔma siyiun Adi Komiiyim namiyin siirin ina ninoknɔnkinin. Mi kɔma ti siyiu iir wakaeyoknam naingwo rani. Mi inkam nwirkin Adi Komii siir siyiu iir napim naingwowi. Sima wɔ dig nwo rani. Dimusi rani, kɔma siyiu kasaka bi haiginkim mi simiir siyiun ini kɔma haiginokouwin. Kɔma inkam biyie kiingim. Kɔma ini inkamin omaka nae haigiya sair anowin siir haiginokougigiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi kɔma nae simiir bi hauugin mi sima yaba hirar nwowim ina yaonamim.

⁵³ Mi Jisis siya ta omaka aiir haiburgigin mi ha napniyamim mi kamim siyiu komii sim nowomwarkaiyiwiyim sima yai siir boin huriyiwim yinkinyaeyaowim. Mi sima siir yai aiirim mi kininkiu siya yai bibiyie boinim, dig bi nwokim.

⁵⁴ Mi sima ini siiramar kaowim, yai biyie kwirki pi siir yai hiranka kwimbini mi sima siirin wa nwoki isomaowim. Iriig.

12

Nikisaeni siyiun siirsi mintarao

(Mt 10:26-27)

¹ Iikam kasaka rani, hir nwomimirim. Sima ini iripa iripa ywonamim. Mi nhirim simiir iga idwower nɔnkin okwo nami. Mi taki iya Jisis siya kamim siir kigna miriyim bi simiir iki boinmimauugig, kɔma sibgu mintarao Farisi simiir yis iirsiyin. Kara simiir siyiun yaiairgi nhinkiniyim simiir boinkin.

² Mi Farisi simiir yayim mi siyiu biyie whiekakim tariinanin aowa aowa nwowim mi mhoyiya sima wɔ idowiyar nimbiamim. Mi nimprio yai whiekakim mhoyiya simiirin wɔ inkamkar ninoknɔnkin iuguskii.

³ Mi yai whiekakim biya niyim niyim kɔma nimprio boinim mi mhoyiya iikamim sima simiirin wɔ idowiyar kigirkaki nabienan. Mi yai whiekakim hiinsim hiinsima kɔma boinim omakanau hir mi mhoyiya wɔ Adi Komii siyar niisiimau iuguski mi wɔ iikam whiekakim wɔ simar wakae irkaki. Iriig.

Inkamim dimin whirua siirsi arar didid iski

(Mt 10:28-31)

⁴ Kariir nomiyyauwim, kara kimiirin pi hinna boinkii kɔma inkamki kimiir nisomaosi kipi nidid. Mhoyiya sima kimiirin dimin whir swoki tirbu rani. Nɔngaka.

⁵ Mi inkamim kɔma nididanin mi kara kimiirin wɔ siir niisiimauwi. Kɔma siirsi didid Adi Komii siyairgin sima kimiir nisom aowi. Mi Adi Komii siya kiriekairgin mi mhoyiya siya inkamim simiir piugina wɔ maeyau biyieya paekaka sair mi itkaigi. Ihi, kara kimiir boinki, kɔma Adi Komii siirsiyar didid.

⁶ Kɔma dinoknɔnkin, inkamim sima ipiyin sisim iriyarim umarsim kwiso (02 toea) sowiir saingin. Mi Adi Komii siya ti hiriinan ipiyin sim ira sair bi swoki aingwowowuwika iya saeya naowiya. Nɔngaka.

⁷ Mi kanim kimiir mwo nwowim siya bidi mwainim mi nuan iikamim kɔma simiirsi kipi nidid, kɔma ini ipiyin sisim whiekakim simiir haiiburim mi Adi Komii siya wɔ kimiirar kigiraowi. Iriig.

Jisis siir inig iir boinmimauuni siyiu ikin

(Mt 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ Kara kimiir boinkii mi inkam nwirkin kariir inigin iikam whiekakim simiir whwonkam ida boinmimauwi mi iriipa hiriinan, Yaowae Adin

ninomor kouanin kara kiriir inigin wi Adi Komii siir paekwosimim simiir whwonkam ida mi boinmimauwi.

⁹ Mi inkamın kariir inigin iikam whiekakim simiir whwonkam ida nımpriowi mi iriipi hiriinan kara siir inigin wa mi ımpriowi Adi Komii siir paekwosimim simiir whwonkam idain.

¹⁰ Mi inkam nwrkin Yaowae Adin ninomor kouanin yai biyie kwir siir boini mi Adi Komii siya siir dimin biyeyim wa haiyoprımdiyumiigi. Mi inkamın Adi Komii siir naeyuin siir nıkbumbuwi mi Adi Komii siya siir dimin biyeyim simiirin wi haiyoprımdiyumiigi rani. Niingaka.

¹¹ Mi sima kimiir nıku nami omaka Adi Komii siir yai nidwokai wakaeiya sair hiriir. Mi inkam komii komiyim gavmaniyim mi kamim inigakim simiir whwonkam ida hiriir mi kima kipi nıdid mi ha kipi naingwo. Mi krıma simiir yai aka wi panına nowarkı boini, ha? Mi krıma wi paka hiniin yaiya sair boini simiirin?

¹² Mi tariinanin kimiirin pi Adi Komii siir naeyuin siyar kwısiımauwi, yaiya kima nini boiniuwi simaka. Iriig.

Boiniyo yaiya inkam umirkakin whaowaeyin siir boinka

¹³ Inkam nwrin ti iikam isid komiıyin siir hıranin, siya Jisis siir boinki, iikam nowomwarkaıyuıwıyin kira kariir yaowaeyin siirin pi hiniina boin, siya kririir adin siir digworaekwowim pi kwısa sıoitkin hid. Mi kwıra pi kariir whauu.

¹⁴ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkı boinki, pi panına tiri, yipiki kariir nımbinin kimiir digworaekwo minim simiir hidam, ha?

¹⁵ Mi siya simiirin ina swoki boinkiyin, kima mintaraı! Kima sıbgu kigrıraıowi mi kima wi dimin whirim kigımaır tani. Mi inkamın digworaekwo whiekakakin siirin kwoin miıyik wi ti digworaekwowim sima hauu rani. Niingaka, niingaka.

¹⁶ Mi Jisis siya boiniyo yaiya kwıra boin simiirin mi umir digworaekwo whiekakak, inkamın mi siir nuın sasae miıyik niigin.

¹⁷ Mi siya siir kwoınau hırin hiniina yaingwokai, kara pi panına tiri? Kariir numıran sasae whiekakim simiirin omaka haigi dig karamaeka mi simiirin wa haigi dig rani.

¹⁸ Mi siya boin, kara wi hiniina tiri. Kara wi kariir omakaim nae haigiıym wi simiir nıınmnhıkiigi mi wi komii komii ara mırii. Mi kariir wit whiekakim mi sasae miıyik miıyik whiekak ikim, wi ti omaka imiir haigiı.

¹⁹ Mi mhoıya kara wi hiniina nwoke boinim, kara dimin miıyikak inkamın. Ti kariir nae dimin miıyik whiekakim wi biewii kasaka nwo rani. Mi kara nae opmın kwıyaei mi kara wi hiınsimhiınsıma maırgımaırga nwoı.

²⁰ Mi Adi Komii siya siir boinki, kira inkam habwowaekın, ta niıyaka kira pi saıırar nao nami mi digworaekwo whiekakim kira dirıraerargikim wi nhınga haiı?

²¹ Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin iriipi hiriinan inkamın siya digworaekwo whiekak imiir haıngiriıyu haıgınmıiriıyın siyamır mi siya Adi Komii siir whwonkam ida wi digworaekwokak nwo rani. Niingaka. Siya wi inkam paeprikabnan nwoı. Iriig.

Naingwoımiıyokni siıyugin

²² Mi Jisis siya kamim siir kigna mıriıyım simiir boinki, kara kimiirin pi hiniina boinki, kima kimiir piıu aıırsi kipi naingwoımiıyok mi hiniina kipi boin, krıma wi dimu naei? Mi kima kimiir piıu aıırsi kipi naingwoımiıyoknae. Mi hiniina kipi boin, krıma krımiir piıua wi dimu dimin nıimwaniıwi?

23 Kwoin budin yio nae siir hiriinan tani. Mi pua ya yuis saiir hiriinan tani. Niingaka.

24 Kima ipiyinim simiir kigninokninkinki sima sasae bi ninkinikim mi sima sasae bi nungugu haigim mi sima nae biri haingiriyu haiginikim. Mi sima nae digworaekwo minim, simiir omaka karamaekim. Mi simiirin naeyim Adi Komii siyar hauuwikim. Adi Komii siir kwoinin hiniina naingwowi, kima ini ipiyin imiir haiburim!

25 Mi yipiki inkamkin siya biewii nhirim omwai swoki hainis waiyayokiyokiyim swoki aingwowin, ha?

26 Mi kima hiriinan diminsim whir tir karamae nwowi mi kimiir kwoinin ti hiriinan dimin whir iirsi dimusi naingwoyimi yokim, ha? Mi kima hiriinan kipi tir.

27 Kima kip imiir kigi sima mwriiyim mi sima yuis minim sima sima bi miriinaeikim. Niingaka. Biya Solomon siya puai miyik whiekakairgin. Mi siir puaiyim ti kipim simiir bi haiburgim. Niingaka.

28 Hii, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim wadiekwadieyairgin. Kowim panaoin sima pi numir hir whaki mi ko imiirin wakar swoki akitkaigaigi paenau hiriir. Mi ti kip hiriinanin yim Adi Komii siya puaiyim mi kipa ya dimin komii rani. Mi kimiir naingwo tibmiiya komii rani mi ilkam kima ini kou ywowim. Mi kima hiriinana timi inokninkinkin. Adi Komii siya wi kimiirar mi sibgu kigriraowi mi kimiir digworaekwo whiekak ikim.

29 Mi kima hiniina kipi naingwoyimi yok boin, krima wi dimu dimin naei mi wi papiyan op mi kwiyaei.

30 Sima kamim naingwo tibmii karamaeyim ti nuin siir tiranim, simiir kwoinin ti dimin hiriinanin simiirimar naingwokwo nanaekim. Mi kimiir Adin siya bidi yinokninkin, kima wi piki hiniin diminin siir haii.

31 Mi kima Adi Komii siya siir ilkamim simiir kigirkakana kimiir kwoinin saiirim naingwokini mi ti dimin hiriinanin siya wi kimiirar ninkin hauwi. Iriig.

*Siyyuin dimin miyikim ninomor kou haingiriyu haigini ikim
(Mt 6:19-21)*

32 Kima kariir ilkamim sibsib nanim kima kipi nidid. Dimusi rani, kimiirin Adi Komii siya bidi yimbiniin siir digworaekwo whiekakim yim wi kima kigriraowi.

33 Mi kima digworaekwo whiekakim kam nhirim simiir hauwi mi sima saini mi ti umirim inkam paeprikabim simiir hauu. Ti hiriinan siyyuin mhoiyya wi siya whindiriraerar haiginiuwu dimin miyik miyikim. Adi Komii siir omin dimin biyye whirki bi swoki tirbuwikin. Mi ninomor kou hiriin diminki bi swoki kiguguwikin mi hiiyan inkam karamaekim mi dimin imiirin kikomki bi swoki kripikin. Niingaka.

34 Mi maeyauwa kariir dimin miyik miyikim sima nwowim mi kariir kwoinbudin omwai waiyayokiyoyin wi ti om iirar mini owouwi. Iriig.

Miiyan kamim diriraerar kaowim simiir yaiga

35 Mi kima yuisim haruwa kisina kainam mi puwop aka kigoknam. Mi yukiidin kima hangumuwi mi ha dwo, diminin mhoiyya nimbiniyanin siirim.

36 Kima ini kamim simiir biyan inkam iirim nwokwokiniyim simiir hiriinan ywowim. Sima wigwas naeya saiir naenakiyim mi ina swoki itim. Mi siya ninmiga hir naka okwo kiekikomni mi sima anowin wa haiwao sasaugi. Mi Adi Komii siiram hiriinana sibgu okwokin.

37 Mi biyan inkamin siya niti, siya siir miyan kam imiirin hiniina nini kigiuwu sima nhwo bi whwonkaigim mi ti miyan kamim sima ha

mairgimairga. Kara kimiirin yaimwovar boini mi biyan inkamin siyarin wi yuisa miyana wi saiir kisina kaii piuwopaka mi siya wi kimiir boinki, kima hiya saiir didwo mi kimiirin nae wi siyar hauu aei.

³⁸ Mi siya niibopwo niti mi biyan iuumin haigigi mi siya ha kigi sima ini siir miyar miriyim mi ti miyan kamim sima ha mairgimairga.

³⁹ Kima ti dimin iir daingwo. Mi omakain adin siya biya ninokninki hiyan inkamin pi kariir omaka niti mi siya ti hiyan inkamin siirin wi kigninkin apninopkai rani, siir omaka hiriirin, siir digworaekwo imiir haiyam. Niingaka.

⁴⁰ Kima iripi hiriinan ha timi o kiugiu kariiram. Dimusi rani, kara Yaowae Adin ninomor kouanin siya kara niti kima wi saiir ninokninkin tani. Niingaka. Iriig.

*Miyan inkam miyik mi miyan inkam biye simiir boiniyo yaiga
(Mt 24:45-51)*

⁴¹ Mi Pita siya Jisis siir srii, Biyan Inkam, kira ta boiniyo yaia krimiirarar hauuwi, iye? Mi inkam nhirim simiir wara rani. Aniya?

⁴² Mi Jisis siya ina yowarkii boinin, panin biyan inkam ikim, kwoin miyikakin siir miyan kamim simiir sibgu kigriraowiyin? Ti hiriinan inkamin yo siya biyan inkamin siya nimbinkin siir miyan kamim simiir kigriraowim. Simiir naeni ii airin wi siyar nwoki inokninkin haiginiuwim.

⁴³ Mi mhoyia Biyan Inkam Komiiyin siya wi sipi swoki iti. Mi siya ti miyan inkamin siirin hiniina nini kigni, biya siya boingigin saiir hiriinana swoki miriyin mi siya wi siir boini Kirir miya wadieka, ti hiriinan miyan inkamin siya wi mairgimairga komiigaka mi owi.

⁴⁴ Kara kimiirin yaimwovar boini, Biyan Inkam Komii siya siir miyan inkamin wi siir digworaekwo whiekakim simiir kigriraowan biyan inkam nokmwim owaiginiuwu.

⁴⁵ Mi ti miyan inkam nwirin siir kwoinin tari wi hiniina naingwowi, kariir Biyan Inkam Komiiyin niki itsisau rani. Mi siya siir miyan iikamim simiirin ha toin mi siya nae op minim mi opa kwiyae whaowaeiya mi siya saiirin ina kwiyaeiyin.

⁴⁶ Mi siya hiriinan tiri mi ti inkamin siir biyan inkamin siya niti, iya ti miyan inkam ieya nwowin karamae nwowa saiir mi siya wi ninokninkinwin tani iya siya hindara kinkak iti. Mi siir biyan inkamin, siirin wi haningi nonkwobumbuninkin haiginiuwu. Mi siya siirin wi iki siir miyan kam nhirim siir yai aiir wakaeyokna karamae nwowim, wi simakar ninkin ikropkii.

⁴⁷ Mi inkamin siya siir biyan inkamin siir yai imiirin bidiyar yinokninkin mi siya biyan inkamin siya boinin simiir bi wakaeyokna diriraerarkin mi siirin biyan inkamin siya idgiuni wi kasaka nipimpar tani.

⁴⁸ Mi miyan inkamin siya biyan inkamin siir kwoin iir ninokninkin karamae nwowi mi siya mi miyik mirii karamae ha nwowi mi siirin idgiuin wi komii nipimpar tani, biyan inkamin siya. Mi yipiki iikamkim digworaekwo whiekak Adi Komii siya hauuwim mi sima hoimgak mirii digworaekwowim simiir swoki iyopkiyiuwim yamdi. Mi yipiki iikamkim digworaekwo Adi Komii siya swoki inkin hauuwim mi ti iikamim sima ti digworaekwowim simiir swoki iyopkiyiuwamin, kima mi nhami nhami kipi mirii. Iriig.

*Jisis siya iikam isidin simiir ninikibirim nitkin
(Mt 10:34-36)*

⁴⁹ Mi Jisis siya boin, kara iikamim simiir ninikibirim nitkin inkamin pae nikrimtiowiyin haimii haimiyya siir hiriinan. Kara hiniina naingwowi ti diminin siya dimbiyamki.

⁵⁰ Biyyin kara hik mi kimpipisu mi wa naonami, wi simiir niki haii. Mi ti diminin siya nimbiniisiyin ta kariir hika wi hiriya niki oyokiyokwii.

⁵¹ Mi kimiir kwoinim ha naingwowi, kara nu tirin yaaiyim simiir nikowaisiirim nitkin. Niingaka. Kara kimiir boinki. Kara iikamim simiir niinikibirim nitkin.

⁵² Mi tariinan mi mhoyiya iriipi hiriinan iikam iriyyarim sima omaka irni nwowi mi isidin wi whisa nwowi ouumim wi iso sowaka ninii mi iso wi ouumim simaka ninii.

⁵³ Mi iikamim sima wi yapayapa nwoki. Mi adin wi siir yinisim yinkamiyinin saika swoki kwini mi yinisim yinkamiyinin wi siir adin saikar swoki inii. Mi yopiya wi sair yinisim yinugiyina saika swoki kwini mi yinisim yinugiyina wi sair yopi anakar swoki kwini. Mi giwaiya wi sair yiniwig anakar kwini mi yiniwiga wi sair giwai anakar mi ninii. friig.

*Siyuin diminki nimbiamiyin siir ninoknankini ikini
(Mt 16:2-3)*

⁵⁴ Mi Jisis siya ha boin digiyin, siya iikamim simiir boinki, kima ha kigikim waua maeyaua beeki nikiiyamtibiyin hiranki nimbiniya mi kima bi kiniminkikim pa boinki, naoin kinim mini? Mi kaimwowairga naowin ha kinikin.

⁵⁵ Mi kima hinina kigiwi iya krakarwaiga mi kima pi hinina boini waka biewii prasae nikii rani. Mi saeya wi hiriinana mi imbiyami.

⁵⁶ Kima yaiaiyargi nhankini inkamim! Kima nu ninomor sowiir diminim simiir badi sibgu kignoknankinim. Mi kima ta miya Adi Komii siya mriiya sair ninoknankin karamae dimusi nwowi, ha? friig.

*Kira inkamin kiriir boinuriyu boiniyin saikar kitimbii boin
(Mt 5:25-26)*

⁵⁷ Mi kima siyu miyikin siir sibgu naingwo hid karamae dimusi nwokim mi ha diriraerarim, ha?

⁵⁸ Hya kira boinam nami inkamin kiriir boinuriyu boinin saika boinim, kowa siyu hirar niki owamiywo mi ta iya kowa iripa yai sairar sibgu boinam. Mi kowa hiriinan tir karamae nwowi mi siya kiriirin wi inkamin yai hidiyin siirim niki namisi mi inkamin yai hidiyin siya wi poris inkamin siir in hauugiisi mi poris inkamin kiriirin wi maeyaua huyokiyokaiya mi biyie mriiya sairim nikropkisi.

⁵⁹ Kara kimiir boinkii, kira maeyauwa huyokiyokaiya sairin wi niki haiburgig sasau rani. Bii kira digworaekwo whiekakim kira niki prii haiyim, simiir tiki hauukiyyu dig. friig.

13

Inkamin siir mhii kwoinim ninkpit haigi karamae nwowi yio wa kigugu iuguski

¹ Mi ta ii aiirin iikam nhirim hirar nwokim mi sima Jisis siirin kam nhirim Galiliyanim simiir boinmauu. Mi kamim wraisu Adi komii siir ninkin imiiaeyim, Adi Komii siir omaka aiir sima ha namim mi Pailat siir isidin warar yinkin apninopkainam. Mi simiirin ini simar yisomaowim mi simiir nhieyim ini wraisu nhieyim simaka yinkin okiyim.

² Mi Jisis siya simiir boinki, kimiir kwoinim ha naingwowi, ti Galiliyan inkam nhirim hinina naowim, simiir dimin biyeyim ini iikam nhirim Galiliyanim simiir dimin biyie imiir haiburim, aniya? Niingaka, niingakanga.

³ Kara kimiirin pi hinina boini. Niingaka, niingakanga! Mi kimiir mhii kwoinim kisina haigi karamae nwowi mi kima wi hindara kigugu iuguski simiir hiriinan.

⁴ Mi biyya ti iikam iuur iriyyar nwoimim om Siloam siir hiran omaka bripriya saeya nirimdinu aokaowim, kima panina naingwowi ti iikamim simiir dimin biyeyim ini iikam nhirim om komii Jerusalem hiranim simiir dimin biyie imiir haiburim, aniya? Niingaka, niingaka.

⁵ Kara kimiirin pi hiniina boini. Niingaka, niingaka! Kimiir mhi kwoinim kisina haigi karamae nwowi mi kima wi hindara kigugu uguski. Iriig.

Paeyin nae miyyik bud karamaeyin siir boiniyo yaiga

⁶ Mi Jisis siya boiniyo yai kwira ina swoki boinin, inkam nwirin siya swapwo wira yinkin siir wain numira saiirin mi mhoyiya siir paenid iirim yit. Mi ini niinga ywowin.

⁷ Mi siya numiran miyan inkamim siir asi boinkikin, kigi. Mi biyya biewii whoimim kara ti swapwoin siirin hiniina bi kigin. Siya naekak bidi ywowin. Niingaka. Siya ini hiriinana swoki okripkaiyin. Mi kira siirin digi. Mi siya nu siir hiiya whisariiyar niugugusi.

⁸ Mi numir hiran miyan inkamim siya ina yowarkii boinin siir yai anakan, Biyan Inkam Komii, kira siirin ti biewii iirara tiki kignankin osasae. Kara siir miyin wa hambimbiri mi whrinim wa krinkinki.

⁹ Mi nae wi iki biewii whirin siir budi. Mi niingakiniuwi mi kira wa digi. Iriig.

Mi Juda simiir ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat Jisis siya wig ira saiir haiswoniskigin

¹⁰ Mi Juda simiir ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Jisis siya iikamim simiirin maeyauwa Adi Komii kirmiir Wanin siir yai nidwokai wakaeya saiir hir nowamwarkaiyugin.

¹¹ Mi wig ira hir nwoka mi uridyiu biyie whirin saiir nwokin mi ti uridyiu biyeyin siya ma saiir hauuwim biewiyim iuur iriyyar whoimgim. Mi ta wiga saiir digiukiun asi ninsimsiriugin mi saeya paninsi sibgu okwosi.

¹² Mi Jisis siya saiir kigin mi saiirin ina yikiunan mi siya saiir boinki, ta wiga kirir dimin biyeyim kara bidi haiyoprindiyiumiigiyim. Mi kira ini wadiyar sibgu okiya.

¹³ Mi siir ina ta wiga saiir yonkwoki mi bi kimiminkika saeya ina sibgu okwo tidwokiya. Mi saeya ini Adi Komii siir inig iirar hainankiya.

¹⁴ Mi prismi biyan inkam komiyyin maeyauwa Adi Komii siir yai nidwokai wakaeya saiir bii nwowiyyin, siir mhi kwoinim ini haugihauga whyiekiyyin Jisis siya ta wiga Judami ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya ini saiir haiswoniskiyin. Mi siya simiirin hiniina boinki. Mii mirii iyyim iriyyar kwirkim. Mi kima minam naingwowi inkamki kimiir ma imiir haiswoniskiyim. Mi kima mani ii imiirar wit. Kima ti dimin hiniin Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir kipi nit.

¹⁵ Mi Jisis siya siir yayaka hiniina yowarkii boin, kima yai airga nhinkanin inkamkim! Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat saiirin, kima whiekakim pa nami omaka bulmakaumiya saiir mi simiirin pa mi ikiunami sima op nini kwiaeyiuwim.

¹⁶ Mi taka wiga saeya, Ebrahim siir isidin simiir yinisimka. Biewiyim Setan siya nonkwowim saiir iuur iriyyar whoimgim. Mi ini wadiyar mi owa, ta wiga saeya ini ti bulmakauwim simiir haiburim mi kara ta wiga Judami ii komiyya Sabat saiir asi haiswoniskigin.

¹⁷ Mi Jisis siya hiriinan boinin mi kamim io siir nwowim sima nidid prasae bi kinkim mi sima ini yai mikrima ywokiyim. Mi iikam whiekakim sima ini maingmairga ywokiyim ti dimin komii komiyyim siya tirkiyyim simiiramim. Iriig.

Mastet nid mi wit sowiir boiniyo yaiga

(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸ Mi Jisis siya ina swoki owarkii boinin, Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana, saeya ini dimu dimin nikrii, ha? Kara sairin pi dimu nikrii, ha?

¹⁹ Adi Komii siir isidin sima ini ti paenin whirin siir hiriinan yowoin, krima dapiyin mastet. Mi mhoyiya siya wi pae komiinan namwoiwun mi siya ini pae nhirim simiir haiburin. Mi ipiyan whieyim ini siir kwiya imiir haigiyim.

Yisni boiniyo yaiga.

(Mt 13:33)

²⁰ Mi siya ina swoki boinin, kara Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana wi dimu dimin nikrii, ha?

²¹ Ti iikamim sima yisnankim. Mi wig ira yisin plaua two komii saika pridgika. Mi mhoyiya ti plauan ina iyopingiyin mi ini saa yimbiyamim. Mi Adi Komii siir iikamim wi hiriinan nimbiamim. Iriig.

Ano simkin

(Mt 7:13-14,21-23)

²² Mi iya Jisis siya om komii Jerusalem hiriir namim mi om komii komii mi omisisimim simiir hiran iikamim simiir warar yowimwarkaiyuam Adi Komii siir yai aiir.

²³ Mi inkam nwirin siir srugi, Biyan Inkam Komii, Adi Komii siya krimiirin wi nhirmiyarar nanmaiwarkainaei saika nini owouwam iyie? Nungaka, aniya? Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boinki,

²⁴ kima kimasayar mintaraona. Mi kima miinan mirii ti ninomor kouan anosimin siir napninopkainamamin. Anoin karargin, iikam whiekakim sima hiriir namamar naingwowi mi sima wi dig nwo rani.

²⁵ Mi omakar Adin sair anoin wi siyar ninsiin haiginikouwi. Mi kima wi yaba hirar nini okwo kaigakan boini, Biyan Inkam Komii, kira anoin krimiiram haiwaoki! Mi kimirin wi hinina nowarkii boini, kara kimir ninkninkin tani, kima papiyan omanki nitkim?

²⁶ Mi krima siir yai aiirin wi hinina nowarkii boini, biya krima nae op minim kinakar nae kwiyaeekin. Mi kira krimiir oman siyiu iir nokwoin mi krimiirin ini kirar yowomwarkaiyuin dimin taemin imiirin.

²⁷ Mi siya wi kimiri swoki boinki, kara ninkninkin tani kima papiyankim, kima siyiu biye tiran iikamkim, kima dimin biyekak kamkim kariir haiburgik mi ha dam!

²⁸ Mi kima wi Ebrahim, Aisak, Jepok mi profet inkam whiekakim Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana sair nwowim mi wim kima damki yab hirar dwoki! Mi kima wa kauwaeyimiyok ouwi mi kimir bigmiuim wi kikiyikiyika kini io nwowimim.

²⁹ Mi iikam bieki nimbiniyin mi bieki nikiiyamiyin mi maeyau kwiran ikim, sima wi iya Adi Komii siya siir dimin taeminim mi siir iikamim simiir kigirkakana wi sairar ninkin idwokai aei.

³⁰ Ihi, iikamim tariinan inig komii karamae nwowim mi mhoyiya inig komiigak wi sima nwowi. Mi iikamim tariinan inig komiigak nwowim mhoyiya sima wi inig komiigak nwo rani. Iriig.

Jisis siya Jerusalem siirsi nougin

(Mt 23:37-39)

³¹ Mi bi kimiminkikin ta ii aiirarin Farisi kam nhirim sima ina yitim mi siir boinmauu, kira ti omin siir haiburgik mi maeyau kwira dam. Herotin kiriir nisomaowam tiri.

³² Mi Jisis siya simiir boinki, kima wra biyeyin siirin hinina tini boiniu. Wakae, panao waka kara pi uridyiu biyeyim mi kamim makakim pi simiir

niki haiswonimniskii. Mi mhoiyya kariir miyim digi mi kara piu wa siisi. Herot siya wi kariir nisomao rani mi wi kariir mai aeyar nadigiuwi.

³³ Mi panao waka uga kara wa napnami. Dimusi rani, sima profet inkamin kariirin om whir kipi nisomao. Niingaka. Sima kariirin Jerusalem hirar disomao iski.

³⁴ Jerusalem, Jerusalem, profet inkamim karar nisomsom aokaowikin mi kamim Adi Komii siya kimiram nikropkiyim, kima siyan simiir mi kaiyimikikim. Mi ii kasa rani, kara kiriir yinisimim simiirin iripa haingiriyiu kigriraowama tiri, kakaruk yopiyya saiir hiriinan ywowin saeya saiir yinim saiir pidga aowa hopkrimkrikiuwiyim. Mi kima pi boriisopi.

³⁵ Wakae! Tariinanin Adi Komii siya digiumii kimiir om iir bidi haimriiyugiyin kimiir omin kimar kigrirao, kara kimiir boink. Mi kima wi kariir kig rani mi ti ii aeya nadigiuwi iyya kima hinina boini, Adi Komii kira ti inkamin kiriir inigi nitin siir whinkinsis mi wadie siir dwowaiginu! Iriig.

14

Jisis siya inkamin piu minkin noni aokaowin siir haiswoniskigin

¹ Mi Juda simiir ii komii kwira Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Jisis siya Farisimi biyan inkamin siir omaka hir nini aeyugin. Iikamim sima ini siiramar kaorawim, siya inkam haiswoniskiyim.

² Mi inkam nwirin siir piu noni aokaowin, Jisis siir kingiinar nwokin.

³ Mi Jisis siya ti inkam iir kigin mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim, Farisi kamim siya simiir sriigi mi ina boinim, Moses siir siyiuin wadie bidi ywokiin. Mi krma inkam makakin ta Judami ii komiyya piu siisiya Sabat dimin taemin tir karamae nwowiya saiir haiswoniski, iyye? Niingaka?

⁴ Mi sima ini wakaemumuim. Mi Jisis siya ti inkamin siirin ina yikiunan mi ina haiswoniskiyin mi siirin ina yikropkiyin.

⁵ Mi Jisis siya simiir boinki mi inkam nwirin kimiir bopwoniya waraurin, siir yinisimin mi siir bulmakauin siya ie whira namai whiriidami mi ti inkamin siya siirin wi Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya wi saiir haisasauki rani, iyye? Niingaka?

⁶ Mi sima ta yayia siya boina, saiirin yai kwir bi nowarki boinkim. Iriig.

Inkamin siya hinina kipi naingwo kara inig komiigakin

⁷ Jisis siya ta nae aairam nitim kamim simiir kigin sima biyan ipiyyim simiir nidwokaigin. Mi siya boiniyo yai kwira simiir asi boinkin, siya ina boinin.

⁸ Mi inkam nwirki kiriir nikiunami, wigwas nae komiyya saiirim. Mi kira ipiyya biyana saiir kipi nidwokai. Dimusi rani, ti inkamin siya wi inkam inig komiigakin kiriir haiburin siir nikiunaeksi.

⁹ Mi hiriinanki niuwi, ti inkamin kiriir nikiunan siya kiriirin wi hinina boini, kira ta biyan ipiyya ti inkamin siir hauugi mi kira wi nidid komiigakar nwowi kira mhoiigi mhoiyan ipiyya saiir nini idwoiuwi.

¹⁰ Mi kira hiriinan kipi tir mi iyya inkam nwirin kiriiram nikiugi naeyam kira mhoiyan ipiyya saiir tin idwoiu. Kira hiriinan tiri mi ti inkamin kiriir nikiunan siya niti mi siya wi kiriir boini, nomiiyau kira ta biyan ipiyya saiir wini idwokaini. Mi siya hiriinan tiri. Mi kira wi inig komiigakar nwowi ti iikamim kinaka nidwokai aeyim simiir whwonkam ida.

¹¹ Inkamin siir inig iirar hainanaeyin, siirin wi Adi Komii siya nikwowsii. Mi inkamin siyamar naingwona karam nwowiyan mi siir inigin wi Adi Komii siya haiginki kougikou. Iriig.

¹² Mi Jisis siya ti inkamin naeyim siirin nikiunan simiir boinki mi kira nae kwir diriraeri, kira kiriir nomiiyau nomousim mi kiriir iripa isidin simiir kipi nikiuna mi kiriir iripa omom umir hoimgakakim. Mi mhoiyya wi sima

nikunaeisi kira simiir omaka hir nini aeyuim mi sima wi nae kiriir swoki hauukiyyusi.

¹³ Niingaka. Kira nae komii diriraerari mi kira wi inkam paeprikabim mi iikamim piu simiirim biyie nwowim mi iga biyiekakim mi nhwokwisaeyim simir dikiuna.

¹⁴ Ti hiriinan iikamim sima naei wi kiriir swoki ikiuna hauu ae rani mi kira wa maigimaiga. Dimusi rani, mhoyiya nae kiriirim, wi Adi Komii siya swoki hauuwi dimin miyikim kimiir, iya iikam miyikim miyikim sima swoki insiin idwowe ie hirankin saair. Sima inokinokin wi saikar nwoyokiyokiii. Iriig.

*Nae komiini boiniyo yaiga
(Mt 22:1-10)*

¹⁵ Ti iikam nae saika naeyim simiir nwirin siya ta yai aiir wakaekiyin mi siya Jisis siir boinki, inkamim Adi Komii siir iikamim simiir maeyaua kigirkakana, saair nidwokai aei siya ha maigimaiga.

¹⁶ Mi Jisis siya siir boinki, inkam nwirin nae komii bidi diriraerarin. Mi siya iikam whiekakim simiir bidi yimbinin ta naeya saairim nitimin.

¹⁷ Mi naeni iya ha nimbiyama mi siya siir miyan inkam iir yikropki, siya iikamim biya siya nimbiniin simiir nikunakiyim. Siya simiirin hinina boin: Kima wit. Digworaekwo whiekakim bidi diriraerar digim.

¹⁸ Mi iikamim sima sima hinina yomboin amboin, krima wi nam tani. Inkam nwirin siya miyan inkamim siir boin, kara numira kwira sain, kara pi saair nini kigiuwu. Kaimwoka kara pi nam tani naeyimin. Kara kiriir naeyam bi nitkin mi kara pi borisopi kira io saairi kipi nwo.

¹⁹ Mi nwirin ina mi boinkiyin, kara mi miriyim bulmakauim iuura sain mi kara simiir nini kigiuwam mini. Wakae! Kara pi nam tani. Kara kiriir naeyam bi nitkin mi kira pi io kariir kipi nwo kara pi borisopi.

²⁰ Mi nwirin ina mi boinin, kariir wiga tapa nonkwonaka kara pi nam tani, kiriir nae aiiramim.

²¹ Mi ti miyan inkamim ha swoki amin siir biyan inkam iiram mi ti yayim simiir ini boinimauuiu. Mi omakain adin siir kwoinin ini haughauga whiyekiyin mi siir miyan inkam iir boinki, kira ha damsisauu siyusisimim ti omin siirim mi kira kam paeprikabim mi kamim piu simiirim biyie nwowim mi nhwokwisaeyim mi iga biyie ikim. Kira simiirin kariir omaka tiriir wikuunani.

²² Mi mhoyiya ti miyan inkamim siya boin, biyan inkam, kara kiriir yai aiirar bidi wakaeyoknan mi ipii nhirim ini niinga niki owim.

²³ Biyan inkamim miyan inkam iir boin, kira siyu komii simiir omisisim whiekakim simiir dam. Mi iikamim simiir wikuuna ninopkainani. Kara minam naingwowi kariir omaka mirinkinkiyim.

²⁴ Kara kiriir boini. Ti iikam whiekakim biya kara niki ikunam, sima wi kariir naeya saair swoki ae rani. Iriig.

*Inkamim tiki sibgu aingwo Jisis siir mi aiir miriyamin
(Mt 10:37-38)*

²⁵ Iikam isid komiyyin Jisis saikar napnamkim mi siya ha haimasiyao kaowin mi simiir boinki.

²⁶ Mi inkamim kariirim niti mi siya siir ad yopii wig mi yokman mi siir nomousismim digiumii simiir haimriiyugig mi digworaekwowim siir kwoinki naingwo ikim mi hiriinan tir karamae nwowi sima wi kariir mhoyiya nit rani.

²⁷ Yipiki inkamim kariir mhoyiya niti mi siya paeyin hiiniya nirioninikin siir haisi nididi mi ti hiriinan inkamim siya wi kariir mhoyiya sibgu it rani. Niingaka.

²⁸ Mi kimiir nwirkin siya omaka bripri ira mariinainamim mini koua hiriir mi bii siya pi niki sibgu idwo hidi, ta omaka saair mariiyan naemar imiiram siya niki inokninkinim siir naeyim wi ta omaka saairar digi, iyie? Nningaka.

²⁹ Mi siya bii hiriinan tir karamae nwowi mi mhoyiya sima yin ninansiingiyim mi siya ta omaka saair miri ninokou karamae nwowi. Mi iikamim sima wi siir niwaeiyuwi. Mi sima wi hinina boini,

³⁰ ti inkamin ta omaka saair mariiyan, siya wi saair miri ninokougik rani.

³¹ Mi inkam komiiyan nu kigriraowiyin, siya inkam komii nwirin nu kigriraowiyin yaii saika ninii mi siya pa niki idwo hidnami. Mi siyarin siir sauan kamim (10 Tausen) hoimgak karamaeki niuwi mi inkam komii nwirin siir sauan kamima ywo hoimgak (20 tausen) mi siya bii tiki sibgu hid mi siirin wi ti inkam komii nwirin siir isid ieya niyopakaiyuwi, iyie? Nningaka?

³² Mi siya hinina naingwowi, kara wi dig nwo rani mi siir sauan omomin aru hirar niki owim, kam nhirim saair nikropki, ti io aair nokwowsiyyim.

³³ Mi iriipi hiriinan mi kimiir nwirkin siya siir digworaekwo whiekakim digiumii simiir haimriiyuwi mi siya sibgu naingwo karamae nwowi mi siya wi kariir kigna mariiyan inkam nwo rani. Iriig.

Wa kirie karamaekin

(Mt 5:13; Mk 9:50)

³⁴ Wa siya dimin miyyikin. Mi wa siya hii karamae nwowi mi ti wa siirin wi panina swoki tiri, siya wadie swoki amwoiuuwamin, ha?

³⁵ Ti hiriinan wain naeyaka siir bi pridikin. Mi krima siirin nu miyyik nitkiigi numiran sasaeyim wi miyyik sibgu ii rani. Wakae, kima hindarar prii itkaigi. Iriig.

15

Sibsibin whaowaeyin siir boiniyo yaiga

(Mt 18:12-14)

¹ Mi iigwira kamim omom omomi umir haiiyim mi kam nhirim dimin biyie tiriyim mi kam nhir ikim, sima Jisis siir kingiina yit siir yai imiir wakaeyam.

² Mi Farisi kamim mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim sima io nwokim Jisis siirin mi sima hinina boin, ti inkamin kamim dimin biyie tiriyim nae simaka nidwokai aekin.

³ Mi Jisis siya ta boiniyo yaiya simiir asi boinkin

⁴ mi kimiir inkam nwirki siir sibsibim kamairim iriiryarki niuwi, (100) mi siir sibsib irin whaowaei mi siir adin wi panina tiri? Mi siya ti sibsib kamnwii iuur iriiryar idiyim (99) wi hirar haiburgigi mi yim wi hirar nokwo aekii. Mi siya wi ti sibsib irin siirin nini hansir iuwi.

⁵ Mi siya siir hansir haii mi siya siirin wi siir waeyao niwouu apnami. Mi siya pi maigimairga nwonami.

⁶ Mi iiya siya siir omaka hiriir swoki imbiyami mi siya wa kauwok boinami siir nomiiyaum mi siir inkamnanim, simiiramin, iripa saika haingiriyiu owim. Mi siya wi simiir boinki, kima kanaka timi maigimairga! Dimusi rani, kariir sibsib irin niki whaowaekiyin kara siir bidi hansiryiskai haiyin.

⁷ Kara kimiir boinkii mi ninomor kou hiran iikamim yim ini, iriipi hiriinanar mi owim. Mi iikam kamnwii iuur iriiryar nwiyyim, (99) sima ha naingwowi, sima dimin biyie bi tirkim mi sima ti hiriinan iikam imiirin maigimairga wao kintani. Mi dimin biyie inkam nwiruwarar tiri mi siir kwonin ha kisina haigii mi ninomor kou hirin wi maigimairga komiia nwowi siiramin. Iriig.

Umira whaowaeya saair boiniyo yaiga

⁸ Mi wiga umir iurgaki niuwi mi mhoiia kwira ina swoki whaowaekiya mi saeya wi panina tiri, ha? Saeya wi iriyasmir pae bignaei. Mipa bigna nhiskig kaeyami, saiir bidi mi kiga.

⁹ Mi saeya hansir haii mipa kauwok boinki saiir nomiiyauim mi saiir inkam inkamnanim, sima iripi nwowim. Mi saeya ina boinkiya, kima maigimaigra kanaka dwo! Kariir umir kwira niki whaowaekiya bidi swoki hansiryiskaiya!

¹⁰ Kara kimiir boinkii mi iriipi hiriinan Adi Komii siir paekwosimin siya inkamin dimin biyekakin naingwo tibiimiyin siirimar maigimaigraeikin. friig.

Whranisim nwirin ad haiburgigin siir boiniyo yaiga

¹¹ Jisis siya boin, inkam nwirin siir yinisim yinkamiyino nwisko.

¹² Mi nomousimin ad iir boin, adi, kara minam naingwowi, kira digworaekwo whiekakim kririir yao whid hauu kariirin panaowar whauu. Mi adin ina hidgiyin siir digworaekwo whiekakim siir yinisim nwis owiiram.

¹³ Mi bi kimiminkin, ti nomousimin siir umir digworaekwo whiekakim ina hauugiyim, inkam nhirkim sainim. Mi siya om whirin kingiin tani, siir ini owou. Mi siya ti om iir nwowin mi siir umir digworaekwo whiekakim ini siyu biyeyim siya tirim simiir yuguguskiyim.

¹⁴ Mi siya siir digworaekwo whiekakim hiriinan nuguguskiyim mi mhoiia ti omin siirin mhi komiia ina yamaoua. Mi siya ini dimin whirmin whirmin karamaeyar yamwo iuwun.

¹⁵ Mi siya ti om whirin siir hiran inkamin siir mi asi nini miriyugin. Mi ti inkamin siya yikropki siirin, maeyaua hu nimiyaeiya saiirim, siya kigriraowim simiirin.

¹⁶ Siya minam naingwowi siir mhiya ti binim simiir isim hugi sim naemimin itkikinim simiir naeyim. Mi siirin nae minim, inkam nwrki bi swoki hauugin.

¹⁷ Mi mhiinae karamae siya nwowa mi siya ha naingwoyimyokin mi siya ina boinkiyin, kariir adin siir miyan kamim yim sima naeyim wara whaowae rani. Mi kara tir namwoniya mhi ina yamaoniya. Mi kara hiriirnanar nwowi, an wi kapi naowi.

¹⁸ Mi haningi niuwi, an ti swoki am kariir adin siirim. Mi kara siirin wi hinina boini, adi kara siyu biye Adi Komii mi kira kowiir whwonkam ida bidi tirin.

¹⁹ Kara inkam miyik rani mi kira kariirin kiriir yinisim kipi niku. Mi kira kariirin, kiriir miyan inkamnan boin.

²⁰ Mi siya hiriinan boinkiyin mi siya ina swoki amin siir ad iiramar. Mi siya aru tirar nwowamin, siir adin saiirar kigwinin. Mi siir adin siirsiyin naingwoyimyok prasae bi kinkin. Mi siya niwitnamin mi ini yinisim iir yaka iwit ankabmamairiuwin.

²¹ Mi yinisimin ina boinkiyin Adi, kara dimin biye Adi Komii mi kira, kowiir whwonkam ida tirin. Mi kara inkam miyik rani, kira kariirin, kiriir yinisim kipi niku.

²² Mi adin siir miyan kam imiir boinki, kima biyan yuis prieiya saiir whainanisasau mipi siir wini kaiyaginuni. Mi siirin iindihop ha timi iyopakiku haiginu. Mi siirin su ha timi ii haiginu. Mi siya siiramin praepranae bi maigimaigakim.

²³ Bulmakau irpakiyinin ira tini hainaki mipa disomao. Mipi krimar nongwomamair aei.

24 Dimusi rani, ti kariir yinisimin siya naonamnan bidi yowin. Mi tariinanin siya ini omwaiya swoki waiyain siya bidiyar iki whaowaekiyin. Mi kara siir bidi swoki kigin mi sima nae komii asi naekim.

25 Mi yaowaeyin numir nwokin mi mhoyiya siya ha nitin omaka kingiin hiriir mi siyar wakaeni, ii kidim, pi ninkiniuwii. Yim sima mwai waowi.

26 Mi siya siir miyan inkam nwir siir yikiuna mi ina sriiyin, sima dimu dimin tiri?

27 Mi siir miyan inkamin siirin ina boinin, kiriir nomousimin bidi swoki itin. Mi kiriir adin siya kao irpakiyinin ira yisomao siirin. Dimusi rani, siya siir yinisim siir bidi swoki kigin. Mi siir dimin whirki bi kimbugin.

28 Mi yaowae siir kwoinin ini haugihauga whiyekiyin. Mi siya omaka hiriir paninsi yapninopkainamsi. Mi siir adin ha napnaniniyin mi siirin yai miyik imiirar yani boini siya napninopkainamin.

29 Mi siya adin siir yayiaka hinina yowarki boin, biewii kasaka rani, kara kiriir miyan inkamnan nwowin mi kara kiriir yayiaka iigwir bi nantamyiriyirkin. Mi kira meme ii kariir bi swoki hauugin. Kara kariir nomi-yauim maigimaiga simaka mi owim. Niingaki, niingakiinga.

30 Mi ti kiriir yinisimin siya kiriir digworaekwo whiekakim ini iki wigim hii nanaeyim, simiir yugugusgikin mi siya ha swoki itin mi kira ini siirsi yaingwoyimyokin. Mi kira bulmakau yinisim irpakiyinanin ina mi isomin siirin.

31 Mi adin siir boinki, yinisim, inokinokin kira kanaka nwokin mi kariir digworaekwo whiekakim, yim kiriirgin.

32 Mi tariinanin krma ha maigimaiga mi krimiir mhii kwoinim, wadiyar dwo. Ti kiriir nomousimin siya naonamnan bidiyar iki owin. Mi tariinanin siya ini omwaiyar swoki waiyain. Siya bidiyar iki whaowaekiyin mi tariinanin krma siir bidi swoki hansiryiskaiyin. Iriig.

16

Biyan inkam nhirim simiir boiniyo yaiga

1 Mi Jisis siya kamim siir mi kigna miriyyim simiir boinki mi inkam nwirin umir digworaekwokakin siya biyan inkam bidi yimbiniin, siir digworaekwo whiekakim simiir kigirraowim. Mi inkam nhirim sima ini boini ti inkamin digworaekwo whiekakin siir, ti kiriir biyan inkamin siya kiriir umir digworaekwowim kasaka bi niuguguskikim mi iya ini kingiina nwowa kiriir digworaekwowim sima digi.

2 Mi biyan inkamin siir hiriinan wakaeyin mi siya biyan inkamin siiram yikiugi mi ina boinin siirin, panin panina tirkin ta yayi kara wakaeya kiriir? Kira kariir digworaekwo whiekakim kiriir in nwowim simiir tini win naki. Kira wi kariir biyan inkam nwo rani.

3 Mi ti biyan inkamin siir kwoinin aowa aowa hinina yaingwo. Kara pi panina tiri? Biyan Inkam Komiiyin siya kariir huriyyumigiyyim tiri. Mi kara kiriekak rani, nu wa nop rani. Kara inkam nwirni nae umir digworaekwo kaugiki aeyim pi nididi.

4 Mi tariinanin kara bidi yinokninkinkiyin, diminin kara tiranin mi iya inkamin siya kariir huriyyumigi siir mi sair hirankin mi ta hiriinana sairsiiyin kariirin wi inkam nhirim sima nikunami, simiir omaka hiriirin.

5 Mi siya inkamin siir biyan inkamin siir dimin prihaiyyim simiirin nwinwira yikiuna mi siirimin ina yamim. Mi biyyin nwira ieya yam mi mi kigiraworan inkamin ina sriiyin siirin. Diminin kira prihaiyyim kariir biyan inkamin siir hirankin pariigim?

6 Mi siya boin, wel twowim kamairim iriyyarkim. Mi mai kigriraowi inkamin ina boinin, kira ti diminim kira priihaiyim simiir yokwo aiir hai mi kira kamnwim iuuriuwa 50 simiirar kwidwo winki.

7 Mi mhoiyya inkam nwirin ina swoki itin, biyan inkamin mai kigriraowiyin siya ina sriiyin, diminim kira priihaiyim pariigim? Mi siya ina boinin, wit nibim kamairim iriyyarkim 100 mi siya siir boinki, kira ta yokwowa kira wina diminim kira priihaiyim saiirim pi kam nwiyyi uwa winki.

8 Mi mhoiyya biyan inkamin siya ini ti inkamin mai kigriraowiyin siir inig iir hainankiyin. Dimusi rani, siya inkamin kwoin miyyikakin, siir siyiuin siir hariinan tirkin. Mi Jisis siya ha niki boinin mi nu tiran iikamim simiir kwoininim umir diriraerar sainiyim ini Adi Komii siir iikamim simiir haiburim, sima ninokninkin miyyikakin.

9 Mi Jisis siya hiniina boinki simiirin. Mi umir digworaekwo whiekakim kima nonkwowim kima iikam nhirim umir digworaekwowim whaowaeyim simiir hauu. Mi sima wi kimiir nomiiyau kin nwoki owim. Mhoiyya kima naonami mi kima wi Adi Komii siir om miyyikin siir nami. Mi siya kimiirin wi hiniina boini, kima siyiu miyyik bidi tirim. Mi inokninkin kima wi kanaka nwoyokiyoki.

10 Mi inkam nwirin siya dimin simim simiir sibgu kigriraowi mi siya wi dimin komii komiiyim simiir warar mi sibgu inkin kigriraowi. Mi inkamin maissimim simiir sibgu mriiri karamae nwowi mi siya mai komii komiiyim simiirin wi mi sibgu mriiri rani.

11 Mi kima umirim nu tiranim simiir sibgu kigrirao karamae nwowi mi kima Adi Komii siir dimin miyyik imiirin wi panina sibgu kigriraowi, ha? Nnngaka, kima inkam wi dig nwo rani.

12 Mi kima inkam nwirni dimin sibgu kigrirao karamae nwowi mi Adi Komii siya dimin miyyikin wi panina hauwi, inoknink nwoyokiyokiyin, ha?

13 Mi miyyan inkam nwirin siya, biyan inkam nwisso sowiir miyyim iikwiruwa bi swoki mriiikin. Nnngaka. Mi siya kwoin biyie wi nwirin siir nwowi mi nwirin wi miyyik siir nwowi. Mi siya wi nwirin siir wakaeyoknaei mi nwirin wi digumii haimriyyuwi. Mi kima Adi Komii krimiir Wanin siirim mriiyim, umir saiirim wara kipi naingwo. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siya iikam whiekakim simiir kigirkakana saiir boinkin

(Mt 11:12-13; 5:31-32; Mk 10:11-12)

14 Farisi sima umirim naingwokwowikim. Mi sima ti hariinan yai whiekakim Jisis siya boinkiyim simiir wakaekiyim mi sima siir yikbumbu boin.

15 Mi Jisis siya simiir boinki mi kima kimiir siyiu miyyikin iikam whiekakim simiir whwonkam ida hiniina nsiimauuwi kima iikam miyyikim. Mi Adi Komii siya kimiir kwoin imiir bidi yinokninkinim. Diminim inkamki hainaniyim, yim Adi Komii siir whwonkam idain dimin komii rani.

16 Moses siir siyiu komiini yai mi profet kamim simiir yai aka sowa iya Jonin op baptaiisyyin siya nwowa saiirar yadigi uwa. Mi Jon siir iya tasi tariinana namwoniya mi Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana mi saiir yaiwin kibiya omom whiekakim simiir nimbiam. Mi iikam whiekakim sima Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana saiir namamar naingwokwowi.

17 Ninomor nu sowa wa digi. Mi Moses siir siyiu komii siir yaisisimim sima wi wara swoki kigugu rani.

18 Mi kamn siya siir wig aiir sopki mi irni swoki inkwonaei, yio wig nonkwonani siyiu gi siyiu iirar nikripkikin. Mi inkam nwirin siya wig ira

inkam nwirki sopkiya saiir nonkwonaei, yio wig nonkwonani siyiuin siir taouugakin mi siya hii nanaenanaei. Iriig.

Umirkak inkam mi Lasaras so

19 Biya inkam nwirin umirki naokingugunankaiyin, siya tir nwokin mi inokininokin siya yuis miyik miyik imiirar niigin. Mi inokininokin siya nae miyik imiirar haikin mi simiirar naekin siya wadie nwowim.

20 Mi inkam paeprikab nwirin hirar mi inkin okin siir inigin Lasaraskin, siir pua paowai biyieya. Mi siirin siir isid ieyar hainam umirkak inkamin siir omaka anoka kingiin hir ini kikinugik.

21 Mi siya ti umirkak inkamin naeyim siir hii aowa naekrimkrinkiiyim simiir niimimim aeyamar naingwowi mi iya ti umirkak inkamin siir miyan kamim sima nhiskiyim naemimim priiginim naeyim simiir mi ti inkam paeprikabin siir mhiya ini simiirar yaekiniuin. Mi wraim sima ntiyim pi siir paowai imiir taowaei.

22 Mhoiya ti inkam paeprikabin ha naonamin mi siirin Adi Komii siir paekwosimim sima hainam mi siya Ebrahim saika ini owou. Mi ti inkam umirkakin ina mi aowin mi siirin ina haingikaiyin.

23 Mi siya ini maeyau paekaka saiir nwowin mi hik kimpisu komii hir haiyin. Mi siya koua hiriir kaokiiyin mi siya kigi Ebrahim siya kingiin nwo rani mi Lasaras siya saika ninkin owi.

24 Mi umirkak inkamin ina kauwokiyin, adi Ebrahim kira kariirsi daingwoyimiyok mi kira Lasaras siir dikrop iuungi siir inain op hopmaiym mi opa kariir kworiyaeya saiir hougin noksisaekiyim. Kara ta pae aiirin hik kimpisu prasae hai rani.

25 Mi Ebrahim siya boin, yinisim tariinanin kira dimin whirin ina naingwokiyin. Biya kira omwaiya niki waiyan mi kira digworaekwo whiekakakar nwokin. Mi Lasaras siya dimin biyie biyieyim simiir haigin. Mi tariinanin siir kwoinin ti om iirin ini wadieyar yamwoiyin mi ni kira ini hik kimpisu yama haiyiun.

26 Mi dimin whirin Adi Komii siya bidi haiginin, ie komii whirin kimiir mi krimiir bopwoniya tir. Mi ikamim tir nwowim sima ti ieyin siir niyapidnaidamin sima dig nwo rani. Mi ikamim yarmiya mi owi, krimiir tiriir niyapidnaidniyim sima wi dig mi o rani.

27 Mi umirkak inkamin siya boin, adi kara kiriirin hiriinansi srii, kira Lasaras siirin kariir adin siir omaka hiriir dikropki.

28 Kariir nomousimim iriyarkim. Mi Lasaras siya simiirin yai kirie aiirar tini boinu. Mi sima wi ti om biyeyin hik kimpisu kara haiyin siirar swoki inkin itisi.

29 Mi Ebrahim siya ina boinin, sima Moses mi profet kam ikim simiir yaigakargim. Sima simiirin igao yai bidiya boinim sima ta yai aiirar wakaeyokna.

30 Mi umirkak inkam ieya boin. Niingaka. Adi Ebrahim ta yaiya saeya simiirin wi dig nwo rani. Mi inkam wir nwirin siya ie hiranki ninsiin idwowi mi simiiramin ha nami mi simiir mhi kwoinim wa ninkpit haigi.

31 Mi Ebrahim siya ina boinkiyin siirin mi sima Moses mi profet kamim simiir yai imiir wakaeyokna karamae nwowi mi inkam nwirin ie ankin ninsiin idwowi mi sima iripi hiriinan wi siir swoki aingwo tibmii rani. Niingaka. Iriig.

1 Aiyo, aiyo mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, diminpai diminpaiyyim wa nimbiamyi ikam whiekakim simiir kwoin imiir nipiyaokiyam mi sima dimin biyye tiram. Mi simiir naingwo tibmiiya wa whaowae iuguskii. Aiyo, aiyo mi inkamin, inkam nwirni naingwo tibmiiya saiiir tirbuwiyin kira mintarao mhoiyya kira wi hik komiigi komii haii.

2 Mi siya ti yinisim sapisapim simiir nwir iir tirkii, siyiu biyye tiram mi hiriinankiniuwi, ini mi owin kam nhirim sima siir nuyin siya komiyya saika dinkin kog. Mi siirin whi komii solwara saiiir ditmai whiridgi, yipi nwoki aeyikriku whiridamim.

3 Kimakimasiyar mintaraona! Mi kimiir nomiiyauin, siya siyiu biyye tiri, kima io saiiir dwo mi siya siir kwoinin kisina haigii mi kira siir dankabmamair boin.

4 Mi siya dimin biyye kiriirin i kwiruwa saiiirarin idip idipin iriyyar kwisa tiri mi siya kiriiramim idip idipin iriyyar kwisa niti mi ha nini boini, kara pi naingwoyimoyoki kira kariir dimin biyyeyim simiir haiyoprindiyiumiigiyim. Friig.

Naingwo tibmiini siyugin

5 Aposel kamim sima Biyyan Inkam Komiiyin siir boinki, kira krimiir naingwo tibmiiya saiiirin komii swoki inkin hauugi.

6 Mi Biyyan Inkam Komii siya simiir boin mi kiriir naingwo tibmiiya saeya mastid nidni haniin sapisapki niuwi mi Adi Komii siya kiriirin wi dimin komii iirar tirhaiginiuwi. Mi kira paeyin siirin ha boinkii, kira, wara kiriir miyyim ti ophainam whi komii solwara hiriir! Mi siya wi kiriir yai aiirar mi wakaeyoknaei. Friig.

Miyyan kamim simiir siyugin

7 Mi kimiir inkam nwirki siya miyyan inkamkaki niuwi, siir numir aiir hainopam mi siir sibsib imiir kigriraowam mi mhoiyya siya ha swoki iti mi siir biyyan inkamin siirin wi hiniina boini, kira ha witsisau, nae kanaka wini idwokai aeni. Mi kira wi hiniina boini, aniya?

8 Niingaki, niingakiinga. Mi kira wi siir boinmauuwi, kira kariir nae imiir diriraerar mi kira yaeya piuwopa ha kikognani mi naeyim ha diriraerar hainani. Bii op nae minim pi kara niki ae kwiyae mi mhoiyya kira op nae minim pa timi ae kwiyae.

9 Mi siya ti siir miyyan inkamin siirin pa boin wadie ta siya siir yai aiir wakaeyokna diriraerara saiiirsiyin, aniya? Niingaki, niingaka. Ya siirar miiga.

10 Mi kima iriipi hiriinan digworaekwo whiekakim Adi Komii siya boinim, kima simiir diriraerari mi kima wi hiniina boin, krima miyyan ikam miyyik rani. Diminim krima diriraerariyim krima Adi Komii siir kwoin iirar diriraerari. Friig.

Kam iuurim paowaigi piskimkopouwim Jisis siya haiswoniskiigim

11 Jisis siya siyiuin om komii Jerusalem hiriir namiyin siir namkin mi siya nu Sameria nu Galili sowiir bopowar napnamkin.

12 Mi siya om whirin siir nimbiamyin mi kam iuurim paowaigi piskimkopouwim siirin siyiu hir yapyiskaiwin. Mi sima aru hirar niki okwowim

13 mi sima ina kauwok boinaekiyim, Biyyan Inkam Komii, Jisis kira krimiirsi daingwoyimiyok.

14 Mi Jisis siya simiir kigin mi siya ina kauwok boinkiyin simiirin, kima ha dam, wara kimiir piuum prismi tni isiimauuu. Mi sima ha napnamim mi simiir piuum ini miyyikar ywokiym.

15 Mi simasimar yinkig ankigna simiir puum wadie nwokiyim. Mi simiir nwirin sasa swoki iwitamim. Mi siya ina kauwok boin hainan praprasamin Adi Komii siir inig iir.

16 Mi siya Jisis siir igmiiga whwonkam ida ini hiiu. Mi siya ina boin wadiekiyin siirin. Ti inkamin siya nu Samarian inkamkin.

17 Mi Jisis siya hiriinan kigiya mi siya ina boinkiyin, ti kam iurim paowaigi piskimkopowim, simiirin kara halswoniskigiyim mi iriyyar nwiiyim ini papi nwowim?

18 Mi ti iriyyar nwiiyim Adi Komii siir inig iir hainanam bi nitkim, aniya? Mi ti inkam nwiruan om whiranin sasar yit Adi Komii siir inig iir hainanamim. Mi ti kam iriyyar nwiiyim Isrelmiyim, yim ini panina tirim, ha?

19 Mi mhoiyya Jisis siya boinki, kira dinsiingi mi ha dinsiin apnam, kira naingwo tibmiiya kariiram, kiriirin wadie saeyar nwowaiginugun. friig.

fiya Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana wi sapi nimbini (Mt 24:23-28,37-41)

20 Mi Farisi kamim sima Jisis siir sriigi, iya Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana wi paka hiniin iya sae nimbini? Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, iya Adi Komii siya siir iikam whiekakim, simiir kigirkakana saeya nimbiam, iikamim simiir nhwowim wi dimin kirie kirie komii komii kig rani.

21 Mi sima wi hiniina boin tani, kigi, siya tisi tapi nwowin. Niingaka. Wakae, iya Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana saeya ini kimiir mhi kwoinaw waraurar nwowa kima wi sair kig rani. Niingaka.

22 Mi siya ha boin digiyin mi siya kamim siir kigna miriyyim, simiir boinki, mhoiyya iya wa nimbiam mi kimiir mhi kwoinim Yaowae Adin ninomor kouanin kara nitana iya, sair kigamar naingwomi mi kima wi siir kig rani.

23 Mi mhoiyya kam nhirim wi sima boini kimiirin, kigi, siya isi hinda nwowin, kigi siya tisi tinda nwowin. Mi wim kima wi hiriinan inkamim simiir yai kipi wakaeyokna yim sima kimiir niksisaei.

24 Kima ina ninokninkinim iya ninomora yakii mi ta ninomor kwirkaka wa yaarakai. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin siya nimbini, wi hiriinan tiri. Mi iikam whiekakim sima siirin wa kigirkakwini.

25 Mi hii kara wi hik kimpipisuwar niki hii mi iikamim ta si aiirar niki owim, sima digiumii wi kariir haimriyuwi.

26 Siyuin biyya Noaki nwowa iya sair tirin. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin siir iya siya nitana yio wi iriipi hiriinanar mi tiri.

27 Mi sima nae hirar niki aeyim mi op minim hirar niki kwiaeyim mi wigkamim ha nonkwonam iya Noa siya siyaliya hiriir napninopkainamin mi op komiyyin ha nitin, simiirin ini siya yakirimdipugiyim.

28 Mi Lot siir iya, ya iriipi hiriinanar mi tir. Mi sima naemin hirar niki aeyim mi opin hirar niki kwiaeyim mi digworaekwo minim hirar niki sainim mi digworaekwo nhirim, inkam nhirmi hauuwim sima sainim mi numir sasae ha ninkikinim mi omaka minim ha mi mirii.

29 Mi Lot siya om komii Sodom siir haiburgigin mi ha namim mi ta ii aiirin Adi Komii siya pae aii yikropki. Mi siya komii komiyyim paekakim, ina kinanaiiyim ninomor kouanin iikamim simiir tiodwomaiyam.

30 Mi iriipi hiriinan iya Yaowae Adin ninomor kouanin siya swoki iti, wi idowiyar nimbini, iikamim simiir whwonkam idar. Mi sima wi digworaekwo kasa tir tani.

31 Mi ta hiriinan iya inkam nwirin siya omakanau hir nwowi mi siir digworaekwuwim, nu hir nwowi mi siya wi siir digworaekwo imiiram niunaiyam tani, simiir hainakiyam. Mi siya wi hindara nidam iuguski. Mi

iriipi hiriinan inkam nwirin siya numir hir nwowi mi siya wi omaka tiriir swoki it rani, yuismin imiir hainankiyam. Nningaka. Siya wi hindara nidam iuguski.

³² Mi kima Lot siir wig aiir dinokninkinki, saeya om komii Sodom siir swoki haiyug kaokiya mi saiirin Adi Komii siya diriraerarki mi saeya sol ha nwokiya mi yinpaе yamwoiua. Mi iriipi hiriinan, kima kipi swoki haiyug kao hindara didam iugusam.

³³ Mi inkamin siyamar naingwonaeyin, Adi Komii siiram naingwo karamae nwowiin, yio wi hindara kigugu iuguskii. Mi inkamin siyamar naingwo karam nwowiin mi Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaeyin mi siir kwoinin wi hiriyar nwoyokiyokikeyami, Adi Komii saikar.

³⁴ Kara kimiir boinkii, ta ni aiirarin, inkam nwiso hi kwiruwa saiirarar whwonkai mi Adi Komii siya sowiir nwirin siir hainami mi siir nwirin, yio wi hirar nwokii.

³⁵ Mi wig iso sowa mi iripa miriiguwaki mi Adi Komii siya sowiir ir aiir nikiunami mi ira, ya wi hirar nwokii.

³⁶ Mi inkam nwiso sowa numir hir nwowi mi Adi Komii siya wi nwir iirara nikiunami mi nwirin yio wi hirar haiburgigi.

³⁷ Mi kamim siir kigna miriim, sima ta yai aiir wakaeyim mi sima ina sriiyim, Biyan Inkam Komii ti diminin wi papi nimbiam? Mi Jisis siya simiirin boiniyo yai boinkin, maeyauwa inkam whigi nwowa, wakikiyao wabim saiir nwowikim mi inkam whiyim pi simar mi aei. Iriig.

18

Wiga inkamin yai hidiyin siirim nikiunain saiir whindiriraerarin saiir boiniyo yaiga

¹ Jisis siya boiniyo yai kwira simiir boin simiir niisiimaauugin sima inokininokin nhwo Adi Komii siirim kwisboinin mi sima kipi nhakiu.

² Siya hinina boin mi om komii whirin yai hidi inkam nwirin hir nwokin. Ti yai hidi inkamin siya Adi Komii siirsi bi swoki ididikin. Mi iriipi hiriinan inkam imiirsi bi mi aingwoyimiyokikin.

³ Mi wig igabae ira ti om iir nwoka. Inokininokin saeya ti inkamin yai hidiyin siirin hinina nini boiniuwika, kariir ioan inkamin siya kariir nonkwobumbuwam tiri mi kira siir boin huriiyunatkaigi.

⁴ Biya ti inkamin yai hidiyin saiir whindiriraeraram bi naingwokin. Mi mhoiya siya siir mhi kwoinauin hinina yaingwo, kara Adi Komii siirsi nidid rani mi kara iikam imiirsi bi mi aingwo ididikin.

⁵ Mi taka wig igabaeya kariirin kigi saeya ninkinanaei. Kiya saiirin yai pi kara whinboini mi inokininokin saeya wi kariiram nitnanaeisi mi kariir piua mhoiya wa nhakiu iuguski.

⁶ Mi Biyan Inkam Komii siya ina boinin, kima ti yai hidan inkam biyeyin siir yai imiir wakaeki mi ti yai hidan inkam biyeyin, siya ta wiga saiir yai bidi whindiriraerarin.

⁷ Mi wi panina tiri? Mi ikamim Adi Komii siya nimbim siirim mi ni nabie siirim nouim mi tari Adi Komii siya yai wi simiir whinboin tani, aniya? Mi siya kaoguguwi mi tari wi simiir whindiriraerar tani, aniya? Nningaka. Adi Komii siya yai hidan inkam miyikingin.

⁸ Kara kimiir boinki mi siya simiirin siyiu wa whindiriraerar sasangi. Mi mhoiya Yaowae Adin ninomor kouanin siir iya, siya wi saiir kigi ikamim simiirin sima bidi yamsi aingwo tibmiyim, iyie? Nningaka? Iriig.

Farisi kamim mi kamim omom omomi umir haiiyim simiir boiniyo yaiga

⁹ Kam sima hiniina naingwowi, sima inkam miyikim mi sima hiniina naingwowi inkam nhirim sima inkam miyik rani. Ti hiriinan inkamim Jisis siya boiniyo yaia simiir boinkin,

¹⁰ inkam nwisio nhow kwisboinim namko omaka Adi Komii siira sahir hiriir. Mi nwirin inkamin omom omomi umir haii ikin mi nwirin Farisi inkamkin.

¹¹ Mi ti Farisi inkamin sasa ha nokwokiyan mi siir mhai kwoinau hirin hiniina kwisboinki, Adi Komii kara ti inkam nhirim simiir hiriinan tani, kara ti kiririm sriyan. Mi sima haiya tauaeikim mi siyu biyeyar mi tirikim mi wiga mi sopikim. An kara, niingaka. Kara ti inkamin omom omomi umir haiiyan siir hiriinan tani.

¹² Mi wik whiekakim simiirin kara ii kwokwisa haiyaeikin nae karamae. Mi digworaekwo whiekakim kara haiiyan, kara iuura soioitkinikin mi haimii pi kirir mi hauwi.

¹³ Mi inkamin omom omomi umir haiiyan siya arurig ha nokwokiyan mi siya nanomor koua hiriir kaowim pi boriisopi. Niingaka. Mi siir niyan ina kaiyirounainamin mi siya ina boinin, Adi Komii kara dimin biyeyan inkamkin. Kara kariirsi daingwobumbu!

¹⁴ Kara kimiir boinki, ti inkamin omom omomi umir haiiyan, Adi Komii siya siirin inkam miyik yikuwin. Mi siya siir omaka hiriirar swoki amin. Mi ti inkam nwirin yo. Niingaka. Mi inkam sama naingwonaeyin, yo wi Adi Komii siya nikwowsaii. Mi inkamin saam naingwo karamae nwowiyin mi Adi Komii siya siir inigin wi kougikou haiginki. Iriig.

*Jisis siya yinisim sapisapim simiir nokboinmamaingin
(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)*

¹⁵ Mi sima yinisim sapisapim Jisis siirin nikiunanikim. Sima minam naingwokim, Jisis siya in simiir nonkwowim. Mi kamim siir kigna miriyan sima ti hiriinan kigiyim mi sima io simiir ywoki.

¹⁶ Mi Jisis siya yinisim sapisapim simiirin ina yikuunan siir kingiin hiriir mi siya ina boinin kima yinisimim kariirim kigninkinki, kima simiir kipi nikidu. Dimusi rani, Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana ti hiriinan iikamim simiirgim.

¹⁷ Kara kimiirin yaimwovar boini, inkamin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sahir nitam naingwowi mi siya ti yinisim sapisapim simiir hiriinan dwo mi hiriinan karamki nuwi mi siya wi sahir napninopkainam tani. Niingaki, niingakanga. Iriig.

*Biyan inkamin umir digworaekwo whiekakakin siir yaiga
(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)*

¹⁸ Mi Judami biyan inkam nwirin siya Jisis siirin hiniina srii nowom-warkaiyuwan inkam miyik mi kara wi panina tiri. Kwoinbudin omwai waiyayokiyoyin inokinok siir haiyam, ha?

¹⁹ Mi Jisis siya siir boinki, kara kariirin inkam miyik dimusi dapkin, ha? Adi Komii sasaingin inkam miyikin.

²⁰ Kara siyu komii iir bidiyar yinokninkin. Kara wig kipi hainiki nonkwona. Mi inkam kipi mi isom ao. Mi hai kipi mi tauae mi kara inkam nwirin kipi mi iksisae boinhuriyu, kara kirir yopii ado sowiirwai yai imiirar wakaeyokna.

²¹ Mi biyan inkamin ina boinin, iya kara yinisima nwonaniyan mi ini tariinanar yamwoniyan kara ti siyu iirar wakaeyoknakin.

²² Jisis siya ta yai ailar wakaekiyin mi siya siir boinki, diminin whira niki whaowaei. Kara kirir digworaekwo whiekakim inkam nhirim simiir hauu sima sainim mi kara ti umirim inkam paeprikabim simiir hauu. Mi kara

hiriinan tiri mi ninomor kou hiriin kira wi digworaekwo whiekakakar nwowi. Mi kira kariir mhoyiyar wit.

²³ Mi ti biyan inkamin ta yai aiir wakaekiyin mi siya ini hikakar ywokiyin. Dimusi rani, siya umir digworaekwo whiekakak inkam kingin.

²⁴ Jisis siya ti inkamin siir mhu kwoinim hikak nwokiyim simiir kigiyin mi ina boinin, inkamin digworaekwo hoimgakakin, siya Adi Komii siir omin siya kigiraowiyin dimin taemin imiir siir namimin wi minan mirii.

²⁵ Mi haba ti tidiyinin yuis paniiyin siir no iir ninopkainamimin wi minan mirii. Mi inkamin umir digworaekwo whiekakin siya wi ta haba minan saeya miriia saii hiriinan mi mirii rani. Niingaka. Yio wi mi komiigi komii mirii nami Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakin simiir kigiraowiyin siir namimin.

²⁶ Mi kamim sima hiriinan wakaekiyim mi sima ina boinin mi hiriinanki niuwi mi kwoinbudin inokininokin omwai waiyayokiyokiyin wi nhinga haii?

²⁷ Mi Jisis siya ina boinin, diminin inkamki tir karamae nwowiyin yim wi Adi Komii krimiir Wanin siyar diriraerari.

²⁸ Mi Pita siya ina boinin, wakae, krima krimiir omin mi krimiir digworaekwowim simiir bidi haiburgigim mi krima tisi kariir mhoyiya nitim.

²⁹ Mi Jisis siya simiir boinki, ihi, kara kimiirin yaimwower boini mi yipiki inkamkin Adi Komii siya siir iikam whiekakin simiir kigirkakina saiiirim sibgu naingwowin mi siya omaka mi wig mi nomiiyau mi yopii ad yinisisim, simiir haiburgik

³⁰ mi ti iiyim Adi Komii siya wi hiriinan ii imiirar swoki inkin haukiyiuiwi. Mhoyiya iya saeya nimbiyami mi sima kwoinbudin inokininok omwai waiyayokiyokiyin wi siir haii. Iriig.

Jisis siya kwoimaka ina swoki boinin kara naonami wa swoki insiin idwowi (Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)

³¹ Mi Jisis siya kam iuur nwisu siir kigna miriyyim simiir yikiuna mi simiir boinmauu, wakae, panao krima om komii Jerusalem hiriir nami. Mi yai whiekakin profet kamim sima win boinin, Yaowae Adin ninomor kouanin kariiram, sima wa nimbiyamkini.

³² Mi sima kariirin wi kam nhirim isid whiranim Juda inkam tani simiir hauugi. Mi sima wi kariir nigbumbu tirbumbu haiginiuiwi mi wi yaeyop kariir mi yaswaiyiuiwi

³³ mi sima kariirin wi idgiu mini nipimpari mi wi kariir nisomaoki mi sima kariirin hiriinan tiri mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi ie hiranki.

³⁴ Mi kamim siir kigna miriyyim sima ta yai aiir bi ninokninkinkim. Ta yaiya saiiir yaimwokiyaimwowa saeya simiirsi nimprioka mi sima ta yaiya siya boina saiiir bi sibgu naingwokim. Iriig.

Jisis siya inkam nhwokwisae nwirin siir haiswoniskikin (Mt 20:29-34; Mk 10:46-52)

³⁵ Mi Jisis siya om komii Jeriko kingiin ha nimbiyamim mi inkam nhwokwisae nwirin siya siyiu mig hirar nidwovikin. Mi siya inkamim simiiramar mi priikau priikauwikin umir digworaekwom.

³⁶ Mi siyar wakaewin iikam isid komiyyin napnaniyyim mi siya kam nhirim simiir sriiwin, sima dimu mani?

³⁷ Mi sima siir boinki, Jisisin omisim Nasaretanin isi napnaniyyin.

³⁸ Mi siya ina kauwok boinaekiyin, Jisis kira Devidni isidin siir yinisimkin, kira kariirsi daingwobumbu!

³⁹ Mi kamim bi napnamim sima io siir ywoki, kira yai tanki. Mi siya ina swoki kauwok boinaekiyin, kira Devidni isidin siir yinisimkin kira kariirsi daingwobumbu!

⁴⁰ Mi Jisis siya ha namikwoniyyin mi simiirin ina boinkiyin, siirin kariiram wikiunani. Mi siya kingiin ha nitin mi Jisis siya siir sriigi.

⁴¹ Kira paniina naingwowi, kara kiriirin pi dimu tiri, ha? Mi siya boin, Biyan Inkam Komii kariir nhwoin wadie swoki okiyim tiri.

⁴² Mi Jisis siya siir boinki, kiriir nhwoin ha kaoki, kiriir naingwo tibmiya, kiriir nhwoin miyik saeya nwowaiginugikin.

⁴³ Mi bi kimiminkikin siir nhwoin ina swoki kaokiyin. Mi siya ini Jisis siir mhoiyar yamin mi ini Adi Komii siir inig iirar boin wadiekinyin. Mi iikam isid komiyyin sama hiriinan kigiyim mi sama ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim. Iriig.

19

Sakias siir niwiiyin

¹ Jisis siya om komii Jeriko siir yapninopkainam mi ina yapnamin.

² Mi inkam nwirin hir nwokin, siir inigin Sakiaskin. Siya kamim omom omomi umir haiiyim simiir biyan inkamkin mi siya umir hoimgakakin.

³ Siya Jisis siir kigsibim mankin, siya yipikin. Mi iikam isid komiyyin sama hirar nwokin mi Sakias siya inkam priei rani. Mi siya Jisis siir panansi kigsi.

⁴ Mi siya biya iwitamkwokin mi pae wirin siir iiyam, Jisis siir kigwinam. Siya bidi yinoknankinin Jisis siya pi ti siyu iir napnani mi siya ti pae iir asi nii winkin.

⁵ Mi Jisis siya ta maeyauwa saiir nambiyamain mi siya koua hiriir kaokiyin mi siya siir boinki, Sakias, kira ha wiuuni. Panoo kara pi kiriir omaka hir nwoi.

⁶ Mi siya ha niun idudunaiinyin mi siir mhai kwonim maingimarga ha nwonaiinyin mi siya Jisis siirin siir omaka hiriir yikunam.

⁷ Mi iikam whiekakin sama hiriinan kigiyim mi sama io siir ywo. Siya inkamin dimin biyekakin siir omaka whwonkaiyam dimusi namkin?

⁸ Mi Sakias siya ha ninsiin okwokiyin mi siya Biyan Inkam Komii siir boinki, Biyan Inkam Komii kira wakae! Kara panaoin digworaekwo whiekakin pi bopwoniya tir haigin mimiri mi kara haimii pi kam paeprikabim simiir hauwi. Mi kara inkam nwirin diminin kara niksise haiiyim mi kara siirin idip idipin wi kwiya swoki hauukiyiwi.

⁹ Mi Jisis siya siir boinki, tapa Adi Komii siya bidi swoki anmaiwarkainam iikamim ta omaka saiir nwowim simiirin. Ti inkamin siya iriipi hiriinan Ibrahim siirar yinisimkin.

¹⁰ Yaowae Adin ninomor kouanin siya iikamim kiguguwim simiirin hansirikin simiir nanmaiwarkainam. Iriig.

Miiyan kam iurim umir haiyim simiir boiniyo yaiga (Mt 25:14-30)

¹¹ Iikamim sama ta yai aiir wakaekiyim mi Jisis siya boiniyo yai kwira simiir warar mi inkin boin. Mi siya om komii Jerusalem siir kingiin bidi ywowamin, sama hinina naingwokim Adi Komii siya siir iikam whiekakin simiir kigirkakana, saeya wi kingiina kwombini.

¹² Mi siya ina boinin, inkam komii nwirin siya hir nwoin om whir nami mi sama siirin wi nu kigiraowan inkam komii dikmwon owaiginu. Mi mhoiya siya wa swoki iti siir oma tiriir.

¹³ Mi siya miiyan kamim simiir haiburgigim tirin mi siya siir miiyan kam iurim simiirin yikiugi mi siya umirim simiirin paeyarim hasisa hid hauugi. Mi siya simiirin ina boinkiyin mi kima umir mii simiir mirii mi kima wi kariirar mirii kigwin.

14 Mi tiki inkamın siir oman iikamım simiir mhiı kwoınım ini hauugi hauuga whiyekiyım siiramın. Mi kam nhirım sima kam nhir imiir boın siir mhoııya namım. Mi sima boın, krıma pi boriisopi ti inkamın siya krimiir nu kigrıraowan inkam komii kipi nwo.

15 Mi sima siirin ini nu kigrıraowan inkam komiiyar yokmwın owaiginiuin mi mhoııya siya ina swoki itin. Mi siya boın, ti miıyan kamım simiirim dikiugi, biıya umır kara niki hauugikim. Mi kara ninoknınkınım tiri sima ti umırım kara hauuwım sima nwinwıra pariıga swoki inkin mırıi hai.

16 Mi nwırın biı siya yit, yio hinına boın, biıyan inkam kara umır miı ti umır paeyar haso sowiirin, umır paeyarım kam nwıra (200 Kina) mırıi hai.

17 Mi biıyan inkam ieya boınki, kira miıyan inkam wadiekin mi miı miıyikar sibgu mırıiıkin. Mi kira dimın simın siirin biıdı sibgu kigrıraowın. Mi kara kırıirin pi inig komiigak nwowaiginiugi, kira wi om komii komii iuurım simiir kigrıraowi.

18 Mi nwisaka ina mi itin, yio ina mi boının, biıyan inkam kara kırıir umır paeyar haso, sowiirin umır paeyarım iuura (100 Kina) swoki inkin mırıi hai.

19 Mi biıyan inkamın siya siir boınki, kara kırıirin om komii iriıyarım simiir kigrıraowan inkam nikmwın owaiginiıwi.

20 Mi nwırın ina mi itin, yio ina mi boının, biıyan inkam kırıir umır paeyar haso tisi tapi nwowo. Kara sowiirin kwankab aka kogin.

21 Kara kırıirsıyın dimusi bi nididgin, kira inkam paiı rani. Dimının inkam nwırki haiginiyın mi kira siırsi bi naıngwoyımıyokikın pi kira mi haii. Mi sasaeyım inkam nwırki nınkiniyım, iriıpi hırıınan pi kira swoki ingugu haii.

22 Mi biıyan inkamın siya ti miıyan inkam iıir boınki, kira miıyan inkam biıyekin! Kırıir yaiıya kara kırıirin wi saıırsi boın wokiıyopnatkaigi. Mi kira hırıınan ninoknınkini, kara inkam miıyik rani mi kara dimınım inkam nwırki haiginiyım pi kara mi haii mi sasaeyım inkam nwırki nınkiniyım pi kara mi ingugu haii.

23 Mi kira umırım miıyanau haigi karamae dimusi nwokin mi kara swoki itkıswo wa piniı haini, yaeya umır nhirım simiir warar.

24 Mi siya kamım siir kingiın nokwowım simiirin hinına boınki, kima wara umır paeyar haso sowiir hai, iki inkamın umır paeyarım kam nwırkakın siir hauugi.

25 Mi sima siir boınki, biıyan inkam, siya umır paeyarım kam nwıra biıdı haiyın.

26 Mi siya ina boının, kara kımıir boınki, yipiki inkamkın digworaekwo whiekak nonkwowım mi miı miıyik mırııyım kara simiirin digworaekwo nhirım wi idwowa swoki inkin hauugi. Yipiki inkamkın digworaekwo hoıngak karamae nwowın mi miı miıyik mırıi karamae nwowın mi mhoııya siya wi nınga nınga nwowi, digworaekwowım wi karar swoki hai.

27 Mi yipiki iikamım sima io kariir nwowiyım, sima pi boriisopi, kara simiir mi kigrıraowan inkam komii nwowım, kima simiirin tiriir wıkuı nani mi simiirin kariir whwonkam ida disomaoki. Iriıg.

Jısis siya Jerusalem hırıirin inkam komii nu kigrıraowiyın siir hırıınan napnınopkai namkın

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jo 12:12-19)

28 Mi Jısis siya simiir yai aiir nowarkii boın digiyın mi siya biıyar yapnamkwokin, siıııın om komii Jerusalem hırıir namiyın siir.

29 Mi siya om Betfasi om Betani, mhiı whırın sima dapiyın Oliv siir kingiın nwowamın mi siya biıyın inkam nwıso siir kigna mırııyo sowiir yikropki.

³⁰ Mi siya sowiir boinmauugi, kowa iki omin hapi nwowin siirin dam mi kowa pi donki haom irin siir kigi, sima bidi yeyok okwowin pae aka. Mi siirin inkam nwirkin bi nidwokin. Mi kowa pi siir whakainani.

³¹ Mi inkam nwirin siya kowiirin hinina srii, kowa wara donkiyin dimusi hak hai nami? Mi kowa hinina dowarkii boin, Biyan Inkam Komiiyin siya miigakin siirin.

³² Mi Jisis siya sowiirin ina yikropkiyin mi sowa ha namo mi sowa ti digworaekwo whiekakim siya boinkiyin simiirar ini kigi.

³³ Mi sowa weyinsopin ti donki haomin siir nyeyokin siir houwhroko mi siir adin siya sowiir srii, kowa wari donki haomin siirin whisarii dimusi haki, ha?

³⁴ Mi sowa ina boino, Biyan Inkam Komii siya siirin miigakin.

³⁵ Mi sowa donki haomin ina hainaniyin Jisis siirin. Mi simiir yuisim donki siir idwo yitimwanu. Mi sima Jisis siirin siir idwo yokmwini idwo.

³⁶ Mi siya donki siir idwo ha nidwo namin mi iikamim simiir yuisim ini siyiu iirar puai winim.

³⁷ Mi siya mhu Oliv siir haiburgigin mi ina yuunamin mi siyiuin om komii Jerusalem siirin namiyin, siir kingiin nwoniyim mi iikam isid komiiyin siir kigna miriyyim sima ina maigimaiga bwakai namim. Sima min swoki aingwokikim, kiriepai kiriepaiyim biya sima kigim mi sima ha kauwok-nanaekiyim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim.

³⁸ Mi sima ina kauwokiyyim, Adi Komii kira ti inkam komii nu kigiraowiyin Biyan Inkam Komiiyin siir inigi natin siir whinkinsis haiginiu! Iikamim ninomor kouanim sima Adi Komii siiramini wi wadeyar nwowi mi wi mhi hiinsima nwowi. Krima Adi Komii krimiir Wanin ninomor kouanin siamar daingwo iski siir inig hainanim.

³⁹ Mi Farisi kam nhirim sima ti iikam isid komiiyin saika nankin okim mi sima Jisis siir boinki, nowamwarkaiyuan inkam, kira io kamim kiriir kigna miriyyim simiir dwoki sima yai tanki!

⁴⁰ Mi siya ina yowarkii boinin, kara kimiir boinki mi yai mikrim nwowi mi wi siya imar kauwok boinki, kariir inig hainanam. Iriig.

Jisis siya om komii Jerusalem siirsi nougin

⁴¹ Mi Jisis siya om komii Jerusalem kingiin nwowamin mi siya om komii iir kigin mi siya ini siirsiyar youwin.

⁴² Mi siya boin mi ta ii aiirin kira hinina ninoknankini, siyiuin hiinsima kiriir nwowaiginiuwiyin, yo wi wadeyar mi owi mi tariinanin ti diminim aowa aowa nwowim, kira simiir bi kigim. Mi kima wi miyyik nwo rani.

⁴³ Kira wakaeki! Mhoiyya ii kwira nimbiamyami mi sima wi io kiriir nwowi mi sima ieyin wi whira nopi yai kinaka ninuiyim. Mi kiriirin hinda tinda wi simar kaeyokwai irkaki.

⁴⁴ Mi sima wi kiriir nonkwobumbu nankini mi iikamim ta hiir aiir kinaka nwowim simiir warar. Mi sima siiyam wi siiya nhirni idwo kigninkingik rani. Niingaka. Dimusi rani, kira iyya Adi Komii siya kiriir nanmaiwarkainanaei sair bi naingwokin. Iriig.

Jisis siya iikamim omaka Adi Komii siira sair sair ninwowna haiyim simiir nhinikropkikim

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jo 2:13-22)

⁴⁵ Mi Jisis siya omaka Adi Komii siira sair sair napnropkai namini mi siya iikamim umir mi ta omaka aiir miriyyim simiirin ina yikrirop atkigigiyim.

⁴⁶ Mi siya simiir swoki boinki, Yokwo Komii saeya hiniina boinka, kariir omaka Adi Komii siirim kwisboinan omakaka. Kima sairin haiyan kamim simiir omakanan diriraerarkim.

⁴⁷ Mi inokninokin siya iikamim simiirin omaka Adi Komii siira sairar nowomwarkaiyiwwikin. Mi prismi yaowae adim mi siyiu komii ninoknininiyim mi iikamim simiir biyan kam ikim, sima Jisis siir nisomaoni siyiuim noksirkim.

⁴⁸ Mi iikam whiekakim sima Jisis siir yai wakaeyamar naingwokripkaii mi kamim simiir bi nwoyiyim siir nisomaoni siyiuim asi noksirgugugim. Iriig.

20

Sima Jisis siir srigim siirin inigak nhanga nwowaiginiugin (Mt 21:23-27; Mk 11:27-33)

¹ Mi igwira Jisis siya omaka Adi Komii siira, iikamim simiirin yai sair hir boinmimaugin mi yaiwin miyika sair warar mi inkim iisiisiimauugin. Mi prismi biyan inkamim mi kamim siyiu komii ninoknininiyim mi kamim bi nwowi ikim. Sima siirim nitkim.

² Mi sima siir boinki, kira krimiir boinmauugi, kira inig komii papi haigin kira ta miya sair miriyyin?

³ Mi siya simiirin hiniina yowarkii boinki mi an kara iriipi hiriinan yai kwira kimiir sriiyim tiri. Kima kariir boinmauugi,

⁴ ta baptaisa Jon siya hauuwa ya Adi Komii siirga, iyie? Inkamniyar diminka?

⁵ Mi sima ini sima sima yomboin amboinim mi krima hiniina boini siya Adi Komii siir hiranka nitkin. Mi yio siya wi hiniina kwaboini, kima Jon siirim naingwo tibmii karamae dimusi nwokim, ha?

⁶ Mi krima ha boini, yio inkamniyar diminkin mi iikam whiekakim sima wi siyani krimiir kaiyimiki whisarii rani, sima hiniina naingwo tibmiiikini Jon siya profetkin.

⁷ Mi sima Jisis siir yai aiir asi nowarkii boinkim, krima ninokninin tani, Jon siirin nhanga nimbingin.

⁸ Mi siya simiir boinki mi ankara iriipa hiriinan kara kimiirin pi hiniina mi boinmauu rani. Kara ta miya sair miriyyin ti hiniin inig komiyyin nhanga hauugin. Iriig.

Inkam biyeyim numir waina sair kigiraowiyim simiir boiniyo yaiga (Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹ Jisis siya ta boiniyo yaia iikamim simiir boinka. Inkam nwirin wain ninkinkin numir. Mi ta wain numira kam nhirim simiir in yonkwo sima umir mi sair miriyyim. Mi siyarin om whirin aru nwowin ii haruwa bi nini owoukin siirin.

¹⁰ Mi iya numir waina sair nngugu haiyana mi siya whisarii mi primiriyyan inkam nwirin siir yikropki, ti kamim numir waina sair miriyyim simiirin. Siya minam naingwokin ta numira sair nae nhirim siir hauuwim. Mi kamim sima ta numir aiir miriyyim sima ti whisarii mi primiriyyan inkamin siir yipimparki. Mi siirin ini nanga nanga swoki ikropkiyin.

¹¹ Mi siya miyan inkam nwirin ina swoki ikropkiyin simiirin. Mi siirin iriipi hiriinan ina mi tirbumbu haiginiugiyin mi sima siirin ini nanga mi ikropkiyin.

¹² Mi siya miyan inkamin nwoimaka ina mi ikropkiyin. Mi sima siir tirbumbu haiginiugi mi siirin yaba hiriir yikrirop apniki.

13 Mi numiran adin siya boin, kara wi paniina tiri? Kara wi kariir yinisim yinkamiyinin kara naingwokwonanaeyin wi siirar nikropki mi siima wi siir yaiyar nwoki wakaeyoknaei.

14 Mi ti kamim ta numir aiir miriyyim siima kigwin siir yinisimin namin. Mi siima hiniina boin, ti yinisimin siya numiran adin siir yinisimkin. Humbae, krima siir nisomaowi mi ta numira saiirin wi krimar nwoki onkwowim.

15 Siima siirin numira saiir hiranki kinaniyamin mi siirin numwo hir yisom itkingik. Mi Jisis siya simiir sriigi mi ta numira saiir adin siya simiirin wi paniina tiri, ha?

16 Mi siya wa niti, ti kamim ta numir aiir miriyyim wi siya nisomsom aokaowi. Mi siya ta numir waina kam nhirmi hauugi. Mi ti ikkamim siima hiriinan wakaeyim mi siima ina boinin, siya hiriinan kipi tirmimin.

17 Jisis siya simiir kaokiyin mi ina sriigiyin, ta yaiya Yokwo Komii saiir nwowim saiir yaimwoka yaimwowa paniina boinka?

Ti yinpaeyin omaka miriyyan kamim siima nitkaigiyin tariinanin siya ini baiyan yinin omaka kougou nwowin siir hiriinan yimbiamin.

18 Iikamim siima ti yinpaeyin siir idwo nikii, wi hindara niki ikrimkrip iuguguski. Mi ti yinpaeyin siya inkam nwirni idwo nikii mi siya wi ti inkam iir nisimsiin iuguski mi wi dimin sisimnan namwo iuwu, Jisis siya hiniina boinkin.

Umir hauuni siyugun.

(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

19 Mi kamim siyu komii ninoknankiniyyim mi prismi baiyan inkam ikim siima ina ninoknankininim Jisis siya ta boiniyio yaiya simiirar boini. Mi ta ii aiirarin siima ina nhiingiyim siir nonkwowam mi ini ikkam imiirsi yididim. Iriig.

20 Mi siima siirimin ina kaowim. Mi siima kam nhirim simiirin umir saingi mi ina yikropkiyyim siir kanau kigam. Mi ti kamim siima inkam miyyiknan niksisaenamkin, siima siirin kinankiugim. Siya pi yai biyie kwir boini mi siima siirin wi inkam komiyyin nu kigiraowiyyin wi siir in hauuwi siya hidam mi siir wi hik kimpipisu siya hauuwi.

21 Mi ti kamim kanau kaowim siima Jisis siirin hiniina boinki, inkamin dimin taeminim sim nowamwarkaiyyuwuyim krima bidi yinoknankininim, kiriir yaiya saeya ini wadeyar ywowa, kira iikamim simiirin yai miyyik imiirar sibgu boinmamauwuwikin. Kira kamim inigakim simiirsi bi nididikin. Nangaka. Kira Adi Komii siir siyuum mi siir yaimwokiyaimwowim, iikamim simiirin saiirar boinmamaaukin.

22 Kira paniina naingwowi? Krima umirim takisa inkam komii Sisa om komii Rom kigiraowiyyin siir hauu, aniya? Iyie? Nangaka?

23 Mi Jisis siya bidi yinoknankinin, ta siima siir kinankiua. Mi siya simiirin hiniina asi boinkin,

24 umir kwira kariir wiisiimauugi. Ta aknain inig manim ta umir aiir nwowim nhinirga? Mi siima boin, Sisa siirga.

25 Mi siya simiir boinki mi Sisa siir diminin yio kima om komii Rom siir kigiraowiyyin Sisa siirar hauu. Adi Komii krimiir Wanin siir dimininim yim kima Adi Komii siirar timi hauu.

26 Mi ta yaiya saiirin iikamim simiir whwonkama ida wi swoki kinankiurani. Dimusi rani, siya yai biyie kwir bi boinkin mi siima ta yaiya saiir saiirar yaingwokwonanaeyim mi siima yai bi wakae boinkim. Iriig.

Sima Jisis siirin iikamim naonamiyyim mi ha swoki insiin idwowyim simiirin sriigim

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷ Mi kam nhirim Sadyusini isidin simiir hiranim sama Jisis siirim nitkim. Sadyusi sama hinina boinikim: Inkamin naonamiyim bi swoki insiin idwovikim.

²⁸ Mi sama siir sriigi, inkamin dimin taemin nowomwarkaiyuwiyin Moses siir yai kwira biya krimiirimin hinina winboinkika mi inkam nwirin wig nonkwonaei mi siya yiniekek bi nwokin mi ha naonami mi ti inkamin siir wiga wi siir nomousim ieyar swoki haii. Mi siya wi siir yaowaeyin siir yinisim iimir nwoki iyowim.

²⁹ Mi iwinyaowim iriyyar nwise nwowi. Mi yaowaeyin wig siya yonkwona mi siya ini yinisim karamaeyar yaonamin.

³⁰ Mi nwisaka siya swoki onkwona ta wig aiirin.

³¹ Mi mhoiyya nwoimaka iriipi hiriinana mi tir. Mi ti iwinyaowim ta wig aiir nonkwonam sama ini yinie niyio karamaeyar yaokaowim.

³² Mi mhoiyya ta wiga iriipa hiriinan ina mi aonama.

³³ Mi iyya inkamin naonamiyim sama nnsiin idwowi, ta wiga saeya wi nhiniir wig nwowi, ti iwinyao iriyyar nwise sair nonkwonam sama?

³⁴ Mi siya simiir yai aka hinina yowarki boinki mi tariinanin ti nu iirin wigkamim wa napninkwonaei.

³⁵ Mi iikamim naokaowim sama ha swoki insiin idwowi mi omwai waiyai mhoiyya sama wi wigkam ninap nonkwonani siyugak nwo rani.

³⁶ Mi sama wi nao rani. Sama wi Adi Komii siir paekwosimim simiir hiriinan nwowi. Adi Komii siyar hidnnsiin idwokin ie hirankin. Mi sama wi siir yinisim asi nwowi.

³⁷ Moses siya krimiirin bidiyar sibgu boinmauwim, iikamim ie anki swoki nnsiin idwoviyim simiirin. Yokwo Komii saeya ti paekikopim, paeya niutingi karamae nwowi saeya niunamin simiirin hinina boinka, Biyan Inkam Komiiyin siya Ebrahim siir Adi Komiiyin mi Aisak, Jekop sowiir Adi Komii waragin.

³⁸ Mi iriipi hiriinan kamim naowim, Adi Komiiyin simiir Adi Komii rani. Niingaka. Ti Adi Komiiyin kamim omwai waiyayokiyokiyim ieyankin nnsiin idwovim simiir Adi Komiiyin. Mi iikamim Adi Komii siya nimbinim mi omwai swoki waiyam mi sama inokinokin wi Adi Komii saikar nyoyokiyokikaeyami.

³⁹ Mi siya hiriinan boinin, kam nhirim siyu komii ninokninkiniyim, sama siir yai aka ina yowarki boinim, inkamin dimin taemin nowamwarkaiyuwiyin, kira yai wadieyar boinkin.

⁴⁰ Mi sama yai nhirim siir swoki sriiyamin ini yididim. Iriig.

Jisis siya Farisi simiir sriigin inkamin Adi Komii siya nikropkiyin Kraisin krimiir nanmaiwarkainanin siirim

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹ Mi Jisis siya simiir boinki mi sama hinina dimusi boinkim, kraisin Devidni yinisimkin, ha?

⁴² Mi yokwo Samim Devid siya hinina boinkin, kariir Biyan Inkam Komiiyin siya kariir Biyan Inkam Komii iirin hinina boinkin, kira kariir ina iniga sair didwo.

⁴³ Devid siya Kraisin siirin hinina boinkin, mhoiyya kara kariir sau omomin wi kariir aowa nokmwim owaiginiuwi.

⁴⁴ Devid siya siirin Biyan Inkam Komii dapikin. Mi siya siir yinisim dimusi swoki kwokiukin mi Farisi kamim sama hinina sriigim, ha? Iriig.

Kamim siyu komii nowamwarkaiyuwiyim simiir siyugin
(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Mi iya iikam whiekakim sima hirar nwowim sima Jisis siir yaiya saiirar wakaekim. Mi siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki,

⁴⁶ kima ti kamim siyiu komii ninokninkiniyim simiirsi mintarao. Sima yiuis priei ara nii apamar naingwowikim. Mi sima minamar mi aingwowikim, iikam whiekakim sima simiirin maeyauwa iripa nwowiya saiir nokboinmamarim. Mi sima minamar mi aingwowikim iikam whiekakim simiir whwonkam ida omaka Adi Komii siir yai nidwokai wakaeya mi saiir biyan ipii imiir nidwokaiyim. Mi biyan ipiyya nae komii nidwokai aeyim saiir mi idwokaiyim.

⁴⁷ Mi sima wig igabaeyim simiirar mi iksisaeikim. Simiir omaka imiir nii kinimbimbir haiikim. Mi sima nhwo priei minam kwisboini iikamim simiir inig hainanim. Mi mhoyiya Jisis siya niti sima wi hik ti hiriinan dimin imiirsi haii. Iriig.

21

Wig igabaeya saeya umir Adi Komii siir hauuga (Mk 12:41-44)

¹ Jisis siya ha kaoyokiyokiyiyin mi siya kam umirakim sima umir miyya Adi Komii siir omaka saiira, saiir nitkaikaiyiuwi.

² Mi siya kig wig igabae paeprikaba mi saeya umirsim kwiso Adi Komii siir miyyanau hiriir haigigi.

³ Mi siya ina boinkiyin, kara kimiirin yaimwovar boinki, wig igabae paeprikaba saeya umir komii iirar haigigika mi saiir siyiuin saeya hauugiya umir ini ti iikam whiekak imiir haiburim.

⁴ Ti kara hiriinan dimusi boin tani. Mi ti iikamim sima umir whiekakakaigim mi sima haimiyyara hauugikim, diminin Adi Komii siir priihauunan. Mi ta wiga saeya umir karamae kinga. Mi saiir umir haimiisima ini simiirar hauuswokiym. Mi saeya nae sainan umir karamaeya ywokia. Iriig.

Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir boinkin wi sapi bimbirgi (Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵ Kam nhirim sima hinina boinkim Adi Komii siir omaka airin, ta omaka saeya omaka wadieka sima siya miyyikim simiir puuagim mi diminin Adi Komii siir priihauuwim simiir warar mi puuagim. Mi Jisis siya boin,

⁶ ti digworaekwowim tariinan kima kigim, iyya nimbiyami mi sima siya nhirin wi siya nhirni idwo kigninkin o rani. Mi sima wa nhimnhinki iuguguski mi simiirin wa nitkaigaiki. Iriig.

Jisis siya hik whiekakim nimbiyamanim simiir boinkin (Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷ Mi sima siir sriigi, inkam nowamwarkaiyuan inkam, ti diminin wi paka hinin iya sae nimbiyami? Mi wi piki hinin diminin siya nimbiyami biyin mi krima wa nwoki inokninkinim, ti diminin ini kingiina nwowim wi simbi nimbiyami, ha?

⁸ Mi Jisis siya ina boinin, kima mintarao, kimiirin wi sima niksisaeksi. Mi sima whiekakim sima wi kariir inig iir nini dapni mi sima wa boini, ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin, yio karargin! Mi sima wi hinina boini, iyya kingiin nwowa mi kima simiir mhosi kipi nam.

⁹ Mi mhoyiya kima wi hinina wakaei sauwa ini ninita mi yaiyya ini mi iniyya mi kima kakak kipi nwo. Ti hiriinan diminin biw mi sima nimbiyami mi kima iyya Jisis siya nitina wi asiima niki imbiyam tani. Niingaka.

¹⁰ Mi siya simiirin hinina boinki, nu whiran iikam isid whirin, wi nu whiran iikam isid whirin yaii sima nini. Mi inkam komii nwirin nu

kigriraowiyin siir isidin, wi inkam komii nwin iriipi nu mi kigriraowiyin wi yai siir isid inaka mi ninii.

11 Mi ti nu iirin nin komii komiiyim wa nimbiam. Mi maeyau nhirim mhi komii wa mi aowi mi naokao komii komiiyim wa mi imbiyami. Mi ninomor kou hirin wa nimbiam dimin kirieyim kimiir kwoin imiir kima inkam.

12 Mi ti digworaekwo whiekakim wi niki imbiyam tani mi sima kimiir nonkworimdinu diriraerak bumbuwu. Mi sima kimiirin wi omaka Adi Komii siira wi sair hir boinhiuriyu boini mi sima kimiirin wi maeyau biye huyokiyokaiya mi biye mriiya wi sair nikwwin apninopkaigi mi sima wi kariir inig iir nikwowaisiyim tiri, whisarii rani, kima kariir mi kigna mriigim mi kimiirin wi sima nikiunami, inkam komiiyim nu kigriraowiyin mi kamim omom omom kigriraowiyim simiiram.

13 Ti hiriinan iya saeya wi kimiir siyu miyik nwowi kariir yaiwin kibi aair boinmimauuwim.

14 Mi kima yaiya kima nowarki boinana simiir sairsi kipi naingwoyimiyok.

15 Mi yaiya kima boinana wi kara hauuwi mi ninokninkin aka. Omomim sima ta yaiya kara hauuwa wi saika nantamiryiyir tani.

16 Kimiir yopii ad mi nomousisim nomiiyau mi kimiir iripa o nhieyim kimiirin wi sima kinmau iti kimiir sau omomin simiirin. Kimiirin nhirim kinaka nwowim wi simar nisomaowi.

17 Iikam whiekakim simiir kwoinin haughauga wi dimusi whiyie rani kimiiram, kima kariiram naingwo tibmiigim.

18 Mi kima kariiram naingwo tibmiikini mi kariir mi aair sibgu onkworinu mrii mi kima wi swoki kigugu rani. Nningaka.

19 Kima kirieyar sibgu o mi kima kimiir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wa swoki haiyim. Iriig.

*Jisis siya om komii Jerusalem siir boinkin wi sipi nidwomaii
(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)*

20 Mi mhoiia kima ha kigi sauan omomin ini om komii Jerusalem siir namwokwoyokainiyim mi kima ha dinokninkin, iya ti om komii iir nidwomwaiyana ini kingiin nwowa.

21 Mi taka iya nu Judia hiran iikamim sima wi mhiu iir nidamami. Mi iikamim hir nwowim sima ti om komii siir halburgik mi maeyau kwira dam. Mi iikamim om komii siir yaba nwowim, sima siir hiriir kipi swoki am.

22 Dimusi rani, taka iya ya saeya Adi Komii siya swoki tirbuwana iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim simiir dimin biye whiekakim simiirsi mi yai whiekakim Yokwo Komii sair hir nwowim wa nimbiamkini.

23 Mi naingwoyimiyok komiiga wigim yinpiugak nwowim mi wigim yinisim mwii haigiyu imiiaeyim ta iya sairin! Hik komiia wi ti nu iir nimbiam mi Adi Komii kimiir Wanin siir kwoinin haughauga whiyieya wi ti iikam isidin siir naeyiskaiyuwi.

24 Mi simiirin wi kamku ieyar niuguguski. Mi simiirin wi simiir sauan omom ieyar ninkinikou hainami mi simiirin nu whiran isidin simiir bopwoniya nini hauugigi. Mi iikamim naingwo tibmi karamaeyim simiir iga om komii Jerusalem siir namkwoni mi ti iikam isidin sima wi hiriir digi mi om komii Jerusalem wi simiir iniga nwowi mi wi simiir iya Adi Komii siya nimbina simiiram wi sairar digi. Iriig.

*Yaowae Adin ninomor kouanin siya nitni ii aeya
(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)*

²⁵ Diminpai diminpai wa nimbiyami bie bwan nauun simiirin. Mi nu tirin iikam isid whiekakim simiir kwoinin wa noki, hinin komiia bipibipiyakina whi komii Solwara hir sairsi.

²⁶ Mi iikam whiekakim simiir kwoinin wa naingwowi. Aei! Dimu dimin biyiekin krimiir nimbiyamin mi simiir kwoinin wa noki mi nhwo wa mi aowabrombrokainami. Dimusi rani, dimin komii komiyyim ninomor kouanin wi ninanar nitki.

²⁷ Takana saeya nimbiyami iya mi wi sima kigwini kara Yaowae Adin ninomor kouanin ini waumirsim kwira saika ninkin itin, siya kirie komigakin. Mi dimin komiyyin paenan niyuaeiyin wi saika ninkin iti.

²⁸ Mi mhoyia ti dimin hiriinanin sima nimbiam bwakali mi ta iya kima wa dokwo. Mi kimiir mwowim wa kininsiina kaoki. Dimusi rani, iya Adi Komii siya kimiir nanmaiwarkainana saeya kingiin bidi yamwoniya. Iriig.

*Whrou siya ii nusiimauuwikin
(Mt 24:32-35; Mk 13:28-31)*

²⁹ Mi Jisis siya boinyio yai kwira simiir boinki. Siya ina boinin, kima whrou siir kigi mi pae nhirim simiir warar.

³⁰ Mi kima hinina kigi auwim ini nisabim whrou wokam, kima ha dinokninkin op komiigi niuni iya ini kingiin nwowa.

³¹ Mi iriipi hiriinan kima ti digworaekwo whiekakim nimbiamim simiir kigi mi kima wa dinokninkinki, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini kingiin nwowa.

³² Kara kimiirin yaimwomar boinkini, iikam whiekakim ta ii aiir niki owim sima wi niki ao rani mi ti dimin whiekakim sima wa nimbiam.

³³ Nu ninomoro yo wa digi mi kariir yaiya wi wara dig rani. Nangaka. Iriig.

Mi kamim siir kigna miriyyim sima mintarao

³⁴ Mi kima, kimasiyar mintarao inokininokin kima nae naeyarimar kipi naingwo, kima opa kwiyae whaowaeiya sair kipi kwiyae. Mi kima dimin taeminim piu aiir nwoaiginuwiyyim wadie, simiiram kipi naingwo. Mi siyiu hiriinanin kimiirin wi siya nikwowaisii, kara Yaowae Adin ninomor kouanin natin kariir iya saeya wi kimiirar nimbini, sauin wraisu namituwiyin siir hiriinan.

³⁵ Iya kara swoki iti, ta iya iikam whiekakim mi nu haimitihamiyyim hinda tinda nwowim wi simiir nimbiam.

³⁶ Inokininokin kima hindara waikao. Mi inokininokin kima nhwo Adi Komii siirimar kwisboinanae, siya kirie kimiir hauuwim. Mi ti diminin siya nimbiam mi kima wi wadieyar nwoki mi kima wi Yaowae Adin ninomor kouanin wi siir whwonkam ida nokwowi.

³⁷ Mi inokininokin Jisis siya iikamim simiirin Adi Komii siir omaka sair hir nowamwarkaiyugin. Mi niyaka siya pi mhu whirin sima dapiyin Oliv pi siir nini whwonkaowi.

³⁸ Mi iikam whiekakim sima imuma nhingiyakwokikim Jisis siir yaiya sair wakaeyim Adi Komii siir omaka sair hir. Iriig.

22

Prismi biyan kamim mi kamim siyiu komii ninoknikini ikim, sima Jisis siir nimprio hainam tirkim.

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jo 11:45-53)

¹ Mi iya wou nikwo aeya dimin whirki kimbu karamae nwowiya bretin yis karamaeyin siira, sima sairin Pasova dapikim saeya wi sapi nimbiam.

² Mi prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkiniyim, sima Jisis siir nisomaoni siyuam hansirkim. Mi sima ini ikam imiirsi yididim. Mi sima ina boinim, krima Jisis siirin wi panina nisomaowi?

Judas siya Jisis siirin bidi yimbini bi nwowi kamim simiir napwouwm.
(Mt 26:14-16; Mk 14:10-11)

³ Mi Setan siya Judas Iskariot, sima dapiyin, siir kwoin iir hurworwokaigin. Mi siya ti kam iuur nwiso Jisis siir kigna miriiyim simiir nwirkin.

⁴ Mi Judas siya prismi yaowae adim mi kamim Adi Komii siir omakaim simiir kigriraowiyim, simaka ini boiniu. Siya hiriinan minam tirkin, Jisis siir nisomaoni siyuin siirim hansirkin simiir in hauuim.

⁵ Mi sima ini maigimaiga ywokiyim. Mi sima ina kitibmii boinim umir siir hauuim.

⁶ Mi Judas siya simiir yai aiirin ini wadieya ywokiyin. Mi siya ina hansirin Jisis siirin simiir kinmauu itim. Mi siya minam naingwokin ikamim sima ti diminin siir kipi ninokninkin. Jisis siir kinmauu iti. Iriig.

Inkam nwiso Jisis siir kigna miriyo yaewouwa saiir naeyim sowa ini diriraerarkwokin
(Mt 26:17-25; Mk 14:12-21; Jo 13:21-30)

⁷ Iya wou nikwoaeiya, dimin whirki kimbu karamae nwoyiya, bretin yis karamaeyin ina yimbiyama. Mi ta iya sima sibsib yinisim iirin wi saiir nisomaowi, ta Pasova nae komiia saiir naeyam.

⁸ Mi Jisis siya Pita, Jon, sowiir yikropki mi siya sowiirin, ina boinimauugiyin, kowa dam, krimiir naeyim wou nikwo aeiyim, pasova, pi kowa tini diriraerarkwokin, krima naeyam.

⁹ Mi siirin ina yowarki boinkiyin, kira panina naingwowi, krira pi papi diriraerar haigin kwokini?

¹⁰ Mi siya sowiirin ina boinimauugiyin, wakae! Kowa pi om komiia hiriir napninopkainami mi inkam nwirin op twokak haiyapni, siya kowiirin pi siyu hir napyiskaiwini mi kowa pi siir mhoiyar dam. Mi omaka siya mi apninopkainami, wo kowa pi saiir warar timi apninopkainam.

¹¹ Mi kowa pi ta omaka saiir adin siir tini boiniu, inkamin dimin taemin nowomwarkaiyuwiyin, siya hinina boinkikin, siir maeyaua huyokiyokaiya, nae diriraerarana ini papi nwowa? Kara mi kariir mi kigna miriiyim kamim, krima nidwokai aeyam, ta Pasova aiir.

¹² Kowiirin wi siya nisiimauuwi, maeyau komiia huyokiyokaiya koua nwowa pi saiir nisiimauuwi. Ta maeyaua hi mi ipii digworaekwo whiekakim nae min kowa diriraeraranim ini hirar nwokwokinim.

¹³ Mi sowa ha namo mi sowar kig, digworaekwo whiekakim, Jisis siyar boinkiyim hirar nwowi. Mi sowa yaewouni naeyim Pasova ina ini diriraerariwo. Iriig.

Jisis siya bret mi op wain opa siir kigna miriyo simiir hauugin
(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Ko 11:23-25)

¹⁴ Mi iya ha nimbiyama Jisis siya, siir aposel kamim simaka yidwokai hiya saiir.

¹⁵ Mi siya simiirin ina boinin, kara kimaka ta yaewou komiia Pasova, saiirara gwomamair aenami. Kara wi kapi naowi.

¹⁶ Kara kimiirin yaimwolar boinkii, kara ta yaewou komiia Pasova kara wi yaeya yaewou swoki ikwonikripna rani. Wi iya Adi Komii siya, siir ikkam whiekakim simiir kigirkakana, wi saiir nadigiui.

17 Mi Jisis siya mobisimín op wainkakín ira hai mi siya nhwo Adi Komii krimiir Wanín siiram ha kwisboínkiyín mi siya ina boín wadiekíyín, Adi Komii siirín mi mhóiyi siya ina boín, ha, ti hai, kima kimar ti onkwokwo kwíyaeyam.

18 Kara kimiirín pí híniina boínkii, kara pí ta wain opa tariinanana pí saíir kwíyae rani. Níngaka. Wí íiya Adi Komii siya siir iikam whiekakím simiir kígríkkakana wí saíirar nadígíuwí.

19 Mi Jisis siya bretín ina mi haiyín mi siya ina mi kwisboínkiyín, Adi Komii siiram mi siirín ina boín wadiekíyín. Mi siya simiirín ha nínoop hauuwín mi ina boínkiyín, tariígina ya kariir kíp aeya, kara kimiirín minam hauugin, kimiir kírie haigíníuwam. Mi kima híriinan tíri mi wí kariiram nwoki aingwokíyím.

20 Mi sima ha nae digíyím mi siya op mobín iriipi híriinana swokí tír. Mi siya simiir boínki, tíki mobín op wainkakín, ya kariir nhie aeya, ya nimbín wín aeya. Kara kimiir whínkínsiis haigíníuwam naingwokín.

21 Kima kaoki! Inkamín wir kariir napwouwanín, ini kanaka warar nínkín idwokíyín ta híi aírín.

22 Yaowae Adín nínomor kouanín wí sípi naowí, Adi Komii siya nimbina wí saíir híriinanar tíri. Mi kara mínsi naingwoyímíyoki, tí inkamín wir kariir napwouwín, siirín wí hindara nonkwobumbunínkín íuguskíi.

23 Mi siya híriinan boínkiyín mi kamím siir kígna míriiyím, sima ini sima, símar yínsrii ansriiyím, tí híriinan síyíuín siirín wí nhínga díriiraerari? íriig.

Jisis siir kígna míriiyím sima yai minam nínkínwaomwarki boínkím yípikín bíyan inkamín

24 Kamím siir kígna míriiyím sima yai kwíra saíir nínkínwaomwarki boínkím. Síma boín, krimiir bíi nwowan inkamín yípikín, ha?

25 Mi Jisis siya simiir boín, nu kígríraowiyím inkamím yím iníg komíigak bídi yowím, iikamím simiir kígríraowamín. Mi sima ha naingwowi iikamím simiirín nomíiyau dapím.

26 Kima, kima kima híriinan kípi tír. Níngaka. Inkamín kimiir bíi nwowan tíri, siya inkamín i ídao nwowíyín siir híriinan dwo. Mi kimiir bíyan inkamín siya míyan inkamnan dwo.

27 Yípikín bíyanín, ha? Mi tari tí inkamín hindara práiyídwo aeyín siya, iyé? Sí rani mi tari inkamín nae díriiraerariyín mi tari siya, aníya? Kímiir kwóiním ha naingwowi síyáirgí níuwí, aníya? Níngaka. Yío inkamín nae naeyín, siya. Mi an kara tí kímakar mi ídwokai aeyín, ini iriipi míyan inkamar mi owín, kimiir kínsiis haigíníuwam.

28 Íiya dímin taemíním, kariir kínanankíuwím, wím kima kanakar nwokím. Kima kariir bíi haiburgím, kima ini kanakar yítínakíukrípkaiyím.

29 Mi íiya Adi Komii siya dígworaekwo whiekakím, simiir kígríkkakana ya kariir bídi hauugiya. Mi iriipi híriinan kara kimiir bídi mi hauugiyaín.

30 Mi kariir íiya dígworaekwo whiekakím simiir kígríkkakana kima wí kanakar nídwo ae kwíyaei, kariir híi aírírarar. Mi kima wí ípiíya, inkam komíiyím nu kígríraowiyím simiira wí saíir nídwokaii. Mi kima wí Ísrel simiir ísid íuur whiso wí simiir yai hídan inkam nwowí. íriig.

*Pita siya dígíumíi Jisis siir haimríiyugin
(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jo 13:36-38)*

31 Mi Jisis siya Saimon Pita siir boínki, saimon, saimon! Wakae! Adi Komii siya wadie bídi yokíyín Setan siirín, kimiir kínanankíuwam. Mi siya kimiirín wí wídím sím níniínbrombropíyím, wí híriinan níniínbrombropí, wítnídím yím sima mi kasím yím sima.

³² Mi kara nhwo Adi Komii siiram bidi kwisboinin kiriiramın. Mi kiriir naingwo tibmiiya wi digi rani. Mi mhoyiya kiriir kwoinin kisina haigii mi wi kariirim nwoki itim. Mi kira wi kiriir nomiiyauim. Simiir nwoki whindiriraerim.

³³ Mi Pita siya siir boinki, Biyyan Inkam Komii, kara maeyaua huyokiyokaiya kinaka nikin hugripkikikaiyim nidid rani mi kara wi kinakar mi aowi.

³⁴ Mi Jisis siya ina boinkiyin, Pita, kara kiriirin pi hinina boinkii, panao niyaka iuumin pi nik karama niki owi mi kira kariir inig iirin, idip idipin wi kwoima misisaei, hinin, kara Jisis siir bi ninokninkin. Iriig.

Umir miya mi nib mi kamku ikin simiir yaiga

³⁵ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiir srii, biyya kara nikropkiya kimiir mi kima umir miya mi nib min, kamku min bidi hainamim, aniya? Mi yim sima ina boinim. Niingaka, niingakiinga.

³⁶ Mi mhoyiya Jisis siya simiirin hinina boinki mi tariinanin inkamin umir miya mi nib minkaki nuwi, yim simiir warar timi inkin hainam. Mi inkamin kamku karamki nuwi, yo wi siir yuis ailar timi hainam, inkam nharim sim sainim mi yo siya, wi siir kamku iir nwoki sainim.

³⁷ Dimusi rani, Yokwo Komii saeya hinina boinkika, sima siirin wi iki inkam biyeyim wi simiir in hauugii. Kara kimiirin pi hinina boini, tiki diminin kariirin wa nimbiyami. Kaimwoka, tiki yaiyim Yokwo Komii saeya boinkiyim, tariinanin tisi bidi yimbiniyim.

³⁸ Mi kamim siir kigna miriiyim sima boin, inkamin nowom-warkaiyuwiyin, kira kigii! Krima kamkuwo whisa nwowi, tirin. Mi siya simiir boinki, hindara daingwo owougi, kima kariir yai aiar ninokninkin tani. Iriig.

Jisis siya nhwo mhu Oliv hir kwisboinkin (Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Mi Jisis siya ha namın mi siya mhu Oliv hiriir yam, nugak siya niki tiryakwokin sair hiriinan. Mi kamim siir kigna miriiyim sima siir mhoyiyar yam.

⁴⁰ Mi siya ha nimbiyamin ta maeyau aiar mi siya simiir boin, wim kima nhwo tir kwisboin, Adi Komii siiramın. Mi ti diminin wi kimiiram pi kinankiuwisi.

⁴¹ Mi siya simiirin ha haiburgigin mi yo siya arurig sa ini owiu. Siya Inkamki kabitkiya mi arurig ha namikaiyuwiya sair hiriinan. Mi siya Adi Komii siiramın ogmwo hir ini huiu, nhwo siiram kwisboinim.

⁴² Mi siya ina boinkiyin, Adi Komii, diminin kira tirimar naingowoi, ti dimin biyeyim, ti kariir nipiyaokiiyim, simiir swoki haiyam tiri, yo kiriirar kwoinkin. Kira kariir kwoin iir kipi nwo. Niingaki, niingakiinga. Kira kiriir kwoin iilar dwo.

⁴³ Mi Adi Komii siir paekwosimin ha nitin siiram, siya yauni kinsis haiginiuni.

⁴⁴ Jisis siya hik prasae bi haigin mi siya nhwo ina kwisboinin. Mi siir pua bidu ini wara yanka nitikiya. Mi ta biduwa ini nhienan nua hiriir yaokiinainama.

⁴⁵ Mi siya nhwo ha kwisboin digiyin mi siya ina swoki insiin apnamın kamim siir kigna miriiyim simiiram. Mi siyar kigam sima nhwo hirar whini. Ta hika ini komii yowa mi sima nhwo asi whinamkim.

⁴⁶ Mi siya simiir boin, kima nhwo dimuam grinkin whini, ha? Kima dinsin idwoki mi nhwo kwisboin yi miyik rani, Setan siya kimiiram kinankiuim. Iriig.

Judas siya Jisis siir sau omomin siir #n hauugii
(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jo 18:3-11)

47 Mi Jisis siya ha niki boinaiyin mi iikam isid komiiyin ina yitin siirim. Mi inkamin sima dapiyin Judas, ti kam iuur nwisio Jisis siir kigna mriiyim simiir nwirkin. Simiir biyin siya nwonanikin. Siya siir kingiin minam namkin siir nankabmamair boinim. Yio simiir ad wanmi siyugun.

48 Mi Jisis siya siir boinki, Judas, kira Yaowae Adin ninomor kouanki natin siir dimusi napirimdani mi ti hiriinan siyu kira siirin wi sau omomin siir #n asi hauugii, aniya?

49 Mi kamim Jisis siir kigna mriiyim sima ti diminin nimbiamin siir kigim mi sima ina boinim, Biyan Inkam Komii, kira hinina naingwowi, kima siirin kamkiuni ti hampimpit, aniya?

50 Mi simiir nwirin, prismi biyan inkamin siir mi mriiyin inkamin, siir inigan wiina siya haingrip itkiigi.

51 Mi Jisis siya hiriinan kigiyin mi siya boin, ti hiriinan siyuin kira ti itkiigi. Mi Jisis siir #na siir win aair ha nonkwokiyin mi ini wadieyar swoki okiya.

52 Mi mhoiia Jisis siya prismi yaowae adin mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saair bi nwooyim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim, kima siir nonkworinuwam nitkim, kima wara kamkiu dan minim hainaniyim, pi hiiyan inkamin saika nintiowi, aniya?

53 Inokinokin, kara kimakar nwokin Adi Komii siir inig hainaniya omaka saair mi kima kariirin, hir bi nonkwokim. Mi ta kimiir ii aeya Setan siya kariir nikwowsiyyana. Iriig.

Pita siya boin kara Jisis siir bi ninokninkinkin
(Mt 26:57-58,69-75; Mk 14:53-54,66-72; Jo 18:12-18,25-27)

54 Mi siya ha boin digiyin mi sima siirin ina yonkworimdinu inkikwona apnamin. Mi sima siirin prismi yaowae adin siir omaka hiriir hainam. Mi Pita siya simiir mhoiyyar yapiraowam.

55 Mi sima paeya hira omaka aair huyokiyokaiya saair yainau hir yamgin oni. Mi Pita siya ini simaka warar mini oniyuwin.

56 Mi miyan wig ira saeya Pita siir kiga, siya pae hir nwoniyin mi saeya boin, ti inkamin Jisis saikar nwokin.

57 Mi Pita siya ina boinin. Nningaka. Wig! Kara Jisis siir bi ninokninkinkin.

58 Mi mhoiia inkam nwirin ina swoki boiniyin, ni kira ti isidin siir inkam nwirkin. Mi Pita siya ina boinkiyin, nhinga boinkin! Ankara wara rani.

59 Mi mhoiia bi kwamhiimhiugin, inkam nwirin, ha swoki kwitin, igao yai siya ini boini, kaimwokinga, ti inkamin siir inkam nwir ieyairgin. Mi siya nu Galili hiran inkamkin.

60 Mi Pita siya ina boinkiyin, nhinga boinkin! Nningaka. Kara wara diminin kira boinin siir bi ninokninkinkin. Mi siya hiriinanar niki boinin mi iuumin ina yikiyin.

61 Mi Biyan Inkam Komiiyin ini Pita siirar haiyug okwo kaokiyin. Mi Pita siya, ta yaiya biya Jisis siya niki boina siir, saair swoki aingwokiyin, tapa niyyaka, iuumin pi niki ik karam nwowi mi kira kariir inig iirin idip idipin wi kwoima misasaei, kara Jisis siir bi ninokninkinkin.

62 Mi Pita siya idowaiya ha napniyamin mi siir noua hir yani iyop bwae-maiyu. Iriig.

Sima Jisis siir yipimpar mi yaebu siir yiewaiyu
(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

63 Mi inkamin Jisis siir kigriraowin siya siir yigbumbu mi siirin ina mi ipimparin.

⁶⁴ Mi sima siir whwonkamın, yuisni kikogropikou. Mi siirin ina sriiyin, kira profet inkamnanki niuwi mi kira krimiir boinki, kiriirin nhinga tiowi, ha?

⁶⁵ Mi sima siirin yai bibiyie nhirim simiir warar yinkin igbumbu. Iriig.

*Sima Jisis siirin kaunselmiyam yikiunam
(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jo 18:19-24)*

⁶⁶ Mi mhoiyya bieyin ha nımbi idniyakwokin mi Isrelmi biyan inkam komii komiyyim mi prismi yaowae ad ikim mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim, sima iripar yamwoni kaunsel simiir omaka aiirarar. Mi sima Jisis siirin simiiram yikiunam.

⁶⁷ Mi sima boin, kira krimiir boinki, kira Kraiskin, iyie? Kira Krai rani, aniya? Mi siya simiir boinki, kara kimiirin pi hinina boinkii, pi kara kimiir mi boini mi wim kima pi kariir yai aiir mi aingwo tibmii rani. Niingaka.

⁶⁸ Mi kara, kimiiramın pi diminam srii mi wim kima pi kariir wakae boin tani.

⁶⁹ Mi tariinanın mi mhoiyya iriipi hiriinan, kara Yaowae Adin, ninomor kouanin, wi Adi Komiiyin, kirie komiikakin, siir iikam whiekakin, simiir kigirkakana wi siir ina iniga sair inigmiiya nidwowi.

⁷⁰ Mi sima boin, ana, kira Adi Komii siir yinisimkin? Ihi. Yio ina yowarkii boinin, wasi kimar bidi boinki iskiyin. Karargin.

⁷¹ Mi sima ina boinin, krıma yaeya yai kwiram dimusi swoki hansrani? Krıma whiekakarın, yayim siya boinkiyim bidi wakaekiyim. Iriig.

23

Sima Jisis siirin inkam komii Pailat siir whwonkam ida boin wokiyopnatkaikikim

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Jo 18:28-38)

¹ Sima Jisis siir yai wakae digiyim mi sima whiekakar nhanki mi Jisis siirin ina yikiunamin inkam komii Pailat Romanın siirin.

² Mi siirin haningın boinuriyiu bwakainam, inkam komii Pailat saika mi sima ina boinin, krıma ti inkamin siir bidi kigim siya Isrel krimiir isidim simiir siyiu imiir bidi haiprid haiginuwın. Mi krimiirin siya mi boinkin takis umirim inkam komiiyin om komii Romanın siir hauusiyin. Mi siya hinina mi boinkin mi Mesaia Kraisin karargin mi nu kigriraowan inkam komiiyin iriipi karargin.

³ Mi Pailat siya Jisis siir srii, kira Juda iikamim simiir nu kigriraowan inkam komiikın, aniya? Mi siya Pailat siir yai aiirin ina yowarkii boinin, kirar bidi boinki iskiyin.

⁴ Mi Pailat siya ha haiyug kaowın pris simiir biyan kamim mi iikam ikim simiir boinki, kara ti inkam iirin dimin whir bi hidiyiskaikın siya dimin whir bi tirbukın.

⁵ Mi sima ini komiyya kauwok boinkiyim mi siya ta yai aiirin siyar boinkin iikam whiekakin nu Judianim simiir boinmımauwın mi sima ina yanaakiyim. Mi siya ti hiriinan siyiuın nu Galili hiranki diriraerar yokiyokiniyin mi tisi tirar namwoniyin. Iriig.

Sima Jisis siirin inkam komii Herot siir whwonkam ida boinwokiyopnatkaikikim

⁶ Mi Pailat siya hiriinan yai aiir wakaekiyim mi siya simiirin ina sriigiyin mi ti inkamin siya nu Galili hiran inkamkin, aniya? Mi sima ina boinin ihi siya nu Galiliyan inkamkin.

⁷ Mi iya sima hiriinan boinim Jisisin nu haimiiyin Herot siya kigiraowiyin mi siir hirankin mi siya siirin Herot siirim asi nikropkikin. Mi ta ii aairin Herot siya om komii Jerusalem hirar mi okin.

⁸ Mi Herot siya Jisis siir kigin mi siya ini maingimairga ywowin. Siya siir yai imiir wakaekin mi ii haruwa rani, siya naingwokwonanaeyin Jisis siir kigamin. Mi siya minam kaokin Jisis siya dimin kirie komii whir diriraerarin siir whwonkam idan, biya iikamki kig karamae nwowim simiir.

⁹ Mi Herot siya Jisis siiram in yai kasa bi kinuwamwarki siinanaekin. Mi Jisis siya siir yaaisim kwir bi swoki wakae boinkin.

¹⁰ Mi pris simiir biyan kamim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim sima Jisis siir kingiin hirar yamkwoni mi sima siirin ina boin huriyu kripkaiyim.

¹¹ Mi sair mhoiia Herot siya mi siir sauan kamim sima Jisis siir yikumbu. Mi siirin siyu miyik bi tirkin mi sima yuis win kibiya kwira hai mi sima ta yuisa siir kaihaiginiu mi sima siirin ina swoki ikropkiyin Pailat siiramar.

¹² Biya Herot sowa Pailat io sowa sowa ninwo anwowiko. Mi ta ii aairarin sowa io bi nwoko ina yimboino. Dimusi rani, Pailat siya Jisis siirin Herot siirim nikropkikin. Irig.

*Pailat siya Jisis siirim boinkin paeyin hiiniya nirio ninkinin siir nirinuim
(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jo 18:39-19:16)*

¹³ Mi Pailat siya ina yikiunan prismi yaowae adim mi kamim Isrel simiir bi nwowi ikim bi iikam ima simiirar yikuna. Mi sima maeyau kwiruwar hangiriyu omimir.

¹⁴ Mi siya simiirin ina boinin, ti inkamin kariiram in kima nikiunaniyin mi kima siirin hinina boin, siya iikam whiekakim simiir siyu imiir bidi haiprid haiginiuwin. Mi kara siirin kimiir whwonkam ida bidi sriiyin. Mi kima wakae, ti digworaekwom kima boin huriyu natkaikiyam tirim siir, kara siirin simiir bi hidiyiskaikin. Siya dimin whir bi swoki tirbukin.

¹⁵ Herot siya iripi hiriinan. Mi siya ini krimiiramar swoki ikropkiyin. Wakae, ti inkamin siya dimin whir bi tirbukin mi krima siirin wa nisomao rani. Nningaka.

¹⁶ Mi kara pi kariir kam nhirim simiir nikropki siirin idgiuni nipimparim mi kara siirin pa swoki iuguski.

¹⁷ Mi simiir siyuin hininkin, simiir yaiwou Pasova whiekakim Pailat siya inkamin pi nwira nikrop apniki maeyauwa mi biyie miriia huyokiyokaiya sair hirankin.

¹⁸ Mi iikam whiekakim, sima hinina kauwok boinki komiirar ti inkamin Jisis, siirin disomaoki mi Barabas siirin duguski krimiiramar.

¹⁹ (Biya yaii kwira Barabas siya niniika om komii hir biyan kamim omom omom kigiraowiyim simarkar mi siya inkam nisomaokin mi sima siirin maeyauwa mi biyie miriia huyokiyokaiya sair asi nikrop aninopkaikikin.)

²⁰ Mi Pailat siya simiirin yai ina swoki boinin. Siya Jisis siir duguskiyam naingwokin.

²¹ Mi iikamin sima ini komiia kauwok boinkiyim, siirin paeyin hiiniya nirio ninkinin siir dirinugi! Siirin paeyin hiiniya nirio ninkinin siir dirinugi!

²² Mi Pailat siya kwoimaka simiirin ina swoki boinkiyim, dimusika? Ti inkamin siya dimu tirbukin? Kara siirin dimin whir bi hidiyiskaikin mi krima siirin pi kariir kam nhirim simiiramar nikropki sima pi nipimparim mi siirin pa swoki iuguski.

23 Mi sima ina kauwok boinanaeyim, siya Jisis siirin pae hañniya niriõ ninkinin siir niriõnim. Mi ti yayim sima kauwok boinim Pailat siir yayia aiirin ini sima ikwowaigiyim.

24 Mi Pailat siya ini simiir yai aiirar wakaeyoknan.

25 Mi iikamim sima ti inkamin yai niniyìn biyan kamim omom omom kigriraowiyim simaka mi inkam nisomaowin siirim kauwok boin siir swoki ikrop apnikiyim simiiramim mi Pailat siya siirin ina yuguskiyin. Mi siya simiir yai aiirar wakaeyokna mi siya Jisis siirin ina hauugiyin sauan kamim simiir in mi sima siir wa nwoki isomaowim.

*Sima siirin paeyin hañniya niriõ ninkinin siir yirinugi
(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Jo 19:17-27)*

26 Mi om komii Rom hirin sauan kamim sima Jisis siirin ina yikiunamim mi sima inkamin nwira yapyiskai, Saimonin om komii Sairiniyanin siir. Mi siya om komiia hiriir napninopkainamim nitkin mi sima siir yankabrinu mi ti paeya hañniya niriõ ninkinin siir yikmwon itiyiskai mi siya ini Jisis siir mhoiia yitiyiskai apamin.

27 Mi iikam kasa rani, siir mhoiia napnamim mi wig kasa rani, Jisis siiram ninou mwamwanamim.

28 Mi Jisis siya ina haiyug boinkiyin, kima ti om komii Jerusalem wigm, kima kariirim kipi nou. Kima kimasiyar douna mi kimiir yinisisim imiirsi warar.

29 Wakae, mhoiia igwira nimbiamim mi iikamim sima wi hañniina boini, wigm yinisisim naokaina karamae nwowim, yinisisim imiirin nwoi haigiya imiiae karamae nwowim, sima ha maigimaiga.

30 Mi ta iya sima wi iki mhu komii mi mhuisisimim simiir boinki, kima krimiir idwo wini pamkirinuni!

31 Mi om komii Rom hiran iikamim sima siyu biye kariir tiri, kara inkamin dimin biye tir karamae nwowin mi mhoiia sima tari simiirin siyu biye komii warar ninkin tiri, kamim dimin biyekakim. Mi sima wa digiuguski.

32 Mi kamim yai niniyim sima inkam nwiswo sowiir warar yinkin ikiunam, sowa siyu biye diriraerarko. Mi sima sowiirin Jisis saika ninkin isomaowam naingwokim.

33 Mi sima maeyau kwira saiir yimbiam, ta maeyauwa saiir inigin mwokiuka. Mi ta maeyauwa sima Jisis siirin hir niriõnim paeyin hañniya niriõ ninkinin siir. Mi sima ti inkam biye nwiswo sowiir warar yinkin irinugi mi nwirin Jisis siir iniga mi nwirin yaioyaeya.

34 Jisis siya ina boinin, Adi Komii, kira simiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyumiigi. Sima ninokninkin tani ti diminin sima tir iirin. Mi sauan kamim sima satu ina gwowim siir yuis aiirim mi inkamin pi kaigrinuwi mi ta yuisa pi siya haii.

35 Mi iikamim sima ini hirar yokwowim mi ina kaowim. Mi biyan kamim nu Judianim sima siirin hañniya yigbumbu, siya iikam nhirim simiirar whindirararkin. Mi Krai kangi nuwi siirin Adi Komii siya nimbini mi siya, sisiyar whin diriraerarna.

36 Mi kamim sauanim yim iriipa hiriinan kingiin ha mi itim siir mi igbumbu. Mi sima op waina kwoin kausriya siir yaka hauu.

37 Mi sima ina boinkiyim, kira Juda simiir nu kigriraowan inkam komiiki nuwi mi pi kinakinar whindirararna.

38 Mi siir mwo koua nwowa yayia, hañniina winboinka. Ti inkamin Juda simiir nu kigriraowan inkam komiikin.

³⁹ Mi ti inkam biyie nwiswo Jisis saika ninkin irimdinuwo mi nwirin Jisis siir yigbumbu. Kira Mesaia Kraiskin, aniya? Mi kira kinakinar diriraerarna mi pi kririir warar mi whindiriraerar.

⁴⁰ Mi nwirin siya ta hiriinan yai aiir wakaekiyin mi io siir yo mi krira ta siir hiriinan hik aiir haii mi kira Adi Komii siirsi nidid rani, ha?

⁴¹ Sima kririir nisomaowi siyiu biyie krira tirin siirsi, sima siyiu miyik iirar mi tiri. Mi ti inkamin siya dimin whir bi tirbugin, siya wi whisariiyar naowi.

⁴² Mi siya ina boinin, Jisis mhoyiya kira kirir nu kigiraowan inkam komii nimbiamyami mi kira kariirin wi timi naingwo.

⁴³ Mi Jisis siya siirin ina boinin, kara kiririn yaimwowa boini, kira panaoin pi kanakar nwowi ninomor kou hir. Om miyikin iikam miyikin omwai sim waiya yokiyokiyin siir. friig.

Jisis siya naonamaeya

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jo 19:28-30)

⁴⁴ Mi iya hiriir tirir nabie bopwo nwowa. Mi hinda tinda iya ina kakau iuguskiya mi ti nu whirkakin ini niya ywokiyin. Mi bieyin nad nworibin ii kwoim hiniin mi iya ina swoki pirinkiriba.

⁴⁵ Mi iya niya niki owa ta yuis komiyya omaka komiyya Adi Komii siira maeyauwa huyokiyokikaiya dimin whirki kimbu karame nwowa siir nitomanouwa ini bopwoniya yinwhitamkiya mi mirkwisa yimbiyam. Mi ti siyuin Adi Komii siya krimiir niisimaugikim. Mi krima nhwo siirin kwisboini siyugak bidi yamwouiin.

⁴⁶ Mi dimin taeminim nimbiam digiyim. Mi Jisis siya ini komiyya kauwok boinkiyin, Adi Komii, krimiir Wanin kariir inigin yokiyokiyin pi kirir in hauugi. Siya hiriinan boinkiyin mi siya ina yaonamin.

⁴⁷ Mi sauan kamim simiir biyan inkamin siya ti dimin iir kigiyin mi siya ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyin, siya ina boinin, ihi, kaimwoki kaimwokinga, ti inkamin siya inkam miyiki miyikin.

⁴⁸ Mi iikam whiekakim sima siir kaowam nitim mi sima ti digworaekwom nimbiamim simiir kigiyim mi sima ini simiir ingas imiirar pkrimgribgiyim mi ina swoki amin simiir omaka.

⁴⁹ Mi Jisis siir nomiyyau whiekakim, siir sibgu ninokninkinim mi wigim nu Galiliyanim biya Jisis siirim nitim, sima aruriga ywokwo mi sima ina kigmimikim ti digworaekwom nimbiamim. friig.

Mi sima Jisis siir piuis biyieya siiyenowin siir ini kikaigik

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jo 10:38-42)

⁵⁰ Mi inkam nwirin hirar nwokin, siir inigin Josepkin. Siya wadieki wadiekin, siya Juda kaunsel inkamkin.

⁵¹ Mi iki kaunsel kam nhirim omisim kigiraowiyim simiir kwoin aka bi nwokin, ti diminim sima Jisis siir tiram minim. Siya om Arimatia nu Judia hiran inkamkin. Yio siya iya Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiiram nwowikin.

⁵² Mi ti inkamin siya ina yamin inkam komii Pailat siir omaka mi ina sriyin, siya Jisis siir piuis nhinga saiir hainamin mi siya ini wadieya ywokiyin.

⁵³ Mi Jisis siir piuis biyieya siya saiir hiunis haiyin, pae hiniya nironinkin siir hirankin. Mi yuis whisiinana saiir higriniu mi siya siir piuis biyie aiirin siyano whirin siir kikaigik. Mi ti ieyin sima siya komiyya saiir noppkikaikin. Mi biya sima ti ie iirin inkam nwir bi kikai minankin.

⁵⁴ Taka iya Fraideka sima Juda simiir ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir nae digworaekwo imiir diriraerar haiginkim saeya wi sapi nimbiamyami.

⁵⁵ Mi wigim nu Galili hiranki nitim Jisis saika mi sima Josep siir mhoiyar yam. Mi sima ti ie iir warar kigmimik. Mi sima Josep siir warar ninkin kaokim siya Jisis siir piuis biyieya wi panina namisi diriraerar haigi.

⁵⁶ Mi sima ha kig digikim mi sima ina swoki amin simiir yapa yapa omaka. Mi sima wa minim mi digworaekwo miyik miyikim piui miyik whakiyim ina diriraerar haiginim. Jisis siir piuis biyieya saiir naokinim, pi whiisi mi simiir ii komiia Sabat nikiuwiya sima piu siiskuwak, siyu komii siya boina mi saiir hiriinan. Iriig.

24

Jisisin ieyankin bidi yinsiin idwowin (Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jo 20:1-10)

¹ Mi wik kwira saiir biyan iya Sande sima nugak imumar yamyakwok sima maeyauwa Jisis siir haingikaiya saiir hiriir yam. Sima wain piui miyik whakiyin siir hainam, biya sima niki diriraerar haiginin mi sima ina hainamim. Mi sima Jisis siir piu aiir naokinim tirkim.

² Sima ta siiya aiir kig, sima niki warkikua, saiirin sima bidi warakpitikiya.

³ Mi sima ha napninopkai namim mi sima ninomor kouan, Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir piuis biyie aiir bi kigim.

⁴ Sima ina yangwoyimi yokim mi sima inkam nwisowowiir kig simiir kingiin hirar nokwowi sowiir yuiso hindara kigniniyaei.

⁵ Mi ti wigim sima sima nidid prasae bi kikinkim. Mi sima ogmwo niimwowim nua hiriir kaiyrou nam mi simiir whwonkamim ini nua hiriir kaowim. Mi ti inkam nwisowowiir boin, kima inkamin omwai waiyokiyokiyin siiram dimusi hansiri ta maeyauwa inkam haingikaiya, inkam wirniya saiir, ha?

⁶ Siya tapair nwo rani. Bidi yinsiin idwo namin! Kima yaiya biya siya kmiir boinmauwa saiir ti swoki aingwowaerkaigi, ii siya nu Galili hirar niki owin.

⁷ Siya kimiirin hinina boinmauugin, sima Yaowae Adin ninomor kouanin kariirin wi iikamim dimin biyiekakim simiir hauwi mi siirin wi paeyin hiiniya nirioninkin saika sima ninkin irimdinu inankai. Mi ii kwomaka kara wa swoki insiin idwowi!

⁸ Sowa hiriinan boino mi ti wigim sima ina yangwowaerkaigiyim ta yaiya biya Jisis siya boina saiir

⁹ mi sima ta maeyauwa inkam haingikaiya saiir haiburgik mi ina swoki amin. Mi sima kam iur nwirim siir mi kigna miriirim simiir ini boinmauuu mi kam nhirim simiir warar, ti digworaekwo whiekakim sima kigim simiir.

¹⁰ Mi Maria om Makdalanaka mi Joana mi Maria Jemsni yopii aka, simar nwokim mi wig nhirim simakar ninkin okim sima ti yayim aposel kamim simiir boinmauuu.

¹¹ Mi ti aposel kamim simiir kwoinim ha naingwokim ti wigim sima niksisaei mi simiir yai aiir bi naingwo tibmiugim.

¹² Mi Pita siya ha ninsiinin mi maeyauwa inkam haingikaiya saiir hiriir iwitnam mi siya ti ie iir ini waisi kaowu mi yuis imiirara kig sima sima nwokai. Mi siya omaka hiriir swoki am mi ini ti dimin iir ini aingwoyimi yokiuin. Iriig.

Inkam nwisowowiir siirin siyiuin omisim Emeasa namiyin siir hir kig (Mk 16:12-13)

¹³ Mi ta ii aiirarin inkam nwisowowiirairgo, sowa omisim whirin sima dapiyin Emeasa siir hiriir napnamko. Ti omin siya om komii Jerusalem siir

aru ywowin. Mi ini omisim Emeas hirar yamwowiin, siir prieyin kilomita iuur kwirkim.

14 Sowa ha napnami mi sowa digworaekwo whiekakim ti ii imiir nimbiyamim simiir yapboinaiyam.

15 Mi sowa ha napboinaiyamo mi ini sowa sowa yinsrii ansriiyamo mi Jisis siya ina yimbiyamim sowiir kingiin hirin mi ini sowaka yapamin.

16 Mi sowiir nhwowo dimin whirki bi kimirkaigo mi sowa ha bi ninokninkinko, siya Jisiskin.

17 Mi Jisis siya sowiir boin, kowa dimu nouapboinaiyami, ha? Siya hiriinan boinin mi sowa ha nokwowo mi sowiir mhi kwoinino ini hikakar ywowo mi sowiir whwonkamo miyik bi nwoko.

18 Mi inkam nwirin, siir inigin Kliopaskin siya siir yai aka hiniin yowarkii boin mi iikamim omom omomiyim Jerusalem hirarar bidi yamwomiriuiim. Mi tari kinakinairgin ti diminin Jerusalem hir nimbiyamim siir ninokninkin karamae nrowin, aniya?

19 Siya hiriinan boinkiyin mi Jisis siya sowiir srii, dimukin, ha? Mi sowa siirin hiniina boin, ti diminin Jisisin om Nasaretanin siir nimbiyamkin. Siya profet inkamkin mi siya mi miyik miyik komii komiiyim mi yai miyik miyik komii komii ikim Adi Komii siir whwonkam ida mi iikamim simiir whwonkam ida miriikin.

20 Mi prismi bi nrowi kamim mi kaunselmi biyan kam ikim, sima hauugim Jisis siirin sauan kamim simiir in, sima nisomaowim, paeyin hiniya niriininkin siir ninkin irinuwim.

21 Kira biya hiniina nangwo tibmiigo, ti inkamin siya Isrelmi iikamim simiir whinkinsis haiginiuwiyin. Hi, mi yai kwira hiniinga. Ti digworaekwo ima nimbiyama, ii kwoimim bidi yamkiyim digworaekwo whiekak nhirim simaka nimbiyamkin.

22 Mi tapa wig nhirim krimiir isid iirin sima nini boinanankim krimiirin. Sima nugak imumar namiyakwokim maeyauwa inkam haingikaiya sair.

23 Mi sima Jisis siir piuis biyie aair bi kigim. Nangaka. Mi sima ina swoki haiyug apnamim mi sima hiniina ini boiniu, krama paekwosim nwisu sowiirin nhwonan whin kignanankim sima hiniina boinkikim, Jisis siya ini omwaiyar swoki waiyam.

24 Sima ha boin digiyim mi krimiir kam nhirim sima ha namim maeyauwa inkam haikikaiya sair mi sima digworaekwowim wig ima boinim simiir hiriinanar swoki kigi. Mi yim sima Jisis siir bi kigim.

25 Mi Jisis siya io sowiir ywoki, kowa kwoin karamaeko! Kowiir mhi kwoinin ini hiinsima ywowaowim profetkim boiniyim yai whiekakim simiiram nangwo tibmiiyim.

26 Pi panina tiri, ha? Mi kowa tari bi ninokninkinko, Mesaia Kraisin Adi Komii siya nimbiniin siya wi hik kimpipisu prasae hai rani, biyiyin mi siya mhoiya wi Adi Komii siir hiranki hai inig komiiyiyin, aniya?

27 Mi Jisis siya Moses siir yayiyim simiirar kwaboimbwakainam mi profet whiekakim simiir ima mi siya sowiir boinmimauu. Mi siya Yokwo komii saeya boinim yayiyim siir, simiir boinmimauu.

28 Mi sima ti omin sowa namim tirin siir kingiin hir yimbiyam. Mi Jisis siya hiriinan tirin mi siya ina yapsaeyamin.

29 Mi sowa siir yikidu mi ina boino, kira kiraka tirar dwo. Biyeyin bidi yikiyamkiyim mi iya pi sapi kakauui. Mi siya ina yapninopkainam mi ini sowakar ywowin.

³⁰ Mhoiyya sima naeyim tirim mi Jisis siya sowakar yidwo. Mi siya bretin ha haiyin mi ina boin wadiekiyin Adi Komii siir mi haimiihaimiyyo sowiir yinop hauu.

³¹ Siya hiriinan tirin mi sowiir nhwowo ini biimi siya kinkiyo mi sowa siirin ina yinokninkinkiyo. Mi siya hir bi swoki omiminkin ina kwakigugugiyin, sowa siir bi swoki kigmiminkiko.

³² Mi sowa boin, krira siyiu hinar niki apniyo mi kririirin yayim siyar niki apboinmamaunikin mi Yokwo Komii sair yaimwowim simiirar boinmamaugin, kririirin. Kaimwoka ta ii aiararin kririir mhi kwoinim maingimaiga bidiyar ywowo!

³³ Sowa hiriinan boinaio mi bi kimiminkiko, sowa ta ii aiarar swoki insiin haiyug apnaso om komii Jerusalem hiriirin. Mi sowa ti Jisis siir kam iur nwirim simiir ini kigi mi nomiyau nhir ikim, sima maeyau kwiruwa haingiriyu owi.

³⁴ Mi sima sowiir boin, kaimwoki kaimwokinga, Yaowae Adin ninomor kouanin bidi swoki insiin idwowin. Saimon siya bidi kigin siirin.

³⁵ Mi sowa ina mi boino, digworaekwo whiekakim sowiir nimbiyamo siyiu hir. Mi sowa boin, siya bret iir ninopkin mi krira siirin ha kigninokninkinkikin. Iriig.

*Kamim siir kigna miriyyim sima Jisis siir bidi kigin
(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jo 20:19-23; Ap 1:6-8)*

³⁶ Sima ta yai aiarar niki idwokai boinaiyim mi Jisis siya biri kimiminkikin simiir bopwoniya hinar yamikwoiu. Mi siya simiir boinki, naingwobumbua kimakar dwo.

³⁷ Mi sima ini hindara yanaakiyim mi ini nididkakar ywonamim. Simiir kwoinim ha naingwokim sima aknain kwir kigi.

³⁸ Mi siya simiir boin, kima dimusi nanaai, ha? Mi kimiir kwoinim hiniina dimusi sibnaingwoyokiyoyami, ha?

³⁹ Kariir iga ina owiir kigi. Karaigin ti nokwowin, kimiir inim kariir donkwo mipa kig. Aknaina saeya kipkak kiugak rani, ta kima kiga kariirin sair hiriinan. Niingaka.

⁴⁰ Siya hiriinan boinin mi siya siir iga inwo simiir yiisiimauu.

⁴¹ Mi sima ini maingimaiga ywowim mi sima bi niki aingwo tibmiigim. Mi sima ina yinaingwoyimiyokim. Mi siya simiir srugi mi kima tari nae nhirkakim tapairin, nwo rani, aniya?

⁴² Mi sima anasu haimiyyin sima nanagin siir hauu.

⁴³ Mi siya ha haiyin mi ini simar kigwo aeiyin siirin.

⁴⁴ Mi siya ha nae digiyin mi siya simiir boin, biya kara kimaka niki owin, kara kimiir bidi boinmauwun. Digworaekwo whiekakim biya kariir winboinim, Mosesni siyiu komiyyin yokwoni sima winin mi profetmi yokwo aka mi yokwo Sam sima ti digworaekwo whiekakim sima wi hiriyyar nimbiyam digi.

⁴⁵ Mi Adi Komii siir yai imiirin siyar nanaankinkii haiginugikin iikam imiirin ta omaka aiar nwowim.

⁴⁶ Mi siya simiir boin, Yokwo Komii saeya hiniina boinka, Mesaia Kraisin wi hik sipi hai mi ii kwoimaka wa swoki insiin idwowi ie hirankin.

⁴⁷ Mi iikam miyyikim sima siir inigin wi iikam isid whie komiyyim ti nu iirin wi simiir boinmamauwu mi simiir dimin biyeyim wi Adi Komii siya nwoki haiyoprindiyumiigiyim. Kima ta mi aiirin om komii Jerusalem tirar miri bwakainam

⁴⁸ mi ti digworaekwo imiir boinmauwam.

⁴⁹ Ini wakaeyim, ti dimin'in biya Adi Komii siya boin'in kimiir hauuwim, yio tariinanin kara kimiirim nikropkiyim tiri. Kima ti om komii siirar dwo mi iya ninomor kouan kirieya saeya niti kimiirim wi sairar dadigiu. Iriig.

*Adi Komii siya Jisis siirin ninomor kou hiriir swoki ikinam
(Mk 16:19-20; Ap 1:9-11)*

⁵⁰ Mi Jisis siya ha boin digiyin mi siya simiirin ina yikinamim mi om Betani hirar yadigiu. Mi siir ina ha ninansiinakiya mi nhwo ina kwisboinkiyin mi siya ukam imiir yikboinmamairin. Adi Komii siya simaka nwowam.

⁵¹ Siya nhwo simiirar niki kwisboinmamairin mi siya simiirin ini hirar iyopnisugikin mi Adi Komii siya siirin ini hirankar yikinakiyin mi ninomor kou hiriir yam.

⁵² Mi sima siir inig iir hainan mi ini om komii Jerusalem hiriir swoki amim mi sima ini maigimaiga komiigakar ywonamim.

⁵³ Mi inokinokin sima Adi Komii kimiir Wanin siir omaka sairama nami, siir inig iir hainanim. Iriig.

JON

Jon siya wɛnkika ta yokwowa. Jon siya Jisis siir mi kigna miriyan inkam nwir ieya mi ta yokwowa siya iikam whiekakim simiirɛm wɛnkika iki hinda tinda nwowim tiki nu iiarar. Mi siya minam wɛnkikin iikam whiekakim wi ha nwoki aingwowim Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin mi sima wi siiram nwoki aingwo tɛbmii kinim mi kwoin miyikin omwaiwaiyayokiyokiiyin siir nwoki haiyim. Jon siya miyim simiir bi winboinkikin, siya yayim, siya boinim simiirara boinkim. Iriig.

Bidi bidiniyarin inkamin ha nwokin mi krimiirin wi yay miyik miyik siya boinimauuwi

¹ Bidi bidiniyarin siya Adi Komii krimiir Wanin siya nu iir nonkwokwowin mi yio ti inkam nwirin yipiki yay miyik krimiir boinimauuwanin yio ha nwokin. Mi yayia siyargin. Siya Adi Komii saika nwokin mi sowa nwisairarin nwiruar nwowiskiko mi siya ini siir hiriinanar swoki owin.

² Mi bidi bidiniyarin iya dimin whirki niki imbiyam karamaeyar niki owa mi yio siya Adi Komii saika hirin sairar nwokin.

³ Ti inkamin siyargin digworaekwo whiekakim simiir bwamki bwamin. Mi Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiirin hiriinan sairsi nonkwokwokin. Dimin whirki saisar bi nimbiamkin. Niingaki, niingakinga.

⁴ Tiki inkamin siyargin digworaekwo whiekakim omwai waiyaiyim simiir bwamki bwamin. Mi ti omwai waiyaiyim yim iikam krimiir pae niyuanan ywowim ya iikam imiir whinkinsiis haiginuwika, sima Adi komii siir ninokninkinim mi omwai nwoki waiyam. Ya ini paeya siyu kigimok apiya ini hiriinan yuyakiya.

⁵ Mi ti inkamin mi siir yay aeya hinda tinda pi paenan sower niuyakii. Mi ti dimin biyeyim niibwomambwonan iikam krimiir mhi kwoinaw nwokaiyim, ti diminin paenan niuyaiyin siir niimuim wi dig nwo rani. Niingaki, niingaka.

⁶ Inkam nwirin Adi Komii siya nikropkiyin dimin taeminim iikam krimiir boinimauuwam, siir inigin Jonkin. Siya Adi Komii siir yayian inkamin

⁷ Siya minam nitkin, ti inkamin siir yay aiir boinimauuniyim iikam imiir yipiki paenan niuyaeiyin mi sima Jon siir yay aiir wakaei mi sima ti inkam iiramin wa nwoki aingwo tɛbmii kinim.

⁸ Mi yio siyarin, ti inkamin paenan niuyaeiyin si rani. Niingaka. Yio siya ti inkam komiiyin dimin whirki kimbu karam nwowin, yipiki paenan niuyaeiyin siir yay aiir boinimauuwam nitkin, iikam whiekak imiir.

⁹ Mi ti inkamin paenan niuyaeiyin siya nu tiriir bidi yitin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam mi ta hiriinana sairsika yipikim ti tir nwowim sima wi nwoki inokninkinim Adi Komii siirin.

¹⁰ Mi bidi bidiniyarin, Adi Komii siya nu tiran digworaekwo whiekakim siirsiyar nonkwokwokikin. Mi siya ti nu iir nitin mi iikam whiekakim sima ti inkam iirin ha bi naingwokim, digworaekwo whiekakim siyar nonkwokwokikim. Niingaka.

¹¹ Mi siya ti nuin siyar nonkwokwowin siir nitin mi siirgisiirar iikamin Isrel hiranim, sima saika bi nombonkim.

¹² Mi iikamin yipiki siir yay aiir wakaeyim mi ha naingwo tɛbmii kinim, siya simiirin ha boini, ini ywowim sima Adi Komii siir yinisim mi owi.

13 Sîma Adi Komii siir yînisim yopii adim sîmiir naokainakiyim sîmiirsi bi nwokim. Nîngaka. Sîma Adi Komii siir yînisim mînkî nwokim, siir kwoinkar tîrkikin mî sîma siir yînisisim asi nwokim.

14 Mî ti inkamîn nua tîriir nîtin, siya îni inkam krîmiir hîriinanar yauni oniyin. Mî krîma siir dimin kirie kirieyim paenan nuyaeiyim sîmiir bîdi kîgim, siya inkam bîmbîuwîgî bîmbîuwi rani. Siya îni Adi Komii siir hîriinanar swokî owîn mî siya iikam imiir bi kîmbuwîkîn. Mî siya bi swokî iksisaemînikîn. Nîngaki, nîngaka. Yaimwo boinan inkamkîn. Siya yai iyopan inkam tani. Siya ti hîriinan siyîu kibikîbiyim sîmiir asi tîrkin. Dimusi rani, Adi Komii siir yînisim nwîrkî nwîruwan, iya siir naokaina, siirîn hîriinanar naokainakîkin.

15 Jon siya sîmiirîn ti inkamîn siir boinmau wakaekin. Siya hîniina boinkîn, ti inkamîn bîi kara boinîn kîmiir, yîo siyairgin. Mî ti inkamîn kariir mhosiya nîtin, kariir kouwîn îni siya ywowîn. Dimusi rani, bîdi bîdiniyarîn siya ha nwokîn. Kariir bi nîkî aokainakîn.

16 Mî iikam krîma Adi Komii siir dimin mîyîk mîyîkîm sîmiir asi haigim. Dimusi rani, ti inkamîn, Adi Komii siir dimin mîyîk mîyîkîm îni siya nonkwowîn. Mî siya ti dimin mîyîk mîyîkîm krîmiirîn wî hîriiyar hauunaei.

17 Adi Komii krîmiir Wanî siya siyîu komiyyim Mosesin hauugikîn mî yîo siya kîmidiniya krîmiir swokî kwahauu, krîma wakaeyokna apam. Mî krîmiirîn Jîsis Kraîs sasar hauu îskîi naingwobumbu komiyya mî siyîuîn, siyîu mîyîkî mîyîk sîbgu tîri îkin. Mî siya krîmiirîn siir yai mîyîka saîir warar mî inkîn hauugi.

18 Inkam nwîrmîn nwîrmînkîn Adi Komii siir bi swokî kîgmînkîn. Nîngaki, nîngaka. Inkamîn nwîrkî nwîruwairgin, saika kingiîn nwowîn. Yîo Adi Komii siir yînisim îeyarîgin mî krîmiirîn siyar nanaaknînkîi haigînîugin Adi Komii siirîn hîniîn, siya panîngin? Mî krîma siirîn wa nwokî inoknînkînim. Iriig.

*Jonin, iikam baptais haigîniuwîyîn siya sîmiirîn ha boinkîn, siya yîpîkîn
(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)*

19 Isrel sîmiir bîyan kamîn, pris imiirîn mî Livaimi pîguna saîir kam ikim, yîpîkî pris imiir whîndiraerariyim Adi Komii siir omaka aîir, sîmiirîn sîma yîkropkî, Jon siiram. Mî sîma siir hîriir ha nîmbiyamîm mî sîma siir îni srîiyîu, kîra dimu mîi mîriigin, ha?

20 Mî siya dimin whîr bi nîmpriokikîn. Siya îni hîriiyar haknoudnînkînswoikiyîn. Mî siya boin, kara ti inkamîn Adi Komii siya nîmbîngiyîn Isrel sîmiir iikamîm sîmiir whînkînsiis haigîniuwam, Mesaia, kara si rani. Nîngaka.

21 Mî sîma siirîn hîniina srîi mî kîra ti inkamîn Isrel sîmiir iikamîm sîmiir whînkînsiis haigîniuwani siya karamaekî niuwî mî kîra yîpîkîn, ha? Mî kîra tari Ilaijakîn, ha? Mî Jon siya îna yowarkîi boinkiyîn. Nîngaka. Kara Ilaija rani. Mî sîma siirîn îna swokî srîiyîm mî kîra ti profet inkamîn krîma nwowînîn nîtam siya, ha? Mî siya îna swokî owarkîi boinkiyîn, kara si rani. Nîngaka.

22 Mî sîma siirîn îna swokî srîigiyîm mî kîra tari yîpîkîn, ha? Krîma ti kamîm krîmiir nîkropkiyim sîmiirîn hîniina nîni boinîuwam tîri, kîra ti si. Mî kîra krîmiir boinkî hîniîn, kîra yîpîkîn, ha?

23 Mî Jon siya sîmiirîn hîniina boinkî, Kara ti si. Kara inkamîn maeyau siiyîn nu apa hîr kauwok boinamnankiyîn siya hîniîn, iikam kîma siyîuîn sîbgu kîsisop dirîraerarkwokîn. Bîyan Inkam Komii siiram siya napnaniyam.

Bîya profet Aisaia siya yokwo komii saîirîn hîniina wînbînkîkin.

²⁴ Mi Farisimi iikamim yipiki ninokninkin komiigakim Mosesni siyu si ninokninkinim mi siir sibgu apim, ti kam imiirin sama nikropkikim Jon siiramim, iki sriipai sriipaiyim sim nini sriiyuwam.

²⁵ Mi sama Jon siirin hinina boin mi kira ti inkamim Adi komii siya nimbingiyin Isrelmi iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwam kira siya karamaeki niuwi mi kira ti inkamim Ilaija siya karamaeki mi iuwi mi kira ti profet inkamim krima nwokwokin siya karamaeki mi iuwi mi kira iikam imiirin op dimusi baptais haiginugin, ha?

²⁶ Mi Jon siya hinina yowarkii boinki mi kara iikam imiirin op arar baptais haiginiuwi. Inkam nwirin ini kimaka waraurar natapiyokin mi wim kima siir mi inokninkin tani.

²⁷ Yio siya ini kariir mhoiyya nitin. Mi siya inig komiigakin, kariir kouwin ini siya ywowin. Mi an kara inkam paeprikab nungakin mi kara iga siya niyya saair uridin wa kara waisi hakrani. Nungaka.

²⁸ Mi ti diminim yim om Betani hir nimbiamkim, Jordan iegbid mirmiyya maeyauwa op Jon siya baptais haiginiuwa iikam imiir. Friig.

Jisis siya ini krimiir sibsibnan ywowin krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam

²⁹ Mi igwira, Jon siya Jisis siir kigwinin siya siiram napniyin mi siya iikam imiir boinki, kima ti kigwin, i inkamim nitin. Siya ini sibsibnan ywowin siirin Adi Komii siya nikropkikin krimiir dimin biyie biyeyim krima tirim simiir haiyoprimdiyumiigiyam naowim.

³⁰ Yio ti inkamim biyya kara kimiir niki boinin hinin, inkamim kariir mhoiyya nitin kariir kouwin ini siya ywowin. Mi ti inkamim siyairgin. Dimusi rani, siya bidibidiniyar nwokin Adi saikan kariir apua kariir bi niki aokainakin.

³¹ Biyya kara siirin ha bi ninokninkin, siya pindakin mi kara iikam imiirin op baptais haiginiuwim. Ti tapa kara tira saair hiriinan, Isrel kimiir iikamim simiir nusiimauuwam. Mi kima wi ha nwoki inokninkinim siya yipikin.

³² Mi Jon siya digworaekwo whiekakim siya kigim simiirin ina boinimauu digim. Mi karar kigwin Adi Komii siir naeyuin inmabnan siinanaiiniyin, Adi Komii siir om hirankin mi ini siiar yauni siinatkiniyin.

³³ Mi biyyarin kara ti inkam iir bi ninokninkin, Adi Komii siya nimbingiyin iikam whiekakim simiir whinkinsiis haiginiuwam. Nungaka. Kariirin Adi Komii siya nimbingikin iikam imiirin op baptais haiginiuwam. Mi siya kariirin hinina boinki, kira wi Adi Komii siir naeyiu iir kigwini, siya siinanaiini mi siya wi inkam nwirin siir piu nasiinatkini. Mi ti inkamim yio iikam imiirin wi Adi Komii siir naeyiu iirrarar baptais haiginiuwi. Mi siirin wi siyar tirki, iikamim simiir mhi kwoinau kwirin idwokaiyam.

³⁴ Jon siya hinina boinkin, an kara siir bidi kigin mi kara kimiirin pi ha boini, siya Adi Komii siir yinisimkin friig.

Jisis siya kamim siir kigna miriyyim nwiyya yikiuna

³⁵ Mi igwir nugakin, Jon siya siir kigna mirii inkam nwiso sowaka nwoy-akwoko Jordan iegbid.

³⁶ Mi ta maeyau airarin siyar kigwin Jisis siya pi napni. Mi siya ina boinin ti inkamim siya ini sibsibnan ywowin, siirin Adi Komii siya nikropkikin, iikam imiir whindiriraeram naowam.

³⁷ Mi siir kigna miriyo inkam nwiso sowa hiriinan wakaeyo mi sowa ini Jisis siir mhoiyyar yamo.

³⁸ Mi Jisis siya ha niyaekaowinin mi siyar kigwin sowa siir mhoiyyar niti. Mi siya sowiirin ina sriwinin, kowa dimu diminim kigi, ha?

Mi sowa ina yowarkii boino siirin, Rabai, kira papi nwokaiigin. [Ti inigin siir inig mwoki mwowin, iikam nowomwarkaiyuwigin.]

³⁹ Mi siya sowiir yai aka hinina yowarkii boin, kowai winikignaki. Mi sowa ini saikar yinkin amo, siir maeyauwa siya whwonkaiiya saiir nini kignakiyam. Mi sowa saika hirar nwoninaekwawako, ini ii aeyar digiriba. [Bieyin nad bidi ywowin ii kwiinanairga.]

⁴⁰ Inkam nwirin siir inigin Endrukun, siya Saimon Pitani nomousimkin. Ti inkam nwiso Joni yai wakaeyo mi Jisis siir mhoyiya ha namo sowiir nwir ieya.

⁴¹ Mi biri kimiminkikin Endru siya ina yamsauwin siir yaowaeyin Saimon Pita siiram. Mi siya nini kigiwin mi siya siir ini boinu, krira Mesaia siir bidi kigo. [Mi inkamin siir inig mwokimwowin, Kraiskin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam]

⁴² Mi ti siya boina siir saiir mhoyiya mi siya Saimon siirin ina yikiunamin Jisis siiram. Mi Jisis siya siir kigwin mi siya siirin hinina boin, kira Saimonkin, kira Joni yinisimkin. Mhoyiya kiriir inigin wi Sifas kisina dapi. [Ti inigin siir inig mwoki mwowin Pitain. Grik simiir yaigina ha dapikin siya.]

Jisis siya Filip Nataniel sowiiram nikiunakin

⁴³ Mi igwira Jisis siya nu haimiti whirin Galili hariir namam tirin mi siya Filip siir kigin mi siya kimidiniya siir boin, kira kanakar wit.

⁴⁴ Filipin yio om Betsaida hiran inkamkin. Endru Pita sima iripa om whiruwankin.

⁴⁵ Filip siya ha namin mi siya Nataniel siir nini kigiwin mi siirin hinina ini boinu, ti inkamin biya Moseskin si winboinkiyin, Yokwo Komii saiir, siirin krira bidi kigin. Mi profet kamim yim iripi hiriinan siirar mi win boinkikin. Yio Jisiskin, Josepni yinisimin, om Nasaret hiranin siya.

⁴⁶ Mi Nataniel siya siir boinki, ti om Nasaretin dimin kibi whirki bi swoki imbiyaminkin. Ningaka. Mi Filip siya siir yai aka hinina yowarkii boin, kira unkin kignaki siirin.

⁴⁷ Mi Jisis siya Nataniel siir kigwinin, siya siiram namin mi siya siirin hinina boinwin, kima hoimgakin ti Isrelan inkam kibiyin siir kigwin, siya bi niksisaikin mi siya yaimir bi nwowikin. Ningaka.

⁴⁸ Mi Nataniel siya siir yai aka hinina yowarkii boin, kira kariirin panin panina ninokninkin, ha? Mi Jisis siya siir yai aka hinina swoki owarkii boin, kara kinaka nwo karamaeki winti, kara kiriirin iya Filip siya niki ikiuna karamaeyar niki owin, kara kiriirin pae pigin siir mai hirar niki idwowin saiirar ninokninkin.

⁴⁹ Mi Nataniel siya siir yai aka hinina yowarkii boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, kara kiriirin ina ninokninkin, kira Adi Komii siir yinisimkin. Mi kira wi Isrel simiir iikamin simiir kigirkakan inkam nwoi.

⁵⁰ Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boinki, kira ha naingwo tibmii kuingin, kara Adi Komii siir yinisimkin mi ta yaiya kara boina kiriir hinin kara kiriirin pae pigin siir mai hir kigin, kira siir mai hir nidwowin mi kira ha naingwo tibmii gikin, aniya? Ya tariungina, ya dimin komii rani, mhoyiya kira wi dimin kirie komii komii kasa kig rani. Yim tiriginim ini saiir haiburim.

⁵¹ Mi siya simiirin ina swoki boinkiyin, kara kimiirin yaimwower boini, mhoyiya wi kimar kigi Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir anowin haiwaokiyin. Mi Adi Komii siir paekwosimim wi kimar mi kigi ini haimiti tamii wokiuun apiuunim kariir kigam, Biyan Inkam Komiiyin siiram. Iriig.

2

Inkam nwirin om Kena hir nonkwonakin mi op nanga saiirin Jisis siya tirkiya ini op waina yimbiyama

1 Mi ii kwoimaka wigkamwo om Kena nu haimii Galili hirano pi nonkwonam tirko. Mi Jisis siir apua ya hir warar ninkin oka.

2 Mi sima mi Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim simiiram warar yinkin ikuna. Ta sowa nonkwonaina sair kignakiyim.

3 Mi mhoyia sima wain opa ha kwiyae swokiyim mi Jisis siir apua kimidiniya siir boin. Wain opa sima bidi kwiyae swokiya, haimii simki bi swoki omaigikin. Nnngaka.

4 Mi Jisis siya sair yai aka hinina yowarkii boin, wig, kira kariir kipi boin, hiriinan tiramin, yio kariiar diminkin. Kariir iya bi niki imbinika, kara kanakana niisimaunana hinin kara yipikin.

5 Mi siir yopiiya ti kamim ti digworaekwo imiir diriraerarim simiirin hinin asi boinka, diminin pi siya boini, kima tiram mi kima pa tir.

6 Mi Isrel simiir iikamim sima winboinkiyin, siyu whirin siya hinina boinkin. Iya sima nae naeyam tiriyim, biyin inop tiki diu mi mhoyia dae. Mi sima kamhau komii komiiyim Judamiyim iriayar ira nrowi mi ti kamhau iriayar irim sima irira opim 20 galans mi 30 galans minanar pi ywowin.

7 Mi Jisis siya simiir boinki, wara kamhau imiirin op kunaokaigi. Mi sima ha kunaokaikum ini yaigiyaiyi yaiki inkikiniyim.

8 Mi iya sima ha kunaokai digiyim mi siya simiirin ina boinkiyim, kima op nhirim ti inkamin ta wigwas naeya sair kigiraowin siiram tiki tibna kunanam. Mi ta Jisis siya boina sair mhoyia sima opa ina tibna kuna hainamim siir hauwam.

9 Mi ti inkamin siya ta opa Jisis siya tirkiya wain nikpitmaigiya sair kwiyae kiuwun, op wain nimbiniyama mi siya bi ninokninkin, sima ta opa papi namisi haiga. Mi ti kamim ta op aair nonkwo diriraerarim yim sima ina ninokninkinim, maeyauwa sima haiya. Mi ti inkamin ta wigwas nae aair kigiraowiyin, ina yikugiyin ti inkamin wig nonkwonain siiram,

10 nim krma hinina tirikim, iikam imiirin bi pi wain kibiki kibi iirar hauu kwiyaei. Mi iya sima hoimgak kwiyaeanaekiirim mi iki wainin biyerigsim nrowiyin yipi hainngi hauu kwiyaei. Mi nikira hiriinan bi tirkin. Nikira wain kibiki kibiyin kimidiniya mhoyia hauu iikam ima kwiyaeayamin.

11 Ya tariigina ya dimin kirie komiia Jisis siya tira biigi bi saeya. Siya ta sairin om Kena nu haimii Galili hir nrowin siir hir tirkin. Mi ta iya siya siir kirie komiia mi siir dimin miyik miyikim Adi Komii siya hauwin siir, siya kamim siir kigna miriiyim simiirin sair niisimaugun. Mi wa ha nwoki aingwo tibmii kinim Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin.

12 Mi ta sair mhoyia Jisis siya mi siir apu aeya mi siir nomousisim ima mi kamim siir kigna mirii ikim, sima ina yamim om whirin siir Kapaneam. Mi sima ii nhirim hirar mi o. Iriig.

Jisis siya iikamim Adi Komii siir omaka aair haiginim digworaekwo iikam nhirkim sainam simiir nhinkriropkin

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

13 Mi Juda simiir iikamim wou sima nikwo aeyana Pasova ini kingiin nwowa. Mi Jisis siya om Jerusalem hiriir asi namkin.

14 Mi iya siya Adi Komii siir omaka aair nouapninopkainamin mi siyar kig iikamim sima bulmakau, sibsib mi ipiyin, sima haigini iikam nhirkim sainim. Mi yim sima umir pi simiirsiyar mi haii. Mi siyar kig, ti kamim sima kam nhirim nu whiranim simakar nidwokaiyokaii, ipii kwiruwar Isrel simiirgi simiir umira sairgisair ninowana haiyam.

15 Mi siya ti hiriinan digworaekwom simiir kigin mi siya uridin ha haiyin, kimidiniya brouwisidan yonkwokwom mi siya ina nhinkii paryimiyoknamin sibsib, bulmakau minim simiir mi kamim umir ninowana haiiyim simiir

warar. Mi siya simiirin ina yinkinaeyokiyok piiryimyoknaniyam. Mi hii minim simiir warar yinkin iriid nhimnhinkiyam mi simiir umarim ini maeyau maeyau iswapiyar ywowamim.

16 Mi siya iikamim yipiki ipiyin min haiginim iikam nharim sima sainam siya simiir boinki, ti kimiir ipiyin minim ti hainaniyam. Kara pi borisopi kima kariir Adin siir omaka saiirin hiniin tirim. Maeyaua iikamim ninkiniuwia dimin taemin wokiyok sainiya saiir hiriinan nwowim.

17 Mi kamim siir kigna miriirim sima yai kwira Yokwo Komii sima mwan kiga, saiir swoki aingwowaikaigi. Saeya hiniina boinka, Adi Komii, kariir kwoin komiirin kariir omaka aiir sibgu kigriraowam naingwowi, kara ha naingwowi, saeya wadie hiriirar dwo.

18 Mi ta siya tirkiya saiir mhoyiya Isrel simiir kaunselin simiir biyan kamim ina yitim. Mi sima ha nitim siiram mi kimidina siir ini boini mi kariirin Adi Komii siya nwowaiginuwi inig komiigak hiriinan tiram mi panao kira pi dimin kirie komii whir tir krimiir whwonkam idain, krimiir nusiimauuwam.

19 Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kima ta Adi Komii siir omaka aiir nininkii mi kara saiirin wi ti kwoimuwar swoki kwamirii ninikougii.

20 Mi sima siir yai aka hiniina yowarkii boin, ta Adi Komii siir omaka saiir miriira biwiyim kamnwis iriirar whira miriiga. Mi nikira ha boinkin, saiirin wi ti kwoimuwar kwamirii ninikougii wi dig nwo rani.

21 Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir bi boinkin. Niingaka. Siya siir piir airar boinkin.

22 Mi mhoyiya kamim sima Jisis siir nisomaokiyim mi siya ha naonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidnansin idwo ie hirankin. Mi kamim siir kigna miriirim sima yayia biya Jisis siya boina saiir swoki aingwowaikaigiim mi sima haniingi yaingwo tibmii kiingi Adi Komii siir yayiim biya sima winkyim Yokwo Komii simiiramim. Ya ta yayia ya Jisis siir yaimwo aeyairga.

Jisis siya iikami kwoin bidi yinokninkinin

23 Mi Jisis siya om komii Jerusalem hirar niki owin, Judami iikamim simiir ti komiira wou nikwo aeiya Pasova mi ta maeyau airarin iikam kasa rani, dimin kirie komii komiirim Jisis siya tirim simiir kigim. Mi ti dimin hiriinanin sima kigim iikam kasa rani, naingwo tibmii kiingiyim siirim.

24 Mi Jisis siya simiir naingwo tibmiikim aiir bi naingwo tibmiigikin. Niingaka. Mi ti hiriinan saiirsika siya, hiniin panansi yaingwosi siirin simiir in hauuwim. Dimusi rani, siya iikam simiir kwoin imiir bidi yinokninkin kinin.

25 Siya iikamim simiir kwoin imiirin bidiyar yinokninkinin. Mi siirin inkam nwrki bi haiburgin iki iikamim simiir kwoin imiir ninokninkinim mi sima siirin wi inkam nwrki swoki boinmauu rani, iikam simiir kwoin imiirin. Niingaka. Iriig.

3

Jisis siya Nikodimas saika boinaigin

1 Inkam nwirin siir inigin Nikodimaskin, siya Isrel simiir iikamim simiir kigriraowiyim biyan inkamim simiir nwrkin siya Farisi inkamkin.

2 Mi iigwir niyaka siya Jisis siiram yamwii. Mi kimidiniya siir ini boinin, inkamim iikam nowomwarkaikiuwiyin, krima bidi yinokninkinim, kariirin Adi Komii siyar nikrop iuungikin dimin kirie komii komii krimiir nusiimauuwam. Inkamki simiir tirim wi dig nwo rani, Adi Komii siya siir whankinsis haiginu karamae nwoi ti dimin siiram. Niingaka.

³ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kiriirin pi ha boini ta yaiya yaimwowainga. Inkamin yinisimnan yaeya swoki aokaina karamae nwowi siya wi Adi Komii siya kigirkakiyim digworaekwo whiekakim wi simiir kig rani. Niingaka.

⁴ Mi Nikodimas siya siir yai aka hiniina yowarkii boin, inkamin waibiyie niki owiyin mi siya wi panina swoki ami siir yopiini mhinauwun, siir swoki aokainakiyim, ha?

⁵ Mi Jisis siya siir yai aka ina swoki owarkii boinkiyin Kara kiriirin yaimwower boinki, inkamin op baptais karamae nwowi mi Adi Komii krimiir Wanin siir naeyiun siirin kwoin rirmiia nwowiyin siir hauu karamae nwowi siya wi dig nwo rani, Adi Komii siya kigirkakiyim siir digworaekwo whiekakim simiir kigim.

⁶ Mi inkamin siir yopiigi naokainakiyim yio nu tiranar inkamkin mi yipiki inkamin Adi Komii siir naeyiun kwoin win siya hauwiyin, yio siya wi inkam win nwowi.

⁷ Kira ta yaiya kara boinkiya kiriir sairsi kipi nanaaki Adi Komii siir naeyiun kiriirin wi kwoin win siyar hauu haiginuwi.

⁸ Opuda ya hindanki pa hugnani mi tindanki pa mi hugnani. Mi kira saeya hugiyim pa wakaei mi kira sairin ha ninokninkin tani saeya pindanki hugnaniya mi ini pinda hugnama. Adi Komii siir naeyiun ini ta sair hiriinan ywowin. Krima ninokninkin tani siya dimin taemin imiirin panin panina tiri mi iikam imiirin panin panin whinkinsiis haiginuwi.

⁹ Mi Nikodimas siya Jisis siir swoki srii, ti dimin hiriinanin wi panina nimbiyami, ha?

¹⁰ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boinki, kira inkam komi-iyargin mi kira iikamar mi owomwarkaiyuwikin mi kiriir ninokninkina iki digworaekwo whiekakim simiir ninokninkina ini Isrel simiir iikamin simiir ninokninkina sair haibura. Mi kira ti digworaekwo imiir ninokninkin karamae dimusi nwokin, ha?

¹¹ Kara kiriirin yaimwower boinkii, nim krima diminin krimar ninokninkinim mi krimar kigim simiirarar boinkim. Mi win kima inokniinokin ti yayim krima boiniyim pi yaewan simiir kindiyiuwani.

¹² Mi kira ti digworaekwoim nuanim kara kiriir boinmimauuim ti dimin hiniinim yinisimnan yopiigi swoki aokainaki mi opud kira simiiram naingwo tibmii kin karamae nwowi mi kira wi panina naingwo tibmii kini kara Adi Komii siir omin ninomor kou hir nwowin siir digworaekwowim simiir boinmimauuwi, ha?

¹³ Mi karairgin Adi Komii siir omin siir hiran inkamin, karairgin inkamin Adi Komii siir omin ninomor kou hir nwowin siir hiranki niuunaiiniyin. Kanakanairgin Adi Komii saikar nwowin siir om iir bidi bidiniyar.

¹⁴ Ini Moseski si nonkwokwowin mipugin mi paeyaka ha nikin koginanki-igiyin ini siir hiriinan ywowin, maeyau siiyin nu apa niinga sair hir. Mi ti hiriinan siyiun iikamin sima kariirin ninomor kouan inkamin paeyin hiniya nironinkinin saikar wi hiriinanar mi inkin irinu inansingii.

¹⁵ Mi iikam whiekakim kariirin naingwo tibmii kini sima wi omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokikaeyami inokniinokin.

¹⁶ Adi Komii krimiir Wanin siya iikam whiekakim nuanim simiiram naingwokwonanaeikin mi siya siir yinisim nwrkinwuruwan siir asi nikropkikin. Mi yipiki siiram naingwo tibmii kini sima wi nao rani mi wi kigugu iguski rani. Niingaka. Sima wi omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyami Adi Komii krimiir Wanin saikar

¹⁷ Adi Komii krimiir Wanin siya siir yinisim iirin iikamin nuanim simiir hidam bi nikrop iuungikin. Niingaka. Siya minam nitkin iikamin nuanim

simiir nanmaiwarkainam naowam.

18 Mi yipiki Adi Komii siir yinisimɩn siiram naingwo tibmii kani Adi Komii siya siirin wi warar nankin hid rani mi siya wi maeyaua paeki nwowa wi sair wara nam tani. Niingaka. Mi yipiki Adi Komii siir yinisimɩn siiram naingwo tibmii kan karamae nwowin siirin Adi Komii siya bidi hidin. Dimusi rani, siya ti Adi Komii siir yinisim nwirki nwiruwan siiram bi naingwo tibmiigin.

19 Adi Komii siya iikam imiirin hiniina hidgin, kariir yayim ini beki whwoyanan ywowim. Kara ti nu iirin minam nitkin Adi Komii siir dimin taeminim simiir niisimauuwim mi sima Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiiram bi naingwokim, sima nuan dimin biyeyim simiiramar naingwo kriпкаigim. Dimusi rani, sima dimin biyie tiram naingwokim.

20 Mi yipikin siyu biyie tiriyim, yim Adi Komii siir yinisimɩn paenan niyaeiyin yim siir io omomkin. Sima Adi Komii siir yinisimɩn siir siyu iir sibgu apim pi borisopi. Dimusi rani, dimin taemin biyeyim sima tiriyim wi si nhinkiisi.

21 Mi yipiki siyu miyik tiram naingwowim yim Adi Komii siir yinisimkin bienan whwoyaeiyim kariiram wit. Mi siya iikam imiirin siyu miyikin Adi Komii siya naingwoin siya tiram wi simiir nwoki iisimauuim. Iriig.

Jon siya ha boinkin Jisis siya yipikin

22 Mi ta sair mhoiya Jisis siya mi kamim siir kigna miriyim sima om komii Jerusalem siir haiburgim mi sima omisim whirin nu Judia hir nwowin siir yam. Mi sima ii nhirim hirar ywo mi sima iikam imiirin op ina baptais haiginiuwim.

23 Mi Jonin yio iriipi hiriinan iikam imiirin op ina mi baptais haiginiuwim om Inon Selim kingin hir. Dimusi rani, ta maeyau aairin op kasa rani mi iikamim siirin minam nini kignikim siya op simiir baptais haiginiuwim.

24 Herot siya Jon siir bi niki hugriпкаikikaigin maeyaua mi biyie miriia sair.

25 Mi Jon siir kigna mirii kam nhirim sima Judami inkam nwirin Isrelanin saikar nankinwamwarki boinkim. Sima op baptaisni siyuin siir nankinwamwarki boinkin.

26 Mi sima asi nitkin Jon siir kigniyam. Mi sima siir boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, kira ina ninokninkinin inkamin kinaka nwowin Jordan jebid mirmii hirin siirin kira krimiir boin. Tariinanin siya iikam kasa bi baptais haiginiugin. Mi iikam whiekakim ini siiramar ninantionanamim mi sima krimiiram nit rani.

27 Mi Jon siya simiir yai aka hiniina yowarki boin, inkamin dimin whirin siir kwoin aigi bi swoki haigin, kiriirin siyar bidi boinki pi kira hai.

28 Kima bidiyar wakaeyim yayim kara boinim, kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin iikam imiir whankinsiis haiginiuwam si rani. Niingaka. Yio siya ini kariir mhoiya nitin. An kara biya minam nami, hindara boinmimauuami sima siir nwoki inokninkinim.

29 Inkamin wig nonkwonaeyin ta wiga ya siirgisiirarga. Mi Jisis siya ini ti inkamin siir hiriinan ywowin mi nim krima iikamim yipiki siiram naingwo tibmiiyim nim krima ini siir wigan ywowim. Mi iya siyar wakaewiniyim siir nwirin ini nitin mi siya pi maigimairga nwowini. Mi siya dimin taeminim siya boinim simiir wakaeyim siya pi maigimairga nwowi. Kariir hiriinan ta maigimairga komigak kara mi owa sair hiriinan. Kara Jisis siir nwirkin. Kara siir yai aair wakaesibwinin kara hikak bi nwowinkin, kara ini maigimairgar ywowinin. Kara hik karamaeka iikamim siiram ninantionanamim simiiramim. Niingaka.

30 Mi kara ha naingwowi siir inigin kougikouwa damki mi an kara ha mi aingwowi kariir inigin yio nuginuwa dokwokopoukimaigik.

Siya yipikin ninomor kouanki nitin.

³¹ Jisis siya Adi Komii siir omin siir hiranki nitkin mi nuan iikamim simiirin ini siyar haiburim. Mi yipikin nuanki nitim, yio ini nuan digworaekwowim simiiraramar naingwowin. Mi yipikin Adi Komii siir omin siir hiranki niti, yio wi digworaekwo whiekakim simiir haiburi.

³² Dimin taeminim siya kigim mi siya wakaeyim siya simiir asi boinmimauugin. Mi inkam nwiirkin simiir bi swoki wakaeyokna diriraerarkin. Ningaka.

³³ Mi yipiki siir yai aiir sibgu wakaeyokna api, yio hindara nanaakninkii haiginuwi ta Adi Komii siir yayia ya yai kaimwoka.

³⁴ Mi inkamin yipiki Adi Komii siya nimbingiyin mi ha nikropkiyin, siya wi Adi Komii siir boinmimauuwi. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyuun siirin siya bidi yinkinukikaiyin mi siirin siyar whinkinsis haiginuwi ta mai aiir miriyamin.

³⁵ Adin siya siir yinisimin siiramin pranaepranae bi naingwokwonanaeikin. Mi siya pi siirar mi kigninkini digworaekwo whiekakim simiir kigirkakamin.

³⁶ Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tibmii kiini, siya wi inigakar nwoyokiyokii inokinokin. Mi yipiki siiram wakaeyokna kara-mae nwoyiyin siya wi omwai waiyayokiyokii rani, inokinokin. Ningaka. Adi Komii siya siirin wi io prasae nwo rani. Mi siya siirin wi hiriyar nonkwoninwoimwairninkin kripkaii. Iriig.

4

Jisis siya nu haimii Sameria hiran wiga saikar boinaigin

¹ Farisi kamim Mosesni siyu komii siir napiyim, simar wakae, iikam whiekakim ini Jisis siiraramar yamim, simiirin op siya baptais haiginuwam. Mi Jon siirin ini siya haiburin.

² [Simiirin Jisis siyar bi baptais haiginuugin. Ningaka. Simiirin kamim siir kigna miriyim sima baptais haiginuugin.]

³ Mi iya Jisis siya hiriinan wakaeyin, Farisi kamim sima bidi yinokninkinim mi siya nu haimii Judia siir asi haiburgigin. Mi nu haimii Galili hiriir asi swoki amkin.

⁴ Mi iya siya ti siyuun nu haimii Galiliya namiyin siirar niki apamin mi siir kwoinin Adi Komii siya swoki haurworwokaigi, siyuun nu haimii Sameria namiyin siir napriokinamim.

⁵ Mi siya omisim whirin nu haimii Sameria hiranin siir yimbiam. Ti omin siir inigin Saikakin. Ti omin ini nu maeyaua Jekopki si hauuwa siir yinisim iir Josepni numirim ini saiir kingiin hir nwowin.

⁶ Mi ti aeyaweyin op sima kunaeyin ta maeyau aiir nwowin, siirin Jekop siyar nopgikin. Mi Jisis siya piugi piyaokin mi siya ti aeyaweyin saika kingiin hir ini idwo mi ta iya ya nabiebpwoka.

⁷ Mi Jisis siya hinar niki idwowin mi wig ira Sameria hirana ina yita op kunanakiyam, ti aeyawie iir. Mi Jisis siya kimidiniya saiir boinki, kira kariirin op kuna hauugi, kara kwiaeyam.

⁸ [Mi kamim siir kigna miriyim yim ini om komiia hiriir yamim nae sainam.]

⁹ Mi Jisis siya saiirin hiriinan boinkiyin mi ta Samerian wiga ina yowarkii boina, ni kira Isrelan inkamkin mi ankara Samerian wiga mi kira kariiramin opam dimuam boinkin, kira kwiaeyam, ha? [Isrel simiir iikamim mobmir mob minim Samerian iikamim krima nae kwiaeyim simiirara bi ningigir

ae kwiyaekim. Sima ha naingwo tibmii kani wi Adi Komii siya pi boinisi yim miyik rani.]

¹⁰ Mi Jisis siya sair yai aka hiniina yowarkii boin mi kira diminim Adi Komii siya prihauuwiyim kiriir mi kira kariir mi inokninkini ti opam kiriiram sriiyin mi kira kariiram pi op miyika iikam imiir whinkinsis haiginiuwia omwai Adi Komii saika waiyayokiyokiyam pi sairam nwoki sriiyim.

¹¹ Mi ta wiga siir yai aka hiniina yowarkii boin, inkam komii, kira two karamaeka mi tiki aeyaweyin siir opa kingiin kingiin nwomai rani. Mi kira ta op aiirin pi panin panina haii, iikam imiir hauuwam simiir whinkinsis haiginiuwam, omwai sima waiyayokiyokiyim, ha?

¹² Ti aeyaweyin krimiir brougaeyin Jekop siyar hauugigin krimiirin mi siya mi siir yinisisim ikim yim sima siirar mi kwiyaekim. Mi siir bulmakau sibsibim yim iriipi hiriinan ta op aiirar mi kwiyaekim. Mi kira ha naingwowi, kira ini Jekop siir haiburin, ha?

¹³ Mi Jisis siya sair yai aka hiniina yowarkii boin, iikamim ta op aiir kwiyaeyim, yim wi kwoinkar swoki haei.

¹⁴ Mi yipiki kara hauuwi ta op aiir, yio wi kwoinkar haei rani. Niingaka. Mi taka opa kara hauuwana, siir whinkinsis haiginiuwam, ya wi sinkai rani, ya wi hiriyar nwoyokiyokikaeyami inokinokin.

¹⁵ Mi ta wiga saeya ina swoki boinkiya siirin. Inkam komii, kira wara op hiriinana kariir whauugi mi mhoiia kariir kwoinin wi haei karamae nwoki owim. Mi kara wi tiriir swoki it rani, op kunanakiyamin.

¹⁶ Mi Jisis siya sair boinki, kira kiriir kam iir tini ikiunaki.

¹⁷ Mi ta wiga siir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kam karamaeka. Mi Jisis siya sair yai aka hiniina yowarkai boin, kira kaimwower boini, kira kam karamaeka.

¹⁸ Biya kiriirin kamim iriyyara iki onkwona mi wara kamim kinaka nwowin yio kiriir kamki kam tani. Ta kiriir yaiya ini kaimwower ywowa.

¹⁹ Mi wig saeya siir boinki, inkam komii, kara ini hainingi yinokninkinkiya, kira profet inkamkin.

²⁰ Krimiir brougaeyim yim sima Adi Komii siir inig iirin iripa ti mhuu iir haingiriyu hainanikim. Mi wim kima Isrelan iikamim, wim kima ha boini, krima Adi Komii siir inig iirin om komii Jerusalem hirarar hainan iski.

²¹ Mi Jisis siya sair yai aka hiniina yowarkii boinki, wig, kira kariir yaiya kaimwo sair dwoki. figwira saeya nimbini, krima Adi Komii siir inigin wi ti mhuu iir hainan tani mi wi om komii Jerusalem hir mi hainan tani. Niingaka.

²² Mi wim kima Samarian iikamim, wim kima diminim kima kig karamae nwowiyim simiiram hainanikim. Mi nim krima diminim krima kigninokninkinim simiiram hainanikim. Dimusi rani, Adi Komii siir miya iikam nanmaiwarkinaeiyia Juda iikam krimiir hiriir nambinika.

²³ Mi iya ta ii aeya nimbiamana ini kingiin nwowa. Mi iikamim yipiki naingwo tibmii kngikanim mi Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin siya simiir whinkinsis haiginiuwu mi sima siir inigi inig iirin siyiu miyiki miyik iiar hainani mi Adi Komii siya ti hiriinan iikamim siiram naingwo tibmii kaniyim mi siir inig iirgi iir hainaniyim simiiram naingowikin.

²⁴ Adi Komii siya piu karamaekin, siya ini siir naeyuin siir hiriinan ywowin. Mi yipiki siir inig iir hainani, sima wi daingwo tibmii kan. Sima wi piu ara kipi hainan, sima simiir mhuu kwoinim warar hauu iuguski.

²⁵ Mi wig saeya siir boin, kara bidi yinokninkina Mesaia siya wi sipi niti, inkamin Adi Komii siir nimbinyin krimiir whinkinsis haiginiuwam, sima dapiyin Kraisi. Mi iya siya niti, siya krimiirin wi dimin kasakasa nowomwarkaiyu rani.

26 Mi Jisis siya saair yai aka hiniina yowarkii boin, karaairgin, kraisin, ti kinakar boinin.

27 Mi iya siya saika niki boinaiyin mi kamim siir kigna miriyyim ina yimbiniyim. Mi iya sima hiriinan kigim sima ini mouni haniina siinkaokiyim. Dimusi rani, siya ta wig anaka boinaigin. Mi siirin inkam nwirki bi swoki boinkin hiniin, kira dimu diminim naingwowi? Mi kira saika dimuam boinkin?

28 Mi ta wiga saair op twowa ini hirar kwaiburgika. Mi saeya ina iwitama oma hirir. Mi saeya iikam imiirin dimin taeminim siya boinin saair simiirar ini boinoudninkiniu.

29 Mi saeya kimidiniya simiir ini boiniu, kima unki it, iki inkamin dimin taeminim kara tirim biya simiir haknoudninkinin, tari Kraisi siya piyamisi owin?

30 Mi sima om hir haiburgigim mi sima ina yamim Jisis siir kignakiyam.

31 Mi iya ta wiga saeya om hirar niki owa mi kamim siir kigna miriyyim sima naeyim siiram ha nonkwowim mi ina boinin, inkamin nowomwarkaiyuwiyin, kira nae ti ae.

32 Mi siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kara bidi yaeyin, naeyin kima ninokninkin karamae nwowin siir.

33 Mi kamim siir kigna miriyyim sima, sima simar yinsrii ansriina. Mi siiram nae inkam nwirki hainanikin, ha?

34 Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kariir naeyin yio hiniingin, kara ti inkamin kariir nikropkiyin kara siir kwoin siirarar dap. Mi kara miya siya nimbingiya kariir saair dankabimbid digi.

35 Wim kima hiniina boinikim, bwanim pi whiyya nwokii mi sasaeyim pi sasae wai hiniingin nwokii. Mi kima pi haniin ninguwu haii. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, kima iki numiran sasaeyim simiir kigi, sima sasae wai bidi ywowim. Kima simiirin hindara ti inguguae.

36 Mi inkamin numiran sasaeyim simiir ninguwu haiiyin, iikam nharikim sim sainam yio ini ti inkamin, hinda tinda namiyin, iki iikamin simiir kwoin imiir kiyaiyam ini siir hiriinan ywowin. Mi sima ha sibgu wakaeyoknaei mi wa nwoki aingwo tibmii kinim. Mi inokininokim sima wi omwaiyar nwoki waiyayokiyokikaeyamim. Mi inkamin ti sasae imiir ninkinin mi inkamin ti sasaeyim wai nwowiyim simiir ninguwu haiiyin, sowa nwisairarin pi maingimairga nwoswowi. Mi yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauwiyim mi yipiki iikamin simiir kwoin imiir kiyaiyyim, Adi Komii siir yai aiir wakaeyim, yim ini ti inkam nwiso sowiir hiriinan ywowo.

37 Ta yaiya ya kaimwowaiga. Inkam nwirin yio hindira niyokninkinami mi nwirin yio wi hindira ninguwu haiyami.

38 Ta kara nikropkiya kimiirin ya numirim inkam nharikim niyokninkininim simiir sasae imiir ninguwu hainan ywowa. Ti numirim yim inkam nharikim niyokninkinkim. Ya ini bigi bi sima boinmimauuwa kariir yai win kibiya iki iikam nharim simiir, ini saair hiriinan ywowa. Mi wim kima ti yai win kibi kibiyyim iki iikamin biya naingwo tibmiiyyim mi simiir swoki boinmimauuwami.

39 Mi mhoiyya nu haimii Sameria hiran iikamin sima Jisis siiramim ina yaingwo tibmiiyyim. Whisarii rani, sima ta wiga saair yai aiir wakaekim. Saeya hiniina boinka, siya dimin taeminim biya biya kara tirim mi tariinan mi tir ikim, siya simiirin ini hiriyar haknoudninkin digiyin.

40 Mi iikam whiekakim om Saika nu haimii Sameria hiranim sima Jisis siiram ha nitim mi sima kimidiniya siir srii siya simaka hir mi owim. Mi Jisis siya sima iyyim kwisa ywo.

41 Mi iikam whiekakim siir yai aiir wakaeyim sima ina yaingwo tibmii kinim. Dimusi rani, sima siirgisiir yaiyar wakaekim.

⁴² Mi sima ta wig aiir boin, tariinanin krīma siir yai aiiramān bīdi yaingwo tibmii kūngiyim. Krīma yaiya kira boina krīmiir saiir bi naingwo tibmii kūngim. Nūngaka. Krīma asi naingwo tibmii kūni krīma krīmiir wūngi wūngar wakaekim. Mi krīma bīdi yinokninkinkiyim siya Kraiskin, nuan iikam whiekakim krīmiir nanmaiwarkainain inkamān siya. Iriig.

Jisis siya gavmani mi mīriiyin inkam nwirin siir yinisim iir haiswoniskigigin

⁴³ Jisis siya hapaiirin iyo kwisa ywo. Mi mhoiia siya hir haiburgigin mi ini nu haimii Galili hiriir swoki amin.

⁴⁴ Jisis siyarin, hinina boinkin, siir oman iikamim sima profet inkamān siirin ha bi naingwowikim siya inkam komiigin mi inigakin. Nūngaka. Sima hinina bi naingwowikim.

⁴⁵ Mi iya Jisis siya siir oma hiriir swoki amin mi Galili hiran iikamim sima siiramān ini maigimaigra ywowinim. Dimusi rani, dimin taeminim siya tirim Judam i komiia wou nikwo aeiya Pasova om komii Jerusalem hir sima bīdi kigmimikim.

⁴⁶ Mi Jisis siya om Kena nu haimii Galili hiriir swoki amin, omin opa siya tirkiya wain nikpitmaigiya siir. Mi om Kapaneam hir nwowin gavmani inkam komii nwirin siir yinisim yinkamiyinin makakin.

⁴⁷ Mi siya wakae Jisis siya nu Juda hir bīdi haiburgigin mi siya nu haimii Galili tiri nitam tari. Mi siya ha namān Jisis siiram mi kimidiniya siir ini boiniu, saika namān om Kapaneam hiriir siir yinisim iir nini haiswoniskiiyuwim. Siir yinisimin ini nao kingiin nwowin.

⁴⁸ Mi Jisis siya siir boinki mi kima, kara dimin kirie komii komii tir karamae nwowi mi kima wi kariiram naingwo tibmii kūn tani. Nūngaka.

⁴⁹ Mi ti inkam komiyyin siya hinina boinki, Biiyan Inkam Komii, kira kanakar wit, kariir yinisim iir kignakiyam. Yinisim ieya naonamin yio miyyik rani.

⁵⁰ Mi Jisis siya siirin ina yikropkiyin, kira ti am kiriir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyaei. Mi ti inkamān siya Jisis siir yai aiir wakaeyin mi ina yamin.

⁵¹ Mi iya siya ha swoki haiyug apnamān mi kamim siir mīriiyim, sima siirin siyu hir yapiyiskaiwin. Mi sima boin siirin, kiriir yinisimin ini wadieyar swoki owin.

⁵² Mi siya kimidiniya simiir srii, paki hinin iya wadie sae nwokikin kariir yinisimin, ha? Mi sima siir boin, siir piu huua kinya ii nabie bopwo digika.

⁵³ Mi ta yaiya sima boina siir, saiir mhoiia mi siir adin ina swoki aingwokiyyin yaiya Jisis siya boina ii nabie bopwo hinin kiriir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyaei. Mi siya mi siir yinwig ima simaniyyin ini hiriir yaingwo tibmii kūn swokiyim Jisis siiram.

⁵⁴ Mi ya tariigina ya dimin kirie komii kwisaka aeya, Jisis siya tira iikam imiir niisimauuam, iya siya nu haimii Judia hir haiburgigin mi ha napnamān nu haimii Galiliya hiriir. Iriig.

5

Jisis siya inkam nwirin whinausim kwira Betesda dapiya saiir hir haiswoniskigigin

¹ Mi tiriiginim yim dig nwokiyim mi Juda simiir ii komii kwira nae iripa haingriiyu aeya ina yimbiyama. Mi Jisis siya asi swoki amkin om komii Jerusalem hiriirin.

² Mi om komii Jerusalem hirin anowin napninopkainamiyyin iikamkim sim kiyaininopkainamiyyin sibsib siir kingiin hirin whinausim kwira ini hir

nwowa. Mi iikamim sima Hibru simiir yaigina hinina dapikim Betesda. Mi ta whinausima sair kingiin hirin iuruwim iriyara nrowi iikamkim sim nidwowa.

³ Mi iikam whiekakim makak makakim ini hirar ninidwodwokaowim. Iikamim nhwokwisaeyim mi iikamim igrib indib niimwowaeyao minkin kipiirim mi iikamim kiu min naoninsimsiriru ikim. Sima minam ninidwodwokaowi Adi Komii siir paekwosimin siya tirkiyim op aairin imigak nwokiyam.

⁴ Mi ii nhirim Adi Komii siir paekwosimin iki siya nuunaiiniyim mi ta whinausima pi imig iga siya nauni inunui. Mi inkamin iki biigi bi natmainamiyin ta opa Adi Komii siir paekwosim ieya tiriya mi ta siir ma pa digi.

⁵ Mi inkam nwinin iuru hir nidwowa biewiyim maki siya niyim kam nwin iuru iriyar whoingim (38).

⁶ Mi Jisis siya ti inkamin siir kigin siya hir whinin mi siya ina yinokninkinkiyin siya maki kwokiyaya bi niigin. Mi Jisis siya siirin hinina boinki, kira hinina naingwowi kira wadie swoki okiyim, aniya?

⁷ Mi ti inkamin maki niinanaekaiigiyin siya siir yai aka hinina yowarkii boin, Biyan Inkam Komii, iya Adi Komii siir paekwosim ieya tirkiyim ta op aairin mi kariirin inkamki haidunamam whaowae ta whinausima sair aowa hiriirin. Mi kariirin pi nhirkim swoki haiburi, bi pi sima natmaid-unami.

⁸ Mi Jisis siya siir boinki, kira dinsiin okwoki mi kariir nibmir aair hai mipa dapnam.

⁹ Mi biri kimiminkikin, ti inkamin siir ma ina digiya mi siya ini siir nibmir aair yinsiin hainamin. Taka iya ya Judami ii komiyya piu siisiya Sabat, iya dimin taemin sima tir karamae nrowiyya saeya.

¹⁰ Mi siya nibmir ha hainamin mi gavmani inkamim sima ti inkamin Jisis siya nrowaiginiugiyin wadie siir srilwin, tapa Judami ii komiyya piu siisiya Sabat, dimin taemin tir karam nrowiyya saeya mi kira wara kariir nibmira sair dimusi hainanikin. Moses siir siyiuin hiriinanin siirin igbidgak bidi ywowa.

¹¹ Mi siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, inkamin wadie kariir nrowaiginiugiyin kariirin siya nokmwain haigikin ta kariir nibmir aair ninsiin hainaniyam.

¹² Mi sima kimidiniya ti inkam iir swoki kwasrii, yipikin kariir boinkiyin ta kariir nibmir aair hainaniyam, ha?

¹³ Mi ti inkamin wadie Jisis siya nrowaiginiugiyin siya bi ninokninkinkikin ti inkam iirin. Dimusi rani, Jisis siya siir bidi haiburgigin mi siya paninsi yinokninkinkisi, iikam kasakiwaeyao hir nokwowim.

¹⁴ Mi mhoiyya Jisis siya siirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair hir kigin mi siya kimidiniya siir boin, wakae, kira mhoiyya wi dimin whir kipi swoki tir. Niingaka. Kira hiriinan tiri mi ta hika mhoiyya kira haai, ya wi hika biyya kira haiya wi sair haiburi.

¹⁵ Mi ti inkamin ha namn siya kimidiniya Juda simiir inkam komii komiyyim simiir ini boinu, ti inkamin wadie kariir nrowaiginiugiyin yio Jisis siyairgin.

¹⁶ Mi ti Isrelmi inkam komii komiyyim sima Jisis siirin siyiu biyie asi tirkim. Dimusi rani, iikamim maki niyim simiirin siya Juda simiir ii komiyya piu siisiya Sabat, dimin taemin whir tir karamae sima nrowiyya siya sair haiswonimniskigin.

¹⁷ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kariir Adin siya inokninkin hiriyar marigin. Mi an kara iripi hiriinan asi mi mirii.

18 Mi ta yai hiriinana Jisis siya boina mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim siir nisomaowam asi tirkim. Dimusi rani, ti makak iikamim siya haiswonimniskiiyim Judami ii komiiya piu siisiya Sabat, dimin taemin tir karamae nwoyiya sasa rani. Niingaka. Sima siirin io minsi nwokim ta siya boina hinin, Adi Komiiyin kariir Adgin. Mi siya ini inkam komii siya siyar swoki onain Adi Komii siir hiriinanin. Mi siirin sairsi nisomaowam tirkim. friig.

Adi Komii siya siir yinisim iirin inigak bidi ywohaiginuwin siir mi aiir mairiyamin

19 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwower boini, kara siir yinisimin dimin whirin kariir kwoin aingi bi swoki aingwo tirkin. Niingaka. Kara diminim kara kigmimikim kariir Adin siyar tirim kara simiirarar tiri.

20 Adi Komii siya kariiramim nhami nhami bi naingwokwowikin mi siya digworaekwo whiekakim siya mairiyim kariir asi nusiimauugim. Mi digworaekwowim siya niisiimauuwi wi digworaekwowim ti kara tirim wi simiir haiburi. Mi ti dimin taeminim kima simiir kigi mi kima wi nanaa pranae kin tani.

21 Adi Komii siya hidninsiin idwowyim iikamim naokaowim omwai swoki waiyam siir hiriinan. Mi kara siir yinisimin iikamim yipikim kara hauuwam tiriyim kwoin miyik yio kariirar kwoinkin.

22 Mi kariir Adin iikam imiirin siyar bi hidikin. Niingaka. Mi siir kirieya siir yinisimin kariir bidi hauuwim mi siirin kara bidi kisina owin mi iikam imiirin wi karar hidi.

23 Mi iikam whiekakim wi kariir inig iir asi hainani, kariir Adin siir inig iir sama hainana sair hiriinan. Mi yipikin kariir inig iir hainan karamae nwoyi siir yinisimin kima tira sair hiriinan mi sama kariir Adin yipikin kariir nikropkiyin wi siir inig iir mi hainan tani. Niingaka.

24 Kara Jisiskin kara kimiirin yaimwower boinkii mi yipikin kariir yai aiir wakaeyoknaei mi ha naingwo tibmii kani mi sama wi kariir Adin yipikin kariir nikropkiyin wi siir yai aiir warar mi wakaeyokna aingwo tibmii kani. Mi yipikin kariir nikropkiyin siya wi siir naeyiu iir hauu haiginuwi simiirin mi kima wi inigak nwoyokiyokikaeyami. Adi Komii siya wi simiir wara hid rani mi sama wi nao rani. Niingaka. Mi sama wi yaeya kwoin win haii omwai waiyayokiyokikaeyamim.

25 Kara kimiirin yaimwower boinkii, iiya Adi Komii siya nimbina iikamim naokaoim simiiram ya bidi yimbiniya. Mi sama wi kariir yai aiirar wakaekii, Adi Komii siir yinisimin. Mi sama wi yaeya kwoin win haii omwai waiyayokiyokiigiyamiyin.

26 Adi Komii siya bi naowikin, siya kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyyin siir bwamkibwamin siyairgin. Mi ti hiriinan siyiuin siya kariirin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiiyim simiir bwamki bwam iir asi mi tirikikin.

27 Adi Komii siya ha boinkin, kara siir yinisimkin mi iikam imiirin wi kara hidi. Dimusi rani, kara ini inkamnan yowowin. Mi kara simiir kwoinim ina ninokninkinin.

28 Mi kima wi ta sairsi kipi nanaaki. Mi iiya saeya nimbiamy mi iki iikamim niki aokaoim mi simiir ienau hir nwokaiyim sama wi kariir yai aiir wakaekii, Adi Komii siir yinisimin.

29 Mi sama wi ie hirankar ninsiin idwonani. Mi yipiki siyiu miyik tirim yim wi omwaiyar waiyayokiyokiigiyami. Mi yipiki siyiu biyie tirim iiya sama ninsiin idwowi wi yaigak nwoowi. Mi sama wi paeya nami mi inokininokin simiirin wi hiriyar nuananaei.

Jisis siirin iikam nhirkim yanaakninkii haiginiu

³⁰ Kara dimin whirin kariir kwoin aigi bi naingwo miriigin. Nningaka. Dimin taeminim kara wakaeyim Adi Komii kirmiir Wanin siya boinim kara simiirarar tiri mi kara iikam imiirin asi hidi. Mi kara iikam imiirin wadiyar sibgu hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin ara naingwo diriraerar tani. Kara Adi Komii siir kwoin iirar nabi yipikin kariir nikrop iuungiyin nua tiriir.

³¹ Mi ti yayim kariir kwoinkar priinaingwo boinkiswo mi kima wi ha di ninokninkini ti yayim kara boinim kaimwoki piyamisi owim, iyie? Kara hindara priiboini.

³² Mi inkam nwirin yio ina mi owin yio siya Jonkin siirin Adi Komii siya nimbingikin, kariir yayi sair sibgu boinim mauuwam. Kara bidi yinokninkinin yayim siya boinim mauuwim kariirin yim kaimwowairgin.

³³ Mi wim kima kam nhirim kimidiniya Jon siiram yikropki mi ti inkamin siya boinkiyin simiir yio karaigin.

³⁴ Kara kamim kariir yai aair nanaakninki haiginiuwim simiirin yai kara-maeka. Nningaki. Nningaka. Mi ti digworaekwowim ti kara boinim mauuwim kimiir, kima simiirin wi nwoki sibgu inokninkinim. Mi kima wi kariir yai aairim nwoki wakaeyokna aingwo tibmii kinim. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarinaei.

³⁵ Jon siya ini pae niyuanan yowoin kimiir niuya haiginiuwam. Mi Adi Komii siir dimin taeminim simiir niisimauuwam. Mi ta iya siya omwaiyar niki waiyan, kima siiramin nhami nhami bi naingwo tibmii kingim.

³⁶ Damin nhirim ini ta yayi Jon siya boina kariir ini sair haiburim ya hiniinga. Mi dimin miyik miyikim Adi Komii siya boinkiyim kara tiram yim iikam kimiir nanaakninkii haiginiugim kariirin hinin, kariirin Adi Komii siya nikropkikin.

³⁷ Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kariirin siya boininkigikin mi siyar mi anaakninkii haiginiugikin. Mi wim kima siir yai aair bi wakaekim mi siir whwonkam iir bi kigin. Nningaka.

³⁸ Mi siir yayi kimiir kwoinau bi haigi nonkworinuga. Nningaka. Dimusi rani, kima kariir yai aairim bi naingwo tibmii kingim, kara ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuungikin.

³⁹ Wim kima Yokwo Komii sair yayim simiirin ha sibgu mwainikim. Dimusi rani, kima sair sibgu ninokninkinam mi sair naingwo tibmii kinam tiri. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nwoki hauuwim kwoin winin omwai waiyayokiyokiyamiyin. Mi wara miyim kima mwainkigmimikim yim kariir yai imairgin. Mi wim kima hininam naingwo mwananaei, Adi Komii siir yayim kimiirin wi omwai simar nwoki waiyayokiyokii haiginiuwim. Mi wara miyim kima mwan kigmimikim yim kariir migim.

⁴⁰ Mi wim kima kariirin naingwo tibmii kinim pi boriisopi, kwoin winin omwai waiyayokiyokiyiin kara kimiir hauuwim.

⁴¹ Kara pi boriisopi iki iikamim kariir inig iir hainan prapasim. Nningaka. Ya tariigina ya dimin komii rani.

⁴² Mi kara kimiirin ina ninokninkinin kimiir kwoinim Adi Komii siirin naingwo hiriru kin tani.

⁴³ An kara kariir Adin siir inigni nitkin mi ta kara nita ya Adi Komii siya nitin haninaka tisi kara nitiskiyin. Mi wim kima kariir yai aair bi naingwo tibmii kingim. Mi wim kima simiirin ini yimiyuwim. Mi inkam nwirki nitkiswo mi siya siir yai imiir nini boinim mauuniyim mi wim kima siir yai imiirin wa pi wakaeyin mi kariirin iyie?

⁴⁴ Mi kima kariir yai aairamin wi panina naingwo tibmii kin, ha? Kima wi dig nwo rani. Mi kima, kima kimar ninan hainanamar tiri mi kimiir inigim Adi Komii siya hainanim pi boriisopi. Nningaka.

⁴⁵ Kima ha kipi naingwo kimiirin kara wi kariir Adin siir boinmauwi, kimiir boinwokiopnatkaigiyim. Nningaka. Mi Mosesin yipikin naingwo tibmii komiigak kima nwowiyin wim kima ha naingwowi kimiirin wi siyar whinkinsis haiginuwi. Mi Adi Komii siya kimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sairsi nwoki ikuwim. Kimiirin wi siyar boinmauwi kariir Adin siya boinwokiopnatkaigiyamin.

⁴⁶ Mi kima Moses siir yai imiiram naingwo tibmii kani, kima tira saiiir hiriinan mi kima kariir yai aiiram in wa mi aingwo tibmii kani. Dimusi rani, yayim Yokwo Komii hir nwowim kariirin siyar winboinkiyim mi kima simiiram bi naingwo tibmii kasingim.

⁴⁷ Mi ti yayim Moses siya winboinkiyim kima simiiram naingwo tibmii kani karama nwowi mi kima kariir yai imiiram in wi panina naingwo tibmii kani, ha? Yi siyu kamaeka. Nningaka. Iriig.

6

Jisis siya hauu aeyim kamim 5,000kim, siya wigiyim simiir wara bi mwaingim

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Mi mhoyiya Jisis siya ti yayim ha boindigiyim mi siya ina iyikidamin Galili whigbida hiriir, saiiir inig whirin sima dapiyin ta whii aiirin whii komii Taibiriaska.

² Mi iikam whiekakim sima ini Jisis siir mhoyiar sidkaenamim. Dimusi rani, sima dimin kirie komii komii kasa bi kigim iikam makak makakim siya ninimniskiyim. Mi sima siir mhoyiya asi sidkaenamkim.

³ Mi Jisis siya mhuisim whirin siir iiyam. Mi siya kimidiniya siir kamim siir kigna miriyin simakar ini ii idwoiu.

⁴ Mi Juda simiir ii komiyya wou nikwo aeiya Pasova ini kingiin nwowa.

⁵ Mi Jisis siya ha niyaeyok kaokiyin mi siyar kigwin, iikam isid komiyyin nitan siiram. Mi siya Pilip siir boinki, krima bretim pi papi haii ti iikam ima naeyamin, ha?

⁶ Mi Jisis siya Pilip siirin hiriinan boinkiyin mi yio siyarin bidi yonkwokiyin siyuun pi siya tiri. Siya Pilip siirin minam kinankugin, siir kwoinin pi panina namisi aingwoki.

⁷ Mi Pilip siya siir yai aka hinina yowarki boin mi krima bretim K200.00 saini. Mi ti hiriinan iikam isid komiyyin krima simiirin haimii haimiyya hauuwim pi digi dig nwo rani. Nningaka.

⁸ Mi siir kigna mirii inkam nwirin, Endru nikuwiyin Saimon Pitani nomousimin, siya Jisis siirin hinina boin,

⁹ whranisim nwirin tir nwowin, siya bret baliyim iriyara nwowi mi anasuwo whisa mi owi. Mi ti hiriinan bret iriyariuwam mi anasu whisuwa iko, ti hiriinan iikam isid komiyyin pi dig swoki o mimin tani. Nningaka.

¹⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kima simiirin nab nab dokmwain idwo. Mi ta maeyaua sima nidwowa ya kokaka. Mi ti 5,000 kamim ini ta maeyaua kokaka ini saiiir priigrinkin idwonamim. [Sima wigiyim simiir warar bi mwaingim.]

¹¹ Mi sima ha grinkin idwokiyyim mi Jisis siya ti bret iriyyarim ha haigiyin mi siya ina boin wadiekiyin Adi Komii siir. Mi mhoyiya siya ina yinibimbir hauugiyim kamim siir kigna miriyim simiir mi ti bret haimiyyim simiirin kimidiniya sima yap hauuwam iikam imiir sima naeyam. Mi mhoyiya siya anasuwo ha mi haiyin, ina mi inoop inispamspak hauugiyin kamim siir kigna miriyyim simiir, bret imiir siya niki tirkiyya saiiir hiriinan. Mi iikam imiirin ha nonkwokwo hauunamim mi sima ini simiir kwoinkar priigrinkin idwo aenamim.

12 Mi mhoiyya simiir mhiyyim dig ha nwokiyim mi Jisis siya siir kigna miriyyim kamim simiir boinki, wara nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim ti swoki tauhaiginam iripa.

13 Mi ta siya boinkiya saair mhoiyya, nae haimii haimiyyim simiir swoki taugin haiyam mirisim kwirki bi swoki okikin ini hiriyyar taugin haiswokiyim mi sima simiirin nib komii komiyyim iuur isa tauhaigi. Mi ti nib komii komii iuur iswo ini yaigyaiga yaki itkikiniiyim ti nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim.

14 Mi ti iikamim sima ti dimin kirie komii komiyyim siya tirim simiir kigim mi sima ina boinim. Ti profet inkamin Adi Komii siya boinin, nua tirii nitam siyairgin.

15 Mi Jisis siya bidi yinokninkinkiyin, sima siir nonkwonamam tiri simiir kigirkakan inkam komii nwowam. Mi siya mhuua hiriirin sasar asi swoki amkin. friig.

*Jisis siya whiyya saair op idwovar napnaidamkin
(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)*

16 Mi mhoiyya iya bieyin ha nikiiyantibim mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ina yapniyantibim whiyya hiriir.

17 Mi sima kimidiniya i ira saair yani apni kwiriinam. Mi ina iyikidamim whiyya saair mirmiiya hiriir. Mi iya bidi kakauu iuguskiya mi Jisis siya simiiram bi niki amsisaukin.

18 Mi ta iya opud komiyya ha hugnaniya mi hinin komiyya ina mi ii okwonaniya.

19 Mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima kignaidamim kilomitisim iriyyar kwir nanairgim. Mi simar kigwin Jisis siya op idwovar napnii. Mi siya simiir iya saair kingiin napamin mi sima nidid pranae bi kinwinkim.

20 Mi Jisis siya simiir boinki, kima kipi nidid, ti karaairgin nitin.

21 Mi sima maairgimaarga siiram ha nwowim mi siirin ina yinkikwona kwiriyyin. Mi biri kimaminkim, sima ina yimbiamim ta maeyaua sima namam tira saairin. friig.

Iikamim yim Jisis siiram naphansirkim

22 Mi iigwira iikamim sima bidi yinokninkinkiyim, tapaiir nwomaiya iya iruwaarga. Mi sima Jisis siirin wara bi kigwo kwiriigikim kamim siir kigna miriyyim simakan. Niingaka. Sima siirin tirar haiburgigim.

23 Mi siyali nhirim om komii Taibirias hiranki nitiyyim yim ta maeyaua Jisis siya boin wadiekiya Adi Komii siiram mi bret siya hauu aeya kam 5,000nim sim saair kingiin hiriir nitikim.

24 Mi iikamim sima hiriinan kigim, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima tir nwo rani mi sima kimidiniya siyali sim nhirim sim kwiriinaidam om komii Kapaneama hiriirin Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim simiiram hansiram. friig.

Jisis siya ninomor kou hiran bret miyiknankin

25 Mi iikamim sima Jisis siirin whigbid mirmiiya hir kigiuwim mi sima kimidiniya siir srii, inkamin nowomwarkaiyiuwiyin, kira tiruun paka hinin iya sae nitkin, ha?

26 Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwovar boinkii, kima kariiramim minam swoki aingwo hansirnikim bretim kara hauu aeyim kimiir mi kimiir mhiyyim ha nae kinugiyim simiiram. Mi kima kariiramim dimin kirie komii komiyyim kara tirim kima kigim simiiram bi hansirnikim. Niingaka.

27 Kíma naeyim biyie nwowiyim simiiram kipi mirii. Kíma naeyin kwoinbud hauu haiginiuwiyin omwai waiyayokiyokiyam siiram miriinanae. Mi kara ti inkamin ninomor kouanki nitin, kimiirin wi kara hauuwi siirin. Dimusi rani, Adi Komii krimiir Wanin siya kariirin inigak bidi ywohaiginiugiyin. Mi kara siir mi aiir miriyyam nitkin.

28 Mi sima siir swoki srii mi kríma wi dimu dimin ti tir big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowamin krimiiramin, ha?

29 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, tiki diminin kima tiranin, big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowi mi maigimaigra siir nwowaiginiuwí, kima kariir yai aiiram daingwo tibmii kin, inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir.

30 Mi sima siir yai aka hinina swoki owarki boin, kira wi piki hinin dimin kirie komii komiiyim sim tiri, kríma kigamin. Mi kríma wa nwoki aingwo tibmiiyim kiriir yai aiiramin, ha?

31 Krimiir yidiwi wanwiyayeyim iya sima nu siiyin apain siir hir nwowim sima dimin whirin mana dapiyin siirarar naekim Yokwo Komii saeya hinina boinka, ti naeyin ninomor kouanki nitkin Moses siyar hauu aekim simiirin.

32 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boinki, kara kimiirin yaimwower boinkii ti bretin ninomor kouanki nitin kimiirin Moses siyar bi hauugin. Niingaka. Kariir Adin kimiirin siya hauugin ninomor kougi kou hiran bretki bretin. Mi tiki hiriinan naeyin kimiirin wi omwai siya waiyayokiyokii haigini rani. Niingaka. Kariir Adin ti hiriinan nae kibiyin siir om hiranan siyar hauuwikin bretnanin omwai kima waiyayokiyokiyam.

33 Mi bretin Adi Komii siya hauugiyin ninomor kouwanin iikam kimiir, yio Jisis karaigin. Mi kimiirin kwoin win wi karar hauu haiginiuwí omwai waiyayokiyokiyam.

34 Mi sima siir boinki, Biyyan Inkam Komii, wari kiriir bretin krimiirin inokinok hiriyyar whaunanae mi nim wi omwai hiriyyar nwoki waiyayokiyokiyim.

35 Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, ti bretin kwoin win hauu haiginiuwiyin iikam imiir omwai sima waiyayokiyokiyam, yio karaigin. Yipiki kariirin niti yio wi mhaigi nao rani. Mi yipiki kariirin naingwo tibmii kinni, yio wi kwoinki haei rani. Niingaka.

36 Kara kimiirin pi hinina boinkii, kima kariir bidiyar kigim mi kima bi naingwo tibmii kuingim.

37 Mi iikamim yipiki Adi Komii siya hauugiyim kariir in nonkwowim, yim sima wi kariir siyu iirar napi. Mi kara iikamim kariirin nitim mi kariirin naingwo tibmii kinim, simiirin wi huyarmai rani. Niingaka.

38 Kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha nuunaiiniyin, kara kariir kwoin iirara napam bi nitkin Niingaka. Kara nua tiriirin minam nuunaiinikin, ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoin iirarar napim.

39 Mi ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoinin yio hinungin. Kara ti iikamim siya hauugiyim kariir, kara simiir nwarni kipi haiburgig. Niingaka. Iikam imiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi, iya Adi Komii siya iikam imiir hidana.

40 Ti diminin kariir Adin siya naingwowin kara tiram yio hinungin mi ti iikamim yipiki kariir yai aiir wakaeyim mi ha ninokninkinim kariir, siir yinisim. Mi sima kariiram naingwo tibmii kinim mi ha mi wakaeyoknam kariir yai aiir, simiirin wi kara hauu haiginiuwí kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin siirin. Mi simiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi. Mi sima wi omwaiyar waiyayokiyokii iya Adi Komii siya simiir hidana.

41 Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoiyya Isrel simiir kamim io ha nwowim mi ina nhinkii boinainamim Jisis siir. Dimusi rani, siya hiniina boinkin, bretin ninomor kouanki nitin yio karaigin.

42 Sima hiniina boin, tiki inkamin siya Jisiskin, Josepni yinisim ikin. Krima siir yopii ad owiirin biidiyar iki inokninkinim. Mi siya hiniina dimusi boinkin, kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha niuunaiinikin, ha?

43 Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boinki, kima, kima kimar kipi nomboinyokaina.

44 Inkam nwirki siir kwoin aigi bi swoki aingwo tibmii kainingin pi siya yaingwo tibmii kiin kariiramn siirin Adi Komii siyar huirworwokaigikin. Mi siirin wi siyar swoki hidninsiin idwowi mi siya wi yaeya kwoin win haii. Mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokii. Ya tariigina wi iyya Adi Komii siya iikam imiir hidana wi sair nimbiam.

45 Yaiya profet kamim siya winboinkiya Yokwo Komii sair ya hiniinga. Adi Komii siya wi iikam kasa nowomwarkaiyu rani, dimin taeminim wadie simiir nwowaiginuam. Mi iikamim yipiki kariir Adin siir yai aiir wakaeyim mi ha ninokninkinim, kariiramn wi sima naingwo tibmii kiini.

46 Ti iikam whiekakim simiir nwirki Adi Komii siir bi swoki kigimimankin. Niingaka. Kana kanargin siir kigin ti inkamin Adi Komii siya nikrop iungiyin nua tirii.

47 Kara kimiirin yaimwovar boini, inkamin kariiram naingwo tibmii kainingin, yio wi yaeya kwoin win haii. Mi siya wi omwai hiriyar waiyayokiyokiyami.

48 An kararin ini bretnan ywowin, iikam imiirin karar whinkinsiis haiginuwi omwai waiyayokiyokiyamin.

49 Biyya kimiir yidiwi wanwiyaeyim iyya sima nu siiyin apain siir nwowim, sima manaim Adi Komii siya hauuwim simiirar naeyaonamkin.

50 Mi an kara ti inkamin Adi Komii siir om iir haiburgigin mi ha niuunaiiniyin nu tirii, an kara ini bretnan ywowin, iikam imiir whinkinsiis haiginuam. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kiini, yim wi nao rani. Niingaka. Yim wi omwai hiriyar waiyayokiyokiyami.

51 An kara ini bretnan ywowin, iikam imiir whinkinsiis haiginuwam omwai sima waiyayokiyokiyim. Ankara Adi Komii siir omin ninomor kou hiranan siir hiranki nitkin. Mi iikamim ti bret iir naei, yim wi omwai hiriyar waiyayokiyokikaeyami. Yio ti bretin nuan iikamin sima naeyanin ya kariir piu aeyairga. Mi simiirin wi kara nwoki whinkinsiis haiginuim, yaeya kwoin win haiyamin omwai waiyayokiyokiyamin.

52 Mi ti dimin taeminim siya boinin simiir mi Isrel simiir iikamim simiir kwoinim ina iwitpaomaigiyim. Mi sima ini sima simar yinkinwamwarkii whrie boinamim. Sima hiniina boin, ti inkamin siir pua krimiirin wi panina hauuwi, krima naeyamin, ha?

53 Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, kara kimiirin yaimwovar boini. Mi kima ta kariir kip aiir nae karamae nwowi ti inkamin ninomor kouanki nitin mi kima kariir nhie aiir kwiyae karamae mi owi mi kima wi yaeya kwoin win hai rani, omwai waiyayokiyokiyamin. Niingaka.

54 Mi inkamin kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaei, yio wi yaeya kwoin win haii, omwai waiyayokiyokiyamin. Mi siirin wi karar swoki hidninsiin idwoki mi siya inkamnan wi omwaiyar swoki waiyai iyya Adi Komii siya iikam imiir hidana.

55 Kariir kipa saeyairga diminki dimina naeiy. Mi kariir nhieya saeyairga diminki dimina kwiyaeiya.

56 Mi inkamin kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaei, yim sima kanakar nwowi mi ankara simaka mi owi.

57 Adi Komii siyairgin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiyyim simiir Adin mi yio siyarin omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyamikin. Mi kariirin siya nikropkikin mi ankara iripi hiriinan omwai asi mi waiyayokiyoki. Mi yipiki kariir kip aiiir naei, yio wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyami ti digworaekwo imiirsi.

58 Karaigin ti Bretin, Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiranki nitan. Ti Bretin yio ti Bretin kimiir yidiwi wanwiyaeyim biya sima naeyin siir hiriinan tani. Nningaka. Sima ti Bret iir naeyim mi iya sima walbiyie nwowa mi sima ina yaonamim. Mi yipiki ti Bretin kara hauuanin siir naei, yim wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyami.

59 Jisis siya yayim omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya om Kapaneam hirana sair hir boinimauugin. Iriig.

Jisis siir yaiya sair miyim, iikam imiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwu omwai waiyayokiyokiyyamin

60 Mi iikam whiekakim yipiki siir kigna miriyyim sima ta yai aiiir wakaeyim sima hinina boin wari yai hiriinanin kira boinim, krma simiirin ninokninkin tani. Mi krimiirin hikak sima nwowi. Mi ti hiriinan yayim simiiramin pi nhinga nwowi, simiir wakaeyamin, ha?

61 Mi Jisis siya bidi yinokninkinkiyin ti yai hiriinanin sima boinim. Mi siya simiir boinki mi ti yayim kara boinim simiir miyim kimiir kwoinim sima haipridkikaigim, aniya?

62 Mi kima ti inkamin Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin kariir kigii kara swoki ami, ti omin kara niki itin siir mi kima wi panina naingwokii, ha?

63 Iikam kima, kima kimar whinkinsiis ankinsiisnaim omwai waiyayokiyokiyyamin wi dig nwo rani. Nningaka. Adi Komii siir naeyuin mi ta yaiya kara boin aka mi sowa sowaigo kimiir whinkinsiis haiginiuwano omwai waiyayokiyokiyyam.

64 Mi kimiir nhirim yim kariirim bi naingwo tibmiiigim. [Mi Jisis siya bidiyar yinokninkinkiyin iya siya kamim siir kigna miriyyim simiir nimbiniim mi yipiki inkamkin siiram naingwo tibmii kin karamae nwowin, siirin wi wir siya napwouwi siir sau omomin siya hainim siirin.]

65 Mi Jisis siya simiirin hinina boinki, kara kimiir bidiyar iki boinkiyin, inkam nwrki kariiramin siir kwoinaiga bi swoki aingwo tibmii kinmiminkin. Nningaka. Pi siya yaingwo tibmii kin mi siir kwoinin Adi Komii siyar bidi hurworwokaigiyin.

66 Mi ti yayim siya boinim simiir mhoiyya iikam whie komiyya biya siir niki kigna apim mi tariinanin sima siirin ini digiumii haimriiyugigim. Mi sima siir haiburgigim mi ina yinoopamin.

67 Mi mhoiyya Jisis siya siir kigna miriyyim kam iur nwiso simiir srii mi wim kima tari kariir haiburgigam warar mi aingwowi?

68 Mi siir yai aka Saimon Pita siya yowarki boin, biyan Inkam Komii, krma wi nhiniram nami, ha? Kiriir yaiya sasarga krimiir whinkinsiis haiginiuwana, omwai krma waiyayokiyokiyyamin.

69 Nim krimarin ina ninokninkinin kiriirin, yipikin ti krma wakaeyokna aingwo tibmiiyin kiraigin ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin.

70 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, kimiirin kara bidi yimbiniin kariir kigna miriyyan kam iur nwis nwowam. Mi kimiir nwirin yio miyyik rani, ini yumi biyan inkamin Setan ini siir hiriinan ywowin.

71 Siya Judas siir boinkin, Saimon Iskariotni yinisimin. Siya ti kam iur nwiso siir kigna miriyyim simiir nwrkin. Mi mhoiyya Jisis siirin wi wir siya napwouwi iki kam biyieyim simiir, sima hainim siirin. Iriig.

7

Jisis siir nomousisimim sima siiramın hınına bi naingwo tibmii kungim siya Kraiskin, inkamın Adi Komii siya nikropkiyin

¹ Mi tiriiginim dig nwokiyim mi Jisis siya ini nu haimii Galili hırar yapmiriıyın. Dimusi rani, inkam komii komiiyım biı nwowiyım hıranım sima siir nisomaowam tırkın.

² Mi Isrel simiir iikamım simiir iıya kingiın nwowa, irıpa sima haıngiriıyu owiıya yaewou naeya saıir nikwo aeyam amar omaka saıir. Ya ta iıya simiir ii aeya numırın sasaeyım wai biı nwowım, simiir nınkın imiıyaeyam Adi Komii siir.

³ Mi Jisis siir nomousisimim sima siir boın, kira ti om iıir haıburgik mi kira nu haimii Judia hıriir dam mi iikamım yipiki kırıir yai aıir naingwo tibmii wi sima nwoki kigim, dimın taeminım kira tiri.

⁴ Mi inkamın ha naingwowi iikamım siir dınoknıńkin mi siya siir dimın taeminım hındara kipi nımpriı dirıraerar. Nıngaka. Mi kira ti hıriınan dimın taeminım simiir tiri mi biıyın kırar tiki iısiımauuna hında tında. Mi ti dimın taeminım iikamım sima nwoki kigim kira dirıraerarım dimın miıyık miıyıkım.

⁵ Mi siir nomousimım yım simiir hıriınan yayım hında piıaırga mi boınkim, sima bi mi aıngwo tibmii kungim.

⁶ Mi simiir yayım ha boın digiyım mi Jisis siya simiir boın, kariir iıya bi niki imbinika karar niısiımauunana hının, kara ti inkamın Adi Komii siya nikropkiyın siya. Mi kima paki hının iıya sae mi ami ta iıya Isrel simiir iikamım yaewou irıpa sima nınkın imiıyaeyana, numıran sasaeyım wai biı nwowiyım sim Adi Komii, yio kımıırar kwoınkın.

⁷ Iikamım nu tiranım sima io kımıir biı nwowikım Nıngaka. Sima io kariir nwowikım. Whısarıi rani, simiir aowa aowan dimın taeminım sima tiriıyım kara haknoudnıńkinikım.

⁸ Kımır ti am simakan, ta yaewou aıiramın. Ankara nıngaka pi wara nam tani. An kara ii nhırim tırar niki owamar naingwowi. Kara simiirın hınının asiıma niki iısiımauwım pi boriıisopi, kara ti inkamın Adi komii siya nikropkiyın siya. Nıngaka. Ya ina niki owa.

⁹ Mi siya simiirın hıriınan boınkiyın mi siya ini nu haimii Galili hırar ywokiyın. friıg.

Jisis siya yaewou naeya amar omaka saıir naeya saıirın warar ini ikwo aeyıı

¹⁰ Mi Jisis siir nomousisimim ha namım sima ta yaewouwa saıir nikwo aeyam mi yio siya ini mhoııyar mi amin. Siya iikam whiekak aka bi namkın. Siya sasar yımpriı am.

¹¹ Mi Isrel simiir iikamım iıya sima ta yaewou aıir nikwo aeya, yım sima kimidiniıya Jisis siiram yoksırboın. Mi sima ini simasimar yınsrıı ansrııyım siya ini papiı nwowın.

¹² Mi Jisis siiramın simasimar whıre boınam. Nhırim yım hınına boın, siya inkam wadıekın. Mi nhırim hınına boın, kiıya yio inkam paıi rani, iikam ima naingwo tibmii yamın, siir kwoınkar prıınaingwo boını iikamım simiir nıkpıtmaıyamın.

¹³ Iikam hoımgaki bi boınkim Jisis siir nhıńkiıyamın. Nıngaka. Dimusi rani, sima mınsi nıdidkım, Isrel simiir bııyan inkam komii komiiyım pi sima wakaei mi simiirın pi sima niki.

¹⁴ Mi ii kwoımım yaewou sima nikwo aeyım simiir mhoıııya Jisis siya iikam imiirın omaka Adi Komii siir inıg hainaniıya saıir hırin, ini idowııyar boınmımauun.

15 Mi Isrelmi inkam komii komiiyim sima hiriinan kigim, sima ini hindara yanaakiyim. Mi sima boin, ti inkam hiriinanin ti dimin taeminim yokwo tir nwowim, siya simiirin panin panina ninokninkinkin? Mi siya ti iikam imiir kwomwarkaiyiin, inkam ninokninkin komiigaknan siya skulam bi swoki amiminkin. Niingaka.

16 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, ti dimin taeminim ti kara nowomwarkaiyuwim kimiir, yim kariir tani. Niingaka. Ti yayim yim Adi Komii siirgim, inkamin kariir nikropkiyin.

17 Mi inkamin siir kwoin komiiyin Adi Komii kirmiir Wanin siir yai airam naingwowi mi siya pa ninokninkin ta yaiya kara boinmimauuwa. Kara kariir kwoinkar priinaingwo boini iyie? Kara Adi Komii siir yai imiir boini.

18 Mi inkamin siir kwoinkar naingwo boini, yio ti hiriinan inkamin yio siir inig iiar hainanamar tiri. Mi inkamin ti inkamin siya nikropkiyin mi ha nitin, siir inig iir hainani mi yai ha boinmimauuwi mi yio ti inkam hiriinanin, yio inkam wadiekin bi iksisaeikin. Niingaka.

19 Biya Moses siya siyu komii siir siyuim kimiir hauuwim mi kimiir nwirki ti siyu iir bi swoki sibgu apkim. Niingaka. Mi kima kariir nisomaowam dimuam tiri, kara ti Moses siir siyu iir nap karamae nwowin, ha?

20 Mi iikam nhirim siir yai akan sima yowarki boinki, yipikin kiriir nisomaowam tirin. Mi kira ti hiriinan yai boinin mi tari kiriirin uridyugi bidi ii okwokaiyin, aniya?

21 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, kima io kariir dimusi nwo rani mi kibi kwira, iikamin makiniyim simiir kara ninimniskiiyim, Judami ii komiia pju siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya sair mi kima kwoin bibiyie kariiram in sairsi naingwowi.

22 Mi biya Moses siya kimiirin min boinkin, kimiir yinisim yinkamiyinim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim. Niingaka. Yio kimiir brougae ima tirkin biyin. Mi wim kima kimiir yinisim yinkamiyinim simiir mioisim Juda simiir ii komiia pju siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya, sairar mi kitiyopninnir haigim. Mi Moses siir siyuin siirar mi apkin.

23 Wim kima ti diminim Judami ii komiia Sabat pju siiskuwakiya dimin taemin whir tir karamae nwowiya sairin ini Moses siir siyu iirar mi apin. Mi kima pi io kariir dimusi nwowi, ti makak iikamin kara ninimniskiiyim simiirsiyin ta Judami ii komiia pju siiskuwakiya Sabat dimin taemin whir tir karamae nwowiya sair, ha?

24 Diminim kara kimiir boinim kima simiirin hindara whisariya kipi hid. Wim kima ha naingwowi kara Moses siir siyu iir mi ikwowaissii. Kima sibgu daingwo omoki mi kima pa nwoki inokninkinim kariir yayim kaimwowaigim. Iriig.

Mi iikam nhirim sima boin Jisis Kraiskin inkamin Adi Komii siya nikrop iuungiyin iikam imiir whinkinsis haiginiuwam siya

25 Mi iikam nhirim om komii Jerusalem hiranim sima boin, ti inkamin siya sima nisomaowi.

26 Kima siir kigi! Siir dimin taeminim iikam imiir siya boinim, siya isi hindara krinkinkiyim. Mi siirin inkam nwirki bi swoki boin hiuriyu miminkin. Mi inkam komii komiiyim sima hiriinar yaingwo mi tari Kraisk siyairgi sae, ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuugiyin, iyie? Si rani?

27 Mi ti inkamin Adi Komii siya siirin panin panina nimbangikin. Krima ina ninokninkinim siir om iirin. Mi mhoiia ti inkamin Kraisk nikiuwiyin, Adi Komii siya nimbangiyin, siya swoki iti mi iikamin sima wi ha ninokninkin tani, siya pandanki nitkin. Mi hiriinanki niuwi siya tari Kraisk rani.

²⁸ Mi ti dimin taeminim iikam ima boinkiyim simiir mhoiyya, Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saair hirar niki owin mi siya ini komiiyar kauwok boinkiyin. Wim kima ha naingwowi kara yipikin mi kara pandankin nitkin. Kara kariir kwoinaigi bi priinaingwo itkin. Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kara asi nitkin. Kwoinim siyar naingwowyim yim kaimwowaigim mi kima siir ninoknankin tani.

²⁹ An kara siirin ina ninoknankin, whisarii rani, kara biyya saika hirar niki okin mi kariirin nua tiriirin siyar nikropkikin.

³⁰ Mi ti dimin taeminim siya boinim simiir mhoiyya, inkam komii komii nhirim ina yamim siir hugripkikikayam mi siir nonkwonamim maeyauwa mi biyie miriyya saair hirar. Mi sima siir bi nonkwokim. Dimusi rani, iyya siya namana ya kingiin niki o rani.

³¹ Mi iikam whiekakim, dimin taeminim siya nowomwarkaiyuwim simiir wakaeyim, sima ina yangwo tilmii kingiyim siiram. Mi sima boin, mhoiyya ti inkamin Kraisi nikuwiyin Adi Komii siya nambingiyin tiriir nitam, dimin kirie Komii komiiyim siya tiri wi tari ti inkamin siya tirim dimin kirie komii komiiyim wi tari simiir namsi haiburi? Nningaka. friig.

Mi sima polis inkam nhirim simiir yikropki, Jisis siir nonkwowam

³² Mi Farisi kamim sima hiriinan wakaeyim, iikamim sima Jisis siir hai-giririr boini mi sima mi prismi biyyan inkam ikim, sima polis inkamim simiir asi nikropkikin siir nonkwowamin.

³³ Mi iyya sima nita Jisis siiram mi Jisis siya ina boinwinin simiirin, kara kimaka tapaiirin ii priei nwo rani mi kara wi kapi swoki ami ti inkamin kariir nikrop iuungiyin nua tiriir siiram. Mi wi saikar swokini owouwi.

³⁴ Mi mhoiyya kima kariiram hansirni, kima wi kariir kig rani. Mi ti omin kara namanin kima kariiramim wi mhoiyya siiram nintrop it rani. Nningaka.

³⁵ Mi ti yai hiriinanim siya boinkiyim simiir mhoiyya, Isrel simiir biyyan inkam komii komiiyim sima simasimar yinwhrie anwhrie boinamin, siya ti hiriinan boinin mi siya wi pinda nami krma siir kig karamae nwowi, ha? Mi siya wi iki omom piugan kwirniyim Isrel simiir piugana saeya wara nwo karamae nwowim wi simiir nami? Mi siya wi iki omom Isrel simiir iikamim simiir kam nwonwirakin ninkin hopkai waiyim wi simiir nami? Mi siya Adi Komii siir yaiya wi Grikmi isidin hiranim wi simiir nini boinim mauuwuwu, aniya?

³⁶ Mi siya hinin dimusi boinkin? Mhoiyya kima kariiram hansirni kima wi kariir kig rani, kara wi omin kima nintrop it karamae nwowin wi siir nami. friig.

Jisis siya opa iikam imiir hauu haiginuwana kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyam saair boinkin

³⁷ Mi iikam ta yaewou naeya saair nikopkaini iyya saairar niki ikwo aeyim amar omaka saair hir mi Jisis siya ha ninsiin okwokiyyin ini komiiyar kauwok boinamnankiyin. Yipiki kwoinki haei yio kariir wini kigni mi siirin wi op kara hauu kwiyae haiginugii.

³⁸ Ya ini Yokwo Komii saeyar boina yaiya ini saair hiriinana ywowa. Mi yipiki kariiram naingwo tilmii kiini, yio wi Adi Komii siir naeyuun hiriirar namyokiyokiiyyin wi siir haii. Yio wi opa ieno anki nriidkinmwimoinaniniya wi saair hiriinan nriidkinmwimoinanini siir kwoin hirankin mi wi siya whinkinsis haiginuwi iikam nhirim simiirin.

³⁹ Jisis siya ta hiriinan yaiya Adi Komii siir naeyu iir boinkin. Mi yipiki siiram naingwo tilmii kiini, tiriiginin wi ini haniiin siir kwoin iir kwirii idwokaii. Mi ta iyya Adi Komii siir naeyuun bi niki itkin. Dimusi rani, Jisis siya bi niki aonamkin mi bi niki insiin idwonamkin omwai waiyayokiyokiiyam.

Mi Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiriir bi niki amkin, kirie komii haiyamain. Niingaka. Iriig.

Mi iikamim isido whisa yinibirgi. Nhirim yim sima kwoin mi aingwo mi nhirim yim sima kwoin

40 Mi iikam whiekakim hir nwomimirim sima boin, kaimwoka, ti profet inkamain krima nwokwokinin siyaairgin.

41 Mi nhirim sima boin mi tari Kraisi siya ti inkamain krima nwokwokinin Adi Komii siya nikropkiyam. Mi Jisis siya nu Galili hirankin nitkin mi nhirim yim hinina boin, ti inkamain Adi Komii siya nikropkiyanin siya wi nu haimii Galili hirii nimbiamii. Niingaka.

42 Adi Komii siya Yokwo Komii sairin hiriir boinkikin. Ti inkamain Adi Komii siya nikropkiyanin yio Devidni namougin. Siir yopiya siirin wi om Betlehem omin biya Devid siyar nwowin wi siir hir naokinaei. Mi hiriinanki niuwi mi siya tari Kraisi rani.

43 Mi iikam whiekakim hir nwowim kasa rani. Mi sima isido whisa yinikibirnam, nhirim yim sima dimin mi boin mi nhirim yim sima dimin mi boin, Jisis siirin.

44 Mi ti yayim simiir mhoiia, nhirim kimidiniya Jisis siir yonkwowam tir, maeyauwa mi biye mriiya sair hir hugripkikikaigiyim. Mi sima siir bi nonkwokim. Dimusi rani, ta iya siya naowana ya bi niki imbinika. Iriig.

Inkam komii komiiyim sima Jisis siiram bi naingwo tilmugim

45 Mi ti dimin taeminim simiir mhoiia, polis inkamim sima Jisis siir haiburgigim mi sima ina swoki amim prismi biyan inkamim mi Farisi kam ikim simiiram. Mi sima simiirin hinina boinwin, kima siir nonkwonani karamae dimusi nwokim, ha?

46 Mi polis inkamim sima simiir yayaka hinina yowarki boinki, biya inkam nwirki ti inkamain siir hiriinan yay bi swoki boinmin boinminkin. Niingaka.

47 Mi Farisi kamim sima hinina yowarki boin mi siya iki iikam nhirim simiir kinsinan mi tari kimiirin ini warar yinkin huspak haiyin siir siyu iir napam, aniya?

48 Mi kima hiriir kigi, inkam komii komiiyim kimiir kigirkakiyim mi Farisi krima, krimiir inkam nwirkin ini warar wakaeyoknan siir yay airamain, aniya? Niingaka.

49 Yim ti iikamim, yim Moses siir siyu komiiyim siir siyu imiir bi ninokninkinkan krimiir hiriinan. Mi simiirin wi Adi Komii siya tirbugii, iya siya iikam imiir hidana.

50 Mi Nikodimasin ti inkamain Jisis siiram namwiyyin niyaka yio ti Farisi inkamim simiir inkam nwirkin. Mi siya simiir boin,

51 Krimiir siyiuin yio ha boinkin, krima kamim simiir kigirkakiyim, krima inkamain yay boiniyin siir yay airim tiki mauugi mi diminin siya tiranin siiram tiki kigi mi mhoiia krima wi haini boinim, siya wadeki piyamisi owin, iyie? Wadie rani.

52 Mi sima siir yay aka hinina yowarki boin mi ni kira iriipi hiriinan nu haimii Galili hiran inkam paeprikabgin, aniya? Kira Yokwo Komii sair sibgu mwaini mi kira wa nwoki inokninkinim, profet inkam nwirin wi nu haimii Galili hir swoki imbiyamimin tani. Niingaka. Iriig.

1 [Mi iya sima simiir yai imiir digiyim mi ti iikamim hir haingiriyu owim ina nhinmaigiyim simiir yapa yapa oma. Mi Jisis siya yio kimidina mhu whirin Oliv nikiuwiyin siir yam.]

2 Mi igwir nugak imuma Jisis siya ina swoki amyakwokin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saair. Mi iikam whiekakim ha nitim ini siirar ini idwo kaeyokaniyim. Mi siya ini simiir bopwonau hirar yidwokai owomwarkaiyuwin.

3 Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim sima wiga kamkaka wig nhirmi kam aka nwowa saairin warar yikunani. Mi sima kimidina saair boinki, saeya iikamim simiir whwonkam idar ninsiin okwokiym.

4 Mi sima kimidiniya Jisis siir boinki, inkamin nowomwarkaiyuwiyin ta wiga, wig nhirmi kam aka nwowa krima saair bidi kigim.

5 Krimiir siyu komiiyin Moses siya winkiyin yio hiniina boinkikin, ta hirinan wiga krima saairin siyani kaiyimik aoki. Mi ni kira pi paniina boini ti hirinan siyu iirin, ha?

6 Sima ti hirinan yayim minam boinkim sirni hanin siya kiyiskaiyim mi siirin pa nwoki boin huriyuim. Mi siirin pa nwoki onkwonamim maeyauwa mi biyie mriiya saair hugripkikikaiyam. Mi sima siir bi swoki iksisaekim. Niingaka. Siya bidiyar yinokninkinin. Mi Jisis siya ha waisiinainamin mi siya kimidiniya nu iir win.

7 Mi sima hirar niki okwowim mi sima siiramim ina kintinu sriraraokiyim. Mi Jisis siya ha ninkiyinyin okwokiym mi siya ina boinkiyin simiirin, yipiki kirmiir nwirin dimin biye tir karamae nwowin, bi pi siya dit saairin siyani.

8 Mi siya ha swoki waisiinainamin mi siya yai nhirim ina swoki winamin nu iir.

9 Mi yayim Jisis siya boinim simiir mhoiya, sima ina kiwomwokairaraokiyim nwonwira nwonwira simiir oma namim. Mi biyin adiyaowae waibibiyeyim sima haiburgig hirin. Mi mhoiya yainan whran, kopak mwugak ima. Mi sima ina yamim simiir oma. Mi hapairin Jisis saisar ywoki ta wig anakan.

10 Mi Jisis siya ha ninsiin okwoyinyinkiyin mi siya kimidina saair srii, wig, sima ini papi nwowim? Tapairin inkam nwirki swoki o rani, kiriir boin huriyuwamin wari dimin biyeyim kira tirim simiirsiyin, ha?

11 Mi wiga siir yai aka hiniina yowarkii boin, inkam Komii tapairin inkam nwirki swoki o rani. Niingaka. Sima bidi yamswokiym. Mi Jisis siya saair boin, an kara iriipi hirinan wari siyu biyeyim kira mi tirim pi simiirsi boin huriyu rani. Mi kira tapair haiburgig mipi ti am. Mi kira wi dimin biye kipi swoki tirmimin. Niingaka. Iriig.]

Jisis siya ini bieki whwoyanan ywowin nu iir

12 Mi Jisis siya yipiki siir kigna apim, simiirin ina swoki boinkiyin, kara ti nu iirin ini bienan whwoyan. Mi yipiki kariirim naingwo tibmii kani mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi siya wi siyu biyeyim niibwomambwonan nwokiyamin wi siir nap rani. Niingaka. Siya wi yaeya kwoinwinin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir hai bienan whwoyaeiyin.

13 Mi Farisi kamim sima Jisis siir boinki, wari dimin taeminim kira boiniyim yim kiriir kwoinkar priinaingwo boini. Wari dimin taeminim kira boiniyim yim dimin komii rani, yim krimiirin ha niisiimauu rani, kira yipikin. Niingaka.

14 Jisis siya hiniina yowarkii boin. Niingaka. Ti dimin taeminim kanakanar boin wakaenam yim kaimwowaigim. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin

omin kara nitin mi omin kara namanin. Mi wim kima ha ninokninkin tani kara pindanki nitkin mi kara wi pinda nami.

¹⁵ Wim kima kariirin nuan dimin imiirarar hidikin. Kima kariirin dimin mwoni bi boinikim. Mi kima kariirin ini hiriyyar boin hiuriyyu kripkaiyim. Mi an kara inkam imiirin hiriinan bi hidikin. Niingaka.

¹⁶ Mi kara iikamim kariir whwonkam ida nokwowim simiir dimin taeminim sima tirim simiir hidi, kara wi wadieyar hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin airgi priinaingwo hid rani. Niingaka. Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin siya ini kanakar nwowin.

¹⁷ Kimiir siyiun yio hiniina boinkin, inkamwo pi nwise ywoki kwoin whuruwa iki diminin sowar boinin pi kaimwo siya nwokii. Dimusi rani, sowa kwoin whuruwa bidi ywokiyo.

¹⁸ Kara kimiirin dimin taeminim kariirarim simiir boini, kara ti inkamin Adi Komii siir omanki nitin. Adi Komiiyin kariir Adin, yipikin kariir nikropkiyin, siya mi kara, krira kimiir ninokninkin haiginuwam tiri kariirin hiniin, kara yipikin.

¹⁹ Mi sima siirin hiniina srii, kariir Adin ini papi nwowin? Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin mi kima kariirin ha ninokninkin karamae nwowi kara yipikin mi kima kariir Adin siirin wi wara mi inokninkin tani. Mi kima kariir ninokninkini mi kima kariir Ad iirin wa mi inokninkini.

²⁰ Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir maeyau kwira huyokiyokaiya maeyaua umirim Adi Komii sima hauuwiyim, sim haigiya saiir hir boinmauugin. Mi sima siir bi nonkwokim maeyaua mi biyie mriiyya saiir hir hiugripkikikaiyam. Dimusi rani, siir iya naowana ya bi niki imbinika. Iriig.

Kima omin kara namanin siirin wi wara nit rani

²¹ Mi Jisis siya simiirin ini hiriyyar swoki haingiyas boin taraowamin. Kara wi kapi namkripkainami. Mi mhoiyya kima wi kariirim hansiranaei. Mi mhoiyya kima wa naonami. Dimusi rani, ti dimin biyieyim kima tirim simiirsika. Mi kima omin kara namanin wi siir wara nam tani. Niingi, niingaka.

²² Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim sima hiniina boin mi siya hiniina dimusi boinkin, kima omin siya namanin wi siir wara nam tani? Mi ti yayim ti siya kwaboinkiyim, yim tari hiniina boinkim, siya wi siya siyar swoki isomaonaei. Mi krima wi wara ninkin am tani, ha?

²³ Mi Jisis siya hiniina yowarkii boin, wim kima nu tiran iikamkim mi an kara ninomor kouan inkamkin wim kima ti nuin siir tirankar nitkim, an kara kouanki nitkin.

²⁴ Kara kimiirin ti hiriinan siirsi boinmauugin. Kima wa naonami. Dimusi rani, kimiir dimin biyieyim kima tirim simiirsika. Mi kima ha bi naingwo tibmii kingim kara ti Inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya.

²⁵ Mi sima siir yai aka ina swoki owarkii boinim, ihi mi kira yipikin? Mi Jisis siya ina swoki owarkii boinin, kara ti yayim kimiir bidiyar iki boinmauugin, iya kara biigi bii Adi Komii siir yai aiir boinmauugin.

²⁶ Kara kimiirin wa pi boinin mi wa pi mi hidin dimin biyie biyieyim kima tirim simiirsiyin. Mi tariinanin iyye? Yio ini niinga ywowin. Mi tariinanin kara nuan iikamim kimiirin pi yaimin diminim kara hainaniyim siir hiranki, inkamin yipiki kariir nikropkiyin pi simiir boinmauuwu. Siyairgin kaimwoki kaimwowin. Mi ta saeyairga kara boinmauuwuwa iikamim nuanim kimiir.

²⁷ Sima ha bi ninokninkinkim ti dimin taeminim siya boinmauuwim, yim siir Adin siirgin. Niingaka.

28 Mi Jisis siya simiir boŋki, mhoiŋa siya kima kariir hainani, inkamŋn ninomor kouanki nitŋn paeyŋn hŋniŋa nŋrŋonŋnkŋnŋn siir mi kara ha naonami mi kima wi haini nŋnoknŋnkŋni, kara yŋpŋkŋn. Mi kima wi haini nŋnoknŋnkŋni, kara ti dimŋn taeminŋm kanakanar bi pŋriinaŋngwo boŋkim. Mi ti yayŋm kara boŋnmŋmauuwŋm kimiir, yŋm kariir Adŋn Adi Komii siyar hauugŋkim kariirŋn.

29 Mi kariir Adŋn, Adi Komii siya yŋpŋki kariir nŋkropkiŋyŋn, siya inŋi kanakar nwoŋwŋn, siya kariirara bi kŋgnŋnkŋnkŋiŋkŋn. Dimusi rani, siir yayŋm karar wakaekŋm mi kara siir kwoŋn iŋirar napŋkŋn.

30 Mi iikam whiekakŋm ta yayŋa Jisis siya boŋna saiir wakaeyŋm sima ina yaŋngwo tibmii kŋngiyŋm siirŋm. Iriig.

Jisis siya simiirŋn mŋnsi boŋnmŋmauuwŋn siya simiir whŋnkŋnsiis haŋgŋniugŋn sima dimŋn biyeyŋm rŋrmiŋya simiirsi nwoŋwŋm

31 Mi mhoiŋa Jisis siya Isrel simiir iikamŋm yŋpŋki siir yay aiir wakaeyŋm mi sima ina yaŋngwo tibmii kŋngiyŋm ti yayŋm siya boŋnm simiiram. Mi kima ti yayŋm kara boŋnm simiiram naŋngwo tibmii kŋni mi kima wi kariir kŋgna mŋriŋyan inkam nwoŋi.

32 Mi mhoiŋa kima wi haini nŋnoknŋnkŋni yaymwoŋyaymwoŋa. Mi ta yaymwoŋyaymwoŋa kimiirŋn wi saeya whŋnkŋnsiis haŋgŋniuwŋi rŋrmiŋya dimŋn biyeyŋm simiirsi nwoŋwŋm inkamŋn maeyaua mi biyie mŋriŋya saiir hŋr hŋugrŋpkŋkŋkaiŋyŋn mi ha haiburgigiyŋn, siir hŋriŋnan.

33 Mi sima ina yowarkŋi boŋnm, nŋm krŋma Ebrahamni namouwŋm, krŋma biŋya inkam nwoŋriŋyŋm nŋnga nŋnga bi swoki mŋrii mŋmŋnkŋm. Mi kŋra hŋnŋn dimusi boŋnkŋn, kima wi inkamŋn maeyaua mi biyie mŋriŋya saiir hŋr hŋugrŋpkŋkŋkaiŋyŋn mi hŋr ha haiburgigiyŋn mi rŋrmiŋya ha nwoŋyŋn wi siir hŋriŋnan nwoŋi.

34 Mi Jisis siya simiir boŋki, kara kimiirŋn yaymwoŋwar boŋnkŋi, iikam kima yŋpŋki dimŋn biyie tirŋm, yŋm inŋi iikamŋm maeyaua mi biyie mŋriŋya hŋr hŋugrŋpkŋkŋkaiŋyŋm dimŋn biyeyŋm inŋi hanŋn simiir kwoŋn imiir kwŋrii idwokayŋm inŋi simiir hŋriŋnan ywowŋm.

35 Iikamŋm maeyauwa mi biyie mŋriŋya saiir hŋr hŋugrŋpkŋkŋkaiŋyŋm, sima dimŋnŋm sima naŋngwoŋyŋm wi tir tani. Mi inkamŋn yŋpŋki om hŋrar nwoŋyŋn yŋo nŋkrani, dimŋnŋn iki siya naŋngwoŋyŋm tiram, yŋm wa tirŋ.

36 Mi kara ti yŋnisŋmŋn kimiirŋn wadie tir haŋgŋniuwŋi mi kima iki dimŋn biyeyŋm simiirsiŋyŋn wi rŋrmiŋyar nwoŋi mi kima mhoiŋa wi rŋrmiŋgirŋrmiŋyar nwoŋi.

37 Kara ina nŋnoknŋnkŋnŋn, kima Ebraham siir namougŋm. Wŋm kima kariir nŋsomaowam tirŋ. Dimusi rani, kima yayŋm kara boŋnmŋmauuwŋm simiiram naŋngwo tibmii kŋn tani.

38 Kara kimiirŋn yayŋm kariir Adŋn biŋya siya nŋsiisiŋmauuwŋm kariir, simiir boŋnmŋmauuwŋi. Mi wŋm kima inŋi dimŋn taeminŋm biŋya kimiir ad ima boŋnmŋmauuwŋm inŋi simiirar swoki tirŋm.

39 Mi sima siir yay aka hŋnŋna yowarkŋi boŋn, krŋmiir adŋn Ebrahamkŋn. Mi Jisis siya ina swoki boŋnkŋiyŋn mi kima Ebraham siir yŋnisŋmkŋi nŋuwŋi mi kima wi dimŋn taeminŋm siya tirŋm wi simiir hŋriŋnanar ti tir.

40 Mi ti yayŋm kara boŋnmŋmauuwŋm, yŋm yaymwoŋwaŋrgŋm, yŋm ti yayŋm yŋm kara wakaenani ima Adi Komii siirŋm. Mi wŋm kima inŋi hŋriŋyar nŋksisae kŋpkaiŋyŋm kariir nŋsomaowamŋn. Abraham siya ti hŋriŋnan siyŋu iŋir bi swoki tirŋmŋnkŋn. Nŋngaka.

41 Wŋm kima dimŋn taeminŋm kimiir ad ima tirŋm simiirarar tirŋkim. Mi sima siirŋn inŋi igao yayar boŋnkŋiyŋm, krŋma hŋyŋn tani. Krŋma ad nwoŋuwani yŋnkŋm Adi Komii siirgŋsiirgŋm.

42 Mi Jisis siya simiir'in hinina boin mi Adi Komii siya kimiir Adgi niuwi mi kima kariiram warar timi aingwokwo, ti inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriiir siir om hiranki. Kara tiriiir'in kariir kwoin ara napam bi nitkin. Kariir'in siyar nikropkikin.

43 Mi kima ti yayim kara boinim simiir ninokninkin karamae dimusi nwokim? Kima wi ninokninkin tani. Dimusi rani, kima, kima nwowa saiiir hiriinan nwo rani mi kima kariir yai aiirin wi ha wakaeyoknarani.

44 Wim kima kimiir adin Setan siir yinisisimkim. Mi wim kima dimin biye biyeyim siya naingwowyim simiirar mi aingwowyim. Mi bidi bidiniyarin, siya inkam nisomsom aowaki waiwigin siya miyiknansim bi swoki omin ominkin. Dimusika, minsika siya simiir whinkinsisamin yaimwoni wara bi boinikin. Siya niksisaeyaki waiwigin, iikamin simiir kwoin imiir nikpitmayam. Mi iya siya niksisaeyim, siya siir kwoin iiar napikin. Dimusi rani, siyairgin iikamin niksisaeyim simiir adin.

45 Kara kimiir'in yaimwower boini yayim kara boiniyim kara yaimwo imiirarar boini. Kara bi niksisaekin mi kima simiirar bi naingwo tibmii kinikim. Dimusi rani, kara kimiir'in Setani dimin taeminim sim boinkin.

46 Mi kimiir nwiirki hiriinan boin karamae dimusi nwowa, ti dimin taeminim kara tirim yim kipii rani, ha? Kara kimiir'in yaimwower boini mi kima kariiram naingwo tibmii kinim payop.

47 Mi triiginim yipiki Adi Komii siir yinisisim nwowa, yim sima dimin taeminim Adi Komii siya boinim simiir wakaeyoknakim. Wim kima Adi Komii siir yinisisim tani mi kima dimin taeminim siya boiniyim simiir panisi wakaeyoknasi. Iriig.

Ebrahim siir apu aeya naokaina siir; an kara hiriyar nwokin

48 Mi inkam komii komiiyim Isrel simiir iikamin simiir kigirkakiyim sima siir boin, biya krma kiriiir'in yaimwower boinkikim, ti nu haimii Samirian inkamin, kiriiir'in yiu biyekibi bidi ii okwokaigin.

49 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kariir'in uridyugi bi nii okwokaigin. Kara, kariir Adin siir inig iirarar hainan prapasi. Mi wim kima kariir swoki igbumbuwi mi kima kariir inig iir bi hainanikin.

50 Kara dimin taeminim minam bi tirkim, iikamin kima kariir'in hinina boinim, kara inkam wadiekin. Niingaka. Adi Komii siya iikam kimiir'in wi mhoiya niisimauwi kariir'in hinin kara inkam wadiekin. Mi dimin taeminim kara tirim, wi siyar hidi.

51 Kara kimiir'in yaimwower boini, yipiki kariir yayim kara boinim simiir naingwo tibmii kinin yio wi nao rani. Niingaki, niingakiinga. Sima wi omwai hiriyar waiyayokiyokiyami.

52 Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim, simiir kigirkakiyim, sima siir boin, krma ini haini yinokninkiyim kira asi whaowaei, kiriiir'in uridyugi bidi yitkiyin. Mi kiriiir kwoinin siya kiyipiyoakiinaowidi.

53 Mi inkamin Ebrahim nikuiwiyin mi profet inkam ikim yipiki Adi Komii siir yai aiir nowomwarkai haiginugigim yim bidi yaonamin. Mi ni kira kimidiniya hinina boin, yipiki kariiram naingwo tibmii kinii wi nao rani. Yio wi omwai hiriyar waiyayokiyokii. Mi kira hiriyar naingwowi Ebrahim siya mi profet inkam ikim, simiir kouwin ini kira yowwin, ha? Mi kira hiriyar mi naingwowi kira ini Adi Komii siir hiriinan yowwin?

54 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin mi kara kariir inig iirar swoki hainan prapasi, yio dimin komii rani. Kara wi hiriinan tir tani, Adi Komii, kariir Adin yipikin kima boinin hinin kima siiram naingwo tibmii kinii, siya siyairgin kariir inig iir hainan prapasi.

⁵⁵ Kíma ha boinkim, kima siirin ina ninokninkinin mi kima siiram naingwo tìbmii kùin tani. Nìngaka. An kara siirin ina ninokninkinin mi kara ina mi wakaeyokna aingwo tìbmii kùinin siiramìn. Mì kara ha boini, kara siir bi ninokninkin. Kara wì iikam kìmìir hìriinanar pì mi owin nìksisaeyan inkam. Nìngaka. Kara siirin ina ninokninkinin mi kara siiram asi wakaeyokna aingwo tìbmii kùini.

⁵⁶ Kìmiir brougaeyin Ebrahimìn minam naingwokwonanaekin, iya kara haiburgigana Adì Komii siir om iir mi nua tiriir nitim, inkam nauuni oniyim nuan iikamìn kimakar. Siya bidi yinokninkinin mi siir kwoinin maìrgimaìrga komiigak asi nwokin.

⁵⁷ Mì Isrel simiir inkam komii komiyyim sima siir boin, kira waibiyie bi niki okin mi kira Ebrahim siirin ha kigin, aniya? Kiya, nipi nìksisaei.

⁵⁸ Mì Jìsis siya simiir yai aka hìnina yowarkii boin, kara kìmìirin yaim-wowar boini, biya Ebrahim siir yopiya siir naokaina, ankara hiriirar nwokin.

⁵⁹ Mì ti yayim siya boinim simiir mhoiyya, kamim siya ina haiyim siir kaiyimik aowam. Mì Jìsis siya idowiya bi nwokin. Mì siya omaka Adì Komii siir inig hainaniya saiir haiburgigin mi ina yapnaniyamìn idowiya hiriir. friig.

9

Inkam nhwokwisaeyin siir niwiigin

¹ Mì Jìsis siya ha napnamin sasar mi siya inkam nhwokwisaeyin siir kig, siir yopiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakika.

² Mì kamim siir kigna miriyyim sima siir srii, inkamìn nowom-warkaiyuwiyin, siyu biyie nhinga tirkìn, ti inkamìn siir yopiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainain. Siyar, iyie? Siir yopii ad owa?

³ Mì Jìsis siya simiir yai aka hìnina yowarkii boin, ti inkamìn mi siir yopii ad owa simani dimin biyie bi tirkim? Siya nhwokwisae hiriirar nwokin. Dimusi rani, Adì Komii siya siirin wì dimin kibiki kibi iir tirhaiginuwi, iikamìn simiir niisimauuwam.

⁴ Krìma Adì Komii siir dimin taemin imiirar tirkripkai, inkamìn yipikin kariir nikropkiyin tiriirin. Krìma ti iyyim siya nìmbingiyim krìmiir hiriirar tir. Dimusi rani, mhoiyya ta ii aeya nati, iikamìn sima wì ti hiriinan dimin iir tir tani.

⁵ Mì kara ti nu tirar niki owin, kara ini paenan niuya haiginianan ywowin, iikamìn simiir siyu iir. Kara simiirin Adì Komii siir dimin taemin imiir niisimauuwi.

⁶ Mì ti yayim siya boinim, simiir mhoiyya siya yaeyopa nu hiriir ha yaskiigiyin mi siya kimidiniya nu inakar yinkin hiubrombropki nu bropair nwokiyam. Mì siya kimidiniya siir nhwo iir yaki itimakiugiyin.

⁷ Mì ti siya nitimakiugiyin inkamìn siir nhwona iir saiir mhoiyyain, siya siir boinki, kira whiyya Siloam nikiuwiya saiir tani whaunaki.

⁸ Mì siya ha swoki itin mi iikamìn saika kingiun hir nwowim mi iikam nhirim yipiki siir kigin, siya nu hir nidwowin umiram iikam imiiram kauin, sima, sima simar yinsrii ansriina, ti inkamìn biya hir nidwowin mi umiram iikam imiiram kauin siir hauuwam mi tari siyairgin ti inkamìn, iyie? Si rani?

⁹ Mì iikam nhirim sima boin, ti inkamìn siyairgin nu hir nidwowin krìmiiram kauin. Mì nhirim sima boin. Nìngaka. Ti inkamìn si rani, siir whwonkamìn ti inkamìn nhwokwisae nwowin siir whwonkamnankin.

¹⁰ Mì siya simiir boinki, karaigin, ti inkamìn biya nhwokwisae niki owin. Mì ta siya boinkiya simiir saiir mhoiyyan, sima kimidiniya siir srii, kira panin

paniina tirkin wara kiriir nhwoin wadie nwokiyin mi kira hinda tinda ha kigomokiyin?

11 Mi siya simiir boinki, inkamin Jisis nikiuwiyin siir yaeyopa nu hiriir ha yaskiigiya mi siya kimidiniya nu inaka yinkin hubrombropki, brop nwokiyam mi mhoiyya siya kimidiniya kariir nhwo iir yaki itimakiugi. Mi siya ina boinkiyin kariirin, kira kiriir whwonkamain whi Siloam saiir tani whausoknaki. Mi ta saiir mhoiyyan, kara ina yamin kariir nhwo iir whausoknakiyim. Mi kariir nhwoin ini ta saiirsiyar kigomokiyin, hinda tinda.

12 Mi ta siya boina saiir mhoiyya, sima siir srii, siya ini papi nwowin? Mi siya ina yowarkii boinkiyin, kara siir ninokninkin tani. Iriig.

Mi Farisi kamim sima ti inkam iir srii Jisis siya dimu dimin tirkin

13 Mi mhoiyya sima ti inkamin biyya nhwokwisae niki owin siir yikiunam, Farisi kamim simiiram yipiki Mosesni siyiuim sim sibgu inokninkiniyim.

14 Mi iya Jisis siya nu bropairin ti inkam nhwokwisaeyin siir nhwo iir naki itimakiugiyin mi siir nhwoin wadie ha swoki okiyin mi siya ina dikaoraekaokiyin hinda tindain. Siya ti diminin Juda simiir ii komiyya piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat saiir tirkin.

15 Mi siya hiriirin simakar yam Farisi kamim simiir kigamin. Mi sima kimidiniya siir srii siya simiir swoki boinmauim, siya wadie panin paniina nwokikin, tiki sibgu kigomokiyin. Mi siya ina yowarkii boinin, kariir nhwonain inkam nwirin nu bropairin siya nitimakiu haiginiugikin mi kara op ha nani whausoknakiyim mi kara hinda tinda ina priikigomokiyin.

16 Mi Farisi simiir iikamim simiir nhirima boin ti inkamin Adi Komii siya bi nikropkikin. Niingaka. Dimusi rani, siya mi Juda simiir ii komiyya piu siisiya dimin taemin whir tir karamae nwowiya Sabat saiir mriiigin. Mi siya Moses siir siyiu komii iir bi napkin. Mi nhirim sima boin mi siya uridiyugiswo wi ti hiriinan dimin miyik miyik imiirar pi tirin? Mi sima, sima simarin isido whisa yuinbir. Nhirim yim hiniina boin, Jisis siya inkam paii rani mi nhirim sima boin, siya inkam wadiekin.

17 Mi sima inkamin biyya nhwokwisae niki owin, siir sriigi, kira paniina naingwowi inkamin wadie kiriir nhwo iir nwowaiginiugiyin, ha? Mi siya simiirin hiniina boinki, siya profet inkamkin?

18 Mi Isrel simiir kigriraowiyim inkam komii komiiyim, sima ti inkam iir bi ninokninkinkim mi sima paniinsi yaingwo tibmii kainsi hiniin, ti inkamin biyya nhwokwisae niki okin mi tariinanin siya ina sibgu kigimokiyin. Mi sima ti yayim siya boinin simiir bi naingwo tibmii kainingim. Sima wi siir yopii ad owiirar srii iski.

19 Mi sima sowerwai srii, ana tiriiginin kowiiirwai yinisimkin kowawaiyin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakikin siirin? Mi siya panin paniina kigimokikin, tariinanin ti dimin taemin imiir kigomokiyin?

20 Mi siir yopii ado sowawai boin simiirin, kraa ina ninokninkino, tiriiginin kririir yinisimkin yipikin krirawai naokainakiyin siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakikin.

21 Krirawaiyin ninokninkin tani siya paniina nanao kaowirirrikikin, siya ti dimin taeminim simiir sibgu kigomokiyin. Kraa ninokninkin tani, siirin nhanga namsi tir haiginiugikin siya ti dimin taeminim simiir sibgu kigomokiyin. Kima siir srii. Siya inikamae bidiyar ywowin, pi siyar nwoki boinin.

22 Mi siir yopii ado sowa hiriinan yai asi boinko, sowa Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir iikamim simiir kigirkakiyim simiirsii nididgo. Inkam komii komiiyim biyya sima hiniina boinkin, inkam nwirki ha boini, Jisis siya Kraiskin, yipiki iikam imiir whankinsiis haiginiuwam nitin. Mi sima

sowiirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya wi saiiir hiriir kigninkin apninopkaigi rani.

²³ Mi siir yopii ado sowawaiyin bidiyar yinokninkino siirin. Mi sowawaiyin simiir boinki, siya inikamae bidiyar ywowin, kima siirar srii.

²⁴ Mi sima ina swoki ikunain ti inkamin yipiki biya nhwokwisae niki owin siiram. Mi sima siirin ina boinim, kira Adi Komii siir hainanprapraski mi mipi yaimwowar boinki. Krima ina ninokninkinim tiki inkamin siya Adi Komii siir siyugi siyu iir sibgu ap rani. Kira hinina dinokninkin wari inkamin, yio inkam paii rani.

²⁵ Mi siya simiir boin, kara ninokninkin tani tiki inkamin siya wadiei piyamisi owin, iyie? Miiyik rani. Kara ti siirarar ninokninkini, biya kara nhwokwisae nwokin mi tariinanin kara iki digworaekwo whiekakim simiirin ina sibgu kigomokiyim.

²⁶ Mi sima siirin ina swoki sriiyim, siya kariirin dimu dimin tirikikin? Mi siya kariir nhwo iirin wadie paniina nwowaiginiugigin?

²⁷ Mi siya simiir yai aka hinina yowarki boin, kara kimiiir bidiyar iki boinmauwun. Mi kima bi sibgu wakaekim. Mi kima pi idip idip wakaeyam dimuam swoki tiri? Mi kima siir wakaeyokna apam naingwowl, aniya?

²⁸ Mi ti siya boinkiya hiriinan saiiir mhoiiyan mi sima siirin yai miiyikni bi boinkikin, sima hinina boinki mi ni kira tari siir yai aiir mi wakaeyokna apam mi tiri. Nim krima niingaka. Nim krima Mosesni miiyim si wingikim sim wakaeyokna apikin.

²⁹ Krima Adi Komii siir miiyim Mosesni boinim siya winam simiirarar ninokninkini. Mi wari inkam paeprikab hiriinanin krima siir ninokninkin tani, siirin nhinga nikropkikin tiriirin.

³⁰ Mi ti inkamin siya simiir boin, ti diminin yio ini saika sa ywowin. Kima ninokninkin tani siirin nhinga namisi ikropkikin. Siya nitkin mi kariir nhwoin wadie siya nwowaiginiugikin.

³¹ Krima ti siirin ina ninokninkinin, Adi Komii siya ti hiriinan inkam biyeyim dimin taeminam siiram sriiyim simiir yai bi swoki wakaekin. Siya iki iikam miiyik miiyikim yipiki siir kwoin iirara napiyim, simiir yai imiirarar wakaekin.

³² Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiyim mi ini tariinanar yadigniyin, krima hiriinan bi swoki wakaemininkim, inkam nwirin, inkamin nhwokwisae nwowiyin siir bi swoki whindiraerarkin, siya sibgu kigomokiyim iki dimin taeminim sim.

³³ Mi ti inkamin Adi Komii siya nikropki karamaekiswo siya wi ti hiriinan dimin miiyikar pi tirin? Niingaka.

³⁴ Mi ti kamim sima siir boinki, kariir yopiiya kariir naokainakiya, saeya kariirin siyu biyeyan inkam naokainakikin. Mi tariinanin kira dimin taemin krimiir nusiimauuwam tiri, aniya? Mi ta sima boina hiriinan saiiir mhoiiyan sima siir yikidu mi sima siirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya saiiir hirankar yikropki. friig.

Iikamim Jisis siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim yim ini iikamim nhwokwisae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim

³⁵ Mi Jisis siya hiriinan wakaewinin, sima siirin idowiiya hiriir nikrop apnikiyim mi siya kimidiniya siiram hansiram. Mi mhoiiya siya siir hansiyiskaiyin mi siya kimidiniya siir srii, kira inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siir om hirankin, kira siiram in naingwo tibmii kinin?

³⁶ Mi ti inkamin ina yowarki boinin Biyan Inkam Komii, kira kariir boinmauu ti inkamin siya yipikin mi kara pi siir yai aiir niki wakaeyokna apim.

³⁷ Mi Jisis siya siirin hinina boin, kira siir bidiyar iki kigin ti siyairgin ti kinaka boinaiyin.

³⁸ Mi ti inkamin siir yai akan hinina yowarkii boin, Biyan Inkam Komii, kara ina naingwo tibmii kiiin kairairgin inkamin Adi Komii siir om hiranin. Mi siya ogmwo ha waisii hunanainamin mi siya kimidiniya siir inig iir hainan.

³⁹ Mi mhoiia Jisis siya ina boinin, kara ti nu iirin minam nitkin iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiiinim mi iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kiiin karamae nwowim simiir hidam. Kara tiriirin minam nitkin iki iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim yipiki iki iikamim nhwokwisae nwowim simiir hiriinan nwowim simiir whinkinsis haiginuwam nitkin. Mi sima wi siiram nwoki sibgu aingwo tibmii kiiinim. Kara minam nitkin iikamim yipiki ha naingwowim, sima Moses siir siyu komiiyin siir yai imiir bidi sibgu inokninkinim, iikamim sibgu kigomokiyim simiir hiriinan. Kara simiir niisimauuwam nitkin. Tiriiginim, yipiki Adi siiram naingwo tibmii karamae nwowim iki iikamim nhwokwisae nwowim simiir hiriinan, sima nwowa saiiir hiriinan.

⁴⁰ Mi Farisi kam nhirim yim saika hir warar ninkin okwokim mi sima bidi wakaekiyim dimin taeminim siya boinkiyim mi sima kimidiniya siir boin mi kira hiriyar naingwowi nim krma iriipi hiriinan nhwokwisae kim ti iikamim simiir hiriinan, aniya?

⁴¹ Mi Jisis siya simiir boinki, kimiir kwoinin ini ti iikamim nhwokwisae nwowim ini simiir hiriinan ywowim. Mi ta hiriinan saiiirsika, kimiirin wi Adi Komii siya boinwokiopnatkaigi rani. Mi wim kima inokninkin hiri hiriir boinaeikim, kimiir mhai kwoinin dimin whrki swoki kinyiskai rani. Mi kima ina ninokninkinim Adi Komii siirgisiiir dimin taemin imiirin. Mi hiriinanki nuwi kimiirin Adi Komii siya boinwokiopnatkaigiyim wi digar nwowi. Mi kimiir dimin biyeyim wi haiyoprimdiyiumiigi rani, sima wi hiriirar nwokripkaii. Iriig.

10

Jisis siya iikam imiirin inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan kigriraokin

¹ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, inkamin hira sibsib imiir huuyokiyokaiiya saiiirgisaiir ano iir napninpokainam karamae nwowi mi siya hinda kaina iiyami hir aiirin, yio ti hiriinam siyuun, yio ini inkamin digworaekwo tauaehaiyam namiyin ini siir hiriinan ywowin.

² Mi inkamin anoki ano iiar napninpokainamiyin, yio siya inkamki inkamin sibsib imiir kigriraowikin.

³ Mi inkamin ta hira saiiir anowin napninpokainamiyin siir kigriraowiyin, siya pi ti inkam iir kigwini, siya siirin pa kigninkin apninpokaigi. Mi sibsibim pi siir yai aiir wakaesibgi mi siya sibsibim simiir inigin irira irira pa dapki mi siya simiirin pa whanpnaniyami idowiiya hiriir.

⁴ Mi siya siir sibsib imiirin pa nikuunaniyami mi simiir baiyin pi siyar nwonami. Mi ti sibsibim siir mhoiia asi sidkaenamkim. Dimusi rani, simiirin siya nikuunam mi sima siir yai aiir wakaesibgiyim mi sima ini siir mhoiir sidkaenamim.

⁵ Mi inkam nwirkiswo, sima wi siir di wakaeyoknaei mi wi siir mhoiia di mi ami. Niingaka. Sima wi siirsi pi yididin mi wa pi yidamin. Dimusi rani, sima inkamin yipiki simiir kigriraowiyin siir yainan wakaeki rani.

⁶ Jisis siya ti yayim Farisi kamim simiirin boiniyio yai ara boinkin. Mi sima simiir bi sibgu ninokninkinim siya tiriiginim, yio siyar boinakin. Iriig.

Jisis siyairgin inkam kibiyin yipikin sibsib sibgu kigriraowiyin

7 Mi ti kamim sima ti dimin taeminim Jisis siya boinim simiir bi ninokninkinkim. Mi siya simiirin ina swoki boinkiyin, kara kimiirin yaimwower boinkii, karaingin sibsibim simiir anowin. Iikamim yipiki sibsibnan nwowi mi Adi Komii siramin ha niti simiirin wi kara whinkinsis haiginiuwu.

8 Iikamim yipiki biya kariiram niki itim Isrelmi iikamim sima kigriraowim, yim hiyan iikam niki okim. Sima inokinokin sibsib imiir tauaehaiyamar nitikim. Mi sibsibim simiir yai imiir bi swoki wakae sibgin. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir sibsibnan nwowim yim wi ti hiriinan inkamim simiiram kipi naingwo tibmii kiin. Niingaka.

9 Anowin karaingin. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kiin yio ini sibsibin hira saiirgisaiir ano iir nappinopkainaniyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ta hiriinan sairisika, siirin wi asi nanmaiwarkainaei. Mi mhoyiya siya idowiyia nami mi siya wraisu nae mi kii minim simiir kigi mi wi haini naei.

10 Mi yio hiyan inkamin, yio dimin taemin imiir tauaehainaki aramar nitikin. Mi sibsib imiir nisomsom aokaogig mi digworaekwo imiir nonkwobumbuninkingig aramar niti. Mi ti kara nitin sima wi nao rani, sima wi omwai waiyayokiyoki siyuiin Adi Komii siya naingwowin siir.

11 Kara ini inkam miyikin sibsib sibgu kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kara wi minsi naowi, kariirgi kariir sibsibim simiir whinkinsis haiginiuwam wadie sima sibgu owam.

12 Mi ti miyan inkamin yipikin umir aramar miriyyin, yio inkamin sibsibgi sibsib kigriraowiyin si rani. Mi sima wi siir sibsib nwo rani. Mi siya niimauan wra biyeyin siir kigwini mi siya siirsi nididwini mi wa nidamnani. Mi niimauan wra biyeyin pi sibsib imiir ninkin aeyokiyoknami. Mipi siya simiir irni yonkwo, iki nhirim yimba kakidamkii hinda tinda.

13 Mi ti inkamin ti hiriinan nidamamin, yio siir sibsib imiiram bi naingwuwikin. Yio siya sibsib imiirin umiraramar kigriraowi.

14 Kara ini inkam kibiyin sibsib sibgu kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kara ti iikamim kariir sibsibnan nwowim simiirin ina sibgu inokninkinim mi sima ina mi sibgu inokninkinim tiki iikamim yipiki kariir sibsibnan nwowim simiirin. Mi sima kariirin ina ninokninkinim mi ina naingwo tibmii kiin kariirin.

15 Kara mi kariir Ad ieya kriraniyin, krira krira ina sibgu ninan inokninkinao. Mi krira nwirni nwirniyamin ina ninan aingwokwowo. Mi krira ini nwiruar ywowiskiyo. Mi ti hiriinan siyuiin, kara ina ninokninkinin tiriirginim yipiki kariir sibsibnan nwowim mi sima kariirin ina mi inokninkinim. Kara mi kariir sibsib ima krima krima irni nwirniyamin ina ninan aingwokwonam. Mi kara wi hiriirnansi naowi simiir whinkinsis haiginiuwam.

16 Mi iki iikam nhirim kariir sibsib nwowim, yim sima kariir piugana Isrel simiir iikam tani. Kara simiirin wi tiki nhir imakar ninkin kigriraowi. Mi sima kariir yai aiir wakaei mi sima wi kariir siyiu iirar napi. Mi mhoyiya sima wi piugan kwiruar nwowi. Mi simiirin wi kakananar kigirkaki.

17 Kariir Adin siya kariiram in naingwokwonanaeyin. Dimusi rani, kara iikam imiirsi naowam naingwokin. Mi kara wa swoki insiin idwowi mi wi omwaiyar swoki waiyai.

18 Kariirin wi inkam nwirki tir tani, kara naowamin. Niingaka. Kara kariir kwoin iirar nwowi. Ti dimin taeminim Adi Komii siyar boinkikim mi kara asi tiri simiirin. Kariirin siyar bidi boinki iskiyin naowamin mi kariirin wi siyar swoki kiwaki omwai kara swoki waiyayokiyokiyamin.

19 Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim isido whisa yinikibir mi sima ta yai aiir yinkinyaeyo boin. Nhirim, yim sima dimin whir boin mi nhirim yim sima dimin whir mi boin.

²⁰ Mi iikam whiekak ima boin, siirin uridyugi bidi ii okwokaiyin mi siir kwoinin siya kiyipiyaokii. Mi siya ti hiniin dimin taeminim sim asi priiwhaowae boin. Mi kima waraur dimusi nokwowi siir yai aiir wakaeyamin?

²¹ Mi nhirim sima boin, siir yayim siya boinim, siya iki inkamin uridyugakin siir hiriinan swoki boin tani. Nningaka. Uridyiu biyeyin ti inkam nhwokwisaeyin siir nhwonain pi hiriinan wadie di swoki ohaiginiuwi, iki dimin taeminim sim sibgu dikaoraekaokiyamin. Iriig.

Mi Isrel simiir inkam komii komiyyim sima Jisis siir nikwowaisiigim

²² Jisis siya ti diminim om komii Jerusalem hir boinkin, iya iikamin iripa sima haingiriyiu owa saair. Ta iya sima swoki aingwokiya kamim simiir digworaekwo biyie imiir ninikinhamnhin itkiigigiya Adi Komii siir inig hainaniya omaka saair hirankin mi saeya bidi swoki haiwaokiya Adi Komii siir inig iir hainanam. Mi ta iya ya naopii iiga.

²³ Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya Solomongi si mriiya saair iuru aiir npririrkin.

²⁴ Mi iya siya hirar niki apriririn mi Isrel simiir inkam komii komiyyim hanim kimidiniya siir ini kaiyokaini mi sima ina sriyim mi kira ti hiriinan yayim krimiirin iyyim wi pariga kinanankiuwi? Kira krimiirin hindara boinmauu kin iski, kira ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin iikam krimiir whinkinsiis haiginiuam siya, iyie? Si rani?

²⁵ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiir bidiyar iki boinmauuim mi kima kariir yai aiir bi naingwo tibmiiigim. Ti dimin miyik miyikim ti kara tirim, kara kariir Adin siir kirie aiirar mrii, tiriiginim yim min niisimaauugim kara yipikin.

²⁶ Mi kima kariir yai imiirim bi naingwo tibmii kangim. Dimusi rani, biya kara kimiir bidiyar iki boinim, kima kariir sibsib rani.

²⁷ Kariir sibsibim sima kariir yai aiirin pa wakaei mi ankara simiirin irira iriran ina ninokninkinin. Mi sima pi kariir yai aiirar mi wakaeyoknaei.

²⁸ Mi simiirin kara wi hiriinansi whinkinsiis haiginiuwi. Mi sima wi inigak hiriyyar nwoki waiyayokiyokikaeyamim mi sima wi nao rani. Mi kariir iikamin sibsibnanim, simiirin wi inkam nwrki kariir inanki nispaki hainaki rani. Mi sima kariiram naingwo tibmii kin karamae wi ha nwo rani. Nningaki, nningaka.

²⁹ Kariir Adin yipikin ti iikam imiir hauugiyin, siyairgin iki digworaekwo whiekakim simiir kougi kou nwowin. Mi iikamin yipiki siir siyiu iir sibgu apim simiirin wi inkam nwrki swoki ispaki hai rani, siir in ankin. Mi sima siirin hiriinansi nikwowaisiyyim wi digmin digmin nwo rani.

³⁰ Kara mi kariir Ad ieya kriran ini nwrurwar ywowiskiyo.

³¹ Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoiyain mi Isrel simiir inkam komii komiyyim, siya ina yuhaiyim siir kaiyimik aowam.

³² Mi Jisis siya simiir sriigi. Kara tapairin dimin miyik miyik kasa bi tirkin, kimir whwonkam idain ti dimin taeminim kariir Ad ieya nimbingiyim kara tiram. Mi kima siya kariirin piki hiniin diminim simsi kaiyimikam tiri?

³³ Mi Isrel simiir kigiraowiyim sima siir boinki, krma siya ti dimin kibiki biyim kira tirim simiirsi kaiyimikam tir tani. Nningaka. Krma kiriirin siya pi dimusi kaiyimik rani, kira yai miyikanan bi boinkin kira inkamaargin mi kira hiniin dimusi boinkin, kira ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin.

³⁴ Mi Jisis siya simiir yai akan hiniina yowarki boin, Adi Komii siir yayia Yokwo Komii saair hir nwowa hiniina boinka, iikamin sima hiniina boinkim, kara hiniina boinkin wim kima ini Adi Komiiinan ywowim.

³⁵ Krīma ina nīnoknīnkīnim, Adi Komii krīmiir Wanin siir yaiyim Yokwo Komii sair hir nwowim yim kaimwowaigim mi sima wi digmin digmin nwo rani, simiir kisinaim. Mi Adi Komii siya iikamim yipiki siya siiboboīnuim siir yai aiir, yim sima ini Adi Komii siir hiriinan yowim.

³⁶ Kariirin Adi Komii siyar nīmbingiyin mi siya kariirin ina yikropkiyin nua tiriir mi kima kariirin hiriinan dimusi boīnkim, kara dimin biyie boīnmīmauwī. Dimusi rani, kara kimiiirin pi hīnīna boīni, karaiirgin Adi Komii siir yīnisimīn.

³⁷ Mi kara diminim kariir Adin siya nīmbingiyim kariir simiir tir karamae nwowi mi kima wi hiriinan sairsi nwowi ti yaimin diminim simiiram naingwo tibmii kīn karamaeyin.

³⁸ Mi kara siir mi aiir mirii mi inkam nwirki kariir yai aiirim naingwo tibmii kīn karamae nwowi mi kira wa ti aingwo tibmii kīn ti miiyim ti kara tir imiiramīn. Mi kima wi hiriinan nwoki sibgu inomoknīnkīnim Adi Komii siya mi kara krira ini iripar yinkiamasuwo. Mi krira ini nwiruwar ywowskiyo. Mi kririir kwoino ini whiruwar ywoki iskiyin.

³⁹ Mi sima ina swoki kīnankīuim siir nonkwoim mi siirin maeyau biyieya mi biyie miriia sair hir hūgrīpkiikikaigigam. Mi siya simiir haiburgigin mi ina yamin.

⁴⁰ Mi siya simiir haiburgigin mi ina swoki amin. Mi siya ie Jodan siirar swoki iyapidnam mi siya kimidiniya maeyau biia Jonki si baptais haiginiua iikamim sim, sair hiriir yimbiam. Mi siya kimidiniya hir ini owou.

⁴¹ Mi iikam whiekakim ha nitim mi kimidiniya sima ini boini, Jon siya iikamim makiniyim simiirin hiriinan dimin miiyik bi tirkin ti inkamin siir hiriinan. Mi dimin taeminim ti inkamin siya boīnmīmauwim krīmiir yim kaimwowaigim.

⁴² Mi iikam whiekakim hir nwowim, sima ina yaingwo tibmii kīngiyim siyairgin Kraisin inkamin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin, iikam krīmiir nauuni whīnkīnsiis haiginiuniam. Iriig.

11

Inkamīn Lasaras nīkiuwiyin, bidi yaonamin

¹ Inkam nwirin Lasaras nīkiuwiyin siya om Betani hir nwowikin mi siya makiniigin. Ti om Betaniyin yio omin Maria mi sair yaowae aeya Mata sowa nwowi ieya.

² [Ta wiga Maria nīkiuwiya biia Biyan Inkam Komii siir iga kwis owiir naokina wain piuii miiyik whakiyin si mi mhōiia saeya siir iga kwis owiirin, kimidiniya sair kan airar swoki iyaoki. Mi ti sair pomou ieya makiniyin.]

³ Mi siir yokmano yaiya ina boīnkiyo Jisis siiram, Biyan Inkam Komii, kīriir nomiiyauin kira naingwokwonanaeyin siya makinii.

⁴ Mi Jisis siya ta yai aiir wakaewinīn mi siya ina boīnkiyin, Lasaras siya ta ma hiriinana siya wi sairsi nao rani. Nūngaka. Mi ti hiriinan diminin siya nīmbiyami mi ti iikamim wi siir inig iir hainanprapraskii mi sima kariir inig iirin wi warar mi hainanprapraskii, ti Adi Komii siir yīnisimīn.

⁵ Jisis siya Mata mi sair nomousim aeya mi Lasaras siya sowiir pomouwin simiiram naingwokwonanaeikin.

⁶ Mi Jisis siya hiriinan wakaewinīn, lasaras siya makinii mi siya bi niki amsaugin. Mi siya maeyau siya nwowa hirarin iiyim kwisa swoki okiiyūnam.

⁷ Mi ti i kwiso ha digiyo mi siya kimidiniya kamim siir kīgna miriiyim simiir boin. Humbae, nīmbi swoki ami, Judia nu haumi hiriir.

⁸ Mi siir kīgna miriiyim kamim sima siir boin, inkamin nowom-warkaiyuwiyin, kira ti om iir namam swoki tirin, ti omin siir hiran kamim

hir nwowiyim, sima siiyani kirriir kaiyimik aowamar niki tirkim krima tir mi owi pi wadieyar mi owi, aniya?

⁹ Mi Jisis siya hinina naingwokin siya paenankin mi siya simiir boinki, aniya igwira, ii aeya pirkinkiyim mi ii aeya kakaugiyim, aoaam iuur kwiskak rani, aniya? Mi inkamin nabie napriririyin, yio bi swoki akaikkin. Mi wi pa nopi? Dimusi rani, yio siya nabieyar kigomok api.

¹⁰ Mi siya niyaka, napamwii mi siya ha nakaii mi wi pa nopi. Dimusi rani, siirin dimin whiki niyua haiginu karamaeka.

¹¹ Mi ti hiriinan Jisis siya boinkiya saiiir mhoyian, siya simiirin ina swoki boinkiyin, tariinanin Lasaras siya ini nhwo whinin mi kara hiriirin, pa nami, siir nini inidguuwamin mi siya pa nwoki insiin idwowim.

¹² Mi siir kigna miriiyim kamim sima siir yai akain ina swoki owarkii sruiyim, Biyan Inkam Komii mi siya nhwo whini mi mhoyiya siya wadie ha swoki owi mi krima wi tirar timi o, aniya?

¹³ Mi Jisis siya hinina boinki, lasaras siya bidi yaonamin mi simiir kwoinin ha naingwokim siya nhwo whini.

¹⁴ Mi diminki diminin, Jisis siya simiirin ini haini boimauuniskiyin. Lasaras siya bidi yaonamin.

¹⁵ Mi kara maigimaiga asi nrowinkin, kara siya naonama kara saika hir bi nwokin. Dimusi rani, kima wi haini ninokninkini kariirin Adi Komii siya nikropkikin tiriirin, iya kara siir whinkinsiis haiginuwi. Mi tapa krima pi siiram nami siir nini kigiuwam.

¹⁶ Mi inkamin Tumas nikiuwiyin, sima dapiyin siir inig whirin hiniingin. Itmwoyin, siya boin, kam nhirim Jisis siir kigna miriiyim simiir, humbae nimbidi nami inkamin nowowarkaiyuwiyin saikar mi krima pi saikar nwoki aonamin. Iriig.

Jisis siya ha nitin, siya kimidiniya Lasaras siir yokman iso sowakar ini boini

¹⁷ Mi Jisis siya ha nitin mi siirin hiran kam ina boinwin, Lasaras siya naonama iiyim kwiiya yamki. Mi krima siirin ini siyano whirin siir ini wokaigin.

¹⁸ Mi om Betaniyin, yio ini om komii Jerusalem siir kingiinar kwowin 3 kiromita nanairgin.

¹⁹ Mi iikam whiekakim Isrel hiranim ina yitim om Betaniya tiriir, Mata mi Maria sowiir kignakiyam mi sowiir nini kinsiis haiginuniyam. Dimusi rani, sowiir pomouwin Lasarasin bidi yaonamin.

²⁰ Mi Mata saeya hiriinan wakaewina, Jisis siya ini nitin mi saeya ha nama, siirin siyiu hir yapyiskaiwin. Mi Maria saeya ini omaka hiarar ywokiya.

²¹ Mi Mata saeya Jisis siir boin, Biyan Inkam Komii, kira biya wakaewina saiiir nitkiswo mi tirar nini onikiswo mi kariir pomouwin, wi di yaowi. Nnngaka.

²² Mi kara ina ninokninkinin, Adi Komii siya dimin taeminim kira sruii siiram, siya wa hauugii kirriirin.

²³ Mi Jisis siya saiiir boinki, kirriir pomouwin siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokii.

²⁴ Mi saeya ina yowarkii boina, kara ina ninokninkina, iya dig nwokii, iya Adi Komii siya iikam imiir hidana, siya wi omwaiyar swoki waiyai.

²⁵ Mi Jisis siya saiiir boinki, karaigin iikamim ieyanki ninsiin idwowyim mi omwai ha waiyayokiyokiiyim simiir bwamki bwamin. Mi iikamim omwai swoki waiyayokiyokii, siya wi yaeya kwoin win haii. Mi yipiki kariir yai aiir wakaeyoknaim, sima wa naonami mi mhoyiya sima wa swoki insiin idwowi ie hirankar. Mi sima wi omwaiyar swoki waiyayokiyokii.

²⁶ Mi yipiki omwaiyar niki waiyai mi siya kariiramın ha naingwo tibmii kiini, sima wi yaeya kwoin miyik haii mi sima wi omwai hiriyar waiyayokiyokiyami. Mi kira ti yai imiiramın ina naingwo tibmii kiina?

²⁷ Mi saeya ina yowarkii boina, ihi, Biyan Inkam Komii, kara kiriir yai imiiramın ina naingwo tibmii kiina. Kara kariiramın dimusi naingwo tibmii kiin tani, kara ina ninokninkina, kira Adi Komii siir yinisimkin, inkamın Adi Komii siya nimbingiyin ti nu iir nitam. Iriig.

Jisis siya inkam wirin siirs nougin

²⁸ Mi Mata saeya hiriinan boinkiya mi saeya ina swoki ama. Mi saeya kimidiniya saiir nomousima Maria saiiram yikiugi. Mi sowa sowa ha nwowo mi saeya saiir boin, Biyan Inkam Komiiyin siya ini nitin mi siya kariir boinkikin, kiriir nini boinmauuniyam hinin, siya ini papi nwowin. Mi ta saeya boinkiya hiriinan, saiir mhoiiyan, saeya ina yama ti dimin iir tiram.

²⁹ Mi Maria saeya ti yai imiir wakae digiya mi saeya bi kimiminkika, ina iwitnam sasaua Jisis siir kigiuam.

³⁰ [Jisis siya oma hiriir bi niki imbiyamkin, siya ini maeyauwa Mata saeya napyiskaiwina siir, ini hirar niki owin.]

³¹ Mi Isrel simiir iikamın Maria saika omaka hir nwowim saiir whinkinsisim, sima hiriinan kigiym saeya ninsiin iwitnaniyama mi sima bi kimiminkikin, ini saiir mhoiiyar yamim. Sima hinina naingwokikin, saeya ieyin siir wokaigikin hiriir nami, hir nini ouwouwan.

³² Mi Maria saeya maeyaua Jisis siya nwowa hiriir nimbiam mi saeya siir kiga mi saeya ini siir igmugar ini aka huiua. Mi saeya siir inig iir ha hainana mi saeya ina boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kira biyar nitkiswo triirin mi kariir pomouwin wi di naowi.

³³ Mi Jisis siya saiir kigiym, saeya noua mi iikamın saika nitim simiir mi kigiym sima mi ouim mi Jisis siya hik prasae bi nwokin siir pua ini warar yinkin whiridgiyin. Mi siya mairgimairga bi nwokin.

³⁴ Mi Jisis siya ina boinkiyin, kima siirin ini papi haingikaiyin? Mi sima siirin ina boinim, Biyan Inkam Komii, kira unkin kigni.

³⁵ Mi Jisis siya ini hindara iyisrimripugiyin.

³⁶ Mi siya ha nouwin mi Isrel simiir iikam ima boin, siir kaoki, siya siiramın, pranae pranae mi aingwokowi.

³⁷ Mi kam nirim sima boinki, biya siya inkam nhwokwisaeysin siir nhwonain, siya niki tirkiyin mi siya bi kigimokikin aniya, ihi mi siya ti inkamın Lasaras nikiuwiyin mi siya siirin wi naonamsi nikidu rani, aniya? Iriig.

Lasaras siirin Jisis siya hidninsiin idwokin mi siya ini omwaiyar swoki waiyan

³⁸ Jisis siir kwoinin ini hindara wrieyimyokiyin mi siya ina yamin ieyin sima kikaigiyin siir, siiram. Mi ti siyanoin sima wokaigiyin siir, siir iiyin siyani sima bidi warkintopokgin.

³⁹ Jisis siya boinki, ti siiyan ti warnam. Mi ti inkamın naonamın siir yokmana Mata saeya wakae boinki, Biyan Inkam Komii, siya kwokiyae ya bi naokin, iiyim kwiiya yamki mi siya tariinanin pi nhami nhami whak rani. Kipi haiwaoki.

⁴⁰ Jisis siya saiir boinki, kara kiriir boinkii, kira siir yai imiiram naingwo tibmii kiini, kira wa kigi Adi Komii siir kirie airin, saeya tirki.

⁴¹ Mi sima siiya ha warnama mi Jisis siya ha kigiym mi ina boinkiyin, Adi, wadieka, kira bidi wakaeyim dimin taeminim kara kariiram srii boinkiyim.

⁴² Kara ina ninoknininkin, kira inokninokin kariir yai imiirar wakaeikin. Mi kara ti siirin pi dimusi boinki rani, ti iikamim ti tir nwowim, sima wa nwoki inokninokinim kariirin kira nikropkikin nua tiririn.

⁴³ Mi ti diminin siya kwisboinkiyin Adi Komii siiram, siir mhoiiyan mi siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, Lasaras, kira tirir idowiiya wapnanini.

⁴⁴ Mi ti inkamin yipiki niki aonamin ina yapnaniniyin idowiiya. Mi siir iga inin yuisni sima bidi whrinkiyim iya sima siir haingikaigiya. Mi yuisa siir whwonkam iir bidi yitimwaniugiya. Mi Jisis siya simiir boinki, wari yuisim siir nwowim haigi. Mipi siirrarar kigninkinki. Iriig.

Mi Isrel simiir inkam komii komiiyin sima minam kitibmii boinam tirkim Jisis siir nisomaowam

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Mi iikam whiekakim, yipiki Maria saika namim, sima ti dimin iir kigiyim, Jisis siya tirkiyin, sima ina yangwo tibmii kungiyim siiram.

⁴⁶ Mi kam nhirim ha namim, kimidiniya sima ini boinmauuu Farisi kam imiirin ti diminin Jisis siya tirin.

⁴⁷ Mi mhoiia Farisi kamim mi prismi inkam komii komii ikim mi kaunsil inkam ikim, sima iripa ha haingiriyu owim mi ina boinim, krima wi panin panina tiri? Siya dimin komii kirie kirie kasa bi tirkin.

⁴⁸ Mi krima siirin ti hiriinan dimin iirar kigninkin tirkipkaii mi iikam whiekakim wi siiraramar nami. Mi iikam whiekakim sima siiraramar nami mi om komii Rom hiran inkam komii komiiyin sima simiir kamim yaii niniyim simiir nikropkii mi ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiirin, wi sima nini iipirginiini mi Isrel krimiir iikamim wi warar ninkin onkwobumbuninkingigi.

⁴⁹ Mi inkam nwirin Kafafas nikuwiyin, yipiki ti biewi iir nwowin prismi biigi Biuyan Inkam Komiiyin siya simiir boinki, kima, dimin sim whir swoki inoknininminin tani. Niingaka.

⁵⁰ Kima tari ta saiir ninoknininkin tani, ti inkam nwiruwan siya siyar mi aowi, yo ini mi owin. Mi Isrel krimiir pugana saiir iikamim yim wi wara nao rani.

⁵¹ Siya ti diminin siir kwoin aargi bi priinaingwo boinkin. Niingaka. Siya ti biewiyin siir biigi biuyan prismi inkam komii nwokin. Mi yayim siya boinkiyim, siya profet inkamman boinkikin, siya hinina boinkikin, Jisis siya wi sipi naowi Isrel simiir iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwam.

⁵² Siya wi simiirar ara nao rani. Niingaka. Siya wi iki iikamim yipiki Adi Komii siir yinisisimnan nwowim, iki hinda tinda nwowim, wi simiir ninkiamasuwar warar naowi. Mi sima iripar nahaingiriyu iuwi mi wi pugan komii kwiruwar nwokii.

⁵³ Mi taka iya mi mhoiia iriipi hiriinan, Isrel simiir inkam komii komiiyin, wi Jisis siiram kininankiuwi siir nisomaowam.

⁵⁴ Mi ti hiriinan saiirsika, Jisis siya idowiiya nu haimeii Judia simiir iikamim simiir bopwonau paninsi yaprirsi. Mi siya hir haiburgigin mi siya kimidiniya nu siyin apa niingain siir hiriir yam, om komii whirin sima dapiyin, Ifrem. Mi hiriin siya siir kigna miriiyim kamim, simaka ini owou.

⁵⁵ Mi ii komiiya Isrel simiir iikamim iripa sima haingiriyu owiya yaewou nae komiia Pasova saiir nikwo aeya ini kingiin nwowa. Mi buiya ta hiriinan yaewou nae komiia pi saeya yimbiam mi iki iikamim, simiir yapa yapa om hiran nwowim, sima pi om komii Jerusalem hiriirrarar nami. Mi simiir dimin taeminim sima ninkin imiiaeyanin Adi Komii siir pi prismi inkam imiir nini hauuuwi. Mi Adi Komii siya wi ha niki boinim, sima dimin whirki bi kimbugim. Moses siir siyiu komii siir yai aeya boinkiya saiir hiriinan.

⁵⁶ Mi iikam whiekakim ha nitim om komii Jerusalema hiriir mi sima kimidiniya Jisis siiram ini hansirni. Mi sima omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir omaka yainau hirirar namwo iuwim mi sima irni nwiirniyin sima, sima simar yinsrii ansriina, kima paniina naingwowi Jisis siirin? Krima hinina naingwowi, siya wi nit rani, nae iikam krimaka nini aeniyam.

⁵⁷ Mi prismi inkam komii komiiyim mi Farisi inkam ikim sima iikam imiir boinki, yipiki Jisis siir kigi, siya ini papi nwowin mi sima wi simiir wini boinmauuni. Mi biyan inkam komii komiiyim, wa nwoki amim siir nonkwowam. Iriig.

12

Maria saeya wa'in umir komii sainin Jisis siir iga kwis owiir naokinkikin (Mt 26:6-13; Mt 14:3-9)

¹ Mi iiyim iriiyar kwira niki owim, iikamim iripa sima haingiriyu owam, yaewou nae komiia Pasova dapiya saiir nikwo aeyam mi Jisis siya ini om Betani hiriirar swoki amin, omin, Lasaras siya nwowiyin siir, inkamin yipiki biya Jisis siya hidninsiin idwown, ie hirankin, iya siya naonama saiir mhoiia.

² Mi sima nae ina diriraerarim Jisis siya hirar naeyam. Mata sasar yinkin diriraerar kamim nae diriraerarim simakan. Mi inkamin Lasaras nikiuwiyin, yio nae Jisis saikar yidwo ae.

³ Mi mhoiia wiga Maria nikiuwiya, Lasaras siir yokmana saeya wa yukidin, piuii miyik whakiyin, kimidiniya Jisis siir iga kwis owiir yaokinki mi ti wa hiriinanin siirin umir prasae bi sainikin. Mi mhoiia saeya kimidiniya saiir kan aiirar swoki iyaonam. Mi ta siir piuiiya omaka ini warar yitnopkiya mi digworaekwo whiekakim ini wadiekan whakiyin.

⁴ Mi Jisis siir kigna miriiyin inkam nwiir Judas Iskariot nikiuwiyin, inkamin yipiki mhoiia wir Jisis siir napwouwi Isrelmi inkam komii komiiyim simiir in hauugi, siya boinki siirin.

⁵ Mi sima ti hiriinan wa'in piuii miyik whakiyin siirin umir hai karamae dimusi nwokin? Mi sima siirin umirim pi 300 kina pi haiyim mi ti umirim wi iki iikam paeprikab nhirim sim pi hauuwin.

⁶ Siya iki iikam paeprikabim simiiram bi naingwokin siya hiyan inkam nwokin. Tipnairin umir Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim sima haigiyin siyar kigiraokin. Mi umirim siya tauaehaiyim, yim ini siya haigiprakaiyim.

⁷ Mi Jisis siya siir boinki, saiirarar kigninkinki. Ti diminin ti saeya niyopkiyin kariir, yio minam diriraerarkwokinka, mhoiia iya sima kariir kikaigi ienau, saiiramka. Dimusi rani, kariir iya ini kingiin nwowa.

⁸ Mi iikam paeprikabim yim wi kimiir bopwo waraurar nwoi inokininokin. Mi ankara niingaka. figwirki niuwi, kara wi kimiir haiburgigi. Iriig.

Prismi biyan inkamim Lasaras siir nisomaowam kitibmii boinkim

⁹ Mi Isrel simiir iikamim hiriinan wakaeyim, Jisis siya ini om Betani hir nwowin. Mi sima ina yamim hiriir siir kigam. Sima siir kigam bi namkim, sima Lasaras siir kigam namkim, yipikin Jisis siya swoki hidninsiin idwown ie hirankin.

¹⁰ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiiyim, sima minam kinankiugim Lasaras Jisis sowiir nimprio isomaowim.

¹¹ Dimusi rani, dimin taeminim Jisis siya tirim mi iikam whiekakim sima Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir yaaiyim, simiirin ini hindara ikworipukimaigikim. Mi sima ini siiramar yinmiininkinamim. Iriig.

Jisis siya om komii Jerusalema hiririn, inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hariinan nwonamkin

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

12 Mi iigwir nugakin, iikam whiekakim ta yaewou nae komiia pasova nikiuwiya sairam nitim, sima iripa ha nahaingiriyiuniyim mi simar wakaewin. Jisis siya wi sipi niti om komii Jerusalem tiririn.

13 Mi sima sikwowim ha haiyim mi kimindiniya siyu iirar haiyikwokwowin. Mi mhoyiya sima ina kairwao boinkiyim, Adi Komii kira wadiekim. Kira ti inkamin siir inig iir hainanprapraski, yipiki ti tirir nitin Adi Komii kiriir ogsop aiar nokwokairnam. Kira ti inkamin siir whinkinsiis haiginiu, Isrel krimiir iikamim simiir kigriraowim.

14 Mi Jisis siya donki ha haiyim mi siya ina yidwonamin siir idwo. Yokwo Komii saiar yai aeya boinkiya saiar hariinan,

15 iikamim yipiki om komii Saion siir hir nwowiyim, yim kipi nidid! Tariinanin kiriir inkam komiiyin nu kigriraowiyin ini nitin, siya ini donki haomin siir idwo nidwonaniyin.

16 Mi kamim siir kigna mriiyim, sima bi ninokninkinkim sima ti hariinan dimin tirim. Mi mhoyiya iya Jisis siya swoki iti, omwai siya waiyai mi siya ha nami Adi Komii siir om iir mi siya wi inig komiigak ha nwowi. Mi mhoyiya sima ina boinim, krima yayim Yokwo Komii saeya boinim simiir ti swoki aingwowoknaki mi sima ti hariinan diminin siir dimusi tiri.

17 Mi iikam whiekakim yipiki biya Jisis saika nwowiim, iya Lasaras siya swoki insiin idwowa ie hirankin mi ti iikamim, sima ti dimin iir kigim mi kimidiniya sima haigiririr boinam ti diminin siya tirin.

18 Mi ti hariinan siirsi bwaekiniyaniyamkim iikam whiekakim Jisis siir kigwinamin. Sima bidi wakaewinim hinin, Jisis siya ti hinin dimin komiiyin si tirin.

19 Mi Farisi simiir kamim, yai sima simar yomboin amboin, simiir kigi, diminim siya tirim kima kaiyaonaowidi kima wi dig nwo rani, iikam whiekakim ti nu iiranin, wi siiraramar ninkirionaei. Iriig.

Grik simiir iikam nhirim Jisis siir ini kignaki

20 Mi iikam nhirim Grik simiir piugana saiarim, sima om komii Jerusalem hirir nitim, Isrel simiir iikam nhirim simaka yinkin it yaewou nae komiia Pasova saiar nikwo aeyam.

21 Sima kimidiniya inkamin Pilip nikiuwiyin siiram yam siir nini kigiuwam. [Siya om Betsaida hirankin.] Sima boin, inkam Komii, krima minam naingwowi, Jisis siir kigim mi yai saika boinim.

22 Mi Pilip siya ha namin kimidiniya Endru siir ini boiniu mi mhoyiya kimidiniya sowar yam, Jisis saika boinamin.

23 Mi Jisis siya sowiir boinki, iya kingiin bidi yitkiya, kararim ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitin, Adi Komii siya wi kariir hauuwi, siir inig komiiyin mi siirin wi kara haii.

24 Kara kimirin yaimwovar boinkii, twonidim nua nikiigiyaam karamae nwowi mi hapaiirin nhisuwakar nwokii mi kira simiirin nu ha haingikaii mi mhoyiya sima wi yin kasa budgi rani. Mi ti hariinan siyuin kara naowi mi inkamim kariirin ha haingikaii mi mhoyiya kara ha swoki insiin idwowa mi wi iikam kasa whinkinsiis haiginiu rani, kariiram naingwo tibmiiyim.

25 Mi yipiki simiir kwoin iirar napi, sima wi sima simar swoki onkwobumbuninkinaei. Mi yipiki simiir kwoin imiirar nap karamae nwowi ti nu iirin mi sima Adi Komii siir kwoin iiraramar naingwo iskii, yim wi omwai hiriyar waiyayokiyokiikeyami.

²⁶ Mi iikamim yipiki kariiram naingwowim mi kariir mi aiir mariiyim, yim wi maeyaua kara nwowa wi sair warar mi owi. Mi kariir Adin, Adi Komii siya, simiirin wi inkamim inigakim wi simiir hiriinan nwo haiginiuwu. Mi sima wi inig komiigak dimusi nwo rani, sima kariir kigna apkim. Iriig.

Jisis siya naonama sair boinkin

²⁷ Tariinanin kariir kwoinin miyik nwo rani, kariir kwoinin ini warar yaowhriewhrieyiuwin mi kara pi panina ti boin? Mi kara hinina boini, adi, kara ti haiburgik ti diminin nimbiniyin kariir nisomaowam siirsi? Nningaka. Dimusi rani, kara ti nu iirin hiriinanamar nitkin.

²⁸ Adi Komii, kira kiriir inigin siir tirki, komii nwokiyamin. Mi Jisis siya ti hiriinan yai imiir boinkiyin mi yai kwira ninomor kouana ina kauwok boinkiya, kara kariir inigin, komii bidiyar iki okiyin mi tariinanin pi komiiyar swoki okii.

²⁹ Mi iikam whiekakim saika kingiin hir nokwowim, sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima boin, ninomorka. Mi iikam nhirim yim hinina boin, paekwosimkin, Adi Komii siir inkamin siya boinkii siirin.

³⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, taka yaiya kariiram bi boinkika, kariir whinkinsiis haiginiuwam. Nningaka. Ya kimiiram boinkika, kimiir whinkinsiis haiginiuwam.

³¹ Mi tariinanin taka iya nita, Adi Komii siya wi ti iikamim ti nu iir nwowim wi simiir dimin biyie biyeyim sima tirim wi simiirsi hidi. Mi tariinanin siya Setan siirin wi haini nikwowaisiigi, yipikin dimin biyie biyeyim ti nuin siirin simiir kigirkakiyin.

³² Mi mhoiyya inkamim kariirin paeyin hiiniya nironinkinin saika ninkin irinugi mi simiir kwoinin wi kara kiyaii, kariiram naingwo tibmiyim mi kariir mhoiyya nitim.

³³ Jisis siya ti yai hiriinanin minam boinkin, iikamim simiir nisiimauuwam hinin, siya wi panina namisi aonami.

³⁴ Mi mhoiyya iikam whiekakim sima siir yai aka hinina yowarkii boin, Moses siir siyiu komiyyin krima napiyin, ti inkamin biyya siya winkiyin Yokwo Komii aiir, yim hinina boinkikim inkamin yipiki Adi Komii siya nimbiniyin, iikamim omwai waiyayokiyokiyanim simiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi kira hinin dimusi boinkin, inkamin Adi Komii siir om hiranin, siirin wi paeyin hiiniya nironinkinin saika ninkin irinugi mi siya wa naonami, ha? Yipiki siya ti inkamin Adi Komii siir omin siir hiranin?

³⁵ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, biyeyin wi ii priei whwoki rani, iikam kimiir waraurin. Kima iyya bie ieya whwokii mi kima wi wadie haini nwokii. Mi niyya wi ti siyiu iir higrinu rani. Mi kara kimiir haiburgii mi kima wi inkamin, niyyim niyyim napiyin, siyiu iir sibgu kigomok ap karamae nwowiyin maeyaua siya namam tira sair hiriir, ini siir hiriinan ywowin.

³⁶ Kima kariiram kigna ap mi kariiram daingwo tibmii kin, karaigin bienan whwoyaei iyya kara ti nu iir nwowi. Mi mhoiyya kima wi dimin miyikimiyik imiiram naingwo tibmii kini. Iriig.

Isrel simiir iikam whiekakim sima Jisis siir yai imiiram bi naingwo tibmiigim mi siir siyiu iir bi kigna apkim

³⁷ Mi ti iikamim sima dimin kirie komii komiyyim siya tirim, iikamim makiniiyim simiir siya haiswonimniskiiyim simiirin bidiyar iki kigim mi sima siiram hinina bi naingwo tibmiigim siya Mesaia kin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin.

³⁸ Sima siiram bi naingwo tibmii kungim ta yaiya profet Aisaiakin siya win boinkiya ya wi kaimwower nwowi, siya hinina boinkikin,

Biiyan Inkam Komii, wi nhinga naingwo tibmii kani, ti krimiir yai imiiram? Mi Biiyan Inkam Komiiyin siir kirieya wi nhinir niisimauuwu? In inkam karamaeyar ywowskiyin.

³⁹ Mi iikamim sima wi siiram naingwo tibmii kani tani mi wi siir mi kigna ap rani. Dimusi rani, biya yaiya Aisaia siya kaimwowar swoki winkiya yai kwira yokwoni, ya hiniina win boinkika,

⁴⁰ simiir kwoinim Adi Komii siya bidi kinkripim mi sima wi hindarar nanaingwoyimiyok iuwi. Mi sima hiri hiriir naingwo whriewhriei mi sima dimin taeminim wi sibgu naingwo omok rani. Mi sima sibgu naingwo omoki mi simiir nhwowim sibgu kigi mi sima wi haini naingwo tibmii kani mi wi haini sibgu wakaeyokna api siiramim mi simiirin wi haini haiswonimniskii. Mi yim sima, wi dig nwo rani.

⁴¹ Aisaia profet inkamim siya ti hiriinan dimusi bi boinkikin, siya Jisis siir bidi kigin, siya siir inig komii iir haiyin mi siya hiriinansi boinourwokaigikin.

⁴² Mi tiki iyim inkam komii komiiyim Isrel simiirim, sima ini Jisis siiramar yamim. Sima Farisi inkamim simiirsi nididgim mi sima hiniin paninsi boinsi, sima Jisis siiram naingwo tibmii. Mi sima hiriinan boini, sima siiram naingwo tibmii kani mi simiirin wi Farisi inkam ima kiyitkikinkii idowiya hiriirin, omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya sair hirankin.

⁴³ Mi simiir kwoin komiiyin ha naingwowi, iikam nhirim simiirin hiniina boinim, sima inkam wadiekim mi simiir inig imiir hainanprapraski. Mi sima Adi Komii siiramim komiiwao naingwo rani mi Adi Komii siya wi ha niki boinim, sima inkam wadiekim. Mi simarin, yio ini niingaki, niingar ywowskiyim. Iriig.

Mi mhoiiyan iikamim simiirin wi Jisis sikisiyar hidi

⁴⁴ Mi Jisis siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, yipiki kariiram naingwo tibmii kani, siya wi kariiramar kipi naingwo tibmii kani. Siya wi ti yipikin kariir nikropkiyin, nua tiriir wi siiram warar ti aingwo tibmii kani.

⁴⁵ Mi ti iikamim yipiki kariir kigim mi sima yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir siir warar timi kig.

⁴⁶ Kara ti nu iir nitin, kara ini bienan whwoyanan ywokiya. Mi ta hiriinan sairsika mi yipiki kariiram naingwo tibmii kani mi kariiram niti, siya wi biyie nwo rani, inkamim niibwomambwo nwowiyin siir hiriinan.

⁴⁷ Mi yipiki kariir yai imiir wakae karamae nwowi mi simiir mi wakaeyokna ap karamae mi owi mi kara siirin wi hid rani. Kara ti iikamim nu tir nwowim simiir hidam bi nitkin. Niingaka. Kara simiir whinkinsiis haiginiuam nitkin.

⁴⁸ Mi kimiir iikam nhirkim kariir nikwowaisii mi kariir yai imiir mi wakae karamae mi owi mi mhoiia inkam nwirin siirin wi siya hidi. Mi yayim biya kara boinimauuim, siirin wi simiirar swoki hidi, iya Adi Komii siya iikam imiir hidi.

⁴⁹ Tiriiginim yim kaimwo dimusi bi nwokim, kara kariir kwoin ara bi diriraerarkin mi ha bi boinimauugin. Niingaka. Adi Komiiyin, yipiki kariir nikropkiyin, kariirin siya boinkikin boinamin. Mi kara simiir asi boinourwokai haiginiugin.

⁵⁰ Kara ina ninokninkin yayim siya boinkiyim, iikamim omwai sima waiyayokiyokiigiyamim siya tirkiyim. Mi ti dimin taeminim ti kara boinimauuim, yim kariir Adin siya boinimauugi ima kariir. Iriig.

¹ Mi i komiyya wou nikwo aeiya Pasova, waka nikwo aei. Mi Jisis siya bidiyar yinokninkinkiyin siir iya siya naowana, ti nu iir haiburgigna siir Adiyin siiram swoki amim siir swoki kigiuwam ya bidi yimbiniya. Siya inokiniokin yipiki siir iikam nwowim, siir iikamim ti nu iir siya simiiramar naingwokwonanaeikin mi tariinanin siya wi simiir nsiimauuwi, siya pariga naingwokwowi simiiramin.

² Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima nae ina yaeyim. Setan siya Judas siir kwoin iirin bidinanar kwirii idwokaigin, Saimon Iskariotni yinisimin wir Jisis siir napwouwin mi siirin iki inkam biyeyim sim in hauugiyam.

³ Jisis siya bidiyar yinokninkinin, ti digworaekwowim siir Adin siir inarar nonkwokikin. Mi siya bidiyar mi inokninkinin hinin, siya Adi Komii siir hiranki nitkin mi siya wi siir hariiyar swoki ami.

⁴ Mi mhoyiya Jisis siya ha ninsiin okwokiyin, ipiyya siya nidwokaiya maeyauwa nae sima nidwokai aeya saiir hirankin mi siya siir idan yuisa ina yiskiyya. Mi siya siirin yuisa piu niyaowiya saiir kaihaiginu.

⁵ Mi siya siirin yuisa piu niyaowiya ha kaiyaiginuun mi mhoyiya siya opa kimidiniya two ira saiir yaomaigi. Mi siya, siir kigna miriyyin inkam nwirin siir iga kwis owiir hisoki mi mhoyiya siya sowiirin yuisa piu niyaowiya saiir yiyaoki.

⁶ Mi Jisis siya ha namin Saimon Pita siir hisok haiginuwam mi siya siir boinki, Biyyan Inkam Komii, kira kariir iga kwiso pi warar ninkin hisokii?

⁷ Jisis siya ina yowarki boinkiyin, tariinanin kira ninokninkin tani, ti diminin kara tirkiyin mi mhoyiya kira wi haini ninokninkini.

⁸ Pita siya Jisis siir boinki, kira kariir iga owiir kipi hisok. Niingaka. Mi Jisis siya ina boinkiyin mi kara kirir iga kwis owiir hisok karamae nwowi mi kira wi kariir kigna miriyyan inkam nwo rani.

⁹ Mi Saimon Pita siya ina yowarki boinkiyin, Biyyan Inkam Komii, kira kariir iga owirara kipi hisok, kira kariir ina mwo minim warar dinkin hisoki.

¹⁰ Jisis siya boinki, inkamin kariiram naingwo tibmii kini, yio ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyan ha nwokiiyyin, yio mhoyiya op whauam bi swoki naingwowlkin. Niingaka. Siya wi siir iga aiararar hisoki. Kima ombudarin ini whauriyyinkinar nwsowowim inkamin op whauwiyyin mi whauriyyan ha nwokiiyyin siir hiriinan. Nwuruwakin hiriinan nwo karamae nwowin. Yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyyin hiriinan tainakiyyan nwowiyyin ini siir hiriinan ywowin.

¹¹ Jisis siya bidinanar ninokninkinkin, yipiki wir siir napwouwi mi siirin inkam biyeyim sim in hauugi sima hainam. Siya kamim siir kigna miriyyim simiir boin, kimiir kwoinim ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyan ha nwokiiyyin ini siir hiriinan ywowim. Mi inkam nwirin siir kwoinin yio miyik rani, yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyyin, hiriinan tainakiyyan nwowiyyin, ini siir hiriinan ywowin.

¹² Mi mhoyiya Jisis siya simiir iga imiirim ha hisok digiyim mi siya siir yuisa ha swoki iyyin mi siya ha swoki idwokaiyyin ipii aiir. Mi siya simiirin ina sriyyin, kima ina ninokninkinim, ti kara tirkiyyin hiriinan? Kara kimiirin pi hinina boinkii,

¹³ wim kima kariirin hinina boinikim, Biyyan Inkam Komii mi Inkam Nowomwarkaiyyiyyin, yio ini ywowin kima kariirin hiriinan boinin yio. Dimusi rani, kararin, kara ini inig komiigak ywowin.

¹⁴ Kara kimiir Biyyan Inkam Komiiyin mi kimiir Nowomwarkaiyyiyyan Inkamkin mi kimiir igam kara bidi hisokiyim. Mi kima ti diminin kara mi tirin wi siir hiriinanar timi tir. Mi kima kimiir nomiyauwam simiir igam wi

həriinanar timi hüsok haiginiu inkamın, inkam nwırni mı prımırıiyin umir hai karamae nwowiyin.

15 Kara ti diminin kimiirin minam nısiimaugikin, kima wi ti kara tirim wi simiir həriinanar tir.

16 Kara kimiirin yaimwower boinkii, inkamın whısarii mı prımırıiyin siya inkamın siir kigrıraowiyin siir kou bi nwokin. Mi siya həriinanam bi namkin iki digworaekwo whiekakim simiirin siir inigi wara nwowim. Nıngaka. Inkamın iki inkam nwırni nikropkiyin siya siirin pa boinkii hinin, ti inkamın yipiki siir nikropkiyin siya ini siir kou ywowin.

17 Mi tariinanın kima bidi yınoknınkinkiyim ti diminim kara boinim mi kima ti dimin imiir sibgu api mi kima wi maırgımaırga prasae nwo rani.

18 Mi kara kimiir hoıngakar boin tani. Nıngaka. Kara bidi yınoknınkınin yipiki kara nimbinim kariir iikam nwowi. Mi Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nwowa saeya hinina boinkika, ti diminin wi sipi nımbiyami. Inkamın nae kara hauuwi mi ti inkamın kariirin wi siya tirbuwi.

19 Mi ti diminim ti kara boinmımauwım kimiir kara mınsi boinmımauugin mhoiya ti dimin ima nımbiyami mi kima wa nwoki inoknınkın kınim, kara ti inkamın Adi Komii siir om hiranki nitin siya iikam whiekakim ti nuin siir tiranım simiir whınkınsiis haiginiuwankın.

20 Kara kimiirin yaimwower boinkii, iikamım yipiki kara nikropkiyim simiir sibgu kigrıraowi, yio kima ini kariir kigrıraowan iikam ywowim. Mi yipiki kariir sibgu kigrıraowi, yio ini Adi Komii siir boin maırgımaırganan ywowin, yipikin kariir nikropkiyin. friig.

*Jisis siirin Judas siya iyopmaugi sau omomin siir in
(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-33)*

21 Mi mhoiya Jisis siya ti dimin imiir boin digiyin mi siir kwoinin hik prasae bi kınkin. Mi siya simiirin hinin boinmauu wakae, kara kimiirin yaimwower boinkii, kimiir nwırin, kariirin wi wir siya napwouwi mi kariirin wi iki kam biyeyim simiir in nonkwokii siya nisomaowam.

22 Mi kamım siir kigna mıriiyim sima, sima simar yınkao ankaona. Dimusi rani, sima bi ninoknınkınkim siya yipikin.

23 Mi kara inkamın Jisis siir kigna mıriiyin siya naıngwokwonanaeyin, an kara saika kingiınar kınmasu idwokın.

24 Mi Saimon Pita siya kimidiniya kariir kınmauugi kira siir sıigi, kira siir sıigi hinin, siya yipikin?

25 Mi ta Pita siya sıigiya kariir saıir mhoiyan, kara ina yamasunamın Jisis siir kingin mi ina yaki sıiyyin, Biyan Inkam Komii, wi nhınga tiri həriinanın, ha?

26 Mi Jisis siya kariirin hinina boinki, kara pi ti bret iir haii mıpi op hopmaıgii mı pa hauugii mı ti inkamın siya kariir tiri həriinan mı ta yaiya siya boinkiya saıir mhoiyan siya ti bretin ina hauugiyin Judas siir siya naeyam.

27 Mi mhoiya Judas siya ti bret iirin ha naeswokiyin mi Setan siya kimidiniya siir kwoin iir kiyaiği mi Jisis siya siir boinki, diminin kira tiram naıngwowyin, kira kipi kimimın, kira ha tırsaugi.

28 Mi kamım nae hir nidwokai aeyim, sima ta yaiya Jisis siya boinkiya siir, sima saıir bi ninoknınkınkim, siya dimu nasi boinkikin.

29 Mi krıma kamım siir kigna mıriiyim krıma bidi yınoknınkınim, krımiir umir tipnairın Judas siya nonkwowikin. Mi krımiir nhirim yım ha naıngwokım siya siirin naeyam boinkii, nae saınakiyam ta yaewou nikwo aei il komiıya saıir nikwo aeyam. Mi siya ha mı boinkii, iki iikam paeprikabım umir simiir tını hauuwiu. friig.

Siyu winin siir yai aeya.

³⁰ Mi Judas siya bret siir nae swokiyin mi siya biri kimiminkikin ina yamsaugiyin idowiiya hiriir, ya niibwomambwo komii aeyairga.

³¹ Mi Judas siya namkiya idowiiya saiir mhoiyan mi Jisis siya ina boinkiyin, kara ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitnin, kara wi inig komiigi komii iirar hahi. Dimusi rani, dimin taeminim kara tirim iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam simiirsika. Mi Adi Komii siya wi iriipi inig komiigi komii iirar mi hahi. Dimusi rani, ti dimin taeminim kara tiri simiirsika.

³² Mi kara ti inkamin ninomor kouanki nitin iikam imiirin dimin kirie komii komiiyim paenan niuyaeiyim Adi Komii siir imiir simiir niisiimauwi mi Adi Komii siya iriipi hiriinan iikam imiirin wi kariir kirie komii komiiyim paenan niuyaeiyim wi simiir mi isiimauwi. Mi Adi Komii siya ti siirin wi kimimin tani, siya wa tirsisaugi. Dimusi rani, siyairgin ti kariir dimin kirie komii komiiyim paenan niuyaeiyin simiir bwamkibwamin. Yim tiriiginim, yim ini siir hirirar nwowim.

³³ Ti kariir yinisisimim kara ti nu iirin kimaka wi ii priei nwo rani. Mi mhoiyya kima wi kariiram swoki hansirni. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, ti yayim biyya kara niki boinin Isrelmi inkam komii komiiyim sim hiniin, kima omin kara namanin wi siir wara nam tani.

³⁴ Mi kara kimiirin pi yaeya yaiwin swoki boinkii, siyiuin kima sibgu napanin kima irni nwirniyamnin nhami nhami kipi naingwokwo, ti siyiu hiriinanin kara naingwokwowyin kimiiram siir hiriinan. Mi kima irni nwirniyamnin wi hiriinanar timi inan aingwokwo.

³⁵ Mi kima irni nwirniyam ninan aingwokwowi mi iki iikamim hinda tinda nwowim sima kimiir kigi mi sima wi hiniina boini, kima Jisis kariir kigna miriyan inkamkim. Iriig.

*Jisis siya Pita siir boinkin siya wi digumii siir haimriyugigi
(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)*

³⁶ Saimon Pita siya siir yai aka hiniina yowarkii boin, Biyyan Inkam Komii, kira wi pinda nami? Mi Jisis siya hiniina yowarkii boin, kira wi kariir mhoiyya nit rani, maeyauwa kara namana saiir hiriirin mi mhoiyya kira wi haini niti kariir mhoiyan.

³⁷ Pita siya siir yai akan hiniina yowarkii boin, Biyyan Inkam Komii mi kara kariir mhoiyya tariinanar mi itin ini mi owin? Kara naowam asi naingwowi. Dimusi rani, kara kariiram naingwo tibmii kuingin.

³⁸ Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, ana kira kanakar ninkin aowamar naingwowi. Dimusi rani, ni kira kariiram naingwo tibmii kuingin, aniya? Kara kariirin yaimwovar boinkii, iuumin niki ik karamaeyar niki owi mi kira idipidipin kariirin wi kwoima misisaei hiniinin, kira kariir bi ninokninkinkin. Iriig.

14

Jisis siyairgin siyiuin Adi Komii siir hiriir namiyin

¹ Jisis siya ina swoki boinkiyin, kariir kwoinin kwoin biyie biyie naingwowam mi hikak nwowam kipi kiwaki. Mi kira Adi Komii kimiir Wanin siiram naingwo tibmiikini mi kira tariinanin wi kariiram warar timi aingwo tibmiikini.

² Kariir Adin siir omaka maeyuim hiuyokiyokaiyim kasa rani. Hiriirin biyyin wi kara nami mi digworaekwowim wi bi kara nini diriraerarkwokini kimiiram. Kara kimiirin pi ti sim boinmauwu. Dimusi rani, ti digworaekwowim yim kaimwowaigim ina nwowim.

³ Mi mhoiyya kara ti om iir diriraerar digigi mi kara wa swoki iti kimiir nikiunakiyam mi taka iyya kima wi ti omin kara nwowin siir hiriin wi haini nwowi.

4 Mi kima ina ninokninkinim siyiun kara namanin maeyaua kara nini owouwi.

5 Mi inkamin Tumas nikiuwiyin siya Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii, krma ninokninkin tani maeyaua kira namana. Mi krma wi panina ninokninkini siyiun hiriir namanin?

6 Mi Jisis siya siir boinki, siyuananin ini karar ywowin mi inkamin Adi Komii siir kigi, inkamin yaimwokiayimwower boiniyin siyiun ini karar ywowin. Mi iikamim simiir whinkinsiisiiyim digworaekwowim inoknink kanaka waiyayokiyokiyam simiir siyiun ini karar ywowin. Mi yipiki Adi Komii siiram naml mi sima wi kariiram warar timi it, yipiki simiir hiriinan ti siyu iir mi apin.

7 Mi tariinanin kima kariir bidi yinokninkinkiyim mi kima kariir Adi Komii iirin wi warar mi inokninkini. Mi tariinanin kima siirin ina ninokninkinim mi ina mi kigim.

8 Mi inkam nwirin Filip nikiuwiyin siya Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii, Adi Komii siirin krimiir diisimauu mi krimiir kwoin wi ta hiriinan sairsi nwoki wokmai haiginuwim.

9 Jisis siya siir boinki, kara kimaka kwokiyae ya bi nwokin mi tariinanin kima ina niki whaowae kripkaiyim. Filip kira kariirin ina ninokninkinin? Yipiki kariir kigin mi siya kariir Adin siirin warar bidi mi kigin. Mi kira kariiramin kariir Adin siirin kirir niisimauuam dimuam srigin hinin, kariir Adi Komiiyin siya paningin?

10 Filip kira ninokninkin tani, kariir Adi Komiiyin siya kanaka tir nwowin mi krira nwiruwar nwowo? Digworaekwowim kara niki boinmimauuwim kimiir, yim kariir yai rani. Adi Komiiyin yipiki ti kariir kwoin iir kwirii idwokaiyin siya siir kwoin iirrarar napikan siir mi imiir miriyamin.

11 Kima ti yayim kara boinmimauuwim simiiram daingwo tibmii kin kara mi kariir Ad ieya, krira ini nwiruwar ywowskiyo. Mi kima ti yayim simiiram naingwo tibmii karamae nwowi mi kima wi haini kigi, diminpai diminpaiyim kara tirim iikamim simiir whinkinsiis haiginuam. Mi kima wi haini ninokninkinki ti siirin hinin kara mi kariir Ad ieya, kriraniyin ini nwiruwar ywowskiyo.

12 Kara kimiirin yaimwower boinkii, iikamim yipiki kariiram naingwo tibmii kinim mi digworaekwowim sima tiri, yim wi ti digworaekwowim kara tirim wi simiir haiburi. Dimin taeminim sima tiri, yim wi kara tirim wi simiir haiburi. Dimusi rani, kara wi kariir Ad iiram swoki ami mi wi saika nini owouwi mi wi Adi Komii siir naeyu iir nikropkii, simiir whinkinsiis haiginuam.

13 Dimin taeminim kima Adi Komii siiram srui kariir inig komii iir mi kara simiirin wa hauugii kimiir. Mi iikamim wi ta hiriinan sairsi hainan prapraskii Adi Komii siir inig iirin. Dimusi rani, yio karar tirkikin.

14 Mi kima diminamin kariir inig komii iir srugii mi simiirin wi karar tirkii mi wa hauugii kimiir. Iriig.

Jisis siya ha boinkin, Adi Komii siir naeyiun wi siya nikropkii simiiram

15 Mi kima kariiram naingwokwonanaei mi kima yayim kara boinmimauuwim simiirin wa wakaeyokna api.

16 Kara wi kariir Adi Komiiyin siiram srugii mi siya kimiirin wi yaeya hauugii, yipiki kimiiram niti, kimiir whinkinsiis haiginuam mi siya kimaka wi hiriyar nwokripkaigiyamin.

17 Siya Adi Komiiyin mi Adi Komii siir naeyugin yipiki yaimwokiayimwo boiniyin iikam imiir mi siya simiir kwoin imiirin yaimwo imiirrarar boinkikin. Siya wi iki iikamim nu tiranim simiir kwoinaw nwokai rani.

Dimusi rani, sima siir bi kigim mi siir bi mi inokninkinkim. Mi kima wi haini ninokninkini siirin. Dimusi rani, siya wi kimakar nwowi mi mhoiyya siya wi kimiir kwoinau kwirii idwokaii.

¹⁸ Kara wi kimiir haiburgig rani mi kima wi kima kimar nwo rani, yinisimin yopii ad karamaeyin siir hiriinan. Kara wa swoki iti.

¹⁹ Hya kingiin bidi yitkiya mi ti iikamim ti nu iiranim sima wi kariir swoki kig rani mi wim kima kariirin wa kigi. Mhoiyya kima naowi mi kima wi omwaiyar swoki waiyai. Dimusi rani, kara wi kapi naowi mi kara wa swoki insiin idwowi.

²⁰ Mi mhoiyya kara swoki insiin idwowi omwai swoki waiyam mi kima wi haini ninokninkini ti siirin, kara mi kariir Ad ieya Adi Komii krira wi nwiruar nwowi. Mi kima ta sairin ina mi inokninkinin, kara mi kima krima ini nwiruar mi owim.

²¹ Mi yipiki kariir yai aair ninokninkini mi simiir wakaeyokna api, sima kariiramar daingwokwo iski. Mi hiriinankiniuwi, kariir Adi Komiiyin siya wi simiiram mi aingwokwowi. Dimusi rani, sima kariiram naingwokwokim. Mi hiriinankiniuwi mi kara wi simiiram mi aingwokwowi. Mi simiirin wi hinina niisiimauwi kara ini simakar nwowin.

²² Mi inkamin Judas nikiuwiyin siya boinki, (yio tiriiginin yio Judas Iskariot si rani) Biyan Inkam Komii, kira, kirar niisiimauunaei krimiir, wi panina niisiimauwi mi iikamim ti nu iir nwowim ninokninkin karamae sima ywo, ha?

²³ Mi Jisis siya siir boinki, yipiki kariiram naingwo tibmiikini mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi kariir Adin, Adi Komii siya wi siiram mi aingwokwowi mi siya mi kara krira wi ini hanin siir kwoin iir kwirii idwokaii.

²⁴ Mi yipiki kariiram naingwo tibmiikim karamae nwowi mi yayim kara boinim simiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi ti yayim kara boinim, yim kariir kwoinairga bi priinaingwo boinkim, yim kariir Adin, Adi Komii siir hiranki nitkim yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir nitam.

²⁵ Kara ini kimakar niki owin mi ti dimin taeminim kara kimiir asi boinimauwi.

²⁶ Mi whinkinsiisan inkamin Adi Komii siir naeyiuin, yipiki mhoiyya Adi Komii siya nikropkii kariir maeyau aair nokwokairinaowidim kimiirin wi siya niisiimauwi dimin taemin whiekakim mi kimiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi yayim biyya kara niki boinim kimiir simiir swoki aingwowarkaiyam.

²⁷ Mi kara kimiir haiburgigi mi kara kimiirin wi kwoin hiinsima nwowaiginugigi. Mi ti kwoinin hiinsima nwowiyin kara kimiir hauwi, yio ti kwoinin hiinsima nwowiyin, iikamim ti nu iiranim sima hauwin yio siir hiriinan tani. Yio ini siir kou ywowin mi yio ini sakisa ywowin. Kima wi kipi nidid mi wi kipi nidgin, ti diminin siya nimbiam. Nnngaka.

²⁸ Kara bidiyar wakaeyim kara boinim yayim hinin, kara wi kapi niki amki mi kara wa swoki iti kimiiram. Mi kima kariiram naingwokwonanaei mi kima wi maingmairga nwokii, kara kariir Ad iiram nami. Dimusi rani, siya ini kariir kou ywowin mi kimiirin wi siyar whinkinsiisi dimin taeminim simiir tiramin.

²⁹ Ti diminin kara kimiir boinimauwim biyya, yim ina niki owim bi niki imbiyamkim. Mi mhoiyya sima nimbiam mi kima wi haini ninokninkini mi wi haini naingwo tibmiikini kariiramin hinin kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya.

³⁰ Kara kima pi hirihirii yai boin tani. Dimusi rani, inkam biyeyin Setan nikiuwiyin yipikin, iikamim ti nu iirar nwowirkakim simiir kigirkakiyin, siya ini nitin kariir nonkwonakiyam siya kariir kou bi nwokin. Nnngaka.

³¹ Mi kara ha naingwowi iikamim ti nu iiranim sima hinina daingwo, kara ini Adi Komii siiramar naingwokwowin. Mi ti hiriinan saiirsika, kara wi hiriinan asi tiri inokinokin. Siya inokinokin kariir kariirar boinanaei. Mi kara wa kiwaki siiram, Setan siya nonkwonamim kariirin. Mi tariinanin kima dinsiingi, krima pi ta maeyau aiir haiburgigi mapi pi namkii. Iriigi.

15

Jisis siya ha boinkin urid kibiyin iikam whinkinsis haiginiuwiyin karaigin

¹ Jisis siya boin, uridgiuridin karaigin. Kariir Adin yio ini inkamim siir numiran urid iir kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin.

² Mi iikamim yipiki kariiram naingwo tibmiikini, yim ini kariir kwiyakwiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram sibgu wakaeyokna ap karamae nwowi, yim ini kwiyam waiwhwokaiyim nae bud karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim mi simiirin wi kariir Ad ieya kaibwaembwae itkiigi. Mi kwiyaya nae budiyim, yim wi kariir Ad ieya niyikii yaeya kwo swoki sainam. Mi biewi whirki niuwi sima wi nae kasakasa bud rani.

³ Wim kima wadie bidinanar nwokim. Dimusi rani, kariir yayim kara boinmimauuwim kimiir, yim ini kimiir kwoinaw waraurar nwokaiyim.

⁴ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kara wi kimiir kwoinaw kwirii idwokaii. Mi kwiya uridbud iir nitinakiu karamae nwowi, ya wi naeism whir swoki bud rani. Mi iikam kima kariiram naingwo tibmii karamae nwowi, kima wi mii miyik sibgu mirii rani.

⁵ Kara ini uridnan ywowim mi wim kima ini kariir kwiyakwiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kini, kara wi inan siir kwoinaw kwirii idwokaii. Mi siya wi mii miyik aiirar mirii. Mi kima kwoin whiruwa kanaka nwo karamae nwowi mi kima wi mii miyik swoki mirii mimin tani.

⁶ Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kini karamae nwowi, simiirin wi Adi Komii siya hninikriropkii, inkamim iki kwiyaya biyie biyeyim sim kainiyimnik itkiigiiyiyin nua bieki whwoswomsaeyim wi simiir hiriinan tiri. Mi mhosiya ti hiriinan kwiyam ha haii mi wi paeya nitoudnankaigii mi yim wi hiar nwoki iusomsaekiyamim.

⁷ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kariir kwoinin kimiir kwoinaw nwokaii mi kimiirin siya kiyaii, siir napam mi mhosiya kima Adi Komii krimiir Wanin siiram srii, diminin kima naingwowin siiram mi siya wi hiriinanar mi imbiyami, ti kima sriigiyim Adi Komii siiram.

⁸ Mi kima mii miyik mirii mi iikamim sima wi kariir Adin Adi Komii siir inig iir hainanpraskii. Mi kima iikam imiirin wi hinina nisiimauuwi, kima kariir kigna miriyan inkamkim mi kariiram naingwo tibmiigim.

⁹ Kara ini kimiiramar naingwokwonanaeyin Adi Komii siya mi aingwokwonanaeya kariiram saiir hiriinan. Mi kima kariiram kiwaki, kara kigriraoyokiyokiyam mi kara naingwokwowam kimiiramim.

¹⁰ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kima wi kariiram nwoki kiwakiyim kara kigriraoyokiyokiyam mi kara naingwokwonanaeyam kimiiramim, ta kara mi wakaeyokna apa kariir Adin siir yai aiir, saiir hiriinan. Mi siya kariirin ta hiriinan saiirsiyar kigriraokin mi saiirsiyar naingwokwonanaekin. Mi an kara ta siya naingwoyimyok naingwokwonanaeya ini saiir warar ninkin owin.

¹¹ Kara ti yayim kimiir boinmimauuwim, kara minsi boinkin, kara hiniinam naingwowi kariir maigimaiga kimiir waraur dwo mi ta maigimaiga wi kimiir kwoinaw waraur nwoki inkinukikaiyim.

¹² Kara kimiir boinki, ti yayim kima wakaeyokna apamim, kima irni nwirniyam dinan aingwokwo, ta kara naingwokwowa kimiiram saiir hiriinan.

13 Inkam nwirki wi yaeya dimin komii whir swoki tir tani, ti iikamim siya naingwokwonanaeyim simiirin. Nningaka. Dimin komii ta siya naowi simiirsi wi sasar tiriskii.

14 Mi kima ti dimin taeminim kara boinmimauuwim simiir wakaeyokna api mi kima wi kariir nomiiyau nwowi.

15 Mi tariinanin kara kimiirin pi hinina boin tani, kima kariir mi priimiriyan inkamkim. Dimusi rani, iikamim ti hiriinan nwowim yim sima diminin simiir kigrirowiyin inkamin siya triiyim simiir bi nanoknankinikim. Nningaka. Mi ankara kimiirin pi hinina boini, wim kima kariir nomiiyauyim. Dimusi rani, yaimin diminin kariir Adin siya boinmimauuwim kariir, kara kimiir bidi boinmimauuwim.

16 Kima kariiriig kariir bi hiriugim mi kariir siyu iir bi napkim. Nningaka. An kara kimiir nimbingin kima kariir siyu iir napim mi mi miiyik miriyyim. Mi ti diminin wi hiriyyan nwoke okripkaiyim. Mi kima ti dimin iir tiri mi Adi Komii siya kimiirin wa hauwi diminin kima sriiyin siiram. Dimusi rani, wim kima kariir yai aiir wakaeyoknaeikim.

17 Mi ti hiriinanki nuwi mi kariir yaiya kimiirin pi hinina boini, kima irni nwirniyamain nhami nhami kipi naingwokwo. Iriig.

Mi nuan iikamim sima wi iikamim Adi Komii siir siyu iir napim wi simiir sau omom nwowi

18 Mi nuan iikamim sima wi kimiiram naingwo rani mi kima ta sairin wi hiriyyar daingwokwonanae, sima biya kariiram bi naingwokim.

19 Mi kima ti nu iirin hinda tandin dimin taemin tiri mi iikamim ti nu iiranin wi kimiiram naingwowi, wi simamar naingwonaeya wi sair hiriinan naingwowi. Kimiirin kara bidi yimbingiyim kariir siyu iir napim. Mi wim kima ti nuin siir tiran tani mi iikamim ti nuin siir tiranin sima wi kimiiram naingwo rani.

20 Kima yayim kara niki boinmimauuwim kimiir, simiiram ti swoki aingwowoknaki. Inkamin yipiki inkam nwirni miriyyin, yio siir biyan inkamin siir kou bi nwokin. Mi sima dimin biyie kariir mi tiri mi sima kimiirin wi hiriinan siyu biyieyar mi tiri. Mi sima kariir yai aiir mi wakaeyoknakiswo mi sima kimiir yai imiirin wa pi wakaeyoknan.

21 Mi sima ti hiriinan siyu biyieyin wi kimiir tiri. Dimusi rani, kima kariir siyu iir napikim. Sima Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin triir sima siir siyu iir nap rani.

22 Mi kara simiir boinmimauuwam nit karamaekiswo mi dimin miiyik tir karamaekiswo mi Adi Komii siir nikwowaisiigiswo, yio wi dimin komii di ywowi. Mi an kara simiirin dimin taeminim bidiyar iki boinmimauuwim. Mi kara dimin miiyik miiyik imiirar bidi mi tirin. Mi tariinanin sima Adi Komii siirin ini digumii swoki haimriyugigim. Mi Adi Komii siya hinina boinkikin, sima siyu miiyikan bi tirkim mi simiirin Adi Komii siya nonkwobumbuninkini.

23 Mi yipiki kariiram naingwo karamae nwowi mi io whwonkam kariir kaowi mi kariiram naingwo tibmii kin karamae nwowi mi yim triiginim sima, kariir Adin io whwonkam siir kaowiyim mi siiram naingwo tibmii kin karamae nwoyiyin ini hiriinan ywowim.

24 Mi kara diminin biya inkamki tir karamae nwowin, siir tir nwowi mi sima Adi Komii siirin ha nikwowaisiigiswo, yio triigin sima wi dimin biyie di tiri. Mi sima diminin kara tirim simiirin bidiyar kigin mi sima Adi Komii siirin ina swoki ikwowaisiyyim mi sima io whwonkam karar mi kariir Ad ieya, kimidiniya kririirni swoki anao. Mi triiginin wi dimin biyie komiigi komii nwowi.

²⁵ Mi ti dimin hiriinanin ti sima tirin siya nimbiamyami mi ti yayim Yokwo Komii hir nwowim sima kigna apiyim, yim wa nimbiamyami ti kamim sima boinkiya sairi hiriinan. Ti yayim yim hinina boinkikim, sima kariirin wi hinda whisarii io whwonkamar mi anaowi.

²⁶ Mi mhoyia yipiki iikam imiir whinkinsiisi, siya wi sipi niti. Siya Adi Komii siir naeyugun, yipiki wi yaimwo ara boini. Siya wi Adi Komii siir onin siir hiranki niti. Mi siya wi Adi Komii siir haiburgigi mi siirin wi kara nikropkii iikam kimiiram mi kariir dimin taeminim wi siya ninomokninkin haiginiuwi.

²⁷ Wim kima iriipi hiriinan, kariirin mi kariir mi aka, sairin wi yaimwowa mi boini. Dimusi rani, iya karar miri bwakaina, kara kimiirar ninokninkin haiginiugun, kariir yayia mi kariir miya iya kima kanaka nwowa. Iriig.

16

¹ Jisis siya boin mi kara ti kariir yayim pi kimiir boini mi kima ta kariir yayi aairin wi kipi naingwo owouumimin mi wi iki dimin biyeyim simiiram kipi kigninkwonam.

² Mi sima kimiirin wi omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya wi sairi hiranki nhinikropkii. Mi mhoyia ii aeya nimbiamyami mi iikamim yim wi hinina naingwowi, sima kimiir nisomaowi, sima Adi Komii siir whinkinsiisi.

³ Mi sima ti dimin hiriinanin kimiirin wi hinina tiri. Dimusi rani, sima kariir Adin, Adi Komii siya mi kara, kririir bi ninokninkanko mi sima wi kririiram mi aingwo tibmii rani.

⁴ Mi ti diminim, ti kara boinmimauuwim kimiir mi mhoyia ti dimin ima nimbiamyami mi sima ti dimin hiriinanin siya kimiir nimbiamyami mi kima wa nwoki aingwowaikaigiyim ti diminim kara boinim simiir. Mi ti diminim yim wi Adi Komii siir naeyiu ieya tiri.

Adi Komii siir naeyiun siir mi aeya.

⁵ Mi tariinanin kara pi kariir Adin, Adi Komii siir kigam nami, yipiki kariir nikropkiyin mi kara ha niti. Mi kimiir nwiirki kariiramim hinina bi swoki aingwokin mi hinina bi swoki sriigin, kira pinda nami?

⁶ Mi tariinanin kara kimiirin pi hinina boinki. Kimiir kwoinim maigimairga nwo rani.

⁷ Mi kara kimiirin yaimwowa boinkii. Tiriiginin yio wi wadeyar nwowi. Mi kara nami kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi. Dimusi rani, kara nam karamae nwowi mi ti inkamin kimiir whinkinsiis haiginiuwanin, siya wi niki it rani, kimaka nwowamin. Niingaka. Mi kara nami mi siirin wi kara nikropkii, kimiiram, kimaka nauuni onyam.

⁸ Mi mhoyia siya niti, iikamim ti nu iiranin wi siya nauuni isiimauuni, ti dimin biyeyim sima tirim sima ninokninkin karamae nwowim simiirin. Mi sima ninokninkin tani, piki hinin ikan wadeyin. Mi Adi Komii siya simiirin wi hiriinan sairsiyar hidi.

⁹ Mi iikamim yipiki dimin biyie tirim simiirin wi siya nisiimauuwi. Dimusi rani, sima kariiram bi naingwo tibmii kangim.

¹⁰ Siya iikam imiirin wi diminim dimin whirki kimbu karamae nwowim simiirarar tiri. Dimusi rani, mhoyia kara nami kariir Ad iiram mi kariir igsopa wi siya nokwokairinanaowidi. Mi kima kariirin wi kig karamae hiriinan sairsi nwowi.

¹¹ Mi iikam imiirin wi siya nisiimauuwi hininin, iikamim ti nuin siir tiranin yipiki siyu biyeyim sim napim, simiirin wi Adi Komii siya hidi. Dimusi rani, Adi Komii siya ti inkamin Setan nikiuwiyin yipiki ti nu iir kigiraowiyin siirin wi warar ninkin hidi.

¹² Kara dimin kasa naingwo rani, kimiir boinamin. Mi kara simiirin pi kimiir boin tani. Dimusi rani, tariinanin sima simiir ninokninkin tani.

¹³ Mi mhoiia Adi Komii kirmiir Wanin siir naeyuun yipiki yaimwo boiniyin siya niti mi wi siya niisiisimauuwi, dimin wadie wadieyim mi dimin kangi kinim. Siya yayim wi siir kwoin aigi naingwo boin tani. Nnngaka. Yayim siyar wakaeyim, siya wi simiirgi simiirar boinmimauuwi kimiirin ti diminin mhoiia nimbiniyanim.

¹⁴ Siya wi kariir inig iir hainanpraprasai. Dimusi rani, ti dimin taeminim ti kara boinmimauuwin, siya wi simiir haii mi wi simiirar swoki hurworwokai haiginuwi kimiir kwoin imiirin.

¹⁵ Digworaekwowim kariir Adin, Adi Komii siirim yim kariirgim. Mi kara hiriinan asi boini, Adi Komii siir naeyuun kariir yayim wi siya hainaowidi mi wi siya boinmimauuwi kimiirin, kimiir kwoinai haigi okaiyam. Iriig.

Tariinanin kima ini maigimaiga karamae niki owim mi mhoiia kima wa maigimaigae

¹⁶ Ii priei rani, kima kariir kig karamae niki oki. Mi mhoiia iikwirki niuwi, kima kariirin wa swoki kwakigwini.

¹⁷ Mi kam nhirim siir kigna miriirim sima, sima simar yinsrii ansriina, ta yaiya saiiir yaimwokiyaimwowa ta siya boinkiya ya paninga? Siya hinina boinkin, mhoiia kima wi kariir kig rani. Mi mhoiia kima kariirin wa swoki kigwini. Mi siya ti siir warar mi boin, kara kariir Adin siiram nami mi siya hiriinan dimusi boinkin?

¹⁸ Mi sima diriirar boinki, ti siya boinkiyin siya dimu kwaboinkikin, siya ii priei bi kwaboinkikin? Krima ta yai aiir bi swoki inokninkinkikim.

¹⁹ Jisis siya bidi yinokninkinkiyin kwoinin sima naingwown siir sriiyam ti dimin iiram. Mi siya simiir boinki, kima, kima kima minam ninsrii ansriigim, ti diminin kara boinkiyin hinin, mhoiia ii priei rani, kima kariir kig karamae nwowi. Mi mhoiia iikwirki niuwi, kima kariirin wa swoki kigwini. Ana kima ti dimin iiram sriigin?

²⁰ Kara kimiirin yaimwowa boinkii, mhoiia kima wi kariiram nougii mi kima wi nouuboboin prasae kinki rani mi kima wi maigimaiga nwo rani. Mi iikamim nuanim, sima wi maigimaiga prasae kinki rani. Mi kima wi maigimaiga nwoki rani mi mhoiia kima wi maigimaiga haini nwowi.

²¹ Mi wiga yinisim naokainam tiriirim, saeya ina ninokninkina iya yinisim ieya kaknanaokaiyana. Kariir iya ini kingiin nita. Mi saeya pi kimpipisu prasae swoki kin tani mi saeya pi maigimaiga nwo rani, ti siiramim. Mi mhoiia saeya pi yinisim iir yaokainaki mi saeya pi ta kimpipisu aiir swoki aingwoki rani. Nnngaka. Saeya maigimaiga dimusi nwo rani, saeya yinisim iirin bidi yaokainakiyin.

²² Tariinanin kima maigimaiga nwo rani. Dimusi rani, kara wi kapi naowi. Mi mhoiia kara swoki insiin idwowi, kara wi omwaiyar swoki waiyai. Mi kara wi kimiir swoki kigi mi kima wi maigimaiga prasae nwo rani. Ta maigimaiga kimiir kwoinai waraur nwokaiya saiiirin wi inkam nwirki niniskii hai rani. Nnngaka.

²³ Mi mhoiia ta iya saeya nimbini, kima wi diminam kariiram srii rani. Kara kimiirin yaimwowa boinkii, kima Adi Komii siiramim diminam srii, siya kimiirin wa hauugii. Dimusi rani, kima kariir yai aiir wakaeyoknakim.

²⁴ Mi biia mi tariinanin iriipi hiriinan, kima Adi Komii siiramim diminam kariir inig komii iir bi srii boinkikin. Nnngaka. Mi kima siiramim diminam sriigii mi kima wa haiwini. Mi siya kimiirin wi maigimaiga komiiyar nwokii. Iriig.

Jisis siya nuan dimin biyie biyeyim bidi ikwowaisiigim

²⁵ Kara kimiirin boiniyo yai boini mi mhoiyya ta si aeya nimbini mi kara ti diminin simiir yaimwokiya imwowim wi boinimauu rani. Niingaka. Kara kimiirin wi yaimwo imiirarar boini, Adi Komii siirin. Mi mhoiyya kima siir ninokninkini, kima wi wadie nwoki owim.

²⁶ Mi mhoiyya ta si aeya nimbiam, kima Adi Komii siiram in kariir inig komiyyin siir inig iir kwisboinki. Mi kara siiram in dim in taeminamin wi kimiiram sri rani. Niingaka.

²⁷ Dimusi rani, kimiir Adi Komii krimiir Wan in, siyar in ini kimiiramar naingwokwokr ipkaiyin. Mi siya diminin kima sriigi siiram, siya wa wakaei. Siya kimiiram in ina naingwokwow in. Dimusi rani, kima kariiram naingwokwow ikim. Mi kima wi haini ninokninkini, kara Adi Komii krimiir Wan in siir haiburgigin mi nua tiriirin ha nitkin.

²⁸ Biya kara Adi Komii siir haiburgigin mi kara ti nu iirin ha nitkin. Mi tariinan in kara ti nu iir haiburgigi mi kara wi hiriyar swoki ami Adi Komii siir kigam.

²⁹ Mi kamim siir kigna miriyyim sima siir boin, yayim tariinan kira boiniyyim kira namprio boin tani, ini hindara haknowidninkinkiyim. Kira boiniyo yai boin tani.

³⁰ Mi tariinan in krima ini haini yinokninkinkiyim, dim in taemin whiekakim kira simiirin ina ninomokninkin dig in mi krima pi kiriir sriyam swoki min tani. Niingaka. Diminin kira boini yim kaimwowaigim. Krima hiriyar ninokninkini, kara Adi Komii siir haiburgigin mi ha nitkin ti nu iir nauuni oniyam. Dimusi rani, wara yayim kira boiniyyim krimiir, yim bwamkibwam in simiirar nanaakninkii haig inuwi.

³¹ Jisis siya boinki, tariinan in, kima ini hiriyar naingwo tibmii kinim, kara Adi Komii siir haiburgigin mi tiriirin ha nitkin, aniya?

³² Iya bidi yimbiniya. Niingaka. Sima bidi yitim. Mi iikamim kimiirin wi yapa yapa sima nwowaiginiugii mi kima wi hinda tinda ninoopami. Mi an kara ti inkam nwiruwan an wi kanakanar nwoki kara wi kanakana nwoki rani. Niingaka. Adi Komii siya wi kanakar nwowi.

³³ Kara ti diminin kimiir bidiyar iki boinmauw in, kima kanaka nitanakukripkaii mi kima mhi hiinsima nwowi. Mi ti nuan iikamim dim in biyye kimiir tirhaig inuwi, kima wi kipi krii, wi sibgu dokwor inu. An kara ti siyyu bibiyyeyim ti nuan iikamim sima tirkiyamiyim simiirin bidi yokwor ipukimaigim. Iriig.

17

Jisis siya Adi Komii siiram in minam sriigin siir kigna miriyyim kamim simiir whinkinsiis haig inuwim

¹ Mi ti dim in taemin in Jisis siya boinkiyim simiir mhoiyan, siya koua ha ninansiina kaokiy in mi siya ina boinkiy in, Adi, kariir iya bidi yimbiniya. Kira kariir inig iir hainanki ti dim in taemin in wi kira tiri kariir simiirsi. Mi ti hiriinan siyyu in kara, kiriir yinisim in wi kiriir inig iir nwoki hainankiyim.

² Dimusi rani, kira kariirin inig komii bidi hauugiy in, kira hiniina boinkikin, yo ini yow in. Mi kara wi ti nuan iikamim simiir nwoki hauuw in, yipiki kira hauugiyim kariir. Mi simiirin wi yaeya inig win kara hauu haig inuwi mi sima wi wadie hiriyar nwoki oyokiyokikaeyam in.

³ Iikamim kiriirin ina ninokninkin in, Adi Komii nwirki nwiruwan kinakinairgin. Mi kira mi Jisis Krais kara inkam in kira nikropkiyy in, kara hiriinanam nitkin sima kririir ninokninkin in mi kririir siyyu iir nwoki apim. Mi hiriinanki nuwi, iikamim yipiki ti digworaekwo imiiram naingwo tibmii kinim yim wi wadie hiriyar nwoki oyokiyokikaeyam in.

4 Mi iikam imiirin kiriir inig komii iirin kara bidi yiisiimauuwim ti nu iiranim. Kara dimin taeminim kira nimbingiyim kariir kara tiram, yim bidi digiyim.

5 Adi, kira ti inig komiiyin biya nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owin, iya kara kinakar niki owa mi ha haiyin mi kira siirin kariirar swoki hauugi.

6 Kara ti iikamim yipiki kira hauugiyim kariir, ti nu iiranim simiir nanaaknkinkii haiginiuwam tiri mi simiir boinmawuwam tiri hinin, kira paniingin. Sima kiriir iikamkim mi kira simiirin kariir bidi hauugiyim mi sima ini kiriir yai imiirar wakaeyokna apim.

7 Mi tariinanin sima bidi yinoknkinkiyim dimin taeminim kara tirim simiirin, biya kira hauugiyim kariir, kara tiram.

8 Kara yayim biya kira boinim kariir simiir bidi boinmawuwim mi sima, simiiram ina nangwo tibmii kunim. Mi sima ina ninoknkinkinim kiriirin, kariirin kirar nikropkikin mi kara kiriir om waraurankar nuunainkin tiriirin.

9 Kara kiriirin minam srigii ti kamim ti tir nwowim simiir whinkinsiis haiginiuwim. Kara kiriirin minam bi srigikin, iikamim yipiki ti nuan dimin taeminim sim napiyim simiir whinkinsiisim. Niingaka. Kara kiriiramim minam srigikin iikamim yipiki kira hauugiyim kariir simiir whinkinsiis haiginiuwim. Dimusi rani, sima kiriir iikamkim.

10 Dimin taeminim kara nonkwowim yim kiriirgim. Mi tiriiginim kira nonkwowim yim kariirgim. Iikamim wi kariir inig komii iir nwoki hainanim. Dimusi rani, tiki iikamim ti tir nwowim simiirsika.

11 Mi tariinanin kara wi kapi niti kiriir kigamin. Mi mhoyiya kara wi ti nu iir nwo rani mi yim sima wi tirar nwowi. Adi Komii, kira wadiekin simiirin kira kigrirao, kiriir kirie komii aeya. Ta kirieya biya kira hauugiya kariir. Mi ti iikamim ti tir nwowim sima wi iripa kinaka ta kirie airsi nwowi. Kiriir hiriinan, ta iripa kirra mi owiya sair hiriinan.

12 Mi iya kara simakar nwowa, simiirin karar kigriraokim, kiriir inigin siir kirien. Mi yim sima ini wadie kinar nwowim, nwirki nwiruwairgin, yipikin wi sasar nonkwobumbuninkini. Mi ti kiriir yayim Yokwo Komii hir nwowim biya, biyan kamim sima winkiyim, wi hiriinanar mi imbiyami.

13 Mi tariinanin kara wi kapi niti kiriiram. Mi ti yayim ti kara boinim kara ti nu iir nwowin mi sima bidi wakaekiyim ti yayim kara boinkiyim kiriir. Mi kariir maigimairga wi simiir kwoinau nwoki owim.

14 Kara simiirin yayim kira boinmawuwiyim kariir simiir boinmawuugin. Nuan iikamim sima wi io whwonkam simiir nanaowi. Dimusi rani, ti iikamim sima nuan digworaekwuwim simiir nap rani, kariir hiriinan, ti simiir nap karamae kara mi owa sair hiriinan.

15 Kara kiriirin minam bi srigin simiir nikunam, ti nuan siir tirankin. Niingaka. Kara kiriiramim minam srigikin, simiir kigriraowim. Mi ti inkam biyeyin Setan nikiuwiyin, simiirin wi nonkwobumbuninkin tani.

16 Sima ti dimin taeminim ti inkamin siya boiniyim simiir bi wakaeyokna apikim. Ta wakaeyokna ap karamae kara mi owiya simiir sair hiriinan.

17 Kira ti kam imiir dimbingi kiriir inkam nwowam ta kiriir yaimwowa kara boinmawuwa simiir sairsi. Kiriir yayim yim yaimwowaigim.

18 Kara bidi yikropkiyim simiirin iki iikamim nuanim simiiram kariir mai aair mriiyam. Ta biya kira nikropkiya kariir mi kara ha nitin nuan iikamim simiiram kariir mai aair mriiyam sair hiriinan.

19 Kara, kanakar hauunakin kariir piu aairin pi naonamim kiriiram. Mi ti iikamim kira nimbimim sima wi kiriir siyu iir nwoki apim, ta kiriir yai kibiya kara boinmawuwa simiir, sairsi.

²⁰ Kara ti kamim ti tir nwowim simiiraram kwisboinki rani, kara kiriiramin ti iikamim yipiki kiriir yai aiir wakaei mi sima kariiramin wi haningi naingwo tibmii kingikini.

²¹ Adi, kariir kwoin komiiyin ha naingwowi, sima nwiruwa dwowiski, ti kira mi kara krira mi owiya nwiruwa saiir hiriinan. Kariir kwoin komiiyin ha naingwowi, sima kariiraramar wakaeyokna ap iski. Mi ti iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinim, kariirin kira nikropkikin tiriirin.

²² Kara kariir kirieya mi kariir dimin kirie komiiyin biya kira hauugiyin kariir, kara simiir bidi hauugiyin mi sima wi nwiruwa asi nwowi, ta nwirua krira mi owiya saiir hiriinan.

²³ Kara wi simiir kwoin iir kwirii idwokaii, ta kira mi kwirii idwokaiya kariir kwoin iir saiir hiriinan. Mi sima wi nwiruwar nwoki owim mi iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinkiyim hiniin, kariirin kira nikropkikin ti nu iir nitamin. Mi kira simiiramin wa timi aingwokwonanae ta kira naingwokwonanaeiya kariiram saiir hiriinan.

²⁴ Adi, kira ti kamim kariir bidi hauugiyim mi sima ini kariir ywowim. Kariir kwoin komiiyin ha naingwowi, sima wi kanakar wini oni, omin mhoiyya kara nwowanin siirin mi sima kariir dimin komiiyin paenan niuyaeyin wi siir nwoki kigim. Dimusi rani, kira kariiram naingwokwonanaeikin iya kira ti nu iir nonkwokwowa mi kira ti dimin komiiyin paenan niuyaeyin kariirin hiriinansi hauugin.

²⁵ Adi, kira dimin whirki bi kimbugin. Iikamim nuanim sima kiriir ninokninkin tani mi sima kiriir siyu iir mi sibgu ap rani. Niingaka. Ini kanakanar ywowskiyin mi ti kamim ti tir nwowim yim sima ina ninokninkinim, kariirin kirar nikropkikin tiriirin mi ha nitkin.

²⁶ Kara simiirin, kiriir bidiyar iki boinin mi kara simiirin pa swoki boinmauwi hiniinin, kira wi simiiram daingwokwonanae, kira naingwokwonanaeiya kariiram saiir hiriinan. Mi kara wi simiir kwoin imiir nwoki kwirii idwokaiyim. Iriig.

18

Jisis siirin Judas siya hauugin sau omomim simiir in.
(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Mi mhoiyya Jisis siya Adi Komii siiram ha kwisboin digiyin mi mhoiyya siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima ta maeyau aiir haiburgigin mi sima ha namim mi kimidiniya ieiisin whirin Kidron nikiuwiyin siir iyapidnam. Ya tariigina ya numir aeya, hir nwowa. Mi Jisis siya mi siir kigna mirii ikim kamim sima hir ini idwowiu.

² Mi inkamin Judas nikiuwiyin wir Jisisni napwouin, siya ta numir aiir bidi yinokninkinin. Dimusi rani, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim sima inoknokin iripa hir haingiriyu owikim.

³ Mi mhoiyya Judas siya kam nhirim yaii niniyim mi kam nhirim yipiki omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigirawoyim yipiki prismi biyan inkam nwowim mi Farisi kam ikim, siya simiir yikropki hiriir namamin. Mi Judas saikan sima simar yam ta numira saiir hiriirin. Mi sima sau, irim hipig minim warar yinkin hainam mi sikwo paeyim warar mi inkin bigna apnam.

⁴ Jisis siya ti dimin taeminim iikam ima tiranim siir, siya bidiyar yinokninkinin. Mi siya simiir kingiingikingiin ha nitin mi ina ini sriniyin, kima nhiriiram kigi?

⁵ Mi sima siir boin, krima Jisisin om Nasaretanin siiram nitkim siir nonkwonanam. Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, karairgin Jisisin.

Mi inkamin Judas nikiuwiyin, yipiki wir Jisis siir napwouin, yo ini simaka hirar ninkin okwowin.

⁶ Mi Jisis siya ha boŋkiyŋn hŋnŋn, karaŋrŋn Jisisŋn. Mi ti kamŋm hir nwowŋm, sima siŋr kiŋim mi sima ha swoki krŋnŋmŋm mi ina yakaŋgainamŋm nua.

⁷ Jisis siya simiŋrŋn ina swoki sriŋgiyŋn, kara kimŋrŋn bidiyar iki boŋkiyŋn hŋnŋn, kŋma nhŋnŋram kiŋi? Mi sima siŋr yai aka hŋnŋna yowarkŋi boŋn, krŋma Jisisŋn om Nasaretanŋn siŋr nokwonamam nitŋm.

⁸ Mi Jisis siya ina swoki boŋkiyŋn, kara kimŋrŋn bidiyar iki boŋkiyŋn hŋnŋn, karaŋrŋn Jisisŋn. Mi kŋma kariŋr nonkwonamam niŋi mi kŋma ti kariŋr kamŋm simiŋrŋn pi hindara kiŋnŋnŋn amki.

⁹ Mi siya ti dimŋnŋm ha boŋkiyŋm mi ti yayŋm biya siya boŋnŋm, wi simiŋr hŋriŋnanar mi imbiyamŋi. Biya siya hŋnŋna boŋnŋn, adi, iikamŋm yŋpiki kira hauugiyŋm kariŋr, kara simiŋrŋn wi nwŋrni nonkwo iuguski rani. Niŋgaka.

¹⁰ Saimon Pita yŋo kamkiuwŋn whira nwowi mi siya ha kiwokhaŋgiyŋn maeyauwa siŋr hopkrŋkiuwa hirankŋi mi siya ha kinawana yomkiyŋn mi siya kimidiniya inkam nwŋrŋn Malkas niŋkiuwŋyŋn siŋr wŋn aiŋr haŋgrŋp itkiŋgi yŋpikin prismi biyan inkam komiŋyŋn si miŋi mŋriŋyŋn.

¹¹ Jisis siya Pita siŋr boŋnŋi, kira, wara kariŋr kamkiuwŋn maeyauwa siŋr hopkrŋkiuwiya saiŋr ti swoki hopkrŋkiugi. Kara ti kamŋm simiŋrŋn mi kiŋnŋnŋn dirŋraeramar mi tiri, ti dimŋnŋn sima tiram tirŋn kariŋr. Kariŋr Adŋn siya niŋbingyŋn kariŋr siya hŋriŋnanamar niŋbingŋn ti hŋriŋnan dimŋn siŋr tiram. Sima kariŋrŋn wa tiowi mi kariŋrŋn wa kimbŋpisu haŋnŋuwi. Iriŋg.

Sima Jisis siŋrŋn inkam komiŋyŋn Anas niŋkiuwŋyŋn siŋrŋm yŋkropki

¹² Mi kamŋm yayŋ niŋiŋyŋm mi kamŋm simiŋr kiŋrŋraowi ikŋm, sima simar ywoki kamŋm omaka Adi Komŋi siŋr inŋg hainaniya saiŋr kiŋrŋraowiyŋm simakan. Mi sima Jisis siŋrŋn ha nonkwonamŋm mi sima siŋr iŋnao ha kogriŋdinunamŋm,

¹³ mi sima siŋrŋn biŋi kimidiniya inkamŋn Anas niŋkiuwŋyŋn siŋram yŋkiunam, siŋr kiŋiuwŋm. Siya Kaiafasni niugŋn, yŋpiki prismi biyan inkam komŋi nwowŋn ti biewŋi iŋr.

¹⁴ Ti inkamŋn Kaiafas niŋkiuwŋyŋn biya Isrelmi iikamŋm sim niŋi boŋnŋn hŋnŋn, siya siyar mi aowi ini mi owŋn, iikam whŋekak krŋmiŋrsiyŋn. Iriŋg.

Pita siya Jisis siŋr wokŋnomokou boŋnŋn
(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Mi sima Jisis siŋrŋn ha niŋkiunanamŋn hŋriŋr mi Saimon Pita mi inkam nwŋrŋn Jisis siŋr kiŋna mŋriŋyŋn, sowa siŋr mhoŋiyar yam. Mi prismi biyan inkam komiŋyŋn yŋo siya biŋi yŋnoknŋnŋnŋn ti inkam nwŋrŋn siŋr kiŋna mŋriŋyŋn siŋrŋn. Mi siya ha namŋn, kimidiniya hira omaka aiŋr niŋyokiyokaiya saiŋr bopwo hir ini okwokaiyŋu.

¹⁶ Pita yŋo hŋriŋnan biŋi tirŋn, yŋo siya ini anowŋn napnŋnopkainamiyŋn hiŋra saiŋrŋn, ini hirar yokwowŋn. Mi inkamŋn Jisis siŋr kiŋna mŋriŋyŋn yŋpiki prismi biyan inkam komiŋyŋn siya niŋnoknŋnŋnŋn siya idowŋiya ha swoki apnaniyamŋn mi siya wŋga anowŋn napnŋnopkainamiyŋn siŋr hir nokwowa saiŋr yani boŋnŋu, Pita siŋr niŋkiunanŋnŋnŋnŋn hŋriŋr.

¹⁷ Mi wŋga hira saiŋr ano iŋr kiŋraowŋya saeya Pita siŋr boŋnŋi, ana kira Jisis siŋr kiŋna mŋriŋyŋn inkam nwŋrŋn, iyŋe? Mi Pita siya ina boŋkiyŋn, kara wara rani.

¹⁸ Ya taka iya pan prasaeki biŋi nwoka mi iikamŋm yŋpiki prismi biyan inkam komiŋyŋn siŋr miŋi mŋriŋyŋm mi kamŋm omaka Adi Komŋi siŋr inŋg hainaniya saiŋr kiŋrŋraowi ikŋm sima pae aiŋr nokwoyokai onikŋm simiŋr piŋm huua kinam. Mi Pita siya ha mi amŋn mi siya simakar miŋi okwo oniyŋu, siŋr piua huua mi kinŋm. Iriŋg.

Prismi biyan inkam komiŋyŋn siya Jisis siŋr sriŋ, sriŋ niŋrŋm
(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

19 Prismi biyan inkam komiiyin siya Jisis siir srii, yayim biya iikam imiir siya boinmimauuim simiiram.

20 Mi Jisis siya siir boinki, inokinokin kara maeyauwim iikam hoimgaki haingiriyu owiyim simiir hiar mi boinmimauugin. Mi kara kariir yayim omaka yaimin dimin nidwokai wakaeyim mi omakam Adi Komii siir inig hainani ikim, simiir hir bidiyar mi boinmimauuin. Kara, kariir yayim bi swoki imprio boinmimankin. Niingaka.

21 Dimusika, kira ti hiriinan diminin kariir sriiyin, ha? Kira iki iikamim kariir yayi aiir wakaeyim simiir srii. Kira kara boinim yayim simiiramim simiir srii sima ina ninokninkinim dimin taeminim kara boin imiirin.

22 Mi mhoiia Jisis siya hiriinan ha boinkiyin mi inkam nwirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyin saika kingiin hir nokwowin, Jisis siirin siya yobwaeki mi ina boinkiyin, ti hinin yayi biyeyim prismi biyan inkam komiiyin siir kipi boin.

23 Jisis siya siir boinki mi kara yayi biyie boinkswu mi kira nhirmiyin ha mi boinkiswo yio nikrani mi kara ti yayi wadie aiirar boinkiyin mi kira kariirin whisarii dimusi tiokin, ha?

24 Mi sima Jisis siir srii digiyim mi sima siirin ina kogrimdinuwin mi ti inkamim sima siirin hiriinankakar yikropki prismi biyan inkam komii nwirin Kaiafas nikiuwiyin siir nini kigiuwam. Iriig.

Pita siya Jisis siir maिसisaekin mi siya ina swoki boinkiyin kara siir bi ninokninkin

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

25 Pita siya pae hiar niki okwo onikripkaiyin siir puua huua kinam mi kam nhirim sima srii siirin, ana kira Jisis siir kigna mriiyan inkam nwirkin, iyie? Si rani? Mi Pita siya ini hiriyyar maिसisaek boinkripkaiyin. Niingaka.

26 Mi inkam nwirin prismi biyan inkam komiiyin siir mi mriiyyin, ti inkamim yipiki Pitaki si haingrip itkiugiyin siir wan aiir mi siir piugani inkam nwir ieya. Mi siya srii siirin hinin, biya kara ta numir aiir nwowin kara kiriirin hir kigin, kira saikar nokwokin, ana kara?

27 Pita siya ha swoki maिसisaeyin mi siya ina boinkiyin, kira kariir bi kigin. Mi ta siya boinkiya saiir mhoiyan kakarugin ina yikiyin. Iriig.

Sima Jisis siirin gavmani inkamim Pailat nikiuwiyin siiram yikropki

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

28 Mi kamim Jisis siir nikiunamim sima Kaiafas siir omaka aiir haiburgigim mi sima siirin gavmani inkam komiiyin siir omaka hiriir yikiunam. Ya tariigina ya iya bidi pirinkiyakwoka. Mi inkam komii yayim Isrel simiirim sima gavmani inkam komiiyin siir omaka hiriir panansi yamsi. Dimusi rani, pi sima omaka inkamim yipikin Isrel simiir piugana saiir karamaeyin pi saiir nappinopkainami mi Moses siir siiyu komiiyin yio ha boinkin, sima wi maiyiknan nwo rani, Adi Komii siir whwonkam idan wi iki inkamim piu iokak nwowiyim wi simiir hiriinan nwowi. Mi sima naeyim ii komiia yaewou nikwo aeiya Pasova saiir naeyim wi kipi mi ae.

29 Mi sima hiriir bi nappinopkainamkim. Mi gavmani inkam komiiyin Pailat nikiuwiyin siya idowiya ha nappaniyin mi ina yani sriiyuin simiir, kima ti inkamim siir dimusi boin hiriiryugin?

30 Mi sima siir yayi aka hinina yowarki boin, siya dimin tirbu kara-maekiswo mi krime siirin pi tirir di yikiunani. Niingaka.

31 Mi Pailat siya simiir yayi aka hinina yowarki boin, siirin kima kima ti ikiunam mipi kima kima tini hidiu siirin kimiir yapa kaunsil aka. Mi kimiir yapa siyu hiar tini tiru kimiir brougae wanwiyae ima boingigim kimiir inkamim dimin biyie tiriyin mi siirin ha tiriyin, siir hiriinan. Mi sima siir

yai aka ina yowarkii boinim, om komii Rom hiran gavmanin siya wi krimiir kigninkin tir tani siir tioamin mi siir nisomaowamin.

³² [Mi ti diminin nimbiiyamin mi sima wi yaia biya Jisis siyar niki boina wi saiir hiriinanar swoki tiri, siya naowamin.]

³³ Mi ta Pailat siya boinkiya saiir mhoiiyan siya ina swoki apnainopkainamin gavmani omaka saiir hariir. Mi siya siir kam imiir boinki, sima Jisis siirin kingiin hariir nikunamin. Mi siirin ina sriiyin, ana kira Isrelmi iikamim simiir kigirkakan inkamkin, iyie? Si rani?

³⁴ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boin mi yio tiriiginin yio kiriirar kwoinkin, ti kira boinkiyin hiriinan, iyie? Kira nhirmi yai wakaekin?

³⁵ Mi Pailat siya siir boinki, kira hariiyar naingwowi kara Isrel simiir piugana saiir inkam nwrkin, aniya? An kara ningaka. Kiriirin Isrel simiir piugana saiir iikamim mi simiir prismi biyan inkam komii komiiyim sima nonkwonakikim mi kiriirin sima nikiunanikin tiriirin. Kira dimu tirkin?

³⁶ Mi Jisis siya siir boinki, kara ti iikamim ti nuin siir nwowim simiir kigirraowan inkam tani. Mi kara ti iikamim ti tiranim simiir, kigirraowan inkam nwokiswo mi iikamim yipiki kariir siyu iir napim yim wi kariirar pi whinkinsis haiginiuwun yai simaka niniyamin. Mi sima kariirin wi di yonkwonani. Ningaka. Mi kara wi tir di yowowi, iikam imiir kigirraowam. Ningaka.

³⁷ Mi ta Jisis siya boinkiya saiir mhoiiyan mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin. Ana kira inkamin iki iikam nhirim simiir kigirraowan inkamkin, iyie? Si rani? Mi Jisis siya siirin ina boinkiyin, kira kariirin ha boini, kara Inkam Komiigin. Kariir apua kariirin ti nu iir naokainaka mi kara ti nu iir asi nwowi mi ti hiriinan sairisika, kara wi ti dimin whiruwan siirara asi tiri iikamim simiir ninoknokin haiginiuwam mi yaimwo simiir boinam. Mi yipiki yaimwokiyaimwo air sibgu wakaeyokna api, yio siya kariir yai air wakaeyoknaekin.

³⁸ Mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin, yaimwokiyaimwowa ya paninga. Iriig.

Pailat siya simiir boinki, Jisis siirin paeyin hiiniya niriininkin saika ninkin irinugiyim

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

Mi ti yaayim sowa boinkiyim simiir mhoiiyan mi Pailat siya ina swoki apnaniyamin idowiiya hariir Isrel simiir kam imiiram. Kara ha naingwo rani, siya dimin biyie whir bidi tirin mi siya wa nao rani. Ningaka.

³⁹ Mi kimiir siyiuin yio hiniingin kara inokainokin inkamin nwira nikropkiin maeyauwa mi biyie mriiya saiir hir higrupkiikikaiyim saiir hirankin ii komiia wou nikwo aeiya Pasova saiir. Mi kima ha naingwowi ti Isrelmi inkam komiyyin siirin kara pi yikropki rirmiiya nwowamin kimiiram, iyie? Hiniin kipi tir?

⁴⁰ Mi sima ha kauwok boinkiyim mi ina boinkiyim, si rani! Krima minam naingwowi, kira Barabas siir dikrop apniki. Ti inkamin Barabas nikiuwiyin, yio hiiyan inkamkin mi inkam nisomsom aokaowan inkamkin. Iriig.

19

¹ Mi mhoiia Pailat siya Jisis siirin ha swoki ikiunaninopkainamin mi siya siir kamim yai niniyim simiir boinki, Jisis siirin idgiuni sima nipimparim.

² Mi sima siirin idgiuni ha nipimparim mi sima uridin amridamridkakin ha haiyin, kimidiniya siir mwo iir kaigrisiuhaigini. Mi sima yuis paridnana mi urid amridamridkakin ha mi haiyo inkam komiyyin nu kigirraowiyin siya niyo hiriinana kimidiniya siir ii haigini. Mi sima siirin haini hopmin gwo mi ina boinkiyim,

³ Krimiiir kwoin komiiyin hiriyar naingwowi, ti Isrelmi inkam komiiyin wi hiriyi nokwoyokiyokigiyami. Mi sima siir kingiin ha nitim mi kimidiniya siir tio.

⁴ Mi Pailat siya idowiiya ha swoki apnaniyamın mi siya kimidiniya iikamım hir nwoım simiir swokani boiniu, kima ta saair ti wakaeki, siirin pi kara nini ikunanakii mapi idowiiya waraur nikrop apnikii. Mi kima ta saair dinokninkinkii, kara siirin ha naingwo rani, siya dimin biyie whir bidi tirin mi siya pa nao rani. Niingaka.

⁵ Mi mhoiia Jisis siya idowiiya ha napnaniyamın, ti urid amridamridgakin, siir mwo iir kaigrisiugiyaın mi yuis paridnana sima mi ii haiginiugiya aka, yo ini hiriinanar ywonaniyamo. Mi Pailat siya ina boinkiyin, siir kigi, ti siya inkamın.

⁶ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiiyim mi kamım omaka Adi Komii siir inig hainaniya saair kigiraowiyim, sima siir kigiyim mi sima ina kauwok boinkiyim, siirin paeyin hiiniya nironinkinin, saika dinkin irinugi, siirin paeyin hiiniya nironinkin saika dinkin irinugi. Mi sima ti hiriinan yai kauwok boinkiyim mi Pailat siya simiir boinki, kimar ti onkwonam siirin mapi kimar nwoki inkin irinugiyim paeyin hiiniya nironinkinin siir. Kara siirin dimin whir siya tirbu bi hidiyskaigin mi siya pi sairsi ha nao rani. Niingaka.

⁷ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima boinki, yaiyim siyu komii siirin krıma napiyim yim hinina boinkim, siya wa dao. Dimusi rani, siya hinina boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁸ Mi Pailat siya ti hiriinan yai imiir wakaekiyin mi siya nidid prasae bi kinkikin. Dimusi rani, Jisis siya ha boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁹ Mi siya Jisis siirin ina swoki ikunaniopkainamın gavman simiir omaka komii aair. Dimusi rani, siya ha naingwokin, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi siya siir boinki, kira kariir boinki, kira pindankin. Mi Jisis siya bi wakae boinkikin siya ini yai mikrimar ywowin.

¹⁰ Pailat siya siir boinki, kira kariir yai aair wakae boin karamae dimusi nwoi? Mi kira ha naingwo rani, kara kirie komiigakin mi kiriirin wa nonkwo iuguski rani mi kiriirin paeyin hiiniyin nironinkinin saika wa mi inkin irinugi rani, aniya?

¹¹ Mi Jisis siya siir boinki, kira ini kariir kou ywowin, dimusi rani, kiriirin Adi Komii siya kigninkin tirkin ti dimin iirin. Dimusi rani, inkamın yipiki kariir nikropkiyin tiriir, kariir ingi nonkwowam, yo siya dimin biyie prasae bi tirkin. Mi ni kira, dimin komii bi tirbugin.

¹² Mi Pailat siya ta hiriinan yai aair wakaeyin mi siya hinina yaingwo, siya Jisis siirin wi panina nonkwo iuguskii. Mi Isrel simiir kam ima boinki siirin mi kira siir nonkwo iuguskii karam nwoi mi kira tari om komii Rom hiran inkam komiiyin Sisa simiir kigirkakiyin siir whinkinsiis haiginiu rani. Mi inkamın ha boini, iki iikam nhirim simiir kouwin ini karar ywowin mi simiirin ini karar kigirkakim mi yo ti hiriinan inkamın yo Sisa siir sauan omomkin.

¹³ Mi Pailat siya ta yai aair wakaekiyin mi siya Jisis siirin ina yikunaniyamın idowiiya hiriir. Mi siya kimidiniya ipiia maeyaua inkam komiigi nidwokai hidiya yaimın dimin saair yidwokai, maeyaua ha dapiya siya siyu. Mi Hibru simiir yaigina ya hinina dapika, Gabata.

¹⁴ Ya ta siya, ya Isrel simiir iikamım nae sima diriraeraran ii aeya, wou nikwo aeni ii komiia Pasowa nikiuwiya sairam ya saeya ya nabiebpwoka ta Pailat siya boinkiya hiriinan simiir, tisi kimiiir inkam komiiyin, kima siir kigi.

¹⁵ Mi sima ina swoki kauwok boinkiyim, siirin disomaoki, siirin disomaoki. Mi siirin paeyin hiiniya nirionankinin saika dinkin irinugi. Mi Pailat siya simiir srugi. Dimuka? Mi kima ha naingwowi, kara kimiir inkam komiiyin kimiir kigriraowiyin siirin paeyin hiiniya nirionankinin saika ninkin irinugiyim, aniya? Mi prismi biyan inkam komii komiiyim siir yai aka hinina yowarki boinki, Sisa sasairgin krimiir kigriraowiyin inkamin, yaeya inkam nwir karamaeka.

¹⁶ Mi ta sima boinkiya saiir mhoiyan mi Pailat siya siirin kimidiniya siir kamim simiir in yonkwoki mi siirin sima yonkwonam mi siirin ha kiyainamin mi sima paeyin hiiniya nirionankinin saika yinkin irinugi. Iriigi.

*Jisis siirin kam ima ninkin irinugikin paeyin hiiniya nirionankinin saika
(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)*

¹⁷ Mi kamim yaii niniyim sima siirin ha nonkwonamim mi paeyin hiiniya nirionankinin siir ninkin irinugiyam tirin, yio ini siir waeyaowar swoki itiyiskainamin. Mi siya kimidiniya maeyaua ha dapiya inkam mwokiu saiir hariir yam. (Mi Hibru simiir yaigina ha dapika Golgota.)

¹⁸ Sima siirin ta maeyau aiir yinkin irinu inankiigi paeyin hiiniya nirionankinin siir. Nwirin yio iniigi miya mi nwirin yaioyae miya. Mi Jisisin yio ipwoniya ywokai.

¹⁹ Mi diminin Pailat siya winboinkiyin mi siya kimidiniya siir kam imiir boinki, sima saiirin paeyin siir nirionankinin saika dipakiugi. Mi yayim siya winkyim yim hinina winboinkim, tikinin yio Jisisin om Nasaretanin siya, Judami inkam komiiyin simiir kigriraowiyin.

²⁰ Mi Juda simiir iikamim ti yayim simiirin ina mwainim. Dimusi rani, maeyaua kam ima ninkin irinu inankiigiya Jisis siir, paeyin hiiniya nirionankinin siir, ya ini om komii Jerusalem siir kingiin hir nwoa. Pailat siya ta yayia Hibru simiir yaigin aiir win boinkikin, Rom, Grik simiir yaigino sowiir warar.

²¹ Mi mhoiia Isrel simiir prismi biyan inkam komiiyin ha namin, siya Pailat siir ini boini, kira hinin kipi winboinki Judami iikamim simiir inkam komiigin, simiir kigriraowikin. Niingaka. Kira hinina ti winboinki, ti inkamin siya siyar boinan hinin kara Juda simiir iikamim simiir kigriraowan inkamkin.

²² Mi Pailat siya siir yai aka hinina yowarki boinki, diminin kara winkiyyin, yio bi swoki kisinaiikin hiriyyar nwowokin.

²³ Mi kamim yaii niniyim, sima siirin ha ninkin irionankin inankiigiyin mi ti kam nwiyyim sima Jisis siir yuisim ha haiyim mi ina sioitkin hidim. Sima whieyim kwiiya sioitkin mi sima nwonira nwoniran whieyim kwokwira inan hai. Mi sima siir yuis bripriya sima nii haiginugiya pan karamae nwowiya saiir warar yinkin hai.

²⁴ Mi kamim yaii niniyim sima boin, ta yuisa ya hiriinanar dwo, krima saiirin pi kipi ninkiwomwit. Krima saiiramim pi gwo kwira satu nikiuwiya pi saiir gwowi. Mi krima pa nwoki kigim saiirin pi nhinga hai, kira, iyie kara? Mi sima saiirin hiriinanar mi tir. Mi ti yayim biya profet kamim sima winkyim Yokwo Komii aiir ini hiriinanar mi imbiyamim. Mi ti yayim yim hinina boinkikim,

kamim wi kariir yuis imiir nonkwokwo hidhainami mi simiirin wi nwirni nwirni hauugii. Mi sima gwo kwira satu nikiuwiya wi kariir yuis bribriya wi saiiram mi gwowi.

Mi ti kamim yaii niniyim yim ti dimin imiirin hiriinanar mi tir.

²⁵ Mi Jisis siir yopiya mi siir yokman aeya mi Maria saeya yipiki biya Klopasni wig niki owa sima mi Maria Makdalan aka, sima maeyaua kam ima

nirioninkin inankiigiya Jisis siir paeyin hiniya nirioninkininsi, siir kingiin hirar yokwo.

²⁶ Mi Jisis siya hiriinan kigin, siir yopiiya kariir kingiina nokwowi, Jonin, yipikin Jisis siya naingwokwonaeiyin mi siya siir yopii aiir boinki, wig, kiriir yinisim yinkamiyinin wa siyairgin kinaka kingiinar nokwowin.

²⁷ Mi ta siya boinkiya kariir siir kigna mairii inkamin saair mhoiiyan, ta wiga ta tir nokwowa ya kiriir apuga. Mi ta iya siyar boinkiya mi saeya ha nama mi saeya ini kariir omaka hirar yasae owiugusama. Iriig

Jisis siya nao aeya

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49)

²⁸ Mi mhoiia Jisis siya ina yinokninkinkiyin, ti dimin taeminim tirim yim ini digidig ywokiyim yayim biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komii saair. Mi ti yayim Yokwo Komii saair nwowim yim kaimwowaigim siya hiniina boinkikin. Kara kwoinki haei.

²⁹ Mi two ira hir nwowa wain opkaka mi sima dimin whirin haimgan haimgankakin siir hopmaigi wain op aiir mi sima siirin paeyin hisop nikiuwiyin siir kwiya anaka yinkin udgi. Mi sima ina yaki hopkaigiya Jisis siir yai aiir.

³⁰ Jisis siya ta wain op aiir kwiyaeyin mi siya ina boinkiyin, dimin taeminim ini digidig ywokiyim. Mi ta siya boinkiya yai hiriinana saair mhoiiyan siir mwoin ha kaiyirounainamin mi siya ina yaonamin. Mi siir kwoinbudin siir haiburgigin ini Adi Komii siiramar swoki amin. Iriig.

Mi kamim yaii niniyim ha nitim Jisis siir pris aiirin sima yaki hainwitki

³¹ Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim ha namim mi sima Pailat siir ini sriiyu, siya siir kam imiir nikropkiyim iki kamim paeyim hiniya nirioninkinim simiir nankin irinugiyim simiir igrib imiir nini irimtiokiyim mi sima pi nwoki aosasauunamin. Dimusi rani, ya taka iya ya nae iikam ima diriraeraran aeya, Judamii ii komiia pui siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya. Sima pi boriisopi ti kamim paeyim hiniya nirioninkinim simiir hirar nwowim. Dimusi rani, Sabata ya Judami ii komiia pui siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya yaewou nae komiia saair nikwo aeya Pasova saeya nimbiyamiyim ya ii komiigi komii aeyairga.

³² Mi ti sima sriiya Pailat siir saair mhoiiyan, siya kamim ina yikropkiyim. Mi sima ha namim, kimidiniya inkam nwiso Jisis saika nankin irinu inankiyo sowiir igrib imiir ini okwimkwaki.

³³ Mi sima Jisis siiramar ha nitim mi sima ina ini kigniim, siya bidi yaonamin. Mi sima siir igribo wara paninsi yokwimkwakisi.

³⁴ Inkam nwirin yaii niniyin siya bidi yaka haingripkiya siir pris aiirin sauni. Mi nhie, bwiya minim ina naokiinainamin.

³⁵ [Kara Jonkin ti dimin imiir kigin mi ti hiriinan siiyuim kara kigim. Mi kara simiirin ta yokwo aiir asi wankikin mi kima wa nwoki inokninkinim siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi ti dimin taeminim kara winboinkiyim, yim kaimwowaigim mi kima simiiramin ha ti aingwo tibmiikn.]

³⁶ Mi ti dimin taeminim nimbimbiniyim, yim ini Adi Komii siir yayim yipiki biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komiiya saair ini hiriinanar mi imbiyamim. Ti yayim hiniina winboinkikim, sima wi siir kiu whir niniro rani.

³⁷ Mi yai nhirim Yokwo Komii saairim yim hiniina boinkikim, iikamim sima wa kigi, inkamin yipiki siir priska aiir haingripki. Iriig.

Inkam nwiso Jisis siirin siyano whirin siir ini wokaigi

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56)

38 Mi ti diminin ti kam ima tirim simiir mhoiiyan mi inkamın Josep nikiuwiyin, om Arimatianin siya kimidiniya Pailat siir srii, Jisis siir piuis biyieya paeyin hiiniya niriönänkinin siir hiranki hiunıs hainamım. Josep siya Jisis siir yai aiiram naingwo tibmiigin mi siya ta naingwo tibmiıya idowııya bi nwoka. Dimusi rani, siya Isrel simiir inkam komii komıııım simiırsi nididgin. Mi Pailat siya siirin wadieyar ywokiyin. Mi siya ha namın mi Jisis siir piuis biyieya ina ini hiunıshaiyiın.

39 Mi inkamın Nikodimas dapiyin, yipiki biıya Jisis siiram namwiııın niıyaka, siya warar yinkin am Josep saıkan. Mi siya wain piııı niıyik whakiyin 50 kilowa hainam.

40 Mi sowa Jisis siir piuis biyieya ha hiunis haiyo mi sowa siir piıu aiirin wain ha hainıyopkiyo mi yiuis wina saiir whrınki siir piıu aiirin. Ti siıyü hiriınanin Isrel simiir iikamın naonamiıyım, simiir dirıraerarkiıyım simiir hiriınan mi mhoııya sima siirin pa haıngikaıgii ienauın.

41 Mi maeyaua kam ima nänkin irinugiya paeyin hiiniya niriönänkininsi Jisis siir, ya numira ini hir nwowa mi ta numira saiir hirin, siyano whirin biıya inkam haıngikai karam niki owın yiö ini hir nwowın.

42 Mi sowa Jisis siir piuis biyieya siir ini wokaıgı. Dimusi rani, taka iıya ya Judami ii komıııya piıu siıskuwakiya dimın taemın tir karamae nwowııya saiir nae imiir dirıraeraranka. Mi hiriirin ii hoıngak nwokwokın tani mi sima wi yaeya maeyau kwıram ha hansıram tani, siir haıngikaiıyamın. Niıngaka. İriıg.

20

Jisis siya ha swoki insiin idwowin ini omwaiyar swoki waiyan (Mt 28:1-8; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12)

1 Mi tariıgına ya Sande nugaka, iıya bi niki kinipımpırkın waokika, inumar niki oyakwoka mi Maria Makdalana ina yama maeyaua ti siyano ieya nwowa ti inkam nwisowa wokaıgıga Jisis siir, saiir hiriir. Mi saeya ha niıta mi saeyar kig, siııya biıya ti siyano iıir niki haıgın topokougıga, saiirin inkamki bidi warıtıkinkiıyın ti ieyin siir hirankın.

2 Mi saeya ha niwıtınaniya kimidiniya Saimon Pita siya mi kara kririir ini kigni, inkam nwırin siir kigna mırııyın yipiki Jisis siya naıngwokwonanaeyın. Mi saeya kririir ini boini, krımiir Biıyan Inkam Komııyın siir piuis biyieya inkamki bidi hainama ti siyanoın siir hiranki mi krıma ninoknänkin tani, sima saiirin ini papi haıginın.

3 Mi Pita krıra ha haıburgıgo mi krıra ina yamwo siıyano iıiram.

4 Mi krıra ha niwıtamo mi Pita siirin kimidiniya kara iwıt haıburgıgo mi ti siyano siir biıyın kara iwıt imbiyam.

5 Mi kara ha nini waisii kaokiyın, yiuis aiırarar kigi, ya hirar nwokaii. Mi kara hiriir bi napnınopkainamkın,

6 Saimon Pitan yiö mhoııya ha niwıt nımbiniıyın, yiö ini ti siyano iıırar iwıtınopkai iıgusamın. Mi siya yiuis aiırarar ini kigiı, yiıısa ya hirar nwokaii.

7 Siya yiuis kwıra siir mwo iıir sima wrieyımyok kogiya saiırarar kig. Mi yiuis kwıra siir piıu aiir sima niımwaniıugiya ya hir wara bi nwokaıga. Niıngaka. Ya maeyau gwır bidi whrinhaıgiya.

8 Mi an kara iriipi hiriınan ti inkam nwırin Jisis siir kigna mırııyın, yipiki biı ti siyano iıir niwıt imbiyamın an kara siir mhoııya ha mi apnınopkainamın mi kara ti digworaekwo imiir mini kigiıwın mi kara ina yınoknänkinkiıyın.

9 Mi biıya mi tariınanin iriipi hiriınan krıma ta yaıya saiir bi sıbgu inoknänkinkım. Adi Komii siir yaıyım Yokwo Komii saiir winboınkiıyım hiının, siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar.

¹⁰ Mi kríma ina swoki amim oma hiriir. Iriig.

*Jisis siya Maria om Makdalana saair hiriir yimbiam
(Mt 28:9-10; Mk 16:9-11)*

¹¹ Maria saeya siyano in siir íemig hirar níki okwo ouwa. Mi saeya ha nouu hñunanainama mi ina iní waisiikaokiya.

¹² Mi saeya ha níni waisiikaokiya mi saeya paekwosim nwís owiirarar kigi, yúús whísínankak ní idwodwokaiyo híya Jisis siir píús biyéya saair níohaigínkiya saair. Mi nwírín yío siir mwoki nwowín hiriir yidwokai mi nwírín yío siir iga owa nwowo hiriir yidwokai.

¹³ Mi saairín sowa sriigi, wig kára dímusi nouwi? Inkamín krímiir Bíyan Inkam Komíiyín siir píús aír hainamín, kríma nínoknínkin tani, síma sairín iní tari papi yamisi haigínim.

¹⁴ Mi ta saeya boínkiya híriinan saair mhóiyán mi saeya ha kwaeyaeyokaowa mi saeya iní Jisis siirar kwakíga saair kíngiún hirar namíkwoyíin. Mi saeya ha bí naíngwoka siya Jísiskín. Níngaka.

¹⁵ Jisis siya saair srii, wig, kára dímuam nouwi? Mi kára nhíniiram hansirni? Saair kwóinín ha naíngwoka, siya tí inkamín numír aír kígríraowiyín siya níuwi. Mi saeya siir boínki, inkam, kára siir píús biyé aír hainami mípi kariir boínmauugi. Kára saairín iní papi haigínigín. Mi saairín pí kara níni hainakii.

¹⁶ Mi Jisis siya saair boínki, Maria mi saeya ha haiyúg inansiina kaokiya mi iní siirar kigiya. Mi saeya siirín Híbru yaigina saair boín, Robonai Tírúiginín yí hínína boínkikín, Inkamín Nowomwarkaiyíuwiyín.

¹⁷ Jisis siya saair boínki, kariir kipi nonkwo. Níngaka. Kara pí kariir Adín siiram níki am tani. Kára dam mípi kariir nomíiyauim símiir tñi boínmauúwu. Kara wí kapi nami siiram, yípiki kariir Adín mi yípiki íriipi kariir Adín. Kariir Adi Komíiyín mi íriipi kíriir Adi Komíiyín siiram.

¹⁸ Mi mhóiya Maria om Makdalana ha swoki ama, kímidíniya kamín siir kíga mériiyim símiir iní boínú, hínín, saeya Bíyan Inkam Komíiyín siir bídi kígnaniya, saeya yayíim siya boínmímauugiyim saair símiir iní boínmauúwu. Iriig.

*Jisis siya kamim siir kíga mériiyim símiir hiriir yimbiam
(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Lk 24:36-49)*

¹⁹ Mi Sande níyaka, kamim siir kíga mériiyim síma omaka íriipa hírirar nwomímirkim. Mi símiir anowín hainí kímikínam íikamím símiirsi, síma kígsi símiirín. Dímusi rani, síma pí nídidgím Isrel símiir inkam komii komíiyim símiirsi, síma pí nonkwonakíisi símiirín síma nísomawam. Mi síma hirar níki owím mi Jisis siya ha nítin iní símiir bopwonau hirar yamíkwoyíin. Mi siya símiir boínki, kímiir kwóinim kírie dwoki.

²⁰ Mi siya híriiyar níki boínkripkaiyín mi siya siir ínao mi siir píris aka ina yísiimauúwín símiir. Mi kríma tí han ímiir kígim mi kríma máirgímáirga prasae bí kánkím Dímusi rani, kríma híriiyar yaíngwoki, krímiir Bíyan Inkam Komíiyín bídi swoki ínsiín ídwowín íe hírankín.

²¹ Mi Jisis siya krímiir boínki, kímiir mhái kwóinim hínsíma dwoki. Kímiirín wí kara níkropkíi, kariir mí aír mériiyam, kariir Adín siya níkropkiya kariir tíriir nítam, saair híriinan.

²² Mi ta siya boínkiya saair mhóiyán, siya ha kuugiyín krímiir mi ina boínkiyín, Adi Komii siir naeyúú híri haigi.

²³ Mi kima dímán biyé biyéyím iní hanín inkamí kwóin kwíríi ídwokaiyím wí símiir haiyoprimdíyúmiigi. Mi kima símiirín haiyoprimdíyúmiigi kara-mae nwowi, síma wí híriiyar nwokrípkai símiir kwóináu hírin. Iriig.

Jisis siya Tumas siir hiriir yimbiam

²⁴ Mi iyya Jisis siya nita siyar nini iisiimauniyam siir kigna mairiyyim kamim simiir mi inkam nwinin Tumas nikiuwiyin yio simaka hir wara bi nwokin. Siir inig whirin Didimaskin

²⁵ Mi mhoiyya krīma kamim siir kigna mairiyyim, krīma siir kigim mi krīma siir boin, krīma Biyan Inkam Komii siir bidi kigim. Mi Tumas siya ina yowarkii boinin mi kara noim siir ina hir nwowim simiir kig karamae nwowi mi kariir ina nowin siir pris aiir nwowin siir mi hopkaigi karam mi owi mi kara pa naingwo tibmii kin tani, siya omwai bidi swoki waiyan.

²⁶ Mi ii iriyyar kwisim namkiyim simiir mhoiyyan, krīma iripa maeyau kwira huugripkiya sairrarar haingiriyu omimirkim mi krīma anowin ha mi haiginikounam mi yio Tumasin yio krimaka hir warar nwokin. Mi krīma anowin bidiyar mi haiginikouwin mi biri kiminkikin Jisis siya ha napninopkainaniyin mi siya krimiir bopwoniya ha namikwokainiyin mi ina boinkiyin krimiir, kimiiir mhi kwoinim hiinsima dwoki.

²⁷ Mi ta sair mhoiyya siya Tumas siir boinki, kariir inam tiriir dwoki mi kariir ina owiir kigi mi kariir ina kariir pris aiir timi hopkaigi. Kira kariirin digumii kipi haimriiyu. Niingaka. Kira daingwo tibmii kin.

²⁸ Mi Tumas siya siir boinki, kira kariir Biyan Inkam Komii gin mi kira kariir Adi Komii gin.

²⁹ Mi Jisis siya siir boinki, kira kara swoki insiin idwowa mi ha bi naingwo tibmii kiingin. Dimusi rani, kira kariir kigin mi ha naingwo tibmii kiingin, aniya? Mi yipiki kariir kig karamae nwowim mi ha naingwo tibmii kinim hinin kara ini omwaiyar swoki waiyan, simiir maingmairga ini kariir haiburim. Iriig.

Jon siya ha boinkin siya ta yokwo aiirin dimuam winkikin

³⁰ Jisis siya dimin taemin miyik miyik kasa bi tirkin ilkam imiir whinkinsis haiginuwam. Mi krīma kamim siir kigna mairiyyim ti dimin taeminim simiir kigim mi kara simiirin hiriyyar bi win digim ta yokwo aiirin. Niingaka.

³¹ Kara ti dimin taeminim simiirrarar kwaowinkikin. Mi ti iikamim yipiki ta yokwo aiir mwainim kima wa nwoki inokninkinim hinin, Jisis siyairgin inkam Kraisi nikiuwiyin yipikin Adi Komii siya nikropkiyin ti nu iir ilkam krimiir whinkinsis haiginuwam. Siya Adi Komii siir yinisimkin mi kira siiram naingwo tibmii kin, kira wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin wi siir hiranki hii. Iriig.

21

Jisis siya kam iriyyar nwisu siir kigna mairiyyim simiir hiriir yimbiam

¹ Mi mhoiyya iigwira Jisis siya kimidiniya krimiir hiriir yimbini, kamim siir kigna mairiyyim whii Taibirias kingin hir. Siya hinina tirkin.

² Saimon Pita mi Tumas, siir inig whirin Didimaskin mi Nataniel om Kena nu haimii Galilianin mi Sebedi siir yinisim nwisu krira mi inkam nwisu Jisis siir kigna mairii iko, krīma iripa hirirar haingiriyu omimirkim.

³ Mi Saimon siya krimiir boinki, kara iya kwiriinami, haimna anasu simki niigiyam nitmai. Mi nim krīma ina mi boinkiyim, krīma pi kinakar nami. Mi krīma ha namim mi ina yani kwiriium i aiir. Mi haimnam ina yitmaiyyim. Mi nii kirieya krīma anasu whirmin whirmin sim bi swoki kibokin miminkim ini ii aeyar yinkiyanonkwokiyakwoka.

⁴ Mi iyya biyin ha kaaidowarkananiyin, Jisis siya opkamaiga kingin hirar yokwoyakwok. Mi krīma siir kigna mairiyyim kamim ha bi ninokninkinim siya Jisiskin. Krīma ha naingwokim siya inkam nwirkin.

⁵ Ti whranim, kima whiruwasiṁ bidi kibokiinim, iyie? Nningaka? Mi krīma ina yowarkii boinkiyim, krīma anasu bi kibokiingim. Mi siya krīmiir boinki,

⁶ kima wari kimiir haṁnan iinig māya ditmaigi mi kima pi anasu niki kikaiyim. Mi krīma krīmiir haṁnan ha swoki itmaigiym mi krīma siirin kibokiinim dig bi nwokim. Dimusi rani, siirin anasu kasaki bi niigigin.

⁷ Mi kara, inkamın siir kigna mīriiyin Jisis siya naingwokwonanaeyin, kara Pita siir boinki, tiriiginin Biyan Inkam Komii ieyairgin. Mi Pita siya hiriinan wakaeyin, iriiginin hapi nokwowin yio Biyan Inkam Komii ieya mi siya siir yuisa ina iya. [Dimusi rani, siya siir yuisa minsi niki isaigiga, anasu haiyam niki isaigiga.] Mi siya siir yuisa ha niya mi ina yami atamin mi siya ina kiyaidamin Jisis siiram.

⁸ Mi krīmiir kam nhirim Jisis siir kigna mīriiyim yim igwirni i aiirar kignaidam nua hiriirin mi sima haṁnan anasugin ninkiniuin siirin warar yinkin kaignaidam. Krīma aruwao bi nwokim, 100 mita nanaigim.

⁹ Mi krīma ha namim, nu hir ha nadu okwoiwim mi krīmar kig, paeya hirar niuwi. Mi anasu, bret minim yim hir warar mi owi.

¹⁰ Mi nu krīma nadu kuikwoniya sair mhoiyan Jisis siya krīmiir boin, wara anasu nhirim haṁna anki kima niskainam tiriir whainani.

¹¹ Mi ta siya boinkiya hiriinan sair mhoiyan, Saimon Pita siya ina swoki amin mi siya i hir nani okwokaiyiuin mi siya haṁna iirin ina kiwarkinaidniyin nua tiriir. Haṁnan anasugi bidi yinkiniuin mi anasum haṁnanau hir nwokaiyim 153 gim mi haṁnan bi nimbiryamkin.

¹² Mi Jisis siya kimidiniya krīmiir boin, wit kima unkin aeni. Mi krīmiir nwrki ha bi sriigim siirin, siya yipikin. Dimusi rani, krīma omkakarın bidi yinokninkinim, siyairgin Biyan Inkam Komiiyin.

¹³ Mi krīma hirar niki okwowim mi Jisis siya ha nitin, bret siir ha nini haiyin mi siya kimidiniya krīmiir hauu. Mi siya anasuin ha mi haiyin mi ina mi hauwin krīmiir.

¹⁴ Ya tariigina ya kwoimaka aeya Jisis siya nimbiyama kamim siir kigna mīriiyim simiir hiriir ieyanki siya nansiin idwowa sair mhoiyan. Iriig.

Jisis siya dimin taeminim Pita siir srii

¹⁵ Mi ta nae krīma naeya sair mhoiyan, Jisis siya Saimon Pita siir boin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiram nhami nhami naingwokwo rani, ini iki nhirim simiiram naingwokwowiya ini sair haiburin, aniya? Mi Pita siya siir boinki, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin kara ini kiriiramar naingwokwowin. Jisis siya siir boin, kira iki kamim yipiki kariir siyu napiyim simiir kigirao, inkamın sibsib kigiraoiyin siir hiriinan.

¹⁶ Jisis siya siirin ina swoki sriigiyin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiramın ina naingwokwowin? Mi siya siirin ina swoki boinkiyin, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin ta sairin, kara kariiramın ina naingwokwowin. Jisis siya boinki, iikamim yipiki kariir siyu iir napi, simiirin wi kira kigirao, inkamın sibsib kigiraoiyin siir hiriinan.

¹⁷ Mi Jisis siya ina swoki sriigiyin, Pita, Joni yinisimin kira kariiramın ina naingwokwowin? Mi Pita siya ini yididin. Dimusi rani, Jisis siya siirin idip idipin kwoima srii mi siya ina yowarkii boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kira digworaekwo whiekakim simiirin ina ninokninkinim. Mi kira ta kara mi aingwokwowa kariiram sairin ina mi inokninkinin. Mi Jisis siya siirin ina swoki boinkiyin, kira iikamim kariir siyu iir napiyim simiir kigirao inkamın sibsib kigiraoiyin siir hiriinan.

¹⁸ Kara kariirin kaimwowa boinkii. Biya kira whranisimar niki owa, kira kariir yuisim kinakina ninakin kira pi kariir kwoin iirar priyapriyapi hinda tandin. Mi mhoiia kira waipu namwoiwi mi kariir yuisim wi inkam nwrki

nii haiginiuwi mi wi inkam nharikim sim udrindinuwi, uridni. Mi kariirin wi aka maeyau kira nam karamae nwowiya wi saiir hiriir nikiunami.

¹⁹ [Jisis siya ti dimin iirin min nikri boinkin, mhoiyya Pita siya naowi, siya wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraskii.] Mi ta saiir mhoiyyan Jisis siya siir boinki, kariir mhoiyyar wit. Iriig.

Jisis siya inkam nwirin siir kigna mriiyin, yipikin siya naingwokwowyin siir boinkin

²⁰ Mi Pita siya ha niyaeyimyok kaokiyin mi siya ini kariirar kaokiyin, inkamin siir kigna mriiyin, yipikin Jisis siya naingwokwowyin siir digiwa nokwowin. Kara ti inkamin siir kigna mriiyin siya yipikin biya ipiyya saiir niki idwokaiyin Jisis siir kingiin siir ina inig miya mi siirin kara sriigin Biyyan Inkam Komii, kariirin wi wir nhinga napwouwi iki inkam biyeyim simiir in hauugiyamin, ha?

²¹ Pita siya kariir kaokiyin mi siya Jisis siir sriigiyin mi ina boinkiyin. Biyyan Inkam Komii, mhoiyya krma ti inkam iirin wi panina tiri?

²² Mi Jisis siya siir boinki mi kara ha naingwowi ta saiirin siya wi hiriyyar niki owi mi wi iyya karar swoki iti wi saiirar nadigni. Yio tiriiginin, yio kimiir dimin tani. Wim kima kariir kigna ap.

²³ Mi ti yayim wi iikamim yipiki Jisis siir siyu iir napiyim wi simiiram hai-giririrki. Mi kara ti inkamin siir kigna mriiyin wi nao rani. Jisis siya hiriinan bi boinkikin, kara wi nao rani, siya ha boinkin. Mi kara ha naingwowi ti siirin, ti inkamin wi hiriyyar tiki okwokin kariiramar, yio tiriiginin yio kimiir dimin tani. Nningaka.

²⁴ Karaigin ti inkamin siir kigna mriiyin, yipiki ti dimin iir boinin mi simiirin kara winkikim ta yokwo aiirin. Kima ta saiirin ina ninokninkinim ti yayim kara boinkiyim yim yaimwo imairgin, kara bi niksisaeikikin.

Mhoigimhoiyyan yayi aeya.

²⁵ Jisis siya dimin kasa bi tirkin. Mi iikamim sima simiirin yokwoni hiriyyar winswokikiswo kara ha naingwowi, wi maeyau nokiigak di ywowi ti nu iirin, ti hiriinan yokwo imiir nonkwowim. Nningaka. Iriig.

APOSEL

Biiyin Luk siya yokwo Luk sair wɔnkɔn mɔ ta sair mhoiiyan siya kimidiniya yokwo Aposel sair win. Yi ti niwiiyin yio miyim aposel kamim sima miriyim simiir boinkim. Siya yokwowa inkam nwɔrin Tiofilas nikuwiiyin siiram wɔnkika mɔ siya Tiofilas siiraram bi wɔnkikin. Niingaka. Siya iki iikamim hinda tinda nwowim simiiram warar nɔnkɔn wɔnkikin. Mɔ ta yokwowa sair yaigiyayim yim mɔn boinkikim Biiyan Inkam Komii siir naeyiun aposel kamim simiir paniiina kisosop diriraerarkin mɔ ti aposel kamim ha namkim dimin taemnim Jisis siya tirim simiir boinmimauuwamin. Iriig.

¹ Nabie Tiofilas. Biiya kara yokwoni kiriir niki win hauugiyim miipai miipaiyim Jisis siya miriyim mɔ yaipai yaipaiyim siya boinmimauuwim.

² Biiya yokwoni kara mɔ win boinkiyim, iya Jisis siya nua tiriir nita. Mɔ miyim siya nap miriyim. Mɔ iya Adi Komii siir naeyiun siya mɔ boinmimauuim yayim siir aposel kamim siya nɔmbinim simiir. Mɔ siya simiirin ina boinmimauuim iya siya swoki amana ninomor koua hiriir.

³ Biiya siya hik prasae bi haigin mɔ siya asi naonamkin. Mɔ siya ina swoki insiin idwowin ie hirankin. Mɔ siya ha nitin, iiyim kam nwisa ini oni aposel kamim simakan. Mɔ sima nwoki inoknɔnkini siya ini omwaiya swoki waiyan. Sima bidi kigin, siya simaka nidwo boinaiyin. Mɔ siya simiir boinmimauu, Biiyan Inkam Komiiyin iikamim simiir kigiraowim.

⁴ Mɔ iigwira sima maeyau kwiruwu ywomimɔr Jisis saikar. Mɔ Jisis siya yayia kwira boinmauu wakae simiirin. Mɔ iya sima nidwo aeya mɔ ta yayia sair boinkin. Kima om komii Jerusalem tirin wɔ asiama kipi niki haiburgik ha tiki o. Adi Komii siya bidi iki imbinkiyin ti dimin komiiyin siiram. Adi Komii siir naeyiun kara biiya kimiira bidi iki boinmauu wakaekiyin.

⁵ Jon siya baptais haiginugikim iikam imiirin op. Mɔ wɔ iɔ priei nwo rani, Adi Komii siir naeyiun wɔ kamiir naninkiniuni.

Jisis siya ina yamigusamin ninomor koua hiriir.

⁶ Mɔ iigwira aposel kamim sima Jisis saikar ywoyakwok. Mɔ sima Jisis siir srii. Hae! Ti krimiir Biiyan Inkam Komiiyin taka iya saeya Isrel simiir iikamim simiir kirie haiginuwanka. Mɔ sima wɔ biiya niki owin isid komiiyin, wɔ siir hiriinanar swoki owim, aniya?

⁷ Mɔ Jisis siya ina swoki owarkii boinkiyin, siya ti dimin hiriinanin kima sriiyin kima nɔnkɔnkɔn tani, wɔ paka hinin iya sae nimbiam. Adi Komii siir diminkin, wɔ siyar nimbinkii, iya digworaekwo ima nimbiamana.

⁸ Mɔ mhoiyya ta iya Adi Komii siir naeyiun kimiir naninkiniuni mɔ kima wɔ kariir yayia sair boinmauwami om komii Jerusalem mɔ nu Judia mɔ nu Sameria mɔ hinda tindan nuim wɔ digar nwo irkaki. Iriig.

⁹ Mɔ iya Jisis siya siir yayia dig nwokiya mɔ Adi Komii siya yikiuna siirin ninomor koua hiriir namim mɔ sima ini siirar kignɔnkwokwokiym. Mɔ siya ina yokwoninopkainamin waua sair hiriir.

¹⁰ Mɔ simiir nhwonaim ini siirar kaoyokiyokiiyim. Mɔ inkam nwiso biri kimiminkiko ina yimbiniyo. Mɔ ini simiir kingiina yamikwoniyo. Mɔ ti inkam nwiso sowa kaiya yiuisa whisinanka.

¹¹ Mɔ sowa boin, kima ti nu Galiliyan kamim kima tirara dimusi nokwo kaowi ninomora hiriirin. Ti inkamin Jisis, Adi Komii siya nikuunainamin mɔ siya wɔ hiriinanar swoki iti, iya siya swoki iti. Iriig.

Mɔ sima inkamin nwira yimbin Judas siir mɔ aiir hainaowidim Adi Komii siir mɔ aiir miriyam.

12 Mi iya Jisis siya nama mi yim sima ina mi haiburgigim ti mhiu iirin. Mi ti mhiuin siir inigin mhiu oripkin. Mi sima ini om komii Jerusalem hirir swoki amim. Mi tiki mhiuin ini om komii Jerusalem siir kingiin hira nwowin. Siya aru biri nwokin.

13 Mi sima om komii Jerusalem siir napninopkainamim mi sima ini simiir whwonkai omaka saiirar yapiiyamim. Mi simiir inigim hininkim. Pita mi Jon mi Jems mi Endru mi Pilip mi Tumas mi Batolomyu mi Matyu mi Jems Alfiasni yinisimin mi Saimon Selot siya, Judas, Jemsni yinisim ikin.

14 Mi sima tiki kam whiekakim sima ini kwoin whirua ywokiya. Mi sima nhwo ina kwisim Adi Komii siirim. Mi wig nhirim mi Jisis siir apu aeya Maria mi Jisis siir nomousim ikim sima wara mi srii Adi Komii siirim.

15 Mi iigwira ti ilkam, kamar iriyyar nwirim (120) Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim sima hirar nwomimirkim. Mi mhoiyya Pita siya ina yinsiin okwokiya. Mi siya yai ina boinmimauukiyim simiirin.

16 Hae, ti kariir isidin. Bidi Bidiniyarin ti inkamin Judas nikiuwiyin Adi Komii siir naeyuin siya boinmimauukikin, krimiir wanwiyae Devid siir. Mi mhoiyya wi siya nusiimauwi Jisis siirin simiir. Mi ta yaiya Devid siya winkiya saeya wi sapi nimbiamim. Ta yaiya saeya ini kaimwowa ywowa. Mi tariinanin saeya bidi yimbiniya.

17 Biyya Judas siya krimiir isidar niki owin mi siya ta mi hirinana krime mi miriyya saiira mi miriigin. Pita siir yaiya hinina boinkikin.

18 Judas siya ti nuin umir siya saingin. Ti umirin ta mi biyieya Jisisni siya tira saiirsi haigin. Mi siya ini sasar swoki diriraerarbumbunan. Mi siya whisin ha haiyin Mi ini sasar diyankrikiu aomamin. Mi siya ha nikiinaiiniyin mi siir mhiya ina hamburgiya. Mi mhi kwowim ina yikikiigiyim.

19 Mi om komii Jerusalem hiran iikamim sima ina wakaewinim yaiya haigiririrniya. Simiir yaigina hinina dapika ta maeyau aiirin Akeldama. Mi saiir yaimwokiya mowowa hinina dapika nhien maeyauka. Mi sima hinin asi dapkim ti nuin umir siya saingin, inkam nisom aowam. Mi siir nhieya ta maeyau aiir naokiinainamka.

20 Mi ti yaiyim yokwo Sam nwowim hinina win boinkikim, siir omaka wi sasar dokwobimbirginkiyam. Wi inkam nwirkin kipi ni apririr mimin.

Mi yokwo saiir yai haime whirin hinina boinkika, siir miya wi inkam nwirki kisina onaowid. Wi niinga kipi nwoki.

21 Mi yai kwira Pita siya boina hininga, krime tariinanin inkam nwira ti okmwirin okwo ti isidin krimaka napriririyim simiir inkam nwirni iya Jisis siyar niki owin mi krimaka napriririn siir.

22 Mi krime ti inkam nwirin siir ti imbin Jonin iikam baptais haiginuwim op siir kigin mi Jisis siya mi owa nu tir mi siya mi am aka koua hirir. Mi krime wi ti hirinan inkamin wi siir nimbini. Pita siya hinina boinkikin

23 mi yim sima ina yomboin amboinim, krime piki hinin inkamin si boini, mi sima inkam nwisa boin ti inkamo sowiir inigo hiningo. Nwirin Basabaskin mi siir inig whirin Jastas mi nwirin Matiaskin.

24 Mi iya sima nhwo kwisim mi ina boinkiyim, ti krimiir biyyan inkam komiyyin kira bidi yinoknininkin iikam whiekakim simiir kwoinim kira wiisiimauu haiginu krimiirin, ti inkamin kira nimbinkiyin siirin.

25 Judas siir mi aiir hainawidam. Mi Judas siya nidamami mi siya wi hindara natisir whaowae iuwi.

26 Mi sima inkam nwiso sowira inan dapswo. Mi Jastas siya ini yikiigiyin. Mataias siya yokwo naowid. Mi sima siirin minam nokmwirin okwokin aposel kam iuur nwirim simaka miriyyim siya. Iriig.

2

Adi Komii siir naeyiuiin nu tirir nitkin.

¹ Ta ii komiyya Juda sima naekwowaaka nae komiyya sae mi ta ii komiyya saiir iniga Pentikoska mi saeya tariinanin bidi yimbiyama. Mi iikam hoimgakim Jisis siirim naingwo tibmiiyim sima ini ta maeyaua nae naekwowaaka ini saiirar yaninkiniuiuwim.

² Mi iyya sima omaka hir nidwokaiya Mi dimin komii whirin ini omaka yainau hira yimbiyamkiya. Mi krima hapi opudga naukwhaowanikin. Mi omaka irkaka ini wara yinyokiigiyyin ti diminin.

³ Mi siya paeyionan nimbiiyakiyin mi ini pariidnan yipimparkiyin. Mi ini iikamim simiir irira nwinira yakaigimkikiu iuwim.

⁴ Mi Adi Komii siir naeyiuiin mi ini simiira yaninkiniuiuin. Mi Adi Komii siir naeyiuiin kirie siya siya hauugikin simiirin. Mi sima omom omomi yayim sim asi boinamkim iya ti dimin komii siya nimbiiyama.

⁵ Mi Juda iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim sima maeyau kwiruwaa ywo ta ii komiyya nae naekwowaaka saiirin. Mi simiir siyiuiin hiriyya tirikin, Adi Komii siir inig iir hainaniyim.

⁶ Mi ti dimin komiyyin whinmamaoni hinin naukwhaowanikin. Mi sima ti iikam isidin ini ta omaka aiirara yamwomimrniyim. Mi sima ini hinda yanaakiyim. Mi sima wakaeki sima irira nwinira simiir yapa yapa yayimiirar boinami

⁷ mi sima ini hindarar yanaakiyim. Mi sima ina yaingwoyimiyokiyim. Mi sima boin, ti iikamim tari nu Galili hirankimaimgim, aniya?

⁸ Mi krimiir yaigina saiir dimusi swoki wakaei.

⁹ Mi nim krima nhirim nu Batiyankim mi nhirim nu Midia ankim mi nhirim nu Iramankim mi nhirim nu Mesoptemiyankim mi nhirim nu Judankim mi nhirim nu Kabadusiyankim mi nhirim nu Pontasankim mi nhirim nu Esiyankim

¹⁰ mi nhirim nu Prisiyankim mi nhirim nu Pamfiliyakim mi nhirim nu Isip ankim mi nhirin Ribianim om Sairini kingiin nwo ikim mi nhirim om komii Romanki nitkim.

¹¹ Mi om komii Roman iikam nhirim yim Judan iikamkim mi nhirim simiir siyiuiin sima tiriyin siir halburgigim mi sima ini Juda simiir siyu iirara yapim mi nhirim mhiuisim whirin Krit nikiuwiyyin siir hiranki nitkim mi nhirim nu Arebiyankin nitkim mi krima ti iikam hoimgakim om whiruwani. Niingaka. Krima om whir om whirankim. Mi krima whiekakar in ini krimiir yapa yapa yaigin imiira swoki wakaeyim dimin komiyyin Adi Komii krimiir Wanin siya tirin. Pita siya hiniina boinkikin.

¹² Mi sima ti iikam whiekakim ini mouni haniina siinkaokiyim. Mi simiir kwoinim ini wara whriewhriekiyyim mi sima ina nhinkii boinaigiyyim. Ti diminin panin panina nimbiiyankikin, ha?

¹³ Mi kam nhirim sima simiir boinbu mi yaibu sima yewaiyi. Mi sima ina boinim, sima ti kamim waini opa saiir kwiyaekim mi sima asi whaowaei. friig.

Pita siya yay boinmimauugin

¹⁴ Mi Pita aposel iuur nwirim simaka yisiin okwoki. Mi siya ina kawok boinkiyin iikam whiekakim simiiram, kima ti Judan iikamim aru maeyauankin nitim mi kima ti Judan iikamim om komii Jerusalem tiran ikim kara kimiirin ti isidin omom omomi yay boinim simiir boinmimauuam tiri. Mi kima kariir yay aiir wakaeki.

15 Kima ha naingwokim ti kamim op biyie kwira wain dapiya sae kwiyae whaowaei. Nningaka. Siya bieyin nad nadu okwoniyakwokin ha bi kwiyaeakin.

16 Mi profet inkamin Joelin siya yayim Adi Komii siya boinmimauukiyim siir siya hinina win boinkikin. Mi tariinanin ti yayim bidi yimbiniyim. Bidi bidiniya siya hinina win boinkikin,

17 mi Adi Komii siya boinki, siya dig kingiin nwowi mi kariir naeyiwin siirin wi kara nikropki iikam whiekakim kimiiram. Mi kimiir yinugiyin yinkamiyinin sima wi kariir yai aiir boinmimauuwami. Mi whranim dimininim kara niisimauuin sima wi siir kigi. Mi kimiir waibibiyeyim simiirin wi nhwo kara nikumauu haiginuwi.

18 Mi taka iya iriipi hiriinan kariir naeyiwin wi kariir mi mriiyim iikamin wi simiir hauugi mi sima wi kariir yai aiir boinmimauuwami

19 mi dimin komii whirin wi kara nini diriraerariwi ninomor kou hir. Kara diminpai diminpaiyim wi nu tir diriraeri. Mi nhie mi pae mi wau wi nua tiriir nimbini.

20 Mi bie wi whwo rani mi iya wa nimuugi. Mi bwana wi nhienan nimbiamki mi mhoyia ii komiia nimbini mi kima wa kigwini Biyan Inkam Komiiyin nitin. Taka iya saeya wi ii komii kin nwowi.

21 Mi iikam whiekakim Biyan Inkam Komiiyin siir inig siir dapikuwini mi simiirin wi Adi Komii siya niniskil hainaki mi sima wi omwaiya waiyayokiyoki.

Profet Joel siya hinina win boinkikin.

22 Pita siir yayia tasa niki ama. Kima ti iikamin ti Isrelmi isidin siirin kima ta kariir yayia sair ti wakae. Kara kimiirin Jisisin om Nasaretanin siir digworaekwowim siya tirim simiir boinmimauuim tiri. Adi Komii krimiir Wanin siya hauuga kirie komiia siirin. Mi siya mi kirie kirie asi mriigin kimiir whwonkam idain. Yim kima bidi kigin.

23 Biya Adi Komii siya hindara naingwo kikaigin siir kwoinarar. Sima Jisis siirin kimiirin yikunani siirin kima nwoki isomaowim. Mi siirin kinar yikropki inkam biyeyim simiirin. Mi sima siirin paeyin hiniya nironinkinin saika yaka inkin tirinugi mi siirin ina yaka isomaokiyin.

24 Mi ta siya nao nama Adi Komii siya siir hika hiriinansi naoyopnisugikin. Mi siya omwaiya swoki waiyan mi ieyin siir haiginikou dig bi nwokin.

25 Mi Devid siya hinina win boinkikin siirin, kara bidi kigin ti Biyan Inkam Komiiyin. Mi siya inokinokin kariir ina iniga sair kingiin minam nokwowi kariirin kirie siya hauu haiginuim. Mi kara wi dimin whirsi naingwoyimiyok rani. Nningaka.

26 Kara wi maingimairga asi nwowi. Kara mwai minam waowi pua nhinmi kinim. Iya kara nao nami mi kara wi kariir puu aiirsi naingwoyimiyok rani. Mi saeya wi wadieya swoki owi.

27 Mi kira kariir piugina wi yumi om hir niyopnisugik rani. Nningaka. Mi kira kariir puu aiirin wi nu hir kignisu whaigrinrinkinam tani. Nningaka. Kara ini kariir yinisim topmwo ywowin.

28 Kara bidi swoki iyopmauugiyin kariir inigin. Mi kara maingimairga asi nwokikin.

Mi yayim Devid siya winkyim Mesaiyani, siya hinina win boinkikin.

29 Pita siir yayia tasa niki ama. Hae! Ti iikamin kara kimiir boinmau wakaeki krimiir wanwiyaeyin Devid siirin. Mi Devid siya bidi bidinanar naokin mi sima siirin ini tenau haingikaigiyim. Mi tariinanin krma siir ieyin ina kigyokiyokikaeyimim.

³⁰ Devid siya Adi Komii siir profet inkamkin. Mi Adi Komii siya Devid siir isidan simiir yinisim nwinin siir yimbingi iikam hoimgakim simiir kigriraowam inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hinin. Mi Devid siya bidi wakaewinin mi bidi mi inokninkinin.

³¹ Mi siya bidi yinokninkiyin dimin Adi Komii siya tirkiyin hinuingin. Mi siya hinina win boinkikin, inkamin siya Mesaia siya nimbingi siya wi sipi naowi mi siya wa swoki insiin idwowi ie hirankin. Mi Adi Komii siya siir pugina wi yuni om hir niyopnisugik rani mi saeya wi enau hir mi whigrinrinkinam tani. Nningaka.

Devid siya inkamin siya nimbinkiyin Mesaia siirin hinina win boinkikin.

³² Pita siir yaiya ina nika ama. Tiki inkamin Jisis siyaairgin. Mi siirin Adi Komii siya bidi kininsin idwowyin ie hirankin. Mi krma kigninkinkikin siirin. Mi krma asi boinmauugin.

³³ Mi Jisis siya bidi yamin ini ninomor kou hir nwowin. Mi siya ini Adi Komii siir ina iniiga sair nidwowin. Mi taka iya Adi Komii siya siir naeyuin siir yikropki simiirim biya siya nimbina simiiram naeyuin ini nu tirir yitin. Mi ti sima tariinanin kima kigin mi kima wakaeyim.

³⁴ Devid siya ninomor koua hir bi namkin. Nningaka. Siya hinina boinkikin, Adi Komii, kira Kariir Biyan Inkamin siirin kira kariir ina iniiga sair didwo.

³⁵ Mi wi kara nikwowsiigi kamim kinaka nomboin ii ae karamae nwowiyim. Mi wi kira nokwonaowid iski.

³⁶ Mi Pita siir yaiya tasa niki amyokiyokiyi. Hae! Ti Isrelan iikamim kima ti wakaenokninkin. Adi Komii siya Jisis siirin, inigin whisaira yokdap. Biyan Inkam Komii mi inkamin siya nimbingiyin Mesaia. Ti inkamin Jisisin paeyin hinia nironinkinin saika kima naka inkin irinugiyin mi kima siirin ina yaka isomaokiyin. Pita siya hinina boinkikin. Iriig.

Iikam whiekakim simiir kwoinim ina kisina haigiyim mi sima op ina baptaisim

³⁷ Mi sima ta yai aiir wakaeyim mi simiir piua ini hikak wara ywokiyim. Mi sima Pita siir boinkiyim mi aposel kam nhrim simiir warar yinkin boinki, hae! Nomiiyauim krma pi dimu dimin tiri?

³⁸ Mi Pita siya simiir boinkin, kimiir kwoinim ti kisina haigi. Mi Jisis siir inigin op siir ti baptais mi kimiir dimin biyeyim wi Jisis siya niinak iuguskii. Mi kima hariinan siyuin siir tiri mi Adi Komii siir naeyuin wi kimiirim nwoki itim.

³⁹ Biya Adi Komii siya hinina boinkin, kariir naeyuin wi simiir hauugii. Simiirin kara niki ikunakim, taka yaiya kara hauua kimiir mi kimiir yinisimim mi kimiir iikamim aru maeyau ankin nitim, simiirin wi Adi Komii siir Biyan Inkam Komiiyin wi siya hauuwi iikamim siya nikuunam simiirin. Mi Adi Komii siya ta yaiya bidi bidinanar boinkin mi Pita siya sair asi bommimauugin.

⁴⁰ Mi Pita siya simiirin yai whirni whirniya boinmimauuam. Mi siya yai kwiruwa biri boinkin. Mi siya ina yimbisu boinkiyin, kima mantarao, ti iikamim miyik rani, wim wi siyu biye sima nusiimauuwi. Kimiir kwoinim ti kisina haigi. Ti iikamim simiir kwoinan kipi nwo.

⁴¹ Mi taka iya iikamim Pita siir yai aiir wakaeyokiyim mi sima ina yaingwo tibmiikiyim mi op ina baptaisim. Mi ti iikam hoimgakim kasa rani, 3,000 kim. Iriig.

⁴² Tiki iikamim simiir piuim bi nhakiukim. Nningaka. Mi simiir kwoinim simiiramar naingwokwonanaekim. Aposel kamim sima boinmimauuwim diminpai diminpaiyim simiir Adi Komii siirin ini iripar boin wadeyim.

Mi sima, sima sima swoki inkinsiis ankinsiisnam mi nae iripa sima mi aeyim iripi hiriinan.

Ti siyiu miyikin iikam winim naingwo tibiyyim simiir siyugin.

⁴³ Mi aposel kamim sima dimin komii komiyyim kasa biri tirkim. Mi sima kigim mi sima ini wara yanaakiyim.

⁴⁴ Mi iikamim naingwo tibiyyim sima ini om whiruwar waiyim. Mi simiir digworaekwowim nwiruwani inigin biri nwokim. Niingaka. Ini simiir ombudni inigar ywowim.

⁴⁵ Mi iikam nhirim umir digworaekwowam whaowaeiyim mi sima simiir digworaekwo hoimgakim mi simiir nuin pi iikam nhirimi niyopmauugi sim sainim mi ti digworaekwowim simiir umirim nwiruwani inigin bi nwokim. Niingaka. Ini simiir omkaki inigar ywoim mi inkam nwirkin umiram mi whaowaei mi sima siirin pa mi hauugi.

⁴⁶ Mi inokinokin sima Adi Komii siir inig hainaniya omaka sair haingiriyu onanaekim. Mi sima pi simiir omaka simiirar nii idwodwokai aeyarkaki. Mi simiir mhii kwoinim ini wadeyar ywokiyyim. Dimin whirkin bi tirkikim mi sima ini maingimaiga ywokiyyim.

⁴⁷ Mi sima Adi Komii siir inigin ha mi hainanim mi siirin ina mi boin wadiekiyim. Mi iikam nhirim sima boin, ti iikamim, iikam wadie imaigim. Mi iikam nhirim Biyan Inkam Komiiyyin siir yai aair wakaeyim mi simiir kwoinim ina kisina haigiyim mi sima ini naingwo tibiyyim iikam ywowim. Mi sima ini iripar ywowim yapa yapa biri nwokim. Iriig.

3

Inkam nwirin iga biyeyin mi mhoiya ini wadieya ywokiyyin

¹ Mi Pita, Jon sowa igwir naiowaka biyeyin nad nwowamin mi sowa ina yapantibwo. Mi naiowaka sowa Adi Komii siir omaka sair yapn nopkainam, nhwo kwisam.

² Mi inkam nwirin om komii Jerusalemanin siir iga miyik rani. Mi siir apua saeya naokainakiyin siirin hiriinanar naokainakin. Siir iga miyik rani. Inokinokin sima siirin Adi Komii siir inig hainaniya omaka sair omaka ano hir kikinuu idwogikikin. Mi ti anowin siir inigin wadiekin. Tiki inkamin siya hindara priikau priikauwikin iikamim iki Adi Komii siir inig hainaniya omaka sair niyamiyim umir digworaekwowam simiiram.

³ Mi tiki inkamin iga biyekakin mi siya Pita Jon sowiir kigwinin sowa Adi siir omaka sair namo mi siya ina sriwwinin umirim sowiiram.

⁴ Mi Pita sowa Jon ini tiki inkamin ini siir ywokwo kaonanaeyo. Mi Pita siya boinki, kira kiririr kaoki.

⁵ Mi tiki inkamin siya ha kaokiyyin mi siir kwoinin hinina yaingwoki pi kara kwaeyae kaowi mi kariirin pi umir sowa hauwi.

⁶ Mi Pita siya boinki, ao! Kara umir karamaeka. Niingaki, niingaka. Kara diminin, whira nwowi pi kiririr hauugi. Tiki diminin biyan diminkin. Mi Jisis Kraisin om Nasaretanin siir kirieya mi kira ha dinsiin apririrki.

⁷ Mi Pita siya tiki inkamin iga biyekakin siir ina aair ini onkwo kininsiin okwoki. Mi siya biri kimiminkikin ina yinsiin okwotidwokiyyin mi siya ina yapnamin. Mi siir ogmwo paimwowim biri naptidwomwoknamkin. Niingaka. Ini wadeyar ywonamin.

⁸ Mi siya ini wadeyar yinsiin okwotidwok apnamin. Mi siya Adi Komii siir omaka hiriirin ini sowaka yinkin apn nopkainamin. Mi siya ina yopnatkiigi boinamin, hae! Adi Komii kira wadiekin.

⁹ Mi iikam whiekakin sima siir kigiyim siya napririramim mi siya ini Adi Komii siir inigin siirar hainan yokiyokiigiyamin.

10 Mi tiki iikamim sima bidi yinokninkinim tiki inkamın umırım priikau priikauin mi siya. Adi Komii siir omaka sair omaka anoin siir niki idwokin. Mi tiki anoin siir inigin wadiekin mi sima ini wara yanaakiyim ti diminin siir tirkiyin. Iriig.

Pita siya yai Adi Komii siir omaka sair boinnimauugin.

11 Mi iya ti inkamın siir ina Pita Jon sowiir nonkworinuwın mi iikam whiekakim ha niwɨtnaniyim, ini simaka yamwoniyim. Mi sima imii imii simaka yinkin apninopkainamim ta maeyau haimiyya hiugripkikikaiya Adi Komii siir inig hainaniya omaka sair omaka yainau hir. Mi ta maeyau sair iniga Solomonka. Mi sima ini kakakar ywokiyim ti inkamın siir nini kigiuwim.

12 Mi Pita siya kigwinin mi siya iikamim simiir boinwin, kima Isrel hiran iikamkim kima kakak dimusi nwokikim ti dimin iirsiiyin? Mi kima kririir dimusi kaowaiyuwi? Kima ha naingwokim kririir kirieya saeya niuwi? Mi kririir siyu miyikin siya niuwi? Niingaka. Kririir kirieya saeya bi tirkikin mi tiki inkamın ha bi napririrkin? Niingaka, niingaka.

13 Jisis siir kirieya saeya nwowaiginiugigin ti inkamın wadie. Mi krimiir brogaeyim Ebrahim, Aisak, Jekop simiir Adi Komiiyin iriipi hiriinan Jisis siir inig iirar mi hainankin. Mi Jisis siirin kimar kwikropkikim Pailat siirimin, siya nisomaowam. Mi Pailat siir kwoinin siir nikropkiyamar tirkin.

14 Mi wim kima inkam miyikin siir borisop. Kima inkam biye siir nikunam naingwokim. Ti inkamın digumii kima haimriiyuin inkam biyie rani, inkam wadie ieyairgin. Siya dimin whir biri tirbusrankin. Niingaka. Mi kima ti inkam nwirin inkam nisomaokiyin mi omaka hiuyokiyokaiya sair nwokaiyin mi kima kimidiniya siir yikiuna.

15 Mi kima ti inkamın kwoin miyikin inigak nwowaiginiuwiyin inokinok nwokripkaigiyamiyin krima siir yisomaoki. Mi siirin ini Adi Komii siyar swoki kininsin idwokiyin ie hirankar. Mi Jon krira siir bidi kigiyin.

16 Mi Pita, Jon sowiir yaiya tasa niki ama. Jisis siir kirieya saeya kininsin okwokin tiki inkam iga biyeyin. Kima siir bidi kigim mi siir bidi yinokninkinim. Siya wadie asi nwokin naingwo tibmiyya Adi Komii siya hauugiya kririir mi siirin wadie saeya nwowaiginiugin.

17 Hae! Tiki iikamim, kima biri ninokninkinkim tiki hiriinan siyuin kima tirin. Mi kimiir yaowaeyim sima biri mi ninokninkinkim. Niingaka.

18 Biya profet kamim sima winkiya Jisis siya wi hik sipi haii mi siya wa naonani. Mi ti digworaekwo whiekakim biya sima wankiyim, yim Adi Komii siyar tirkikim.

19 Pita siya nu Isrel hiran iikamim simiir asi boinkikin, kimiir kwoinin ti kisana haigi mi Adi Komii krimiir Wanin siiram daingwo tibmii. Mi krimiir dimin biyeyim wi siyar nainak itkiigi.

20 Mi Adi Komii siir kirieya wi krimaka asi nrowi. Mi Adi Komii siya Jisis siir nikropkii mi siya wi krimaka namwoni. Tiki inkamın biya siya niki imbinin siyairgin, Mesaia.

21 Mi tariinanin Jisis siya ini ninomor kou hirar niki idwo kaowin. Siya minam niki idwo kaowi ti digworaekwowim win kina nibiyamkiyim. Mi siya nua tiririn wa swoki iti. Biya Adi Komii siya profet kamim simiir hiurworwokai haiginiugim. Yim sima ini sairar mi boinnimauuim.

22 Mi Pita, Jon sowa ina niki boinyokiyokiyamwo. Moses siya hiniina boinkikin, wi Adi Komii siya nokmwın okwo haiginiuwi kimiir inkam nwirin profet inkam nrowam. Ta siya mi okmwın okwo haiginiuwa mi ta siya mi ikropkiya kariir sair hiriinan. Mi digworaekwo whiekakim siya boinnimauuwim kima sibgu wakaeyoknam.

²³ Mi iikam whiekakim ti profet inkamın siir yai wakae karamae nwowim mi simiirın wi Adi Komii siya tirkii mi sima wa naokaoki. Mi sima wi iki Adi Komii siir iikam nhirim simaka nwo rani. Nningaka.

²⁴ Mi profet Samyuel mi profet kam nhirim siir mhoii nit ima sima boinki, tiki digworaekwo whiekakim wi simbi nimbiyami tariinanin.

²⁵ Kima ti iikam whiekakim kima profet kamim simiirarar isidgim. Adi Komii siya nambin tibmiikikim kimiirın. Mi kimiir isidin siir inkam nwirki niuwi wi siya whin diriraerar haiginuwami iikam whiekakim, omom omom anim simiirın. Adi Komii siya ta yaiya kimiir brogaeyin Ebrahim siir boinnimauugikin.

²⁶ Mi Adi Komii siya Jisis siirın Isrel krımıir isidin siir waraur yikropki biyyin, kimiir whin diriraerar haiginuwam mi kimiir kwoin imiir kisina haigiyam dimin biyeyim kima tirim simiir si. Iriig.

4

Mi Isrel hiran inkam komii komiyyim sima yikropki Pita, Jon sowiirın omaka huuyokiyokaiya saair hiriir sowiir huigripkikikaiyam.

¹ Iiya Pita, Jon sowa yaiya niki boinnimauuwo iikamim simiir mi pris inkamim mi inkamın Adi Komii siir omaka saair biyyanin mi Juda iikamim naokaowim mi ha nnsiin idwowim simiiram naingwo tibmii karam nwowim mi simiirın hinina dapikim, Sadyusi. Mi sima sowiiramın iokakar namkim.

² Mi tiki isidin sima ini owi io komiyya Pita, Jon sowiir ta sowa boinnimauuwa yaiya iikamim simiir ta Jisis siya naonama mi siya swoki insiin idwowa ie hirankin sairsi.

³ Mi sima sowiirın naiowar kaeyokairibim iya bieyin nad nwowamtibin mi ini ii aeyar pirkinkiyakwoka.

⁴ Mi iikam nhirim sima taka sowiir yaiya saair wakae digiyim mi sima ina yaingwo tibmiigiyim Adi Komii siiram. Mi kamim naingwo tibmiyyim sima iriparin 5,000 kim. Kasa rani. Iriig.

⁵ Mi iigwir nugakin bi nwowi kamim mi Juda simiir isidin siir biyyan inkamın mi kamim Adi Komii siir siyiu komii ninokninkiniyyim sima ha nitim, sima om komii Jerusalem hiriirar yamwoni,

⁶ Ananias saikar. Prismi biyyan inkam komiyyin mi Kaiafas mi Jon mi Aleksanda sima tiki biyyan inkam komiyyin pris siir isidin mi yim sima wara yinkin am om komii Jerusalem hiriirın sima hiriira yaninkiniuium.

⁷ Mi sima Pita, Jon sowiir yikiunaki. Mi sowa ha nito ini simaka yamikwoniyyim. Mi sima sowiir sriigi, nhinir kirie aka inkam iga biyeyin siir haiswoniskugiya. Mi nhinir inig ikin ti diminin kowa tirin.

⁸ Mi Adi Komii siir naeyiun Pita siir piu ara naninkiniuniyyin mi siya simiir boinki, kima inkam komiyyim Isrel hiranim mi Juda simiir isidin siir biyyan inkamim

⁹ mi kima kririir srii? Ti dimin kibiyin krira tirkiyin ti inkamın iga in nnsimsiriun siir mi siya wadie panina nwokikin, ha?

¹⁰ Kara kimiir boinkii, Isrelan inkamim simiir warar ninkin boinkii, kima siirın inar kigim ti inkamın iga in nnsimsiriun siya isi wadieyar nwowin. Krira ti diminin Jisis Kraisin om Nasaretanin siir inig iir tirkikin. Mi kima Jisis siirın paeyin hiiniya nironninkin saikar ninkin irinugigin mi kima ina yaka isom aokiyin siirın. Mi Adi Komii siya siirın ie hiranka swoki kinnsiin idwowin. Mi ta hiriinan kirie kaimwowa mi tiki inkamın wadie saeya nwokikin.

11 Mi Jisis siya ini siiya omaka miriyyin ini siir hiriinan ywowin. Yokwo Komii saeya hinina boinkika, wim kima ini inkamin omaka miriyyin ini siir hiriinan ywowin.

Mi wim kima ti siiyan omaka kougounanin siir nonkwo miriyyim pi boriisopi. Mi kima siirin ini digiumii haimriiyugigim. Adi Komii siya tirkikin ti siiyan omaka kougounan.

12 Mi krimiir dimin biyeyim wi inkam nwirkin swoki inak itkiki rani. Mi krima inigak wa swoki o rani, inokinokin. Niingaka. Jisis siyaargin. Inkam nwirkin krimiir dimin biye simiir ninakim dig bi nwowikin. Niingaka. Jisis siir inigin wadie siya nwowaginugin. Inkam nwirki bi nwowaginugin. Niingaka. Pita siya hinina boinkikin.

13 Iya kamim siyu komii ninokninkiniyim. Kaunsil, sima Pita, Jon sowiir kigwino sowa yai nokwo boinmimauuniyo mi sowa biri nididko yaowae komiyyim simiirsiiyin. Mi sima ina yinokninkiniyim Pita, Jon sowa biri swoki skul miminko. Sowa ninokninkinkak rani. Mi sima hinda asi nanaakikim. Mi sima hinina naingwokim sowa Jisis saikar nwoko mi sowa yai boinmimauusiyyin paninsi yididsi.

14 Mi sima kigwin ti inkamin siir iga inim ninsimsiriunamin sowa diriraerirkiyyin. Mi sima sowiirin yaigak paninsi ywosi. Ti inkamin iga in biyeyin siya ini sowiir kingiin hir yokwown mi sima hiriinansi nwokim.

15 Mi sima yikropki Pita, Jon sowiirin idwowiyya hiriir kamim siyu komii ninokninkiniyim, kaunsil, omaka sair akpitga hir yani okwo iu. Mi sima mhosiya ini sima swoki boinkiyim sowiirin.

16 Mi sima boin, krima wi panina tiri tiki inkam nwisowiwirin? Sowa dimin komiyyin whira yiniskii. Mi iikam whiekakim om komii Jerusalemim sima kigin mi sima wakaeyin mi sima ina boinim, krima wi panina haigiprakaii?

17 Krima pi boriisopi ti diminin siya nhinkiiki mi wi iikam nhirkim pi wakaesi. Mi sowiirin wi krima boinikiduwi. Sowa ta Jisis siir yaiya sairin hiri kipi boinmimauunanae.

18 Mi sima ina swoki ikunam Pita, Jon sowiirin. Mi sima sowiir boinikiduki kowa Jisis siir inigin wi kipi swoki boin nhinkimimin. Wi niinga dwoiuguski wi kipi niisiisimauu. Niingaka.

19 Mi Pita, Jon sowa ina yowarkii boinkiyo simiir yai aiir, kima kima tiki aingwo hidna. Krira wi Adi Komii siir yai aiir nasi wakaeyoknaei krira niki inokninkin tani.

20 Ni krira kririir yaiya wi pan tani. Krira wa boinmimauuwi iikamim simiirin digworaekwo whiekakim krirar kigim mi krirar wakaeyim.

21 Mi sima yai paenan haniingin yu mi ina boinim, diuguski, wari inkam nwiswo yopi nami. Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim, kaunsil, sima ini sowiir tioni siyuam whaowaeyim. Mi sima ini tiki iikam whiekakim simiirsi yididgiyim. Adi Komii siir inig iir hainankiyim. Mi ti inkam iga biyeyin siir bidi kigiyin, iga siira wadie nwokiya mi sima asi naingwo tibmiigim. Mi sima asi nididgin sowiir tiosiyin.

22 Mi tiki inkamin Pita, Jon sowa haiswoniskiiyyin siya adi yaowae komiigin siya yinisim tani. Mi ti inkam iga biyeyin siir biewiyim tari kam nwis, kwis kwoim nanairgin. Iriig.

Kamim Adi Komii siirim naingwo tibmiyyim sima nhwo minam kwiskim Adi Komii siir kirie aiir haiyim.

23 Mi iyya sima Pita, Jon sowiir niuguskiya mi sowa ina swoki haiiyug apnamo sowiir nomiiyauim simiir naboimamauuamim ti diminin sowa

tirin siir. Mi prismi biyan inkamin mi kam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim sima sowiir boinki.

²⁴ Mi tari Pita, Jon sowiir nomiyyaum sima ta sowiir yai aiir wakaewinim mi sima ini kwoin whirua ywokiyyim. Mi sima nhwo ina kwisboinkiyim Adi Komii siirim, hae! Ti Biyan Inkam Komiiyin kirar nonkwokwokim ninomor nu mi whii komii aka mi tiki digworaekwowim, nu tir nwowim kinakinar nonkwokwoswokim.

²⁵ Biya kiriir naeyiwin, yai kwira siya boinkika krimiir brougaeyin Devid siir, kiriir mi miriyyin siir. Devid siya hiriinan bidi boinkiyin, tiki iikamim sima Judan iikam tani. Mi simiir kwoinin haugihauga dimusi whiyiekim? Mi sima ti iikamim iikam nirmi tirbuam dimusi naingwokim, ha?

²⁶ Mi inkam komiiyin omom omom kigriraowiyin mi kamim bii nwowi ikim sima maeyau kwiruwa ywomim. Mi sima Adi Komii siya nimbinkiyin Mesaia mi inkamin siya. Sima sowakar nantiowam tiri. Devid siya hiniina boinkikin.

²⁷ Mi nhwo sima kwisboinkiya yaiya ta saeyairga niki amyokiyokiiya. Hiipa! Taka yaiya, yai kaimwoka. Mi tariinanin ta saeya nimbiyama. Herot mi Pontias Pailat mi iikamim Juda iikam tani ikim mi Isrelan iikam ikim, sima om komii Jerusalem hirirar yamwo ium. Sima minam haingiriyiugim ti inkamin kira nimbingiyin Mesaia, ti miyan inkam kibiyin Jisis siir nisomaowam.

²⁸ Mi sima iripa yai hiriinanam haingiriyiu boinaikim, ta yaiya biya kirar boinkiya sair tiram. Mi sima tariinanin sair tiram naingwowi.

²⁹ Mi kira ti biyan inkam tapa kira bidi kigiyin, yaiya sima ninii nantiowa. Mi kiriir kirieya krimiir whauugi kiriir miyan kamim mi krima wi simiirsi nidid rani, kiriir yai aiir boinmimauuwim. Niingaka.

³⁰ Kira kirie krimiir whauugi iikamim makakim simiir ninimniskiyam. Mi kira krimiir hauugi mi krima wi mi prasae mirii rani. Jisis siir inigin kiriir miyan inkam miyikin, sima Adi Komii siir boinki.

³¹ Iya sima nhwo kwis digiyim mi ini sima kinankiugiyim, ta omaka ninii haniin ntkiya mi ini prapasa kinkiya. Mi ti Adi Komii siir naeyiwin ini iikamim simiir yapa yapa pua yaninkiniuium mi sima ini Adi Komii siir yaiya sair boinmimauuwim mi tiki iikamim sima biri nidigim. Niingaka. Iriig.

Ikam whiekakim siiram naingwo tibmiyyim sima ini kwoin whiruar ywowim.

³² Mi iikamim naingwo tibmiyyim, sima ini kwoin whirua ywowim. Inkam nwirin ha bi boinikin ti diminin kariirairgin. Niingaka. Mi simiir digworaekwo whiekakim ha biri boinikim nwiruwanikim. Niingaka. Simiirin pi sima ombudka wokiyok haii.

³³ Mi aposel kamim sima Biyan Inkam Komiiyin Jisis ie hirankin siya ninsiin idwowa sairin nididmir nididmir biri boinmimauugim simiirin. Niingaka. Mi Adi Komii siya simiirin hiriinansi kirie haingiyugin.

³⁴ Mi simiir inkam nwirkin dimin whiram paninsi whaowaesi. Dimusi rani, simiir nhirim nu digworaekwo omakakin ninkiniuwiyim pi sima nokmwain sainsi inkam nirmi. Mi sima umir pa haii ti digworaekwo imiirsi. Mi sima ti umirim pi ti kamim digworaekwowim whaowaeyim pi simiir hauuwi. Mi simiir inkam nwirki dimin whiram paninsi whaowaesi.

³⁵ Mi ti digworaekwo whiekakim simiir umirim sima pa hainani, aposel kamim simiir hauugikim mipi sima hid hauuami kamim digworaekwowim whaowaeyim simiir.

³⁶ Mi inkam nwirin om komii Jerusalem hir nwokin, siir inigin Josepkin. Mi kimidiniya aposel kamim sima swoki kisina dap siir inigin Banabas. Ti inigin siir inig tipmwowin kaoprigi okwowikin. Mi siya Livaini isidgin mi siya nu Saipras hirankin.

³⁷ Siya iriipi nugakairgin. Mi ti siir nuin ini inkam nwirkin sainin mi ti nuin siir umirim siya ini aposel kamim simiir ini hauugikin. Iriigi.

5

Ananias Sapaira sowawaiyairgo

¹ Inkam nwirin Ananias nikiuwiyin mi siir wig aeya Sapaira, sowiirwai nuin ini inkam nwirkin sainin.

² Mi Ananias siya umir haımıiyin ini siyar yonkwonaowidin. Mi siir wiga saeya bidi yinokninkina, ti umir haımıiyin saiir kam ieya hainaowidin. Mi umir haımıiyin siya haipirugigin, siya ha hainamin, ini aposel kamim simiir ini hauugikin, ti umir haımıiyin.

³ Mi Pita siya Ananias siir boinki, kiriirin yiu bibiyie whiekakim simiir biyanin, Setan, siya nipiyaokinamkin mi kira Adi Komii siir naeyiu iir asi niksisaekin. Ti nuin siir sainin umirim mi haımıi ini kirar hainaowidin. Mi kira hiriiran dimusi tirkin?

⁴ Biya tiki nuin kiriir inigin nwokin. Mi kiriir kwoin ieyar naingwo priihauugikin, umir hai yamin. Mi ti hiriinan kwoinin, kiriir dimusi nimbiyamkin? Ni kira inkam ara bi niksisaekin. Niingaka. Ni kira Adi Komii krimiir Wanin siir warar niksisaekin. Pita siya hinina boinkikin.

⁵ Iya Ananias siya ta yaiya Pita siya boinkiya saiir wakaeyin mi siya ina yakai aonamin. Mi kamim ta yai aiir wakaeyim, sima ina yididgiyim.

⁶ Mi whranim ha nitim, siirin ina ini kog hainakiyim. Mi ina hainamin mi sima siirin ina ini haingikaigikim.

⁷ Mi mhoyya Ananias siir wiga ina yita. Mi saeya biri ninokninkinka, sima saiir kam iir haingikaiyim.

⁸ Mi Pita siya Sapaira saiir sriwin, kiriir kamim ti nuin siir umir whiekakim siir sainin ini krimiirara hauuswokiyim, aniya? Mi saeya ina yowarkii boinkiya, ihi. Mi saeya ya pi niksisaeka.

⁹ Mi Pita siya saiir sriwin, nhinga boinkin, kowiirwai kwoinin whiruwa nwoki iskiyim ti dimin iir tiramin? Kowiir kwoinin ha naingwokin, Adi Komii siya biri ninokninkinkin, aniya? Mi kowa Adi Komii siir naeyiu iiram dimusi kinankiugin? Wakae! Ti whranim kiriir kam iir nini haingikaigikim mi sima isi ano hir nokwowim mi sima kiriir kogainamam mini ienau swokini haingikaigikim kiriirin. Pita siya hinina boinkin.

¹⁰ Mi taka wiga biri kimiminkika, saeya ini Pita siir igmiiga kingiinar yaowakainama mi ina yaowugusama. Mi tiki whranim ina yapinopkainamim mi ina ini kigiim, taka wiga bidi yaowigusamkiya. Mi sima twowai ina haiyim, saiir kogainamim. Mi saiirin, ini saiir kamim siir kingiinar swokini haingikaigika.

¹¹ Mi iya iikamim naingwo tibmiyim sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima ini mouni hanina siinkaokiyim mi sima ini nididkakar ywokiyim. Mi iikam nhirim yim iriipi hiriinan ini mouni hanina mi siinkaokiyim mi ini kakak wara mi okiyim. Iriigi.

Dimin kirie komii komii whiekakim ina yimbiyamim.

¹² Mi aposel kamim sima tirim dimin kirie komii komiiyim, iikam whiekakim sima bidi kigim. Mi iikam whiekakim naingwo tibmiyim, sima iinokinokin Adi Komii siir omaka haımıiyin haugripkaiikakiyim, pi siir hirar

nwowi. Mi ta maeyau haɓmiiya hɓuyokiyokaiya saiir inɓin Solomonka. Mi iya sima hir nwowiyim, simiir mhi kwoinim pi whiruwa nwo iski.

¹³ Mi iikam nhirim naingwo tibmi karam nwowim, sima boin simiir siyuin siyu wadiekin. Mi sima pi nididgin simaka paninsi yamasusi.

¹⁴ Mi iikam whiekakim ta yai aiir wakaeyim mi sima ina yaingwo tibmikiyim. Mi ti iikamim sima ini Adi Komii siir iikamim simaka iripa isid whiruwar yowowim.

¹⁵ Mi sima iikamim makakmakakim, simiirin siyuim om komiyya namiyim, ini simiir hiriir hainamim. Mi nhirim sima hi idwo ini haiginiu mi nhirim nibmir idwo ini haiginiu. Sima hinina naingwokim, iya Pita siya tiriir napni mi siir aknaina pi krimiir namitkini mi krima pi wadieyar nwoki.

¹⁶ Mi omisisimim om komii Jerusalem siir kingin nwowim, simiir hiran iikamim simiir makak iikamim ina mi hainamim, om komii Jerusalem hiriir. Mi iikamim yu biyeki ninkinukikaiyim yim sima ini warar mi inkim amim. Mi simiirin aposel kamim sima yinimniskii haiginiugi. Iriig.

Aposel kamim simiirin ina yonkwobumbunin in haiginiuim.

¹⁷ Mi biyan pris inkamim mi Saidyusi kam ikim sima aposel kamim simiir mi aiiram kigmairgin. Mi sima io asi nwokim simiirin. Sima hinina naingwokim, iikam whiekakim wi aposel kamim simiir yai aiirara wakaei mi wi krimiir yai aiir wakae rani.

¹⁸ Mi sima ina nhinamim, ini aposel kamim simiir ini onkwoiuim. Mi simiirin omakanau hir ini hugripkiikikaigig.

¹⁹ Mi tapa niyaka Adi Komii siir paekwosim nwirin ina yuunainiyin ta omaka aposel kamim simiir, kiyitkaigaigiya saiir omaka anoin siir ini haiwaoki. Mi sima ina yapananiyim idowilya tiriir. Mi Adi Komii siir paekwosim ieya boinki simiirin.

²⁰ Kima taka Adi Komii siir omaka saiir kwapiiyam, siir yayim iikamim simiir tiri boinmimauuu. Mi siyuin kwoin miyik haiyin simiir diisimimauu. Adi Komii siir paekwosimim siya hinina boinkikin.

²¹ Mi aposel kamim sima ti Adi Komii siir paekwosimim siir yai aiir wakaeyim mi sima nugara yanyakwok Adi Komii siir omaka saiir. Mi sima siir yayim, iikamim simiir ini boinmimauuu. Mi iya sima yayi boinmimauwa mi ti Saidyusyan kamim mi biyan pris inkam ikim mi Isrelmi isidin si inkam komii ikin sima ini maeyau kwiruwa ini owuwim. Mi sima kamim yai niniyim, simiir yikropki sima nini ikiunakiyim, aposel kamim simiirin.

²² Mi kamim yai niniyim, sima ha namim omaka aposel kamim simiir hugripkiikikaiya saiir simiir ninkikwonanakiyam mi sima hir biri nwokim. Mi kamim yai niniyim, sima asi swoki amkim mi ini inkam komi komiyyim simiir ini boinmimauuwim.

²³ Mi sima boin, ano bidi haiginokoukripkaigigin. Mi krima ti kamim omaka hugripkiiya saiir kigriraowiyim simiir ini kigu. Yim sima omaka huyokiyokaiyim, simiir omaka anowim simiira nokwo kaoirkaki. Mi krima anowin ha nini haiwauuwim, simiirin inkam nwir biri haiwao kigim. Niingaka. Ini omaka niinga niinga haiwao hinsicirkiyim.

²⁴ Iya tiki inkamim, Adi Komii siir omaka kigriraowiyin mi biyan pris inkam ikim, sima ta yai aiir wakaewinim mi sima ini warar yanaawinim. Sima biri ninokninkinim, iya ti dimin ieya nimbiyamim.

²⁵ Mi inkam nwirin siya ini kignaki mi siya ina ini boiniin simiirin, kamim kima hugripkiikikaigigim sima isi Adi Komii siir omaka saiir nokwokai boinmimauuim, iikamim simiir.

²⁶ Mi biyan inkamın Adi Komii siir omaka saiir kigriraowiyın mi siir isidin, siir whınmırıiyın sima yamswoki aposel kamım simiir swokini kiyitnımmır hainakiyam. Mi sima simiirin nhımbwonhımbwo bi kiyitnımmır hainakikim. Sima inı iikamım simiiri yididim. Dimusi rani, simiir kwoinım hınına naıngwokim, nımbi siiyani sima pi kaiyimikisi. İriig.

²⁷ Mi sima ha nıkiunaniyim, inı kamım siyiu komii nınoknınkiniyim kaunsel simiir whwonkam ida inı okwoniyim. Mi biyan inkamın pris siya simiir srii.

²⁸ Biya krıma kımırar niki boınwakaekikim. Kima Jisis siir yaiya hiriıhırıi kipi boınmımauunanae. Mi wım kima krımıir yaiyaka nantamyıriyırnamkım. Mi yai ina swoki boınmımauamım, iikam whiekakım om komii Jerusalem hıranım simiir. Mi wım kima simiirin hınına nini boınmımauuı Jisisın krıma mi isomaokii. Sima hınına boınkim.

²⁹ Mi Pita siya mi aposel kam nhırıma, sima ina yowarki boınkiyim, Adi Komii siir yaiya kou inı saeyar ywowa mi kima saiirara wakaeyokna iski. Kımıir yaiya saiir aowa ywokaiya.

³⁰ Mi kima Jisis siirin paeyın hıniya nırıonınkınin saıka yınkın irınugi mi siya ina yaonamın. Mi krımıir wanwiyaeyım simiir Adi Komii siya swoki kınısiın idwonaowid ie hırankın siirin. Mi siya tariınanin inı krımıir Adi Komii wara nınkin owın.

³¹ Mi Adi Komii siya yikiunainam Jisis siirin nınomor kou hiriir. Mi siya inı Adi Komii siir ina inııga saiir kingınar yaka kınmasu idwowın mi Jisis siya krımıir Biyan Inkam Komiiyin. Mi siyairgin krımıir dimin biyeyım simiir nıınak itkigiıyın. Mi nu Isrelmi iikamım, simiir mhiı kwoinım pi siyar kisına haigi mi simiir dimin biyeyım pi Jisis siya nıınak itkigiıgi.

³² Ti digworaekowım krıma kigpriginım mi krıma inı whınboınan kam ywowım. Mi Adi Komii siir naeyıuin irıpi hiriınan, ha mi whınboınikin. Adi Komii siya siir naeyıuin mınam hauugikın, iikam whiekakım siir yai aiir wakaeyoknaım simiiram. Pita siya hınına boınkin.

³³ Sima ta yaiya saiir wakaekiya simiir kwoinım inı hauugihauuga whiyiekiyim, aposel kamım simiiram. Mi sima simiir nisomsom aowam asi naıngwokım.

³⁴ Mi inkam komii nwırin Farisi simiirgin siir inigin Gamelielkin. Tiki inkamın siyiu komii nınoknınkınikin. Mi iikam whiekakım, inı siir inigin siir hainankiyım. Mi Gameliel siya omaka yai nidwokai wakaeiya, saiir omaka yainau hir yınsiin okwokai boınki, kima wari aposel kamım simiirin idwowııya dinkikwona apniyam.

³⁵ Mi ti inkamın siya kaunsel kamım siyiu komii nınoknınkiniyim simiir boınki, kima ti nu Isrelan kamım, kima sibgu mıntırao, diminın kima tıram naıngwowın ti kam imiir.

³⁶ Mi biya inkam nwırin Tiudas nıkiuwıyın, siya hınına boınkin, karaırgın biyan inkam komiiyin. Mi iikamım kamairım kam nwır 400 sima inı siir isid ywowım. Mi mhoııya siirin kam nhırkim sima yısomaoki mi siir isidin ina yıdam nınoopkiyim mi siir miıyım ina yikigiyim.

³⁷ Mi mhoııya Judasın om Galiliyanın siya ina yıtın. Mi taka ii hınına iikamım simiir inigin saiir wınamkım gavman siya. Mi tiki inkamın Judasın siya iikam kasa biri nıkiunakın, siir siyiu iir napam. Mi siirin irıipi hiriınan, inı kam nhırım sima yısomaokiyın. Mi siir isidin ina yıdam nınoopkiyin.

³⁸ Mi wım kima wara kam nhırım simiirin kipi nisomsom aoki. Kima simiirin hinda kignınkinki. Mi taka miıya inkamın inig ara hainanikıswo mi wa pi yikigiyin.

³⁹ Mi ta miıya Adi Komii siirgi niıwi mi inkamki ta miıya saiir nıkiduım wi dig nwo rani. Nııngaka. Kima wi inkam tio rani, kima wi Adi Komii siirar

tiowi. Gameliel siya hiniina boinkin kaunsil imiirin mi yim sima ini Gameliel siir yaiya mi wakaeyoknaim.

⁴⁰ Mi kaunsil sima yikiunaki, aposel kam imiirin. Mi sima simiirin ha tiokiyim mi sima ina yuguskuyim. Mi sima ina boinkiyim, kima ha dam! Mi kima Jisis siir inigin pi kipi swoki apboinmamauwam.

⁴¹ Mi aposel kamim sima kaunsil simiir haiburgigim mi sima ina yamim. Mi sima ini hindara boin maingimairga namim. Mi sima boin, ini wadieyar mi owin krima Jisis siir inigin hik siira mi haiyim.

⁴² Mi inokinokin sima yai pi Adi Komii siir omaka mi iikamim simiir omaka ikim, pi simiir hir boinmamauwul. Jisis siyairgin, Mesaia ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin siya. Iriig.

6

Mi sima kamim iriyyar nwisa yimbin aposel kamim simiir whin miriyyim

¹ Mi taka iya Jisis siir isidin ini komiyyar yoraraowamin. Mi Judan iikam nhirim nu Grik hir nwowim, io sima ywo Judan iikam nhirim nu Isrel hir nwowim simiirin. Mi sima io dimusi biri nwokim, Isrelan isidin sima wig igabae nngam Grik hiranim, simiirin sibgu biri kigriraokim.

² Mi ti aposel kam iuur nwiso sima, kamim kigna direraerariyim simiirim asi nikiunakim. Mi sima boin, nim wi Adi Komii siir yaiya saiiir pi haiburgikisi, nae hidamin. Yio ti siyu hiniinin yio miyik rani.

³ Ti nomiiyauim kima kamim iriyyar nwisa tiki hansran hainaki krimiir isidin siir kam nhirim simiir ta miya, wig igabaemi hidauwiya nae saiiir kigriraowim. Mi ti kam iriyyar nwiso Adi Komii siir naeyuin simiir ti inkiniukikai. Mi sima inokinokin inkam dwo.

⁴ Mi nim krima inokinokin nhwo ara kwisnanaei, iikamim simiir boinmamauwim, Adi Komii siir yai aiir. Ya ta hiriinan miya, ya krimiir miiga.

⁵ Mi iikamim naingwo tibmiyyim, iya sima ta yai aiir wakaeyim mi sima boin, ta yaiya, yai wadieka. Krima ini maingimairga wara nwowim. Mi sima Stiven siir yimbin, inkamin Adi Komii siir naeyugin ninkinuwim. Mi kam nhirim sima nimbimim simiir inigim hiniin hiniingim, Filip, Prokoras, Naikena mi Taimon, Pamenas mi Nikolas. Nikolas siya om Antiok hirankin. Biya siya Juda simiir isid biri nwokin mi tariinanin siya simiir isid bidi ywowin.

⁶ Mi kam iriyyar nwiso ha nimbingiyim mi simiirin ina yikiunaniyim aposel kamim simiiram. Mi ina simiirin ha nonkwokiyim simiir mi sima Adi Komii siiram in a sriigiyim.

⁷ Mi Adi Komii siir yaiya maeyau kwiruwa biri nwoka. Nngaka. Hinda tinda bidi yiniyokiya. Mi Jisis siir isidin om komii Jerusalem hiranin, ini hoimgakar yamwoiim. Mi prismi isid komiyyin, simiir mhi kwoinim ina yinkpit haigiyim. Iriig.

Juda inkamim sima nokwoyokaigim Stiven siirin.

⁸ Stiven siya inkam imiirsi naingwoyimi yok prasae biri kinkin. Mi siya iriipi hiriinan kiriekak. Mi siya dimin kirie komii komii whiekakar mi triikin, iikam imiirin.

⁹ Mi Stiven siya Adi Komii siir yai aiir boinmamauwim mi iikam nhirim saikar yinkinwamwarki boin. Mi iikam nhirim saika boinim, Juda inkamim. Mi nhirim nu hamii whirin Sairini hiranki nitkim mi nhirim nu Aleksandriankin nitkim. Mi nhirim nu Silisiankin nitkim mi nhirim nu Esiankin nitkim mi tiki iikam isid komiyyin sima Stiven saikar ninkinwaomwarki boinamar tirkim.

¹⁰ Stiven siir yaiya ini saeya yokwonaowida. Mi simiir yaiya ini yikigiya. Stiven siirin kwoin miyikin Adi Komii siya hauugin mi siir yaiya asi nokwonaowidga.

¹¹ Mi sima kam nhirim simiir ini ikunaki mi ina boinim, pi kima tini iksisaeyiu. Mi ti kamim niksisaeyim sima boin, Stiven siya Moses siir nigbumbugin mi siya Adi Komii siirin wara mi inkin igbumbu. Tiki kamim niksisaeyim sima Stiven siirin hinina boinkim.

¹² Mi kamim priyiksasaeyim sima kam adi yaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim, simaka ini boiniu. Mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim simiirin wara mini boiniu mi sima yai biye Stiven saika ini boiniu. Mi sima Stiven siirin omaka inkam komiigin nidwokai wakaeiya yai, sair hiriir kiytimnir hainam.

¹³ Mi tiki kamim niksisaeyim mi sima niksisaeyim yaiyim simiir boinkikim mi tiki kamim sima ina boinim, inokinokin Stiven siya Adi Komii siir omaka sair nigbumbuwikin. Mi Adi Komii siir siyiu komiirin siir wara mi ikbumbu.

¹⁴ Krima bidi wakaeiyim siya hinina boinkin, taka omaka Adi Komii siira, wi jisisin om Nasaretanin siya turbumbugi. Mi siya siyiuim Moses siya hauuwim krimiir, wi siya kisina haigini. Ti kamim niksisaeyim sima hinina boinkim.

¹⁵ Mi ikkam whiekakim ta omaka yai nidwokai wakaeiya sair nwowim sima Stiven siir whwonkam iir kigiyim ini Adi Komii siir paekwosimin siir whwonkamnan ywokiya. Iriig.

7

Stiven siir yaiga

¹ Mi biyan inkamin pris siya sriigi Stiven siirin, ta yaiya kaimwowaiga, aniya? Ta sima boina.

² Mi Stiven siya boin, hae! Kima ti nomiyauim mi ti inkam komii komiirim kima ini wakaeiyim, biya krimiir brougaeyin Ebrahim siya nu Harana hiriir biri niki amkin. Siya nu Mesopotemia hirar niki owin mi Adi Komiiyin ninomor kouanin ina yimbiyamnin siir hiriirin.

³ Mi Adi Komii siya boinki Ebrahim siirin, kira kiriir omin siir ti haiburgig mi kiriir piagan aka mi kira, kima iki nu kibi whirin si tini owiu. Tiki nuin wi kara nisumauu haiginiuwi kiriirin. Adi Komii siya hinina boinkin siirin.

⁴ Mi Ebrahim siya Kaldian ikkamim simiir nuin siir haiburgigin mi siya ini nu Harana hiriir yamin ini hir yamwouin. Mi iya siya nu Haran hir nwowin mi siir adwai biyeyin ina yaonamin. Mi Adi Komii krimiir Wanin siya yikropki Ebrahim siirin ti nu kima nwo iirin.

⁵ Mi Adi Komii siya tiki nuin Ebrahim siir biri niku uguskikin. Niingaka. Siya hindira nikumauu aekin siir nu tipmwo rani, siya haimisima biri nikumauugin. Tiki nuin ini ningar mi owin. Adi Komii siya yimbingi siirin, mhoiya kara tiki nuin wi kiriir nikumauu uguskii. Kiriir yinisisimim simiir wara ninkin ikumauugi tiki nuin. Ta iya Adi Komii siya nimbingiya, Ebrahim siya yinisisimim karamaeya nwokin.

⁶ Adi Komii siya hinina boinkin, kiriir yinisisimim wi iki om whirni nuin kimiir kingiin nwo karam nwowin wi siir nwoami. Ebrahim kiriir yinisisimim wi kam nhirim simiir mi mirii. Sima wi mi ningar mirii, wi umirakak nwo rani, simiirin. Mi kamim simiir kigriraowi sima simiirin wi siyiu miyikanan tir tani. Sima miriyyokiyiyim biwiyim kamairim kamwir (400).

⁷ Mi mhoiya ti kamim mi simiir kigrirao miriirim simiirin wi hik hauugi. Iya kara hik simiir hauuwi mi kiriir yinisisimim wi ti om iir haiburgigi. Mi

sima wɛ kariir mɛi aiiir namɛriini mɛi wɛ kariir inig iilir hainani nu Isrel hirin. Adi Komii siya hiniina boinkin.

⁸ Mɛi Adi Komii siya Ebrahim siir nɛisiimauuin, siyiuiin mɛiois kitiiyin, yio Adi Komii siya nɛmbingi ieya. Mɛi iiya kima ti siyiuiin mɛiois kitiiyin siir kigiyim mɛi kima pa ninokninkinki, kimaigim Adi Komii siir kamim. Mɛi iiya Aisak siir naokaina Ebrahim siir yinisimim mɛi ii iriiyar kwoimim namkiyim mɛi siya siir mɛioisa ina kitiiyopnir haiya. Mɛi mhoyiya Aisak siya Jekop siir ad ywo. Mɛi Jekop siya ini kam iuur nwiso ini simiir ad ywowin. Mɛi yim sima ini ti hiriinan siyiui kaimwovin mɛiois kitiiyin ini siirar swoki tirim.

⁹ Mɛi ti Josep siir nomiiyau iuur nwirim sima io siir ywo. Mɛi siirin sima iyopmauugi kam nhirkim sainam. Mɛi sima siirin wara yinkin ikiunam nu Isiba hiririr. Mɛi iiya siya nu Isib hir nwowa mɛi Adi Komii krimiir Wanin siya ini saikar ywowin.

¹⁰ Mɛi hikpai hikpaiyim Josep siir nɛmbiyamim mɛi siirin Adi Komii siyar whinwokin. Mɛi ti hikpai hikpaiyim siir biri niyopakaiyugim. Nɛngaka. Mɛi Adi Komii siya hauu haiginu, kwoin miyikin Pero siir, nu Isib simiir inkam komiiyin simiir nu kigriraowiyin siirin. Mɛi siya Josep siirin ini wadieyar kigriraowin. Siya bidi yinokninkin Josep siya ninokninkin wadiekan. Mɛi Pero siya siir asi nokmwɛn okwokin, biyan inkam komii nu Isib simiir nuin siir inkam komii nwowim. Mɛi inkamim mɛi digworaekwowim siir omaka nwo ikim, siya simiir biyan inkam komii wara ywowin.

¹¹ Mɛi nu Isiban iikamim mɛi nu Kenanan iikam iikim, sima ini nae kara-maeyar ywokiyim. Mɛi sima mhuu komii ina yaowa mɛi krimiir brougae wanwiyayeyim naeism bi swoki inkiuguna haimiminkim. Nɛngaki, nɛngaka.

¹² Mɛi Jekopin Josepni adin siyar wakaeki naeyim ini nu Isib hir nwowim. Mɛi siya siir yinisim yinkamiyim krimiir wanwiyayeyim simiir yikropki nae imiir nini hainakiyam.

¹³ Mɛi mhoyiya kwisaka sima ina swoki amim. Mɛi Josep siya ha namim mɛi siya ina ini boiniuwɛn siir yaowae imiir, kima bidi yinokninkinim kariirin? Kimiir nomousim, karaigin. Mɛi Pero siya ini wara kigninokninkiniyin Josep siir yaowae imiirin.

¹⁴ Mɛi Josep siya boinki simiir, wara krimiir ad wai biyeyin Jekop siirin wara wikiunani nu Isiba tirir wit. Mɛi siir piugana sima wara wɛnkin it. Mɛi ti iikamim sima iriparin kamnwɛim iuur iriiyara yimbiam.

¹⁵ Mɛi Jekop siya nu Isiba hirir asi namkin. Siya wɛi waibiyie hirar nwowim. Mɛi wɛi hirar nwoki aowim. Mɛi krimiir brougae wanwiyayeyim mɛi Jekop siir yinisim ikim sima ini hirirar mɛi aowim.

¹⁶ Mɛi simiir piuis nɛnga ini simiir yinisimim sima swoki hainamim Ebrahim siya sainin nuin siirim siir haingikaiyam. Tiki nu Sekemin, Ebrahimkin saingin. Hemoni yinisimim simiir nugin.

¹⁷ Biyarin Adi Komii siya Ebrahim siir boinkin, iiya ti biewi kamaer kamnwirim (400) dig nwokiyim mɛi siir piugana nu Isib hir haiburgik mɛi sima ina yamim. Mɛi tiki simiir iikamim ini hoimgakar ywokiyim.

¹⁸ Mɛi inkam komiiyin nu Isib hir kigriraowin, siya bidi yaowin. Mɛi inkam komii nwirin ina swoki okiyin. Mɛi siya Josep siir mɛi kibi aiiir bi ninokninkin, siya whaowaya nwokin.

¹⁹ Mɛi siya simiirin mɛi prasaɛ bi hauugin. Nɛngaka. Mɛi siya simiirin ina yipimpar miimiyim. Mɛi mɛi komii komiiyim ina mɛi hauuin mɛi simiir yinisimim hindara asi priiytikikininisugim. Mɛi sima, simiir nimiiyaeni siyiuiam whaowae mɛi sima asi naokaonamkin.

²⁰ Mɛi taka iiya Moses siir apua siir naokainakiya mɛi saeya siir adni omaka hir haigiprakaiyim bwanim whwoim. Mɛi saeya siirin mwii ina yapimuaeya. Ti yinisimim yinisim kibikin.

21 Mi Moses siir ad yopiiyo sowawaiyin siirin hipiuin siir kikaiyugo. Mi sowawaiyin ina hainamin siirin mi sowa kimidiniya aumiinawu hir ini kikaiyugig. Mi iya siya aumii aowa hir nwokaiya mi Pero siir yinisim kopaka saeya siir kigin mi ini saeya hai namin siirin. Mi siirin ini saeya yimiiyaeyin. Mi siya ini sair yinisimnana ywowin, ti yinisim.

22 Iya siya Pero siir omaka hir nwowin mi siya ina mwriraraokiyin. Mi nu Isib hiran inkamim sima yowomwarkai haiginu nu Isib hiran diminpai diminpaiyim siirin. Mi Moses siir kwoinin iki nu Isib simiir digworaekwo whiekakim simiir asi ninomokninkin digim. Siya inkam biye rani, inkam wadie ieyairgin. Mi yayin siya boiniyim, siya biri kiyakriku boinikin. Niingaka.

23 Mi iya Moses siir biwiyim kam nwisana namwoiim mi siir kwoinin ina yaingwokiyan an wi iki kariir isidin Isrel hiran iikamim wi simiir nini kignaki.

24 Mi Moses siya ha napnamin mi siyar yapkigam nu Isiban inkam nwirin, Moses siir oman inkam nwirin siir nonkwobumbuninkini. Mi Moses siya siir oman inkamin siir whinintion mi ti inkamin ini siya tioakiyan.

25 Mi Moses siya hinina naingwokin kariir oman iikamim sima ina ninokninkinim Adi Komii siya ta miya kariir nimbingiya. Siya minam nimbingikin. Isrelan iikamim simiir whinidamkiyan nu Isib tir nwowisi. Mi Isrelan iikamim sima hinin biri naingwokim. Niingaka.

26 Mi igwir nugakin, Moses siya ina yapamyakwokin. Mi siya kigam, inkam nwisana Isrel hirankinano sowa yayi nini. Mi siya ti inkam nwisana sowa yayi aair yibirmiigi. Mi siya sowa boin, kowa om whiruwaniarargo mi kowa kowa yayi dimusi nini?

27 Mi ti inkam nwirin yayi bi niniyim, siya yiriyu boinki, Moses siir yayi sair mi siirin ina iyop isiskiyan. Mi siya boin, nhinga boinkin, kira krimiir yaowae komii nwowin mi krimiir mi hid miriyam?

28 Mi tari kira kariirin ii kira niki isomaokiyin nu Isib hiran inkamin siir hiriinanam swoki boini? Mi kariirin pi hiriinan swoki isomaokiyim, aniya?

29 Mi iya Moses siya tiki inkamin siir yayi sair wakaekiyin mi siya ina yidamkiyan, ini Midian simiir nuin ini siir yamwoiun siya. Mi mhoiia siya wig nokwonan mi siya yinisim yinkamiyino nwisana iyoinkin.

30 Mi biwi kam nwisana dig nwokiyim iya siya ti nu siyan apa nanga siir nwowa. Mi igwira Adi Komii siir paekwosimin ha nitin siirim mi siya paeya paekikopin sim nimbiyama sair yainawu hir yimbiam, mhuu Sainai kingiin hir. Ta maeyau nu siiyin apa nanga sair hir.

31 Mi Moses siya kigiyin mi siya ini hindara yanaakiyan. Mi siya ha napriaoamin kingiin kigam mi ini siya wakaeki, Biyan Inkam Komii siir yayi boinkiya,

32 kimiir brougae wanwiyaeyim simiir Adi Komiiyin kara Ebrahim, Aisak mi Jokop kimiir wanwiyaeyim simiir Adi Komii warairgin. Mi Moses siir puu ini nopnoper kinkiya. Mi siya ti paekikopin simiir kaowin mi siya ina yididin.

33 Mi Biyan Inkam Komii siya siir boinki, wari kariir iiga souwa diski. Wari nuin kira nokwowin nu kibiki kibi ieyairgin, bimbuiwu rani.

34 Kara bidi kigin, ti dimin biyeyim sima tir haiginuwim kariir iikamim nu Isib hir nwowim simiirin. Kara bidi kigin, simiir noua. Kara hiriinanam nitin, simiir whindiriraeraram mi simiir hika sair ninakiyim. Mi kariirin wi kara nikropki nu Isiba hiriir namim. Mi simiirin wi kira nini kigriraowuwim.

35 Biya Moses siir oman iikamim sima siir boinki, nhinga boinkin kariirin, krimiir yaowae komii nwowin mi krimiir mi hidin? Adi Komii siya nikropkikin ti inkamin Isrel simiir yaowae komii nwowim. Mi sima wi nu Isib hir nwoki haiburgigim mi sima wa nwoki amim. Adi Komii siir paekwosimin ti paekikopin paeki niugiyim Moses siirim nitin siir nauni

kirie haiginiuniyim. Mi Adi Komii siya boinkiya yaiya, siya simiirim namim, simiir whandiriraerar haiginiuwam mi siya hiriinanam nitkin.

³⁶ Mi Moses siya nu Midian hir haiburgigin mi siya simiirin nu Isib hirankar ini ikuananaki mi sima ina yamigusamim. Mi siya nu Isib simiir nuin dimin kirie komii komii whiekakim haini tirbumbugik mi simiir nuin ini biyieya ywokiyyin. Mi mai kwira siya miriyya op paridnana sae, siya kimpriinadama mi biewi kam nwiso siya nwowim ti nu siyyin apan siir mi mai komii komii nhirim ini hirar yimbiamim.

³⁷ Biyyarin ti inkamin Moses nikiuwiyyin siya Isrel hiran iikamim simiir boinkin, krimiir inkam nwirin wi Adi Komii siya nokmwim okwowi profet inkam nwowam. Mi siya wi kaoprigi okwowan inkam nwowi, kariir hiriinan.

³⁸ Mi Moses siya Isrel simiir isidin simakar nwowin, krimiir brougae wanwiyaeyim nu siyyin apa niingan siir mi Adi Komii siir paekwosimin siya Moses siirimim mhiu Sainai hiriir yam, siir yaiya inokinok nwoyokiyokiiya sairin hir ini boinmimauugig iikam whiekakim krimiir boinmimauuam. Mi ta yaiya Moses siya nini hauuniya krimiir, saeya kiriekaka, kwoin miyyikin omwai waiyayokiyokiiyyin inokinok krimiir hauu haiginiuwam.

³⁹ Mi krimiir wanwiyaeyim sima Moses siir yaiya sair biri wakaekim. Mi sima Moses siir yaiya ini digiumii haigingikim. Simiir kwoinim ini nu Isib siirimar swoki aingwo hisraenamim omin biyya sima nwo iiram.

⁴⁰ Mi Isrelan iikamim sima Eron siir boinki, kira tidiiyu min ti ikrimtio iupimpit krima kuuwam mi sima wi krimiir adi komiinan nwoki owim. Mi krima wi simiir yai imiir niki wakaeyoknam. Mi tiki inkamin Moses nikiuwiyyin krimiir niki ikuananiyyin nu Isib hirankin siya mhiua hiriir namim mi siya biri swoki itkin. Nnngaka. Krima biri ninokninkinkim diminin siir tirin.

⁴¹ Mi taka iyya bulmakau yin irin aeyini sima nonkwokwokikin. Mi sima wraisu ira yisom siir niimiiyaeyam. Mi sima minsi hauugikim, wi simiir pi nonkwowisi. Mi iyya sima ti dimin iir kigim mi ini ogmwomir karamaeyar ywokiyyim. Mi sima yaewou nae komiyya ina ikwo aekiyim.

⁴² Mi Adi Komii siya digiumii simiirin whisarii biri haimriiyugin. Mi siya simiirin ini hindara kignnkin diriraerarkiyin. Mi bie bwan nauunim ini simiir adi komiinan ywowim. Bilki biyyin profet kamim simiir yaiya hinina win boinkikim,

kima ti Isrelan iikamim iyya kima nu siyyin apa hir nwowa ti biewi kamnwiso mi ti wraisuin nhinir nisom hauugikin? Mi kima kariirim bidi yaingwowim, aniya?

⁴³ Nnngaka. Kima ti wraisuin Adi Komii niksisea Molok siir nisom hauugikin. Mi ta kimiir wraisu is omaka kima haiyapyokiyokaiya ti nu siyyin apa siir, ti biewi kamnwiso kima minam hainankim Molok kimiir adi komii niksisaeyin siir inig iir hainanam. Mi kima ti nauunin Refan nikiuwiyyin siya kimiir adi komii niksisaenan nwokin mi kima ini siir inig iirar mi hainanim. Mi ti tidiiyuin kimar nikrimtio diriraerarim, kima simiir inig imiir hainankim. Mi kima hiriinan tiri mi kimiirin wi kara nhinikriropki, nu Babilon hiriir. Mi kima wi simiir aowa mirii kaeyami.

⁴⁴ Adi Komii siir yaimwowim sair yimbiam. Mi Adi Komii siya minam niisiimauugin, sima wa nwoki aingwowim, Adi Komii siya ini krimaka nwowin. Mi Adi Komii siya yisiimauu Moses siirin, ta omaka wraisu isa sairin. Biyya iyya krimiir brougae wanwiyaeyim nu siyyin apa siir nwowim, sima omaka wraisu isa sair yapninopkainam Adi Komii siir inig iir hainanam. Moses siya ini hiriinana swoki miriyyin.

⁴⁵ Siya krımıir brougaeƳim sima nu siiyin apa siir hiriir namim mi ta omaka wraisu isa saiiir in warar yinkin hainam. Mi sima ini simiir inkam komiyyin Josua, saikar yitim. Mi iikamim ti nu iir nwowim, simiir in Adi Komii siya nkrıropr nhingiyim mi sima ina yidamkiyim. Mi ti nuin krımıir brougaeƳim simiir inıgar nwoyokiyokıyyin mi ini Devid siyar yimbiniyin.

⁴⁶ Mi Adi Komii siya ini Devid siir mar yaingwokwonanaeyin. Mi Devid siya Adi Komii siir srıgi mi kara omaka ira ti mirii, kirıir inıg iir hainanam, kira ti Jekopni Adi Komiiyin mi kira wi sair nwoke owim, aniya? Siya ina boinkiyin. Niingaka.

⁴⁷ Mi Devidni yinisimin Solomonin Adi Komii siir omaka siya bidi mırıigika.

⁴⁸ Mi Adi Komii krımıir Wanin siya ninomor kou hirankin, siya taka omaka inkamkin nonkwo miriıya sair biri nwowikin. Niingaka. Bidi bidinanarin profet inkamin siya ta yaiya hinina win boinkikin,

⁴⁹ Adi Komii siya boinki,
ninomora ini kariir piinan ywowa kara nidwowika. Mi tiki nuin kariir igga siir nokwowikin. Kima wi paka hinin omaka sae mirii, kariiramin. Kara wi piki omin si nidwosiisnaki.

⁵⁰ Mi kariir ina tiki digworaekwowim simiir biri nonkwo dirıraerarkim, aniya? Niingaka. Kara nonkwokwokim tiki digworaekwo whiekakim.

Adi Komii siya boinkiyim, profet kamim sima winkiyim.

⁵¹ Stiven siir yaiya tasa niki ama. Kima tiki kamim nantamyıryıryim kimiir wiina panina wakaei. Mi kima inokıinokın Adi Komii siir naeyiın siir yai panınsi wakaei. Mi kima ini kimiir brougae wanwiyaeyim simiir siyu biye biya sima tirkaıyuwim mi kima ini simiir hirıinanar swoki tirim.

⁵² Kimiir brougae wanwiyaeyim hik prasae biri hauugim profet kamim simiir in. Mi simiir nwrın nınga biri nwoikin, hik hai karamae. Mi profet kamim sima boina hinin, ti inkam wadieki wadieyin wi sipi niti. Mi kima ti profet kamim simiir in ina yısomsom aokiyim. Mi mhoııya siya ha nıtin mi siir in warar yinkin isomaokiyin.

⁵³ Mi Stiven siir yaiya tasa niki amyokiyokııya. Adi Komii siir siyu komiyyin siir paekwosımın siir boınmauugiyin mi siir paekwosımın kimidina Moses siir kwaboınmau mi Mosesın kimiir swoki kwaboınmau mi kima ti siyu iir bi sibgu apkin. Niingaka. Iriig.

Sima Stiven siir kaiyimik aoki siyani

⁵⁴ Mi sima bidi wakaeyim yai whiekakim Stiven siya boın hiuriyugiyim mi simiir kwoınim ini haugıhauga whwıyiekııyım mi bıgım ini kıkıyıkıkıyıkıkar kinkiyim.

⁵⁵ Mi Adi Komii siir naeyiın ini Stiven siirarar yanınkinıuniyin. Mi siir nhwoın ninomor koua hirıir ninansiina kaokiyin mi ini siyar kigiyin dimın komiyyin paenan niudkwakwakiyin, yio Adi Komii siyairgin. Mi siyar mi kigi Jısis siya Adi Komii siir ina inıga sair kingiına naka kinamasu okwowi.

⁵⁶ Mi Stiven siya boinki simiir, wakae! Kara bidi kigiyin ninomora piigııya. Mi kara inkamın nwrıa kig ninomor kou hirın, siya ini Adi Komii siir ina inıga sair kingiına yaka kinamasu okwowın.

⁵⁷ Mi sima biri wakaeyokim mi sima yai ina nhnki boınainamim. Mi sima whiekakarın, ini siiramar yınoopnamim.

⁵⁸ Mi sima siirın ti om komiyyin siir idwowııya hirıir kiyıtınmırnaniyam. Mi sima siıya komii komiyyim ha haiyim, ina kaiyimikim siir. Mi kamim biya yai siir niki boın hiuriyım, simiir yııs nhirim ina yisitkıkinkiyim. Mi inkam nwrın Sol nıkuıwıyın siir igmııga hir haıngıgım mi sima siıya ina kaiyimikim siirın.

59 Mi iya sama siyani Stiven siir kaiyimikim mi siya ina kauwankii boinkiyin, Biyan Inkam Komiiyin siiram. Mi siya ina boinkiyin, Biyan Inkam Komii, Jisis, kira kariir paekwosimin siir haigi.

60 Mi Stiven siya ogmwo ha hugiya mi siya ina kauwok boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kira wi yamdi simiir kipi swoki onkwobu, ta sama kariir tirkiya sairsi. Niingaka. Mi kira simiir dimin biyeyim simiir dinak itkiigi. Mi siya ti yayim simiir boin digiyin mi siya ina kwaonamin. Iriig.

8

1 Sol siir kwoinin ini maingimairga ywokiyin, sama Stiven siir nisomaokiyin.

Sol siya kamim Adi Komii siir yaiya sair boinmimauuwiyim simiirin siya nisomsom aokaokim.

Mi taka iya iikam whiekakim sama Adi Komii siir isidin om komii Jerusalem hir nwowin, siir diriraerar bumbuninkin haiginugim. Mi sama om komii Jerusalem hir asi haiburgigim. Mi sama ina yinoopkiyim ti omim ti nu whiso sowiir nwowo, simiir. Nu Judia mi nu Sameria. Mi ini hiriir yamim. Mi aposel kamim sama om komii Jerusalem hirin wara biri haiburgigim, simaka. Niingaka.

2 Mi kam nhirim Adi Komii siiram naingwo tibmii kaniyim, sama youu haingikaiwak, Stiven siirin. Sima nou prasae biri nougim.

3 Mi ti inkamin, Sol nikiuwiyin, siya siyu whiruwa biri tirkin Jisis siir isid iirin. Mi omaka omakaim siya tionhintaraoami. Mi simiirin pi hirankar kiyit kiigiki. Mipi omaka sama hugripkikikaiya pi sair kiyitnoudnankaigi simiirin. Iriig.

Sima yai win kibieya sairin nu Sameria hir boinmimauugim.

4 Mi iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim, sama ini omom omomim simiir yinoopamim. Mi sama ini Jisis siir yai kibieya ini tiki omom simiir yap boinmimauuamim.

5 Mi Filip siya nu komii whirin Sameria siir hiriir yapiinam. Mi siya inkamin Adi Komii siya nimbinin Kraist, siya siir yai imiir boinmimauuamkin.

6 Mi iikam whiekakim sama ini ta Filip siir yaiya, sairamar maugiyim. Mi sama kigi, dimin kirie komii komiiyim siya diriraerarim.

7 Mi iikam whiekakim ti om iir nwowim uridyu bibiyie sairara, bidi yinkinukikaiyim. Mi tiki uridyu bibiyeyim, Filip siya ninimniskiigiyim sama ina nhinki kaunamim. Mi iikam whiekakim iiga in ninsimsirunakiyamim, simiirin Filip siyar yinimniskii digi.

8 Tiki iikamim nu Sameria hiranim, sama ini maingimairga ywokaeyamim.

9 Mi ti nu komii Sameria hirin, inkam nwirin hir nwowin, siir inigin Saimonkin siya nop nao kiriekin. Mi iikam whiekakim siir kigiyim ti diminin siya tirin mi sama ini hindara yanaakiyim. Mi siya simiir boin, adi yaowaeyin karaigin.

10 Mi iikam whiekakim ti omin siir hiranim mi iikam nhirim inigakim mi nhirim inig karamae ikim mi sama ini Saimon siir yaiya sairar wakaeyim. Mi sama boin, wara inkamin kiriekakin Adi Komii siya hauugin siirin kirie.

11 Saimon siya diriraerarim sama bidi bidinana kignanaekim, ta nopa siya nanaowiya. Mi sama tiki iikamim Saimon siir yaiya sair asi wakaeyoknakim.

12 Mi Filip siya ta yai win kibieya ini sair boinmimauuwim iikamim ti omin siir hiranim simiir. Siya minam boinmimauugim, iya Biyan Inkam Komiiyin siya iikamim simiir kigiraowi mi Jisis Kraist siir inigin siir wara

yinkin boinmauu simiirin. Mi sima ini ta yaiya siya boina, ini sairim yaingwo tibmikiyim mi siya ilkam imiirin op ina baptais haiginiuswowim.

13 Mi ti inkamin Saimon nikiuwiyin siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ina yaingwo timiigiyin. Mi Saimon siya ini saikar ywowin. Mi ti dimin kirie komii komiiyim siya simiir kigin Filip siya diriraerarin. Mi siya ini kakakar ywokiin.

14 Mi aposel kamim om komii Jerusalem hir nwowim, sima wakaewin, nu komii Sameria hiran iikamim sima bidi wakaeyoknaim Adi Komii siir yai aiirim. Mi sima ina yikropkiyim Pita Jon sowiirin, sowa kignakiyam.

15 Mi sowa om komii Jerusalem hir haiburgiko mi sowa ha nardinamo mi nu komii Sameria hiriir yapnimbiiyam. Mi sowa nhwo iikamim naingwo tibmiiyim simiiram ha nini kwisiuwo mi Adi Komii siir naeyiun simiira yaninkiniuwun.

16 Sowa bidi yinokninkino, biya sima whisariya baptaiskim Jisis Biyan Inkam Komiiyin siir inigi iirin. Sima Adi Komii siir naeyiun siir biri niki haigin ningar niki okim.

17 Mi Pita, Jon sowiir inao simiir mwo imiir ha nonkwowim mi sowa ina boinkiyi, Adi Komii, kiriir naeyiun simiir waninkiniuni.

18 Mi Saimon siya kigi, aposel inkam nwisoo sowa iikamim simiir mwowim simiir nonkwokiyim. Mi ini siyar kigi, naeyiun simiir naninkiniuwun. Mi siya umir asi nini hainakikin sowiir sainam. Mi siya ina boinkiyin,

19 mi kowa wari kirieya kariir warar mi hauugi. Mi kariir ina inkam nwirni mwo mi onkwowi mi Adi Komii siir naeyiun wi nwirni mi aninkiniuwim.

20 Mi Pita siya boin Saimon siir, diminin Adi Komii siya priihauugiyin kira ha naingwowi pi umir aka sainim, aniya? Niingaka. Wari kiriir umirim wi kinakar ninkin kiguguki.

21 Kira taka kirie aiir haiyim, wi dig nwo rani. Minsika, kiriir kwoinin Adi Komii siir naeyiun saika miyik nwo rani. Niingaki, niingaka. In biyieki biyie ywokiin.

22 Kiriir kwoinin ti kisina haigi, kira Adi Komii siiram ti sriinanae kiriir dimin biyeyim igbid kamiyau simiir haiyoprimdimiigiyim kiriir mhi kwoinnau nwokaiyim mi kira wi wadiyar nwoki owim. Mi Adi Komii siya wi saii saira naingwokwonanae rani.

23 Pita siir yaiya tasa niki amyokiyokiya. Kara bidi kigin kiriir mhi kwoinin whwokwoka bi nwowikim. Mi kira siyu miyikin siiram panansi yaingwosi.

24 Saimon siya ina boinkiyin, kowa Adi Komii siirim ti sriinanae kariir dimin biyeyim simiir niinak itkiigiyim ti dimin biyeyim kariir kwoinnau tir nwokaiyim. Mi kariirin wi sima nonkwoninwomwirninkinisi.

25 Iya Pita, Jon sowa swoki haiyuk apnama om komii Jerusalem hiriir mi sowa Adi Komii siir yai win kibiyim ini ti iikamim ti omi sisimim nu Sameria hir nwowim, ini simiir swoki apboinmamauamo. Iriig.

Filip siya Adi Komii siir yaiya nu Itiopia hiran inkamin siir boinmamaugin

26 Adi Komii siir paekwosim nwirin Filip siir boinki, kira om komii Jerusalem siir ti haiburgik mapi ti siyu komiiyin Gasa namiyin pi siir hiriir dapniyam. Mi kira pi ti siyu siyin nu apa niingan siir dam.

27 Mi Filip siya ha napiinamin ti siyu iir mi siya nu Itiopian inkamin om komii Jerusalem hir nini hainangikyakwokin Adi Komii siir inig iir mi siya siirin siyu hir yapiduna, ti nu Itiopian inkamin. Mi siya ti inkamin simiir wig komiia nu Itiopia hir kigriraowiya, saii umir digworaekwowim simiir biyan inkamkin, ti inkamin. Mi ta wiga saii inigin Kandesika.

²⁸ Mi tiki inkamın ina swoki amım, siir oma hiriir. Mi siya karisa saair ii idwokainam. Mi hos iso sowar kiwowotnam, ta karisa. Mi siya yokwo kwira biya profet Aisaia siya wingiga, saair nidwokai mwainamkin.

²⁹ Mi Adi Komii siir naeyiun siya boınkı Filip siir, kira pi ta karisa pi saair pıda dapam.

³⁰ Filip siya ha niwıtnamın kingiin hiriir mi siya yap wakaeyam, tiki inkamın ta yokwowa biya profet Aisaia si wıngiga siya saair nidwokai mwainami. Filip siya siir boınkı, kiriir kwoının ta yokwowa kira mwaina saair bıdi yınoknınkınyın, aniya?

³¹ Mi tiki inkamın siya ina wakae boınkıyın, Filip siir yaiya saairın. Inkam nwrkın kariir boınmımauu karamae nrowi, kanakana wı panına ninoknınkini. Nıngaka. Tiki inkamın siya boınkı, kira wiınaini, Adi Komii siir yaiyim kariir wini boınmımauuni.

³² Ta yaiya siya mwainama saeya hınınga. İni sibsib yınısınnan ywowın, sima siirın ha haimım mi ina yısom aowın. Mi siya yaimın dimın biri nomboboınamkin, siya ini sibsibnan ywowın. Sima, simiir kan imiir kınkrımkrıp haiiyım mi sima biri kauwigım. Nıngaka.

³³ Mi sima siir yıgbumbu haiginıu. Mi sima siirın yai miıyıknan biri boınkım. Mi siirın simar swoki isom aoki. Siir siya ti nu iir nrowa ini dig ywokiya. Mi siir ıgsopa bi nokwokairiınanaowıdgın. Mi siir niwııyın wı nınga boınmımauuwı siir iıkam imiirın. Nıngaka.

³⁴ Tiki inkamın nu İtiopianın, siya yokwowa ha mwain digiyın mi siya Filip siir boınkı, kara kiriir sıii, tiki inkamın profet, siya ta yokwowa nhıııram wınkıka? Mi siya, siyamar winaka, iyie? Mi tari inkam nwrım nasi wınkıka?

³⁵ Mi Filip siya siir yai imiir wakae digiyın mi siya ina kwaboınmamauuın ti yaiyim siir. Siya ina boının, siya ta yai wın kibiya yokwoni Jısis siirın wınkıka.

³⁶ Mi sowa ha namwo ti siyiı iir mi sowa whıısım kwira saair yımbıyam. Mi tiki inkamın siya Filip siir boınkı, kira Kigi! Tasi opa kwomaiya, kara op baptaisam tiri. Mi dimın whırkı, kariir siyiıun op baptaisıyın siir biri haiginıkougin?

³⁷ Mi Filip siya swoki boınkı, kiriir kwoının naıngwo tibmiıkıınkıswı mi kira wa pi tıbin. Mi tiki inkamın siya ina swoki wakae boınkıyın, kariir kwoının ina naıngwo tibmiıgiyın Jısis siirımın, Adi Komii siir yınısımın.

³⁸ Mi ti nu İtiopiya hiran inkamın siya boın, kariir karisa pi tir kugiki. Mi Filip sowa ti inkamın nu İtiopıyanın sowa ina yapnatmımainanıyamwo. Mi Filip siya siirın ina baptaisıııın.

³⁹ Mi sowa opa saair haıburgıkwı mi sowa ina yapnıdamwo. Mi biri kımımınkıkin Adi Komii siir naeyiun, ini Filip siirar yıkıunamın. Mi tiki inkam komııyın Filip siir biri swoki kıgıkin. Nıngaka. Mi siya ini maırgımaırga ywowamın.

⁴⁰ Mi Adi Komii siir naeyiun Filip siirın om Asdot hir ini diyankınsugık. Mi siya omom omomım simiıra yap boınmamauuam Adi Komii siir yai wın kibiya saairın. Mi mhoııya siya nu Sisaria hiriir yapnımbıyam. İriig.

9

Sol siir kwoının ha kisına haıgıkiyın mi siya ina yaıngwo tibmiıgiyın Kraıs siirın.

¹ Mi taka ii aiırarın Sol siir kwoının miıyık biri nwokın. Siya kamım Jısis siir kigna mıriıyım simiir nisomsom aowam tırkın. Mi siya prısmı bııki bıyan yaowae adın saıka ini boınu.

² Sol siya siir sriiyin mi siya ina boinkiyin, kariirin wi yokwo kira win hauugi mi wi kara hainami juda simiir Biyan Inkam Komiiyin om Damaskas hir nwowin siiram. Mi siya yokwowa, ha win digiya mi ina kwauugiya siir. Taka yokwowa siir kirie aeyairga. Siirin saeyer kinsis haiginiwi Jisis siir isidin saikar nap mriiyim simiirin wi saeyer kiyitninnir hainami, omaka sima hugripkikikaiya om komii Jerusalem hir nwowa sairir sair kiyitkaigaiyam.

³ Mi Sol siya ha napamin om Damaskas kingiin hir mi bi kimiminkikin parid komii whirin ninomor kou hiranki nikiinainiyin, ini Sol siirar kaigikunainiyin, hinda hinda bi namkin.

⁴ Mi siya ina yakainamin nua hiriir. Mi siya ina wakaekiyin, yai kwira siiram nikiugiya, Sol! Sol! Kira kariir diriraerarbumbuum dimusi tirkin?

⁵ Mi Sol siya boinki, ti inkam komiiyin kira yipikin? Mi siya ina boinkiyin, kara Jisiskin, inkamin kira diriraerar bumbukiyin siyairgin.

⁶ Kira dinsiin apnam mipi om komiia hiriir dam. Mi kira pi kariiramar didwo hirgiugu.

⁷ Kamim Sol saika napnamim sima ini kakakar ywokiyim. Mi sima ini yai kaonis boinam yankabguguwim. Mi sima yaiya sairar wakaekim sima inkamin siir biri kigim. Niingaka.

⁸ Sol siya ina yinsiin okwokiyin. Mi siir nhwoin ini waugiwauga yiigiyin, bi sibgu kigomokin. Niingaka. Mi sima siir ina sair yinkikwona apnam om Damaskasa hiriir.

⁹ Mi iiyim kwoim, Sol siir nhwoin nhwokwis nhwokwis nwokiyim. Siya naeism biri naekin mi opisim biri kwiaekin. Niingaka.

¹⁰ Inkam nwirin Adi Komii siir mi kigna mriiyin, om Damaskas hir nwowin, siir inigin Ananaiskin. Mi siyar whin kig mimikwin, Jisis siya siir boinki. Ananais! Mi siya ina boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kara tisi tirar nwowin. Kira dimuam nikiuwi?

¹¹ Biyan Inkam Komii siya siir boinki, kira dinsiingi! Mipi tiki siyutin nap wriyok karamae nwowiyin pi siir dapnam. Tiki siyutin, siir inigin biri nap wriyokin. Mi kira pi judas siir omaka sair dap iyam. Mi inkam nwirin om Tasas hiranin mipi siirin tini sriiyu. Siir inigin Solkin. Siya ini nhwo hirar kwisin.

¹² Mi siya nhwowa niki kwisin mi ini siyar kwiskigmimikwinin inkam nwirin, Ananaias nikiuwiyin, siya Sol siiramar swoki ti mi siir ina siir nini onkwoni mi siir nhwoin pi nwoki nanaokigimokiyim. Biyan Inkam Komii siya Ananaias siirin nhwo hiniina nikiuauugin.

¹³ Mi Ananais siya wakae boinki, Biyan Inkam Komii, kara bidi wakaeyin iikam whiekakim sima siirsiira haigiririr boininaei. Mi siya kiriir isidin om komii Jerusalem hiranin, simiirin siyu miyik miyikanan biri tirkin.

¹⁴ Prismi yaowae adim sima siirin inigak bidi yowaginiuwim yokwo hirin ti hiriinan siyu iir tirim. Siya minam nitkin iikamim kiriir yai aiiram naingwo tibmiyim simiirin uridni nombiru kiyitninnir nainamin, omaka hugripkikikaiya sair nini kiyitkaigaikim.

¹⁵ Mi Adi Komii siya boinki Ananais siirin, kira ta kariir yaiya saira ti wakaeyoknanam. Sol siirin kara bidi yimbingiyin. Mhoiia siya wi hinda tinda nami mi wi kariir yaiya sair nap boinnimauuwami iikam whiekakim judami isid nwo karamaeyim simiir. Mi siya juda simiir iikamim simiirin wi wara ninkin boinnimauuwi mi inkam komiiyin nu kigiraowiyim simiirin wi wara ninkin boinnimauuwi.

¹⁶ Siirin wi kara boinniimauuwi mi siya hikpai hikpaiyim, wi kariir mi aiirsi hai.

¹⁷ Mi siya Adi Komii siir yai aiir wakaeyin mi siya ina yamin Judas siir omaka. Mi siir ina ini Sol siir piu aiir ini onkwouin. Mi siya siir boinki, nomiyau Sol! Ti Biyan Inkam Komiiyin Jisisin siyu kira kigni kariirin siya ninkropkikin kiriirimin. Kara kiriir nhwona iir haiswoniskiyam nitkin. Mi Adi Komii siir naeyiun wi kiriir piu niki anikiniuniyim.

¹⁸ Mi diminin Sol siir nhwonau hir nwokaiya, opsu srananka. Mi saeya biri kimiminkika. Saeya nhwonau biri nwokaiga. Nningaka. Siir nhwonain ini biimiya kinkiyin. Mi siya ha nnsiin apnamin mi siirin op ina tibaiginuin.

Sol siya yai win kibiya saiir boinnimauugin om Damaskas hiran iikamim simiir:

¹⁹ Mi mhoiyya siir nhwoin wadie ha nwowin mi siya nae minim ina yaeyim. Mi siir pua ini kirieya ywokiya. Sol siya ii nhirim Jisis siir isidin simakar ywo om Damaskas hir.

²⁰ Mi siya ha napamin mi simiir omaka komiyya yai nidwokai wakaeyia saiir yapninopkainam. Mi Jisis siir yayim simiir ini boinnimauuuu. Mi siya boin, Adi Komii siir yinisim tipmwoki tipmwo ieyarigin.

²¹ Mi iikam whiekakim sima siir yaiya saiir wakaekiya sima ina ynsiin whriewhriekiyim. Mi sima ina boinkiyim, tiki inkamim, siya yipiki inkamkin? Tiki inkamim, iikamim biyya Adi Komii siir inigin siir niki hainanim mi siya niki tirtumbuninkin haiginugim siyu bibiyeyim om komii Jerusalem hirin. Mi tariinanin tisi mi imbiniiyin krimiir tiriir. Mi krimiirin wi siya kiyitkaigaigi, omaka hayuyokiyokaiya saiir. Mi krimiirin prismi yaowa adim simiiram in wa mi ikuanamim.

²² Mi Sol siir yaiya biri kiyikrikukika. Mi Juda iikamim om Damaskas hir nwowim, sima ini siir yaiya saiirar wakaeyoknam. Mi sima ina ynsiin whriewhrie boinim tiki inkamim Jisis Adi Komii siya nimbingiyin siya Mesa- iakin.

²³ Ii nhirim kasa rani, namkiyim. Mi igwira sima maeyau kwiruwa yidwo boinai, sima minam nidwo boinaigim, Sol siir nisom aokiyim.

²⁴ Mi Sol siya Juda simiir ioyaiya sima saowa hira saiir anowin om komii hir nwowa saiir hir waikaowam boina, nii nabie ni nabie, siir nisomao ni siyuam, siya bidi wakaewinin kam nhirim sima naboimmauuniya siir.

²⁵ Mi igwir niyaka Sol siir isidin ina iiyamwiyim, ta siya hira om komii siir nidyokiyokaiya saiir. Mi sima hir nami ii okwowim mi Sol siirin nibni yami kikaiiyugi. Mi uridin ina yimborugiyin nib iir. Mi sima ina yonkwo kikiraraokiyin siirin, nua hirir mi siya ina iwiskii idamamin. Iriig.

Sol siya om komii Jerusalem hir nwokin.

²⁶ Mhoiyya Sol siya om komii Jerusalem hiriir yam, siir kwoinin minam naingwokin, Jisis siir mii kigna miriiyim kamim siya simiir isid mi owim. Iikam whiekakim sima saika biri nidwo boinaigim, ini siirsi yididim. Simiir kwoinin ha pi naingwokin, Jisis siir isidin simiir inkam nwirkin. Nningaka. Sol siyairgin.

²⁷ Banabas siya Sol siirin ina yikuanamin, aposel kamim simiiram. Mi siya simiir ini boinnimauuuu Sol siirin. Siya boin, siya Biyan Inkam Komii siirin ti siyu iir napiyiskainikin. Biyan Inkam Komiiyin siya siirar boinkikin mi Sol siya iikam imiirin Jisis siir inigin om komii Damaskas hir boinnimauugin. Banabas siya hiniina boinkikin.

²⁸ Mi Sol siya aposel kamim simaka asi nwokin om komii Jerusalem hirin. Siya biri naingwo ididkin. Nningaka. Siya ini Jisis siir inigin siirar boinnimauuyokiyokiyin om komii Jerusalem hirin.

²⁹ Sol siya ini Juda simiir iikamim simiir boinmimauuin. Mi sima Grik simiir yaigina sair bidi yinokninkinim. Sol siya simaka ninkinwamwarki boinkin. Mi siirin pi sima pi kwisomaowin.

³⁰ Mi kam nhirim naingwo timiyyim, sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima siirin ina yikiunaniyim om Sisaria tiriiir. Mi sima siir boinki, kira om Tasas hiriir dam. Mi siya simiir yai aiir wakaeyin mi siya ina yamin.

³¹ Isid whirin ti Jisis siir isidin nu Judiyanim mi nu Gaririyanim mi nu Sameriyani ikim simiirin dimin whirkin bi tirbugim. Niingaka. Sima ini wadieya ywowim. Mi sima ini Adi Komii siiraramar yaingwo iskiyim. Mi Adi Komii siir naeyuin siya yowomwarkai haiginu simiirin. Mi simiir isidin ini hiriir yamiyokiyokiyamin mi ini komiia yasae okiyin. Iriig.

Pita siya Inias siir haiswoniskigin.

³² Omom omomim hinda tinda nwowim, Pita siya bidi yapyokiiyim. Mi siya Adi Komii siir isidin om Lidia hir nwowin, simiir hiriir yapnimbiiyam.

³³ Mi tiki omin inkam nwirin ini hir nwowin, siir inigin Iniaskin. Mi siir piu minim bidi yinsimsirunakiyamim. Mi biewiyim omaka ara siya nwokaigiyim iriiriyar whoim. Mi ti biewi iriiriyar whoimim siya bi napririrkin. Niingaka. Siya omaka hirira nwokaigigin.

³⁴ Pita siya Inias siir boinki, Jisis Kraisi siya kiririn wadie bidi ywowaiginugiyin. Mi kira dinsiingi maeyaua kira whwonkaiya sibgu diriraerargi. Mi siya ina yinsiin idwosaugiyin.

³⁵ Iikamim tiki om whiswo sowiir hirano Lida mi Saron simar kigiyan Inias siya ninsiin okwokiyan mi siya ini wadieyar ywokiyan. Mi tiki iikamim simiir kwoinim ina yaingwo tibmugiyim. Mi simiir kwoinim ini Adi Komii siiraramar yaingwo tibmugiyim.

³⁶ Wig ira Adi Komii siiram naingwo tibmiiya, ini om Jopa hir nwowa sair inigin Tabitaka. Grik simiir yaigina hinina dapika, Dokas. Taka wiga sair siyuin, bimbuiwi rani, saeya tiriyim iikamim simiir. Pi sima nae digworaekwowim whaowae pi saeya mi hauuwi.

³⁷ Mi saeya taka wiga ii kwira maka niiga. Mi saeya ina yaowigusamkiya. Mi sima sair piuis biyeya ina hisok hainanaiimim mi sima sairin mowinawu hir ini haigigig.

³⁸ Om Lida ini om Jopa siir kingiinar kwowin. Mi kamim Jisis siir mi kigna miriyyim om hir mwowim, sima wakaeki, Pita siya om Lida hir nwowi. Mi sima inkamwo nwise yikropki siiram. Mi sowa ha namwo mi Pita siir ini boinaki, hae! Kira ha witsisau!

³⁹ Mi Pita siya ini tiki inkam nwise ini sowakar yito. Mi siya ina yimbiiyamim om Jopa hiriir mi sima siirin mouwiya hiriir whiniiyam. Mi ti wig igabaeyim, sima yokwo ouwin Pita siir whwonkam idan. Mi ti yuisim Dokas saeya panim, sima Pita siir yisiimauu. Iiya saeya krimakar nwowa mi ti digworaekwowim saeya nonkwokwokim.

⁴⁰ Pita siya iikam whiekakim simiir nikrop iuungiyim mi siya ogmwo yami hugi simiir mhoiyan. Mi nhwo Adi Komii siiram yami kwisboinki. Mi Pita siir whwonkamim ini taka wiga sair piu is nhinga ini sair swoki kwaimisyao kaowin. Mi siya boin, Tabita! Kira dinsiin idwoki. Mi sair nhwoin ina yanao kaowirirkiyan mi saeya ini Pita siirar yinsiin idwo kaowirirkiya.

⁴¹ Mi Pita siya ta wiga sair ina aiir ini kiyai mi ina kininsiin okwokiya. Mi siya simiir yikiuna iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim mi wig igabaeyim simiirin wara yikiuna. Mi Dokas saeya ha niunaiiniya mi ini simiir whwonkam ida yauni iuun okwoniya. Mi sima sair kigim mi sima ina yaingwokiym, saeya ini omwai swoki waiya.

⁴² Mi taka yaiya ina haigiririrkiya om Jopa siirar. Mi iikam whiekakim ta yai aiir wakaewinim mi sima ina yaingwo tibmiigiyim Biyan Inkam Komii siiram.

⁴³ Fi kasa rani, Pita siya om Jopa hir nwowin, Saimon siir omaka aiir. Saimon siir miya iki wraisupai wraisupaiyim, naeyim simiir isim, simiir diriraerar nonkwokwowikin. Iriig.

10

Mi Adi Komii siir paekwosimin siya Konilias siir hariir yimbiyam mi siir yayim siir ina boinmimauugig.

¹ Inkam nwirin nu komii Sisaria hir nwowin, siir inigin Koniliaskin. Siya kam kamai iriayarim (100) yaii niniyim, ini simiir biyan inkam komii yowowin. Siya kamim irim haiiyim nu Itali hiranim mi sima iripa nu komii whiruakim.

² Mi siya Adi Komii krimiir Wanin siiraramar naingwokwonanaeikin mi siir inig iirar hainanikin. Mi siir omakan iikamim yim iriipa hiriinan Adi Komii siiraramar mi aingwowikim. Mi siya umir digworaekwo nhirim iki Judan iikamim umir digworaekwowim whaowaeiyim, pi simiira mi hauwi. Mi siya inokainokin Adi Komii siiramar mi sriininaeikin.

³ Mi igwira bie nad nwowam tibin mi dimin whirin nhwonan siya whinkigiyin, ini paenan yuyakiyin. Mi ini siya kigwinin, Adi Komii siir paekwosim nwirin nouapninopkainaniyin. Mi Adi Komii siir paekwosimin siya ina ini dapikiuin, Konilias siir inig iir, Konilias!

⁴ Mi Konilias siya ina kigididwinin Adi Komii siir paekwosim iirsiiyin. Mi siya boin, Biyan Inkam Komii, dimukin kira boinin kariir? Adi Komii siir paekwosimin ina boinkiyin, kara bidi wakaeyin nhwo kira kwisboinin mi umir digworaekwo minim kira hauwim, iikamim sipimiyokmaeyamiyim sim. Adi Komii siya bidi kigin ti hiriinan siyiuin kira tirin mi kara kiriiram asi nitkin.

⁵ Mi kira pi kam nhirim pi simiir dikropki, sima pi om Jopa hariir dam. Mi kima pi inkam nwirin Saimon mi siir inig whirin Pitakin mi kima pi siir wikiunani.

⁶ Tiki inkamin ini Saimon nwirin siir omaka saiir hir nwowin. Mi siya wraisupai wraisupaiyim sim isim simiir diriraerar nonkwokwowikim. Mi siir omaka ini whi komiyya solwara nikiuwiya, ini saiir whigbid hir miriyya.

⁷ Mi siya Adi Komii siir paekwosimin ha namkiyin mi Konilias siya inkam nwiso siir omaka miriyyo sowiiram yikauna. Mi ti inkam nwiso sowiir nwirin yio yaii niniigin mi tiriginin yaii niniyin siir kwoinin Adi Komii siiraramar naingwokwonanaeikin. Mi ti inkamin siir miya Konilias siir whinmiriigin.

⁸ Mi Konilias siya yayim Adi Komii siir paekwosim ieya boinmimauugiyim mi siya kam nwoimim simiir swoki boinmimauugi. Mi siya simiirin ina yikropkiyim om Jopa hariir.

⁹ Mi ti kam nwoimim ha napnamim mi sima bopwo yapwhonkainamwi. Mi ti gwira sima ha swoki insiin apnamyakwokim mi ini om Jopa kingiin hariir yapnimbiiyamim. Mi taka iyya Pita siya omaka akou hariir iiyam. Mi simiir omaka akouwin yio ini hindara yitkinin. Mi siya nhwo kwisboinam hariir niyamkin. Mi bie mwokou bidi yamikwoniyin.

¹⁰ Mi Pita siya mhiigi naokin, siya pi naeyim tirkin. Mi sima nae ina iki diriraerarim. Mi dimin whirin nhwonan siya whinkigwinikin, siir hariir nimbiiyamim.

¹¹ Mi ini siyar kigiyin ninomora pigikiya. Mi dimin whirin ina yikinaaiiniyin. Tiki diminin, ini nibmirnan yowowa. Mi ta dimina

saiir mwis mwis whiyyim, bidi yinkiamamasugiyim. Mi saiirin ina yonkwokiikiiraraokiya nua tiriir.

12 Mi nibmira saiir yainau hir nwokainaiiniyim wraisupai wraisupaiyim kasa rani. Mipug ipiyin mi hu hab mi it ti hinin hinin wraisu ikim.

13 Mi Pita siya ti digworaekwowim simiir kigiyin mi yai kwira ina kauwok boinkiya siiram, Pita! Kira disiin idwoki mipi ti wraisu imiir disomsom anagae.

14 Mi Pita siya ina yowarkii boinkiyin, Biya Inkam Komii, kibie idwai kara pi ti hinin wraisu biyeyim pi simiir swoki isomsom anagae rani. Nningaka. Juda simiir siyuin igbidgak bidi ywowin, ti nae hiriinanin simiir naeyim. Mi an kara iriipa hiriinan igbidgakin.

15 Mi taka yaiya kwisaka ina swoki boinkiya Pita siiram. Bidi wakae! Diminin Adi Komii siya boinkiyim kira kipi nantamyiryir mi ha kipi naingwo wi biyie nwoi. Nningaka. Wi biyie nwo rani.

16 Mi ta yaiya kwoimaka ha swoki boinkiya Pita siir mi biri kimiminkikin ti diminin ina swoki kwankaiinamin ninomor koua hiriir.

17 Mi Pita siya ina yaingwo whriewhriekiyin tiki diminin nhwonan siya whnkgwinin siirsiyin. Mi siya ini siir siira yaingwowin, tiki diminin siya dimuam nimbiniin? Mi iya siya siir siira niki aingwokwonanaeyim mi ti kam nwoimim Konilias siya nikropkiyim sama Saimon siir omaka aiir naka apyiskaiyuim mi sama ini ta omaka saiir omaka anoka yaka okwoiwim.

18 Mi sama ina yaka ikuiuwim, ta omaka! Saimon Pita ini tir nwowin, aniya?

19 Mi Pita siya diminin nhwonan siya whnkgin ini siirar niki aingwokwo kripkaiyin. Mi Adi Komii siir naeyuin siya boinki siir, bidi wakae! Kam nwoimim sama kirriam hansrani.

20 Mi Pita siya ha nuunamin mi ina yauni iun boinin ti inkamin kima hanranin siya karairgin. Mi kima dimuim nitkim.

21-22 Mi sama ina boinkiyim, krmiir biyan inkam komii Konilias siya nikropkikin mi krma asi nitkim. Mi siya kam kamair iriiryim (100) yai niniyim simiir bi nwowikin. Mi krmiirin siya nikropkikin. Mi siya inkam wadiekin, dimin biyie bi diriraerarikin. Mi siya bidiya mi aingwo tibmiyyin. Mi siya Adi Komii siirsiyin, pa mi ididi. Mi Judan iikamim sama Konilias siir boin, siya inkam wadiekin. Mi Adi Komii siir paekwosimin siir boinmaugikin. Mi Konilias siya krmiirin asi nikropkikin, siir omaka namim kirriir yaiyim simiir mi wakaeiyim.

23 Mi Pita siya simiir boinki, sama ta omaka aiir priiyamim. Iriig.

24 Mi ii gwir nuagakin, Pita siya ini simaka yinkin amyakwokin. Mi Jisis siir isidin om Jopa hiranan, sama wara yinkin amyakwok simakar. Figwira sama ha napnamyakwokim mi siyu hir yapwhwonkainamwi. Mi ii gwir nuagakin ina yinsin apnamyakwokim. Mi sama kimidiniya om Sisaria hiriir yapnmbiyam. Mi Konilias siir piugana mi siir nomiyauim simiirin, biyar yikunakwokin. Mi sama ini hirirar yokwokinin Pita simiirin.

25 Pita siya ina yapnmbiyamin, Konilias siir omaka saiir hiriir. Mi siya ha mi apnaniyim mi sowa ini omakanau hirar yiniyapyiskayo. Mi Konilias siya ini Pita siir igmuiga nini akai huniyin siir inig iir hainanam.

26 Mi Pita siya kinesiin okwoki siirin mi siya boin, kira ti insiin okwoki. Kara kirriir hiriinan inkamaigrin.

27 Mi Pita siya Konilias saikar naboinei iyamin siir omaka hiriir mi ini siyar ii kiginamin, iikam whiekakim sama hirarar nidwokaimimirkwokini.

28 Mi Pita siya boinki simiir, Judan iikamim, ina ninokninkinin nim krma om whiran iikamim simaka kingiin bi napkinmasuwikim. Nningaka. Krma

igbidgak hiriinasi nwokim, Adi Komii siya kariirin hinina boinmauugikin, kara inkam nwirin hinina kipi dap inkam biyie. Niingaka.

²⁹ Mi kara kimiir yaiya pi sair wakae boin tani. Niingaka. Kariirin kima nikiunakikin mi kara tirir asi nitkin. Mi kara panaoin pi kimiir swoki kwasrii? Kima dimuam nikiugikim kariiramın?

³⁰ Mi Konilias siya boinki, mhisi biyya ti ii kwoimim namkiyim mi dimin whirin iya bie nad nwowamtibin kara nhwo kwisa Adi Komii siiram kariir omakanau hir mi ini kara kigi Adi Komii siir paekwosim nwirin kariir whwonkam ida namkwoniyin. Mi siir yiuisa ini twakwo hignan yinyakiya.

³¹ Mi siya boinki, Konilias, Konilias! Adi Komii siya bidi wakaekiyin kira sriigiya siiram mi siya iikamim umir digworaekwomam whaowaeyim kira priihauuwim mi tariinanin Adi Komii siir kwoinin ini simiirar naingwokwokaigiyin.

³² Mi kira kam nhirim simiir dikropki om Jopa hiriir namim Saimon Pita siir nini ikuunakiyam. Mi ti inkamin ini Saimon nwirin siir omaka sair nwowin. Mi siya ti inkamin wraisupai wraisupai is mi miriigin. Mi siir omaka ini whi komiia solwara nikiuwiya, ini sair whigbid miriia.

³³ Mi kara kam nhirim kariir waraur asi nikropkisasaugim. Mi kira siyiu miyik tirkin mi kira ha nitkin. Mi krima omakakim ti tirarar namwoniyim Adi Komii siir whwonkam ida krima minam nitkim, yai whiekakim Biyan Inkam Komiiyin, siya boinmauugikim simiir wakaenakiyam. Konilias siya hinina boinkikin. Iriig.

Pita siya Adi Komii siir yaiya Konilias siir omaka sair hir boinmauuu.

³⁴ Pita siya iikam imiirin hinina swoki boinki, kibie idwai! Kara tapa tisa ninokninkinin, Adi Komii siir kwoinin hinina bi swoki naingwowikin, kimiir isid ikin mi siir isid ieya. Niingaka. Adi Komii krimiir Wanin siya whiekak krimiiramar naingwo irkakikin siya isid whirua whisuwamar bi swoki naingwowikin.

³⁵ Niingaka. Siya iikam whiekakim iki hinda tinda nwowim siirim naingwo tibmiyim mi siyiu miyik napiyim siya simiiram naingwowikin.

³⁶ Kima bidi yinokninkinkiyim taka yaiya Adi Komi siya hauugika Isrel simiir isidin siir. Mi siya krimiir Biyan Inkam Komiiyin, Jisis Kraiis siir yaiwin kibi imiir boinmauuwi. Mi krimiirin siya ninkiyamasu haiginugim, Adi Komi saika kwoin whirua nwowam.

³⁷ Mi taka yaiya biyyin nu Galili hir nimbiamka. Mi ini nu Judia hir nwowim omisisimim ini simiira yinyokii irkaka. Ta yaiya kima bidi yinokninkinim bi Jon siya bidi boinmauuuwim, op baptais haiginuni siyiuin.

³⁸ Taka yaiya Jisis siirga. Mi siya om Nasaret hirankin. Adi Komii siya nimbngikin siirin. Mi siir naeyiuin ini wara yinkin ikropkiyin. Mi siir kirieya mi iriipi hiriinan ini wara mi inkin hauugiya sair. Mi siya omom omomim ini simiir yamim mi kibiya sair napmiriyamam. Mi siya iikam biyeyim yu biyie siya diriraerarbumbunin haiginuim, ini siya haiswonimniskiyamim. Mi Adi Komii siya miya siya miriia ini saika ywowin.

³⁹ Kima bidi kigim digworaekwo whiekakim Jisis siya tirim, nu Judia mi om komii Jerusalem hir. Mi nu Judan inkam komii komiiyim sima Jisis siirin ini paeyin hiiniya nironinkinin, saika yinkin irinugiyin. Mi sima siirin ina yaki isomaokiyin.

⁴⁰ Mi ii kwisaka dig nwokiyo mi siirin ini Adi Komii siyar swoki kininsiin idwowin ie hirankin. Mi siya Jisis siirin krimiir nsiimauu haiginugin.

⁴¹ Mi Judan iikam whiekakim sima siir biri kigikim. Nningaka. Siirin krīma krīma kigikin. Biyan Adi Komii siya nimbiniim siir yai boinnimauuam. Mi siya kininsiin idwoki siirin ie hirankin. Mi krīma ini saikar yidwo aeyim.

⁴² Mi siya hinina boinnimauugikin krimiirin, ta Adi Komii siir yaiya iikamim simiir sibgu boinnimauu haiginiu. Adi Komii siya nimbingikin Jisis siirin. Mi siya wi krimiir Biyan Inkam Komii nwowi. Adi Komii siya nimbinkin siirin Inkam Komii nwowam, iikamim nuanim simiir yai hidam. Mi siya wi iikamim omwai waiyayokiyokiyim mi iikamim naokao ikim, siya wi simiir hidi.

⁴³ Biya ti profet inkamim Jisis siir diminpai diminpaiyim yokwoni sima winprigin kim profet kamim sima boinim, inkamim Biyan Inkam Komiiyin siirin naingwo tibmii mi siir dimin biyieya wi siya ninak itkiigi. Iriig.

Mi iikamim Juda iikam tani mi Adi Komii siir naeyiun ini simiir wara yaninkiniuniyin.

⁴⁴ Mi iya Pita siya yaiya niki okwo boinin mi Adi Komii siir naeyiun ina yaninkiniuniyin iya sima Pita siir yai imiirar niki wakaeya sairar.

⁴⁵ Mi tiki Judan kamim naingwo tibmiiyim Pita saikar ninkin itim, sima kigiyim ti kamim Judan iikam tani mi sima iriipi hiriinan Adi Komii siir naeyiun ini simiir wara mi aninkiniuniyin. Mi sima ini hindara yanaakiyim.

⁴⁶ Mi sima wakaeki, sima omom omoman yayim sim boinamim mi sima Adi Komii siir inigin siir hainanim. Mi Pita siya hinin asi boinkin.

⁴⁷ Mi wi nhinga haiginikouwi ta opa ta iikamim simiir tibaiginuwiya sair siyiun. Mi Adi Komii siir naeyiun ti krimiir mi aninkiniuniyin mi simiirin ini hiriinanar mi inkiniun. Pita siya hinina boinkin.

⁴⁸ Mi Pita siya simiir boinnimauu wakaeki, kima Jisis Krai siir inigin op siir ti baptais. Mi sima siir boinki, kira ii nhirim krimaka tira timi o. Iriig.

11

Pita siya om komii Jerusalem hiran iikamim naingwo tibmiiyim yai simiir boinnimauugin.

¹ Aposel kamim sima mi Jisis siir isidin nu Judia hir nwowim sima bidi wakaekiyim, nhirim Juda iikam tani mi simiir nhirim Adi Komii siir yaiya sair wara mi ikin wakae. Mi sima ina yaingwo tibmiikiyim.

² Mi iya Pita siya om Komii Jerusalem hiriir napmbiidinamin mi kamim miois kitiyim sima saikar yinkin waomwarki boin.

³ Sima boinki, kira ti kamim miois kit karamae nwowiyim nae simiir omaka bidi ini idwoka aenakiyin.

⁴ Mi Pita siya boinnimauugin iikamim simiir digworaekwo whiekakim mi siya boinki.

⁵ Kara om Jopa hir nwowin mi kara nhwo ha kwisboinin mi dimin whirin nhwonan kara whin kig winkan ninomor kou hiranki nitin ini nibmirnan ywowa. Taka nibmira sair haimii haimii whiiyim uridni bidi yinki amama-sukiyim iripa. Mi saeya ini kariiramar hirirunaiiniya.

⁶ Kara bidi sibgu kigninokninkiyim, tiki diminin sair yainau nwokainaiiniyim. Wraisupai wraisupaiyim niimauanin mipuk ipiyin mi it, ti hinin hinin wraisum, sairara nwokainainikim.

⁷ Mi ini kara wakaekiya yai kwira kauwok boinkiya kariirim. Kira wara wraisum simiir disomsom anagae!

⁸ Mi kara ina wakae boinkiyin, Biyan Inkam Komii. Kibie idwai! Kara pi hiriinan wraisum krīma haiyaiyim kara pi simiir swoki ae rani, sima wraisu paiigi waeyao.

⁹ Mi ta yaiya, kwisaka ha swoki boinkiya ninomor kou hir, saeya hinina boinkika, dimin wadie Adi Komii siya turkiyin siirin ha kipi boin, dimin biyekin. Nningaka.

¹⁰ Mi tiki diminin kwoimaka, ha ninkinyaeyaogugunamin mi siya ina swoki amin ninomor koua hiriir.

¹¹ Mi biri kimiminkikin tiki kam nwoimim, omaka kara nwowina ini saiir akpitga yamkwoniyim. Inkam komii nwirin nu Sisaria hiranin siya kariiram nikropkin simiirin.

¹² Mi Adi Komii siir naeyuin siya boinmauugin kariirin, kira simaka dam. Kiriir kwoinin kipi naingwoyimoknae. Mi tiki nomiiyu iriiyar nwirin sima ini kanakar yinkin itim. Mi krimar yapiiyam siir omaka aiir.

¹³ Mi siya krimiirin Adi Komii siir paekwosimin siya kigin, siir omakanau hir nimbiamin, siir boinmauwin. Adi Komii siir paekwosimin siya hinina boinkin, om Jopa hiran kam nhirim Saimon siirim dikropki. Mi siya pi simaka swoki inkin itim. Mi siir inig whirin Pitakin.

¹⁴ Mi siya wi kiriir boinmauwi Adi Komii siya kiriir dimin biyeyim wi panina ninak itkiigigii? Mi siya wi kiriir omakain inkamim simiir dimin biyeyim wi simiir warar mi iinak itkiigigii mi simiirin wi siyar swoki ikiunaei.

¹⁵ Hya kara yai simiirar niki boinmimauuin mi Adi Komii siir naeyuin ina yaninkinu iuwun simiir. Biya krima niki tira saiir hiriinan.

¹⁶ Mi ini kara swoki aingwowaigiyin, ta yaiya Biyan Inkam Komii siya boina. Siya hinina boinkin, Jon siya baptais haiginugim inkamim simiirin op aiir. Mi wi kara hauugi Adi Komii siir naeyuin wi krimiir naninkinuuni.

¹⁷ Biya krima, Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siiramar naingwo tibmukim. Mi Adi Komii siya naeyuin krimiirin ini hindara priihauuginan ywokiya. Mi tariinanin iripi hiriinan, Adi Komii siya ta hiriinan priihauua ini saiir kaimwovar swoki kwahauuin, ti iikamim Juda iikam tani simiir. Mi kara wi digar nwowi Adi Komii siir yai aiir niriyyu boinin, aniya? Nningaka. Pita siya hinina boinkikin.

¹⁸ Mi iya sima ta Pita siir yai aiir wakaeyim mi sima ini hindara wakaemumum, yai biri wakae boinkim. Mi sima Adi Komii krimiir Wanin siir inig iir hainanin mi sima boin mi Adi Komii siya ti iikamim Juda iikam tani simiir mhiil kwoin imiir asi nimpit haigikim. Mi sima wi omwaiya nwoki waiyayokiyokiyim. Iriig.

Om Antiok hiran inkamim ina yangwo tibmukiyim.

¹⁹ Hya sima Stiven siir kaiyimik aokiyin mi ti kamim naingwo tibmiiyim, sima ini hikakar ywokiya. Mi sima nu komii whiswo Finisia mi Saipras mi om Antiok hir ini o naki. Sima ta Adi Komii siir yai aiirin iki om nhirim simiir wara bi boinmimauugin. Nningaka. Sima Juda iikamim simiirara boinmimauu haiginugim.

²⁰ Mi kam nhirim simaka hirar ninkin okim. Mi ti kamim, ti nu whiswo Saipras mi Sairini sowiir hirankim. Mi iya sima om Antiok triir nimbiniyim mi sima Judan iikam tani Grik simiir wara mi boinmimauu. Mi sima Biyan Inkam Komii Jisis siir Yai Kibiya Yokwo Komii saiir nwowa, saiirin wara mi inkin boinmimauu.

²¹ Mi Biyan Inkam Komii siir kirieya simaka hirar nwoka. Mi iikam whiekakim sima ina yangwo tibmiiyim. Mi sima ina yamim Biyan Inkam Komii siirim.

²² Om komii Jerusalem hiran iikamim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim, sima ta yai aiir wakaewinin mi sima Banabas siir yikropki om Antioka hiriir.

²³ Mi iya siya ha nimbiamin mi siya ina ini kigi, Adi Komii siir naingwobumbuwa simiir hir nwowi. Mi siya ini maingimainga ini owiwin. Siya iki iikam whiekakim simiir kwoin imiir boinurwokaigin, simiir Biyan Inkam Komii siirin nwoki ami inokinokin.

²⁴ Banabas siya inkam wadiekin mi Adi Komii siir naeyuin ini siirar yaninkinuniyin mi ta siir naingwo tibmiiya kirie asi namwoiuga. Mi iya sima siir yai wakaeyim mi iikam isid bripriyin, sima ini Biyan Inkam Komii siir isid iirarama swoki itim.

²⁵ Mi mhoiya Banabas siya ina yamin, om whirin Tasas dapiyin siir. Mi siya Sol siirin ini hanisru.

²⁶ Siya siir nini kigiin mi siirin ini om Antiok hirir yikunamin. Biwiiyin whir sowa nwowin. Sowa iikamim om Antiok hiranin naingwo tibmiiyim simaka nidwo boinaigim. Mi iikam isid komiiyin sowa boinmauuu Adi Komii siir yai aar. Om Antiok hirin, kamim kigna miriiyim biigi biyin simiir inigim hinina dapkim Kristen.

²⁷ Mi ta iya profet kamim sima om komii Jerusalem siir haiburgigim mi ini om Antiok hir yamwoiim.

²⁸ Profet inkam nwirin siir inigin Agabaskin. Mi siya Adi Komii siir naeyiu siir kirieya sair yokwoki. Mi siya yai komiia kwira boinmauugi. Siya ina boinkiyin, mhoiya mhi komiia wa naoki, ti omom omomim ti nu iir nwowim. Mi iya ti diminin siya nimbiamin mi Krodias siya inkam komii nwokin omom omom kigiraowam.

²⁹ Mi kamim om Antiok hiranin kigna miriiyim, sima iripa yai minan nombointibmiiikimaigim, umir nhirim simiir nomiiyauim nu Judia hir nwowim, simiir hauugiyim nae sima sain aeyim mi simiir diriraerar haiginuwam. Mi sima yapa yapa nwonira simiir kwoin ara yaingwoki, umir nhirim simiir hirar nwowim. Mi sima haonii simiir hauugi.

³⁰ Sima hirinan tirim mi sima Banabas mi Sol sowiir hauugi ti umirim. Mi ti umirim kimidiniya sowa hainam, inkam adiyaowaeyim siyu komii kigiraowiyim om komii Jerusalem hir nwowim simiiram. Iriig.

12

Herot siya yisom aoki Jems siirin mi Pita siirin omaka huyokiyokaiya sair ini haigigik.

¹ Mi taka iya inkam komiiyin nu kigiraowiyin Herot mi siya tirbumbuninkin haiginugi, kamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim simiirin.

² Siya tibao simsiokikin simiirin Jon siir nomiiyauin Jems, siirin nhiridni nikrip aokiyam.

³ Mi Juda simiir iikamim sima maingimainga dimusi bi nwokikim, Jems siirin siya nisomaokikin. Mi siya Pita siirin wara asi ninkin haiginokoukripkiigikin. Mi siya Pita siirin ta iya yaewou komii nikwo aeya sair hiuninikougikin. Mi ta iya Juda simiir iikamim nipu waisikaiyin siirar niki aekim. Mi ta nae komiia sair iniga pasovaka.

⁴ Mi siya Pita siir yankabrinnawaowid. Mi siya Pita siir ini huyokiyokaigik. Mi siya Pita siirin kamim yaii niniyim iur iriiyar nwrkim simaka ini whinapiyikiugig. Mi sima siirin nii nabie nii nabie waikaokim. Mi ti kamim irim haiyim hinin hinina waikaokim, nwiirim nugak mi nwiirim nabie mi nwiirim naioka mi nwiirim niyaka. Mi Herot siir kwoinin ina yaingwokiin, iya ta yaewou nikwo aeya nae komiia Pasova dapiya saeya digi mi siya Pita siirin wa nini haiwao ikiunakii, Juda simiirim sima nisomaokiyam.

⁵ Mi Pita siya omaka sima huyokiyokaiya saiir nwokaiyin mi sima siirin ina waikaowim. Mi ikamim naingwo tibmiyyim sima ina srinanaeyim Adi Komii siirim, siya whindirararim siirin. Iriig.

Pita siirin omaka huyokiyokaiya hirankin nini ikiunakikin paekwosim ieya.

⁶ Herot siya ina yangwowin, Pita siirin waka omaka inkam komiigin nidwokai wakae winiya yai wi saiir hariir nikiunami. Iya bi niki pirinka mi niyaka Pita siya inkam nwiso yai niinyo sowiir bopwoniya whwonkaowiigin. Sima siir ina kwiso ti inkam nwiso yai niinyo sowaka ninkin widgikin. Whisin ha wrokikin kam nhirim siir kigriraowiyim, sima ta omaka huyokiyokaiya saiir ano iirar waikaowiyim.

⁷ Mi Biyan Inkam Komiiyin siir paekwosimin biri kimiminkikin ini Pita siir kingiina yamikwoniin ta omaka huyokiyokaiya saiir hir. Mi ta paeya niuyaiya ini ta omaka saiir hira yimbiamkiya. Mi Adi Komii siir paekwosimin siya Pita siir prisas saiir ini hogwo iyopswoswo boiniu. Mi siya ina boinin, kira ha dinsiinsasau. Mi Pita siya ina yinsiingiyin. Mi weyin sop whiswo ini siir indib hiranki huiwrokiyo mi ini nua yamikiigiyyuwo.

⁸ Mi Adi Komii siir paekwosimin siya boin siirin mi kira kiriir piuwopa kikogi mi kiriir iga ha timi iigi. Mi siya hiriinana mi tir mi Adi Komii siir paekwosimin ina swoki boinkiyin mi kiriir mwinsa troyanani mi kira kariir mhoiyya wit.

⁹ Mi Pita siya ta maeyaua huyokiyokaiya saiir haiburgigin mi siya ini Adi Komii siir paekwosimin siir mhoiyya yamin. Mi siya bi mi inokninkinkin ti diminin Adi Komii siir paekwosim ieya tirin. Mi siya ina yangwowin, kara tari nhwo namisi whini iyie? Tari nhwo whin tani.

¹⁰ Mi sowa ha nanuniyo, bi nwoinin inkamin yai niinyin siiram waikaowin siir kwaiburgiko, ha swoki kwapnaniywo nwirin ano whirin si swoki kwaowaikaowin siir swoki kwaiburgiko mi ha napnaniyamwo ano komiiyin, aiyin haiginikouwin idowiiyanin ini sasa haiwaowinin. Mi sowa ini hinda yapigusnaniyamwo. Mi sowa om komii siir yam. Mi siyu whirin siir youapam. Mi biri kimiminkikin Adi Komii siir paekwosimin ina kwaiburgigin Pita siirin.

¹¹ Mi Pita siir kwonin ina yangwokiyyin mi siya boin, kara bidi yinokninkinin, Biyan Inkam Komiiyin siya nikropkikin siir paekwosimin. Mi kariirin Herot siir inankan siya nispaki hainakikin. Mi siyu whiekakim mhoiyya Juda simiir isid ieya tirim naingwowim mi simiir hirankar nikiunakin.

¹² Siya ti dimin iir ninokninkinamin mi siya ina yamin Maria, Jon siir apua saiir omaka aiir. Mi Jon siir inig whirin Makin. Mi ikamim kasaka rani, ta omaka aiir nwowim. Sima Adi Komii siirim hirar srinanaekim.

¹³ Mi Pita siya ta omaka saiir anoin yabanin, siirar yaki kaigakanu. Mi wig ira hir mriiyya saiir inigin Rodaka ano saeya yami haiwaoki Pita siirim.

¹⁴ Mi saeya wakaesibnama, Pita siir yai aiirin mi saeya ini maigimaiga ywonama. Mi saeya ano bi niki haiwaokika. Mi saeya ha niwitnama mi kimidiniya simiir ikamim simiir boinmaugik Pita siya ini ano hira nokwowin.

¹⁵ Mi sima saiir yanugaugau, kira pi whaowaei! Mi imiimii saeyar nwowa mi ina boinkiya. Niingaka. Kibie idwai. Siya tisi tirar nwowin! Sima boin, wari siir piunain aeya.

¹⁶ Mi Pita siya ini ano iirar kaigikankripkaiyin. Mi sima anoin ha haiwaokiyyin siir kigam mi sima ini hindara yanaakiyyim.

¹⁷ Mi Pita siya simiir yikidugi, kima yai kipi sisi. Mi sima yayim ina tankiyim. Mi siya simiirin ina boinmimauuim, Biyan Inkam Komii siya nikiunakikin kariirin, omaka huyokiyokaiya saiir hirankin. Mi siya ina

boinin, kima Jems siir boinmauu mi nomiiyau nhirim simiir warar ti diminin. Mi Pita siya simiir haiburgigin mi siya ina yamin om whira.

¹⁸ Mi iya ha pirkinkiyakwoka kamim yaii niniiyim, sima ini hindara hinsir whaowaekiyakwokim. Dimusi rani, sima Pita siir bi kigin. Mi sima boin, Pita siya ini pinda yamin?

¹⁹ Mi Herot siya minan napmariigin Pita siirim hansirin mi siya siir bi kigin. Mi siya kamim yaii niniiyim ini simiir yikin. Mi siya yai ina boin tibmiiikimaiyin kamim yaii niniiyim simiir nisomaowam. Mi Herot siya nu Judia hir haiburgik mi siya om komii Sisaria hirir yam mi hir ini owou. Iriig.

Herot Siya bidi yaonamin.

²⁰ Herot siya io prasae bi nwokin iikamim ti om whiso, Taia Saidon hiranim simiirin. Mi iripa haingiriyunani mi ina yitim siirim. Mi sima yai Blastas saika kitibmii boinkim, omaka haimiiyin bidi hauyokiyokaiyin ti inkam komii nu kigriraowiyin siya whwonkaiyin mi ta maeyaua siya kigriraowika. Mi sima ina boinanaeyim inkam komii siir ta simiir iowa pi digiyim mi krimiir kwoinin ha naingwowi iikamim krima ti nu iir nwowim, krima naeyim inkam komii siir nu iir sainaekim. Mi sima asi boinanaekim ta iowa pi digiyim.

²¹ Mi Herot siya iikwira yimbinki. Mi ta ii aairin, siya siir piuai miyikin simiirar piuai mi siya ini siir ipii aairar yidwokaiyin. Mi siya simiirin ina yowarkii boinin.

²² Mi iikamim ina kauwok boinkiyim. Mi sima ina boinin, ta yaiya tari inkamni yai rani? Saeya Adi Komii siirar yaiga.

²³ Mi Herot siya Adi Komii siir inig iir bi hainankin. Mi biri kimiminkikin, Biyan Inkam Komii siir paekwosimin siya diriraerarkiyin mi Herot siya ini igi yaewimwhirkii aonamin.

²⁴ Mi ti Biyan Inkam Komiiyin siir yaiya ini komiyya ywokiya. Mi omom omomin ini sairar haigiririr boinyokiyokiyamin.

²⁵ Mi Banabas, Sol sowa om komii Jerusalem hir mirii dignaniyo mi sowa ina swoki itwo, om Antioka tirir. Mi sowa Jon mi siir inig whirin Mak dapiyin siir wara yikiunam mi siya ini sowaka yinkin amin. Iriig.

13

Mi sima yimbinki Banabas Sol sowiirin Adi Komii siir yai boinmimauuim.

¹ Mi iikamim naingwo tibmiiyim om Antiok hiranim simiir kam nhirim profetkim mi nhirim tisakim sima ini wara ninkin owim. Ti kamim simiir inigim hininin hiningim, Banabas mi Saimon siir inig whirin piu yhiuwinankin mi Lusias om komii Sairini hirankin. Sol, Maneyen sowa biya inkam komii Herot siir omaka irua sairara whwonkaigo.

² Mi iya iikamim Biyan Inkam Komiiyin siir inig hainanim mi sima nae minim ini wara yinkin haiyakiyim. Mi Adi Komii siir naeyu miyikin ina boinkiyin, kima Banabas, Sol sowiirin, ta miya kara boina sair miriiyim ti imbin tibmii.

³ Mi sima nae minim ha haiya digiyim mi Adi Komii siirim mi srii digiyim mi simiir inaim ina yinkwokiyim sowiirin. Mi sowiirin ina swoki ikropkiyo Adi Komii siir mi aiir miriiyim. Iriig.

Banabas Sol sowa nu Saipras hir boinmimauugo yai kibiya sair.

⁴ Adi Komii siir naeyuin siya nikropkikin Banabas, Sol sowiirin. Mi sowa ini om Selusia hirir yapiinawo. Mi om komii Selusia hiran sowa ini siyaiini yani kwiriinawo. Mi siyaiiya sowiirin ini mhu whirin Saipras nikiuwiyin siir hirir yuginam mi sowiirin hir yatkinugiig.

⁵ Sowa om komii Salamis hir yamasu. Mi Juda simiir inkamki nwowiya maeyauim Adi Komii siir yayim simiir boinimauu. Jon siya sowaka warar yankin owin sowiir whindiriraerarin.

⁶ Sowa ti mhuuisimin Saipras siir yapyokiyokwiyywo mi om Komii Pefos hiriir yimbiam. Sowa inkam nwira ini kigi u ti omin siir hirin. Ti inkamin siya nop nao kiriekin. Siya Juda hirin profet inkamnan ywowin. Mi siya pi Juda simiirar mi iksisaei. Siir inigin Ba Jisiskin.

⁷ Mi siya simiir inkamin bi nwoyiin siir inigin Sesias Polaskin. Mi siya saika yamwoni Sesias Polas siir kwoinin bimbiiuwi rani. Mi siya yikiugi Banabas, Sol sowiirim. Siya sowiirin minin nikiunakin, siir kwoinin Adi Komii ni yai wakaeyam naingwowi.

⁸ Mi sowiirin Elimas siya yikidu. Mi ti inkamin nop prasa e bi naowikin. Mi sima siirin Ba-Jisis dapikim Grik simiir yaigina hiniina dapikim Elimas. Mi siir kwoinin ti simiir inkamin bi nwoyiin, siir kwoin iir kisina haigiyam naingwowi. Mi ti siir kwoin miyikin pi nwoki itkiigiyim.

⁹ Mi Sol siir inig whirin Polkin. Mi Adi Komii siir naeyuin siirar yaninkiniuu. Mi siya siir kaonanaeki ti inkamin nop naoyi in mi siya ina boinkiyin siirin,

¹⁰ Kira Setan siir biyan yinisim kingin. Kira siyu miyikim io simiirar nwowikin. Mi niksisaeni siyu mi siyu biyie whiekak ikim, ini kiriir waraurar nwowim. Mi kira Biya Inkam Komiiyin siir siyu miyik imiir tir bambuwikin. Mi kira ti hiriinan siyu biyeyin siir bi nugiskikin, aniya?

¹¹ Mi wakae panaowin Biyan Inkam Komiiyin siir ina pi saeya tiowi kiriirin. Mi kiriir nhwona pi nhwo kwisae nwoki. Mi panaowin kira pi bie iirin kiginokninkin tani mi kira wi ii prieirig sim kipi niki oki. Pol siya hiriinan yai boinkiyin mi bi kimiminkikin Elimas siir nhwona ini nhworikaka ywoki in. Mi siya ina priiap priiap amin. Siya minam naingwokin inkam nwirkin siir ina nnkwoim mi siyu siir nisiisimauu apamin.

¹² Mi inkam komiiyin omom omomim kigriraowiyin siya ti diminin siir kigi in mi siya ina yaingwo tibmiikiyin. Mi siya ini kakar ywoki in, yaiya Biyan Inkam Komii siya boina sairsiyin. Iriig.

Sowa om Antiok hiriir yam nu Pisidia siir.

¹³ Pol siya mi inkam nwisu sima siyaiya saiir kwiriinam. Mi sima om Pepos siir haiburgigim mi sima ina yakiyamim mi om Pega hir yamasu u. Mi nu Pamfilia hiriir yam. Mi Jon siya simiir haiburgik. Mi siir inig whirin Makin. Siya om Komii Jerusalema hiriir swoki amin.

¹⁴ Sowa om Pega siir haiburgig mi ina yapnamwo om Antioka yimbiam nu Pisidia siir. Mi Juda simiir ii komiiya sima ina yamim maeyaua yai boinaia saiir. Sowa ina ini idwokaityuwo simaka warar.

¹⁵ Simiir maeyaua yai nidwo boiniya saiir kigriraowiyim yaowae komiiyin siyuni yayim, bidi bidinanin Moses siya winim mi bidi bidinan profet kamim sima mi winkiyim, sima simiir mwain digiyim mi mhoiia sima ina sruiyim, Pol kira mi kinaka mriiyim kamim kima yaigakiniui mi yaiya kima naingwonaniya pi saiirar kwabo in iikamim krimiir kwoin imiir kirie haiginiugikim.

¹⁶ Mi Pol siya ha nokwoki in mi siir ina ina yiisimauugiya. Mi siya ina boinkiyin, kima ti iikamim Isrelranim, kima kariir yaiya saiir wakaeki. Mi ti Judain iikam tani ikim ti tir mi owim mi kima kimiir kwoinim Adi Komii krimiir Wanin siir hauuam nitim mi kima kariir yaiya saiir wara dinkin wakaeki.

¹⁷ Ti Isrel simiir Adi Komiiyin siya bidi yimbinkiyin kimiir yidwi wan-wiyaeyim simiir. Mi iya sima nu komii Isib hirar niki priywokaigiyim, sima

om whirni omin siir nwokim. Adi Komii siya diriraerarkikin mi sima ini isid komii ywokiyim. Mi mhoiyya siir kirieka nikunamkin mi sima nu komii Isib siir haiburgigim mi sima ina yamim.

¹⁸ Mi nuin iikam karamaeyin mi Isrel sima siir nwokim. Mi sima whisariyya priywokim, sima nu karamaekim. Mi simiirin Adi Komii siya kigriraowim biewiyim kam nwis (40) sima priywokaigiyim.

¹⁹ Adi Komii siir kirieya saeyar tirkiya mi ti nu komii Kenan hiran iikam isid iriyyar whiswo sima ina yaokaokiyim. Mi sima yapa yapa omkim mi yapa yapa yaigingim. Mi ti omim simiir nuin ini Adi Komii siya hauugiyin Isrel simiir.

²⁰ Biewiyim sima ti nu komii siir nwowim 450 gim. Mi ta iyya Adi Komii siya nimbina kamim yai hidiyim simiir mi simiir kigriraowim mi ina ywowim mi profet Samyuel siya ina yimbiamin.

²¹ Mi mhoiyya sima ina sriiyim profet inkamin Samyuel siirim, kira krimiirin inkam komiyyin nwira dimbingi siya krimiir kigriraowim. Mi Adi Komii siya hauugin kwoin miyyik Samyuel siir, siya ini Sol siirar yimbingiyin, siya Kis siir yinisimkin, siya Bensamin siir piugana saiir hiran inkamkin. Biewiyim siya kigriraowim simiir kamnwiskim (40).

²² Mi Adi Komii siya nhinikriropki siirin. Mi kimidiniya Devid siir yokmwim okwo haiginu simiir inkam komii nwowim. Mi siya boinki, kara bidi kigin Devid siirin Jesini yinisimin. Kariir kwoinin ini ti inkamin siiramar naingwo iskiyin. Siya wi kariir siyu imiirar napl.

²³ Bidi bidiniya Adi Komii siya ha boinkin, inkam nwirin wi kara nikropkii Isrel simiir isidin siir whindiriraerar haiginuam. Mi siya hiriinan tirin mi siya Jisis siir yikropki krimiiram krimiir dimin biyye biyyeyim simiir nuinak itkiigigiyim. Mi siya Devidni piugana saiir hirankin.

²⁴ Jisis siya bi niki itkin. Mi taka iyya Jon siya yayim saiir boinnimaugim Isrel simiirin mi simiir mhi kwoinin wi nwoki kisina haigiyim mi op wa nwoki baptaisim.

²⁵ Jon siya ta miya saiir mrii digiyin kingiina nwokin. Mi siya boin kima panina naingwowi, kara yipikin? Ti inkamin kima nwokwokinin kara si rani. Kima wakae! Inkam nwirin wi kariir mhoiyya niti, siya inkam komigin, kara inkam kuingin, komii rani. Nningaka. Kara inkam biyyenankin. Iga siya niinaniya wi saiir uridin siirin wa whro rani. Nningaka. Jon siya hiniina boinkikin.

²⁶ Kima ti nomiiyauim, kima kariir brogaeyin siir yinisimkim, kima tir nwowim. Mi kima kariir yayia saiir wakaeki mi ti iikamim Judan iikam tani mi kima ini tirar nankin owim mi kima kamiir kwoinin Adi Komii siir hauugiyam nitim mi kima kariir yayia saiir warar dinkin wakaeki.

²⁷ Iikamim om komii Jerusalem hir nwowim mi simiir biyyan inkam ima mi ti inkamin siir bi sibgu ninokninkin. Mi digworaekwo hoimgakim sima Jisis siir tirim bidi bidinanin profet kamim sima winin ti digworaekwowim tariinanin bidi yimbiniyim. Juda simiir ii komii komiyyim sima ti profet kamim simiir yayim pi simiir mwaini. Mi sima simiir sibgu ninokninkin tani. Nningaka.

²⁸ Mi sima siirin yai biyye kwir bi tisiryiskaigim. Nningaka. Mi sima ina kauwok boinkiyim Pailat siiramin, siya ti tirki siyiun siir prii isomaokiyinin.

²⁹ Sima bidi diriraerar digiyim digworaekwo whiekakim biyya profet kamim sima winkiyim yayim siirim. Mi sima siirin paeyin hiiniya nioninkinin siir hirankar swoki iniski hai. Mi sima siirin siyano whirin siir ini haigigik.

³⁰ Mi Adi Komii siya swoki hidninsiin idwoki siirin ie hirankin.

31 Ti kamim biya Jisis saika napmriiyim mi sima nu Galili siir haiburgigim mi ini om komii Jerusalem hirir yamim. Mi ti kam kaimwowim Jisis siya simiir hiriyar swoki imbiyam. Mi sima ini siirar kigim ii whiekakim. Ti diminin sima kigin mi ini iikamim simiir boinmimauuwim.

32 Mi krima ta yai kibiya kimiir asi boinmauwi ti diminin Adi Komii siya nimbinkikin, krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir hauugiyim.

33 Diminin Adi Komii siya nimbinkiyim krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir mi tariinanin simiir yinisimim krimiir triir bidi yimbiniyim, Jisis siya wa swoki insiin idwowi ie hiranki, hiriinanam tirkikim. Ti yayim ta yokwo Sam kwisa sair winkiyim. Mi saeya hinina boinkim,

kira kariir yinisimkin. Mi tariinanin kara ini kirir Adi ywowin.

34 Mi siya siir ie hiranki kinisiin idwoki. Mi siya mhoyia wi swoki ao rani. Niingaka. Adi Komii siya hiriinan boinkikin.

Dimin kibiki kibiyin kara wi kimiir hauugii. Biya kara ti diminin Devid siiram niki boinkin siir hauuim.

35 Mi yokwo Sam kwira ya iriipi hiriinanar mi boinkika.

Mi kira wi kirir inkam kibiki kibiyin siirin wi ienau hirar kignisu whiigringrinkaeyam tani. Niingaka.

36 Iya Devid siya niki owin mi siya ta Adi Komii siir mi miyika saira niki miriyyin mi siya ina yaonamin. Mi siirin, siir brogaeyin siir hiriinanar swoki haingikaigi. Mi siya ini ie hirar whiigringrinkaeyamin. Siya ta yayia yokwo Sam nwowa saeya Devidni biri win boinkika. Niingaka.

37 Ti inkamin Adi Komii siya ieyankin hidninsiin idwowin siir pua ienau hir bi whiigringrinkinka. Niingaka.

38 Kima ti nomiiyauim kima bidiya yinokninkin ninim. Krima ta yayia sairin hinina boinmauwi kimiirin, ti inkamin siya krimiir dimin biyeyim simiirsi nankab ougin.

39 Moses siir siyu komiiyin krimiir dimin biyeyim wi siya ninak rani mi krimiirin wi siya nikuonaowid rani mi krimiirin wi inkam miyik dap rani. Niingaka. Ti inkamin siyairgin iikam whiekakim krimiir dimin biyeyim simiir ninak itkiigiyanin. Mi yipikin inkamin naingwo tibmii mi siirin wi Jisis siya priiyao haiginiuwi mi siya wi rirmiyya nwowi. Mi krimiirin wi siyar swoki ikunawidi. Mi siya krimiirin wi iikam wadiya nikiuwi.

40 Mi kima ha hirgiugiuwin ti diminin profet kamim biya sima wina yayia saeya nitisi. Sima hinina boinkikim,

41 bidi bidinanin propet kamim sima hinina boinkikim,

krima ti kamim nigbumbuwanim kima wa timi kinankuraraowin mi wi sair saira timi naingwokwonanae. Wim wi saeya griritkaigii. Kara ta kimiir iya kima niki owa, kara mi komiyya tariinanin sairar miriigin. Mi inkam nwirki ta miya sair miriyyim naboinkin kima sairinim wi naingwo tibminam tani.

Pol siya hinina boinkikin.

42 Mi iya Pol, Banabas sowa ta maeyaua yai nidwo boinaiyya sair haiburgiko mi ina yapniyamwo idowiya hirir. Mi sima ina nhankigiyim. Mi sima ina boinkiyim, sowiirin, ini wakae namwo kowa! Aka Judami ii komii kwira kowa wa swoki it. Mi wi ta yayia sair swokini boinmimauuni krimiirin.

43 Mi iikamim ta maeyaua yai nidwo boinaiyya hir wakae dignamim mi sima ina nhankigiyim. Mi Juda iikam nhirim mi kam nhirim, Juda iikam tani mi tiki Juda iikam tani simiir kwoinim ina kisina haigiyim. Mi sima ini Juda iikamim simiir siyu siirar ywowim. Ta maeyaua yai nidwo boinaiyya sair haiburgigim mi sima ini Pol, Banabas sowiir mhoyia yamim.

Mi sowa yayiyim ina boinmimauuim, hiniin kima daingworinu ta Adi Komii siir naingwobumbuwa wi kimiir hauugii.

⁴⁴ Juda simiir ii komii kwira iikamim ti om komii iir nwowim, sima nit swokiyim pariiparii, ta Adi Komii siir yaiya sowa boina sair nini wakaeniyim.

⁴⁵ Iriipi hariinan Juda hiran Biyan Inkam Komiiyim ina kigim iikam whiekakim maeyau kwirua nwowi. Mi sima ina kigmairim ta sowiir mai aairimin mi simiir kwoinin simiirim ini haugihaugi whyekiyim. Mi sima ini yai biyeyim simiir yigbumbuim mi ini Pol siir yayiyim simiir yanugau-gauwim.

⁴⁶ Mi Pol sowa Banabas simiirin yaimwo aiarar boinmimauugo. Mi sowa boin, krira ta yai kibiya Adi Komii siira bii Juda iikamim kimiir boinmimauuniyam nitkwo. Mi kima ta yai aairin digumii haingigigi, aeya wim kima boinae mi nim krima ti kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siirin wi hai rani. Mi wakae kima! Pano krira pi kimiir haiburgigi mi krira pi iki isid whirin siyim nami. Mi ta yaiya pi simiir nini boinmauugigi, sima Juda simiir iikam tani.

⁴⁷ Biyan Inkam Komii siya hiniina boinkikin kariirin, kara kimiir nimbingikim siyu mayik iki iikam isid whirin simiir nisimauuwim Juda iikam tani siyuin nitmaisok okwowyin siir. Mi kira ini pae niuyanan ywowin, simiir niuya haiginiuwam. Mi iki om whiekakim ti nu iir nwowim, simiirin wi ti yai aair boinmauui kira. Mi simiirin wi siyuin nitmaisok okwowyin wi kira pi yisiisimauu haiginiuwim.

⁴⁸ Mi iikamim Juda iikam tani sima ta yai aair wakaeyim mi simiir mhi kwoinin ini wadैया ywokiyim. Sima ini maigimaiga ywokiyim ti Biyan Inkam Komiiyin siir yaiya aairimin. Mi iki iikam whiekakim Adi Komii siya nimbinim, kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siir haiyim. Mi sima ina yaingwo tibmiiyim.

⁴⁹ Mi Adi Komii siir yaiya ini ta maeyau aair yamkiya.

⁵⁰ Mi Juda simiir biyan kamim sima ini hopsowoiu wigim inigakim Adi Komii siir inig iir hainaniyim simiir kwoin imiir. Mi Biyan Inkam Komiiyim ti om komii siir nwowiyim simiirin warar. Mi sima ina yigbumbuim Pol, Banabas sowiirin. Mi sima ina kauriirgiyim sowiirin sowa ti nu iir kipi nwo.

⁵¹ Iriipi hariinan mi sowiir iga hir nwowim sinim ini ti omin siir yikrimkrinkigigin. Mi dimin biyeyin ini simiir hirar ywokiyim. Mi sowa ini om komii Aikoniam hariir yamwo.

⁵² Mi iikamim naingwo tibmiiyim om Antiok hiranim sima ini maigimaiga kana ywowim. Mi Adi Komii siir naeyuin siir kirieya ini simiir yaninkinuuuwim. Iriig.

14

Inkam nwiso sowa om Aikoniam hir mriigo.

¹ Mi om Aikoniam hirin, sowa hariinana swokini tiriu. Sowa ina yapninopkainamwo Juda simiir maeyaua yai nidwo wakae sair mi yai hir ini okwo boinu. Mi iikam isid komiiyin Judainim mi Grik an ikim, sima ina yaingwo tibmiiyim.

² Mi Juda iikam nhirim bi naingwo tibmiiyim mi sima iki iikam nhirim Juda iikam tani, simiir kwoin imiir ini hopswoiu. Sima io ti Jisis siir isidan inkam nwiso sowiir nwowim.

³ Mi aposel inkam nwiso sowa om Aikoniam hirin ii kasaka bi nwoko. Mi sowa ini kirieya ywonamwo. Ti Biyan Inkam Komii siir yai aair boinmimauuwim. Mi sowiir inim ti Biyan Inkam Komiiyin siya kirie

haiginiu mi sowa kiriepai kiriepaiyim ina tiramwo. Ta kirieya Biyan Inkam Komiiyin siya nisisimauuga iikamim simiir. Ta siir naingwobumbuwa mi sairir yayim ini kaimwowa ywowim.

⁴ Mi ti om komiiyin siir hiran iikamim sima isido whiso ywo. Mi nhirim Juda maka ywo mi nhirim aposel inkam nwisowakar ywo.

⁵ Mi mhoiia kam nhirim Judan iikam rani mi Juda sima ina nhinamim. Mi ti isid whiso simiir biyan iikamim sima nhinam sima Pol, Banabas sowiir diriraerarbumbuwa naingwokim. Sima sowiirin siiyani kaiyimik aokiyim naingwokim.

⁶ Mi sowa ta io aiir bidi hirnao. Mi sowa nu Likionia hiran om komiyo Listra mi Debi om nhirim sowiir kingin nwowim, simiir hiriir yidamam.

⁷ Mi sowa ta yai win kibiya Jisis siira ini omom omomim simiir yaboinmamauyokiyokiyamwo. Iriig.

Pol, Banabas sowa om Listra hir mriigo.

⁸ Mi om Listra hiran, inkam nwirin ini hir nidwowin, siir igao bidi yinsimsirunamwo, siir apua aeyar naokaininkinkiyin siirin mi hiriinana nwokin. Tiki inkamim siya bi swoki apririr sranikin. Niingaka.

⁹ Mi siya wakaeki Pol siya Adi Komii siir yai aiir boinmimauuin. Mi Pol siya siirsiira kaonanaei. Mi ini siyar kigiyin ti inkamim naingwo tibmii dig namwo iuwim mi siya wi wadieyar nwowi.

¹⁰ Mi Pol siya igao yayia boinki, kira dinsiin okwoki! Mi siya bi kimiminkikin ina yinsiin okwokiyin mi ina yopnatkigiyamin mi siya ina yapririrkiyin.

¹¹ Mi iikam whiekakim ti diminin Pol siya tirkiyin siir kigiyim mi sima nu Likionia simiir yaygina sairir kauwok boinki! Krimiiir wanin ini inkam piua swoki imbiyinin. Mi tapa tisi krimakar nwowim.

¹² Mi sima Banabas siirin hinina mi dap Sus mi Pol siya yai boinan inkamim mi Sima Pol siir inigin Hemis asi dapkim. Ti inig whiso Sus mi Hemis dapiyo, yim simiir wanin digworaekwokim, simiir inig imiir hainanikim.

¹³ Ta omaka Sus siir inig hainaniya ini ti om komiiyin siir yaba mriiia. Mi prismi yaowae adin ta omaka sairir kigiraoiwiyin mi bulmakau ii nhirim ina hainamim. Mi kipim ina yomboboriuninkinim mi ina hainamim. Mi ti om komii siir anoin siir kingin yamwoiu. Mi iikam whiekakim sima warar yitim digworaekwowim sowiir hauugiyim. Mi ti digworaekwowim sima sowiir hauuwim, biya sima simiir wanin Sus siirin hiriinan naeyim simiirar mi inkin imiiaekim.

¹⁴ Mi aposel inkam nwisowakar Banabas, Pol sowa, ta hiriinan yayia sairir wakaeyo mi sowa ina kigo. Mi sowa ini io simiir ywowo. Mi sowiir yiuo ina yinikibimbirgiyo. Mi sowa ini iikamim simiir bopwoniya iwitninopkainamwo. Mi sowa ina kauwokiyo,

¹⁵ kima ti kamim kima hinin dimusi tirkim? Krira inkamairgo, krira kimiir hiriinanaigo. Krira Jisis siir yai win kibiya kimiir boinmimauuam nitko. Mi kima ti siyiu biyieyim simiir diguski. Mi kima Adi Komiiyin krimiir yaimin dimin wakaeyiin siiramar daingwo tibmii. Nu ninomor mi whii komii komii ikim mi digworaekwo hoimgakim ti nwowim siya nonkwokwokim.

¹⁶ Kibie! Biyan iiyim iikam whiekakim ti nu iir nwowim siya simiirar kigininkin. Sima simiir kwoinka naingwo diriraerarkim.

¹⁷ Mi siya bi naguprakaigin. Mi kima pi siirim whaowae rani. Niingaka. Mi siya kimiirin dimin miyik iirar diriraerar haiginiugin. Mi naowin ninomor kou hir nwowin pa mi diriraerarki kimiirim mpa mi kinaini. Mi naeyim siya

diriraerarkiyim ini wadieya yimbiamim. Mi naeyim siya dig haiginuwi mi kimiir kwoinim maingimarga asi nrowi.

¹⁸ Mi sowa ta yaiya saiiir boin digiyo mi sowa minan nap mirii nanaeko iikamim simiir nikiduwiim. Mi sima ti wraisuim nanag hainamim sowiir kipi hauu biya simiir wanin Sus siir hauuwim mi siir hiriinan. Iriig.

¹⁹ Mi Juda iikam nhirim om Antiokanim mi om Aikoniaman ikim, sima ina yitim. Mi iikamim simiir kwoinim sima ini hopswoni. Mi sima siiya minim ina kaiyimikim Pol siir. Mi sima Pol siirin ini om komii siir yaba hiriir kinaniyamim. Simiir kwoinim ha naingwokim, siya naowigusami.

²⁰ Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima ini siirar yokwo kaeyokaiyim. Mi siya ha ninsiingiyin, ini oma hiriirar swoki apninopkai namin. Mi igwira siya Banabas saika yam om whirin min nikiuwiyin Debi hiriirin.

Mi Pol Banabas sowa nu Siria hir nwoin omisimin Antiok mi sowa hiriir swoki am.

²¹ Mi sowa ta yai win kibiya ti omin siir hiran iikamim simiir boinmimauu haiginuwi. Mi sowa hiriinan tirkiyo mi iikam whiekakim ina yaingwo tibmiiyim. Mi mhoyiya sowa ina swoki amwo ti simiir om whoimim Listra mi Aikoniam mi om Antiok hiriir.

²² Mi ti om whoimim iikamim naingwo tibmiiyim sowa nwoki whinkansiis haiginuwi simiirin. Mi sowa simiirin hanngi boinanae. Mi kima kimiir naingwo tibmii aiirin donkworinukripkai. Biya krima siyuin hikpai hikpai haiiyin mi siir tiki hopnin apnam. Mi mhoyiya krima wi ti Adi Komii siir om kibiyin iikam whiekakim mi digworaekwo ikim simiir kigirkakiyin wi siir nami.

²³ Mi sowa kam adi yaowae nhirim simiirin siyu komii kigriraowam yimbim. Mi omkakim Adi Komii siir inig hainaniyim omom omomanin simiir hiran iikamim naingwo tibmiiyim simiirin warar. Mi sowa Adi Komii siirin sriyo mi nae minim ini wara haiyakiyim. Mi sowa ti iikamim naingwo tibmiiyim Inkam Komiiyin siirara hauuswokiyim, siya kigriraowam.

²⁴ Mi mhoyiya sowa nu Pisidia sowiir boponau aiir yapam. Mi nu Pamfilia hiriir yapnimbiiyam.

²⁵ Mi sowa om komii whirin Pega yai hir boinmimauugik. Mi mhoyiya sowa om Atelia hiriir yapiinam.

²⁶ Mi om Atelia hirin, sowa siyaiini yani kwiriinam. Mi siyaiiya sowiirin, om Antiok hir swokaka atkinugig. Biya ti omin iikamim Adi Komii siirin naingwowyim mi sima Adi Komii siirin kwisboinki, ti inkam nwisowiram miya sowa miriyya saiiir kirie haiginuwim. Mi sowa hiriinana tiro mi sowa ina swoki imbiyamwo ti om iirar.

²⁷ Mi iya sowa om Antiok hiriir nimbiamwo mi sowa iikamim naingwo tibmiiyim simiiramim ina yikiuna digim, sima maeyau kwiruwa nrowim. Mi sowa ina boinmimauuim digworaekwo whiekakim Adi Komii siya sowiir whindiriraerarim. Mi sowa ina boino, Adi Komii siyar niyok haiginugikin kririir siyuin iikam nhirim Juda inkam tani ta Adi Komii siir yaiya saiiir boinmimauuim. Mi sima wi nwoki aingwo tibmiiyim.

²⁸ Mi sowa iikamim naingwo tibmiiyim simaka ii kasa bi nwoko. Iriig.

15

Iikam Whiekakim naingwo tibmiiyim ini om komii Jerusalem hirara yangiriyuuim

¹ Mi nu Judia hiran kam nhirim, sima ina yapiinamim om Antioka hiriir. Mi iikamim naingwo tibmiiyim yai simiir ini boinmimauugig. Mi sima boin mi kima siyuin Adi Komii siya hauugiyin Moses siir kima siir tir karam mwowi

mî kîmiir mîoisim kitiyopnîr hai karamae mwowi mî Adi Komii siya kîmiirin wî wara kaoprigi okwo rani. Nîngaka.

² Mî sima hîriinan yai boinkiyim mî Pol sowa Banabas sowa io prasae bî nwoko simiirin. Mî sowa simaka yai prasae bî nîniinansaoko. Mî iikamîm naingwo tîbmîiyim sima yikropki Pol, Banabas sowiirin. Mî kam nhîrim om Antiok hîranîm sima ini wara yînkîm amîm om komii Jerusalema hîriirin, ta yaiya saiir nîni bointîbmîi kimaigikîm aposel kamîm mî inkam adiyaowaeyim siyû komii kîgrîraowiyim simakar.

³ Mî simiirin iikamîm naingwo tîbmîiyim sima nîkropikîm. Mî sowa ti nu komii whiso Finisia mî Sameria sowiir bopwo hîr napamko. Mî iikamîm naingwo tîbmîiyim ti nu whiso sowiir hîr nwowîm omîsisimîm simiir hîran iikamîm simiir ini boinmîmauwûwû ta yaiya. Mî sowa simiirin hîniina ini boinî, Adi Komii krîmiir Wanîm siya bîdi kîsîna haigiyin iikamîm Juda iikam tani simiir kwoinîm. Mî nu Finisia mî nu Sameria hîran iikamîm mî sima ini maîrgîmaîrga taokitaoka ywokiyim Pol siir yai aiiramîm.

⁴ Mî sowa om komii Jerusalem hîriir nîmbiyamwo mî iikamîm Adi Komii siirin naingwo tîbmîiyim mî aposel kam iikîm mî inkam adiyaowaeyim siyû komii kîgrîraowî iikîm, sima sowiir boin wadiewîm. Mî Pol, Banabas sowa digworaekwo whiekakîm Adi Komii siya tîrim sowiir mî simiir ini boinmîmauwûwû.

⁵ Mî Farisi simiir iikam nhîrim naingwo tîbmîiyim sima ina yînsiin okwo boinkiyim, kam nhîrim Juda iikam tani simiir, simiir mîoisim ti kitiyopnîmîr hai. Mî kîma simiir boinki, sima Moses siir siyû iir dap.

⁶ Mî ti aposel kamîm mî inkam adiyaowaeyim siyû komii kîgrîraowiyim sima irîpa yidwo hid boinai ta yai aiirîm.

⁷ Sima yai whiekakîm boinai digiyim mî Pita siya ina yînsiin okwokiyin. Mî siya simiirin ina boinkiyin, ti nomiiyaum! Kîma bîdi yînoknînkînim. Adi Komii siya hid haigîniugîkîm mîiyim krîmiir. Mî bîdi bîdîniya kariirin siyar nîmbîngîkîm ta Jîsis siir yai wîm kîbiya saiir boinmîmauwam iikam nhîrim Juda iikam tani sima wakaekî mî sima wî wara nwokî aingwo tîbmîiyim.

⁸ Adi Komii krîmiir Wanîm siya bîdi yînoknînkînin simiir kwoinîm. Mî siya ina mî inoknînkîm iikamîm Juda iikam tani simiir kwoinîm. Mî siya siir naeyûin ini simiir hauugiyin krîmiir hauugiya saiir hîriinan.

⁹ Mî siya Juda iikam tani simiirin yaeya siyû whîr bî tîrîkîm mî Juda iikamîm simiirin yaeya bî mî tîrkîm. Nîngaka. Iikamîm siiram naingwo tîbmîiyim simiir dimîm biyeyim wî Jîsis siyar whînkaoprigi okwowi.

¹⁰ Mî kîma tariinanîm Adi Komii siirim dimusi kinankiwi? Mî kîma ti iikam nhîrim Juda iikam tani naingwo tîbmîiyim mî kîma hik simiir dimusi hauugim? Biya krîmiir yidiwi wanwiyayeyim mî krîma ti hik hîniinîm simiir haiyim wî dig nwo rani. Nîngaka.

¹¹ Mî krîma ha naingwo tîbmîi mî krîmiir Biyan Inkam Komiiyîm Jîsis siir naingwobumbua wî saeyar swokî kaoprigînaowidi krîmiirin. Mî simiirin irîpî hîriinan wî wara mî inkin kaoprigi okwowi. Pita siir yaiya ini dig ywokiya.

¹² Sima ti iikamîm yai bî boinmîmînkîm simiir wînim Pol mî Banabas sowiir yaiyama mauugim. Mî sowa simiirin mî boinmîmauugim dimîm kîrîe komii komiiyîm Adi Komii siya dirîraerarîm Juda iikam tani simiir mî sowa simiir boinmîmauugim.

¹³ Mî sowa ta yai air boin digiyo mî Jems siya ina yîsiin okwo boinkiyin ti nomiiyaum! Kîma kariir yai air ti wakaeki.

¹⁴ Saimon siya kîmiir bîdiya iki boinmauwîm hîniin, Adi Komii siir kwoinîm ini simiiramar yaingwo hîrîrîrugiyin ti iikamîm Juda iikam tani simiiram. Mî siya kiyaina iikam nhîrim simiirin, sima siir isid nwowîm.

15 Mi taka yaiya profet kamim sima boina mi saair hiriinanairga. Mi sima David siir isid iiram win boinkikim. Taka yaiya hiniina boinkika,

16 krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya hiniina boinkikin, mhoiia kara swoki iti mi ta Devid siir omaka nakainam ya wi kara swoki hainasiin okwowi. Mi iki saair digworaekwo nhirim, biyie nwowim, yim wi yaeya kara swoki grab mirii.

17 Mi iikam nhirim Juda iikam tani yim wi kariiram wit. Mi iki iikam whiekakim nu whiranim kariiram naingwo tibmiiyim, yim iriipa hiriinan kariir warairgim. Mi siya hiniina boinkin.

18 Biiki Biyan Inkam Komiiyin, siya ta yai aiir bidi boinin. Mi tariinanin siya ina swoki boinkiyin,

19 mi Jems siir yaiya tasa niki amyokiyokiiya. Kariir kwoinin hiniingin, iikamim Juda iikam tani simiir kwoinin ina kisina haiginamin Adi Komii siirim mi krima simiirin kiigi kipi nanki.

20 Niingaka. Krima simiirimin yokwo ti win hauugi. Mi simiir yokwowa hiniina win boinki mi sima siyu biyie whiekakim uruwai siyaowainiyim simiir diuguski. Mi sima hiananaeni siyuin siirsi dapiyok. Mi sima iki wraisuim niyara sima nimborkrimkriku aokiyim simiir kipi nae. Mi sima wraispai wraispaiyim simiir nhie imiir kipi mi kwiyae.

21 Krima dinokninkin, biya hiriinan mi tariinanin iriipa hiriinan iki om komii komii whiekakim inkam kakairgim, Moses siir siyu komii siir yai imiir boinimauuam. Mi sima siir yai aiirar mwainikim maeyauim yai sima nidwo wakaeyim simiir. Mi Juda simiir ii komii komii ikim. friig.

Sima yokwo iki iikam nhirim Juda iikam tani Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim simiirim win hauugika

22 Mi aposel kamim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowi ikim mi inkam ima sima yai maeyauu kwirua manam nidwo binaigim, inkamwo nwisa nimbinkiyim Pol, Banabas sowaka namim, om Antiok hiriir. Mi ti inkam nwiso sima nimbino sowiir inigo Judas mi siir inig whirin Basabas mi nwirin, Sailaskin mi iikamim naingwo tibmiiyim simiir biyirin ini sowa ywowo.

23 Yokwo kwira sima sowiir win hauugiya Juda iikam tani simiiram mi saair yaiyim hiniina win boinkikim, krima aposel kamkim mi krima inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim krima kimiir nomiiyaukim. Krima winkika ta yokwowa kimiirim ti nomiiyau nhirim, Juda iikam tani om Antiok anim mi nu Sirianim, kimiirim. Ti akamim!

24 Krima bidi wakaeyim! Krimiir kam nhirim kimiirim nitkam mi yaiyim sima boinim kima ini kakar ywokiyim. Mi kimiir kwoinim sima pridaiginiugim. Mi krima simiirin hiriinan bi boinkikim.

25 Krima ta yaiya saair wakaeyim mi krima ini kwoin whirua ywowim. Mi krima ina boinim, nim inkamo nwisa ti ikropki kimiirim ti krimiir nomiiyau wadie nwiso sowaka Banabas Pol.

26 Mi sowa naosi bi naingwoyimiyoko, krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir mi aiir napmiriyamin.

27 Mi krima Judas Sailas sowiir asi nikropkiko, ta yai aiirin pi sowiir yaiga nini boinimauuniyim kimiirin.

28 Mi Adi Komii siir naeyu miyikin ini krimaka nwowin. Mi krima yai bidi kitibmii boinim mi krima kimiirin pi yapa hik kwiri swoki inkin hauugi rani. Niingaka. Mi kima ti hiriinan dimin iirarar tir.

29 Mi kima wraisuim sima nisomaowim mi uruwai siyaowaini hauuim, kima simiir kipi nae. Mi kima wraisuim ni ara sima nomboru aokiyim simiir kipim kipi mi ae. Mi simiir nhieyim kipi mi kwiyae. Mi kima hiananaeni

siyuuin siirsi dapiyok. Kimasiya kigririraona mi ti hiriinan siyuu iisi dapiyok. Mi kima wi wadieya sibgu okripka. Ta yokwowa ini digyokiya.

³⁰ Iikamim sima nikropkikim mi sima om Antiok hiriir yapiinamim. Mi sima iikamim naingwo tibmiiyim simiirin ha nikiunamim maeyau kwirua haingiriyau owim mi ta yokwowa ina hauua simiir.

³¹ Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima ta yokwowa saiir mwainim mi sima ini maingimaingra ywokiyim. Ta yaiya simiir whinkinsiis hainginuga sima winkiya.

³² Mi profet inkam nwisu Judas, Sailas sowaingo mi sowa yai miyik miyikim iikamim naingwo tibmiiyim simiir asi boinmimauugo mi simiirin sowa whinkinsiis hainginuga.

³³ Mi sowa om Antiok hirin ina iki onanaeyo bi namsasaugo. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima sowiirin ina boin wadiekiywo. Mi sima ina swoki ikropkiywo simiiramar.

³⁴ Mi Sailas siir kwoinin ina yaingwowin, kara wi om Antiok tirar nrowi.

³⁵ Mi Pol, Banabas sowa om Antiok hir nwoko. Mi sowa kam nhirim simaka yinkin miriyim, iikamim simiir nisiisimauuam Adi Komii siir yai aair. Mi Biyan Inkam Komiiyin siir yai win kibiya saiir boinmimauuam.

Pol, Banabas sowa ini yapa yapa yamkiywo

³⁶ Mi mhoiyya bwana nhirim bidi yakaigiyim mi Pol siya Banabas siir boin, krira swoki ami iki nomiiyauim om komii komiiyim simiir nwowim simiir swoki apkig ami biyya krira boinmimauuim Biyan Inkam Komii siir yaiya saiir. Mi krira simiir ninokninkinim, sima ina namisi sibgu owim, iyie? Niingaka.

³⁷ Banabas siya minam naingwokin Jon siya saikar namim mi siir inig whirin Makin.

³⁸ Mi Pol siya ina boinin, ti inkamin biyya krimiirin nu Pamfilia hir haibugikin mi siya mi kriraka miriyam wara bi nitkin mi krira siirin wi wara kipi nikiunam.

³⁹ Mi sowa io ti dimin iir haningi ywonanae. Mi sowa iripa bi miriigo. Mi Banabas siya Mak siir yikiunam mi sowa siyai ira saiir kwiriinam mhuusim whirin Saipras siir hiriir namam.

⁴⁰ Mi Pol siya Sailas siir yikiunam mi ini sowa yamwo. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima boin, Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya wi kowaka nwonami.

⁴¹ Sailas sowa Pol nu Siria mi nu Silisia ti nu komii whiswo sowiir bopwo hir napamwo mi iikamim naingwo tibmiiyim simiir whinkinsiiskim sowa. Iriig.

16

Pol siya Timoti siir yimbin saika namam.

¹ Pol siya wara yinkin am om Debi mi om Listra sowiir hiriirin. Mi om Listra hirin inkamin naingwo tibmiiyin nwira nrowi. Siir inigin Timotikin mi siya Juda wiga saiir yinisimkin. Saeya bidi yaingwo tibmiiya. Mi siir adin Grik inkamkin.

² Sima iikamim naingwo tibmiiyim om Listra mi om Aikoniam hiranim, sima siir siyuu imiir boinkim, Timoti siya inkam wadiekin.

³ Pol siir kwoinin ha naingwowi Timoti siya saika wara namim. Mi siya siirin ina yikiunaniyin. Mi siir mioisa ina kitiyopniir haiya. Siya Juda kamim hir nrowim simiirsi naingwokin mi ti hiriinan siyuuin siir asi tirkin. Juda iikam whiekakim siir ninokninkinim Timoti siir adin Grik inkamkin.

4 Pol, Sailas mi Timoti sima ina yapnamim om komiiyim simiir. Mi ta yaiya aposel kamim mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigiriraowi ikim, biya sima nimbointibmii kimaiya iikamim naingwo tibmiiyim om komii Jerusalem hiranim simiiram mi sima ti kam nwoimim simiirin saiirar swokini boin naingwo iu. Mi sima boin, kima ti siyiu iirar ti swoki ap.

5 Mi omom omomim ti kam nwoimim sima naboimamauuim simiir hiran iikamim naingwo tibmiiyim ini komiiyar ywokiyim. Mi inokainokin simiir isidin wi komiiyar nworaraowi. Iriig.

Pol siya whinkigimikwinkin nu Masedonia hiran inkamin siirin.

6 Mi sima ti nu whiso Frisia mi Galesia sowiir boponiya napamo mi Adi Komii siir naeyiuin siya boinikidugi, kima nu Esia hiran wi yai kipi nini boinmimauuiu.

7 Mi sima nu Misia hir ini apieyokmainaki. Mi sima minam tirkim, pi nu Bitinia hiriir napninpokainamim. Mi ini Jisis siir naeyiu ieya yikidunaowidim simiirin.

8 Mi sima nu Misia hiran asi napkindiyugikim. Mi sima ina yapnaniyim om Troas tiriir.

9 Mi naiyaka Pol siya dimin whirin nhwonan whinkigwinkin. Mi inkam nwirin nu Masedonia hiranin siya ina yinsiin okwo kauwok boininaekiyin Pol siiram. Kira wara whi komiia solwara nikiuwiya saiir whi mirmiia tiriir wi! Nu Masedonia tiriir, krimiir nini whindiriraerar haiginuniyam.

10 Pol siya ti dimin iir bidi kigiyan mi krma bi kimimankikim ini digworaekwo imiirar diriraerar namim nu Masedonia hiriir namimin. Krma bidi yinoknankiyim Adi Komii siya nikiugikin krimiirimin. Yokwo Komii saiir yai win kibiya simiir boinmimauuim. Iriig.

Lidia Saeya bidi yangwo tibmiiya.

11 Mi krma siyaii aiirin om Troas hir nwowa saiir yani sain kwiriinam. Mi ta siyaiya ini om Samotras hiriirar kigiriinama. Mi iigwira om Niapolis hiriir yakiyam.

12 Mi krma ti om iir haiburgigim mi om Filipai hiriir yapnambiyam. Biya siya ti omin Rom hiran iikam nhirim sima nini kriipki whinikin. Mi ti om komiiyin ini nu Masedonia siir nu ha'imii iir nwowin. Krma ii kasa bi niki onakikim ti om iirin.

13 Mi Juda simiir ii komiia krma om iir haiburgigim mi ina yapnaniyamim ti ie siir kingiin hiriir. Ha naingwokim ta opa saiir kingiin hiran, saeya nhwo kwiskak maeyaugi niuwi. Mi ta opni maeyaua krma kigi wig nhirim hir nwowi. Mi krma yai simaka yidwo boinai.

14 Wig ira saiir inigin Lidiaka. Saeya ta wiga Adi Komii krimiir Wanin siir inig hainan kirieka. Mi saeya ta yai aiir wakaeya mi saiir omin Taiatairakin. Mi saeya yuis pariindnan pani miya saiir miiiga. Mi saeya umir pi saiir siyar mi hal. Biyan Inkam Komiiyin siya kisina haigikin saiir kwoinin mi saiir wina ini yaiya Pol siya boinkiya ini saiirima mauugiya.

15 Mi saiirin op ina baptais haiginua mi saika iripa omaka irua whwonkaiyim simiirin warar. Mi saiirin op ha baptais digiya mi saeya boinki krimiirin, kima kariirin ha naingwowi kara Biyan Inkam Komiiyin siiram bidi yangwo tibmiiikikina mi kima pa nwoki itim kariir omaka aiirin. Mi saeya krimiir boinanaeya mi krma ini saiir yai aiirar mi wakaeyoknanamim. Iriig.

Pol, Sailas sowiirin omakanau hugripkikikaigo om Filipai hir.

16 Mi iigwira krma ti ieyin siir kingiin hiriir napnamim mi Adi Komii siiram ini sriiyu ta maeyau aiir. Mi wig ira mii nanga priimiriya saeya krimiirin siyiu hir yapyiskaiwin. Mi saeya ta wiga uridyiu biyieki bidi yinkiniukikaya.

Mi saeya iki boskwonauwan yaimin diminin pi saeya nsiisiimauuwi. Mi ta wiga saair biyan iikamim sima umir komii pi miya saeya miriyya pi sairsiyar mi haii.

17 Ta wiga saeya ini Pol siya mi krma, saeya ini krimiir mhoiyya yita. Mi saeya inokinokin pi hinina kauwok boinkii, kima ti kamim Adi Komiiyin ninomor kou hir nwoyiyin siir mi miriyyim, kima krimiirin siyiuin Adi Komii siya kaoprigi okwowyin siir boinmimauu.

18 Inokinokin ta wiga hiriinan siyiu iirar tirnanaeka. Mhoiyya Pol siir pua ina piyaokiya mi siya ha haimisiyao okwo kaokiyin ta wig aiirim mi siya yiu biyie iir boinkii, kara kiiirin Jisis Kraisi siir inig iir boinki, kira ta wig aiir duguski! Mi ha damki! Mi ti uridyiu biyeyin bi kimimankikin, ta wig aiirin ina yuguskiyin mi siya ina yamkiyin.

19 Mi ti omin siir biyan inkam komiiyim sima bidi kigii, ti diminin mi sima ina yinoknankiyim, ta wiga saair umir miya nikiigiya. Mi sima Pol, Sailas sowiir yonkworindinu mi sima sowiirin ina kiyainamwo mi sima maeyaua sima nidwo boinaiiya biyan inkam komiiyin saika hir ini boinaiyiu, sowiir boiniyopnatkaigiyam.

20 Mi sima sowiirin biyan inkamin yai wakaeyiyin, siirim yikiunam. Mi sima ina boinin, ti inkam nwiswo Juda hiranko. Ti krimiir om komiiyin sowa nini pridiriraerarbumbuniko. Mi krimiir iikamim kakak asi nwokim.

21 Mi sowa simiirin yaeya siyiu whir bi nsiisiimauugo. Mi nim krma om komii Rom simiir siyiuin siir napikim. Mi ti siyarin yio iripa bi namasugin. Mi krma ti siyiuin sowa nsiisiimauuwin siir kipi nap, yio ini yaeya siyiu ywowin. Mi ti yayim sima boinin ini dig ywokiyyim.

22 Mi iki iikamim simiir yayim ini sowiirar swoki inkin boinhuriyyiyugiyim. Mi inkam komii komiiyim yai hidiyim sima yinikiwimwitki sowiir yiuiso. Mi sima boinki, sowiirin idgiu hankak dwoki.

23 Mi sowiirin idgiuni yiparnanae. Mi sowiirin omaka huuyokiyokaiya saair dokmwon apninpkaigi. Mi inkamin ta omaka huuyokiyokaiya saair waikaowiyin siir boinki, kira sowiirin wi sibgu waikao.

24 Mi ti inkamin waikaowiyin, ta hiriinan yai kirie aiir wakaekiyin mi ta omaka huuyokiyokaiya sowiirin saair omaka igibopwo hir yami okmwon idwokaiyyu. Mi siya sowiir iga kwiiyim pae komii komii wiso sowaka yinkin irioninkin widgig.

25 Mi hirii tirii nwbopwowin Pol, Sailas sowa Adi Komii siirim sriiwi. Mi Adi Komii siir mwaiyim ini simiir warar waokaowiiyo. Mi kamim sowaka ninkin hugripkiyyim, sima ini sowiirar wakaemikwiiyim.

26 Mi bi kimimankikin niin komiiyin ina yitkiwiiyin. Mi ta omaka saair iyyinpaeyin whiekakim ini prapada kinkiyim. Mi ti omaka simiir hugrimkripkiikikaiyim simiir anowim ini sima sima haiwaokiyim mi ti kam whiekakim wiyinsopin simiir ninimnrkaiyyim ini sima simar huwhromwhro ikiigiyamim.

27 Mi inkamin ta omaka saair waikaowiyin siya ha ninsiingiyin ta omaka huuyokiyokaiya saair ano whiekakim simiir kigiyim haiwaokiyim mi siir kwoinin ina yangwokiyyin tari kam whiekakim tapaiir hugripkiikikaiyyim bdi yidamkiyyim. Mi siya siir kamkiu iir asi kiwokhaigin siya siyar swoki hampimpitnam.

28 Mi Pol siya ini komiyya kauwok boinkiyin! Kira kinakina kipi diriraerarbumbuna. Krma bi nidamankim krma tisi tirirar nwoyim.

29 Mi ti inkamin waikaowiyin ina kauwok boinkiyin, paeya nuuyaeiyya sairim mi siya ina iwit ninopkainaniyin omaka apanauwa hiriir mi siya nidid prasae bi kikin, siir kiu minim ini noppo warar kinamin. Mi ini Pol, Sailas sowiir igmiiga ini akai huuwun.

30 Mi siya ina yikiuna apninaniyamo sowiirin yaba hiriir. Mi ina boinin, kowa inkam komiiko kara piki hiniin diminin siir ti tir? Mi Adi Komii siya pi kariir niki animaiwarkainam.

31 Mi sowa ina boino, kira krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siirim daingwo tibmii. Mi Adi Komii siya wi kiriir nwoki annaiwarkainaei. Mi kiriir omakan iikamim iriipi hiriinan, wi siyakinar nanmaiwarkaina swowi.

32 Mi sowa ta yai win kibiya Biyan Inkam Komiiyin siira simiir boinmimauugim siya. Mi iikamim siir omakanim simiir warar yinkin boinmimauu.

33 Mi ta ii aairin, ti inkamim omaka huyokiyokaiya saiiir waikaowiyin sowiir paowaiyim ini siya hiisokim. Mi bi kimiminkikim siya mi iikamim siir omaka iruanim sima op ina baptaisim.

34 Mi siya sowiirin ina yikunamin siir omaka hiriir. Mi siya sowiirin nae minin ina hauu aeyin. Mi maingimairga prasae rani, siya nwowa iikamim omaka irua saika whwonkaiyim simakan. Mi sima Adi Komii siirim in ina yaingwo tibmiiyim.

35 Mi igwir nugakin, inkam komiiyim yai hidiiyim om komii Rom hiranim sima swoki ikropkiyakwok, kam nhirim yaii niniiyim simiirin omaka huyokiyokaiya saiiir hiriir. Mi sima ini boiniu, kira ti inkam nwiso sowiirin ti ikrop apniki.

36 Mi ti inkamim omaka huyokiyokaiya saiiir waikaowiyin siya Pol siir ini boinmauuu. Mi siya boin, iki inkam komiiyim yai hidiiyim om komii Rom hiranim sima bidi boinkiyim kowiirin pi kara nikropkii mi kowa ta omaka huyokiyokai aairin haiburgig mi ha dapniyam mi kowiir kwoinin hiinsim hiinsima dwo.

37 Mi Pol siya simiirin ina boinmauuin, krira ini om komii Rom hiran inkam ywowo mi sima kririirin yai miyik bi sibgu boinkim. Mi diminin krira tirbuin siir bi boinmauugim. Nningaka. Sima kririirin iikamim simiir whwonkam ida, hindara priitokim. Mi sima kririirin omaka huyokiyokaiya saiiirin whisariya nokmw in apinopkaigiko. Mi tari sima kririirin hindara haigiprakai ikrop apniyamam naingwokim, aniya? Nningaki, nningakiinga. Om komii Rom hiran inkam komii komiiyim simar wit. Mi kririirin simar swoki ikrop apniki idwowiya hiriirin.

38 Mi kamim yaii niniiyim, sima ta yaiya saiiir wakaenamim mi ina yamim mi biyan inkam komiiyim yai hidiiyim, simaka ini boiniu mi biyan kamim yai hidiiyim, sima ha wakaewinin, sowa ini om komii Rom hiran inkamar mi owo mi sima ina yididim.

39 Mi sima ha namim mi sima sowiirin ina ini ouumikmik boiniuwin. Mi sima boin, krima kowiirin siyu miyiknan bi tirkikim. Mi sima ina whinapniyamim idowiiya hiriir. Mi sima boinki, kowa ti om komiiyim siir haburgig mi kowa maeyau kwira dapnam.

40 Mi sowa ina haiburgigo ta omaka huyokiyokai aairin. Mi sowa Lidia saiiir omaka hiriir yam. Mi sowa iikam nhirim naingwo tibmiiyim simiir ini kigi. Mi sowa yai nhirim simiir boinmimauu, simiir kwoinin kirie nwoki owim. Mi sima ha haiburgigim mi sima ina yamim. friig.

17

Mi om komii Tesalonaika hiran iikamim sima Pol Sailas sowiir toim minkim

1 Mi sowa ha napnamo mi sowa om whirin Amfipolis hiriir yapnimbiiyam. Mi sowa ti om iir haiburgigo mi sowa om komii whirin Apolonia hiriir yimbiiyam. Mi sowa ti om iir mi haburgigo mi sowa om komii whirin

Tesalonaika hiriir yimbiam. Mi omaka ira Juda simiirga yai nidwokai wakaeya ini ti om iir nwowa.

² Pol siir siyiun iki om komii komiiyim siya namim, siya pi Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeya mi siya pi simaka ninkin apninopkainami. Mi Juda simiir ii komii komii kwoimim siya simaka yinkinwamwarkii boin, Adi Komii siir Yokwo Komiiya sair yai imiir.

³ Mi siya Adi Komii siir Yokwo Komiiya sair yai imiirin minam boinmimauugin simiirin, Adi Komii siya bidi yimbini inkam nwirin, hik haiyamin. Mi siya wa naonami mi siya wa swoki insiin idwowi. Mi siya boinki, ti inkamin Adi Komii siya nimbini, siya Jisis siyairgin.

⁴ Mi Juda iikam nhirim simaka hirar nwowim, sima ini Pol siir yai airim yangwo tibmiiyiyim. Mi sima ini Pol, Sailas sowiir isid ywowim. Mi iikam whiekakim Grikanim, yim sima iriipi hiriinan Adi Komii krimiir Wanin siirima mi hainanikim. Mi simiir iikam isid bripriyan sima ini sowaka yinkin itnakium. Mi bi nwowi wigim, yim ini hiriinanar mi tirim.

⁵ Mi Juda simiir kwoinim whwokwoka bi nwokikim mi sima inkam biyeyim siyu hir napamim simiiram yikiuna. Mi sima iikam whiekakim ina yikiuna digim. Mi ta yayia sima nini boinua mi simiir kwoinim ina haughauga whiyekiyim. Mi sima ini yayiyamar yangwokiyim. Mi sima Jeson siir omaka sair nokwoyokaigiyim mi sima ina hansranim simiirim. Sima minim tirkim, simiirin iikam whiekakim simiir niyopmauugiyim.

⁶ Mi sima simiir bi kigim. Mi sima Jeson mi iikam nhirim naingwo tibmiiyiyim simiir yikiunam ti om komiiyiyin siir biyan iikamim simiirim. Mi sima hinina kauwok boinam, ti kamim siyu bibiyie tirbumbuwi ima ti omom omom imiir. Mi tariinanin sima tisi om iir mi atirbumbuniyim.

⁷ Mi Jeson siya yikiunam simiirin siir omaka hiriir. Ti iikam whiekakim sima om komii Rom hiran inkam komiiyin Sisa siir siyu imiir nanugaugugim. Sima ina boinin, inkam Komii nwirin ina nwowin, siir inigin Jisiskin.

⁸ Mi iikamim mi biyan inkam komii ikim ti om komii siir nwowim, sima ti hiriinan yai imiir wakaeyim mi sima ina yanaakiyim.

⁹ Mi biyan inkam komiiyim sima boin, kimiir yayia yai pai rani mi kima pi ta yai aair saingig. Mi Jeson mi iikamim naingwo tibmii ikim, sima umirim ha saingigim mi sima ina yamin. Iriig

Mi Sol siir isidin sima om Beria hir miiigim.

¹⁰ Mi ta iya sair niyaka iikamim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyiyim, sima Pol, Sailas sowiirin om Beria hiriir yikropki. Mi iya sima om Beria hir nimbiamim mi sima ina yapninopkainamim Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeya sair.

¹¹ Mi Juda iikamim om Beria hiranim, simiir kwoinim iikamim om Tesalonaika hiranim simiir hiriinan tani. Nngaka. Mi sima ini maingimainga nwowin, simiir yai aair wakaeyamin. Mi inokininokin sima Adi Komii siir yayiyim yokwo hir nwowim, simiira mwainanaaikim. Mi sima nwoki inokninkini, simiir yayia yai kaimwoka.

¹² Mi Juda iikam whiekakim om Beria hiranim, sima ina yangwo tibmiiyiyim. Mi Grik wig whiekakim inigakim mi Grik kam ikim, sima ina mi aingwo tibmiiyiyim.

¹³ Mi mhosiya Juda iikamim om Tesalonaika hiranim sima wakaeki, Pol siya Adi Komii siir yayia sair boinmimauuwi om Beria hiran. Mi sima asi namkim ti om iirin. Mi sima ini hopswoiu iikamim simiir kwoinim mi sima ina yanaakiyim.

¹⁴ Mi bi kimiminkim iikamim naingwo tibmiiyiyim sima Pol siir yikropki whigbida hiriir. Mi Sailas Timoti sowa ini om Beria hirar ywokiyo.

15 Mi sima Pol siirin siyaiini minam nani whinapyiktu kwiriigigim, siirin om Atens hir nadu atkiniugigim. Mi Pol siya yayim ina boinmimauugigin simiirin, Sailas, Timoti sowiirim. Siya simiirin hinina boingig sowiiram, sowa wa witsisau kariiram. Mi sima ina swoki haiyug apnamim om Beria hiriir. Iriig.

Pol siya om komii Atens ta Adi Komii siir yaiya hir boinmimauugin

16 Pol siya om komii Atens hir ywokwokin, Sailas, Timoti sowiirim. Mi siya ina kigin ti om komiyyin sima uruwai siyaowaini inigin siirara hainani mi siir kwoinin miyik bi naingwokin.

17 Mi siya omaka Juda simiira yai nidwokai wakaeya, saiir yapninopkainam. Mi siya Judan iikamim mi nhirim Juda iikam tani Adi Komii siir inig hainaniyim, siya yai simaka yinkinwamwarki boin. Mi siya inokinokin pa mi ami maeyau iikamki ninkiniuwiya saiir. Mi siya yayim pi iikamim simiir hirar mi boinmimauwi.

18 Mi kam nhirim Epikuriamni siyu ninokninkiniyim mi kam nhirim Stoikni siyu ninokninkini ikim sima yai saika yinkinwaomwarki boin. Nhirim yim ha boin, ti inkamin yai priiboin priiboiniyim siya dimu minam naingwowi? Mi nhirim ina boinin, siya uridyu biyeyin om whiranin siir yai imiir boinmimauwi. Pol siya Jisis Kraisi siir yaiwin kibi aiir boinmimauugin simiirin. Siya boin, Jisis siya ie hiranki ninsiin idwokin. Mi siya ta hiriinan yaiya saiir boinkiyin mi sima ta siir yaiya saiir bi wakaie ninokninkinkim. Mi sima siirin yai biye asi nikkumbugim.

19 Mi sima Pol siirin asi nikunamkam simiir biyan inkam komiyyin siiram, maeyau yai nidwo boinaiyi mhiuku Ariopagas hirana saiirim. Mi sima boin, krima ta yaiwin kibiya kira boinmimauua iki iikamim simiir mi krima saiirim naingwowi saiir wakaeyim.

20 Krima ta kiriir yaiya saiir wakaeyim mi krima ini wara wakaeyimyokiyim. Ta yaiya, ini saa ywowa. Mi krima ta yaiya saiir yai mwo imiir ninokninkinim naingwowi.

21 Mi iikamim om komii Atens hiranim mi nhirim om whiran iikam ikim, sima om komii Atens hirara yamwoni. Mi sima inokinokin yaeya yai whir bi boinikim. Niingaka. Sima ti yaiwin imiirara whrie boinanaeikaigigim.

22 Mi Pol siya biyan inkam komii komiyyim mhiu Aripagas hiranim, simiir whwonkam ida yinsiin okwo boinki. Mi siya boin, kima ti kamim om komii Atens anim kara kimiirin bidi kigim, kima miini hanin miriigim wou nikwo aeyamin.

23 Mi iya kara waraura nwowa mi karar bidi kigim digworaekwowim wou kima nikwo aeyim simiirin. Mi kara biya kwira kig. Mi sima yaiya hir wina hinina winboinka. Ti Adi Komiiyin krima ninokninkin karamae nwowin. Mi ti Adi Komiiyin kima whaowaeyin mi kima siir inigin hindara whisariiyar, priihainani. Mi kimiirin ti Adi Komiiyin, kima ninokninkin karamae nwowin siir boinmimauwam tiri.

24 Adi Komii siyairgin nu ninomor mi digworaekwo whiekakim simiir nonkwokwokiyyim. Siya, nu ninomor sowiir nwowim digworaekwowim mi simiir Biyan Inkam Komiigin. Mi siya omaka inkamki nonkwo miriyyim, siya simiir bi nwowikin. Niingaka.

25 Siyar hauugikim digworaekwo whiekakim iikam imiirin. Mi omwai waiyayokiyokiiyin kwoinbudin pi siyar nwowaiginiuwu mi simiir kwoinin asi niyaei. Mi digworaekwo whiekakim simiirin hiriinanar mi hauu haiginiu. Mi Adi Komii siirin digworaekwowim, inkam nwirkin bi hauu mauu haiginiugin. Mi siya dimin whiram bi whaowaekin. Niingaka.

26 Biiki biyyin Adi Komii siya inkam nwirin Adam siir nonkwokwokin. Mi siir yineyim, ini hoingakar ywokiyim. Mi sima piim kwirua bi

nĩmbiyamkĩm, ini piupai piupai yĩmbiyamĩm. Mi simiir nu maeyauĩm sima nwowanĩm siyar yĩmbingi, bidi bidiniya siya tiki kwoinĩn siira naingwokwokaigikin nu maeyau simiirin yapayapa kikitĩmtio haiginiũm. Mi siya tiki iĩyim ti digworaekwo whiekakĩm sima nĩmbiyamiyĩm, simiir warar yĩnkĩn imbingi.

²⁷ Mi Adi Komii siya hĩriinan minam tĩrkin, krĩma siir kignĩnoknĩnkĩnim. Mi siya aru nwo rani, ini krĩmiir kingiinar nwowĩn.

²⁸ Mi siir kirĩeya krĩmiirin omwai saeya waiyayokiyokii mi krĩma asi nongwomamaiĩ aekiyami ti nu iĩrin. Kĩmiir inkam nwĩrin siya hĩnĩna winboinkikin,

krĩma ti ombud komiĩyĩn Adi Komii siirara yĩnisiĩmkiĩm.

²⁹ Mi krĩma ini Adi Komii siir yĩnisiĩm ywowĩm, mi krĩmiir kwoinĩn ha kipi naingwo, Adi Komii siya uruwai siyaowai mi siya pae minĩm krĩma nonkwokwowyĩm siya simiir hĩriinan tani. Nĩngaka.

³⁰ Biya kamĩm nĩnoknĩnkĩn karamaeyĩm mi Adi Komii siya simiirin yai hĩrii bi boĩnkĩn digworaekwowĩm sima tĩrĩm ta ii aĩrin. Mi tariinanĩn siya yai ina boinĩnaeyĩn iĩkam whiekakĩm iki omom omomĩm simiir nwowĩm. Mi siya boin, kĩmiir kwoinĩm ti kisina haigi. Mi dimĩn biyĩeyĩm simiir haimriyĩugig.

³¹ Mi siya iĩya kwĩra yĩmbin simiir yaimĩn dimĩnĩm simiir hidam. Mi siirin Adi Komii siya ie hiranki swoki hidnĩsiin idwokĩn. Mi krĩma nwoki nĩnoknĩnkĩni, siya Adi Komii siĩrgisiira inkamkĩn. Ti inkamĩn Adi Komii siya nĩmbingiyĩn siyairgin, yai hidiyĩn.

³² Mi iĩya sima ta yaiya, Pol siya boina inkamĩn ieyanki nĩnsiĩn idwovĩn siira saiir wakaekiyĩm mi nhĩrim ini siir boin grĩnamĩm. Mi nhĩrim ina boinĩm, krĩma wĩ kirĩir yai aĩrar swoki wakae ti dimĩn iĩrin.

³³ Mi Pol siya simiirin ha haiburgigĩn mi siya ina yamĩn.

³⁴ Mi iĩkam nhĩrim yaeya naingwo tibmũigiyĩm, sima asi namkĩm saĩkan. Mi Daionisias siya nu Ariopagas hĩran kamĩm siyũ komii nĩnoknĩnkĩnim simiir inkam nwĩrkĩn. Mi wig ira saiir inĩgin Damariska. Mi iĩkam nhĩrim sima ini simakar yamĩm. Iriig.

18

Pol siya om Korin hir mĩriĩgin.

¹ Mi mhoiya Pol siya om komiĩyĩn Atens siir haiburgigĩn mi siya om whĩrin Korin siir yam.

² Mi siya Judan inkamĩn nwĩra kig siir inĩgin Akwilakĩn. Mi siya nu maeyaua Pontas dapiya saiir hiranki nĩtkĩn. Siya mi siir wig aeya sowa waiyĩn nu komii Itali hĩrin aii bi haiburgigo. Mi siir wiga saiir inĩgin Prisila. Mi Biyan Inkam Komiĩyĩn om komii Rom hir nwowiyĩn siir inĩgin Klodias. Siya nhĩnĩkrĩropki Judan iĩkam whiekakĩm om komii Rom hir nwowĩm simiirin. Sowawai ti om komiĩyĩn Rom siir asi haiburgigo mi ina yito. Mi Pol siya sowiirin hir ini kigũ.

³ Siya ta mĩya sowawai mĩriiya wraisu is pani mĩya omaka mĩriiya saiir hĩriinan mi aĩrar mi mĩriigin, umĩr mi haiyĩm. Mi siya sowiirwai omaka asi whwonkaigin.

⁴ Mi Juda simiir ii komii komiĩyĩm, Pol siya Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeya saiir napnĩnopkainamkĩn. Mi siya yai simaka yĩnkĩnwaomwarkĩ boin. Mi siya Juda mi Grik hĩran iĩkamĩm simiir kwoin iĩmiir ini boinĩurwokaiyũ sima Jisis siirin naingwo tibmũiyĩm.

⁵ Mi mhoiya Sailas sowa Timoti ina haiburgigo nu Masedonia hĩrin mi sowa ina yitwo Pol siirin. Mi Pol siya iĩnokĩnokĩn yaiwĩn kibiya saiirara

boinmimauuwikin. Mi siya Juda simiirin ina boininaekiyin. Jisisin Biyan Adi Komii siyar nimbangikin, Judan iikamim kimiir kaoprigi okwowam.

⁶ Mi sima siir yai aiir yanugaugau mi sima siirin ina yigbumbuwiim. Mi sima nu sinim siir yuis aiir nwowim asi nhiskigikim. Dimusi rani, siya pi brombropnamkin. Mi siya ina boinkiyin simiirin, kima kigugukaeyami kimiirar diminkin, yaikakin wi kamakima nwowi. An kara yai karamaeka. Panaowin kara pi iki iikamim Juda iikam tani kara pi simiirin nami.

⁷ Mi Pol siya ta Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir haiburgigin mi siya inkam nwirin siir omaka saiir yam. Ti inkamin siir inigin Tislas Jastaskin. Siya Juda inkam tani, siya ti inkamin Adi Komii krimiir Wanin siir inig iirar hainanikin. Mi siir omaka ini ta Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya ini saiir akpitga ywowa.

⁸ Mi ta Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir biyan inkamin saiir kigriraowiyin, siir inigin Krispaskin. Mi siir wig yin ima, simani bidi yaingwo tibmiiyim simiir Biyan Inkam Komii iirimin. Mi om Korin hiran iikam whiekakim sima ta Pol siir yai aiir wakaekiyim mi sima ina yaingwo tibmiiyiyim. Mi simiirin op ina baptais haiginuwim.

⁹ Mi iigwir niyaka Pol siya dimin whirin nhwonan siir whin kig. Mi Biyan Inkam Komiiyin siya boinki siir, kira kipi nidid. Niingaka. Kira ha boinmimauugi, mi kira yai mikrim kipi nwo.

¹⁰ Mi kara kinakar nwowi mi inkam nwirin wi kiriir hopswo rani mi kiriirin wi siya tumbumbu rani ti om komiiyin kariir iikam whiekakim ini tirar nwowim. Ta yaiya Adi Komii siya boinkika.

¹¹ Pol siya om Korin hiran, biewiyin whira ywo. Mi bwanim iriyyin whira yinkin o. Mi siya simiirin Adi Komii siir yai aiir boinmimauugin.

¹² Mi ta iiya Galio siya nu komiiyin Grik hiran biyan inkam komiikin, hir nwowikin. Mi ta iiya Juda sima wara yinkin nhin, Pol siir nwowam io. Mi sima siir yikunam biyan inkam komiiyin yai hidiyin, saika nokwo boinam.

¹³ Mi sima boin, ti inkamin, iikam whiekakim simiir kwoinin siya boinurwokaiyugin Adi Komii siir inig hainanam. Mi ta siir yaiya ti siyiu komii saika iripa bi namasuga. Niingaka.

¹⁴ Pol siya ina naingwowin simiir yai aka nowarkii boinamin. Mi Galio siya Judan kamim simiir boin mi ti inkamin siya siyiu biyie tirikiswo mi kara kimiir yai aiirin wa pi wakaeyin. Mi siya ti inkamin krimiir oman siyiun saika bi nantamyiryirkin mi siyiu biyie bi tirkin. Niingaka.

¹⁵ Mi tiki diminin siya krimiir oman dimin tani. Niingaka. Juda hiran iikamim kimiir siyiun mi siir diminkin. Mi digworaekwo whiekakim simiir inigin, yim kimiirar diminkin kamakima ti kitibmii boin. Mi kara ti hiriinan diminin siir yai nidwo wakaeiyim pi borisopi.

¹⁶ Mi siya simiir maeyaua yai inkam komii aka nokwo boiniya, saiir hiranka yikriropnatkiikiigi.

¹⁷ Mi sima Sostenis siir yankabrinunaowid. Siya Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir biyan inkamkin. Mi sima siirin maeyaua yai nokwo boiniya, saiir kingiin hirar yipimpar. Mi Galio siya ti diminin sima tirkiyin, siirsi bi swoki naingwoyinyokikin. friig.

Pol siya om Antiok nu Siria hir nwowin siir hiriir swoki am.

¹⁸ Pol siya om Korin hiran, ii kasa bi nwokin. Mi mhoyiya siya iikamim naingwo tibmiiyim simiir boingig, ha dwoki! Mi siya ha nhinamin siyai aiir kwirinam mi Akwila sowa wai Prisila ini saika yinkin amwo Senkria hiriirin, maeyaua siyai ima namasuwiya om Korin kingiin hir nwowa saiirin. Mi kana ina piriyaonama. Dimusi rani, siya Adi Komii saika bidi yimbinin,

dimin whir tiramin. Mi siya Juda simiir siyuuin siir napkin. Mi siyaaia ha hiuyanama mi sima ina yamin nu Siria hirir.

¹⁹ Sima om Efesas hirir yimbiyam. Mi Pol siya sowiirin ti om iir haiburgig. Mi siya ina yapninopkainamin Juda simiir omaka yai nidwokai boiniya saiir. Mi siya Juda kamim simaka ini whrieboinaiyu.

²⁰ Mi sima siirin ina sriiyim, kira krimaka wi ii prieiriga nwonami, aniya? Mi siya ina boinin, kara wi dig nwo rani.

²¹ Mi mhoiia siya simiir boinki, ha dwoki! Mi Adi Komii siya kariirim naingwowi mi kara wi kimiirima swoki iti. Mi siya om Efesas siir haiburgig mi siyaaia saiir yani kwirinan.

²² Mi siyaaia ina yamamasu iwa om Siria hir. Mi Pol siya siyaaia saiir haiburgigin mi ina kunaiidamin. Mi siya om komii Jerusalem hirir yam. Mi iikamim naingwo tibmiiyim siya simiir ini boiniu ti akamim! Mi siya hiriinan tir digigin mi ini om Antiok hirir yapiinamin.

²³ Pol siya om Antiok hirin, ii prieiriga nwokin. Mi mhoiia siya ina yamin. Siya ti nu whiswo sowiir yam, Galesia mi Frisia hir nwowim omisisim nhirim simiir nap miriiyamkin. Mi siya iikam whiekakim naingwo tibmiiyim, simiir whinkinsis haiginugin.

Apolos siya Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwikin om Efesas hir:

²⁴ Mi Juda inkam nwirin ti om komiiyin Aleksandria hirankin. Siya om Efesas hir namwonikin, siir inigin Apoloskin siya yai miyik miyik ara boinikin. Siya Adi Komii siir yai aiirin, bidi yinokninkin digin.

²⁵ Mi yio siya bidiyar mi inokninkinin, dimin taemin nhirim Jisis siya diriraerariyim. Mi siya ini simiirar kauwok boinamin. Mi siir yaiya siya boina Jisis siir, siya bi kiyikrikiu boinkikin. Niingaka. Mi siir yaiya ina yinyokigiya hinda tinda. Biya Jon siya, siir boinmimauuwim yayim, simiir kwoin kisina haigiyam mi op baptaisim. Mi siya simiir boinmimauugin.

²⁶ Siya Juda simiir omaka yai nidwokai wakaieya saiir yam. Mi siya yayim ini hindara ini boin iskiyim mi siya simiirsi nidid kwoin bi naingwokin. Prisila Akwila sowawaiyar wakaeyo mi sowa siirin ina yikunamin sowiirwai omaka hirir. Mi sowawaiyin siirin haningin yanaakninkii haiginu Adi Komii siir siyu imiirin siirin. Mi siya wi nwoki sibgu inokninkinin.

²⁷ Mhoiia Apolos siya nu komiiyin Grik hirir namim minin mi iikamim naingwo tibmiiyim om Efesas hiranim sima boin maigimaiga haiginugi siirin. Mi yokwowa sima win hauugi, nu komii Grik hiran iikamim naingwo tibmiiyim simiirim. Mi sima hinina win boinki, kima siirin wi dikunam kimiir omaka hirir. Mi iia siya nu komii Grik hir nambiyamin mi iikamim naingwo tibmiiyim simiir piu nhinmi siya ini kin haiginu. Biya Adi Komii siya naingwobumbuwa simiir kwoin imiir kisina haigiyam.

²⁸ Mi siya ini igaokaka ywowin, Juda sima boinim yai bibiyeyim iikamim simiir whwonkam ida mi siya simiirin yayim Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir nwowim Jisis siya inkamin biya Adi Komii siya nambingiyin krimiir whindiraerar haiginuwam mi siir boinkika. Mi sima asi nongwomamaar aekiyamkin. Iriig.

19

Pol siya om Efesas hir miriigin

¹ Apolos siya om Korin hir miriigin. Mi ta iia Pol siya iki nupai nupaiyim simiir nap miriiyin. Mi siya om Efesas hirir yap nambiyam. Mi ti omin hiran iikam nhirim naingwo tibmiiyim, simiir ini kigu.

² Mi siya sriiyu biya kima naingwo tibmiiyim mi kima Adi Komii siir naeyu miyik iir bidi yaeyin? Mi sima boin, ningaka. Krima Adi Komii siir naeyu miyikin siir yai bi wakaemiminkim.

³ Mi Pol siya boinki simiirin, kima piki hiniin siyiuin si baptaiskim. Mi yim ina yowarkii boinkiyim, nim krima Joni siyiuin op siya baptaisin mi siir baptaiskim.

⁴ Mi Pol siya boin, biya Jon siya iikamim simiirin op baptais haiginiugim mi siya ti siyiuin min nisisimauugin, sima naingwo tibmiiyim. Jon siya Juda iikamim simiir boin, kima ti inkamim kariir mhoyiya nitin siirim daingwo tibmii. Ti inkamim siya Jisisin siyairgin.

⁵ Mi sima ta Pol siir yaiya sair wakaeyim mi ini Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir inig iirar dapim mi op ina baptaisin.

⁶ Mi Pol siir ina simiir yonkwoki mi Adi Komii siir naeyuini ini simiir yaninkinuniyin. Mi sima ini yapai yapaiyim ninomor kou hiranim, ini simiirar boinamim profet kamim yaiya sima boiniya mi sima simiir hiriinana boinkim mi sima Adi Komii siir yaiya ina boinimauuwamim.

⁷ Ti kam whiekakim iur nwisko, Adi Komii siir naeyu miyik iir haiyim.

⁸ Mi Pol siya ina yapninopkainamin omaka Juda simiira yai nidwokai boinaiya sair. Mi yaiya siya nini boinuwa, siya ini hindara ini boinskiiyin. Siya nididmir nididmir bi boinkim mi siya ini simakar yinkinwamwarkii boinin simiir kwoin imiir boinurwokaiyam. Mi siya simiirin Adi Komiiyin siir iikam mi siir digworaekwowim simiir kigiraowiyin siir boinimauuim bwanim parig whoim.

⁹ Mi nhirim ini boriisop waeyaowim, bi naingwo tibmiigim mi iikam whiekakim simiir whwonkam idan mi sima yai biye Biyan Inkam Komiiyin siir siyu iir yigbumbu boinim. Mi Pol siya simiir haiburgigin mi siya iikamim naingwo tibmiiyim simiirar yikiunam mi inokinokim Pol sima skulam Tiranas hiriir namikim, Adi Komii siir yaiya sair whrie boinaiyuwam.

¹⁰ Siya hiriinanar diriraeraryokiyokiiyin biewiyo whis. Mi iikamim nu Esia hiranim, sima bidi wakaeyim Biyan Inkam Komii siir yai imiirin. Mi Judan iikam mi Grik an iikam yim ina mi wakaeyim. Iriig.

Siva siir yinisim yinkamiyin ima.

¹¹ Adi Komii krimiir Wanin siya haugikin Pol siirin karieni, ti dimin kirie komiiyin mi ti diminin, yio ini sa ywoiskiiyin.

¹² Mi sima yuis mirim pi Pol siir piu aiir naka iprakna haii mi mhoyiya pa hainami iikamim makakim simiir piu imiir nini hainiiyuwi mi ta simiir ma simiir niya pi digar nwoki. Mi iki uridyu biye biyeyim simiir nwowim ina haiburgim mi ina yamim.

¹³ Mi ti Juda iikamim omom omom nhirim sim yapyokiyoki inkamim uridyu biyekakim simiir yinimniski. Mi sima boin, nim ti yu bibiyeyim sim ninimniskiiyami ti Jisisni inigin si niki kinankiuwi. Mi sima yu biye siir boinki, ti inkamim Pol siya boinin siir inig ieya niuwi mi kira damki.

¹⁴ Juda simiir yaowae adin pris Sipakin, siir yinisimim iriyyar nwisko. Mi sima ti hiriinan siyu imiir tirikim.

¹⁵ Mi ti uridyu biyeyin siya simiir yaiyaka hiniina yowarkii boin, kara Jisis Pol soweri bidi yinokninkinin mi wim kima yipikim.

¹⁶ Mi ti uridyu biyeyin ti inkamim siir piu hir nwokin, sima diriraerar niskinakim mi sima ta omaka sair haiburgim mi ini paru parura yidam natkiiginamim. Nhie aunowaiga.

¹⁷ Mhoyiya Juda iikam whiekakim mi Grik iikam whiekak ikim, sima om Efesas hir nwowim, sima ta yaiya sair wakaeyim mi iikam whiekakim sima

nidid pranae bi kinkim. Mi sima Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir inig iirar hainanim.

¹⁸ Iikam whiekakim naingwo tibmiiyim mi sima ina yitim. Mi digworaekwo biye whiekakim biya sima tir kaiyiuim, ini simiir ini boininkiniyim, iikamim simiir whwonkam ida.

¹⁹ Mi iikam whiekakim nop min nanaowiyim mi naeboin wir minim pa samsakikini wigam. Mi simiirin ina ikom swokiyim pae arar, iikam whiekakim simiir whwonkam ida. Mi digworaekwowim yokwo sima winim simiir iripar mwainim, hinina yimbiam. 50,000.

²⁰ Mi ti hiriinan siyiuin sima tirin mi Biyan Inkam Komii siir yaiya ina kiririrama mi ta yaiya ini komiia ywokiya. Iriig.

Mi om Efesas hiran inkam whiekakim sima Pol siirim in io yai prasae bi saokim.

²¹ Mi sair mhoiia, Pol siir kwoinin Adi Komii siir naeyiu miyik ieya yowomwarkaiyu, nu Mesedonia mi nu Grik hiriir napamim mi mhoiia siya om komii Jerusalem hiriir namam naingwokin. Mi siya boin, kara ti omom simiir nini kignaki. Mi mhoiia kara wi om komii Roma hiriir nami.

²² Mi siya inkam nwisio siir whin miriiwo sowiir yikropki, Timoti, Irastas sowa nu Mesedonia hiriir namim. Mi Pol siya nu komii Esia hirar iki okiyin.

²³ Mi taka iya hik komiia om Efesas tiriir yimbini. Mi sima nansao prasae bi kinkim. Mi ta hik komiia whisarii bi nambiyamka, Pol siya siyiuin iikamim sima naingwo tibmiiyin Jisis siirim mi siir boinmaugun. Mi ta hika asi nambiyamka.

²⁴ Inkam nwirin hir nwowin siir inigin Demitrias siya ti inkam digworaekwo paipaiyim silvani nonkwokwokin. Ta omaka wiga Atemis sair inignana sair inig iir hainanam. Mi siir miyan kamim, ti digworaekwowim simiir nonkwokwowyim mi sima umir prasae bi haigim.

²⁵ Mi siya siir mi miriiyim simiirim wara yinkin ikiuna. Mi siya simiir boinki, krima mi kwiruha miriigim, kima dinokninkin, krima umir komii asi haii, ti miyim krima miriiyim simiirsi haii.

²⁶ Mi ti inkam Pol, iikam isid komiiyin pi siya nhinpriiginaei. Mi simiir kwoinim pi siirima naingwowi. Mi kima bidi kigim mi kima bidi wakaeyim siya ti hiriinanin om Efesas hirira bi tirkin. Niingaka.

²⁷ Ta Pol siir yaiya ini krimiir umir miya sairar yikripkiya mi hiriinana sasa rani. Niingaka. Mi sima wi ta omaka komiia Atemias wi sair haimriyugigi mi wi ta wiga sair inig iir mi hainan tani. Niingaka. Mi ta omaka komiia mi ta wig aeya, yo wi hiriir nokwosaoaekaeayami. Ta wiga inig komiigaka mi iikam whiekakim nu komii Esia hiranim, sima sair inig iir hainanikim. Mi ta Pol siir yaiya wi ta simiir wiga inig komiikak nwowa, wi sair nikworinuwi. Siya hinina boinkin.

²⁸ Mi sima ta yai aiir wakaekiyim mi simiir kwoinim ini haugahauga whwiyekiyim mi sima ini komiia kauwok boinkiyim, Atemias! Saeya om komii Efesas krimiir biyan wig komiiga.

²⁹ Mi ti om komiiyin siir hiran iikamim, yai ini komiia nhinkii kauwokiyim. Mi sima diriyar yinsiin iwitnam, maeyaua iripa yai sima nidwo boiniya sairim. Mi sima Gaias, Aristakas sowiirin wara yinkin kiwowit hainam. Ti inkam nwisio nu komiiyin Mesedonia hiranko sowa ti inkam nwisio Pol saika nap miriigo.

³⁰ Mi Pol siya iikam whiekakim, simiir bopwo napninopkainamim minkin. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima yikidu siirin.

³¹ Mi nu komii Esia hiran inkam komii nhirim sima Pol siir nomiiyaugim. Mi sima yai siirim boinki mi sima siirin ina boinikidukiyim, kira maeyaua yai iripa nidwo boinaliia, wi saiir kipi napninopkai.

³² Ti iikam isid komiiyin, ta omaka yai nidwokai wakaeya saiir nwowim sima omakarim ini diriyar nhinki kauwok boinkiyim. Mi sima yai whiruwani biri kauwok boinkikim. Nhirim yai whirni, nhirim yai whirni hiniin hiniina kauwok boinki. Mi iikam hoingakim sima biri ninokninkinkim ta iripa sima nwowa mi sima bi ninokninkinkim inkamin ta iripa sima nwowa saiir bi nwowanin.

³³ Juda sima Aleksanda siirin bopwoniya hiriir iyopninopkaigi, simiir bi nwowam. Mi iikam whiekakim sima ini whiekakar kauwok boinkiyim. Mi Aleksanda siya ina yisiimaugiyin, simiir yai imiir niribmi boinin. Mi siya simiir yai aiir nowarkii boinkiyim tirkin.

³⁴ Mi iikam whiekakim sima ina kigninokninkinkiyim siya Juda inkamkin. Mi sima whiekakim ini diriya nhinkikauwok boinkiyim. Atemisa om Efesas krimiir biyan wig komiiga. Mi sima idip idip ini ta yaiya saiir saiirar iyop boinaeyim.

³⁵ Inkamin omaka komii nidwokaiyin yaimin winiyin om Efesas hiran iikamim simiir yayim siya yinsiin okwo paringigi. Mi siya ina boinin, kima ti om Efesasan iikamim kima wakae! Krima ta omaka aiirin minam kigriraowi, Atemis saiir inig iir hainanam. Mi ta siya haiya praprasa ninomor kou hiranki nikinainiia saiir wara kigrirao. Mi iikam whiekakim sima bidiya yinokninkinim.

³⁶ Mi ta yai aiirin wi inkam nwirki nanugaugau rani. Niingaka. Mi kima yai tanki! Mi kimiir kwoinim haeya kipi kinki mi dimin whirin ha kipi nanka diriraerarki.

³⁷ Kima bidi yikunaniyim ti inkam nwiso sowiirin. Mi sowa ta omaka Atemisa saiir dimin whir bi tauae haigo. Niingaka. Mi sowa krimiir biyan wig komiia saiir bi nigbumbugo. Niingaka.

³⁸ Mi Demitras siya mi kamim mi saika miriiyim sima yaigakinuwi, inkam nwirin saikain mi sima iya ta omaka yai wakaeya mi sima saiir dam, yai boinamin. Mi sima ta yaiya, inkam komiiyin saika tini boiniu.

³⁹ Mi kima yaigakinuwi, kimiir kwoinaw waraurar tiki okainam. Mi wi yaowaeyim yai nidwokai wakaeyim, om Efesas hiranin, simaka tini boiniu.

⁴⁰ Mi om komii Rom hiran iikamim sima krimiirin wi yaigak nwowi, ta krima ninii nansaowa maeyaua iripa nidwo boinaliia saiir. Mi krima hiriinan wi whisarii dimuim ninii nansaowi? Mi sima krimiirin inkam komii komiiyim simaka boini mi krima wi yai karamaeyar nwowi. Siya hiniina boinkin.

⁴¹ Mi yai siirim dig nwokiyim mi siya simiirin ina boinkiyin, kima ha ti nhinkinam. Iriig

20

Pol siya nu Masedonia mi nu Grik hir napmiriigin.

¹ Mi ti yaiya sima ninii nansaowa dig nwokiya mi Pol siya iikamim naingwo tibmiiyim simiir yikunam. Mi siya yai nhirim simiir boinmauugi, simiir kwoin imiir kirie haiginiuwim. Mi siya simiir boingig, ha dwoki kima mi siya om Efesas hir haiburgigin mi ina yamin nu Madedonia hiriir.

² Mi siya om whiekakim simiira yapmirii, siya yai kasa biri boinimauugin iikamim naingwo tibmiiyim simiirin, simiir kwoin imiir kirie haiginiuwim. Mi siya mhoiia nu Grik hiriir yimbiam.

³ Mi nu Grik hirin siya bwanim whwoima ywo mi mhoyiya siya nu Siria hiririn siyaii aiir kwirinamim yaingwo. Mi siya wakae, Juda sima yayi siirim nomboin tibmiikimaigim, siir nisom aokiyim. Mi Pol siir kwoinin ina yaingwoin, kiya? An wi nu Masedonia hiriyar swoki ami.

⁴ Sopata siya om Beria hirankin, siya Piras siir yinisimkin, siya Pol saika namkin. Mi inkam nwiswo om Tesalonaika hiranko, Aristakas mi Sekandas. Mi Gaias siya om Debi hirankin. Mi Tikikas mi Trofimas yo nu komii Esia hirankin nitko. Mi Timoti siya sowaka yinkin am. Mi sima ini Pol saika yamim.

⁵ Sima ti kamim biya namim, krimiirimim sima om Troas hir ywokwokin.

⁶ Mi iya Juda simiir ii komiyya wou sima nikwo aeiya, bretin niyopiin karamae nwowiyin siira, ya bidi yamkiya. Mi mhoyiya krima siyaiiya saiir yani kwirinam mi om Filipai siir haiburgig. Krima ii iriyyar aka om Troas hirir yimbiyam mi krima iyyim iriyyar kwisa ywo om Troas hirin. Iriig.

Mi om Troas hirin Pol siya Yutikas siirin ie hiranki hidninsiin idwokin

⁷ Mi biyan ii komiyya krima iikamim naingwo tibmiiyim simaka maeyau kwiruwa ywo. Mi sima nae ina yaeyim. Mi Pol siya yai iikam imiirin ina boinimauugigin. Siya asi boinimauugigin, siya waka namim naingwowi. Mi siya yai prieti asi boinyokiyokiyamkin mi niibwobwo boin digiwii.

⁸ Mi krima omaka anaua kouana saiir nwokim. Mi ta omaka pae hoimgakim niuyaiyim haningnin haingomu ininankinam.

⁹ Mi inkam nwirin, whrankin, siir inigin Yutikaskin. Mi siya ounib nidwokin. Mi Pol siya yai ina boinanaeyin. Mi Yutikas siya ta yai aiir wakaeninidin mi siir nhwoin ina yasae whinwowam iuguskiyin. Mi siya ina warinawarkinamin nua hirir. Mi ti ounibin omaka anau kwoimaka saiir nwokin. Mi sima ha nhinuungiyim siir haiyim mi sima yauni kiguu, siya bidi yisom aokiyin.

¹⁰ Mi Pol siya wara yinkin iunainam. Mi siya ti whranin siir yauni ankab idwo iu. Mi siya ina boinin, kima kipi naingwoyamiyok, siya tisi irkak piuar swoki owin.

¹¹ Mi Pol siya ha swoki iyyamin koua hirir mi siya paimirim ina ini iinikimkir hauu iuwun. Mi sima ina yaeyim. Mi siya yai simaka boinainanaewiyyin mi ini ii aeya yinkiyanonkwokiyakwoka. Mi siya simiirin haiburgiyakwokin mi siya ina yamin.

¹² Mi ti whranisimim siya ini wadieya swoki owin. Mi sima siirin ina yikunamin siir omaka hirir. Mi simiir kwoinim ini wadieyar yaingwokiyim. Iriig.

Pol siya om Troas hir haiburgig mi om Mailitas hirir yamin.

¹³ Krima biya namkwokinkim mi siyaiiya saiir yani kwirinam. Mi om Asos hirir yimbiyam. Mi ti om iirin krima Pol siirim ini hansriu. Mi siirin siyaiini krima pi yuginamin. Biya siya niki boinkin siyaiini kwirinamamin. Mi Pol siya simiiramim nua yapriokiwin om Asos hirir.

¹⁴ Mi Pol siya krimiirin om Asos hir ini kigni mi krima siirin siyaiini yuginam. Mi krima om komii Mitilini hirir yimbiyam.

¹⁵ Mi krima ti om komii Mitilini siir haiburgigin mi ina kwirinamim siyaiini. Mi igwira krima mhuuwisimim Kaios siir kingiin yakii pirkin idamyakwok. Mi igwira krima ha swoki iyikidnadamim mi mhuuwisim whirin Semos siir kingiin pirkinidamyakwok. Mi igwira ha swoki iyikidnadamim mi krima om komiyyin Mailitas siir kingiin yakii pirkin idamyakwok.

¹⁶ Mi Pol siya om Efasas hir namasunamim pi boriisopi. Mi siya nu Esia hirir mi amim pi mi boriisopkin. Dimusi rani, siya minam nankanamkin om

komii Jerusalem hiriirin, ii komiia nae naekwowaikiya Pentikos nikiuwiya saair wara ninkin owouwim. Iriig.

Pol siya om Efesas hiran biyan inkam komiiyim simiir boingigin ha dwoki.

17 Mi krma om komii Mailitas hir nimbiamim mi Pol siya yaikuin ina hauugiyin om Efesas hiriir, inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim simiirim boinkikin sima siirim nitim.

18 Mi sima siir hiriir nimbiamim. Mi siya yai ina boinmimauuwim simiirin. Kima bidiya yinokninkinim iya kara winwina nita nu Esia hiriirin mi siyiuim kara diriraerarim, iiyim kara nwokaigiyim kima bidi kigin.

19 Ii kasa rani, Judan iikamim sima siyiu biyie kariir tirim naingwowim. Mi ti hiriinan siyiuin, kara pi hika mi hali. Mi an kara kariir inigin ini aowar ikworinugigin mi ini Adi Komii siir inig iirar hainan iskiyin.

20 Kara ta yaiya kimiir boinmimauuwiya, sairsi nidid rani. Mi kimiir omaka ima mi maeyaua iripa yai boini aka kara kimiirar niki boinmimauugin, ta yai kibiya.

21 Kara Juda iikamim mi Grikan iikam ikim, kara simiirin yai prasae bi boinkim simiir kwoinin Adi Komii kimiir Wanin siirim kisan haigiyim. Mi sima krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siirim daingwo tibmi.

22 Adi Komii siir naeyiuin siya boinkikin kariirin mi kara tapa ha napnamkin, om komii Jerusalem hiriirin. Mi iya kara hiriir nimbiamim, kara ninokninkin tani sima kariirin wi dimu tir wini.

23 Iki omom omomim kara nami, Adi Komii siir naeyiuin siya boinkikin kariirin. Sima hik wa hauuwi mi kariirin wi omaka huyokiyokaiya wi saair hiukripkiikaigigi.

24 Kara hinanam naingwo rani, kara irkak piua nwokripkaiyim. Niingaka. Siya dimin komii rani, kara wi ta kariir piu airsi naingwoyimiyok rani. Niingaka. Kariir kwoin komiiyin dimin komiiyin Adi Komii siya hauugiyin ini siyar nwowin. Mi siir digi, ta miya siya hauugiya kariir mi kara siir yai win kibiya saair boinmau siir naingwobumbuwa krimiir hauugiya.

25 Biya kara kima kama napmriugin mi kara Adi Komiiyin siir iikam imiir kigriraowiyin mi siir digworaekwo ikim kara siir yai imiir boinmimauugin. Mi tariinanin kara ina ninokninkinin mhoiia kima wi kariir whwonkam iir swoki kig rani. Niingaka.

26 Mi kara tapa kimiirin pi yai asi boinmimauugigi ta yaiya prasae rani. Mi kimiir nwirkin siya siyiu biyie tirkin mi ti hiriinan siyiuin yio yaiya wi kariirim kipi nit.

27 Mi kariir kwoinin nidid kwoin naingwo rani, Adi Komii siir yaiyim mi siir digworaekwowim mi siir siyupai siyupaiyim kimiir boinmimausiyin. Niingaka.

28 Kima, kima kimasaya kigiraona, Adi Komii siir iikam nhirim naingwo tibmiiyim simiir kigrirao. Adi Komii siir naeyiuin siya hauugin ta miya simiir kigriraowam. Mi kima sibgu kigrirao, Adi Komii siir isid iirin. Mi Jisis siir nhieya paeyakwiya siya naowa mi ha naokiinaiiniya simiirin saeyar yanmaiwarkaina. Mi kima simiirin sibsibim kima kigriraowiyim mi simiir hiriinan kigrirao.

29 Kara bidi yinokninkin iya kara kimiir haiburgigi mi kara nami mi mhoiia inkam biyeyim niti wi kimakar namwoni. Mi sima kimiirin wi wra biyeyin sibsib pirimtio aokaowiyin mi wi siir hiriinan pirimtio aokaowi.

30 Mi kimiir inkam nhirim, wi yaimwoni boin tani wi hindara nikisae boini. Iikamim naingwo tibmiiyim sima, simiir siyiu imiir nwoki apim.

31 Kima sibgu kaorarao iinokninkin. Biya kara piugi bi piyaokin ti biewi whoimim, kara nii nabie nii nabie boinmimauugin ta yai win kibi aiirin. Mi

kara kimiirsiyın naingwoyımıyok prasae bi kinkin nhwo kariirin ouwoba pi wara griekiinaini mi kima kipi naingwo owouu.

³² Mi tariinanin kara kimiirin ini Adi Komii saika yinkiamasukikinim paeni haniin, kimiirin siya kigriraoin. Mi ta siir yaiya naingwobumbukaka, ti hiriinanin wi kimiirar kirie haiginuwi. Mi wi siya hauugi dimin miyik miyikim kimiir. Mi siir isidin dimin whirkin bi kimbugin simiir warar yinkin hauu.

³³ Kara inkam nwirni umir digworaekwowim simiirim bi kigmairgim.

³⁴ Mi kima bidi yinokninkinim. Iya kara kimaka nwowa, kara kanakana mirii inkiguna hainae. Mi kariir digworaekwowim pi kanakana swoki saini. Mi kariir isidin kanaka nwoyiyin mi kariir whinmiriyim simiirin pi wara mi sain hauuwi.

³⁵ Kara kimiirin bidiya yiisiisimauum siyiun umiram kara miriinanaeyin. Mi wim kima hiriinanar timi miriinanae iikamim umir digworaekwo karamaeyim simiir hauuwam. Mi kima sibgu donkworinu Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir yaiya. Siya hiniina boinkin, inkamin digworaekwo haiwiniyin siya wi wadieyar mi owi. Mi inkamin digworaekwo hauuwi yio ini wadieyar ywokiyyin. Pol siir yayim hiniingim.

³⁶ Mi Pol siya ti yai imiir boin digiyin mi siya ogmwo ina hiiunainamin. Mi siya ini simaka kwisin, nhwo Adi Komii siirim.

³⁷ Mi sima nou prasae biri kinkim siirsiyin. Mi sima Pol siirar yankab ouugi.

³⁸ Mi sima yaiya Pol siya boina saairar naingwokim kima wi kariir whonkam iir swoki kig rani mi sima hik prasae biri swoki okikim mi sima ina whinapnaniyamim siyaii hir yani whinap kwiriigi. Mi sima ina boinkiyim siirin, ha dam! Iriig.

21

Pol siya siyaii aair kwirinam mi siya om komii Jerusalem hirii yam

¹ Krıma simiir haiburgigim mi krıma siyaii aairim yam. Mi siyaiya ina hiunisnama. Mi krıma omin Kos nikiuwiyyin, siirim hirirunaidam. Mi iigwir nugakin krıma mhiu sim whirin Ros nikiuwiyyin, siir yimbiyamyakwok. Mi krıma siir haiburgigim mi om Patara hirir yimbiyam.

² Krıma siyaii ira nu Finisia namana saairim hansrani. Mi krıma ta siyaiya sair kwiriyyim mi ta siyaiya ina hiunisnama.

³ Mi krıma ha namim, mhiuisim whirin Saipras nikiuwiyyin bopwoniya nidwomaiyyin siir kwakig kigam yio yaioyaeya kwomaimigi. Mi krıma nu Siria hirir yimbiyam. Mi krıma om Taia hir yamamasu iu. Mi siyaiya digworaekwowim ti om iir yigingig.

⁴ Mi krıma iikamim naingwo tibmiyyim simiir ini kigi. Mi krıma ti om iirin iyyim iriyyar kwisa ywowak. Mi Adi Komii siir naeyu miyikin siya hurworwokaikin iikamim naingwo tibmiyyim simiir kwoin imiirin. Mi sima Pol siir boinmauu, kira om komii Jerusalem hiririn wi kipi nam.

⁵ Iya krıma nambinamim ti om iirim ini hiriyar digigim mi krıma ti om iirin ha haiburgigim mi ina yamim. Mi kamim naingwo tibmiyyim mi simiir wiyin ima mi krımiirin sima yana whinapkinisugig om komii siir yaba hir. Mi krıma whigbid hirin ogmwo ha nani hiuisim mi ina sriyyim Adi Komii siirim.

⁶ Mi krıma simiir boingik, ha dwoki! Mi yim sima iriipi hiriinan krımiir mani boinki, ha dam! Mi nim krıma siyaii ira saair kwirinam. Mi sima ina swoki amim simiir omaka hirir.

⁷ Mi krîma om komiiyîn Taia siir haiburgigim mi om komii whîrîn Tolemes siir yimbiyam. Mi krîma iikamim naingwo tîbmiiyim simiir boingig, naiowaka kîma! Mi krîma iya kwîra ywowak simaka.

⁸ Mi iigwîra krîma om komii Tolemes hir haiburgig mi om komii whîrîn Sisaria hirîr yimbiyam. Krîma inkamîn Adi Komii siir yai napboinmamauwuyîn Filip, siir omaka hirîr yam. Mi siya kam iriyyar nwisô aposel simiir whînap miriyyim mi simiir nwîrîn mi siyaîrgin. Mi krîma saika ini owou.

⁹ Siir yinîsim yinugiyînîm idigim. Simiirîn kamki bi niki onkwonakim. Adi Komii siir naeyîu siya tîrkikîn simiirîn mi sîma Adi Komii siir yai aîir asi boinmîmauugim, ti yinugiyîn idiyim.

¹⁰ Krîma ii kasa birî nwokim ti om iîrîn. Mi profet inkamîn Agabas nîkuiwiyîn, siya nu Judia hirankin nitkin.

¹¹ Siya krîmiirîm nitin mi Pol siir piuwopa saîir ini hainaki mi siir iga iinîm simiira swoki kogrimîdinunam. Mi siya boinki, Adi Komii siir naeyîuîn, hîniina boinkikîn, om komii Jerusalem hir nwowim Juda simiir iikamim sîma ta piuwopa saîir ad iîrîn, wî hirîinana kogrimîdinuwi. Mi sîma siirîn, wî iki iikamim Juda iikam tani wî simiiram nîkropki. Agabas siya hîniina boinkikîn

¹² mi krîma ta yaiya saîir wakaewînim mi krîma ti inkam nhîrîm krîmaka nwowim, krîma ini Pol siirar boinînaeyim, siya wî om komii Jerusalem hirîr kipi swoki amîmîn.

¹³ Mi Pol siya ina ywowarkî boinîn mi kîma dimusi nounanaei? Mi kariir kwoinîn biyie kîma nwowaigîniuwî. Mi kariir kwoinîn ha naingwowî, sîma kariirar kogrimîdinuki wîndi mi kariirar mi isom aoka wîndi om komii Jerusalem hirîn. Dimusi rani, kara krîmiir Bîyan Inkam Komiiyîn Jîsis siir inig iîr boinmîmauwî. Kara yai mîn karamaeka, yîo dimîn komii rani.

¹⁴ Mi krîma siirîn wî yaeya kwoin pa swoki kîsina haigi. Mi krîma ta yai aîirîn asi nîuguskikim. Mi krîma ina boinîn, krîmiir dimîn tani, krîma Adi Komii siir kwoin iîrara napîski.

¹⁵ Mi ii nhîrîm bîdi yamkiyîm mi krîma digworaekwowim ina dirîraerar haînamim om komii Jerusalem hirîr namim.

¹⁶ Mi inkam nhîrîm naingwo tîbmiiyîm om komii Sisaria hiranim, sîma krîmaka warar namkim. Sîma krîmiirîn siir omaka hir whînapyîkiugig. Siya ti mîhuuisim whîrîn Saîpras siir hîran inkamkin. Siya bîdîniya naingwo tîbmiigim mi krîma siir omaka hir ywo.

Mi Pol siya om Komii Jerusalem hîran bîyan iikamim yai simiir boinmîmauugîn.

¹⁷ Iya krîma om komii Jerusalem hirîr nîmbiyamim mi iikamim naingwo tîbmiiyîm sîma krîmiir kîgwînim, ini maîrgîmaîga ywowînim.

¹⁸ Mi iigwîra Pol siya krîmaka yam, inkam komii komiiyîm Jems sîma irîpa mî kwîruwa miriyyîm siyîu komii kîgrîraowiyîm, simiir kîgnakiyam.

¹⁹ Pol siya simiir boingig, nabie kîma! Mi siya simiirîn hanîngîn sibgu boinmîmauugi, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya tîrim siir mîiya saîir, iki iikam nhîrîm Juda iikam tani simiir. Pol siya bîyan kamim simiir yai wakaewînim mi siya ina yamîn simiir omaka aîirîm.

²⁰ Iya sîma wakae digiyîm mi sîma ini Adi Komii siir inig iîrâr hainanim. Mi siirîn sîma boin, nomiiyau! Kîra wakae! Juda simiir iikamim kasa rani, tausenkim, Adi Komii siirîn naingwo tîbmiiyîm. Mi sîma ini Moses siir siyîu komii iîraramar naingwo tîbmiiyîm mi sîma siir napam naingwowî.

²¹ Mi kam nhîrîm sîma kîriirîn hîniina mi boinki, Pol siya Juda simiir iikam nhîrîm iki iikamim Juda iikam tani simiir nu nwowim simiir mi boinmîmauwî, sîma Moses siir siyîuîn ha boinîn siir haiburgigim, kîma

kimiir yinisimim simiir moisim simiir kipi kitiyopnar hai. Mi kima Juda simiir biyan siyiu iirar kipi napkripkai. Mi sima hiniina boinkim,

22 krima bidi yinokninkinim kiriirin mi ta kiriir yaiya bidi yama. Mi sima wa ninokninkini kira bidi yitin mi krima kiriirin wi panina tiri!

23 Mi krima kiriirin pi siyiu whirin siir boinmauwu. Mi kira wi hiriinan siyiu iirar tir. Mi ti kam nwiyim ti tir nwowim, sima dimin whirin Juda simiir siyiu iir tiram naingwowi.

24 Mi kira ti kamim simaka dinkin am. Mi kira simaka nami mi ti Juda simiir siyiuin ti kam nwiyim sima tiri mi simaka timi inkim tir, whauriyinan nwowam. Mi kira umirim wara timi haigin simiir kan aiir piriyaowim. Mi iikam whiekakim wa ninokninkinki. Mi ta yaiya sima boina kiriir mi saeya hindara niksisaeka kaimwo rani. Mi sima nwoki ninokninkinki kira siyiu komiini yayim simiirar mi wakae yoknaeikim.

25 Mi iikam nhirim Juda iikamim naingwo tibmiiyim krima yokwo bidi win hauugiyim simiiram. Mi ta yokwowa hiniina boinki, kima kigrirao! Mi wraisuim kamim sima hauuwiyim, uruwai siyaowainiyim, kima simiir kipi nae. Mi kima wraisuin nii ara sima nomboru aowiyin siir kipi nae. Mi nhie aiir kipi mi kwiyae mi kima hai kipi nanae. Ti yokwo saiir yayim hiniina boinkim.

26 Igwira Pol siya kam nwiyim, simiir yikunam, op whauim. Mi sima op ha whau digiyim mi sima ina yapninopkainamim Juda simiir omaka Adi Komii, siir inig iir hainanam. Mi sima, simiir boin wakaeki wi paka hiniin iya sae digi, ti siyiuin op whauyin! Mi wraisuim sima wi nwonira yapayapa nanag hauugi Adi Komii siirin. Iriig.

Juda sima Pol siirin hirar yonkworimdinuin.

27 Mi mhosiya ii iriayar kwisaka dig kingiin nwowim mi Juda iikamim nu komii Esia hir nwowim, simar kig Pol siya simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya, saiir nwowi. Mi iikam whiekakim simiir kwoinim sima ini hopswo iu Pol siir nonkworimdinuim.

28 Mi sima haniingin kauwok nanaeki. Kima ti Isrelan iikamim, kima krimiir whin diriraerarki. Ti inkamin siya iki omom omom whiekakim simiir kamim siya nwisimauwu. Mi Moses siir siyiuin mi Isrelan iikam ikim mi ta Juda simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya wi siya nanugaugauwi. Mi ti diminin sasa rani. Niingaka. Siya pi iki Grik simiir iikam nhirim simiir wara mi ikmwim apninopkainami, ta Juda simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiirin. Mi taka omaka miyik bi nimbiyamka. Sima hiniina boinkikim.

29 Biya sima kigin ti inkamin Judan inkam tani Trofimasin, siya om Efesas hirankin. Mi siya Pol saikar nwokin om Komii Jerusalem hirin. Mi simiir kwoinin ha naingwokim Pol siya nikunami siirin simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hiriirin. Mi ta yaiya asi nimbiyamka.

30 Mi om Komii Jerusalem hiran iikam whiekakim sima ini hindira yanaakiyim. Mi iikamim ina iwitnamim mi maeyau kwiruwa yamwomiriu mi sima Pol siir yankabrinu. Mi sima siirin ini simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir ya hiriir kiyainaniyam. Mi sima ta omaka saiir ounibim ina kwaiginimokounamim.

31 Mi sima Pol siir nisom aokiyam tirkim mi yaiya ti kamim yaii niniyim simiir bi nwoiyin ofisa inkamin siir hiriir yimbiyam. Sima hiniina boinkim, iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim ini hinda yanaakiyim.

32 Mi siya bi kimiminkin kam nhirim yaii niniyim mi simiir biyan ieya, simiir yikunam mi ina iwitnaniyamim iikam hoimgakim simiirim. Mi iya

sima kamim yai niniyim mi simiir biyan kamim simiir kigwinim mi sima Pol siir bi swoki tiokim, ina yuguskiyin.

³³ Mi kamim yai niniyim simiir biyan inkamin ofisa siya ina yamin Pol siir kingiin mi ina yonkworinuwun siir. Mi kamim yai niniyim simiir boinki, sima siirin wiyinsopo whisa kogrimdinu. Mi siya ina sriiyin simiirin mi ti inkamin siya yipikin? Mi siya dimu tirkin?

³⁴ Iikam isid komiyyin hīrar nwokim mi nhirim yaeya yai gwir kauwok boinki mi nhirim yaeya yai gwir. Mi sima yai prasaē bi ninkinugim. Mi biyan inkamin siya yai mwowa sair sibu wakaeyok rani. Mi siya ina boinkiyin, kima kamim yai niniyim simiir omaka hir tiri whinapyikugig siirin.

³⁵ Sima Pol siir hainamim mi sima siirin ta omaka sair nīmiga ini kikinuuu. Mi iikam isid komiyyin sima kigin, sima minam nitkim Pol siir nisom aokiyam. Mi siya kamim yai niniyim simiir waeyao yidwokainam mi sima ina yamin.

³⁶ Iikam isid komiyyin simiir mhoiyya yam. Mi sima ina kauwok boinamim, siirin disom aoki. Iriig.

Pol siya Juda iikamim simiir boinmimauugin bilki bi naingwo tibmiyya sair

³⁷ Mi kamim yai niniyim sima Pol siir nikunamim naingwokim simiir omaka. Mi Pol siya boin simiir biyan ofisa inkam iir mi kara yai gwira kariir piki boinmauu? Mi simiir biyan ofisa inkam ieya boin mi kira Grik simiir yai aairin ha boinikin?

³⁸ Kariir kwoinin ha naingwokin aingwo kira ti nu Isipan inkamin siya niuwu. Biya inkam komii komii gavman simaka yai kira niniyin. Mi kira ti inkamin 4,000 kamim yai niniyim simiir nikunamin nu siiyin ap hiriir mi kira ti inkamin siya?

³⁹ Mi Pol siya boin. Niingaka. Kara Juda inkamin nu komii Silisia hirandin siya. Mi kariir omisimin Tasaskin mi kara ti omin siir hirankin. Mi kariir omin siya inigakairgin. Ini wakaeyin? Kara iki iikamim yai simiir pini boinmimauuu.

⁴⁰ Mi biyan inkamin siya ini wadieya ywokiyyin. Mi Pol siya ti nin iirir ywokwokaigi mi siir ina ina yinkiyiniyinainama koua hiriir, iikam whiekakim simiir whwonkam idar. Mi ti iikam whiekakim yai ina yinkan tankiyim. Mi Pol siya simiirin Hibru simiir yai aair boinki. Iriig.

22

¹ Pol siya ina boinin, kima ti yaowae adim, kima wakaē! Kara kimiir yai yamdi pi hinina nowarki boini tariinanin.

² Mi simar wakaēki, Pol siya Hibru simiir yaigina sair boinki mi sima yai ina tankiyim yai bi sisimimankim. Mi Pol siya ina boinin.

³ Kara Juda inkamkin, apu kariira, kariirin om Tasas hir naokainaka, ti nu komiyyin Silisia siir hir. Mi hiran kara yinisim sapisapar haiburgigin. Mi kara om komii Jerusalem tir nae mwrii okwonamkin. Inkamin kariir niisimauuwun, krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir siyusae siyusae imiir yio Gamelielkin. Mi kara kirie asi nwokin, Adi Komii siir siyu iir napamin. Wa kirie kima mi haiya mi hiriinan saeyairga.

⁴ Kara diriraerarbumbugin iikamim naingwo tibmiyyim simiirin, ta kara naingwo tibmiyya sair hiriinan. Iikam whiekakim kara simiir nisomsom aokaowima naingwokin. Mi kara simiirin pi wiyin sopni mi kogrimdinu hainami, omaka huyokiyokaiya pi sair hir mini kiyitkaigigigi.

⁵ Nā prismi yaowae adin mi inkam adiyaoweyim siyu komii kigriiraowiyim, sima bidi kigninokninkinim kariirin. Mi yayim wi sima boinmimauuu. Yokwowa sima win hauugika kariirin Juda simiir iikam

isid komiiyin om Damaskas hir nwowim siirim mi kara ina yapamin om Damaskas hirir iikamim naingwo tibmiiyim ti om iir nwowim simiir udrimdinu haiyam mi simiirin om komii Jerusalem tiriir nikiunaniyam naingwokin. Mi sima hik nwoki haiyim, siyiu biyieyim sim tirim simiirsiiyin. Iriig.

Iya Pol siya naingwo tibmiiya mi siya saiiir boinmimauugin.

⁶ Mi iya kara napyokiyokiyama siyiuin om Damaskasa namiiyin hirir mi om Damaskas kingiin hirin, nabie bopwo hir ywowam. Mi bi kimimankikin, pae komiia ninomor kou hiranki nitkiya ini kariiramar hiriru naiiniya.

⁷ Mi kara nu ha namikiyiuiin mi kara wakaeki inkam nwirin siir yaiya kariir boinki, Solti! Solti! Kira kariir dimusi tirumbu haiginiuwi.

⁸ Mi kara siir yai yamdi ina yowarki boinin, Adi Komii kara yipikin? Mi siya kariirin ina boinin, kara Jisisin om Nasaret hiranin siya. Kira kariir tirumbu haiginiuwi.

⁹ Kamim sima kanaka nwowim sima ina kigim paeya niuyakiya. Mi inkamin yai kanaka boinaiyin sima siir yai bi wakaekim kanakana wakaekin siir yaiyim.

¹⁰ Mi kara boinki, Biian Inkam Komii kara pi dimu tiri? Mi siya ina boinki kariirin, kira dinsiin apnam om Damaskas hirir. Mi tiki om iirin inkam nwirin wi siya nikumamauuwini mai whiekakim kara nimbiniim kiriirim.

¹¹ Mi ta paeya saeya prasae bi niuyakika mi kara dimin taeminim bi nanaokigimokikim. Mi kamim kanaka nwowim, sima kariir ina aiir asi nonkwokim. Mi kariirin ina yinkikwona apnamim om Damaskasa hirir.

¹² Mi inkam nwirin hirar nwokin ti inkamin siir inigin Ananaiskin. Ti inkamin siyairgin siyiu komiini sibgu apiyin. Mi Juda iikam whiekakim om Damaskas hir nwowim sima siirin hiniina boinkikim, ti inkamin inkam miyikin.

¹³ Mi siya kariir kingiina yamkwoni mi siya kariirin ina boinin, nomiiau Solti! Kiriir nhwona ha kaowirirki. Mi ta iya kariir nhwona ina kigomokiyin mi kara dimin taeminim ina kigirakiiyim. Mi Ananais siirin ini wara yankin kigiyin.

¹⁴ Mi siya kariirin ina boinmauuiin, krimiir yidiwi wanwiyayeyim simiir Adi Komiiyin bidi yimbiniim kiriirin. Kira siir kwoin iirin wa ninokninkini mi kara ti inkamin siya nimbinkiyin siirin wa kigi mi siyar boiniyim yaiyim kira wa mi wakael.

¹⁵ Kira siir yaiya wi saiiir boinmimauuwi iikam whiekakim simiir, ti digworaekwowim kira kigim mi kira wakaeyim.

¹⁶ Mi kira dimuim swoki owi? Kiriir kwoinin op baptaisim daingwoki. Mi Jisis siir inig iiram kauwoki mi siya wi kiriir digworaekwo biyie imiir nwoki haiyoprimdiyumiigi. Iriig.

Adi Komii siya nikropkikin Pol siirin iki iikamim Juda iikam tani simiiram.

¹⁷ Mi mhoiia iya kara ti om komii Jerusalem tiriir swoki ita mi kara Juda simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiiir hir sriiyin Adi Komii siirimim mi kara digworaekwowim nhwonan whinkigmimikin.

¹⁸ Mi kara krimiir Biian Inkam Komiiyin siir kig. Mi siya kariirin hiniina boinki, ini wakaeyin kira! Kira wi kipi kimimin wi om komiiyin Jerusalem siir haiburgig mi ha dam. Mi kara kariir yai aiirin ti om iir boinmimauuwi mi sima wi wakaeyokna rani, ta yai aiirin.

¹⁹ Mi kara ina boinin, Biian Inkam Komii, sima bidi yinokninkiniim biya kara omaka whiekakim yai nidwokai wakaeyim, simiira namkin. Mi kariir siyiuin iikamim kiriirin naingwo tibmiiyim simiirin omaka hirar ninkinikou tiokin.

²⁰ Mi biya sama Stiven siir yisomaoki. Siya kariir yai boinmimauuan inkamkin. Ta iya kara simaka kingiin warar ninkin okin. Mi kariir kwoinin hiriirar mi naingwo ti hiriinan siyiuin wadieyairgin. Mi kamim siir nisomaowim mi simiir yuis minim kara simiir kigiraokim. Kariir siyiuin hiniingin. Iikamim naingwo tibmiiyim pi simiir nipimpari.

²¹ Adi Komii siya kariir boinkikin, kira dam! Mi kariirin wi kara nikropki aru maeyaua, ta yaiwin kibiya inkam nhirim Juda iikam tani simiir boinmimauuam. Pol siya hiniina boinkikin.

²² Mi Juda iikam whiekakim sama ta yaiya Pol siya boina, sair yikidugi. Mi sama ina kauwok boinkiyim siirin, disomaoki! Ti hiriinan inkamin siya omwai kipi waiya. Niingaka.

²³ Mi sama io prasae bi nwokim. Mi sama asi priikauwok priikauwokim. Mi simiir yuis minim ina yisim mi ina yonkwo whriwidamim. Mi nu whrinanin ina yop kabitkiyin koua hiriir.

²⁴ Mi kamim yai niniiyim simiir biyanin siya simiir boinki, Pol siirin dinkikwona apnam yai niniiyim simiir omaka hiriir mi siirin kima dipimpar. Mi siirin yaimwokiyaimwowa saairim srii. Kima wi nwoki sibgu inokninkinim iki iikamim sama siirimim hiniin dimusi kauwok boinkim?

²⁵ Mi sama Pol siirin idni kogrinu okwo sama tioam idgiuni. Kamim irim haiiyim simiir biyan inkamin ini Pol siir kingiina ywokwowin. Mi Pol siya hiniina boinki siirin, inkam komiiyin yai wakaeyin siya kariirin hiniina bi boinkikin, kara dimin whir bidi tirbuin. Niingaka. An kara om komii Rom hiran inkamkin mi kima kariir kipi tio.

²⁶ Bi nwowiyin inkamin ta hiriinan yai aiir wakaeyin mi siya biyan inkamin kamim yai niniiyim simiir kigiraowiyin, siir ini boinmauuu. Kira panin tirim naingwowi? Ti inkamin siya om komii Rom hirana inkamkin.

²⁷ Mi simiir biyan inkamin ina yitin Pol siirin. Mi siir ini boini, kira kariir boinmauu, kira om komii Rom hiran inkamkin, aniya? Pol siya ina boinin, ih! Kara om komii Rom hirana inkamkin.

²⁸ Mi simiir biyan inkamin siya ina boin. Mi kara umir prasae bi saingin mi kara ini om komii Rom hiran inkam ywowin mi Pol siya boin, an kara, niingaka. Kariir adin siya om komii Rom tiranairgin mi an kara iriipa hiriinan Rom tiran inkam asi mi owi.

²⁹ Mi kamim yai niniiyim saika kingiin nokwowim, siir tioam, sama bi kimiminkim, sama ina yagimgigiium. Mi simiir biyan inkamin siir kwoinin ha naingwokin Pol siya om komii Rom hiran inkamki niuwi mi siya asi nikidugin. Mi kara wara asi nidigin.

Pol siya inkam komiiyin yai wakaeyin siir whwonkam ida nokwokin

³⁰ Mi simiir biyan inkamin siya ta yai aiir sibgu wakaeyam naingwowi. Ti Juda iikamim simiir tirim, Pol saika dimu dimankin? Mi siya i gwira ina hakiyin weyin sopin siir ninirkaiyin. Mi yaiya ina yikukuya prismi yaowae adim mi Judami kamim siyiu komii ninokninkiniyim simiirim, sama nitim, iripa yai nidwo boinin. Mi siya Pol siir yikunaiini nua tirir mi sama siirin ina yikunamim simiir whwonkam ida nokwoam.

23

Pol siya Judami kamim siyiu komii ninokninkiniyim yai simiir boinmimauugin

¹ Pol siya kamim siyiu komii ninokninkinim simiir simiira kaonanaeyin mi siya ina boinkiyin. Ti nomiiyauim! Kariir siyiuin Adi Komii siir whwonkam ida kara dimin whir bi tirbugin. Kariir kwoinin ini wadeki wadieya ywowin, dimin whirki bi tirbugin kariir napririr aiirin mi ini tariinanar yadigniyin.

2 Mi prismi yaowae adin Ananaias nikiuwiyin siya kamim siir kingiin nokwoim simiir boinki sama siir yai aiir nripugiyim.

3 Mi Pol siya siir boinki, Adi Komii krimiir Wanin siya wi kiriir tiowi, kira tioa kariir mi saiir hiriinan. Mi iikamim sama ha naingwokim, kira inkam wadieki niuwi mi kiriir kwoinin ini biyeki biye ywowin. Kira ti tir nidwownin mi kira kariir hidam tirkin siyu komii iirin. Kiraigin siyu komii iir sibgu ap karamae nwowiyin. Iya kira boina, simiirin kariir tioam.

4 Mi kamim Pol saika kingiin nokwowim sama boin mi kira tari Adi Komii siir biyan prisin siir nigbumbuwi, aniya?

5 Pol siya boinki, ti nomiiyauwim! Kara bi ninokninkin, siya Adi Komii siir biyan prisin piyasi owin? Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nrowa saeya hinina boinkika, kira kimiir biyan inkamin siir kipi nigbumbu.

6 Pol siya ina ninokninkin, kam nhirim siyu komii ninokninkiniyim simiirin. Mi nhirim Farisimi siyuin siir napikim. Mi nhirim Sadyusimi siyuin si napikim. Mi siya siyu komii kigriraowiyim simiiram in hinina kauwok boinki, kima ti nomiiyauwim an kara Farisimi inkamkin. Mi kariir adin, iriipi hiriinan Farisi inkamkin. Kara ha naingwowni iikamim naokaowim sama wa swoki insiin idwodwowi ie hirankin. Mi kara bidi boinkiya ta yaiya mi ti hiriinan siyuin kima yaigak kariir asi nwokim.

7 Mi siya ta yai aiir boinkiyin mi ti isid whiso Farisi Sadyusi sama io ina yinwo sawowim mi sama ina yinkibirnakiyim.

8 Mi Sadyusiyin kamim sama boin, inkamin wi ie anki swoki insiin idwo rani. Nningaka. Mi Adi Komii siir paekwosim karamaeka mi siir piugana iriipi hiriinan. Nningaka. Mi Farisiyan kamim sama ti digworaekwownim simiirin ini kaimwowa ywowim.

9 Mi sama yai komii asi kauwoknaekim. Mi kam nhirim siyu komii nsiisiimauwiyim, sama Farisi simiir isidin siir hirankin. Mi sama ini yai kirie aiirar yinsiin okwo boinkiyim. Krima ti inkamin siirin siyu whir bi kigin. Mi tari naeyugin nasi boinaigin saikain iyie tari Adi Komii siir paekwosimin siya nasi boinaikin, aniya?

10 Simiir iowa ini komiia ywokiya. Mi yaii nini kamim simiir biyan inkamin siya ini nididkakar ywokiya, ti isid whiso sowiirsiyin. Pol siirin wi sama pi nonkwobumbu ninkin haiginuwisi. Mi siya kamim yaii niniyim simiir asi boinkikin, kima diunam! Mi Pol siir donkworin naowid mi siirin kimiir omaka hiriir dikunam.

11 Mi igwir niyaka krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya wi Pol siir kingiina nokwokaowi. Mi siya boin, kira kipi nidid! Biya kariir yaiya kira boinmimauugin om komii Jerusalem hirin mi kira kariir yaiya om komii Rom hirin wi hiriyyar swoki boinmimauwi. Adi Komii siya hinina boinkin. Iriig.

Judan kamim sama Pol siir nisom aowam boin tibmikigaigim

12 Mi nugakin Judan kamim sama maeyau gwiruwa ywoyakwok, yai kitibmii boinam. Sama boin, kibie idwai! Krima wi naemin nae rani mi wi op mi kwiyae rani. Mi iya krima pol siir nisomaoki mi wi ha nae.

13 Judan Kamim ta yai aiir nimbintibmikimaayim kam nwis nanaigim.

14 Mi sama biyan prisim mi inkam adi yaowaeyim siyu komii kigriraowiyim simiiram yam. Mi sama boin krima bidi yimbini tibmii kimaiyim. Krima wi naemin niki ningugu ae rani. Krima iya Pol siir nisom aowi mi krima nae minim wa naei.

15 Kima mi kamim siyu komii kigriraowi ikim, kima inkam komiiyin om komii Rom hir nrowin siirin dikugi. Mi siirin pi hinina boin Pol siirin siya wiku naaini tirii. Mi krima siir yaimwoki yaimwowa krima niki waakeyam mini. Mi iya Pol siya kimiiram napnani mi krima wi siiram naguprakai wini siyu hir, siir nisom aowam.

16 Mi siir yokmana saair yinisim yinkamiyinin siyar wakaemimik ta yai aiirin, Pol siir nisom aowinam boina mi siya asi namkin kamim irim haiiyim simiir omaka. Mi siya ina yapninopkai boinmauu siir papiyeyin Pol siirin.

17 Mi Pol siya kamim irim haiiyim simiir biyan inkamin siir yikiuna mi ina boinin, ti whranisim iirin dikiunam yaii niniyim kamim simiir bilki biyan inkam iirim. Siya yaigakin, siya saika boinin mini.

18 Mi biyan inkamin siya siirin ina yikiunamin bilki biyan inkam iirim. Mi siya boin, Polin inkamin sima hugripkikikaiyin siya boinkikin kariirin ti whranisimin siir nikiunaniyim kiriirim. Siya yaiya kwira nwowi mi siya kiriir boinmauwim naingwowi.

19 Mi bilki biyan inkamin siir in aiir yinkwoki mi siirin ina yikiunamin maeyaua inkam karamaeya sair. Mi siya srii, kira kariirin pi paka hinin yaiya sair boinmauwi?

20 Mi whranisim ieya boinki, Judan kamim sima yai bidi yomboin tibmukimaiyim kiriir sriiyim, waka kira Pol siir wikiunaiini kam whiekakin siyiu komii ninokninkiniyim simiirim mi sima wi siir niksiasae. Mi sima siirin haningi srisasae ta yaiya sair yaimwokiyaimwo aiirimin.

21 Mi kira simiir yai aiir kipi wakaeyokna. Mi simiir inkam nhirim kamnwisnanaigm. Mi sima ina boinin, krima wi nae minim wi mi ae rani mi op minim wi mi kwiyae rani. Mi siya krima Pol siir nisomaowi, wi sairar nadiguwi. Mi tariinanin sima ini siyiu nwokwokinin siirim. Sima krimiiramin minam nwokwokini, kiriir kwoinin wadie nwowi mi kira Pol siir dikropki.

22 Mi bilki biyan inkamin siya ti whranisimin siir boin ta yaiya kira niki boinmauua kariir mi kira wi inkam nwir kipi boinmauu minin. Mi siya siirin ina yikropkiyin. Iriig

Kamim irim haiiyim simiir bilki biyan inkamin siya yikropki Pol siirin inkamin Filiks nikiuwiyin omom omom nhirim sim kigiraowiyin siirim.

23 Mi bilki biyan inkamin yaii niniyim simiir bi nnowiyo inkam nwiso, sowiirim yikiugi. Mi ina boinkiyin kowa kam kamair nwoim iuurim 70 hosim simiir idwo nidwo ikim mi yaii niniyim kam kamair iuurim 200 sima warar. Mi kima tapaiirin pi iriyyar kwii min haiburgig mapi om komii Sisaria hariir damwii niyar.

24 Kima hosin ira timi inkin haii Pol siya nidwo namim. Mi krima siirin inkamin omom omom nhirim sim kigiraowiyim Filiks mi siirim dikiunam.

25 Mi bilki biyan inkamin yokwowa kwira win hauugi Filiks siirim. Ta yokwowa hinina boinki,

26 kara Klodias Lisiaskin, ta yokwowa kara win hauugika biyan inkamin omom omom nhirim sim kigiraowiyin Filiks kiriirim. Nabie!

27 Mi ti inkam iirin Judan kamim sima yonkworinu mi siirin sima pi yisomaowin mi kara siirin bidi wakaeyin siya om komii Roman inkamkin. Kara mi kamim yaii niniyim, krima simiir hariir yimbiam mi siirin simiir in hirankar yikiunaki.

28 Kara ta yaiya sima priiboin huriyia ti inkam iir, kara sair yaimwo iir ninokninkinin mini. Mi kara simiir kamim siyiu ninokninkiniyim kausil simiirim yikiunam.

29 Mi kara simiir asi sriigin. Mi kariirin sima boinmauugi yai nhirim simiir siyiuniyim. Mi ta yaiya sima siir boinuhuriyugi. Mi Kara siirin dimin whir bi kigwo tirkin, siir nisom aowamin mi siir hugripkikikaiyim. Nangaka.

30 Mi yaiya ini kariirima yimbiniya. Tariinanin sima yaiya kwira boinimprio kimai ti inkam iir nisom aowam. Mi kara bi kimiminkikin, siirin ina yikropkiyin kiriirim. Kara kamim yai siir priiboin huriyium simiir

boinki, sima kiriir whwonkam ida wa mi okwo boini piki hiniin diminkin ti inkamin siya tirin. Siir yayim hiniina win boinkikin.

³¹ Mi Kamim yai niniyim sima ini siir yaiya mi wakaeyoknam. Mi Pol siirin ina yikunamim, om komii Antipatris hiriir niyakar yamwi.

³² Iya ha pirkinkyakwoka mi kamim yai niniyim ini simiir omaka hiriirar swoki amim. Mi kamim hos idwo nidwonamim sima sima whinam Pol siirin om komii Sisaria hiriirin.

³³ Kamim hos idwo nidwonamim ina yimbiyamim om komii Sisaria hiriir. Mi sima yokwowa ina ini hauu iwa ti inkamin, omom omom kigriraowiyin siir. Mi sima Pol siirin siir, whwonkam ida yokmwın okwo.

³⁴ Mi siya ta yokwo aiir mwainin mi siya Pol siir srii, kira piki hiniin nu komii siir nwowikin? Mi Pol siya boinki, kara nu komii Sailisia ankin.

³⁵ Mi inkamin omom omom kigriraowiyin siya boinki, iya kamim yai kiriir priiboin huriyiuim sima nimbini mi kara pi kiriir yai aiir wakae. Mi siya simiir boinki, sima Pol siir nikiunamin omaka komiyya biyan inkamin Herot siya miriyya saairim mi wi kam nhirkim nwoki waikaowim. Iriig.

24

Juda simiir biyan iikamim sima Pol siir boinwokiyoipnatkaigi.

¹ Mhoiyya iyyim iriyyara yamki mi biyan prisin Ananias mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim sima ina yapiniyim. Mi inkam nwirin siir inigin Tetalaskin, siya simaka wara yinkin apini. Tiki inkamin siya siyu komiini siyu bidi yinokninkin digin. Mi sima inkamin Filiks nikiuwiyin omom omom kigriraowiyin, siir boinmauu ta sima niniinansaowa Pol saika.

² Inkamin omom omom kigriraowiyin siya Pol siirin yikiuna. Mi siya ha nanin mi Tetalas siya yayim ini siir boinhuriyiu bwakainamin. Siya ina boinin, inkam komii Filiks! Kira sibgu kigriraokin krimiirin mi krima wadie asi nidwowi mi krima yai min bi niniyim. Kiriir kwoin miyikin krimiirin wadie siya whinwohaiginiukin.

³ Mi bwan bwanim hinda tinda dimin whirkin bi tirkin. Krimiir kwoinin ti hiriinanin krima kiriir boin wadieki.

⁴ Mi kiriirin kara wi ii priei nikidu o rani. Mi kara kiriir sriiyim naingwowi, kira kariir yaimirsima saair wakaeyim, pi kara boini.

⁵ Krima ti inkamin Pol siir bidi yinokninkinim siya inkam paii rani. Mi io biyyin pi siya nwowi. Mi omom omomim siya namiyim mi siya pi Judan iikamim simiir nigbumbuwami. Mi sima asi nanaakikim tiki inkamin siya om Nasaret hiran isidin siir biyan inkamkin.

⁶ Siya Adi Komii siir omaka saair diriraerarbumbuwim kinankugin mi krima siir asi nonkworinugim. Mi krima siirin, wi krimiir siyu komii iirsi nwowi yaigak.

⁷ Mi yai nini kamim simiir biki biyan inkamin Lisias siya ina yitin. Mi siya ini igaoakaka ywowin. Mi siya siirin ini krimiir in tiranka yispaki hainamin.

⁸ Mi Lisias siya boin, kamim Pol siir boinwokiyoipnatkaiyim sima wi kariir whwonkam ida nimbini. Mi wi kira srii ti inkam iirin. Mi kira wi siir yaiga yaiya saairar wakae, ti dimin taemin whiekakim krima boinhuriyiuwim siir, kaimwowaigim. Tetalas hiniina boinkin.

⁹ Mi Juda iikamim yim iriipa hiriinan siir mi whinwo mi sima yai Pol siirara boinhuriyiu. Sima ina boinkiyim, ti yai whiekakim yaimwowaigim. Iriig.

Pol siir yayim inkam Komii Filiks siir boinmauugin.

¹⁰ Mi ti inkam komiyyin siir ina ina kinmauugiya, siya pi ninsiin okwokiym. Mi Pol siya siir yai yamdi ina yowarkii boinin, kara bidi

yinokninkin, biewi kasa rani, kira ti iikamim simiir kigriraowim. Ta yaiya kara kiriir yai yamdi nowarki boina, kariir kwoinin ini wadieya ywokiin.

¹¹ Kira simiir srii, kira ti hiriinan yayim wi simiirar swoki wakae. Mi iiyim iuur kwisa yamki, kara om komii Jerusalem hiriir namn mi Adi Komii siir inig iir hainaniin.

¹² Mi sima kariirin ha bi kigim, Adi Komii siir omaka kara inkam nwiraka yai bi niniinansaokin. Mi simiir omaka yai nidwokai wakaei aka mi kimiir om komii hirin. Niingaka.

¹³ Taka yaiya tapa sima boinhuriyiuwa mi saeya. Mi sima kariirin wi yaimwoni boin tani. Mi sima wi kariir boinwokiopnatkaini siyuum whaowaei.

¹⁴ Mi kara ta yai kwira pi kiriir boinmauwu, kariir kwoinin Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwowyin ini krimiir brougae wanwiyaeyim simiir kwoin hiriinanar swoki owin. Mi kara Jisis siir siyu iir sibgu apkin. Mi sima boin, ti siyuin pi niksisaei, kaimwo rani. Mi kara yai whiekakim siyu komiiyin Moses siya hauugiyin simiirin naingwo tibmii. Mi kara Adi Komii siir yayim profet kamim sima winkiyim biya, simiiram wara ninkin aingwo tibmii.

¹⁵ Mi kara ina naingwo tibmiiyin. Mi kara Adi Komii siirima nwokwokini siya iikamim naonamim, simiir hidninsiin idwowim. Mi iikam miyik ikim mi iikam biyie ikim. Mi sima iriipa hiriinan, ina ninokninkinim tiriigin.

¹⁶ Kariir kwoinin inokinokin kirieya nwowikin, dimin biyie tirbumbusi. Mi Adi Komii siir whwonkam ida mi iikam whiekakim simiir whwonkam ida warar.

¹⁷ Mi kara biewi nhirim om nhirim simiirar mi okin. Mi mhoyiya kara ina swoki itin om komii Jerusalem tiriir. Mi kara umir digworaekwowim iki iikamim whaowaeyim simiirin hainanikin. Mi kara nae nhirim ina mini inkin iimiyaeigikim Adi Komii siirin.

¹⁸ Mi kara hiriinan siyu iir tirkin, Adi Komii siir omaka sairin. Mi sima ini kariirar kigim siyuin op sibgu whau aeyin, kara tirin. Mi iikamim kanaka nwowim hoimgak rani. Mi inkam nhirim yai bi sisikikim. Niingaka.

¹⁹ Mi Judan inkam nhirim nu komii Esia hiranki nitim, sima tir warar ninkin okim mi sima ti kamim kanaka yaigakin niuwi mi sima ha wit, kiriir whwonkam ida wini okwo boini, ta yaiya. Mi ti hiriinan siyuin yio wadie ieya mi sima bi nitmiminkim.

²⁰ Mi hiriinanki niuwi mi sima ti kamim diminin kara tirbuin sima kigin pi siir boinmauu kiriirin, iya kara kaunsil kamim siyu komii kigriraowiyim simiir whwonkam ida nokwo boina.

²¹ Mi tari yai kwiruwainga biya kara simiir boina? Mi kara hiniina boinkin iikam whiekakim naonamim mhoyiya sima wa swoki insiin idwowi mi ta yaiya yai biyieka, aniya? Mi wi simar swoki boinim? Pol siya hiniina boinkin.

²² Filiks siya bidi yinokninkin digin iikamim naingwo tibmiiyim simiir siyuin, sima tiriyyim. Mi siya Juda iikamim simiirin asi boinmaugin, sima Lisias siirin nwokwokinim. Mi ta simiir yaiya wi siyar hidi.

²³ Mi siya bii nwowiyin kepten inkamin siir boinki, siya Pol siirin omaka mi biyie mriiya huuyokiyokaiya sair nokmwim apninopkaigiyim. Mi kira siirin hiri kipi nikidu okripkai. Mi kira iki siir nomiiyau imiirin kipi nikidu, siirin dimin taemin hausyiyin. Iriig.

Filiks siya Pol siirin omaka huuyokiyokai aairin biewiya whisa huugripkikikai.

²⁴ Ii nhirim bidi yamkiyim mi Filiks siya siir wiga Drusila saika yit. Mi saeya Judan isidin siir hiran wiga. Mi siya Pol siir yikiuna siir yai aair wakaeyam, iikamim Jisis Kraiss siirin naingwo tibmiiyim simiir.

²⁵ Mi Pol siya ti siyiu miyikni napiyim siyiuim simiir boinmimauugin. Mi siyiuin digiumi haimriiyugigi ikin. Mi mhoiia Adi Komii siya wi iikamim simiir hidi. Pol siya hiniina boinkin. Mi Filiks siya ina yididgiyin. Mi siya boinki, kira ha dam! Mi mhoiia kara igaki niuwi, wi kapi nikugi kiririmin.

²⁶ Mi Filiks siya dimin whirin sirim nwowi, siir kwoinin ha naingwokin Pol siya umir nhirim pi kariir hauuwi. Mi inokainokin siya siir asi nikunakin yai saika boinaiyim.

²⁷ Mi Filiks siya Juda iikamim simiirim hiirugun mi sima siiram nwoki aingwowim mi siya Pol siirin omaka huuyokiyokaiya saiir asi kigninkin okaigin. Mi mhoiia biewi whiso digiyo mi Festas siya Filiks siir mi aiir kwainaowid. Iriig.

25

Pol siya Sisa siir yikiuna siir yai aiir wakaeyim.

¹ Festas siya bidi yitin nu komii Sisaria hiriririn. Mi siya iiyim kwoimuar yowwak. Mi siya ina yamin om Jerusalem hirir.

² Mi biyan prisim mi Judam inkam komii komii ikin, sima ina yamin mi sima yai Pol siir boinuriyiu. Mi siya simiirsiiyin mansi nikripkikin, sima Festas siir boinainanaekim. Mi sima hiniina boinkim,

³ Kira krimiirin hindara whindiriraerar haiginu. Mi kira Pol siirin om komii Jerusalema tirir dikropki. Mi sima hirinanam mini siirin, siyiu hir nisomaowinim.

⁴ Mi Festas siya ina yowarkii boinin, Pol siirin om komii Sisaria hir higrpikikikaiyin, iya ini kingiina nwowa, kara wi kapi swoki ami ti om iir.

⁵ Mi kimiir inkam komii komiiyim sima wi kanaka winkin it. Mi ti inkamin siya dimin whir tirbuwi mi wi kima nwoki hid boinim.

⁶ Festas siya Juda kamim simaka nwowim iiyim iriyyar kwoim iuurnankim. Mi siya om komii Sisaria hirir yam. Mi igwira siya omaka yai boiniya saiir hir ini owou. Mi siya ina boinkiyin, Pol siirin omaka huuyokiyokaiya saiir hirankin wikiunanini.

⁷ Mi Pol siya bidi yimbiniyin. Mi Judan iikamim sima om komii Jerusalem siir haiburgig mi ina yapiniyim. Mi sima siir kingiina yanikwoni mi yai bibiyeyim sima Festas siir boinmimauu ti dimin biyie whiekakim Pol siya tirim simiir. Mi sima siirin whisariiya priibon hiuriyugim. Siirin inkam nwirkin bi kigin dimin biyie siya tirin.

⁸ Mi Pol siya Festas siirin hiniina yowarkii boinki, kara dimin whir bi swoki tirbusrankin, Judan iikamim simiir siyiu komii iirin. Mi kara simiir Adi Komii siir omaka saiirin dimin whir bi tirbugin mi simiir inkam komiiyin Sisa nikiuwiyin siirin iriipa hirinan. Niingaka.

⁹ Mi Festas siya Judan iikamim simiirim hiiram mankin. Mi siya Pol siir boinki, kira om komii Jerusalema hirir namim, wi wadeyar mi owi, aniya? Mi hirinanki niuwi mi ta kirir yaiya kara saiirin wi om komii iir wakaemimiki.

¹⁰ Mi Pol siya boin, ta omaka yai boiniya kara nwowa mi inkam komiiyin Sisa om komii Rom hiranin mi siya kigriirowiya mi kara Rom tirana inkamkin, ta omaka saeyirga kariir yai wakaeya. Kira bidi yinokninkin kiinin, kara Juda iikamim simiir dimin whir bi tirbugin. Niingaka.

¹¹ Mi kara simiir siyiu nikripkiswo mi an kara wi pi yaowin, ya yai kara-maeka. Sima wira wi isid whirni napwouni mi kariirin wi sima nisomaowi. Mi ta yaiya sima boinuriyiuwa kariir saeya kaimwo karamaeki niuwi mi kara wi simiir omaka yai wakaeya wi saiir namtani. Niingaka. Kara inkam komiiyin Sisa nikiuwiyin saika boinam naingowoi. Kara Rom hiran inkamkin.

12 Mi biyyin Festas siya siir kam kintidnanim simaka iki boin. Mi siya boin mi kira inkam komiiyin Sisa nikiuwiyyin, siirim nikiunam minkin mi pi siya niki wakaeyim kiriir yai aiirin. Mi kira ha dam siirim! friig.

Festas siya Agripa siir srii ta Pol siir hik aiirimin.

13 Ii nhirim bidi yamkiyim mi inkam komiiyin nu kigriraowiyin Agripa mi siir wiga Benaisi saeya sowa om komii Sisiaia tiriir nitko, Festas siir nankabmamair boinkaeyami. Akamie!

14 Sowa ii kasaka bi nwoko mi Festas siya boinmimaugi Pol siir hik imiirin. Siya hiniina boinkin, inkam nwirin tiranin ini tir hugripkikikaiyin Filiks siya hugripkikikaigigin mi siya ina yamin.

15 Biya kara om komii Jerusalem hir nwowa mi Judami biyyan pris ikim mi inkam adiaowaeyim siyuu komii kigriraowi ikim, sima kariiram nitkim. Pol siya simiir siyuu imiir turbumbugin. Mi Judan iikamim sima kariir nini sriinikim Pol siirin sima nisomaowam.

16 Mi kara simiir yai aka hiniina yowarkii boinki, om komii Rom krimiir iikamim krimiir siyuuin hiniin tani, inkamin yai wakae boin karamae nwowiyin siirin whisarii bi nisomaowikin. Mi inkamin iki yaigakin bii pi siya nokwowi, kamim yai siir boin huriyiuwim simiir whwonkam idan. Mi krimiir ii hamiiya siirim tiki oki, siir yayim sima boin huriyiuwim simiir mi boinim.

17 Mi sima kariiram nitkim mi kara bi kimiminkin, ini omaka yai boiniya sair yamidwokaiyuun. Mi kara kamim yaii niniiyim simiir boinki kima Pol siir wonkwonani.

18 Mi kamim yai siir boinhuriyiuwim sima ina yinsiin okwokiyim. Mi kariir kwoinin ha naingwokin, sima Pol siir boinhuriyiuugi ti dimin biyie whiekakim siya simiirsi naowi. Mi sima hiriinan yayim simiir bi nokwo boinkim. Niingaka.

19 Mi sima wou nikwo aeni siyuuin sairsi ninkinwamwarkii boinkim. Mi ti inkam nwirin naonamin Jisiskin. Pol siya ina swoki boinin, siya bidi yinsiin idwowin. Mi sima siirin warar mi inkinwamwarkii boinkim.

20 Mi kara ina boinin, ta yayia sair yai mwo aiir ninokninkinam naingwowi. Mi kara siir wani siyuuin siir bi ninokninkin mi kara wi dig nwo rani. Mi kara Pol siir asi sriigin mi wi wadiyar nwowi krira om komii Jerusalem hiriir namamin. Mi ti kiriir yayim kara pi ti om iir nini wakaeyuim. Mi sima kriir boinmauwini mi krira wa ninokninkini, aniya?

21 Mi Pol siya hiniina boinkin. Niingaka. Kara omaka huiyokiyokai aiir nwowima naingwowi mi mhoiyya kara om komii Rom hiriir nami mi inkam komiiyin Sisa siya nwoki sibgu boinaiginiuwi kariir yai aiirin. Mi Festas kara, kamim yaii niniiyim simiir boingig, sima sibgu waikaorarao siirin. Mi wi kara niki ikropkiyim inkam komii Sisa siirim.

22 Mi Agripa siya Festas siir boinki, kariir wiinga wakaeyama mini ti inkamin siir yayia. Mi Festas siya ina boinin, kira waka wakae siir yayim.

23 Mi sigwira Agripa mi Benaisi sowawaiyar yit mi sowawai mi inkam nhir ima sima piuai kasa bi piuainanikim. Mi sowawaiyin ina yapninopkainamo omaka yai nidwokai boinaiiya sair. Mi kamim yaii niniiyim simiir bii nwowi ikim mi om komii hir nwowiyin inkam komii ikin, sima iriipi hiriinan ini warar yinkin apninopkainamim. Mi Festas siya bidi boinkiyin, sima Pol siirin wara yinkin whinapninopkainani.

24 Mi Festas siya ina boinin, inkam komiiyin nu kigriraowiyin Agripa mi ti kamim krimakar ninkin owim kima ti inkamin siir kigi. Mi iikam whiekakim om Jerusalem an ikim mi tiran ima mi tiki Juda inkam ima sima kariir whwonkam ida bidi boinwinim. Mi sima ina kauwoknanaekiyim kima siirin disomaoki! Siya wi irkak nwowisi.

²⁵ Kara siirin dimin whir bi kigwo tirkin mi siya wa naonam tani. Nningaka. Mi siya ti yayim Sisa siir nini boinmauugikam tirkin. Kara siir nikropkiyim bidi boinin.

²⁶ Mi kara diminin siya tirin siir bi ninokninkinkin mi yokwo paniinsi win hauugisi inkam komii Sisa siirimin. Hae! Ti inkam komii nu kigriraowiyin Agripa, kara ti inkamin kiriirim nikunanikin mi ti iikam whiekakim kimiram warar. Kima siir yai aair sibgu wakaeyim mi kara pi yayiam wakaeraraoki yokwoni win hauugiyam.

²⁷ Kara inkamin Sisa siirimin whisarii nikropki rani. Nningaka. Kara yokwo win hauu karamae nwoki, siyu biye biyeyim sima boinin siirin, siya tirin simiirin, yio ti hiriinan siyuin miyik rani. Iriig.

26

Pol siya yayim Agripa siir boinmauugin

¹ Mi Agripa siya boinki Pol siir, kira, kariir yai imiira boinki. Mi Pol siya siir ina ina yisiimaugiya koua hiriir mi ina boinkiyin.

² Inkam komiiyin nu kigriraowiyin Agripa, kariir kwoinin ini wadieya ywokiwin. Ta kariir yayia pi kiriir whwonkam ida boini kara pi ta yayia Juda iikamin sima boinhuriyiuwa pi saair nowarkii boinki.

³ Kara bidi yinokninkin digin Juda iikamin simiir siyu whiekak imiirin. Mi sima yayim ina yinkinwamwarkii boinin simiir wanmi siyu imiir. Mi kara ha naingwowi kira pi kariir yai aair sibgu wakaeyoki. Mi kariir yayia prieiki niuwi mi kiriir piua wi kipiki piyao.

⁴ Mi iya kara yinisima nwowa mi Juda hiran iikam whiekakim sima bidi yinokninkinim kariir siyu iirin. Mi inokninkinim mi tariinanin iripi hiriinan, tisa nwowin. Mi kariir omki om hiarar nwo aka mi mhoiyya kara om komii Jerusalem hir mi o aka, sima bidiyar yinokninkinim.

⁵ Mi iikamin kariirin bidinanar ninokninkinim. Mi sima hiriinan naingwokiswo mipa pi boinin. Mi sima kariir bidi yinokninkinim kara Farisi simiir wanmi siyuin siir naingwo diriraerarkin. Ti siyuin ini kirie waiwii ywowin.

⁶ Mi kara minsi naingwo tibmiiyin, Adi Komii krimiir Wanin siya bidi yimbiyiyin Jisis siya wi ie hirankin swoki insiin idwowi. Mi sima kariirin hiriinansi boinwokiopnatkaigikin.

⁷ Mi Juda iikam iuur whiswo, sima nii nabie hainankim Adi Komii siir inigin. Mi sima iriipa hiriinan ta siya nimbina sairim warar ninkin okwokini, Jisis siya ie hiranki ninsiin idwowi. Inkam komii ti hiriinan siyuin kara naingwo tibmiiya mi sima sairsiya boinwokiopnatkaigi kariirin. Juda iikamin sima boinwokiopnatkaigi.

⁸ Mi iikam whiekakim kima ti tir nwowim kima naingwo tibmii karamae dimusi nwokim Adi Komii siya wi iikamin naokaowim simiir hidnnsiin idwowi.

⁹ Biyya kara hinina naingwokin, iikamin Jisisin om Nasaret hiranin siir siyu imiir napiyim, pi kara nipimpar itkini.

¹⁰ Mi kara om komii Jerusalem hiran hiriinana tirkin. Mi kariirin biyan prisim inigak sima nwowaiginiugin. Kara Adi Komii siir iikamin omaka hiuyokiyokaiya saair hiran kasa bi hiugrimkripkiinoudnankaigikim. Mi iya sima kariir sriyya simiir nisom aowam mi ini wadieya ywokiwin.

¹¹ Mi ii kasa rani, omaka whiekakim yai nidwokai wakaeyim hik kara hauuwun. Mi kara simiirin minim tirkin, sima Jisis siir nighbuwim mi sima siirin digiumii haimriiyugigim. Mi kara io prasae bi nwokin simiirin mi iki omom omomim sima namiyim kara pi simiir mhoiyar mi siuyokiyokiii, simiir nipimpar itkinam. Iriig.

Pol siya iya siya naingwo tibmiiinama saiir boinmauugin.

12 Mi iigwira kara om Damaskas hariir namin mi kariirin biyan prisim inigak sima nwowaiginiugikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir toam.

13 Inkam komii Agripa, nabe bopwowin kara siyu hir napamin mi ini karar kigwinin paeya ninomor kou hiranka niuyanaiiniya. Mi ta paeya prasae bi nyayakika mi bie siya saika dig bi nwoyin ini saeya hiigriniugiya. Mi saeya ini kariirar yauuni iuyaniya mi kamim kanaka ninkin apniyim simiir warar.

14 Mi krima ina yamakaigaiyuim nu hirar. Mi kara wakaeki yai gwira ninomor kou hir boinki, Hibru simiir yai aiir. Siya hiniina boinki, Solti! Solti! Kira kariir dimusi diriraerarbumbuwi? Mi kira kariirsi dimusi nidamkin? Ni ti hiniinin kinakinar swoki idimdirginakin pae minaka.

15 Mi kara ina yaki owariki boinkiyin ta yaiya ninomor kou hir boinkiya saiir. Biyan Inkam Komii kira yipikin? Mi Biyan Inkam Komiiyin siya ina boinkiyin, kara Jisiskin, inkamin kira diriraerarbumbuwin siya.

16 Kira dinsiin okwoki, kara kiriirimin ti diminin siiram nitkin. Kara kiriir nimbingigi kira kariir miyan inkam nwowim. Mi diminin tapa kira kigin simiir tini boinmimauui. Mi kira digworaekwo nhirim mhoiia kara nisiimauuwi mi kira wi simiir wara ninkin boinmimauui.

17 Mi kara kiriir nikropkii, iki iikamim Juda iikam tani simiiram. Mi yai kariira simiir nini boinmimauuiuwim. Mi wi kara swoki anmaiwarkainaei kariirin mi kiriir isid ieya mi Juda iikam tani ikim, simiir hirankin.

18 Mi sima Setan siirin yi digiumi haigingig mi simiir kwoinin wi nwoki kisina haigiyim. Mi sima sibapsibapni siyuin niwbwomambwo napiyin wi siir haiburgig. Mi sima siyu miyikin nabienan kigomok apiyin wi siir nwoki apim. Mi sima ta Setan siir kirieya wi saiir haiburgig mi wi Adi Komii siiram nti, sima wi kariiram naingwo tibmii. Mi simiir dimin biyeyim wi kara niinak itkigiigi. Mi sima wi Adi Komii siir isidin siir nwoki owim inigak. Jisis siya hiniina boinkikin.

Pol siya boinmauugin inkam Agripa siirin Adi Komii siir miya siya napmriiya saiirin.

19 Inkam komii Agripa nu kigriraowiyin, kara ti diminin ninomor kouwanin nhwonan siir whinkigimikwinkin. Mi kara siir yai aiir nanugaugugin.

20 Niingaka. Kara yayim bi om Damaskas hir boinmimauugin. Mi kara om komii Jerusalem hiran inkam imiirin mhoiia boinmimauugin. Mi om whiekakim nu Judia hiranin mi iikam nhirim Juda iikam tani mi kara yai simiirin hiniina boinmimauu, kima kimiir kwoinin ti kisina haigi Adi Komii siiram mi siyu miyik iir dap. Mi sima nwoki kigi.

21 Kara simiirin hiriinan boinin mi Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim mi sima kariirin asi nonkworinugim, Adi Komii siir omaka akpitga hirin mi sima kariir nisom aowam minkim.

22 Mi ta iya kariirin Adi Komii siya whindiriraerar haiginiugin. Mi kara tirin minam nwowi yai kimiir boinmimauuwam, inkam komii komiiyim mi inkam nhinga ikim. Mi kara yaeya yai bi swoki boinmimauugin. Kara ta yaiya biya profet kamim mi krimiir brougaeyin Moses, simiir yaiya saiirar boinmimauukin.

23 Mi sima hiniina boinkim, siya hika wa haii mi ie hirankin wi bi siya swoki insiin idwowi. Mi siya siyu miyikin nabienan kigimok apiyin wi siir boinmimauuwi, Juda iikamim mi Juda iikam tani.

24 Pol siya yayar niki okwo boinin mi Festas siya ini komiia kauwok boinkiyin. Pol! Kira pi whaowaei! Mi kira skul prasae bi kinkin mi ta kiriir ninokninkin komiia kiriirin saeya tirowhriei haiginiuwi.

²⁵ Mi Pol siya ina boinin inkam komii Festas, kara whaowae rani. Nningaka. Kara yai mwowa boini mi kara kwoinkakin mi ti hiniin yayiim sim asi boinkin.

²⁶ Mi inkam komiiyin nu kigriraowiyin siya ti digworaekwo whiekakim ina ninokninkinin. Mi kara siir asi boinmauugin. Mi kara bi nididigin ti digworaekwo whiekakim kara boinmimauuim siir winga wakaeyim mi siir nhwoka kigimokim. Ti diminim boskwo bi nimbiamkim.

²⁷ Inkam komii Agripa, nu kigriraowiyin kira profet kamim simiir yai imiiramin ina naingwo tibmiiyin, aniya? Mi kara bidi yinokninkinin, kira bidi yaingwo tibmiiyin.

²⁸ Mi Agripa siya Pol siirin hiniina boinki, kariirin kira kiyaigin pi naingwo tibmii sasaugiyamin.

²⁹ Mi Pol siya boinki, kira tariinanamar mi naingwowi ini wadieyar mi owin. Mi kira mhoyiam mi naingwowi iriipi hiriinan ini wadieyar mi owin. Mi kara Adi Komii siirimim kiriirim srii boinkikin inkam Agripa mi inkam nhirim kimiiram warar, kariir yai aair wakaeyim. Tapa kara ha naingwowi, kima ta kariir naingwo tibmiiya saair hiriinanar timi naingwo tibmii. Kara ti weyin sopin sima kogin siir bi boinkin. Nningaka.

³⁰ Pol siya hiriinan boinkiyin mi inkam komiiyin nu kigriraowiyin, siya inkam komii nwirin mi Benaisi saeya mi ikam whiekakim hir wara nwo ikim, sima ina yinsiin okworirigiyim.

³¹ Mi sima ha napnamim mi ina yimboin amboinnamim sima simar ti inkamin siya dimin whir bi tirbugin. Mi sima siirin wi whisarii nisom ao rani. Nningaka.

³² Mi Agripa siya Festas siir boin mi ti inkamin siya Sisa siirim nikuna karamkiswo siir yai aair wakaeyam mi krima siirin wa pi yuguskiyin. Iriig.

27

Sima Pol siirin siyaiya om komii Roma hiriir nama saair yani whinapyikiu kwiriigi.

¹ Sima bidi boin tibmiiyiyim krima siyaili aairin nu Itari hiriir nama. Mi Pol siya mi kam nhirim hugripkiiknowidnankai ikim omaka huuyokiyokaiya saair mi simar kwiriinam siyaili aairin. Mi yaili ninii kamim simiir bi nwoiyin Julius mi siya kigriraowidam simiirin. Mi ti inkamin yaili niniiyin siya ti isidin yaili niniiyin om komii Rom hiran inkam komiiyin mi siir isidgin.

² Mi krima siyaili aairin om Adramitiam hir yani kwiriinam mi ta siyaiya ini ti nu komiiyin Esia siir omisisimim simiir gaeya hiriira kikinama. Mi Aristakas siya om Tesalonaika nu Masedonia hiran inkamin siya krimaka yinkin am.

³ Mi igwira om Saidon hir yamimasuuu. Mi Julius siya Pol siirin ini siyiu miyik iirar tirin. Mi siya siir biri nonkwobugin, siir nomiiyau imiir kignakiyamim mi naeism simiir hir nini hainakiyamim.

⁴ Mi krima ti om iir haiburgim mi ina swoki huayanamim. Mi krimiir siyaiya opudga hugiriyugika mi krima mhuisim whirin Saipras siir yaeka yaeka yokigiyam. Mi opuda krimiir bi namitunika.

⁵ Mi krima nu Silisia mi Pamfilia sowiir kingiin hiriir iyikrio naidam. Mi krima om whirin Maira nu komii Lisia hir nwoyin siir yadu amasuu.

⁶ Mi tiki om iirin kamim yaili niniiyin simiir biyan inkamin siya siyaili ira om Aleksandria hiranki nita saair kigin mi siyaiya saeya pi nu komii Itali hiriir namam tirka. Mi siya krimiirin ta siyaiya saair asi niugipriiginamkim.

⁷ Kríma ha haiburgigim mi ii kasa rani, siyaaí hir kigwai amim. Mi kríma miinan miriinaidnikim mi ini om Naidas kingiin tiríira yimbi idniyim. Mi opud komiíya ha hugnaniya mi kríma mhiuisim whirin Krit siir hiriir wokmainaidam mi ini mhiu yaekayaeka yakiiyamim. Mi Salmoni idnabin ina yakii owarkinamin. Mi opuda krímiir bi namitiunika.

⁸ Kríma miinan miriinaimkim, iíya kríma ti mhiuisim siir yaekayaeka nakiyokiyokiyama. Mi mhoiíya kríma maeyau gaenau kwira miíyika huiimasu kuwiya, om Lasia kingiin hir nwowa, saíir yaka amasuú.

⁹ Mi ii hoimgakim bidi digiyim mi Juda iikamim simiir ii komiíya mi nae síma haiyaeyia iíya ya iriipi hiriinan bidi mi digiya. Mi Pol siya simiir asi boinmimaugin.

¹⁰ Ini wakaeyim, kima! fi paii rani, pi nam tani mi siyaaíya mi digworaekwo whiekak ikim mi síma síma rani mi kríma iriipi hiriinan pi wara mi inkin omainaiinami. Mi kara bidi yinokninkinin. Pol siya hiniina boinkin.

¹¹ Mi kamim yaii niiniyim simiir biíyan inkamin siya Pol siir yai bi wakaeyoknakin. Niingaka. Siya ini siyaaíya saíir biíyan inkamin mi saíir nonkwo saini ad ieya, siya ini sowiir yai aiir wakaeyokna iskiyin. Mi sowa boin, humba! Nimbi nami.

¹² Mi ta maeyaua tapa kríma namasua panki nwowi, iíya miíyik bi nwowika. Mi síma ta maeyaua saíir haiburgigim minkim. Mi síma om Finiks hiriir namam kininkugim. Mi iíya panki nwowiya digikiswo mi wi ha pi yamin. Mi Finiks maeyaua siyaaígi namasuwiya, ini mhiuisimin Krit nikiuwiyin ini siir pida nwowa. Iriig.

Mi opuda ha hugnaniya mi hinin komiíya whii komii solwara hirana ina hugnatmainaniya.

¹³ Mi opudsíma, simiir yaioyae miíya hugnani. Mi simiir kwoinim ha naingwokim síma pi wadieyar sibgu iwaoidami. Mi síma idmíra siíya komii si nomboru itmaiíya ina kiboknainiya. Mi síma mhiuisim whirin Krit siir yaeka aiirar kikinripkainamim.

¹⁴ Mi biri kwakimiminka, opud komiíya ina yimbíyama. Mi ta opuda saíir iniga whiinmamaoka, saeya not is ankin nitka mi saeya mhiuisim Krit hiranki hugnatmainanika.

¹⁵ Mi opuda ini siyaaí aiirar yamitiuniya. Mi siyaaíya ini opud aeyar hughainama. Mi kríma ini daogugugiyim mi ini saeyar yaninkinripkaiya. Mi kríma maeyau kwira asi nakiiyamkim.

¹⁶ Mi kríma mhiuisim whirin Koda siir yakii haiburgig mi ina yamim. Mi kríma miinan mirii naidamkim, ta siyaaísim ira mhoii nomborukiyitkiya saíirin.

¹⁷ Mi síma saíirin siyaaí komiíya saíir idwo yami haiyitkin mi síma ta siyaaí komiíya saika yinkin kogrinu. Mi síma nidid prasae bi kinkim nu Libiya hiran siiyinin siir niyikiusi mi síma ta yuúsa koua nitkina asi whrohaigikim. Mi ini indimíindima yakiidamim.

¹⁸ Mi ii gwíra opud komiíya ina swoki huga mi siyaaíya saeya kair-imdiyuam hinda tinda mi síma sasae digworaekwo nhirim opa asi nitnowidnamaigikim.

¹⁹ Mi ii gwíra kríma digworaekwo kirie kirie nhirim siyaaí aiir nwokaiyim ina yitnowidnamaigiyim opa.

²⁰ Mi iiyim kasa rani, kríma bie nauun sowiir kig karam nwowim. Mi opud komiíya ya ini hiriíyar hugripkaiya. Mi kríma ina yaingwokiyim, kríma ombudarin pi hiriíyar nwomainainami.

²¹ Fi kasaka rani, síma naemin niingugu ae karam nwowim. Mi mhoiíya Pol siya simiir yinsiin okwo boinki, kima ti kamim, kima kariir yai aiir

wakaeyoknakiswo kara boina ti mhuusimin Krit siir kipi halburgig. Mi ta hiriinan dimina pi krimiir di yimbiyami.

²² Mi tapa kara pi kimiir boinmauwi, kimiir kwoinin kirieya dwo kipi naingwo idid, krimiir nwirki pi kigugu rani. Niingaka. Pi siyaiya sasa nwomainawidi.

²³ Kara Adi Komii krimiir Wanin siir inkamkin mi kara siir inig iirar hainanikin. Mi ii niyaka Adi Komii siir paekwosimin kariir kingiin tirar nokwoidniwigin.

²⁴ Mi siya boin, Pol, kira wi kipi nidid! Kira wi inkam komiiyin Sisa wi siir whwonkam ida tini okwo boiniu. Mi Adi Komii siya bidi wakaeyin kiriir srii aiirin. Mi waka iikam whiekakim kinaka nwowim siyai waraur mi sima wi wara kigugu rani. Adi Komii siir paekwosimin siya hinina boinmaugigin,

²⁵ kima ti kamim, kima kipi nidid! Kara Adi Komii siirima naingwo tibmugin mi digworaekwowim siya kariir boinmauukiyim mi wi sipi nimbiam.

²⁶ Krima ha dakiyam mi krima pi mhuusim whirin pi siir namamasuwi. Pol siya hinina boinkin.

²⁷ Mi iiyim krima nakii waiwaiyim iur kwii. Mi krima whii komiia Edria sair yimbiyam mi iya ni bopwo kingiin nwowa mi kamim siyai air miriirim simiir kwoinin ina yangwoidamwiiyim, sima mhuusim whirin siir kingiin mi owidami.

²⁸ Mi sima idmira siyani yimboru itnai mi ina humiikium. Mi ta idmira sima humiikua 120 pida yimbiyam. Mi krima ha swoki amim mi ina swoki humii kuum mi pariiga yimbiyam 90 pid.

²⁹ Mi sima ini nidid kwoin yangwowim. Sima nidid kwoin minsi naingwokim, siyaiya pi siya komii sae naeyikiuwisi. Mi sima siya komii komii kwiiyim asi nomborbu itmaigikim ta siyaiya sair idao hir. Mi ta siyaiya ini hirar yakiririra. Mi sima ina sriiyim Adi Komii siirim bieyin pi nimbidi sasauim.

³⁰ Mi kamim ta siyai air miriirim, sima pi nidamam tirkim mi sima ta siyaiisima idwo haiyitkina, sair asi haiyitmai namkim. Mi sima simiir yiksisaenam, krima siya nhirim pi siyaiya sair irib hir nimbobu itmaigi.

³¹ Mi Pol siya kamim yai niniyim simiir biyan inkamim siir boin mi ti kamim siyai tirin wara nwo karam nwowi mi sima whiekakarim wa niuguski.

³² Mi kamim yai niniyim sima siyaiisima mhoiia nomboru kaimikiya sair id air asi nikripikim mi ya ina yakiiyama.

³³ Mi iya bieyin maskwo kingiin nwoyakwokim mi Pol siya iikam whiekakim simiirin ina boinmaeyakwokim, kima nae ti aeyakwok. Ii kasa rani, kima naingwoyim yokim mi kima nae bi naekim, mhirima nwoyokiyogim ti ii iur kwiiyim.

³⁴ Mi kara pi kimiir boinmauugi kima nae nhirim simiir hai mi wi saeya kirie haiginuwi kimiirin mi kima wi kigugu rani. Niingaka. Kima whiekakarim wi hiriinana swoki o digi wi dimin whirkin kimbu rani.

³⁵ Mi siya hiriinan boinkiyin mi siya paimirim ini simiir whwonkam ida haiyin mi ina boin wadiekiyin Adi Komii siirim. Mi siya ha niniikimkir priginkiyin mi ina yaeyin.

³⁶ Mi iikam whiekakim simiir kwoinin ini wadieya ywokiyim mi yim iriipa hiriinan, ina mi aeyim.

³⁷ Mi iikam whiekakim krima ta siyai air nwowim iriparin kamarim iur nwoim mi niinga iur iriir nwir 276.

³⁸ Mi sima nae digiyim mi sima witnidim ina yitmaikiyim whii komii solwara hiriir. Mi simiir siyaiya pi nwoi bokiyim. Iriig.

Siyaiya ina yimbuwamkiya

39 Mi iya ha pirkinuguskuyakwoka mi kamim siyai aiir miriyim sima nu iirin ina kigiyakwokim. Mi sima ti nu iir bi ninokninkinkim. Mi sima gae komii kwira saair kigi ina hiriyar yonakaeyama. Mi saair hirin siiyin kibiyin whira nrowi. Mi sima saairim yomboitibmiinam, siyaiya hir naka ikripkinuim.

40 Mi sima idmir whiekakim sima boritmaimaiyim siiyani ini hirar yikrimkrip priimugigim. Mi sima wieyinsopin igwira siyai aiir kindimdiyugiya sair nrowin ina hakiyin. Mi sima yuis komiia ina yitkinim siyaiya saair koua hirir. Mi sima ha naingwokim, siyai aiirin pi opud aeya nwoki hugainaidamim siiyina hirir.

41 Mi siyaiya nuyin whirin whi idopwoniya nidwomaiyin siir yaka iyikuuu. Mi iribin ina yiniyaekin iuguskiyin nua hirir. Mi idaowin ini opnau hirar ywomaiyiyin. Mi hinin komiia ha nita idao iir yaki ituuu mi ta siyaiya saair idaowin ina yinkiramkiyin.

42 Mi kamim irim haiiyim simiir kwoinin kamim omaka hiuyokiyokaiya saair nrowiyim simiir nisomsom aowam naingwokim, pi sima natmaimaikiya ami mipi simbi nidamami.

43 Mi kamim irim haiiyim simiir biyan inkamin Pol siirsi yaingwoyimiyok. Mi siya simiirin asi nikidugin. Mi siya ikamim kiyaeiyim bi simiir yikrop atmaimai kiyaki, siiyina hirir.

44 Mi ikamim kiya kamae nrowiyim yimbi ipii mimirim siyaiya saairim hininkin kaiyitikinkirkiyim, yim simiir yonkwosiisko mgidam. Mi krima hirinan tirim mi krima whiekakarini wadieyar yadu owuim siiyin hirin. Iriig.

28

Pol siya Molta hir nwokin

1 Mi krima wadieya yaki kuuiu. Mi krima wakaeki, ti mhuusimin bopwouau nidwomaiyin siir inigin sima hinina dapi, Molta.

2 Iikamim ti mhuusim siir hiranam, sima krimiirin siyu maiyik iirar tirkim. Mi nao ha kinaniyin mi krimiir piim ini noknoka kinkiyim. Mi sima pae ha namginim mi sima ina yikunam, krima nini oni iuwim.

3 Mi Pol siya paeyar nhirim ina ini iuginkaeyis hainakiyim. Mi siya ha nini amginuwun paeya. Mi mipug irin siir pua huaa kinkikin mi ina wokitkin nananiyin. Mi kimidiniya Pol siir indibin siir yaki tipninkin.

4 Mi ikam ti omin, mhuusimin siir hiranam, sima mipugin Pol siir indib iir tipkikiu kripkaiyin ini siirar kigiyim siya siir indib hirar kiririyin. Mi sima boin mi tari kamwonkin ti inkamin inkam nisomaowin mi siyaargin. Siya whi komii solwara hir bi naokin mi Adi Komiiyin siyu maiyik tiriyin siya tari siirin pi borisopi, siya omwai waiyasiyin.

5 Mi Pol siya ti mipug iirin, paeya iyarkrip itkaigi mi ini paenau yamakaiyuwin. Mi Pol siya biyie bi swoki okin. Niingaka.

6 Mi sima ini hirar ywowim. Simiir kwoinin ha naingwokim siir indibin pi sipi noniki mi simiir kwoinin ha mi naingwokim siya pi sipi naowakainami. Mi sima ini hirgugukiyim ii haruwa rani mi sima ha bi kigikim siir pua ini biyie ywokiya mi sima yaeya kwoin asi kisina haigigim. Mi sima ina boinin, siya tari Adi Komii siir paekwosim kirie nwrkin.

7 Mi nu maeyauim ta maeyaua krima nwowa saair kingiin hir nrowim ti simiir biyan inkamin ti mhuusimin siir hiranin, siirgin. Mi siir inigin Pabliaskin. Mi siya ini maigimaigra ywowin krimiiramin mi krimiirin siya yikunam, siir omaka hirir. Mi krima iiyim kwoima ywo siir omaka hirin.

⁸ Mi Pablias siir adin makakin ma siir niya piu huua kini aka mi mhiinaugi wara mi inkın iugin. Mi Pol siya siirim yam. Mi nhwo siirim ini kwisiu mi ina sriiyin. Mi siir ina ina yonkwowin siir piu aiir mi siya ini wadieya ywokiyin.

⁹ Mi siya hiriinan tirkiyin mi iki iikam nhirim makakin ti mhiuwisimin siir hiranin, ina yitim siirim, simiir ma imiir ninimniskii haiginiugiyim. Mi simiirin ini wadieyar ywo haiginiugiyin.

¹⁰ Mi sima krimiirin siyu miyik asi diriraerar haiginiugikim. Mi sima digworaekwo kasa bi hauugikim. Mi iya krıma siyai aiir nani apni kwiriıyım mi sima digworaekwo whiekakim ina swoki ani apni haigiyiıkiyım, ta krıma nakidama saırsi haigiyiıumamaugikim. Iriig.

Mi Pol siya om komii Rom hiriir yimbiam

¹¹ Mi biya krıma ti mhiuisimin siirin bwanım whoıma niki okim. Mi mhoıya krıma ta siyai ira om Aleksandria hiranki nita saıir yani kwiriınam mi ta siyaiya saıir inıga hınınga paekwosim niswo itmwoyin naokainako. Mi ta siyaiya ti mhiuisimin siir hir nwoka, iya panki nwo digiya saıirim mi krıma saıir yani apni kwiriınam.

¹² Mi krıma ha namım mi krıma om whirin Sairakyus hiriir yimbiam mi krıma hirin iıyım kwoıma ywo.

¹³ Mi krıma ti om iir haıburgigim mi ina swoki kwiriınamım siyaiini mi om Risiam hiriir yimbiam. Mi igwıra krıma ha swoki kwiriınamım mi opuda krimiir digımiıya hugnani mi krimiirin saeya hugainaidam mi ii kwısaka krıma Pyutiolai hiriir yimbiam.

¹⁴ Mi krıma ti omin iikam nhirim naıngwo tıbmıiyım simiir ini kigıu. Mi sima boın, kima wi krimaka tir nwowi iıyım iriıyar kwis mi mhoıya krıma simiir haıburgigim mi ina yani kwiriınamım siyaiini om komii Roma hiriir namım.

¹⁵ Mi om komii Rom hiran iikamım naıngwo tıbmıiyım sima krimiir wakaenaniyım, krıma bıdi yimbiamım mi sima ina yitim maeyau nae haiginiya Apias krimiir nini kigniıyım. Mi nhirim krimiiramın omaka ouumım whwonkaiyım simiir hir inı kigni krimiirin. Mi Pol siya simiir kigwınin mi siya ina boın wadiekiyin Adi Komii siirin mi siir kwoinin ini kirıeya ywokiyin.

Pol siya yai win kibiya om komii Rom hir boınmımauugin.

¹⁶ Krıma om komii Rom hiriir yapınopkainam mi sima Pol siirin yapa omaka yoknwin whwonkai, siir kigrıraowam. Iriig.

¹⁷ Iıyım kwoıma yamki mi Pol siya Judan iikamım, simiir inkam komii komiıyım ti omin siir hir nwowiyım simiirim yikiına, sima maeyau kwıruwa namwoniyım. Mi sima ha namwoniyım mi siya simiirin ina boınkiyin, kima ti nomııyauım! Kara dimın whır bi tirbugin krimiir isidin siir nikworınuım mi krimiir yidiwi wanwiyaeyım simiir siyıum kara simiir bi nanugaugaugin. Sima kariirin om komii Jerusalem hiran omaka maeyau hiuyokiyokaiya mi biyie mırııya saıirin whisariıyar hugrıpkıikikaigin. Mi sima tapa kariirin om komii Rom tiran inkam komii komiıyım kımıirim asi nikropkikim.

¹⁸ Om komii Rom hiran iikamım sima kariir yaiya saıir wakaeyım mi sima ina yınoknıknınım kara dimın whır bi tirbugin mi sima kariirin pa nisomao ranı. Simiir kwoinım kariir niıguskıyama naıngwokım.

¹⁹ Mi Juda iikamım sima kariir niıguskısi nanugaugaugin mi kara yaeya siyıu whır karamaeka. Mi kara inkam komii Sisa siirim namım asi naıngwokın, kariir yaiya siya wakaeyım. Mi kara Juda iikamım simiirin yai kwır boın hiıriıyıuwım whaowae.

²⁰ Mi kara kımıirin hiriınansi nikiınakin. Kara kımıir kigam naıngwowi mi yai kımıir boınmımauuım wara mi naıngwowi. Kara ta yai aiirin minım boınmauugin inkamın Isrel hiran iikamım sima nwokwokınin siirim. Mi

kara minam naingwo tibmiigin, inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Mesaia mi siya bidi yimbiniyin. Mi sima kariirin ti weyinsopin hiriinansi kogrinugin. Pol siya hinina boinkin.

²¹ Mi sima boinki siirin mi krimiirin Juda hiran inkam nwrki bi win haugikin yokwoni krma kirir ninokninkinim. Mi krimiir nomiyauim nu Judia hiranim sima krimiir bi boinmimauunikim yai bibiyie kirir nigbumbuwamin.

²² Mi krma kirir yaiyim simiir wakaeyam naingwowi krma bidi yinokninkinim omom omoman iikamim, sima ti isidin kira namasuwin siir nigbumbugim. Sima hinina boinkim,

²³ sima iya kwira yimbingi mi iikam whiekakim ta omaka Pol siya nwowa sima saiir namkim, nugaka namkripkaiyakwokim mi ini naiowaka nhingigiyim. Mi siya simiirin yai win kibiya saiir saiira boinanaekin, iya Adi Komii siya kigriraowana iikamim simiir. Mi siya yai nhirim Moses siir siyiu aka nwowim, simiir boinmimauugin. Mi profet inkamim biya sima win boinkiyim Jisis siir saiir wara yinkin boinmimauu.

²⁴ Iikam nhirim siir yaiya saiirin ina yaingwo tibmiiyim mi nhirim bi naingwo tibmukim.

²⁵ Mi sima kwoin whiruwa bi nwokim mi nhirim sima asi namkim. Dimusi rani, ta yaiya Pol siya hinina boinkiyin, Adi Komii siir naeyuin bidi yikopsisirkiyin profet Aisaia siirin. Mi Aisaia kimiir brougae wanwiyayim simiirin hinina boingik.

²⁶ Kira ti am iki iikamim simiirin mi simiirin pi hinina boiniu, kima yai aiirin wa waka mi kima wi saiir yaimwo aiir ninokninkin tani. Mi kima siirin wa kigi mi kima wi siir kig ninokninkin tani. Nungaka.

²⁷ Ti iikam isidin, simiir kwoinin bidi huugimkikunamim mi simiir win minim yai wakaesi boriisopi. Mi simiir nhwowim bidi kwisnamim mi sima kwisnam karamaekiswo mi wa pi yano kigomokin mi win minim yai bidi pi mi wakaeyin. Mi simiir kwoinim ta yaiya saiir yaimwo aiir bidi pi yaingwowarkai. Mi simiir kwoinim, wa kisina haigi mi sima wi kariirima pi swoki iti mi simiir wi kara ninimniski haiginugi.

Adi Komii siir naeyuin hinina boinkikin mi Aisaia siya yokwo asi winkin.

²⁸ Ta Pol siir yai aeyairga niki boiniyokiyokiam. Siya boin, kima dinokninkin, ta mi mayika Adi Komii krimiir Wanin siya minkika krimiir ninimiskii hainakiyim. Siya bidi yikropkiyin iikam nhirim Judan iikam tani simiirin mi sima wi nwoki wakaeyoknam.

²⁹ Mi iya Pol siya ta yaiya saiir boin digiyin mi Juda iikamim sima ina swoki amim mi sima sima yai prasae bi ninkin wamwarkii boinugin.

³⁰ Mi Pol siya biwiywo whisa ywo, ti om iirin mi ta omaka siya whwonkaiya siya saiirin ina sain taraoin mi iikamim siir omaka nii apririr boinaeyim, siya simiirin pi wadieyar nwowini.

³¹ Mi siya iya Adi Komii siya kigriraowi iikamim mi digworaekwo ikim, simiir boinmimauugin. Mi siya iki iikam whiekakim simiirin Biyan Inkam Komii Jisis Kraisi siir yai aiirar boinmimauugin. Mi yaiyim siya boinmimauuwiyim, siya bi nimprio boinmimauugin. Nungaka. Siya ini idowiyar boinmimauuwamin mi inkam nwrkin saiir nikiduamin wi dig nwo rani. Nungaki, nungakinga. friig.

ROM

Mi siya Pol siya om Korin hir nwowin mi siya ta yokwowa ha wankikin iikamim om Rom hiranim simiiramin mi siya yokwowa kimidiniya wig ira Fibi dapiya saair hauugi mi ya saeya kimidiniya iikamim naingwo tibmiyim Judamiyim mi Judami tani ikim simiir ini hauuu. Siya tariigina minam warar ninkin wankika iikamim Judamiyim mi iikamim Juda iikam tani ikim naingwo tibmii karamae nwowim dimin biyeki naokingugunankaiyim sima Jisis siiraramar naingwo tibmii iskiyim mi simiirin wi wadie siyar nwoke owaiginuim Adi Komii saikan. Jisis siya paeyin hiiniya nironinkin siirin krimiirsi naokin rirmiyya krimiir nwowaginuwim dimin biyeyim simiirsi. Moses siir siyu komiyyin iikam imiirin wi rirmiyya siya nwowaiginu rani. Nningaka. Biyyan Inkam Komii Jisis Kraisi siiram naingwo tibmii sasainga iikam ima nwowana wadie.

Ta yokwowa mi whiekakim Adi Komii siya nimbiniim aposel Pol siya mriyyam simiir boinka

¹ Kara Polkin ta yokwowa iikamim om komii Rom kimiiram wankika. Kara Jisis siir miyan inkamkin mi kariirin aposel inkam siya noknwin okwo haiginugin mi kariirin siya bidi yimbiniin Adi Komii krimiir Wanin siir yai win kibiya saair boinmimauuwam iikamim simiir.

² Bidi, bidiniyarin Adi Komii siya bidi yimbiniin ti siir yai miyik miyikim iikamim simiir boinmimauuwim. Mi ti profet kamim sima yai win kibiya saair hai mi sima yokwo komiyya dimin whirki kimbu karamae nwowiya saair winki.

³ Ta yai win kibiya saeya Adi Komii siir yinisimin Jisis Kraisi siir yaiga, krimiir Biyyan Inkam Komiyyin. Siya inkam kangin yopiiga naokainakin mi siya Devidni isidin Juda simiir hiranki nitkin.

⁴ Adi Komii siya bidi yiisimauuin, siya inkam ara rani. Mi siya krimiirin dimin kirie whira yiisimauu siya siirin ie hirankin hidninsiin idwowin. Jisis siya Adi Komii siirgisirar yinisimkin Adi Komii siya siirin mansi tirkin siir naeyiuin dimin whirki bi kimbugin.

⁵ Adi Komii siya kariirin Jisis Kraisi siir kirieniyin minam nimbingin ti dimin taeminim Jisis Kraisi siya tirim simiir aposel inkam nwowim. Mi siya kariirin minam nikropkikin simiir boinmimauuwamin iki iikamim hinda tinda nwowim mi iikamim Juda iikam tani ikim sima wi siir yai imiirar nwoke aingwo tibmiyim mi siir yai imiiram nwoke wakaeyoknam.

⁶ Adi Komii siya iikamim om komii Rom hiranim kimiirim wara bidi yimbiniin mi siya kimiiram bidiyar mi ikunanan, kima Jisis Kraisi siir yinisim timi inkin o.

⁷ Mi kara ta yokwowa iikamim om komii Romanim Adi Komii siiram naingwokwonanaeyim kimiiram asi wankika. Mi siya kimiir bidi yimbiniin kima siir iikamim. Kara minam naingwowi, krimiir Adi Komii mi krimiir Biyyan Inkam Komiyyin Jisis Kraisi sowa wi krimiirar nwoke tirim dimin miyikim mi naingwoyimiyok mi nongwomamaer aei aka. Iriig.

Pol siya om komii Rom hiran iikamim simiir kigam naingwokin.

⁸ Kara biyyin pi ta yaiya saair niki boini: Hinda tinda sima kimiirin hinina haigiririr boini, kima Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwo tibmiyyan iikamim. Mi Jisis Kraisi siir inig iirin kara kimiir asi boin wadieki Adi Komii siir.

⁹ Kara Adi Komii siir mi aiir mriyyin mi kariir kwoin komiyyin ina yangwokiyyin siir Yinisimin siir yai win kibi aiir boinmimauuim. Mi

Adi Komii siya ina ninokninkin kariirin inokinokin siyar whinkinsiis haiginuwikin iya nhwo kara kwisboiniyim.

¹⁰ Mi inokinokin kara Adi Komii siiramar sriigin, siya kariir whinkinsiis haiginuwim mi ii nhirim kara siyugaki niuwu kimiiram in wa nwoki itim kimiir kigimin.

¹¹ Kariir kwoinin kimiir nini kignakiyamin ina naingwokinin mi kara dimin miyikim kimiir hauuwam mini, Adi Komii siir naeyu ieya hauuwim mi ti dimin hiriinanin wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginuwi kirie kima nwowim.

¹² Saeya hinnga, kimiir naingwo tibmiya saeya kariir kinsiis haiginuim mi kariir naingwo tibmiya kimiir mi kinsiis haiginuim. Mi ti hiriinan siyuin siya wi krimiir whiekakar nwoki kinsiis haiginu irkakim.

¹³ Ti nomiiyuim kara ha naingwowi kima ti inokninkin ii whiekakim kara kimiir kigamar naingwowi kariirin dimin whirki nipiyaokii rani. Kara iikam nhirim Juda iikam tani simiir bidi whindiriraerarin mi sima ini naingwo tibmiyan inkamkin ywowim. Mi kara kimiirin hiriinan whindiriraerarimar naingwokin. Mi iriipi hiriinan kimiir waraurin wi naekaka niki owim.

¹⁴ Adi Komii siya kariir bidi yimbiniin siir yai win kibiya saiir boinimauuim nu Grik hiran iikamim dimin taeminki naokingugunankaiyim mi iikam nhirim nu whiranin dimin taemin karamaeyim simiiram mi iikamim ninokninkin whiekak karamaeyim simiiram warar.

¹⁵ Mi ti dimin hiriinanin, kara iikamim om komii Romanin kimiiram in simiirsi nikwokrimkripaniyam tirkin Jisis Kraiis siir yai win kibiya saiir warar nanaaknkiiyim. Iriig.

Ta Kraiis siir yai win miyika saeya kiriekaka.

¹⁶ Kara ta Kraiis siir yai win miyika saiirsi bi nididgin. Nngaka. Dimusi rani, saeya Adi Komii siir kirieka, iikamim wakaeyoknam mi ha naingwo tibmiyim simiir whinkinsiisi. Ta yaiya saeya bi Juda iikamim simiir hiriir yam mi mhoiyya saeya Juda iikam tani simiir hiriir yam.

¹⁷ Mi Kraiis siir yai win kibiya saeya krimiir nsiimauuga Adi Komii siir yipiki hinina nsiimauuin siya dimin whirki bi kimbugin siya dimin miyikim krimiir diriraerarin simiir. Mi siya iikamim krimiirin dimin whirki kimbu karamae inkam asi dapkim mi iikamim kima wi iripa mhi kwoin saika ninkin owi. Adi Komii siir yaiya saeya hinina boinka, ta kimiir naingwo tibmiya saeyar dapi kimiirin Adi Komii siir whwonkam idan, dimin whirki bi kimbugim mi kima wi omwaiya waiyayokiyoki. Siyiu whir karamaeka. Nngaki, nngakinga. Iriig.

Ta yaiya iikamim Adi Komii siir yai air haimriyuim simiir siyiu imir boinka.

¹⁸ Adi Komii siya ninomor kou hir nidwown siir om iir. Mi ta siir io yaiya saeya wi nimprio rani saeya wi idowiya nimbini iikamim diguumii siir yai air haimriyuim simiir mi iikamim dimin biye tiriyyim ta Adi Komii siir yai win miyikina ini simar ikworimdinukiya.

¹⁹ Dimusi rani, Adi Komii siya bidi ysiimauuin siir dimintaemin whiekakim simiirin mi sima wa pi sibgu inokninkinin. Mi Adi Komii siya simiirin bidiyar sibgu isiimauuin.

²⁰ Bidi bidiniyarin Adi Komii siyar nonkwokwowim digworaekwo whiekakim simiir mi ta iya saiir hirankar nityokiyokiya mi tisi tariinanar namwonyin. Mi iikamim ti digworaekwowim siya diriraerarin simiirin ha pi kigninokninkinin mi sima Adi Komii siirin ha pi yinokninkinsasaeyin ti digworaekwo imiirsiyar. Ya hinnga, sima digworaekwo whiekakim Adi

Komii siya nonkwokwowim simiirin wa kigi mi sima siir whwonkamin wi kig rani. Mi sima wa nwoki kiginokninkinim siir kirie komiia inokinok nwoyokiyokiiya saairin. Mi sima hinina boin karamaeka, krma Adi Komii siir bi ninokninkinkim mi krma siir inig iirin wa hainan tani. Niingaka.

21 Sima ina ninokninkinim Adi Komii siya ina nwowin mi sima hinina naingwo rani, siya Adi Komii kuingin mi sima siir inig iir bi hainanikim mi siir bi boin wadiekin. Niingaka. Simiir kwoinim pi whaowaekim mi simiir kwoinim miyik bi nwokim. Sima habwhaowaenan nwokim.

22 Simiir kwoinim ha naingwomi sima digworaekwo whiekakim simiir bidi yinokninkin digim. Niingaka. Simiir kwoinim ini habwhaowaenan ywowim.

23 Mi sima Adi Komiiyin naonam karamae nwoiiyin digiumii siir haimriiyugim mi sima siir inig bi hainankim. Mi sima kimidiniya diminim inkamkar nonkwokwowyim simiir inig imiir hainan ti uruwai, siyaowai, ipiyyin, mi it mi mipug minim mi wraisupai wraisupai ikim.

24 Mi Adi Komii siya simiir haiburgigin mi simiirin, simiir siyu biyeyin siya kiyainamkim. Mi sima siyu biyeyin siiram nikwokwo nanaekin, iraka nwiraka iripa piu nwoiamin.

25 Mi ti hiriinan iikamim sima Adi Komii siir yaimwo aiirin digiumii bidi haimriiyuim mi sima pi yaeya niksisaе yaiyar hain. Mi sima pi diminim Adi Komii siya nonkwokwowim pi simiir inig imiir swoki hainani. Mi sima pi Adi Komii siir inig iir hainan tani, yipiki ti digworaekwowyim simiir nonkwokwowyim. Niingaka. Siyairgin wadieki wadieyin mi iikam krma siir inig iirrarar hainan, inokinokin.

26 Mi Adi Komii siya simiirin siyu biyeyin siir hirar haiburgik mi sima ini siyu biyie tiri siyuin siirar yapim. Mi simiir wigim, sima siyuin iripa piu simiir kam aka nwoiiyim ini yimiiyunamim mi sima iripa piu kimidiniya wig nhirmaka ini owou.

27 Mi kamim yim iriipi hiriinanar mi tir, sima iripa piu simiir wig imaka bi nwokim, simiir kwoinin iripa piu inkam nwiraka nwoiam nikwokwokim mi sima siyu biyie sima simar yinwo anwona. Mi Adi Komii siya simiir asi tirbugikin, ti siyu hiriinan sima tirin siirsika. Yio ti hiriinanin yio dimin karamaeka.

28 Mi ti iikam hiriinanin Pi boriisopi simiir kwoinin Adi Komii siiram nwoim mi siir digworaekwo ikim. Mi siya simiirar kigininkim mi sima ini simiir kwoinkar yaingwo diriraerar namim ti siyubiyieki siyu biyie kin iirin mi sima wi siyumwoni nap rani. Niingaki, niingakinga.

29 Simiirin ti dimin biyie biyie hininim sima bidi yaokingugunankaiyim. Digworaekwo whiekakam naingwo mi kwoin biyie biyie iikam nhirmiyam naingwo mi kigmar mi ninkinwamwarki boin, niksisaе yai boin, inkam nisomao, kwoin inkam nwiram niwtpaomai inkam nhirmi boinikikasna.

30 Mi whisariiyar haigiririr boin mi io whwonkam Adi Komii siir nanao-nanae. Mi inkam nwirinsi kiginiyokna karam nwo mi simamar naingwona mi diminpai diminpai sima tiraraowam mi yopii adni yai nantamyiriyir.

31 Mi siyu mwoni nap karam nwo mi nimbini aiir nikrimkrip mi inkam nhirmisi naingwoyimiyok karam nwo mi nhirmaka nomboin ii ae karam nwo.

32 Adi Komii siir siyu miyikin siya hinina boinkin, iikamim hiriinan siyu biyeyim simiir tiri yio daonam. Sima bidi yinokninkinim mi sima ti siyu biyeyin siirin ini hiriyyar tryokiyokiiyamim. Mi ti hiriinan siyuin sasa rani. Niingaka. Sima ini hindara yininopkainamim mi iikamim ti hiriinan siyu tiriyim sima simiirin pa mi ikboinmamairi. Iriig.

2

Yaiya Adi Komii siya hidiya ya ninokninkin wadiek>wadieyairga

1 Juda iikam kima Juda iikam tani, simiir simiira praiibo in hauriyyunanaei, siyiu biyieyim sama tiriyyim simiirsi, kima hiriinan kipi boin. Dimusi rani, wim kima iki siyiu hiriinanin kima boiniyim simiir, siirar mi tirikim. Mi kima simiir boini mi ta yaiya wi kimar swoki kwaeyopkwonaei.

2 Mi Juda iikam kima bidi yinokninkinim, Adi Komii krimiir Wanin siya krimiirin wi kipa kipa hid rani, siya krimiirin wi hiriinankinar hidi. Mi ti iikamim, ti hiriinan siyiu iir tiriyyim, Adi Komii siya simiirin, wi siyiu miyyikimiyik iirar nonkwobumbuninkin iuguskii. Mi ta siya handana sair bwamkibwamin wi wadieyar namki.

3 Kima iikamim ti hiriinan siyiu iir tiriyyim simiir boinhauriyyuwuyim mi wim kima ti hiriinan siyiu biyie iirar mi tirikim. Kima panina naingwowi, kima wi digar nrowi, iya Adi Komii siya iikamim simiir nonkwobumbuninkinana, simiir dimin biyieyim simiirsi, ha? Niingaki, niingakiinga.

4 Pi panina tiri, ha? Adi Komii siya kimiirin wi hiriyyar naingwoyimiyyokiyokiyokii mi siya kimiiramin wi ii haruwa nwo rani mi siya kimiir dimin biyieyim asiima bi niki diriraerar bumbu sasauwikin. Niingaka. Mi hiriinanki niuwi mi kima Adi Komii siir siyiu miyyikin siir dimusi kyopsigii. Mi Adi Komii siya ha naingwowi krimiir kwoinin ti kisina haigi mi siya kimiirin wi ti hiriinan siyiu iirsi tir haiginuwi. Mi kima tani ninokninkin tani, aniya?

5 Kimiir kwoinin bidi yinkisaiowaeyim mi kimiir kwoinin paninsi kisina haigisi. Mi ti hiriinan siyiuin, wim kima kimiir dimin biyie imiir haingiriyyu haigin ii raraoinami. Mi iriipi hiriinan Adi Komii siya kimiir io yaiyyim wi hiriyyar mi haiginonkworinukripkai, siya wi haiginirkii rani ti dimin biyieyim kima haingiriyyu haiginmimirim. Mi ta iya Adi siya kimiir dimin biyieyim wi haningi nitkiigigii mi siya iikam kimiirin wi haningi nonkwobumbu ninkin haiginuwi.

6 Adi Komii siya iikamim, simiirin irira nwinwira, wi siyiuin sama tirin, wi siir hiriinan yamdiyar swoki hidi.

7 Mi iikam nhirim sama manan miriinananaei siyiu miyyik iiramim, Adi Komii saika sibgu idwowanin ninomor kou hir mi sama wi inig komiigak nrowi mi kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokiiyyin siya wi nonkwobumbuninkin tani. Adi Komii siya wi kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokiiyyin iinokinok wi ti iikam imiir hauwi.

8 Mi iikam nhirim yim simamar naingwonaei mipi yaimwo aair haimriyyugigi digiumii mipi siyiu biyie iir diriraerar nami mi Adi Komii siir kwoinin ti iikam hiriinanim simiiramin wi haugihauga whiyie mi siya simiirin wi haningi nonkwobumbuninkini.

9 Mi mhoyiya Adi Komii siya wi hik kimpipisu komii iikam whiekakim siyiu biyie tiriyyim wi simiir naninkinuni. Bi wi Juda iikamim siyiu biyie tirim simiir mi mhoyiyin wi iki Juda iikam tani hinda tandinim siyiu biyie tirim simiir.

10 Mi Adi Komii siya wi iikam whiekakim siyiu miyyik tiriyyim, wi nidwo miyyik mi inig komiigak mi iripa niingwomamair aei wi simiir hauwi ninomor kou hirin. Bi siya wi Juda iikamim simiir tiri mi mhoyiya Juda iikam tani hinda tinda nwowim simiir warar.

11 Adi Komii siya ha bi naingwowikin, iikamim inig komiikakim, sama mi iikamim inig karamaeyim yim sama. Niingaka. Kima in hiriinan kimar ywowim. Mi siya irira nwinira kimiirin wi dimininim kima tirim wi simiir digar mi sibgu hidaiginuwi.

12 Iikamim Juda iikam tani mi sima Adi Komii siir siyiu komii iir bi ninokninkinkim mi sima siyiu biyie ha tirkim mi Adi Komii siya simiirin wi hiriinansi nwo rani. Niingaka. Siya simiirin wa nonkwobumbuninkin haiginiuwi. Mi Juda iikamim simiirin niingaka. Sima Adi Komii siir siyiu iirin ina ninokninkinim mi sima siyiu biyie ha tiri mi Adi Komii siya simiirin wi ti siyiu iirsi boinwokiyoop natkaigi.

13 Iikamim Adi Komii siir yai aiirin hindara wakae kimaigiyim mi Adi Komii siya simiirin wi ha boin tani, sima iikam miyiyikim. Niingaka. Iikamim siyiu komii iir wakaeyokna apiyim, ti hiriinan iikamim simasimargim Adi Komii siya nikuwanim iikam miyiyik.

14 Mi iikamim Juda iikam tani, tinda tinda nwowim, Adi Komii siir siyiu iir ninokninkin karam nwowim, sima diminin simiir kwoinkar naingwokiyoim, pi siyiu miyik siirar mi tiri. Adi Komii siir siyiu komii ieya boina sair hiriinan siyiuin, yio krimiir nusiimauugin. Mi yim sima ina ninokninkinim, piki hinin dimin iki wadieyin mi piki hinin dimin iki biyieyin.

15 Mi siyiu hiriinanin sima tirin yio simiir kwoinuin Adi Komii siir siyiu komiiyin ini hanin siya bidi kwirii idwokaiyin. Mi simiir kwoin ieyar nusiimauuwi, piki hinin dimin ikin wadieyin mi piki hinin dimin ikin biyieyin. Mi hiriinanki nuwi, simiirin ini simiir kwoin ieyar nowomwarkaiyuim.

16 Mi mhoiyya ii komiyya, yaimin dimin imiir hidana Adi Komii siya wi Jisis Kraisi siir boinkii, ti kwoinpai kwoinpaiyim, iikamim hinda tindanim simiir kwoinai kwirii idwokaiyim, simiir kinawhiyimiyye itkikinam. Mi siya simiirin wi ti digworaekwo imiirsi boinwokiyoop natkaigi. Mi ti digworaekwowim, sima wa nimbiyami mi Adi Komii siir yai win kibiya kara boinmimauuwiya saeya ta hiriinan yaigaka.

Yaiya Juda iikamim mi siyiu komii ikin simiir boin aeya

17 Juda iikam sima ha naingwowi, Adi Komii siya mi kima, kima iripar nongwomamair aeikim. Mi kimiir kwoinim ha naingwowi kimiir bopwowa paeiki bi namai ikougim mi Adi Komii siya ti siyiu komii siir yayiyim kimiir hauugiyim mi kimiirin wi siya whankinsiis haiginiuwi, aniya? Niingaka. Mi kima kimiir inig imiir hainaniyim, kima pi ha boini, nim krima Adi Komii siir iikamkim.

18 Kira Adi Komii siir kwoin iirin siir bidi yinokninkinim. Mi kira ina hid ninokninkinin piki hinin dimin ikin biyieyin mi piki hinin dimin ikin miyiyikim, kira siyiu miyiyik iirar napikin. Dimusi rani, sima kiriirin Adi Komii siir yaiya yinisimar nowomwarkaiyuukin.

19 Kima hinina naingwowi, Adi Komii siir yaiya kima sairin ninokninkin miyiyikakim mi kima iikamim habwowaenan nwowim simiir aknainan nusiimauuwam mini Adi Komii siir yai miyika sairin, ha? Mi kima siyiu miyiyikim siir nusiimauuwam mini mi sima kimiir nwoki wakaeyoknam.

20 Kima hinina naingwowi kima digar nwowi, iikamim habwowaenanin simiir nowomwarkaiyuuwim Adi Komii siir dimin miyiyikim simiir, ha? Mi kima iikamim yinisim sapisapnan Adi Komii siir dimin miyiyikim simiir nowomwarkaiyuuwam mini mi kima simiir sibgu owomwarkaiyuuwamar naingwowi Adi Komii siir dimin imiirin. Dimusi rani, kima hinina naingwowi Adi Komii siir yaimwokiyaimewowa sair bidi yinokninkinin. Mi sima wi kimiir hiriinana nwoki owim, ha?

21 Niingaka. Kima iikam nhirim simiirin ha nowomwarkaiyuuwigin, Adi Komii siir dimin imiirin mi kimakima nowomwarkaiyuuna dimusi nwowi, ha? Kima ha boinikim, kima hii kipi tauae mi tari hii kimar tauaeikim, aniya?

22 Kima hinina boinikim kima hii wig iraka kipi nanae mi kima hiriinan siyiu iir bi tirikim iyie? Niingaka. Mi kima pi boriisopi iikam nhirim sima

uruwai siyaowaini nikwo aeyim. Mi kima nae nharim Adi Komii siir omaka hiranka tauae hainakikim.

²³ Kima kimiir inig imiirar hainanei inkamkim mi kima ha boinikim, krma Adi Komii siir siyiu iirin bidiyar yinokninkinin. Mi kimar taouugaikin ti siyiu komii iirin, yio ti hiriinan siyiuin kima Adi Komii siir inig iir haigin ikworinugin.

²⁴ Yokwo Komii saeya hiriinan yai kaimwo aiirar mi boinka, iikamim Juda iikam tani sima Adi siir Komii inigin whisarii bi haigin ikwowaigiin. Dimusi rani, Juda iikamkinim kima niisimaugim, simiirin.

²⁵ Kaimwoka, iya kima yinisim sapisapa nwowa mi sima kimiir miois aiirar kitiyopnr haiya yio wadiekin ti hiriinan siyiuin, siyiu komii siyar boinkin. Mi kima ti siyiu komii iir haigin ikworinuwi mi sima kimiir miois imiir bi kitiyopnr haigim, iikamim naingwo tibmii karamaeyim simiir hiriinan.

²⁶ Mi kamim simiir mioisa kitiyopnr hai karamae nwowi mi sima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api mi Adi Komii siir yai imiir wakaeyoknaei mi siya simiirin wi dimin whirki kimbu karam iikam nokdap haiginuwi mi ti iikamim sima wi kamim miois kitiyopnr haiiyim wi simiir hiriinan nwowi.

²⁷ Kaimwoka, kima Juda iikam kinim, wim kima kimiir mioisim bidi kitiyopnr haiyim mi iriipi hiriinan, kima ti siyiu komiiyin siir haiyim mi inokinokin kima ti siyiu iir bi wakaeyoknaeikim. Niingaka. Mi iikamim Juda iikam tani hinda tindanim sima simiir mioisim bi kitiyopnr haigim mi sima Adi Komii siir siyiu iirar wakaeyoknakim. Sima yai wi kimiir boin hiuriiyu boini.

²⁸ Mi kimiir yopiyyim sima kimiirin Juda simiir isidin siir hiarar naokainaka windi mi sima kimiirin wi Juda iikamkin hiriinansi nikiu rani. Niingaka.

²⁹ Mi iikamim Adi Komii siir siyiuin siir yaimwokiyaimwowa simiir kwoinau nwokaiya sair sibgu apiyin, yim simakisima Juda iikam kinim. Mi ti hiriinan siyiuin kwoin ara sima priinaingwo tibmiyyin yio ina Adi Komii siir naeyiuin kimiir miois imiir kitiyopnr haiiyim ini hiriinan ywowin. Mi yipiki ti Adi Komii siir siyiu komiiyin biya Moses siya winkiyin siir yai imiir nap karamae nwowim mi iikam nharim sima ti hiriinan iikamim wi simiir inig imiir hainan tani. Niingaka. Mi yio Adi Komii siya simiiramim wi nhami nhami naingwokwonanae rani. Iriig.

3

Siyiu biyie siya wi siyiu miyyik iir nikwowaisti rani.

¹ Kima panin panina naingwowi Juda iikam wadie kimar yowiski mi iki Juda iikam tani yim miyyik rani, iyie? Mi ti kimiir siyiuin miois kitiyopnr haiiyin, siya wi kimiirar whinkinsis haiginuwi iyie?

² Ini mi owin, yio hiriinan siyiuin yio dimin karamaeka, yio kimiir whinkinsis haiginugin, bigibiyin Adi Komii krmiir Wanin siya siir siyiuin Juda iikam kimiir hauugin kima ninokninkinam mi kima siir napim.

³ Kaimwokikaimwoka, Juda kimiir iikam nharim ti Adi Komii siir siyiu komiiyin siir yaiya sair siyiu iir nap karam nwowim simiirin wi panina tiri mi Adi Komii siya wi digiumii siir yai aiirar haimriiyuwi, aniya?

⁴ Niingaki, niingakinga! Iikam whiekakim ti nu iirar nwoirkakim, sima niksisaе yai boini mi Adi Komii siya wi niksisaе yai wara boin tani, yio wi yaimwokiyaimwo imiirarar boin iski. Adi siir Yokwo Komiiya saeya Adi Komii siirin hinina boinka,

inokinokin iikamim yai kirir boinhuriiyuwiyim mipi kirar swoki atkin okwonaowidi. Mi sima wa nwoki inokninkinim, kirir yaiya ini kaimwokikaimwowa ywowa.

⁵ Mi ta iya Adi Komii siya krimiir dimin biyieyim, simiirsi nonkwobumbu ninkini, iikamim sima kigninokninkinam mi sima wa naingwowi, Adi Komii siya dimin whirki bi kimbuwikin. Mi krime wa panin panin boini, ha? Mi inkamin ha boini, kiya, siya krimiirin siyiu miyik bi tirkin mi krime wa kwoin whiruwa siir kwoin iirarar nwoki, aniya?

⁶ Nningaki, nningakinga, Adi Komii siir siyiuin siya dimin whirki kimbuwikiswo mi siya iikam imiirin wi panin panina pi sibgu hidin, ha?

⁷ Mi ta kariir niksisee yaiya saeya Adi Komii siir yaimwokiyaimwowa sairin idowiya nnowaiginiugi mi inig komigak siir nnowaiginiuwi mi siya kariirin dimin biyiekak inkam dimusi swoki dapi mi kariirin wi yamdi dimusi swoki tirbuwi, ha?

⁸ Mi ini mi owin, krime wa hiniina boini, humbaie, krime siyiu biyie tiri mi iikamim sima wi Adi Komii siir inig iir nwoki hainanim. Mi tari hiriinan siyiuin ini wadie siya ywowim, aniya? Nningaki, nningakinga. Mi iikam nhirim sima kariirin hiniina nikbumbuwikim, Pol siir yaiya saeya hiriinanarga. Mhoiya Adi Komii siya wi yamdi simiir diriraerarbumbuwi ti hiriinan kamim mi siya simiirin wi siyiu wadiekiwadie iirar tirhaiginiuwi. friig.

Inkam miyik nwir karamaeka. Nningaka.

⁹ Mi krime wa panin panina naingwowi, ha? Mi tari iki iikamim Juda iikam tani, simiir kwoinim ini Juda iikam krimar ywowiskiyim, ha? Nningaki, nningakinga. Kara kimiirin pi hiniina boinki, Juda iikam kima mi Juda iikam tani ikim, ti nu iir nwowim hinda tinda krime hoimgakarim, siyiu biyie kinar tirikim. Krimiir kwoinin siyiu biyie tiramin, siyar kiyai.

¹⁰ Tiki yayim, yim yaimwokiyaimwo imairgim. Bidi bidiniyarim, kam nhirim sima winkiyim Adi Komii siir yayim, Yokwo Komii Samni, sima hiniina winboinkikim, mi krimiir nwirniyin, Adi Komii siya wi ha boin tani, dimin whirki bi kimbugin. Nningaki, nningaka. Krime hoimgakarim, siyiu bibiyeyan iikam kinairgim.

¹¹ Krimiirin inkam nwirki ninokninkin tani, pi hiniin dimin ikin, kaimwokikamwo nwowin mi Adi Komii siir mi inokninkinam naingwowin mi siir wakaeyoknam.

¹² Iikam whiekakim sima Adi Komii siirin digumii bidi haimriiyugigim sima ini dimin biyie tiran iikam ywowim. Nwirkinwirki siyiu miyik bi tirkin. Nningaki nningaka.

¹³ Yai bibiyeyim, sima boiniyim, ini ieyin inkam haingikaiiyin, si budwakii whakiyin, ini siir hiriinan ywowin. Sima niksisee yai kasa bi boinkim mi ti yai bibiyie hiriinanim sima boiniyim iikam imiir yim ini mipugni bigi pikiiyim mi urura ha kinamiyin, ini hiriinan ywowim.

¹⁴ Inokininokin sima yai bibiyie arar boinanaei iikam imiirin.

¹⁵ Sima bi kinaminikim mipi iki iikam nhirim io simiir nwowi mi simiirin pa mi isomsom aokaoki.

¹⁶ Maeyau mauyauim sima namiyim, sima digworaekwo imiirin pi haningim nonkwobumbunkingigi mi mi iikamim sima pi hik prasae hai rani, simiirsiiyin.

¹⁷ Sima iikam nhirmi bi ninki amasuwikim iripa nongwowamair aeyam. Nningaka.

¹⁸ Sima Adi Komii siir inig iir hainanam bi naingwowikim; yipiki inkam komugi komiiyin.

¹⁹ Mi krime ina ninokninkinim, digworaekwo whiekakim siyiu komii siya boinim mi iikamim sima wi siyiu komii siir aowa nwoki owim. Mi inkam

nwirkin ha boin karamaeka, kara inkam wadiekin. Niingaka. Krima iikam whiekakim maeyaumaeyauwanim Adi Komii siir whwonkam idain dimin biyie bidiyar tirbuwim. Mi Adi Komii siya krimiirin wi ti siyiu komii ieya boinwokiyoupatkaigi.

²⁰ Mi ta hiriinan sairsika krimiir nwirki nwirki Adi Komii siir siyupai siyupaiyim simiir bi napkin mi Adi Komii siya krimiirin wa ha dap rani, dimin whirki bi kimbukin. Niingaka. Adi Komii siir siyiu komiiyin siya siyar niisiimauugin, krimiirin. Inkamin siyiu biyie tiriyin. friig.

Iikamim Kraiss siir yai aairim naingwo tibmii wi iikam miyik sima nwowi.

²¹ Mi tariinanin Adi Komii siya krimiirin idowiiya bidi ywokiyyin, yipikin siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwowin. Mi yio ti diminin siyiu komii saika bi namasugin. Niingaka. Yio ini sa ywowin mi yayiim Moses siya bidiya winkiyim mi profet kamim sima mi winki ikim, sima ti dimin iir winboinkikin.

²² Tiki siyiu miyikin siya hinangin, iikamim Jisis Kraiss siir yai aairim naingwo tibmiiyim, ti iikamim sima Adi Komii siya dapiyim dimin whirki bi kimbugin. Mi iikam whiekakim naingwo tibmiiyim Adi Komii siya simiirin wi iikam miyik nikuwi. Adi Komii siya wi hinana naingwo rani, wim kima Juda iikamim mi nim krima Juda iikam tani. Niingaka. Yio ti hiriinanin dimin karamaeka.

²³ Iikam whiekakim hinda tinda nwowim sima dimin biyie bidiyar tirim mi Adi Komii siya wi simiir irni nwirni hainan prapras rani mi simiirin wa boin tani kima iikam wadiekin. Niingaka.

²⁴ Adi Komii siir naingwoyimiyoka krimiirin hindara prihaugikin Jisis Kraiss siya naowa iikam simiir dimin biyeyim simiirsi mi krimiirin saeyar nanmaiwarkainakim Setan siir inankin. Mi Adi Komii siya wi ta hiriinan krima naingwo tibmiiya Jisis Kraiss siiram, wi sairsiya dapikuwi dimin whirki kimbu karamae. Mi ti dimin hiriinanin bi sainikin. Niingaka.

²⁵ Adi Komii siyar nikrop iuungikin Kraiss siirin, nu tir nauuni aoniyam, sibsibin inkamkin nisom inkin imiyyaeyin, Adi Komii siiram siir hiriinan. Mi siir nhieya ha naokiinaini mi krimiir dimin biyie biyeyim wi saeyar haiyoprindiyumiigii, iya krima siiram naingwo tibmii. Adi Komii siya hiriinan minam tirkin krimiirin, krima wa nwoki inokninkinim siya dimin whirki bi kimbugin. Mi bidi bidiniyarin iikamim dimin biyie tiriyin, Adi Komii siya simiirsi naingwoyimiyokim mi siya simiirin bi nonkwobumbuninkin. Dimusi rani, Jisis siirin wi siya nikrop iuungii, simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam.

²⁶ Jisis Kraiss siirin siyar nikrop iuungikin nu tir nauuni aoniyam mi iikamim sima nwoki kigninokninkinim, siya dimin whirki bi kimbugin. Mi iikamim Jisis siir yai aair sibgu wakaeyokna apim, siya krimiir dimin biyeyim hiriinansi haiyoprindiyumiigikim. Mi siir whwonkam ida siya krimiirin wi iikam wadie asi nikuwi.

²⁷ Mi wi paniina tiri, krima wi krimiir mi miyikim simiir inig imiirar ti hainan, ha? Niingaka. Tiki mi miyik miyikim, krima mariiyim krimiir dimin biyeyim wi sima haiyoprindiyumiigi rani. Niingaka. Jisis siir yai aairam naingwo tibmiiyin siyuin, siya siyargin krimiir dimin biyie imiir haiyoprindiyumiigiyin. Mi Adi Komii siya krimiirin ti hiriinan siirsi nikuwikin dimin whirki kimbu karamaeyin.

²⁸ Krima dinokninkin, iikamim Jisis Kraiss siir yai imiiram naingwo tibmiiyim, kwoin whiruwa nwokiyyim sima siimargin Adi Komii siya nikuwiiyim dimin whirki kimbu karamae, siya krimiirin ti mi miyik miyikim krima mariiyim, siyiu komii siir siyiu imiir krima napiyim, simiirsi bi dipikin, dimin whirki kimbu karamae. Niingaka.

²⁹ Kima panina naingwowi mi tari Adi Komiiyin Juda krimiirarar Adi Komiiyin, aniya? Mi tari iki Juda iikam tani simiir Adi Komii wara rani, aniya? Nningaka. Siya iki Juda iikam tani simiir Adi Komii waraargin.

³⁰ Dimusi rani, Adi Komii siya iki iikam whiekakim hinda tinda nwowim, krimiirar Adi Komiiyin. Kamim miois kitiyopnar haiiyim mi ha naingwo tibmiiyim Jisis siir yai imiir simiir Adi Komiiyin mi kamim miois kitiyopnar hai karam nwowim mi ha naingwo tibmiiyim Jisis siir yai aiir, siya simiir Adi Komii warargin. Mi ti hiriinan iikamim yim sima, Adi Komii siya dapiyim, dimin whirki kimbu karamae.

³¹ Mi krīma ha naingwowi iikamim Jisis siir yai imiir wakaeyokna aingwo tibmiiyim, ya ini komii saeya ywowa mi kima wi panina naingwowi, siyu komii siir yayim Moses siya wankiyim, yim dimin komii rani, aniya? Nningaka. Tariinanin ti digworaekwowim, yim siyu komii siir siyūmwokisiyūmwoin siir nanaakninkii haiginugin. friig.

4

Adi Komii siya dimin whirki kimbukaramin Ebrahim siir dapkin.

¹ Ebrahim siya krimiir hiriinan inkamaargin mi siya Juda krimiir brougaekin. Mi krīma siirin wi panina naingwowi mi siya Adi Komii siir siyu komiiyin siir siyūm panin panina hūimikainakin, siir whinkinsiis haiginuwamin, ha?

² Mi kaimwoki niuwi, Ebrahim siya siyu komii siir siyūpai siyūpaiyim simiir sibgu api mi siirin wi dimin whirki kimbu karam ti dimin ima nwowi mi siya siir inig iirin wa ti hainan. Mi Adi Komii krimiir Wanin siir whwonkam idain Ebrahim siya wi dimin whirki kimbu karamaeyin wi ta hiriinan sairsi nwo rani. Nningaka.

³ Yokwo Komii saeya Ebrahim siirin hinina boinka, Ebrahim siya Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiir wakaeyoknakim mi Adi Komii siya siirin dimin whirki kimbu karamae sairsiyar nikiugin

⁴ Krīma ina ninoknankinim, inkamim inkam nwirni mai miriyyin mi umir ha haiiyin ta miya siya miriyya sairsi mi ti hiriinan umirim siya haiiyim, siya ti inkamim siirin hinda bi sib hauugin. Nningaka. Yo miya siya miriyya sairsi haiigin.

⁵ Mi inkam nwirkin siyu komii siir mai aiir miri karamae nwowi mi Adi siya ha kigi, siya ini siir yai aiiram naingwo tibmii kinim mi siya ti iikamim dimin biyieki naokingugunankaiyim imiirin wi ha dapi dimin whirki bi kimbukim.

⁶ Mi biyya Devidin yo iriipi hiriinan yayia sairrar mi win boinkikin. Adi Komii siya krimiir miyim simiir bi kigikin. Nningaka. Mi inkamim siyu komii siir yayim simiir sibgu ap karamae nwowi mi iyya Adi Komii siya siirin dimin whirkin kimbu karamae ha nikūwi mi yo siya maigimairga dwo.

⁷ Yayia biyya Devidki si win boinkiya yokwo Samni, siya hinina win boinkikin,

iikam whiekakim simiir dimin biyeyim Adi Komii siya haiy-oprimdiyūmiiyyim mi yim sima maigimairga dwo.

⁸ Mi Adi Komii siya iikamim siyu biyie napim simiirin wara kinawhiyiemiyie boin karamae nwowi mi simiir boinwokiyoopnatkaigi karam nwowi, yim ti iikamim maigimairga dwo.

⁹ Mi tari Juda iikam miois kitiyopnar haiiyim simasimar ti maigimairga, aniya? Iyie? Nningaka. Mi tari Juda iikamim miois kitiyopnar hai karamae nwowim yim sima ha timi maigimairga, aniya? Krīma Adi Komii siir Yokwo Komiiya sairi yayim simiir ti sibgu naingwo saeya hinina boinkim, dimusi

rani, Ebrahim siya Adi Komii siiram naingwo tibmiiḡin mi Adi Komii siya siirin dimin whirki kimbu karamae asi nikiugin.

¹⁰ Mi Ebrahim siya ini panina ywowin Adi Komii siirin ti dimin whirki kimbu karamae naingwowin, ha? Mi siya tari miois bidi kitiyopnir haiyin. Niingaka. Siya miois bi niki kitiyopnir haigin mi Adi Komii siya siirin ha bi dapkin dimin whirki kimbu karamae mi ta saiir mhoiyya, siya miois haningnin kitiyopnir hai.

¹¹ Mi siya miois niki kitiyopnir hai karamaeyar niki owin mi Ebrahim siya Adi Komii siiram saiiir naingwo tibmiiḡin. Mi Adi Komii siya ta saiiirsiyar dapikiugin dimin whirki kimbu karamaeyin. Mi siya kamim miois kitiyopnir hai karamae nwowim simiir brougae asi nwokin. Mi ta simiir naingwo tibmii mi kwoin whiruwa sima nwowa Adi Komii siirin mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya siir kwoinairga asi naingwo dapaiginiugin simiirin dimin whirki bi kimbugim. Ya ini diminin hindara priihauuwiyin ini siir hiriinan ywowin.

¹² Mi siya iikamim ti tariinan nwowim miois kitiyopnir haiiyim krimiir brougaein. Mi siya ta miois krima kitiyopnir haiyya krimiir brougae sairsi bi nwokin. Niingaka. Dimusi rani, krima siir yai aiiram naingwo tibmiiḡim biyya siya mi tira saiiir hiriinan. Mi siya miois niki kitiyopnir hai karamaeyar niki owin mi Adi Komii siya siirin, siir naingwo tibmii aiir siya nikiugin dimin whirki kimbu karamaeyin. Iriig.

Adi Komii siya nimbina ya iikam whiekakim naingwo tibmiiyim simiirga

¹³ Bidi bidiniyarin Adi Komii siya nu whiekakim mi iikamim Ebrahim siya mi siir yinie ikim, simiir nimbingik sima kigrirao irkakim. Siya ta nimbina Ebrahim siirin, siyiu komiini siyiu siya sbgu apa sairsi bi nimbingikin. Niingaka. Siya siirin siir naingwo tibmii aiirsiyar nimbingikin.

¹⁴ Mi Adi Komii siya iikamim siyiu komiini siyiuin siir napiyim simiirara nimbini iikamim hinda tindanim simiir kigrirkakamin mi siya ti iikamim siiram naingwo tibmiiyim simiirin wi panina naingwowi, yim simiirin dimin karamaeka, aniya? Mi ti simiir naingwo tibmiiya mi ta simiir nimbina ya wi dimin komii nwo rani.

¹⁵ Dimusi rani, krima dinokninkin siyiu komii siir siyiuin, yio krimiir dimin biyeyim simiir nisiiimauugin Adi Komii siya yipiki ti siyiu iir niniikibiri wi siirsi nonkwobumbuninkini mi ti siyiu komiiyin siya nwo karamkiso mi wi dimin whirki di nomokowi, wi hindara pi priidiraerkaeyamin.

¹⁶ Ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim, iikam krima haiyam, krima simiirin wa haii. Dimusi rani, krima siiram naingwo tibmiiḡim. Yio siir siyiu komii iir napni dimin tani. Niingaka. Adi Komii siya ti digworaekwowim krimiirin hindarar prii hauugin, siya hiriinan minsi tirkin, siya siyiu miyik krimiir tir haiginiugin. Mi ti Ebrahim siir isidin, krima wi ti digworaekwowim simiir haii. Yio krima krima rani. Niingaka. Ti digworaekwowim biyya siya nimbiniim, wi iki iikamim hinda tindanim, yipiki siiram naingwo tibmiiyim, wi simiir warar ninkin hauuwi. Ya akninan krimiir nisiiimauuga biyya brougae Ebrahim siya tira saiiir hiriinan.

¹⁷ Yokwo Komii saeya Ebrahim siirin hinina boinka. Kara Adi Komiiḡin, kara kiriirin wi iikam whiekakim hinda tindanim wi simiir brougae nokmwain ohaiginiuwi. Mi Ebrahim siya krimiir biigi biyan brougae asi nwokin. Dimusi rani, krima siir yai aiir wakaeyokna apkim. Siya ti Adi Komii iiriimin minam naingwo tibmiiḡin, iikamim naokaowim simiirin wi siya swoki hidninsiin idwowi mi sima wi omwaiyar swoki waiyaei. Mi digworaekwowim, siya boinin nimbini karam nwowim, yim wa mi imbiyami.

¹⁸ Ebrahim siya ini warar iki whaowaeyin, ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim sima wi panin panina nimbiiyami mi siir naingwo tibmiiya ha naingwowi, ti digworaekwowim wa nimbimbiiyami. Siya hinina naingwo

tibmii, siirin wi Adi Komii siya nokmwɛn okwo haiginiuwɛ, iikam whiekakim hinda tɛndanɛm simiir brougae nwowam. Adi Komii siya Ebrahim siir boinki Ebrahim mhoiɛya kiriir isidin wi kasakasa nwo rani.

¹⁹ Ebrahim siir biɛwiyim, kamairim iriiyarnanairgim, (100) mi siya ha naingwowi, siya wai biyie bidi ywovin, siir naoni iɛya ini kingiin nwowa. Mi siir wiga Sera saeya iriipa hirinan wai biyie bidi mi owa, saeya wi yɛniekak nwo rani. Mi siir naingwo tibmiiya, siya naingwo tibmiiya Adi Komii siir yai aiiram mi dimin taemɛn whiekakim ya kinisu karamaeka.

²⁰ Siya ha bi naingwokin, ti diminin Adi Komii siya nimbinin siir, siya wi tir tani. Niingaka. Siya hinina bi naingwokin. Mi siir kwoinin bi naingwo owouugin Adi Komii siir yai aiirin mi siya Adi siirin hiriyar mi okboinprapas mi siya hiriyar yaingwo Adi Komii siya siirin yinisim yinkamiyinin wa hauuwi.

²¹ Ebrahim siya ha naingwo aingwo tibmiigin, Adi Komii siir kirieya wi digar nwowi mi siya kwoin whiskak bi nwokin.

²² Mi Adi Komii siya Ebrahim siir naingwo tibmiiya hirinan kigiyin mi siya siirin dimin whirki kimbu karam asi nikiugin.

²³ Ta yaiya Yokwo Komii saiir nwowa, Adi Komii siya siirin, dimin whirki kimbu karam Ebrahim siirara biri boinkin. Niingaka.

²⁴ Ta yaiya krimiir warar boinka, Adi Komii siya wi krimiir warar nikiuwi, dimin whirki kimbu karamin. Dimusi rani, krima siiram naingwo tibmiigin, yipiki Jisis Kraiis siirin siya hidninsiin idwokin ie hirankin krimiir Yaowae Adin ninomor kouwanin.

²⁵ Adi Komii siya Jisis siirin nua tiriirin minam nikropki iugukin nu tir nauuni aoniyam krimiir dimin biyeyim simiir haiyopridiyiumigiyim. Mi Adi Komii siya siirin ie hirankar swoki hidninsiin idwo mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi Adi Komii siya krimiirin dimin whirki kimbu karam asi nikiuwi. Iriig.

5

Adi Komii siya krimiirin dimin whirki kimbu karam dapaiginiugin

¹ Krima iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiikim mi ta hirinan sairisika, ta ii aiirin Adi Komii krimiir Wanin siya krimiirin wi dimin whirki kimbu karam saiir nikiuwi mi krima wi iripar nongwomamair ael. Dimusi rani, ti digworaekwowim krimiir Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siya tirkin krimiiram.

² Mi iɛya krima Jisis Kraiis siirim naingwo tibmiiyim mi ti siiyuin Adi Komii siya bidi haiwaokiyin krimiir siyu iir niyok haiginiuwiyin krima Adi Komii siir naingwobumbu aiir haiyam. Mi ta hirinan sairisika, krima wi dimin iiram nikwokwonanaekaigi Adi Komii saika nongwomamair aeyokiyokikaeyamam.

³ Mi krima ti dimin miiram kipi maigimaiga. Niingaka. Krima hikpai hikpaiyim krimiir nimbiniyim, simiiram warar timi maigimaiga. Dimusi rani, krima ina ninokninkinim, krima hikpai hikpaiyim wa hai mi ti hikpai hikpaiyim krimiir mhii kwoinin wi simar kinsiiis haiginiuwɛ.

⁴ Mi krima kirie hirinanar nwoyokiyokii mi diminpai diminpaigi krimiiram kinanankiwi mi Adi Komii siya krimiirin wi dimin whirki kimbu karam nikiuwi. Mi hirinananki niuwi krima wi Adi Komii siya nimbinin diminpai diminpaiyim wi simiiramar nikwokwonanaekaigi.

⁵ Mi krima hirinan naingwo tibmii mi krimiir naingwo tibmiiya saeya wi kigugu iuguski rani. Niingaka. Dimusi rani, Adi Komii siya naeyiu miyikin krimiir bidi hauugiyin. Mi Adi Komii siir naingwokwowa wi krimiir mhii kwoinau nwo ki okiyim. Mi hiriyar nwoyokiyokii mi krima

wa ninokninkinki ti Adi Komii siya nimbiniim dimin taeminim krimiiram wa nimbiam kani.

⁶ Mi krimarin ini kirie karamaeyar ywowim, Adi Komii siir whwonkam idain, dimin whirki kumbu karamaeyin. Mi iya Adi Komii siya nimbiniya Jisis Kraisi siya naowana, iikam hinda tindanim dimin biyie biyeyim simiirsi, simiir whinkinsiis haiginuwam.

⁷ Mi tari krimiir nwirki siir piu aiirsi bi naingwoyimiyokin inkam miyik nwirniisi naowim. Aniya? Niingaka. Mi inkam wadiyeyin iikam whinkinsiis haiginuwiyin mi inkam nwirki siiram naingwokwonanaei, ini mi owin, ti hiriinan inkamin siyar mi owim siir hik aiirsiyin.

⁸ Mi krima iikam miyik rani. Mi iya krima dimin biyeyakar niki owim mi Jisis Kraisi siya ini krimiirsiyar mi aowin. Ti hiriinan siyiun Adi Komii siya krimiir nisiimauugin, siya krimiiram nhami nhami naingwokwonanae rani.

⁹ Kraisi siyar nao isikikin krimiirsiyin mi siir nhieya ha naokiinainiya mi krimiirin ini saeya yinaki iskiyin. Mi ta hiriinan saiirsiyar nikiugin, Adi Komii siya krimiirin dimin whirki kumbu karamaeyin. Mi kima panina naingwowi, siya tari kirie karamaekin, krimiirin wi siya whinkinsiis haiginu rani, dimin biyie biyeyim krima tirim, simiirsi nanmaiwarkanaei, mhoiya Adi Komii siya iikam biyeyim simiir nonkwobumbuninkini, ha?

¹⁰ Biya krima iikam miyik miyikan bi nwokiyamkim, krima Adi Komii siir sau omom nwokim. Mi siir yinisimin Kraisi siyar naowin mi krimiirin iripa siyar yinkiamasu haiginu Adi Komii saikan. Mi tariinanin, krima tisi Adi Komii saikar nongwomamair aeyim mi krima bidi yinokninkinkiyim mhoiya krimiirin wi Adi Komii siya nikiunani ninomor koua hirir. Dimusi rani, Kraisi siya ie hiranki minam ninsiin idwokin krimiir whinkinsiisam.

¹¹ Ta sasa rani. Niingaka. Dimin whirin krima saika nongwomamair aeya yio siya, krimiir Adi Komii wadikiwadiyeyin. Dimusi rani, ti dimin miyik miyikim krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siya tirkim krimiirin Adi Komii saika ninkiamasu haiginugin. Iriig.

Ta yaiya Adam Kraisi sower boinka.

¹² Krima dinokninkin bidi bidiniyarin, bilgi biyan inkamin ti nu iir nwowin Adam siyar tirkin, dimin biyeyin mi siya ina yaonamin. Mi siyar tirkiya dimin biyeya ina yisininkinkikiya kii auni hanin iki iikamin hinda tinda nwowim simiir. Mi nim krima iripi hiriinan warar mi aowi. Dimusi rani, nim krima siir kigna tirkim ti hiriinan siyiunim.

¹³ Siyu komii siir siyiun bi niki imbiyamkin ti nu iirin mi dimin biyeya ya ha nwoka. Mi Adi Komii siya dimin biyie sima tirim simiirsi paninsi boinwokiyopnatkaigisi. Dimusi rani, siya ti siyu komiini siyiun Moses siir bi niki hauugin, siya winam. Mi sima siyiun Adi Komii siir wakaeyoknaeyin, siir paninsi yinokninkinsi.

¹⁴ Iikam nhirim siyu komii saika bi nantamyiryirkim Adam siya nantamyiryira saiir hiriinan mi ti naoni siyiun ini sima warar mi inkin iniyopkwona. Adam siirin aknainan min isiimauugin Jisis siir, yipikin mhoiya nitanin. Mi naoni siyiun Adam siir hirankar nwobwakainaniyin ini Moses siir tirar yadigniyn. Mi ti naoni siyiun Adi Komii siyar boinkiyin ini iikam whiekakim sima warar mi inkin iniyopkwonan.

¹⁵ Mi dimin biyeyim Adam siya tirim mi dimin miyik miyikim Adi Komii siya priihauuwim sima iripa rani. Niingaka. Krima bidiyar yinokninkinim iikam whiekakim wa naokaowi yim dimin biyeyim Adam siya tirkiyim simiirsiyar naokaowi. Mi krima ina ninokninkinim, Adi Komii siya krimiiram nhami nhami naingwokwonanaei rani mi ta siir naingwoyimiyoka krimiirin hindara priihauugikin. Dimusi rani, ti diminin

ti inkam nwiruwān Jisis Kraiṣ siyar tirkīn. Mī ta naingwoyīmīyoka, ya whwomoni rani, ya ini ti dimīn biyīeyīm Adam siya tirīm simiir haiburā. Mī ta naingwoyīmīyoka ya iikāmīn siiram naingwo tībmiīyīm simiir dimīn biyīeyīm simiir haiyoprimdiyūmūigika.

¹⁶ Mī ti dimīn biyīeyīn, ti inkam nwiruwān Adam siyar tirkī iskiyīn Adi Komii siya ha boīnkikīn iikam whiekakīm wī sima warar nīnkīn iniyopkwonaei, ti naoni nonkwobumbunīnkīna. Mī ti inkam nwiruwān Jisis Kraiṣ Adi Komii siir naingwobumbuwa saeyar nīmbingikīn, iikāmīn simiir dimīn biyīeyīm simiir haiyoprimdiyūmūigiyam. Mī dimīnīm Adi Komii siya tirīm, yīm Adam siirīn simaka bi namasugīn, yīm ini simakīsimar ywowīm.

¹⁷ Mī ti inkam nwiruwān Adam, siyū biyīe sasar tirkī iskiyīn mī ta dimīn biyīeya iikam imiirīn ini ini hanīn saeyar kwirīi idwokaigīya mī ti siyāirgin iikam ima naokaowiyīn siyūin. Mī ti inkam nwiruwān Jisis Kraiṣ siir mīya Adi Komii siya iikam imiirīn ta naingwoyīmīyoka hindara priihauugiyam tiri. Mī siya simiirīn wī dimīn whirki kimbu karamae nikiūwi mī sima nīnomor kou hirīn, wī wadieyar nwoki ongwomamair aekiyāmīn iinokiinokīn. Mī digworaekwo whiekakīm simiirīn wī simar kīgirkakī. Mī hirīnanki nīuwi mī tari Jisis Kraiṣ siir mīya ini Adam siir siyūin siir haiburīn.

¹⁸ Mī bidi bidiniyarīn, ti inkam nwiruwān Adam, siyū biyīe siyar tirkī iskiyīn mī Adi Komii siya ha boīnkikīn, iikam whiekakīm wī sima warar nīnkīn iniyopkwonaei, ta naoni nonkwobumbunīnkīna. Mī ini hirīnankīnar ywowīm mī mīyīka ti inkam nwiruwān Jisis Kraiṣ siya mīriīya. Mī iikam whiekakīm, yīpīki Jisis Kraiṣ siiram naingwo tībmiīyīm Adi Komii siya simiirīn wī dimīn whirki kimbu karamae nikiūwi. Mī sima wī wadieyar sibgu ongwomamair aekiyāmī, iinokiinokīn.

¹⁹ Mī bidi bidiniyarīn ti inkam nwiruwān Adam Adi Komii siir yai aka siya nantamyiryirkin. Mī siyū biyīe ha tirkīn mī ti siyūin dimīn biyīe tiriyīn ini iikam whiekakīm sima warar yīnkīn hugiyiskainan mī yīm sima ini ti iriipi hirīnan siyū biyīe siirar mī tiriyokiyokiyāmīn. Mī ti inkam nwiruwān Jisis siyar sibgu wakaeyokna apiskiya siir yai aair mī Adi Komii siya iikāmīn, yīpīkin Jisis Kraiṣ siiram naingwo tībmiīyīm simiirīn dimīn whirki kimbu karamae asi nikiugīm.

²⁰ Adi Komii siyar hauugīn siir siyūin iikam imiirīn, simiir dimīn biyīeyīm simiir nūsiimauuwam, sima kasakasa rani. Mhoīya Adi Komii siya simiirīn dimīn mīyīk mīyīk imiirar yīsiimauu mī ti dimīn mīyīk mīyīkīm ini ti dimīn biyīeyīm sima tirīm simiir haiburīn.

²¹ Mī ti dimīn biyīeyīm sima tirīm, iikam imiirīn ini ini hanīn simiir warar yīnkīn kwirīi idwokaiyīn. Mī siyū whirīn, Adi Komii siya nūsiimauuwīn yio hīningīn, siir naingwoyīmīyoka iikāmīn simiirsi mī siya mī tirkīya krimiirīn dimīn whirki kimbu karamae, ta mīya Jisis Kraiṣ siya tira mī krīma wī omwaiyar waiyayokiyokīi. Iriig

6

Krīma Kraiṣ saika bidi yaonāmīn

¹ Mī kīma panīna naingwowi, ha? Krīma siyū bibiyīe whiekakar ti dirīraerarnanaei mī Adi Komii siya wī krimiisi nwoki naingwoyīmīyoknanaeyīm. Mī krimiir dimīn biyīeyīm wa nwoki haiyoprimdiyūmūigiyīm, anīya? Nīngaka.

² Krīma ini inkam wīrnān ywowīm. Mī krīma siyū biyīeyīm simiir bidi haiburgīn mī krīma wī ti siyūin siir swoki apmīn tani. Nīngakīnīngaka.

³ Mi tari kima bidiyar yinoknankinim, biya krɪma Kraiƿ saikar ninakiugim mi sima krɪmiirin op bidiyar baptais haiginiuwim ya tariigina ini Kraiƿ saika naonamni hanin ywowa.

⁴ Sima krɪmiir bidi baptais haiginiuwim mi ta sima baptais haiginiua ya ini kraiƿ saika naoni hanin ywowa. Mi Adi Komii siir kirɪeya Jisiƿ Kraiƿ siirin ie hirankar swoki hidninsiin idwokin mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi ti hiriinan siyiuin nim krɪma iriipi hiriinan ie hirankar mi insiin idwokim. Mi ini omwaiyar mi waiyam mi krɪma wi siyiu miyik miyikim simiirar napi.

⁵ Yio ini ti siir kirɪenan ywowin. Biya krɪma Kraiƿ saikar niki amasukikinim mi saika niki inkin aonam. Mi mhoiƿa krɪma saikar namasukikini mi krɪma wi omwaiyar swoki waiyayokiyokii siir hiriinan.

⁶ Krɪma bidi yinoknankinim, krɪmiir biyan kwoin biyeyin yio bidi yaonamin paeyin hiiniya nirioninkinin siir, Jisiƿ Kraiƿ saika. Siya dimusi bi naonamkin, siya minsi naokin, ti kwoin biyeyin krɪmiir nipiyaokiiyin dimin biyie tiram, siirin wi Adi Komii siyar nwoki onkwobumbuninkinim. Mi hiriinanki nuwi, ti kwoin biyeyin krɪmiirin wi siya kiyopiyaokiinam tani siyiu biyie tiramin. Niingaka.

⁷ Mi inkamin naonamiyin siir hiriinan nwowiyin inkamki mi ti siirin saeya bi swoki boinwokiƿokaiigiiƿ swoki kiyopiyaokii rani. Niingaka.

⁸ Ihi, kaimwoka, krɪma Kraiƿ saika bidi yaonamin mi krɪma hiriƿar naingwowi,

⁹ Krɪma bidiyar yinoknankinim, iya Jisiƿ Kraiƿ siya naonama mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwokiya ie hiranki siirin wi saeya swoki nonkwobumbuninkin tani. Niingaki, niingakiinga

¹⁰ Jisiƿ Kraiƿ siya kwirikwiruwa minam naokin dimin biyeyim iikam ima tirim simiirsɪ. Mi tariinanin siya ina nwowin mi Adi Komii siir dimin taeminim ta mi kwiruwa siya saiirar mirii digi iskiyin, ini siyar yanaakninkii haiginiuin.

¹¹ Mi wim ti hiriinan kwoin iirar timi aingwo, wim kima ini naoni piunan ywowim kimiir biyan kwoin biyeyin yio bidi yaonamin mi siya wi kimiir swoki kiyopiyaokii rani. Niingaka. Kima Kraiƿ Jisiƿ saika bidi yamasukikinim mi krɪma omwai di waiyayokiyokii, krɪma Adi Komii siirsiyar waiyayokiyokii.

¹² Mi hiriinanki nuwi, kima ti dimin biyeyim simiirin kintimtinu. Mi kima ti dimin biyeyim kimiir kwoin ieya tiram naingwowyim simiirin haimiisima kipi swoki kiwaki.

¹³ Mi kima kimiir iga in minim dimin biyie tiram kipi kiwaki. Niingaka. Mi kima kimiir piu irkaka, Adi Komii siirar hauugi iski, siya siyar nwoki kigirairao irkakim mi krɪmiirin siyiu tiramin wi siyar nwoki whinkansiis haiginiuwim. Mi wim kima ini naoni piunan ywowim, kimiir Adi Komii siyar hidninsiin idwokin ie hirankin. Mi kima, kimiir piu irkaka siirar hauugi iski.

¹⁴ Kimiirin nu tiran dimin biyeyim sima kipi swoki ipiyaokii. Niingaka. Dimusi rani, kima siyiu komii siir siyiuin siir aowa nwo rani. Niingaka. Kima wi Adi Komii krɪmiir Wanin siir naingwoyimiƿyoka saiir aowar nwoyokiyokiiƿayami inokiiƿokin mi dimin biyeyim wi krɪmiir niyopakaiyu rani. Niingaka. Iriigi.

Krɪma siyiu miyik imiir sibgu ap

¹⁵ Mi krɪma pi dimu tiri, ha? Mi krɪma siyiu komii siir haiburgi mi krɪma Adi Komii siir naingwoyimiƿyoka saiir aowa nwowi mi krɪma dimin biyeyim wi hiriƿar pi tiryokiyokiiƿayamin, aniya? Niingaki, niingaka!

¹⁶ Kara ti dimin iir bidi yinokninkin kiin. Mi iya kima inkam nwirnyam kiwakiyim mi siya miriyam mi kimiir kouwin pi kou siyar mi owi mi kima siirar timi wakaeyokna mirii mi kima dimin biyie imiiram kiwakii mi kimiir kouwin wi simar mi owi mi wim kima wi simiiramar mi mirii. Mi kima Adi Komii saika aru aru ha nwokii mi kima ha natisir whaowae kaiyiuwi mi kima wi hindara kigugu iuguski. Mi Adi Komii siya ini kimiir kou nwowin mi kima wi siiram mirii mi siir whwonkam idain kima wi dimin whirki kimbu rani. Mi kima wi omwaiyar waiyayokiyokikaeyami.

¹⁷ Biya kimiir kouwin dimin biyie imar nwokim. Mi tariinanin kima Adi Komii siirin boin wadie prasae kipi nwoki. Dimusi rani, ti dimin hiriinanin siyar digiuguskikim mi tariinanin kima yayim sima boinnimauuwim Jisis Krai siiram simiir wakaeyokna, simiir bidi wakaenokworinuwim.

¹⁸ Mi iya kima dimin biyie sair inar niki owa mi Adi Komii siya kimiirin sairar nanmaiwarkainakin. Mi tariinanin kima ini siyiu miyikin Adi Komii siirin dimin whirki kimbu karam nwowin, ini siir nwowim.

¹⁹ Kara kimiiram in iki yai boskwonauwanim simiir boinam bi nitkin. Dimusi rani, kima Adi Komii siir digworaekwowim simiir bi ninomokninkin digim. Mi biya kima niki kiwakiya mi kimiir iga ini hinda tinda iki okwokiym. Ti siyiu biyie hininim sim tiram, hii nanae mi hii tauae mi iki siyiu bibiyie nhir ikim. Mi ti hiriinan siyiuin, kima mi kiwakii mi kimiir iga inin wi dimin miyik miyikin simiir tiri.

²⁰ Mi biya kimiirin dimin biyie imar niyopakaiyuwa mi wim kima rirmiyya bi nwokim siyiu miyikin siir aowa. Niingaka.

²¹ Mi biya ti digworaekwo biyie biyeyim kima niki tirakaiyuwim mi tariinanin kima ini nididgak swoki amwoiim. Mi ti digworaekwo hininim sima kimiir bidi whinkinsis haiginuwim, aniya? Niingaka. Yim ti hiriinan siyiu bibiyeyim yim sima, kima kigugu iuguskiyanim.

²² Mi iya dimin biyeyim sima kimiir kou nwowa mi tariinanin kimiirin Adi Komii siyar nanmaiwarkainakim. Mi ini mi owin, kima siir aowa mi owim. Mi hiriinan ha mi owi, kima wi saikar nongwomamair aekiyami inokiniinokin.

²³ Mi kima dimin biyeyim simiiram kiwakii, siyiu biyie kima tiram mi mhoiyya kima wi dimu dimin hai, ha? Tiriiginim, yim kimiir swoki onkwobunbuninkin iuguskii, Adi Komii siya ti inigak nwoyokiyokiiya sairin hindara prihauugikin iikamim yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krai siiram naingwo tibmiyim mi saika nitinakuuwim. Iriig.

7

Mhi wini siyugun

¹ Ti akamim, kima siyupai siyupaiyim bidiyar yinokninkin digim. Mi ti yayim kara mi boinnimauuwim kima simiirin bidi mi inokninkinim. Mi iikam kimiir kouwin ini siyiu komii siyar yowiskiyin mi siya kimiirin wi nokpaokii rani. Niingaka. Wi kimar naobudgi.

² Kara boiniyo yai kwira pi kimiir boini siyiu komiiyin yio hinina boinkin, iya wig sair kam in omwaiyar niki waiyaeiyin mi saeya siyakar dwo. Mi iya siya naonami mi ti siyiu komii siir siyiuin sairin wi siya nikidu rani. Niingaka.

³ Mi sair kam in ha niki owi mi saeya inkam nwirni piu ha nini owouwi mi siyiu komii siya ha boinkin, ta wig hiriinana ya kam nwiruwani wig rani. Niingaka. Mi iya sair kam ieya naonami mi saeya kam nwirni piu ha nini owouwi yio ti hiriinan siyiuin yio yai karamaeka.

⁴ Ti kariir akamim wim kima ini siyiu hiriinanin kara nikri boinin ini siir hiriinan yowwin. Wim kima Krai saika namasukikinim mi ini paeyin

hĩniya nĩrionĩnkĩnĩn siya naonamĩn ĩni saika yĩnkĩn aonamnan ywowĩm. Mĩ wĩm kĩma ĩni naonĩ piunan ywowĩm mĩ ti siyũ komii siir siyũĩn wĩ kĩmiir haĩgĩnikou rani. Mĩ wĩm kĩma ĩni Adi Komii siir yowĩm yĩpĩkĩn Jĩsĩs Kraĩs siir hidĩnĩsiĩn ĩdwowĩn ĩe hĩrankĩn. Mĩ wĩ hĩriĩnan saĩrsiyar mĩriĩ siir mĩĩ mĩyĩkĩm.

⁵ Bĩya krĩma, krĩmiir kwoĩn ĩmiirar napkĩm mĩ ti siyũ komiĩyĩn dimĩn taemĩnĩm sim nĩkiduwĩn mĩ krĩmiir kwoĩn ĩĩrĩn siyar swoki kiyainamkĩn, siyũ bibiyĩe tĩramĩn. Mĩ mhoyĩya ti siyũ biyĩeyĩn krĩma tĩrĩn, krĩmiĩrĩn wĩ siyar swoki onkwobumbunĩnkĩn haĩgĩniũwi mĩ krĩma wa kĩgugu ĩuguskii.

⁶ Mĩ ĩya krĩmiir kouwĩn ti siyũ komii ĩeya nwowa mĩ krĩmiĩrĩn Adi Komii siyar ĩni anmaiwarkainaki. Mĩ krĩma hĩriĩnana nwokĩswo mĩ krĩma wĩ naonĩ piunan pi ywowĩn ti siyũ komii siĩrsiyĩn. Mĩ ta Adi Komii siiram krĩma mĩriĩya, ya krĩma mĩriĩya biĩyan siyũ komii siir yai aeya boĩnkĩya ya saĩr hĩriĩnan tani. Nĩngaka. Krĩma Adi Komii siiramĩn siyũ winĩn siir mĩriĩ siir naeyũ ĩeya boĩnkĩyĩn. Iriĩg.

Dimĩn biyĩe saeya nonkwobumbunĩnkĩn haĩgĩniũgĩn

⁷ Mĩ krĩma pi panĩn panĩna boĩni, ha? Mĩ krĩma wĩ hĩniĩna boĩni, siyũ komiĩyĩn, yio ĩni biyĩeki biyĩe ywowĩn, ĩyie? Nĩngaka. Mĩ siyũ komii siya krĩmiĩr nĩsiĩmauu karamkĩswo dimĩnĩm siyũ bibiyĩe tĩriyĩm simiĩrĩn mĩ krĩma wĩ panĩna pi yĩnoknĩnkĩnĩn, pĩki hĩniĩn dimĩn ĩkĩm siyũ biyĩe tĩriyĩm mĩ pĩki hĩniĩn siyũ ĩkĩn, siyũ mĩyĩkĩ tĩriyĩn, ha? Mĩ siyũ komii siya krĩmiĩrĩn hĩniĩna boĩnkĩkĩswo, kĩma ĩnkam nwiĩrni dimĩnam kipi kĩgmair mĩ krĩma wĩ panĩna pi yĩnoknĩnkĩnĩn. Ti dimĩnĩn, siya dimĩn biyĩeki niũwi, ha? Krĩmiĩrĩn siyũ komii siyar nĩsiĩmauugĩn.

⁸ Mĩ ĩya siyũ Komii siya ti hĩriĩnan digworaekwowĩm simiir nĩkiduwĩyĩm, yĩm tĩriĩgĩnĩm yĩ krĩmiir nĩsiĩmauugĩm pĩki hĩniĩn dimĩn ĩkĩn siyũ biyĩe tĩriyĩn mĩ ti siyũ biyĩe hĩriĩnanĩn. Kariir kwoĩnĩn, pi hindara nĩkwokwowi, dimĩnpi dimĩnpiayĩm simiiram kĩgmairĩm. Mĩ siyũ komii siya nwo karamkĩswo mĩ kara wĩ ha di nĩnoknĩnkĩnĩn, tĩriĩgĩnĩn yio dimĩn biyĩekin. Nĩngaka.

⁹ Bĩya karar nwowa kara ti siyũ komiĩyĩn siir haĩmĩĩsĩma bĩ swoki ĩnoknĩnkĩn mĩmĩnkĩn. Nĩngaka. Mĩ kara siyũ komii siir siyũ ĩĩr panĩnsi yĩnoknĩnkĩnsi mĩ mhoyĩya siyũ komiĩyĩn ha nĩmbiniyĩn mĩ karar wakaeyĩn mĩ ti nuan dimĩn biyĩe biyĩeyĩm, kariir kwoĩnĩn ĩni simiĩramar ĩkwokwonamĩn mĩ ĩni ti dimĩn biyĩeyĩm ĩni simiĩramar kĩgmairnamĩm. Mĩ kara ĩna nĩnoknĩnkĩnĩn kara siyũ biyĩe bĩdi tĩrĩn mĩ kara wĩ kapi naowi.

¹⁰ Kĩma bĩdi yĩnoknĩnkĩnĩm ti siyũ komiĩyĩn Adi Komii siya hauugiyĩn, yio tĩriĩgĩnĩn siya mĩnam naĩngwokin wadiĩ krĩma nwowam. Mĩ krĩmiir whĩnkĩnsiĩs haĩgĩniũwĩm yio tĩriĩgĩnĩn, yio kariir nĩsiĩmauugĩn, kara ĩnkam pĩĩ rani, kara dimĩn biyĩe tĩrĩkĩn mĩ kara wĩ kapi naowi.

¹¹ Kariĩrĩn ti siyũ komii ĩeya nĩkĩpitmaĩgĩn siyũ biyĩe tĩramĩn mĩ ta dimĩn biyĩeya kariĩrĩn wĩ saeyar boĩnmauugiyũ aowi.

¹² Krĩma ĩna nĩnoknĩnkĩnĩm ti siyũ komii siir yayiyĩm, yĩm dimĩn whĩrki bĩ kĩmbugĩm ĩni wadiĩki wadiĩekinar ywowĩm. Yĩm Adi Komii siyar hauugĩkĩm.

¹³ Mĩ hĩriĩnanĩkĩswo ti siyũ mĩyĩkĩn kariĩrĩn wĩ siya boĩnmauugiyũ aowi, aniyā? Nĩngaka. Dimĩn biyĩe saeya tĩrĩkĩn mĩ kara siyũ biyĩe saĩr siyũmwokĩsiyũmwowĩm wĩ siir nwoki sĩbgu ĩnoknĩnkĩnĩm. Iriĩg.

Krĩmiĩrĩn dimĩn biyĩe saeya nonkwonĩnwowmwhĩrĩnkĩnkĩn.

¹⁴ Krĩma bĩdi yĩnoknĩnkĩnĩm siyũ komii ĩĩrĩn Adi Komii siir naeyũ ĩeya hauugĩn Moses siĩrĩn, siya wĩnkĩyam. Mĩ hĩriĩnankĩ niũwi mĩ ti siyũ komiĩyĩn wĩ dimĩn whĩrki kĩmbu rani. Adi Komii siir hĩriĩnan mĩ an tari ĩni ĩnkamĩn hindara sĩpĩmĩyokaeyamiyĩn ĩni siir hĩriĩnan ywowĩn. Mĩ kariir kouwĩn ĩni dimĩn biyĩe saeya ywowĩn mĩ kara wĩ ti siyũ ĩmiir nap rani. Nĩngaka.

¹⁵ Kara bi ninokninkinkin ti siyiu hiriinanin kara tirin. Mi ti dimin miyikim kara tiram naingwowim mi kara pi tir tani. Nningaka. Kaimwoka, ti siyiu biyeyim kara tiram naingwo karamae nwowiyim, kara simiirin pa tiri.

¹⁶ Mi iya siyiuin kara tiram naingwo karamae nwowiyin, kara siir tiriyim, yio tiriiginin siyiu komii siya kariirin siyiu wadiekwadie iirar nisiimauugin

¹⁷ Mi tariinanin kara ini ha'ini yinokninkinkiyin ti hiriinan siyiuin karar bi tirkin. Nningaka. Yio dimin biyeya kariir kwoinawu nwokaiya saeya nipiyaokigin ti siyiu iir tiram.

¹⁸ Kara bidi yinokninkinkiyin, ti kariir kwoinin, kariirin wi siya nikpitmai rani, siyiu miyik tiramin. Nningaka. Kariir kwoinin siyiu miyik tiramin ina naingwowin mi kara hiriinan tirim wi dig nwo rani.

¹⁹ Kaimwoka, siyiu miyikin kara tiram naingwowyin, kara siir tirim pi dig nwo rani. Mi siyiu biyeyin kara tiram naingwo karamae nwowiyin mi kara siirin pa tiri.

²⁰ Ti siyiu biyeyin kara tiram naingwo karama nwowiyin mi kara siirin pa tiri. Yio tiriiginin karar bi tirkin. Nningaka. Dimin biyeya kariir kwoinawu nwokaiya, kariirin saeya hopmimin tirkin.

²¹ Kara bidi kigin, ti hiriinan siyiuin ini kariir tir nwowin. Kara siyiu miyik tiramin ina naingwowin mi ti dimin biyeya kariir kwoinawu nwokaiya saeya kariirin kinirkin tani. Nningaka.

²² Kaimwoka, kariir kwoinin Adi Komii siir siyiu miyik iiramin, ini maingimainga nwowin.

²³ Kara bidi yinokninkinin, ti kariir kwoinawu nwokaiyin siyiuin yio ini sa ywowin yio Adi Komii siir siyiu miyikin io saika nwowikin. Mi Kariirin pi sower ninki ankii. Mi ti siyiu biyeyin kariir kou nwowin kariirin pi siyar kiyipsibgi haiginuwi.

²⁴ Kara inkam paii rani mi kariir kwoinin whwokwoka bi nwowikin mi kara maingimainga bi nwowikin kariir piua ini paenan yiwirida. Mi kariirin wi nhinga kinsiu haiginuwi ti kwoinin kariir nikpitmaiyyin, siyiu biye tiram siirsiyin, ha?

²⁵ Kara Adi Komii krimiir Wanin siir boin maingimaingaei Jisis Kraiis siirin krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya nikropkikin, kariir nanmaiwarkainam, siya kariirin minam nanmaiwarkainakin, ti kwoin biyeyin kariir kwoinawu nwokaiyin siir haukmaigiyim. Mi kariir kwoin komiiyin Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim tiri. Mi i' nhirim ti dimin biyeyim kariir kwoinawu nwokaiyim, kariirin pi siyar mi ikpitmai ti nuan digworaekwowim simiir tiram. Iriig.

8

Krais siya haiyoprindiyumiigikim krimiir dimin biyeyim. Mi krimiirin Adi Komii siir naeyiun siyar swoki hauu.

¹ Mi ta sairsika iikamim yipiki Jisis Kraiis saika namasukikinin, yim wi yaigak wara nwo rani mi wi nonkwobumbuninkin tani, dimin biyeyim krma tirim simiirsiyin. Nningaka.

² Dimusi rani, kara tariinanin Kraiis Jisis siirgin, kariirin dimin biyeyim mi naoni siyiu ikin, siir hiranki siya nanmaiwarkainakin. Mi tariinanin kara ti siyiu hiriinanin simiir swoki o rani. Nningaka. Kariirin Adi Komii siir naeyiun siya bidi hauuwun siyiu miyikin mi kwoin budin omwai waiya yokiyokiiyin siirin.

³ Mi ti krimiir kwoin biye hiriinanin, Adi Komii siir siyiu komiiyin krimiirin wi iikam miyik siya nokwo haiginu rani. Nningaka. Mi Adi Komii siya siir yinisim iir asi nikropkikin nua tiriirin. Mi siya ini krimiir hiriinanar

yauuni oniyin, krımıir dimin biyie biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam Adi Komii sasar nonkwobumbuninkinakin ta siya naonama mi ini ta saeyar yokworipukimaigiya dimin biyie saiar kirie aiirin.

⁴ Mi siya hariinan minsi tirkin, yipiki iikamkim krımıir kwoin biyie iir nap karam nwowim mi krıma wi Adi Komii siir naeyiun siir kwoin iirarar nwoki apim. Mi krıma hariinan tiri mi krıma wi kirie kakar nwowi siyu komii siir yai imiisiyin.

⁵ Mi iikamim kwoin biyie siir kwoin iir napiyokiyokiiyim mi simiirin ini ti kwoin biyie ieyar kigirkakin. Mi iikamim Adi Komii siir naeyiun siir yai aiir wakaeyokna apiyokiyokiiyim yim simiirin wi Adi Komii siir naeyiueyarkigirkak iskiyin.

⁶ Mi iikamim bidinan siyu biyie iiram naingwokwowyim siir napam mi yim ti iikam hariinanım, yim wa naonami. Mi iikamim simiir kwoinim Adi Komii siir naeyiun, siir siyu iiram naingwokwo nanaeyin mi yio wi omwaiyar waiyayokiyokii. Mi siya wi iripar nongwomamair aekiyami Adi Komii saikan.

⁷ Mi iikamim bidinan siyu biyeyin siya kigirkakiyim yim ti hariinan iikamim sima io Adi Komii saika nwoyokiyokiiyim. Yim sima Adi Komii siir siyu iir napim pi borisopi. Mi sima kiriekaki waeyo siir siyu iir paninsiyapi.

⁸ Mi ti hariinan iikamim simiir biyan kwoin biyie iirar napiyim mi Adi Komii siya wi simiiram maargimaiga rani. Niingaka.

⁹ Mi iikam kima tariinanın biyan kwoin biyeyin siir nwo rani. Niingaka. Tariinanın kima ini Adi Komii siir naeyiun kimiir kwoinau nwokaiyin, ini siir kwoin iir napim. Yio tiriiginın simiir kwoinın ini haniin siya bidi kwirii idwokaiyin. Mi yipikin Jisis Kraıs siir naeyiugin nwo karam nwowin, siir kwoinauin yio ti hariinan inkamın yio siir tani.

¹⁰ Mi Jisis Kraıs siya kimika nwowi mi kima saika namasukikini mi kimiir piua saeya wa naoki wındi. Adam siir dimin biyeyim simiirsi mi kimiir kwoin budin yio wi omwaiyar waiyayokiyokii, iya Adi Komii siya kimiir dapikiuwi, siir whwonkam idain dimin whirki kimbu kamaeyin.

¹¹ Biya Jisis Kraıs siya naonama siirin Adi Komii siir naeyiun siyar swoki hidninsiin idwoki ie hirankin. Mi siir naeyiun kimiir kwoinbudnau kwirii idwokai mi kimiir piua ha naonami mi kimiir kwoinbud iirin wi siir naeyiueyarnwowaiginiuwi omwai waiyayokiyokiiyamın.

¹² Ti nomiiyauwım krıma diminım Adi Komii siir naeyiueyara boinmımauwım siyu miyikim simiir sibgu wakaeyokna ap. Krıma iki siyu biyeyim krımıir kwoinau nwokaiyim simiir kipi nap. Yim tiriiginım krıma simiirin digıumii haimriiyugi. Yio ini diminin krıma priihaiyin mi ini siir niyopkaiyuni hiniin yowın.

¹³ Mi kima kimiir kwoin biyeyin siir napi mi kima wi kimbi naokaowi. Mi kima Adi Komii saika wi aru aru nwokiyami mi Adi Komii siir naeyiun siya wi digar nwowi, kimiir whinkinsiıs haiginıuwım. Mi kimiir dimin biyeyim kimiir kwoinau nwokaiyim, wi siya haiyoprimdiyiumiigi. Mi kima wi omwai Adi Komii saikar nwoki waiyayokiyokiiyim.

¹⁴ Mi iikamim Adi Komii krımıir Wanın siir naeyiun siir kigninkinkii, simiir mhi kwoinau kwirii idwokaiyam mi ti hariinan iikamim yim wi Adi Komii siir yinisisim kan nwowi.

¹⁵ Mi Adi Komii siir naeyiun yipikin, krımıiram nikropkiyin, krımıir mhi kwoinau, kwirii idwokaiyam. Siya ta mhoiıya Adi Komii siya nonkwobumbuninkini, krımıirin saiar boinıdidam bi nitkin. Niingaka. Siya krımıirin siir yinisisimnan nauuni dirıraerarnikin siir kirıeya krımıir whinkinsiıs

haiginiuwam. Mi krīma Adi Komii siiramın wı hiniına nwoki ikiuwım, Adiyol Adiyol!

¹⁶ Adi Komii siir naeyiun siyar hıurworwokaii krımıir kwoın iirın. Mi krīma pi hiriı hiriıyar naıngwokwo kripkaii, krīma siir yinisimkim.

¹⁷ Mi krīma Adi Komii siir yinisim nwowi mi digworaekwo miyik miyikim, siya nımbinim krımıiram siya wı krımıir warar mi inkın sıotkin haiginiuwi. Mi ti digworaekwowım siya hauuwım Jisis Kraıs siir yım wı krımıir warar mi inkın hauuwi. Mi iikamım krımıir nonkwobuninkınam tiri, Kraıs siir nonkwobumbuninkınam sıma tira saıir hiriınan. Mi Kraıs siya mi krīma, krīma wı dimın miyikmiyik imiırar haii. Mi krımıirın wı siya hainan praprası. İriig.

Mhoiıya krīma wı dimın miyik miyik imiıir haii. Mi krımıirın wı Adi Komii siya hainan praprası.

¹⁸ Kaimwokikaimwoka. Krīma bidi yinokninkınım mi krīma ha bidi mi hidgiyım, mhoiıya Adi Komii siya krımıirın wı dimın miyik miyik imiıir niısiımauwı. Mi ti tariınan sıma nonkwobumbuninkın haiginiuwım krımıir, ya dimın komii rani.

¹⁹ Digworaekwo whiekakım digworaekwo whiekakım biyie nwowamın. Digworaekwo whiekakım, sımiıir niısiımauwım yipikın siir yinisimın siir.

²⁰ Digworaekwowım Adi Komii siya nonkwokwowım, sıma miyiknan nwo rani. Dimusi rani, sımiıirın Adi Komii siyar tirbugikın. Sıma, sıma bi nwokım, hiriınanin. Niıngaka. Adi Komii siyar tırkiyın mi sıma ini hiriıyar nwokripkaiyım mi Adi Komii siya mınam naıngowı iikamım sıma nonkworınukripkaiyım sımiıir naıngwo tıbmii aiirın.

²¹ Adi Komii siyar boınkikım, digworaekwo whiekakım biyie nwowamın. Digworaekwo sıma, sıma bi tirbunakım, biyie nwowamın. Niıngaka. Krīma hiriıyar naıngowı, ti digworaekwowım ti biyie nwokiyamım mhoiıya sımiıirın, wı Adi Komii siyar swoki grabı. Mi ti nuan digworaekwo biyie biyiyeyım wı sımiıir nonkwo rani. Mi mhoiıya sımiıirın mi Adi Komii siir yinisim ikın, krımıirın wı dimın whırkin kimbu rani. Niıngaka.

²² Krīma ina ninokninkınım digworaekwo whiekakım Adi Komii siya nonkwokwowım, sıma ha mi kimpipisuwikım, wıga yinisim naokinaeiya saıir hiriınan. Mi digworaekwo whiekakım, hiriıyar ninouninkiyım mi tariınanin ini hiriıyar mi inouninki kripkaiyım.

²³ Mi ti digworaekwowım Adi Komii siya nonkwokwowım sıma, sıma rani. Niıngaka. Nim krīma iriipi hiriınan Adi Komii siir naeyiun siir bidiyar mi haiyın, dimın biıyanın Adi Komii siya priıhauuwım krımıir siir hiriınan. Mi nim krīma iriipi hiriınan ina mi inouninkiyım. Mi krīma Adi Komii siırıma nwowi, iıya siya krımıir dirıraerarki, siir yinisim nwowam mi krīma wı rımııya nwoki mi krımıir pıwa wı dimın whırki kimbu rani. Niıngaka.

²⁴ Mi ta krımıir nanmaiıwarkaina ya krımıir naıngwo tıbmii aeyar nanmaiıwarkainaka. Mi ta naıngwo tıbmııya ya hiniınga, krīma hinda niki kaowı dimın taemınım mhoiıya nımbiniyanım krīma niki hai karamae nwowım sımiıiram. Mi inkamın dimın nasae haigiıyın, yio siya dimın whıram bi swoki naıngowikın. Niıngaka.

²⁵ Mi dimının krīma kig karamae nwowıyın krīma siir haiyamın, hindara kao.

²⁶ Mi ti hiriınan sıyiıun iıya kımıir naıngwo tıbmııya Adi Komii siıram saeya kirie nwo karam nwowi mi Adi Komii siir naeyiun pa niti mi krımıirın pi siya nini kınıııs haiginiıni. Mi iıya krīma nhwo dimın whıram kwısbıniyım, Adi Komii siıram, krīma ninokninkın tani siya pi panın panına namııı tiri.

Mi iki kwoin ara krɪma pjo, boiniyim krɪmiirin pi Adi Komii siir naeyiu ieyar hɪurworwokai iski, Adi Komii siirin.

²⁷ Adi Komii siya inkami kwoin kigikin mi siya ina ninoknɪnkinin dimin siir naeyiu ieya tiriyin krɪmiir kwoinau. Mi Adi Komii siir naeyiun krɪmiiramɪn pi siyar sriinanae iski Adi Komii siiramɪn mi sowa pi kwoin whiruwar nwokii.

²⁸ Krɪma bidi yinoknɪnkinim digworaekwo whiekakim krɪmiir nimbiniyim simiirin pi Adi Komii siyar nɪnikiriimdiyiu haiginkii miyik nimbiamim. Yipikin siiram naingwokwonanaeyim simiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi yipikin krɪmiir nimbingii, dimin taeminim siya naingwowim simiir tiram mi krɪma siir kwoin iirar timi wakaeyokna ap.

²⁹ Iikamim Adi Komii siya nimbiniim siir iikam nwowam krɪma ini siir yinisimin Jisis Kraisi ini siir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyiun siya iikam krɪmiir yaowae adnan asi nwowi.

³⁰ Mi iikamim siya nimbiniim mi ninoknɪnkinim, mhoiia siir siyiun iir sibgu api mi siya wi krɪmiiram nikɪunaei siir siyiun iir napim. Mi nim krɪma siya nikɪugiyyim siir wakaeyokna apam mi krɪma siir whwonkam idain wi rimiirar nwowi mi nim krɪma wi siir yinisimnanar nwowi. Iriig

Adi Komii siir naingwokwowa wi krɪmiir haiburgig rani.

³¹ Mi hiriinanankiniuwi, Adi Komii siya krɪmiirsi nwowi mi iikam nhirim io krɪmaka nwowi sima wi digidiga nwowi krɪmiir niyopakaiyiunim, aniya? Nɪngaka.

³² Mi siya siir yinisimin siirin krɪmiiram nikropkiyim bi kisisirgin. Nɪngaka. Siya ini siirar mi ikropkiyin krɪmiir nanmaiwarkainaim mi takana ya mi komiiga siya digworaekwowim krɪmiir hauuwim tariinanin siir yinisimin wi dig nwo rani, nɪngaka siya wa hauuwi siir priihauugiyin krɪmiir siir hiriinan.

³³ Mi hiriinanki niuwi krɪmiirin wi nhinga boin hɪuruiyuwi yipikin Adi Komii siya nimbiniim siir yinisim nwowamin, ha? Mi wi digar nwowi, nwirki hiriinan tirim, ha? Nɪngaka. Krɪmiirin Adi Komii siya boinkikin, dimin whirki kimbu karamaeyin.

³⁴ Mi krɪmiirin wi nhinga boini hɪnɪn, krɪma dimin biyie tiri iikamkim mi krɪma wi maeyauwa paeki niuwiya wi sair nami, ha? Wi Jisis Kraisi siya tir tani hiriinanin. Nɪngaka. Siya bidi yaowin. Mi siirin Adi Komii siyar swoki hidnisiin idwo ie hirankar mi tariinanin siya ini Adi Komii siir ina inig miya nidwowin, maeyauwa inkam inig komiigakim sima nidwowiya sair. Mi siya Adi Komii siiramɪn ini siir yinisimim krɪmiiram kwisboinin.

³⁵ Mi krɪmiirin Kraisi siir naingwobumbuwa sair hirankin wi nhinga nispakii haii? Mi iya hiki krɪmiirin niti mi krɪmiir piun kɪmpipisuwi mi inkam nwirki krɪmiir diriraerar bumbuwi mi iya krɪma mhiigi mi aowi mi yiuis minam mi whaowae mi iya yaigi krɪmiir mi imbiyami mi krɪmiir nisomaowam tiri mi ti hiriinan digworaekwowim krɪmiirin Kraisi siir naingwokwowa sair hiranki wi sima namisi ispakii haii, ha? Nɪngaka.

³⁶ Kaimwoka, ti hiriinan digworaekwowim krɪmiirin ha nimbiamikim yaiyim Yokwo Komii saeya boinin simiir hiriinan, krɪma kiiir iikam bidi ywowim. Mi iinokinokin sima krɪmiir nɪnkin aeyokiyok isomsom aokaowama tirikim. Mi sima krɪmiirin ini sib-sibim sima nisomsom aokaowiyim ini simiir hiriinan kigim.

³⁷ Mi ti digworaekwowim simiir kipi naingwo, yim dimin komii rani, Kraisi siya krɪmiirsi naingwokwonanaeiin. Mi iinokinokin krɪmiirin simiir bi nwowamin Kraisi siya whindiraerar haiginiuwikim.

³⁸ Hi, kara ina naingwo tɪbmii kɪnɪn krɪmiirɪn Adi Komii siir naingwokwowa saiir hɪrankɪn wɪ dimɪn whɪrki swoki ɪspakiɪ hai rani. Nɪngaka. Mi naonami mi tari saeya, aniya? Mi tari ɪrkak piɪ nwowiya saeya, aniya? Mi tari paekwosɪm sima, aniya? Mi tari nu tiran biyan kamɪm sima, ha? Mi tari digworaekwowɪm ti tariinan nwowɪm sima, aniya? Mi tari digworaekwowɪm mhoiɪya nɪmbiniyanɪm sima, aniya? Mi tari kirɪpai kirɪpai komii komiiyɪm sima?

³⁹ Mi tari digworaekwowɪm kou nwowɪm sima, aniya? Mi tari digworaekwowɪm nu aoki aowanɪm sima, aniya? Mi tari iki digworaekwo nhɪrɪm sima? Mi ti hɪriinan digworaekwo whɪekakɪm sima nɪspakiɪ haiyɪm Adi Komii siir naingwokwowa saiir hɪrankɪ wɪ dig nwo rani. Nɪngaka. Krɪma ta naingwokwowa krɪmiir Yaowaeyɪn Kraɪs Jisɪs siir hɪrankɪ haiga. ɪriig.

9

Pol siya hik naingwoyɪmiyok prasae bi haigɪn Isrel simiir iikamɪm simiirsɪyɪn.

¹ Kara Kraɪs siir inkamkɪn mi kara yaimwo imiirar boɪni, kara kɪmiirɪn nɪksɪsae yai boɪn tani. Adi Komii siir naeyɪuɪn kariirɪn siyar hɪurworwokai haigɪniɪwi mi ti yaiyɪm kara boɪnmɪmauɪm ti digworaekwo simiirɪm yɪm yaimwo imairgɪm.

² Kariir mhi kwoɪnɪm ɪnokɪnokin Isrel simiir iikamɪm simiirsɪyɪn nap ouu prasae bi kinikɪn.

³ Mi kara siyɪu kakiswo, kara ha naingwowi Kraɪs siya kariirɪn wɪ digɪumii pi haimriiyugigɪn mi kariir ɪgsopa wɪ siyar pi yokwokariinan mi simiirɪn wɪ ta saiirsɪyar pi yanmaiwarkainain mi kɪma kariir nomiiyauɪm mi kariir piugɪn aka, kɪma wɪ Kraɪs siir nwoki wakaeyokna apɪm.

⁴ Ti Isrelmi iikamɪm, Adi Komii krɪmiir Wanɪn siya kɪmiir bɪdi yɪmbingiyɪn, siir yɪnɪsɪsɪm nwowam mi dimɪn kirɪe kirɪeyɪm paenan niyuaeyɪm kɪma bɪdi kɪgɪm. Mi siya siir siyɪu komiiyɪn siir siyɪuɪm kɪmiirar mi hauugɪn, siir wakaeyokna apamin. Mi kɪma bɪdiyar yɪnoknɪnɪnɪm siyɪuɪn siir ɪnɪg ɪiir sibgu hainaniyɪn Adi Komii siya bɪdi whɪnkɪnsɪs haigɪniɪwɪn mi wɪ siya mi nanmaiwarkainaei.

⁵ Mi bɪdi bɪdinan inkam komii komiiyɪm ɪnɪgakɪm, kɪmiir yɪdiwi wanwiyaeiyɪm, wɪm kɪma simiir yɪnɪekɪm, ɪiya siya nua tirii nɪtɪn mi siya ɪni nuan iikamɪm krɪmiir hɪriinanar yauuni oniyɪn. Mi digworaekwo whɪekakɪm ɪni siyar kɪgɪrkak ɪskiyɪm. Mi krɪma ɪnokɪnokin Adi Komii siir ɪnɪg ɪiir hainan ɪski.

⁶ Kara ha bi boɪnkɪn digworaekwo whɪekakɪm biya Adi Komii siya nɪmbingiyɪm, kɪmiiram wɪ tir tani. Nɪngaka. Mi Isrel kɪmiir iikam whɪekakɪm Adi Komii siya hɪriiyar bi nɪmbin swokɪm siir ɪsid kɪna nwowamɪn. Nɪngaka.

⁷ Whɪekakɪm Ebraham siir yɪnɪekɪna rani. Dimusi rani, sima Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakɪm Adi Komii siya Ebraham siirɪn hɪniina boɪnkikɪn, ɪsidɪn Aisakni ɪsidɪn siir hɪrankɪ nɪtɪm yɪm sima kɪmiir ɪsidɪn, yɪpikɪn wɪ kara hauuwi, kariir digworaekwo whɪekakɪm simiir mi iki nhɪrɪm yɪm wɪ nɪnga nwowi.

⁸ Ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ya hɪniinga, Ebraham siir ɪsidɪn siir yɪnɪeyɪm, yɪm Adi Komii siir ɪsid rani. Nɪngaka. Mi yɪnɪsɪsɪmɪn Adi Komii siya nɪmbinɪn Ebraham siirgɪsiir nhɪekar nwowam siir ɪsidɪn sima simairgɪm Ebraham siirgɪsiir yɪnɪsɪsɪmɪm.

⁹ Mi Adi Komii siya Ebraham siirɪn hɪniina yɪmbingi, mhoiɪya kirɪir wiga Sera saeya wɪ yɪnpiugak sapi nwowi mi saeya wɪ yɪnɪsɪm yɪnkamiyɪn naokainaei.

10 Mi ta sasa rani. Niingaka. Rebeka saiir yinisim yinkamiyin nwisio yo iriipi hiriinan ad nwiruwaniyar yinisimko. Krimiir brougae walbiyeyin Aisak siirgo.

11 Mi yinisim itmwoyino niki aokaina karamaeyar niki owo, Rebeka saiir mhiinawu hirar niki okaiyo mi sowa dimin biyie mi dimin wadie ha bi tirko.

12 Mi Adi Komii siya Rebeka saiir boin, kariir yinisim yaowaeyin yio wi nomousimin siir aowa nwowi mi siya wi siiram mirii. Tiriuginin yio krimiir nisiimauugin, Adi Komii siya siir kwoinkar nokmwın okwowikin inkamin siir yinisim nwowamin. Mi siyiun inkamki tiriya yio siir kwoin iir bi nikpitmailigin. Niingaka.

13 Yokwo Komii saeya hinina boinka, kariir kwoin komiyyin Jekop siiram nwokin mi siirin kara yimbın siya kariir yinisim nwowim. Mi kara Iso siiram bi naingwokin mi siirin kara yikropki niimaua.

14 Mi krıma wi panina boini? Mi tarii Adi Komii siya siyiı miyyik bi tirkin krıma hiriinanar ti boin, aniya? Niingaka, niingakanga!

15 Adi Komii siya Moses siir boinki, yio kariir kwoinkin, kara inkam nwırnisi mi aingwoyımıyoki mi siirin ha whinkinsiis haiginiıwi. Yio kariirar kwoinkin, kara iikam imiir mi whinkinsiis haiginiıwi.

16 Yio hinıngin, ti dimin hiriinanin, yio inkami kwoinki bi nwowikin miıya siya miriıya mi siıya miyyikin siya napin siirsi. Niingaka. Yio Adi Komii siir naingwoyımıyoka saiirar diminkin, iikam imiir nikıunamin.

17 Yokwo Komii saeya hinina boinka Pero siirin nu Isip hiran inkam komiyyin nu kirgiraowiyin, kara kariirin nu kigrıraoan inkam komii asi nokmwın okwo haiginiıugin mi ti hiriinan siirsi nokmwın okwo haiginiıugin, sima kariir kirie aiir kigin. Mi kariir inigin omom omomin wi siir nwoki haigin idwokiıim.

18 Krıma dinoknıkin Adi Komii siya inkam nwırnisi mi aingwoyımıyoki yio siirar kwoinkin mi siya inkam nwırni mi okmwın antamiıyırı, yio siirar kwoinkin siya siirin wi hiriıyar mi okmwın antamiıyırı. Iriig.

Adi Komii siya nonkwobumbunıkin haiginiıwa mi siya whinkinsiis haiginiıwa sowa.

19 Mi kimiir nwırkin kariirin hinina boini mi ta yayıa saeya kaimwokiniıwi mi Adi Komii siya hinina dimusi boinkin inkamin dimin biyie dirıraerarin siirin, ha? Mi yipikin siir kwoin iir niriıyı boınanin, ha? Inkam nwır karamaeka. Niingaka.

20 Mi yipiki inkamkin, Adi Komii siir yayı aiir niriıyı boınanin, ha? Mi hau saeya inkamin saiir nonkwokwoın siirin wi ha boini, kira kariirin hiriinan dimusi nonkwokwokin, ha?

21 Mi inkamin hau nonkwokwowyin, siya nu haimiıyin pa haii mi siirin hauwo pi kwısa nonkwokwowi, kwıra pi wadie sibgu nonkwokwowi mi ta wadie sibgu nonkwokwowa ya dimin miyyik tiranka. Mi aka sibgu nonkwokwo karam nwowa, ya iki dimin biyie biyıeyim sim tiranka. Yio ti hiriinan siya mi onkwokwowi, yio siirar kwoinkin.

22 Mi Adi Komii siya wi iriipa hiriinanar mi tiri. Yio siirar kwoinkin, siir io aiir kinwakigii, yipiki siya nımbinim, iikam biyıeyim simiir nonkwobumbunıkinam. Mi siya hiriinan minam tirkin, siir kirie aiir nisiimauugin iikam krimiirin mi siya krimiirin wi aisiıma niki onkwobumbunıkin tani. Niingaka.

23 Mi yio siya iriipi hiriinan siir kirie komiıya mi siir dimin miyyik miyyikim simiir mi isiimauugin iikam imiirin. Mi siir naingwoyımıyoka krimiirsi nwowa, krimiirin saeyar nımbingikın mi irıpa saeyar nınkıamasu

haiginiugin, ti dimin miyik miyik siirim krimar nonkwokwo haiyam. Mi siya krimiirin maigimaiga asi nwowaiginiugin.

24 Mi siya krimiir nhiirmi bi nimbingin, ti dimin miyik miyik imiir haiyam. Niingaka. Mi Juda iikam krma mi Juda iikam tani ikim, krma whiekakarini ti siir dimin miyik miyik miiriin wi hiriyyar haiswowi.

25 Mi yayim Adi Komii siya boinkiyim Hosaiia siir siya hiniina winboinkikin,

iikamim biya kariir iikam nwo karam nwowim, mhoiyya sima wi kariir iikam nwowi. Mi iikamim nu whiranki nitim, kara naingwobuna karam nwowim, mhoiyya kara simiiramim wa naingwobunaei.

26 Mi yai kwira Hosaiia siir yokwo aiir nwowa hiniina boinka, mhoiyya Juda iikamim wi sima boini, nu whiran iikamim simiir, wim kima Adi Komii siir iikam tani. Mi ti nu whiran iikamim mhoiyya ti Adi Komiiyin kwoin budin omwai waiyayokiyokiyin, simiirin wi kara nimbongi kariir iikam nwowam.

27 Mi profet Aisaia siya Adi Komii siir yayia Yokwo Komii aiirin hiniina winboinkikin Isrel simiir iikamim simiir nu hiranim, mhoiyya Isrel simiir iikamim simiir yinneyim sima niyiowi, wi yab siyyinan nwowi. Mi Adi Komii siya ti iikam imiir wi hoimgak nanmaiwarkainanaowid rani.

28 Mi Biyan Inkam Komiiyin siya yai wi hiriiriri boin tani, ti iikamim naingwo tibmii karam nwowiyim simiir nonkwobumbuninkinamim. Niingaka. Siya wi simiiram nwo rani.

29 Biya Aisaia siya hiniina winboinkikin mi Adi Komiiyin ninomor kouan sauan kamim simiir kigirkakiyin siya Isrel krimiir iikamim simiirin nhiirmi nokmwim onaowid karamae nwowi, krma wi hindara kigugu iuguskii. Mi nim wi om whiso Sodom Gomora so hiniin tiri. Iriig.

Adi Komii siir yayia Isrel simiirin saeya whinkinsiis haiginiugin.

30 Mi krma wi paniina boini, ha? Krma wi hiniina boini, iikamim Juda iikam tani sima kwoin karamaekim minan miriyyim Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karamae nwowim. Niingaka. Sima naingwo tibmiiya Adi Komii siya simiirin sairsiyar nikiuwi dimin whirki kimbu karamaeyin.

31 Isrel simiir iikamim yipiki Adi Komii siya nimbim, siir iikam nwowam, yim minan siyu komii siir siyu iir napam mirii. Adi Komii siya wi simiir nwoki ikium dimin whirki kimbu karamae iikam mi sima wi dig nwo rani. Mi Adi Komii siya wi digiumii simiir haimriiyugi. Siya simiirin wi dimin whirki kimbu karamae iikam nikiu rani. Niingaka.

32 Dimusika mansika, sima siir yai aiir bi naingwo tibmiigim, sima minan minan mirii minan simar priimirii haiyim. Mi Adi Komii siya simiirin digiumii asi haimriiyugin mi siya simiirin dimin whirki kimbu karamae paniinsi yikiusi. Sima Kraisiiram bi naingwokim mi sima siir bi mi wakaeyoknakim. Mi sima ini inkamim siiyaki haingiiyin mi ha nhinikaigaiyamiyin, ini siir hiriinan ywowin.

33 Adi Komii siir yayia Yokwo Komii hir nwowa saeya hiniina boinkika, kima wakae, kara Adi Komiiyin mi inkam nwirin wi kara nokmwim ohaiginiuwi siya kirieni hanin om Saion hir. Mi iikamim yipiki naingwo tibmii karamae nwowim, simiirin wi siya nonkwobumbuninkini. Mi sima wi inkamim siiyaki haingiiyin mi ha nhinikaigaiyamiyin wi siir hiriinan nwowi. Mi yipiki siir yai aiirim naingwo tibmiyyim sima wi maigimaiga siiram nwowi mi simiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi. Iriig.

10

Isrel sima Adi Komii siir siyü müyik iir bi napkäm.

¹ Ti akamim kariir kwoin komiiyin ha naingwowi, wi Adi Komii krimiir Wanin siya nanmaiwarkainaei. Isrel simiir iikamim digumii siyü biyeyim sima tirin siir haimriiyugigim simiirin wi Adi Komii siya swoki anmaiwarkainaei mi kara inokininokin Adi Komii siiramın saiiar kwisboinikin.

² Kara simiir bidi yinokninokin mi kara kimiir asi boininkigikin, sima ini Adi Komii siir siyü iir napama miininkinkripkaiyim. Mi sima ninokninokin müyik karamaeka dimın taeminim Adi Komii siya naingwowim sima napam.

³ Mi sima pi whaowaekim dimın taeminim, Adi siya diriraerarkiyim simiir. Mi Adi Komii siya wi krimiir nwoki ikiuwim dimın whirki kimbu karamae iikam. Mi sima simiir siyü iirar napkäm. Mi miinan simamar miriinakim. Mi sima Adi Komii siir aowa bi nwokim. Mi Adi Komii siya simiirin dimın whirki kimbukaram paininsi yikiusi.

⁴ Mi iya Krais siya nita, siyü komii siirin, ini inkam igosop nokwokairinani hainin ikin ini siyar yauni okwokairinaniyin. Mi tiriginin yio ina digiyin. Mi yipiki Krais siir yai airam naingwo tibmiiyim simiirin wi Adi Komii siya nikiuwi dimın whirki kimbu karamae.

Nanmaiwarkaina ya omkak krimiirairga

⁵ Mi Moses siya winboinkiya yaiya siyü komii siira, iikamim simiiramın, siya min winboinkikin, iikamim siir sibgu apim. Mi Adi Komii siya simiirin wi dimın whirki kimbu karam hiriinansi nikiuwim. Mi yipiki siyü komii siir siyü iir sibgu naingwo tibmiiyim, mhoiia siya wi omwaiyar waiyayokiyokii Adi Komii saikain.

⁶ Yio hiniingin, Moses siya hiniina winboinkikin, iikamim sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimın whirki kimbu karamae panina nwowi. Mi siyüin Krais siir yai airam naingwo tibmiiyin sasaargin siyüin Adi Komii siir whwonkam idain dimın whirki kimbu karam yo. Mi ta yaiya ya hiniina boinkika, kima hiniina kipi naingwo ninomor koua hiriirin wi nhinga nami Krais siir nikiunakiyamin krimiiram? Jisis Krais siya bidiyar yuuniyin.

⁷ Mi Krıma hiniina kipi mi boin, iikamim naokaowim simiir oma hiriirin wi nhinga nuunainami Krais siir nauuni ikiunakiyamim krimiiramın Jisis Krais siya bidi yinsiin idwonamin ninomor hirankin.

⁸ Adi Komii Komii siir yaiya hiniina boinkika. Adi siir yaiya ini kimiir kingiingikingiin waraurar nwoa. Mi saeya kimiir mhi kwoinaw waraurar nwoa mi kima ta yai aiirin ina boinkiyim. Mi ta yaiya krıma boinkiya saiiir yaimwokiyaimewowa ya hiniinga, kima Jisis Krais siiram daingwo tibmii.

⁹ Mi kira iikam nhirmaka hiniina boini, Jisis Krais siya kariir Biyan Inkam Komiiin mi kira ha naingwo tibmiikikini, ta Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowa Jisis Krais siirin ie hirankin mi kiriirin wi Adi Komii siyar nanmaiwarkainaei.

¹⁰ Mi krimiir kwoinim Krais siir dimın taeminim simiiram naingwo tibmiikikini mi krıma ta krıma mi aingwo tibmiikikina saiiirin ha mi boininkigii mi Adi Komii siya krimiirin wi dimın whirki kimbu karamae nikiuwi mi krimiirin wi siya nanmaiwarkainaei.

¹¹ Yokwo Komii saeya ti dimın iirin hiniina boinikin mi iikamim siiram naingwo tibmiikikiniyim sima wi hikak nwo rani.

¹² Ta yaiya Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim, hinda tindanim, ti nu iirar nwoirkakim, krimiirar boinkika. Mi krıma whiekakarın Adi Komii siir whwonkam idain ini hiriı hiriınankınar ywowim. Adi Komii siya krimiir whiekakniyar Adi Komiiin. Mi ini mi owın iikam whiekakim, yipiki siiram

kauwok boinim, simiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi mi dimin miyik miyikim wi siyar hauu haiginuwi.

¹³ Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya hiniina boinkika, iikamim Biyan Inkam Komiiyin siir inig iir dapikuwim simiirin wi siya nanmaiwarkainaei.

¹⁴ Mi sima siiramim wi panina kauwok boini, sima siiram naingwo tibmiikikin karamae nwowi, ha? Mi sima siiramim wi panina mi naingwo tibmiikikini, sima siir yai aiir wakae karam nwowi, ha? Mi iikamim sima siirin simiir boinmimauu karam nwowi mi sima wi panina wakaei, ha?

¹⁵ Mi Adi Komii siya siir iikam imiir nikropki karam nwokiswo siir yai aiir boinmimauuam mi sima wi panina wakaei, ha? Yio ti hiniin siyiuin miyik rani. Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya iikam imiirin hiniina boinka. Iikamim yipiki Krais siir yai win kibieya saiir boinmimauuim, yim iikam bimbiuwi rani.

¹⁶ Mi Isrel simiir iikam whiekakim Krais siir yai win kibieya saiiram bi naingwo tibmiikikinkim. Isaia profet inkamim siya hiniina winboinkikin, Biyan Inkam Komii, iikam hoimgak rani, krimiir yai naingwo tibmiikikiniyim mi iki nhirim yim ini niinga ywowim.

¹⁷ Minsika, ti iikamim sima Krais siir yai aiirim whisarii bi naingwo tibmiikikinkim sima ta yai aiir bidi wakaeyim. Ta yaiya sima saiirin whisarii bi wakaekim, saiirin iikam imar boinmimauuwamkim simiirin. Mi sima asi wakaekim saiirin.

¹⁸ Tariigina kara pi kimiir srii, Isrel simiir iikamim sima ta Krais siir yai win kibieya saiir bidi wakaeyim, aniya? Iki, sima bidiyar wakaeyim. Adi Komii siir yaiya yokwo Sam hir nwowa saeya hiniina boinka, ta yai win kibieya iikam ima bidi yapboinmamauwa, hinda tandan maeyauim Isrel simiir iikam ima nwowim simiirin.

¹⁹ Mi kara kimiirin pi dimin whirin siir swoki kwasriigi, kimiir kwoinin ha naingwowi, Isrel simiir iikamim sima whaowaekim ta yai aiir bi ninokninkinkim, aniya? Niingaki, niingakunga sima bidiyar yinokninkinim. Moses siya bii ti Isrel simiir dimin taeminim simiir winboinkiyin siya hiniina winboinkikin,

Adi Komii kara, kara wi iikamim maeyau nhiranim inig komii karamaeyim, wi simiir haii. Mi yim sima kariir dimin taeminim simiir bi ninokninkinkim. Mi kimiirin wi kara kiyopsibgikikaigiki mi kima wi kigmair prasae kin tani, dimin taeminim kara tirim simiiramim.

²⁰ Mi Aisaia, profet inkamim siya bi kaorarao boinkin, iikamim Juda iikam tani simiirin. Siya hiniina boinkin, Adi Komii siir yai aiirin, iikamim minan kariiram mirii karamae nwowim, yim sima kariir bidi yakigniyim. Mi iikamim kariiram srii karamae nwowim iikam nhirmi, kara simiir hiriirin bidiyar mi imbiyamim.

²¹ Mi profet inkamim Aisaia siya Isrel simiir iikam imiirin hiniina boinkikin. Adi Komii siir yai aiirin, ii kasakasa rani, namkiyim, kara simiiram niku kinkina nanaeyim, kariir wakae yokna apim. Mi sima ini boriisopim mi kariirin sima digiumii haimriiyugig mi sima kariir yai aiir bi wakae yoknakim. Mi sima ini yantamyiriyir kinim. Iriig.

11

Adi Komii siya Isrel simiir iikamim simiirsi naingwobumbugin.

¹ Kara kimiir sriyam tiri, kima hiriayar naingwowi, Adi Komii krimiir Wanin siya siir isidin Isrel simiir iikam imiirin digiumii bidi haimriiyuin, aniya? Niingaki, niingakunga. Mi an kararim Isrel inkamairgin. Abraham siya kariirar brougakim mi an kara Bensamini isidin siir hirankin.

² Adi Komii siya siir iikamim bidi bidiniya siyar nimbangiyim, simiirin digiumii bi haimriiyugin. Mi kima bidi yinokninkinim yaiya profet Ilaija siya kwisboinkiya Adi siiram Yokwo Komii hir nwowa Isrel simiir iikamim simiiram, siya hinina kwisboinkikin,

³ Biyan Inkam Komii, kiriir profet inkamim Isrel sima bidi yisomsom aokaokiyim. Mi haiyim wraisu Adi Komii siiram nankin imiyyaeiya yim iriipi hiriinan sima bidi mi inikinhimnhingiyim. Mi kanakanar nwowi mi sima kariiram hansiri, kariir nisomaowam.

⁴ Mi Adi Komii siya siirin panin yaiya sae yowarki boinki, ha? Siya ha boinkikin. Nningaka. Kariir iikam 7,000nim, yim ina nwokripkaiyim kariir yai aiarar wakaeyoknakripkaiyim kara simiirin digiumii bi haimriiyugin. Mi sima Bal simiir niksisea diminin uruwai siyaowaini hanin igak siiram bi nakaiswaekim. Nningaka.

⁵ Mi iriipa hiriinan, tariinanin isid haimii whirin ina mi owin, Adi Komii siya nambinin siya simiirsi naingwobumbugin.

⁶ Adi Komii siya simiir nambinin siya simiirin whisarii bi nimbangin, siya simiirsi naingwobumbugin. Siya simiir miyim sima miriyim simiirsi bi nimbangin. Nningaka. Mi Adi Komii siya miyim sima miriyim simiirsi nimbangiswo mi ta siir naingwobumbuwa wi opa pi kimaiyin.

⁷ Mi krima wi panina boini? Ti diminin Isrelmi iikamim miinan sima napmiriyyin, siyiu komii siir siyiu iir napam sima siir bi haigin. Mi iikamim Adi Komii siyar naingwobumbuim mi ha nambinin siir iikam nwowam, sima simaigim ti dimin imiir haiyan iikamim. Mi iki iikam nhirim, yim simiir kwoinim Adi Komii siyar tirikikin mi sima ini kwoinam yaowhaeyuim, siir siyiu iir napim.

⁸ Yokwo Komii saeya boina saiir hiriinan, simiir kwoinin Adi Komii siya bidi tirkiyin mi sima ini kwoin kara-mae ywowim. Mi diminin sima kigiyim, sima siiram kig naingwo tibmii kanim pi boriisopi. Mi diminin sima wakaeyin, sima siiram naingwo tibmii kanim pi mi boriisopi. Mi biya sima nwowa, hiriyyar nwoyokiyokininanin mi ini tariinanar yadigniyin.

⁹ Adi Komii siir yaiya Devid siya winboinkiya ya hinanga, sima Adi Komii siirin bidi yangwo owouugikim mi sima ini yaewou nikwo aeyim inantonanamim. Mi tariigina ya ini uridin krima huiridkikaiyyin huwam ini siir hiriinan ywowa. Mi simiirin ha kiyiskaii mi simiirin wi hindara nonkwobumbuninkin iuguskii.

¹⁰ Sima inkam nhwokwisaenan dwokiyam, sima kipi nanaokigimokaeyam. Mi sima inkamin dimin hikak haiyyin mi ha hugraknainamiyyin, siir hiriinan dwo. Mi simiir dimin biyeyim, simiirin wi hiriinanar timi kikin hugrak haiginu.

¹¹ Mi kara kimiirin pa swoki sriigii, kima ha naingwowi, ti Isrel simiir iikamim sima bidi yonkwobumbuninkin iuguskiyim, aniya? Nningaki, nningakanga. Mi sima Kraisi siir yai aiar bi wakaeyoknakim mi ta hiriinan saiirsi whinkinsis haiginugin Adi Komii siya iki Juda iikam tani simiir nanmaiwarkainam. Mi Isrel simiirin wi Adi Komii siya manki mi sima wi io whwonkam Juda inkam tani simiir nanaowi. Dimusi rani, siya dimin miyik simiir hauugin.

¹² Mi siyiu biyeyim sima tiriyin, Adi Komii siirin simar huyarmai mi siya iki iikamim Juda iikam tani simiirin dimin miyik asi hauuwi. Mi Isrel simiir iikamim sima Adi Komii siir dimin miyik miyikim, simiirin ini yimiyuwim mi Adi Komii siya ti dimin miyik miyikim iki iikam nhirim sim asi hauugikin. Mi mhoiyya Isrel simiir iikamim sima Kraisi siiram swoki

haiyug naingwonani mi ti dimin miyik miyikim wi Juda iikamim ti nu iirar nwoirkakim hinda tinda wi simiir whinkinsiis haiginiuwi.

Adi Komii siya Juda iikam tani simiir nanmaiwarkainakim.

¹³ Mi tariinanin kara ti iikam Juda iikamim tani, tisi yai kamiir nini boinnimauuniyin. Kara aposel inkamkin, kariirin Adi Komii siya nikropkikin ti iikamim Juda iikam tani, kamiiram. Mi ta miya kara mriiya kara saairamin maigimairga komii asi nwoi.

¹⁴ Mi iya kara hiriinan tirin mi kariir isidin Isrel sima wi whwokwoka nwo rani. Sima wi dimin miyik miyikim Adi Komii siya hauuwim iki iikam nhirim sim, huuyirmai. Mi kara Juda simiir iikam nhirim wi ti hiriinan siyu iisri nanmaiwarkainaei.

¹⁵ Adi Komii siya wi iikamim Juda iikam tani simiiram kiwaki, saika nongwomamaer aeyam. Dimusi rani, siya Isrel simiir isidin, siirin digiumii bidi haimriiyugigin. Mi mhoiyya iya siya simiir swoki ikiunaei siiram swoki itim, ya wi dimin miyiki miyiknan nwoi, inkamin ieyanki swoki insiin idwowyin mi omwai ha waiyaeyin siir hiriinan.

¹⁶ Mi inkamin paemiyim Adi Komii siir nikumauuwi mi iki siir kwiya kwiyaam mi siir kwoim mi siir nidim, yim iriipi hiriinan siirara kinaigim. Mi Ebrahim siya mi profet inkam miyik miyik ikim, sima Adi Komii siir yinisim nwoi, mhoiyya simiir isidin simiir yinheyim wi iriipi hiriinan siir yinisimar mi owi.

¹⁷ Mi Adi Komii siya ibin inkamki nonkwo nankaiyin, siir kwiya wai imiir nikrip haii mi siya ibin sasa nikii whakiyin siir kwiyaam ha mi ikrip haii mi simiirin wi iriipa nitimrwaku widgi. Mi sima kirie wi sima simar swoki inhai aninaei. Mi Juda iikamim yim ini ibin inkamki nonkwo inkiniyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi Juda iikam tani yim ini ibin sasa nikiiwhakiyin, ini siir hiriinan ywowim. Mi kima isid whisairin ini iripar yitnakium, ti pae wiso sowiir hiriinan. Mi wim kima ini ta paeyakwiya waiya ini saair igso alir nokwokairiinan ywowin. Mi wim kima opa pi siir mi imiirsiyar mi haii. Mi Juda iikam tani kima kirie pi Juda iikamim simiirsiya mi haii.

¹⁸ Mi kima hiriinan nwoi mi kima wi ha kipi naingwo, Juda iikamim simiir kouin ini kima ywowim, yipiki ti paeyakwiyaam wainamim Adi Komii siya nikrip haiiyim simiir hiriinan. Mi kima hiriinan dimuam naingwowi, ha? Wim kima ini paeyakwiyanan ywowim mi Juda iikamim yim ini paeminan ywowim. Wim kima ini paeyakwiyanan ywowim mi kima wi dig nwo rani, pae siir mi imiir op hauuwim, paeyakwiya imiirin paemii ieyar kirie haiginiuwi.

¹⁹ Mi wim kima wi hinina boini, paeyakwiyaam Adi Komii siya nikrip haiyim igso pa krma mi okwokairinaei yio ini mi owin.

²⁰ Ta yaiya, ya yaimwowainga mi kima, kimasiiyar mintirao ta sairsiyin. Simiirin Adi Komii siya nhinikriropkikim. Dimusi rani, sima siir yai aair bi wakaena apkim. Mi simiir igso kima asi nokwokairiinanawidga, wim kima siir yai aairam naingwo tibmii kungim. Mi kima, kimamar kipi naingwona, kima wi ti idid. Mi diminim kima naingwo tibmii kanim simiirsi ha timi mintirao.

²¹ Juda iikamim, yim ini paeyakwiya kinan ywowim mi Adi Komii siya simiirin wi hiriin kigninkin okripkai rani. Niingaka. Simiirin wi siya nikrimkripkii. Mi wim kima, wi ha kipi mi aingwo, Adi Komii siya krimiirin, wi hiriinan mi tir tani. Niingaka.

²² Adi Komii siya iikamim digiumii siir haimriiyugigin, simiirsiyin naingwoyimyok karamaeka. Niingaka. Sima ini ibyakwiyaam Adi Komii siya nikrimkripkiyin ini simiir hiriinan ywowim, wim kima ini ibin sasa nikii whakiyin, siir kwiyaam ini simiir hiriinan ywowim. Mi kima siiram

wakaeyokna apkripkai karam nwowi mi kima wi hiriyyar naingwowi, siya wi krimiir nhinikripokpi rani mi wi krimiir nonkwobumbunin kin iguski rani, aniya?

²³ Mi Juda iikamim sima swoki aingwo tibmii kani, Adi Komii siya wi digar nwowi, simiirin wi simiir naeyiu imiirar swoki iyopkimkiugii.

²⁴ Mi Juda iikam tani kima ini ibin sasa nikii whakin Adi Komii siya nikripkiyin, ini siir hiriinan ywowin. Adi Komii siya mriiya miya ya ini saikisar ywowa. Mi siya kimiirin ibin inkamki nankin, saikar yankin iyopkiku haiginiu. Mi Juda iikamim ini ti ibin inkamkin nankin ini siir hiriinan ywowin. Mi Adi Komii siya kimiirin Juda iikam tani hinin tiri, ya tariigina ya mi komii rani, Juda iikam simiir swoki ikunae mi simiirin simiir maeyaugi maeyau imiirar swoki iyopkimkiugii. Nngaka. friig

Adi Komii siya iikam whiekakim Juda iikamim simiirim mi Juda iikam tani ikim wi simiirar nanmaiwarkaina swowi.

²⁵ Ti kariir akamim, kara ha naingwowi, ta yaiya saiir yaim-wokiyaimwowim simiir ti sibgu inoknankin, biya inkamki sibgu ninoknankin karam nwowi, kara ha naingwowi kima ti diminin siirgisiir ti inoknankin mi kara pi borisopi, kima hiniina naingwoim digworaekwo whiekakim simiirin kimar yinoknankin iski. Nngaka. Adi Komii siya kiyopsibgi haiginiuwi Isrel simiir iikamim simiir kwoin imiirin mi wi ta iya Juda iikam tani Adi Komii siya nambinin siir yinisisim nwowi, sima naingwo tibmii kanana wi saiirar nadigni.

²⁶ Mi mhoiya ti digworaekwo whiekakim sima digii mi Isrel simiir iikamim ha swoki amswowi Adi Komii siiram mi simiirin wi siyar nanmaiwarkinaei. Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nwowi saeya hiniina boinka, inkamim iikam imiir nanmaiwarkainanin, yo om Saionanki nitin inkamim siya. Mi kwoin bibiyeyim Jekopni isidin siir kwoinaw nwoyaiyim wi siya kindimdiyugii.

²⁷ Mi ta iya, kara simiir dimin biyeyim simiir kindiyugii mi ta biya kara nimbina, nimbina ya wa nambiyami.

²⁸ Isrel sima Adi Komii siir yai win kibiya digiumii saiir haimriiyugigim, sima whwokwoka saika bi nwowikim mi Adi Komii siya simiirin io asi nwokin. Mi iki Juda iikamim simiiram asi nnnmiinankinamkin. Dimusi rani, Isrel simiir kamim Adi Komii siya bidi yimbiniim siir iikam nwowam. Mi siya simiiramar naingwokwoin. Dimusi rani, bidi bidiniyarin siya simiir brougayim Ebrahim, Aisak mi Jekop, simiir bidi boinin hinin, kimiir isidin wi karar kigiraowi mi simiirin wi siyu miyik iirar tirhaiginiuwi.

²⁹ Adi Komii siya simiirin wi siyu miyik iirar tiri. Dimusi rani, siir kwoinin wi swoki kisina haigii rani, iikamim siya nangingiyim, siir iikam nwowam, simiir nanmaiwarkainamin. Nngaka.

³⁰ Biya Juda iikam tani yaewan kima niki kindiyiu wankim Adi Komii siir yai aiirin mi tariinanin Adi Komii siya krimiirsi naingwobumbugin mi siya kimiir asi whankinsiis haiginiuwi. Dimusi rani, Isrel simiir iikamim, sima Adi Komii siirin digiumii haimriiyugigim mi siya kimiiram asi nnnmiinankinani.

³¹ Adi Komii siya kimiirsiyin ina naingwobumbuwun. Dimusi rani, Isrel simiir iikamim sima siir yai aiirin yaewan bidi kindiyiuwangikim. Mi tariinanin, Adi Komii siya wi simiirsi swoki aingwobunaei mi siya simiirin wa whankinsiis haiginiuwi.

³² Mi ti siyuin Adi Komii siir yai aka nantamiyiriyiyin, Adi Komii siya iikam imiirin wi iikamim hugripkikaigiyim wi simiir hiriinan hugripkikaigii mi Adi Komii siya krimiirin ti hiriinan tirkiyin mi siya mhoiya krimiirsi naingwobumbuwi mi wi krimiir whankinsiis haiginiuwi. friig.

Krīma Adi Komii siir inig iir hainan.

³³ Ha kipi naingwo, krīmiir Adi Komiiyin, siya bimbūwugi mi iuwi digworaekwowim siya ninokninkinim, ini solwara nwowi siyinkrinim ini simiir haiburim mi kougikouwin ini siyar yowiskiyin. Krīma ninokninkin tani, ti hiriinan siyūin siya tiriyin mi siya krīmiirin wi panin panina namisi tiri, siya hindara tiri.

³⁴ Kaimwoka, Yokwo Komii saeya hinina boinka, yipikin Biyan Inkam Komii siir kwoin iir ninokninkin, ha? Mi wi nhinga boini siirin, hininin, kira ti hininin si ti tir, iyie? Ti hininin si ti tir, ha?

³⁵ Yipiki inkamkin dimin Adi Komii siir niki hauuwi mi mhoyiya siya siirin wa swoki iyopkiyuwi siirin, ha?

³⁶ Niingaka. Digworaekwo whiekakim siyar tirikim. Mi digworaekwo whiekakim simiirin ini siyar kigirkakim mi digworaekwowim yim ini hiriyar nwowim, siir kinsiis haiginuwam. Mi krīma siir inig iirin inokinokin hiriyar hainananaei. Taka yaiya, ya yai kaimwoki kaimwoka. Iriig.

12

Krīmiir mhi kwoinim Adi Komii siirin inkam dimin taemin siir ninkin imiiaeyim simiir hiriinan hauugi.

¹ Ti kariir akamim, kara kimiirin ta yai aair boininkwokwokii, Adi Komii krīmiir Wanin siya krīmiiramim naingwobumbu prasae bi kinkin. Mi siya krīmiirin siyu miyik miyik kasa bi tirkin, krīmiir whinkinsiis haiginuwam. Mi krīma, krīmiir mhi kwoinim Adi Komii siirin, inkamim nae siir ninkin imiiaeyin siir hiriinan hauugi. Mi krīma siir yai imiir wakaeyokna mi siir mii imiir mii. Mi siya wi krīmaka nwoki ingwomamair aeyim. Mi ti hiriinan siyūin krīma Adi Komii siir inigin wi siir nwoki hainan kinim.

² Kīma siyūim nuan iikamim sima tiriyim simiir kipi kigna diriraerar. Niingaka. Kīma Adi Komii siir tiki kigninkinki, kimiir kwoin imiir hūrowwokaiyamim mi kīma wi Adi Komii siirgisiiram wakaeyokna apan iikam nwoki owim. Mi kīma wi haini ninokninkini digworaekwowim Adi Komii siya naingwowim kīma tiram. Yio tiriginin ini yokiyin, Adi Komii siirin wi maigimairga siya nwowaiginuwi. Mi Tiriginin, krīmiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi.

³ Adi Komii siya kariirsi naingwobumbugin mi siya kariirin siir aposel inkam asi nokmwim okwohaiginuugin. Mi ta hiriinan kara inigakin kimiirin hinina boinim, wim kīma inig karamae iikamim kīma ha kipi naingwo kīma wi inig komiigak iikam nwowi. Niingaka. Kīma, kīmamar kipi naingwona mi kīma, kimiir naingwo tibmīiya Adi Komii siya hauuwa kimiir, saiirgisiir digar hid. Mi kīma wi ti diminin siya nimbingiyin tiram wi siir nwoki tirim.

⁴ Krīma dinokninkin, krīmiir piua kwiruwairga mi saiir piua haimii haimiyim kasa rani. Piu haimii nhirim yim dimin whir nonkwo diriraerarikim mi nhirim yim dimin whir mi onkwo diriraerarikim sima dimin whirua bi nonkwo diriraerarikim.

⁵ Mi ti hiriinan siyūin krīma iikam kasa rani mi krīma ini piu kwiruwananar swoki owim. Dimusi rani, krīma Kraisi siir yai aair wakaeyokna apkim mi krīma ini iripar yitakuuwim. Mi krīma, krīma krīma ti swoki whinkinsiis ankinsiis irni nwirniyin.

⁶ Mi diminim Adi Komii siya tiriyim mi siya hauuwiyim krīmiir sima hiri hiriinankina rani. Niingaka. Adi Komii siya kimiirsi naingwobumbugin mi kīma wi haini ninokninkini diminin siya kimiir boinmauun. Mi siya ta yai boinmauuni ninokninkina inkam nwirni hauuwi mi siya siir naingwo tibmīiya saiir digar boinmauu.

⁷ Mi Adi Komii siya krımıirın kirie siir mai aiir mırıiyam hauuwi. İki iikam nıhırım sima whınkınsiisam mi kima ta mi aiirgi aiirrarar sibgu mırıi iski. Mi Adi Komii siya kımıirın kirie siir yai aiir boınmımauam hauuwi. Mi kima ta miıya siya hauua saıirgisaiirrarar sibgu mırıi iski.

⁸ Mi kima iikamım Adi Komii siya nımbınım iikam nıhırmi nokboın prapas haıgınıuwi mi ti hırıinan sıyıuın kima tırın simiir, simiirın wı siya whınkınsiis haıgınıuwi. Mi iikamım yıpiki Adi Komii siya nımbıngiyım iikam nıhırmi nokboın prapas haıgınıuam mi kima ta mi aiirrarar sibgu mırıi simiir whınkınsiis haıgınıuam. Mi iikamım yıpiki Adi Komii siya nımbıngiyım digworaekwo iikam nıhırmi sıoıtkın hauuam mi sima ta mi aiirın sibgu mırıi mi simiirın digworaekwowım hoıngakar sıoıtkın hauu. Mi iikamım yıpiki Adi Komii siya nımbıngiyım iikam nıhırmi kou nwowım, kima sibgu tır mi kima wı sibgu dwo. Mi iikamım yıpiki Adi Komii siya nımbıngiyım, iikam nıhırmi sıaıngwoyımıyokım, sima saıirın wı sibgu tır. Mi kima simiirın wı nımbunınekakar dwoki.

⁹ Kima kipi nıksısae, kima ırni kwırniyamarm daıngwo dımın mıyık mıyıkım simiiraramar daıngwo. Mi dımınım bıyie nwoyım simiiramın kipi naıngwo.

¹⁰ İrni kwırniyam naıngwokwoyiya, ını kırıir yınwıgım simiiram kıra naıngwoyiya ını saır hırıinan yowa iikam nıhırmiyam naıngwokwoyiya ını kırıamar naıngwonaeyıa ını saır haıbura.

¹¹ Kima piıgi kipi piyao. Dımınım kima tırıyın Bıyan Inkam Komii siir kımıir kwoının ti sıirrarar hauu iguski.

¹² Kima maırgımaırga hırıiyar dwokrıpkai iıya Bıyan Inkam Komiiyın Kraıs siya swoki itana saıiram. Mi iıya kımıirın dımın bıyieki kımıu haıgınıuwi, kima wı sibgu dokworınu. Adi Komii sıiramın dımın taemınamın. İnokıınokar sıınanae.

¹³ Mi iikam nıhırım naıngwo tıbmıi kınıyım sima paeprikabnan nwowı mi kima simiirın kımıir digwokworaekwo ımıırar hauu. Mi iikam nıhırım om whıranım kımaka boınaenakiyam nıti, kima simiirın ıgi haıgi idwokaıgi.

¹⁴ Mi iikamım kımıir nonkwonınnwomwırnınkın haıgınıuwi kima simiirın yamdı kipi swoki tır. Kima simiirın sıyıu mıyıkı mıyık ıırar tır. Mi Adi Komii sıiram kwısboınkı simiir whınkınsiis haıgınıuwım.

¹⁵ Mi iikamım maırgımaırga nwowı mi wım kima ırıipi hırıinan sımakar tımı ınkın maırgımaırga. Mi sima hık mi haıı mi wım kima ırıipi hırıinan hık sımakar tımı ınkın haı.

¹⁶ Kima ırıpa dongwomamır ae kima ha kipi naıngwo, kouwın ını kımarm ywowım. Nıngaka. Kima ıki iikamım ınıg karamaeyım sımaka damasu mırıi, ıki mi bıbıyıeyım sima mırıiyım simiir. Mi kima ıki iikam nıhırım simiirın ha kipi naıngwo, nınoknınkın komııgakın kımarm yo. Nıngaka.

¹⁷ Mi kima iikamım sıyıu bıyie kımıir tırı simiirın yamdı kipi swoki tır haıgınıu. Mi kima iikam ımıirın dımın mıyık ıırar tırıı mi sima wa kınınoknınkınkını. Wım kima sıyıu mıyıkı mıyık ıırar tırıı.

¹⁸ Mi sıyıu kakın ııuwı, kima digworaekwosi kipi nıııınansao. Nıngaka. Kımıir kwoın komııyın iikam ımaka nongwomamır aeyam daıngwo.

¹⁹ Tı kariir akamım kima iikamım kımıir tırıbuwım simiirın yamdı tırıbuwam kipi swoki tır. Kima ti iikamım ıo kımaka nwowım, simiirın Adi Komii sııramar dwo. Wı yamdı sıyar tırı. Kima ti dımınım Adi Komii sııram dwo yamdı sıyar tırım. Dımııı ranı, sıır yayıa Yokwo Komii saır hır nwokaıyım hınına boınkım, simiirın mhoııya wı yamdı karar tırhaıgınıuwi mi wı karar nonkwobunınkın haıgınıuwi.

²⁰ Mi kima iikamım sıyıu bıyie kımıir tırım simiirın yamdı kipi swoki tır. Mi sima mııgi naowı, kima simiirın naemın ha tımı hauu sima naeyam. Mi sima

kwoinkɩ mi haeei, kima simiirɩn op ha timi hauu kwiyae. Mi kima simiirɩn hiriinan tiri, mi sima wi nidid prasaekikin tani, ti siyɩu biyieyin sima tirɩn kimiir siirsiiyin. Mi ti hiriinan siyɩuɩn yio ini nhiridmir parid siyitkinkinan yowɩwɩn simiir mwo imiir.

²¹ Mi hiriinanki niuwi, kima siyɩu biyieyin siiram kipi kiwaki, siya nikwowaisiiyam. Nɔngaka. Kima siyɩu biyie imiirɩn siyɩu miyikin kima tiriyaɩn siya dikwowaisii. Iriig.

13

Kima gavman simiir siyɩu imiir dap

¹ Iikam hoɩngak krimarɩn, gavman simiir inkam komii komiiyɩm simiir yai imiir wakaeyokna. Adi Komii krimiir Wanɩn siyar nokmwɩn okwo haiginiugim gavman simiirɩn, iki iikam whiekakim omom omomanɩm simiir kigiraowam. Adi Komii siyar nimbingikin, iikam imiirɩn, gavman nwowamɩn krimiir kigiraowam tariinanɩn.

² Mi iikamɩm gavmani iikamɩm simiir yai wakaeyokna karam nwowɩm, yɩm sima digiɩmɩ Adi Komii siir haimriiyiɩwi mi ti hiriinan kamɩm, yɩm siyar nokmwɩn okwo haiginiugim, ta hiriinan mi aiir nwowamɩn. Mi sima gavman siir yai aiir wakaeyokna karam nwowi, simiirɩn wi gavman siya nonkwonɩnwoimwɩrɩnɩnkin haiginiɩwi.

³ Mi iikamɩm siyɩu miyik sibgu tiriyaɩm, kima ha kipi naingwo gavman siya wi io kimiir nwowi. Nɔngaka. Mi iikamɩm siyɩu biyie tiriyaɩm, sima didid simiirsiiyin. Mi kima gavman siirsi nididi, io kimiir nwozi mi kima wi ti hiriinan siyɩuɩn siir di tiri kima wi siyɩu miyik iirarar pi tirɩn.

⁴ Yɩm sima Adi Komii siir ɩgsopa saiir nokwokairinanɩn yowɩwɩm. Mi kimiirɩn ini simar kigirkakim mi kima wi iripar nwoki ingwomamair aeyɩm. Mi kima siyɩu biyie tiri, kima wi didid. Dimusi rani, sima inig komiugak whisarii bi nwokim mi kimiirɩn simiir kirie aeya nonkwowi mi wi sima nonkwobumbunɩnkin haiginiɩwi. Adi Komii siir ɩgsopa simar nokwokairinaka, iikamɩm siyɩu biyie tiriyaɩm simiir nonkwobumbunɩnkinam.

⁵ Dimɩno whiskwo kima wakaeyokna api gavman siir yai aiirɩn. Kimiirɩn wi Adi Komii siya pi nonkwobumbunɩnkinisi mi wi mi naingwoyɩmyoknaaeisi.

⁶ Wɩm kima umɩrɩm Gavman simiir asi hauuwi, Adi Komii siir ɩgsopa simar nokwokairinanaowida, kimiir kigiraowam iinokɩnokin mi kima wi wadie nwoki owɩm.

⁷ Mi kima dimɩn taeminɩm gavman simiir iikam ima nikiɩwiyɩm, simiir hauuwam yɩm ha timi hauugi. Mi kima gavmani iikamɩm umɩram sima sriigiyaɩm, kima simiirɩn ha timi hauugi. Mi sima nuni umɩram mi sriigi, yi iripa hiriinan ha timi hauugi. Mi gavmani iikamɩm yɩm sima ini krimiir kou yowɩwɩm mi krɩma simiirɩn siyɩu miyikimiyik iirar sibgu tir. Iriig.

Mi iikamɩm iikam nhiram naingwowyɩm, yɩm sima Adi Komii siir siyɩu iir napikɩm.

⁸ Mi kima inkam nwɩri dimɩn hai, wi niyopkiyɩu karamae kipi swoki o. Mi kima inkam nwɩraka wi hiriinankak kipi nwo. Mi dimɩnɩn whɩruwaɩgin, niyopkiyɩu dig nwo karamae nwowi, irni nwɩrɩnyam naingwokwowyɩn. Mi iikamɩm, iikam nhɩrmɩyam naingwokwowyɩm yɩm sima Adi Komii siir siyɩu iir napkɩm.

⁹ Adi Komii siir siyɩu komiiyɩn hinɩna boɩnkin, kima hii inkam nwɩrni wig aka kipi nanae mi wig irni kam aka kipi mi anae. Mi inkam kipi mi isomsom aokao mi hii kipi mi tauae mi kipi mi kigmair, ti sima sima rani, siyɩu komii siir yai nhɩrɩm ina mi owɩm. Mi dimɩnɩn whɩruwaɩgin simiir kou nwowɩn, yio

hinaingin kima iikamim kimiir omaka kingiin nwowim, simiiramın karamar naingwonaeyia sair hiriinan daingwo.

¹⁰ Iikamim, iikam nhiram naingwowyim sima simiirin siyu biyie bi tirikim mi ti hiriinan siyuin iikam nhiram naingwowyin, yio Adi Komii siirgisiir siyu iirar napi.

¹¹ Kima hiriinan tir iya Jisis Krai siya swoki iuuniyana nua tirir ini kingiin nwowa. Mi kima Jisis Krai siir mi aür mirii wi kipi mirii piyapiyao.

¹² Thi, iya siya swoki itana nua tirir, ini kingiin nwowa. Mi krimiir iya ti nuin dimin biyekı naokıngugukıaiyin siir nwowana ini dig kingiin nwowa. Mi krıma Setan siir siyu biyeyim yim ti iuguski. Mi Adi Komii siir kirie aür hai mi Setan siir ti swoki kwatio.

¹³ Krıma siyu miyik iir sibgu ap mi siir sibgu tir. Iikamim nabie kigomok apiyim sim hının mi siyu biyie siir kipi nap iki iikamim ni tisisir apiyim simiir hiriinan. Yim ini op biyeya kwiya whaowaeyia sair kwiya whaowaenan ywowim. Sima hi nanaekim mi yaii priinini priininiyim mi io whwonkam nanaokim mi wranan nnsikim.

¹⁴ Mi wim kima wi hiriinan kipi tir kima Jisis Krai siir kirie aür hai. Mi dimin biyeyim kimiir kwoıki naingwowyim tiram, yim wi kipi tir. İriig.

14

Krıma iikam nhirim naingwo tibmiiyim simiir kipi hid.

¹ Mi iikam nhirim naingwo tibmiiya kirie nwo karam nwowi Jisis Krai siiramın mi kima simiirin kipi hiuyarmai kima simiiram dapiyao Adi Komii siir inig iirın kinakar hainanam. Mi kima diminin whwokwoka nwo karam nwowyim simiir kipi nıknınwamwarkiı boın.

² Boınıyo yaiya kara pi hınına boını, mi inkamın Adi Komii siiram naingwo tibmiiyin siir naingwo tibmiiya saeya ha boını, ti naepai naepaiyim yim hiriyar daeswo, yio siya wa dae. Mi nwırın siir naingwo tibmiiya Adi Komii siiramın kirie nwo karam nwowi, yio wi kuaekıuaeyim simiirarar timi ae.

³ Mi inkamın naepai naepai naeyin, siya iki inkamın naepai naepai naesi nididiyin siir kipi nıgbumbu, yio ti hiriinan siyuin yio miyik rani. Mi inkamın kuaekıuae ara mi aeyin yio iriipa hiriinan, iki inkamın naepai naepai imiirar naeyarkakiyim siir kipi mi igbumbu. Mi yio tirıiginin yio iriipa hiriinan miyik rani. Dimusi rani, simiirin Adi Komii krimiir Wanın siya bidi yanmaiwarkainaswowın.

⁴ Kima hiriyar naingwowi iki iikam nhirim Krai siir mi miriiyim, simiir hidim mi kou ini kımır ywowim, ha? Biıyan Inkam Komii siya hidi digworaekwo whiekakim siir iikam ima tirim simiirin wi wadieyar nwowi, iyie? Wi wadie nwo rani, anıya? Simiirin wi Adi Komii siyar whınkınsiis haiginıwi, siyu miyik tiramın.

⁵ Mi iikam nhirim yim ha naingwowi, ii nhirim simiir kouwin ini ii kwıra kou saeya nwowa. Mi iikam nhirim yim ha naingwowi, ii whiekakim ini hirii hiriınankımar ywowim. Mi Kima irıra nwinwıra diminin kima naingwowyin, siiramın sibgu daingwo omok hid.

⁶ Mi iikamım ha naingwowim, ii nhirim iki ii nhirim simiir kouwin ini sima ywowin, yim sima Biıyan Inkam Komii siir inigin hiriinan saırsiyar mi hainani. Mi iikamım naepai naepai imiir naeyarkakiyim, yim sima Biıyan Inkam Komiiyin siir inigin simiirsıyar mi hainani. Dimusi rani, sima ti naeyim Adi Komii siya hauugiyim simiir, siirin simiirsi ti swoki boın wadieki. Mi iikamım kuae kuae ara naeyim, yim sima Biıyan Inkam Komiiyin siir inigin ti simiirsıyar mi hainani. Mi sima Adi Komii siirin ti naeyim siya hauuım pi simiirsıyar mi boın wadiekiı.

7 Inkam nwr̄kin siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyamin, siya bi nonkwokin. Niingaka. Mi inkam nwr̄ki siir kwoin airgar bi mi aingwo aonamkin. Niingaka.

8 Mi kr̄ma omwaiyar mi waiyaei yio Biyan Inkam Komii siirar dimankin. Mi kr̄ma mi aonami yio iriipa hiriinan Biyan Inkam Komii siirar dimankin mi kr̄ma omwaiyar mi waiyaei mi kr̄ma mi aonami, namkr̄ma Krai siir iikamkin.

9 Dimusi rani, siya b̄diya yaowin mi ini iki iikamim naokaowim mi iikamim kr̄ma ti omwaiya niki waiyain siya ini kr̄miir Biyan Inkam Komii nwowin.

10 Mi dimusika, k̄ma k̄miir nomiiyauim simiirin whisarii prii hidi, ha? Mi dimusika, k̄ma k̄miir nomiiyauim simiir n̄gbumbuim, ha? Mi mhoiyya kr̄ma homgakar̄in wi Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi. Mi diminpai diminpaiyin wi siyar hid iski.

11 Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin hinina boinkikin, Biyan Inkam Komiiyin siya hinina boinkikin, kara k̄miirin yaimwowar boinki, kara ini omwaiyar waiyain. Ombud komiiyin wi ogmwo kariir whwonkam idair nini h̄unui mi sima wa boini Adi Komii k̄ngi k̄nin kirargin.

12 Mi kr̄ma ir̄ra nwinwira Adi Komii siirin, wi kr̄miir yapayapa kwoin imiirar boini, kr̄ma ti dimin taeminim hinin dimusi tirkim, iya kr̄ma ti nu iir niki owa. Mi kr̄ma wi mintaraa, siyuin kr̄ma tirin iki nomiiyau n̄hirim naingwo tibmii k̄nim sim. Iriig.

Kr̄ma nomiiyauim naingwo tibmiiyin simiir naingwo tibmiiya saiir kipi tirbu.

13 Mi kr̄ma, kr̄miir nomiiyauwim simiir kipi hid. K̄ma ti dimin hiriinanim simiirsi daingwo. K̄ma, k̄miir nomiiyau imiirin dimin kipi swoki t̄sr̄an simiir n̄k̄pitmaiyaamin siyiu biyie tiram mi sima nanka ikiiyamin. Niingaka.

14 An kara Jis̄ Krai saika b̄di ȳtinak̄iukik̄inin mi kara asi n̄nomokn̄inkini, digworaekwo whiekakim wadie k̄na nwo imiirin. Mi nwr̄ki ha naingwowi, ti diminin miyik rani mi siya wi kipi tir mi wi kipi mi ae.

15 Mi naeyin k̄ra naeyin, k̄riir nomiiyauin k̄riirsiyin h̄kak siya nwowi mi ti hiriinan siyuin, yio nomiiyauam naingwokwowyin si rani. Mi ti dimin hiriinanin k̄ma naeyin siirin, k̄ma iikamim yip̄ki Krai siya naowin simiirsiyin, simiir whwonkam ida kipi nae, simiir naingwo tibmii aiir tirbuam.

16 Mi dimin whir kipi swoki iis̄imaau iikam n̄hirmiyin, wim wi sim pi boinbumbuwisi ti diminin k̄ma ha naingwowyin, yio wadiek̄in mi yim sima wa boini, yio miyik rani.

17 Mi dimin miyik miyikim Adi Komii siir isidin siirin, yim naeni dimin tani mi yim op kwiyaei dimin tani. Niingaka. Yim hinin h̄ningim, dimin whir̄ki kimbu karamae nwo mi ir̄pa Adi Komii saika nongwomamāir aei mi mārgimārga nwo. Yim ti dimin h̄ninim yim Adi Komii siir naeyiu ieya hauugim. Mi ti diminim simakisimārgim kougi kou nwowim.

18 Mi k̄ra ta mi hiriinana saiir m̄rii Jis̄ Krai siiram̄in mi Adi Komii siya k̄riirin wi mārgimārga prasae nwo rani, ta miya k̄ra m̄riiyya saiiram̄in. Mi k̄miir nomiiyauim yim iriipa hiriinan wi mārgimārgar mi owi.

19 Mi kr̄ma siyuin kr̄miir wh̄nk̄nsiis haiginiuwiyin, ir̄pa nongwomamāir aeyin mi k̄rie ir̄ni nwr̄ni hauuwiyin, siir dap.

20 K̄ma Adi Komii siir miya ti naeyam k̄ma naeyin tirim simiirsi ara kipi tirbu. Nae whiekakim yim wadiek̄inargim. Mi ti diminin k̄ra naeyam tirin, k̄riir nomiiyau siir whwonkam ida siir naingwo tibmiiya saiir nanka iki, yio t̄riiginin wi biyeki biyie nwowi.

21 Mi diminin kira naeyam naingwowa mi opa kira kwiyaeyam naingwowa, kirii nomiiyau iirin siya nanka ikii mi kira ti hiriinan diminim wi kipi swoki tirmimin wi hindarar ditkii iuguski.

22 Mi diminin kira ha naingwowyin yio nae dimin kibikin mi kima siir naeyam naingwowi yio kimakima dimprio ae, kima inkam nwirni kwoin nipiyaokiyim kipi tir, yio kima mi Adi Komii siya kimiirarar diminkin. Mi kimiir kwoinim ha naingwowi siyuin kima tiram naingwowa yio siyu wadiekin mi sima wi maigimaigra nwowi.

23 Mi inkamin kwoinin whisa nwowi diminin siya naeyam naingwowa mi siya siirin wi kipi nae. Mi siya ti dimin iir naei, yio siya dimin biyie bidi tirin. Mi diminin kira ha naingwowa, yio dimin biyiekin mi kira siirin hiriyar tirkripkaii, yio tiriiginin, Adi Komii siya ha boini, tiki diminin yio dimin biyiekin. Iriig.

15

Krīma Kraīs siir yai aīrar wakaeyokna ap.

1 Mi iikam krīma yipiki naingwo tibmii kīnim Jisīs Kraīs siiram, krīma iki iikamim Jisīs Kraīs siiram naingwo tibmii kīn karamae nwowim simiir whinkinsiis haiginiu, yim wi pi nikii iuguskiisi. Mi krīma, krīmamar kipi naingwona.

2 Nim wi krīmamar pi naingwonaesi, krīma iki iikamim naingwo tibmii kīnim simiir whinkinsiis haiginiu mi simiir naingwo tibmīya Jisīs Kraīs siiramim wi kirie nwoki owi.

3 Adi Komii siir Yokwo Komīya hīnīna boīnka, siya krīmiir Biīyan Inkam Komīiyin, siya siir kwoinairga bi nitkin, krīmiiram nauni miriiniyim. Nīngaka. Adi Komii siir Yokwo Komīya saeya hīnīna boīnka, ti yai bibiyeyim sima nigbumbuwiyim, an kara ini warar mi ikin hikin mi krīma wi krīmiir kwoīnkar kipi naingwo miri.

4 Ti yayim biīya sima wīnkīyim Adi Komii siir Yokwo Komii aīr, yim krīmiir nowamwarkai haigīniuwam wīnkikim. Mi iīya sima ti yai imiir wīnkīyim, sima minam wīnkikim krīmiir kwoin imiir wokmai haigīniuwam. Mi hiriinanki niūwi, krīma wi naingwo tibmii kīn pranāe kin tani, ta iīya omwai Adi Komii saika waiyayokiyokiyana saīramim.

5 Adi Komii krīmiir Wanin sikisiyairgin krīmiir wokmai haigīniuwiyin mi krīmiir whinkinsiis haigīniuwiyin sowiir bwamkibwamin. Mi kara Adi Komii siiramim hiriinan saīram kwisboin yokiyokigīn. Mi iīya siya krīmiir whinkinsiis haigīniūwi mi kima iripa dongwomamair ae, Jisīs Kraīs siya tirin siyuin krīmiir nāsiimauuwim siir hiriinan.

6 Mi krīma wi kwoin whiruwar dwoki mi wi diriyar timi boīnki, Adi Komii siir inig iir hainan praprasamim krīmiir Biīyan Inkam Komīiyin Jisīs Kraīs siir Adin. Iriig.

Kraīs siya Jūdā iikamim mi Jūdā iikam tani ikim simiir kinsiis haiginiu swokin.

7 Jisīs Kraīs siya bidi mi boīnin, krīma siir iikam nwowam. Mi iriipa hiriinan siyuin kima nwirni iriīyamar timi aingwo. Mi hiriinanki niūwi, iikamim sima wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraski. Dimusi rani, sima kimiir siyu iir kigim.

8 Mi ti yayim kara krīmiir boīnimauuwim simiir yaimwokiyaimwowa yim hīnīngim, Jisīs Kraīs siya Jūdā iikamim, yipiki miois kitiyopnir haiiyim simiir whisarii mi priimiriyan inkam nwoikin. Siya simiir nāsiimauuwam tirkin siir Adin siir yaimwo kīna. Mi Adi Komii siya dimin taeminim krīmiir

brougae wanwiyaeiyim simiir nimbangiyim bidi bidiniyar Ebrahim Aisak mi Jekop simiirin wi siya tiri.

⁹ Kima mi kimiir nomiiyauwim naingwo tibmii kinim kima iripar dongwomamair ae. Dimusi rani, krais siya iki Juda iikam tani simiiram warar nitkin. Mi sima wi Adi Komii siir inig iir nwoki hainan praprasim ti iikam whiekakam siya naingwowiya saiirsi. Yokwo Komii saiir yaiya hinina boinka,

mi ini mi owin kara ti Juda iikam tani simakar mi owin mi kara mwai wi kiriir inig iir hainan prapas waowi.

¹⁰ Mi Yokwo Komii saiir yai kwira saeya ha boinkika, kima iikamim Juda iikam tani, kima maingimairga dwo Juda iikamim simakain.

¹¹ Mi haimii whirin yio hinina boinkikin, kima iikamim Juda iikam tani, kima Biyan Inkam Komii siir inig iir hainan prapraski. Mi iikam whiekak kimar, siir inig iirin nhamii kipi hainan prapraski.

¹² Profet inkamim Aisaia siya Yokwo Komii saiirin hinina win boinkikin, mhoiya inkam nwirin wi sipi niti, yio Jesini isidin siirgin Devidni adin mi iikamim Juda iikam tani hinda tinda nwowim, simiirin wi siyar kigiski. Mi sima wi hinina naingwo aingwo tibmii kini, simiirin wi siya nanmai-warkainaei.

¹³ Adi Komii siyairgin, krimiir naingwo tibmii kana saiir bwamki bwamin. Kara ha naingwowi, maingimairga mi iripa nongwomamair aei siyutin yio kimiir dinkiniukikai. Mi Adi Komii siir naeyutin siir dimin kirie kiriyim wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginuwim, ta Adi Komii siiram kima nwowa siya nanmai-warkainam. Iriig.

Pol siya siir mi airam maingimairgakin.

¹⁴ Ti kariir akamim, kara bidi yinokninkin, kima iikam wadiekim mi Adi Komii siir yai imiirin kimar yinokninkin. Mi irni nwirniyin kimar mi owimwarkaiyuwi, wi digar mi owi.

¹⁵ Mi yokwowa ti digworaekwo imiira igao yai kara winboinkiya, kimiiram, kara bi nididgin simiir boinmimauusiyin. Nningaka. Kara minsi winkikin, kima wi pi naingwo owowisi, ti digworaekwo imiirin. Dimusi rani, kariirin Jisis Krais siir aposel inkam nwowamin Adi Komii siya nokmon okwo haiginugin.

¹⁶ Mi kara siir miyan inkam asi nwokin, iki Juda iikam tani simiirsi nini miriyyuwim. Mi an kara ini pris inkamnan ywowin, Adi Komii siir yai win kibiya saiir boinmimauuwam simiir. Mi iya sima Jisis Krais siiram naingwo tibmii kini mi Adi Komii siir naeyutin simiirin dimin whirki kimbu karamae nwohaiginuwi, siir whwonkam idain mi simiirin kara swoki hauugi, diminin Adi Komii siir hauugiyin siir hiriinan mi siya bigi wi nasmirwaiyar nwoki owim sima siir iikam kangki kin nwowam.

¹⁷ Mi an kara Krais siir inkamkin mi kara maingimairga asi nwowi ta miya Adi Komii siira kara miriyya saiiram.

¹⁸ Kara pi dimin whir wara boin tani, kara miyim kara miriyyim Krais siya whindiriraerarim kariir, pi simiir boini, iikamim Juda iikam tani sima wi siir yai aiir nwoki wakaeyoknaim mi wa nwoki aingwo tibmii kinim. Mi ti yaimin diminin kara tirim siya whinkinsiis haiginugin.

¹⁹ Kariirin Adi Komii siir naeyiu ieyar whinkinsiis haiginugin, dimin kirie komiyyim biya iikamki kig karam nwowim simiirin. Mi kara Jisis Krais siir yai win kibi kibiym om komii Jerusalem hirankar boinmimauunaniyin, ini nu Ilirikam hirar yadigiuwim.

²⁰ Mi ti diminin kara tirim, kariir kwoin komiyyin, simar nwokin, krais siir yai win kibiya saiir boinmimauuwamin, iki iikam nhirim, om nhiranim simiir hiranim wakae karamae nwowim simiir. An wi iki omoman kam

nhirkim sim niki boinmimauuwim, wi sim pi swoki boinmimauuwisi. Kara yinin inkam nwirkin ninansiin okwogikin omaka siir idwo haigin miriyim pi boriisopi.

²¹ Nningaka. Kara Yokwo Komii sair yayim simiir wakaeyokna apam tiri, saeya hinina boinka, iikamim Krais siir dimin taemin imiir kig karam nwowim wi sima kigi siirin. Mi iikamim biya siir yai aiir wakae karamae nwowim sima wa ninokninkini siir yai aiirin. friig.

Pol siya om komii Rom hiran iikamim simiir kignakiyam tirkin mi nu Spen hiriir namim warar mi tiri.

²² Inokiiinokin kara kimiir kignakiyam ina naingwowin, kariirin ta mi aeyar kwipiyaokiii mi kara kimiir kignakiyam in paninsi yitsi.

²³ Biewii biewiyyim namkiyim, kara kimiiram nitima naingwokin. Mi tariinanin kariir miyiyim tapairin ini dig ywogigim.

²⁴ Mi tariinanin kara kimiir kignakiyam tiri mi nu Spen hiriirin pi mhoiya nwoki amim. Mi kara, kimaka warauur nini gwo ae sasaenakii mi kariirin wi siyuam kima nwoki whinkiyansa haiginugiyim nu Spen hiriir namamin.

²⁵ Mi tariinanarin kara pi om komii Jerusalem tiriir swoki ami Adi Komii siir iikamim hiranim simiiram.

²⁶ Mi iikamim naingwo tibmii kiiiyim nu Mesodonia mi nu Grik hiranim sima kwoin whiruwa bidi ywokiyyim, umir haingiriyu haiginkiyim, Adi Komii siir iikam paeprikabim om komii Jerusalem hir nwowim simiiram.

²⁷ Kwoin whiruwa sima simar nwokikin hiriinan tiramin. Mi sima om komii Jerusalem hiran iikamim simakan dinaukakim. Iiya Juda iikamim sima boinmimauwa yai win kibi kibiyim iikamim Juda iikam tani simiir, sima naingwo tibmiiyam Jisis Krais siiram, sairsika. Mi ini mi owin, sima Juda iikam paeprikabim om komii Jerusalem hiranim Adi Komii siirim, simiir mi whinkinsiisim, ta simiir dinau aiir digiyam.

²⁸ Biyyin, kara pi ti diminin siir tiram niki ami mi ti umirim sima haingiriyu hauugiyim kara simiir nikini onkwo hauugigi. Mi kara nu Spen hiriir namim tiri mi bi wi kimiir nikini kigigi.

²⁹ Mi iya kara kimiir kigam tiri, kara hiriya naingwowi Krais siir dimin miyik miyikim wi kariirar nakaisiskini. Mi kara simiirin wi kimiirar mi whinkinsiis haiginuwi.

³⁰ Ti kariir akamim kara kimaka srii komiigakin. Dimusi rani, kima Jisis Krais siirim naingwokwonanaei mi Adi Komii siir naeyu siir kirieya kima irni nwirniyam in ninan aingwokwowim. Mi kara ha naingwowi, kima Adi Komii siiram kariiram wara dinkan kwisboin

³¹ kariir whinkinsiis haiginuwarem, ti iikamim nu haimii Juda hiranim, kariirin wi sima pi nisomaowisi. Mi kima siiram in ti umirim kara hauuwi Adi Komii siir iikamim om komii Jerusalem hiranim simiir siiram warar timi kwisboin, sima wi margimairga nwoki owim.

³² Mi Adi Komii siya ha naingwowi kara kimiir wini kignaki mi kara wi kimaka nini ongwomamair aesasaenakiyim.

³³ Kara ha naingwowi, Adi Komiiyin yipikin krma nongwomamair aeni bwam nonkwowin, siya ini whiekak kimakar nwowin. Kaimwoka. friig.

16

Pol siya iikamim simiir nokboinmamaigikin.

¹ Kara kimiirin wig ira sair boinkii, sair inigin Fibika saeya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api wiga. Mi iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim om Senkria hiranim simiirin saeya whinkinsiisika.

2 Kara k̄im̄ir̄in ta wig aiir̄in m̄inam boinmauu wakaekii, k̄ima saiir nokboinmamāir̄ haiḡin̄iuw̄im k̄ima nokboinmamāir̄ haiḡin̄iuwa iki iikam n̄h̄ir̄im Adi Komii siiram naingwo t̄ibm̄ii k̄in̄im simiir̄, saiir h̄ir̄iinan. M̄i k̄ima saiir̄in siȳiu m̄īȳik iir̄ar t̄ir siȳiuin Adi Komii siya naingwow̄in k̄ima tiram saiir. M̄i dim̄in̄in saeya haiyam naingwow̄in saiir̄in wh̄ink̄insiis haiḡin̄iu. Dimusi rani, kariir̄in saeya wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuḡin m̄i iikam n̄h̄ir̄im simiir̄in ir̄iipa h̄ir̄iinan.

3 M̄i ta kariir̄ nokboinmamāira k̄ima Prisila m̄i saiir kam ieya Akwila sowerw̄ai t̄in̄i boin̄iu yo sowa J̄is̄is Krāis siir m̄i k̄ibiya kanaka m̄iriigo.

4 M̄i k̄ibiya sowawaiȳin parīi parīi naow̄im kariir̄ wh̄indir̄iraersi. Kanakana rani, sowerw̄i m̄aiḡim̄aiḡa, iki iikam̄im h̄inda t̄inda n̄wow̄im Juda iikam tani naingwo t̄ibm̄ii k̄in̄im ȳim sima ir̄iipa h̄ir̄iinan m̄aiḡim̄aiḡa b̄idiyar m̄i ow̄im sowerw̄aiȳin.

5 M̄i k̄ima iikam̄im sowerw̄ai omaka h̄ir̄ar hainḡir̄iȳiu idwokai hainaniȳim Adi Komii siir in̄iḡ iir̄, simiir̄ ha boin, kara simiir̄ nokboinmamāir̄ḡik̄in.

6 M̄i Maria saiir̄in ha tim̄i boin, kara saiir nokboinmamāir̄ḡik̄in. Saeya k̄im̄iir̄in dim̄in taem̄in kasa b̄i wh̄indir̄iraer̄ar haiḡin̄iuga.

7 M̄i k̄ima Andronikas m̄i Junias sowerw̄in ha tim̄i boin, kara sowerw̄i nokboinmamāir̄ḡik̄in. M̄i t̄i Juda inkam n̄wiso sowa kanakar n̄n̄k̄in h̄iuyokiyokaigwo maeyauwa m̄i biȳie m̄iriya saiir. M̄i aposel kam̄im sima sowerw̄i b̄idi sibgu inokn̄n̄k̄in̄im. M̄i b̄iyar̄in kara Krāis siiram n̄ki aingwo t̄ibm̄ii k̄in̄ karamaeyar n̄ki owa m̄i ywo sowa saiir̄ar naingwo t̄ibm̄ii k̄ingwo.

8 M̄i k̄ima Ap̄lietas siir̄in ha tim̄i boin, kara siir nokboinmamāir̄ḡik̄in. Siya kariir̄ nom̄iyau kib̄ik̄in, B̄iyan Inkam Komii siir m̄i aiir̄ m̄iriiḡin.

9 M̄i k̄ima Eban siir̄in ha tim̄i boin, kara siir nokboinmamāir̄ḡik̄in. Siya B̄iyan Inkam Komii siir m̄i aiir̄in kanakar m̄iriiḡin. M̄i k̄ima Stekis siir̄in warar tim̄i boin kara siir nokboinmamāir̄ḡik̄in. Dimusi rani, siya kariir̄ nom̄iyau kib̄ik̄in.

10 M̄i k̄ima Ap̄elis siir̄in ha tim̄in̄i boin̄iu, kara siir nokboinmamāir̄ḡik̄in, kara iikam n̄h̄ir̄im simiir̄ yai wakaekin siya Krāis siir siȳiugi siȳiu iir̄ar napkin. M̄i siir̄in iikam biȳie n̄h̄ir̄im siȳiu biȳie sima tirhaiḡin̄iuw̄in m̄i siya h̄ir̄inansi b̄i n̄wok̄in. M̄i Aristobyulas siir omakan iikam̄im simiir̄in ha tim̄i boin, kara simiir̄ nokboinmamāir̄ḡik̄in.

11 M̄i k̄ima Herodion siir̄in kariir̄ isidin siir inkam̄in siir̄in pi ha boin kara siir nokboinmamāir̄ḡik̄in. M̄i k̄ima iikam̄im naingwo t̄ibm̄ii k̄in̄iȳim Nasisas siir omaka iruwan̄im simiir̄ w̄i ha tim̄in̄i boin̄iu, kara simiir̄ nokboinmamāir̄ḡik̄in.

12 M̄i k̄ima Traifina m̄i Traifosa sowerw̄in ha t̄in̄i boin̄iu, kara sowerw̄i nokboinmamāir̄ḡik̄in. B̄iyan Inkam Komiiȳin siir m̄īȳim k̄iigi sowa n̄nk̄iko. M̄i k̄ima ta wiga Pesis dapiya saiir̄in ha tim̄i boin, kara saiir nokboinmamāir̄ḡik̄in. Saeya kariir̄ḡi kariir̄ nom̄iyau k̄inga. M̄i saeya B̄iyan Inkam Komii siir m̄īȳim pranae pranae b̄i m̄iriiga.

13 M̄i k̄ima Rufas siir̄in w̄i ha t̄in̄i boin̄iu, kara siir nokboinmamāir̄ḡik̄in, t̄i inkam̄in B̄iyan Inkam Komiiȳin siir siȳiuin siir sibgu apiȳin. M̄i siir yopiya, ya in̄i kariir̄ yopiinan warar m̄i owa.

14 M̄i k̄ima Asin Kritas, Fligon m̄i Hemis Patrobas Hemas m̄i iikam n̄h̄ir̄im naingwo t̄ibm̄ii k̄in̄iȳim simaka h̄ir n̄wow̄im simiir̄in ha t̄in̄i boin̄iu, kara simiir̄ nokboinmamāir̄ḡik̄in.

15 M̄i k̄ima Filologas m̄i Julia m̄i Nerias m̄i siir yokman aeya m̄i Olimp̄as siya m̄i iikam n̄h̄ir̄im Adi Komii siir̄im simiir̄in w̄i ha t̄in̄i boin̄iu, kara simiir̄ nokboinmamāir̄ḡik̄in.

16 Mi Kima iikamim warauranim irira nwinwira kima kimar dokboimamairna. Mi iikamim naingwo tibmii kaniyim, Adi Komii siir inig iir haingiriyu hainaniyim hinda tindanim yim sima iriipi hiriinan, wi kimiir mi okboimamaigii. Iriig.

Nikopkaigiyana yai aeya

17 Ti kariir akamim, kara kimiirin mansi boimauugi kima mintirao. Kimiirin wi iki ilkam biyeyim sima pi ninikibirisidid isidin whisa nwowam, Adi Komii siir yayim Kima wakaeyim biya simiirsi. Mi ta simiir hiriinan yayia dimin taeminim iikamki naingwo tibmii kaniyim, wi saeya kikinwaisigi mi kima ti hiriinan iikamim simiir kingiin kipi nwo.

18 Mi ti hiriinan iikamim yim Biyan Inkam Komii siir mi imiir bi miriigim. Nangaka. Yim sima, simiir kwoin imiirar napikim, ti hiriinan dimin iir tiramin. Mi sima pa priiyksasae hiir kinaop itkaigai boinami mi iikamim ha niki aingwowim sima yaimwowa boini.

19 Mi wim kima Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apikim mi iikamim hinda tindanim sima kimiir inig iirim bidi haigin idwokiyeim mi tariigina kara kimiirin maigimaigra komiga. Kara ha naingwowi, kima siyu kibi iir sibgu inokninkin. Mi kara pi borisopi kima iki dimin biyeyim simiir tirim. Nangaka.

20 Kimiir kwoin imiirin Adi Komii siya tirikin, iripa nongwomamair aeyam. Mi wi kimimin tani, Setan siirin wi siyar nonkwonwomworninkin iuguskii mi siirin wi siyar ninibrombrop itkini. Kara ha naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir naingwobumbuwa wi kimakar nwoki owim.

21 Mi Timoti siya kanakar miriyyin, kimiirin siya nokboimamair haiginiugikin. Mi Lusias, Jeson mi Sosipata, kariir isidin, yim sima kimiirin wara mi okboimamaigikim.

22 Kara Tetiaskin, ta yokwowa Pol siira kara whin winboinkika. Mi an kara iriipi hiriinan kariir nokboimamaira simiiram mi boinkika.

23 Mi Gaias siya inkamim nae Pol kariir diriraerar hauu aeyin, ti inkamim siir omakain iikamim naingwo tibmiiyim iripa sima haingiriyu owiya yo iriipi hiriinan, siir nokboimamaira kimiir mi boinkika. Mi Esras-tasin inkamim gavmani yokwo digworaekwo winiyyin, ti om komii siiranin mi krimiir nomiiyau ieya Kwotas yo sowa iriipi hiriinan sowiir nokboimamaira kariiram mi winboinkika.

24 Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir naingwombumbuwa, saeya kimakar dwokripkai. Ta yayia saeya kaimwo ywokiya. Iriigi.

Kima Adi Komii siir inig iir hainan.

25 Mi kima wi asi niti Adi Komii siir inig iir hainanam siyairgin kimiir naingwo tibmii kana saair whinkinsiis haiginsuwi, hiriyyar nokwoyokiyokigiyamam. Mi Kraiis siir yai win kibiya kara boimamauua Adi Komii siya haigiprakaiya krimiirsi, tariinan saeya idwowiya bidi yimbiamama.

26 Mi tariinanin ta yaimwokyaimwowa idowiya idowiya bidi yimbiamkiya Yokwo Komii sairin. Mi Adi Komiiyin yipikin omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyamiyin, siya krimiir bidi boinkiyin, siir yai aair boimamauuam iki iikamim hinda tindanim simiir mi sima wa nwoki aingwo tibmii kinim.

27 Kara ha naingwowi, krima Adi Komii krimiir Wanin siir inig iir hainanprapraski, yipikin digworaekwo whiekakim simiir ninokninkin digin. Krima siir inig iirin inokinokar hainanpraprasnanae digworaekwoim Jisis Kraiis siya tirim krimiir simiirsi, ta yayia ini kaimwo ywowa. Iriigi.

1 KORIN

Mi iya Pol siya om Efesas hir nwowa mi siya ta yokwowa ha winkika iikamim naingwo tibmiiyim om Korin hiranim simiiramim. Biya iya Pol siya om Korin hir niki owin siya Adi Komii siir yai aairin biewiiyim whirkakin whir mi haimii ha iki boinmimauu. Mi ti omin Korin nikiuwiiyin yio Grik iikamim simiir om komii ieya mi juda iikamim mi juda iikam tani ikim yim hir nwokim. Mi iikam whiekakim yipiki dimin biyie tiriyim yim hir warar mi okim. Mi mhoiyya iikamim naingwo tibmiiyim yokwowa ina winkyiim Pol siiram, sima ti hinina win boinkl, sima miyiknan nwo rani ini yapiyapi nwowim. Mi iya Pol siya hiriinan wakaewinin mi siya ta yokwowa ha winkikin simiir whinkinsiis haiginiugin dimin taeminim sima tirim wadie sima nwowim. Iriig.

1 Kara Polkin, kara Kraiis Jisis siir aposel inkamkin. Kariirin Adi Komii siir kwoinkar naingwo okmwim okwo haiginiugin, aposel inkam nwowam. Kara mi kariir nomiiyauwin, Sostanis, krira kimiir boin wadieki.

2 Ta yokwowa krira winkika om komii korin warauran iikamim Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwo tibmiiyim kimiiram. Mi Kimiirin Jisis Kraiis siyar diriraerarkikin mi kimiirin dimin whirkin paninsi kimbusi. Mi win kima ini Adi Komii siir inkam kangi kinar ywowim. Kima, ti iikam whiekakim omom omomin hinda tinda nwowim simiir hiranim Jisis Kraiis Biyyan Inkam Komiiyin siir inig iir hainaniyim mi siya ini krimiir hoingakni Biyyan Inkam Komiiyar ywowirkakin.

3 Adi Komii krimiir Wanin siya mi Jisis Kraiis, sowiir mhi kwoinim iripa nongwomamair aeyamin wadie saeya nwowaiginiuwi. Iriig.

Pol siya Adi Komii krimiir Wanin siir boin wadiekin

4 Kara iinokiiinokin kimiiramim Adi Komii siir boin wadieki, ta naingwobumbuwa siya hauwa kimiir saiirsi boin wadieki. Dimusi rani, kima ini Kraiis Jisis siir iikamkin.

5 Kima Kraiis Jisis saika bidi yamasu kikinim mi kima dimin taemin whiekakim simiir kirie komiigak asi nwokim. Mi kima kwoin miyik mi adi siir yaimwokiayimwowa saiir ninomokninkin boini kwoin miyikak asi nwokim.

6 Mi ta Kraiis siir yai win kibiya saeya inan kimiir bidi kwirii idwokaiya.

7 Mi kima Adi Komii siir naeyuun siir dimin miyik miyikim simiiram paninsi whaowaesi. Niingaka. Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siya nitana wi saiirar nadigiuwi.

8 Mi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi mi kima wi kirie hiriyyar nwoyokiyami mi wi ta io aeya digii mi krimiirin wi dimin whirki kimbu rani. Iya krimiir Biyyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siya nitana. Niingaki, niingakanga.

9 Adi Komii siya yaimwo boinan inkamkin mi kimiirin siyar nambingin siir yinisimin Jisis Kraiis, krimiir Biyyan Inkam Komiiyin, ini hanin kwirii idwokaiyim mi saika nidwo boinaiiyim. Iriig.

Iikamim iripa mhi kwoin nwowiiyim simiir yaiga

10 Mi ti kariir nomiiyauwim kara kimiirin, krimiir Biyyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir inig iir boinin kwokwoki. Kimakima kipi ninkinwaomwarki boin mi ti kimiir isidin yapa yapa kipi nwo kimiir kwoinim whirua dwo mi yaiya diriyyar kiritmai boinki.

11 Ti kariir nomiiyauwim kara, kariir nomiiyauwin Krowi, siir isid ieya boinmauugikin, kimakimar in ini ninkinwaomwarkii boinkaka nwowim.

12 Kara kimiirin pi hiniina boinmauwakaekii, kima yapa yapa nwonira kimiir nhirim pi hiniina boini, nim nhirim Polnikim mi nim nhirim Apolosnikim mi nim krima Kraisis ninkim.

13 Mi ini panina tirin, kraisis siya ini tari haimeii haimeiya ywowin, ha? Mi tari ti paeyin hiniiniya nironinkinin siirin Pol kariir ninkin imidinu aokikin kimiir whinkinsis haiginuwamin, ha? Kima tari Pol kariir inig iir baptaisim, ha?

14 Kara Adi Komii siir boin wadieki, kara kimiir waraurin Krispas, Gaias sowiirrarar baptaisgikin kara inkam nwir wara bi baptaisgikin. Niingaka.

15 Inkam nwirki kimiirin wi hiniina boin tani, kima kariir inig iir baptaisim. Niingaka.

16 Ae, kara tisi haningi swoki kwanaingwowoknakiyin, kara Stefanas simiirniyin warar ninkin baptais haiginugikin. Kara ninokninkin tani, kara tari inkam nwir warar bidi yamisi baptaisgikin iyie?

17 Kraisis siya kariirin baptaisim bi nikropkikin. Niingaka. Siya kariirin yai win kibiya saiiir boinmauwam nikropkikin. Mi ti hiriinan saiiisika kara kimiirin aowa aowan yayim, kima ninokninkin karamae nwowim pi simiir wara kinawhiyimiyena boin tani, kamim ninokninkin komiigakim simiir hiriinan. Niingaka. Mi kara hiriina boinkiswo mi ti paeyin Kraisis siir nironinkinin hiniiniya yio wi inigak di ywowi. friig.

Adi Komii siir kirieya ini Kraisis siir hir nwowa

18 Kaimwoka, iikamim ha naingwowi, ti paeyin hiniiniya nironinkinin siir yaiya saeya hindara priiboin whaowaei. Mi krima iikamim Adi Komii siya nanmaiwarkainam, nim krimiir kwoinim ha naingwowi, ti paeyin hiniiniya nironinkinin, siir yaiya ya Adi Komii siir kirie aeyairga.

19 Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya ha boinka, iikamim ninokninkinkakim simiir ninokninkina wi kara tirbugii. Mi iikamim kwoinpai kwoinpai miyikakim simiir kwoinim wi kara nirimdiyugii.

20 Mi ti iikamim ninokninkikakim mi iikamim kwoinpai kwoinpaigakim iikamim yai kripii nainiikiigi ikim mi sama wi inigakar nwowi. Niingaka. Mi Adi Komii siya nu tiran iikamim ninokninkinkakim, simiir ninokninkin imiir bidi tirbugiyim.

21 Adi Komii siir ninokninkina ti nuan iikamim simiir kwoinairga naingwo haiyim wi dig nwo rani. Niingaka. Adi Komii siya ta boinbu yaiya sama boinmauwa saiiiram naingwo tibmiyim, iikamim simiirin wi siya nanmaiwarkainaei.

22 Juda sima yaewan minam kindiyu wankim, sima yaeya dimin kirie komii win kigi mi sama wa naingwo tibmii. Mi yim Grikim, ninokninkin komii haiyaramar mi ankaai.

23 Mi nim krima paeyin hiniiniya nironinkinin Kraisis siir ninkin imidinu aokiyin, siir yai aiiirar mi boinmauwawikim. Mi Juda iikamim sama ta yai aiiir wakae winim mi simiir kwoinim miyikan bi nwokikim, ini hindara hugimkiugiyim. Mi iikamim Juda iikam tani, yim simiir kwoinim ha naingwowi, ta yaiya saeya hindara priiboin whaowaei.

24 Nim krima nhirim Juda iikamim mi nhirim krima Juda iikam tani. Krima Adi komii siir niku air wakaeyim krima ina ninokninkinim, Kraisis siya Adi Komii siir kirieya mi siir ninokninkina, saiiir nisiisiimaugin.

25 Iikam nhirim sim kwoinim yim ha naingwowi, Adi Komii siir ninokninkina saeya bwam karamaeki nuwi mi yim inkam nhirim sim kwoinim ha aingwowi, Adi Komii siir kirieya saeya opaigi mi nuwi. Mi Adi

Komii siir ninokninkina ini ti nuan inkamim ninokninkin komii komiigakim bi nwowim, ini simiir ninokninkin imiir haibura mi Adi Komii siir kirie ini ti nuan iikamim kirie komii komiigakim bi nwowim simiir kirie aiir haibura.

²⁶ Ti nomiiyauim kima biya Adi Komii siya nimbina iya kima naingwo tibmiiya mi sairam ti swoki aingwovoknaki biya kima panin panin inkam nwokim, iya Adi Komii siya kimiir nimbina. Mi nu tiran iikamim ninokninkin komii komiigakim mi kirie komii komiigak nwokim, yim iuarig bi nwokim. Niingaki, niingakiinga.

²⁷ Adi Komii siya bidi hidgiyin iikamim nu tiranim ha naingwowim inig karamae nwowim simiir nimbina, iikamim ninokninkinkakim simiir kiyipsibgi haiginuwam. Mi siya iikam opairim nuan inkam ima naingwowim simiir bidi yimbingiyim, inkam kiriekakim simiir kiyipsibgi haiginuwam.

²⁸ Adi Komii siya bidi yimbingiyin inkamim yaeyipyaeyipa ti nuan inkamim sima yasurugaiyim. Mi iripa nomboin ii ae karamae sima nwowim simiirin. Dimusi rani, ti iikamim nuanim ha naingwowiyim, sima inig komiigakim simiirin Adi Komii siya bidi ikwowaisiigiyim.

²⁹ Inkam nwirk hainan karamaeka siir inig irarin, Adi Komii siir whonkam ida. Niingaka.

³⁰ Whisarii rani, krima ini Jisis Kraiis siirgisiirkina ywowim. Mi Adi Komii siya Jisis siirin minam nimbiningin Kraiis siirin siya krimiir ninokninkin haiginuwim. Mi Adi Komii siya krimiirin wi hinina nwoki boinim, dimin whirki bi kimbugim mi krimiirin siyar sakii prapas okwokiyim mi krima ini rirmiiya ywokiyim.

³¹ Yokwo Komii saeya hinina boinka, yio siyu miyik rani, inkamin siir inig iirar hainanaeyin, siya Adi Komii siir inig iirar hainan iski. Iriig.

2

Pol siya paeyin haaniya nironinkinin sair boinmimauugin

¹ Pol siya boin, ti nomiiyauim, iya kara kimiirin nita kara Adi Komii siir yai miyika sair boinmimauuwim mi kara kimiirin yai kirie kirieyim mi yai aowa aowan ikim, kara simiir bi boinmimauugim. Niingaka.

² Iya kara kima nwoa kariir kwoinin hiniingin, kara wi dimin whirim naingwo rani. Niingaka. Kara Jisis Kraiis siiraramar yaingwo iski. Mi dimin komii whirin paeyin haaniya nironinkinin siya naowin siirama daingwo iski.

³ Iya kara kimiir waraur nita kara kiriekak sim bi nitkin kara nidid kakar nitkin mi kariir pua nopena mi kinka.

⁴ Mi yaiya kara boina mi yai win kibiya kara mi boinmimauua, kara inkamim ninokninkinkakim kimiir kwoinin simiir hiriinan bi hiir boinikin. Niingaka. Kara Adi Komii siir naeyuin siir kirieya sairar nitkin kimiir niisiiimauuwamin.

⁵ Mi kimiir naingwo tibmiiya inkam ninokninkinkakim simiir hiranki bi haigin. Niingaka. Adi Komii siir kirieya sair hiranka nitka. Iriig.

Ninokninkina krimiirin Adi Komii siir naeyu ieyar hauugin

⁶ Kaimwoka, sima iikamim naingwo tibmii kirie kiriekakim yaowae adnan nwowim, simiirin wi yai kirie kirie kapi boinmimauwi. Mi ta ninokninkina ti nuin siir tiran tani mi ti inkam komii komiiyim nu kigriiawoyim simiir tani. Niingaka. Ta simiir kirieya ini kingiina nwoa wa digiuguski.

⁷ Krima Adi Komii siir yaiya sair boinmimauugim. Mi taka nimprio yaiya inkamim nuanim simiirsi nimprio. Ta yaiya saeya bidi bidiniyar nwoka, iya siya nu iir nonkwokwo karamae nwoa sairar. Ta ninokninkina kara boinmimauua saeya Adi Komii siya ninokninkina nimprio yaiya mi ta

nimprɔ yaiya iikamim nuanim simiirsi nimprɔoka. Mi ta yaiya saeya biya nwokwokinka. Siya minam naingwokin, siir siyɔ miyik miyikim krimiir whwonkam ida diriraeraram mi krɔma saikar nwoki ongwomamaɪr aeyim. Mi ti sima kara boinkiyim.

⁸ Nuan inkam komii nwrɔki bi ninokninkinkin ta yaiya saiir bwam iirin. Nɔngaka. Mi sima ninokninkiswo mi sima ninomor kouan Inkam Komiiyin siirin wi paeyin hiiniya nironinkin saika dinkin irinugi. Nɔngaka.

⁹ Mi ti digworaekwo whiekakim simaigim Adi Komii siya kiyau haigin kwokini iikamim siiram naingwokinim simiiram. Mi Yokwo Komii saeya hiina boinkika,

tiki dimin taeminim yim iikami nhwoki kig karamae nwowim mi simiir wiingi wakae karamae nwowim mi iikamkim sim naingwowim yim wi nwo rani.

¹⁰ Adi Komii siir naeyiun siyar nɔsiisimauugim ti siir nimprɔ yaiyim krimiirin. Adi Komii siir naeyiun siya siyar ninokninkini diminpai diminpaiyim mi Adi Komii siir kwoinin, iriipi hiriinan, sasar mi inokninkini.

¹¹ Yipiki inkamkin, inkam nwrɔni kwoinin siir ninokninkinin. Ti inkamin siir kwoinin naeyiun sasar ninokninkin iskii. Mi iriipi hiriinan Adi Komii siir kwoinin inkam nwrɔki ninokninkin karamaeka. Siir naeyiun sasar ninokninkini.

¹² Mi krɔma ti kwoin hiriinanin nuan inkamki bi hauugin. Nɔngaka. Krimiirin kwoin miyikin Adi Komii siir naeyiun siyar hauugin. Mi krɔma wa ninokninkini, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya krimiirin hindara priihauugim.

¹³ Ti diminin krɔma siirin kimiir boinmauu wakaekin. Ta yaiya krɔma inkamin ninokninkinkakin siir hiranki bi haiga. Nɔngaka. Ta yaiya krɔma boinmauuu Adi Komii siir naeyiun siyar nɔsiimauugin. Mi krɔma kamim Adi Komii siir naeyugakim simiir hiriinan asi boinmauuwi mi sima asi sibgu wakaeyoknaei.

¹⁴ Inkamin Adi Komii siir naeyu karamae nwowin mi siya wi Adi Komii siir dimin miyik swoki inokninkin tani. Nɔngaka. Dimusi rani, siya hiina naingwokin siya hindara priinaingwo whaowaei boini. Mi siya wi ti diminin siir dimin mwo siir ninokninkin tani. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiun siirar diminkin.

¹⁵ Inkamin Adi Komii siir naeyugakin, siyaigim digworaekwo whiekakim simiir hidiyin mi siirin, inkam nwrɔki hidim wi dig nwo rani. Nɔngaki, nɔngakanga.

¹⁶ Biya Adi Komii siir inkam nwrɔin siya Yokwo Komii aiirin hiina win boinkikin,

ihɪ, yipikin Biyan Inkam Komiiyin siir kwoin whiekak imiir ninokninkinin.

Mi wi nhinga ninokninkini Biyan Inkam Komii siir kwoin iirin mi wi nhinga nɔsiisimauuwi siirin, ha? Nɔngaki, nɔngakanga. Siya hiina win boinkikin. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiun siyar nowomwarkaiyuwi krimiirin mi krɔma Kraisi siir kwoinin siir hiriinan asi nwowi. Iriig.

3

Adi Komii siir miyan inkamkin

¹ Ti nomiyyaun, biya kara boinmauwim yaiyim mi kara kimiirin kamim Adi Komii siir naeyugakim simiir boinmauuwa saiir hiriinan bi boinmauuugin. Nɔngaka. Yaiyim kara boinmauuwiyim kara iikamim Adi Komii siir naeyu karamae nwowim, simiir hir boinmauuugin. Dimusi

rani, kimiir naingwo tibmiiya ini yinisim praigaknan ywowim Kraisiir siiyu iirin.

² Ta yaiya kara kimiir boinmimauuwa ini mwianan ywowim, kara kimiirin mwianan hauu aekin. Kariir yaiya saeya ini nae kirie kirieyim inkam adiyaowaeki naeyim, simiir hiriinan bi hauu aekin. Nningaka. Kima wi Adi Komii siir yai kirieya sair wakae rani. Dimusi rani, kimiir kwoinim ini yinisim praigaknan ywowim mi tariinanin iriipi hiriinan, kima dig bi mi okim.

³ Dimusi rani, kimiir siyuum kima napdiraerariyim ini iikamim nu tiranim simiir hiriinan ywowim. Hi, kima kimiir nomiiyauim simaka whwokwoka bi nwowikim mi nankinwamwarkii boini siyuum ini kimiir waraurar mi ink in owin. Ti siyuum kima tirin ini kamim Adi Komii siir ninokninkin karam nwowim, ini simiir hiriinan ywowim mi kima simiir siyuum siir asi napkim.

⁴ Nhirim pi hinina mi boini, krima Pol siirgim. Mi nhirim pi hinina mi boini, nim Apolosnikim. Ti hiriinan siyuum kima tiriiyim yim ini iikamim nuanim sima tiriiyim ini simiir hiriinan ywowim.

⁵ Kima sibgu daingwo, Apolosin yio yipikin? Mi Pol kara yipikin? Krira miyyan inkam kinaingwo Biyan Inkam Komiiyin siya kririirin yapiyapa mi hauugin. Mi ta kririir miya kima Kraisiiramini sairar yaingwo tibmikiyim.

⁶ Kara bi minam nitkin, Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibiya sair boinmimauuwam, inkamin sasaeya nankiniyim siir hiriinan. Mi Apolosin mhoyiya ha swoki itin yio ini hiriinan yai kibi aiarar swokini owomwarkaiyuniyim, inkamin ko nakiyin numir, siir hiriinan. Kimiirin kwoin miyyikin Adi Komii siyar hauugin numiran sasaeyam sibgu mwrii namiiyim simiir hiriinan.

⁷ Mi inkamin sasaeya nankiniyim, yio inig karamaekin mi ko numir nakiyin, yio iriipi hiriinan, inig karamaekin. Sasae imiirin Adi Komii krimiir Wanin siyar diriraerarki mi sima pa nimbiamyi mi inigakin pi Adi Komii siyar nnowi.

⁸ Mi inkamin sasaeya nankiniyim mi inkamin numira sair ko nakiyin sowa hiriinan mi kwiruwa sairar mariigo mi sowiirin digworaekwo mhoyiya wi Adi Komii siyar hauuwi miya sowa mriiya sair digar.

⁹ Krira iripa Adi Komii siir mi kwiruwa sairar mariigo. Mi kima ini Adi Komii siir numira siya niyokninkinan ywowim.

¹⁰ Adi Komii siir naingwobumbuwa saeyar tirkikin kara biyan inkamin omaka mriiyin siir hiriinan asi nwokin. Kara iyyin paeyin bidi inansiin okwokiin mi kara kimiiram asi nitkin, Adi Komii siir yai aiar boinmimauuwam. Mi kariirin Adi Komii siyar hauugin ninokninkin miyyika mi mhoyiya iikam nhirim ha nitim sima ini mrii nankinokougik ta omaka. Mi kima yapayapa nwonira omaka sibgu haigi siyin mriirarao.

¹¹ Kima ina ninokninkinim, yinpaeki yinpaeyin bidi yokwokiin, siya Kraisiis siyairgin. Mi wi inkam nwirki yinpaewir swoki inansiin okwo rani.

¹² Inkamin Adi Komii siir mi aiar mriiyin siya ini inkamin omaka mriiyin siir hiriinan ywowim. Mi nhirim yim mi wadie wadieyim simiir mi mriiyim mi simiir miyim ini gol, silva siyam yipiki hiriyar nwoyokiyokiyamiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi ta omaka wi hiriyar nwoki okwoyokiyokiiyim mi nhirim yim mi miyyik bi mriigim, simiir miyim ini kii auwim ii priei nwo karamae nwoiiyim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi taka omaka saeya wi nokwo bripri rani. Nningaka.

¹³ Mi mhoyiya iikam whiekakim simiir miyim wi idowiiya nimbiamyi ya ta iya Adi Komii siya hidana yaimin diminim simiir ya saeya. Mi taka ii aiarin Adi Komii siya hidana paeya wa nimbiamyi mi miya gol, silva mi

siya miyik miyiknan nwowa mi paeya wi sair wara ninkin unam tani. Nngaka. Mi Miya biye nwowa ya wi kii aunan niugi nhiskii. Mi siya wa nwoki naingwowim simiir miya wadiei piyamsi owa, iyie, miyik rani, aniya?

14 Mi inkamin Adi Komii siir mi miyik miyikim simiir miri, simiirin wi ti inkamin iyin paeyin haininansiin okwowin siir idwo nami haigi siyin miriirin, wi siir hiriinan nwowi. Mi paeya sair wara ninkin iu karamae nwowi mi Adi Komii siya dimin miyik miyikim wi ta mi airsi hauwi.

15 Mi paeya ti mi imiir nu iuguskii mi siya wi dimin miyik miyikim simiir hai rani. Nngaka. Mi siirar kwoinbudin yo wi wara ninkin dig rani. Nngaka. Siirin wi Adi Komii siya hainaowidi. Mi siya wi diminkak nwo rani. Nngaka. Siya wi nnga nnga priiyo kaeyami.

16 Mi tari kima bi ninokninkinkim, aniya? Kima ini Adi Komii siir omaka komiia ini sair hiriinan ywowim mi Adi Komii siir naeyuin ini kimiirar yaninkiniunihin.

17 Mi inkam nwrki Adi Komii siir omaka dimin whirki kimbu karam nwowa sair nininkigii mi Adi Komii siya ti inkam iirin wi yamdiyar swoki onkwo nnnwimwrrninkini. Dimusi rani, Adi Komii siir omaka ya krimairgin.

18 Kira ti dimin hiriinanin kinakina kipi swoki iksisaena. Mi inkam nwrki kimiir bopwoniya waraurin, siya nuan diminim simiir siyu imiir napi mi siya hiniina naingwowi, kara ninokninkin komiikakin mi ti inkam hiriinanin siir mhi kwoinim kisina haigii mi siya, siya siyamar naingwona karamae nwowi mi nuan iikamim sima wi hiniina boini, wara inkamin siir kwoinin bidi yinkisaowaenakiyamin. Mi Adi Komii siya ti hiriinan inkamin, siirin wi hiniina boini, siya ninokninkin miyikakin.

19 Ninokninkina iikamim ti nuanim simiir siir tirana ya Adi Komii siir whwonkam ida ya bidi yinkisaowaenakiyama. Yokwo Komii sair yai kwira hiniina boinka mi ti hiriinan iikamim sima ha naingwowi krma ninokninkin komiigakim. Mi ti hiriinan mwrakboini siyuiin sima tiriirin yo ini wraisuim haimna anki krma haiiyim ini hiriinan ywowim. Mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan nitkin tmdinu haii, iya kimiir mhi kwoinim hiriinan biye nwowi.

20 Mi Yokwo Komii sair yai kwira hiniina boinka, Biyan Inkam Komii siya ina ninokninkinin mi inkamin siir kwoinin ha naingwowi kara ninokninkinkakin mi ta siir ninokninkina ya ini nngakinngar ywowa.

21 Mi diminim inkamki diriraerar nonkwokwowim krma simiir biyan inkamim simiir inig imiir kipi hainan. Nngaka. Dimusi rani, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim yim kimiiram nimbingim, kimiir whinkinsis haiginiuwam mi yim ti digworaekwowim yim kimiirairgin.

22 Pol kara mi Apolos mi Pita, krma tir minam nwokim kimiir whindiriraeraram. Adi Komii siyar nimbinga iya kwoinbudin omwai waiyaiyin mi iya naonaman aka. Mi digworaekwo whiekakim tariinan mi mhoiia nimbiamamim siyar nimbinkim, ti digworaekwo whiekakim yim kimiirgin.

23 Mi wim kima Kraisiirgin mi Kraisiya yo Adi Komii siirgin. Iriig.

4

Biyan Inkam Komiiyin siir miyan inkamim yim wi siyar hidi

1 Kima kimiir dinokninkin, krma Kraisi siir miyan inkamim, siya kimiirin minam nimbinkin Adi Komii kimiir Wanin siir aowa aowan nimprio yai kibiyim simiir kigriraowim iikamim simiir boinimimauuwim.

² Siyiu whirin miyan kamim simiirin hiniingin, siya siir mi imiir sibgu wakaeyokna mirii mi siir miyim siya wadie sibgu mirii, siir biyan inkamin siir whwonkam idan.

³ Mi kima kariir boinwokiyoipnatkaigii inkam komii komiim yai hidiyim simaka, kariir yai imiir, ya ta ii hiriinana ya yaimin karamaeka. An kara iriipi hiriinan nu tiranar inkamkin, kara pindan tani. Niingaka. An kara om whiran inkam tani mi kara wi kanakanar swoki hid rani. Niingaka.

⁴ Kariir kwoinin ha naingwowi siya ini rirmiigi rirmiia nwowin dimin whirkin swoki kinyiskai rani, kariir kwoin iir nipiyaokiyamin Biyan Inkam Komiim sasar ninokninkini.

⁵ Iya ina niki owa mi kima inkam nwirni siyiuim saiirar kipi niki hid kima Biyan Inkam Komiim siirimar tiki okwokin. Mi siya digworaekwo whiekakim mi kwoinin aowa aowa nwowim mi niibwomambwo nwokiyamim, sima wi idowiyar nimbini iuguskii wi kimiminki rani. Mi taka ii aiirin, wi Adi Komii siya boinmimauugi irira nwonira simiir mi imiirin wadieki piyasi owa, iyie? Mi tari miyik rani.

⁶ Kima ti nomiiauim, ti yayim kara boinmimauuwim, Apolos siya mi kara kriirar yaigim, kiiir whinkisiis haiginiuam, diminim krma diriraerarim mi krma niisimauuim simiir. Mi kima wa nwoki inokninkinim. Saeya hiniinga, kima digiumii Adi Komii siir yayi saiir kipi haimriiyugig mi kira kipi nantamiyiyir mi digiumii nwirni kipi haimriiyu mi nwiruani aram kipi naingwo. Niingaka.

⁷ Yipiki kiriir nokmwim okwohaiginiuin inkam komii, iki ikam nhirim simiir kou mwowam? Niingaka. Adi Komii siya hauugim wara digworaekwo whiekakim kima nonkwowim mi kima hiniin dimusi boinkim, dimin miyik miyikim kiiir kiriekar diriraerari.

⁸ Krimiir kwoinim ha naingwokim kima Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir bidi haiyim mi kima digworaekwo whiekakim bi hainguguwikim, aniya? Kiiir kwoinim ha naingwowi, kiriekak kmar ywo iski. Mi nim krma niingaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi kirie komiigak kmar ywo mi nim krma niingaka, ha?

⁹ Krimiirin Adi Komii siya nokmwim okwo haiginiugim aposel inkam paeprikab nwowim. Krma ini simiir boin huriyiu inkamnan ywowim mi krma wa nwoki aonamim, ha naonamiyin inkamin yaigak nwoiyin mi ikkamim nu tiranim simiir whwonkam ida mi ninomor kouan paekwosim ikim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi simiir nhwoin ini kriirar habitkinkyim.

¹⁰ Krma Kraiis siir yai aiirin ina boinmimauuim. Mi simiir kwoinim ha naingwowi, simiir mwoim sima ninkisaiowaenakiyami. Mi wim kima ha naingwowi Kraiis siir siyupai siyupaiyim simiir bidi yinokninkin digim mi nim krma niingaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi, kiriekak kmar ywo iski. Mi nim krma niingaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi kirie komiigak kmar ywo mi nim krma niingaka, ha?

¹¹ Mi biya iriipi hiriinan mi tisi tariinanar nadigniyim mi nim krma mhi prasae bi naokim mi krimiir kwoinim ha mi samsinkai op minam mi mwinis minim ha mi haingugu. Mi sima, simiir inaim pa mi unomoknaei krimiir priitio priitowam mi krma maeyau kwirua nwowipisum whaowaei.

¹² Krma piu minki piyaowi mi miyim krimiir ingair kipi swoki onkwo mirii umirsisim haiyam ni naemin sainan. Mi iya sima krimiir ngibumbuwiyim mi nim krma niingaka, simiirin pi yai miyik miyik arar swoki boini. Iya sima krimiir tirbuwiyim mi nim krma simiirin pi hindara kigninkin diriraerari.

13 Mi iya sama yai biyie kɔmiiir boiniyim mi nim kɔma simiirin pi yai hiinsima boini. Kɔma ini nuan kiigwo paekwowim simiir hariinan ywowim mi kɔma ini mhakwoyinan ywowim. Simiir kwoinin ha naingwokim kɔmiiirin, kɔma biya hariinanar nwokim mi tariinanin iriipi hariinan.

14 Kara ta yaiya kɔmiiir kiyopsibgi haiginiuam bi winkika. Niingaka. Kɔma ini kariir yinisisimnan ywowim mi kariir kwoinin ini kɔmiiiramar naingwo irkakim mi ta yokwowa kara winkiya kara kɔmiiirsi kausididigikin.

15 Tikam whiekakim sama wa niti Jisis Kraiis siir yai aiir boinmimauuwim mi yim tiriiginim yim kɔmiiir ad tipmwo rani. Niingaka. Kɔma harii harii ad kara-maeka, kanakanairgin kɔmiiirin adin. Whisarii rani, kɔmiiir tiriirin bilki biyin kara nitkin, Jisis Kraiis siir yai win kibiya saairim kara nini boinmimauunikin kɔmiiirin mi kɔma ha wakaeyim mi ina yitim ta mi aiiramim.

16 Ta kara boinanaeyi kɔmiiir, kara dimusi bi boinkin, kara minsi boinkin, kɔma kariir siyu iir kigna apim.

17 Kara Timoti siirin hariinansi nikropkikin kɔmiiir waraurin. Siya ini kariir yinisisimnan ywowim mi kara siiramar naingwokwonanaeikin. Siir naingwo tibmiiya, Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiiya, ini kiriekikirie ywowa mi siya Jisis siir siyu imiirar sibgu apikin. Mi siya wi Jisis Kraiis siir yai imiirar swoki boinmimauuwi kɔmiiirin, kɔmiiir kwoin imiir swoki boinworwokai haiginiuam, siyuiin Kraiis Jisis siirin kara napiyin siir. Mi siyuiin kara nowomwarkaiyuuwiyim Adi Komii siir iikam imiir. Mi maeyau maeyauim kara ta hariinan yai kwirua sair saira boinmimauu nanaeikin Adi Komii siir iikam imiirin.

18 Kɔmiiir nɔhim sama bidi yantamyiriyirim. Dimusi rani, sama ha naingwowi kara wi swoki it rani, yim sama kɔmiiir kwoin imiir haipridkikaiyim tiri. Mi kɔma wi kariir yai aiir wakaeyokna rani.

19 Niingaka, mi Biyan Inkam Komiiyin siya kariirim naingwowi mi kara kɔmiiiramim wa nitsauwi mi kara kamim nantamyiriyiriyim wi simiir yai imiir wakae rani. Niingaka. Kara minam niti Adi Komii siir miya kɔma miriia sair nini apririr kignakiyim kɔma Adi Komii siir kirie aiirar nasi mirii, iyie? Kɔmiiir kirie aiirar nasi mirii?

20 Adi Komii siya siir iikamim mi simiir digworaekwo ikim simiir kigriraowikin ta yaiya saeya yai whoimoni rani. Niingaka. Saeya kirie komiigaka.

21 Kɔmiiir kwoinin ha naingwowi kara kɔmiiiramim idgiu tioni siyuiin siirim nitim, iyie? Mi kwoin hiinsima nwowiyin siirim pi yit, iyie? Mi kɔmiiir naingwokwonanaeyiin siirim pi yit, aniya? Kɔma kariir yai aiirar bidi wakaeyokna diriraerarim. Mi kɔma digworaekwo whiekakim kɔma tirim simiir ti swoki aingwoki. Mi digworaekwowim biyie nwowim yim kɔmar sibgu diriraerarkwokim mi kara kɔmiiiramim, wi maigimaigani siyuiin siraramar niti. Iriig.

5

Hii niwit nanaeni siyuiin ini Adi Komii siir iikam nɔhim om Korin hiranim naingwo tibmiiyim ini simiir hir nwowin

1 Yaiya bidi haigiririrkiya, hii nanaeni siyuiin ini kɔmiiir waraur nwowin. Tiki siyui hariinanin yio ini kipiiki kipii ywowin tiki siyuiin yio ini inkamim siir adni wig hainiki nonkwonaen ini siir hariinan ywowin. Mi iikamim hiranim Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim, yim sama ti hariinan siyuiin siir bi swoki tirikim. Niingaka.

2 Kɔma bidiya iki inokninkinim kɔmiiir inkam nwirin ti hariinan siyui biyie siir tirin mi kɔma nantamyiriyirkak dimusi swoki owi, ha? Kɔma ti hariinan

siyüün siirsiiyin naingwoyimi yok ididgak dwo. Mi hannginüwu, kima siirin ti hainiknatki, yio kimaka kipi nwo.

³ Kaimwoka, kara kimaka kingiin bi nwo kin mi kariir kwoin siya kimaka waraur bidi ywowin mi kara bidiyar mi hidgiyin siir siyüüm siya tiriyin simiirin.

⁴ Kara hiriinan bidi boinkiyin, Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir inig siirin kima iripa haingiriyu boina. Mi kariir kwoin ieya mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir kirieya wi kimaka ninkin owi.

⁵ Mi kima ti iikamim naingwo tibmiiyin, ti hiriinan inkam biyie nwirin kimaka nwowin siir hainiknatki Setan siirim mi siirin wi Setan siya nwoki onkwobumbuninkinim. Mi siir kwoinbudin wi Adi Komii siya nwoki anmaiwarkainaowidim. Mi iya Biyan Inkam Komii siya swoki itana siya wi wadiyar nwoki owin.

⁶ Yio ti siyu hiniin yio miyik rani, kima hiniina boini, krimiir iikamim wadiyairgin. Mi kima krimiir dimin biyieyin ini hiriyar kignisu okripkaiyin. Kima ta diminsima ninom nikiuwiya sair daingwoki. Saeya pi omaka min ku mi inkamin omakainin, pi kiyinsa diriraerar karam ywo mi ta omaka pi saeyar kurimtioki iuguskii. Mi hiriinanki nuwi, krimiir waraurin dimin biyie inkam nwiruwarak diriraerari mi kima siirin hiriyar kignisu diriraerari. Mi mhoyiya wim kima wi ti hiriinan siyu iirar mi tri.

⁷ Mi kima krimiir siyu biyieyin ditkigi, ta diminsima ninom nikiuwiya sair hiriinan mi krimiir kwoinim rirmiiya nwoki okiyim. Dimusi rani, Krai siya ini krimiir wou nikwo aeni ii komiinan ywowin. Mi siya ini nimwo op hainawiyin inkamin, krimiir dimin biyie biyieyin simiir haiyoprimdiyumuigiyam mi ini siir hiriinan ywowin. Mi iya paeyin hiniya nironinkin Krai siir ninkin isom irinugiyin, siya ini sibsibin biya Judakin sim nisom nanag hauuwun ini siir hiniin ywowin, krimiir dimin biyieyin simiir haiyoprimdiyumuigiyam. Mi Krai siya ini krimiir sibsibnan ywowin.

⁸ Mi nim krima iriipi hiriinan dimin biyieyin, simiirin digiumii timi haimriiyugigi mi ha timi haiyoprimdiyumuigi swoki. Ya ini Judaki sima tirin bretin yis karamaeyin ini siir hiriinan ywowin ta ii komiia wou nikwo aeya, sairin, ta iya bretin yis karamaeyin siir naeiya ya simiir dimin biyie biyieyin simiir haiyoprimdiyumuigiyam sair nusiimauuga. Mi krima hiriinan tri, dimin biyieyin biya krima tirkaiyuwim digiumii simiir haimriiyugigi mi krima wi iikam wadiyar nwowi. Mi krimiir yayim iriipi hiriinan wi wadiyar mi owi.

⁹ Mi yokwo kwira kara winkiya krimiiram, kara hiniina win boinkikin, kima iikamim hii niwitnanaeyim simaka kipi napriir.

¹⁰ Kara iikamim naingwo tibmii karam nwowim sima tiriyin hiriinan siyüün, hii min niwitnanaeyim mi inkamam kigmairi ikim mi inkam nirmi digworaekwo min tauae hai ikim mi inkamim uruwai siyaowaini siyu napi ikim, kara simiir bi boinkin. Nningaka. Kima ti hiriinan iikamim simiirin digiumii haimriiyugigam naingwowi mi kima ti nu iirar ti haiburgik iski.

¹¹ Ta yokwowa kara winkiya sair yaimwokiyaimewowa saeya hiniinga. Mi inkamin naingwo tibmiiyin siya hii min nanaei mi siya inkam nwirni dimin nam kigmairi mi uruwai siyaowaini siyüün siir mi api mi inkam nwirni mi igbumbuwi mi op biyie mi kwiyaei mi inkam nwirni dimin min mi tauae hai mi yio ti hiriinan inkamin, kima saika kipi nombopboin mi nae saika kipi mi ae. Nningaka.

¹² Krimiir kwoinim ha naingwowi ta mii hiriinana inkamin naingwo tibmii Karam nwowiyin siirin kara hidim, aniya? Nningaka. Mi krima inkamim naingwo tibmii kaniim simiirara hidiski.

¹³ Iikamim naingwo tibmii karamaeyim simiir siyiuim wi Adi Komii siyar hidi. Adi Komii siir yaiya biya sima winkiya saeya hinina win boinkika mi ti hiriinan inkam biyeyim kama waraur nwowim simiirin hainimknatki. friig.

6

Iikamim naingwo tibmiiyim sima simiir nomiiyau imiir kipi boinuriyiu boin

¹ Mi kimiir inkam nwirki siya maigimairga siir nomiiyau nwirni nwo karamae nwowi, yio wi yaigak nwowi. Mi kima siirin hiriinan dimusi kigninkin tirkim siir nomiiyau iir boinwokiyoipnatkaigiyamin, iki gavman iikamin yipiki Adi Komii siir siyiu iir nap karamae nwowiyim simiir in nonkwokiyamin, ha? Kima hiriinan Kipi tir! Siya Kimiiram dam, iikamim yipiki Adi Komii siir yai aigaiir wakaeyokna apiyim kimiiram mi sowiir yayim kimar wakae mi sowiirin kimar hidhaiginiu mi sowa wi iripa nwoki ongomamair aeyim.

² Kima ti dimin imiir daingwoki, mi nim krma iikamim Adi Komii siirim, mhoiia krma wi nuan iikamim simiir hidi. Mi kima iikamim yipiki ti nu iir nwowiyim simiir hidi mi kima ti dimin sim hiriinanin kima, swoki hidnaei siirin wi panina sibgu ninokninkini, ha?

³ Kima ti siir daingwoki. Mhoiia krma wi paekwosim imiir hidi mi tariinanin nu tirin kima hinina daingwo, kima wi digar nwowi. Ti dimin hiriinanin ti kima kimar tirin kimiir waraurar siir hidim.

⁴ Mi hiriinanki niuwi inkamin siir nomiiyauin saika nongwomamair ae karam nwowi mi kima siirin wi dimuam kigninkinkii, iki iikamim kima ninokninkinim, iikam biyie nwowim yipiki Adi Komii siir piugana saiir karamaeyim, simiir hiriirin, ha?

⁵ Ta yokwowa kara winkiya, kara igao yai win boinkikin mi iikam kimiiram ha win hauugikin mi kima wa nwoki ididim. Dimusika? Mi tari kimiir waraurin inkam nwirmin nwirmin ninokninkin karamaeka ti inkam nwisio naingwo tibmiiyo sowiir hak aiir wokmai haiginiuwamin, aniya?

⁶ An kara ha naingwowi, Nningaka. Mi ti hiriinanin siir tiriyim kimiir iikam nhirin yimbi io kwoin naingwowi Mi simiir nomiiyauim yipiki Adi Komii siir yai aiir napiyim simiirin pi simar swokini kiyainaki. Mi sima pa nami mi simiirin pi iki iikamim yipiki Adi Komii siir siyiu iir nap karamae nwowiyim simiiram nikiunani, simiir whwonkam ida nini okwo boinmimauuwam simiir boinwokiyoipnatkaigiyam. Mi simiirin pi sima nwoki whinkinsiis haiginiuwim iripa sima nongwomamair aeyam.

⁷ Mi ti diminin kimiirin wi siya niyopakaiyuwi. Mi wara iripa kima nongwomamair aeya wi saeya tirbugi mi kima mi kimiir nomiiyau ima, wim wi yaigak kima kimar swoki inwo anwonaei. Mi kiriir nomiiyauin siya kiriir tirbuwi, kira siirin yai komiiyam kipi nam mi hindara daingwo ouwou iuguski mi inokninkin kiriir nomiiyauin siya kinakar nwowi.

⁸ Mi ti siyiu hiriinanin kima tirin kimiir nomiiyau imiir, yio siyiu biyieki biyie kangin.

⁹ Ti simiir ti aingwoki, iikamim yipiki dimin bibiyie tirim, yim wi omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim simiir, sima wi siir wara nam tani. Mi kima ti hiriinan iikam biyeyim, yipiki wi Adi Komii siiram nam karam nwowi saika nwowam, kima simiirsi wi naingwoiyim yok rani, aniya? Yio wi miyik nwo rani, ti hiriinan diminin kima, kima kimar swoki iksisaenaei. Mi iikamim yipiki iikam nhirmaka priinanaeyim hi mi naeyiu biyiem inig hainaniyim mi iikamim yipiki nonkwonam hi sima sima swoki priinanaeyim mi kamim iripa piu kam nhirmaka nwowiyim mi siyiu biyie ha

tiriyim, yim wi ti omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim simiir, wi siir wara nwo rani. Niingaka.

¹⁰ Mi iikamim yipiki hii tauaeiyim mi digworaekwowam kigmairiyim mi op biyeya kwiyae whaowaeiya sae kwiyaeiyim mi ha kwiyae whaowae-namiyim mi tiriiginim yipiki yai bibiyie boiniyim mi iikam nhirmi hinda whisariiya priiboiniyim mi iikam nhirmi digworaekwo priihai priihaiyim mi ti hiriinan iikamim yim wi omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim sim, wi siir hiriir wara nam tani hir nwowamin. Niingaka.

¹¹ Mi kimiir iikam nhirim biya sima ti hiriinan siyu iirar bidi iki tirim mi ti dimin biyie hiriinanim kimiir kwoinawu nwokaiyim, yim Adi Komii siir naeyiu ieya bidi yinakiyim mi kimiirin siya bidi yimbinim siir iikam nwowam. Mi siya boinki, kima whauriyinan mi wadie bidi ywokiyim. Dimusi rani, kima Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisiir siir yai airam naingwo tibmii kiingim mi sair wakaeyokna apkim. Mi kima ini siirar ywowim. Iriig.

Mi kima siyu wadie tiri, kiriir piu aairin, iikamim sima wi Adi Komii siir inig iir hainanpraskii. Dimusi rani, ta saairsika

¹² Mi wim kima hinina boinkim, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nikopaisisir karamae nwowim krima simiir tiri wadie nwowam wi digar nwowi. Mi kara pi hinina boini, ti digworaekwo hiriinanim simiir nhirim, krimiirin wi sima whindiraerar tani wadie krima nwowamin. Mi kima ha boini, ti diminim yim wadieyairgim, krima simiirin ha tir mi kara ti simiirin kimiirin pi hinina boinkii, kara wi ti digworaekwo nhirim simiir tir tani. Dimusi rani, kara simiiram naingwo rani, kariir kwoin iir kiyaiyamin mi kara simiiram pa nwoki aingwokwonaeiyim. Niingaka.

¹³ Mi wim kima hinina boinkim, naeyim Adi Komii siya tirim krima wi simiir naei. Krimiirin mhi Adi Komii siya hauugin ti nae ima nwokaiyam mi kima ti naeyim mi mhi ikim simiiramim hinin kipi naingwo, kouin ini sima ywowin yim ti dimin hininim yim dimin komii rani mhoiyya wi Adi Komii siyar swoki hauukiyyuwi yaeya mhi mi yaeya nae. Mi krimiir naeyim mi krimiir piu ikim, yim wi siya digi krimiir piuim yim Adi Komii siya tirkikim. Mi krima mi iki nhir ikim, krima dimin biyie irni nwirni kipi tir krima Biyan Inkam Komii siir digworaekwo imiirarar tir mi siir inig iirarar hainan, digworaekwowim krimiir piu ima tiriyim mi siya wi hiriinan sairsi kigirkaki krimiir piu aairin.

¹⁴ Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya bidiyar iki onanam mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki. Mi mhoiyya krima naonami mi krimiir piu imiirin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwowi, siir kirie komii aeyar.

¹⁵ Krima ini Kraisiir piuwa ini saair iga in mi piu haimeii haimiinan ywowim. Kima ta saair daingwoki mi kima hiriyyar naingwowi, tiriiginin yio wadiekin, krima, krimiir piuim Kraisiir piuwa hiranki ti hai mi wiga hii nanaeiya saair piu anaka ti inkni itapiyoki, aniya? Niingaka.

¹⁶ Ta saair daingwoki, inkamin yipiki siir piuwa wiga hii nanaeiya saika nitapiyoki, yo sowa ini piu kwiruwar ywowiskiyo. Adi Komii siya Yokwo Komii saairin hinin boinkikin, inkamin wig iraka iripa piu nwowi, yo sowa ini piu kwiruwar ywowiskiyo.

¹⁷ Mi iikamim yipiki Biyan Inkam Komii siir yai imiir wakaeyokna apim, yim ini saika iripa kwoin whiruwar ywowiskiym.

¹⁸ Siyuun hii nanaeiyin siirsi dapiyok. Mi ti iikamim, siyuun hii nanaeiyin siir siira tiriyim yim simiir piu imiirar kiyopsibgi haiginiuwi. Mi iki dimin biyie nhirim iikam ima tiriyim yi simiir piu aair bi tirbuwikin ti siir hiriinan. Niingaka.

¹⁹ Kimiir piuim yim ini wadieki wadie ywowim yim ini Adi Komii siir naeyiun siir omaka kirienan ywowa. Mi kima ta saair bi ninoknankinkim?

Siir naeyiutin yipiki kimiir hauugikin ini hanin kimiir kwirii idwokaiyam. Kimiir pua ya kimiirgi kimiir piu rani. Niingaka.

²⁰ Yim Adi Komii siir pugim. Dimusi rani, biya Adi Komii siya siir yinisim iiar nikropkikin mi siya ina yaowin paeyin hiiiniya nironinkinin si, krimiir namaiwarkainam. Mi krima Adi Komii siir inig iir hainanki diminim krima tirim simiirsi. Dimusi rani, siya krimiirin dimin kibiki kibi iirar tirkin krimiir nanmaiwarkainamin. Iriig.

7

Iikamim yipiki nonkwona pi simiir boini

¹ Mi ta kara winkiya yokwoni kimiiram kara min swoki win boinkikin, ti digworaekwowim kima sriigiyim, siya kima winkiya kariiram. Mi kariirar kwoinin yio hinina naingwowi ta saiirin inkamin wig nonkwona karamae mi owi yi ini wadieyar mi owin.

² Mi wigkam whiekakim yim hii nanaeni siyutin, dimin biyekakin siir tirikim. Mi ti hiriinan siyutin yio ini ywowin, kam whiekakim yim simiir yapiyapa wigakar dwo mi iriipi hiriinan wigim simiir yapa yapa kamaka mi owi, yi ini mi owin.

³ Mi inkamin yipiki wigak nwowiyin, yio siya siir wig aiiramar timi kiwaki, iripa nib saika whwonkaiyam. Mi wiga kamkak mi owiya, ya saeya saiir kam iiramar timi kiwaki, iripa nib saika mi whwonkaiyam.

⁴ Kara ti hiriinan minsi boinkikin, wig saeya saiir pua wi sasar kigriraona rani. Niingaka. Saiir kamin wi siya warar timi kigrirao. Mi kamin, yio iriipi hiriinan siir pua siya siyar mi kigriraona rani. Niingaka. Wiga siya nonkwona wi saeya warar timi kigrirao siirin.

⁵ Mi sowowaiyin iripa piu nwowamin wi kipi nimiiyu. Mi ini mi owin sowa kwoin whiruwar mi okii iripa nib mi whwonkai karamae mi owi ii nhirim mi sowa Adi Komii siiram wa nwoki kwis boinim diminamin. Mi mhoiia, sowa diminamin Adi Komii siiram kwisboin digii mi sowa iripa nib whwonkaiyam wa ti swoki aingwo mi Setan siya sowiir kwoin iir nikpitmai karamaeyin wi hiriinanki nwowi. Mi hiriinanki niuwi, sowa wi kam nwiraka mi wig iraka hii saeya priinanaeyami.

⁶ Taka yaiya ya wigkamim nonkwonam simiir boinkika, ta kima niki sriigiya kariir. Mi kara ini kwoin whiruwar mi okiyin. Mi ta yaiya ya Adi Komii siir siyu komii siir yaiya ya saiir hiriinan tani. Niingaka.

⁷ Mi kara hinina naingwowi ti wigkam hiriinanim yim sama kariir hiriinan niingar timi o. Mi Adi Komii siya iikam nhirim yim hiriinanar mi onkwokwokikim nhirim ti hinin mi nhirim ti hinin. Adi Komii siya hiriinanar naingwokin iikam nhirim yim ha timi onkwona mi Adi Komii siya iikam nhirim krimiirin hiriinan niingar mi owamar mi onkwokwokikin.

⁸ Mi kara ta saiirin pi hinina boinkii, wigkamim yipiki nonkwona karamaeyim mi wigim yipiki simiir kamim naowim, yi ini wadieyar mi owim, sima hiriinan niinga mi owim kariir hiriinan.

⁹ Mi kima, kimiir kwoinim sibgu naingwo omok karamae nwowi mi kima ha naingwowi, iripa piu kamaka mi wig aka nwowamin mi kima hindara nonkwonaei, aeya yi nikrani. Mi yio siyu miyik rani, kima hiriinan niingar nwowi. Mi iripa piu kam nwiraka mi wig iraka ha nwowi, yio ti hiriinan yio siyu miyik rani, ini kipiigi kipi ywowin.

¹⁰ Kara ti wigkamim yipiki nonkwonam kimiir boinkii, kara kimiirin igao ya boinkii, wig kima kimiir kam imiir kipi haiburgig. Mi ti yaiyim kariir kwoinairga bi priinaingwo boinkim. Niingaka. Kariirin Biyan Inkam Komii Krai siyar boinmauugin mi kara kimiir asi boinkin.

11 Mi wiga yipiki saiir kam iir soppigiya, saeya kipi swoki onkwona yaeya kam nwirni. Mi hiriinan karamaeki niuwi, saeya wa ti swoki am saiir kamkikam iiramar mi kamim yim iriipi hiriinan yim simiir wig imiir kipi mi sopki.

12 Mi tiriiginim, yim kariir kwoinkar naingwo boinkikim, iikam nhirim kamiirin Biyan Inkam Komii Kraisi siya bi boinkikin kariirin ti siirin, yim kariir kwoinkar naingwowarkaigim. Mi inkamin yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaei mi siya wiga Adi Komii siir siyu napkaramaeya saiir bidi yasae onkwonakiyin mi saeya siiram naingwomi mi saeya wi hiriyyar timi o siirar mi siya saiirin wi kipi sopki ya hiriyyar timi o.

13 Mi wiga Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api mi saeya kamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karamae nwowin siirin bidi yasae onkwonakiya mi siya saika hiar nwokripkaiyam tiri mi saeya siir kipi sopki.

14 Mi saeya siirin wi kipi borisop mi wi kipi sopki. Dimusi rani, Adi Komii siya ha boinkin, tariigina ya siya bidi yimbingiya. Dimusi rani, siir wiga Kraisi siir yai imiir sibgu wakaeyokna apka Adi Komii siya ha boinkin, wiga Kraisi siir yayim simiir wakaeyokna ap karamae nwowiya bidi yimbingiya. Dimusi rani, saiir kamim yio Kraisi siir yai aiir sibgu wakaeyokna apikin. Mi ti yayim sima kaimwoki niuwi mi Adi Komii siya wi ha boini, kamiir yinisisimim yim wadiekim. Mi ti yayim sima kaimwo nwo karama nwowi mi Adi Komii siya wi ha boini, kamiir yinisisimim yim miyyik rani, yim ini iki iikamim Kraisi siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim ini simiir yinisisimnan ywowim. Mi yim ti yayim yim kaimwowaigim.

15 Mi wigkamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi wigkamim nonkwonam sima sima ha ninan sopki mi kima yipiki Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apim, kima simiir boin sima swoki onkwonamin. Kima simiirarar kigninkinki. Mi wiga yipiki Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apa ya saeya saiir kamim siir kwoin iir kipi kiyai, saika hiriyyar nwokripkaiyamim yo sowa yapa yapar timi o. Mi kamim yipiki Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apiyin, yio siya siir wiga saiir kwoin iir kipi mi kiyai, saika hiriyyar nwokripkaiyamim. Yo sowa yapa yapar timi o. Wigkam krimiirin Adi Komii siya bidi yimbingiyim, siyamar mi krima wi siyu miyyikimiyikin wi siir nwoki apim mi krima wi iki wigkam nhirim mhai hinsima simaka nwoki owim.

16 Mi ni kira wiga naingwo tibmii kaniya kira ninokninkin tani, kira kariir kam iir tiri, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kanim. Mi iriipi hiriinan, kamim naingwo tibmii kaniyin, kira ninokninkin tani kira kariir wig aiir tirkiyim, saeya Adi Komii siiram naingwo tibmii kanim. Iriig.

Krime hiriyyar dwo mi dimin taeminim krime tirim Adi Komii siya nikuna krimiir siir iikam nwowam krime simiirarar tir

17 Kara pi ta yai kwira sae swoki kwaingiyas boinami, iikam kima nwinira irira hinina dwo mi diminim Biyan Inkam Komii siya nimbiniim kamiir biya, iya siya kamiir kwoin imiir kiyayin siir siyu iir napam simiirarar dap iski. Kara ti dimin hiriinan kaimwowim pi ti iikamim Adi Komii siir siyu iir napiyim iki omom omomim simiirim pi simiirar swoki boinki.

18 Mi biya sima kamim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim, yi tiriiginim yio min nisiimauugin siya Adi Komii siirgin. Mi Adi Komii siya ti inkamin siir kwoin iir kiyai, Jisis Kraisi siiram naingwo tibmii kanim. Mi siya Adi Komii siir yai aiiramim bidi iki wakaeyoknan mi siya ta wisyaiya sima niga saiirin wi kipi swoki inakmimim. Mi inkamin siir mioisa kitiyopnir hai karamae nwowi mi Adi Komii siya siir kwoin iirrin ha kiyai, Jisis Kraisi siiram naingwo tibmii kanim mi siya Adi Komii siir yai aiiramim bidi iki wakaeyoknan mi siya wi simiiram kipi kiwaki miois aiir kitiyopnir haiyamim.

19 Mi inkamın m̄ois kitiyopn̄ir haiyın mi inkamın m̄ois kitiyopn̄ir hai kara-mae nwowin, yio ti hiriinan dimin, yio dimin komii rani. Mi diminki dimin komiiyın iikamkım sim wakaeyoknaeyiın ya Adi Komii siir yai aeyairga.

20 Mi tiriigin̄im hiriinanar tiri, iikamım s̄ima Adi Komii siiramın saiir naingwo t̄ibm̄ii k̄ini mi simiir m̄iyim s̄ima m̄iriyyim ta ii aiir, yim ini ywowim. Mi s̄ima wi hiriinanar ti swoki t̄irnam.

21 Mi kira inkamın whisarii m̄ii n̄ingar p̄rim̄iriigin. Mi kiriir kwoin̄in Adi Komii siya kiyaigin siiram naingwo t̄ibm̄ii k̄inam, yi ti hiriinan̄in yi dimin karamaeka kira ta m̄ii hiriinana kira m̄iriyya wi saiirsi kipi naingwoyimok. Mi inkamın kiriir kigriraowiyın siya kiriirin rirm̄iyya nwowaigin̄iugi, yi ini mi owin mi kira ti hiriinan siyiun̄ siir mi owamın maiḡimaiḡar timi onam.

22 Ta kima nwowa ti inkamım yipiki k̄imiir kigriraowim̄ simiir aowa saiir hiriinan ta biyya kima nwowa dimin biyye saiir aowa saeya niki kigriraowa saiir hiriinan. Mi k̄imiir kwoin̄im̄ Adi Komii siya kiyaai, siiram naingwo t̄ibm̄ii k̄inam, kima siir yai aiir wakaeyokna apam mi k̄imiirin̄ wi siyar p̄i ywohaigin̄iuwin rirm̄iyyan̄ ti dimin biyyeyim̄ yipiki k̄imiir kigriraowim̄ simiir aowa kima nwowa simiir h̄irankin. Mi hiriinanki n̄iwi, kima tariinan̄in ini J̄isis Krais siir iikam rirm̄iyya nwowin. Mi kima yipiki, whisarii m̄iyya p̄rim̄iriigi w̄indi, yipiki ti inkamım k̄imiir kigriraowim̄ simiir m̄ii mi ti hiriinan siyiun̄, iikamım yipiki m̄ii um̄iram̄ m̄iriyyim, yipiki inkam n̄hirmi aowa nwo karam nwowin mi k̄imiir kwoin̄im̄ Krais siya kiyaai, kima siiram naingwo t̄ibm̄ii k̄inam mi siir yai aiir wakaeyokna apam mi kima tariinan̄in ini Krais siir aowa nwowin, whisarii m̄ii p̄rim̄iriinan.

23 Mi ta J̄isis siya naonama mi siir n̄h̄eya ha naok̄inaiiniya mi Adi Komii siya k̄imiirin̄ dimin prasae prasae bi hauugikin̄ k̄imiir saınamın. Mi tiriigin̄im ha saingiyim, Adi Komii siir iikam nwowin, kima iki iikam n̄hirim̄ simiirin̄ h̄iuyirmai, k̄imiir n̄ik̄unamsi, yaeya siyīu wh̄iram̄ simiir aowa nwoyam.

24 Mi ta hiriinan saiirsika kariir nom̄iyyaun̄ n̄im̄ kr̄ima wi hiriyyar nwokr̄ipkaigi Adi Komii saikan. Mi kr̄ima wi kwoin̄ wh̄irumar̄ nwoki. Mi kr̄ima wi ta m̄ii aiirar m̄irīi kr̄ipkaai, ta kr̄ima m̄iriyya biigi bīi Adi Komii siya kiyaia kr̄imiir kwoin̄ im̄iir. Mi kr̄ima ha napim̄ siir siyīu iir saiir. Iriig.

Wigim kam karamae nwowiyyim mi igibae ikim sim boini

25 Tariinan̄in, kara ta yokwowa k̄imiiramın wigim kam karamaeyim̄ simiir win boinkikim. Kara k̄imiiramın dimusi bi winkikin, biyya kima kariiramın simiiram niki sr̄igikin. Kariirin̄ Biyyan Inkam Komii siya bi boinkin. N̄ingaka. Yim ti dimin hiriinan̄im̄ k̄imiirin̄, yi kariir kwoinkar kwanaingwo boinkikim. Adi Komii siya kariirsi naingwobumbugin̄ mi siya kariirin̄ wadie asi nwo haigin̄iugin̄ mi siya kariirin̄ kwoin̄ m̄iyyik̄ iirar hauu haigin̄iu mi kima ti kariir yai im̄iirar timi wakaeyokna ap yim kaimwowaigim.

26 Kara ha naingwowi ti hiriinan siyiun̄ yio wad̄ekin, inkamın hiriinan wig karamaeyar mi owi. Dimusi rani, taka k̄iyya iikamım nuanim̄ s̄ima k̄imiirin̄ wi siyīu m̄iyyiknan̄ tir tani.

27 Mi kamım yipiki nonkwonam, kima k̄imiir wig im̄iir kipi haiburgig mi wig wim̄ kima ir̄ipi hiriinan̄ k̄imiir kam im̄iir kipi mi haiburgig. Mi kamın yipiki wig nonkwona karamae nwowin, ni kira wig nonkwonam kipi swoki aingwo mi wiga yipiki kamkak nwo karamae nwowa, ni kira kamkak nwoyam kipi mi aingwo.

28 Mi wigkamım yipiki nonkwonam, wim̄ kima dimin biyye tiram̄ kipi naingwo. Mi kara k̄imiirin̄ p̄i h̄in̄ina boinkii, iikamım yipiki dimin biyye kr̄imiir tirim, s̄ima wi k̄imiir k̄imp̄ip̄isu haigin̄iui iikamım yipiki nonkwonam. Kara h̄in̄ina naingwowi, ti dimin hiriinan̄in̄ k̄imiir kipi kiyipsibgi haigin̄iu. N̄ingaka. Kima nonkwona karamae nwowi, wim̄ wi ti nonkwonani siyiun̄, h̄ikak siirsi nwo rani. N̄ingaka.

29 Ti kariir nomiiyauim, ti yayim simiir yaimwoki yaimwoim, ti kara win boinkiyim kimiiram yim tisirim. Iya Adi Komii siya nimbingiya krimiir ti nu iir nwowam, ya ini kingiin nwowa, wi sapi digii mi kwoin ara ta sairam daingwoki mi Adi Komii siir mi aiirarar mirii iski. Mi tariinanarin, inkamin wigakin yipiki Adi Komii siir mi aiir miriiyim sima nhami nhami kipi mirii, iki kamim nonkwona karamaeyim simiir hiriinan sima mi miriia.

30 Mi iikamim yipiki Adi Komii siir mi aiir miriiyim mi ha ninouninkiyim, yim iki iikamim ninouninki karamae nwowim simiir hiriinan dwo. Mi iikamim yipiki maingimairga nwowim, yim sima iki iikamim yipiki kwoin whwokwoka nwo karam nwowiyim simiir hiriinan dwo. Mi iikam yipiki digworaekwo whiekakakim, yim iki iikamim yipiki digworaekwo karamaeyim simiir hiriinan dwo.

31 Mi iikamim yipiki ti nuin siir tiran digworaekwo imiir sainiyim sima ha kipi naingwo, kouin ini sima ywowim. Nangaka. Dimusi rani, ti nuin siir digworaekwowim, mhoiia yim wi simbi digiguskii.

32 Kara ha naingwowi, wim kima ini ti hiriinanar mi aingwowim. Mi ti umiram naingwokwonanaei kwoinin wim wi Adi Komii siir naingwo rani. Mi inkamin nonkwonam naingwo karamae nwowi mi siir kwoinin Adi Komii siir mi aiir mirii aramar naingwowi, yim sima ini big nasmirwaiya Adi Komii siiraramar nwowim.

33 Mi kamim yipiki wigak nwowim, yim simiir kwoinim ha naingwowi, nuan digworaekwowim simiir wig imiirin wi maingimairga sima nwoaiginiuwii.

34 Mi inkamin siir kwoinin dimino whisairam naingwowyim, yim simiir kwoinin ha naingwowi Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiramar mi owim. Mi sima hiriinanar warar mi aingwowi, simiir wigim maingimairga simaka mi owim. Mi wiga niki onkwona karamae niki owa mi ta wig kopaksim niinga, saiir kwoinin Biyan Inkam Komiiyin siir dimin taemin imiiraramar daingwo. Sima hiniina daingwo, simiir piua mi simiir kwoinim, yim rirmiiyar dwo Adi siir dimin taemin imiir tiram mi wigim yipiki nonkwonam, yim sima simiir kam imiiramar naingwo iski, big nasmirwaiya simakar mi owim. Mi sima ti nuan digworaekwowim simiiramar naingwo kripkaii.

35 Mi ti dimin taeminim kara boinkiyim, kara kimiirin hiniina bi boinkikin, kara wari dimin taeminim kima tirim simiir kaiyaokikin. Nangaka. Kara ti diminin kimiirin minam boinkikin, kimiir whankinsiis haiginiuwim wi siyiu miyikin siir napam. Mi hiriinanki niuwii, ti digworaekwowim ti nuin siirin yim wi kimiir kwoin imiir kiyaiwao rani, kima Biyan Inkam Komii siir dimin taemin imiir tiri.

36 Mi inkamin wig aiirin hindara boiritmaiiyin, siya wa ti idid. Dimusi rani, siya iripa piu saika nwowam naingwowi mi siya sairin wi hindara ti nonkwona iski mi yio ti hiriinanin yo sowa hi nanae rani. Dimusi rani, sowa bidi yonkwonao.

37 Mi inkamin siir kwoinin siirin siyar swoki kigiraonaei mi siya hiniina naingwowi, siirin wi iikam nhirkim kiyai rani mi siya wi iripa piu saika mi o rani mi siya ta wig aiirin mi onkwona karam mi owi, yio ini mi owin.

38 Mi kamim yipiki wig nonkwonam, yim sima siyiu miyikimiiyik iirar tiri. Mi kamim yipiki simiir kwoin imiirar nwowiyim yim kipi nonkwona, yim ini ywowim mi yim sima dimin komii kibi iirar tirkim.

39 Mi wiga yipiki biya kamkak niki owa mi saeya yaeya kam nwirni nonkwonam kipi tir, iya saiir kamim ha niki owiyin. Mi saiir kamim siya naonankiswo, aeya nikrani, saeya yaeya kam nwirni nonkwonam ha mi aingwokiswo. Mi ti inkamin, ti saeya nonkwonam tirin, yio siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kinnan inkam dwo wi yaeya inkam kipi nwo. Nangaka.

⁴⁰ Mi kara ti siirin hiniina naingwowi, wiga yipiki saiir kamın naowin mi saeya hiriinan kam karamaeyar mi owi, saeya wi maingimaigar mi owi. Adi Komii siir naeyuin kariirin siya whinkinsis haiginiugin mi kariirin siya boinkin ti hiriinanin. Irii.

8

Dimin taeminim uruwai siyaowai ninkin imiiaeyim simiir boini

¹ Mi dimin taeminim panao kara kimiiram winkii, kara pi dimin taeminim iikamim yipiki ti nu iir nwowim yipiki Adi Komii siir siyu iir nap karamae nwowim mi uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim simiir boinkii. Kara ta yokwowa kimiiramın whisarii bi winkika, biya kima simiiram niki srigikim. Kara ha naingwowi, kima hiriinan bidiyar iki boinkiyim, krıma ti dimin iirin ina ninokninkinim. Mi kara pi hiniina boinkii, inkamın dimin taemin whiekak ninokninkiniyin mi ti hiriinan digworaekwowim siirin sima nantamiyiriyiri mi siya panınsi wakaeyoknasi. Mi krıma irni nwirniyam ninan aingwokwowi mi ti hiriinan siyuin krıma krıma krımar swoki kinsisnaei mi krıma wi wadie sairsiyar nwowi, Kraıs siir hiriinanin.

² Mi yipiki ha boini, sima digworaekwo whiekakim bidi yinomokninkin digim mi yio Adi Komii siya simiirin wi ha boini, sima miyik rani, sima bi sibgu naingwo omokim. Mi sima hiniina bi mi aingwokim sima siir digworaekwo whiekakim simiir bidi mi inokninkinim. Nıngaka.

³ Mi yipiki Adi Komii siiram naingwokwowyin, yio wi hiniina boini, sima wadiekim mi sima siir iikamkim.

⁴ Mi kara kimiirin pi min boinkii, nae dimin taeminim yipiki sima ninkin imiiaeyim uruwai siyaowaini. Mi ti siyu hiriinanin, kara pi hiniina boinki, krıma uruwai siyaowai simiirin ina ninokninkinim, yim sima kaimwo rani. Yim sima Adi Komii rani. Adi Komii sasairgin biyar whıuwıniınan.

⁵ Digworaekwo kasa kasa rani, ninomor kou hir nwowim mi nu tirin iriipi hiriinan. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apkaramae nwowim sima boin, krıma ini Adi Komii siir hiriinan ywowim. Mi kam adiaowaeeyim yim ha naingwowi, ti uruwai siyaowaiyım, yım hiriıyar nwokim. Mi nim krıma iikamim simiirin ina ninokninkinim.

⁶ Adi Komiiyın nwırkı nwıruwairgin, siya krımiir Adigin mi siya hiriıyar nwokin mi siyairgin digworaekwo whiekakim simiir bwamkıbwamın mi krıma hiriınanar dwo mi siıraramar dınmiıninkin. Mi Jisıs Kraısın nwırkı nwıruwairgin yipikin hiriıyar whauıniınan biya siya ninomor nu sowiir digworaekwo whiekak imiırar mi nonkwokwokin. Mi krımiirin siyar mi onkwokwokikim mi krıma siir naeyıu iir haigim mi krımiirin siya whinkinsiskim mi krıma hiriınan asi nwowi.

⁷ Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apım, simiir nhirım hiniina kignınokninkin tani, ti nıksisae uruwai siyaowaiyım yım dimin komii rani. Yım sima ha naingwowi, sima inkamni hanın yaimın dimina mi omboboıni. Mi iya sima naeyım uruwai siyaowai imiir ninkin imiiaeyim simiir naeyım, sima ha naingwowi tirıiginim yım kaimwowaırgim. Mi iki naeyım sima swoki aeyım yım uruwai siyaowaini simar niki inkin imiıyae imairgin mi simiir mhiı kwoinim pi miyik swoki o rani, pi yıbgini hanın hındarar kımıtkini. Dimusi rani, simiirin dimin whırkin bi neıyokın. Mi Adi Komii siya pi big nasmırwaiya nwoki rani.

⁸ Adi Komii siya naeyım uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim krıma naeyım simiırsi bi naingwoyımıyokikın. Nıngaka. Mi iki krıma mi ae karamae mi owiyım, simiırsi bi mi aingwoyımıyokikın yım dimin komii rani mi ti diminim krıma naeyım, yım wi krımiir tirbu rani mi Adi Komii siya krımiirin wi hiniina naingwo rani, krıma iikam bibiyıekim. Nıngaka. Mi diminin iki

krīma nae karamae nwowiyin, yio wī krīmiir mī kiyipsibgi haiginiu rani mī Adi Komii siya wī hiriinan saiirsi mī aingwo rani, krīma iikam miyikim. Nīngaka. Diminim krīma naeyim yim dimin komii rani.

⁹ Yi tiriiginin yio dimin karamaeka. Mī kīma wī mintirao diminim kīma naei simiirsiyin. Mī hiriinanki niuwi, kīma wī iki iikamim yipiki Kraisi siir siyiu iir sibgu ap karamae nwowim wī simiir kiyipsibgi haiginiuwi. Mī yim wī hinda kipiyar nwowiuguskii. Dimusi rani, sima kimiiir kigim, diminim sima haiyaiyin kīma naekin.

¹⁰ Mī ta hiriinan saiirsika, kīra hiniina boini, an kara ti inkamin ti digworaekwo imiirin ina kigninokninkin. Mī kīra ti nae imiirin ha naei ti sima ninkin imiiaeyim uruwai siyaowaini mī ti inkamin yipiki niki aingwo tibmii kīn karamae niki owin Jisis Kraisi siiram mī siya kīriir kigi, kīra ti dimin iir naei mī yio siya wī ti naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim wī simiir naeyamar mī aingwōwi. Mī siir naingwo tibmiya wī sima kiyipsibgi haiginiuwi biyie nwowamin.

¹¹ Mī ni kīra ti dimin imiir asi naei, ni kīra hiniina naingwōwi, uruwai siyaowaiyim yim dimin komii rani. Mī inkam nwinin dimin whirki nieyok karamae nwowiyin Kraisi siirsi bidiyar mī aowin. Mī siya ha naei ti nae iirin mī ti diminim Kraisi siirim siya niki kigna tirim, yim wī kipii nwoke rani. Dimusi rani, ti naeyim siya naeyim simiirsika.

¹² Kīra wī kīriir nomiyauwin siir kwoin iir kiyipsibgi haiginiuwi kipii siya nwowam mī siya Kraisi siir yai airin wī sibgu wakaeyokna ap rani. Dimusi rani, warī diminin kīra kwatirkiyin siirsika. Mī kīma Kraisi siirin, wī ti hiriinan siyiu biyeyin wī siir tiri.

¹³ Mī ta hiriinan saiirsika, ti diminin kara naei, yio wī kariir nomiyauwin siir kwoin iir kiyipsibgi haiginiuwi biyie siya nwowim mī dimin taeminim Kraisi siirin siya niki kigna apim, simiir warar. Mī kara mhoiia wī ti hiriinan dimin imiir swoki ae rani kara pi boriisopi kariir nomiyauwin siir kwoin iir nwowaiginiuwim biyie. Dimusi rani, ti dimin taemin hiriinanim simiirsika. friig.

9

Pol siya maingimarga dimusi bi nwoke, siya umirim iikamim naingwo tibmii kaniiyim simiir hiranki bi haigin dimin taeminim siya naingwowim simiiram

¹ Kariirin wī dimin whirki nikidu rani, ti diminim kara tiriyim Adi Komii siirim. Kara aposel inkamin mī Jisis Kraisi siirin karar kigin. Mī Biyan Inkam Komiiyin mī iikam kīma Kraisi siir yai airin wī hiriinansi wakaeyokna api. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siir digworaekwowim yim kara tirim kimiiir, simiirsika.

² Mī iikam nhirim hiniina naingwo karamae nwoke kara aposel inkam tani, yio dimin komii rani. Mī wim kīma om Korin warauran iikamim wim kīma kariirin hiniina asi naingwōwi, kara aposel inkamkin. Dimusi rani, digworaekwowim kara niisimaauuwim kimiiir simiirsika. Mī kīma kīmaingim Kraisi siir yai air wakaeyokna apiyim. Mī ti digworaekwowim Kimiirin sima niisimaauugim hiniin, kariirin Biyan Inkam Komii siya nimbingin aposel inkam nwowamin.

³ Mī iikamim ha boiniyim kariirin hiniin kara aposel inkam tani mī kara simiir yai akan pi hiniina nowarki boinkii wara yayim kara winkyim simiirin.

⁴ Mī haninginiuwi, kara dimin taeminim iikam kimiiir warauranki ti hai mī kara pa nwoke aeyim diminim kara tirim kimiiir simiirsiyin. Dimusi rani, kara aposel inkamkin.

5 Mi yipiki Biyan Inkam Komii siir siyu siir napiyim wigim, krima simiir mi onkwonaei yio ini mi owin mi krima wi simaka niki amyokiyokiyim iki aposel kam nhirim simiir hiriinan iki Biyan Inkam Komii siir nomousisimim simiir hiriinan mi Pita siya, aniya? Mi ini mi owin kara naeyam kariir mi aiiram mi srii?

6 Mi Banabas mi kara krira krirar ti mirii nonkworinu kripkai nae sainamin mi nae imiir naeyamin kririigi kririir umir imiirarar ti krinmai, aniya?

7 Mi kamim yaii niniyan inkam nwowiyim sima nae minim simar bi kigriraonaeikim. Mi inkamin numiran sasaeya ninkiniyin mi inkam nhirkim siirin ha pi boinikin, wari dimin taeminim kira ninkikinim simiirin wi kira nae rani. Iikamin wi sibsib kigriraonaei rani, simiirin iikam nhirkim boini hiniin, kima wi simiir mwii imiir kwiyae rani. Nningaka. Mi krira kimiiramim naeyam srii wi wadiyar mi owi, aniya?

8 Tiki yayim yim inkami kwoinarar bi priinaingwo boinkikim. Nningaka. Siyu komiyyin biya Adi Komii siya hauugiyin Mosesni, yio iriipi hiriinanar mi boinkikin, ti diminim yim kaimwowaigim.

9 Mi bidi bidiniyarin Moses siya yayim Yokwo Komiiyin hiniina winboinkikin, bulmakauin witnid nokwobrombropiyin siir yai aiirin wi uridin kipi kogripikou mi hiriinan tiri, siya wi ti witnid imiir nae rani. Nningaka. Adi Komii siya bulmakau imiiram bi naingwokin iya siya ti yayim Moses siir boinmimauuwim.

10 Nningaka, siya ti yayim minam wankikin iikam krimiir whinkinsiis haiginiuam bulmakauni haniin. Moses siya ti yayim minam wankikim, krima ti yai imiir ninokninkinim. Mi inkamin yipiki nu hainopin mi inkamin yipiki sasaeyim wai nwowim simiir ningugu haiyin, sowa nwisairarin wi umir kinar haiswowi ta miya sowa miriyya sairsiyin.

11 Mi krima Adi Komii siir yayia kimiir bidiyar iki boinmauwim ya ini naenan ywowa kimiir mhiyim saeyar kinu haiginiuwi. Mi hiriirankiniuwi mi tari kima wi nae krimiir hauu rani, krimiir piu aiirsi, aniya?

12 Mi iki iikam nhirim yipiki kimiir whinkinsiisiiyim, sima naeyim kimiir warauranki mi haii, simiir pua sair kirie haiginiuam mi ti hiriinan siyuin yio ini wadieki wadiyar mi owin, krima kimiir biyan inkamin nae mi haiyim. Mi biyar nwoyokiyokiniyanim mi tariinanar yadigiyin, krima iikam kimiir waraurankin dimin sim whir bi swoki haimiminkim. Krima inkam paeprikabnan nwokim mi krima mhiigar mi aokim. Mi krima kimiir kwoin imiirin wi hiriinan sairsi nkipitmai rani. Mi krima hiriinan tiri, wim wi Jisis Kraiss siir yai aiir wakae rani.

13 Kima ta yai aiir daingwoki, Isrel simiir pris inkamin yipiki omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair miriyyim, sima simiirin pa mi boinki, sima naeyam ti nae nhirim ti iikam ima hainaniyim ta omaka aiir Adi Komii siiram. Mi ti pris inkamin ti diminim ti kam ima haigingigim haiya nae haiginiya sair, sima simiirin pa haii mpa ninkan imiyyae Adi Komii siir mi haimiyyim pi simar swoki aei.

14 Mi ti hiriinan siyuin kariirin ini wadie siya ywowin kimiir aposel inkamin siya sriyamim kimiir. Mi biyarin kara kimiiram bi kaugin diminamin mi tariinanin kara ta yokwowa kimiiramim hiriinanar bi winboinkikin, kima kariir kigriraowim. Mi kara mhiigi nao kingiin nwokiswo mi kara kimiiramim pi naeyam dimuim mi sriigi. Nningaka. Kara pi borisopi dimin whirin inkam nwirni inanki haiyim. Mi kara dimin haii

15 Mi ti hiriinan siyuin kariirin ini wadie siya ywowin kimiir aposel inkamin siya sriyamim kimiir. Mi biyarin kara kimiiram bi kaugin diminamin mi tariinanin kara ta yokwowa kimiiramim hiriinanar bi winboinkikin, kima kariir kigriraowim. Mi kara mhiigi nao kingiin nwokiswo mi kara kimiiramim pi naeyam dimuim mi sriigi. Nningaka. Kara pi borisopi dimin whirin inkam nwirni inanki haiyim. Mi kara dimin haii

mɪ kara wɪ ha boin tani kara Krai siir yaiwɪn kibiya saiir boinmɪmauwin mɪ umir bi haigin. Nɪngaka.

16 Mɪ kara maɪrgimaɪrga kanakana bi nwonakin Krai siir yai win kibiya saiir boinmɪmauwin. Nɪngaka. Kariirin Biyan Inkam Komii siyar nɪmbingɪkin ta saiir tiramin. Mɪ kara simiir boinmɪmau karam nwokiswo mɪ kariir kwoinɪn kanakanarin wɪ io prasae di ywowi. Mɪ kara ta yaiya Biyan Inkam Komii siya boinkiya kariir ya wɪ digumii pi haimriiyugɪn.

17 Mɪ kariir kwoinaɪrga priinaingwo tɪrkiswo ta miya Krai siir yaiwin kibiya saiir boinmɪmauwiya mɪ kara wɪ umir digworaekwo ta mɪ aiirsiyar pi mɪ haiyin. Mɪ ya tariigina ya kariir kwoinaɪrgi bi priinaingwo tɪrka. Nɪngaka. Adi Komii siyar nɪmbingɪn kariirin ta mɪ aiir mɪriiyamin. Mɪ hiriinankɪnuwi mɪ kara wɪ umir, digworaekwo nae min hai rani, ta mɪ aiirsiyin.

18 Mɪ hiriinan tɪrkiswo mɪ kara wɪ piki hiniin umirin si pi haiyin ta miya kara mɪriiya saiirsiyin, ha? Kara wɪ ti si pi haiyin. Mɪ iya kara Krai siir yaiwin kibiya iikam imiir boinmɪmauwi mɪ kara simiiramin wɪ nae umir minam sɪi rani. Nɪngaka. Mɪ sima Adi Komii siir yaiya hinda whisariiyar priihaii. Mɪ ti hiriinan siyuin ti maɪrgimaɪrga kara nwowin, ya tariigina ya kariir umir aeya.

19 Kara inkam nwɪrni aowa bi nwokin mɪ kara ini iikamim simiir whisarii mɪ priimriiyin inkam ywowin. Mɪ kara iikam whiekakim simiir kwoinim wɪ digar piyamisi owin Jisi Krai siiram kiyaiyim, siiram naingwo tibmii kinim.

20 Mɪ iya kara Isrel simiir iikamim simaka nwoiyin, kara pi Isrel simiir siyiu imiirar mɪ api mɪ Moses siir siyiu komii ikin. Mɪ ta hiriinan saiirsiyairga kara iikamim simiir kwoinim saiirsiyar kiyaii, sima Jisi Krai siiram naingwo tibmii kinim. Mɪ hiriinankɪnuwi mɪ ti Moses siir siyuin siya boinkiyin kariir, yio wɪ nwo rani, kariir kou. Mɪ ti iiyim kara nwowim hir kara simiirar mɪ apkim mɪ ta hiriinan saiirsiyairga kara simiir kwoinim saiirsiyar kiyagin. Mɪ wɪ Moses siir siyiu komii yaiyim wɪ sima nwo rani, simiir kouin. Mɪ sima wɪ Krai siir yaiwin kibiya saiiram nɪnmiininkini.

21 Mɪ kara Moses siir siyiu komiiyin siirin naingwo owouu rani. Mɪ siirin digumii bi haimriiyugɪn. Nɪngaka. Mɪ kara tariinanin ini Krai siir yai imiir wakaeyokna apin. Mɪ iya kara iki iikam nhirim yipiki Mosesni yaiyim sim wakaeyokna ap karamae nwoiyim simaka nwoiyim, kara Moses siir yai imiir bi napikin. Kara ti hiriinan siyuin minam tɪrkin, kara wɪ iki iikamim simiir kwoin imiir niki kiyaiyim Jisi Krai siiram naingwo tibmii kinim. Mɪ ti hiriinan kara tirin, kara Adi Komii siir siyiu iir bi taougakin, kara Jisi Krai siir siyiu iir napkin.

22 Mɪ iya kara iikamim yipiki naingwo tibmii kirie nwo karam nwoiyim Jisi Krai siiram, simaka nwoiyim mɪ kara diminin maɪrgimaɪrga sima nwo karamae nwoiyin kanaka, siir bi tirikin. Nɪngaka kara diminin sima naingwowyin hiniin yio ini ywowin kara siirarar tirikin. Mɪ hiriinan saiirsika, kara simiir kwoin imiirin asi kiyaii kirie nwowamin, Jisi Krai siiram naingwo tibmii kinamin. Mɪ inokinokin kara iki iikamim hinda tindamin simaka nwoiyim, kara diminin iki sima naingwowyin hiniin yio wadiekin, kara siirarar napikin. Mɪ ta hiriinan saiirsika, kara simiir kwoin imiirin hiriinansi kiyagin Jisi Krai siiram naingwo tibmii kinim.

23 Mɪ kara inok inokin hiriinan ta saiirsi tɪrkin Krai siir yaiwin kibiya saiir hainanamin. Mɪ Adi Komii siya kariirin wɪ hiriinan saiirsi hainan prapraskii kariirin mɪ iki iikam nhir ikim.

24 Kɪma ta saiir daingwoki. Iikam whiekakim iki ninkikin iwitiyim sima biikinar bi nwoiwowim. Nɪngaka. Nwɪrkinwiruairgin pi bi iwit okwoiu. Mɪ ti inkamin bi niwit okwowin diminin pi sasar haiyiskii. Mɪ ti hiriinan

siyuuin, ti iikamim yipiki ninkikin iwitiyim kima Krais siir yai aairamin hiriinan sibgu wakaeyokna api mi kima dimin miyikin Adi Komii siya wi hiriinan sairsi hauuwi.

²⁵ Mi iikam whiekakim yipiki ninkikin iwitam naingwoyiyim, dimin haiyim, sima inokinokin nhami nhami bi niwitikim mi simiir pua kirie sairsiyar nnowi. Sima ti hiriinan mansi tiri, sima wi iki iikam nhirim simiir nwoki iwit haiburim mi wi diminin Adi Komii siya hauuwi iikamim bi nnowim simiir wi siir nwoki haiyim. Krma dimin komii komii imiirarar tir Adi Komii siiram wakaeyokna apim mi krma wi siir dimin miyik miyik imiir nwoki haiyim. Yim sima ti diminin ti kamim ninkikin iwitiyim bi nnowiyim sima haiyim wi simiir hiriinan biye nwo rani. Nningaka. Yim sima wadieki wadie imairgim mi wi hiriirar nwoyokiyokikaeyami.

²⁶ Kara ti inkamin yipiki hinda tinda niyaeyim yok kaowyin siir hiriinan bi ninkikin iwitikin. Nningaka. Kara ini inkamin yipiki maeyaua niwit okwowiya sairgisairamar nanmainonkwowiyin ini siir hiriinan ywovin. Mi ti hiriinan siyuuin kara inokinokin Adi Komii siir mi aair asi mirinanaei. Mi inkamin yipiki yai niniyin siya siir ina hinda bi pratio pratiowika. Nningaka. Mi ti hiriinan siyuuin, ta Adi Komii siir miya ta kara miriia ya hinda bi mi priimiri priimiriiga. Nningaka.

²⁷ Kara kariir piu aairar kirie haiginuanaekin karar kigriraowamin mi saeya wi kariir kwoin iirarar nwoki wakaeyokna apim. Kara ti hiriinamin minam tiri, mhoiia kara Adi Komii siir yai aair boinimauuwi mi siya kariirin wi hiriinan boin tani, kara inkam paii rani mi kara siir dimin miyik miyikim wi simiir hai rani. Iriig.

10

Kima, kimasiyar mintiraona kima wi dimin biye kipi tir

¹ Ti kariir nomiiyauim kara ha naingwowi kima ina sibgu inokninkinim siyuuin Adi Komii siya tirin krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir. Mi ta iiaa krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima Moses siir wakaeyokna apnamim niimau mieki miya hiriir mi taka iiaa Adi Komii siya wau mrsima sair yikropki simiir siyu iir nisiimauu apnamam. Mi taka iiaa siya simiirin bidiyar mi whinkinsis haiginuun. Mi iikamim sima ini whi komiia pariidan dapiya ini sairar mi iyapidnadamim mi simiir nwirki bi swoki aomin aominkin.

² Mi diminin krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirin, iiaa simiirin waumir sima saeya kiiki ikoua sima kigna apam mi iiaa sima whi komii kwira pariidan nikiuwiya sae mi iyapidama, yim tiki digworaekwo hiriinanim, yim iikam imiir nisiimauugin sima Moses siirar wakaeyokna ap iskiyim. Mi sima ini siirarar mi wakaeyokna apim iikamim yipiki baptisim simiir hiriinan yipiki hinana nisiimauuim sima Biyan Inkam Komii Krais siirgim mi simiirin ini siyar kigirkakim.

³ Mi iiaa sima niimau boskwonau hir nwoa, sima naeyin mana nikiuwiyin siir naekim, yipiki Adi Komii siya hauugiyim simiir siir hirankin. Mi tiriiginin simiirin siya whinkinsis haiginugin simiir naingwo tibmiia kirie nnowam.

⁴ Mi sima opa yipiki Adi Komii siya hauugiya simiir sairar mi kwiyae. Mi tariigina simiirin saeya kinsis haiginugin mi simiir naingwo tibmiia komigi komii asi nwokika. Mi ta opa sima kwiyae, ya siiaa komiia sair hiranki nitka. Mi ta siiaa komiia ya aknainan Krais siir nisiimauuga simiir kwoin iir kinsis haiginuam ta opa sima kwiyae simiir piu aair kinsis haiginuam sair hiriinan.

⁵ Mi Adi Komii siya simiirin ti hiriinan siyu kaimwoin siir asi whinkinsis haiginugin, Adi Komii siya maigimaigra iikam hoingakim bi nwokin mi

ta hiriinan saiirsika siya hiriinan asi tirkın mi Adi Komii siya iikam imiirin hiriinan saiirsi nisomsom aokao digiyam tirkın. Mi simiir piuis biyieyim niimau hinda tinda digar asi nwokikim.

⁶ Adi Komii siya ti hiriinan diminin minam tirkın, krimiir nusiimaugın krıma wi iki dimin biyie hiriinanım sima tirim wi simiiram naingwowisi, simiir tiram.

⁷ Krıma uruwai siyaowaini inig kipi hainan, krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir iikam nhir ima tira saiir hiriinan. Mi ti Adi Komii siir yayim biya Moses siya winkyim Yokwo Komii saiir yim hinına win boinkikim.

⁸ Mi iikam krıma ti hiriinan siyu biyieyin hai sima priinae priinaeyin siir kipi tir, biyan iikam nhirim sima tirim simiir hiriinan. Mi Adi Komii siir kwoinin paenan ha niugiyin simiiram mi siya simiir iikam nhirim ina yisomsom aokaokiyim. Mi 23,000 nim yim iikwiruwa saiirar mi kwaonam.

⁹ Krıma Biyan Inkam Komii siir kwoin siir kipi kiyai, io krimaka nwowam, biyan iikam nhirim sima tirim simiir hiriinan. Mi Adi Komii siya io simaka ha nwowin mi siya mipugim ina yikropkiyim mi simiirin ini sima piyaokaokiyim.

¹⁰ Krıma Adi Komii saika kipi ninkınwaowarki boin, biyan iikamim simiir nhir ima tira saiir hiriinan. Mi sima diminam ha boinanaeyim mi Adi Komii siya siir paekwosimın siir yikropki mi siya ha nitin mi simiirin siya yisomsom aokaoki.

¹¹ Mi ti digworaekwowim ti krimiir yidiwi wanwiyaeyim imiir tirim yim iya sima niimau boskwoki boskwonau hir nwowa ha tirkim. Mi ti digworaekwowim Moses siya winkyim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir, yim krimiir nusiimaugim krıma wi simiir hiriinan kipi tir. Sima ti iikamim ti tariinan nwowim krimiir nusiimaugim, iya Kraıs siya swoki itana ini kingiin nwowa. Mi krıma kımasiyar mintıraona krıma wi dimin biyie kipi swoki tirmimın biya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirim simiir hiriinan.

¹² Yim triiginim yim ini ti sima tirim ini simiir hiriinanar mi imbiyamim mi wim kima iikamim yipiki ha naingwowim wim kima kiriekim mi kima Kraıs siir siyu iir napim ini kimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir haiburim. Mi kima kımasiyar mintıraona kimiir kwoinim iki iikam nhirim sima kiyai mi kima wi siyu biyie tiri.

¹³ Mi kima wi hinına kipi naingwo, ti digworaekwowim kimiir kwoin imiir kiyai, kimiir nikpitmayim mi tiki hiriinan diminin iki iikamim, iki hinda tinda nwowim simiirin ini iriipi hiriinanar mi tirin. Yim sima yaeya rani. Niingaka. Adi Komii siya wadiekın, kimiirin wi siyar whinkinsisi. Mi siya iki dimin bibiyeyim wi simiir kigninkinki rani, kimiir kwoin imiir nipiyaokiyam mi kimiirin wi sima nikpitmai rani. Kimiirin wi siyar whinkinsis haiginuwi ti hiriinan dimin biyieyin ti kimiir kwoin imiir kiyayim tiriyim simiirsi nokworinim.

¹⁴ Ti kariir nomiyau kingi kinim, kima uruwai siyaowai simiirsiyin aru dwo wim wi simiir inig imiir wara pi hainanisi. Dimusi rani, kimiirin wi Adi Komii siyar whinkinsis haiginui mi wi siyar kigriraowi.

¹⁵ Kara ti yayim iikamim yipiki ninokninkim miyikakim kimiram boinkikim mi kima ti yayim ti kara boinkiyim ti aingwoki mi simiir ti sibgu hid.

¹⁶ Mi iya krıma kumuniyin opa mobin siir nwokaiya nhwo saiiram kwisboiniyim mi krıma iki saiir kwiyaeiyim mi krıma hinına nusiinauwi, krıma mi Kraıs siya krıma ini nwuruwar ywowskiyim mi ini kwoin whuruwar mi okiyim ta siir nhie aiiramın biyar naokiinainama mi bretin krıma niinibimbir aeyin yio min mi isiimaugın krıma mi Kraıs siya krıma, ini

kwoin whiruwar ywowim ta siir pua biyar naowa yipiki paeyin hiiiniyar nirioninkinin saika ninkin irinugiyin.

17 Mi iikam whiekakim krima kasa rani mi krima ini bret haruan siirarar yaeyim. Mi bret haruan krima naeyin yo tiriiginin yo min nusiimauugin krima whiekakarini Kraisi siir pu kwiruwa sairarar yinkiamamasuim.

18 Kima Isrel simiir iikamim simiir daingwoki mi iikamim yipikki ti nae imiir naeyim biya priskim sim haiginim hiya naemin dimin haiginiya Adi Komii siiram, yi tiriiginim yim min nusiimauugin sima mi Adi Komii siya, sima ini kwoin whiruwar ywokiyim ta hiya nae min haigin inkin imiiaeya saikan.

19 Mi ta yaiya kara boinkiya kimiir ya ta saeya, nae minim mi wraisu min ikim yipiki sima ninkin imiiaeyim niksisaе uruwai siyaowaini mi ti naeyim yim dimin komiigim, iyie? Uruwai siyaowai sima ywo dimin komiyyin? Niingaka. Yim naeyim yim nae imairgim. Mi yim ti uruwai siyaowaiyim, yim tidiyu min imairgin.

20 Mi iikamim yipiki ti dimin taemin imiir nap karamae nwowiyim mi Adi Komii siir naeyim siir ninkin imiiaeyim hini sima no haiginiyim, yim sima simiirin pi uruwai siyaowaini swoki inkin imiiaei pi Adi Komii siir ninkin imiiae rani. Niingaka. Mi kara pi boriisopi kima ti dimin hiriinanim uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim simiir naeyim. Mi kima ti hiriinan dimin imiir tiri, yi tiriiginim yi min nusiimauugin kima mi uruwai siyaowai sima, wim ini iripar yinkiamasuim mi ini kwoin whiruwar ywowim.

21 Mi kima Biyan Inkam Komii siir op mobin wi siir kwiyae rani, kima uruwai siyaowaini op mobin siir kwiyaei. Kima wi hiriinan tir tani. Niingaka. Mi kima naeyim Biyan Inkam Komii siir hiya sair haiginiyim siir ninkin imiiaeyam wi simiir nae rani, kima ti naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim simiir naei: Kima wi hiriinan kipi tir. Niingaka.

22 Mi kima hiriinan tiri, wim wi Biyan Inkam Komii siir kiyopsibgi haiginuwi mi siya wi io kimakar nwowi mi kimiirin wi siya pi tioin. Siyairgin kirie komiigakin mi nim krima ini nunga ywowim. Mi siya kimiir tiowi mi kima wi siir nikwowaissi rani. Niingaka.

23 Wim kima ti digworaekwo imiirin hiniina boinkim, ti digworaekwowim krima tiriyim yim wadieyairgim. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, ti digworaekwo hiriinanim, yim wi kimiir whinkinsiis haiginu rani, Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim. Sima wi kimiir kwoin imiir kirie haiginu rani, Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim simiir nhirim sima simairgim mi kima, ti kima tirim simiram daingwoki.

24 Kima wi kimamar kipi naingwona mi kima wi iki iikam nhirim simiir whinkinsiisam daingwo.

25 Mi kima wi kipi nidid wraisuim maket haiginiyim simiir sainsiyin mi simiirin hiniina kipi mi sri, ti wraisu biya uruwai siyaowaini ninkin imiiaekim mi kimiir kwoinim wi hiriinan naingwoyimyok karamae sairsi nwowi.

26 Mi yaiyim yipiki Adi Komii siir Yokwo Komii aair winkyim bidi bidiniyar yim hiniina win boinkikim, ti nuin yo Biyan Inkam Komiiyin siirgin mi digworaekwowim siir mi owim iripi hiriinan siir. Mi krima ina ninokninkinim mi krima digworaekwo whiekakim simiirin wa naei.

27 Mi iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai aair wakaeyokna ap karamae nwowiyim, sima kiriram boinkii, simiir omaka hiriir namam nae simaka naeyam. Mi kima ti naeyim sima hauuwi kimiir, simiirsiyin wi hiniina kipi naingwo, tiki naeyim inkamki bidi yamisi inkin imiiaeyim, iyie? Kima hindara wakaemumu ae. Mi kima hiriinan tiri mi kima wi iripa nwoki ongwomamair aeyim

²⁸ Mi kima ti inkam inaka nidwowi mi siya kimiirin ha boini, tiki naeyim biya iikamkam sim niki inkin imiiaeyim uruwai siyaowaini sima. Mi kima ti nae imiirin wi kipi nae wim wi inkamin kimiir nokmwim aeyin wi siir kwoin iir pi kinsis haiginiuwisi.

²⁹ Kara siir kwoin iir boini, kimiir iir boin tani ti diminim siya niki boinmauuim simiir kipi nae. Mi kima hinina naingwowi, krima ti nae imiir nae karamae dimusi nwowi mi tari yi mansika, iki iikam nhirim yim Kraisiir yai imiir bi sibgu wakaeyokna apikim, aniya?

³⁰ Mi kara nhwo Adi Komii siiram kwisboinkiyim mipa mi boin wadiekii. Dimusi rani, ti naeyim kara naeyanim simiirsika. Mi iikam sima hinina dimusi boinkim kara siyu miyiknan bi tirkin ti dimin taeminim kara naeyim simiirin, ha?

³¹ Mi kara kimiirin ta sairin pi hinina boini, ti naeyim kima naeyim mi opa kima mi kwiyaeya mi wraisu minim kima naeyim mi dimin taeminim kima mi tir ikim, kima simiir tiri mi ti iikamim yim Adi Komii siir inig iir hainanprapraskii. Dimusi rani, ti simiirsika.

³² Mi kima wi ti dimin hiriinanim simiir kipi tir. Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim mi iikamim Adi Komii siir isid nwowim wi simiir kiyopsibgi haiginiu rani, siyu biyie tiramin. Niingaka.

³³ Yim ti dimin taemin hiriinanim ti kara boinkiyim kimiir, yim kariir kwoinkar naingwo boinkikim. Kara ti dimin taeminim minam tirikikim iikamim simiir whinkinsis haiginiuwim. Kara ti diminim karamar bi tirkin, kariirar swoki whinkinsis haiginiuwim. Kara ti dimin taeminim minam tirkin, iikamim simiir whinkinsis haiginiuwim. Mi simiirin wi Adi Komii siya nwoki anmaiwarkainam simiir dimin biyeyim simiir hirankin ti sima tirim. Iriig.

11

¹ Kima ti dimin taeminim kara tiriyim simiir kigna ap, ti kara mi kigna apiyim dimin taeminim Kraisiya mi tirim simiir sair hiriinan.

Wigim simiir mwo imiir kaigrisu idwokaiiyim, Adi Komii siir inig hainaniya omaka sair simiir boinka

² Kara kimiirin dimusi bi hainanprapraskikin, kima ti dimin taeminim kara boinmimauuim inokinok simiir wakaeyokna tirkim.

³ Kara ha naingwowi kima ti yayim kara boinim simiir dinoknankin Jisis Kraisiyaingin kamim simiir kougi kou nwowin mi kamim yim ini simiir wigim simiir kou ywowim mi Adi Komiiyin yio ini Jisis Kraisiir kou ywowin.

⁴ Mi ta hiriinan sairsika mi inkamin omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair hiriir nami mi siya pagra siir mwo nwowa sair kibwaehai karamae nwowi mi siya Adi siir yayia hiriinankakar boinmimauuwi, yio ti hiriinan siyuin yio Jisis Kraisiir kiyopsibgi haiginiuwii.

⁵ Mi wigim simiir mwowim dimin taemin nitimwanu karamae nwowi mi sima Adi Komii siir yayia ha boinmimauuwi omaka siir inig hainaniya sair hir, yi ti hiriinan siyuin yi sair kam iirar swoki kiyopsibgi haiginiuwii. Mi saeya hiriinan naingwo karamae nwowi mi saeya wi wiga yipikki sair kan aair piriyaog iuguskiiya mi nididgak ha nwowiya wi sair hiriinan nwowi.

⁶ Mi wigim simiir mwowim dimin taemin nitimwanu karamae nwowi mi sair kamim sair kan aair piriyaokii mi yi ti hiriinan siyuin yi sair nisimauuwi hinin, saeya siyu miyiknan bi napika. Niingaka. Yi wi hiriinan tir tani. Mi wigim dimin taemin simiir mwo imiir nitimwanuwi, yim sima wi nididgak nwo rani.

⁷ Mi kamim siya sima Adi Komii siir yai aair boinmimauuwiyim mi siya sima nhwo Adi Komii siiram mi kwisboiniyim, simiir mwowim dimin taemin kipi

n̄it̄imwan̄i. Dimusi rani, kam̄im ȳim Adi Komii siir kir̄ieya m̄i siir dim̄in kir̄ie komii komiiȳim paenan n̄iuyaeiȳim m̄i digworaekwo wh̄iekak ik̄im simiir sibgu kigirkakikim. M̄i ȳim wigim. N̄iingaka. Ȳim sima simiir kam̄im simiir kir̄ieya m̄i simiir dim̄in mīiyik mīiyikim paenan n̄iuyaeiȳim m̄i simiir in̄ig komii ik̄im, ȳim simiir n̄iisiimauwi.

⁸ Adi Komii siya Adam siir p̄ua Iv saiir p̄ua saiir h̄iranki b̄i haiga m̄i siya ha b̄i nonkwokwokin. N̄iingaka. Adi Komii siya Iv saiir p̄u aiir̄in dim̄inin Adam siir p̄u h̄iranki haiȳin siir nonkwokwokin.

⁹ Adi Komii siya Adam siir̄in Iv saiir wh̄indir̄iraeraram b̄i nonkwokwokin Adi Komii siya wiga Iv dapiya saiir nonkwokwokin Adam siir wh̄indir̄iraeraram.

¹⁰ M̄i ti h̄iriinan̄in yi in̄i m̄i owin wig sima m̄i it̄imwan̄iuiȳim dim̄in taem̄in simiir mwo imiir. Yi ti h̄iriinan̄in ȳio m̄in n̄iisiimauugin, wig imiir̄in in̄i kam̄im ar̄ar̄ kigirkakim. M̄i simiir̄in in̄i simar kigr̄iraonam̄im iya sima omaka Adi Komii siir in̄ig hainaniya saiir namiȳim. Sima wi ti h̄iriinan̄in dim̄in iir̄ tir. Dimusi rani, Adi Komii siir paekwosim̄in in̄i simiirar kigin.

¹¹ Wigim ȳim simiir kam̄im simiir aowar tim̄i o. M̄i n̄im kr̄ima iikam̄im ȳip̄iki Biyan Inkam Komii siir̄im, n̄im kr̄ima in̄i nw̄ir̄uwar ywowskiȳim. M̄i in̄i nw̄ir̄niȳin ha tim̄i in̄an wh̄ink̄insiis ank̄insiis wadie sibgu nwowam̄in.

¹² Kr̄ima in̄ni nw̄ir̄ni dinan wh̄ink̄insiishaiḡin̄i, wadie sibgu owam̄in. Dimusi rani, b̄idi b̄idin̄iyar̄in, Adi Komii siya bīigi biyan wiga saiir̄in inkam̄in Adam n̄ikiuwiȳin siir p̄u h̄iranki haiȳin dim̄inin siir nonkwokwokin. M̄i h̄irankar n̄itiyokiyok̄inaniȳin m̄i in̄i tariinanar yad̄igniȳin, wig sima kam̄im kr̄imiir̄ asi naokainae. M̄i ta h̄iriinan̄in saiirsika kr̄ima in̄ni nw̄ir̄niyam asi naingwowi. M̄i iikam̄im m̄i digworaekwowim̄ ti nu iir̄ nwowim̄ ȳim Adi Komii siyar nonkwokwokim.

¹³ M̄i k̄ima ti dim̄in imiir daingwoki m̄i simiir hidgi. M̄i wigim dim̄in taem̄inim Adi Komii siiram kwisbōinkii m̄i sima simiir mwowim̄ dim̄in taem̄in n̄it̄imwan̄i karamae nwowi m̄i ti h̄iriinan̄in ȳio wadiekin, iȳie? Mīiyik rani? Ȳio mīiyik rani, in̄i biȳe ywowin.

¹⁴ M̄i kr̄ima tariinan̄in ta saiir ti naingwoki m̄i inkam̄in nw̄ir̄in siir kana p̄r̄ei nwowi wigim kan̄im simiir h̄iriinan̄in, siya wi n̄idid prasae kipi k̄in. Dimusi rani, ta saiirsika.

¹⁵ M̄i ȳim wigim ȳim ta saiirsiȳin n̄ididgak b̄i nwowikim. Dimusi rani, ta kan̄ h̄iriinan̄a simiir̄in Adi Komii siyar hauugin simiir mwo imiir higr̄in̄i uam.

¹⁶ M̄i iikam̄im ti h̄iriinan̄in dim̄inim simiir̄si n̄in̄kinwaowarkii bōinam̄ naingwowi m̄i kara simiir̄in p̄i h̄in̄ina bōini, aposel kam̄im kr̄ima iikam̄im imiir̄in wi dim̄in wh̄ir kigna apam kipi swoki kiwaki m̄i kara ti h̄iriinansi bōinkikin. Iriig.

M̄i om Korin h̄iran iikam̄im sima simar t̄ir̄bunakim̄i kumuniȳin aiirsiȳin

¹⁷ M̄i tariinan̄in kara iikam̄im k̄imiir̄in p̄i haiḡin idwoki rani, ti dim̄inin kara k̄imiir̄ bōinkiȳin siir̄si. Dimusi rani, ti dim̄in biȳeȳim, k̄ima t̄ir̄iȳim ȳim in̄i dim̄in mīiyik mīiyikim̄i k̄ima t̄ir̄im, ir̄ipa k̄ima haingir̄iȳi uwiya Adi Komii siir in̄ig iir̄ hainanam̄, in̄i saiir haibura.

¹⁸ M̄i dim̄inin bīigi b̄i p̄i kara bōinkii, ȳio h̄in̄inḡin, kara iikam̄im nh̄ir̄im sima bōina saiir wakaekin, k̄ima Adi Komii siir in̄ig iir̄ hainanam̄ namiȳim, k̄ima ir̄ipa b̄i sibgu owikim̄ k̄ima yapa yapae p̄riyo p̄riyo amikim. M̄i kara ta yai aiir̄ wakaekiȳin m̄i kara simiir̄ yai nh̄ir̄im simiir̄in in̄i kaimwower m̄i okiȳin.

¹⁹ M̄i ya in̄i kaimwokikaimwower ywowa. M̄i k̄ima wi k̄imiir̄ iikam̄im nh̄ir̄im wi simiir̄ yaiȳim wi simiir̄ n̄in̄akrim̄krip̄kii m̄i ti iikam̄im ȳip̄iki ta yaimwokiayimwo aiir̄ sibgu apiȳim ȳim wi idow̄iyya simbi n̄imbini.

20 Mi hiriinamki niuwi, kima iripa haingiriyu owi Adi Komii siir inig iir hainanam mi naeyim kima naei, yim Biyan Inkam Komii siir nae rani. Niingaka.

21 Mi kima nhirmiyam niki o karamae nwowi mi simiirin bii kima kimar hainami, kima kimar naeyamar mi hiriinananki niuwi ti iikamim yipiki mhoiyya niti, yim wi mhuigar nini aoni. Mi tiriiginim yipiki bii namim naeyim yimbi kima kimar kwaeswonami mi kimiir mhayim pi digi digar nwowi mi kima op minim pa kwiyae nanaei mpa kwiyae wahaowaenami.

22 Mi kima kimiir omaka hinar niki idwokai aenaniyim pa nopi, ha? Kima omakakairgim mi kima hinar pi yidwokai aeyin mi kima hiriinan tir tani. Niingaka. Kima omaka Adi Komi siir inig hainaniya saiir nitiyim mi kima pi Adi Komii siir isidin simiir iikamim pi simiir nanokou kao rani. Kima ha naingwowi, yim sima ini kimiir inkam biyienan ywowim mi dimin taeminim yimbi kima kimar kwaeswonami. Mi kima ti iikam paeprikab hiriinanim simiir kiyopsibgi haiginuwi ti dimin hiriinanin kima tirkiyin. Mi kima panina naingwowi, kara kimiirin ti dimin imiirin wi panina ti boin, ha? Mi kara kimiir ti hainanprapraski. Mi ti tari ti simiirsika, aniya? Niingaka.

23 Mi yaiya kara boinkiya kimiir ya kara Biyan Inkam Komii siir hiranki haiga. Ta yaiya ya hinanga, Judas siya Biyan Inkam Komii Jisis siirin wir niyaka napwougin mi siirin kimidiniya sau omomin siir in yonkwoki, taka niyaka Biyan Inkam Komii siya bret iir haiya saiir.

24 Mi siya ti bret iir haiyin mi ina boin wadiekiiyin Adi Komii siir. Dimusi rani, siirin siya hauugin. Mi siya bretiin ha ninibimbürgiyin mi siya siir kigna miriiyim kamim simiirin hinina boinki, tiki diminin yio kariir piu aiir nikrigin. Kara naowi, kara wi iikam kimiir whinkinsis haiginuwi mi mhoiyya kima wi ti kara tirin, wi hiriinanar niki tiri yokiyokiyim. Mi ti tariinan kara tirin, kara min niisiimauugin, kima wi kariiram nwoki aingwokiyim, ti diminin kara tirin kimiir simiiram.

25 Bretin siya hauuwun simiir saiir hiriinan. Mi siya wain op mobin ha mi haiyin mi siya boinki, ta wain opa ti mob iir nwomaiya ya min niisiimauuga, Adi Komii siir yai win kibiya yipiki siya boinmimauuwa kimiir whinkinsis haiginuam, ya saiir niisiimauugin. Mi tariigina kara wi minsi tirbwakainaei kariir nhieya saeya naokiinaiini saiirsika.

26 Mi mhoiyya kima ti bret iir naei mi ta wain opa mobnau tir nwomaiya saiir mi kwiyaei, ti siya tira saiir hiriinan, yio kima Kraisi siir niisiimauuwi siya iikam krimiir whinkinsisam naokin. Mi wi siyar swoki itbudgiyim.

27 Mi kimiir nhirim ti bret iir naeyim mi ta opa mob iir mi okaiya saiir mi kwiyaeim, yim min niisiimauugin dimin taeminim Biyan Inkam Komii ieya tirin simiir niisiimauugin. Mi kima ti dimin imiir naingwo omok karamae nwowi, kima tira saiir hiriinan mi Adi Komii siya wi ha boini, kima siyu miyikanan bi tirkim. Mi kima wi ta Kraisi siir nhieya mi siir piu aka, wi sowiir kiyopsibgi haiginuwi.

28 Mi iikamim simiir kwoinin sibgu daingwo omok mi ti dimin biyeyim yim dinangrirmigi. Mi mhoiyya ti bretiin sima naei mi ta opa sima mi kwiyaei, yo dimin komiiyin Biyan Inkam Komiiyin siya tirin siir niisiimauugin.

29 Dimusika? Mi inkamin ta yaiya Biyan Inkam Komiiyin siir piu aiir boina saiir yai mwo aiir ninokninkan karamae nwowi mi siya ti nae iirin ha naei mi ta op aiirin ha mi kwiyaei mi siya wi ha naingwowi, tiriiginin yio dimin bi nikrigin. Mi sima wi sima simar swoki iigikiyaonaei Adi Komii siya simiir nonkwobumbunanin.

30 Mi ti hiriinan siyiun kimiir iikam nhirim makinii mi sima kirie karamae ha nwowi mi kimiir iikam nhirim sima wa naonami. Dimusi rani, sima kimakar ninkin aekin ti bret iirin mi kimakar mi inkin kwiyaeim ta opa

ti mob iir nwomaiya saiiirin. Mi kima bi niki aingwo omokikim ti dimin hiriinanin kima tirin saiiir hiriinan.

³¹ Mi kima Biyan Inkam Komii siir nae iir naeyam naingwowi mi biyin kima, kimiir kwoinin niki sibgu hidi mi Adi Komii siya kimiirin wi nonkwobumbuninkin tani.

³² Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya krimiir nonkwobumbuninkini siya minam naingwowi krma krimiir dimin biyeyim simiirin digumii haimriiyugig. Adi Komii siya ti hiriinan minam tiri, krma wi wadie nwoki owim mi mhoyiya krma wi ti iikamim yipiki ti nuan digworaekwowim simiir napiyim wi simaka nao rani.

³³ Mi ta hiriinan sairsika ti kariir nomiyyauwim kima iripa haingiriyu aei Biyan Inkam Komii siir nae imiir, kima wi iki iikam nhirim simiiram tiki o sima nitam. Mi mhoyiya kima ti nae iir naei mi kima wa nwoki aingwokiyyim ti diminin biya siya tirin krimiir siiramim.

³⁴ Mi kimiir nhirkim mhaigi naowi mi kima biyin naeyim hapi kimiir omaka hira tiki aenani. Mi mhoyiya kira iki nhir imaka wi haini wit mi iripa wi haini wini haingiriyu aeni, Biyan Inkam Komii siir nae imiir naeyamim. Mi Adi Komii siya wi io nwo karamae hiriinanki nrowi mi Kimiirin wi nonkwobunbuninkin tani, wara dimin biyeyim kima tirim simiirsiiyin. Kara boinkiyanim tariinan yim hiriinankim. Mi mhoyiya kara niti kimiir kigam mi kara kimiirin digworaekwo nhirim kima niki srigiyim kariiram yim wi haini nini boini. Irig.

12

Dimin kibi kibiyim Adi Komii siir naeyu ieya hauuwim krimiir simiir boini

¹ Ti kariir nomiyyauwim kara ti yai imiirin minam naingwo winkikim kima ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyu ieya hauuwim krimiir simiir sibgu inokninkinim.

² Kima ta saiiir dinokninkinki, biya kima Adi Komii siir yai aiiir bi wakaeyoknakim. Kimiir kwoinin Setan siya kiyopiyaokiiyim mi kima kimiir kwoin iiar napkim mi kima uruwa siyaowaini inig asi hainankim. Mi tiriiginin kimiirin wi yaimin dimin whir di swoki boini.

³ Mi hiriinanki niuwi, kara ha naingwowi, kima dinokninkin, iikamim sima hiniina boini, Jisis siir ti kiyopsibgi haiginu! Mi Adi Komii siir naeyuin wi ti hiriinan iikam imaka nwo rani. Mi Adi Komii siir naeyuin iikamim simiir kwoinau nwokai karamae nrowi mi sima wi hiriinan boin tani, Jisis Kraisi siya Biyan Inkam Komiiyin digworaekwo whiekak imiir kigirkakikin. Niingaka.

⁴ Adi Komii siir naeyuin kirie komii komii kasa bi hauugin iikam imiirin. Mi ta kirie hiriinana Adi Komii siir naeyuin siya siyar hauu iski, yaeya inkam nwir karamaeka.

⁵ Mi krma wi digar nrowi miipai miipaiyim Jisis Kraisi siir kwoin iiarar naingwo mirii. Mi ti inkamim yipiki krimiir kigirkakiyin, siya siyairgin Adi Komii nwiruwan.

⁶ Digworaekwo whiekakim Adi Komii siirim krma tiriyim krma siir kirie aiiir tiri. Mi Adi Komii siya siyairgin iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiyin ti digworaekwowim sima tirim simiirsi.

⁷ Adi Komii siir naeyuin siir kirieya siya iikam whiekakim simiirin yapa yapar nusiisimauuwikin. Mi krma simiirin hiri hiriinankina bi kigikim. Mi krma simiirin minam tirkim, krma wi iki iikam nhirim Adi Komii siir piigana saiiirim wi simiir nwoki whinkinsis haiginuwim.

⁸ Adi Komii siya iikam nhirim yim sima dimin hauuwikim mi nhirim yim sima diminin. Adi Komii siir naeyuin iikam kimiir kwoinin siyar kiyaii. Mi

kimiirin siyar sibgu inokninkin haiginiuwi Adi Komii siir yai miyik miyikim simiir ninokninkinim. Adi Komii siir naeyiun sasairgin iki iikam nhirim simiir kiyaiiyin. Mi simiirin pi siyar mi isiimauuwi Adi Komii siir dimin taemin imiirin. Mi sima Adi Komii siir yaimwokiyaaimwo aiirin pi iki iikam nhirim sim nini boinimauu iuwi.

⁹ Adi Komii siir naeyiun sasairgin iikam nhirmi kwoin kiyaiiyin mi sima siir asi sibgu wakaeyoknaei.

¹⁰ Mi siya siir kirieya iki iikam nhirim simiir warar mi hauu mi sima dimin taeminim wi ti hiriinan nwoki tirim. Mi iikam nhirim yim wi dimin kirie komii komiiyim biya inkamki tir karamae nwowim yim wi simiir mi tiri. Mi iikam nhirim yim wi dimin taeminim Adi Komii siirim yim wi simiir nanaakninkii haiginiuwi. Mi iikam nhirim yim wi dimin kibi kibiyim Adi Komii siir hiranki nitim mi dimin taeminim niksisaeyim uridyu biyieni handanki mi iti yim wi simiir mi boinimauuwi krimiirin. Mi iikam nhirim yim wi yaeya yaigin kwir mi boini yaigina biya sima ninokninkin karamae nwowa sair. Mi iikam nhirim yim wi ta yaiya sair ninkpit boinimauuwan inkam mi owi iki iikam nhirim sim.

¹¹ Mi ti hiriinan diminpa diminpaeyim yim Adi Komii siir naeyiun sasair hauuwi krimiirin. Siya siir kwoin iirar napikin mi simiirin pi siir kwoinkar mi prihidnonkwokwo hauugi iikam imiirin. Iriig.

Iikam whiekak krima Kraisi siir pua sair piu haonii haoniiyim

¹² Krima ta sairin ina ninokninkinim krimiir pua kwiruwaraga mi sair piu haonii haoniiyim kasa rani mi nim krima iikamim Kraisi siirim nim krima ini piunan yowowim. Krima kasa rani mi krima ini piu kwiruwar yowowiskiyim.

¹³ Krimiir iikam nhirim yim Judami piugana sairigim. Mi nhirim yim Grikmikim mi kimiir nhirim yim whisarii mi miriyan iikamkim mi kimiir nhirim yim dimin whirki bi kinyiskaiigim. Mi nim krima ini nwuruwar yowowiskiyim iya Adi Komii siir naeyiun ini hanin krimiir kwoinau kwiri idwokaiiyin. Mi krimiirin nwuruwa nwowamin wi siya ninkiamasu haiginiuwi. Adi Komii siir naeyiun siya nikropkiyin siya ha nitin, siya kimidiniya ini hanin krimiir kwoin imiir yauuni kwiri idwokaini. Mi krimiirin iripa siyar yinkiamasu haiginiu nwuruwa nwowamin.

¹⁴ Krima ina ninokninkinim krimiir piuum kwiruwa rani. Niingaka. Sima hoimgakaigim.

¹⁵ Mi inkam nwiri iga ha boini, kara ina rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir piu haonii nwo rani. Mi siir iga hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi sair yai kipi wakae. Dimusi rani, ya ti inkamin siir piu haoniiiga.

¹⁶ Mi inkam nwiri wiina ha boini, kara nhwona rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir piu haonii nwo rani. Mi siir wiina hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi sair yai aiir kipi wakae. Dimusi rani, ya saeya ini ti inkamin siir piu haonii yowowa.

¹⁷ Kara pi hiniina boini, krimiir piu irkaka nhwona arar nonkwokwokiswo mi krima dimin taeminim wi panina pi wakae omokin? Mi krimiir piu irkaka wiin arar nwokiswo mi krima dimin taeminim wi panin panina pi whakin? Nim wi dig di yowowi.

¹⁸ Adi Komii siya krimiir piu aiirin piu haonii kwiruwar bi nonkwokwokikin. Niingaka. Siya krimiir piu haonii haonii imiir nonkwokwowin mi simiirin ini yapa yapa maeyaugakar yowowaginiuwun, siyar naingwokiyyin sair hiriinan.

¹⁹ Mi krimiir pua saeya piu haonii kwiruwakiswo mi krimiir pua wi sibgu di yowi. Mi piugi pua ya wi papi pi yowin.

²⁰ Krimiir piuum sima piu haonii haonii kwiruwa rani, simiir piu haonii haoniiyim kasa rani. Mi krimiir piuum ini kwiruwar yowowiskiyim.

21 Mi inkam nwirin siir nhwonan siir ina aairin wi hinina boin tani, krīma kiriiram naingwo rani, krīma, krīma krīmar mi owi ini mi owim. Mi ti hiriinan siyūin siir mwoin siir iga kwis owiirin wi hinina boin tani, kara kowiiram naingwo rani kara, kanakanar mi owi ini mi owin. Nāngaka.

22 Krīmiir pīu haimii nhirim krīma ha naingwowi, yim dimin komii rani. Mi krīmiir pīuim ti hiriinan pīu haimii haimiiyim sima wara nwo karam nwowi mi krīma wi kirie di ywowi. Nāngaka.

23 Mi krīmiir pīu haimii nhirim nididgak krīma nwowiyim, krīma simiirin iinokinokin hiriyar hagiprakainanaeikim dimin taemini.

24 Mi krīmiir pīu haimii nhirim yim krīma simiir bi haigiprakaiigim. Ti dimin hiriinanim yim Adi Komii siya nonkwokwokikim mi pīu haimii haimii nhirim krīma naingwowyim hinin yim inigak rani, krīma simiirin dimin miyik imiirar higrinuwikim. Mi krīma simiirin ha naingwowi, yim ini krīmiir pīu haimii nhirim simiir hauburim.

25 Adi Komii siya ti hiriinan misi nonkwokwokikim, krīma, krīmiir. Pīu imiirin wi haimii haimii pīu nwowisi mi sima wi kwirni kwirnisi nwoki aingwoyimyokim.

26 Mi krīmiir igribin owinyaigi pikiiyim mi siya urur prasae bi swoki kinkilkin pīu kwirkaka pi warar ninkin kimpipisugi ta siya mi kimpipisugiya sair hiriinan yio ini krīmiir isidin saikar yinkin owin. Mi inkam nwirki kimpipisuwu mi isid whirkakin yio wi warar mi inkin kimpipisu irkaki saikar. Mi ti hiriinan siyūin, inkam nwirin siya maigimaigra nwowi mi nim krīma wi maigimaigra saikar mi inkin owi.

27 Mi wim kima ti iikamim krīmakar nwowim, nim krīma ini Krai siir pīua sair hiriinan ywowim. Krīma irira nwinira ini siir pīu haimii haimiinan ywowim.

28 Adi Komii siya siir iikam nhirim simiirin hinina nimbingin, hinina nwowam. Siya biyin kam krīmiir nimbingin siir aposel inkam nwowam. Mi krīmiir mhoiia siya kam nhirim simiir yimbini profet kam nwowam, yipiki Krai siir yai imiir ninomokninkin haiginuwiyim. Mi ti simiir mhoiia siya kam nhirim simiir yimbini, iikam nowomwarkaiyiwiyim Adi Komii siir yaimwokiayaimwo aair. Mi sima wi wadie nwoki owim mi wi Adi Komii siir-gisiir siyūu iir nwoki sibgu apim. Mi siya nimbingiya simiir sair mhoiyan, siya iikam nhirim simiir yimbini, dimin kirie komii komiiyim simiir tiram mi nhirim iikamim yipiki maki niyiyim simiir ninimniskii ikim mi nhirim iikam nhirim sim whindiriraerari ikim siyūpai siyūpaiyim sim mi nhirim iikam nhirim kigriraowi ikim mi nhirim yaigina biya sima ninokninkin karamaeya sair ninomokninkin ikim.

29 Mi tariinanin wi panina tiri? Mi kima hiriyar naingwowi ti kam whiekakim wi aposel kam kinar nwowi? Mi kima hiriyar mi aingwowi, ti kam whiekakim wi profet kam kinar nwowi? Mi kima hiriyar mi aingwowi, ti kam whiekakim wi iikam nowomwarkaiyuan inkam kinar nwowi Adi Komii siir yai aair? Mi kima hiriyar mi aingwowi iikam whiekakim wi dimin kirie komii komii kinar mi tiri?

30 Mi kima hiriyar naingwowi iikam whiekakim wi iikamim makak makakim wi simiirar ninimniskii swowi? Mi kima hiriyar naingwowi, krīma whiekakim wi yaiginim biya krīma ninokninkin karamaeya nwowim wi simiirar ninomokninkin digi? Mi kima hiriyar naingwowi, krīma whiekakim wi yaiyim biya sima ninkpit boin karamaeya nwowim wi simiirar ninkpit boin digi? Nāngaka. Adi Komii siya iikam krīmiirin yapiyapi dimin hauugin irni nwirni ninan whinkinsisim.

31 Kara krīmiir boinkii, kima ti dimin komii komiiyim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim iikam krīmiir simiir dinokninkinki. Mi tapa kara krīmiirin pi

dimin kibi whirin iki dimin nhirim simiir haiburin pi siir boinkii, Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwun krimiir, kima wakaeyokna apam. friig.

13

Iikamim irni nwirnyam naingwowyim Krimiir yaiga

¹ Mi kara iikamim omom omanim simiir yaigin imiir boini mi paekwosimi yaigin ikim mi kara nhirmiyam naingwokwo karam nwowi mi simiirin miyik sibgu tir karamae mi owi mi ti yai hiriinanim kara boinim yim wi naekak nwo rani. An wi inkamin ii whisarii priihain priihainiyin diminam hain karamae nwowiyin an wi siir hiriinan nwowi.

² Mi Adi Komii siir naeyiun kirie kariir hauuwi mi kara ti Adi Komii siir dimin iirin iikam imiirin wi hainingin boinmimauuwi. Mi kara Adi Komii siir aowa aowan dimin taeminim simiir ninomankinkini mi kara ti dimin taeminim simiir yaimwokiyaaimwo imiir mi inokninkini mi kariir naingwo tibmiya kirie ha nwowi mi kara ti mhuu iir boinkii, siya hapi maeyau gwir namwoiuam, kira damki mi kara simiirin hiriinan boinkii namam mi kara iikam nhiram naingwokwo karam nwowi mi kara wi miyan inkam komii nwo rani.

³ Mi kara inokinokin kariir umirim nae naeya sainanaei iikam paeprikabim simiiram mi Kraisi siir yai win kibi aiir boinmimauuwi mi inkam biyeyin krimiirin paeya ha nitoudnankaigii mi kara simiiram ha kiwaki mi krima paeki ha nuwaokaokii mi kara iikam nhirmiyam naingwokwo karam nwowi. Mi kariir mi kibiya ya wi naekak nwo rani mi sima wi kariir whinkinsiis rani. Nningaka.

⁴ Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima simiiramim wi io nwasau rani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi simiiram kigmar tani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi krimiir inig imiirar hainanprapas rani. Mi krima wi ha mi boin tani, kouwin ini krimar ywowin mi krima wi krimamar naingwona rani.

⁵ Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima simiirin wi siyu miyiki miyik iirar tiri. Mi krima wi krimiir piu aiiramar naingwona rani. Mi krima simiirin wi io aisiima niki osisau rani. Mi krima dimin biyie biyeyim iikam nhirkim tirbumbuninkin haiginuwim krimiir wi simiir swoki aingwo rani.

⁶ Krima wi maigimairga nwo rani, nhirkim dimin biyie tiri. Mi sima krimiirin dimin miyikni tiri mi krima wi maigimairga haini nwowi.

⁷ Mi dimin taemin biyeyim krimiir tiri, krima wi yaimin dimin nomboboin tani, nim wi yai mikrimar nwowi. Mi inokinokin krima wi dimin miyikam ti aingwo, iki iikam nhirim simiiram. Krima wi nhami nhami kipi naingwo dimin miyik miyikim Adi Komii siya krimiir tiranim siiramim. Krima kirie hiriyyar dwoyokiyokii mi hiki ti dimin biyie biyeyim krimiir nambiniyim simiirar timi hai.

⁸ Mi ti kwoin hiriinanin iikam nhirmiyam krima naingwokwonanaeyin yio wi hiriyyar nwoyokiyokii. Mi mhoiyya ta ii aeya nimbini mi krima wi ii priei boinmimauu rani, Adi Komii siir yai aiirin. Mi mhoiyya ta ii aeya nimbini mi krima wi ii priei boin tani iki yaigin nhir imiirin. Mi ti dimin taeminim ti krima naingwowim hiniin yim wi hiriyyar namyokiyokiyami, yim wa digii.

⁹ Mi tariinanin krima ti diminim simiirin sibgu aingwo rani, krima simiirin komii naingwo rani. Mi tariinanin krima ti Adi Komii siir dimin mwoki mwowim ini haini boinmimauunanim ti digworaekwowim mhoiyya nimbiamanim.

¹⁰ Mi mhoiyya ti dimin taeminim digi dig nwowanim yim wi simbi nimbiiyami. Mi ti diminim ti hindara nwoisaeeyim, ti krima naingwowim hinin, yim dimin kibiki kibikim, yim ti digworaekwowim yim wa digiuguski.

¹¹ Mi iya kara yinisim sapisapar nwowa kara yinisim sapisapan boinkin. Mi inoknokin kara boiniyim, kara pa ninoknokin diminpai diminpaiyim ti yinisim sapisapim diminpai diminpai ninoknokiniiyim simiir hiriinan. Dimusi rani, kariir kwoinin yinisim praigakni kwoinan nwokin. Mi tariinanin kara inakamae komii bidi yasae okiyin. Mi ti kwoin hiriinanin yinisim praigananin kara siir wara nonkwo rani. Yio ti hiriinan kwoinin, yio bidi digiyin.

¹² Mi tariinanin krima Adi Komii siir dimin taeminim hoimgak naingwo rani, ti iikamim yipiki simiir aknaanim opnain iokaka saiir nonkwo kigiyyim simiir hiriinan, digworaekwo whiekakim whauriyyinan bi nwokin. Mi mhoiyya krima Adi Komii saika nwowi mi krima wi haini sibgu inoknokin, diminin Adi Komii siya naingwowyiyin kougi kou nwowin ta Adi Komii siya ninoknokinna iikam whiekak krimiir saiir hiriinan.

¹³ Mi ta ii aiiin, tiki siyiu whoimim yio wi hiriyar niki okripkaii mi ti siyiuim yim hiniingim, krimiir naingwo tibmiyya ini Adi Komii siirgisiiramar naingwo hiriirua. Mi krimiir kwoin komiiyin ini ta nimbina Adi Komii siya nimbina ini saiiramar naingwo tibmii kun iskiya mi krima ini Adi Komii siya mi iikam ikim, ini simiiramar naingwokwo iskiyyim. Mi ti dimin komii komii whoimim yim wi digi rani mi whirin yipikin kougi kou nwowin yio minkin, iikam nhirmiyam naingwokwonanae. Iriig.

14

Mi dimin miyyik miyyikim yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim krimiir yim ini iki dimin taemin nhirim simiir haiburim

¹ Mi iikam kima bukbiiyyin iikam nhirmiyam daingwokwo. Yio tiriiginin kougi kouwin ini siya yowwin. Mi kima Adi Komii siiramin diminamin wi hiriyar nwoki naingwokwokripkaiyim kimiir hauuwam siir naeyiun siir hirankin. Mi ta kirieya siya hauugiya ti diminim simiir boinnimauuam yim Adi Komii siya bidi yiisimauuam iikam imiir mi taka kirieya ini iki kirie nhirim simiir haibura.

² Mi ti iikamim yipiki yaiginpai yaiginpaiyim sim yaiyim sim boiniyim, yipiki sima ninoknokin karam nwowim, sima iki iikamim simiir whinknsiis haiginiuwam bi tirkim yio Adi Komii siirgin ti sima boinin. Mi iikamim wi ninoknokin tani ti yaiyim sima boini, simiir yaimwokiyaaimwowim Mi Adi Komii siir naeyiun siya kirie ti iikam imiir hauuwi mi sima wi ti aowa aowan dimin taeminim iikamki ninoknokin karamae nwowim wi simiir boini.

³ Mi ti iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiiir boinnimauuwiyyim, sima iikam imiirin minam boini, kirie simiir hauuwim, simiir kwoin imiir kirie haiyiniuwam. Mi ta simiir yaiya, iikam imiirin wi saeya kiprid haiginiuwi yipiki simiir kwoin imiirsi naingwoyimiyokiyim wadie sibgu owam. Mi ta hiriinan yaiya wi simiir nwoki wokmaihaginiuum.

⁴ Mi iikam yipiki yaigina Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwa simiir saiir boini, sima wi dimin taeminim sima simar swoki kinsiisnaeyiyim wi simiir boini. Mi yipiki Adi Komii siir yai imiir boinnimauuwi iki iikamim simiir, sima wi iikamim Adi Komii siir piugana saiirim wi simiir whinknsiisi kirie simiir naingwo tibmiyya saeya nwowim.

⁵ Kara ha naingwowi kima iki yai nhirim kima ninoknokin karamaeyim simiir boin mi kariir kwoinin ha naingwowi, kima whiekakim Adi Komii siir yai kibiya saiirarar boinin. Ya tariigina ya dimin kirieki kirie waiwiyya tirana, saeyairga. Mi ti iikamim simiir yaiyim yipiki Adi Komii siir yai

aiir boinmimauuim, yim ini ti iikamim yipiki yaigin kwirni yayiim sima ninokninkin karam nwowim simiir boiniyim ini simiir haiburim. Mi inkamin yipiki ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa saiir sibgu inkpit boini kimiirin mi tiriiginim sima iripa kimaka haingiriyu owi mi taka yai hiriinana ya wi Adi Komii siir yaiya saiir hiriinan nwowi.

6 Ti kariir nmiiyauim, mhoiia kara kimiiram niti, kimiir kignakiyam mi kara kimiirin yaigina yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwa saiir nini boini kimiirin mi kara wi kimiir whinkinsis haiginu rani. Mi kara kimiirin dimin nhirim Adi Komii siya nisiimauuwim karir, kimiir boinmimauuwi mi kara Adi Komii siir yaimwokiyaimwo nhir imiir mi isiimauuwi, yim tiriiginim, yim nikrani kimiirin wi sima whinkinsis haiginuwi.

7 Mi inkamin yipiki ti haini mi siya sibgu hain karamae nwowi mi iki iikam nhirim sima wi sibgu wakae sibgi rani. Niingaka. Mi iriipi hiriinan, inkamin irii sibgu tio karamae nwowiyin mi siya mwai wi sibgu wao rani mi iki iikam nhirim sima wi sibgu wakae sibgi rani. Mi ti dimin whiso yio wi miyiknan nwo rani, wi biyieki biyie nwowi.

8 Mi inkamin iiyin sibgu hain karamae nwowi mi iikamim sima wi panina ninokninkini, sima yayiyam nami? Niingaka, sima wi ninokninkin tani.

9 Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin mi iikamim sima yaigin kwir boini, yipiki iikam nhirim ninokninkin karamae nwowa mi ta simiir yaiya wi tiki iikam nhirim simiir kiyopsibgi haiginuwi.

10 Mi ti nu iirin, hinda tindan yaiginim kasakasa rani, siir nwowim. Mi ti yaiginim yim yaimwokakainairgin.

11 Mi hiriinanki nuwi mi kara ti diminim inkam nwirki boinim kariir, kara wi ninokninkin tani. Mi siya wi ha naingwowi, kara om whiran inkamkin. Mi an kara wi ha mi aingwowi siya om whiran inkamkin. Mi krma wi iripa boin tani.

12 Mi ya tariigina ya hiriinansika. Dimusi rani, kima minam naingwokim, kiriepai kiriepaiyim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim mupai mupaiyim sim mriiyam. Mi hiriinanki nuwi, kimiir kwoin komiiyin wi ti kirieyim simiir haiyim daingwo siir hiranki mupai mupai imiir mriiyam. Mi hiriinanki nuwi, Adi Komii siir iikamim simiir kwoinim wi hiriinan saeya kirie haiginuwi.

13 Mi iikamim sima yaigin kwir boini, yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiir mi sima wi Adi Komii siiramar ti swoki srii kirie simiir hauuim. Mi sima ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa wa nwoki sibgu anaankinki haiginuim iki iikam nhirim simiir.

14 Kara ha boini, siya wa tiri ta saiirin. Dimusi rani, kara Adi Komii siir kwisboini mi siir inig iir hainanpraprasa, ta yaigina kara ninokninkin karamae nwowa yipiki Adi Komii siya hauuwa kariir, ya kariir kwoinbudin sasar naingwo kwisboini mi kariir kwoinin yio ini hindira priiyakiiririn.

15 Mi hiriinanki nuwi, kara Biyan Inkam Komii siiramim wi kariir kwoinbud ieya kwisboinkii mi kariir kwoinin iriipi hiriinan. Mi mwai kariir kwoinbud ieya mi waowi mi kariir kwoinin iriipi hiriinan, yio wa mi waowi.

16 Mi kira nhow kwisboini Adi Komii siiram mi siir inig iir mi hainanpraprasa iki yaigin nhirim ti iikam ima ninokninkin karamae nwowim simiir mi sima wi panina ninokninkini ta kira boina saeya wadieki nuwi mi sima kiririn wa nwoki boinim hiniin, tariigina ya yai mwoki yaimwo aeyairga. Mi kira yaigin kwirniyin wi hiriinanar boini, ha? Mi siya ta yaiya kira boina saiir yaimwokiyaimwowa wi ninokninkin tani. Niingaka.

17 Mi kira hiriinan tiri mi kira Adi Komii siir inigin hiriyyar sibgu hainani mi ta kariir yaiya iki iikam nhir imiirin wi panina whinkinsis haiginuwi?

18 Kara Adi Komii siirin minsi boin wadieki, kara iki yaiginpai yaiginpaiyim sim boinikin. Mi ti yaiginim kara boiniyim kima ninokninkin karamae nwowiyim simiirin yi kara bidi haiburin.

19 Mi kara iikam nhirim Adi Komii siir piugana sairim simaka nidwowi mi krima iripa ha haingiriyu owi Adi Komii siir inig hainanam mi kara biyin ha niki aingwowi, kara diminin priei kipi boin yaigina krima ninokninkina sairin mi ya tariigina wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim wadie sima sibgu owam. Kara simiirin wi dimin whiekak boinmimauu rani, yaigina sima ninokninkin karamae nwowa sairin. Mi tiki yayiyim yim wi simiir whinkinsiis haiginiu rani.

20 Ti kariir nomiiyauim, diminim kima naingwowyim, kima yinisim praigakni kwoinan kipi naingwo. Kima inikamaeni kwoinan dwo. Mi dimin taemin biyeyim iikamkim sim napiyim simiir warar dinkin aingwoyokiyoiki, kima simiirin digiumii haimriiyugig. Mi ti hiriinan siyuiin siirin hindara daingwo owouu iuguski, yinisimin iniiyibar niki owiyin siir hiriinan. Mi dimin miyik miyikim yipiki kima naingwowyim, yim ini inikamaeki sibgu aingwo omokiyim kwoin miyikin ini simiir hiriinan yowim.

21 Mi Adi Komii siir yayia Yokwo Komii hir nwowa biya profet Aisaiaki si winkiya, ya iikamim yaigin kwir boiniyim simiirin hiniina boinkikin, kara, Biyan Inkam Komiiigin, kara pi ti iikamim yipiki Isrel simiir nuin siir hiranim simiirin pi yaeya yaigin boini, iikamim yipiki om whiranim sima simiir boinam. Mi yaigina kara simiir hauuwi mi sima wi kariir yayim boinmimauuwi. Mi kariir iikamim sima wi kariiram naingwo tibmii kin tani. Niingaka.

22 Mi hiriinanki niuwi, ti yaiginim yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauugiyim kimiir, sima iikam hauugiyim kimiir, sima iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwi, yipiki Adi Komii siir yayi airam naingwo tibmii karamae nwowim mi sima wi sair wakaeyam nwoki aingwowyim. Ya wi tariiginim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiiyim wi simiir wara whinkinsiis haiginiu rani. Mi wi ti iikamim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kin karamae nwowim wi simiirarar hauuwi. Mi yim tariiginim yim sima ini hiriinar naingwowyim Adi Komii siya kaimwokikaimwowaigin. Mi Adi Komii siir naeyuiin sima inkami kwoin hurworwokai, dimin taeminim sima nsiimauuwim simiir boinmimauuwam, yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiiyim simiir whinkinsiis haiginiuwankim. Mi hiriinanki niuwi mi wi simiir kwoin imiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim siiraramar nanaokoukaowim.

23 Mi Adi Komii siir iikamim sima iripa haingiriyu owi mi sima yaigina sima ninokninkin karamae nwowa sair boini mi iikam nhirim yipiki ta yayi aair wakae ninokninkin karamae nwowi mi iikam nhirim yipiki Kraiis siiram naingwo tibmii karamae nwowi mi sima ha napninopkainaniyim mi sima wi ha boini, ti iikamim sima pi whaowael.

24 Mi omkakim Adi Komii siir yayi ailarar boinmimauuwi, yaigina sima ninokninkina sair mi iikam nhirim yipiki Kraiis siiram naingwo tibmii karamae nwowi ini hanin simiir kwirii idwokaiyim mi ti yayiyim simiir mi wakae karamae mi owi mi siya wi ha naingwowi, siya dimin miyiknan bi tirkin. Mi ta hiriinan yayia siir kwoinin wi saeya hugrimkripi.

25 Mi ti yayiyim siir kwoinau hir nwokaiyim yim siya bi niki inokninkinwaokin mi mhoiia sima wi idowiyar nwowiguski. Mi siya niti, siya ogmwo wa nini hiuni mi siya wi Adi Komii siir inig iir hainani mi siya wi ha boini, tariigina ya kaimwoki kaimwoka, Adi Komii siya ini simaka nwowin. Iriig.

Sima iripar haingiriyu o Adi Komii siir inig iir sibgu hainanam

26 Iikamim yipiki kanaka ninkin apninopkai miriyim Kraisi siir mi aair, kima wakae! Mi iya kima iripa haingiriyu hainani Adi Komii siir inig iir mi kima wi hiniina tir. Nwirin yio wi mwai dokwo wao mi nwirin yio Adi Komii siir mi imiir dowomwarkaiyu mi nwirin yio wi yaiya Adi Komii siya nisisimauwa siir, yio wi saiir boinimauu mi nwirin yio wi yaigina kima ninokninkin karamae nwowiya wi saiir boin mi nwirin yio wi yaiya saiir ti swoki inkpit boinki kimiir mi kima whiekakarim wi hiniina tir. Mi kima wi iikamim yipiki hapaiir nwowim wi simiir kwoin imiirsi daingwoyimyok mi kima ta saiirin hiriinanar tiri mi Adi Komii siir iikamim simiir naingwo tibmiiya wi kirie hiriinan saiirsi nwowi.

27 Mi sima yaigin kwira kima ninokninkin karamaeya saiir boini mi saiirin nwiski mi boini mi nwoimgi mi boini ini mi owin, sima simar timi boin. Mi wim kima whiekakim simiirin wara boinam kipi naingwo. Niingaka. Biyin inkam nwrki tiki boin mi nwirin yio mhoii timi boin. Mi siya saiir boini mi ta yai aairin wi nwrki ninkpit boinkii kimiiramim.

28 Mi hapaiirin inkamki ta yai aair ninkpit boinan inkam karamki niuwi mi inkamim yipiki yaigina kima ninokninkin karamaeya saiir boinin siya kima ninkin idwokaii mi siya wi ti yaiyim simiir kipi swoki boinimim, siya hinda yaimikrimar didwo. Mi mhoiia siya wi sasar boin Adi Komii saikan.

29 Mi yaiya Adi Komii siya nisisimauwa simiir, ya nwis mi nwoimuwakar timi boin saiirin. Mi iki iikam nhirim yipiki hir nwowim, yim ta yai aairam maugi mi saiir hidgi, tari ta yaiya saiir yai mwoki yaimwowim ini Adi Komii siir yasi hiriirua, iyie? Siir tani.

30 Mi nwirin yio wi hindara boin mi Adi Komii siya ti yai imiirin wi inkam nwrni nisisimauwi. Mi siya wa ninsiin okwokii ti yai imiir ninkpit boinkiyam mi inkamim bii boinin yio wi hindara didwo tani.

31 Mi hiriinan tiri mi kima Adi Komii siir yaiya wi nwinwira nwinwira dokwo boin. Mi ta hiriinan saiirsika mi kima whiekakarim wi nwoki inokninkinim Adi Komii siir yai aairin mi kimiir naingwo tibmiiya wi kirie nwoki owim.

32 Mi ti iikamim yipiki ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyu ieya prihauuwim simiir haii, Adi Komii siir yai aair boinimauuwim mi sima simiir kwoinim mi simiir yaiyim simiirin sibgu kigrirao.

33 Dimusika? Adi Komii siya dimin taeminim iripa bi nitapiyokin. Niingaka. Adi Komii siya ha naingwowi, kima iripa haingiriyu owim, siir inig iir hainanam mi kwoin miyik haiyam mi sibgu idwowim mi kwoin hiinsima nwowim mi kwoin whirkiwhiruwa nwowim.

34 Mi tiki wig hiriinanim sima iripa kima haingiriyu owi Adi Komii siir inig iir hainanam, yim sima hinda yai mikrimar dwo. Mi nim krma pi simiir kigninkin boin tani iki iikam nhirim simiirin naingwo tibmii kinyim simiirin. Mi ti diminin siir boini, siyu komiyyin Adi Komii siir yokwo aair nwowin yio hiniina boinkin, wigim bii sima nidwokaii, sima wi inkamim inig komigakim wi simiir hiriinan kipi nwo.

35 Mi sima dimin ninokninkinam tiri mi sima wi simiir omaka hiriir dam mi simiir kam imiirin wi hir tini srilyu ti diminin Adi Komii siir yai aeya boina saiir yaimwokiyaimwowa. Ya hiriinan siyuin siyu miyik rani, iya kima Adi Komii siir inig hainaniyim siir omaka aair mi wigim sairar kipi boin.

36 Mi kima kariir yai aair wakae karamae dimusi nwowi, ti kara boinkiyim wigmi mi wim kima simiirin kimidiniya yaeya yai boin? Mi kima hiriir naingwowi, Adi Komii siir yaiya biyin kimiiram arar nitka, aniya? Niingaka. Mi iikamim Adi Komii siir yai aair ninokninkinim ini kima kimar ywowiskiyim, aniya? Niingaka.

37 Mi kimiir nwirin ha naingwowi, siirin yai Adi Komii siya hauugin mi siya

ha mi aingwowi Adi Komii siir naeyiun siya siyar naingwo hauugin kiriepai kiriepaiyim siirin mi siya wa dinokninkinki, ta yaiya kara winkiya kimiiram kimiirin Adi Komii siya nimbangikin ta yai aiir wakaeyoknam.

³⁸ Mi ti hiriinan inkamin ta yai aiir nikwowaisii mi wim kima iriipi hiriinan, wi siir timi ikwowaisii.

³⁹ Mi hiriinanki nuwi mi ti kariir nomiiyauim kima ti dimin taeminim Adi Komii siya nsiimauuwi kima boinmimauuwam, wi simiir simiirar daingwokwonanae mi ti kamim yipiki wi yaigina kima ninokninkin karamae nwowa saiiir boini mi kima simiirin wi igbid kamiyau kipi hai.

⁴⁰ Mi kima Adi Komii siir inig iir hainani mi iki dimin taeminim simiirin sibgu sibgu tir mi sibgu sibgu kiiriimdiyiu haigin. Mi iikam whiekakim diriyar kipi boinswo. Nungaka. friig.

15

Pol siya Kraisiya naonama mi siya swoki insiin idwowa saiiir boinkin

¹ Mi tariinanin ti kariir nomiiyauim, kara minan naingwowi, kima ta yai win kibiya yipiki biigi bi karra boinmimauuwa Jisis Kraisiya siira, saiiir daingwowarkaigi. Kima ti yai imiir wakaeyim mi kimiir kwoinin in kirieyar wokiyim.

² Ihi, ini wokiya ta yai win kibiya kara kimiir niki boina mi kima saiiirin hiriir nonkworinukripkaii mi kimiirin wi saeyar nanmaiwarkainaei. Mi hiriinan karamaeki nuwi mi kima wi hindara priinaingwo tibmii kani.

³ Mi yaiya kara Jisis Kraisiya siir hiranki kara haiya ya kara bidi boinmimauuwa kimiir. Taka yaiya ya yai whoimoni rani. Mi ta yaiya ya hiniina boinka, Jisis Kraisiya krimiir dimin biyeyim simiirsi naokin, ta sima winboinkiya biya Adi Komii siir yokwo aiir saiiir hiriinan.

⁴ Mi siya ha naonamin mi sima siirin kimidiniya ienau haingikaigi mi ii kwoimaka siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwoki. Yim sima biya ta Adi Komii siir yokwo aiirin ti hiriinan dimin kaimwo imiirar mi winboinkikim.

⁵ Mi iiya Adi Komii siya Jisis Kraisiya siir hidninsiin idwowa mi siya biyin Pita siir hiriir yimbiam mi mhoiyya siya siir aposel kam iuur nwiso simiir hiriir yimbiam. Mi sima siirin warar bidi mi kigiyim.

⁶ Mi mhoiyya, siya iikam whiekakim naingwo tibmii kaniyim simiir hiriirin idowiyar yimbiam mi sima ini siirar mi kigim. Mi ti iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kanim mi siir siyiu iir napim, 500 bidi haiburim. Mi ti iikamim simiir nhirim yim ina niki owim mi nhirim yim bidi yaokaowim.

⁷ Mi mhoiyya siya Jems siir hiriir yimbiam mi siya siirin bidiyar mi kigiyin. Mi siya siir aposel kamim simiir hiriirin ha mi imbiyamim mi sima siirin bidiyar mi kigim.

⁸ Mi mhoiigi mhoiyyin siya ha nitin, kimidiniya kariir tiriir yimbini. Mi kara siirin bidiyar mi kigiyin, yinisimin siir yopiya siirin siyiumwoni naokaina karam nwowiyin siir hiriinan.

⁹ Dimusi rani, kara ini aowa ywowin kara inigak bi nwokin. Mi an kara ini ti Jisis Kraisiya siir aposel kamim simiir aowa ywowin. Dimusi rani, biya Adi Komii siir iikamim hinda tinda nwowim simiirin kara tirbugim. Mi kara tariinanin ti hiriinan kwoin asi naingwowi. Kara inkam paiigipaii rani, Jisis Kraisiya siir aposel inkam nwowamin.

¹⁰ Mi dimusi rani, kariirin Adi Komii siir naingwobumbuwa, saeyar nitmaisok okwokin mi kariirin saeyar kinsis haiginugin. Mi tariinanin kara ini Jisis Kraisiya siir aposel inkam nwowin. Kariirin kwoin miyikin Adi Komii siya hauugin mi siya whisarii bi nwokiyamkin. Nungaka. Kara mi komiyya siya hauuwa saiiirar mriiyin mi ta miya kara mriiyya ini iki iikam nhirmi

mūiyim sīmīir haibura. Kara ta mūiya kana kanar bi mīriigin. Nūngaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya kanakar nwoka. Mi taka ii aīirin, ta naingwobumbuwa ti mii imiirin sasar mīrii iskika.

¹¹ Mi ti dimānin yio dimān Komii rani. Dimusi rani, krīma whiekakin kimiirin ta Adi Komii siir yai kibi aiirarar mi boinmimauugim. Mi ta yaiya saeyairga kima naingwo tībmiī kīna. friig.

Iikamim naokaowim wa swoki insiin idwodwowi

¹² Mi ta yaiya krīma boinmimauuwa sair yaimwoki yaimwowa ya hīninga. Iiya Jisis Krai siya naonama, siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi hīriinanki nūwi mi kimiir nhrim hīriinan dimusi boinkim, iikamim yipiki naokaowim sima wi swoki insiin idwo rani. Mi sima ti hīriinan boinim, sima ini habwowaenan ywowim mi sima ti hīriinan yai biyie asi boinkim.

¹³ Mi sīmīir yaiya kaimwokiswo mi ta Jisis Krai siya naonama Adi Komii siya siirin wi di swoki hidninsiin idwowi.

¹⁴ Mi ta Jisis Krai siya naonama mi Adi Komii siya siirin hidninsiin idwo karamkiswo mi ta Adi Komii siir yaiya ta iinokinok krīma boinmimauuwiya saeya wi naekak di ywowi. Mi hīriinankiswo mi kimiir naingwo tībmiīya Adi Komii siir yai aiiram nwoya ya wi naekak di ywowi.

¹⁵ Mi ti iikamim sīmīir yaiyim sima yai kaimwokiswo mi ta yaiya iikam imiir krīma boinmimauuwa Adi Komii siir mii imiir, yim wi pi yikisaeyin. Dimusi rani, nim krīma iikam imiirin min nowomwarka iyugim, ta Jisis Krai siya naonama mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowa sair. Mi sīmīir yaiya saeya yai kaimwokiswo mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim sīmīirin wi hidninsiin idwo rani, omwai hīriiyar waiyayokiyokiyamin. Nūngaka.

¹⁶ Mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim sīmīir hidninsiin idwo karam nwowi mi wi iriipi hīriinanar pi mi tirin, siya Jisis Krai siirin wi di mi hidninsiin idwowi, iya siya naonama.

¹⁷ Mi Adi Komii siya Jisis Krai siirin hidninsiin idwo karam nwokiswo ta siya naonama mi ta kimiir naingwo tībmiīya Adi Komii siya namaiwarkaina kimiir ya wi dimān komii di ywowi. Mi hīriinan nwokiswo mi wim kima wi iikam mīiyiknan di ywowi Adi Komii siir whwonkam idan.

¹⁸ Mi ta yaiya ti iikamim sima boina saeya kaimwo nwokiswo mi Adi Komii siya iki iikamim naokaowim sīmīirin wi hidninsiin idwo rani. Mi mhoiyya ti iikamim naokaowim, yipiki Jisis Krai siiram naingwo tībmiī kīnin, sima wi omwai Adi Komii saika waiyayokiyoki rani, sima wi hīriiyar nonkwobumbuninkin iuguski.

¹⁹ Krīma Krai siiram daingwo tībmiī kīn mi siiram dwokwokin. Mi krīma siiram in ti iiyim ti tariinan krīma nwowim ti nu iir, sīmīiramar nwokwokini siiram in, krīmiir whinkinsiis haiginuwam mi krīma wi iikam mīiyiknan nwo rani, nim wi siyiu biyieki biyieyin si nwowi. Mi mhoiyya krīma naowi mi krīmiir naingwo tībmiīya Jisis Krai siiram naingwo tībmiī kīna, ya wi krīmiir whinkinsiis haiginu rani. Mi mhoiyya iki iikam nhrim krīmiirsiyin wi naingwoyim yok prasae di kini. Mi sima krīmiirin wi hīnina pi boinim, krīmiir kwoinin yio ini biyie ywowin.

²⁰ Mi sima wi hīriinan di boini. Dimusi rani, Adi Komii siya mhoiyya wi krīmiirar mi whinkinsiisi. Adi Komii siya Jisis Krai siya naonama mi siya siirin bīdiyar swoki hidninsiin idwowin. Ya ta yaiya ya yai kaimwowaiga. Mi dimusi rani, Adi Komii siya hīriinanar tirkin. Mi krīma ta sairin ina ninoknin kinim, siya ti iikamim naokaowim sīmīirin wa mi hidninsiin idwowi.

²¹ Mi tariinanin, dimusi rani, ti inkam nwiruwan Adam siir dimān biyieya sairsika, iikam, whiekakim wi asi naokaoyokiyokii. Mi yio ti inkam nwirin

Jisis Kraisin, yio dimusi rani, yio siir mi aiirsika mi ti iikamim naokaowim, simiirin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwowi.

22 Mi iikamim Adam siir yinie nwowim, nim krima iriipi hiriinan nim krima wa mi aowi, krima wi ti priei nwo rani. Mi ti hiriinan siyiuin, iikamim yipiki Jisis Kraisi siir piugana saairim siir yipiki wi mhoiyya naowi, Adi Komii siya krimiirin wi yaripar swoki hidninsiin idwodwoswokii iripa saika sibgu oyokiyokikaeyamam.

23 Mi siya krimiirin wa swoki hidninsiin idwowi iyya siir kwoinkar naingwowi krimiiram saair. Jisis Kraisi siya biyin krimiir dimin biyie imiirs naowin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi mhoiyya Jisis Kraisi siya swoki iti mi krimiirin wi Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowi, yipiki, Jisis Kraisi siir piugana saairim.

24 Mi iyya Kraisi Jisis siya swoki iti mi ti dimin taeminim yim wa digii mi digworaekwowim ti nuin siir kigirkakiyim simiir kirieyim yim wi siyar digiguski. Mi kamim bi nwowiyim mi gavmani inkam ikim, yipiki siir mi inaka nantamyiriyirim mi Setan ni isidin yio iriipi hiriinan. Mi Jisis Kraisi siya siir iikam imiirin mi digworaekwo ikim, yim siir Adin, Adi Komii siir hauugii mi yio siya wi inkam komiinan namidwokaiyuwi simiir kigirkakamim.

25 Mi simiirin wi Jisis Kraisi siyar kigirkaki mi wi ta iyya siya siir sau omom iir hainurugi, wi saair nadigiuwi mi siya simiirin wi hiriyar nonkworinu kripkai siir whinkwo paekwoni.

26 Mi diminim mhoigimhoii siya tirbugii, yio krimiir naoni siyiu ieya mi yio ti diminin yio wi hiriyar digiguski.

27 Dimusika? Adi Komii siir Yokwowa ti dimin iirin hinina boinka, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Jisis Kraisi siir iinarar bidi yonkwo digim. Mi ta yaiya ya ha boinka, ti digworaekwowim yim ini Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni aowa arar nwowim. Mi dimusi rani, Adi Komii siya digworaekwowim Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni aowa kinar ywowim. Mi ta hiriinan saairsika, Adi Komii siya wi Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni nwo rani. Niingaka.

28 Mi Adi Komii siya ti digworaekwowim Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni aowa kina nwodigi mi yio siyarin Adi Komii siir yinisimin simiirin wi siyar kigirkaki. Mi yio Jisis Kraisi siyarin wi siir Adin siir whinkwo paekwoni nwowi. Mi digworaekwo whiekakim simiirin wi Adi Komii sasar kigirkak swowi.

29 Mi yim ti iikamim yipiki ha boinim, Adi Komii siya iikamim naokaowim simiirin wi swoki hidninsiin idwo rani mi sama wi piki hinin siyiuin op siirs baptais haiginiuwi, iki iikamim naokao imiirin? Mi simiir yaiya saeya kaimwo nwokiswo mi Adi Komii siya wi iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani. Mi sama iikamim naokaowim simiirin wi op panina baptais haiginiuwi iikamim naokaowim mi wi piki hinin dimin kibiyin si nimbiam, ti dimin iirsiyin, ha?

30 Mi simiir yaiyim sama yai kaimwo nwokiswo mi krima Jisis Kraisi siir iikamim simiirin wi hiri hiri dimuam boinaei ta Adi Komii siya simiir hidninsiin idwowa Jisis Kraisi siir hidninsiin idwowa saair hiriinan saair. Mi iikamim yipiki naokaowim, sama swoki insiin idwo karamae nwowi mi nim krima wi Adi Komii siir mi aiir miri rani mi wi iki iikamim yipiki krimiir nisomaowam tirim wi simiiram nam tani. Niingaka.

31 Ti kariir nomiyyauim, iikamim iinokiinokin kariir nisomaowam tiri. Dimusi rani, wim kima ini Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi ini siir piugan aiir nwowim. Yio ti diminin, yio kariir kwoinin maigimairga, siya nwowiyin yio siir dimin mwokimwo ieya mi ta hiriinan saairsika, kara ta yaiya krimiir asi boinkika.

³² Mi kara nuan inkamim simiir kwoin ara nwokiswo mi an kara wi iki mwanhu mi wra minim om Efesas hiranim simaka bidi pimi intiowin. Mi kara wi piki hiniin dimin kibiyin siir ti haii siir hirankin, ha? Mi kaimwoki niuwi, ta yaiya iikamim naokaowim yim wi swoki insiin idwo rani. Mi krima iikam nhirim simiirin wi hiriinanar kignninkin boinkii, daingwo, owouugi mi mhoiyya krima naemin naei mi opmin kwiyaei mi krima ha naonami minim wi hindara nwoki digiguskiyim. Mi ti hiriinan boiniyim sima, sima yai miyikni boin tani, nim krima ina ninokninkinim. Krima ti sima tira, saiir hiriinan kipi tir.

³³ Ti yayim simiir wakaeki, iikamim yipiki kwoin bibiyie naingwowim wi sima kiyipsibgi haiginiuwi iki iikamim yipiki simaka napriririm simiir kwoin imiirin. Yim tiki yayim yim yaimwo imaingim. Wim wi nhirkim pi kiyipsibgi haiginiuwisi kima sibgu daingwo mi simaka kipi napririr.

³⁴ Wim kima kipiinan bi nwokim mi kwoin miyik bi naingwokim mi kima wari dimin biyeyim kima tirim simiirin digiumu haimriiyugig. Mi kimiir nhirim yipiki Adi Komii siir yai aiir ninokninkin karamae nwowim simiirin kara pi ti hiniina boini mi kima wi nididkakar nwowi. Iriig.

Mi iikamim naokaowim sima swoki insiin idwodwowi simiir piuum yim wi sima nwowi

³⁵ Mi kam nhirim yim wi hiniina boini, ta yaiya iikamim naokaowim simiir boina sima swoki insiin idwodwowam, ya yai paii rani. Mi iikamim naokaowim sima wi paniina swoki insiin idwodwowi? Mi sima wi paka hiniin piua sae haii?

³⁶ Mi sima hiriinan boini mi an kara wi hiniina boini, kima inkam paii rani, wakae! Mi kira dimin whirni nid haingikaii mi siya wi aisi-ima niki whaksisauu rani. Mi mhoiyya siya ha kinanpiyiknaiinii mi wa mwriinanaiinami. Mi kima dimin nidin opak nwowiyin siir haingikaii mi siya wi swoki whak rani mi wi mi mwriinanaiinam tani. Mi iikamim yipiki naokaowim sima wa swoki insiin idwowi, ti dimin nidin waiibrosin kima haingikaigiyin mi ha whaknanaiiniyin siir hiriinan.

³⁷ Mi diminin kira haingikaiiyin siir nidin nid komii rani. Kira nhwo iir bi nankinkin. Niingaka. Mi iyya kira nid iir haingikaiiyim mi mhoiyya pi nhwo ieya whaknanaiinii.

³⁸ Paenid nhirin yio si piua pi sai mi owi mi nhirin siyin yipi sai mi owi. Mi Adi Komii siya hinda siir kwoin ara naingwokiyin mi ti diminpai diminpaियim simiir nhwoim ina yimbimbiiyamim.

³⁹ Mi diminpai diminpaियim sima piu kwiruwa bi nwokim simiir piuum ini kipa kipa ywowim. Inkamim yim sima piu mi nuan wraisuim yim sima piu mi ipiyinim yim sima piu mi anasuim yim sima piu.

⁴⁰ Mi ti diminpai diminpaियim yipiki ninomor kou hir nwowim, yim simiir piuum yim ini sima mi owim. Mi triiginim yipiki ninomor kou hir nwowim, simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niyuaeiyim yim ini sima ywowim. Mi triiginim yipiki ti nu iir nwowiyim yim simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niyuaeiyim yim ini sima mi owim.

⁴¹ Mi yio bieni dimin kibiyin paenan niyuaeiyin yio ini sai mi owin mi bwani dimin kibiyin paenan niyuaeiyin yio ini sai mi owin mi nauun whiekakim yim iripi hiriinan, sima whiekakar in iripa bi mi okim nhirim simiir kirieya paenan niyuaeiya ini nhirim simiir imiir haiburim.

⁴² Mi iyya Adi Komii siya iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwowi, simiir kwoinbudin omwai hiriyyar waiyayokiyokiiyam, yim wi ti hiriinan nwowi. Krimiir piuum ini ti dimin nidim krima haigiiyim numir ini simiir hiriinan ywowim. Mi iyya iikam ima naowiyim mi krima simiir piuis biyeyim pi iriipi hiriinan ieyar mi haingikaigii. Mi ti piuum sima bi kimimankiikim pa

whiigi sasauuwi mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwowi mhoiyya sima wi swoki whii rani. Niingaka.

⁴³ Mi ti piuim ti ienau krima haingikaigiyyim, yim miyyik rani. Mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwowanim, wi sima nwowi piu wadieki wadieyin. Mi piuim tiki krima haingikaigiyyim yim kirie rani. Yim ini opair ywowim. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim tirigginim yim kirieki kirie ima.

⁴⁴ Mi ti piuim ti krima haingikaigiyyim, yim nuan piu ima. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim ti piuim yim wi ninomor kou hiran piu win nwowi. Nuan piuim mi ninomor kouan piu ikim.

⁴⁵ Taka yaiya ya ini Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa. Adi Komii siya biigi biyyin Adam siirar nonkwokwokikin. Siyairgin inkam kuingi kinin yipiki ti nu iir napriririn. Mi Jisis Kraiis siirin inkamin ninomor kouwanin sima siirin hinin boinkikin mi Adamin yipiki mhoiyya nwowin, krimiirin wi kwoinbud win siya hauuwi mi krimiirin wi siyar tirkii, omwai hiriyyar waiyayokiyokiigiyamim.

⁴⁶ Mi yim ti piuim ninomor kouanim, krima wi bii simiir niki hai rani. Niingaka. Krima biyyin wi nuan pua wi sair haii mi mhoiyya wi ti piuim ninomor kouanim wi simiir haii.

⁴⁷ Adi Komii siya biigibiyyin Adam siirin nuni nonkwokwokin mi Jisis Kraiis, ti mhoiyan Adamin, yio ninomor kouanki nitkin.

⁴⁸ Mi nim ikamim yipiki ti nu iir nwowiyim, nim krima ini Adam siir kwoinbudin ini siir hiriinan ywowim yio Adi Komii siya krimiirin nuni nonkwokwokikin. Mi nim krima ikamim yipiki wi ninomor kou hir nwowi, nim krima wi ti inkam nwirin, Jisis Kraiis nikuwiyin, nim wi siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyyin nim wi siir haii.

⁴⁹ Mi dimusi rani, nim krima ini ti nu iir nwowim Mi hiriinanki niuwi mi nim ini Adamni hinin ywowim, ti inkamin ti nuin siir tiranan. Mi ti hiriinan siyyuin, mhoiyya ninomor kou hir nwowi, nim wi Jisis Kraiis siir hiriinan nwowi, tiki inkam nwirin ninomor kouanin.

⁵⁰ Mi ti kariir nomiiyauim kima wakae! Kara kimiir boinki, ti piuim, ti nuin siirin, Adi Komii siya kigirkakiyyin, hiriirin wi wara nam tani, hir nwowamin. Mi digworaekwowim yipiki naokaowiyim mi whiiyyim, yim wi ti omin ti digworaekwowim naokao karamae nwowiyim, yim wi simiir hiriir wara nam tani. Niingaka.

⁵¹ Wakae! Panao kara kimiirin pi yaiyim aowa nwowim simiir boinkii. Mi krima Kraiis Jisis siir ikamim krimiir nhirim krima wi nao rani mi krima wi hiriinan tir tani. Mi krimiirin Adi Komii siya boinkii mi krimiir piuim yim wi sima nwowi.

⁵² Mi Adi Komii siya siir paekwosim imiir boinkii, kid maskiyam mi wi kimiminki rani, wi sinani hanin sinankii mi ti krimiir piuim wa ninkpitki, iya ti kid ieya maskii. Mi ti ikamim naokaowim, simiirin wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim wi swoki ao rani. Niingaka.

⁵³ Adi Komii siya krimiir piuim wi simiir tirkii yaeya piu nwowamin. Mi saeya ninomor kouan piu nwowi mi saeya wi wai piu nwo rani. Niingaka. Sima wi hiriinanar nwoyokiyokiikaeyami.

⁵⁴ Kaimwoka, ta pua nu tirana ta krima haingikaigiya, mhoiyya saeya piu win nimbiyami mi wi hiriinan wadieyar nwoyokiyokiikaeyami. Mi ta pua yipiki naonama, mhoiyya saeya swoki insiin idwowi mi wi pi ninkpitkii mi wi sai nwowi mi ya wi kwoinbud winin siir haii mi saeya wi hiriyyar nwoyokiyokiikaeyami. Mi ta ii aiirin mi ta yaiya Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa ya wi digi digar nwowi. Ta yaiya ya hinina boinka, nao aiirin Adi Komii siya bidi ikwowaisii iguskiya. Mi ikamim mi aokaonanaeyim yim iriipi hiriinan siya bidi mi onkwobumbunankinkyim.

⁵⁵ Mi hiriinanaki niuwi, hiriinan tiri mi iikamim wi swoki aokao rani. Niingaka! Mi nao saeya wi krimiiram swoki it rani, krimiirni owakiyam. Niingaka.

⁵⁶ Mi tariinanin krima wi hiriyyar kimpipisu kripkaii mi wa mi aowi. Dimusi rani, ti dimin bibiyeyim krima tirim simiirsika. Adi Komii siir siyiu komii krimiir bidiyar yisiimauuwun dimin bibiyeyim krima tirim simiirin. Mi ta iya ti dimin bibiyeyim ti krima tirim mi siyiu komii ikin, yim wa digiguski.

⁵⁷ Krimiirin Adi Komii siya whinkinsiiskin. Mi krimiir Biyyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siya bidi yonkwobumbuninkankiyim dimin biyie saiar kirie imiirin, yipiki krimiir tiriya, krima naokaonanaeyiam. Mi hiriinankiniuwi mi krima wi Adi Komii siir ti boin wadie mi siir inig iir ti hainan.

⁵⁸ Ti kariir nomiiyau kingi kinim, yipiki kara naingwokwonanaeyiam, kima sibgu dokworinu mi ta yaimwokiyaalmwowa kara kimiir boina sairam daingwo tibmiiikin. Kimiir kwoinin kipi swoki kisina mimin ti diminin kara boinkiyim simiirsiiyin. Kima kirie hiriyyar dwokripkaii mi ta Biyyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir mi aiirarar mirii iski. Mi wim kima ta saairin ina ninoknin kinim, ta kimiir miya yipiki kima miriyya Biyyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siiram ya wi hindara priiyokaeyam tani, ya wi naeyar budi. Mi hiriinankiniuwi, tariigina saeya hiriinan tiri mi ni kira tari siir mi kibi aiir miriigin. Iriig.

16

Umirim Adi Komii siir iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwi ikim

¹ Mi tariinanin kara kimiirin pi min boinkii, wari umirim kima haingiriyiu haiginiuim simiir nhirim iikamim yipiki Adi Komii siirim om komii Jerusalem hir nwowim simiir ti whinkinsiis haiginu. Mi iikamim Adi Komii siirim nu haimiti Galesia hiranin kara kimiirin ti hiriinan siyiu kaimwo iirar mi boinkii wim kima iriipi hiriinanar timi tir.

² Mi ti umirim ti kima haiiyim, ti miyiyim kima miriyyim simiirsi, kima irira nwiniran sande sandeyim ti umirim simiirin haimiti haimitiyyim ha timi kiyau haigirarao. Mi iya kima umir budie haiiyim kima komiiyar timi haigi. Mi iya kima sapisap mi haiiyim, kima sapisapar timi haigi. Mi iya kara niti kima mi mi komii mirii rani, umir iripa haingiriyiu haiginamin simiir hauuam.

³ Mi kima kimiir kam nhirim simiir dimbin ti umirim kima haingiriyiu haiginim simiir hainamim om komii Jerusalema hiriir. Mi iya kara niti mi kara simiir miyiyim wi yokwoni winkii sima hainamim ti umir imaka iki biyyan kamim naingwo tibmii kiniiyim simiir nini hauugigam. Mi ti kamim ti kima nimbinim, simiirin wi kara nikropkii om komii Jerusalema hiriir.

⁴ Mi kara ha naingwowi, ini mi owin karar mi ami om komii Jerusalema hiriirin mi sima wi kanakar ninkin ami. Iriig.

Pol siya om Korin hiran iikamim simiir kignakiyam tirkin

⁵ Kara kimiirin wi mhoiyya nini kignaki. Kara wi nu Masedonia hiriir niki ami, biyyin wi hiran nu iir niki boinmimauuwi Adi Komii siir yai aiirin.

⁶ Kara kimakan wi ii priei nwonaki rani. Mi tari wi hiriyyar tiri, kara wi bwan hoingak rigar nwowi iya opudgi hugi mi iya naoki mi kininaei. Mi mhoiyya kara om whira namam naingwowi, kariirin wi kima whinam mi kariirin wi siyiu hir tini whinapyikugig.

⁷ Kara kimiirin hindara nini kignakiyim mi ha swoki kwamsauim pi borisopi. Biyyan Inkam Komii siya kariiram naingwowi, kara kimaka bwanim wi iwarigat nwowi.

8 Mi kara wi om Efesas tirar nwowi mi wi ta yaewou nae komiyya Pentikos dapiya wi saeyar nambiyami.

9 Tariinanin kara tirar nwowamar tiri. Dimusi rani, ti omin siir tiran iikamim yim sima Adi Komii siir yai aiir wakaeyam tiri. Mi kariir siyiuin yio bidi kiwakiyin ta mi komiyya Biyan Inkam Komiiyin siira, saiiir miiyyam siir yai aiir boinmamauam. Mi ta mi aiirin sau omom whiekakar nikidugar windi wi dig nwo rani.

10 Mi Timoti siya kimiiram niti, kima wi siir boinwin akamie. Mi siya kimaka waraur nini onii, kima siirin wi sibgu kigrirao siya mirii Biyan Inkam Komii siir mi aiir, kariir hiriinan.

11 Mi kima siirin wi hiniina kipi boin, siya inigak rani kima wi hiriinan kipi tir. Kima wi siir whinkinsius haiginiu mi siya kimiiram in wi kwoin maingamaigakakar niki itim. Mi kara siiram in wi tirar niki okwokinim tiki nomiiyau nhirim naingwo tibmiiyim simaka.

12 Mi tariinanin kara pi krimiir nomiiyauin Apolos nikiuwiiyin pi siir boini. Kara siirin minam nimpiwirwir srigrirkaii, siya iki nomiiyau nhirim simaka ninkin itim kimiir kignakiyam. Mi siya tariinanar namim pi boriisopi, mhoiyya siyiuin rirmiiya nwokii mi siya wi haini niti kimiir kignakiyamin. Iriig

Mhoigi mhoiyan yai nhir ikim

13 Mi kima sibgu mintirao mi naingwo tibmiiya Jisis Kraisi siiram naingwo tibmiiya sibgu donkworinu. Mi kima siirin digiumii kipi haimriiyugig. Mi kima kipi nidid, kima sibgu dokworinu kripkai.

14 Mi kimiir miipai miipaiyim kima mriiyim kima iikam nhirimiyamin warar daingwokwonanaei.

15 Kima Stefanas simiirniiyin ina ninokninkinim nu Grik hiran simaniyar naingwo tibmiiyim biigi biiyin. Sima mi kariir aiirar mriiyim Adi Komii siir iikam imiir whinkinsiusamin. Kima ti kariir nomiiyauim, kara kimiirin pi igao yai boinkii.

16 Kima simiir yai imiir wakaeyokna mi kamim yipiki simaka mriiyim, simiir yai imiirin iriipi hiriinan wara. Mi simar mi triya saiiir hiriinanar timi tir, simiir siyiu aiirar timi ap.

17 Mi taka iyya kara maingamairga asi nwowi. Dimusi rani, Stefanas, Fotyunetas mi Akaikas simiirsika sima kariiram nitkim. Mi wim kima kariiram bi nitkim mi yim sima nikrani, bidiyar yitim kariiram in.

18 Kima ta saiiir dinokninkinki, sima maingamairga kariiram tiri kara nwowim ta sima mi triya maingamairga kima nwowam saiiir hiriinan. Mi hiriinankiniuwu mi kima ti hiriinan kamim simiir daisiimauu mi simiir dokboinmamair haiginiu.

19 Ti iikamim yipiki Adi Komii siir inig iir haingiriyu hainaniyim iripa iki om nhirim nu komii Esia hiranim simiir hiranim, sima kimiir nokboinmamairgikim, Akwila mi siir wig aeya Prisila mi iikamim yipiki iripa Adi Komii siir inig iir haingiriyu hainaniyim simiir omaka hir, sima kimiiram naingwokwonanaei. Mi sima kimiirin pranae pranae bi nokboinmamairgikim.

20 Mi ti nomiiyauim ti om Efesas tiranim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim, sima kimiir nokboinmamairgikim. Irii nwiini nokboinmamairiyim nomiiyaunan hindara dapirindinam.

21 Mi tariinanin ta yokwowa Pol kariir inigi ingar nonkwo winkika mi kara kimiiram ha nokboinmamairgikin.

²² Wɛ Ɔdi Komii sasar hauu ɛskii, hik komiigi komiia ti iikam yɛpiki siiram naingwokwo karamae nwowim simiirin. Kara kimiiramɛn minam naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya pi nitsauuim.

²³ Mi kara inokinokin wɛ Biyan Inkam Komiiyin Jisis wɛ siiram sriinanaei siya whinkinsis haiginiuim siir naingwobumbu komii aeya. Mi ta siir naingwobumbuwa wɛ kimaka hiriyar nwoki okripkaiyim.

²⁴ Kara kimiiramɛn nhami nhami naingwokwo rani, yɛpiki kima kanaka haingiriyu okiyim Jisis Kraiis siir iikamim. Iriig.

2 KORIN

Mi iya Pol siya nu Maesedonia hir nwowa mi siya ta yokwowa ha wɔnkɩkɩn iikamɩm naingwo tɩbmiiyɩm om komii Korin hiraniɩm simiiramɩn. Mi iya Taitas siya om Korin hir haiburgigin mi siya ha nɩtkɩn nu Masedonia tiriirin Pol siiram mi siya om Korin hiran iikamɩm kimidiniya siir ini boinmimauuu. Mi yokwowa yipiki Pol siya wɔnkiya biya ti iikam imiiram, sima sair mwainim mi simiir nhirim simiir siyu bibiyeyim ina yitkiigiyim. Mi simiir nhirim hiniina bi naingwokim Pol siya Adi Komii siir miyan inkamkin. Niingaka. Mi Pol siya hiriinan kigin mi siya ta yokwowa ha wɔnkin. Mi ta hiriinan sairsika sima wa nwoki aingwowim siya aposel inkam kiingikingin. Mi iriipi hiriinan siya Korin hiran iikamim simiirin umir haingiriyu haiginam wara mi boinki iki Biyan Inkam Komii siir isid nhirim yipikim paeprikab nwowim simiir whinkinsiis haiginuwim iikamim naingwo tɩbmiiyɩm nu Judia hiraniɩm yipiki umir digworaekwo karamae nwowim simiiram. Iriig.

¹ Kara Polkin, kara Jisis Kraiis siir aposel inkamkin mi Kara siir yai imiir boinourwokai haiginuwi. Biyarin Adi Komii krimiir Wanin siya kariir nimbinaamar naingwokin aposel inkam nwowam siir mi aiir mairiyam. Mi ta yokwowa kara mi krimiir nomiiyau ieya Timoti krirar wɔnkika kimiiram. Mi tariinanin saeya wi kimiiram niti iikamim Adi Komii siir pugana sairrim, wari om Korin hir nwowim. Mi iikamim yipiki Adi Komii siirim, iki hinda tinda nwowim mi Grik nu haimeii haimeii nhirim simiir hiraniɩm yim iriipi hiriinan.

² Kara ha naingwowa Adi Komiiyin krimiir Adin mi krimiir Biyan Inkam Komii ikin Jisis Kraiis kimiirin wi sowanii hauuwi naingwobumbu mi iripa nongwomamaire ae.

Pol siya Adi Komii siirin mansi boin wadiekikin siirin siya whinkinsiis haiginugin

³ Krima Adi Komii siir inig iir hainan prapraski, krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir Adin. Krima ina ninoknankinim, siya krimiir Adgin yipiki, krimiirsi naingwokwonanaeyin, siir bwamki bwamkin. Mi krimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginuwam hakim krimiir nimbiniyim simiirsi.

⁴ Siya krimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginuwikin hakim krimiir nimbiniyim simiirsi warar. Mi hiriinanki nuwi mi nim krima wi iki iikam nhirim sim niki whinkinsiis haiginuwim mi wi simiir nwoki isiimauuwim hika simiir nimbiniya sairsi. Mi krima simiirin wa whinkinsiis haiginuwi, ti dimin taeminim Adi Komii siya whinkinsiis haiginuwim krimiir.

⁵ Yim ti dimininim simiir bwamki bwamin yo hiningin, dimin bibiyie whiekakim wi krimiir nimbini, krimiir kimpipisu haiginuwam ta biya sima tira Kraiis siir sima kimpipisu haiginuwa sair hiriinan. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin tiki hikpai hikpaiyim nitim krimiirin wi sima kimpipisu haiginuwi. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin Kraiis siya wi krimiir whinkinsiis haiginuwi, ti dimin taeminim Kraiis siir wokmai haiginuwa mi krima wi iikam nhirim simiir wara nwoki wokmai haiginuwim.

⁶ Iikamim dimin biyie Timoti kririir tirkin. Dimusi rani, krira kimiirin Adi Komii siir yai aiir boinmimauugo kimiirin mi sima ini kimiirar mi whinkinsiis haiginu mi kimiirar mi wokmai haiginu ta sair ninoknankinim hiniin, Adi Komii siya wi kimiirar mi whinkinsiis haiginuwi mi mhoyiya siya wi kimiirar mi anmaiwarkinaei. Mi inkamim dimin biyie kimiir tirin mi krimiirin Adi Komii siyar swoki whinkinsiis haiginuwi. Mi sima kinsiis

haiginiuwi kwoin miyikak nwowim. Dimusi rani, mhoiyya hikpai hikpaiyim nimbini mi kiriirin ha kimbipisu haiginiuwi mi kira ta sairsiyin wa kipi nikwokrimkrip Adi Komii siya wi kariirar whinkinsiis haiginiuwi, ta biyya siya whinkinsiis haiginiuwa kriiir saiir hiriinan.

⁷ Nikrira iikam kimiirin ina ninokninkinim. Iiya hikpai hikpaigi nimbiniyim kimiir kimbipisu haiginiuwam, ti hikim kima ini kiriraka mi inkin haiyim. Krira ina ninokninkino, Adi Komii siya kimiirin wa whinkinsiis haiginiuwi, kimiir wokmai haiginiuwam, ta Adi Komii siya mi whinkinsiis haiginiuwa, kriiir wokmai haiginiuwam saiir hiriinan.

⁸ Mi nikrira hiriinanar naingwowi, wim kima ti hikpai hikpaiyim kriiir nimbiniyim nu komii Esia hir, kima simiirin bidiyar mi inokninkinim. Hikpai hikpaiyim kriiir nimbiniyim hindara ninkin iduduraraowi mi ini kriiir kirie aiir haiburim mi krira pariiparii pi naowim.

⁹ Krira hiriyyar yaingwo, krira wa naowi. Mi iyya ti dimin taemin hiriinanim kriiir nimbiniyim mi krira pi hiriyyar naingwowi, krira wi dig nwo rani, kriiirin sima whinkinsiis haiginiugin ta saiir ninokninkinim Adi Komiiyin yipiki naokaowim sim hidninsiin idwowin siya siyairgin kriiir whinkinsiis haiginiuwiyin.

¹⁰ Siya kriiirin bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwun ti dimin biyie biyieyim kriiir nimbiniyim simiirsi warar mi hiriinan sairsika, krira panansi yaosi. Mhoiyya siya kriiirin wa swoki whinkinsiis haiginiuwi. Krira hiriyyar naingwowi, mhoiyya siya wi kriiirar swoki whinkinsiis haiginiuwi mi wi kriiirar mi kigiraowi.

¹¹ Ta kima whinkinsiis haiginiuwa kriiir saiir hiriinan, ta kima kwis boinkiya Adi Komii siiram kriiir whinkinsiis haiginiuwam, kima wi hiriinan tir. Mi mhoiyya iikam nhirim sima hiriinan wakaei Adi Komii siya dimin taeminim kima kwisboinim siiram, kriiir whinkinsiis haiginiuwam, siya simiir bidi wakaeyin mi sima wi siir inig iir hainanprapraskii mi wi hinina boinkii, siya wadiekin. Iriig.

Pol siir kwoinin ina swoki kisina haigiyin mi siya om Korin hiriir bi namkin

¹² Nikrira ti dimin imiiram in i maingamaigar mi okiyo kriiir kwoinin kriiirin hinina boinkin, tiki miyim ti krira mariiyokiyokiyim iki omom omomim sim mi kimiir waraur, yim wadie kinaigim, Adi Komii siir naeyiun siyar bidi whinkinsiis haiginiuwun kriiirin. Kriiir siyiu iirsiyar ti krira tirin biyya iikamim simiir whwonkam ida, yim tiriiginim yim kaimwokinar bidi ywowim. Mi ti nuin siir tiran siyiuim ti iikam ima ninokninkiniyim yio kriiir bi whinkinsiis haiginiugin ti dimin taeminim simiir tiranim. Nungaka Adi Komii sasaigin kriiir whinkinsiis haiginiuwun ti dimin taemin imiir tirim. Krira ti siyiu iir napko iyya krira iikamim nuanim kimaka waraur nwowa mi krira iikam kimaka ti hiriinan siyiu iir asi mi apkripkaigo mi krira ta saiiramim maingamaiga prasae bi kinko.

¹³ Mi ti yayim ti kara winkyim kimiiram ta yokwo aiir simiir yaim-wokiyaimwowim yim aowa nwo rani. Mi yim kimiiramim minam winkikim kima sibgu ninokninkinim wari yayim kara winkyim kimiiram mi wari kimar mwaini simaigim. Kara ha naingwowi, kima ti dimin taemin imiirin ina sibgu inokninkinim. Mi tariinanin kima ini inkam krimiirarar niki inokninkinsasaeyim mi an kara ha naingwowi, mhoiyya kima krimiir siyiu iirin wi hainngi sibgu inokninkini.

¹⁴ Mi taka iyya Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya swoki iti mi krimiirin siya swoki anmaiwarkainaei mi krira wi maingamaiga kimaka nwowi, ta kima nwowa Kraiis saika, saiir hiriinan. Mi kima wi maingamaiga krimiiram nwowi yipiki aposel inkamim yipiki kimiir boinmimauuim ta yai kibie aiir mi kimiir whinkinsiin haiginiuim, ta yayia saiir yaimwokiyaimwo imiir.

15 Kara hiriyar naingwokin kima kariiramin wi maingimainga prasae kin tani. Mi kara biyyin pi hiniina boini, kara kimiiramin wa niti kimiir kignakiyyamin mi kara wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim, idipidip maingimainga kima nwowam.

16 Mi iya kara kimiir kignakiyam naingwowi, kara namin nu haimii Masedonia hirir mi mhoyiya nu haimii Masedonia hir haiburgigi mi kara wa swoki iti kimiiramar mi kima wi kariir nwoki whinkinsiis haiginiuwim mi kariirin wa nwoki ikropkiyim nu haimii Judia hirir mi kara kimiirin wi idipidip asi kigi.

17 Mi kima hiriyar naingwowi ta iya kara nimbina kimiir kignakiyam kara nonkwowa mi tari kara ti dimin taeminim simiir bi sibgu aingwo omokin mi kariir kwoinin hirinansi swoki kisina haigigin, ha? Mi kima hiriyar naingwowi, an kara ini ti nuin siir inkam biyyenan ywowin yipiki ti hirinan boinkiyin, ihi, kara wa niti mi kariir kwoinin kara hirinan tiram naingwo rani, yi ini ningakiningar ywowskiyin!

18 Adi Komii siir hirinan, yo siya inokinokin yai mwowar boinanaeikin. Mi an kara iriipi hirinan inokinokin yaimwo imiirarar mi boinikin. Mi kara kimiirin ha bi boinikin kara wi kapi niti mi iya kariir kwoinin ha naingwowi, kara wi nit rani. Kara kimiirin wi hirinan boin tani ningaka.

19 Sailas, Timoti mi karar, krima inokinokin kimiirin Adi Komii siir yinisim Jisis Kraiss, siirar boinmimauugin. Kima ina ninoknankinim Kraiss siya dimin sim whir bi swoki imbin miminkin siya tiramin. Mi ta siya boinkiya mi mhoyiya siir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Ningaka. Diminin siya boinin simaigim.

20 Mi ti hirinan tiram mi ti nimbina nimbinaiyim yipiki Adi Komii siya boinkiyim yim ini kaimwokina hirinanar mi imbiyamim. Dimusi rani, krima Adi Komii siir inig iir hainan prapras boinkikim, kiriir yaiya ya yai Kaimwo aeyairga.

21 Adi Komii sasairgin yipikin krimiir whiekakar whinkinsiis haiginiuwiyin, Kraiss saika nwirua nwowam.

22 Krimiirin Adi Komii siyar nimbiningin siyamar mi siir naeyuin siirin siyar mi haigi haiginiu krimiir kwoinamin mi ti dimin sim hirinanin krimiirin siyar mi hauu krimiir nusiimauuwam hinin, mhoyiya siya wi krimiir hauuwi dimin taeminim.

23 Mi kara ti digworaekwowim simiir niksisei, Adi Komii siya kariir kwoinin iirin ina ninoknankinin mi ti siirin wi siyar ninoknankin haiginiuwu. Mi kara ti dimin taemin imiirin kaimwowar boinkii. Kara biyyin om Korin warauran iikamim kimiir bi nini kignikim, nu haimii Masedonia tirankin kara bi nitkin. Dimusi rani, kara iikam kimiirin io nwowim pi boriisopi wim wi yaimwo whwonkamim niigi niiga pi nwowisi.

24 Krima kimiirin ti hirinan bi boinkim, krima kimiirin ti digworaekwowim Adi Komii siirim kima naingwo tibmii kinim simiir warar nankin kigirkaki. Ningaka krima ta siirin ina ninoknankinim kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siiram naingwo tibmiiya ya ini ywowa. Mi nam krima, kimaka minam mirii, maingimainga kimiir nwowaiginiuwim mi kirie nwowim. Iriig.

2

1 Mi ta hirinan sairsika, kara ha naingwowi kara wi kimiir waraur swoki it rani kima naingwoyinyoksi mi hikak kima nwoi.

2 Mi kara kimiir kwoin iir ningasibi haiginiuwu io whwonkam kima nanaowam mi kariirin wi nhinga tiri, maingimainga kara nwowamin? Ningaka. Kara ti iikamim simiir kwoin imiir kiyopsibi haiginiuwim

pi boriisopi io whwonkam sima nanaowim, yipiki inokinok kariir nwowaiginuwiyim maingimaiga. Nnngaka.

³ Kara iikam kimiir nini kignakiyim pi boriisopi an wi maingimaiga karamae kima pi nwowaiginuwisi. Kara ha naingwowi, kima kariirin hiriinanar whinkinsiis haiginu kripkai, hiriinan maingimaigar nwokripkaiyim. Mi ta yokwowa kara winkiya biya iikam kimiiram, kara kimiirin min boinkikin digworaekwowim maingimaiga nwo karamae kara nwowiyim simiir. Mi kara hiriyyar naingwowi, iya kara maingimaiga mi owiyim mi wim kima iripi hiriinan, ini maingimaigar mi owim.

⁴ Mi iya kara yokwo kimiiram winin, kariir kwoinin miyik miyikan bi nwokikin. Mi iya kara ta yokwowa kimiiram winkiya kara hindara nouu winkikin. Kara minsi naingwoyinyokikin, wari dimin biyeyim kimiir kwoinaw warau nwokaiyim kimiirin wi sim pi nipiyaokiiisi. Mi ta yokwowa kara kimiiram minam bi winboinkikin hik kimiir hauuam. Nnngaka kara kimiiram minsi winboinkikin kima kara naingwokwowiya kimiiram saiir ninokninkinim. Iriig.

Pol siya min boinkin om Korin hiran iikamim sima ti inkamin yipiki dimin biye tirin siir swoki ikunam.

⁵ Mi inkamin yipiki dimin taemin biye tirin, siya wi kwoin whwokwoka nwowamin wi kariirara kipi nwo haiginu. Mi siya wi iikam hoingak kwoin whwokwoka nwowamin wi kimiir warar timi ohaiginu. Mi kara ti inkamin igao yai siir dimin biyeyim simiir wara boin tani.

⁶ Mi dimin taeminim iikam kima tirim siir, ti dimin biyeyim siya tirim simiirsi, yim bidi digiyim.

⁷ Mi tariinanin iikam kima wi siir dimin biyeyim siya tirim simiir simiira kipi naingwokwonanaei, yim bidi digiyim mi bidi haiyoprimdiyiumiigiyim. Mi kima siirin yai miyik imiirarar boinmimauu mi siirin sibgu siiboboiniu haiginu mi ti dimin taemin hiriinaninim yim wi siir kiyopsibgi haiginu rani, siir kwoinin biye siya nwowiguskiyamin nnngaka.

⁸ Mi hiriinankinuwi mi kara kimiirin pi igao yai hinina boinkii, kima siirin hinina diisimauu, kima siiram naingwokwonanaei mi siirsi mi aingwoyinyoki.

⁹ Kariir kwoin komiyyin hinina naingwowi, kima kariir yai aiiram in a sibgu wakaeyoknam mi ta hiriinan saiirsika kara ta yokwowa kimiiram asi winkikin.

¹⁰ Iikam kima ti dimin taemin biyeyim ti inkam nwiruan siyasiyar tirim kimiir simiirsi kipi naingwo. Kima siir dimin biye imiir haiyoprimdiyiumiigii mi an kara iripi hiriinan wi siir dimin biye imiirar mi haiyoprimdiyiumiigi. Mi ti dimin taemin bibiyeyim hiriyyar nwokripkaii mi mhoiyya simiirin kara haiyoprimdiyiumiigii mi kara wi hinina tiri, Kraiis siir whwonkam idan, kara kimiirin wi wadieki wadieyar whinkinsiis haiginuwi.

¹¹ Mi krima iikamim simiir dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyiumiigi. Krimiirin wi Setan siya pi nipiyaokiiisi mi wi siya pi mi iksisaeisi, ti inkamin yipikin krima nwowin io. Hi, krima bidiyar yinokninkinim miya Setan siya tiram naingwowa. Iriig.

Pol siya hikak Taitas siirsi nwokin siya om Troas hir nwo karamae nwowin

¹² Biya kara nama biigi bi om Troasa hiriir, Kraiis siir yai kibi kibi imiir boinmimauuam biyyin kimidiniya Biyan Inkam Komii siyar yamkwokin mi hirin siyar ini diriraerarkwokin simiir kwoin imiirin. Mi sima yayim yipiki kara boinmimauuim simiiram asi naingwokim simiir wakaeyam.

¹³ Mi kara naingwoyimiyyok prasae bi kinkin. Dimusi rani, kara kimiir nomiyauin Taitas siiram nwonanaekin. Mi siya bi nitkin kariir kigniyim. Mi

kara iikamim yipiki hapairanim simiirin hiniin asi boingigin kima ha dwoki. Mi kara om Troas hir ha haiburgigin mi kimidiniya nu haimii Masedonia hiriir yam. Iriig.

Aposel kam imiirin Adi Komii siya whinkinsiis haiginiugin Setan siir nikwowsiityam.

¹⁴ Hindie wit, nimbi Adi Komii krimiir Wanin siir boin wadieki. Dimusi rani, krma ini Jisis Kraisiir aowa ywowim mi ini saikar yamimasuwim mi krimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi kirie nwowamin. Ti nuan dimin biyie biyeyim simiirsi. Adi Komii siya krimiirin minam nikiunakin Kraisiir siir yai kibiya saair boinmimauuim hinda tinda. Mi ta yai kibiya ya ini piuii miyiknan ywowa omom omomim saeya bidi yinyokiigiya.

¹⁵ Nim krma ini piuii miyiknan ywowim, iikamim yipiki Adi Komii siya nanmaiwerkainan simiirar ninyokiigi ti iikamim yipiki biyie nwowim mi whaowaeki ikim. Mi hiriinan tiri krma mi krimiir miyiyim yim wi Adi Komii siir hirankar haiyiskii.

¹⁶ Mi ti iikamim yipiki whaowaeniskiyim yim wi paeni omin siirar nasae oyokiyokiikaeyami krma mi krimiir yai aeya ya ini piuii biyienan whaknan ywowa mi simiirin wi saeya tiri mi sima wa naokaonami. Mi yim ti iikam nhirim yipiki wi Adi Komii siya nanmaiwerkainaei, saika hiriyyar nwoyokiyokiikaeyamam, krma mi krimiir yai ikim yim ini diminin sibgu whakiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi simiirin wi siyar tirki, wadie sibgu owamin. Yipiki inkamkin ti hiriinan diminin siir sibgu tiri? Inkam nwirmin nwirmin karamaeyairga. Niingaka.

¹⁷ Mi iikam whiekakim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim sima simiir piu ara boinmimauuwi yim sima hinda umir haiyamar naingwowi mi ta miya krma mriiyya, nim krma hiriinan bi tirikim. Krimiir kwoinim yim wadiekim mi nim krma Kraisiir yai kibi aiir boinmimauuwikim. Dimusi rani, krimiirin Adi Komii siya nimbingim mi krimiirin siya nikropkikin ta saairam. Mi krma mi Kraisiir siya krma ini iripar yamasuim mi krimiir kwoinim ini kwoin whiruar ywowim. Mi Adi Komii siya ini krimiirar kigin, krma siir yai aiir boinmimauuim. Iriig.

3

Nim krma siyu winin siir miyan inkamkim

¹ Ti dimin taeminim krma winkiyim kimiiram simiir tir mi kimiir kwoinim wa nwoki aingwowim krma krimiir inig imiirar hainanaei mi kima wa nwoki aingwowim hiniin, nim krma wadiekim, aniya? Mi wim kima hiriyyar naingwowi, nim krma ini iki kam nhirim yipiki kimiir hauugiyim yokwo iki iikam nhirim om whiranim simiiram, ini simiir hiriinan ywowim kimiir boinkiyam hiniin, yim sima iikam wadiekim? Mi wim kima hiriyyar mi aingwowi, nim krma ini hiriyyar mi aingwowim kima yokwo krimiiram winkiyim mi iki iikam nhirim yim wa nwoki aingwowim nim krma inkam wadiekim, aniya? Niingaka. Krma yokwo kwir haiyim pi boriisopi.

² Mi wim kamarin ini ta yokwo hiriinana ini saair hiriinan ywowim, ta krimiiram winkiya. Mi iikamim sima kigi mi sima wa ninokninkinki krimiir miyiyim mi wadiekim. Mi nim krma bidinanar ninokninkinkim hiniin, ta yaiya ya yaimwo aeyairga.

³ Wim kima ini ta yokwo hiriinana ini saair hiriinan ywowim. Wim kima ini yokwowa Jisis Kraiski si winkiya ini saair hiriinan ywowim. Kariirin siya nimbngikin mi ta yokwowa siya hauugika. Mi an kara ha nanin mi kimidiniya kimiir ini hauugig. Siya tidiyini bi winkikin. Niingaka. Siya Adi Komii siir naeyiuan saika winkikin yipikin inokinokin omwai hiriyyar

waiyayokiyokiiyın. Siya siya bwaeyan siir idwo bi wɔnkikın. Nɔngaka. Siya kimiir kwɔnau wɔnkikın.

⁴ Mi ni krira pi hɔnina boinkii, ni kririir miyo wadieko. Dimusi rani, krira hiriyar ninoknankini, kririirin Adi Komii krimiir Wanin siyar nɔmbingiko ti dimin taemin hiriinanin simiir tiram. Krais siya kririirin siir kirie aeyar whɔnkisiis haiginugin yipiki siir Ad ieya hauugiya Adi Komii siya siir. Mi krira hiriinan asi naingwowi, ta yaiya krira boinkiya kimiir, ya yai kaimwoki kaimwo aeyairga.

⁵ Mi krira hiriyar naingwowi, ta miya kririir kirie ara prɔmiriigiswo, wi dig di ywowi mi krira wi hɔnin di mi boini, krira wi digar nwowi. Dimusi rani, kririirin kirie Adi Komii siya hauugin mi krira mi aiir miriiyim dig asi nwowi.

⁶ Mi iya Adi Komii siya kririir nimbina iki iikam nhirim simiir boinmimauuwam, siyu winin siir yai kibi aiir boinmimauuwam, kririirin siya siyar whɔnkisiis haiginugin ta mi aiir miriiyamin. Mi ti siyu winin siir yaiya ya yokwoni bi wɔnka, ya Adi Komii siir naeyuin siya haigimauuga iikami kwɔin. Mi ti siyu komii komiyyim bidi bidiniya Adi Komii siyar hauugiym, yim inokiiinokın iikamim simiir dimin biyie imiir niisiimauuwankim. Mi sima simiir sibgu ap karamae nwowi, sima wi pi naowi. Mi Adi Komii siir naeyuin inokiiinokın iikam imiirin siyar nɔkpɔtmai haiginuwi, sima sibgu oyokiyokiikaeyamim inokiiinokın Adi Komii saika.

⁷ Mi ti siyu komiyyin siir yaiyim Adi Komii siya wɔnkiyım siya idwo mi kimidiniya Moses siir hauugi. Mi siya ti hiriinan tirkiyın mi Adi Komii siir kirieya ini paenan Moses siirar yiyakiya mi siir whwonkamın ini wara yiyakiyın. Mi mhoiyya ti dimin paenan niuyan ina prikiraraokiyın mi mhoiyan ini hindara kigugu iguskıyın. Mi ti dimin paenan niuyan Moses siir whwonkam hirin pranae pranae bi niuyakin mi Isrel simiir iikamim sima siir bi sibgu kigsibwɔnkim. Ti dimin taeminim siyu komii siirım, iikam imiirin simar naoka haiginuwi, sima Adi Komii siir dimin miyik miyikim paenan niuyaiyım simaka nitkim.

⁸ Mi nim krima iikam imiirin Adi Komii siir naeyuin siir yai imiir boinmimauuwi. Mi ti digworaekwowım krimiirin maigimairga komiigak simar nwowaiginuwi mi krima mouni hanin asi siinkaowi yim ini Moses siya winin siyu komii siir yaiyım biyanim ini simiir haiburim.

⁹ Adi Komii siya ti siyu komiyyin Moses siir hauugin. Yo iikamim simiir dimin biyie imiir niisiimauugin mi simiirin hiriinan warar mi isiimauugin, sima wi iripa nwo rani, Adi Komii saikan, inokiiinokın. Mi ti siyu komii siir miyım yim kaimwowaigim, bimbıuwi rani. Mi ti kitibmiı boin wina sair miyım yim min nɔmbingim iikamim sima Adi Komii siir whwonkam ida dimin wharki kambu karam nwowım. Mi hiriinanki niuwi mi ta miya ya ini siyu komii siir mi aiir haibura kougi kouwin ini saeya ywowa.

¹⁰ Moses siir miyım mi siyu komii ikin, yo wadieki wadie owairgo. Mi ti dimin whiso, kirie aka mi siir diminin paenan niuyaei ikin yo bidi digiyo mi bidi mi prikiyyamo. Mi ini biyieki biyie ywokiyo. Mi Adi Komii siir naeyuin siir miya ya tariinanin ini komiigi komii ywowa. Saeya ina miriyya mi saeya wi prikiyyam tani.

¹¹ Mi miya yipiki wi hiriyar nwoyokiyokiikaeyami ya dimin miyikin paenan niuyaeiyn siir kirie komiigaka. Mi miya yipiki wi ii priei nwo karamae nwowi ya wi sapi prikiyyami.

¹² Krima ta sairin ina ninoknankinim, tiki yai kibiyım yim wi hiriyar nwoyokiyokiikaeyami mi krima siir dimin miyikin paenan niuyaiyın siiram nwowi, siya nitim. Mi krima siir yaisim kwir swoki haigiprakai rani. Krima simiirin wa boinmimauuwi mi iikamim sima wi nwoki inoknankinim simiirin.

13 Krīma Moses siya tīrim sīmīir tīr tani. Dimusi rani, yio siya bidi yinoknīnkīnin siyiu komii siir kīrie aiirīn saeya digii. Mī siya siir whwonkam iirīn yūisni asi nītimwaniugīn. Mī Isrel sīmīir iikamīm sima Adi Komii siir dimīn kibiyīn paenan nūyan siir whwonkam iir nūyan siya prikiiraraoki mī ha digīguskīi, wī sima pī kīgisi.

14 Mī tī Moses siya higrīnīuīn siir whwonkamīn yūisni mī Isrel sīmīir iikamīm sima hīnīna bī nīnoknīnkīnkīm, Adi Komii siya sīmīir kwoīn imīirīn wī wadiēyar nwoī. Tariīgīna ya inī yūisnān ywowa sīmīir kwoīn iir higrīnīuām. Mī tariīnanīn Isrel sīmīir iikamīm sima irīpa haingiriyū owi mī sima Moses siir yayīim sīmīir mwainī mī sīmīir kwoīnīm wī sibgu naingwo omok rani, Kraīs siir dimīn taemīn imīiramīn sima tīra saīir hīriīnan. Yī inī yūisnān ywowa inī sīmīir kwoīn imīirar nīkī higrīnīukrīpkaiyīm. Mī iya iikamīm Kraīs siir yai aiir wakaeyīm mī sima ha naingwo tībmiyīm sīmīiram, yīm inī yūisīm yīpīkī sīmīir kwoīn imīir nīkī higrīnīuīm mī sīmīirīn Adi Komii siya swokī haiyīm inī sīmīir hīriīnan ywowīm. Mī siya sīmīir ina kabītnouwidnankaigiyīm.

15 Mī bīya hīrankar nītyokiyokīyīn mī inī tariīnanar yadīgnyīn. Mī iya iikamīm sima Moses siir yai imīir mwainīyīm dimīnīn yūisnānīn sīmīir kwoīn iir higrīnīuīn. Dimusi rani, sima Kraīs siir dimīn taemīn imīir bī nīnoknīnkīnkīm.

16 Mī iikamīm sīmīir mīhī kwoīnīm kisīna haigīi mī sima Bīyan Inkam Komii Kraīs siirām naingwo tībmiī kīnī, yīm inī tī iikamīm Adi Komii siya kibwaembwae haigiyīm yūisīm yīpīkī sīmīir nīkī higrīnīuīm nīnoknīnkīnīn karamae sima nwoīwām mī sīmīirīn wī siya nītkāigāgī. Mī sima wa nwokī inoknīnkīnīm, tī dimīn taemīnīm sīma tīrim sīmīir hīriīnan. Tīriīgīnīn yio inī Mosesnī nīkī tīrīn inī hīriīnan ywowīm. Mī iya siya Adi Komii siir omaka saīir namīyīm mī ta yūisā siir mwo hīr nwoīa yapa hakaigīngīgī.

17 Mī tī Bīyan Inkam Komii siir yayīa ya Adi Komii siir naeyīu ieyāirgīn. Mī iya siya iikamīm sīmīir kwoīnau nwokaiyīn mī siya iikamīm yīpīkī Moses siir siyiu komīyīn mī dimīn biyīe aka sowīir aowa sima nwoīa wī siyar nonkwo iuguskīi mī sima wī rīrmīya nwokī. Mī Adi Komii siya sīmīirīn wī hīriīnānsi boīnī hīnīnīn, sima dimīn whīrki bī kīmbugīm.

18 Krīma whīekakarīn inī opnānān ywowīm, aknānān Bīyan Inkam Komii siir dimīn kibiyīn paenau nūyayīyīn īkī iikamīm paenan sīmīir nūya haigīnīuwīkīm. Mī krīmīir whwonkamīn higrīnīu karamae nwoīwī mī sima wa kīgīnīnoknīnkīnī Bīyan Inkam Komii siir naeyīuīn inī krīmakar nwoīwīm. Mī krīmīir kwoīnīm siyar kisīsāna haigīyokiyokīi siir hīriīnan kīnar nwoīwīm. Iriīg.

4

Aposel kamīm sima paenan nūyanan boīnmīmauugīm

1 Adi Komii krīmīir Wanīn sasaīrīn krīmīirsi naingwoyīmyokīn mī krīmīirīn siyar mī īmbīngīn siir mī aiir mīriyīm siir siyiu komīi wīnīn iikamīm sīmīir boīnmīmauūwīm. Mī hīriīnānkī nūwī mī krīma wī digīumīi siir kīpī haimrīiyīu mī wī ta māya saīir mīriīsi kīpī nīdīd.

2 Krīmīir digīuīn tī māī bibiyīeyīm sīmīirīn digīumīi bīdī haimrīiyūgīgīn. Mī tī iikamīm yīpīkī īnokīnōkīn tī māī imīirīn hīndara nīmpriō mīriyīyīm, yīm wī sīmīirar swokī kiyopsībgī haigīnīuwīkīm. Mī nīm krīma nīksīsāe māī bī mīriīgīm mī krīma Adi Komii siir yai aiir bī mī ikwōwaisīīgīm mī saīirīn yaeya bī mī kisīna boīnmīmauūwīkīm. Nīngaka. Krīma yaimwokīyaimwo aiīrar boīnmīmauūwīkīm Adi Komii siir whwonkam īdan. Mī iikamīm ta yai aiir wakaeyīm mī sīmīir kwoīnīm īnokīnōkīn pa nīnoknīnkīnkīi, krīma yaimwo aiīrar boīnmīmauūwī.

³ Mi ti mai kibi kibiyim yipiki krima boinmimauuwiyim iikamim simiir, sima sibgu wakaeyokna karamae nwowi mi yim ti sima omin paeya namiyin siir namanim mi sima wi sibgu inokninkin tani.

⁴ Yim sima ta yai kibiya sairam bi naingwo tibmii kinikim. Dimusi rani, yiu biyeyin ti nuin siir tiranin Setan nikiuwiyin simiir kwoinim siya nitkii ikouwi mi sima ti dimin taemin imiirin paninsi sibgu inokninkinsi mi simiiram paninsi mi aingwo tibmii kinsi. Simiir kwoinim Setan siya kiyipsibgi haiginuwi mi sima ti dimin iirin paninsi sibgu inokninkinsi mi simiiram paninsi mi aingwo tibmii simiir kwoinim siya kiyipsimsibgi mi sima paninsi sibgu inokninkinsi Kraisi siir Yai Win kibieya sairin. Ti yai kibi kibiyim yim Kraisi siir dimin taemin kibi kibiyim simiir boinka, yipiki krimiir nisisimauuwim hinin, Adi Komii siya paningir mi yipikin Adi Komii siir swoki owin.

⁵ Krira kimiirin, krira krirar bi priinaingwo boinkin mi kima wi kririir inig iirin wa hainan tani ningaka. Krira inokinokin kimiir boinmimauuwiyim krira hiriyar boinikim Jisis Kraisi siya Biyan Inkam Komigin. Mi nikrira kimiir miyan inkamko krira kimiir whinkinsiis haiginuwikim siir sibgu inokninkinim.

⁶ Adi Komii siya biigi biyarin ti hinina boinkikin, niya diminin paenanin wa mi iuyaei. Mi ya ta yaiya krimiir kwoinawu bidi kwirii idwokaiya. Krima Adi Komii siir kirieya sair bidi kigim paeni hanin Jisis Kraisi siir whwonkam iir niya. Mi ta kirieya, ta krima ninokninkina ya ini paeni hanin krimiir niya.

⁷ Ya ini wadieki wadie ywowa, ini diminin nibnau krima haigiyyin umir komii sainiyin. Krima nonkwowam mi krima haiyapririram mi ta Yai Win Kibiya Jisis Kraisi siira ya ini hiriinan ywowa mi nim krima ini ti nibim ini simiir hiriinan ywowim iikam ningam. Mi ti diminin siya haigiyyin krimiir kwoinawu, yio iikamim simiir nisisimauugim, dimin kibiyim krima tirim simiir. Yim ti dimin hiriinanim simiir bwamim yim krimiir tir nwo rani. Ningaka. Taki kirieya Adi Komii siir hiranki nitka, krimiir whinkinsiis haiginuwam mi taka kirieya ini kirie hirim simiir haiburim.

⁸ Mi hinda tinda dimin bibiyeyim pa niti krimiir hauuwam kimpipisu mi sima krimiir bi nikwowaigim. Krima ninokninkin tani, ti dimin hiriinanim sima dimuam niti, krimiir hauuwamin kimpipisu mi krima ti dimin taeminim krima tirim simiir bi nonkwo iguskikim. Ningaka.

⁹ Iikam whiekakim krimiir sau omom nwowim mi yio Adi Komii siya krimiir bi swoki haibur miminkin. Iikam hirim krimiir bidiyar mi ipimpar akaigai aowim mi krima bi naokim. Ningaka.

¹⁰ Mi inokinokin krimiir piuim hankak simiir simiirar nwoninaei biya kam bibiyeyim sima nipimpara Jisisni mi siir piua hankak hankak ha nnowaiginiuwa sair hiriinan. Mi iya iikam sima ti hanim kariir piu tir nwowim simiir kigim mi sima ina yinokninkiyim, Jisis Kraisi siya ini krimakar nwowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi mi iya inkamki krimiir nipimariyyim mi krima paninsi yaosi, krima pi hiriinanar mi owi.

¹¹ Mi ta iya krima ti nu iirar niki owa, iikamim sima krimiiramar kaokim, krimiir nisomsom aowam. Dimusi rani, krima Jisis Kraisi sair mi aii miriigin. Mi ti dimin bibiyeyim krimiiram nitiyim mi ta hiriinan sairsika ti iikamim sima pa ninokninkinkii, Jisis Kraisi siya ini krimakar nwowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi mi krima hiriinan asi nwowi.

¹² Mi inkamim krimiir nipimariyyim mi krima pariiparii wa pi yaowin. Mi ti dimin taeminim ti krima tirim, krimiir whinkinsiis haiginuwim mi kima wi Adi Komii saika nwoyokiyokigaeyami, inokinokin mi kima wi ta yaiya wi sairamar naingwo tibmii kripkaii.

¹³ Mi bidi bidiniyarin inkam nwarin Adi Komii siir yai imiir winkyin yokwo Samni, siya hiniina winboinkikin, kara Adi Komii siiram naingwo tibmii kangin mi kara inokinokin siirin iki ikam nharim simiir boinmimauuwikin. Mi hiriinanki niuwi mi tari ti inkamin hiriinan boinkikin. Dimusi rani, kima Adi Komii siiram in siir hiriinan naingwo tibmii kani. Mi krima iripi hiriinan inokinokin ikam imiirin Adi Komii siirar mi boinmimauuwikin.

¹⁴ Krima ti dimin taeminim iki ikam nharim simiir boinmimauuwikin. Dimusi rani, krima hiriyyar ninokninkini, Adi Komiiyin yipikin Bilyan Inkam Komiiyin Jisis siir hidninsiin idwown mi mhoiyya siya wi krimiir mi hidninsiin idwowi. Mi krima wi Jisis saikar nwowi mi krimiirin wi siyar nanmaiwarkainaei mi krima wi siir whwonkam ida kingiin namwoi uwi.

¹⁵ Mi dimin bibiyeyim, apotel kamim krimiir nimbimbiniyim, yim tiriginim yim kimiir whinkinsiis haiginiugim. Dimusi rani, krimiir yai imiirsika. Mi Adi Komii siir naingwobumbu ini hinda tinda yamkiya. Mi ikamim ta siiram naingwo tibmii kani mi sima Adi Komii siir boin wadekii mi wi siir inig iir hainan prapraskii, ti dimin taeminim siya tirim simiirsi. Iriig.

Yim ti digworaekwownim yim dimin komii rani. Dimusi rani, krima wi mhoiyya haii.

¹⁶ Krira wi maigimaigra nwo karam nwo rani, ti dimin taeminim Adi Komii siya ikam krimiir hidninsiin idwowi mi krima whiekakar in wi siir inig iir hainan prapraskii. Mi inokinokin krimiir piuin yim wa naonami mi inokinokin Adi Komii siya wi krimiir kwoin iirar whinkinsiis haigini uwi wadie nwowamin.

¹⁷ Mi ti dimin taeminim ti hik krimiir hau haiginiuwim yim dimin komii rani, yim ii priei bi nwowikin. Mi krimiirin wi sima whinkinsiis haigini uwi, Adi Komii siir dimin miyik miyikim yipiki hiriyyar nwoyokiyokikaeyami inokinok simiir haiyamin ini iki digworaekwo nharim simiir haiburim.

¹⁸ Mi hiriinanki niuwi, krima krimiir kwoin komiiyin wi ti dimin taeminim krimiir nhwokar kigiyim wi siiram kipi naingwo. Niingaka. Krima dimin taeminim krima kig karam nwoyiyim, Adi Komii siya hauuwi krimiir mhoiyya, simiiram daingwo mi simiiram dwokwokin. Mi ti dimin taeminim ti krima kigiyim, tariinan, yim wa niti mi wa swoki digi mi dimin taeminim yipiki krima kig karamae nwoyiyim yim wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami inokinokin. Iriig.

5

Dimin taeminim apotel kamim sima tirim yim ikam imiir whinkinsiis haiginiugim

¹ Krima hiriyyar ninokninkini, mhoiyya ta krimiir nuan piu biyeya ya wi sapi naowi mi wipi whii mi ya wa namkii. Yim ini omakam hindara nini kaigriniu whwonkai sasaeiyim ini simiir hiriinan ywownim. Mi iya krima naowi, krima ina ninokninkinim, krimiir piu kibiya yipiki wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami, siirin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwowi mi krima wi hiriyyar nwoyokiyokii kaeyami siir om hirin. Yim ti digworaekwownim yim ini omaka miyika Adi Komii krimiir Wanin siya miri okwowa siir om hir krimiiram, krima nwowam ini sair hiriinan ywowa.

² Mi tariinanin krimiir kwoin komiiyin ini wari omin kouwanin siir waraur nitamar naingwownin, ti piu win kibiyim yipiki wi Adi Komii siya hauuwi krimiir mi krima wi simiirar nini onii.

³ Mi hiriinankini uwi tiriginin hiriinan tirkiswo mi krima wi kwoinbudara di ywowi mi hiriirin piu karamae di yapninopkai nami. Niingaka.

⁴ Krımıir kwoin komiiyin ini ti piu winim yipiki wi krıma haii Adi Komii siir hiranki, ini simiir haiyamar hiuginkripim. Mi ta piu biyieya ta hindara nwoisaeaya, ta krıma nwowa ti nu iir ya inokninokin hik krımıir swoki hauunanaei. Mi krıma pi borisopi ta pıua kwoinbudara nwoiyya saiir nwowin krıma hinınam naingowı, Adi Komii siya piu win kibiya saiir nii kinirkai haiginıuwim. Mi krıma ta pıua naonanaeiya ta pıua nao karamae nwoiyya saika ninowanam tiri.

⁵ Yio Adi Komii sasaingın yipiki ti piu win imiir dirıraerarım krımıiram, krıma haiyam. Mi ta hiriinan saiirsika. Dimusi rani, ti dimın iirsika. Siya siir naeyıuin krımıir bidi hauugiyın mi krıma wa nwoki sibgu inokninokinim hinın, krıma ti dimın taemin imiirin wa haii ti siya nimbınim krımıiram.

⁶ Mi ti hiriinan saiirsika krıma ina ninokninokinim, ti dimın taeminim Adi Komii siya dirıraerarım, siya wi krımıir hauuwi mi inokninokin krıma wi kirie hiriıyar nwokripkai irıpa nongwomamair aeyam. Krıma ina ninokninokinim, ta iıya krıma ta piu aiırar niki owım, krıma Adi Komii saika niki orani, siir om iir.

⁷ Krıma ti dimınim Adi Komii siya dirıraerarım krımıiram krıma simiir niki kig rani. Mi nim krıma bidiyar yınokninokinim krıma simiirin wa haii. Dimusi rani, Adi Komii siya bi niksısaekın siya yaimwo ara boınikın.

⁸ Kara kımıirin kaimwowar boınkii, krıma naosi naingwo idid rani. Nıngaka. Krıma ta nu tiran pıua saiir haıburgıgam tiri. Mi krıma wi Biıyan Inkam Komiiyin Adi Komii wi saika niki owım siir om hir. Yio tiriiginın ini ti krımıir piu aeya nwowa ti nu iir ini siir haıburın.

⁹ Mi ta pıua ta nu iir krımar mi owa krıma saiırar mi owi mi krıma krımıir piu kibiya Adi Komii siir omana saiırar mi owi, ya ti hiriinana ya dimın komii rani. Krıma biıyan minam tiki aingwo, dimının Adi Komii siya naingwowım krıma naingwo tibmii kınam mi krıma tiram, simiir tiram daingwo.

¹⁰ Kara tiriiginım kımıiram boınkikim. Dimusi rani, mhoiıya krıma wi Kraıs siir whwonkam ida nokwowi mi wi siyar hıdi krımıirin, dimın taeminim krıma tirım simiirsıyin. İıya krıma ti pıuım ti nu iıranım simiırar niki okripkai mi siya wi krımar tirım wi simiırar swoki hıdi. Siya dimın wadie nasi tiri, iyie? Wi dimın biyie tiri krımıirin, krıma tirım simiırsıyin. İriig.

Aposel kamım sima iikam imiirin mnsi whınkınsiıs haiginıugım sima Adi Komii saika nongwomamair aeyım

¹¹ Mi iıya krıma Adi Komii siırsi nıdida saiir ninokninokinim krıma miini hanın asi mırıigım simiir kwoin imiir kiıyayam mi sima simiir nwoki waıyoknam. Dimusi rani, krıma ina ninokninokinim, mhoiıya siya krımıirin wi dimın taeminim krıma tirım wi simiırsi hıdi. Adi Komii siya krımıir kwoin imiirin ina ninokninokinın. Mi an kara ha naingwowi, iikam kımıir kwoinım hinına daingwo, an kara siıyu miıyik iıırar napikın. Mi ti dimın taeminım hiriinanım simiirin kara whınkınsiıs haiginıugin, ta Adi Komii siya mi aingwowa saiir hiriinan.

¹² Krıma kımıirin hinına tir tani, kıma hinına swoki boınam, krıma wadiekim, krıma ti dimın taeminim kımıir boınmaıuwamın minam naingwokım, kıma wa nwoki inokninokinim, krımıir siıyu panıngın. Mi mhoiıya kıma iikam imiir boini, yipiki ti ha naingwowım, inıg komiıgak nwoıyım mi yııs miıyik miıyik ikım ini kou sima ywowım. Mi inkamı kwoinım yım ini panına nwoıwım mi kıma simiirin wi ha boini tiriiginım yım miıyik rani, ini kipiıı ywowım.

¹³ Mi kıma krımıir boini, sima ti hinın asi boini sima pi whaowaei. Mi nim krıma kımıirin wi hinına boini, tiriıgina ya Adi Komii siir miı aeya ti hiriinan krıma boina. Mi kıma krımıir boini, simiir kwoinım wadiekim, sima

ti hiriinan boinim mi krīma kimiir boinmauwī, yi wi mīnsi boinmauwī, kimiirin wi saeya nwoki whinkinsiis haiginiuwim.

14 Mi ta Krai siya iikam krimiirsi naingwokwonanaeiyā mi krimiir kwoin imiirin saeyar iyai mi krīma ta mi aiir asi mīrii iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwim, ti dimin taeminim simiir kirieni. Krīma ti hiriinan dimin taemin imiir asi tirkim. Dimusi rani, krīma bidi yinoknankinim siya siyaargin naowin. Mi krīma naoni haniinaka ini siyar yaowiskiyin krimiirsiyin. Ya tariigina ya hiniinga krīma whiekakarīn saika bidiyar yinkin aonamim.

15 Krīma naoni haniinaka ini siyar yaoskiyin krimiirsiyin mi nim krīma iikamim yipiki ti nu iir nwowim, krīma dimin taeminim wi krimiir kwoinairga priinaingwo diriraerar tani. Niingaka. Krīma ti inkam nwiruwan yipikin biyar naowin, yipikin Adi Komii siya hidninsiin idwōwin mi omwai ha swoki waiyan iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwam siir kwoin iirarar dap iski.

16 Mi hiriinankiniuwī mi krīma wi hiniina di yaingwōwī, iikamim sima wadiekim, iyie? Biyiekim. Dimusi rani, sima inig komiigak bidi ywōwim, iyie? Dimusi rani, sima digworaekwoki naokingugunankaigim. Niingaka. Yim ti hiniin digworaekwōwim yim nu tirankim. Biya iikam krīma dimin bibiyeyar niki tira, krīma Jisī Krai siirīn inkami siyu iirarar hidgin. Mi Tariinanin krīma iikam imiirin wi hiniina hid rani, wadie mi biyie. Niingaka.

17 Mi iya iikamim sima naingwo tibmii kani Krai siir yai imiiram mi Krai Jisī saika sibgu amasu kikinī mi siya simiirin wi iikam win nwo haiginiugi mi wi dimin whirki kimbū rani. Mi ti biyan dimin wrowim yim wa digi. Mi dimin taemin winim yim biyan dimin taeminim wi simiir igsoy aiir nokwokairinanaowidi.

18 Mi ti dimin taeminim krimiir tiri nimbiniyim iikam win krīma nwōwam, yim wi Adi Komii sasar tir iski simiirin. Krai siya paeyin hiniina niriinankinin siirin ti hiriinan sairsi naokin, ti dimin taeminim Krai siya tirim krimiir mi Adi Komii siya ti dimin taeminim Krai siya tirim krimiir, hiriinan sairsi tirkim, krimiirin siya whinkinsiis haiginiugin mi iikam krīma yipiki biya Adi Komii siir sau omom niki owim, tariinanin krīma ini nomi-yau saikar swoki owim. Dimusi rani, Jisī siyar nankiamasugin krimiirin.

19 Mi dimin taeminim krīma boiniyim kimiir yim ti sima, Adi Komii siya iikamim nuanim krimiirin, dimin taeminim Krai siya tirin simiirsi niki amasu haiginiugin. Mi tariinanin Adi Komii siya krimiirin bidi yimbinim nomi-yau nwōwam. Siya dimin bibiyeyim krīma tirim simiirsi naingwo rani, simiirin siya bidi haiyoprindiyumuigiyim mi tariinanin siir miyim ini aposel kam krimiir kwauwa. Siya iikamim nuanim krimiiram naingwokwonanaeikin mi krimiir ina yinkiamasuin krīma saika nongwōwamair aeyim.

20 Krimiirin Adi Komii siya bidi yimbinim mi krīma Krai siir igsoy aiir asi nokwokairinanaowigim. Mi ti dimin taeminim ti krīma boinimauuwim kimiir, yim Adi Komii siya boinimauuni haniinaka tisi krimar boinimauuwim kimiirin. Krīma Krai siir whinkinsiiskin mi krīma kimiirin hiniin asi boini, kima Adi Komii siiram kiwaki, kimiir whinkinsiis haiginiuwam mi kima wi saika nwoki ongwōwamair aekiyamim mi wi saika niki sibgu owim.

21 Krai siir kwoinin sasaargin dimin biyie whirki nwo karamae nwōwin. Mi krimiirin Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiugin mi krimiir dimin bibiyeyim krīma tirim, yim ini siyar haipriginkiyim. Mi simiirin ini Krai siir inarar yonkwokiyim mi krīma naoni haniinaka ini siyar yaoskiyin, krimiir dimin bibiyeyim simiirsiyin mi krīma wi saika asi namasukikini. Siya ti hiriinanin minam tirkim, iikamim krīma yipiki siir yai aiiram naingwo tibmii

kainim, Adi Komii siya krimiirin wi ha boini, krima dimin whirki bi kimbugim siir hiriinan. Iriig.

6

Aposel kamim yipiki Adi Komii siir yai aair boinimauuwim sima dimin bibiyeyim simiirsiiyin hik prasae bi haigim

¹ Mi ni krira, Pol kara mi Timoti siya, ni krira iripa Adi Komii krimiir Wanin saikar mariigo. Mi krira kimiir asi niki, kima Adi Komii siir naingwobumbu aair bidi haiyim mi ti naeyiutin siirin hinda whisariiyyar priiyokaeyamam kipi tir.

² Hi, kima wi hiriinan kipi tir. Adi Komii siir yayim kamim sima winkiyim bidi bidiniyar Yokwo Komii sair, yim hinina winboinkikim, mi Adi Komii kara, kiriir whinkinsis haiginiuwam naingwowi kira nhwo kwisboini mi kara ta kira kwisboina sair wakaei mi ti diminim kira kwisboinkiyim kara simiirin wa whinkinsis haiginiuwi. Mi iya kara kimiir nimbini mi iikamim ti nu iir nwowim kimiirin wi kara nanmai-warkainaei mi kimiirin wi kara whinkinsis haiginiuwi.

Ti kara boinanim kimiir simiir wakae, tariinanarin Adi Komii siya kimiir hainan praprasam naingwowi. Mi tariigitariinanarin, siya wi kimiir whinkinsis haiginiuwi mi wi kimiir nanmai-warkainaei. Mi hiriinanki niuwi mi ti naeyiutin whisariiyyar kipi priiyokaeyam mi ta naingwobumbuwa wi kigugugisi.

³ Mi nim krima inkamim pi boriisopi iikam nhirim sima ha naingwowim ti dimin taeminim krima tiriyim miyik rani. Mi nim krima dimin biye whir bi swoki tirmintirminkim, simiir kwoin imiir kiyaiyam biye sima nwowam mi sima kimiirin wi ha boini tani kimiir miyim biyekim. Nngaka. Mi krima dimin biye tirkiswo mi tiriiginin simiirin wi siya pi kiyopsibgi haiginiuwim mi sima wi di yokworinuwi. Mi ni krira hiriinan naingwo rani, sima kriirin hiriinan naingwo rani. Nngaka.

⁴ Mi ti diminim krima tirim simiir tirni hanina, krima iikam imiir nsiimauuwikim hinin, krima Adi Komii siir miyan inkamim. Krima iikam imiirin hinina nsiimauuwikim krima hiriyyar nokworinukripkaiigim dimin taemin biye biyeyim krimiiram nitiyim mi hikpai hikpaiyim kimiir hauuwiyim kimiir tirbuwam, krima simiirsi bi hiuniyanaikim.

⁵ Sima krimiirin bidiyar mi ipimparim mi maeyaua mi biye mariiya sair hir bidiyar mi hugripkiikikaiyim. Mi krimiir sau omomim sima krimiirin siyu miyiknan bi tirkim sima krimiirin ha mi igbumbu. Mi krima mi pranaepranae bi mariigim, ini piu whaowaki krimar ywobugiyim. Ii nhirim krima nhwo bi sibgu whwonkaiigim mi mipi nae karamkaramar mi ami. Dimusi rani, krima Adi Komii siir yai aair boinimauugim mi sima krimiirin hiriinansi tri.

⁶ Krima krimaigim siyu miyik sibgu tiriyim mi nim krima Adi Komii siir dimin taeminim ina ninokninkinim. Mi nim krima io bi nanka osisauuwikim, dimin taeminim krimiir kou nwowiyim simiirsiiyin. Krima bigin nasmirwaiya nwowikim mi krima iikamim simiirin maigimaigra pa mi iisiimauuwi simiir whinkinsis haiginiuwam mi simiiram naingwokwowam. Mi ti Adi Komii siir naeyiutin, ti krimiir kwoinawu nwokaiyin, krima iikam nhirim simiirin hinina nsiimauuwi, krima Adi Komii siir miigi mi aairar mirii.

⁷ Krima inokinokin yaimwo aairarar nowomwarkaiyuwikim. Mi Adi Komii siir krieya yipika krimiir hauugiya, inokinokin krimiirin saeyar whinkinsis haiginiuwi, krimiir miyim. Ti kamim yipiki yaiini digworaekwo

nonkwowiyim, sima kimirkaiyam, ti dimin hiniinim nhao sau, irim hipig, simiir sau omomin saika ninitam, ini simiir hiriinan ywowim, ti siyiu miyiyikin krima nwowiyin mi miyiyim krima miiyiyim yim ini hiriinan ywowim. Yim sima inokiniokin kirmiir kimirkaiigim, tiriginim yipiki yai biyie kirmiir boiniyim mi dimin biyie kirmiir tiriyim yim sima wi kirmiir nikwowaisii rani. Niingaka. Simiirin wi krima nikwowaisii.

⁸ Iikam nhirim yim kirmiir inig imiir hainani mi nhirim yim kirmiir swoki ikwowaisii nhirim pi kirmiir mi igbumbu kauwok itkin boini mi nhirim iikam nhirim simakan kirmiirin pi yai wadieyar mi boini mi kirmiir siyiu ikin. Mi yim ti hiriinan dimin taeminim yim dimin komii rani. Mi krima ti dimin taeminim krima tirim simiirin wi hiriinanar tirkripkai. Mi iikam nhirim yim ha naingwowi, krima iikam paii rani, niksisaeyaka waiwiigim. Mi krima hiriinan bi tirikim krima yaimwo arar boinimauuwikim.

⁹ Mi ti iikam hiriinanim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowiyim mi yim sima iripi hiriinan kirmiir mi inokninkin tani. Mi Adi Komii siya mi siir iikam ima, yim sima kirmiirin bidiyar yinokninkinim. Iikamim kirmiirin ha naingwowyim, krima wi kimbini naowi mi krima pi omwaiya swoki waiyael. Adi Komii siya kam imiirin minam kiwakikin, kirmiir toim. Mi siya ini kirmiirar kigirkakin mi krima panansi yaosi.

¹⁰ Mi ti dimin bibiyeyim kirmiiram nitiyim, kirmiir kwoin imiir kiyaiyam, kirmiirin wi sima tiri, maingimainga nwo karamin. Mi inokiniokin krima wi maingimainga hiriyyar nwokripkaii. Krima paeprikabar mi oka wandi, dimin taemin mi tir karamae, krima iikam imiirin wa whinkinsiis haiginukripkaii Adi Komii siir dimin taeminim simiir sibgu onkworinukripkaiyim. Nim krima ini inkamim ti nuin siirin digworaekwo karamae nwowiyin ini simiir hiriinan ywowim. Mi nim krima digworaekwo miyiyik miyiyikakairgim mi ti digworaekwo miyiyik miyiyikim inkamki simiir nispakii haiyim wi dig nwo rani.

¹¹ Mi kima ti iikamim ti omin Korin siir hiranim, krira kimaka bidi boino mi dimin taeminim kirmiir kwoinawu tir nwokaiyim kirmiir bidi boinimauuwim. Dimusi rani, krira kirmiiramin nhami nhami naingwokwonanae rani.

¹² Kirmiir kwoinin kirmiiram naingwokwonanaeyin bi niki digikin. Niingaka. Krira kirmiiramin nhami nhami naingwokwonanae rani. Mi kirmiir kwoinin kirmiiram naingwowin yio bidi digiyin. Mi kima kirmiiram naingwokwonanae rani. Niingaka.

¹³ Mi tapa kara kirmiirin pi adin siir yinisim iir boiniyim pi siir hiriinan boinkii. Mi kara kirmiirin pi hiniina boinkii, kima kirmiiram daingwokwonanae ta krira mi aingwokwonanaeya iikam kirmiiram saiiir hiriinan. Iriig.

Krime Adi Komii siir iikamim krime iikam biyie biyeyim simaka kipi namasu

¹⁴ Kima ti iikamim yipiki Jisis Kraisi siiram naingwo tibmii kin karamae nwowim iripa simaka kipi namasu. Nii nabieyo yo iripa bi nwowiko mi ti hiriinan siyiu kaimwowin, Adi Komii siir iikamim sima iki iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kin karamae nwowiyim simaka kipi miiyi mi dimin sima mi tiriyin siir wara kipi mi tir. Niingaka. Dimin taeminim yipiki wadie nwowiyim mi dimin taeminim yipiki biyie nwowiyim yim iripa kipi nwo. Niingaka.

¹⁵ Mi kima hiriyyar naingwowi, Kraisi siya mi Setan siya sowa wi kwoin whuruwar nwowi? Yi ti hiriinanin ini niinga ywowin! Mi inkamin yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kinimim mi inkamin yipiki hiriinan kwoin naingwo karamae nwowiyin, sowa wi iripa panina nwowi? Yi tiriiiginin yio siyiu rani!

16 Mi Adi Komii siir omaka mi uruwai siyaowaini omaka aka, sowa wi iripa panina nwowi, irua nwowamin? Yi siyu rani! Krimiir piim sima ini omakanan ywowim maeyaua Adi Komii siir naeyiu ieya nidwokaiyana krimiir kwoinaiu tirin. Mi Adi Komii siyarin biya yokwoni hinina boinkikin, kara wi kariir iikamim simiir mhi kwoinaiu nwokaii kara wi simakar nwowi kara wi simiir Adi Komii nwowi mi sima wi kariir iikam nwowi.

17 Mi Adi Komii siya ta hiriinan sairsi boinkin, kima ti dimin biyie biyeyim, ti iikam bibiyeyim sima tiriyim, simiirsiyin aru dwo mi kima simiirin digiumii haimriiyugig. Mi kima ti dimin taemin hiriinanin simiirin digiumii haimriiyugigi mi simiir mi ap karamae mi owi mi kimiirin wi kara hali, kariir iikam nwowam.

18 Mi kima hiriinan tiri mi an kara wi kimiir Ad nwowi mi wim kima wi kariir yinisimki yinisim yinkamiyin mi yinisim yinugiyinar nwowiskii, Adi Komiiyin, yipiki ti nuan digworaekwowim simiir tirkiyin mi ninomor kouan ikim, siyairgin Biyan Inkam Komiiyin ti hiriinan boinkiyin. Iriig.

7

1 Ti kariir nomiiyauim, yipiki kara naingwokwoyiyim, Adi Komii siya ta nimbina krimiir hauugika. Mi hiriinankiniuwu, krma krimiir digiuin, ti dimin taeminim yipiki krimiir tiriyim dimin biyie tiram mi ti dimin taeminim yipiki krimiir kwoin imiir kipiidiyim, simiirin digiumii haimriiyugig. Krma siyiuin Adi Komii krimiir Wanin siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karamae nwoyiyin siirarar dap iski mi Adi Komii siir kipi tir, siya krimiirsi nididim. Iriig.

Om Korin hiran iikamim simiir mhi kwoinim kisina haigigiyim mi Pol siir kwoinin ini maigimaigara ywokiyin.

2 Iikam kima, krriiram daingwokwonanaei krira kimiir warauran iikam nhrmi dimin biyie whir bi swoki tirbugo. Mi krira kimiir iikamim simiir inkam nwir bi swoki tirbumiminkin mi krira kimiir bi swoki iksisaekim mi kimiir nwirni diminsim whir bi swoki prihaigo, kimiir nhr ima boina sair hiriinan. Niingaka.

3 Kara ti yayim kimiir nikiyam bi boinkin. Niingaka. Kara biya kimiirin bidiyar iki boinkiyin mi tariinanin tisa swoki boinkiyin, krira kimiramim pranae pranae naingwokwo rani, kima naowi, krira kimaka naowamar mi aingwowi, iyie? Wi hinin kipi tir mi kima omwai mi waiyai mi ni krira hiriinan omwai kimakar mi waiya amar mi aingwowi.

4 Kara kimaka kwoino whisa nwo rani kara inokiiinokin iikamim warauranim kimakan hinda maigimaigara arar nwonanaekin. Mi iya dimin taeminim krriiram nitiyim, krriir kimpipisu haiginiyam mi krira pi diminim iikam kima tiriyim pi simiirar naingwo kripkaii. Mi triiginim krriirin maigimaigara sima nwowaiiniuwu mi krriir kwoinin hiinsima asi nwowi.

5 Mi iya krma nu haimii Masedonia triirar mi ita, krma wadie bi mini onikim dimin bibiyeyim krimiirin ini hiriyar swoki tirkipkaiyim krimiir piua bi swoki siismiminka. Niingaka. Sima krriirin bidiyar mi ikwao boinim mi bidiya mi inkinyayao boinim mi krriir kwoinin iikam kimirsiyin nidid prasa mi naingwoyimok prasa bi kinko, dimin taeminim krira tirgigim krimiir mi inkam biyeyim siya niti, wi siya nini tirbuni simiirin.

6 Mi Adi Komii siyairgin yipiki inokiiinokin iikam sibgu siiboboiniu haiginiuwiyin, iya sima hikak nwoyiyim. Krimiir kwoinin siyar niki kinsis haiginiugin inkamin Taitas nikiuwiyin siya nikropkiyin krimiir nini kigniayam.

7 Hi, siya bidiyar yitin krimiirin siya ini siiboboiniuni. Siya krimiirin min nini boinikin, kima siirin panin panina siiboboiniugin dimin taemin

kibi kibiyim kima napim mi kima tirim. Tiriiginin krimiirin maingimairga sima nwowaigniuwi. Mi siya ha nitin, krimiirin siya ini boini, siya kimiir bidi kignakinim mi wim kima krimiir kigam asi naingwokim. Mi kima ti dimin taeminim kima tirim simiirsi asi nididgim, yipiki hik krimiir tiraiginium. Mi wim kima krimiiram asi naingwokikim mi wim kima pi krimiir mirimii aair nwowi iya ukam ima boiniyim dimin taemin biyeyim krimakar ninkikiniyim kimiirsi. Mi kima ti hiriinan dimin taemin imiir tirkiyim mi wim kima kariir tirkii, kara maingimairga kimaka nwowim.

⁸ Mi ta yokwowa biya kara winkiya kimiirin hikak saeya mi o karamaeki windi mi an kara ha naingwowi, ta yokwowa biya kara winkiya kimiiram ya dimin wadie aeyairga. Kara hikak dimusi bi nwoyin, kara hiriirar naingwokin, kimiirin ii nhirim wi hik saeya hauwi.

⁹ Mi tariinanin, kara maingimairga komiiga, kara yokwo kimiiram winkiyin kara maingimairga bi nwoyin, kima ti hikak dimin taeminim kara winkiyim hikak simiirsi nwowim. Niingaka. Kara maingimairga minam nwoyin hikak kima nwowa mi kimiir mhu kwoinim kisina haigiyim mi ti dimin miyikim simiiram swoki sibgu apim. Ti dimin taeminim kara winkiyim kimiiram, simiirin Adi Komii siya bidi haiyim. Kimiir kwoin imiir kisina haigiyam mi kimiirin sima whinkinsiis haiginuugim. Mi hiriinan sairsika krime maingimairga asi nwoyin.

¹⁰ Ti dimin taeminim simiirin Adi Komii siya haigim mi kimiirin hikak asi nwowaignuugim mi kimiir mhu kwoinim siya kisina haigikim. Mi siya wi kimiir asi whinkinsiis haiginuwi mi kimiirin wi ti dimin taeminim simiirsi asi nanmaiwarkainaei. Ti diminim yim dimin wadie imairgim mi krime simiirsiyin maingimairga nwo karamae kipi nwo. Mi dimin taeminim yipiki nuan ukamim simiir tiriirim, maingimairga nwo karam sima nwowam, yim naokaowikim mi simiirin kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyam sima bi whinkinsiis haiginuwikim. Niingaka.

¹¹ Sibgu sibgu daingwo omok ti hikim simiir tirim mi Adi Komii siya simiirin ha ninkpitkiyim kimiiram sima ini dimin wadieki wadie imar yimbiyamim. Mi sima kimiir kwoin imiir asi tirkim hiriinan nwowam naingwowim. Mi simiirin digiumii haigingikim, ti dimin bibiyeyim kima napim, yipiki kara winboinkiyim. Kimiir kwoinim sima kiprid haiginuwi, inkamin yipikin dimin biyie tirin siirin igao yai boinim. Mi kima ti dimin biyie hiriinanim yipiki kimiir nambiyamim simiirsi bidiyar mi ididim. Mi kima hiriinan bidiyar mi aingwowim, kara niti kimiirin simiirsi whindiraeraram mi wim kima kimidiniya kamim dimin bibiyie tiriirim, simiir whinkinsiis haiginuam swoki kwanaingwo. Ta yokwowa kimiir tirkika, kima kariiram naingwokwonanaeyim mi kariiram naingwowim, kimaka iripa nwowam mi ya tariigina ya kimiir whinkinsiis haiginuga kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siiramim kirie nwowim. Kima kariir yai aairin bidiyar wakaeyim mi ya tariigina, ya kariir nisiimauuga hinin, siyuin kima nwowiyin hinda tindan wadie bidi ywokiin. Mi dimin biyeyim kimiir waraur nwowim simiirin kima bidi sibgu tirkiyim mi siirin kima asi niridnatkikin.

¹² Mi iya kara ta yokwowa sair winkiya, kara kamim yipiki siyu biyie tirim simiirsi bi naingwokin. Mi iya kara ta yokwo aair winkiyin kimiiram kara ti inkamin yipikin siyu biyie tirin siirsi bi naingwokin. Adi Komii siya kariir kwoin iirin bidi yinokninkinkyin, ta yokwowa kara winkiya ukam kimiiram, kimiir whinkinsiis haiginuam kara hinina naingwowi kimiir siyuum idowiiya dwoki Adi Komii siir whwonkam ida. Kima wa nwoi sibgu inokninkinim, kima kririiram naingwokwonanaei mi ta hiriinan sairsi winkika ta yokwowa.

¹³ Mi dimin taeminim kima tirim kririir, kririir siiboboinu haiginuum

sima sima rani, dimin taeminim kima whindiraerarim Taitas siir wokmai-haiginiuwam mi krira ti saika nwowo, krira maingimaiga komiiga.

¹⁴ Mi biya kara kimiir inig imiir boinmau wakaeyin mi kara Taitas siirin ha boinkin kima wadiekim mi ti dimin taeminim kima tirim kariirin wi nididgak sima nwowaiginiu rani, ta kara boina siir. Mi ti dimin taeminim kara boinim iikam kimiirim hinin sima wadiekim, yim ini ti yayim biya krira niki boinim kimiir whiekakar ini simiir hariinan ywowim, yim kaimwowaigim.

¹⁵ Biya Taitas siya kimiiram waraur niki itin, kimiir kignakiyin mi kima siirin wadie ha sibgu ohaiginiugiyim mi siirin ha mi sibgu kigiraowim mi kima dimin taeminim siya boinim simiirin ha mi wakaeyokna. Mi siya ta saiiir naingwokiyan siya kimiiramin pranae pranae bi naingwokwokin, ini biya siya naingwokwowa ini saiiir haiburin.

¹⁶ Mi tariinanin, kara ha naingwowa, kima mi kara, krima ini kwoin whiruar ywowiskiyim mi kara kimiiramin kwoin whisair bi nwokikin kara maingimaiga komiiga. Iriig.

8

Adi Komii siir piugana saiiir iikamim sima irni nwirni dinan whinkinsiis ankinsiis

¹ Ti kariir nomiiyuim, krima yai kimiir boinmauwam naingwowa mi kima pa nwoki inoknankinim, dimin miyik miyikim Adi Komii krimiir Wanin siya tirim siir piugana saiiir iikamim simiir, nu Masedonia hiran isidin siir.

² Mi siya simiirin iikam nhirkim tiriyim dimin biyie, sima pi maingimaiga hariiyar nwokripkaii. Mi sima iikam paeprikabar mi oka windi, sima pa mi maingimaiga. Dimusi rani, sima bidi yinoknankinim, simiir dimin bibiyeyim simiirin Adi Komii siya bidi haiyoprindiyumiigiyim mi sima simiir umirim iripa asi haingiriyu hauugii iki iikam nhirim simiir.

³ Kara kimiirin kaimwowa boinkii, sima umirim simiir kwoinkar naingwo hauwi simiirin. Mi sima umir hoingak karamaeka windi sima Adi Komii siirin pa mi hauwi. Mi kara simiiram bi boinkin, sima hariinan tirim.

⁴ Simiir kwoinim Adi Komii siir iikamim om komii Jerusalem hiranim simiiram naingwokwonanaei simiir whinkinsiisam. Mi sima krimiiram asi nampiwirwirkrpkaigim ti umirim simiir hainamim hariir.

⁵ Sima iuwa rigar hauugim. Sima wadiyar tirkim, sima ta krima naingwowa simiir, sima tiram saiiir hariinan bi tirkim. Bii simiir mhi kwoinim Biyan Inkam Komii siiram kisina haigi. Mi mhoiyya sima Adi Komii siiram ywo, simiir boinmauim, diminin siya naingwowa sima tiram yayim krima boinkiyim simiir, simiir kwoinim krimiiram wara mi inkin aingwokiyan.

⁶ Biya Taitas siya ta mi aiir marii bwakainakin, kimiir iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginiuwam, dimin taeminim hinda whisariyar priihauuwim. Mi hariinanki nuwi mi krima siiram wa swoki sriigripkaii, kimiir whinkinsiis haiginiuwam, ta mi aiir digiyam mi ta miya wi iki iikam nhirim sim nwoki whinkinsiis haiginiuwim.

⁷ Kima ti om Korin hiran iikamim kima dimin taemin kasa bi tirkim. Mi kima siyu kibiki kibi iirar tirkim. Mi kima iki iikam nhirim simiir siyu imiir asi haiburgim kima Adi Komii siir yai aiiramar naingwo tibmii kungim. Mi kimiirin siyar whinkinsiis haiginiugin siir yai imiir inoknankinim mi simiirin iki iikam nhirim simiir nwoki boinmauim. Wim kima mi miyik mariiyamar naingwokwonanaeikim. Mi kima krimiiramar mi aingwokwonanaeikim. Dimusi rani, wim kima ini kima iikam ywowim wim kima Adi Komii siiram naingwokwonanaeikim mi siir iikam ikim. Krira

kimiiramın hiriinanam warar mi aingwowi kima dimın taemin nhirim siir mi aiir warar mi priihauuwim.

8 Krira kimiiramın siyiu komii bi winkikin, kima siir wakaeyokna apamin. Kara kimiir bidiyar iki iisimauuwim iikam nhirim umir iki iikam nhirim simiir hauwan daingwo. Kara kimiir kwoin imiir boinworwokai haiginugın, ti kara winkyim kimiiram, iki iikam nhirim simiiram mi kara wa nwoki inokninkinim, kima iikam nhiramin ina naingwokwonanaeyim, iyie? Niingaka.

9 Kara kimiir kwoinin simiirin dimusi boinworwokai rani, kima dimın kibi kibiyim krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siya tirim simiirin bidi yinomokninkin digim. Siya digworaekwo hoimgakakar nwokin iya siya Adi Komii saika nwowin. Mi siya digworaekwowim simiirin digumii ha haimriiyugigin mi siya ini inkamin digworaekwo karamaeyin ini siir hiriinanar yamwouin. Siya inkamin dimın taemin karamaeyin siir hiriinan whisarii bi nwokin, kimiirsika. Mi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi Adi Komii siir dimın miyik miyikim simiir haiyam. Mi kima wi siir mi kibi kibi imiirarar mirii iski iki iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginuwim.

10 Mi yio kariir kwoinin ti dimın taemin imiirin pi hiniina boinkii, kimaigim iikamim yipiki umir iripa haingiriyu haiginim Adi Komii siir iikamim om komii Jerusalem hir nwowim simiiram. Wim kima ta hiriinana iki biewiyin namkiyin si tirbwakainakim mi an kara ha naingwowi, kima ta miya bii kima tira sair mi digi, wi wadieyar mi owi.

11 Mi tariinanin kima umirir iripar ti swoki haingiriyu haigin mi ta biya kima niki tira ya ti digi. Mi biigi biyyarin, iya kima umir iripar haingiriyu haigina, kima ta mi aiir miriyyamin pranae pranae bi naingwokwokim. Mi tariinanin ti dimın taeminim kima tirim umir niugugusim kima haingiriyu haiginim yim ti digi.

12 Mi inkamin siir kwoin komiiyin umir digworaekwo Adi Komii siir hauuwam naingwown mi Adi Komii siya wi siiram swoki srii rani, dimın taeminim siya nonkwo karama nwowim simiiram. Adi Komii siya wi diminim siir hir nwowim siya hauwanim wi simiirarar haii.

13 Kara kimiirin hiriinan bi boinkikin, iki nhirim simiir whinkinsiis haiginuwim hinin, sima wi wadie hiriyyar nwoki owim mi wim kima niinga nwowi mi wi hikak niki owim. Niingaka. Kara ha naingwowi, kima hiri hiriinankinar dwo. Mi kara minam naingwowi, ti hiriinan siyiuin siirar dwo.

14 Kara ha naingwowi, diminim kima nonkwowim simiirin hinda haimii ara timi hauugi. Dimusi rani, tariinanin ta ii aiararin kima umir kasaka nwo rani mi yim sima komii nonkwo rani. Mi mhoiyya sima komii mi onkwowi mi wim kima sapisap, kimiirin wi sima mi whinkinsiis haiginuwi. Mi ti hiriinan siyiuin, kima whiekakarın wi wadieyar sibgu owi.

15 Adi Komii siir yaeyim yipiki Moseski si winkyim Yokwo Komiiini yim ha boinkim, iikamim yipiki biyya umir digworaekwo nae minim sim niki aokingugunankaiyim, mhoiyya sima wi dimin sim whirmin whirminki swoki onaowid rani. Mi ti iikamim yipiki digworaekwo kwisuwa nonkwowim, mhoiyya sima wi inkam paeprikabnan nwo rani sima wi digi digar nwowi. friig.

Pol siya wi yaeya inkam nhirim simiir nikropkii om Korina hiriirin.

16 Kara Adi Komii siiramın hiriyyar naingwowi. Dimusi rani, Taitas siir kwoinin siya hiorworwokaigin. Mi siya waraur nitam asi swoki aingwokin, iikam kimiir whinkinsiis haiginuwam. Krira mi aingwowa kimiir whinkinsiis haiginuwam nitam, sair hiriinan.

17 Mi krira siir sriyo, kimiiram swoki itam kimiir kigniyam mi siya ini wadieyar mi owin krira siir kwoin iir bi kiyai go. Dimusi rani, siir kwoinin hiriyyar naingwokin siya wa niti kimiir kigniyamin.

18 Mi krira kririir nomiiyauwin siirin warar yikropki Taitas saika namam. Mi iikamin Adi Komii siir piugana sairin, omom kingiin kingiin nwowim simiirim, sima siir inig iir haigin idwokikim. Dimusi rani, siya Adi Komii siir yaiya sair boinmimauuwan inkam kibikin iki iikamin simiir.

19 Ta sasa rani. Niingaka. Mi Adi Komii siir iikamin sima siir warar mi imbingim krimaka namam, ti umirim simiir hainamam om komii Jerusalem hiriir. Mi krima ti hiriinan dimin imiir tirim mi iikamin sima wi Biyan Inkam Komii siir inig hainanprapraskii ti digworaekwowim simiirsi. Mi sima wa nwoki inoknankinim krima iikamin simiir whinkinsiisam naingwowi ti dimin taeminim simiir tirim.

20 Mi kama wi mintirao wi iki iikam nhirim sim pi boinisi ti umirim sima haingiriyu haiginim krima simiirin kipii yapii bi tirkim. Mi krira ti kririir nomiiyauwo sowiiram asi nikiugiko yipiko hinda tinda kriraka namano, dimin taeminim krira tirim simiir kigmamikam.

21 Krima dimin taeminim biya Adi Komii siir whwonkam ida wadie nwowim simiiram naingwo rani. Niingaka. Krima hiriyyar naingwowi, iikam whiekakim sima ta sairin ina ninoknankinim ti krimar tirim krima wadiekinar tiri.

22 Mi hiriinanki niuwi mi krima krimiir nomiiyauin wi ti inkam nwiso sowakar nikropkii krima siir bidi hidim, dimin taeminim siya hidim simiirin. Mi krima hiriyyar ninoknankini, siya simiirin wadieyar tirkin. Mi tariinanin siya ina ninoknankinin, kima ini siyiu miyik imiir napim. Mi siir kwoin komiiyin ta miya sairam nitam asi naingwokin sair miriyyam.

23 Mi iikam nhirim kimiir srii hinin, Taitasin siya yipikin. Mi kima simiirin hinina boin, siya krimiir nomiiyauyin, krima iripa mi kwiruar miriigim. Mi inkam nwiso yipiki wi saika ninkin iti sowiir warar ninkin boinkii iikam kimiir nini kignakiyam. Mi kima iki iikam nhirim simiirin wi ha boin, sowa krimiir nomiiyau wadieko. Adi Komii siir piugana sair iikamin yipiki ti kingiinar kwowim, sima nimbingikim warar nitam. Ti inkam nwiso Adi Komii siir mi aair miriigo iikam simiir whinkinsiis haiginuwam mi Kraisiir inigni boinmimauuwam dimin taeminim sima tirim.

24 Mi hiriinankiniuwi, kima simiir kigriiraowi ya tariigina ya min niisiimauuga, kima simiiram naingwokwonanaei. Mi kima ti hiriinan siyiu iir tiri mi mhoyiya iki Adi Komii siir piugana sair iikamin iki hinda tinda nwowim, sima ninoknankinii, kima wadiekin, ta kara boinkiya simiir biya iikamin warauranim kimiir sair hiriinan. frig.

9

Umirim iikamin nu haimii Judia hiranim simiir whinkinsiisin simiir boinka

1 Kima bidiyar yinoknankinim umirim Adi Komii siir piugana sair iikamin nu haimii Judia hiranim simiir hauugi simiir whinkinsiisam. Mi hiriinankiniuwi mi kara kimiiram pi yokwo priei winki rani, ti simiir boinkiyamin. Niingaka. Pi hinda harki haruwar kwaowinkii.

2 Kara ina ninoknankinin, kima ti iikamin hiranim simiir whinkinsiis haiginuwam tiri. Mi kara kimiir inig iir bidi hainan prapraskiyin mi iikamin Adi Komii siirin nu haimii Masedonia hiranim simiirin hinin bidi boinin. Krimiir nomiiyauim Korin nu haimii Esia hiranim, sima iki biewiyin namkiyin, sima iikamin nu haimii Judia hiranim simiir bidi mi whinkinsiisim. Sima bidiyar yinoknankinim, kima iikamin hiranim simiir

bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwim ti dimin taeminim kima tirim simiir simiirsi, simiir kwoin imiir kisina haigiyam simiir wara ninkin tiram.

³ Kara hiniinam naingwo rani, ti yai kibi kibiyim iikam imiir kara boinim kimiir, sima hindara priyokaeyamim. Mi ta hiriinan sairsika, kara krimiir nomiiyuwim simiirin biyin kimiiram asi nikropkikim kimiir whinkinsiis haiginiuwam, kimiir umir imiir haiyam. Mi sima niti mi sima pa nwoki kigniym wim kima bidi diriraerar haiginkwokinim.

⁴ Mi nu haimii Masedonia tiran iikamim sima niti mi sima ha nini kigni, kima bi niki diriraerar haiginkim mi kara wi nidid prasae kin tani. Mi an kara hiriyar mi aingwowi, wim kima wa mi ididi. Dimusi rani, simiirin an kara boinkin hiniin, wim kima kimiir umirim bidi haiyim mi bidi diriraerar haigin digim.

⁵ Kara ti dimin imiir boinkiyin mi kara krimiir nomiiyuwim simiir bidi sriiyim, bi sima nitim, kimiir nini whindiriraerarniyam, wari umir imiir diriraerar haigin sasauukwokinam. Mi mhoyiya kara nu haimii Masedonia hiran iikam simaka niti mi wa nini kigniym bidi diriraerar haigin digwokinim. Mi ti iikam nhirim simiirin wi hiniina nwoki isiimauuwim, ti digworaekwowim yim kimiir kwoinkar priinaingwo hauugim.

⁶ Kima ti digworaekwowim simiiramin sibgu sibgu daingwo omok. Mi kima Adi Komii siirin haimiisima hauuwi mi mhoyiya kima wi iripi hiriinan haimiisimar mi haii. Yio ini inkamin numiran sasaeya ninkiniyin ini siir hiriinan ywowin. Pi siya hoimgak yinkin karamae ywo mi siya pi hoimgak mi ingugu ae rani, pi hiriinan kwisuwar mi ingugu ae. Mi siya pi numir kwirkak airar yinkin digi mi siya pi hiriinan hoimgakar mi ingugu ae.

⁷ Mi iikam kima irira nwonwira biyin ti diminim kima tiranim simiiramin sibgu sibgu tiki aingwo omok mi simiirin mhoyiya tir. Umirim Adi Komii siir hauuwiym kima simiirin hindara kipi naingwo kisisir hauu kima umir digworaekwowim Adi Komii siir hauuwiym kimiir kwoinim maingimaingakak warar dinkin oki mi Adi Komii siya wi ti hiriinan inkamin siiram naingwokwovi.

⁸ Mi ti digworaekwowim, kima naingwowim kimiir kigriraowam inokinok yim wi Adi Komii siya hauuwi kimiirin mi yio ti sima sima rani mi siya kimiirin wi yaeya dimin miyikar swoki inkin hauugii kira nonkwowamin. Mi kima iki iikam nhirim simiirin wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim.

⁹ Mi yayim inkamin yipiki biya ta Yokwo Komii aiir winkiyin siya hiniina win boinkikin, inkamin yipiki Adi siir yai aiir sibgu wakaeyokna apin mi iikamim yipiki niinga nwowim sim whinkinsiisin mi ti siyu kibi hiriinanin siya tirin, sima wi siir siira naingwokwonanae kaigii.

¹⁰ Adi Komiiyin yipiki sasaeya inkam nwirni hauuwi siya ninkinam, mi sima nae wi simiirsiyar mi haii mi siya kiriirin wi ti hiniin hiniinim sim hauuwi. Mi siya simiirin wi iwarigar mi tiri mi kira iki iikam nhirim simiirin wi simiir nwoki sibgu whinkinsiis haiginiuwim.

¹¹ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya kiriirin wi dimin taemin miyik miyik kasa hauu rani. Mi kira iki Adi Komii siir iikam nhirim simiirin wi simiir nwoki whinkinsiisim. Mi mhoyiya krima niti, wari umirim kima haingiriyu haiginim simiir hainakiyam mi krima simiir nini hainakii mi krima simiirin wi iki iikam nhirim simiir hauuwi mi yim sima wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraskii. Ti diminim kima tirkiyim simiirsi.

¹² Mi ti dimin kibi hiriinanin yipiki kima tiri, yio wi Adi Komii siir iikamim yipiki indim nwowim wi simiir whinkinsiis haiginiuwu. Mi ti kima kinsiis haiginiuwu simiir, sima sima rani. Kira simiirin wi warar timi tir haiginiu

mairgimairga nwowamin. Mi Adi Komii siir inig iir hainanam. Dimusi rani, ti dimin imiirsika.

¹³ Mi ti diminin yipiki kira tirim kiriir nomiiyau imiir, yio wi simiir nsiimauuwi hinin, kima Adi Komii siir yai imiiram in ha sibgu wakaeyokna apikim. Mi kima Kraisi siir yaiyim simiir nanaakninkii haiginuwikim. Mi sima ti umirim kima hauuwim simiir kigi mi iikam nhirmi mi hauu ikim mi sima wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraskii. Dimusi rani, ti simiirsika.

¹⁴ Mi mhoyiya sima kimiiram in wi pranae pranae naingwokwo rani mi sima wi Adi Komii siiram kwisboinkii, kimiir whinknsiis haiginuuwim mi kimiir kigriraowim. Dimusi rani, kimiir kwoinim siya haurworwokaigim mi kima ti dimin iir asi tirkim.

¹⁵ Ha wit, krima Adi Komii siir inig iir hainani. Dimusi rani, siir yinisimin siya krimiir hauugikin. Mi dimin taeminim krima hauuwiyim yim siir yinisimin yipiki siya hauugiyin siir bi haiburgin. Iriig.

10

Pol siya iikamim yipiki ha boinim aposel kamim miyik rani, siya simiir yai imiir nikidugin.

¹ Kara Polkin, kariir kwoinin ha naingwowi, kimiir kwoinim ti kisina haigi mi ti dimin taeminim Jisis Kraisi siya tirim simiiram ti aingwo. Siya siir kwoin komiiyin siyamar bi naingwonakin mi siya iikamim simakan dimin taeminim bimbiuwi bi tirkin. Mi iikam nhirim hiranam yim sima kariirin hinina boinkim, iya siya krimaka tirar niki owa, siya inkam inig karamaenan tirkin mi krimiirin yai ha boinim mauugin. Mi mhoyiya, iya siya om whir namwoiuyiyim mi siya krimiiram in pi yokwoni winki. Mi siya krimiiram in pi igao yaiyar boinki ti digworaekwo imiirin. Mi hariinanki niuwi mi kara kimiirin pi igao yai hinina boinkii.

² Mi mhoyiya kara kimiir kigam niti mi kima wi igao yai kara boinam kipi tir kimiirin mi kara kimiirin wi igao yai boin tani ti dimin taemin imiirsiyin, ti igao yai kara boinanim iikamim yipiki ha boinim, nim krima ti iikamim tiranim, nim krima dimin biyie biyeyim nuanim sim napikim. Mi iikam imiirin ti digworaekwo hininim simiir whinknsiis haiginuwikim.

³ Mi ta miya krima miriyya krima nuan digworaekwowim simiir bi napikim. Niingaka. Krima ini ti nu iirar nwowim mi krima ti Adi Komii siir mi aiir miriyyim, krima ti iikamim yipiki ti nuan digworaekwowim simiir napiyim simiiram mirii rani.

⁴ Mi ti dimin taeminim Adi Komii krimiir Wanin siirim ti krima nonkwo miriyyim siir mi aiir yim ti nuin siir tiran digworaekwo rani. Niingaka. Nim Adi Komii siir kirieya mi siir dimin taeminim yipiki krimiir whinknsiis haiginuwyiyim simiirarar nonkwowiyim Setan siir dimin taeminim yipiki iikamim siir wakaeyokna ap karamae nwoyiyim simiir kwoin imiir haigi itikrikuiuwim simiir nikwowaissiyam. Mi ta Adi Komii siir kirieya ya ini nhao, irim hipig nan ywowa yipiki iikamkim sim nonkwowiyim iki iikam nhirim simaka naniyam.

⁵ Mi ti Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim ti krima nonkwowim, yim ini ti yai bibiyeyim nuan iikamim yipiki sima napiyim ini simiir haiburim. Mi dimin taeminim yipiki sima naingwowyiyim hinin, simiir kwoinim ini simar kigrakakim mi sima Adi Komii siir panansi yinokninkinsi. Mi ti Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim yipiki krima nonkwowiyim mi iikamim simiir kwoin nau wokaiiyim dimin taeminim, simiirin krima kiyaii. Mi sima Kraisi siir yai kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api.

6 Mi kima kramiir yai aiir sibgu wakaeyokna api mi mhoiyya krama tiriginim yipiki nantamyiriyiyim simiirin wi ta kirieya saiir kirieni nonkwoninwomwir haiginuwi.

7 Iikam kimiir kwoinim sibgu sibgu daingwo omok, ti digworaekwowim kima ha naingwowim yim wadiekim. Mi kimiir iikam nhirim warauranim yipiki ha naingwo tibmii kunim hinin, simiirin Krai siya bidi yimbingiyim siir yai imiir boinmimauuwam mi sima wi ti dimin imiiram daingwo. Sima wi hinina daingwo, sima Krai siirgim mi nim krama ti iikamim ti tiranim iripi hiriinan Krai siirgim.

8 Mi Biyan Inkam Komiiyin Krai siya kramiiram bidi kiwakiyin, siir ig sop aiir nokwokairinaowidam. Mi ti diminim krama tirim mi mi ikim, yim kimiir whinkinsis haiginuwankim wadie kima sibgu apam mi sima wi kimiir tirbu rani. Mi hiriinanki nuwi, kara kramiir inig imiirar swoki hainanaei, ti dimin taeminim krama tirim simiirsi mi kara wi di yididi hiriinan tirsiiyin kara wi maigimaigar pi ywowin.

9 Kara hinina bi naingwokin, ta yokwowa kara winkiya kimiiram, kima ha naingwowi, kimiirin wi saeya kiyopsibgi haiginuwi, kariirsiiyin hinda whisariiyar mi priiyididim. Niingaka.

10 Kara pi boiisopi kima kariiramim ti hiriinan kwoin iir naingwowim. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin kimiir iikam nhirim, sima kariirin ti hinina boinkim. Sima boin, ta yokwowa Pol siya winkiya kramiiram, siya kramiirin igao yai winboinkikin. Mi iya siya kramaka tir nwowiyim siya pi kramiirsi nididi mi siya kramiirin hiriinan igao yai bi boinikin. Siir yayim yim ini ningar ywowim.

11 Mi ti iikam hiriinanim yipiki ti hiriinan yai boiniyim, sima ti yayim kara boinmimauuwim simiir daingwo. Mi ti dimin taeminim krama winboinkiyim ti yokwo imiir, ta iya krama aruwar niki owa mi krama kimiiram niti kimiir kignakiyam, krama wi ti hiriinan yai kaimwowim simiirar swoki aboini.

12 Mi krama kimiirin iki iikam nhirim yipiki sima simar nomboinyokainaeyim simiir hiriinan bi boinikim, krama iikam wadiekwadie imairgim krama kramiir inig imiirar bi hainanaekim, sima tira saiir hiriinan. Mi iikamim ti hiriinan kwoin naingwowyim yim sima ha naingwowi diminim sima naingwowyim mi diminin simar kigiyin iki sima yapa yapa nwonira iriraka tiriyim yim wadiekim mi simiir kwoinim aowa aowa sima simarin ha naingwowi, sima wadiekim. Mi ti iikam hiriinanim yim pi whaowaei.

13 Mi nim krama wi ti miyim Adi Komii siya hauugiyim wi simiirarar hainan iski. Mi siya kramiir bidi yimbingiyin kimiir waraur mariiyamin. Mi hiriinankinuwi mi krama wi iki mi nhirim krama mirii karamae nwowim wi simiir wara hainan tani. Niingaka.

14 Dimusi rani, krama biigi biyin kimiiram waraur nitkim Krai siir yai win kibiya saiir boinmimauuniyam. Mi hiriinankinuwi mi krama wi digar nwowi kimaka waraur nini mariiyim.

15 Krama ti miyim yipiki Adi Komii siya nambinim kramiir simiirarar mirii iski. Mi Adi Komii siya kramiirin minam nimbingin mi kimiir waraur mariiyim mi krama hiriinan tir karam nwokiswo mi krama wi kramiir inig imiirar di hainani iki dimin taeminim iikam nhirim sim tirim simiirsi. Niingaka. Krama minam naingwowi, kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siiram naingwo tibmii kana saeya komii nwokiyim. Mi iripi hiriinan ta kramiir miya, krama nini mariini kamaka waraur ya wi komii nwoki okiyim hinda tandan.

16 Mi krama hiriinan tiri, iki maeyau maeyauim kimiir kingiin waraur nwowin simiir nami mi krama wi miyim iikam nhirim mariigikim iki

maeyau nhirim sim krɪma wɪ krɪmiir inig imiir hainan tani. Mi krɪma wɪ ha boin tani, ti miyɪm yim krɪmiir miigim. Nɪngaka.

¹⁷ Mi ta yaiya ta Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa ya hinina boinka mi inkamin siir inig iirar hainanamar naingwowi mi siya wɪ Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siir inig iirarar hainan iski siyairgin siir miyɪm simiir bwamkibwamin.

¹⁸ Mi tariinanin Adi Komii siya inkam nwɪrni inig hainani, yio tiriigin yio dimin komiigi komii ieyairgin. Mi inkamin siir inig iirar hainani, yio ti hiriinan diminin yio dimin paii rani, yio ini nɪngar ywowin. Iriig.

11

Pol siya iikamim aposel inkannan nwonamim simiir siyiu bibiyeyim simiir boinimninkigin

¹ Kara minam naingwowi, kima ti yai hiriinanin simiir yai nhir imiir ti swoki wakae. Mi tiriiginim kara mi boinki windi inkam biyenan, kara ha naingwowi, kimiir wɪnim ti yai imiiram mau.

² Adi Komii siya kimiiram naingwowi mi siya wɪ ti iikamim yipiki siirin nwowim simiirin wɪ siya nimbini mi sima wɪ hirɪ hiriinan siyiu kinar nwowi mi ti hiriinan siyiu kaimwowin Pol kara iikamim warauranim kimiiram naingwokim mi kimiirin kara bidi yimbingiyim kima inkam nwiurwani nwowim. Mi kima mi siya, kima wɪ nwiurwar nwoiskii mi ti inkamin siir inigin Kraiskin. Kara minam naingwowi, kimiirin kara nikropkiyim Krai saika, wig kopaksim nɪnga yipiki kamaka iripa piu niki o karamae niki owa saiir hiriinan.

³ Mi tariinanin kara ti iikamim yipiki yai bibiyie boinim mi kimiir kiyaiyim, biya mipugi si niksisaeya mi siya hiira lwni kwoinin si, siir hiriinan tirim ini simiiram swoki aingwokiyim. Kara pi borisopi ti dimin biyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiyim mi kimiir tirbuwim. Mi hiriinankiniwɪ mi kima wɪ Krai siir siyiu iir sibgu ap rani mi wɪ siiraram naingwo rani. Nɪngaka.

⁴ Kara pi nididi. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi inkam nwɪrin kimiiram niti mi siya kimiirin wɪ yaeya yai nini boinimauuni Jisis siirin mi ti yaiyim ti krɪma boinimauuwim Jisis siirin kimiir, yim siir hiriinan tani. Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin wim wɪ yaeya naeyɪ whir haii. Mi yio ti Adi Komii siir naeyiun biya kima niki haiyin kimiir kwoinaw waraur niki okaiyin yio si rani. Mi kima yaeya yai wakae mi ha naingwo tibmii kɪni simiiramim mi yim ti yaiyim biya kima niki wakae yim mi ha naingwo tibmiyyim, yim sim tani. Mi ti inkam hiriinanin kimiiram waraur niti mi kima siirin wɪ maingimarga komiiyar mi owi mi siirin wa mi kigninkin tiri ti dimin iirin.

⁵ Mi an kara ha naingwowi, kara wɪ dig nwo rani, ti kimiir kam imiir tirkiyim yipiki ha boiniyim hinin yim sima Adi Komii siir aposel kamkim.

⁶ Mi ti hiriinan kamim sima boinim yai miyik miyiyikim yim wɪ kariir nikwowsaii mi an kara ninokninkinam whaowae rani. Nɪngaka. Kara Adi Komii siir dimin taeminim ina mi inokninkinin ti simiir yai hiriinanin simiir nikwowsaiiyam. finokinokin krɪma ti dimin kɪngi kɪnin kimiirgi kimiirar niisiimauugin.

⁷ Mi iya kara Adi Komii siir Yai Wɪn kibi aiir boinimauuwa kimiir, kara kimiiramim umiram bi sriigin umir kariir hauuwim ta kariir mi ai-irsi. Mi kara hiriinan mi srii karamae mi owin mi kara kimiir whinkinsiis haiginiuwamin, kariir iingar nonkwo miriyyin miyim, umir pi sairsiya mi haii kara. Inkamin inig komiigak nwowiyin yio ti hiriinan mi bi miriigin. Dimusi rani, kara kimiiram bi kiwakikin umir kima hauuwim kariirin mi kima ha naingwowi kara kimiirin miyik bi tirkin, aiya?

⁸ Mi iya kara iikam kimakar waraur nwowa mi müi ha mürüiyin mi iikamim Adi Komii siir piugana saürim nu haimii Masedonia hirarim kariir'in umir sima hauugikin. Mi ti hiriinan siyüün kara simiir dimin taeminim hinda whisariiyar priihaiwinkin.

⁹ Mi ta iya, kara kimaka waraur mürüiya, kara nae digworaekwowa bidiyar mi hainguguwin. Mi kara kimiiramim umir nae minam bi sriigin kariir hauuwim. Ningaka. Kariir nomiiyauim nu haimii Masedonia hiranim simar ini hauuni dimin taeminim kara hainguguwim simiir'in. Mi ti dimin taeminim biyar tirim mi ha nitiyokiyokiiyim mi ini tariinanar yadigniym, kara kimiiram bi sriigin. Kimiir'in maigimaigra nwo karam sim nwowim mi mhoiyya kara kimiiramim wi hiriinan swoki sriimim tanii.

¹⁰ Mi ta Kraisi siir yai kibiyim ti kariir kwoinawu tir nwokaiyim, kara kimiir'in kaimwowa boinkii. Mi Griik hiran maeyauim simiir iikamim, simiir nwirki ha bi boinkim, sima wi umir kariir hauuwi ta müya kara mürüiya simiir hir saürsi. Ningaka.

¹¹ Mi kima hinin dimusi naingwokim, kara wi kimiiram kiwaki rani, umir kariir hauuwamin? Dimusi rani, kara tari kimiiram naingwokwo rani, aniya? Kara kimiir'in pi hinina boinkii, Adi Komii siya ina ninoknankinin, kara kimiiramim nhami nhami naingwokwo rani.

¹² Mi kara wi ti dimin taeminim biya karar niki tirim wi simiir swoki tirkipkaii. Mi kara ti aposel kam bibiyeyim yipiki ha boinim, yim sima iriipi hiriinan dimin müyik müyik imiirar mi tiri, ti aposel kam krüma tiriym simiir hiriinan, simiir'in wi kara nanaaknankii haiginiuwu. Mi sima wi simiir inig imiirar swoki hainan praprasii iki iikam nhirim simiir whwonkam idan mi wi ti hinina boini, sima ti krüma tirim simiir hiriinan tirikim. Mi kara hinina naingwowa, ti diminin kara tiri, yio wi hinina nüsiimauuwu, sima pi niksisaei. Mi ti simiir yayiyim yim wi naekak nwo rani.

¹³ Tiki kam hiriinanim yim Jisis Kraisi sürgisiir aposel kam tani yim sima niksisaeyan kamkim mi dimin taeminim sima tiriym yimbi pi niksisaei. Mi simiir yayiyayiyim sima pi simiir wara boinankii rani, yipi simiir kwoin hirarar haigi okaii. Mi sima pi iikamim simiir kwoin imiir kiyaii mi yipiki simiir kigi mi sima pa nwoki boinim, Kraisi siir aposel kam kangikinin simaigim.

¹⁴ Wi mouni hanin kipi siinkao simiirsiyin, yim tiriiginim yim kaimwo rani. Krüma ina ninoknankinin, Setan siyar'in siir kwoinin yipi kikitimdinuwu mi siya iikamim simiir kwoin imiir kiyaii. Mi sima pa nwoki aingwowim Adi Komii siir paekwosim müyikin siyairgin.

¹⁵ Mi krüma hinina ninoknankini, ti dimin hinininim yim Setan siya tirkim mi krüma wi mouni hanin kipi siinkao, ti iikamim yipiki ti dimin taeminim siya tirim simiir napim simiirsiyin. Yim sima Setan siya tirim, simiir tirkim mi simiir kwoininim yipi pi kikitimdinuwu mi sima pi iki iikamim kwoininim sim kiyai. Mi tiki iikamim yimbi ha nwoki boinim, sima iikam wadiekim sima dimin müyik müyik asi tiri. Simiir'in hiriyyar kignankin tirki. Mhoiyya Adi Komii siya simiir'in wi ti hiriinan dimin bibiyeyim sima tirim wi simiirsi nonkwobumbunankin haiginiuwu. Iriig.

Mi iya Pol siya Adi Komii siir müi aür mürüiyin dimin bibiyie kasa rani, siir kimpipisu haiginiuim.

¹⁶ Mi tariinanin kara kimiir'in pa swoki boinkii, kima hinin kipi naingwo kara inkam biyiekin. Mi kima ti hiriinan kwoin naingwowa, kara kimiir'in minam sriii, kima kariir dikiunam, kara ti inkam biyeyin. Mi kima hiriinan tiri mi an kara wi kariir inig iirar hainan praprasii, dimin whirin siirsi.

¹⁷ Mi kara kimiir'in wi Biyan Inkam Komii siya boinim, wi simiir hiriinan boin tani. Mi kara kimiir'in wi min boini, kima kariir inig iir hainan praprasiiyim inkam biyeyim sima boinim simiir hiriinan.

18 Mi ti iikam hiriinanim yipiki simiir inig imiirar hainaniyim ti dimin taeminim sima tirim ti nuin siir tiranim simiiram mi an kara iriipi hiriinan wi hiriinanar mi tiri.

19 Mi iikam kima ha naingwowi, wim kima ti dimin taeminim ti kam bibiyeyim ninokninkin karamaeyim sima boinim kimiir, kima simiiram in ini maingamainga komiigakar nwowim, aniya?

20 Mi kima iikam imiiram in pa kiwakii, kimiir kwoin imiir kiyaiyam in. Mi wim kima pi simiir yai imiirar mi wakaeyokna api iki iikamim yipiki maeyaua mi biyie miriia sair hir nwowim sima wakaeyokna apiya iki gavmani kamim simiir yayim sair hiriinan. Mi kima simiir kiwakii, kimiir digworaekwo imiir haiyam mi wi simar digii. Sima kimiir kwoin imiir in niksisa yayim sima boiniyim mi kimiirin pi simar kiyaii. Mi sima pi simiir inig imiirar hainan prapasi mi kimiirin wi simar kigriraowi. Mi kimiir yaimwo whwonkamim wi sima nobrombropi.

21 Wim kima simiirin minam kiwawini, ti hiriinan dimin bibiyeyim kimiir tirim. An kara pi nididi, kimiirin ti hiriinan tirim.

Biya krma kima waraur niki owa, krma bidiyar mi ididim ti dimin hiriinanin sima tirin siir mi tirsiyin, iikam kimiirin. Mi iikamim ti dimin taeminim ti sima tirim simiiram naingwowi simiir inig imiir hainan prapasi mi an kara iriipi hiriinan, kariir inigin wi simakar mi inkin hainan prapasi. Mi tariinanin kara pi inkam in ninokninkin karamaeyin pi siir hiriinan boini. Kara wi kariir inig iirar mi hainan prapaskii.

22 Mi ti kam hiriinanim ti hiriinan boinim, yim Isrelmi piugana Hibruana sair iikam ima. Mi an kara iriipi hiriinan Isrel simiir piugana Hibru hirana sairigisairar inkamkin iki simiir hiriinan. Yim sima ha boinkim yim sima brougae Abraham waini yiniyem simiir yiniekin. Mi an kara iriipi hiriinan Abraham siir yiniyem simiirar yiniekin.

23 Mi sima ha boinkim, sima Kraisi ni miyan kamkim, aniya? Mi tapa kara kimiirin in inkam whaowaeyin ninokninkin karamaeyin pi siir hiriinan swoki boinki Kraisi siir dimin taeminim kara tiriyim kara bimbuiwi bi tirikin, iki sima tiriyim in simiir haiburim. Karaigin miyan inkam wadiyeyin simiir haiburin kara maeyaua mi biyie miriia sair hirin ii kasakasa bi nwokaigin. Sima inokinokin kariir kariira hugrimkripkiikikainanaekim, iiyim kara namnanaeyim idip idip in simiir haiburim. Mi idgiuni kam ima mi ipimpara kariir, ii kwiruwa kwisuwa rani mi iiyim naoni piu kingiin kara nwowim in simiir imiir haiburim. Mi kima hiriyar naingwowi kariir kouin ini sima ywowim, aniya?

24 Mi Isrel simiir gavmanin siir inkam komii komiiyim inigakim sima kariirin idip idipin iriyyara yonkwo mi idgiuni sima mi ipimparim kariir idip idipin kamnwir iuur iriyyar kwiiya iyop ipimpar. Dimusi rani, kara Kraisi siir boinim mauugin.

25 Mi om komii Rom hiran inkam komii komiiyim sima kariirin idip idipin kwoima yonkwo mi sima kariirin inar mi ipimparim idgiuni. Dimusi rani, kara Kraisi siir boinim mauugin. Mi iigwira sima kariirin siiyani mi kaiyimik mi kara pariiparii naowim. Mi siyaii aka kara ninkin okwomainainamim Solwara whi idopwoniya hir, idip idipin kwoima tir. Mi krma opar mi akiiyokiyokii. Mi ii kwoimim simiir ii kwira, opara kara nakiiyokiyokiiya niya kwir mi nabieya kwir.

26 Mi ii whiekakim, kara ti siyuium tirir ntiyem mi hinda nami ikim simiir napyokiyokiigin. Mi ieyin opin ha niunanuayin mi kariirin pariiparii siya kaiyipripuwim. Mi kam bibiyeyim hi tauaeiyim, sima kariiram nagwoprakai kaokim. Kariir tioam mi kariir digworaekwo imiir tauae haiyam. Mi kariirgi kariir piugana Isrel sair iikamim, sima kariiram tirkim kariir nipimparim mi kariir mi isomaowim. Mi iikamim Isrel simiir

piugana saiir karamaeyim yim sima iriipi hiriinan kariir nipimparam mi tirkim. Mi iya kara om hir nwowiyim iikamim simiir kwoinim pi kariir nipimparam mi nisomaowamar mi aingwowi. Mi iya kara iki niimauin sai priiywokaeyamiyin inkamki nwo karamaeyin siir mi owa, niimauan wraisuim kariirin sima mi piyimik aokiyim pariiparii. Mi iya kara whi komii solwara saiir whi bopwokibopwoniya hir mi owa, kara pariiparii pa mi okwomainainamin. Mi iikam nhirim Kraisiir nomiyyaunan nwonamim miyim kara miriyyim sima tirbuwim pariiparii.

²⁷ Kara miriinanaekiyin mi ini kariir iga iin imar ywokiyim wir. Mi nii niyim kara nhwo nib bi whwonkaigin, kara nhwo Adi Komii siiram kwisboinanaekin. Mi ii nhirim, kara mhuigar mi aokin mi naemin karamaeyar mi okin. Mi kara opmirsim bi mi kinsinkaigin mi ii whiekakim kara nae kiimii bi mi inkiuguna aekin. Mi opuda kariir hugiyim, kariir pua pi nopnopa, nounoua mi kini. Mi kara yuis miyikak bi nwokin kariir piu aiir sibgu higrinuuwamin.

²⁸ Mi ti dimin taeminim yipiki ha niisiimauuwim kara miriyyim ti aposel kam niksisaeyim simiir haiburim ti sima sima rani. Inokiinokin kara iikamim Adi Komii siir piugana saiirim iki omom omomim sim nwowim simiiram pa mi aingwoyimyoki, sima ini tari wadieyar nasi tirim, iyie? Wadie tir tani.

²⁹ Mi iya kariir nomiyyauim Kraisiirim sima dimin biyie tiriyim mi kara simiirsiiyin pi hikakar mi owi. Mi iya inkam nwirin, inkam nwirin kwoin kiyaiyyim mi pi dimin biyie ha tiri mi an kara saikar pi ioar mi owi.

³⁰ Mi kara kariir inig iirar swoki hainan prapras ti dimin taeminim simiirsi mi mhoiyya kara kariir inigin wi minsi hainan prapras, ti dimin taeminim yipiki iikam imiir niisiimauuwim hainan, kara kiriekak bi nwokin mi kariirin dimin whiruwiki bi tirbumbukin.

³¹ Adi Komiiyin yipiki Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir Adin, siir inigin wi komiigi komiiyar nwoyokiyokiikaeyami inokiinokin. Siya ina inoknankinin, ti karar boinim kara bi niksisaekin. Kara miyyan inkam kibikin.

³² Biyya, iya kara om Damaskas hir nwowa mi inkam komiiyin nu kigriraowiyin Aretas nikiuwiyyin siir Gavmanin siir inkam komii nwirin siya yimbingi kam nhirim hira om iir nidiyokiyokaiya saiir ano iir kaoraraowim kariiram mi sima kariiram hinar waikao. Mi kara hiriir namkiswo, kariirin wi sima pi yonkwowinin mi kariirin wi maeyauwa mi biyie miriyya saiir hir pi hugripkikikaiyin.

³³ Kariirin wi simar pi hugripkikikaiyin, maeyauwa mi biyie miriyya saiir hir. Mi kariir nomiyyauim, Kraisiirim, kariirin kimidiniya nibni sima haigigi. Mi sima ha namim huira yipiki om iir huoyokiyokaiya sairam mi sima ti nib mwis ha imii ha miyim whiiyim kimidiniya uridni yomboborugi mi kariirin ina yonkwo kiikiiraraokiyim nua hiriir. Mi ini karar yimbainainam budgiyin nua hiriir mi kara ina yun iwiskinamin. Mi kara ha haiburgigin mi ina yidamamin. frig.

12

Pol siya nhwo ha whinin mi siirin dimin taeminim Adi Komii siyar yiisiimauu

¹ Kara pi kariir inig iirar swoki hainanprapras kripkaii. Kara ina inoknankinin ti dimin taeminim yim wi krimiir whinkinsiis haiginu rani. Mi Adi Komii siya wi ha boini, krima wadiekim. Mi kara kimiiyin pi min boinkii, dimin taeminim yipiki aowa nwokaiyim Kraisi siya niisiimauuim kariir pi simiir boinkii.

² Biyya, biewi iuur whiiyim namkiyim mi taka iya kariirin Adi Komii siya kariir haiyin mi kariirin siya hainainainam omin siya nwowin kou

hɔranɔn siir hɔriir. Mi kara bi sibgu inoknɔnkɔnkin, siya kariir haiyin mi kariir hainanainamin koua hɔriir. Mi tari kariir piu sasar namka, iyie? Kariir kwoinbudɔn siya ti niinainamin. Adi Komii sasar ninoknɔnkɔnki.

³ Kara kimiirin pa swoki boinkii, kara ninoknɔnkɔnkin tani, kariir piua saeya piyamisi ama, iyie? Kariir kwoinbud ieya. Adi Komii sasar ninoknɔnkɔnkin iski.

⁴ Kara Adi Komii siir om hir nwowin mi ti dimin taeminim kara wakaeyim, kara pi kariir yaigar kaokwo boin tani. Adi Komii siya pi kariir kignɔnkɔnki rani, simiir niisiisimauuim mi simiirin iikam kimiir boinmauuim.

⁵ Mi ti dimin taeminim yipiki kara kigim yim wadie imairgin. Mi kara wi kariir inig iirar asi swoki hainanpraprasɔ: Dimusi rani, simiirsika. Mi kara hinina naingwo rani. Kara ha naingwowi, kara kariir inig iirin wi dimusi hainan prapas rani, wi ti digworaekwowim yipiki iikam imiir niisiimauuim, kiriekak nwo karam kara nwowim wi simiirsi hainanpraprasɔ. Mi digworaekwo whiekakim kariirin sima tirbuim. Kara inkam paeprikab naingakin. Mi Adi Komii siya kirie komiigakin.

⁶ Mi kara kariir inig iirin wi dimusi hainan prapasam naingwo rani, wi dimin taeminim yipiki kara niisiimauuim wi simiirsi hainan praprasɔ mi kara wi inkam biyie ha nwo rani. Karar kigim simiirin, kara simiirin niksisa rani. Mi kara kariir inig iirar hainanim pi boriisopi. Dimusi rani, iikam kima wi ha naingwowi, inig komiigak inkamin karargin ti digworaekwowim simiir kou nwowin. Naingaka. Kara ha naingwowi kima ti dimin taeminim kara tirim simiiram daingwoki. Mi diminin kara boinim kimiir mi kima wi haini ninoknɔnkɔnki kariirin, kara inkam wadieki piyasi owin, iyie? Miyyik rani.

⁷ Mi dimin taeminim Adi Komii siya niisiimauuim siir omanim yim wadieki wadie imairgin. Adi Komii siya pi boriisopi kara kariir inig iirar swoki hainanim. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi siya Setan siirin hiriinansi kiwakikin diminin kariir piua saiiram nikropkiyim, ma kariir nii haiginuam mi ti hiriinankiniuwi kara wi kariir inig iirar hainanprapasnam naingwo rani.

⁸ Kara Adi Komii siiramɔn idip idipin kwoima srii mi kariirin siyar mi whinkinsiis haiginuwi mi ti dimin biyieyin kariir piunau nwokaiyin yio ini siyar mi nhiiinikropkiyin. Mi sima kariirin ina kiwakiyim.

⁹ Kara siiramɔn idip idipin kwoima srii mi siya kariirin idip idipin kwoima boin. Naingaka. Kara siirin wi kariir warauranki hai rani kara wi kinakar nwowi mi tariigina ya wi digar nwowi. Mi iikamim yipiki kirie nwo karamae nwowim, kariir kirieya wi simiir whinkinsiis haiginuwi mi wi iikamim simiir niisiimauu haiginuwi. Mi tariinanin kara ti simiirsiyin maingimaiga nwo karam nwo rani kara ini maingimaigar nwowin. Mi ini kariir inig iirar hainanprapasɔn ti dimin taemin bibiyeyim kariir tirbuim simiirsi, yim kariir niisiimauuim kara kiriekak rani. Mi Kraiis siir kirieya kariir mhi kwoinain sasar nwokai.

¹⁰ Kara ina ninoknɔnkɔnkin ta saiirin, ti dimin taeminim kara tirim yim Kraiis siir inigin siir hainanprapasɔkikim mi kara maingimaiga nwo karam bi mi okin mi biyie bi mi okin mi iikamim kariirin dimin biyie bi mi tirkin mi kariir bi mi kimpipisu haiginuugim mi dimin biyieki bi mi itkin mi kariir bi mi ipimparkin mi kara miyyik bi mi okin yim tiruiginim yim dimin komii rani. Kara maingimaiga nwo karam bi nwokin. Dimusi rani, kara ina ninoknɔnkɔnkin iya ti digworaekwowim sima nimbiyami kirie nwo karamae kara nwowi, kariirin wi Kraiis siyar whinkinsiis haiginuwi mi kara wi siir kirie aiir haii mi wi wadieyar swoki owi. Iriig.

Pol siya minam naingwokin om Korin hiran iikam simiir whinkinsiis haiginuim sima Adi Komii siir siyugi siyu iir sibgu apim

¹¹ Kara, kanakanarin inkam biyenan boinkikin, kariir inig iirar swoki hainanprapasnam. Kara hiriinanam bi naingwokin mi kariirin kima tirkin

ti dimin iir tirim. Dimusi rani, kima kariir inig iir bi hainanprapraskikim mi iki iikam nhirim simiir bi boinmauugim hiniin, kara aposel inkam kibikin. Mi kara inig karamae nwokiswo mi wari aposel kam nhirim yipiki kima boiniyim hiniin wadiekim, sima wi kariirin dimin whirmin whirmin di swoki haiburi.

12 Ti dimin taeminim ti kara tirim, kara kimaka biyie bi nwokin. Mi ti dimin taeminim yim kimiir nusiimauugim hiniin, kara Jisis Kraisiir aposel inkamkim. Mi dimin kirie komii komiiyim kara tirim kimiir, iki iikamim simiir nusiimauuim, yipiki simiir kigim mouni haniin sima siinkaowim mi Adi Komii siirin kimiir mi boinmimauuim mi kimiir mi iisiimauuim hiniin, Adi Komii siir kirieya ini kanakar nwowa.

13 Mi Adi Komii siir piugana saair iikamim iki omom omomim simiirim, sima ta yai aiir haiyim mi kara tari simiirin kara bi hauugin? Kara kimiirin minam bi sriigikin kariirin kima kigiraowim mi nae omaka minam. Niingaka. Mi kima ha naingwowi, ti siyiu hiriinanin yio ini kara mi priitirin mi kara kimiiram sriii, kariirsi naingwobunam mi ti dimin biyieyim kara tirim kimiir, kima simiirin wi hindarar ti aingwo owouu iuguski. Dimusi rani, kara kimiir whinkinsiis haiginuam tiri.

14 Mi ya tariigina ya kwoimaka aeya kara boina kimiiram nitam, kimiir kignakiyam. Mi kara wi kimiir iikamim simiir dimin whir swoki priiyiksasae hai rani, kariir whinkinsiis haiginuamin. Niingaka. Kara kimiir dimin taemin imiir borisopi. Kara ha naingwowi, iikam kima Kraisiirarar dwo iski. Dimin taeminim yinisisim ima bi haiigim mi simiir yopii adim simiirin simiirsi bi kigiraowikim. Dimin taeminim pi yopii ad ima haiyiskii mi yinisisimim simiirsiyim pi simar kigiraowi. An kara ini kimiir adnan ywowim Kraisiir dimin taeminim simiirsi mi wim kima ini kariir yinisisimnan ywowim. Mi kara wi dimin whir kimiir warauranki hai rani. Niingaka.

15 Kara maingimaarga komiiga ti kariigi kariir umir imiirar mi igugusim kimiir whinkinsiis haiginuam. Mi kara wi pranae pranae mriii rani, wi karar naobugi iki iikamim simiir kwoinbud imiir whinkinsiis haiginuam. Kara kimiir whinkinsiisamin pranae pranae naingwo rani. Mi ti hiriinan siyiu kibiyin kara tirin, kariir digworaekwo imiir niugugusim kimiir yio siyiu wadieyairgin, aniya?

16 Mi kimiir iikam nhirim yim wi ha boini, iki, kira kaimwovar boini. Krima ina ninokninkinim, siya krimiir digworaekwo bi kaukiki haigin. Mi Polin yio niksisaeyaki waiwiigin. Mi krimiir kwoinin siya kiyagim mi siir yayiyim krimiirin ini sima ikwowaisiikiyim, inkamin nae niimauan wraisuim simam kiyau haingigiyin simiir nobropam, ini siir hiriinan ywowim.

17 Kima kariir boinmauugi, kara panina tirkin, ha? Mi tari, ti kamim kara nikropkiyim kimiir kignakiyim mi tari sima?

18 Kara Taitas siirin bidiyar mi sriiyin, kimiiram waraur mi itim. Mi siya bidiyar mi inkin itin ti siir nomiiyau nwirin, ti tir nwowin saika. Mi Taitas siya kimiir bidi yiksisaeyin mi kimiir dimin taemin imiir bidi mi priihai priihaiyim, iyie? Niingaka? Mi siya mi kara, krira tari Adi Komii siir naeyiun siir dimin taemin imiirara nap rani, aniya? Mi krira tari dimin whiruan siirara tir tani? Ti dimin taemin hiriinanim simiir sibgu aingwo omoki.

19 Kara ha naingwowi, kima ta yokwo aiir mwaini mi kima wi ha naingwowi, ta yowowa krima winkiya kimiiram, krima kimiir kwoin imiir kiyaiyam kinankiugika mi kima wi ha niki aingwowim krimiirin, krima wadiekim. Niingaka. Kariir nomiiyauim yipiki kara naingwokwonanaeyiyim, krima ti kamim yipiki Kraisiir, Adi Komii siya ini krimiirar kigiyin ti dimin taeminim ti krima boinkiyim kimiir. Mi ti yayiyim ti krima winkiya ta yokwo aiir, kimiir whinkinsiis haiginuam, kima Adi Komii siirgisiir siyiu iirarar dap iski.

²⁰ Kríma ta yokwowa kimiiramín whísarii bí wínkika, tí simiirsika. Mí kara ta saír saíira naíngwokwonanaeikín. Kara pí boríisopí, mhóiyá kara níti, kimiir níni kígniyam mí kara wí ha kípí níni kígni, kíma tí dímin taemínim kara boínkiyím kíma wakaeyokna apam, kíma simiir nap rani. Dimusi rani, wím kíma wí tí dímin taemínim kara tíraním kimiir whínkínsiís haigíníuam wí simiiram naíngwo rani. Kara mínsi naíngwoyímíyoki, tí dímin taemínim kimiir waraur kara níni kígi simiirsi naíngwoyímíyoknanaei. Mí iikamím írka nwírka níniinansaowí mí írka nwíraka nombóin íí ae karamae nwowí mí yaii írka nwírka mí íni mí simiir píu ímíiramar swokí aingwokwónaei mí isido whísa mí íiníbírí mí yai bíbíyíe írni nwírni mí ínkbumbuwí mí dímin taemínim híndara mí príboín príboíní, yaiyím írpa síbgu kítbmíí bóin karamae mí owí mí wím kíma wí tí dímin taemín híriinaním simiírar mí aingwo ítbmíí kíni.

²¹ Kara ha naíngwówí, mhóiyá kara kimiir kígnakíyam níti, kariírín wí Adí Komíí síya tírkíí, kimiir whwónkam ída nítsi nídidím. Mí kara wí iikamím yípíkí kara nhínikríropkátndounínkígíyím wí simiirsi nou-ubobóiní, iikamím yípíkí Adí Komíí sír píugana saírím simiírín wí kara nhínikríropkíí. Dímusi rani, síma dímin bíbíyíe híriinaním síma tírím, síma simiirsíyín naíngwoyímíyok karamaekím. Síma íni dímin bíbíyíeyím, iikamím hí prínanáe prínanáeyím síma tírím simiir napíkím. Simiir kwoíním tí híriinan dímin íma bídí yíkípítmáiyím. Mí híriinánkíníu wí mí kara wí tí iikam híriinaním simiir kíg rani. íriig.

13

Pol síya om Korín híran iikamím simiírín mín bóinkín dímin taemínim síma napíyím síma síbgu míntírao.

¹ Táriigína kara kimiir kígam níti ya kwoímaka aeya. Mí kimiir iikam níhírím síma simiir nomíiyauwím simiir níkbumbuwí mí kíma wí tí yaiyím yípíkí Adí Komíí síya bóiním, wí simiir wakaeyokna ap. Mí ínkamím nwís nwoíma mí kírtmái bóinkíí tí síirín mí síma wí síbgu danaaknínkíí haigíníugi.

² Kara kimiírín tí iikamím yípíkí dímin bíyíe simiir iikam níhírím símaka tírím, pí simiir bóinkíí. Bíyá kara kímaka waraurar níki owa kwísaka, kara kimiírín ígao yai tí dímin taemín ímíir bóinkín. Mí tariinanín kara tí aru nwokíyín, kara kimiírín pa swokí bóinkíí. Mhóiyá kara kimiir kígam swokí íti, kara wí ínkam nwírni swokí kíwaki rani, rírmííya nwowamín, yípíkí dímin bíyíe tírím mí naíngwoyímíyok karamae ha nwowín. Kara kimiírín tí dímin bíyíeyím kíma tírím wí simiirsi nonkwobumbunínkíní.

³ Mí kara kimiíram waraur níti mí iikamím dímin bíbíyíe tírím simiir níni onkwobumbunínkígígam mí kíma wí hainí nínoknínkíní kariírín Jísís Kraís síyar bóinkíkín. Mí íyá síya kariir bóinín, kimiir dímin bíbíyíeyím simiir nonkwobumbunínkínám mí kíma wí hainí nínoknínkíní, sír kírieya kímaka waraur nwowa sapisap rani. Níngaka. Saeya komíiga.

⁴ Mí íyá Kraís síya iikam kímíir híriinanar mí owín, ínkamím síirín ína mí hainámím paeyín hííniya níriónínkínín, saíka ha nínkín írinugíyím mí síya ína yaonámín. Mí tariinanín Adí Komíí kímíir Wanín síya sír kírié komííya yípíkí sír hídnínsiín ídwowín mí síya omwai ha swokí waiyan, saírín sír bídí hauugíya. Kríma mí Kraís síya kríma wí írpar haíngíríyíu owí mí ním kríma ínkam kírié komííyan tani. Mí Adí Komíí síya kímíírín wí sír kírié komíí aír whínkínsiís haigíníu wí. Mí mhóiyá kríma níti mí kríma wí sír kírieya saír nísiímauwí iikam kimiir waraurín, ta kríma hída kímíir saír híriinan.

⁵ Síma, kíma kímár hídnaei mí kíma wí hainí síbgu ínoknínkíní, íyíe? Níngaka, kíma Kraís sír yaiya kimiir kwoínau nwokíyá saír wakaeyokna apíkím. Mí kíma tari nínoknínkín tani, Kraís síya kimiir kwoínau waraur

nwokaii, aniya? Mi kima siiram naingwo tɔbmii kɔni, kima tira saiir hiriinan mi siya wi kimiir kwoinawu kwirii idwokaii. Mi hiriinan tir karamae nrowi mi siya wi waraur nwo rani.

⁶ Kara hiriir naingwo tɔbmii kɔni, kima ina ninoknɔnkɔnim Krai Jisi siya kimiir kwoinawu nwokaiyin. Krɔma iikamim yipiki niksisaeyim sim tani. Niingaka.

⁷ Krɔma Adi Komii siiramim minam kwis boini, siya wi kimiir nwoki whinkɔnsiis haiginuwim. Mi kima wi hiriinanki nrowi, iki dimin bibiyeyim simiir wakaeyokna apim. Krɔma siiramim ti dimin taemin hiriinanim simiiram bi sriigikin mi iki iikamim pa nwoki aingwowim, krɔma inkam wadiekim. Niingaka. Mi iikamim kimiirin hiriinan naingwowi, krɔma ini yikiigiyim, ya ta hiriinana ya dimin komii rani. Krɔma ha naingwowi, wari kima tirim yim ini ywowim, simiirarar dap iski.

⁸ Kima ina ninoknɔnkɔnim ta saiirin, krɔma wi ta yaimwokiyaimwowa saiir dimin sim whir swoki kankrip rani. Krɔma whinkɔnsiis haiginuwanim diminin whirkiwhiruwairgin ya yaimwokiyaimwo aeya.

⁹ Mi kima Krai siir yai imiir wakaeyokna api, kima tira saiir hiriinan mi krɔma wi maigimarga nwo rani, kimiir Adi Komiiyin siir kirieya iki iikamim yipiki dimin bibiyeyim sima napiyim simiir nonkwobunbuninkiniya saiir nisiimauuwim. Mi iikamim kimiirin ha naingwowi, krɔma ini inig karamae ywowim yio ti hiriinan mi owiyim, yi ini mi owin. Inokɔnokin krɔma Adi Komii siiramim sriinanaekim, kimiir whinkɔnsiis haiginuwam. Mi kima wi siir yai aiir nwoki wakaeyokna apim, kima tira saiir hiriinan.

¹⁰ Kariirin inigak Adi Komii siya nrowaiginugin, Adi Komii siir iikamim simiir grabim. Mi an kara kimiir tirbuwam tir tani. Mi hiriinankiniuwu, biyin kima saiir mwain mi wi kima kimar swoki grabna, iya kara ti aruwa niki owin. Mi mhoiyya kara niti kimiir kigam, kara wi ta kariir kirie aiir nini tirni rani. Kara kimiirin wi hinda grab haiginuwu. Mi kima wi wadieki wadie nwoki owim.

¹¹ Ti kariir nomiiyauwim, kimiir yayim ini dig ywokiyim mi krɔma kimiirin pi hindara nokboinmamaigii. Kima dimin bibiyeyim simiirin digumii haimriiyugig mi kima dimin miyikim simiiraramar dinmiininkin iski. Inni nwirni dinan whinkɔnsiis anksis mi kwoin whirua dwo mi iripa dingwomamair aekiyam. Mi Adi Komiiyin yipikin kimiiram naingwokwo nanaeyin mi kimiir whinkɔnsiis haiginuwiyin, iripa krɔma nongwomamair aeyam siya wi kimakar nrowi inokɔnokin.

¹² Kima ti Adi Komii siir iikamim warauranim, kima irni nwirni dikboinmamair mi in min dinan ininkwo aninkwo.

¹³ Mi Adi Komii kimiir Wanin siir piugana tirana saiir iikamim sima kimiir nikboinmamaigikin.

¹⁴ Kara hinana naingwowi, Biyan Inkam Komiiyin Jisi Krai siya kimiiram nwoki aingwobuwim. Mi Adi Komii siya wi kimiiram nwoki aingwokwo irkakim. Mi Adi Komii siir naeyuin siya wi kimakar nrowi, kimiir kwoinawu waraur kimiir nomiiyaunan. Iriig.

GALESIA

Pol siya ta yokwowa iikamim yipiki naingwo tibmiiyim nu haimii Galesia hiranim simiiram wankikin. Pol siya simaka hir nwokin. Pol siya Adi Komii siir yaiya omisisimim nu haimii Galesia hiranim simiir boinmimauugin. Mi nhirim ta yai aiir wakaeyim mi sima ina yaingwo tibmiiyiyim Jisis siiram. Mi mhoyiya Judami kam nhirim ha nitim mi ti iikamim naingwo tibmiiyiyim simiirin sima ini boini sima siyupai siyupaiyim Moseski wingikim simiir sibgu onkworinim mi kamim simiir mois imiirin pi kitiyopnimir haiyim mi ta hiriinan sairsika sima wi Adi Komii saika nwoki amasukikinim. Mi mhoyiya Pol siya hiriinan wakaeyim mi siya ta yokwowa ha win hauugikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir boinkiyam. Adi Komii siya iikam imiirin Jisis siiram naingwo tibmiiya inigak sairsir arar nrowaiginuwikin. friig.

¹ Kara Polkin, kara ta yokwowa kimiiram wankika kara Jisis Krais siir aposel inkamkin. Kariirin ta mi aiir miriyyamin nuan inkam nwirki bi nokmwim okwo haiginuugin. Niingaka. Mi Jisis siya mi Adi Komiiyin, ti inkamin yipikin Jisisni hidninsiin idwowing ieyankin kariirin sowa nokmwim okwohaiginuugin ta mi aiir miriyyam.

² Mi nomiiyauim naingwo tibmiiyim yipiki kanakar nwowim, krima whiekakarim kimiir nokboinmamaargii iikamim Jisis Krais siirim naingwo tibmii kiniiyim nu haimii Galesia wararanim.

³ Kariir kwoin komiiyin ha naingwowi Adi Komiiyin krimiir Adin mi krimiir Biyan Inkam Komii ikin Jisis Krais kimiirin wi sowa hauwi naingwobumbu mi iripa nongwomama aeyam.

⁴ Jisis Krais siya krimiir Adin siir yai aiirar wakaeyokna mariigin mi siya kwoin whirua asi nwokin krimiir dimin bibiyeyim simiirsi naowim ti siyu bibiyeyim ti nuin siir tiranim taka ii aiir nwowim simiirsi nanmai-warkainam.

⁵ Mi dimusi rani, Adi Komii siya ti hiriinan krimiirsi tirkin, krima siir inig iir nwoki hainanyokiyokikaemi inokinokin. Hhi, yai kaimwowaiga. friig.

⁶ Kariir piua ini warar yopaigiya dimusi rani, kima Adi Komii siir bidi haiburgigim yipiki biya kimiir kwoin imiir niki kiyaigin dimin kibiyin Krais siya pridiraerarkiyin kimiir biya iya siya naonama. Mi tariinanin kima siir yai kibi kibiyim yim biri kimiminkikim simiirin bidi haiburgigim mi kima ini iki yai nhirim kima ha naingwowyim yim wadiekim mi kimiirin wi sima whinkinsis haiginuwi Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim ini simiiram ninmiininkinkripkaiyim.

⁷ Mi kara kimiirin pi hinina boinkii, yaeya yai kibi nhir karamaeka yipiki wi kimiir whinkinsis haiginuwi. Niingaka. Ini ta sasar ywowsikiya ta karar boinmauwa. Kara ti dimin taemin hiriinanin simiir asi boini. Dimusi rani, kam bibiyie nhirim kimiir kwoinim sima pridaiginuugim mi sima minam naingwokim Krais siir yai kibiya nanmai-warkainaeya sairin sima ninkpitkiyim yai biyie nambiyamam.

⁸ Mi krima mi Adi Komii siir paekwosim ieya krimar niti mi kimiirin yaeya yai nini boinmimauunii mi ti yaayim biya krima boinmimauuim simiir hiriinan boinmimauu karam nrowi, yaeya yai nini boinmimauunii mi yipiki ti hiriinan tiri, kara ha naingwowi simiirin wi Adi Komii siya tioidwomaii mi simiirin wi paeya nikropki.

⁹ Krima ti dimin taeminim simiirin bidiyar iki boinmimauuim mi tariinanin krima ini simiirar swoki boinmimauuim. Mi ti iikamim yipiki kimiirin nitim mi kimiirin yaeya yai nini boinmimauuniyim mi ti yaayim biya kima

wakaeyim kariir kwoin komiiyin ha naingwowi Adi Komii siya simiirin wi dimin biyie tir haiginiuwi paeya nikropkiyam simiirin.

¹⁰ Mi kima hiriir naingwowi ti dimin taeminim kara winkiyim mi kara boinki ikim mi iikamim wi maingimaiga kanaka nwowi. Niingaka. Kara simiirin minam boinkikin, Adi Komii siya wi maingimaiga kanakar nwoki owim. Mi kara ti dimin taeminim simiirin inkamaramar turkiswo mi inkamim maingimaiga kanaka ha nwokiswo mi kara simiirin wi inkamaramar pi tirin wi Kraisiir mi kigna miriyan inkam kin di nwowi. Iriig.

Pol siya hinina nisiimaugin ta aposel miya siya miriia inkami hindanki bi nitka.

¹¹ Ti kariir nomiiyauim, kara ha naingwowi kima ina sibgu inokninkinim ta Kraisiir Yai Win Kibi aiirin ta kara nanaakninkii haiginiuwa kimiir biya, ya ta yaiya inkami kwoin aiga bi priinaingwo boinkika. Niingaka.

¹² Ti yai imiirin kariirin inkam nwirki bi boinmauugin mi inkam nwirki bi mi isiimauugin simiirin. Niingaka. Yio Jisis Kraisi siya siyairgin kariir nanaakninkii haiginiuwun ti yai imiirin yaeya siyu whirni.

¹³ Tiki yayiim yim yai kaimwokim. Dimusi rani, kima bidiyar wakaeyim dimin bibiyeyim kara tirim biya iya kara dimin taeminim Judami iikamim sima tirim simiir napin kara dimin bibiyie kasa bi tirkin iikamim Adi Komii siir piugana sairim simiirin. Mi kara hinina naingwokin simiirin hiriirar donkwobumbuninkin iuguski.

¹⁴ Mi kariir iripa yaioyeya sair kouwin ini kara ywowin ti yayiim Juda iikam krima napiyim simiirin. Dimusi rani, kara bidiyar sibgu wakaeyokna apin dimin taeminim krimiir brougae wanwiyaeyim sima tirim iya Adi Komii siir boiniyim Adi Komii siya big nasmirwaiya simaka nwowam.

¹⁵ Mi Adi Komiiyin iya kara kariir yopiini mhinuau hirar niki okaiyin siya kariirin sairar nimbingikin. Mi mhoyiya siya kariirin ha sibgu grabaiginiuwun mi siya kariirin ina boinkiyin, kira kariir mi aiir miri.

¹⁶ Mi siya kariirin hiriirnan boinkiyin, mi siya kariirin ina yisiimauun siir yinisim iirin mi kara wi ti yai kibi kibiyim Kraisiirim wi simiir asi boinmimauwi iki iikamim yipiki Juda iikam tani simiir piugananim simiir. Mi ta ii aiirarin kariirin Adi Komii siya yisiimauu yipiki siir yinisim iirin, kara ti dimin iiramim inkam nwirniyam bi sriigin kariirin siya boinmauun. Niingaka.

¹⁷ Mi kara om komii Jerusalema hiriir bi mi amkin kamim yipiki biya Adi Komii siya nimbimim bigi bi aposel inkam nwowam simiiram simiir nini sriinakiyam mi kariirin sima boinmauugiyim ti dimin imiirin. Mi biri kimiminkin kara ina yamsauwin nu komii Arebia hiriir om siiyin apa iikam kwisuwaki nwowiyin siir. Mi mhoyiya kara ini om komii Damaskas hiriirar swoki amin.

¹⁸ Mi mhoyian biewi whoimim ha namkiyim mi kara kimidiniya om komii Jerusalem hiriir yam mi kara kimidiniya Pita siir kig yipiki kara nini owouwin mi kara nini boiniuwun iiyim iur iriirar.

¹⁹ Kara aposel inkam nwir bi swoki kigmiminkin kara Jems siirarar kig Biyan Inkam Komii Kraisiir nomousimim kara ti inkam iirarar kigin.

²⁰ Mi ti dimin taeminim ti kara winkiyim yim yai kaimwo imairim Adi Komii siya ina ninokninkinim kara kimiir niksisae rani.

²¹ Mi ta kara nama om komii Jerusalema hiriir sair mhoyian kara hir ha haiburgigin mi kara kimidiniya nu maeyauim Siria, Silisia sowiirim simiir hiriir yam.

²² Mi taka iya, iikamim Jisis Kraisiir piugana sairim nu haimii Judia hiranim sima kariir bi kigin mi kariir bi mi kigsibgin. Sima yayiim kam ima boinim kariir hinin simiirarar wakaei,

²³ inkamın yipiki krimiir nıpımparın mı krimiir nıgbumbuwın mı krimiir nisomsomaowın tariinanın siya ini Yai Win Kibiya Krais siira ini saiir boınmımauwın yipiki siya tırbuwam niki tira.

²⁴ Mı sima dimın taeminim Adi Komii siya tirım kariir simiir wakaeyım mı sima kimidiniya siir inıg iir hainanki. Iriig.

2

Aposel nhirim sima kwoın whirua Pol saika nwokikim

¹ Mı biewii iuur whiiyım namkiyım simiir mhoiyan, kara kimidiniya Banabas saıkar yam om komii Jerusalema hiriirın. Mı kara Taitas siirın warar yınkin ikınam mı siya kimidiniya krıraka yınkin am.

² Kara hiriirın whisarii bi namkin kariirın Adi Komii siya nısiımauugın mı siya kariirın minam naıngwokın kara hiriir namım. Mı kara hiriirın ha namın mı iikamım hapairanım simiirın ina boınmımauwamın ta Yai Win Kibiya ta kara boınmımauwiya iki iikamım hinda tindanı yipiki Judamı piigana saiir karamaeyım simiir mı kara iikam whiekakım simiirar bi boınmımauu ırkakım. Kara kamım Adi Komii siir piigana saiirın hapairanım simiir biı nwowiyım simiirar boınmımauugın. Kara minam naıngwokın sima ta Yai Win Kibiya ta kara boınmımauwa iki iikam nhirim sim, wi sima nwoki anaaninkii haiginıuwım. Kara mınsi nıdidgin dimın taeminim biıya kara tirım simiirsı mı ti tariinan kara mı tirım yım wi naekak nwo rani.

³ Taitasin ti inkamın yipiki kanaka namın hiriir, yio Grikan inkamın siya Judamı piigana saiir tani mı nım krıma kimidiniya ha boın sima Taitas siir mıois aiir kitiyopnır haiyam tirım mı Juda hapairan inkam komii komiiyım naıngwo tıbmıiyım sima siir mıois aiir kitiyopnır haiyam ini boriisopım Juda simiir inkamnan nwowam mı siya wi simaka irıpa nwoki owım. Niıngaka.

⁴ Mı nım krıma ti kamım ti dimın iirın hiriinan dimusi bi boınkikim kam nhirim yipiki yaimwoni boın karamae nwowiyım sima krimiir nomiiyau nwokım mı sima Krais siir yai imiir bi sibgu wakaeyokna apkım, yım sima Taitas siir mıois aiir kitiyopnır haiyam tirım. Mı ti kamım krımaka nını oniyım krıma bi nınoknınkınkım dimının sima napiyın. Mı sima kamım dimın taemin nını kignınpııonakıiyım sim hanın nwokım dimın taemin kibi kibiyım Krais siirım rirmııya krıma naıngwo tıbmıı apiyım simiir. Krıma tariinanın Moses siir siıyu komii iir nwo rani mı krimiirın wi siya nanmai-warkaina rani, yipiki biıya Juda iikamım sima napın. Dimusi rani, krıma mı Krais Jisis siya, krıma ini nıwirıwar ywowıskiyım. Mı ti inkamın krimiir kiyaiyam minın krıma Mosesni siıyuın biıyanın siir napım nım wi inkamın maeyauwa mı biıye mırııya sae nwokaiyın wi si hiniın pi ywowın.

⁵ Mı krıma simiir yaimırsım kwır bi swoki wakaeyokna apmımınkım. Dimusi rani, krıma Adi Komii siir yaiya kımıir wokmaihaiginıuwana saiirın sibgu kigrıraowi mı kima wi ta hiriinan saiirsı nwoıwi iki yai bibiyeyım simiir wakaeyokna apım.

⁶ Mı ti kamım hapairanım yipiki inıg komii komiigakım mı iki iikam nhirim Adi Komii siir piigananım sim kigrıraowiyım mı an kara ha naıngwowi ti inkam komii komiiyım sima mı owa ya kariir whwonkam idan ya dimın komii rani. Dimusi rani, Adi Komii siir whwonkam idan iikam whiekakım ini hiriı hiriinankınar nwsowowım. Mı kamım yipiki simiir inıgım komii nwowım, sima kariirın yaeya yai boınmauwam bi swoki boınmauugım ti yaiyım kara boınmımauwanı simiirın.

⁷ Mı sima hiriıyar yınoknınkın Adi Komii siya kariirın yai mııyik mııyik imiirar hauugın mı siya kariirın ha nımbıngiyın mı ina yıkropkiyın mı kara ina boınmımauwamın siir yai imiirın iki iikamım Juda iikam tani

simiir piuganim simiir iikam imiir, Adi Komii siya mi imbingiya Pita siir sair hiriinan, Yai Win Kibiya Kraisi sair boinimauuwam iki iikamim Judami piuganim simiirim simiir.

8 Adi Komii siya Pita siir whinkinsiis haiginiugin siir yai kibi aiir boinimauuwam iki iikamim Judami simiir. Ta Pita siir siya whinkinsiis haiginiuwa biya sair hiriinan. Mi sima bidiyar yinokninkinim kariirin Adi Komii siya nimbingin mi siyar whinkinsiis haiginiugin siir yai kibi aiir boinimauuwam iki iikamim Juda iikam tani simiir piugana sair iikam imiir.

9 Mi sima ti dimin kibiyin Adi Komii siya tirkiyin kariir siir ninokninkinkiyin ti siya nimbingiyin kariir siir yai kibi aiir boinimauuwam mi inkam komii komiiyiim Adi Komii siir piugana sairirir om komii Jerusalem hiranim, Jems, Kaiapas, mi Jon, sima kimidiniya in Banabas mi kara kririir yonkwo mi ta in sima nonkwowa kririir ya min nisiimauga sima wadie bidi ywokiym krira ta Adi Komii siir yaiya sairin hiriir boinimauuyokiyokiyamim iki iikamim nu haimiti Judia hir nwowim simiir.

10 Sima kririirin ti dimin whuruwan siirarar boinkikin. Sima minam naingwokim krira hinina naingwowi krira umir simiir iikam paeprikabim nu haimiti Judia hiranim simiiram hauugiyim. Mi ti diminim kara tiram naingwowim kara simiirin bidiyar tirim. friig.

Pol siya dimin biyeyim Pita siya tirim om Antiok simiir boininkigin

11 Krima iripar mriugim Adi Komii siir yai aiir boinimauuwim mi mhoiyya Pita siya om Antiok hir nini kignakiyin hiran iikam imiir mi kara siirin siir whwonkam idar yik. Dimusi rani, siya ti dimin biyie whirin siir tirkin.

12 Kara siirin io whisarii bi nwokin ti dimin whuruwan siya tirin siirsika. Biya kam nhirim Jems siya nikropkiyim om Antioka tirir nitam, Pita siya biya iikamim Juda iikam tani nae simaka nidwokai aekin. Mi mhoiyya ti kamim Jems siya nikropkiyim ina yimbiniyim om Antioka hiriir mi Pita siya iikamim yipiki Juda iikamim simiir piugana sair karamaeyim simiirin ina haiburgim. Dimusi rani, siya pi nididgin ti kamim yipikim om komii Jerusalem hiranim yipiki Mosesni yayim biyanim sim napiyim yipiki ha boinim kamim Adi Komii siyiu napiyim simiir moisim yim kitiyopnimir hai mi ti inkamin siirin io siya yo. Dimusi rani, ta nae siya naeya simaka sairsika.

13 Mi Judami piugana sair iikam nhirim yim ta ii aiirin nae Juda iikam tani simiir piugana sair iikamim nae simaka naeyim mi ini ta ii aiirar yadigniyin. Mi sima ti iikamim simiirin Pita saika hirar ywoki mi Banabas siya hiriinan kigin mi siya ini hiriinan siyiu biyie iirar mi apin mi siirin iriipi hiriinan iki iikam nhirim simaka hirar mi okmwim ogig.

14 Mi kara simiirin hiriinan ninokninkinin sima Adi Komii siir yai kibi aiir sibgu ap rani mi kara Pita siirin ti iikam whiekakim simiir whwonkam idar boin, ni kira Judami piugana sair inkamkin mi ni kira dimin taeminim Judami piugana sima tiriyim simiir dap. Mi kira ini dimin taeminim yipiki Juda iikam tani simiir piuganan iikamim sima tiriyim ini simiir napim. Mi ta hiriinan sairsika mi kira iikamim Juda iikam tani simiir dimusi boinimauuwi, simiir kwoin imiir kiyaeiyam mi sima wi dimin taeminim Judami piugana sair iikam ima napiyim wi simiir nwoki apim, ha? Mi ni kirarin ti dimin hiriinanim simiir bi napkin! Mi ni kira pi nididgin Jemsni kamim yipiki kirir nini boiniyim simiirsi. friig.

Mi yipiki Jisis siir yai imiir sibgu wakaeyokna apiyim wi iikam bimbuiwii nwo rani mi simiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkinaei

15 Mi nim krīma iikamim yipiki krīmiir yopiiyim krīmiirin Judami piugana sair naokainam nim krīma iki iikamim hinda tindanim sima hinin tani Juda iikam tani simiir piugana sae karamae rani, yipiki ha dapiyim iikam bibiyie yipiki Adi Komii siiram wakaeyokna ap karamae nwowiyim.

16 Mi nim krīma Juda yinieyim ina ninokninkinim Adi siya ha bi boinkin iikamim wadie nwowiyim yim dimugi nwo rani, yim sima Mosesni siyiuim sim napkim. Niingaka. Dimusi rani, sima Jisis Kraisi wakaeyokna apkim. Krīma Jisis Kraisi siirrar wakaeyokna apkim mi Adi Komii siya wi kwoin ara asi naingwowi krīmiirin wadie. Mi krīma Mosesni siyiuim siir siyiuim sim napkiswo mi nim wi wadie di ywowi. Adi Komii siya ha bi boinkin, inkam nwrki wadiekin Moses siir siyiu komii iir bidi sibgu apim. Niingaka.

17 Mi krīma ha naingwowi Adi Komii siya krīmiirin ha boinkin krīma wadiekin. Dimusi rani, krīma Kraisi siir wakaeyokna apkim mi mhoyia krīma ha wakaei Adi Komii siya ini ha boinin krīma Moses siir siyiu komii iir dap mi wi siya nwoki grabaiginuwim mi yio ti kwoin hininin yio miyik rani. Mi krīma Moses siir siyiu komii iir nikwowaisii mi Kraisi siiram ha ninmiininkinami krīmiir grabaiginuwam mi triiginin yio wi hinina nisimauwi, Kraisi siya krīmiirin dimin biyie bidi tirhaiginuwim mi krīmiirin siya bidi tirkiyim dimin biyie tiramin. Ana ti yayim kaimwokim, aniya? Niingaka. Kraisi siya dimin taeminim krīma naingwo tibmiiyim simiir bi tirbuwikin siya krīmiirin minanar whinkinsis haiginuwikin krīma Adi Komii siir yai imiirar naingwo tibmii kinim.

18 Mi ta biya kara haimriiyugiga Moses siir siyiu komii iir saeya kaimwoki niuwu mi mhoyia kara ha swoki ami siiram mi ha naingwo tibmii kinim mi kariirin dimin whirki kimbu karamae siya nrowaiginuwi Adi Komii siir whwonkam idan mi iikamim sima wa swoki inokninkinkii, kara simiir bidiyar iki isimauuwim ti siyiu hiriinanin mi an tari dimin biyekibiyie iirar tirkin.

19 Biya kara minan mirii nanaekin Moses siir siyiu komii iir napamin, kara ina ninokninkinin kara inkam biyie nwokin mi kariirin kimidiniya Adi Komii siya yonkwobumbuninkin haiginu mi ta hiriinan sairsika kara asi naokin. Mi kariir igsoa Kraisi siya asi nonkwokairinanaowidgin mi siirin Adi Komii siya yonkwobumbuninkin haiginu mi siya ha naonamkin paeyin hiiiniya nioninkin siir. Mi tariinanin kariir kwoinin Moses siir siyiu iir napam naingwo rani mi ta hiriinana kara inkam miyik Adi Komii siir whwonkam idan wi sairsi nwo rani. Niingaka. Mi tariinanin kara ini rirmiya ywokiyan Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apin.

20 Whisarii rani, Kraisi siya bidi yaowin mi ti siyiuim biyanim kara simiir nap rani, yim bidi digiyim. Mi tariinanin dimin taeminim kara triiyim kara kariir kwoinairgar naingwo diriraerar tani. Niingaka. Kara Adi Komii siir yinisimin Jisis siiram naingwo tibmii mi kara siiram naingwokwonanaei yipiki kariiram naingwokwonanaeyin mi kariirsi naowin mi kariirin siya whinkinsis haiginugin kwoin whirua Adi Komii saika nwowim. Mi ti diminim ti tariinan kara tirim kara Adi Komii siir yinisimin Jisis yipikin kariiram naingwokwonanaeyin mi kariirsi naowin kariir whinkinsis haiginuwam siir kirieni tirkin.

21 Kara ti dimin kibi kibiyim Adi Komii siya tirkiyim hinda whisarii priywokaiyamam bi tirkin. Mi kara simiirin wi digiumi haingig rani. Niingaka. Mi Adi Komii siya iikam imiirin ha boini sima wadiekin. Dimusi rani, sima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apkim biya Moseski si hauugiyim iikamim sim mi Kraisi siya wi di yiti. Moses siir siyiu komiiyin yio wi Adi Komii siir di tiri, krīmiir boinam hinin, krīma dimin whirki bi kimbugim. Kraisi siya whisarii bi naokin siya bwamkakim siya asi naokin. Kraisi sasairgin Adi Komii siir tiri, krīmiirin siya hinin boinam krīmiirin

dimin whirkin bi kimbugim yio biyan siyiu komiiyin si rani. Nningaka. Irig.

3

Kimiirin wi piki hinin dimin iki nwowagin uwi wadie nwowamin Moses siir yai ima iyie? Krais siir yai ima.

¹ Kima iikamim Galesianim kima iikam paipai rani! Mi kima iki kam nhirim simiir dimuam kigninkinkim kimiir kwoin imiir kiyaiyamin. Mi kima Krais siir yai kibi kibiyim simiir bi wakaeyokna apkim, aniya? Krima kimiirin bidiyar iki boinmauwim idowiyar kima kigni hanin ta siya naonama paeyin hiiniya nirioninkinin si.

² Kara kimiiramn pi dimin whiruan siiraramar srui. Kima Adi Komii siir naeyuin siirin panin panina haii? Mi kima siirin ti dimin taeminim Moses siir siyiu komii ieya boinim simiir wakaeyokna apim mi ha haigin, aniya? Iyie? Mi tari kima Krais siir yai imiir wakaeyokna apkim yipiki biya kima wakaeyim? Kaimwokikaimwowim yim ini Krais siir yayim sima simar ywowiskiyim.

³ Mi tariinanin kima biyie panin panina nwokim? Adi Komii siir naeyuin kimiirin siya whinkinsiis haiginugin mi kimiir kwoinim siya kiyagim mi kima bigi biyin Krais siir yai kibi kibi imiiramin ha wakaeyokna apkim. Mi tariinanin kima ha naingwowi kima siir dimin taemin kibi kibiyim simiiramn ina sibgu apkripkaiyim kimiir kirieniyar mi kimiir kauim ini kirieya nwokripkaiyim, aniya? Nningaka.

⁴ Mi ti dimin kibiyin Adi Komii siya tirkiyin yio dimin komii rani. Nningaka. Yio dimin komiigikomii ieyairgin.

⁵ Mi Adi Komii siya siir naeyuin kimiir dimusi hauugikin dimin kirie komii komii kimiir iikamim simiir ingar nonkwo diriraerarin? Siya ti hiriinan dimusi bi tirkin kima yayim biya Moseski si boinmauwim simiir wakaeyokna apkim, iyie? Mi tari mnsika, kima Krais siir yayim yipiki kima wakaeyim simiir warar mi wakaeyokna apkim? Yim tiruiginim yim Krais siirairgin.

⁶ Krima ina ninokninkinim. Dimusi rani, Adi Komii siir yayim biya profet kamim sim winkyim sima ti hinina winboinkikim, Ebrahim siya yayim Adi Komii siya boinkiyim siir simiir wakaeyin mi siya ti hinina boinki, Adi Komii siir yayim yim kaimwowaingim mi siya boinim siya simiirin wa tiri. Ebrahim siya ti hiriinan naingwokin mi siya ha naingwo tibmugin Adi Komii siiramn mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya hinina asi boinkin siya dimin whirkin bi kimbugin.

⁷ Kima ti hiriinan siyiu kaimwowin ti kwaboanamn siir dinokninkin. Iikamim yipiki inokinok Adi Komii siiram naingwo tibmii kaniyim mi sima dimin taeminim siya boiniyim simiirin ha tiri, sima simairgin Ebrahim siirgisiir yinneyim. Dimusi rani, yim sima Adi Komii siiram naingwokim Ebrahim siya boina siir sair hiriinan.

⁸ Adi Komii siya iikamim Juda iikam tani simiirin bidi bidiniyar ninokninkin sima wi simbi naingwo tibmii Yai Win Kibi airam mi sima wi wadie simbi nwowi. Dimusi rani, simiir kwoinim aowa aowa hinina naingwokim Adi Komii siya ta siya boina wi sair hiriinanar tiri. Mi ta hiriinan sairsika siya biya Ebrahim siir asi boinkin siir yai kibiyim yipiki wi mhoiyya nimbiam mi yipiki siya siirin hinina boinim, mhoiyya kirirsiyin kara iki iikam whiekakim iki omom omomin simiirin wi yapayapa tirhaiginuwi kirir kirieni. Ebrahim siya ti yai imiiram naingwo tibmii kugin mi siya ti hinin asi boinkikin, Adi Komii siya wi ti hinina tiri. Mi Adi Komii siya hinin asi boinkin siya dimin whirki bi kimbugin.

9 Mi yipiki hiniina naingwowi Adi Komii siya ta siya boina wi saiir hiriinanar tiri mi Adi Komii siya simiirin wi hiniina boini, sima dimin whirki bi kimbangin ta biya siya boina Ebrahimni, Ebrahim siya dimin whirki bi kimbangin.

10 Mi iikamim yipiki ti yayim Moseski si winkiyim biya simiirar napkripkaii mi Adi Komii siya wi io simiir nwowi mi simiirin wi siya toidwomaii. Dimusi rani, siir yai kibi kibiyim Yokwo Komii saeya boinkiyim ti hiniin, iikamim yipiki ti yayim biya Adi Komii siya boinkiyim Mosesni simiir wakaeyokna api ti yokwonau hir nwokaiyim sima simiirin hiriyyar wakaeyokna apswomi hiriinan tir karamae nwowi simiirin wi Adi Komii siya toidwomaii.

11 Mi yayim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwokaiyim yim ti hiniina boinkim, iikamim yipiki ha naingwowim Adi Komii siya diminin siya boinin siirin wa tiri mi Adi Komii siya simiirin wi hiniina boini, sima dimin whirki bi kimbangin mi sima wi Adi Komii saikar nwoyokiyokikaeyami inokinin. Mi tariinanin krima ina ninoknininim Adi Komii siya wi inkamim Mosesni siyiu komiirin biya Adi Komii siir si hauuwin siir wakaeyokna apim wi saiirsi nikiu rani, siirin hiniin dimin whirki bi kimbangin. Niingaka.

12 Mi siyiuin Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyin yio saika bi namasugin. Niingaka. Adi Komii siir yayim Yokwo Komii hir nwowim yim ti hiniina boinkim, ti iikamim yipiki Mosesni yayim sim wakaeyokna apim, sima simiirar wakaeyokna apkripkaii mi ta hiriinan saiirsika sima wi hiriinan asi nwoyokiyokii Adi Komii saikan.

13 Krimiir iksopa Kraisi siyar yokwokairinanaowid mi siya miyikanan bi nwokin mi siya ha naonamkin mi ta hiriinan saiirsika siya krimiir asi whinkinsisi haiginugin krima Moses siir siyiu komiiri yayim simiir haiburgigim yipiki Moses siir yai ima boinin krimiir nonkwobumbuninanim. Adi Komii siir yayi ta hiniina boinka, inkam nwirin yipiki inkam nharikim nisomaowi mi paeyin hiniina nironininan si ninkin irinugui, yio tiriiginin yio min nisiimaugun siirin Adi Komii siya bidi yimbingiyin nonkwobumbuninanim.

14 Mi Adi Komii siya Kraisi siirin minam tirkin siya biye nwowim mi pi naowim mi ta hiriinan saiirsika ti dimin kibi kibiyim yipiki biya Adi Komii siya boinkiyim Ebrahimni dimin kibi kibiyim, yim Jisisi Kraisi siirgisiirgin yim wi iikam imiram niti yim wi Juda iikamim simiiram nit rani. Kraisi siya ti dimin hiriinanin siir asi tirkin mi krima iikamim wi siir naeyiu siir nwoki haiyim yipiki biya siya boingigin siirin wi siya nikropkii mi krima ti hiriinanar naingwokim Adi Komii siya ta siya boina wi saiir hiriinanar tiri. Iriig.

Mi yayim yipiki Adi Komii siya hauugiyim Mosesni yim ti yayim Ebrahimni siya hauugiyim simiir maeyau aiir bi kisina onawidgim

15 Ti kariir nomiyauim, tiriiginin yio krimiir siyiu ieya. Mi inkam nwiso sowa diriyyar boinkii diminin sowa tiranin siir mi sowa siirin ha winkii gavmani yokwowa saiir mi mhoiyya wi inkam nwirki swoki kisina haigin tani ti yayim sowa winkiyim yim wi hiriyyar nwowi ti sowa winkiyim biya simiir hiriinan.

16 Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin, Adi Komii siya Ebrahim siir kitimbii boinkikin mi siir prinou ikim. Mi Adi Komii siir yayim Yokwo Komii hir nwowim yim siir yinieyim simiir wara bi boinkim mi simiir hoingak bi mi imbingin. Niingaka. Yim siir yinisim nwiruwan siirar nimbingin mi ti yinisim nwiruwan yio Kraisi siyargin.

17 Kara ha naingwowi kima ti diminin siir dimin mwokimwowin siir dinokninin. Biya Adi Komii siya Ebrahim siir kitimbii boinkikin yipiki siya

tirana. Mi biewii 430yim ha namkiyim mi Adi Komii siya siir siyiu komiiyin Moses siir hauu. Mi yayiim wi swoki iinak rani, ti Adi Komii siya nimbingiyim mi siya boinim mauugiyim Ebrahimni mi sima wi hinda priiywokaeyam tani. Niingaka. Yim wi hiriyyar nwoyokiyokiyami.

18 Mi krīma ti yayiim Adi Komii hauuwim Mosesni simiir wakaeyokna api mi krīma dimin kibi kibiyim Adi Komii siya nimbiniim simiirin ha haii mi tari ta kitibmii boina Adi Komii siya kitibmii boina Ebrahama ya wa naekak nwo rani mi tariigina ya kaimwo rani. Mi krīma ti dimin kibi kibiyim siya nimbingiyim simiirin wa haii. Dimusi rani, nimbina yipiki Adi Komii siya nimbingiya Ebrahama sairsika, Mosesniya sairsi rani.

19 Mi ti yayiim Adi Komii siya Mosesni dimusi hauugin? Adi Komii siya ti yayiim iikam imiirin minam hauugin krimiirin hinina nusiimauuwim ti diminin krīma tiriyin yio miyik rani, yio ini biyie yowowin. Mi Moses siir yayiim yim ini krimiir niki kigirao kripkaiyim mi wi Ebraham siir yinne ieyar nitbudgii yipiki biya Adi Komii siya boinin inkamin. Adi Komii siya siir yayiim siir paekwosim imiir boinkikin mi yim sima simiirin Moses siir boinmauu. Mi inkam nwiirwan Adi Komii siya mi iikam ikim simiir bopowar nwoyokiyin siyargin mi siir yayiim siya pi simiir boinkii mi yim sima pi kwoin whiruwar mi okii simiir tiramin.

20 Mi Ebraham siirin yio Adi Komii sikisiyar boinkikin ti nimbiniim siya tiranin siir. Mi ya ta iya ya bopwonau nwowan inkam karamaeka simiir bopwonau nokwokairowam Ebraham siir tiram kwoin whiruwa siya nwokiyam ti dimin iiram. Adi Komii siya ti hinina boinkikin siya wi hindara priitirkii ti siya boinin simiirin. Mi ta nimbina Adi Komii siya hauuwa Ebrahama ya ini ti yayiim Adi Komii siya hauuwim Mosesni ini simiir kou ywowa.

Moses siir siyiu komiiyin siya siyargin krimiir kigiraoiyin krimiir nikiunamam Adi Komii siir kingiin hiriir namam

21 Dimuga? Mi ti yayiim yipiki Moseski si hauuwim iikamim sim mi ta nimbina Adi Komii siya hauuwa Ebrahama si ma bidi yikriya? Niingaka. Mi yai kibigi nwokiswo ya iikam imiirin wi saeyar pi whinkinsiis haiginiuwun iripa Adi Komii saika nwowam mi Adi Komii siya wi ha pi boinin ti iikamim yim iikam wadiekim. Dimusi rani, sima ti yai kibi imiir wakaeyokna apkim mi sima wi hiriinan nwo rani.

22 Adi Komii siir yayiim Yokwo Komii sair nwokaiyim yim krimiirin ti hinina boinkim, iikam whiekakim dimin biyie tirim nim krīma ini paeyin uridgi nitkiyin ini siir hiriinan yowowim. Mi ti iikamim yipiki wi Jisis Kraiis siir wakaeyokna api mi Adi Komii siya simiirin wi ha boini sima wadiekim. Dimusi rani, sima hinina naingwo tibmii kani ti dimin taeminim biya siya nimbiniim simiirin wa tiri.

23 Biya Kraiis siir yayiim niki it karamae niki owim mi ti yayiim Moseski si hauuwim iikamim simiir krimiirin sima kigiraoikim mi krīma simiir wakaeyokna apim mi ini Adi Komii siyar tirbudgiyin dimin kibigikibi iirar Kraiis siirin yipiki krīma sibgu wakaeyokna apanin.

24 Mi ti hiriinan sairsika ti yayiim yipiki Moseski si hauuwim iikamim simiir krimiir kigiraoiwam yim min nusiimauugim krimiirin, krīma miyik rani mi krimiirin min mi tirikin krīma Kraiis siiram niwitamim mi Adi Komii siya wi ha boini, krīma dimin wharki bi kimbugim. Dimusi rani, nim krīma hiriyyar naingwo tibmii kani ti digworaekwowim siya nimbiniim, siya wa tiri.

25 Mi tariinanin Kraiis siir yai kibiyim yim bidi yitkiyim mi Moses siir siyiuin krimiirin siya kigirao rani, yio bidi digiyin. Iriig.

Naingwo tibmii saisarga Adi Komii siir yinisim krīma nwowana

26 Wim kima Adi Komii siir yinisisimkim. Dimusi rani, wim kima ha naingwo tibmii küni, dimin taeminim biya siya boinim siya wa tiri mi nim krima wi iripa kwoin whirua Jisis Kraiis saika nwowi.

27 Mi wim kima Adi Komii siir yinisisimkim. Dimusi rani, biya iikam kimiirin yipiki iikam nhirkim baptais haiginuwim, sima kimiirin Kraiis siir inigni baptais haiginugim mi kima iripa asi nwowi Kraiis saika. Mi Adi Komii siya kimiiramän wi Jisis Kraiis siiram siya naingwowiya wi sair hiriinan naingwowi.

28 Mi ta hiriinan saisika ti hiriinan asi tirkin mi tariinanin iikam kima isido whisa bi nwoko Juda piugana sima mi Juda piugan tani yim sima mi iikamim hinda whisarii mi priimiriyyim mi iikamim rirmüya nwowiyim yim sima mi wigkamim yim sima. Nängaka. Adi Komii siya ha naingwokin yi ti hiriinan siyüün yio dimin komii rani. Iikam whiekam in i hiri hiriinankinar ywowim. Dimusi rani, krima Kraiis Jisis siirgim.

29 Mi kima Kraiis siirginuwi mi wim wi Ebrahim siir yinie nwowi mi ta hiriinan sairsika mhoiyya kima wi dimin kibi kibiyim simiir asi haii yipiki Adi Komii siya nimbinim Ebrahimni siir hauuwam. Iriig.

4

Mi krima müyan kam Kraiis siirsiyar nwowi Adi Komii siir yinisisim

1 Yai nhirim yim ti hinüngim, yinisisim nwirin dimin taemin whiekakim siir adin siirim yim wi siya haii mi simiirin wi siya kigriraowi mi iya siya yinisisimar niki owa siya ti dimin hiriinanin simiir bi haigin, siya inkamän hinda siir adni mi whisarii priimiriyyin siir hiriinan nwokin.

2 Mi siya ini yinisisim niki okripkaiyin mi siya iikamim simiir yai imiirar wakaeyokna ap yipiki siir kigriraowiyim mi siir dimin taeminim siya haiyanim yim wi ta iya siir ad ieya nimbingiya sairar nadigüwi mi siya wi haii haii simiirin.

3 Mi biya nim krima ti yinisisim siir hiriinan nwokin mi krimiirin dimin biye saeyar widnonkworinugim mi krima uridyü bibiyeyim mi iki dimin bibiyeyim ti nuin siirim simiir asi wakaeyokna apkim.

4 Mi ta iya yipiki Adi Komii siya nimbina saeya nitkiya mi siya siir yinisisim iirin ha nikropkiyin mi siya ini inkamar yimbiamin. Mi siirin wig ira saeya yaokainaki mi siya ini yayim yipiki biya Moseski si hauuwim Juda iikamim simiirar mi wakaeyokna apkim.

5 Siya ti dimin iirin dimusi bi tirkin siya krimiirin wi hiriinansi nwoki whinkinsiis haiginuwim mi iikamim yipiki Mosesni yayim sim wakaeyokna apim krimiirin wi saeya nwoki owaiginuim rirmüya. Mi krima wi Adi Komii siir yinisisim nwoki owim, siir yinisisim siir hiriinan yipiki wi dimin taeminim Adi Komii siya nimbinim krimiir simiir haii.

6 Dimusi rani, wim kima siir yinisisimkim, Adi Komii siya siir naeyü iir bidi yikropkiyin yipiki siir yinisisim siir kwoinau hir nwokaiyin kimiir kwoinau waraur nwokaiyam. Mi Adi Komii siir naeyüin krimiirin yio min tirkin krima maigimaiga nwowim mi Adi Komii siir boinim, kira krimiir adgin, kira krimiir adgin.

7 Mi tariinanin kima wi ii priei nwo rani, iikamim yipiki maeyaua mi biye mriiyya sair hügripkikikaiyyim simiir hiriinan. Nängaka. Wim kima Adi Komii siirgisiir yinisisimkim. Dimusi rani, kima Kraiis siir wakaeyokna apikim mi wim kima Adi Komii siir yinisisimkim mi kima ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbinim krimiiram yipiki siir yinisisimim, krima simiirin wa haii. Iriig.

Pol siya iikamim nu haiii Galesia hiranim simiirsi naingwoyimyokin.

⁸ Biya Galesia kimiir iikamim iriipi hiriinan wim kima Adi Komii siir bi mi inokninkinkim mi ti uridyiu bibiyeyim mi dimin taemin nhirim kima naingwo tibmiiyim, yim Adi Komii siir hiriinan tani.

⁹ Mi tariinanin kima Adi Komii siirin ina ninokninkinin. Mi kimarin ha ninokninkin tani Adi Komii siya kimiirgikimiiirgin, kimiirin siya bidi yimbiingiyim siir yinisisim nwowam. Mi ti uruwai siyaowaiyim tidiyiuni kima nikrimtio iupimpit kuukaiyiuwim kimiir widnonkworinuwwim wim ini simiiram swoki akaininkirionaim.

¹⁰ Mi kima ti dimin taemin hiriinanin simiir napim mi kima hiriayar naingwowi Adi Komii siya kimiirin wi hinina boini, kima wadiekim. Dimusi rani, wim kima ti bwanim mi biewiiyim yipiki biya Moseski boinin krimiir iikamim Judamiyim krima simiir napim.

¹¹ Mi kara iikam kimiiram naingwokiyyim mi kara ini nididkakar ywokiyyin dimin taeminim kara tirim yim wi hindara priiywokaeyami. Dimusi rani, ti yayiyim ti tariinanin kima wakaeyokna apim yim naekak bi nwowikim yim ini ti yayiyim biya kima niki apim naekak nwo karamae nwowim ini simiir hiriinan ywowim mi kima Adi Komii siirgisiiram sibgu wakaeyokna ap rani, ini nangar ywowsikiyyim.

¹² Ti kariir nomiiyauim, kara kimiirin pi igao yai hinina boinkii, kima wari Moses siir siyu komii kimiir kigriraowin siirin digiumii ti haimriiyugig, kariir hiriinan ta hindara kara mi priiyakiirirara siyu komii siiram ninkiriona karamae nwowa sair hiriinan. Mi an kara ini iikam kimiir hiriinan ywowin, yipiki biya Moses siir siyu komii ieya kigrirao karam nwowim simiir hiriinan. Biya kima kariirin dimin biye bi tirkim mi kara ina ninokninkinin tariinanin kima kariirin wi kimbu rani.

¹³ Kima ina ninokninkinin biya kara bigibi kimiir waraur nita ya dimusi rani, kara maki niigin mi kariir kwoinin ha kisina haigiyyin mi kara Kraisiir siir yai kibi kibiyim kimidiniya kimiir boinmimauu.

¹⁴ Mi dimin biyeyim kariir tirkiyyim mi an kara ini makar iyyin mi kimiir kwoinin ti hinina yaingwo kara miyyiknan nwo rani mi kima kariiram naingwo karamae bi nwokim mi kariirin digiumii bi mi haimriiyugigin. Nangaka. Mi kima kariirin hapi Adi Komii siir paekwosim iir kima haiyyin siir hiriinan haigim. Mi kima kariir haiwinim wim hapi Jisis Kraisiir nasi haigim.

¹⁵ Biya kima kara nita kima maingimairga prasae bi kinkim. Mi tariinanin kima kariirin panina naingwowi? Kara tiriginim iikam kimiir boini biya kara kimakar nwowa wim kima kariiramar naingwokwonanaekim. Mi kima ti hinina naingwokim, krima wi krimiir yapa yapa nhow imiirar habaii mi krima simiirin wi Pol siir hauugii mi siirin wi sima nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi kimiir kwoinin kariiram naingwokwonanaeyim dimusi swoki kisina haigim?

¹⁶ Biya kima kariiram naingwokwo prasae bi kinkim mi tariinanin an kara ini kimiir sau omomnan yamwoiun. Dimusi rani, mi tari kara kimiirin yaimwovar boinkin, aniya?

¹⁷ Mi ti Judami iikamim yipiki naingwo tibmii kinim kimiir miois imiir kityopnimmir haiyam tirim, yim sima nimbipai nimbipai kimiir nimbinan tiri mi sima wi kimiir whinkinsiis haiginiun rani yim minam tiri kima aru kariir nwokiyyim. Mi sima ti hiriinan minam tirkim kima simiiraramar nwoki sibgu aingwo iskiyyim mi simiiraramar nwoki apim.

¹⁸ Mi simiir miya wadiekwoswo mi sima kimiiram naingwokiswo kimiir whinkinsiisam mi wi wadieyar pi ywowin. Hiriayar dwo! Mi sima inokninkin wadie kimiiraramar nwowi iya kara kimaka tir nwowi, yio ti hiriinan siyuun yio miyyik rani. Sima ti siyu hiriinanin kara tirin iya kara kimaka iripa waraur nwowa mi ha tira sima sair hiriinanar ti swoki tir.

19 Ti kariir nomiiyau kibiyim, kara ini wiga yaeya yinisim nwir swoki aokainam tiriya mi saeya diriisusuwiya ini sair hiriinan ywowa. Kara ini hikak nwowin, biya kara naingwowa kimiiram kima Kraisiir sibgu wakaeyokna apam. Mi tariinanin kara ini hikakar swoki owin mi kara minam nwowi kima Kraisiiram swoki sibgu wakaeyokna apim mi kwoin whirua saika nwowim.

20 Kara ha naingwowi kara ini kimakar nwowin mi ta hiriinan sairsika kara ig yai paniiansi boinkisi ta yokwo aairin kimiirin. Kara minam naingwowi kimiir whwonkam ida nokwowim mi kimiir kwoin imiir ninokninkinim mi kara kimiirin wi ig yai boin tani kimiir whinkinsisi haiginuwamin. Mi kara ti arugi aru nwokiyin, kara ninokninkin tani kara kimiirin wi panin panina namisi whinkinsisi haiginuwi mi ta hiriinan sairsika kara kimiirin ig yai asi boinkikin mi yai hinsima asi mi boinkikin kimiirin. Iriig.

Ti niwiyin Sera Hega sowerin yio aknain krimiir niisimauugin

21 Kara kimiir sriyam tiri, yipiki Mosesni siyiu komiiyin siir aowa nwowim mi kima ina sibgu ninokninkin kinim ti siyiu komii siir siyiu mwoki mwowim, aniya?

22 Mi Adi Komii siir Yokwo Komiiya ya hiniina boinka Ebrahim siya yinisim yinkamiyino nwisia iyio, nwirin yio wiga Hega dapiya saiirgin yipika Sera siir mi miriia mi nwirin yio Seranikin yipiki siir biyan wiga Hega ya mhoiyan aeya.

23 Mi ti siir yinisimin ta wiga whisarii mi priimiriya saeya naokainain, saeya siirin whisarii bi naokainakin. Dimusi rani, saiirin Ebrahim siya nonkwonaka mi siya saika iripa piu ha nwowin mi saeya ini yinkakar ywokiya. Mi yinisimin yipiki Sera saeya naokainain saeya siirin whisarii bi naokainakin saiirin Adi Komii siya nimbingin mi siya whinkinsisi haiginugin saiirin mi Ebrahim siya iripa piu saika ha nwowin mi saeya ini yinkakar ywokiya.

24 Mi ti yayim yim dimini haniin krimiir boiniyokim. Tiki wig iso yo ti kitibmii boin kwiso yipiki biya Adi Komii siya nimbingiyo ikam imiir, yio soweri nikriigo. Hega ya yayim biya Adi Komii siya hauuwim Mosesni mhu Sainai kiu hir ya simiir nikriiga.

25 Tiki inig Hegan yio mhu Sainai siir nikriigin nu Arabia hiranin. Mi om komii Jerusalem yipikin Juda ikamim simiirin mi ikamim yipiki hir nwowi ikim yim wig Hega saiirgin. Dimusi rani, Hega saeya yinisim yinkamiyin naokainaka mi siya siir yopiya saeya miriia wi sair hiriinanar swoki tiri. Siya wi hinda whisarii mi miriyan inkamar mi owi. Mi ta hiriinan sairsika ikamim yipiki Mosesni siyiu komii si napim yim sair yinisim iir nikriigin. Sima Moses siir siyiu komii iirin minam napkim sima ha naingwokim Adi Komii siya simiirin wa nwoki boinim sima dimin whirki bi kimbugim mi ti yayim ti sima wakaeyokna apim yim wi simiir tir tani dimin whirki kimbu karamae sima nwowam. Niingaka. Tiki yayim simiirin wi simar swoki hidi.

26 Mi wiga Sera nikuwuwiya ya min nikriiga yayim Adi Komii siya hauugiyin Ebrahimni ya simiir nikriiga. Saeya Adi Komii siir omin Jerusalem nikuwuwiyin yipikin Mosesni siyiu komii kou siya nwo karam nwowin siir nikriiga. Yim sima siir bidi haiburgigim mi nim krima ikamim yipiki Kraisi ni yai kibi kibiyim sim wakaeyokna apiyim, saeya ini krimiir yopiinan ywowa mi nim krima ini sair yinisimnan ywowim.

27 Adi Komii siir yayim yim ha boinkikin, Jerusalemni Adi Komii siir om hir nwowin yipiki mi mhoiia nimbiam yio wi bimbuiwii nwo rani, yio wi ti Jerusalemni ti tariinan nwowin ti nu iir wi siir haiburi. Krima ina ninokninkinim tiki yayim yim kaimwowaigim. Dimusi rani, Adi Komii siir

yaiyım Yokwo Komii saiir nwokaiyım yım hindara boiniyıkim ti om whiso sowiir nikriiyo yo ti wig iso owa. Ya hiniina boinka, kira ta wig pioa yipiki biya yiniiekak niki o karamae nwoa, kira maigimaigargar dwoki! Kima kairwao boinki mi yaiya whiipani haniin damai kimiir wiga yipiki biya yinpiugak nwo karam nwoa mi yinisim naokaini kimpipisu hai karamae nwoa saiiram. Yipiki wiga saiir kamki sopkiya saiir hiriinan nwoa saeya wi yinisim kasa kasa swoki iyio rani mi saeya wi wiga kamkak nwoa wi saiir haiburı.

28 Ti kariir nomiiyaum, Aisak siya Ebrahim siir yinisimkin. Dimusi rani, nimbina Adi Komii siya boinkiya siir saiirsika. Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin nim krıma Ebrahim siir yinisitim asi mi owi. Dimusi rani, ti yai imiirsika.

29 Mi biya yinisimin Hega saeya naokainin yo. Dimusi rani, saiir kamin iripa piu saika nwoin, siya yinisim yinkamiyinin yipiki Adi Komii siya whinkinsis haiginiuwın wig pioa nınga Sera nıkuwiya saiir saeya naokainam siirin siya siyiu miyiknan bi tirkin. Mi tariinanin ta ii aıirın iikamım yipiki Mosesni siyiu si napım sima krimıirın miyiknan bi tirkin yipiki Adi Komii siir naeyiu siir haiyım biya yinisim yinkamiyın biyeyın siya tira yinisim miyik iir saiir hiriinan.

30 Mi yaiyım Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir nwokaiyım yım hiriıyar boinkim? Yım ha boinkim, wari wiga hinda whisarii mi priimiriıya siirin ti hıinıkrıropki saiir yinisim yinkamiyinin saika. Mi saiir yinisimin yo adın siir digworaekwowım wi wara hai rani, ti yinisimin yipiki biya Adi Komii siya nımbingiyın wiga saiir whinkinsis haiginiuwam saeya naokainın saikan. Mi kima ti yai bibiyeyım simiirın digıumıi haimriıyugig, ti kamım sima boinım hıin, kimiir miois imiir kitiyopnr haiyam. Yım ti yaiyım kimiir kwoinım wi sima tirbuwi, inkamin maeyaua mi biye mırııya saiir hugrıpkıikıkaiıyın siir hiriinan.

31 Ti kariir nomiiyaum krıma wiga yipiki whisarii mi priimiriıya saiir yinisim tani mi krıma yaiyım biya Isrelmi iikamım simiir wid-nkonkorınuwa simiiram kipi nıkrıona wiga yipiki hinda rırmııya nwoa ini saiir yinisimnan ywowım. Krıma hiriıyar naıngwo tıbmıi kını Adi Komii siya wa tiri biya siya boına saiir hiriinan. İriig.

5

Nım krıma iikam rırmııya nwowan iikamım mi krıma wi rırmııya hiriıyar nwokrıpkaiı

1 Krimıirın Kraıs siya bıdi kiyaiyım yaiyım biyanım simiirı, simiir haıburgigım mi nım krıma ini iikamım yipiki maeyau biyeya mi biye mırııya saiir hir hugrıpkıikıkaiıyım mi hir ha haıburgigım ini simiir hiriinan ywowım, krıma ini rırmııya ywokiyım mi tariinanın krıma ini wadıeyar ywokiyın mi ini Adi Komii siir kwoın iirarar napıskiyım. Mi kimiir kwoinım kirie dwo, iikamiyam kipi kiwaki kimiir swoki kiyaiyamin ti dimın hiriinanım simiir napam iikamım yipiki maeyauwa mi biye mırııya saiir hir hugrıpkıikıkaiıyım saiir hiranki nıtiyım whisarii mi priimiriıyım ini simiir hiriinan ywowım.

2 Ti dimın taeminım simiir wakaeki. Kara Polkin, ti hiniina boinkiyın. Mi kima kam nhırmııyam kiwakıi kimiir miois imiir kitiyopnr haiyım mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi hiniin asi boini, kima wadıekim mi ti dimının Kraıs siya tirın kimiir whinkinsis haiginiuwam mi kimiir sıbgu grabaiginiuwam yım wi kimiir whinkinsis haigınıu rani mi Adi Komii siya wi ta hiriinan saiirı boın tani kima wadıekim. Nıngaka.

³ Kara k̄imiirin kaimwower swoki boinkii. Tiki kamim yipiki kam nh̄irmiyam kiwakiyim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim mi tari Adi Komii siya wi ha boini simiirin sima dimin whirki bi kimbugim. Mi sima iki siyiu komii whirin siir yai imiir wakaeyokna ap biya Moseski si hauugiyin Juda iikamim sim.

⁴ Mi kima iikamim yipiki yayim Moseski si hauuwim iikamim simiir, simiir wakaeyokna api mi Adi Komii siya wi ha boini sima dimin whirki kimbugim mi Kraisi siirin digiumi bidi haimriiyugigin. Mi kima dimin kibiyin Adi Komii siya priihauuwim siirin digiumi bidi haimriiyugigin mi siya kimiirin wi swoki whinkinsiis haiginiu rani.

⁵ Mi nim kr̄ima iikamim ti tiranim nim kr̄ima Adi Komii siir naeyuin siir k̄ir̄ieni nwowi, yipiki k̄rimiir whinkinsiis haiginiuwiyin. Mi nim kr̄ima hin̄in hinina naingwowi tiriginim Adi Komii siya boinim yim kaimwowaigim. Mi siya wi siya boinim wi hiriinanar tiri. Mi nim kr̄ima siiramar kaoraraowi siyar boinim k̄rimiirin hin̄in kr̄ima dimin whirki bi kimbugim.

⁶ Mi kr̄ima Jisis Kraisi siir siyiu iir napi mi kr̄ima k̄rimiir miois imiirin ha mi kitiyopnir haiga windi mi simiir mi kitiyopnir hai karamae mi owi, yio dimin komii rani mi yio wi k̄rimiir whinkinsiis haiginiu rani mi wi Adi Komii siir tir tani siya k̄rimiirin hin̄ina boinim kr̄ima dimin whirki bi kimbugim. Mi yio dimin komiigi komiiyin yio ti si mi kr̄ima Adi Komii siiram sibgu aingwowi mi kr̄ima wi nw̄rni ir̄niyam nwoke aingwokwonanaeyim mi wi dimin miyik miyik imiirarar niki tirim.

⁷ Mi biya kima Kraisi siir yai imiirin wadiyar niki wakaeyokna apkim mi tariinanin kima kimiir kwoinim dimusi kintinuwi. Mi kima siir yai imiirin wi ii priei wakaeyokna ap rani?

⁸ Adi Komii yipikin kimiir n̄imbiyiyin siir wakaeyokna apam kimiirin siya tirikin siir yai aair wakaeyokna apim. Mi ta hiriinan saiirsika ta yayia ti kamim yipiki kimiir n̄ksisaeyim yim yayim yim Adi Komii siya bi hauugim simiirin.

⁹ Mi hu nasin siir nauin yio komii rani mi kira siirin sibgu sibgu hai karamae nwowi mi siya ha n̄imbirgi mi ti kip whiekakim simiirin wi siyar n̄inopkii mi iikamim wi siir nae rani. Mi dimin biyie biyieyim yipiki kima napiyim yim dimin komii rani mi mhoiya ti dimin kibiyin ti kima napim wi siya tirbugi.

¹⁰ Kara hiriyar naingwowi Biyan Inkam Komii siya wi k̄imiirar k̄insiis haiginiuwi mi kima ti yayim biya kara boinimauuwim simiirin wi yaeya naingwo rani mi ti iikamim yipiki kimiir kwoin imiir kiyaiyim, simiirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkini dimin biyieyim sima tirim simiirsi.

¹¹ Iikam nh̄irim yim hin̄ina boinikim, ti iikam imiir kara nowom-warkaiyuwin siyiuin simiir miois imiir kitiyopnir haiyam mi kara ti hiriinan siyiuin tirkiswo mi sima kariir dimusi swoki onkwobumbuninkini? Mi kara ti hiriinan n̄isiimauugiswo mi sima wi kariir di tirbuwi. Dimusi rani, kara simiirin Jisis Kraisi siya naowa paeyin hiiniya n̄ir̄ioninkin si saiir n̄isiimauugin. Mi ta hiriinan saiirsika sima hindara asi nanaakim.

¹² Kariir kwoin komiiyin ha naingwowi tiki iikamim kimiir kwoin imiir kiyaiyim mi kimiirin siyiu mwoni n̄isiimauu karamae nwowiyim tiriginim iikamim naingwo tibmiyim kimaka nwowim, yim sima kimaka kipi namasu yim arugi aru dwo.

¹³ Ti kariir nomiiyuuwim, kimiirin Adi Komii siya bidi yimbiniim wari dimin biyie biyieyim yipiki kimiir kwoin ima napim simiir haiburgigim inkamim maeyau biyieya mi biyie miriia saiir hiugripk̄ik̄ik̄aiyin mi hir ha haiburgigiyin siir hiriinan. Kima sibgu sibgu dwo kimiirin Adi Komii siya bidi kiyaiyin ti dimin biyieyim simiir hiranki mi kima kimiir kwoin imiirin kipi kiwaki ti dimin biyieyim nuanim simiir swoki apim. Kimiirin ti dimin biyie biyieyim simiir hiranki bidi kiyaiyim mi kima ir̄ni nw̄rni dinan

whinkinsiis ankinsiis dimin kibi imiiram napam. Dimusi rani, kima irni nwiirnyam ninan aingwokwokim.

14 Mi Moses siir siyu komiiyin siirgisiir siyu komiiyin siir yaim-wokiyaimwowyim yim ti hiniina boinkikim, kira iikamim kiriir omaka kingiin waiyim simiiram naingwokwowyim, kiamar naingwokwowyim hiriinan daingwokwo. Mi kira ti hiriinan dimin imiir napi mi mhoiyya kira wi dimin kirieki kirieyin ti siyu komii ieya boinmauwun wi siir nwoki apim.

15 Mi kima, kima kimar ninkinwaomwarkii boini mi kima kimar niniinansaowi mi kima wi mintiraona kimasayar, wim wi kima kimar pi tirbunaesi. Mi iikamim yipiki yai ninkinwaomwarkii boiniyim mi yai min niniinansaowiyim yim ini niimauan wraisu biyieyim wraisu mirisima sairsi niniiyim ini simiir hiriinan ywowim. Wim wi kima kimar swoki onkwobumbuninkinaei ti niimauan wraisu biyieyim simiir hiriinan sima sima nimpiwomwitiyim. Iriig.

Adi Komii siir naeyiun dimin miyik miyik siyar tiri mi kimiir kwoinim pi dimin biye biye tiri

16 Kara ti yayim kimiir boinkikim Adi Komii siir naeyiun siiram kiwaki kimiir whinkinsiis haiginiuwim mi kima wi Adi Komii siir yai imiir nwoki wakaeyokna apim mi wi hiriinan sairsi npowi kima wi ti dimin taeminim kimiir kwoin ima naingwowyim wi simiir nap rani.

17 Kara ti yayim kimiir dimusi boinmauu rani, dimin taeminim kimiir kwoin ima naingwowyim yim ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiun ieya naingwowyim yim sim tani. Mi dimin taeminim Adi Komii siir naeyiun ieya naingwowyim yim ti dimin taeminim ti iikami kwoinki naingwowyim yim sim tani, yim ini sau omomnan ywowim kimiir kwoinim hinda tinda simar kiyaiyokiyokiii. Mi tiriiginim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim mi kima diminim kima naingwowyin siir tiram paninsi yaingwosi.

18 Mi kima Adi Komii siir naeyiun siiram kiwakii, kimiir kigiraowam mi kimiir boinam diminin siya naingwowyin kimiiram siir tiram mi kima wi Mosesni siyu komii siir yai imiir nap rani mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya wi ha boini kima dimin whirki bi kimbugim.

19 Mi dimin taeminim iikamim simiir kwoinki tirim, kima simiirin bidi sibgu inokninkinim yim ti hiningim, iikamim hi priinanaeiyim mi siyu biyieyim idowiiyar pridiraerariyim.

20 Mi uruwai siyaowaini inig hainaniyim mi nop min nanaowiyim mi io nhirmaka nwowiyim mi yai min priinini priininiiyim mi dimin taemin haigipraprakaiiyim mi yai bibiyie boiniyim mi iikamim dimin taeminim sima sima haiyamar naingwonaeiyim mi kwoin bibiyie naingwowyin mi isid niinikrimkripiyim.

21 Mi dimin taeminim iikam nhirki nonkwowiyim simiiram naingwowyim mi op biyieya kwiyae whaowaeiya sae mi kwiyaeiyim mi mwai bibiyieyim sim mi waowiyim mi dimin biye biye nhirim ti hiriinanim simiir hiriinan ikim. Biyya kara kimiir bidiyar iki boinmauwun mi tariinanin kara kimiirin pa swoki boinmauwu. Yipiki ti hiriinan siyu iir tiri, yim wi Adi Komii saika nwo rani, biyya siya nimbina sair hiriinan.

22 Mi dimin taeminim Adi Komii siya siir naeyiun ieya whindiraerariyim iikam imiir yim tisirim, iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwokwonanaeiyim mi iikam nhir ikim, yim wi maingimaiga nwowi, simiir kwoinim wi wadieyar nwowi, yim wi io nwoisauu rani, yim sima iikam imiirin wi wadieyar tirhaiginiuwu mi iki iikam nhirim simiirin wi hindara pridiraerari, sima biyya sima boinim simiirar swoki tiri.

²³ Mi sima iikam nħirmaka wi kimbu rani mi yim sima wi simiir kwoin imiirar kigriraonaei. Mi krıma ti ħiriinan dimın imiir tiri mi Moses siir siyiu komiıyın yio wi krımiir boınħuriyiu rani. Nıngaka.

²⁴ Mi iikamım Kraıs Jisıs siirım yım ti iikamım ini Kraıs saıka naonan ywowım paeyın ħiıniya nıriınınkı si mi ti nuın siir dimın biyeyım simiir kwoınauın wi sima nwokaıkrıpkai rani. Mi ti dimın biyeyım tariınan tıram sima naıngwowım yım bıdı iyopgrırmııgiyım mi sima wi hapair swoki o rani.

²⁵ Adi Komii siir naeyıuın krımiirın siyar nınkıamasu haıgııugın Adi Komii saıkan mi krımiir kwoınım siiraramar kiwaki siyar kigrıkkakım ti digworaekwowım simiırsi.

²⁶ Mi krıma krımiir inıg imiirar kipi ħainana, ħııın krıma inkam komiıgım mi krıma iikam nħirmi kwoin kipi kiyopsıbgı io sima nwowamın mi krıma kwoin bibiyie ırnı nwırnı dimınım simiıram kipi naıngwo, iki sima tiriıyım. Nıngaka. İriıg.

6

Kıma kımıir nomııyauwım simiir whınkınsiıs dimın taemınım sima tiriıyım simiırsi

¹ Ti karıir nomııyauwım kıma ha kigi inkamın ti dimın biyie tırın mi wım kıma iikamım yipiki Adi Komii siir naeyıu ieya kigrıraowım kımıir kwoınım kıma siirın kipi kimbu haıgıııu mi ti inkamın siir dimın biyie imiir sıbgı tırhaıgıııu mi siir whınkınsiıs haıgıııu ti dimın kibiıyım biıya siya niki apım simiir swoki apım. Mi kıma kımasiyar mıtaraona mi kımıir kwoınım kımasiyar kıntımtınuna. Mi iıya kıma ti inkam siir whınkınsiıs haıgıııuwıyım kıma mıtarao. Dimusi rani, dimının wi kımıir kwoin imiir kiyaiı mi wi kımıiram kınankııwi dimın biyie tıramın.

² Kıma ırnı nwırnı dinan whınkınsiıs ankınsiısna dimın biyie biyeyım mi dimın taemınım yipiki kımıir bopwo waraur nımbıyamiıyım simiırsi mi ti ħiriıran saıırsıka ti ħiriınan siyıuın siırsıkin kıma wi Kraıs siir yai imiir wakaeyokna apı siya boınım ħııın, kıma ırnı nwırnı dinan whınkınsiıs ankınsiıs.

³ Kara ħııın mınsi boınkin iikamım yipiki ħıııına naıngwowım sima inıgakım mi inkam nħirmi whınkınsiıs karamae nwowıyım yım sima simar swoki iksisaenaeı, ha niki aıngwowım nħirmi kouwın ini sima ywowın mi yım sima ini nıınga ywowım. Yım sima ini nııngar ywowıskıyım.

⁴ İikam kıma, ııra nwonıran kıma dimınım kımır tırım simiir daıngwo. Mi sima wadıeki nııwi mi kıma wi maırgımaırga ħaiııı dwo. Dimının iikam nħırkım tiriıyın simiirın, dimının kıma tiriıyın saıka ħıd.

⁵ Kıma ti ħııın kipi tır. Dimusi rani, mħoiıya ııra nwonıra kımıirın wi Adi Komii siya sıııı kıma ti dimın ħiriınanın kıma tırın siir dimusi tırkin mi siya simiirın wi yapa yapa ħıdı.

⁶ Mi ti iikamım yipiki nıtım mi yipiki boınmımauuım mi simiirın Adi Komii siir yai kibi kibi imiir nısiımauuım mi sima dimın taemın nħııım simiir ħauu mi simiirın simiir kigrırao.

⁷ Kıma kımır kipi swoki iksisaena. Mi kıma Adi Komii siirın dimın whır kipi swoki iksısae. Mi dimın taemınım yipiki iikam ima tırım sima mħoiıya wi wadıeya namisi ħaiı simiırsıyın, iyie? Wi biyie ħaiı iıya Adi Komii siya iikam imiir ħıdana. Yio ini inkamın yipiki numıran sasae ya nınkııyın ini siir ħiriınan ywowın. Mi siya dimın maıyık maıyık imiirara nınkııı mħoiıya siya wi dimın kibi kibi imiirarar mi ħaiı. Mi siya dimın biyeyım sim nınkııı, nombwi mın ħııııım mi dimın taemın nħıııım mi mħoiıya simiir nıngugu ħaiı mi siya wi dimın biyie imiirarar nıngugu ħaiı.

⁸ Mi iikamim dimin taemin biyieyim simiir kwoinkar naingwo tiri mi mhoiyya ti simiir kwoin biyieyin simiirin wi biyie siyar swoki ohaiginiuwi yim ini ti inkamim yipiki nombwi nankinin siir numir aiir ini siir hariinan ywowim. Mi iikamim yipiki dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya boinim simiir, simiir napim, mhoiyya simiirin wi Adi Komii siir naeyiu ieya whankinsis haiginiuwi hiriyyar nwoyokiyokikaeyamam. Tiriiginim yim ini inkamim dimin miyyik sibgu inkaniyin siir numir aiir ini siir hariinan ywowim. Mi mhoiyya sima wi dimin miyyik miyyik imiirar nangugu haii.

⁹ Dimin miyyikim kira tiriyyim simiirin hindara kipi kiyyikim marii kima inokininokin simiirar tirnanae. Mhoiyya iyya Adi Komii siya nimbina krimiir dimin miyyik miyyik imiir haiyam mi krima wi piu minkin kipi piyao ti dimin kibi kibiyim simiir tirsiiyin.

¹⁰ Mi krima inokininokin ti nu iirar niki okripkaiyyim krima iikam imiirin sibgu tirhaiginiu mi ti nomiiyauim yipiki Adi Komii siir yai kibi imiir wakaeyokna apim, krima simiirin sibgu sibgu tirtatao haiginiu. Iriig.

Pol siya Jisis siiram maingimairgakin yipiki biyya paeyin hiiniya nironinkinin si naowin

¹¹ Kima whiekakin ta Yokwo Komiiya kara winkiya sair bidi kigim yipiki kariir iingar nonkwo winkiya.

¹² Mi ti kam hariinanim ti kimiiram tiriyyim kimiir kiyaiyam kimiir miois imiir kitiyopnir haiyam yim sima minam naingwowi Juda iikamim sima simiir niki boinim hinim sima inkam wadiiekim, kiya yim ini nungaka ywowim. Mi ti siyyuim miois kitiyopnir haiyyin yio dimin komii rani. Jisis Kraiis siya krimiir dimin biyie imiirsi naokin mi ta siya nanmaiwarkaina krimiir sasaiga dimin komiigikomiiya. Mi yim sima Juda iikam imiirsi naididgim sima tiosi simiirin. Yim sima Juda simiir kam imiir niksisaeakim, sima simiirin wi kwoin bibiyie pi naingwowisi. Mi ta hariinan sairsika, yim sima kimiirin siyyu mwoni paninsi yisii mauusi.

¹³ Mi ti inkamim yipiki simiir mioisim kitiyopnir haiyyim yim sima Moses siir siyyu komii siir yai imiir bi napkim. Yim sima minaramar naingwokim kimiir miois imiir kitiyopnir haiyam mi sima wi inig komiigak sairsir niki owim Juda iikamim simiirsiiyin mi sima wi simiir inig imiir nwoki hainanim.

¹⁴ Mi an kararim, an kara Jisis siiraramar naingwo iskii yipiki paeyin hiiniya nironinkinin si naowin mi. Dimusi rani, an kara naoni piunan ti siirsi nwokin yio tiriiginin yio dimin whoimoni rani. Ti nuin siir tiran digworaekwowim yim wi kariir kwoin iir kiyai rani mi ti digworaekwowim yipiki ti nuan iikam ima napiyyim mi ti digworaekwo hariinanim kariir nwowim yim bidi yaonamim mi bidi inangrirmii iuguskiyyim. Mi kariir kwoinin ti hariinan dimininim simiir wara swoki aingwomimin tani.

¹⁵ Kimiir mioisim inkamka kitiyopnir haiga windi mi sima mi kitiyopnir hai karamaeka windi, yio tiriiginin yio dimin komii rani mi yio wi iikam imiir whankinsis haiginiu rani. Adi Komii sasaigim iikami kwoin kisina haigiiyin yaeya wadieki wadie nwokiyam. Yio tiriiginin yio dimin kaimwokikaimwo inig komiigak ieyairgin.

¹⁶ Kara ha naingwowi tiki kimiir iikamim yipiki ti yayim kara niki boinim mauuim simiir napim mi ti iikamim hinda tindanim Isrelmiyyim yipiki Kraiis siir yai kibi imiir sibgu wakaeyokna apim mi Adi Komii siya kimiirin wi naingwobumbu aiir nisii mauuwi mi wi dimin kibi iirar mi sibgu tirhaiginiuwi mi kima wi iripar mi ongwomamaer aei.

¹⁷ Mi tariinan mi mhoiyya iripi hariinan kara pi borisopi inkam nwirki hinina boinim kara ti aposel inkamim Adi Komii siya bi nimbingin. Dimusi rani, kariir piua hanwhie hanwhie kasa nwo rani mi tiriiginim yim

kimiirin hiniin niisiimauugin kara ti inkamin yio ini Jisis Krais siirgisiirarar ywowskiyin.

¹⁸ Ti kariir nomiiyauin. Kara ha naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya bidi hauuwin kimiir kwoinin siir naingwobumbu aeya ya yai kaimwoki kaimwo aeyairga. Iriig.

EFESAS

Mi iya Pol siya mai biyie miiya om komii Rom hir, siya yokwowim kwiya winki. Kwira iikamim Efesasnim simiiram mi kwira Kolosiyani iikamim simiiram, mi kwira Filipaiyani iikamim simiiram, mi kwira Failimonani iikamim simiiram. Siya ta yokwowa biyin om Efesas hariir wankikin sama mwainam mi mhoiya wi iki om nhirim simiiram nwoki hauugiyim. Siya ta yokwowa inkamim Tikikas nikuwiyin siir yonkwo hauugi mi simiirin siya ini hauu. Taka yokwowa min boinka, iikamim naingwo tibmiiyim piu kwiruwu nwowim. Mi pua saiir mwoin wi Jisis siyar niki owim krimiir kouwin. Iikamim naingwo tibmiiyim yim ini siir wigan ywowim mi Jisis siya ini krimiir kamnan ywowin. Iriig.

¹ Kara Polkin Adi Komii krimiir wanin siya kariirin biyar nimbingin Jisis Kraisi siir yai aiir boinmimauam. Mi ta yokwowa kara wankika iikamim Adi Komii siirin yipiki om Efesas waraur nwowim kimiiram yipiki Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apiyim.

² Kara hiniina kwisboinkii, krimiir Adi Komiiyin mi krimiir Biyan Inkam Komii ikin kimiirin wi naingwobumbu siya nwoki hauuwim mi kima wi iripar nwoki ongwomamair aeikiyamim. Iriig.

Krimiirin dimin kirie komii komii Adi Komii siya dimusi bi hauugin Jisis Kraisi siirsin.

³ Krima Adi Komii siir inig iir hainanki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siir Adin. Dimusi rani, iikam krimiirin siya hainanprapraskikim. Dimusi rani, krima Kraisi siirgin mi ti hiriinan saiirsika Adi Komii siya siir dimin kibi kibiyim siir om hiranin krimiir asi hauugikim.

⁴ Biya siya ti nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owin mi ninomor aka, siya saiirar nimbingin siir iikam nwowamin mi ta hiriinan saiirsika krima Kraisi saika asi namasugin. Mi ti hiriinan tirin siya krimiir kigi, krima dimin whirki bi kimbugin ini wadieki wadieyar ywowim.

⁵ Biyarin, Adi Komii siya iikam krimiirsi siir kwoinkar naingwokwonanaekin mi siya hiniinam naingwokin krima siir yinisisim nwowim Jisis Kraisi siir kirieni.

⁶ Mi ta hiriinan saiirsika, krima siir inig iir asi hainani. Dimusi rani, siya krimiirin siir naingwobumbu komii aiirin hinda whisariiyar priihauugikin Jisis Kraisi siir kirieni yipikin siya naingwokwonanaeyin.

⁷ Biya Kraisi siya naonama mi siir nhieya ha naokiinaiiniya mi ta hiriinan saiirsika krimiirin wi Adi Komii siya hidana iikam whiekakim simiir wi saiirsi nwoki anmaiwarkainam. Mi dimin bibiyeyim krima tirin yim siya bidi haiyoprindiyumiiyiyim. Kraisi siya ti dimin hiriinanin krimiirin dimusi bi tirkin siya iikam krimiiram nhami nhami bi naingwokwokin.

⁸ Adi Komii siya siyairgin dimin taeminim simiir bwamkibwamin. Mi krimiirin siyar bidi haiyoprindiyumiiyiyin iya siya hidana saiirsiyin.

⁹ Mi krimiirin siyar yanaakninkiihaiginu dimin taeminim biya aowa nwowim siya naingwowim krima ninomokninkinam yim idowiiya bidi yimbiamim Kraisi siir kirieni.

¹⁰ Mi dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim yim ti sama, mhoiya iya Adi Komii siya naingwowa wadie nwowana mi digworaekwo whiekakim nuanim wi siya kiyaiirigini mi siir omanim yim iripi hiriinan mi sama wi maeyau kwiruwu namwouwi mi ti digworaekwo whiekakimiirin wi Kraisi siyar nidwo kigriraorikaki.

11 Mi ti digworaekwo whiekakim Adi Komii siya naingwowim wi hiriinanar nimbini. Krimiiirin Adi Komii siya bidi yimbiingiyin siirgisiiir nwowim Kraiss saika namasukikinan. Dimusi rani, ti digworaekwowim bidi bidiniya tiram siya naingwowim simiirsika.

12 Adi Komii siya ti digworaekwo imiirin whisarii bi tirikikin krima yipikim biigibi Kraiss siir yai imiir wakaeyokna apim wi siir inig iir nwoki hainanim mi siir inigin yio komiigikomiiigin.

13 Wim kima ini krimiir hiriinan ywowim biya kima wakaeyim Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibiyim kimiir grabaiginuwim mi kima Kraiss siir yai imiir wakaeyokna apkim. Mi kima wakaeyokna apim simiir mhoiyan, kimiirin Adi Komii siya nimbiningim mi ta hiriinan sairsika kima siir naeyiuin saika asi namasukikini yipikin siya nikropkiyin tiriir nitam mi iikamim kimaka waraur nauni oniya ta biya siya boina hainin siya wi sipi nikropki siirin.

14 Adi Komiiyin yipiki siir naeyiu iir hauugiyin krimiir, siya haina nsiimauugin mi krima ini hainii yinokninkinkyim krimiirin mhoiyya siir dimin kibi kibiyim wi krimiir hauuwi yipiki biya siya nimbiniim mi siya boinim tiriiginim yipiki siiram naingwo tibmii kinim. Mi Adi Komii siir iikamim wi rirmiyya simar nwobudgi mi Adi Komii siya wi inig komiigikomii iirar haii. Dimusi rani, ti dimin taeminim siya tirim simiirsika. Iriig.

Pol siya Adi Komii siiram srugin iikamim om Efesas hiranim simiiram

15 Dimusi rani, ti hiriinan sairsika digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim wim kima Biyan Inkam Komii Jisis siir yai imiiram bidi wakaeyokna apim mi kima wi hiriinan sair naingwokwonanae iikamim Adi Komii siiram simiiram.

16 Mi inokninkin an kara Adi Komii siir siira boin wadienanaei. Dimusi rani, iikamim simiirsika. Kara iikam kimiirsi naingwokwokin mi ta hiriiran sairsika, kara Adi Komii siiram asi kwisboini yipiki krimiir Biyan Inkam Komii Jisis Kraiss siir Adi Komiiyin.

17 Adi Komiiyin siyargin mi krima siir inig iirarar hainanprapraski. Kara siiramim minam srugin siir naeyiuin kimiir hauugiyim mi siya wi kimiir nwoki whinkinsis haiginuim siir yai imiir sibgu inokninkinim. Mi ti Adi Komii siir naeyiuin wi kimiir nwoki anaakninkii haiginuim mi kima Adi Komii siirgisiiirin wi hainii nwoki sibgu inokninkinim.

18 Kara haina naingwowi Adi Komii siya kimiirin ina whinkinsis haiginuim mi kimiir kwoinim wi hainii ninokninkinkii. Mi ti siya boinkiyim kima haiyim mi kima wi hainii ninokninkinkii dimin taeminim biya siya boinim hainin, siya wi kimiir hauugii mi simiir kibiya ya bimbiiwi rani.

19 Kara ha naingwowi siya kimiir bidi ysiimauuwim mi kima wi hainii ninokninkinkii siir kirie airin iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim krimiir whinkinsis haiginuwi. Siir kirieya ya ini komiigikomii ywowaowa krima sair kimairim wi dig nwo rani mi ta kirieya wi kimiir whinkinsis haiginuwi,

20 ta kirieya Kraiss siir whinkinsis haiginuwa siya biya siya naonama mi Adi Komii siya siirin ina swoki hidninsin idwown simakar mi siirin siya saikar yinkiamsu haiginu siir om hiran dimin taeminim simiir kigirkakim.

21 Mi tariinanin digworaekwowim Adi Komii siir om hiranim mi nuan ikim yim ini Kraiss siyar kigirkakim. Mi uridyiu bibiyeyim mi iikamim om whirua nwowipisu karamaewowiyim mi gavmani inkam ikim mi ti digworaekwowim ti tariinan nwowim mi mhoiyya nwowan ikim yim siya bidi ikwowaisiigim.

²² Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Jisis Kraiis siir inara bidi yonkwokiyim mi Adi Komii siya siir bidi yimbiingiyin siir pugana saair digworaekwowim simiir kigirkakim. Siya ini krimiir mwonan ywowin

²³ mi iikamim Adi Komii siir pugana saairim yim ini siir pūnan ywowim mi iki hinda tinda nwowim simiirin ini siyar niwhwonkai digim. Mi krīma wī saika nwokī amasukikīnim mi dimīn taeminim siyar tirdigikim mi nu whirkakin ini siya siyar yinyokigiyin. Iriig.

2

Adi Komii siya bidi tirkiyin krimiirin, yipikim biya naoni iikamnan nwowim, sima tariinanin Kraiis saika nwowim.

¹ Mi biya iikam kima ti siyūin paeya niigikiyamaonatnoudnankaiiyin siirar niki apkim, iki iikamim naokaowim simiir hiriinan. Dimusi rani, sima Adi Komii siirin digiumii haimriiyugigin mi dimin biyie biyeyim sima tirkim.

² Mi ti ii imiirin wim kima ti nuin siir digworaekwo imiir napkim. Biya wim kima inkam komiyyin Setan nikuwiyin siir digworaekwo biyie biyeyim simiir napkim, yipikin inkam komii komiyyim inigakim simiir siyu pai siyu paiyim simiir biyan inkam komiyyin mi uruwai siyaowai mi niimauan uridyiu bibiyie ikim mi uridyiu bibiyeyim maeyau kwirua nwowipisu karamae nwoi ikim mi dimin biyie biyie ikim. Mi iikamim simiirin ini siyar kigirkakim mi tiriiginim yipiki digiumii Adi Komii krimiir Wanin siir niki haimriiyugigim simiir kwoinim wī siyar kiyaii.

³ Biya krīma ti iikamim simiir hiriinan nwokim mi krīma diminim krīma naingwowyim simiir napkim. Mi krīma dimin biyie biyeyim krimiir kwoin ima naingwowyim simiir bidi tirim mi Adi Komii siir iowa krimiir asi nwoka iki iikamim iki nu nharanim simiir hiriinan yipiki Adi Komii siir ninoknankin karamae nwowim.

⁴ Mi Adi Komii siya ini krimiiramar naingwokwokripkaiyin mi siir naingwobumbuwa krimiir bidiyar mirninkinkikaiya iya krīma dimin biyie sair aowa nwoa.

⁵ Mi krimiirin kwoin win siya hauu haiginiugin mi siya krimiiram ha naingwokwonanaekin mi krīma tiriiginim yipiki siirsi yapiyapa mi oki wīndi yipiki Adi Komii siir ninoknankin karamae nwowim, tiriiginim yipiki paeya nami siyūin si tioidwomaiyanim krimiirin siir naingwobumbu aeyar nanmaiwarkainakim.

⁶ Krimiirin Adi Komii siya bidi hidninsiin idwokiyim Kraiis saikar mi krimiirin siyar nankiamasu haiginiugin iripa saika nwowam. Mi dimin biyie aairin krīma bidi ikwokopougiga mi krīma ini iripa saika ninomor kou hir nidwonan ywowim.

⁷ Adi Komii siya ti hiriinan minam tirkin ti iiyim mhoiyya nimbiniyanim iikam imiir nisiimauuwim siya naingwokwonanaeiya krimiiram Jisis Kraiis siir inigin mi ta siya mi aingwobumbunanaeiya krimiirsi ya ti dimin taeminim Jisis Kraiis siya tirkiyim simiirsika.

⁸ Kima Kraiis siir yai imiiram naingwo tbmii kungim mi Adi Komii siya krimiiram asi naingwokwonanaekin mi krimiir asi mi anmaiwarkainakin kima, kima kimar bi whinkinsiisnakim. Mi kima Adi Komii siiram bi miriigim mi siya krimiirin ta hiriinan sairsi bi nanmaiwarkainakin. Nungaka. Adi Komii siya hinda siir kwoinaigar priinaingwo hauugikin krimiirin. Ya tariigina ya Adi Komii siir naingwobumbu aeyo krimiirsi mi krimiirin saeyar nanmaiwarkainakim.

⁹ Kima dimin whirin miyiknan bi tirkin mi Adi Komii siya kimiirin ha bi nanmaiwarkainakin mi inkam nwirki wi ha boin tani, siya inig komigakan mi siya wi siir inig iilar hainana rani. Adi Komii sasaingin hiriinan tiriyin.

¹⁰ Iikam krimiirin Adi Komii siya bidi tirkiyin siirgisiir nwowim yipiki Krai Jisis siir yay imiiram naingwo tibmii kuniyim mi krima iripa Jisis Krai saika nwoki amasukikinim. Mi ta hiriinan saiirsika krima wi mi kibi nwoki mriiyim. Biya Adi Komii siya krimiirin dimin miyik miyik imiiram nimbingin krima tiramin mi siya krimiirin hiriinanam tirikin simiir napim mi siya krimiiranin minam naingwowi krima ti dimin taemin kibi kibiyim simiirrarar tir. Iriig.

Krais siya piugan kwiso sowiirin iripa bidi yinkiamasuhaiginuin isid whirua nwowam

¹¹ Kima ti swoki aingwowaikaigi biya siya Juda sima kimiir miois imiir kitiyopnr hai karamae nwoa hiniina nisiimauwam wim kima Adi Komii siir iikamkim mi nim krima Juda iikamim kimiirin hiniina niwaiyiu boinkim, wim kima Juda iikam tani. Mi nim krima kamim yipiki krimiir mioisim kitiyopnr haiyim, kimiirin hiniina dapi, wim kima simiir miois kitiyopnr haiyan inkam tani.

¹² Biya wim kima Krai siir bi ninokninkinim mi wim kima Isrel simiir iikamim simiir piugana sair iikam tani. Wim kima, kima iikamkim kima Adi Komii saika bi namasugim. Biya Adi Komii siya siir nimbina iikam nhirim simiir nimbingikin mi sima mi siya ini iripar yongwomamair aeyim yim kima rani, ti iikamim. Wim kima wi ti nu iir nwo rani, ti dimin taemin kibi kibiyim nitim simiiram nwokwokinim. Niingaka. Adi Komii siya wi kimaka nwo rani.

¹³ Mi tariinanin, wim kima ti iikamim yipiki ti diminim biya kara boinmimauwim simiir ninokninkin karamae nwowim, yipiki iikamim aru nwoyiwim sim hanin nwowim mi tariinanin kimiirin Krai siya naonama mi siir nhieya ha naokiniiniya mi iikam kimiirin saeya nanmaiwarkainakim mi tariinanin kima Adi Komii siir yay imiir asi wakaeyokna api.

¹⁴ Iikam krimiirin Krai siyar tirhaiginuigin iripa nongwomamair aekiyamam. Biya Juda simiir piugana sair iikamim iki Juda iikam tani simiir piuganim iki hinda tinda nwowim simiir sau omom nwokim mi tariinanin ta Krai siir piu aeya naonama mi iki iikamim iki omom omomim hinda tindanim simiirin siyar tirkikin iripa isid whirua nwowim. Mi ti siyiuin biya iripa isid whirua nwo karam nwoyiyin paeni hanin niki amai ikouwin yio siya bidi huiikmaigiyin. Mi siya ti hiriinan minam huiikmaigikin, siya minam naingwokin krimiir tirkiyim krima piugan kwirikwiruwa nwoyiskiyim.

¹⁵ Mi ta Jisis Krai siya naonama mi ti Moses siir siyiu komii siir siyiuim siya tirkiyim yim bidi digiguskiyim mi ti Judami siyiu komii nhirim yim iriipi hiriinan. Mi siya ti hiriinan minam tirkin, ti piugan kwiso sowiirin iripa ninkiamasu haiginuwim iripa nongwomamair aeyam.

¹⁶ Krai siya paeyin hiniya nironinkinin siir naowin siya ta hiriinan sairsi naokin ti diminin isid whisair krima nwoyiyin siir haiginikouwim siir tirkiyim mi sima bidi yaonamim mi krimiirin siya kiyai iripa nongwomamair aeyam mi Adi Komii siir wakaeyokna apam.

¹⁷ Krai siya ti nu iir nitin siya siir yay kibi kibiyim simiir nanaakninkii haiginuigim mi siya hiniina boinkin, iikamim sima mi Adi Komii siya sima wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Mi ti yayiyim yim ti iikamim Juda iikam tani yipiki aru nokwokaowiyim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwoyiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi yim ti yayiyim Juda iikam kima mi Juda iikam tani ikim yim kimiiramar nitwokim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim iikamim Adi Komii siir kingiin nokwowim simiir hiriinan.

¹⁸ Mi nim krīma tī piugan kwīso. Dimusi rani, Kraiis siirsikin. Mi Adi Komii siir naeyiuiin siya siyaiṛgin iikam krīmiir kiyaiyiin Adi Komii siiram krīmiir wanin mi tariinanin krīma wī Adi Komii siiram asi nami.

¹⁹ Mi ta hīriinan saīrsika, wim kīma iikamim yipiki sīma yapa om kara-maeyim ini simiir hīriinan ywowim. Wim kīma ini iikam nhrīm yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyim mi siir piugani ikim, ini simiir hīriinan ywowim wim kīma Adi Komii siir yinisisimkim.

²⁰ Wim kīma ini omaka Adi Komii siya mīriiya ini saīr hīriinan ywowim. Nim krīma aposel kamim mi profet kam ikim yipiki dimin taeminim Adi Komii siya boinim sim boinimauuwiyim, nim krīma ini kougou yaewaonan ywowim yipiki omaka aiir ninan hougwowiniyim. Jīsis Kraiis siyarin yio ini kougouwin bopwokibopwo nokwokaiyiin omaka akou iir hougwowiniyiin ini siir hīriinan ywowin.

²¹ Siya siyaiṛgin siyinpae minim omaka aiirim simiir nonkworinuwiyim yaripa sīma sibgu owam. Mi ta omaka siya tīrki wī omaka komiigikomiiyar nwokii mi saeya wī omaka bimbūwi nwo rani, Inkam Komii Kraiis siya whwonkaiyam.

²² Mi wim kīma iikamim Kraiis siirim, iki nupai nupaiyim simiirim kīmiirin Adi Komii siya ninkīamasu haiginiuwim juda iikam krīmaka mi kīma whiekakarīn ini omakanan ywowim Adi Komii siya nwowam Adi Komii siir naeyiuiin siir. frīg.

3

Dimin taeminim Pol siya tirim, siya Judami piugana sair bi tirkin

¹ Kara Polkin, yipikin maeyauwa mi biyie mīriiya sair saira hūgrīmkripiikiikainanaeyin. Dimusi rani, kara Kraiis siir yai kibi kibi imiir boinimauugin iikam kīmiirin, kara Judami piugana sair bi boinimauugin, kara nhowo Adi Komii krīmiir Wanin siiramim iikam kīmiiram kwisboinkikin.

² Kara hīriina naingwowi kīma bīdiyar wakaeyim ta Adi Komii siir naingwobumbuwa kariir hauugiya mi kariirin siya nīmbingikin siir mi aiir mīriyam iikam kīmiir whīnkīnsiis haiginiuwam.

³ Mi tī dimin taeminim biya niki haigiprakaiyim yim Adi Komii siya bīdi yanaaknīkii haiginiuwim mi siya kariir bīdi yīsiimauuwim mi kara simiir asi nīnoknīnkini. Biya tī diminin kara kīmiiramim siirar niki win boinkikin.

⁴ Mi kīma simiir mwaini mi kīma wī haini nīnoknīnkini kara Kraiis siir dimin taemin imiirin ina sibgu inomoknīnkini yipiki biya Adi Komii siya niki haigiprakaiyim.

⁵ Mi biya iikamim simiir bi nīnoknīnkīnkim mi tariinanin simiirin Adi Komii siya bīdi yanaaknīkii haiginiuwim mi siya simiirin krīmiir bīdi yīsiimauuwim kamim yipiki siya nīmbingiyim siir aposel inkam mi siir profet inkam nwowam mi siya tī dimin taeminim krīmiir nīsiimauugin siir naeyiuni.

⁶ Mi yayim yipiki siya nanaaknīkīgiyim yim tī sīma, mi iikamim yipiki Judami piugana sair karamaeyim simiirin Adi Komii siya bīdi tīrkiyim Judami piugana saika mi simiirin wī piugan kwīruwar nwo haiginiuwim siir yai kibiya sair karieni mi wī piū kwīruwar nwoki owiskiyim mi tī dimin taeminim siya nīmbingiyim siya wī krīmiir hauwi siir iikamim Kraiis saika namasukiniyim. Dimusi rani, tī dimin taeminim Kraiis siya tīrkiyim krīmiir simiirsika.

⁷ Siya kariiram naingwokwonanaekin mi kariirin siyar whīnkīnsiis haiginiugin siir naingwobumbuwa Adi Komii siya nīmbingiya siir Yai Win

Kibi aiir boinim mauuwam siir kirie komiyya saiir kirieni mi kara dimin taeminim siya boinim kara tiram simiirar mi tirkin.

8 Adi Komii siya kariiram naingwokwonanaekin mi siir naingwobumbuwa kimidiniya kariir haigiyumauu kariirin siya nimbangikin. Karaigin inkamin iki iikam whiekakim Adi Komii siir wakaeyokna apiyim simiir mhoigimhoi nwowin. Kariirin siyar nimbangikin Krais siir yai kibi aiir boinim mauuwam iikam kimiir iki Judami pugana sae iikamim sim tani ti yaimin diminim Krais siya tirim krimiir. Mi ti yai kibi kibiyim Jisis Krais siir boinim yim dimin kibi kibiyim simakisima nwowim yim simiir yaimwoki yaimwo ima mi simiirin iikamki mwainim wi dig nwo rani. Niingaka.

9 Siya kariirin minam nimbangin iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwim mi sima wi ti digworaekwowim idowiiya nwo karam nwowim wi simiir nwoki inokninkinim. Biyya, iyya Adi Komii siya ti dimin taemin imiir nonkwokwobwakainan siya ti siir kwoinin siya hidaigiyin biyyar nampruwin mi ini tariinanar yadigniyin.

10 Mi ta hiriinan sairsika, ti iikamim naingwo tibiimiyim Adi Komii siir pugana saiirin siya simiir asi niisiimauugin. Mi yim sima paekwosim ikim mi yipiki ninomor kouan kirieyim sim kigir kakiyim simiir siir ninokninkinpai ninokninkinpaiyim.

11 Mi ti dimin taeminim Adi Komii siya tirim siya siir kwoin iir swoki aingwa tirkin yipiki biyya siya nimbangiya krimiir Biyyan Inkam Komii Jisis Krais siir kirieni.

12 Nim krima Krais Jisis siir yai imiir wakaeyokna api mi krima Adi Komii siirs kipi nidid. Yo krima ina ninokninkinim ta saiirin mi krima Adi Komii siiram dam mi dimin taeminam siiram srui mi siya wi digiumii krimiir haimriiyu rani.

13 Kara kimiirin pi hinina boini, kima kipi nidid ti dimin biyeyim kariir nonkwobumbuninkin haiginiuwim simiirsiiyin. Dimusi rani, kara iikam kimiir whinkinsiis haiginaugin. Wim, kima maingimairga dwoinae. Dimusi rani, wim kima inig komiigak bidi ywowim ti dimin taeminim kariir kiy-opsimsibgi haiginiuwim simiirsi mi ti digworaekwowim iikam kimiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi. Iriig.

Pol siya hinina naingwowi iikamim Efesas hiranim ina ninokninkinim Krais siya naingwokwowi aiirin simiiram.

14 Kara ha naingwowi ti dimin kirie kirieyim Adi Komii siya tirkiyim mi ta hiriinan sairsika kara ogmwo siiram ha waisii huananainamin mi kara Adi Komii siiram in nhowa ina kwisboinin.

15 Adi Komii siya siir paekwosimim ninomor kou hiranim simiirin iikamim nuanim krimiir hauugikim siir inigni.

16 Kara Adi Komii siiram in hinina kwisboinkii, siya siir digworaekwo imakan siir kirie komii aiirar nwowi mi siya siir naeyuin wi kimiir kwoinaw waurau nikropkii mi kima wi kwoin kirie nwoki owim,

17 mi kima wi Krais siir yai imiir nwoki sibgu wakaeyoknam mi siya wi ini hanin sairsi kwirii idwokaii kimiir kwoinawin. Kara hinina kwisboinkii, kimiirin wi naingwobumbu Adi Komii siya hauuwi mi ta hiriinan sairsika siir kirieya kimiirin wi saeya whinkinsiis haiginiuwi irni nwirniyam naingwokwowim mi ti simaigim digworaekwowim krima tiranim simiir bwamkibwamim, paeni hanin pae siir mi imiir kinsiis haiginiuwiiyin siir hiriinan mi omakanan, omakan kougou yaewaowim nu hir nokwowniyim simiir hiriinan.

18 Mi ti dimin taemin hiriinanim yim wi kimiir whinkinsiis haiginiuwi mi iki Adi Komii siir iikamim hinda tindanim kima wi haini ninokninkinki

Krais siya naingwokwo aiirin kiiiram ya komiigikomii ieyairga, ya ini ninomor kou sair hailura mi aeya ini prieikipriei ywowa mi aeya ina mi inirankainainama mi siya kiiiram in pranae pranae bi naingwokwokin.

¹⁹ Hi, kara minam naingwowi kima Jisis Krais siya naingwokwonanaeeya kiiiram sairgisair dinokninkin ta siya naingwokwowiya kiiiram ya whoimoni rani. Mi krma siya naingwokwonanaeeya kiiiram sairgisair bi ninokninkinim. Kara ha naingwowi, ti dimin taemin komii komiim ti Adi Komii siir kwoinaw wokaiyim wi iikam kiiiram niti mi kiiir kwoinim wi sima mirninkinkikai.

²⁰ Mi ta hiriinan sairsika ta Adi Komii siir kirieya ta kiiir tir nwokaiya wi idwo saeyar swoki inkin hauugii ti diminin krma sriigiyin siiram siya tiram mi diminin krma naingwowyin, ta siir kirie komiia siya haigiya kiiir kwoinaw.

²¹ Kara hinana naingwowi, nim krma siir piugana sair iikamim mi tiriginim kiiir yinieyim kiiir witswo siir inig iir hainan. Dimusi rani, ti Jisis Krais siya tirim simiirsika. Kara ha naingwowi, krma siir inig iirin hiriyar hainanyokiyokikaeyam ya ta yaiya yai kaimwo aeyairga. Iriig.

4

Mi nim krma iikamim yipiki Adi Komii siir yai iir wakaeyokna apiyim nim krma Krais siir piunan ywowim

¹ Kara Polkin, yipikin maeyaua mi biye miriia sair hir hugripkikikaiyim. Dimusi rani, an kara Biyan Inkam Komii siir mi aiir mirigin. Kara iikam kiiirin ig yai asi boinkii wim kima Adi Komii kiiir Wanin siir yai iir apikim yipiki biya Adi Komii siya nimbingiyim kima wakaeyokna apam.

² Inkamin inigakin si hanin kipi nwo. Nhirmi yaimin diminin simiir wakaeyokna ap mi kiiirgikiiirar kwoinin yio dikwowaisii ti dimin taeminin nhirkim sim tirim kiiir simiirsi mi ti dimin taeminin kiiir nomiiyauim naingwo tibmiiyim sima kiiirar tirbuga wandi kima simiirin io kipi niki anka osisau, kima ti sima tirin siiram in hindara daingwokwonanae iski.

³ Adi Komii siir naeyuin iikam kiiirin kwoin whirua siya nwoaiginiugim mi kima irpa nongwomamair aeyamin kirie hiriyar dwokripkai. Mi krma irpa damasukikin ti uridin yipiki dimin taemin kogiyin irpa sima nwowam siir hiriinan dwo. Mi kiiirin nwirua nwowamin hiriinan mi tirkin.

⁴ Mi iikam whiekakim yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiiiyim, yim sima ini piu kwirkikwiruwar ywowiskiyim. Adi Komii siir naeyuin yio nwirkinwiruwar mi owiskiyin mi siya ini ini hanin kiiirar kwirii idwokaiyim. Mi ti hiriinan siyuin, Adi Komii siya kiiirin hiriinansi nimbingin mi kiiirin irpa asi ninkiamasu haiginugin nwirkinwiruwar nwowam mi ti dimin taeminin Adi Komii siya nimbingiyim sima niti wi kiiirar nwoki inomokninkin digswowim mi nim krma wi maigimaigar nwoini ti digworaekwo kibi kibiyim simiiram nwokwokinim.

⁵ Mi ti Biyan Inkam Komii nwiruwan yio Jisis Krais siyairgin. Iikam krma siiram naingwo tibmii kiiinim krma baptais kwirua sairar baptaisim, krma yaeya yaeya bi baptaisim hinana nsiimauuwam nim krma Adi Komii siir piugana sair iikamkim.

⁶ Adi Komii ssaairgin nwowin mi siya iikam kiiir Adi Komiiin mi iikamim naingwo tibmiiyim ini siyar kigirkakim mi siya ha nappinopkainaniyin kiiiram mi hiriyar ini oniyam. Mi siya ini kiiirgikiiirar mirii nonkworinukripkainiyin.

mi krīma irni nwrīni dinan whīnkīnsiis ankīnsiis haigīniū mi krīma wī piū kwīruwa nwoķi owīm. Mi krīma dimīn taemīnim ti siyū hīriinanīn siir tiri, irni nwrīnyam ninan aingwokwonaēi mi mhōiīya Adī Komii siir piugana wī kirīeyar namwoiūwi. Iriig.

Iikamim yipiki Adī Komii siir wakaeyokna apiyim sima wī dimīn taemīnim biīyanim wī digiūmii simiir haimriiyugigi.

¹⁷ Tariinanīn kara kīmiirīn pi igao yai boīnkii. Dimusi rani, kariirīn Jīsis Kraīs siya nokmwīn okwohaigīniūgin biīyan inkam nwowam. Mi tariinanīn kīma dimīn taemīnim iikamīm Adī Komii siir piugana saiir karamaeyim sima tiriyim simiir kipi kīgna ap yim sima dimīnim biyiekibiyie nwowiyim simiiraramar naingwowi.

¹⁸ Simiir kwoinim ini inkamīn niibwomambwo napwiīyin sikwo paeaka bīgna ap karamae nwowiīyin ini siir hīriinan ywōwin. Yim sima dimīn biyie biyieyim Adī Komii siya naingwo karamae nwowiyim simiiraramar naingwōwikim. Dimusi rani, yim sima Adī Komii siir dimīn taemīn imiir bi nīnoknīnkīnkim mi simiir kwoinim sima simiiram bi naingwokim.

¹⁹ Mi ta hīriinan saiirsika sima piugi panīnsi yopaisi. Simiir kwoin komiīyin ti dimīn biyie biyieyim hī mīn priīnīnae priīnīnaeyim simiiraramar naingwowi, simiir wakaeyokna apim mi simiir kwoinim hapi i aeya niwaoki simiir sibgu wakaeyokna apim.

²⁰ Mi iikam kīma krīmiir bi wakaekim mi krīma bi boinmauugim kīmiirīn Kraīs siir yai imiirīn ti hīnīn siyūin si wakaeyokna apim. Niingaka.

²¹ Kara ha nīnoknīnkīni wim kīma Kraīs siir yai imiirīn bidiyar wakaeyim iikamim ha nītim siir yai kibiki kibi imiirīn sima ini anaaknīnkii haigīniūni mi simiirīn sima ini boinmīmauūni kīmiirīn.

²² Wim kīma ti hīnīn dimīn taemīnim sim boīnkim. Biīya wim kīma kīmiir kwoin biyie iirar napkin. Mi ti kwoin biyie hīriinanīn ti kīmiir boīnīn iinokīnokin kīmiirīn siyar tiri siyū biyieni nwowamīn. Mi kīmiirīn wī siyar nonkwobumbunīnkīn haigīniūwi. Mi sima kīmiirīn wī hīnīna boīni, ti dimīn taemīn hīnīnīm sim tirim mi kīmiir digiūwin wī simiir nwoki haimriiyugigim mi kīma simiirsīyin wī aru nwoki owīm.

²³ Mi kīma ti dimīn hīriinanīm simiir tiri mi kīmiir kwoinim Adī Komii siiram kiwaki siir naeyūin siir kirīeni.

²⁴ Kīmiir kwoinim Adī Komii siiram kiwaki siya nwowaigīniūm yaeya kwoin win. Mi kīmiir kwoinim wī siya tirkii dimīn miyīkim simiir napim mi simiir tirim Adī Komii siiram mi iki nhrim simiiram warar.

²⁵ Mi ta hīriinan saiirsika, iikam kīma, irira nwoniran kīma ti dimīn biyie biyieyim priīyksasaeyim simiirsi dapyok mi ti yai bibiyie hīriinanīm yim ti itnoudnīnkūgi. Mi kīma irira nwoniran irni nwrīnyīn yai miyīk miyīk imiirarar boin. Dimusi rani, krīma irira nwoniran Kraīs siir piū haimii haimūgim.

²⁶ Mi iīya kīma dimīn biyie biyieyim io simaka nwowiyim, kīma kīmasiyar mīntīraona mi kīmiir kwoinim sibgu dwowipisu. Mi ta hīriinan saiirsika kīma wī kīmiir kwoin imiir kiwaki rani, io nwowamīn mi kīmiir tiramīn dimīn biyie tiram. Mi io nwonīn siyūin yio ha ti sibgu tirsīsauu ti dimīn hīnīnīn. Mi ta iowa bīeki nīkīyamam kipi. Mi biigibiyīn wari kīmiir kwoinīn io nwowiīn siir ti digi.

²⁷ Mi mhōiīya kīma wī Setan siiram kiwaki rani, simiir kwoin imiir kiyaiyim mi siyū biyie kīma tirim.

²⁸ Mi tiriigīnim biīya biīyanim mi ti tariinan nwo ikim yipiki hī tauaeyim, sima wī ti dimīn imiir kipi swoki tirmīmin tiriigīnim yim wī ti digi. Mi tariinanīn sima wī ta mī aiirarar donkworīnu mīrii iski mi ta hīriinan

saiirsika siya ti iikam paeprkabim simiirin wi hiriinan saiirsi whinkinsiis haiginiuwi.

²⁹ Mi kima dimin biyie biyeyim kimiir mhai kwoinou nwokaiiyim simiiram kipi kiwaki kimiir yaigi kaokwo boinim. Kima yai kibi kibiyim yipiki wi iikam nhirmi whinkinsiis haiginiuwanim yipiki kimiir yai imiir wakaeyim wadie sima sibgu idwokaeyamim simiirarar boin.

³⁰ Mi ti dimin taemin hiriinanim kima Adi Komii siir naeyiu iir kipi tir maingamainga nwo karam siya nwowim. Dimusi rani, siya siyaingin yipiki kimiir nimbingiyn. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya mhoiyya wi hiriinan saiirsi nanmaiwarkainaei mi kima hirin wi saikar nwoyokiyokikaeyami inokinokin.

³¹ Dimin biyie biyeyim io igwir igwir nwowiyim mi whwonkam nokiya karamae nwowiyim, mi mhai hinsima nwo karam nwowiyim dimin taeminim simiirin digumii ti haimriiyugig. Mi kima yai kipi kauwoksinan mi yai kripiinanu kipi mi kig iikam nhirmakan mi ti yai bibiyeyim kimiir haipridkikaeyim kimiirin wi siyiu biyie sima swoki tiri dimusi rani, simiirsika.

³² Mi haningi niuwi nhirim simiir yapa yapan sibgu tirhaiginiu mi irni nwirniisi dinaingwoyimyok mi dimin biyeyim iikam nhirkim tirim kimiir irni nwirni simiir haiyoprimdiyumiigi mi simiirin hanina boinki, sima dimin komii rani. Simiirin Adi Komii siya haiyoprimdiyumiigiyim krimiir dimin biyie biyeyim simiir krma tirim simiir saiir hiriinan tirkiyim mi ha boinkiyim hanin yim dimin komii rani. Dimusi rani, nim krma Jisis Kraiis siir iikamkim mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii krimiir Wanin siya krimiir dimin biyie biyeyim asi haiyoprimdiyumiigikim. friig.

5

Iikam krma dimin kibi kibi imiirarar wakaeyokna ap

¹ Dimusi rani, wim kima Adi Komii krimiir Wanin siir yinisisimkim yipiki siya naingwokwonanaeyim mi kima siya tiriya saiir hiriinanar timi tir.

² Irni nwirniyam dinan aingwokwo biyya Kraiis siya naingwokwonanaeyia krimiiram saiir hiriinan. Siya bidi iki aonamin mi ti dimin hiriinanin siya tirkiyim yio ini dimin taeminim piuu miyyik whakiyim kamim sima ninkin imiyyaeyim Adi Komiini ini simiir hiriinan ywowim.

³ Wim kima Adi Komii siir iikamkim mi ta hiriinan saiirsika wim kima dimin taeminim hai priinanae priinanaeyim simiir paninsi nidwo boinaisi. Mi kima diminim piu iikamkim nopaiiyim mi dimin taeminim yipiki kimiir kwoin imiir tiriyim kima kigmairam simiir kipi tir.

⁴ Mi kima dimin biyie biyeyim piu iikamkim nopaiiyim simiir kipi boin mi diminin yipiki iikamim naingwo tilmiiyim sim nomboboim karam nwowiyim dimin taeminim bwam karamaeyim mi yai bibiyeyim nididgak nwowi ikim. Mi haningi niuwi kima yayim diriyar kiritmai boinki mi Adi Komii siir inig iirarar hainan iski.

⁵ Wim kima ti dimin taeminim simiirin ina sibgu inokninkinim iikamim yipiki hai priinanae priinanaeyim mi yipiki dimin biyie biyeyim sim tiriyim mi iikamim yipiki dimin taeminam kigmairyim, ti komkid min haninin sima huniyim uruwai siyaowai. Kima ti iikam hiriinanin simiirin ina ninokninkinim yim wi hiriir nam tani mi sima wi Adi Komii saika nwo rani mi wi Jisis Kraiis saika mi o rani.

⁶ Kima iikamim kimiir priiyiksasaeyim simiiram kipi kiwaki iki simiir yayim naekak nwo karam nwowiyim simiirin kimiir boinmimauuwim mi ti yayim ti kara boinkiyim yim miyyik rani, yim pi niksisaekim. Mi ti hiriinan iikamim yipiki hiriinan dimin biyie imiir tiriyim yim wi Adi

Komii siya nonkwoninwomwairninkin haiginuwi ti dimin taeminim kara boimimauuim kimiir.

⁷ Mi kima ti iikam hiriinanin yipiki ti hiriinan dimin biyie imiir tiriyim simaka kipi namasu.

⁸ Biya wim kima kamim niibwomambwo napiyim sim hanin nwokim mi tariinanin wim kima iikamim yipiki Biyan Inkam Komii siirim wim kima ini iikamim nabie sibgu kigomok apiyim ini simiir hiriinan ywowim mi ta hiriinan saiirsika kima dimin kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api.

⁹ Mi ti dimin kibi kibiyim ti iikam ima napiyim yim ini bienan ywowim, yim sima min niisiimauugim dimin taeminim kibi nwowim simiir yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim mi piki hanin dimin ikim yai mwo boiniyim.

¹⁰ Kima dimin taeminim kima naingwowim simiiraramar daingwo mi simiirarar kinananku kima napamin mi Biyan Inkam Komiiyin wi maigimaarga nwoki owim.

¹¹ Kima dimin biyie biyieyim yipiki niibwomambwonan nwowim iikamim sima tiriyim simiir kipi nap. Mi kima dimin taeminim sima tirim danaakninkii haiginuwi mi simiirin ha boin, wari sima tirim yim miyik rani.

¹² Mi dimin taeminim iikam ima nimprio tirim, kara simiirin nididgak nwoi kimiir boinmauwim.

¹³ Mi kima ti dimin taeminim ti iikam ima tirim simiir nanaakninkii haiginuwi mi sima wi haniingin ninokninkinkii ti dimin taemin haninim yim miyik rani, yim ini biyie ywowim. Yim ini bieki si whwoyakiyim mi iikamim dimin taemin taemin sibgu kigomokiirim ini simiir hiriinan ywowin. Iya kima dimin biyie imiir boininkiiyim yim wa naonami mi ti digworaekwo hiriinanin yim ini paeya inkamki si haingimugiiya omaka ini saiir hiriinan ywowim mi ta niya pa nakii mapi nabie sasar nwokii.

¹⁴ Dimusi rani, ti dimin taemin haninim simiirsika, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir nwoya ya hanina boinka,

yipiki kira naonan nwowin mi yipiki waraur kiwokinin, kima dinsiingi. Mi ta hiriinan saiirsika Kraisi siya wi kimiir kwoinasi kwirii idwokaii mi siya wi bieyin kiriir whwoyaiyin wi siir hiriinan nwoi.

¹⁵ Mi ta hiriinan saiirsika kima wi asi mintiraowi ti dimin taeminim kima tirim simiirsiiyin. Kima dimin taeminim iki iikamim yipiki ninokninkin karamaeyim sima tiriyim simiir hiriinan kipi tir. Mi hiriinanki niuwi kima iki iikamim yipiki dimin taemin whiekakim sim ninomokninkiniyim simiir hiriinan tir.

¹⁶ Yim ti iiyim yim si paii rani mi iikamim siyu bibiyie tiriyim kima mintarao mi kima Adi Komii siir mi kibi kibi imiirarar tir siir yai kibi kibi imiir nanaakninkii haiginuwam.

¹⁷ Mi ta hiriinan saiirsika, kima habwhaowaenan kipi nwo. Kima dimin taeminim Biyan Inkam Komii siya naingwowyim kima napam kima simiirarar wakaeyokna ap.

¹⁸ Op bibiyie kipi kwiyae mi kima op bibiyie kwiyaei wim wi pi kwiyae wao waei mi wi dimin biyie tiri. Mi haniingi niuwi, kima Adi Komii siir naeyiun siiram kiwaki ini hanin siya kwirii idwokaiyim kimiir kwoinim mi dimin taeminim kima tirim yim wi siyar nwoi kigirkakim.

¹⁹ Kima mi kimiir nomiyyau ima kima Adi Komii siir yai imiirin diriyar kiritmai boinki mi Adi Komii siir mwai imiir wao. Kima mwai waowiyim mi Biyan Inkam Komii siir inig iir hainaniyim kimiir haowidim mi diyamir ikim mi iki dimin taemin nhir ikim, kimiir kwoin komiiyin simiirgisimiiramar daingwoki.

²⁰ Hinokinokin Adi Komii siir inigin Jisis Kraisi siir inigni hainanprapraski ti digworaekwo imiirsiyin. Iriig.

Pol siya ta yaiya iikamim yipiki nonkwonam simiir boinka

²¹ Kima ti nomiiyaum simiir yai imiir wakae mi yim sima kimiir imiir timi wakae. Dimusi rani, wim kima Kraisi siir yai imiir wakaeyokna apkim mi wim kima siir inig iir hainankim.

²² Wig wim kima yipiki kamkakim, wim kima kimiir kamim simiir yai imiir wakae kira wakaeya Biyan Inkam Komii siir yai imiir saiir hiriinan.

²³ Kima ti hiniina tir. Dimusi rani, kimiir kamim kimiir kouwin ini simar ywowim mi ti hiriinan siyu kaimwowin Kraisi siya iikamim yipiki siir wakaeyokna apiyim simiirin hiriinanar mi tirikin. Siya kimiir nanmai-warkainam naokin mi siya ini mwonan ywowim mi wim kima siir pua saiir piu haimii haimiigim.

²⁴ Ini ti iikamim yipiki Adi Komii siir piugana saiirim Kraisi siir wakaeyokna apiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi yim wigim yim simiir kamim simiir yai imiirar timi wakaeyok mi dimin taeminim sima tiriyim simiirar timi wakaeyokna diriraerar.

²⁵ Mi wim kima kamim yipiki wig nonkwonam, kima simiiram daingwokwonanae Kraisi siir hiriinan siya naingwokwonanaeiyi Adi Komii siir piugana saiir iikam imiiram. Siya krimiirsi naokin krimiir whinkinsiisam mi krimiir swoki anmaiwarkainam.

²⁶ Mi ta hiriinan saiirsika siya iikam krimiirin dimin whirki kimbu karamae asi tirikikin. Dimusi rani, krima siir yai imiir wakaeyokna apkim mi krima op ha baptaiskim.

²⁷ Siya ti dimin taemin imiir tirkin mi ta hiriinan saiirsika siya krimiirin Adi Komii siir piugana saiir iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowiyim simiir hiriinan asi nwowi iikamim yipiki paowaigi piskomkopou karam nwowiyim simiir piyim ini simiir hiriinan ywowim. Krima ini wig kibinan ywowim yipiki wi Kraisi siya nonkwonaei.

²⁸ Mi ti siyu hiriinanin Kraisi siya naingwokwonanaeiyin iikam krimiiram mi kam kima kimiir wig imiiramim kimiir piu aiiramar naingwokwonaeiyim saiir hiriinan daingwokwonanae. Mi tiriiginim yipiki simiir wig imiiram naingwokwonanaeiyim, yim ini tiriiginim yipiki simamar naingwokwonaeiyim ini simiir hiriinan ywowim mi sima ini piu kwiruwar ywowiskiyim.

²⁹ Inkam nwir karamaeyairga siirgisiir piu aiirsi boriisopim mi saiir nonkwobumbunkinim. Niingaka. Siya saiirin pa sibgu kigriraowi mipa mi imiiyaei. Mi ta hiriinan saiirsika siya wadie asi sibgu owi, Kraisi siya kigriraowiya Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir saiir hiriinan.

³⁰ Siya krimiir asi kigriraowi. Dimusi rani, nim krima siir piugana saika bidi yamasukikinim mi ini nwiruwar ywowiskiyim.

³¹ Kraisi siya mi iikamim Adi Komii siir piugana saiir ikim, nim krima ini piu kwiruwar ywowiskiyim. Dimusi rani, ti Adi Komii siir yaiyim Yokwo Komii saiir nwokaiyim yim hiniina boinkikim, inkamin yipiki wig nonkwonaei yio wi siir yopii ad owiir haiburgigi mi siya mi siir wig aeya sowa wi nwiruwar nwowiskii mi sowiir pua wi kwiruwar nwowiskii.

³² Tiki yaiyim yim kaimwowaigim. Mi an kara hiriyar naingwowi yim sima Kraisi siya mi iikamim Adi Komii siir piugana saiir ikim krimiir boinmimaugim.

³³ Mi ta hiriinan saiirsika mi sima kaimwowa swoki boinki kamim yapa yapa simiir yapa yapa wig imiiramar daingwokwonanae siyamar

naingwokwonanaeiya saair hiriinan mi wig wim kima kimiir kamim simiir inig imiir hainanprapraski. Iriig.

6

Pol siya yopii ad mi simiir yinisisim ikim simiir boinkin

1 Yinisisim kima kimiir yopii adim simiir yai imiir wakaeyokna. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siya nimbangikim kimiir kigriraowam yio ti hiriinan siyiun yio wadiekin.

2 Mi Adi Komii siir yayim Yokwo Komii sair hir nwokaiyim yim hiniina boinkim, kima kimiir yopii adim simiir yai imiir wakaeyokna.

3 Sima ti hiniina boinkikim, kima simiir napi mi kima nu tirin wi ii prieyar nwoki okwoyokiyokikaeyamim. Yio tiriiginin Adi Komii siir biigibiyan siyu komiiyin siya boinkiyin krimiir yio siya dimin kibiyin Adi Komii siya nimbangiyin krimiir tiram.

4 Mi yopii ad wim kima kimiir yin imiir kipi nikwao boin inokininokin mi yim wi maingamaiga kimaka nwo karam pi nwowisi. Mi kima simiirin min dikwao boin mi min nusiisimauu dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim sima tiram simiir. Iriig.

Pol siya iikamim yipiki whisarii mi priimariiyim mi tiriiginim yipiki simiir kigriraowiyim simiir boinkin

5 Mi wim kima iikamim hinda whisarii mi priimariiyim, wim kima tiriiginim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir wakaeyokna ap mi kima simiirin sibgu sibgu mintirao Kraisi siir kima tiriya saair hiriinan.

6 Inkamin kiriir kigriraowiyin siir whwonkam ida ara kipi mirii mi siya kiriir kigi mi siya wi ha boini kira wadiekin. Nuingaka. figwir igwirin kira kiriir miya saair mirii iikamim yipiki Kraisi wakaeyokna apiyim sim hiniin, dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim kima tiram kima simiirin kwoinki daingwo diriraerar.

7 Dimin taeminim iikamim whisarii mi priimariiyim kima tiriyim umir min hai karamae kima nwowiyim kima simiiramin maingamaiga dwo. Dimusi rani, kima simiirin inkam aram tir tani simiirin Adi Komii siiram kira tiriya saair hiriinan tir.

8 Kima ina ninokninokinim. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siya wi krimiir whiekakar niyopkiyiwi, iikamim whisarii mi priimariii ikim mi iikamim rirmiiya nwowi ikim. Mi dimin kibi kibiyim siya tiram naingwowim siya wi krimiir tirswowi.

9 Mi wim kima kamim yipiki iikamim kimiir miriiyim simiir kigriraowiyim, kima ti iikam imiirin siyu miyik sibgu tir. Mi simiirin yai bibiyie kipi boin mi kipi mi ikwao boin sima nididamin mi simiir tirim kimiir yai imiir wakaeyam. Mi Biyan Inkam Komiiyin yipikin Adi Komii siir om hir nwowin, iikam whiekakim ini siyar kigirkakin. Dimusi rani, mhoiya iikam imiirin wi siya hidi mi siya wi hiniina naingwo rani, inkamin yipiki inig komiigakim mi inig karamae ikim siya iikam whiekak krimiirin wi hirii hiriinankinar hidswowi. Iriig.

Iikamim naingwo tilmii kaniiyim yim ini kamim yaii naniiyim ini simiir hiriinan ywowim

10 Kara kimiirin nikopkaigiyin yaimirsisimim sim boinkii. Kima dimin komiiyin Biyan Inkam Komii siya hauuin kimiir siirin sibgu donkworinu.

11 Kimiir kwoininim ti dimin komiiyin Adi Komii krimiir Wanin siya hauuin kimiir siir higrinu, yim ini nhaonan ywowim, nhaowa kimiir piu aair

haigiprakaiyam. Mi ta hariinan saiirsika kima wi iki dimin biyie biyieyim niksisaeyim simiirsi nwoki okworinuwim kimiir kwoinin Setan siya kiyaii.

12 Krima inkamaka niniyam tir tani krima yiu bibiyeyim ninomor kou nwowiyim mi Setan siya mi nomni yiu bibiyie ikim mi dimin biyie biyieyim ti nu iir kigriraowiyim simaka niniyam tiri.

13 Mi ti hariinan saiirsika, kima Adi Komii siir dimin taeminim simiir haii mi triiginim kimiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwu nhaosau mi irim hipigni hanin. Mi mhoiia ii biyieki niti mi kira mi Setan siya kowar ninii mi kira ninii mi yai saeya ha digii kira wi wadieyar sibgu okworinukripkaigii.

14 Kima dimin taeminim kimiir whinkinsiis haiginiuwiyim simiir haii mi kimiir kwoinin yaimwokiyaimwo imiirarar haigi okai, inkamin yai niniyin si kikogiya piuwopa siir mhiipwo iir sair hariinan. Mi kira mi miyik sibgu mirii mi kira Setan saika ha ninkinyaewaowi kiriirin wi nhaoni hanin saeyar higriniuwu.

15 Kima Adi Komii siir yai kibi kibiyim simiir danaakninkii haiginiu mi iikamin simiirin wi iripa saeya nwoki ingwomamaier aeyaiginiuwim. Mi ya tariigina ya wi suwa kima niya kimiir iga imiir nikwoiprarsi ini sair hariinan ywowa mi kimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginiuwu mi kima wi nhwo whin tani.

16 Mi kima ti dimin hariinanim kara boinim simiir tiri mi hiniina naingwowi, Jisis Kraiis siir wakaeyokna api, triiginim yim wi nhaonan nrowi dimin biyie biyieyim hipigin paekakim sim hiniinim mi sau ikim yim wi simar nriimduwini mi sima wi iikam kimiir niyopakaiyu rani. Mi kima siir wakaeyokna api mi siiram naingwowi triiginim kiriirin wi sima whinkinsiis haiginiuwu. Mi hariinankiniuwu Setan siya dimin biyieyin paeni hanin kimiiram kabitkii kimiir kwoin imiir niugripkrupam yio wi dig nwo rani yio wi pi wokitki mi siya wi pi tingiyami paeni hanin.

17 Adi Komii siya Jisis siirin minam nikropkikin pi naowim mi krimiir nanaiwarkainam. Mi kima ti hiniina naingwowi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwu, pagra inkamki sim haiginiya simiir mwo imiir sair hariinan. Mi kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyoknaeyim wi kamkiunan nrowi, yipiki wi Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwu krimiir.

18 Adi Komii siir naeyiun inokiniokin kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwu kira nhwo Adi Komii siiram kwisboini mi siir inig iir hainani. Inokiniokin kima, kimasiyar mintiraona wim wi piugi piyaowisi. Kima Adi Komii siirin srii iikam imiirin siya kigriraowim mi siya whinkinsiis haiginiuwim yipiki siirin.

19 Kima Adi Komii siiram kariiram srii mi kariirin wi yai siya nwoki hauuwim. Mi hariinankiniuwu kara wi nidid rani, siir yai kibi kibi imiir nokwo boinim mauuwim yipiki biya siya tirim simiir.

20 An kara ti inkamin yipiki yai kibi kibiyim sim nanaakninkii haiginiuwiyin ini siir hariinan ywowin. Dimusi rani, ta maeyauwa mi biyie miriia kariir niugripkalkikaiya saiirsika. Kima Adi Komii siiram srii kariir whinkinsiis haiginiuwim mi ta hariinan saiirsika kara siir yai imiir nanaakninkii haiginiuwim wi nidid rani. Yio simiirin wi karar nanaakninkii haiginiuwu ti biya kara nonkwowim simiir hariinan. Iriig.

Pol siya siir yayim nikopkaigiyim simiir boinkikin

21 Tikikasin krimiir nomiiyauin yipikin krima naingwokwonanaeyin, siya wi sipi niti mi ti dimin taeminim ti nimbimbiiyamim kimiirin wi siya nini boinimauuni. Siya inkam wadiekin siya Biyan Inkam Komii siir mi miyik imiirarar miriigin.

²² Siirin kara nikropkii iikam kimiiram kimiir boinmimauuwam dimin taeminim kima ninomokninkinaninim hinin, nim krima wadieyairgin mi wim kima wi maingimaingar nwoki owim.

²³ Kara ti hinina sriigi Adi Komii krimiir adin mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraisiya kima wi Adi Komii siirgisiiramar naingwo tibmii kani mi kima wi iripa nongwomamair aei. Mi ta hiriinan sairsika wim kima wi Adi Komii siir piugana sair iikam imiiram asi naingwokwowi.

²⁴ Kara Adi Komii krimiir Wanin siiram in minam sriigin siya iikam kimiirin wi siir naingwobumbuwa sair nwoki hauuwim yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siiram naingwokwonanaeyim mi yipiki siir wakaeyokna apiyim mi siir yaimin dimin imiir wakaeyim sima tira sair hiriinan. friig.

FILIPAI

Iya Pol siya om Rom hir m̄riiya mi biȳe mi siya ta yokwowa ha w̄nkika. Biya siya om Efesas hir bidi ywow̄n. Mi iikam̄m naingwo t̄bm̄iyim om Filipai hiran̄im yim um̄ir digworaekwo b̄diyar mi hainḡiriyu haiḡinim mi sima ina hauugiyim Pol siiram hirir maeyaua mi biȳe siya m̄riiya. Mi Pol siya ta yokwowa minam w̄nkikin simir boin wadiekikin. Pol siya maeyauwa mi biȳe m̄riiya sair hirar niki okaigin w̄yeyinsopak. Mi siya mainḡimaiga hiriyar nwokaigin mi siya ti hir̄inansi boinkikin sima Jisis saika namasukikini mi sima wi mainḡimaiga hiriyar nwoki oninaeyim mi sima wi siiram naingwoyim yok rani. friig.

1 Pol kara mi Timoti siya, krira Jisis Kraiis siir mi p̄rim̄riyan inkamko. Krira ta yokwowa iikam̄m Adi Komii kr̄miir Wan̄in siir p̄ugana sair k̄griraowiyim mi sair wh̄indiriraerar haiḡinuwiyim kimiiram w̄nkika mi iikam̄m Jisis Kraiis siir yai āir wakaeyokna apiyim kimiiram warar.

2 Krira ha naingwowi kr̄miir Adi Komii kr̄miir wan̄in mi kr̄miir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis, kr̄miirin wi sowaniyar nokboinmamāir haiḡinuw̄i ir̄ipa nongwomamāir aeyim. friig.

Paul siya Adi Komii siir̄im sr̄igin, yipiki iikam̄m ta yokwo āir mwani simir wh̄inkinsiis haiḡinuum

3 Iȳim kara kimiir naingwowaalkiyyim, kara pi Adi Komii siirar boin wadie kimiirsi.

4 Iȳim kara Adi Komii kr̄miir Wan̄in siiram sr̄iyim kimiir wh̄inkinsiis haiḡinuum, kara pi mainḡimaiga nwoki.

5 Wh̄isarii rani, biya k̄ma kariir wh̄inkinsiis haiḡinugim Adi Komii siir yaiya sair nanaakn̄inkii haiḡinuum iya biiḡibi k̄ma wakaeyokna apa mi tisi tariinana nad̄igniyim.

6 Kara ti dim̄inin siir bidi yinokn̄inkin k̄inin Adi Komiiyin yipikin kimiir t̄rkiyin siir wakaeyokna apim mi kimiirin wi siya wh̄inkinsiis haiḡinuw̄i siir̄im sibgu wakaeyokna apim mi wi iya Jisis Kraiis siya nitana sairar nad̄iḡiw̄i mi siya siyasiya nanaakn̄inkii haiḡinunaei mi iikam̄m simirin wi siyar hidi.

7 Kariir kwoinin iikam̄m kimiiram̄n nhami nhami naingwokwonanae rani. Dimusi rani, kariir miȳim k̄ma wh̄inkinsiis haiḡinugim iyim kara maeyaua mi biȳe m̄riiya sair hir h̄uḡripk̄ik̄ik̄iyim mi iyim kara r̄im̄riya mi owim mi Adi Komii siir yayim simir mi anaakn̄inkii haiḡinuum iikam̄m simir̄ kwoinin simir̄ kiyaiyim mi sima wi Adi Komii siir siyium kara tir̄im wi simir̄ nwoki apim.

8 Adi Komii siya ina ninokn̄inkin̄in, kara iikam̄m wh̄iekakim kimiiram̄n nhami nhami naingwokwonanae rani, Kraiis siya naingwokwonanaeiya sair hir̄inan.

9 Kara Adi Komii siiram minam sr̄i, iikam̄m k̄ma wi ir̄ni nw̄irniyamar dinan aingwokwonanae mi k̄ma wi Adi Komii siir dim̄in taeminim simir̄ nwoki sibgu inokn̄inkinim mi k̄ma wa nwoki inokn̄inkinim p̄iki hin̄in dim̄in ikin miȳikim mi p̄iki hin̄in dim̄in ikin biȳeyin.

10 Mi ti hir̄inan sairsika, k̄ma kariir dim̄in miȳik miȳikim simir̄ wakaeyokna api mi iya Kraiis siya swoki iti mi kimiir kwoinin wi dim̄in biȳeki nwokai rani.

11 Mi ir̄iipi hir̄inan kara Adi Komii siir̄im minim sr̄i Jisis Kraiis siya wi kimiir kwoin̄ imir̄ nwoki h̄urworwokayim kimiir wh̄inkinsiis haiḡinuwim

wadie sibgu owam mi kima dimin miyik tiri mi ti hiriinan sairsika Adi Komii siya wi inig komiigak sairsi nwowi. Iriig.

Paul siya ha naingwokin, siya siyiumwoni nwowim mi Jisis Kraiis siir nwoki kigna apim mi siya wi kimir nwoki whinkinsiis haiginuim

12 Ti kariir nomiiyauim, kara minam naingwowi kima dinoknankin, ti diminim kariirim nitim, sima kariir tirbumbuki wandi, ti diminim iikamim Adi Komii siir yai win kibiya sairim naingwo tibiuiyim simar niki tirbugim.

13 Kariirin maeyaua mi biyie miriyya sairar hugripkikikaigi wandi mi kamim yai nuiiyim mi iikam nhirim kingiin hir nwo ikim, sima ina ninoknankinim kariirin maeyaua mi biyie miriyya sair hir hugripkikikaiyin, whisarii rani, kara Kraiis siir yayim simiir wakaeyokna apkin.

14 Mi iriipi hiriinan kara tisi tirar nwowin. Dimusi rani, iikamim Adi Komii siiram naingwo tibiuiyim sima nididgak panansi ywosi mi sima kiriekak asi nwokim Adi Komii siir yayia sair nanaaknankii haiginusiyyin. Dimusi rani, sima ina kigim kara tisi maeyaua mi biyie miriyya hugripkikikaiya sair tirar nwokaiyin mi sima ina naingwo tibiuiyim Kraiis siya wi simiir whinkinsiis haiginuwi.

15 Iikam nhirim Kraiis siir yayia sair nanaaknankii haiginugim. Dimusi rani, sima kwoin biyie biyie kariiram naingwokim mi sima minam warar mi aingwokim simiir kiyayim kariir haiburgigim mi simiir yai imiir wakaeyoknam. Yim iki iikam nhirim Kraiis siir yayim simiir nanaaknankii haiginugim. Dimusi rani, sima wadiekim mi ina naingwowim ti dimin imiir tirim mi kariir whinkinsiisim

16 yipiki ti iikam miyikim ti dimin imiir tiriyyim. Dimusi rani, sima kariiram naingwokwowikim. Sima ina ninoknankinim kariirin Adi Komii siyar nimbinkin siir yai imiir kigriraowim mi simiir nanaaknankii haiginuwim tapaiir.

17 Iikam nhirim yipiki Kraiis siir yai imiir nanaaknankii haiginuwiyyim yim sima kariiram bi naingwokwonanaeikin. Niingaki niingakiinga. Sima hinina naingwowi kariirin wi sima kiyopsibgi haiginuwi mi kara wi maigimaiga nwo rani. Dimusi rani, kara ini maeyaua mi biyie miriyya sair tir hugripkikikaiyin mi sima iikamim simiir kwoin imiir kiyai simiir wakaeyokna apim mi kariirin. Niingaka.

18 Tiriiginin yio dimin Komii rani! Mi ti iikam nhirim sima Kraiis siir yai imiirin siyiu biyeni nanaaknankii haiginugi wandi mi nhirim siyiu miyikni mi anaaknankiigi wandi, ti hiriiran siyiuin kariirin maigimaiga sima nwowaiginuwi. Dimusi rani, sima Kraiis siir yai imiir nanaaknankii haiginugim yio tiriiginin yio dimin whoimoni rani.

19 Kara ini maigimaigar nwoyokiyokiyamin. Dimusi rani, kara ina ninoknankinin Adi Komii siir naeyiu iirin, yipikin wi Jisis Kraiis siya nikropkii kariir whinkinsiis haiginuwam mi kariirin maeyaua mi biyie miriyya sair hir hugripkikikaiyin rirmiyya sair hiranki nwokiyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siiram srigim kariir whinkinsiis haiginuwim.

20 Kara ta sairam minam naingwowi, kara Adi Komii siir yai airin wi haigiprakai rani mi kariir pua wi nopai rani mi kariir kwoinin wi kirieyar nwowi mi Adi Komii siir yai imiir nanaaknankii haiginuwi biya kara nonkwowim simiir hiriinan mi ti tariinanar nadigniyim. Mi kara omwai waiya mi kara mi aowi mi ti iikamim wi ha boini Kraiis siya wadiekim. Dimusi rani, dimin taeminim kara tirim simiirsika.

21 Mi ti dimin taeminim kara tirim simiir bwamkibwamin yio Kraiis siyairgin. Mi kara naowi, mhoyiya kara wi dimin kibi kibiyim Adi Komii siirim wi simiir haii mi kara wi saika nwowi.

22 Mi kara nao karamae nrowi mi omwaiyar niki waiyaei mi ti dimin taeminim kara tirim yim iikam imiir whinkinsiis haiginuwi Kraiis siir wakaeyokna apim. Kara ninokninkin tani piki hinin aka bui nwowa omwai waiya saeya iyie? Nao saeya.

23 Kara pi hid rani kara naowam naingwowi Kraiis saika nrowim. Wi ta wadie hiriinan saeya nrowi.

24 Mi ta hiriinan sairsi whinkinsiis haiginuwi kimiirin, ya ini wadiekwadie saeya nwowa kara ti nu iirar nwoki okripkaii, tariigina ya ini biigibii saeya ywowa.

25 Kara hiriyyar naingwo tibmii kani kara wi nao rani mi kara wi omwai hiriinan sairsi waiyaei kimiir whinkinsiis haiginuwam Adi Komii siir yaiya sair sibgu wakaeyokna apim mi kima wi maingimaigar nrowi. Dimusi rani, kara ini omwaiyar niki waiyan.

26 Mhoiyya kara niti mi kimaka nini oni mi kima wi maingimaiga komiyyar nrowi kariiram mi kima wi Kraiis siir inig iir hainankii.

27 Mi dimin whirki kimiir nambinii mi kima wi ti dimin taemin imiirin wi haini naingwoki. Kima dimin taemin kibi kibi imiir tir iikam yipiki Adi Komii siir naingwo tibmiiyim siyu kibiyin sima tiriyyin siir hiriinan tir. Mi ta hiriinan sairsika mhoiyya kara wi kimiir namisi kigi, iyie? Wi kimiir kig rani mi kara dimin kibi kibiyim iikam ima boini iikam kimiir, simiirin wa wakaei, tiriiginim kirie kimiir naingwo tibmii aeya nrowim mi kwoin whirua kima mi owim mi iripa kima mi miriyyim.

28 Tiriiginim yipiki kimiir sau omomin siirsi kipi nidid dimusi rani, wim kima Jisis Kraiis siirgim. Kima Kirie hiriyyar dwokripkai. Dimusi rani, wim kima ti hinina tirikim mi ta hiriinan sairsika ti dimin taemin hiriinanin yim wi simiir nisiimauwi. Adi Komii siya simiir nonkwobumbuninkini mi kimiirin wi siya nanmaiwarkainaei mi kima wi saika sibgu owi.

29 Mi dimin komiigikomiiyin yio ti si, Adi Komii siya kimiirin minam kiwakikin kima Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kanim. Mi ti dimin hiriinanin sasa rani. Jisis Kraiis sairsika Adi Komii siya ti dimin biyye imiirin asi kiwakikin kimiiram nitamin. Dimusi rani, kima siir wakaeyokna apkim.

30 Kima mi kara nim krima nomiiyugim mi ti iikamim krimiir tirbuwiyim mi krimiir nikkumbuwiyim mi ti hiriinan siyu kaimwowing biyyar nwoyokiyokiananiyin ini tariinanar yadigniyin mi wim kima ti iikamim yipiki kimiir niggumbuwim simiirin ina ninokninkinim. Iriig.

2

Krima krimiir kwoinim simiirin kikitimdinu mi iki iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiiram daingwo

1 Kimiir kwoinim kirieyar dwokripkai. Dimusi rani, wim kima Kraiis siir yai imiir wakaeyokna apikim. Kima maingimaiga hiriyyar dwokripkai. Dimusi rani, Kraiis siya kimiiram naingwokwonanaei. Kima mi Adi Komii siir naeyiu ieya kima ini kwoin whiruar yowiskiyyim mi kimiir kwoinim nharmiyam daingwo mi simiiram daingwokwonanae.

2 Kima iripa dongwomamair ae mi kwoin whirua dwo mi kima iikam ima mi Adi Komii siya simiiram daingwokwonanaei mi kima kwoin whiruar dwowiski. Mi ti dimin hiriinanin ini hanin kimiir kwoinau kwirii idwokaii mi kima wi maingimaiga kariir nrowaiginuwi.

3 Kima kimamar kipi naingwona mi dimin taeminim ha kipi tir mi iikamim kimiirin wi hiriinan sairsi boinisi boinisi wim kima ini nhirim simiir kou ywowim. Kimiir kwoinim yim kimar kintimtinuna mi kima hinina daingwo kimiir kouwin ini iikam nhirim sima ywowim.

4 Kima, kimamar kipi naingwona. Kima iikam nhirmiyam daingwo mi diminim sima naingwowi ikim.

5 Kima Kraisi siya naingwowa biya saair hiriinanar daingwo. Yio ti hiniingin.

6 Mi yio siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi siya ha bi naingwokin siya Adi Komii siir hiriinanar swoki owi.

7 Mi yio siya ti dimin taeminim kirie komiigakim ninomor kouanim simiirin digiumii bidi haimriyugigim mi yio siyarin ini inkamin whisarii mi primariiyin siir hiriinanar yinkpakti. Mi siirin Maria saeya naokainakikin mi siya iikam krimiir hiriinanar nambiyamkin.

8 Siya inkannan nambiyamkin mi siir kwoinin hindara kabitkingigin mi siya Adi Komii siir ya imiirarar napkin mi iya siya ha naonamin paeyin hiiniya nioninkinin si mi siya kimpisu pranae pranae bi haigin iikam krimiir whinkinsii haiginuwim.

9 Mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya siir inigin ha hainankiyin mi siya ti hiniina boinkii siya inig komii kibikakin mi kamim inig komii komiikakin simiir kougikouwin ini siyar ywowin.

10 Mi yipikim Adi Komii siir om hir nwowim mi nu tir mi o ikim mi iikamim yipiki mi aokaowim mi nunau nwokai ikim mi yiu ikim simiir kouin ini siyar ywowin mi yipiki ta Adi Komii siya dapikiuwa Jisis siir inig iir sair wakaei mi sima wi nidid prasae kin tani mi sima ogmwo wa waisii huwi mi wi komii hiniina kauwok boinamnaekii,

11 siya inig komii kibikakin mi sima wi Jisis Kraisi Biyan Inkam Komiiyin siir inig iir hainankii mi sima wi ha boinkii, siya inig komiigakin. Dimusi rani, dimin taeminim Kraisi siya tirim simiirsika. Mi ti dimin taeminim yim wi Adi siir inig iir hainan praprasa. Iriig.

Nim krima ini sikwo paenan ywowim yipiki iikam imiir bigna iisiiimauu apiyim siyiuin niyaka mi krima simiirin wi Adi Komii siir siyiu iir nusiimauu

12 Ti kariir nomiyaum kara ina naingwokwonanaeyin, biya kara kimaka nwowa mi kima kariir ya imiir wakaeyim mi kima ina wakaeyokna apim simiiramim. Mi tariinanin kara kimaka nwo rani, kara ini aru nwowin. Kima kariir wakaeyokna ap biya kima tira sair hiriinan mi tariinanin ti aru kara nwowa ya dimin komiigakomii aeyairga kima kariir ya imiirin nhami nhami kipi wakaeyokna ap. Kima ti dimin taeminim simiir ti wakaeyokna ap yipiki biya Adi Komii siya tirim krimiir mi mhoyiya krimiirin wi siya nikiunami ninomor koua hiriirin. Kima didid mi kakak dwo wim wi siir pi tirisi nididgak kimiirsi nwowim.

13 Kima ti dimin imiir tir. Dimusi rani, Adi Komii siya inokininokin krimiir kwoinin simiir simiirar tiranaei dimin taeminim siya naingwowim kima wakaeyokna apim simiiram naingwowim mi simiiram wakaeyokna apim.

14 Mi dimin taeminim kima tiriyim kima kipi nankinwaomwarki boin mi simiirsi kipi naniinansao simiirin hindara tir.

15 Mi kima ti dimin hiriinanim simiir tiri mi iki nhirim wi krimiir boinhuiriyu rani, dimin biye kima tiram mi kima wi wadieyar sibgu okiyami. Mi kima wi sikwo paenan niyuae, sikwo paeya niyaka bigna apiya kigimok apam, iikamim yipiki biye nwowim, simiir bopwoniyam.

16 Mi kima simiir dsiimauu Adi Komii siir ya kibi kibi imiirin mi simiir whinkinsii haiginu mi siyiu wadie sibgu apanin hiniin, piki hiniin dimin ikin wadieyin sima wakaeyokna apanin. Mi kima ti dimin imiir tiri, mhoyiya Kraisi siya swoki iti, kara wi karamar naingwona rani. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin ti dimin taeminim kara tirim sima wi nae karamae nwo rani.

17 Kima Adi Komii siir ya imiir wakaeyokna ap ya ini nae Adi Komii siir nankin imiiaenan ywowa. Mhoyiya kariirin inkamki tiowi mi kara ha naonami mi kariir nhieya ha naokinainiini mi ya tariigina ya naeyim kima

ninkin imiiaeyim simiir idwo swokini haiginkika. Mi tariigina kimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginuwi Adi Komii siir wakaeyokna apamin kima tira saiir hiriinan mi kara wi maingimairga prasae nwo rani.

18 Mi ti dimin hiriinanin siya nimbiamyami mi kima wi maingimairga kanaka dinkin o ta maingimairga kara nwowa saiir hiriinan. Iriig.

Pol siya Timoti siir boinkin

19 Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komii siya kariirin wa kiwakkii Timoti siir nikropkiyim mi iikam kimiirin siya nini kignakiyim mi sima wi tirirar swoki iti mi ta hiriinan sairsika mhoiia kara wi haini ninokninkini kima wadie nwowi mi Adi Komii siir wakaeyokna api mi kara wi maingimairga kimakar nwowi.

20 Kara Timoti siir hiriinan inkam nwir karamaeka mi siya ini kariir hiriinan ywowin mi ta hiriinan sairsika siya iikam kimiir whinkinsiis haiginuwam asi naingwokin wadie kima sibgu owim.

21 Mi yim iki iikam nhirim yim simamar naingwonaekim yim sima digworaekwowim Jisis Kraiis siiram simiir kig rani.

22 Mi kima ina ninokninkinim Timoti siya ti siyu hiriinanin siir nwo rani, siya inkam wadiekin. Siya siyamar bi naingwonaekim siya iikam kimiiram naingwowikin mi kariirin siya whinkinsiis haiginugun Adi Komii siir yayim simiir nanaakninkii haiginuwam yinisimin siir ad iir whindiraerariyin siir hiriinan.

23 Mhoiia kara ti dimin taeminim kam ima tiranim kariir simiirin wa ninokninkini, kara minam naingwokin Timoti siirin kimiiram nikropkiyim.

24 Kara hiriirar naingwo tilmii kani Biyan Inkam Komii siya kariirin wa whinkinsiis haiginuwi mi kara wi kimiminki rani, maeyauwa mi biye miriia sima hugripkikikaiya saiir tir haiburgigasauwim mi kara Timoti saika wa niti kimiir kignakiyim.

25 Kara minam naingwowi Epafrodaitas siirin kimiiram waraur nikropkiyim. Siya kariir nomiiyaugin mi siya mi kara krira ini nwiruwar ywowsikiyo mi Adi Komii siir dimin taemin imiirin krirar tirikim dimin biye saika ninkinyaeawim inkamin yayi niniiyin siya triya saiir hiriinan. Mi biyarin, kima siirin bidiyar iki ikropkiyin mi siya ha natin mi kariirin dimin taemin siya ini whinkinsiis haiginuni.

26 Siya iikam kimiir whinkinsiis haiginuwam naingwokin dimusi rani, kima ha wakaekim siya maki niugin mi siya maka niyiyim siya pi borisopi kima siiram naingwoyim yokim ta ma siya nii aiirsiyin.

27 Biya siya parii parii pi naowim mi siirin Adi Komii siya naingwobunakin mi siya whinkinsiis haiginugun mi siya painiisi yaosi. Siya siiramarar bi naingwobumbugin. Niingaka. Siya kariiram warar naingwobumbugin mi ta hiriinan sairsika siya naonami kara wi komii nouuboboin tani.

28 Mi ta hiriinan sairsika kara siirin asi nikropkisasaugin kimiir kignakiyim mi kima siirin wi hiriinan sairsi kigwini mi kimiir kwoinim wi maingimairga nwowini. Mi kima maingimairga nwowi mi an kara wi maingimairga mi owi.

29 Mi siya waraur nimbini mi kima siir kigwini mi kima wi maingimairga dwoki Biyan Inkam Komii siiram yipiki siiram kiwaki karam nwowin siya naowam. Mi kima ti hiriinan inkamin siiram daingwo inkam komiiyin siya.

30 Dimusi rani, siya naosi bi naingwoyim yokin. Siya Kraiis siir dimin taeminim simiirs naingwoyim yokin mi siya naoni piu asi nwokin mi kimiir igsopa ini siya yokwokairina mi siya kariirin pranai pranai bi whinkinsiis haiginugun mi ta hiriinan sairsika siya maki asi niugin. Iriig.

3

Yipiki Jisis Kraisi siir yai imiir wakaeyokna apiyin yio inkam wadiekini

¹ Ti kariir nomiiyauim, tiki nwokripkaigiyim yayim kara kimiir boinkiyam tirim yim ti sim. Dimusi rani, wim kima Biyan Inkam Komii siirgim mi kima maingamainga dwo! Mi dimin taeminim yipiki biya kara winkyim yokwoni kimiiram mi tariinanin kara simiirar swoki winkikin. Kara ti yai kibi kibiyim kimiir boinmimauusi bi piyaokin. Mi an kara ha naingwowi kima inoknokin ta yai aiir wakae ya dimin kibigikibi aeyairga.

² Kima ti kamim dimin biyekakim yipiki wranan nwowim simiirsi mintarao, kimiir kwoinim wi sim pi kiyaiisi mi wi ti hinin sima boini kimiir mioisim ti kitiyopnr hai mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan sairsi nanmaiwarkainaei. Mi kima ti hiriinanin wim wi kimiir piu aiirar swoki turbunaei.

³ Nim krma hinina naingwo tibmii kin tani krma krimiir miois imiir kitiyopnr haii mi ti hiriinan siyiuin krimiirin wi siya whinkinsis haiginiu rani, krma Adi Komii krimiir Wanin siir yinisisim nwowim. Nngaka. Mi iya Adi Komii siir naeyuin krimiir kwoinaw tir nwokaiiyim mi krimiirin siyar whinkinsis haiginiuwi Adi Komii siir inig iir hainanam mi krimiirin siyar mi isiimauwi hininim nim krma Adi Komii siirgisiir yinismkim. Mi dimin taeminim Jisis Kraisi siya tirim krimiir krma simiir ninokninkini mi krma wi maingamainga prasae nwo rani. Mi nim krma ina ninokninkinim ta sairin, krma krimarin wi dig nwo rani, Adi Komii siir tirim mi siya krimiir nanmaiwarkainam ta sima boina krimiir miois imiir kitiyopnr haiya sairsi. Nngaka.

⁴ Mi kara ti dimin taeminim biya kara wakaeyokna apim kara Juda simiir biyan siyiuin siir dimin taemin imiir wakaeyokna apam naingwokiswo mi kara wi simiirar pi wakaeyokna apim mi kara ti hiriinan tirim pi borisopi. Kam nhirim yim ha naingwowi sima Juda simiir siyiu iirar wakaeyokna apkripkaii mi sima wi wadeyar sibgu owi mi an kara ina ninokninkinim, biya an kara ti siyiu hiriinanim wadie simiirsi nwokin. Mi ti siya siyiu hiriinanin ini ti siyiuin sima tirin ini siir haiburin.

⁵ Mi an kara ti hinina boinkin. Dimusi rani, iya kariir apua kariir naokainakiya, iya kara iyim iriayar kwoima nwowin mi sima kariir miois aiirin ina kitiyopnr haiyim hinina nisiimauuwam an kara Adi Komii siirgin. Mi Jekopin yipikin sima dapiyin Isrel, siya kariir brougaekin. Mi an kara Bensameni piugana sair inkamkim mi yio ini kaimwokikaimwower ywowin, an kara Judani isidin siirgisiir inkamkin. Biya kara Farisimi isidin siir inkam nwowin kara Moses siir inkam nwowin kara Moses siir siyiu komii siir yai whiekakim yipiki Adi Komii siya hauugiyim simiirar wakaeyokna apkin.

⁶ Kara pi ti hinina boini, kara Adi Komii siirin dimin whoimoni bi tirkin mi ikamim Kraisi siir yai imiir wakaeyokna apim simiirin kara tioidwomaigim mi yipiki siir piuganan ikim. Mi ikamim yipiki kariiram kinankuim siyiuin kara wakaeyokna apim Moses siir siyiu komii siir yai imiir sima wi hiriayar boini, kara wadiekini mi kara dimin biye bi tirkin.

⁷ Biya an kara ha naingwokin ti dimin taemin hininam yim dimin komiigim mi tariinanin an kara hinina naingwo tibmii kini ti dimin taeminim yim dimin komii rani. Dimusi rani, tariinanin kara Jisis Kraisi siiram naingwo tibmii kini mi kariirin wi siya whinkinsis haiginiuwi wadie sibgu owim.

⁸ Dimusi rani, kara hinina naingwo tibmii kin tani ti dimin taemin hininim yipiki biya kara napim yim dimin komii rani mi an kara hinina naingwo tibmii kini ti dimin taemin hininim yim dimin komii rani. Dimusi rani, an kara ina ninokninkinim kara Jisis Kraisi siir wakaeyokna

api mi dimin taeminim iikamim yipiki Adi Komii saika nwowim simiir whinkinsiis haiginuwim biya yim siya bidi ikwokopougigim. Mi kara ti dimin taemin hiniinim simiirin digiumii bidi haimriyugigim mi kara simiirin ha naingwowi yim ini dimin biyekibiyie yowowim mi ta hiriinan sairsika kara Jisis Kraiis siirgisiirara asi wakaeyokna api.

⁹ Mi tariinanin kara Moses siir siyiu komii siir yai imiir swoki wakaeyokna ap rani mi Adi Komii siya wi ta hiriinan sairsi boin tani kariirin dimin whirki bi kimbugin mi ta siya boina kariirin hiniin kara dimin whirki bi kimbugin ya dimusi rani, kara Kraiis siir yai imiiram naingwo tibmii kangin mi tariinanin kara ini siir pugan aiir nwowin.

¹⁰ Kara ti dimin hiniinim sim naingwokin. Kara Jisis Kraiis siir sibgu inokninkinam tirkin mi kirie komiia siya haiya iya siya ie hir haiburgigin mi ha swoki insiin idwowin. Kara saika iripa bidi yamasu kikin mi kara ti dimin biye biyeyim mi kimpipisowa siya haiyim hiriinan haiyamar mi aingwowi.

¹¹ Kara ti dimin taemin imiirin minam tiri, iya kara naowi kariirin wi siya nanmaiwarkainaei mi kara wi omwaiyar swoki waiyai mi wi saikar nwowi. Iriig.

Pol siya minam naingwokin Jisis siir hiriinan inkam kibi nwowim

¹² Kara pi hiniina boin tani kara siiram bidi wakaeyokna apin, kara tira sair hiriinan mi an kara inkam kibi bidi ywokiin. Nungaka. Kara ina niki mirii nankiyaei kripkaiyin ti dimin taemin imiir wakaeyokna apam mi ta hiriinan sairsika kara wi Kraiis siir hiriinan asi nwowi dimusi rani, siya kariir bidi yimbinin siir inkam nwowim.

¹³ Ti kariir nomiiauim, kara hiniina naingwo rani, kara inkam kibikikibikin. Nungaka. Mi kariir dimin taeminim biya kara nonkwoim simiirin digiumii bidi haimriyugigim mi kara ti diminim mhoiia digi dig nwowaiginuwanim simiirgi simiiramar naingwo iski.

¹⁴ Kara ini ti kamim yipiki nankikin iwitiyim dimin haiyam ini simiir hiriinan ywowin. Mi ta hiriinan kara nwowa, kara ti nu iir asi nwowi. Kara Adi Komii krimiir Wanin siir wakaeyokna apikin mi ta hiriinan sairsika mhoiia siya dimin taeminim yipiki siya niki imbinim kariir wi hiriinan sairsi haii. Dimusi rani, miya Jisis Kraiis siya tira sairsika mi Adi Komii siya kariirin wi hiriinan sairsi nimbini omin ninomor kou hir nwowin siir nwoyokiyokiikaeyamim inokinokin.

¹⁵ Mi krima whiekakarim yipiki ha niki aingwo tibmii kripkaiyim Adi Komii siiram nim ti kwoin hiniinin kara boinkiyin siirarar dwo iski. Mi kimiir kwoinim yapa yapa nwoprigin mi Adi Komii siya iriipi hiriinan ti diminim kara boinkiyim kimiir wi simiirar mi isiimauuwi mi kima wi hanungin sibgu inokninkini.

¹⁶ Krima ti dimin kangikininim Adi Komii siya nisiimauuim simiirgisiimiarar wakaeyokna ap iski mi iriipi hiriinan krima ti siyiuin ti tariinan krima ninokninkinin siirarar dwowiski.

¹⁷ Ti kariir nomiiauim, krima iikamim yipiki Biyan Inkam Komii siiram naingwo tibmii kaniyim, krima siyiuin kima nwowanin siir nisiimauugin. Mi ti hiriinan siyiuin siir kigi mi wi hiriyar dwokripkai mi iriipi hiriinan ti iikamim yipiki kariir siyiu iir napiyim mi hiriinan tiriyim simiirin sibgu timi kigrirao.

¹⁸ Dimusi rani, kara ta yaiya aiirin ii kasa kasa bi boinmimauugin kara hirankar boinmimauubumbunanyin mi ini tariinanar yadigniyim mi tariinanin iriipi hiriinan kara ini oubgakar swoki boinouguyin. Mi tariinanin iikam whiekakim yipiki Adi Komii siir inig hainaniyim kimaka, siyiuin sima nwowiyim kimaka yio ini Jisis Kraiis siir sauan omomim sima nwowiyin ini

hiriinan ywowin. Mi siyiuin sima nwowiyin sima yaibu Jisis Krais siya naowa paeyin hiiniya nirioninkinin si sair niewaiyugim.

¹⁹ Adi Komii siiram naingwokwonanaeni hanin aka, sima inokinokin dimin taeminim simiir kwoinkii naingwowyim simiiram naingwokwonanaeyim. Mi ti dimin taemin hiriinanin iikam nhir imiir tiri nididgak sima nwowam mi ti iikamim sima inokinokin ti dimin hiriinanin simiir simiira hainopyaeyao boinkripkai. Mi simiir kwoinim ini ti nuin siir digworaekwo imiiram yamkiyim. Mi ti Adi Komii siir dimin taemin imiirin yio ini nangaka ywowin. Mi ti hiriinan sairsika, tiriiginin hiriinan tiri mi sima omin ninomor kou hir nwowin siir namim wi dig nwo rani, Adi Adi saika nwowam. Mi sima inokinokin wi miyiknan nwo rani mi sima wi Adi Komii saika nwo rani, wi yapa yapa nwowi.

²⁰ Mi. Dimusi rani, nim krima omin ninomor kou hiranin siir hirankim mi krima Jisis Krais siiram nwokwokini krimiir Biyan Inkam Komiiyin, krimiir nanmaiwarkainan inkamin mi siya omin ninomor kou hiranin siir hiranki krimiirsi nitkin.

²¹ Mi ta siya nuunaiinii nua tiriir mi ta krimiir pua nu tirana ya wi siya kisina owaiginiuwu ninomor kougikou hiran pua aiir siir piugipiua sair hiriinan nwowam. Siya ti hiriinanin wi siir kirie komiyya sair kirieni tiri. Mi ta kirieya siya sair kirieni tirkin siya ti dimin taemin imiirin mi sima wi siir in ara nonkwo digi. Iriig.

4

Iikam kima maingimainga mi kwoin whirua dwo mi dimin taemin kibi kibi imiiram daingwo

¹ Mi ta hiriinan sairsika, ti kariir nomiiyauim, kima yipiki kara naingwokwonanaeyim, kariir kwoin komiiyin nitam naingwowi kimiir kignakiyam mi kara ini maingimainga kimiiramar mi owin mi ini kimiir inig iirar mi hainankiyin mi wim kima ini kariir miya sair paenidnan ywowin. Mi kimiir naingwo tibmiya kirie hiriyyar dwokripkai siiramim dimusi rani, dimin taeminim kara boinimauuwim kimiir simiirsika.

² Yuodia Sintiki kowiirin, kara pi igao yai boinki! Kowa iripa dongwomamair ae mi Biyan Inkam Komii Krais siiram wakaeyokna apim kwoin whiruwar dwoki.

³ Kara kariir nomiiyau kibiyo kowiir boinkii yipiki biya kanaka miriyo ti dimin kaimwowim simiir, kowa ti wig iso sowiir whinkinsiis haiginiu sowa kwoin whirua nwowim. Dimusi rani, kariirin sowa isair whinkinsiis haiginiugo Adi Komii siir yai win kibiya sair nanaakninkii haiginiuwim, Klemen saika. Mi kimiir iikam nhirim kariirin sima warar whinkinsiis haiginiugim mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya kimiir inigim Yokwo Komii sair hir winim simiir asi ninokninkini. Mi tiriiginim yipiki kwoin win haiyim wim kima ini siir yinisisim ywowim.

⁴ Kima maingimainga dwo Biyan Inkam Komii Krais siiram. Kara kimiirin pa swoki boinkii, kima maingimainga dwo.

⁵ Wi kimimin tani Biyan Inkam Komii Jisis Krais siyan wi sipi swoki iunaiinii nua tiriir. Mi ta hiriinan sairsika, wi hiriinan asi tiri mi wi iikam whiekakim simaka nongwomamair aei.

⁶ Mi kima whiekakim dimin taemin whiekakam kipi naingwokwonanaei mi Adi Komii krimiir Wanin siiram srii ti dimin taeminim kima boiniyim kima haiyam. Mi iya kima Adi Komii saika boini mi kima siiram srii mi ti diminim saeya tirim simiirsi boin wadieki siirin.

⁷ Mi ta hiriinan sairsika ta Adi Komii siir nongwomamair aeya yipiki wi ninokninkin karamae krima nwowi mi kimiirin wi sair kirieni whinkinsiis

haiginiuwi mi wi siya kigriraowi kimiirin mi kima wi maingimainga nrowi mi wi dimin kibi kibiyim simiiramar naingwowi. Dimusi rani, nim krma Krai saika bidi yamasukikinim.

⁸ Mi ti nwokripkaigiyan yayim kara kimiir boinmauwanim yim ti sim, kima ti dimin taeminim niksise karam nrowiyim simiiramin nhami nhami kipi naingwo mi yi tiriiginin yio kaimwowaingin. Mi dimin taeminim yipiki Adi Komii siya naingwowyim yim wadiekim mi dimin whirki bi mi kimbugim, kaimwo kinaingim mi yipiki ikam nhirmi whinkinsiis haiginiuwiyim. Mi kima dimin taeminim Adi Komii siya mi ikam ikim maingimainga simiir nrowaiginiuwiyim simiiram daingwo mi dimin taeminim yipiki wadie nrowiyim mi ta hiriinan sairsika ikamim simiir kwoinim simiir asi wakaeyokna api. Mi piki hinin dimin ikim wadie nrowim ti diminin simiir hiriinan mi kima wi ti simiiramar daingwo iski.

⁹ Mi dimin taeminim yipiki kara boinmimauuwim kimiir mi kima mi kiga kariir simiir wakaeyokna ap mi kima simiir wakaeyokna api mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya kimiirin wi maingimainga asi nrowaiginiuwi mi siya wi ini hanin kimiir kwoin imiir kwirii idwokaii. Iriig.

Pol siya ikamim Filipai hiranim maingimainga simiir nwokin. Dimusi rani, sima dimin taemin siir hauugim siir whinkinsiis haiginiuwam

¹⁰ Kara maingimainga prasae bi nwokin Biyan Inkam Komii Krai siiramim. Dimusi rani, biya kima kariir whinkinsiis haiginiuwam naingwokim. Biya kimar boininkiniunananiyan kariir mi ini tariinanar yadigniyin mi kima nhami nhami bi boinkim hininin kima kariir whinkinsiis haiginiuwim wi dig nwo rani. Mi tariinanin kima kariirin ina swoki whinkinsiis haiginiuwim.

¹¹ Kara ti dimin taeminim kimiir bi boinmauugim. Dimusi rani, kara digworaekwom wahaowaim. Kara ina ninokninkinim mi kara simiirsiyin naingwoyinyok rani kara wi maingimaingar nrowi simiiramim.

¹² Kara ina ninokninkinim siyuiin inkam paeprikabnan mi owiyin siirin mi inkamim digworaekwoki naokingugunankai ikim. Kara iiyim mi omim kara nrowiyim simiirin ina sibgu inokninkinim mi kara mhiigi mi aowi mi kariir mhiya saeya mi kinuwi, yio kara pa ninokninkinkii kariir kwoinin maingimainga siya nrowiyim.

¹³ Mi ti digworaekwowim kara simiir tiri wi digar nrowi yipiki kara boinmimauuwim kirieya Krai siya hauua kariir mi kariir kwoinaw kinirakai haiginiuwa sair kirieni.

¹⁴ Kima kariirin bimbiuwi bi tirkin mi iiyim dimin biyeyim kariiram nimbiniyim mi wim kima kariir bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwim.

¹⁵ Biya iya kara nu haimii Masedonia hir haiburgigin Adi Komii siir yayin kibiya sair boinmimauuwam mi Filipai kimiir ikamim kariirin dimin taeminim kima kimar hauugikim, siyuiin ikamkim sim hauuwiyim simiir nomuiyau imiir siir hiriinan. Ikamim iki om nhirim simim yim kariirin dimin sim whir bi swoki hauumiminkim ini kima kimar ywowiskiyim.

¹⁶ Biya iya kara om Tesalonaika hir nrowin mi kima kariir bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwim mi dimin taemin kariiram bidiyar mi hauugiyim mi ini kima kaimwower swoki hauugiyim digworaekwowim kariir whinkinsiis haiginiuwamim.

¹⁷ Kara yayi karamaeka kima dimin taemin kariiram kima mi hauugiyim kara ha naingwowi Adi Komii siya kimiirin dimin miyik miyik imiirar hauugin. Dimusi rani, ti digworaekwowim kima tirim kariir simiirsika.

¹⁸ Kara digworaekwo kasa bi haiwinkin ini ti digworaekwowim kara naingwowim kara haiwinam Epafrodaitas siir inankin yipiki ti digworaekwowim kima nonkwo hauugiyin kariir nini hauugiyim ini simiir haiburin.

Mi tariinanin kara dimin whiram whaowaeki rani. Mi ti digworaekwowim kima haingiriyu haiginim kariiram yim maingimainga kariirara bi nwowaiginugim yim Adi Komii siir warar nwowaiginugim maingimainga. Mi ti digworaekwowim yim ini ti dimin kibi kibiyim piuli miyik whakiyim Adi Komii siir ninkin imiuyaeyim ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁹ Dimusi rani, kima digworaekwo kariir hauugikim mi kariir Adi Komiiyin yio iripi hiriinan yio wi digworaekwo kimiir mi hauuwi, ti digworaekwowim kima hainguguwim kaimwoka. Dimusi rani, kima ini Jisis Kraiis saikar yamasukikinim mi kima ti digworaekwowim Adi Komii krimiir Wanin siya kimiirin wi pranaepranae nokboinmamair haiginu rani mi kima wi simiiram whaowae rani siya kimiirin wi kasa kasa hauu rani.

²⁰ Ha wit, krīma krimiir Adi Komiiyin siir inig iirrarar hainani. Dimusi rani, siya wadiekwadiekin. Mi yaimwokiyaimeowan inkamkin. Iriig.

Nikopkaigiyan yaimirsisim kwisuwao Pol siya boiniyim sima

²¹ Kara mi kariir nomiiyauim tiran ima, krīma kimiirin yapa yapa nokboinmamaigi krimiir nomiiyauwim warauranim kimiirin yipiki Jisis Kraiis siir wakaeyokna apiyim, krīma kimiir nokboinmamaigi.

²² Iikam whiekakim tiranim yipiki Kraiis Jisis siir wakaeyokna apiyim sima kimiir nokboinmamaigikim. Nhirim yipiki Kraiis siir wakaeyokna apiyim yipiki inkam komii Sisa siir miriiyim, sima kimiir nokboinmamaigikim.

²³ Kara Biyan Inkam Komii siiramın minam sriigin siya siir naingwobumbu aiir hauuwim mi saeya wi kimiir kwoinau waraurar nwoki okripkaigiyanim. Iriig.

KOLOSI

Mi siya Pol siya mi biye om komii Rom hir miriyyin mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim naingwo tibmiiyim om komii Kolosi hiranim simiiramim. Mi siya ta yokwowa inkam nwisso Tikikas mi Onisimas sowiir hauugi mi yo sowa kimidiniya iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir ini hauuu. Pol siya hiniina wakaewin kam nhirim niksisaeyim ini simaka hir nrowim mi iikamim naingwo tibmiiyim simiirin sima boinkim hiniin Krai siya Adi Komii rani mi Jisis siir inig siir kipi hainan. Mi haniing i nuuw wi iki paekwosimim mi dimin kirie kirie nhirim ninomor kouanim wi sim inigim sim ti hainanam. Mi simiir ogmwoim wi simiiram nwoki huim mi wi simiir siyu imiir nwoki apim. Mi inkamim Epafras nikiuwiyin ha namim mi Pol siirin siya ini boiniu hikim iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir nambiyamim. Mi ta hiriinan saiirsika Pol siya ta yokwowa saiir asi winkikin, siya minam winkikin ti niksisa yayim simiir nikwowaisigiyim mi simiirin Krai siirgisiirarar boinim hiniin iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosiya hiriirin siya nikropkikin. Iriig.

Yokwowa Pol siya winkiya Kolosi hiran iikam imiiram saeya

¹ Kara Polkin, kara Jisis Krai siir aposel inkamkin. Adi Komii krimiir Wanin siya biyar naingwokin kariiram kiwakiyamin aposel inkam nrowam mi siya kariirin saiirar nimbingin siir mi aiir miriyamin. Kara mi kariir nomiiyau ieya Timoti

² ta yokwowa krira win hauugika iikamim Adi Komii siirim om Kolosi warauranim kimiiram. Nomiiyau miyikim yipiki Jisis Krai saika nama-sukikinim, krira kririir Adi Komiiyin siiram sriigi kimiirin wi siya nwoki hauuwim naingwobumbu mi wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadiekikin. Dimusi rani, iikamim om Kolosi hiranim sima Krai siir yai imiir wakaeyokna apkim

³ Mi krima iinokiinokin Adi Komii siiram kwisboinanae mi krima Adi Komii siirin boin wadeki, ti Adi Komiiyin yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krai siir Adin. Dimusi rani, wim kima siir wakaeyokna apkim. Mi ti Adi Komiiyin yo krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krai siir Adgin.

⁴ Krima Adi Komii siir boin wadieki. Dimusi rani, krira hiniina wakaeko iikamim sima hiniina boinkim, kima Krai Jisis siir yai imiiramim ina sibgu aingwo tibmii kinim mi kima iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiiramim ina naingwokwonanaeyim mi kima simiirin ina mi whinkinsiis haiginiuwim.

⁵ Dimusi rani, wim kima ti dimin kibi kibi imiir nwokwokini yipiki Adi Komii siya diriraerarkwokinim siir om hiranim kimiiram, krimiir hauuwam. Biya iya Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiiram waraur nita, kima saiir yaimwokiayaimwuwim bidiyar sibgu inomoknankinim.

⁶ Mi bidi bidiniyarin iya kima ti dimin kibi iir wakaeya biigibii Adi Komii siya tirin iikam krimiir mi kima hiriyyar yangwo tiki yayim yim yai kaimwo imargim mi ta Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiir bopwo waraurin wi nae sapi budi mi hinda tinda ti nu iirarin wi hiriyyar ninyokii irkaki mi iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaekii, mi yaiya wi simiir whinkinsiin haiginiuwu.

⁷ Epafrasin krimiir inkam kibiyin, ti dimin taemin hiniin kimiirin siya boimmaugim siya Adi Komii siiramim krimaka bi miriigin mi siya krimiirin ini hiriyyar whinkinsiis haiginukripkaiyin Krai siir yai imiir nanaaknankii haiginiuwam.

⁸ Mi siya ha n̄tin kr̄ir̄iram mi siya kr̄im̄ir̄ ini bōni, Adi Komii siir naeyīūin simīir̄in siya wh̄ink̄insiis haiḡnīūwi iikam n̄hir̄im simīiram naingwokwonanaeyīm yip̄iki Adi Komii siir wakaeyokna ap̄im. Irīig.

⁹ Mi iya kr̄ira ti dim̄in taem̄inim simīir̄ wakaeyīm mi kr̄ima inok̄inok̄in Adi Komii siiramar s̄rīnanaei iikam kimīiram̄in. Kr̄ira Adi Komii siiramin̄ minam s̄rīi siya w̄i kimīir̄ nwok̄i wh̄ink̄insiis haiḡnīūw̄im mi ta h̄irīinan saīirsika k̄ima w̄i han̄nḡin sibgu inok̄n̄ink̄ini dim̄in taem̄inim siya naingw̄ow̄im k̄ima wakaeyokna ap̄am. Adi Komii siir naeyīūin w̄i siyar h̄iurworwokai haiḡnīūwi kimīir̄ kwōin imīir̄in mi k̄ima siir dim̄in taem̄in imīir̄in w̄i han̄nḡin sibgu inok̄n̄ink̄ini.

¹⁰ Mi ti digworaekw̄ow̄im simīir̄ ninomok̄n̄ink̄in digi mi k̄ima ti dim̄in taem̄in imīir̄in w̄i han̄nḡi t̄iri. Mi k̄ima ti m̄iȳim yip̄iki Adi Komii siya bōnim k̄ima tiram simīir̄in wa sibgu wakaeyokna ap̄i mi ta h̄irīinan saīirsika siya w̄i big nasm̄ir̄w̄iya asi n̄w̄owi kimīiram̄in. Mi ta h̄irīinan saīirsika k̄ima iki mi k̄ibi k̄ibiȳim w̄i asi m̄ir̄ii. Mi k̄ima Adi Komii siir̄in w̄i han̄nḡi sibgu inok̄n̄ink̄ini.

¹¹ Adi Komii siya kir̄ie komīigakin mi siya digworaekwo wh̄iekak̄im simīir̄ tir̄im w̄i digar n̄w̄owi mi kr̄ira Adi Komii siiramin̄ dim̄in minam kw̄is bōni mi ha mi s̄rīi, siir kir̄ieya siya w̄i kimīir̄ hauuwi mi iikam kimīir̄in w̄i saeya wh̄ink̄insiisi mi maiḡmaiḡa mi owamin̄ kimīir̄in ti dim̄in biȳie biȳeȳim sima t̄irka w̄indi.

¹² Kimīir̄ kwōnim kwōin m̄iȳiki m̄iȳikin sasar dwo mi kr̄im̄ir̄ Adi Komiiȳin siir bōn wad̄ieki. Siya siȳaiḡin wad̄ie kimīir̄ n̄w̄owaīḡnīūw̄iȳin mi ta h̄irīinan saīirsika k̄ima dim̄in taem̄inim siya n̄imbin̄im kimīiram̄in k̄ima haiyam w̄i simīir̄ asi haii. Siya w̄i iikam kimīir̄ hauuḡi mi kr̄im̄ir̄in w̄i warar mi in̄kin hauuḡi ti digworaekw̄ow̄im siir oman̄im yip̄iki wad̄ie paeni han̄in̄ niuyam mi dim̄in biȳieki nwokai karamae n̄w̄ow̄im.

¹³ Mi iya kr̄ima Setan siir aowa n̄wowa, kr̄im̄ir̄in Adi Komii siya nanmaiwarkainak̄im mi ta h̄irīinan saīirsika kr̄ima w̄i siir ȳinis̄im̄in yip̄ikin siya naingwokwonanaeyīm w̄i siir aowa asi n̄wowi.

¹⁴ Adi Komii siir ȳinis̄im̄in kr̄im̄ir̄ dim̄in biȳeȳim simīir̄si naok̄in mi kr̄im̄ir̄in siya nanmaiwarkainak̄in Setan siir aowa n̄wosi. Mi ti h̄irīinan tir̄in mi siya kr̄im̄ir̄ dim̄in biȳie imīir̄in asi haiyoprim̄diȳum̄iḡikim. Irīig.

Krais siya Bīyan Inkam Komiīgin mi siya dim̄in taem̄inim kr̄im̄ir̄ wh̄ink̄insiis haiḡnīūw̄am asi t̄iri

¹⁵ Mi kr̄ima Krais siir k̄igi, mi kr̄ima wa nwok̄i inok̄n̄ink̄inim Adi Komii siya pān̄nḡin. Dimusi rani, Krais siya Adi Komii siir h̄irīinanaiḡin yip̄iki iikam kr̄ima k̄iḡ karamae n̄w̄ow̄iȳin. Siya ini sakisair yw̄ow̄in mi dim̄in taem̄inim Adi Komii siya nonkwokw̄ow̄im ini siyar k̄iḡirkak̄in.

¹⁶ Dim̄in taem̄in wh̄iekak̄im ȳim ini Krais siyar k̄iḡirkak̄im dimusi rani, dim̄in taem̄inim ninomor kouan̄im mi nuan ik̄im ȳim siya siyar nonkwokw̄ow̄okim. Digworaekwo wh̄iekak̄im siya nonkwokw̄ow̄im n̄hir̄im ȳim t̄isi kr̄imar k̄iḡim mi n̄hir̄im kr̄ima simīir̄ k̄iḡ rani. Ȳim ti paekwosim mi naeyīū min̄im mi digworaekwo n̄hir̄ ik̄im ȳim sima. Adi Komii siyar t̄irk̄ik̄in Krais siir̄in ti digworaekwo wh̄iekak̄im simīir̄ tir̄amin mi ta h̄irīinan saīirsika ti digworaekwo wh̄iekak̄im yip̄iki nu iir̄ n̄w̄ow̄im mi kou n̄wo ik̄im ȳim Krais siir in̄iḡ iir̄ asi hainanprapraskik̄im.

¹⁷ Bīya dim̄in taem̄in ima n̄wowa mi ȳio siya ha mi ok̄in mi siya dim̄in taem̄in wh̄iekak̄im simīir̄ asi k̄iḡirkak̄in simīir̄ maeyau imīir̄ar sibgu okripkaiȳim.

¹⁸ Siya ini iikam̄im yip̄iki Adi Komii siir yai imīir̄ wakaeyokna ap̄iȳim ini kr̄im̄ir̄ mwonan yw̄ow̄in mi n̄im kr̄ima ini siir piunan yw̄ow̄im. Siya siȳaiḡin dim̄in taem̄inim Adi Komii siya t̄iriȳim iikam kr̄im̄ir̄ yip̄iki siir yai

imiir wakaeyokna apiyim simiir bwamkibwamin. Kraiis siirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokin yipiki biya niki aonamin mi siyairgin biigibi ninsiin idwovin ie hirankin mi ta hiriinan saiirsika siya iki dimin taeminim simiir kigriraowan inkam asi nwokin mi nu ninomor sowiir digworaekwomin simiir kigriraowamin inkam nwirki bi nwokin siir kouwin. Nnngaki nnga kiinga.

¹⁹ Tiki yayim yim yaimwowaigim. Dimusi rani, Adi Komii siya ha naingwokin siir yinisimin siya siirgisiir i iiar kwirri iski.

²⁰ Dimin taeminim yipiki Adi Komii siir sau omomnan nwowim, yim siya bidi yimbiingiyim ti dimin taeminim mi iikam ikim, yipiki ti nu iir nwowim mi yipiki ninomor kou mi o ikim. Mi ta hiriinan saiirsika Kraiis siir nhieya yipiki paeyin hiiniya nirionninkin si naokinaaniya saeyar nikworipukimaigim ti dimin biye imiirin mi ta hiriinan saiirsika simiirin kwoin whirua asi nnowaiginiugin.

²¹ Mi biya iikam kima Adi Komii siiram bi naingwokin mi kima siir bi wakaeyokna apkim. Wim kima dimin biye tirkim.

²² Mi Kraiis siya paeyin hiiniya nirionninkin si naokin. Mi ti hiriinan siyiin Adi Komii siya kimiir asi tirkikin kwoin whirua saika nwowam. Kraiis siya triiginin iikam kimiirin iya siir piu aeya naonama saiir karieni tirkin mi ta hiriinan saiirsika siya kimiirin asi tirkikin dimin whirki kimbu karamae Adi Komii siir whwonkamidan. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin wi ha nwoki aingwowi kimiir kwoinim wadiekim dimin biye whirki bi kinyiskaigikim. Mi kimiirin wi dimin biye whir inkam nwirki swoki boin hiiriyyu rani. Nnngaka.

²³ Mi kima Jisis Kraiis siiram hiriyyar naingwo tibmii kinanaei mi kimiir kwoinim whowisa nwo karam nwowi mi kimiir naingwo tibmiya kariie hiriyyar nwokripkaii dimin whirki kinyiskai karamaeya nwowi mi kina karamae nwowi, Adi Komii siir yinisimin kimiirin wi siya nikiu nami Adi Komii siir whwonkam ida hiriir. Mi kima Adi Komii siir Yai Win Kibiya saiir wakaei mi kima wa nwokwokini ti dimin kibi kibi imiiramim yipiki Adi Komii siya nimbimim kimiiram. Mi ta Yai Win Kibiya Adi Komii siir iikamin simiira ya ti nuin siirin hinda tinda bidi boinmimauu diga. Kara Polkin, an kara iriipi hiriinan ta Yai Win Kibiya saiirin iikam imiir bidiyar mi boinmimauuwa. Iriig.

Pol siya iikamin om Kolosi hiranim simiir whinkinsiis haiginiugin

²⁴ Kara hik kimiirsiyar mi haigi windi mi kariirin ha mi igbumbugi windi mi kara pi maigimaiga mi owi. Biya Jisis Kraiis siya kariirin hinina boinkin, kariir iikamin, yipiki kariir piunan nwowim, simiir hika ya wi kimiiram niti kimiir piu imiir kimpipisu haiginiuwam. Mi iyyim kara ta hiriinan hik aiir haiyin, ta hika biya Jisis Kraiis siya haiya saiir idwo swoki inkin haigingikin digidig simiir nwokiyam. Mi ta hiriinan saiirsika kara maigimaiga asi nwowi ti hik hiriinan simiirsi haiyim kimpipisu.

²⁵ Biya kariirin Adi Komii siya nimbangikin siir yai kibiya saiir nanaakninkii haiginiuwim mi ta hiriinan saiirsika, kara iikamin Adi Komii siir piugana saiirin simiir asi whinkinsiis haiginiugin inkamin nwirni miriyyin mi iikam nhirmi whinkinsiis haiginiuwiyin siir hiriinan.

²⁶ Biya ta yayia saiir yaimwokiyaimwowa ya iikamin simiirsi haigiprakaigim. Mi tariinanin Adi Komii siya ta siir yayia saiir yaimwokiyaimwowa ya siir iikam imiir bidi yiisimauuwim.

²⁷ Siya krimiir nsiisimauuwam naingwokin yipiki siir iikamin mi krima ta yai kibikikibi imiirinim wa nwoki sibgu inokninkinim mi wi iikamin Isrel simiir piugana saiir karamaeyim wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi ti yayim yipiki niki haigiprakaiyim yim ti sima Kraiis siya ini ini hanin

kimiir kwoin imiir kwirii idwokaiyin iikamim yipiki Juda iikam tani mi ta hiriinan saiirsika, kima maingamairga asi nwokim mi wim kima iya Adi Komii siya hauuwana siir dimin miyik miyik imiir, simiiram nwokwokini mi siya wi kimiir hainanprapraskii.

²⁸ Mi ta hiriinan saiirsika, iikam krīma iki omom omomim simiir asi nami simiirin Kraisi siir yai aiir boinmimauuwam. Krīma simiirin hiniina boin, sima dimin biyieyim simiir kwoinawu nwokaiyim simiirin digiumii haimriiyugig. Mi krīma simiirin Kraisi siir yai kibi kibi imiir diisiisimauu. Mi krīma ti dimin hiriinanin simiir tiri mi krīma wi iikamim simiir tiri sima wakaeyokna apam Kraisi siir yai imiir sima tira saiir hiriinan.

²⁹ Kara ti dimin taeminim simiirin sibgu sibgu asi tiri mi ta hiriinan saiirsika sima Kraisi siir yai kibi kibi imiir asi sibgu wakaeyokna api. Kariir kwoinim Kraisi siya kiwir haigin mi kara ti dimin taemin imiir asi tirkin. Iriig.

2

Kolosi kimiir iikamim sima yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiirin digiumii haimriiyugig

¹ Kara ha naingwowi wim kima ti dimin taemin imiirin ina ninokninkinim. Kara kimiiram naingwokin mi kara dimin taemin kasa bi tirkin kimiir whinkinsiis haiginuwam iikamim om Kolosi hiranin mi iikamim om Leodisianin mi iikam nharim yipiki biyanin mi tariinanin ikim yim kariir whwonkam iir bi kigim.

² Kara ti dimin taeminim simiirin ta hiriinan saiirsi tirkin kimiir kwoinim wi wadie nwoki sibgu owim mi kima irni nwirniyam naingwokwonanaei mi kimiir kwoinin dimin taemin imiiramin sibgu naingwowi mi ta hiriinan saiirsi kima Adi Komii siir asi wakaeyokna apkim kima tira saiir hiriinan. Kara ha naingwowi kima Kraisi siir digworaekwowim yipiki Adi Komii siya haigiprakaiyim biya simiir ninokninkinim. Mi ti dimin taeminim Kraisi siirgisiirim yim ti dimin taeminim biya Adi Komii siya haigiprakaiyim yim sima mi tariinanin yim bidi yanaakninkigiyim.

³ Jisis Kraisi sasairgin yaimwokiayimwo boini bwamkibwamin dimin taemin whiekakim simiir bwamkibwam imiir.

⁴ Kara kimiirin ti dimin taeminim Kraisi siirim simiir boinmimauuwi mi ta hiriinan saiirsika iikamim wi kimiir kwoin imiir kiyai rani, iki simiir yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiir.

⁵ Kara kimaka mi o karamaeka windi, kara kimiiram in a mi aingwopin. Kara ha naingwowi kima ini wadieyar nwowim mi ta saiirsika kima Jisis Kraisi siiram nhami nhami panansi yangwo tibmisi. Mi ta hiriinan saiirsika, kara kimiiram maingamairga asi nwowi. Iriig.

Krīma mi Kraisi siya krīma ini kwoin whirua nwowim mi krīma iki niksisaeyai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap.

⁶ Biya Kraisi siiram kima naingwo tibmiiya saiir hiriinan mi tariinanin kima kwoin whirua saika dwo.

⁷ Mi kima saika wi nwiruwar nwowiskii, paemiiyim pae iir nonkworinuwiyin nu aowa op nae min kiyaiyam mi iyyin paeyinin omaka aiir nonkwowini ikim ini simiir hiriinan ywowim mi ti hiriinan sima tirim saika sima ninkiamasuim, yipikin paemii iyyin paeyinan nwowin kima Kraisi siir yai kibiya yipiki biya krīma niki boinmimauuwa saiir saiira wakaeyokna apnanae mi maingamairga Adi Komii siiram dwo. Dimusi rani, dimin taeminim siya tirkiyim kimiir simiirsika.

⁸ Kima, kimasiyar mintaraona. Kima iikam nharimiyam kipi kiwaki sima nitam mi kimiirin iki yai bibiyeyim kwoinki priinaingwo boiniyim,

kimiir boinmimauuwam kimiir kwoin imiir kiyaiyam mi simiirin kimiir nikisaeyim. Mi ti iikam hiriinanam yim yidiwi wanwiyaemi yayim mi dimin biyie biyieyim nuan uridyu bibiyeyim siimim sim boinikim. Yim sima Kraisi siir dimin taeminim simiir bi boinmimauuwikim.

⁹ Kima simiir yai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap. Dimusi rani, Kraisi siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi dimin taeminim Adi Komii siir yim ini Kraisi siir kwoin arar haigi okaiyam. Mi yim ti digworaekwowim yim krimiir nusiimauugim hinin Adi Komii siya paningin.

¹⁰ Mi ta hiriinan sairsika, kima Jisis Kraisi saika namasuwi mi kima wi siir digworaekwoki naokinguguninkini mi kima wi kirieya yipiki Adi Komii siya hauuwa kimiir wi sair kirie karamae nwo rani. Mi ti dimin taeminim ninomor kouanim mi nuan ikim dimin taeminim yipiki ti nu iirar nwowirkakim hinda tinda yim Jisis Kraisi siya bidi ikworipukimaigiyim.

¹¹ Mi iikamim sima kimiir miois imiir kitiyopnir hai karamae nwowa kimiirin saeya bi mi iisiimauugim wim kima Kraisi siirgim. Nningaka. Kima mi Kraisi siya wim kima ini piu kwiruwa iripar ywowiskiyim mi wim kima dimin biyie imiirin digiumi bidi haimriyugigim. Mi ta siir kima wakaeyokna apa saeyirga kimiir nusiimauuwa hinin wim kima Kraisi siir wakaeyokna apikim, kima ti siiyuin miois kitiyopnir haiiyin si bi napikim. Nningaka.

¹² Biya iya inkamim op baptaisiyim ya tariigina ya ini Kraisi saika naonamnan ywowa mi sima kimiirin pa haingikaigi. Mi iya sima kiriirin op hiranki swoki kibokiinainiyim mi kima ha namikwomaiyuwiyim, ya tariigina ya ini Biyan Adi Komii yim yipiki Kraisi siir hidninsiin idwokin siir kirieya ini sair hiriinan ywowa mi siya kimiirin saikar ninkin kininsiin idwokikin. Dimusi rani, kima siir yai imiir naingwo tibmii kangim.

¹³ Biya kima dimin biyie tirkim mi kima kimiir kwoin imiir napkim mi ti dimin biyie hiriinanam iikam kimiirin biyie sima nnowaiginiugim mi kima siiyuin. Mi iikam kimiirin Adi Komii siya kininsiin idwokin Kraisi saika mi kima kwoin win asi haigim. Dimusi rani, dimin biyie biyieyim kimiir kwoin nwo kaiyam yim siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim ti kamim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim simiirin wi miois sima kitiyopnir haiya wi saeya nnowaigini rani, Adi Komii siir yinisisim nnowamin. Nningaka. Kima Adi Komii siir yinisiin wi ta miois kima kitiyopnir haiya wi sairsi nwo rani. Nningaka.

¹⁴ Dimusi rani, Jisis Kraisi siya paeyin hauniya nirioninkinin siir naokin mi ti yayim yipiki siyu Komii siya boinhuriyuwim kimiir, kimiir dimin biyie imiirsi yim Adi Komii siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Yim ti yayim, yim saika bidi yinkin aonamin.

¹⁵ Adi Komii siya bidi ikwowaisiigiyim yiu bibiyeyim mi dimin taeminim kiriekakim ti nu iir nwowim ti diminin Kraisi siya tirin siir kirien, paeyin hauniya nirioninkinin si ninkin irinugiyin mi simiirin siya bidi ikwowaisiigiyin iikam imiir nusiimauuwam hinin siya kirie komugakin mi yim sima ini nninga ywowim. Iriig.

¹⁶ Mi ti siyu komii siir yayim yipiki ha boiniyim nim krma miyik rani mi ha daonam yim bidi digiyim. Mi ta hiriinan sairsika, inkam nwirki kimiir hidi Judami siyu komii si kima wi siir yai kipi wakaeyokna siya kimiirin uruwai siyaowai mi nae minim sim boini. Nningaka. Mi siiyuin nae miniyin kima naeyin mi op min kima kwiaeyim mi iiyim piu kima mi siisiyim kima simiir kipi wakaeyokna ap mi Adi Komii siir inigin kipi mi hainan mi bwanin siir iiyim bwan winki nitanim simiir nikriyam yipiki kima hainani Adi Komii siir mi iya Judakim siiskuwakiya piu dimin taemin whir tir karamae nwoyiya aka mi dimin taemin nhirim ti hiriinan nwo ikim mi sima kimiirin wi ti Juda simiir siyu komii iirsi hid rani. Nningaka.

17 Yim ti digworaekwowim yim ini aknainan ywowim yim krimiir brougae wanwiyaeyim simiir nusiimaugim. Yipiki wi mhoiyya nimbiiyami yim dimin kiingikin imairgim Krais siya tiranim. Krais siya ha nitin simiirin kimidiniya siya ini tirni mi ti dimin taeminim biyanim yim ini inig karamae ywowam.

18 Kima iki iikam nhirim yipiki kimiir hidim simiir yai imiir kipi wakae. Dimusi rani, yim sima ti hiniina boinkim, wim kima Adi Komii siir bi wakaeyokna apikim. Dimusi rani, wim kima Adi Komii siir paekwosimin siir inig iir bi hainankim. Ti hiriinanim simiir kipi wakae! Yim sima ha boinkim ti dimin taeminim nhwo sima whinkigim iikam krimiirin ha ninoknankankim nim krima simiirar hainanikim. Yim sima pi niksisaekim mi sima simarin hiniina boinkim yim sima inigak iikam tani yim sima Adi Komii siir paekwosimni inig hainanikim mi ti iikam biye biyeyim yipiki nantamyiriyiyim yim sima simiir kwoin imiirrarar napikim.

19 Mi ti iikam hiriinanim yim Krais saika iripa bi namasugim. Krais siya ini mwonan ywowin mi nim krima iikamim saika namasuwim, nim krima ini siir piunan ywowim. Piu aairin mwo ieyar whinkinsiis haiginu mi kiu mai minim mi kip ikim yim ini iripar yinkiamasum. Mi iikamim naingwo tibmiiyim yim ini piunan iripa bidi yinkiamasum. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siya hauugin siir kirie aair.

Krima naonami wi Krais saika waiyayokiyokii

20 Iikam kima, krais saika bidi yaonamim mi kimiirin rirmiiya siya bidi ywowaiginugiyin ti dimin biye biyeyim ti nuin siirim simiirsi mi kima ti dimin taeminim ti iikamim nuanim sima napam naingwowyim simiir kipi wakaeyokna ap mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya wi hiniina boini simiirin sima wadiekim. Mi kima dimin taeminim iikamim nuanim sima napiyim simiir simiira dimusi wakaeyokna apkripkai? Mi kima iikamim simiir siyu komiiyin siir yayim simiir dimusi wakaeyokna api yipiki ha boinim,

21 kima dimin sim whir kipi swoki tirsran mi dimin sim whir kipi swoki pikomyaskii sran mi simiirin kipi mi ae. Niingaka.

22 Yim triiginim yim inkamni ara yayim yim Adi Komii siir hiranki bi nitkim. Krimiirin nae Adi Komii siya hauugin mi krima simiirin kipi boinwaeyo. Niingaka. Krima simiirin ha dae!

23 Mi ti siyu komiiyin yo krimiir kwoin iir kiyaigin krima ha nwoki aingwowim yim wadiekim mi krimiirin wi sima nwoki whinkinsiis haiginuwim paekwosim simiir inig imiir hainana mi dimin taeminim krimiir piugi tiram naingwowyim simiir nwoki kikintindinuwim mi krima wi krimiir piu imiir nwoki onkwobumbunankinim mi yim ti dimin taemin hiniinim yim wi krimiir whinkinsiis haiginu rani, ti dimin biye biyeyim krimiir kwoinawu nwokaiyim simiir nikwowaissiigim. Niingaka. Iriig.

3

Adi Komii siya kimiirin Krais saika ninkan hidninsiin idwokikin omwai-waiyayokiyoyim

1 Biya Krais siya naonama siya krimiirsi naonamkin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyam. Triiginin yo ti hiniingin iikam krimiirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokikim omwai swoki waiyayokiyokiyam mi Krais saika nwowam. Mi ta hiriinan sairsika, kimiir biyan siyuan yo bidi digiyin mi kima dimin taeminim nuanim wi simiiram kipi naingwo mi kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranan simiiram daingwo simiir wakaeyokna apam, maeyauwa Krais siya nidwowyiwa Adi Komii siir ina iniiga sair kingiin hir mi Adi Komii krimiir Wanin siir kirieya ini siyar nonkwowa mi dimin taeminim yim ini siyar kigirkakim.

² Kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo, kima dimin taeminim ti nuin siirim simiiram kipi naingwo.

³ Kima dimin taeminim siir omin ninomor kou hiranim siir hir nwowim simiiram daingwo. Dimusi rani, kima dimin taemin biyie biyieyim yipiki biyya kima napim simiirsi bidi yaowim mi iikam kimiirin Adi Komii siya bidi hidninsiin idwowim Kraisa saika mi kima saika ini nwiruwar ywowiskiyim mi kima ini kwoin winkakar ywowim mi kimiir kwoin winin yio ini Adi Komii siyar kigirawin siir naeyiuni.

⁴ Kraisa siya kimiirin minam tirkin krima saika iripa nwowim mi mhoyiya siya wa swoki iti mi siya wi siya siyar nanaakninkinaei mi krima wi saika nwowi mi krima saika nwowi mi krima wi Adi Komii siir dimin kibi kibi imiir haii. Iriig.

Kima kwoin win bidi haiyim mi kima dimin miyyik miyyik imiirarar dap

⁵ Wim kima yaeya kwoin win bidi haiyim mi kima kimiir kwoin imiirin sibgu sibgu kintimdinu dimin biyie biyieyim kima naingwowyim kima tiram yipiki ti nu siir nwowiyim simiirsi. Kara ti dimin taemin hininim sim boini. Dimin taeminim iikam kima naingwowyim kima tiram, hai priinanae priinae mi kam sima sima ninwoanwona iripa piu mi dimin biyie biyieyam kigmair mi dimin taemin biyie whiekakam naingwokwo, dimin taeminim inig hainaniyim sim hanin nwowim Adi Komii siir igsoop aiir nokwokairinam.

⁶ Mhoyiya iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowim simiirin wi Adi Komii siya tioidwomaii. Dimusi rani, sima dimin biyie tirkim, ti kara boinim kimiir simiir tirkim.

⁷ Mi biyarin win kima kimiir kwoin imiirar napkim mi kima dimin biyie bidiya mi tirim ti iikamim yipiki wi mhoyiya Adi Komii siya tioidwomai.

⁸ Mi tariinanin kima simiirin digiumii haimriyugig mi ti dimin taemin hiriinanin yim hindara dinangrimugig. Irika nwirikan io whwonkam kipi nanao mi io kipi inwo anwo mi kimiir yopii adim mi iikam nhir ikim simaka kipi inkinwaomwarkii boin mi kima yai bibiyie kipi boin mi dimin taemin biyie nhirim ti simiir hiriinanin simiir kipi mi tir.

⁹ Mi dimin taeminim kima boiniyim irni nwirni kipi priiyiksasae. Dimusi rani, wim kima ti dimin biyieyim simiirin digiumii bidi haimriyugigim tiriiginim kima tirim iya kima Adi Komii siir niki wakaeyokna ap karamae nwowa saiiir.

¹⁰ Dimusi rani, tariinanin kima ini inkam win ywokiyim. Adi Komii siya kimiirin iripa bi tirkin siya kimiirin yapa yapa tirkin mi kimiir kwoinim siyar kisasaena haigirawoi mi kima iikam miyyik asi nimbiyam mi wi Adi Komii siir hiriinan asi nwowi mi ta hiriinan sairsika kima siir asi sibgu inokninkini kima tira saiiir hiriinan.

¹¹ Ti dimin taemin miyyik miyyikim Adi Komii siya tirim kimiir simiirsi, yio dimin komii rani, iikamim Grikmi piugana saiiirim mi Judami piugana saiiir ikim mi yipiki simiir moisim mi kitiyopnir haiyim mi yipiki mi kitiyopnir hai karamae mi owim mi sima skuramar mi amka windi mi sima skuram mi am karamae mi oka windi mi sima digworaekwoki mi aokingugu nankaigi windi mi sima paeprikabar mi oka windi, yim tiriiginim yim dimin komii rani. Mi diminkidiminin inigakin yio ti si, Kraisa sasaigin inigakin mi yio siya iikam yipiki siiram naingwo tibmii kaniyim ini hanin simiir kwoin imiir kwirii idwokaiigin. Iriig.

¹² Adi Komii siya kimiir bidi yimbinin siir iikam nwowam mi siya kimiiram nhami nhami naingwokwonanae rani. Mi ta hiriinan sairsika, kima iki iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei mi simiirin dimin miyyiki miyyik iirar tirhaiginu. Kima kimamar kipi naingwona hinin, kima inigak

iikamkim. Mi kima kimamarin hana daingwo, inig karamae iikamkim mi iikam nhirim simiiram kiwaki sama simiir kwoin imiirar napim ti dimin taeminim simiirsi mi wim kima ti siirsiyin hana daingwo kimiir kwoinin yio hindara dinan itkinki mi nhirimaka kipi ninkinwaomwarkii boin simiirin simiir siyu iirar kigninkan tirki.

13 Mi kimiir inkam nwirin siya dimin biyie inkam nwirni tiri mi yio ti hiriinan siyiuin yio ti digi mi kima siir dimin biyie imiir haiyoprimdiyumiigi. Mi kimiir dimin biyie biyeyim yim Biyan Inkam Komii Jisis Krais siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi ta hiriinan sairsika, wim kima iripi hiriinan ti hiriinan siyu kaimwowin siirar timi tir, iki iikam nhirim kima ninkinyaeyaowiyim simiir dimin biyeyim simiir timi haiyoprimdiyumiigi.

14 Iki dimin taemin kibi kibiyim simiir koin ini naingwokwonanae saeyar ywowa tariigina ya ini biigibi saeyar ywowa. Mi ta naingwokwonanaeya iki digworaekwo kibi kibi nhirim simiirin ini saeyar kakprinonkwowim. Tariigina ya ini piuwopnan ywowa, piuwopa inkamki kikogiya yuisa siya kaiya sair kikogrinuwam. Mi ti dimin hiriinanin ini nwirnyam naingwowyin yio ini piuwopnan ywowa yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwana kwoin whirua sama nwowam.

15 Krimiirin Krais siyar tirkikin irika nwirika nongwomamair aeyamin mi krima ti hiriinan diminim ti krimiir tir nwokaiyim simiiram kiwaki. Mi yim ti dimin taemin haniim yim dimin whoimoni rani. Biya kimiirin Adi Komii siya nikunakim mi kimiir kwoinin siya kiyaigim mi ta hiriinan sairsika kima wi piu kwuruwa asi nwowi mi wi Krais siir dimin taemin imiir asi haii kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiuwam iripa nongwomamair aeyam. Mi kima wi boin wadieki. Dimusi rani, ti simiirsika.

16 Mi Krais siir yaiya ini hanin kimiir mhi kwoinau kwirii idwokai kuni mi kimiir kigirkaki mi mhoyi kimiirin wi sama whinkinsiis haiginiuwi irni nwirni whinkinsiis haiginiuwiya Adi Komii siir dimin taemin imiir yipiki kima boinimauuwim iikam nhirimi mi kima nikim dimin taeminim simiirsi sair hiriinan. Kima Adi Komii siir boin wadieki mwayiyim yokwo sam hir nwowim kima waowiyim simiir hiriinan mi mwayiyim kima mi waowiyim omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair hir simiir hiriinan mi kima mwayiyim kirie kimiir kwoin ima nwokripkaiyam wao.

17 Mi dimin taeminim kima tiriyim mi kima boini ikim mi dimin taeminim kima tiriyim, yim Biyan Inkam Komii Jisis Krais siir nikrigim. Kima Adi Komii siir boin wadieki dimusi rani, dimin kibi kibiyim yipiki Krais siya tirim kimiir simiirsika. Iriig.

Iikamim nonkwonam mi simiir yinisisim ikim simiir boinka

18 Mi wim kima wigim yipiki kamkak nwowim, kima dimin taeminim kimiir kam ima boiniyim simiir wakaeyokna. Tiki siyu hiriinanin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima Biyan Inkam Komii Krais siir yai wakaeyokna apkim.

19 Mi wim kima kamim kimiir wig imiiram daingwokwonanae. Simiirin biyie kipi nwo mi dimin taeminim kima tiriyim kima simiirin yai biyie wara kipi boin.

20 Mi wim kima yinisisimim wim kima kimiir yoppi adim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, yim ti dimin taemin hiriinanin yim Biyan Inkam Komii Adi Komii siya big nasmarwaiya simiiram nwowi.

21 Mi wim kima adim, wim kima kimiir yinisisimim simiir hindara kipi nokwao boin mi simiir kwoin imiir kipi kiyai maingimaiga nwo karamae sama nwowam mi simiir gabaiginiu karamae nwowam. Iriig.

22 Mi wim iikamim yipiki iki kamim inig komii komiigakim simiir mriiyim umir min hai karamae nwowiyim, kima kamim kimiir kigiraowiyim simiir

whwonkam ida ara kipi mɔrii iya sɔma kɔmiir kigɔraowiyim inokɔnɔkɔn kɔma mi wadie miirarar mɔrii. Dimusi rani, kɔma tɔriiginim yipiki kɔmiir kigɔraowiyim simiiraram mɔrii rani mi kɔma ha tɔr tani simiirin. Dimusi rani, wim kɔma pi boriisopi Biyan Inkam Komii siya maigimaigra kɔmaka nwo karam nwowim.

²³ Kɔma iikamim simiiraramar mɔrii rani. Wim kɔma Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siiram mɔrii. Mi ta hɔriinan saiirsika, kɔma kɔmiir mi miirin sibgu donkworɔn mɔriikɔripkai.

²⁴ Kɔma dimin miyik miirar tɔr. Dimusi rani, wim kɔma ina ninoknɔnkɔnim mhoiyya omɔn ninomor kou hɔranin Adi Komii siya kɔmiirin wi bimbɔuwɔ tɔrwin tani biyya siya nimbina siir yokwo aiir saiir hɔriinan. Mi ta hɔriinan saiirsika, kɔma ti nu iirin miyim sibgu sibgu mɔrii. Dimusi rani, wim kɔma inokɔnɔkɔn Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siiram mɔrii mi ta hɔriinan saiirsika sibgu sibgu asi mɔrii.

²⁵ Mi iikamim yipiki dimin biyye tɔriyim, mhoiyya simiirin wi dimin biyye Adi Komii kɔmiir Wanin siya tɔrhaigɔnuwɔ. Dimusi rani, ti dimin taemin miirsika. Mi siya iikam whiekakim simiiramin ini hɔriinanar mi aingwowin mi siya kɔmiir whiekakarɔn wi hɔriihɔriinanankɔn hɔdi. friig.

4

¹ Mi wim kɔma kamim bi nwowiyim kɔma ti iikamim yipiki kɔmiir mɔriiyim simiir sibgu tɔr. Dimusi rani, kɔma ina ninoknɔnkɔnim kɔmiir Biyan Inkam Komiiyin kɔmiir kigɔrkakiyin siya ini siir om aiir nwowin mi kɔmiirin ini siyar kigɔraowin. friig.

Tikamim nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim simiir boinka mi ti siyyu hɔriinanin ti kɔma tirin yio ini ywowin

² Kɔma Biyan Inkam Komii Adi Komii siiram hɔriiyar kwisboinanae. Kipi digi. Mi iya kɔma kwisboiniyim nhwo mi kɔma dimin taeminim kɔma boinanim simiirin sibgu sibgu daingwo omok boin mi siir boin wadieki.

³ Mi iya kɔma nhwo kwisboiniyim Biyan Inkam Komii siiram kɔma iikamim tiranin kɔmiiram warar sɔri siiramɔn minam, kɔmiir whɔnkɔnsiis haigɔnuwim mi nim kɔma wa nwoki kiwakiyim Kraiis siir yai aiir boinmimauuwamin. Mi ta hɔriinan saiirsika iikamim wi simiir nwoki wakaeyoknam. An kara maeyauwa mi biyye mɔriiyya saiir tɔr asi haigɔripkɔkikali. Dimusi rani, an kara siir yai miir boinmimauugin.

⁴ Kɔma Adi Komii siiramɔn minam kwisboinki kariirin wi siya nwoki whɔnkɔnsiis haigɔnuwim Kraiis siir yayim simiir sibgu boinmimauuwim biyya kara niki boinmimauuwa simiir iikam imiir saiir hɔriinan Adi Komii siya boinkiya kariir saiir hɔriinan.

⁵ Mi dimin taeminim kɔma tɔriyim, iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna ap karam nwowiyim simaka, kɔma sibgu daingwo omok. Mi kɔma si kwɔra hɔnɔna tiram kipi kiwaki, diminin wadie nwokaram nwowiyin siir tiram dimusi rani, kɔmiir iyyim hoingak nwo rani.

⁶ Mi dimin taeminim kɔma boinmimauuwim simiir yim wadieki, yim ini wam naeyim kɔma naeyim simiir idwo nɔrɔnkɔnkɔiyim ini simiir hɔriinan ywowim. Mi hɔriinananki nuwɔ, ti dimin taeminim iikam ima sɔrii kɔmiir mi kɔma wa sibgu inoknɔnkɔn boinkii simiirin. friig.

Pol siya Tikikas Onisimas sowiir nikropkiko

⁷ Kara Tikikas siirin kɔmiiram minam nikropkikin siya dimin taeminim kara tirim wi kɔmiir nwoki boinmimauuwim. Siya kɔmiir nomiiyau kibikin yipiki kara naingwokwonanaeyin. Siya inkam wadieki mi kariir dimin

taemin siya whinkinsiis haiginiugin mi siya mi kara krimiir Biyan Inkam Komii siir mi aiirin krirar miriigo.

⁸ Kara siir bidi yikropkiyin kimiiram mi ti dimin taeminim wi siya boinmimauuwi kimiirin. Mi siya kimiirin wi min boinmimauuwi dimin taeminim krima tirim simiir mi ta hiriinan sairsika kimiirin wi maingimairga siya nwowaiginiwi.

⁹ Mi kara Onisimas siirin saika bidi yinkan ikropkiyin kimiiram waraur. Onisimas siya krimiir nomiiyau kibigin mi siya kimiir inkam nwrirkin. Mi iya sowa nimbini mi dimin taemin whiekakim krimiir tir nimbimbiiyamim wi sowa nini boinmimauuni. friig.

¹⁰ Aristakas, yipiki ti kanaka tir ninkan hugripkiikikayin maeyaua mi biye miriia sair; siya mi Mak siya sowa kimiir nokboinmamaigiko. Kima ina ninokninkinim Makin yio Banabasni nomiiyaugin mi biya kara kimiirin ti hinina boinmauugin siya niti kima siirin wi sibgu kigrirao.

¹¹ Josua yipiki siir inig whirin ha dapiyin Jastas, yio kimiir mi okboinmamaigikin. Kamim nwoingnwoimuwaigim Juda simiir pugana sairim yipiki Kraiis siir yai aiir sibgu wakaeyokna apiyim mi kariirin sima whinkinsiis haiginiugin Adi Komii siir dimin taemin imiir tiramin mi kariirin maingimairga sima nwowaiginiugin.

¹² Epafrasn yio kimiir mi okboinmamaigikin. Yio siya om Kolosiyankin mi siya Kraiis Jisis siir mi aiir miriigin. Mi inoknokin siya Adi Komii siiramar kwisboinanaeikin kimiir kirie haiginiuwam. Mi kimiir kwoinim wi kirie nwoki owim ti dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram mi ta hiriinan sairsika wi haningni sibgu inokninkini dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim kima wakaeyokna apam.

¹³ Kara ti dimin taeminim simiirin ina sibgu inokninkinin mi kara simiirin pa boinmauugi kimiirin. Siya iikam kimiiramn nhami nhami bi mirinanaekin mi iriipi hiriinan iikamim Leodisia hiranim mi Hirapolisan ikim.

¹⁴ Mi Lukin krimiir paowai min udi inkam kibiyin mi Dimas siya, sowa kimiir nokboinmamaigiko.

¹⁵ Mi kara nokboinmamaigini haninaka wi kima nokboinmamaigini iikam imiirin yipiki nomiiyauim om Leodisia hiranim simiiramim. Sima mi Nimpa saeya mi iikamim yipiki sair omaka hir haningriiyu owim Adi Komii siir inig iir hainanim simiir warar nokboinmamaigini.

¹⁶ Mi ta yokwowa maeyaua ti yai ima nwowa kima simiir mwain dignaowidi mi kima simiirin wi iikamim Adi Komii siirim om Leodisia hiranim wi simiiram hauugi mi yim wi sima mi mwainim. Mi ta yokwowa kara hauugiya simiiram mi ya wi kimiiram swoki hauugii mi kima wi kimiir om hir nikini mwainuwim.

¹⁷ Mi kima Akipas siirin hinina boin, siya miya Biyan Inkam Komii siya boinkiya siir siya miriizam siya sair miri mi siya sairin hiriir digig.

¹⁸ Kara Polkin, tiki yayim yim kariir ingar nonkwowinkikin, ti kimiir nokboinmamaigiyim. Kima simiirin kipi naingwo owouwo, an kara ini maeyaua mi biye miriia ini sair tirar niki hugripkiikikayin. Kara hinina naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi. friig.

1 TESALONAIKA

Iya Pol siya om Korin hir nwowin mi siya ta yokwowa ha wɔnkikin iikamim naingwo tibmiiyim om Tesalonaika hiranim simiiramim. Biyan siya ti om iir niki okin mi iya Timoti siya hiriir nimbiyamim mi siya kimidiniya Pol siir ini boinu, Juda iikamim yipiki Jisis siiram naingwo tibmii karamae nwoyiyim iikamim naingwo tibmiiyim simiirin hik sima hauuwi. Mi ta hiriinan sairsika Pol siya ta yokwowa sair asi wɔnkini mɔnsika iikamim naingwo tibmiiyim wi saeya nwoke whinkinsiis haiginiuwim mi simiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya wi hiriir nwoke onkworinukripkaiyim mi wi siyar nwoke itbugiyim. Siya iya Jisis siya nitana sair yaiyim kasakasa bi wɔnkin. Iriig.

¹ Pol, Sailas mi Timoti, krɔma ta yaiya yokwoni wɔn hauugika iikamim Adi Komii krɔmiir Wanin siir piugananim om Tesalonaika hiranim kimiirim. Kɔma Adi Komii mi Biyan Inkam Komii, Jisis Kraiss sowaingisowiiirniigim. Mi krɔma ha naingwowi Adi Komii mi Jisis Kraiss siya, sowaingwobumbu mi iripa nongwomamair aei kwoinin wi kimiir nwoke hauugiyim.

Mi Tesalonaika simiir naingwo tibmiiya kirieka mi saeya ini wadieyar sibgu owa.

² Mi krɔma inokininokin Adi Komii siirim kwisboiniyim, krɔma siirin ha boin wadieikim. Dimusi rani, iikamimiirsika.

³ Mi inokininokin krɔma siir boinmauwuwi dimin miyik miyikim kima tiriyim simiir. Dimusi rani, kima siir yai imiir wakaeyoknaei mi kima siiram naingwokwonanae mi kima dimin kirie kirie imiirar tiri mi kima donkworinukripkai mi kima kirie hiriirar dwokripkai Biyan Inkam Komiiyim Jisis Kraiss siiram.

⁴ Mi kima ti nomiiyaum yipiki Adi Komii siirim naingwokwonanaeyim mi krɔma ina ninokninokinim siya bidi yimbiingiyin kimiirin siir iikam nwowam.

⁵ Dimusi rani, iya krɔma ta Yai Wɔn Kibiya kimiir boinmimauuwa sairsika, yim niksisae yai nanga rani mi kimiir kwoininim Adi Komii siir yai ima mi siir naeyiu ieya wi sowa kinkrip hai. Mi Adi Komii siir naeyiun kimiir kwoininim wi siyar kisina haigi mi krɔma ina ninokninokinim siir yai imiirin mi ti yaiyim simakisimaingim kaimwowim. Kima bidiyar yinokninokinim dimininim biya krɔma tirim kimiir whinkinsiis haiginiuwam.

⁶ Mi kima Adi Komii siir yai imiir bidi wakaewinim mi iikamim sima kimiir bidiyar tirbumbuim mi kima maingimaiga bi nwokim. Niingaka. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiun siyar whinkinsiis haiginiugim kimiirin maingimaiga hiriirar nwokekipkaiyim. Mi kima ti dimininim simiirar tirinae, ti dimininim krɔma mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiss krɔma tirim simiir hiriinan.

⁷ Mi ti hiriinan siyiun, kima yipiki iikamim Adi Komii siir yai wakaeyokna apiyim nu haimii Masedonia mi nu haimii Akaia hiranim simiir bidi yisimauuwim mi kima simiirin dimin miyik miyik imiirar nisimauugim sima kigna apamin.

⁸ Mi ti yaiyim Adi Komii siya boinmauwuwi kimiir, yim kima bidi yanaakninikiyim mi ta yaiya inkamin ii hainiyin mi siir yainana ha namkiya hinda tinda mi ini sair hiriinan yamiyokiyokigiya. Mi ta yaiya saeya nu haimii Masedonia mi nu haimii Akaia hiriirara biri namka. Niingaka. Mi ta yaiya ina yiniyokigiya hinda tinda mi iikam sima ina wakaekiyim kima Adi Komii siir yai imiirin ina wakaeyokna apim mi ta hiriinan sairsika, krɔma wi sair swoki boin tani simiirin.

⁹ Mi iikamim hinda tindanim sima dimin taeminim biya nimbiamim iya krma kimaka waraur nwowa sima simiir whrie boini. Mi kima uruwai siyaowaiyim digumii bidi haimriiyugigim. Mi Adi Komii kangikinin siirar wakaoyokna apkim. Mi uruwai siyaowaiyim yim omwai bi waiyaeikim, yim ini ningar ywowim. Adi Komii sasaingin omwai waiyayokiyokiiyin.

¹⁰ Sima ha boinkim, kima siir yinisim iirim dwokwokin siya Adi Komii siir om hir haiburgigi Jisisin, yipiki biya niki aowin, siirin Adi Komii siya kininsiin idwokin mi krmiir'in siyar whinkinsiis haiginu mi siyar mi anmai-warkaina Adi Komii siya tioidwomaiyana sairsi. Dimusi rani, iikamim, sima dimin biyie tirkim. Iriig.

2

Pol siya mriiya mi om Tesalonaika hir saeya

¹ Kima ti nomiiyauim, kima ina ninoknankinim biya krma nita kimiir nini kignakiyim mi yai kimiir nini boinmimauugigim mi ta krma niki apririr kignakiya kimiir saeya op bi kimaiga. Niingaka.

² Mi kima ina ninoknankinim iya biya krma om Filipai hir nwowa sima krmiirar diriraerbumbukim mi krmiir'in Adi Komii siya whinkinsiis haiginugim mi krma hikim sima hauuwim simiirsi biri nididgim mi siir Yai Win Kibiya krma kimiirar boinmimauugig.

³ Ti yayim krma kimiir boinmimauugigim krma kimiir niksise rani. Yayim krma boiniyim krma siyu biyiekak bi nwowikim. Niingaka. Krma kimiir'in yaimwowerar boinikim krma kimiir bi niksiseikim kimiir digworaekwo imiir niksise haiyim. Niingaka.

⁴ Biya Adi Komii krmiir Wanin siya bidiyar kinankiugiyin krmiir kwoinin mi siya ini wadiyar ywokiin krmiir'in siir yai imiir boinmimauuim. Adi Komii siya ina ninoknankinim ti dimin taeminim krma boinmimauuwiyim krma minam naingwowi Adi Komii siirar maingimaing haiginuim, krma inkamni maingimaing haiginuim pi boriisopi.

⁵ Kima ina ninoknankinim inokinokin biya krma kimiir boinmimauuim krma kimiiram bi hiirgin. Adi Komii siya ina ninoknankinim krma kimiiram bi hiirgin mi ta hiriinan sairsika krma kimiir umir digworaekwo min swoki iksise hai rani. Niingaka. Adi Komii siya ina ninoknankinim krma yaimwoorar boini.

⁶ Ta krma mriiya krma inig komii haiyim pi boriisopi kimiir bopwoniya waraurin mi iikam nhir ikim. Niingaka. Nim krma aposel kamim yipiki Krai siya nikropkiyim sima mi ta hiriinan sairsika nim krma wi digar nwowi Adi Komii siir whwonkam idan kimiiram sriiyim krmiir inig imiir hainanim mi krma pi boriisopi.

⁷ Mi biya iya krma kimaka waraur nwowa krma kimiirar sibgu kigriraokim yopiigi sae kigriraowiya sair yinim simiir sair hiriinan. Mi krma kimiiram dimin whiram bi sriigim.

⁸ Krma kimiiram naingwokim mi krma Adi Komii siir Yai Win Kibiya sairara bi hauugikim. Dimusi rani, krma kimiiram naingwokwonanaekim mi krma kimiir asi whindiriraerargigim.

⁹ Kima iikam whiekakim ina ninoknankinim krma kimiir'in Adi Komii siir Yai Win Kibi aiarar boinmimauugim mi krma umiram nii nabie mriigim mi ta hiriinan sairsika, krma naemin diminim kimiir warauranki paninsi haisi.

¹⁰ Kima mi Adi Komii siya kima ina ninoknankinim diminin krma tiriyim kimiir iikamim yipiki Adi Komii siir yai aairim naingwo tibmiiyim. Krma diminin big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowanin simiirar tirkim mi krma dimin miyikim dimin whirki kimbu karamae nwowiyim simiirarar

tirikim, krīma siyūim dimin whirki kimbu karam nwowiyim simiirarar tirikim dimin biyie wara bi tirikim.

¹¹ Krīma ini adin siir yinisimam simiir boinmimauwiyim ini siir hiriinan ywowim mi kimiirin krīma nokwao boinkim mi kimiirin maigimaigra krīma nwowainiugikim mi krīma kimiiram sriinanaekim

¹² Kīma inokainokin Adi Komii siir sibgu wakaeyokna ap siya kimiiram nikiunanaekim mi kīma mi siya kīma wi iripa nidwowi mi kimiirin wi siyar kigriraowi mi siir dimin taemin miyik miyikim kīma wi simiirar ninan haiswowi. Iriig.

¹³ Inokainokin krīma Adi Komii siirar boin wadie nanaekim ti dimin taemin imiirsiyin. Biya krīma kimiirin Adi Komii siir yai imiir boinmimauwim mi kīma simiirin ina wakaeyokna apim sima inkamni yai rani. Niingaka. Ti yayim kīma wakaeyokna apim kīma Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apim, ti yayim sima diminar tirikim kimiir kwoinuin, iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim.

¹⁴ Kīma ti iikamim Adi Komii siir piugananim nu Judianim yipiki naingwo tibmiiyim Kraiss siir wakaeyokna apim simiir kigna mriiyan iikamnan bidi ywowim. Ti nomiiyauim, ti iikamim ti om Tesalonaika tiranim kamiigikimmiirar nomiiyauim kimiirin siyū biyie simar tirikim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim mi iripa hiriinan sima ti Judan iikamim sima siyū biyie bidi mi tirim iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim waraur nwowim.

¹⁵ Biya Juda iikamim sima nisomsomaokaokim profet kamim yipiki biya Adi Komii siir yai imiir nanaakninkii haiginiuim mi mhoiyya simiir yinneyim sima yisomao krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir mi tariinanin sima ini siyū biyie krimiirar swoki tirim mi ti siyū hiriinanin sima tirin mi Adi Komii siir kwoinin ini haugahauga whiyekiyin.

¹⁶ Mi sima dimin bibiyie iki iikam nhirim simiirar tirikim. Dimusi rani, sima krimiir siyū iir ninkripkigim iikamim Juda iikam tani krīma yai simiir boinmimauusi. Mi hiriinanki nuwi sima digiumi ti dimin biyie iir haimriiyugim mi Adi Komii siya wi simiir nwoki anmaiwarkainim. Ti iikam bibiyeyim dimin bibiyie imiirar tiryokiyokiyim mi taka iya Adi Komii siya hik ti simiir dimin bibiyeyim simiirsi hauuwana saeya bidi yimbiniya. Iriig.

Pol siya simiir swoki kigam naingwokin

¹⁷ Mi ti iikamim krimiirin sima nikropkikim mi krīma ina yamim mi iiyim hoimgak rani, krīma kimiir haiburgigim mi krimiir kwoinin ini kīma waraurar yinkin okiyim. Mi krīma wigkamim wigpiowa kampiowa niinga nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi krīma kimiir whwonkam kignakiyamim ina naingwowim mi krīma ina niki hidim siyūwamim krīma wi panina niti kimiir kignakiyamim.

¹⁸ Kara Polkin mi kara inokainokin ina kinankiun kimiir kignakiyamim mi krimiir siyūin ini Setan siya yinkripkiyin.

¹⁹ Mi Mhoiyya iya Jisis siya swoki iti mi krimiir hainami mi krīma wi saika nwowi mi wi omwaiya waiyayokiyokiyami. Mi mhoiyya iikamim sima wa ha dimusi boini krīma wadieyairgim? Mi mhoiyya krīma wi maigimaigra dimusi nwowi? Mi Mhoiyya krīma wi krimar dimusi hainanaei? Krīma wa hainanae, krimiir inig iirarin. Dimusi rani, iikamim kimiirsika.

²⁰ Kīma iikamim yipiki krimiir yai imiir wakaeyim mi Adi Komii siir kigna apim, wim kīma maigimaigra krimiir nwo haiginiuwi. Iriig.

3

Timoti siya yai kibiya sair hainanikin mi Pol siya ini maigimaigra ywowin

¹ Mi iyya krīma nwoimararim waraur nitam nwoninaeaya, krīra hiniina naingwokwoko nikrira wi om Atens tir nwonaoiwidi.

² Mi krīra pi krīmiir nomiyyauin Timoti siirara nikropki yipikin siya krīraka mīriiyin Adi Komii krīmiir Wanin siir mii aiirin mi Kraiis siir Yai Win Kibi aiir nanaakninki haiginiuwam mi siirin krīra nikropki mi siya niti kīmiirin wi siya whānkinsiis haiginiuwi mi kīmiir kwoinin wi kirie nwoki owim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apamin

³ mi ta hiriinan sairsika, kīmiir iikam nħirkim bi kiyopsimsibgigim. Dimusi rani, ti hik imiirsika. Mi kīma, kīma kīmarin ina ninokninkinim ti hīkim Adi Komii siyar nimbinkin krīma haiyamin.

⁴ Mi biyya iyya krīma kīmaka waraurar niki owa, krīma kīmiirin hiniina boinmauugim, iikam nħirim wi dimin biyye krīmiir tiri. Dimusi rani, krīma Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apikim. Mi kīma ina ninokninkinim ti hiriinan diminim kīmiir nimbini krīma biyya kīmiir bidiya iki boinmauim.

⁵ Mi kara ii priei nwowim pi boriisopi mi kara Timoti siirin ta hiriinan sairsiya nikropkisasaauugin kīmiir kignakiyim, kīma ini Adi Komii siir mii aiirar mīriiyim iyie? Saiir mīrii rani. Kara pi nididi kīmiir kwoinim wi Setan siya nipiyaokaisi mi diminim krīma tirim, sīma wi naekak nwo rani. Iriig.

⁶ Timoti siya kīmiir haiburgin mi siya tiriir ha nitin mi ta Yai Win Kibiya siya ina anaakninkii haiginiuni. Kīma Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apkrīpkai mi kīma iikam imiirim warar timi inkin aingwokwonanae mi krīmiirimin iriipi hiriinan warar timi inkin aingwokwonanae krīmiir kignakiyam, krīma naingwowiya kīmiir kignakiyim saiir hiriinan.

⁷ Mi krīma wi maigimaiga nwokripkaii. Dimusi rani, iikam kīma ini Adi Komii siir yai imiirar niki wakaeyokna apkrīpkaiyim. Mi iikamim sīma siyiu biyye krīmiir tiriyim mi krīma hikak biri nwowikim. Nīngaka. Mi diminim krīma wakaeyim kīma tirim, yim krīmiirin sīmar whānkinsiis haiginiuwi maigimaiga hiriayar nwokripkaiyim.

⁸ Mi kīma Adi Komii siir yai imiirin hiriinanar wakaeyokna apkrīpkai mi ha timi okworinu kripkai mi hiriinankiniuwi, krīma wa nongwomamair aei.

⁹ Mi krīma Adi siirin wi panina boin wadie mi krīma siirin wi ha nīsiimauuwi krīma maigimaiga kirie komiigakim. Dimusi rani, iikam kīmiirsika, ha? Yio ti hiriinanin yio siyiu karamaeka. Nīngaka.

¹⁰ Mi inokininokin krīma Adi Komii siirama sriinanaeikim krīma kīmiir kigam mi kīmiir naingwo tibmii aiir whānkinsiis haiginiuwam mi kīmiir naingwo tibmiiya saeya wi sapisap kipi nwo. Iriig.

¹¹ Mi krīma hiniina naingwowi krīmiir Adi Komiiyin mi krīmiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis, sowa whāndiriraerarkiko kīmiir kignakiyam.

¹² Mi krīma hiniina naingwowi Biyan Inkam Komii siyar tirkii kīmiir nomiyyauim iki iikam nħirim hinda tinda nwowim simiiramān nhami nhami kipi naingwokwonanae opki mirkimirka sae ninkiniya mi ha bwaemb-waekiniamiya saiir hiriinan, ta krīma naingwokwo nanaeiyā kīmiiram saiir hiriinan

¹³ mi iriipa hiriinan Biyan Inkam Komiiyin siya wi kīmiir kwoin imiir tirkii sīma kirie nwoki owim. Mi mħoiyya Biyan Inkam Komiiyin wi siir iikam imaka niti mi kīma Adi Komii siir whwonkam ida wi dimin whirki kimbū rani. Iriig.

4

Ti hiriinan siyiuin kīma Adi Komii siir wakaeyokna apiyin yio Adi Komii siir maigimaiga haiginiuwi

1 Biiya krɪma kimiir bɪdiyar iki boinmauwim mi kimiir bɪdiyar mi iisiimauuwim siyiun Adi Komii krɪmiir Wanin siir wakaeyokna apanin mi maingimairga siir nwo haiginuwim mi krɪma ina ninokninkinim mi kima simiir tiri mi krɪma kimiirin wi asi sriinanae krɪmiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir yai imiiramɪn mi kima ti siyiu iirin wi hiri hiriinan tɪrnanae.

2 Kira bɪdiyar yinokninkinɪn yayim biiya kiriir boinmauwim krɪma, Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir inigni.

3 Mi dimɪn taeminim Adi Komii siya naingwowim kira kigna diriraeraram simiirin donkworinukripkai mi kima dimɪn whirki kimbu karamae hiriirar dwokripkai. Mi kima siyiun hii nanaeyin siirsiyin aru dwo.

4 Mi kima irira nwinwira sibgu dinokninkin siyiun kimiir piu aiir kigiraowanin mi rirmiiya dwokripkai mi Adi Komii siya ti hiriinan dimɪn miyikin siir kigi mi siya wi maingimairga nwowi.

5 Mi kima hii nanae siyiu biyeyin siiram kipi naingwokwonanae iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim simiir hiriinan kipi nwo. Niingaka.

6 Mi kima kimiir nomiiyauim simiirin siyiu bibiyie kipi tirhaiginu mi simiir kwoin imiir kipi kiyai Niingaka. Dimusi rani, biiya krɪma kimiirin hinina boinmauwim, iikamim yipiki ti hiriinan siyiu biyie iir tirim yim wi Biyan Inkam Komiiyin siya nonkwobumbuninkin haiginuwu.

7 Mi Adi Komii siya krɪmiirin siyiu bibiyie tiram bi nikiunakin. Niingaka. Siya krɪmiirin dimɪn whirki kimbu karam nwowim nikiunakin.

8 Mi iikamim yipiki digumii ti yai imiir haimriiyugigi, yim sima digumii iikamim ti yai imiir boinmauwim simiir haimriiyu rani. Niingaka. Yim sima digumii Adi Komii siirar haimriiyuwi yipiki inkamɪn naeyiu miyik krɪmiir hauun.

9 Mi kara kimiiramɪn wi winboinki rani, siyiun nomiiyau nhirmiyam naingwokwonanaeyin siirin. Niingaka. Dimusi rani, kima bɪdiyar yinokninkinim. Dimusi rani, kara kimiir bɪdiyar iki boinmauwim Adi Komii siya naingwokwonanaeyim kimiir nomiiyau imiiram.

10 Mi kima kimiir nomiiyauim simiiram bɪdiyar yaingwokwonanaeyim hinda tinda nwowim nu Mesedonia hir mi krɪma kimiirin pi hinina boinkii, kima kimiir nomiiyau imiiram daingwokwonanae.

11 Mi kima omwai sibgu waiya yokiyokiyam daingwokwo mi dimɪn biyie tirim kipi naingwo mi piu minki kipi piyao mi kima kimiir umir mi imiirar sibgu mirii, biiya krɪma niki boinmauukiya sair hiriinan.

12 Mi iriipa hiriinan iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowim simiir whwonkam ida kimiirin sima wa kignaingwo boini kama iikam miyik miyikim mi kima dimɪn taeminim wi kima kimar haiyam naingwona rani. Niingaka. Iriig.

Mi Biyan Inkam Komiiyin siya nitan ii aeya

13 Mi kara pi boriisopi iikam kima habwaowaenan nwowim kimiir nomiiyauim naokaowim simiiramɪn. Mi kara pi boriisopi kima maingimairga nwo karam nwowim ti iikamim naokaowim simiirsiyin ti iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kɪn karamae nwowiyim simiir hiriinan mi siya ti iikamim simiirin wi swoki kininsiin idwo rani, omwai waiyayokiyokiyamam. Niingaka.

14 Mi krɪma ina naingwo tibmiiyim Jisis siya bɪdiyar iki aonamɪn mi siya kimidiniya ie hiranki swoki insiin idwo, triiginin yipikim Adi Komii siir yai aiiram naingwo tibmiiyim mi ha naonamɪn mi Adi Komii siya wi ti iikam imiir hidninsiin idwowa mi sima wi saika warar swoki inkɪn iti.

15 Kríma kímíirín dimín taemíním yíipíkí bíiya Bíiyan Inkam Komíiýin siyakisiyar boiním simíir boinímáuwí. Yím híniingím, kríma tí iikamím yíipíkí tí omwaiya níki waiyam mí íiya Bíiyan Inkam Komíiýin siya níti mí iikamím yíipíkí bíiya naokaowím simíir bíiýin wí kríma nam tani. Níngakíníngaka.

16 Mí Bíiyan Inkam Komíiýin siya wí nínomor kou hírankín sasar níuuni mí siya wí yai komíiyar boínki mí Adí Komíi síir paekwosímín kírié komíigakín siya wí komíiyar kauwok boínki mí Adí Komíi síir kíidín wa masboínki mí Kraís síir iikamím yíipíkím bíiya naokaowím mí bíikíbíiýin wí símar nínsiin idwówi.

17 Mí ta saíir mhóiyarín mí iikamím náingwo tíbmíiýim yíipíkím omwaiya níki waiyam mí yím wí símaka warar nínkín ami mí iikamím síma Bíiyan Inkam Komíiýin síirín wí kou hír níyískaiwíni. Mí Bíiyan Inkam Komíiýin siya krímíirín wí tí híriinan síyíu hírsi níkiúnáinami mí kríma hínokíinokín wí saikar nwoyókíyókíikaiyamí.

18 Mí kíma írni nwírni whínkínsiis ankínsiis haigíníu mí máirgímáirga ta yai anaka dwo. Íriig.

5

Kríma híriiyar síbgu okworínu krípkai íiya Bíiyan Inkam Komíiýin siya swókí itina saírím

1 Kíma tí nomíiyáuwím, kríma íiya tí dimínín siya nímbiyamana pí yokwóni kímíir wínbóinmáuwí rani.

2 Kíma iikamím, kíma ina síbgu ínoknínkíním íiya Bíiyan Inkam Komíiýin siya nírina ya wí inkamín dígworaekwo tauaeyím nítiýin níiyaka wí síir híriinan níti mí iikamím wí híndara nanaawíni.

3 Íya inkam nwírki ha bóini kríma íni wadíeyar síbgu owím mí dimín bíyie whír karamaeka mí dimín whírín ina yímbyámín simíirín mí simíir tírbu wíga yíipíkí yínisím naokainam tíriya mí ha díyíuraeyíuwíya saír híriinan mí síma wí saírís kíyoopki rani. Níngaka. Wíga yínisím naokainani híkím simíir hai karamae bí swókí owíka.

4 Kíma tí nomíiyáuwím, kíma yíipíkí iikamím Adí Komíi síir wakaeyókna ap karam nwowíyím simíir híriinan tani mí íiya siya swókí itina ya wí krímíir nanaa haigíníu rani, híiyan inkamín yíipíkí dígworaekwo tauaeyaeiýin síir híriinan. Níngaka.

5 Kíma iikamím íni Adí Komíi síir yínisísím ara ywowím mí síir yai ímíirar wakaeyókna ap. Kíma Setan síir iikam tani yíipíkí síir yai aír wakaeyókna ap karamae nwowím. Níngaka.

6 Mí tí híriinan saírísika, kríma iikamím yíipíkí Adí Komíi síir yaiyím simíir wakaeyókna ap karamae nwowíyím simíir híriinan tani. Níngaka. Kríma krímásiyar mántaraona mí dimíním Adí Komíi siya bóiniyím simíirar wakaeyókna apíyókíyókí.

7 Iikamím yíipíkí Adí Komíi síir yai ímíir wakaeyókna ap karam nwowíyím, yím íni iikamím nhwo whwonkaowíyím íni simíir híriinan ywowím mí íni iikamím op kírié kwíyae whaowaeiýím mí dimín taemín ha píridíríraeraramíyím íni simíir híriinan ywowím.

8 Kríma iikamím yíipíkí Adí Komíi síir yai ímíir wakaeyókna apíyím kríma krímásiyar mántaraona. Kríma Adí Komíi síir yai ímíir wakaeyókna ap mí iikam ímíirím daingwokwonanaei. Tí dimín híriinaním kímíir whínkínsiis haigíníuwíyím, yím nhaowa ínkamkí híokwówíniya saír híriinan ywowím. Kríma Adí Komíiýin yíipíkín mhóíya krímíir níkiúnakíyanín mí krímíir whándíríraeraranín síiram waikao. Mí ta híriinan wí saeya whínkínsiis

pagra kirieya iya kamim yai naniiyim simiir mwo imiir haiginiya saiir hiriinan.

⁹ Adi Komii siir iowa krimiiram biri nimbinga krimiir nonkwoninwomwurnninkinim. Ningakinngaka. Mi siya ha nimbingin krimiirin, krimiirin wi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir inigni nanmaiwarkainaei.

¹⁰ Biya siya krimiir whindiriraeraram naokin mi ta hiriinan saiirsika krma yipiki omwai waiyam mi yipiki naowim mi mhoiyya krma wi omwai saikar waiyayokiyoki inokinokin.

¹¹ Kima irni nwirni dinan inkinsiis ankansiis haiginu mi irni nwirni timi whindiriraerar haiginu tariinanin kima tira saiir hiriinan tir. Iriig.

Nikopkaigiyanyai ima

¹² Krma kiiiriri igao yai boinkim, kima iikamim Biyan Inkam Komiiyin siya nikmwin kwoim kiiiri bopwoniya waraur nwowim simiir yai imiir wakaeyokna mi simiirin siyu miyik imiirar daisiimauu. Dimusi rani, kiiiriri ini simar kigriraowim mi ini simar nowomwarkaiyuim Adi Komii siir dimin taemin imiirin.

¹³ Kima ti kam miyik miyikim simiiram daingwo mi simiiramin ha daingwokwonanaei. Dimusi rani, dimin taeminim sima tiriiyim simiirsi. Kima iraka nwirka dongwomamair ae.

¹⁴ Ti nomiiyuim, krma ti yauiim kiiiriri igao yai minsi boinki mi kima iikamim yipiki nhakiuwiyim simiir boinwaka. Mi iikamim yipiki nidiidiyim simiir whinkinsiis mi iikamim yipiki maingimairga nwo karamae nwowiyim simiir kinsiis haiginu mi kima hiinsima dwo iikam simakan.

¹⁵ Kima sibgu mntarao, kima yipiki iikamim siyu biye kiiiriri tir haiginuwiyim, kima simiirin wi yamdi kipi swoki tirbu haiginu. Ningaka. Mi kima irni nwirniyin mi iikamim hinda tinda nwowim simiirin dimin miyik imiirar tir inokinokin.

¹⁶ Mi inokinokin kima wi maingimairga dwokripkai.

¹⁷ Inokinokin kima nhwo Adi Komii siirama kwisboinanae.

¹⁸ Kima Adi Komii siir boin wadie ti dimin taemin whiekakim nimbimbiyamim simiirsi, Adi Komii siya wi maingimairga kimaka nwowi, kima ti dimin taeminim Kraiis Jisis siir inigni tiri yipiki kiiiriri whinkinsiis haiginuwiyim.

¹⁹ Kima dimin taeminim Adi Komii siir naeyuin siya tiriiyim simiir kipi kikinokou.

²⁰ Kima, kiiiriri whwomisim amimira kipi nwo mi siyu biye kipi nsiimauu ti kamim Adi Komii siir naeyuin siya boinmimauuin diminin mi ha nanaakninki haiginuwim. Ningaka.

²¹ Kima dimin taeminim iikamim sima boinmimauuwiyim mi sima nanaakninki haiginuwiyim simiir kinanankiu mi dimin kibi kibiyim simiir sibgu onkworinu.

²² Mi dimin biye imiirsi dapyok.

²³ Kara ha naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siyairgin maingimaigani bwamkibwamin mi kiiiriri wi siyar whinkinsiis haiginuwi siir wakaeyokna apim mi ta hiriinana saiirsika kiiiriri kwoinim mi kwoinbudim mi kiiiriri piuim wi wadieya hiriirar, nwokwokini mi wi iya Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siya swoki iti wi saiir nadigiuiwi.

²⁴ Adi Komii siya kiiiriri bidi yikiuin mi kima siirgisiirgim mi siya siir kwoinin bi swoki kisina haigiikin mi siya wi ti dimin imiir tirkrpikai mi wi sima digii.

²⁵ Ti nomiiyauim kima Adi Komii siiram ti kwisboin krimiirim mi siya wi krimiir nwoki whinkinsis haiginiuim.

²⁶ Iya kima kimiir nomiiyau imiir nokboinmamaariyim kima simiirin warar dankabmamaargiyam.

²⁷ Kara kimiirin Biyan Inkam Komiiyin siir inig iir boinki, igao yayim kima ta yokwowa wara nomiiyauim waraur nwowim simiir whwonkam ida mwain.

²⁸ Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir naingwobumbuwa wi kimaka nwowi. Iriig.

2 TESALONAIKA

Ta yokwowa Pol siya wɔnkika iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm simiiram om Tesalonaika hiranim simiiram ta yokwowa biyana siya wɔnkiya saiir mhoiyar. Siya simiirsiiyɔn mɔnsi wɔnkikɔn nhɔrim yɔm ha boini, Jisisɔn bidi swoki itin mi Pol siya hiniinam naingwowi simiir niksisaeya pi digiyim. Mi siya Biyan Inkam Komii siya nitana saiir asi swoki wɔn boinkikin. Iriig.

¹ Pol, Silvenes, Timoti ta yokwowa krɔma wɔnkika iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm Adi Komii siir piuganɔm om Tesalonaika hiranim kimiiram. Mi kɔma krɔmiir Adi Komii mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis sowergo.

² Mi krɔma hiniina naingwowi Adi Komii krɔmiir Wanin siya mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siya, sower naingwoyimiyoka kimaka dwo mi kɔma hiriyar dongwomamaɔr aekayam. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadieki

³ Finokininokɔn, krɔma Adi Komii siir boin wadie iikam kimiirsi. Dimusi rani, kɔma Adi Komii siiramɔn nhami nhami naingwo tɔbmii rani mi wɔm kɔma nhami nhami mi naingwokwonanae rani, irni nwɔrniyamɔn.

⁴ Dimusi rani, krɔma kimiir inigim ti dimɔn taemɔnim simiirsi hainani mi krɔma ina boinmamaugiyim iikamɔm Adi Komii siir piuganɔm hinda tinda nwowim simiir mi krɔma simiir boinmamauu dimɔn biyeyim yipiki iikamɔm sima tirim kimiir mi kimiirin sima kimpipisu prasae bi hauugim. Mi ti kimpipisu hiriinanɔm yim wi maigimaigra nwo karam kimiir nwowwaiginu rani. Niingaka. Wɔm kɔma maigimaigra mi kirie hiriyar nokworɔn kripkaigim. Iriig.

⁵ Mi kɔma hiriyar dokworɔnukripkai krɔmiir niisiimauuim Adi Komii siya iikam imiirin wa kiwaki kimiir kinankuam. Dimusi rani, krɔma siir mi aiir mirii. Mi hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi iikam whiekakim wi simiir niisiimauuwi hiniin wɔm kɔma wadiekim. Dimusi rani, wɔm kɔma ta kinanku aiirin hiriyar nokworɔnukripkaigim mi yim sima miyik rani mi siya wi hiniina boini ini wadieyar mi owɔn kira saikar timi inkɔn o mi kariirin wi siyar kigiraowi.

⁶ Mi mhoiya Adi Komii siya wi ti iikamɔm yipiki biya siyɔu biyie kirir tirim simiir nonkwobumbuninkini. Dimusi rani, iikam whiekakim siya wi wadieyar sibgu kigirkaki.

⁷ Mi iriipa hiriinan mhoiya Adi Komii siya wi ti dimɔn taemɔnim yipikin kimiir mi krɔmiir maigimaigra krɔmiir nwowwaiginu karamae nwowiyim mi wi siya nitkiigii mi sima wi krɔmiir haiburgigi mi krɔma wi wadieyar sibgu owi. Mi ti dimɔn taemɔn whiekakim wa nimbiyami iya Jisis siya mi siir paekwo sim ieya iya sowa Adi Komii siir om siir haiburgigi mi sima wi sima sima nimbiyamae paeya paowii karamaeya saiir hirin.

⁸ Mi siya yipiki iikamɔm Adi Komii siir ninokninkinsi borisopim wi simiir tirbuwi, iikamɔm yipikim krɔmiir Biyan Inkam Komiiyɔn Jisis siir Yai Wɔn Kibiya saiir wakaeyokna karama nwoyiyim wi warar mi inkɔn tirbumbuki.

⁹ Mi ti hiriinan iikamɔm siya wi simiir tirbumbuwi mi Biyan Inkam Komiiyɔn siya wi simiir nikropki sima siir whwonkam ida nwoi mi siir dimɔn kirie komiiyɔn paenan niyuaeyɔn mi siir kirie komii aeya mi wi sima tɔidwomaii inokininokɔn.

¹⁰ Mi tikiriiginim yim wi taka hiniin iya sae nimbiyami mhoiya siya niti mi iriipa hiriinan iikamɔm yipiki siir wakaeyokna apiyim saiirsika mhoiya sima wi inig komii siir hauuwi. Sima mi krɔma wi kakakar nwoi mi maigimaigra saika ninkɔn owi. Mi siir yayiyim krɔma bidi yanaakninkii haiginuim mi

kima simiirar wakaeyokna ap. Mi ti hiriinan sairsika kima mi sima wi ti digworaekwowim simiir nwoki tirim.

¹¹ Mi ta hiriinan sairsika inokinokin krima iikam kimiiramın Adi Komii siirama srii, kima wi mi miyik nwoki mriiyim mi ta hiriinan sairsika siya wi hiniin asi naingwowi siir yinisim nwowamin. Krima siiram kwis boini mi ta hiriinan sairsika kima wi dimin taemin miyik miyikim kima tiram naingwowim wi simiirar nwoki tirim. Mi kima ti diminim kima tirim wi siir kirie aiirar tiri, whisarii rani, kima siiram naingwo tibmiigin.

¹² Mi krima ta hiriinana sairsi kwis boini Biyan Inkam Komiiyin krima siir inigin wi kougikouwa hainanki. Dimusi rani, ti dimin miyik miyikim siya tirim iikam kimiir kwoin imiir mi sima wi kimiir inig imiir hainanprapraskii. Dimusi rani, sairsika. Mi ti dimin taeminim wa nimbiyami whisarii rani, krimiir Adi Komiiyin mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis sowiirni naingwoyimiyoka ini krimaka nwowa. Iriig.

2

Dimin biyieki biye ieya

¹ Tapa krima ti nomiiyauwim kimiirin Biyan Inkam Komiiyin siir boinmaaugi, siya wi sipi swoki iti mi krima wi irkariipa saika nwowi.

² Krima kimiir srii, ti nomiiyauwim kimiir kwoinin nidid kwoin aisiima kipi niki o mi kima ha wakaewinkim Biyan Inkam Komiiyin siya bidi yitin. Niingaka. Krima ninokninkin tani, kimiirin inkamki boinmaaugim ti dimin imiirin mi inkamki nanaakninki haiginugim mi siya tari ha naingwokin Adi Komii siir naeyuin siya boinmaaugin siirin mi tari yokwoni inkamki winhaugun, ti dimin taeminim mi simiirin kipi naingwo tibmii.

³ Mi inkam nwirki kiriir kwoin iir nipiyaokiiyam kipi kigninkinwin ti hiniin siyiu bibiyeyim sim, yai biye boin mi yokwo biye win mi iki dimin biye nhirim simiir warar. Niingaka. Mi ta iya Biyan Inkam Komii siya swoki itana, saeya wi whisarii nimbiyam tani. Niingaka. Biyan iikam whiekakim wi digiumii Adi Komii siir niki haimriiyuwi mi ti inkam biyie komiigikomiiyin yio wi sasar nanaakninkiinaei. Mi ti inkam hiriinanin siyaargin maeyauwa paeki nwowa saiiir hir tiodwomaii.

⁴ Mi siya wi sasar noknwin okwonei Adi Komii siir om hirin, digworaekwo niksisaeyim iikamim sim hainaniyim simiir biyin mi siya Adi Komii siir omaka aiir nidwokai mi siya wa boini, karakikaraargin Adi Komiiyin.

⁵ Mi kima daingwoki yayim biya kara kimaka niki owa mi ha boinmamauwim simiirin mi kima simiirin biri naingwowarkainakim, aniya?

⁶ Mi tariinanin, kima ti Adi Komii iirin ina ninokninkinin dimin siir siyiu iir ninkripkiyin mi ta hiriinan sairsika, siya wi sasar nanaakninkiina rani. Niingaka. Wi iya Adi Komii siya nimbina siirim, wi saiiir digi.

⁷ Mi iriipi hiriinan, ti dimin biyeyim yipiki ti inkam biyeyin wi siya tiri, iya siya niti ya bidinanar nimprio amkika mi ti inkam biyeyin yio wi niki it rani. Niingaka. Siir siyiuin wi Adi Komiiyin yipiki siir siyiu iir ninkripikouwin wi siyar haiwao budgii siya nitam.

⁸ Mi ta saiiir mhoiiyarın, ti inkam biyeyin siyiu biye iir wakaeyokna apiyin mi siya wi sisiyar nanaakninkiinaei. Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya inkam biyie komiiyin siirin wi yainiyar kubrukigi mi Jisis siya wa swoki iti mi siya wi sasar nanaakninkiinaei mi ti inkam komii biyie siir kirieya wa digi mi siirin wa nonkwobumbu ninkinki.

⁹ Mi ti inkam biyeyin siyiu biye tiriya siya wi inkam komii biyeyin siir kirie komii anaka niti mi siya wi dimin kirie komii komii imiirar tiri, ti

diminim yipiki biya iikamki kig karamae nwowim mi siya wi dimin miyik miyik imiirar tiri iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowim wi simiir kiyopsibgi haiginiuwi mi siya wi dimin biyie kirie komii komii imiirar diriraerari iikamim sima wi nwoki kigididim.

¹⁰ Mi siya ti iikam imiirin wi inkam komii biyeyin siir kirie komii anakar kiyopsibgi haiginiuwi. Mi ti yipiki iikamim Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowim, yim wi Adi Komii siyar nonkwobumbuninkin iuguski. Siya wi simiir kiyopsibgi haiginiuwi. Dimusi rani, simiirin bi nanmai-warkainakim mi sima ta Yai Win Kibiya kaimwo nwowiya sairam biri naingwo tibmiikim.

¹¹ Dimusi rani, ta hiriinana sairsika, Adi Komii siya bidi kiwakiyin diminin simiir kiyopsimsibgikikaiyamim. Mi siya simiirin minam tirikikin sima ti niksisa diminin siirin siirim naingwo tibmiiyim.

¹² Mi ta hiriinana sairsika, ti iikamim yipiki yaimwokiayimwo aairim naingwo tibmii karamae nwowim, sima wi dimin biyie hali Adi Komii siir hiranki. Dimusi rani, sima dimin biyie tirim naingwokim mi Adi Komii siir yai aairim bi naingwo tibmiikim. Iriig.

Mi kimiirin Adi Komii siya bidi yimbinin kimiir nanmaiwarkainam

¹³ Ti nomiiyauim Biyan Inkam Komii siya kimiiram naingwokwonanaeikin mi inokininokin krima Adi Komii siir boin wadie. Dimusi rani, bidi bidiniyarin siyar nokmwim okwo haiginugin kimiir nanmaiwarkainam. Kara kimiirin whisarii bi nanmaiwarkainakin Adi Komii siir naeyuin siir kirieni kimiirin wi saeyar whinkinsis haiginiuwi dimin whirki kimbua karamae nwowamin mi siir yaimwokiayimwo aairam naingwo tibmiiyim.

¹⁴ Siyar nakiunakin kimiirin ti dimin taeminim simiiram kimiir naingwo tibmiini, ta Yai Win Kibiya sairam yipiki krima nanaakninkii haiginiuwa kimiir mi kima wi dimin miyik miyika hali krimiir Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir hirankin.

¹⁵ Mi ta hiriinan sairsika, ti nomiiyauin kira kiriir kwoinin kirie dwo mi ha dokworinu mi ta yai aair wakaeyokna ap, biya krima boinmauwim kimiir krimiir yainiyar mi yokwoni krima mi winhauugi ikim.

¹⁶ Krima ha naingwowi ti krimiir Biyan Inkam Jisis Kraiis siyar mi krimiir Adi Komii yipiki krimiiram naingwokwonanaeyin mi krimiir whinkinsis haiginiuwiyin siir naingwobumbuwa, wi krimiir hauuwi mi naingwo tibmii miyika mi iya siya nitana sairam nwokwokin aka

¹⁷ kimiir kwoin imiir siiboboinu haiginiuwam mi kimiir kwoinin wi hiinsima nwowi mi kima wi kirieya nwoki owim mi siya wi kimiir whinkinsis haiginiuwi dimin miyik miyik tiram mi dimin taemin nhirim simiir warar mi wi siyar whinkinsis haiginiuwi kimiirin yaimin dimin miyik boinam. Iriig.

3

Kima krimiiram kwisboin

¹ Tariinanin ti nomiiyauwim, kima Adi Komii krimiir Wanin siirin kwisboin krimiiram mi ta hiriinan sairsika krimiir Biyan Inkam Komii yin siir yaiyim wa namsisauugi omom omomim simiir. Mi iikamim sima simiir wakaei mi sima wa wakaeyokna api, ti iikamim kima wakaeyokna apim sair hiriinan.

² Mi siirin kwisboin, siya krimiir nanmaiwarkainam iikam biyeyim simiir hirankin. Dimusi rani, iikam whiekaki bi wakaeyokna apikim Adi Komii siirin.

³ Mi krîma ha naingwo tîbmii, Bîyan Inkam Komii siya wa dirîraerari mi siya wî kimiir whînkînsiisi kîma sibgu okwo rinukrîpkaiyim mi siya wî kimiirar kigrîraowi mi Setan siya wî kimiir niyopakaiyiu rani.

⁴ Mi krîma naingwo tîbmii kirîekakîm Bîyan Inkam Komii siirîmin mi iikam kimiirin wî digar nwowaigîniuwî mi kîma dimînim bîiya krîma boinmamaauuwîm mi mhoyîya kîma wî simiirar swoki tîrkîrkai.

⁵ Krîma ha naingwowi, Bîyan Inkam Komiiyin wî siyar nowomwarkaiyiuwî kimiir kwoinîm mi kîma wa nînoknînkîni, Adî Komii siya iikam kimiiramar naingwokwonanaeikî. Mi iîya kîma hikak nwowî mi kîma wa sibgu okworînuwî Kraîs siir inîg iîrin. Iriig.

Iikam whîekakîm kîma mîiyar mîrii

⁶ Mi tariinanîm krîma yai kirîe kimiir boînkî Bîyan Inkam Komii siir yai imiir. Mi yîpîkî iikamkîm kimiir bopwoniya waraur nwowîm siya hindara sibidwo nanmînikî mi yaimîm dimînim bîiya krîma hauugiyîm simiir wakaeyokna ap karamae nwowî mi kîma aru siirsî dwo.

⁷ Whisariî rani, kîma kîma ina nînoknînkînim, kîma mîiyîm krîma mîriiyîm simiir hîriinan wakaeyokna mîrii. Bîiya iîya krîma kîmaka nwowîm krîma hindara bi sibidwokîm. Nîngaka.

⁸ Mi krîma inkam nwîrni naeyîm whisariî bi sibaekîm. Nîngaka. Krîma umîriyar sainaekîm, nî nabîe mîi pranae, bi mîriigîm mi ta hîriinan saiirsîka mi krîma hiknan wî kimiir hauu rani.

⁹ Mi krîma tî dimîm imiir tiram mîriikîm. Nîngaka. Dimusi rani, krîma inîg karamae rani, naemîm dimîm kimiir waraurankî haiyim. Nîngaka. Krîma tî dimînim mînam tîrkîm, kîma krîmiir kîgna dirîraerarîm.

¹⁰ Bîiya iîya krîma kîmaka nwowîm, krîma kimiirin yai kirîe aiirar boînkîkîm, yîpîkî mîi mîrii karamae nwowîyin, naemîm dimîm siir kîpi hauuae.

¹¹ Krîma tî dimînim kimiirin whisariî bi boînkîkîm, krîma bîdi wakaeyîm, iikam nhîrim kimiir bopwoniya waraur nwowîm sîma ini hindara sibidwo nainmîmikîm mîi mîrii rani, sîma yai ara sibidwo boînai yokiyokîi.

¹² Tî hîriinan iikamîm krîma yai kirîe kimiir boînkî, krîmiir Bîyan Inkam Komiiyin Jîsîs Kraîs siir inîg iîr. Mi sîma sibgu didwo mi kîma kimiir mîi imiirar sibgu ainmîmik mîrii mi sîma naeyîm sîma hai, sîma naeyîmîm mi iikam nhîrmi anka kîpi hai.

¹³ Mi irîipi hîriinan kîma tî nomîiyauîm kîma kîpi nhakîu wa dimîm mîiyîkîm kîma tîrim, simiirsîyin. Nîngaka. Kîma simiirar tîrkîrkai.

¹⁴ Mi inkam nwîrkî tî yayîym yokwoni krîma wînkîyim simiir wakaeyokna karamae nwowî mi kîma saîka kîpi nwo mi dimîm whîr saîka kîpi mi tîr mi ta hîriinana saiirsîka siya wî nîdidkak nwowî.

¹⁵ Kîma siirîmin sau omomnan kîpi naingwo. Nîngaka. Kîma saîka boînai, kimiir nomîiyau mîiyîkni hanîm.

Nîkopkaigîyan yai aeya

¹⁶ Krîma ha naingwowi Bîyan Inkam Komiiyin sasaîrgîm iikamîm simiir hauuwîyin nongwomamair aekiyami siyîuin siir bwamkîwbwamîm. Mi iîya kimiirin dimîm mîiyîk mi dimîm bîyîeki nîmbîniî mi kimiirin wî nongwomamairni kwoinîm siya wî hîriiyar nongwomamair aekiyami. Mi Bîyan Inkam Komiiyin wî kimiir irîra nwonîra aka nwowî.

¹⁷ Kara Polkîm, kariir înga wînkîka ta boîm maîrgîmaîrga yayîya. Kara tî hîriinan mînam wînkîkîm kimiir nîsiimauuwîm tî yokwoîm yîm karar wînkîkîm. Kariir înga wînkîm simiirin.

¹⁸ Kara ha naingwowi Bîyan Inkam Komiiyin Jîsîs Kraîs siir naingwoyimiyoka wî whîekak kîmakar nwowî. Iriig.

1 TIMOTI

Timoti siya ta yaiwɛn kibiya siir apua Yunis mi siir wai aeya Lois sowa boinmimauugo. Mi siya Jisis siiram ha naingwo tibmiiyin mi ini Adi Komii siirgisiir yai aiararar wakaeyokna apiskiyin. Timoti siirin Pol siya yimbin saika namim iki om nhirim simiir Kraiss siir yaiwɛn kibiya sair hainamim. Mi mhoiia Timoti siya iikamim naingwo tibmiiyim om Efesas hiranim simiir pasta nwowin mi Pol siya ta yokwowa ha winkika Timoti siiramim, siir kirie haiginiuwim Jisis siir siyu iir napim. Mi siya siirin siyuin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigiraowiyin siir warar boinmimauugi. Iriig.

¹ Kara Polkin ta yokwowa kara winkika, Adi Komiiyin inkam ninimniski haiyin mi Kraiss Jisis ti inkamin krɛma nwokwokinin ninomor koua hiriir nikiunamam, sowanii nimbingin kariirin, Jisis Kraiss siir aposel inkam nwowam.

² Kara ta yokwowa Timoti kiriiram win hauugika. Kira Adi Komii siirim naingwo tibmiiyin mi kira kariir yinisimnan asi nwokin. Kara minam naingwowi, Adi Komii krɛmiir Wanin mi Kraiss Jisis krɛmiir Biiyan Inkam Komiiyin siir naingwobumbuwa mi siir naingwoyimyoka mi siir siyuin iwa inan kaikpimpitiyin wi kariir hauugi. Iriig.

Krɛma niksisa siyuin siir kipi nonkwo

³ Biiya iya kara kariir haiburgigin mi ha namin nu Masedonia hiriirin, kara kariirar niki boingigin, kira om Efesas tirar dwo. Mi inkam nhirim dikmiininkin, sima ti siyu hiriinanin sima niksisaeyin Adi Komii siir yai aiar mi siir ditkigi.

⁴ Kira simiir boin sima wanmi niwiiyim simiir kipi whasprigin mi yidiwi wanwiyeyim simiir inigim kipi nokdapyokiyokii. Mi ti hiriinan yayim, simiirin Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim wi saeya whindiriraerar tani.

⁵ Taka yaiya sair yaimwowa kara kariir boinmauwuwa, kariir naingwo tibmiiya sair kirie haiginiuwam boinmauuga. Mi kariir mhi kwoinim rirmiiya nrowi dimin whirki nitki karam nrowi mi kariir naingwo tibmiiya iripi hiriinan kirieya mi owi. Mi kira wi iikam whiekakim simiiramar naingwo irkaki.

⁶ Mi iikam nhirim siyu whira namim sima ini Adi Komii siir siyu siiram yaowhriewhrieyiim yayim sima boiniyim, hindara priiboin priiboini.

⁷ Mi sima Adi Komii siirin siirimar naingwokwokim siir boinmimauuwim. Mi simiir kwoinim nididgak bi nwokin. Sima ha naingwokim sima bidi yinoknankinim ta yai aiarin. Mi yim sima bi ninoknankinkim.

⁸ Krɛma dinoknankin Adi Komii siir siyuim krɛmiir niisiimauu apiyim mi krɛma ti hiriinan siyu iir tiri wi wadeyar nrowi.

⁹ Mi tiki siyu hiriinanin krɛma timi ninoknankin, tiki siyuin kam miiyikim simiir tani. Niingaka. Yio hiriinan siyuin kamim yaowae budieyim simiir yai nanugaugawiyim simiirgin. Mi kamim digumii Adi Komii siir mi haimriiyugigiyim mi siyu biyie tiriiyim simiirgin. Mi dimin biyeyim nu tir nrowiyim mi yopii ad nisomsom aokaowiyim mi inkam nwirni mi isom aokiyim.

¹⁰ Mi hii min mi nanaeyim mi inkamin inkam nwirnaka nanaeyin hii mi wigkam yinisimim mi tauae hainami ikim. Mi niksisa mi siir yai aiar priiboin priiboiniyin mi sima siyumwokisiyumwownin saika ninii nansaokim.

¹¹ Mi taki yaimwokiyaimwowa ini ta yai win kibiya sair hiriinan yowwa krɛma Adi Komii siirim maigimaigra ta yai win kibiya kariirin siyar hauugika inkam nhirim simiir boinmimauuwim. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadiekin siya siirsi naingwoyimiyokin

12 Krimiiir Biyyan Inkam Komii Kraisi siir kirieya kariir hauugikin mi Jisis siya ina yaingwokiyyin kariir mi aiir mirii siya wi digar nwowi. Mi siya nokmwin okwokin taka mi aiirin mi kara hiriinansi boin wadiekin siirin.

13 Biyya kara siir inigin siirar niki boinbumbu haiginiugin. Mi kara iikamim Adi Komii siirin naingwo tibmiiyim, simiirin kara niki ipimparkim. Mi kara Jisis siir yai akar mi antamyiriyirkin mi kara siirin biri sibgu ninokninkin. Kara tiki hiriinan siyu iir asi tirkin. Adi Komii siirin biri niki aingwo tibmiiyin nanga niki okin. Mi siya kariirsi asi naingwoyimiyokin.

14 Biyyan Inkam Komiiyin siya kariirsi naingwobumbunanaekin. Mi Jisis Kraisi siir kirie aeya diriraerkin kariirin mi kara siiramin asi naingwo tibmii. Mi kariir kwoinin iki inkam nhirim simiirim asi mi naingwokwowi.

15 Mi Kraisi Jisis siya nua tirir nuunikin iikam biyeyim simiir ninskii hainakikin. Mi ta yaiya kaimwo kanga mi krima saairin daingwo tibmii kin. Mi karargin inkamin siyu biye tiriyyin simiir biyyan inkamin.

16 Adi Komii siir kwoinin hinina naingwokin, siir naingwoyimiyoka biyyan kariir tirir wimbini. Mi kara aknainan nwoki iisimauuwi Jisis siirin inkam miounan, iikamim simiir whwonkam ida mi mhoiyya sima naingwo tibmii mi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyyin siirin wa haii.

17 Mi Inkam Komiiyin digworaekwo whiekakim simiir kigiraoowiyyin inokininoka nwoyokiyokiugin mi siya bi naowikin. Nnigaka. Mi siirin inkamki bi kigikin mi siyaki siyargin, Adi Komiiyin. Mi siir inig komii mi siir namnamin ieya wi hiriinanar nwoyokiyokiikaeyami. Iriig

18 Timoti siya kariir yinisimkin biyya profet kamim sima boina kirir mi aiir. Mi kara kirirar boinanae ta yai aiir mi kara profet kamim simiir yai aiir daingworinu. Mi kira kamim Jisis Kraisi saikar nwowiyim sau simaka sibgu okworinu init.

19 Mi kirir naingwo tibmiiya kirie dwo mi kirir kwoinin dimin whirkin nitkii karam nwowi wi rirmiiya nwoki owim. Mi kam nhirim simiir kwoinin iriipi hiriinan rirmiiya mi inkin owim. Mi ini sima yitkiigiyim mi simiir naingwo tibmiiya asi nikiigika.

20 Mi Haimenias mi Aleksanda sowa hinina tirko. Kara sowiirin yai karamaeka sowa Setan siiramar timi am, sowiirar kwoinkin. Mi sowa tiki hiriinan siyuin, siir nwoki ninokninkini. Sowa mhoiyya wi Adi Komii siir nigbumbu haiginiu rani. Iriig.

2

Nhwo kwisboini siyugin

1 Kara kiririn minam srii kima iikamim naingwo tibmiiyim Adi Komii krimiir Wanin siiram sriigi iikam nhirim simiiram. Ta hiriinan kima sriinanaeya hiriinana sriinanae kipi sriipiyao, kiiir kwoinin saika damasukikin. Mi ta kima sriiya kima Biyyan Inkam Komii siir warar boin wadieki.

2 Mi inkam komii nu kigiraoowiyyin simiiram wara timi srii. Mi inkam komii gavman ikim mi krima whiekakar in wi nwoki ongwomamair aeyim. Mi krimiir kwoinin wi hiinsima nwoki owim. Mi sima krimiir kigi mi sima wa nwoki aingwowim krimiir iga hinda tinda bi nokwowika.

3 Mi taka hiriinan sriiya, Adi Komii siya wi ogmwo mir karam nwoki.

4 Adi Komii inkamin krimiir nanmaiwarkainan siya hininam naingwowi iikam whiekakim krimiirin siya nanmaiwarkainan. Mi siya hininam naingwowi krima siir yaimwokiyaimwo aiir ninokninkinim.

⁵ Adi Komii nwirkinwuruwagin mi Inkam Komii krimiir kaoprigi okwowyin Adi Komii siiram namim, iripi hiriinan nwuruwargin, siya ti inkamin Jisis Krai siyairgin.

⁶ Krai siir kwoinkin, siya naowama mi aingwokin. Mi iikam whiekakim simiirin wi siyar nanmaiwarkainaei. Ti hiriinan siyuin Adi Komii siir kwoin iyargin, ti krimiir nusiimauuwun, iikam whiekakim simiir nanmaiwarkainam. Mi iikam whiekakim wi hindara nwoki priiyokaeyamim. Taka iya Adi Komii siyar nimbinga krimiir nanmaiwarkainam.

⁷ Adi Komii siya nimbingin kariirin aposel inkam nwowim, siir yaiya saiir boinmimauuim. Mi iikamim Juda iikam tani simiir nini owomwarkai haiginiuuim, ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa. Adi Komii siirim naingwo tibmiiyin siyuin siir. Taka yaiya kaimwoka, kara niksise rani, siyar nimbingin.

⁸ Kara ha naingwowi, omom omoman kamim sima Adi Komii siirim sriinanaei. Mi iya simiir ina koua ninkigi Adi Komii siiram sriiyim mi simiir ina ti haiyapraski. Mi simiir mhi kwoinim rirmiiya dwo, dimin whirki kipi nitki mi kwoinin haugihaugi whiyie. Mi ninkin wamwarki boini yo ti hinin dimino wara kipi nwokai mhi kwoinauin. Iriig.

⁹ Kara ha naingwowi wig sima yuisim sibgu ii mi wi nwoki sibgu kigtidwokiim. Mi simiir kana puuipai puuipai kipi hopyok. Mi mikinpai mikinpaiyim hirii kipi mi diyanki mwaomwan. Mi yuisa umir komii sainiya saiir kipi mi sain.

¹⁰ Kima sibgu mirii. Minsika iikam nhirim simiirin nwoki isiisiimauuwi. Mi yipiki wigim naingwo tibmii mi Adi Komii siir inig iir hainani, yo siyu wadie ieya. Mi tiki hiriinan miyim yim wig simiir puuai miyik ima.

¹¹ Mi wig sima, simamar kipi naingwona, sima kam simiir aowa dwo. Mi sima yaimin diminim wara kipi nomboboin, hindara dinkin tan, pi nwoki wakae ninokninkinim iya sima Adi Komii siir inig hainaniya siir omaka hirin.

¹² Kara hininam naingwo rani, wig sima yai kam simiir boinmimauuim mi bi sima nwowim. Niingaka. Sima hindara dinkin tan.

¹³ Tiki siyuin hiriinan dimusi bi tirkin. Adi Komii siya bi Adam siir nonkwokwokin mi mhoyia Iv saiir yonkwokwo.

¹⁴ Setan siya Adam siir kwoin iir bi nikpitmaigin. Niingaka. Siya wig saiir kwoin iir nikpitmaigin mi saeya dimin biyie asi tirka.

¹⁵ Wig sima wi simiir miya yinisim naokainaeiya, yim wi saiirar tir. Mi sima ha daingwo tibmii mi sima iikamim simiiramim ha timi aingwokwonanae. Mi simiir iga hinda tinda kipi nokwo sima sibgu dwoipisu. Mi sima hiriinan tiri mi simiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei.

3

Inkam Komiiyin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigiraowiyin siir yaiga

¹ Taka yaiya kaimwoka. Mi inkamin taka Adi Komii krimiir Wanin siir miya saiir bi nwowam naingwowi mi ta miya siya miriayam naingwowa mi wadie aeyarga.

² Mi inkamin iikamim naingwo tibmiiyim simiir bi nwoyiyin siya sibgu dwowipisu iga hinda tinda kipi nokwo. Minsika, sima siir kipi boin huriyiu. Mi siya wig iruani nonkwonan inkam dwo. Mi siir kwoinin sibgu daingwo omok mi siya siir nhie aiir kipi nikrip. Mi inkamin siiram namiyin, siya siirin io nhwo kipi nanaowin mi siya inkam nokwo boinmimauuwan inkam wadie dwo.

³ Mi siya op kipi kwiyae whaowae mi siir kwoinin haughauga asiima kipi whiyie. Siya iwa inan dwo hinda kaikpimpit. Mi siya umiram kipi naingwokwonanae.

⁴ Mi siya siir wigyinim simiirin siyar sibgu kigrirao mi siya siir yinisim imiirin sibgu siiboboiniu haiginu. Mi sima wi nwoke wakaeyoknam siir yai aiirin.

⁵ Mi siya siir wigyinim simiir sibgu kigrirao karam nwowi mi siya iikamim naingwo tibmiiyim simiirin, wi Adi Komii siir omaka hir kigrirao rani. Niingaka.

⁶ Mi inkamin yaeya kinkak naingwo tibmiiyin, biyan inkam siya kipi nwo siya wi siyamar pi naingwonaesi Setan siya mirii ikiiya siir hiriinan.

⁷ Mi ti inkamin siir siyuiin iikamim naingwo tibmii karam nwowiyim simiir whwonkam ida sibgu dap. Mi siya sibgu nap karam nwowi mi siirin wi Setan siya nanmaiwarkainae. Iriig.

Inkam komii komiiyim iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigriraowiyim simiir boinkika ta yatya

⁸ Inkam komii komiiyim iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigriraowiyim, yim sima iriipi hiriinan iga hinda tinda kipi nokwo. Mi sima kipi mi gie mi sima opa kwiyae whaowaeiya saiir kipi kwiyae mi sima umiram kipi mi aingwokwonanae.

⁹ Mi simiir mhi kwoinin rirmiiya dwo mi sima daingwo tibmiiikin Adi Komii siir yai aiirin. Biya saeya bi nhinkigga mi tariinanin saeya bidi nhinkigiya.

¹⁰ Mi kira simiirin tiki kigoki sima dig nwowi mi kira simiirin wi hainii dokwin okwo haiginu inkam komii komii, iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigriraowamin.

¹¹ Mi simiir wigim iriipi hiriinan simiir kwoinin sibgu daingwo omok. Mi simiir iga hinda tinda kipi mi okwo mi sima kipi mi inkimikna mi simiir kwoinin sibgu dwo mi mamminim gwomairgwomair kipi mirii.

¹² Mi tiki inkam komiiyim iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigriraowiyim, sima wiga irkaruar donkwona. Mi simiir wigyinim simiirin simar sibgu kigrirao.

¹³ Mi tiki kamim simiir miya sibgu mirii mi iikamim sima wi simiir yai aiir wakaeyoknaei. Mi sima wi nidid rani, Krai Jisi siirin naingwo tibmiiya yaiya saiir nokwo boinimauuwim. Iriig.

Adi Komii siir siyuiin siir yaimwo aeya

¹⁴ Iya kara ta yokwowa kiriirim winkiyin mi kariir kwoinin ini wiini hanina sargiyin, kiriir nini kigsisauniyamin.

¹⁵ Kara kiriirin yokwoni asi win hauugikin kariirin wi dimin wharkin mi ipiyaokiiisi kiriir kignakiyamin. Mi kira wi ta yokwo aiirar nwoke kig ninokninkanim siyuiin Adi Komii siir isidin sima tiram naingwowyin. Sima Adi Komiiyin yai minar nomboboiniyin siir isidgin mi sima ini ti iikamim Adi Komii siir yaimwokiayaimwowa saiir nonkwozinu kripkaiiyim ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁶ Ta Adi Komii siir yaimwokiayaimwowa saiir humii digim dig nwo rani, saeya ini komiiikomii ywowa. Inkamki saiir nikwowaisiiyim wi dig nwo rani. Niingakinngaka.

Biya saeya Adi Komii saikar nwoke mi mhoiya saeya ini inkam kinar yimbiyama nu trin mi ina nhinkigiya. Adi Komii siir naeyuiin siyar nhinkigikin ti inkamin dimin wharki kimbu karam nwowiyin. Mi Adi Komii siir paekwosimim sima kigi siirin mi sima siirin ina boinimauuwamin iki nu komii komiiyim hinda tindanim simiirin.

Mi hinda tɔndan iikamim sɔma ina yaingwo tɔbmiiɔiyim siirim. Mi siirin Adi Komii krimiir Wanin siyar swoki ikɔuna ninomor koua hiriir. Mi siya kou hirin ini namnamiinan ywowin, ini hindara wokiirɔmtiowin. Taka yayia krɔma boinkiya, Jisis Kraisiirga. Iriig.

4

Taka yayia kamim niksisaeyim simiirga

¹ Adi Komii siir naeyiun siya bidi boinɔkiɔiyin. Mhoiyaki nuwi inkam nhirim sɔma wi ta yaimwowa, wi saiir nonkworinu rani. Mi sɔma wi uridyiu biyeyin, wi siir yai aiir sibgu wakaeyoknaei.

² Mi kamim priiyiksasaeyim yayim whwonkam sɔma ninkigii boiniyim mi sɔma inokɔinokɔin simiir simiirar tirinaeikim. Mi simiir mhi kwoinim panɔnsi hirgisi. Nɔngaka.

³ Mi tiki kamim niksisaeyim krimiirin wi sɔma nikiduwɔ wig nonkwonasiyim. Mi sɔma nae nhirim wi krimiir nikiduwɔ krɔma mi aeisi. Mi Adi Komii siyar nonkwokwokiyim ti nae digworaekwowim iikamim ta yaimwo aiirim naingwo tɔbmiiyim sɔma wi hiriyyar dae. Mi Adi Komii siirin wa boin wadieki.

⁴ Krɔma dinoknɔnkɔn, tiki digworaekwo whiekakim Adi Komii siyar nonkwokwokiyim, ini wadiekinar ywoswowim. Mi krɔma simiirin kipi boirisop. Krɔma Adi Komii siir boin wadieki. Mi ha dae.

⁵ Adi Komii siya bidi boinkiyin, tiki naeyim, nae wadiekim. Mi krɔma sriiboinkiya ti nae imiiram mi ti naeyim dimin whirki bi kimbugim. Iriig.

Timoti siya Kraisiir mii sibgu mɔriyan inkam kibi dwo

⁶ Mi kira ta yayia iikamim naingwo tɔbmiiyim simiir boinɔmɔuuwi mi kira wi Kraisiir Jisis siir miyan inkam kibi nwowi. Tariigina ya simiir niisimɔuuwi, kira wakaeyoknae saiir mi kira naingwo tɔbmiiɔikina Kraisiir siirim. Mi ti hiriinan siyiun kira tiriyin yio naenan kiriir hauu aekinkidu haiginiwi.

⁷ Niwiiyim inkam adiyaowaeyim sɔma whasiyim, sɔma hinda priiwhas nɔnkikinae. Mi kira hiriinan niwiiyim simiir kipi wakae. Mi kira Adi Komii siir miya saiir mɔriinanae mi kiriir naingwo tɔbmiiya wi kirie nwoki owim.

⁸ Kira bidi yinoknɔnkɔnin iya kira mii kinan whomwho mɔriiyim kiriir piua pi nɔnmi saeya kinhaiginiwi ti hiriinan siyiun, yio siyu wadie ieya mi kira Adi Komii siir miya hiriinan mɔriinanae mi kira ti nu iirin wi wadieyar sibgu owi. Mi mhoiya kira ninomor kou hirin wi hiriirar mi owi.

⁹ Taka yayia kaimwoka iikam whiekakim wi saiirim naingwo tɔbmii.

¹⁰ Krɔma minam kaokagii Adi Komiiyim yai minar nomboinɔmokiyim siirin. Siya ti inkamim iikamim naingwo tɔbmiiyim simiir nanmai-warkainaeikim. Mi siya iikam whiekakim simiirin wara mi anmai-warkainamar mi aingwowi. Tiki siyairgin mɔni hanin kima mɔriinanaeyin.

¹¹ Kira simiirin wi dikmiininkɔn haiginiu mi simiirin wa timi owomwarkai haiginiu. Mi sɔma wi nwoki wakaeyoknam.

¹² Mi sɔma kiriirin wi whranisimar kigi mi sɔma wi hinin kipi naingwo, kira whranisim nɔngaka. Iikamim naingwo tɔbmiiyim simiirin siyu miyik kira diisimauu mi kiriir yayia yai biyie whir kipi boin mi kiriir siyiun rirmiiya dwo mi kira nongwomamair aeyan inkam dwo mi kiriir kwoin, simiirar ha daingwokwonanae. Mi ti digworaekwo whiekakim sibgu donkworinu kira mi kiriir mhi kwoinim rirmiigirirmiiya dwokai.

¹³ Mi iya kara nitana, kira wi ta mii aiirar mɔriikwokin, Yokwo Komii mwainiya saiir. Mi simiirin wa boinɔmɔuu ta yai aiirin mi wa dowomwarkaiyu haiginiu.

14 Mi diminin Adi Komii siir naeyiutin siya priihauugiyin kiriir mi kira siirin nonkwonanaomainan kipi nwo. Biya profet kamim sima boinkiya, ti dimin Adi Komii siir naeyiutin siya priihauugigin, kiriir mi aiirsi. Mi inkam adiyaowaeyim siyu kigriraowiyim, simiir inim kiriirin minam nokmwim onkwokim ta mi aiiram nokmwim okwo haiginiugim. Mi saiirin kira nwoki onkworinuwu.

15 Mi kiriir kwoinin ta miya saiirar hirirukripkai. Mi sima wi kiriir mi aiirar kigi ina namyokiyokiya. Mi saeya wi uridgi nitki rani. Niingaka.

16 Mi kira kiriir piu aiirsiyar sibgu haiya mi diminin kira nonomwarkaiyuwiyin iikam simiir yio kaimwowar dwo. Mi kira hirii hiriya boinmimauyokiyokiyam. Mi kiriirin wi Adi Komii kirmiir Wanin siya nanmaiwarkainae. Mi iikam nhirim kiriir yai wakaeyoknam, simiirin iripi hiriinan. Iriig.

5

Siyiutin inkam siboboiniu haiginiuwiyin

1 Mi kira inkam adiyaowaeyin siir kipi nikwao boin. Niingaka. Mi kira siirin hiinsima boin kira boiniya kiriir adin siir hiinsima mi saiir hiriinan.

2 Mi kira whranisisimim simiirin sibgu siboboiniu haiginiu kira siboboiniu haiginiuwiya saiir hiriinan, kira wig adiyaowaeyim simiirin yaeya siyu kipi swoki tir hiriinan siyu iirar swoki tir, kiriir yopuwei biyieya saiir tiri siyiutin siir hiriinan. Mi kira wig kopak mwigakim simiirin ti hiriinan siyu kaimwowin kiriir yokmana saiir siboboiniuwiyin mi siir hiriinanar swoki tir, yaeya siyu kipi tir. Mi kiriir kwoinin simiiramim rirmiiyar dwo, dimin whirki kipi kinyiskaigi. Iriig.

3 Mi kima iikamim naingwo tibmiiyim mi kima wig igibae niingaim ad pomou karamaeyim, simiirin sibgu kigrirao.

4 Mi saeya yinisim mi namoukaki niuwu mi sima saiirin wi sibgu kigrirao, biya saeya niki imiyyae whrokwhrokmaiya saiir hiriinan. Mi iikamim naingwo tibmiiyim Adi Komii siirim, sima ti hiriinan siyu iir sibgu onkworinu. Mi Adi Komii siya wi ogmwomir karam nwoki.

5 Mi wig igibaeya ad pomou karamaeya saiir kwoinin Adi Komii siiraramar bidi yaingwao iskiya mi saeya ina naingwowa Adi Komii siya wa hauuwu. Mi saeya ni nabie pa sriinanae, Adi Komii siya saiir kigriraowim.

6 Mi wig igibaeya iga saiira hinda tinda nokwowiya mi nae min saiir kipi nikop hauu ae. Saeya ini naoni piunan ywowa.

7 Mi kira simiirin igaokak dwoki ti siyu hiriinan iiramim. Mi sima wi boin huriyiu rani, simiirin. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima nwoki inokninkini, siyiutin wig igibae kigriraowiyin. Mi sima wig igibaeyim mi sima, simiirin wi iripa hiuwyopmasu rani. Mi sima wi nidid rani. Niingaka. Mi simiir iga wi hinda tinda nokwo rani.

8 Mi inkamim siir piugan aiir nikop hauu ae karam nwowi, yio siyu miyik rani. Mi inkamim siirgisiir wig yinim simiir whinmiminae karam nwowi, yio ti hiriinan siyiutin siyu miyiki miyik rani. Yio hiriinan inkamim Adi Komii siir yaia digumii saiir haimriyugigi. Mi inkamim naingwo tibmii karam nwowiyin, yio ini inkam biye ywowin. Mi inkamim ti hiriinan siyu iir tiriyin yio siyu miyiki miyik rani, ini wranan ywowin. Siya ini ti inkamim naingwo tibmii karam nwowin, ini siir haiburin.

9 Mi wig igibaeya biewiyim kam nwoima nwoki, 60 mi saeya kam nwiruwaniyar nwo mi kira saiir inigin yokwoni wa winaowid. Mi iikamim naingwo tibmiiyim wi saiir kigriraowi.

10 Sima bidiya kigim saiir siyiutin, saeya iga hinda tinda bi nokwowika. Mi saeya yinar mi whinmiminaeika. Mi saiir kwoinaigar mi prii naingwo hauu

aeika. Mi iikamim naingwo tibmiiyim big nasmirwaiya simiir nwokai wini mi nae minim iikamim om whiranim simiir hauu aeiki mi iikamim hikak nwowim saeya simiir mi kigriraowi mi saeya mi miyik simiir mi mirii mi ta wig hiriinana sair inigin kira yokwoni wa winki.

11 Mi kira wig wismii nningam simiir inigin yokwo wara kipi win. Dimusi rani, simiir kwoinim kam nwowam swoki aingwowi. Mi sima wi Kraisiir siyiu iir haigingigi digiuwa.

12 Mi ta biyya sima niki ombointibmiiyiya Kraisi saika, sima sair haiburgigi. Mi iikam nhirim sima wi yaiiga sair mi inuwi.

13 Mi siyiu whirin wi sima mi tiri hiningin sima iki omakam sim sibii idwodwokaiyami mi sima wi maeyau maeyauwim, sim nidwo ninkimikna amtibi. Mi tiki hiriinan yai bibiyeyim yim wi iikamim simiir whwonkam ida kipi boin. Mi sima mumin bi miriigim hinda whisariiyar priyapmamairi.

14 Kariir kwoinin ha naingwowi, wig wismii nninga sima ha ti swoki onkwona. Mi sima yinisim naokainaei mi wig sima wi simiir mi imiirar nwoki kigriraowim. Mi iikamim io krimiir nwowiyim mi nae whwokwoka krimaka nae karam nwowiyim sima wi yai bibiyie krimiir kinaopitkaigai boin tani. Nningaka.

15 Kira dinokninkin, ti hiriinan wig wismii nninga nhirim, sima Adi Komii siir siyiu miyik siir bidi haiburgigim mi ini Setan siir siyiu iir yapnamim. Mi iikamim sima simiirin asi nigbumbukim. Sima siyiu miyik tiriiki waeyao.

16 Mi wig wismii nningam simiir piugana, sair hiran iikam nhirim naingwo tibmii mi simiirin simar kigrirao. Mi ti wig wismiiya mi ta sair hiriinan hika, ya Adi Komii siir omakan iikamim simiir kipi hauu. Mi ti wig wismii nninga nhirim ad pomou karamim, simiirin Adi Komii siir omakan iikamim simar kigrirao. Iriig.

17 Mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim, sima mi miyik miyik sibgu mirii. Mi yamin simiir boinmimauuwi mi simiir nowimwarkaiyuwi mi sima simiirin sibgu kigrirao. Mi simiir umirin wi kourig dii.

18 Yokwo Komii saeya hinana boinka, kira bulumakau siir yaiya sair kougripikou, witin siya nokwo namnadgiyim simiir naesiyin. Mi ini hiriinankinar yowwin, inkamin mi miriyyin, siya wi whisarii pi miriisi, siya digworaekwower timi hai.

19 Mi inkam nwrki inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim yai simiir boin huriyiyugi mi kima wi siir yai aiiir kipi wakae. Nningaka. Mi nwis nwoima nwokiswo, sima wara boinkiswo aeya nik rani.

20 Mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim sima siyiu biyye tirkin mi kira simiirin iikam whiekakim simiir whwonkam ida dikmiininkinhaiginiu. Mi iikamim naingwo tibmiiyim, sima wi nwoki wakae ninkiounakiyim.

21 Mi Adi Komii siir whwonkam ida mi Kraisi Jisis mi Adi Komii siir paekwosim ieya ti digworaekwowim yokwoni kara win hauugiyim kiriiram, kara igaokak nwokikin. Kira ti digworaekwowim simiir sibgu donkworinu kripkai mi wadeyin nhirimiyarar kipi nwo mi nhirim simiirin io whwonkam kipi kao. Nningaka. Kira simiirin wadie kinar dwo.

22 Mi kira inkamin Adi Komii siir mi miriyyamin, siirin aisiima kipi niki okmwon okwo haiginiu sasau. Mi kira inkamin dimin biyekakin siir nokmwon okwomi mi sima wi hiriyyar naingwowi, ni kira iriipi hiriinankakin. Mi kirasiyar kigriraona mi kira piu rirmiiya nwoki owi.

23 Kira op nninga kipi kwiyae. Nningaka. Kira op wain haimii wara kwiyae, ta kiriiir mai mhai tir nwokaiya sair digiyim.

24 Mi iikam nhirim simiir dimin biyeyim idowiiya nwowim, yim kira simiirin ina kig ninokninkinim mi kira wi simiir boiniyopnatkaigi. Mi nhirim simiir dimin biyeyim idowiiya nwo karam nwowim, mhoiia sima wi idowiiya nwo iuguski.

25 Mi hirii hiriinan kinar tani, iikam nhirim simiir siyiu miyikin, yio wi idowiiyar mi owi. Mi kira wa kig ninokninkini mi nhirim idowiiya nwo karam nwowim mhoiia wi idowiiya nwo iuguski. friig.

6

Ta yaia mi nanga priimiriyim kamim simiirga

1 Mi kamim whisarii mi priimiriyim, sima simiir biyan inkamin simiir mi kigriraowiyin, siir yai aairara sibgu wakaeyokna mi sima siir inig iir hainan. Mi sima hiriinan tiri mi iikam whiekakim sima wi krimiir boinikikasna rani, ta Adi Komii siir yaia krima boin boinmimauwa.

2 Mi kamim whisarii mi prii miriirim sima ha kigi, simiir biyan inkamin simiir kigriraowiyin siya naingwo tibmii mi sima wi hiriir naingwowi siya krimiir nomiiaugin. Mi sima wi ha kipi naingwo siirin wi sima ninkin idwowi. Nnngaka. Simiir kwoinin mi aairama hiririukikin. Mi ta miia sima miriia siir, saeya wi hiriiya namyokiyoki. Dimusi rani, siya ini simiir naingwo tibmiiyan inkam nomiiau nwir ywowin. friig.

Inkamim niksisaie owomwarkaiyuwiyim mi dimin mwoni haai akani yaiga

Timoti kira simiirin hirii hiriir siiboboiniu haiginu ti digworaekwo whiekakim simiirin.

3 Inkamin ti Biyan Inkam Komii Jisis Krai siir yaimwowa yaewan sair kindiyuwangigi mi siir kwoin arar priinaingwo boini.

4 Mi ti inkamin siya pi nantamyirirkin, siya ninokninkin simkak nwo rani. Nnngaka. Siir kwoinin hindara kinswo onuaeikin, diminsimkar windi pi siyar nini hopswo iuwi mi sima pi sairsiyar nhinaigin okwowi. Mi iikam whiekakim sima asi ninkinini mi sima yai yaia asi mi nini nansonaaei. Mi iikam nhirmi asi mi yaswaiyui mi iikam nhirim asi mi priiboin hiriiriyui.

5 Mi kripiinaii asi kigi mi tiki hiriinan iikamim simiir kwoinin ini habwowhaeni kwoinan ywowim mi sima ti hiriinan digworaekwo biyeyim simiir asi tirkiyami. Mi sima ta yaimwowa sairin aru asi nwokin. Sim kwoinin hiniina naingwokim, wou nikwo aeni siyiuin siyairgin digworaekwo hoimgak haiwiniyin mhoiia.

6 Hi, inkamin Adi Komii siir siyiu iir napiyin mi siir kwoinin ha naingwowi, kara digworaekwokaki mi iuwi yio ini mi owin, siya maingimaiga ti hiriinan siyiu iiramar timi o. Siya inkamin digworaekwo hoimgakak nwoiyin ini siir hiriinan ywowin.

7 Mi iya apu saeya naokainakiyim krimiirin, krima diminsim whir swoki hainananini rani. Nnngaka. Mi iya krima mi ao nami wi iriipi hiriinan, nngar mi haingikaigi.

8 Mi krima yuis nae minkaki nuwi mi wi idib idib haiyam kipi swoki aingwo. Nnngaka. Ti hiriinanin ini digar mi owim.

9 Mi iikamim umir digworaekwo hoimgak haiyam naingwokwonanaeyim mi simiirin wi Setan siya nanmaiwarkinaei mi sima digworaekwowim simiir kinsis haiginu karam nwowiyim wi simiram kigmairi. Mi tiki hiriinan iikamim wi sima nonkwobumbu ninkin haiginuwi.

10 Mi iikam nhirim umiram naingwokwonanaeyim mi ti hiriinan siyiuin siyairgin dimin biyie tiriyin. Mi ti siyiu hiriinanin siya kiyaigin mi sima Adi Komii siir siyiu iir asi nonkwo iuguskikin. Mi sima, sima sima asi

nonkwobumbu ninkinakinim. Mi simiir kwoininim ini hinda haigiyiskaikiyim. Iriig.

Kimiir naingwo tibmiiya saiirin sibgu donkworinu kripkai

11 Mi kira ini Adi Komii siir inkam ywowin. Mi kira ti hariinan diminin siirin digiumii haigingig. Mi kiriir kwoinin siyu miyiki miyik tiri siyiuin siirgisiiramar daingwo hariirukripkai mi iga hinda tinda kipi nokwo. Mi kwoinin simiiramar daingwo irkak mi simiiramar daingwokwonanae. Mi kira iikam whiekakim simiiramar daingwokwo mi kira sibgu dokworinu mi kira inkam miuunan dwo.

12 Mi kira kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin siir haiyam naingwowi mi kira inkamin ig ninkininin iwitiyin bii niwit okwowam mi siir hariinan ti o ig ti wiriyyik mi Adi Komii siya kiriirin wipi hauwi. Biya Adi Komii siya kiriirin hariinanam nikiunakin ti kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin siirin, kira boinmimauwa kiriir naingwo tibmiiya saiir, iikam whiekakim simiir whwonkam ida.

13 Mi digworaekwo whiekakim simiirin kwoinbudin omwai waiyaiyin Adi Komii siyar hauugin. Mi siir whwonkam ida mi Krai Jisis siya, inkamin siir naingwo tibmii aiir boinmimauwin Pontias Pailatni whwonkam ida mi sowiir whwonkam ida, kara ta yaiya kiriirin igaokak asi nwokikin.

14 Kira wi mintarao Adi Komii siir yayim igaokak siya nwokiyim kira simiir ti wakaeyokigna diriraerar. Mi kira wi kipi swoki itapyokminin. Mi kiriirin wi inkam nwirki kipi boin hariiyiu, wi hariiya damyokiyoki. Mi wi Jisis Krai siyar nwoki imbini kakim.

15 Adi Komii siya bidi yimbinin iya idowiiya siya nimbiniyana mi siya wa nimbiiyami. Adi Komii siyargin inkamin maingimaingaeiyin. Mi siyargin digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyin. Mi siyargin biiki biya whiuwinunan nu kigriraowiyim inkam komii komiiyim simiir biyin ini siyar swoki owin.

16 Mi siyarin wi swoki ao rani. Nningaka. Wi hariiyar nwoyokiyokikaeyami iinokiiinokin. Mi maeyaua siya nwoyiya hir nuyaeiya paeya ya ini kirie ywowaowa mi iikam wi saiir kingiin napkinmasu rani. Mi siirin inkam nwirki bi kigrankin biya mi tariinan. Nningaka. Siyargin digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyin iinokiiinok. Mi siir inig iirin ha timi hainan mi siirin ha timi boin maingimaingha haiginu iinokiiinokin. Iriig.

17 Kima kamim nu tiran digworaekwo hoimgakakim simiir boin, sima wi simamar kipi naingwona. Mi sima digworaekwo whiekakim nu tiranim sibgu o kripkai karam nwoyiyim simiiram kipi nikpitkii. Mi sima Adi Komii siiramar dikpitkii kripkai, siyargin digworaekwo hoimgakim piu nhinmi kaniyim iinokiiinok sim hauwiyim.

18 Kamim digworaekwo hoimgakakim simiir boin, sima mi miyik miyik imiirar sibgu mirii. Mi sima digworaekwo nhirim hindara priihauu inkam nhirim simiirin.

19 Mi sima hariinan tiri mi simiiramin wi digworaekwo miyik miyik kasa haingiriyu haigin tani ninomor kou hirin, wi Adi Komii siya hauwi mi wi sima nwoki haiyim kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin. Iriig.

20 Timoti, ta miya Adi Komii siya hauwa kiriir, kira saiirin sibgu kigrirao. Mi kira yaiya hindara ninkin wamwarki boiniya aru saiirsi dwo. Mi iikam nhirim yim ha mi aingwowi, ya ninokninkin miyik hau haiginuwika. Nningaka. Yapi niksisaie.

21 Mi iikam nhirim yim ina nonkworinu kripkaiyim ta yai niksisaie aiirin mi sima naingwo tibmiiya Adi Komii siirin, sima saiir bi swoki tisiryiskaigim. Nningaka. Mi kariir kwoinin ha naingwowi Adi Komii kirmiir Wanin siir

naingwobumbu miyika wi kimaka nwoki owim. Iriig. Kariir yaiya ini dig ywokiya.

2 TIMOTI

Mi iya Pol siya maeyauwa mai biye mriiya saiir hirar niki hugaripkaiyayin om komii Rom hir, mi siya ta yokwowa pasta Timoti siiramin ha wankikin. Mi iya Pol siya hariinan kigninokninkinin siir naoni iya ini kingiin nwowa, mi siya Timoti siirsi naingwoyimiyyokin mi siya ta yokwowa mhoiyana asi swoki wankikin Timoti siir boinkiyam hiniin siyu iikamin naingwo tibmiiyin om Efesas hiranim simiir kigriraowiyin. Iriig.

¹ Kara Polkin kara Krais Jisis siir yai naboimamauuan inkamkin. Adi Komii krimiir Wanin siya nikropkin kariirin siir yai aiir napboimamauuam iikam whiekakin hinda tindanim simiir. Ti kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siya nimbini tibmii kimaigiyin iikam yipiki Krais Jisis siiram naingwo tibmii mi wi simiir hauugi.

² Timoti kira ini kariir yinisinnan yowoin. Mi kara ta yokwowa kiriiram wankika. Adi Komii siya mi Krais Jisis krimiir Biyan Inkam Komii ieya, sowa nwoki hauugiyin naingwobumbu mi naingwoyimiyyok mi kwoinin nongwomamair aei kin. Iriig.

Krima yai win kibiya saiirsi kipi kaiyirou

³ Kariir yidiwi wanwiyaeyim sima Adi Komii siir siyu iirar napkin mi an kara wi siirar mi api. Siya kara kiriiram naingwoin mi kara Adi Komii siiram boin wadieki kiriiramnin. Mi kara ni nabie kiriiram sriigin.

⁴ Mi iya kara kariir haiburgin mi kara ina swoki aingwownakiiyin, iya kariir ouwoba saeya griekinaaiiniya. Mi kara kariir kignakiyam naingwowi mi kariir maigimaigra wi prasae nwo rani.

⁵ Kara ina ninokninkinin, wa kariir naingwo tibmiiya kaimwowaigra, niksisaie rani. Ta hariinan naingwo tibmiiya biya kariir apaiya Lois saeya hiriinana saiir nwoki haiga mi kariir apua Yunisa iriipi hiriinan. Mi an kara ina ninokninkinin ta hariinan naingwo tibmiiya, kariir waraurin ina mi owa.

⁶ Mi kara kariir kwoin iir asi swoki hiurworwokaigi. Ta miya kira ninokninkina Adi Komii siya priihauugiya kariir, siya kara siiram sriiya mi kariir ina ha nonkwowa kariir piu aiir mi kira ta miya siya priihauugiya kira ninokninkina, kira saiirin sibgu donkworinukripkai mi saeya wi paenan hiriyar diudkripkai, wi nutinginan kipi nwo.

⁷ Whisarii rani, Adi Komii siir naeyiutin krimiirin nidid kwoin bi hauugin. Niingaka. Siya krimiirin kirie hauu haiginaugin. Mi siyiutin iikamin naingwokwo nanaeyin siirin wara mi inkin hauugi. Mi siyu biyeyin inkam niyopakaiyu karam nwowiyin siirin warar mi inkin hauugi krimiirin.

⁸ Mi kira niimwo wi kipi kaiyirou Biyan Inkam Komii siir yai aiir boimamauusiyin, an kara omaka huuyokiyokaiya saiir hir nwokaii inkamkin mi kira niimwo kariirsi kipi kaiyirou. Mi kira Adi Komii siir kirie saiir hiriir dikpitkikripkai. Mi kariirin wi siya nwoki whinwo haiginiyuwi hik kanaka haiyam, siir yai win kibiya saiir boimamauuam.

⁹ Krimiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakin mi siir iikam asi nwokin. Mi siya krimiirin mi miya krima mriiya saiirsi bi nanmaiwarkainakin. Niingaka. Siir naingwobumbuwa saeyar nanmaiwarkainakin krimiirin. Bidi bidiniyarin, iya Adi Komii siya nu ninomor sowiira nonkwokwoin mi siya Jisis Krais siiramin nua krimiiram tiri nikrop iuungiyamin saiirar nimbini tibmii kimaigin.

¹⁰ Adi Komii siir naingwobumbuwa krimiir hauugiya mi tariinanin inkamin krimiir nanmaiwarkaina haiyin Jisis Krais siya idowiya bidi yimbiniyin. Mi krima Adi Komii siir naingwobumbuwa saiir asi

ninokninkini. Mi krɪma tariinanin kwoɪnbudin omwai waiyayokiyokiyin, siir siyɪu miyɪk iir asi ninokninkinkini. Ta yai win kibiya krimiirin saeyar nowomwarkaiyɪu haiginiugim.

11 Kariirin Adi Komii siya nimbiginin aposel inkam nwowam, ta yai win kibiya sair napboinmamauam. Mi kara yai napboinmamauam mi nowomwarkaiyɪuan inkam asi nwoyin.

12 Mi kara hiriinan miya hik sairsi asi haigin. Mi kara niimwo sairsi bi kaiyirougin. Niingaka. Mi kara ina ninokninkinin mi ina naingwo tibmiyin siiramɪn. Ta miya siya hauugiya, siya sairin wa kigriraowi mi saeya wi biyie nwo rani, wi hiriyar namyokiyoki. Mi wi ta ii komiia siya swoki itana, wi sairar nadigiwi.

13 Ta yaiya kara nowomwarkai haiginiuwa kiriir kira sairin sibgu wakaeyokna mi wi sibgu donkworinukripkai. Ya tariigina ya hindara niisiimauu haiginiugika kiriirin. Mi kira Jisis Kraiis siiramar daingwo tibmiikikin. Mi kira wi iikam whiekakim simiiramar daingwo irkak. Dimusi rani, kira ini Jisis siir isid ywowin.

14 Mi ta Adi Komii siir yai win kibiya Adi Komii siir naeyuɪn siya hauugiya krimiir mi kira sairin sibgu donkworinu.

15 Kira bidi yinokninkinin, nu komii Esia hiran iikam whiekakim sima kariir bidi haiburgim mi ti inkam nwisɔ, Fiselas mi Hemosenis yio iriipi hiriinan kariir bidi mi haiburgigo.

16 Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komiiyin siya Onesiforas simiirniyin igi haigi idwokaigi. Mi ii kasa rani, siya kariir nikpimpitmai haiginiuwɪn. Mi siya niimwo kariirsi bi kaiyirougin. Kara ti tir nwokaiyin, ta omaka huyokiyokaiya sair. Niingaka.

17 Iya siya om komii Roma tiriir nitin mi siya miinan napmriiyokiyokinikin kariiramɪn mi ini kariirar ini kigniyn.

18 Kira bidiya iki inokninkinin digworaekwo whiekakim iikamɪn naingwo tibmiyim simiir hauuwɪm iya kara om Efesas hir nwowa sair mi kara ha naingwowi, Biyan Inkam Komii siya siirsɪ daingwoyimiyok, ta ii komiia siya tiriir swoki itana. Iriig.

2

Kira Kraiis Jisis siir sau nimbignan inkam kibi dwo

1 Hae Timoti! Ti kariir yinisimɪn krɪma ini Kraiis Jisis siir isid ywowin. Mi kira ta siir naingwobumbuwa sairin sibgu donkworinukripkai. Dimusi rani, kira ini siir isidin siir ywowin mi kira wi kirieyar dwo.

2 Mi kira bidiya wakaeyin yai whiekakim kara nowomwarkaiyuɪm, iikam whiekak nhirim naingwo tibmiyim simiir. Mi ti hiriinan siyuɪn kira wi siir tir, kamɪm wi kiriir nwoki kig ninokninkinim. Mi sima wi Kraiis Jisis siir mi aar sibgu mɪrii. Mi yɪm sima iriipi hiriinan wi iikam nhirim simiir mi owomwarkaiyuami.

3 Kira Kraiis Jisis siir sau nimbignan inkam miyɪk dwo. Mi iya kira hik haiiyɪm kira Kraiis siir isidin krɪma haiya sair hiriinanar timi hai. Mi kira wi haimni hiniin kipi krii.

4 Mi inkamɪn sau ninitan inkam nwowi mi siya oman miipai miipaiym simiir wara kipi nonkwo. Niingaka. Mi siya inkamɪn siir bi nwowiyn, siir yai aiararar wakaeyokna iski. Mi siir biyan inkamɪn wi ogmwomir karam nwoki.

5 Mi inkamɪn ig ninkikin iwiti bi niwit okwowam mi siya ta gwowa sair siyɪu iirara sibgu ap. Mi siya hiriinan tir karam nwowi siirin wi kauriigi.

⁶ Mi inkam numir numira niyok ninkin nanaeyin sasae wai kwowi mi bi wi siyar ninguguae.

⁷ Mi ti boiniyo yai kwoimim kara boinkiyim kiriir, kira sibgu donkworinukripkai, kira wi kipi naingwo owou. Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin kiriirin wi siyar nwoki hürworwokai haiginiuwim, ti boiniyo yai kwoimim simiirin.

⁸ Mi kiriir kwoinin Jisis Krai siya naonama mi siya swoki isiin idwowa ie hirankin sairimar daingwokwokripkai. Mi siya krimiir brougaeyin Devid, siir isidin siir hirankin nitkin mi ta yaiya kara boinmimauugiya mi saeyairga yai win kibiya.

⁹ Mi ta yaiya kara boinmimauua mi sima kariirin sairsi nonkwobumbuninkin haiginiugim, inkam biyenan nwowam. Mi kara omaka hiuyokiyokaiya sair asi nwokaigin. Mi kamim ta yai win kibiya io sair kwowiyim mi kariirin sima hiriinansi hugripkikikaigin. Mi kara ta omaka hiuyokiyokaiya sair asi nwokaigin. Mi sima wi kariirara hugripkikikaii mi Adi Komii siir yaiya, sairin wi wara nikidu rani. Nüngaka.

¹⁰ Mi iya sima kariir nonkwobumbuninkin haiginiuwu mi kara sairsiyin wi nidid rani. Nüngaka. Kara wi hiri hiriyyar miriyyokiyokiyami. Dimusi rani, triiginin wi iikamim Adi Komii siya nibingiyim siir iikam nwowam wi simiir nwoki whindiriraerar haiginiuwim. Mi yim sima iripi hiriinan wi Jisis Krai siirin nwoki angwo tibmiyim. Mi wi ti kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir nwoki haiyim mi sima wi saika nwowi om kibiyin nii nwo karam nwowiyin siir hiriin.

¹¹ Ta yaiya iikam whiekakim krimiir boina, yai kaimwowainga, iya krima ta Krai Jisis siir mi airsi hai hik mi ha naonami ya dimin karamaeka, mhoyiya krima wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir swoki hai, siir hiriinan mi krima wi saika nini owowu.

¹² Mi iya krima hiri hiriyyar tiryokiyokiyami mi mhoyiya krima wi saikar ninkin owi, digworaekwo whiekakim simiir kigirkakam. Mi iya krima siirin digiumii haimriiyugigi mi yo siya krimiirin wi hiriinan digiumiyyar mi haimriiyugigi.

¹³ Siya krima Adi Komii siir nimbiniin mhiumiuiwym mi siya krimiirin bi nimbini mhiumiuiwokin. Nüngaka. Siya nimbiniyim, pi kaimwokinar nwoyokiyokiyami mi siya siyar bi swoki iksisaeikin. Nüngaka. Iriig.

Inkamın Adi Komii siir mi aair mirii nonkworinukripkaii mi siya wi ogmwomir karam nwowi siirin

¹⁴ Mi kira ti yaiyim simiirin hiri hiriyya boin naingwokripkai iikam simiirin. Mi Adi Komii siir whwonkam ida kira simiir dokwao boinki, sima dimin sim whirin siir siirar kipi ninkinwamwarki boin tiki hiriinan siyiun siya iikam imiirin wi miyik nwowaiginu rani. Iikamim ta yaiya sair wakaeyim, simiirin wi saeya kiyopsibgi haiginiuwu.

¹⁵ Mi kira Adi Komii siir mi aair sibgu mirii mi siya kiriirin wi ogmwomir karam nwoki. Mi wi nımwo kaiyirou rani. Nüngaka. Kira Adi Komii siir yaimwokiayimwowim simiir nowomwarkaiyuwan inkam dwo.

¹⁶ Mi kira kamim yai bibiyie boiniyim simaka kingiin kipi nwo mi kira kamim dimin simin siir siira mi inkinwamwarkii boiniyim simaka kingiin kipi mi o. Ti hiriinan siyiun siya inkam kiyopsibgikikaigigiyin dimin biyie tiram mi ta simiir dimin biyieya wi komiyya nasae owouguski.

¹⁷ Mi ta hiriinan yaiya ya ini paowai biyienan ywowa, wi komiyya nasae iyopbwaekin taraoki. Mi ti inkam nwisio Haimenias Failitas sowiir yaiya ya ini hiriinan ywowa.

18 Mi sowa ti inkam nwiso siyiumwoni sibgu apiyin siyiuin siir haiburgigo mi sowa yaimwoni bi sibgu owomwarkaiyugo simiirin. Mi sowa hiniina boin iikamim naingwo tibmiiyim simiir biyan siyiu biyieyim bidi yaonamim mi simiir piugini ini Adi Komii saikar nwowim. Mi mhoyia sima swoki aonami simiir piuis biyieya ienau kikaigi mi sima wi swoki insiin idwo rani. Niingaka. Mi ta hiriinan yayia, iikam nhirim simiir naingwo tibmiiya saeya kiyopsibi haiginiuwi.

19 Minsika, Adi Komii siir isidin wi siir siyiumwowa in siir haiburgig rani. Niingaka. Adi Komii siir isidin ini yinpaenan ywowim, siyar ninansiin okwokripkaigiyim mi sima wi hiriyyar nokwoyokiyokii. Mi dimin whirkin simiir kinankiuwi mi sima wi ganmi wanmi kin tani. Niingaka. Adi Komii siir isidin ta yayia sair hiriinanka. Mi yai nhirim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir winkiyim, hiniina win boinkikim Adi Komii siya siir piugan aiirin bidi yinokninkinin. Mi yai gwira siya winkiya ya hiniina boinkika iikam nhirim sima ha naingwowi nim krma bidi yangwo tibmii kinim Adi Komii siirim mi sima siyiuin dimin biye tiriya, siirin wi ti haiburgig.

20 Ta yayia hindara boiniyioka mi ta omaka komiia sair yainau, mobmirpai mobmirpaiyim ini hir nwokaiyim. Nhirim golni nonkwokwokim mi nhirim nuni mi nonkwokwokim mi nhirim kiriekim mi nhirim kirie rani, hiniin hiniina nonkwokwo haigigim. Mi ti gol silvani nonkwokwowiyim, yim bimbiuwi rani. Mi simiirin wou nikwo aeni iya sairara haigin aeikim. Mi ta pae nu mini nonkwokwowim yim dimin karamaeka, yi hiriyyar prii haigin aeikim ii niinga niingam simiirin.

21 Mi inkamin siir dimin biyieyim simiirin digiumii haimriiyugigi mi ti inkamin siya wi mobmir miyikim wi simiir hiriinan nwowi. Mi Adi Komii siya siirin wi mi miyikim miyikim simiirara hauu haiginiuwi siirima nwoki miriyyim.

22 Mi kira inokinokin yainan whrankim tiri siyiuin siirsi didamriiriid. Mi kira iikamim siyiu miyik sibgu apiyim mi nimbin kisina karam nwowiyim mi iikam whiekakim naingwoirkakiyim mi kwoin hiinsima nwowiyim simaka ditinakiukripkai.

23 Mi yai priiboin priiboin ninkinwamwarki boiniyin siyiuin, kira wi hiriinansi didamriiriid yim ti hiniin yayiyim simaigim yayiyam nhinaigin okwowiyim.

24 Mi inkamin Biyan Inkam Komii siir mi aiir mirii mi siya wi io whwonkam kipi nanao iikam nhirim simiirin. Niingaka. Siya wi igi haigi idwokaigi simiirin mi mi sibgu nowomwarkaiyuan inkam nwowi mi siya wi inkam miunan dwo.

25 Mi hiriinanki niuwi iikam nhirim siyiu mwoni nap karam nwowim mi kira simiir nikaiginiuwi mi kira simiirin wi igao yai kipi boin. Niingaka. Mi kira simiirin hiriinan tiri mi sima wi kiriiir yai aiir wakaeyoknael. Mi simiir mhai kwoinim wi nwoki imkpit haigiyim. Mi sima ta yaimwo aiirin wa ninokninkini.

26 Mi hiriinanki niuwi mi sima wa sibgu ninomokninkinki. Mi ta hira, Setan siya hugripkiikikaiya simiir wi simar nikwoyarkaninini. Iriig.

3

Fiya digi mi siyiu bibiyie whiekakim wa nimbiam

1 Timoti kira ta yayia sair daingworinu kripkai, iya ti nu ie digiyana mi wi hik prasae prasae swoki imbiyam tani, iikam whiekak imiirin.

2 Mi sima wi samamar naingwona mi simiir kwoin wi umir siyar nonkwo kripkai mi sima wi simiir inig imiirar swoki hainani mi sima wi bigiriyyir prasae kantani mi sima wi yopii adim simiir yai imiir wakaeyokna rani.

Niingaka. Mi simiir kwoin'in wi maingimairga nwo rani mi sima wi Adi Komii siirim naingwo rani. Niingaki, niingaka.

³ Mi sima iikam nhirim wi whwoka whwoka sima nwo rani. Niingaka. Mi sima simiirsiiyin wi naingwoyimiyok rani mi sima wi simiir mi igbumbuwi mi sima wi kripii nanii saair mi kigi. Mi sima iikamim simaka wi niinii nansao prasae kintani mi sima wi siyiu miyik tir tani.

⁴ Mi simiir nomiiyauim simiirin wi wir sima napwouwi, omomin sau niniti iirin. Mi simiir kwoinim wi hindara niwit paomaiki mi sima wi simamar naingwonaei. Mi wi om tir napmamairama naingwowi, wi miyam naingwo rani. Niingaka. Mi Adi Komii siirin wi digiumii haimriiyugigi.

⁵ Mi sima Adi Komii siiramim nhinmi piuargar kini, kwoinim nhinmi wara kintani. Niingaka. Mi sima Adi Komii siir kirieya sairin pi yaewan mi kindiyuwangigi. Mi ti hiriinan kamim, kira wi simaka kipi nitapiyoksran. Niingaka.

⁶ Mi ti kamim ini wigim hinda sima sima sibwomaeyamiyim pi simiir omaka imiir sibii sibiyyami. Mi yim ti hinin wigim simiir kwoinim ini dimin biyeyim biya sima niki tirim ini simiirsiiyar niki haigiyiskaiyim. Mi simiir kwoinim ini digworaekwo biyeyim simiiramar naingwo kripkaiyim. Mi iya sima ti wigim simiir omaka namiyim mi simiirin yayim pi simiir kwoinargar nini kinap itkaigai boiniuwi, sima nwoki wakaeyoknam.

⁷ Mi ti hiriinan wigim sima iki kampai kampaiyim simiir yayim, simiir wakae ninokninkinamar naingwowi. Mi sima ta Adi Komii siir yaimwowa sair ninokninkinim wi dig nwo rani. Niingaka.

⁸ Mi ti kam hininim ini ti inkam nwisso Janis Jambris so hinin ywowo. Bidi bidiniyarin sowa Moses saika ninkinwaomwarkigo mi ti kamim Adi Komii siir yaimwowa sairin wi hiriinan tiri, saair haigin ikwowaissiiyam. Mi ti hiriinan kamim, simiir kwoinim miyiki miyikan nwo kai rani. Niingaka. Ini hindara sipimyokaeyamim. Mi sima bi naingwo tibmiikim. Niingaka.

⁹ Mi ta simiir miya wi hiriinar namyokiyokii rani. Niingaka. Sima wi ti hiriinan priwhaowae siyiuin siir kigi biya ti inkam nwisso Janis Jambris sowa tirin, wi siir hiriinan tiri. Iriig.

Kira ta Adi Komii siir yayia sairin sibgu donkwo kripkai

¹⁰ Mi tiriiginin yio kiriir siyiu siir hiriinan tani. Niingaka. Ni kira siyiuin kara nowimwarkaiyiuiuin siir napkin mi siyiu kara mi ap ikin. Mi diminin kira mi kigna diriraerariyim kariir kwoin iirar mi kira mi ninokninkin aka kariir naingwo tibmiya mi siyiuin inkam miuunan kara mi o ikin mi siyiuin kara mi naingwokwonanae ikin iikam whiekakam. Mi kariir siyiuin ganmi wanmi kara nwowiwin kira bidi mi ninokninkinin. Mi ti hiriinan siyupai siyupaiyim kara bidi mi ninokninkinin.

¹¹ Sima kariirin siyiumwoni bi tir winkim mi kara hik kimpipisu prasae bi mi haigin, ti om whoim imiirin, om Antiok mi om Aikoniam mi om Litra hirin. Mi hiriinan siyiuin sima tirwinin kariir, ha kipi naingwo siya whwoimoniki mi iuwi. Niingaka. Kirie waiwiigin kariirin Biyan Inkam Komiiyin siya hari whinkinsiis naowid.

¹² Mi iikamim iga hinda tinda nokwo karam nwowi mi sima siyiu miyikin naingwo tibmiyin siir sibgu api mi yim sima ta hiriinan hik kimpipisuwa wi wara ninkin hai.

¹³ Mi iikam biye biyeyim mi kamim mwrakboini ikim simiir siyiuin wi hiriinar tiryokiyokii mi wi komiia nasae owouguski. Mi simiirin wi Setan siya mwrakboini mi yim sima iriipi hiriinan, wi iikam nhirim simiir mi mrakboini.

¹⁴ Minsika! Ta yayia kirar wakae mi ha naingwo tibmiya, kira saair wi kipi naingwo owou, kira wi saair saira daingwonanaekaigi. Kara bidi

yinokninkin in iikamim kariir nowimwarkaiyiuwim, sima bi niksisaekim. Niingaka.

¹⁵ Mi iya kira yinisin sapisapa niki owin ti siyu iirin mi kira Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii nwoha ha wakaekin. Mi kiriirin ninokninkin miyik saeyer sibgu ninokninkin haiginugin, siyuin Jisis Kraisi siirim naingwo tilmiiyin mi kira naingwo tilmii kani mi kiriirin wi siya nwoki nanmai-warkainam.

¹⁶ Adi Komii sikisiyar boinkikin ti yai whiekakim Yokwo Komii sair nwokaiyim iikam imiir nowomwarkaiyuwam mi iikam imiir niisimauuwam simiir dimin biyie imiir mi simiir sibgu grabaiginuam mi siyu miyik simiir niisimauuwam sima tiram.

¹⁷ Mi Adi Komii krimiir Wanin siir iikamim ti siyu iir wakaeyokna api mi sima wi miipai miipai kibi kasa mirii rani, Adi Komii siiram. Iriig.

4

¹ Mi Kraisi Jisis siya wi iikamim naokaowim mi iikamim irkak piu nwo ikim, siya wi simiir nauni hidni. Mi kira wi kipi naingwo owom mimin, wi hiriyar daingwokwo kripkai. Kraisi siya wi sipi swoki iti digworaekwo whiekakim simiir kigirkakam. Mi Adi Komii krimiir Wanin siir whwonkam ida mi Kraisi Jisis siya kara kiriirin igao yai asi boinkikin.

² Kira inokinokin Adi Komii siir yai aiir ti boinmimauuwam. Mi kira ii miyik arar kipi boinmimauu mi ii biyieya kira kipi nwokiyiu. Niingaka. Iikam whiekakim kiriir yai aiir wakaeyim, simiirin kira ti boinmininkin haiginu. Mi simiirin kira hirii hiriyia ti whinkinsis haiginu. Mi kira simiir inkam miunan dwo mi kira simiir nowimwarkaiyuwim kipi piyao.

³ Iki ii nhirim mhoiyya nimbiniyamanim mi iikam nhirim sima wi ta yaim-wokiyaimwowa sair wakaeyim wi pi borisopi. Mi sima wi yaeya inkamam hansiri, simiir nowimwarkaiyuwam. Mi diminin sima naingwowyin mi sima wi simiirarar dowomwarkaiyu.

⁴ Mi simiir winim wi pi kibnami, ta yaimwowa sair wakaesiyin. Mi simiir winim wi amara ti yidiwi wanwiyaemi niwiiyim simiiram nwowi, simiir wakaeyam.

⁵ Mi kirarin inokinokin sibgu daingwokwokai diminpai diminpaiyim nimbiamim simiirin. Mi kira nhwo kipi whwonkai, hik kimpipisu haisiyin. Niingaka. Kira mi kibiya sairara sibgu ap mirii, yai napboinmamauwuya iikam whiekakim simiir. Mi kira sairin haimiyyara kipi kimakiuna. Niingaka. Iriig.

⁶ Kara kiriirin minsi boinkikin, kariir iya ini kingiin nwowa kara wi kapi naowi. Kariir miya ini kingiin nwowa, wi sapi digi. Mi kariirin sima nisomaowi mi kariir nhieya wi nua naokinaiinami.

⁷ Mi kara mi prasae bi miriigin Adi Komii siir mi aiirin. Mi tariinanin kara ninkikin iwitni hanin ikin dig bidi ywokiyein. Mi kara kariir naingwo tilmiiya sair bi kinsugin. Niingaka.

⁸ Kara ini kingiin nwoyin wi kapi naowi. Mi miya kara miriyya sair digworaekwo miyik miyikim, yim ini ninomor kou hir hangiriyiu haiginkwokinim. Mi sima kariirara rani. Niingaka. Ti digworaek-wowim Biyan Inkam Komii siya haiginkwokinim, yipiki iikamim siir siyu iir napim mi wi simiir hauuwi. Mi iikam whiekakim Jisis siirim naingwokwo nanaeyim mi iya siya nitana sairim mi naingwokwowim simiirin warargim. Mi wi Biyan Inkam Komii siyar sibgu ninomkninkin hid haiginuwi krimiirin. Iriig.

Ta yai haimiyya ya kiriramarar winkika

⁹ Kara ha naingwowi, kira ha witsisau kariir nini kignakiyamim.

¹⁰ Ta yaiya kara boinkeya minsika! Dimas siya kariir bidi haiburgigin. Siya ti nuan siyupai siyupaiyin simiiram naingwokin. Mi siya om Tesalonaika hiriir asi namkin. Mi Kresensin yio nu Galesia hiriir yam. Mi Taitasin yio ini nu Dalmesia hiriir yamin.

¹¹ Mi kanaka tirin Luk sasa nwowi. Mi iya kira kariir nini kigniyam niti. Mi kira Mak siirin wi warar winkin boinani. Minsika! Kariirin mi siya nwoki whin marii.

¹² Mi Tikikasin yio kara bidi yikropkiyin om Efesasa hiriir.

¹³ Mi iya kira kariiram niti mi kira kariir yuisa kara kinirkingika om Troas Kapasni omaka sae, saiirin wi warar winkin hainani. Mi yokwowa iriipi hiriinan. Mi yokwo mimirin kara win haingingikim simiirin wi kipi naingwo owougik, yim wi warar winkin hainani.

¹⁴ Mi Alesanda inkamin bras nonkwowiyin, siya kariirin siyu miyiknan bi tirkin. Mi ti hiriinan siyiuin siya tirin kariir. Mi mhoyia wi Biyan Inkam Komii yamdi siya swoki tiri siirin.

¹⁵ Mi ni kira iriipi hiriinan, ti inkamin siirsi timi idid. Siya minam tiri, ta yaiya krma boinmamauuwiya saiir nikwowaisiyyin.

¹⁶ Mi bilki biya kara nini okwo boiniuwa, inkam komii yai hidiyin om komii Rom hiranin saika mi ta iya inkam nwirkin kariir bi swoki whinkinsiis srankin. Niingaka. Sima kanaka kingiin bi namasugin mi kara pi boriisopi Adi Komii siya hik yamdi simiir hauuwim ta sima kariir haiburgiga.

¹⁷ Biyan Inkam Komiiyin siya ini kinakar nwowin mi kiriirin kirie siyar hauu haiginiugin. Mi kara ta Yai Win Kibiya saiir boinmimauusiyin bi nididgin, iikamim Juda iikam tani simiirin. Mi Adi Komii siya kariirin omomin sau kanaka ninitiyin, wi simiir in hiranki asi nanmaiwarkainaei.

¹⁸ Mi kariirin Biyan Inkam Komii wi siya nanmaiwarkainaki iikam whiekakim kariir nonkwobumbuninkinam tirin simiir inankin. Mi ta iya siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkaki mi kariirin wi siya nanmaiwarkainanami siir oma hiriir. Mi krma inokininokin wi Adi Komii siir inig iir boin maigimaigae. Mi ta yaiya, yai kaimwoka.

Nikopkaigyan yai aeya

¹⁹ Mi kira Prisila mi Akwila mi Onesiforas siir yinwig ima, wi simiir tini boiniu, siya yaigiu kimiiram hauugikin.

²⁰ Mi Irastasin yio ini om Korin hir nwowin. Mi Trofimas siirin kara om Maillitas hirin dimusi bi haiburgigin, siya makakin.

²¹ Mi kira wi kipi nwoki nwo, wa ha witsau. Mi ni wi iya pankin nwoyiya sae pi nitisi. Mi Yubyulas mi Pyudens mi Lainas mi Klodia mi nomuiyau nhir ikim, yim sima iriipi hiriinan, yaigiu kiriir mi hauugiyam mi tiri.

²² Mi kara ha naingwowi, Biyan Inkam Komii siya wi kiriir paekwosimin saikar nankin owi. Mi siir naingwobumbuwa iriipi hiriinan, wi kimaka mi inkin owi. Iriig. Kariir yaiya ini dig ywokiya.

TAITAS

Pol siya ta yokwowa Pasta Taitas siiram wɔnkika yɔpɔkin iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm mhuɔisɔm whirin Krit nikiuwiyin solwara whii idopwoniya nidwomaɔyin siir hiranɔm simiir kigriraowɔn. Taitas siya Juda inkam tani, siya Grik inkamkin. Biya Pol Taitas sowa irɔpar mɔrigo Jisis siir yaiwɔn kibiya saiir boinmɔmauuwa sowa namswoke mhuɔgrɔsɔm whirin Krit nikiuwiyin solwara whii idopwoniya nidwomaɔyin siir hiriirin mi Pol siya siirin hir haiburgig iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm hiranɔm simiir kigriraowɔm. Mhoiyya Pol siya ta yokwowa ha wɔnkiya Taitas siiram siir boinmauu wakaekiyam siyɔuin iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm simiir kigriraowiyin. Iriig.

¹ Kara Polkin, ta yokwowa kara wɔnkika. Kara Adi Komii krɔmiir Wanɔn siir miyan inkamkin mi iriipi hiriinan kara Jisis Kraiis siir aposel inkamkin mi siyakisiyar nikropkikin kariirin, Adi Komii siirgisiir iikamɔm yɔpɔki siya nɔmbinɔm simiir naingwo tɔbmii aiir kiyirimdiyɔukikinim mi ta hiriinan saiirsika mi yɔpɔkim siya nɔmbinɔm Adi Komii siirgisiirɔm naingwo tɔbmii kinɔm simiirin.

² Mi sima Adi Komii siir siyɔumwokisiyɔumwo imiir nɔnoknɔnkini mi ta hiriinan saiirsika mi sima wa nɔnoknɔnkini simiir kwoin imiirin sima wi omwaiya waiyayokiyokii, iya Adi Komii siya ti nu iirar nonkwokwokiyyin siya krɔmiirin saiir nɔmbingɔn ti dimɔn iirɔmin. Krɔma ina nɔnoknɔnkiniim Adi Komii siya bi niksisaekɔn, dimɔn taeminim siyar boiniyɔm pi kaimwokinar nwowi.

³ Mi iya siya nɔmbina siya siir yaiya saiir bwamkibwamɔn siir tirikikin kwoinbudɔn hiriyyar nwoyokiyokikaeyamiyin siir nanaaknɔnki haiginɔugin kariirsi. Mi Adi Komiiyin krɔmiir nanmaiwarkainan inkamɔn kariirin siya nɔmbingɔn siir yaiyɔm iki iikamɔm simiir boinmɔmauuim.

⁴ Taitas, ta yokwowa kara kiriiram wɔnkika. Ti dimɔn taeminim Adi Komii siirin kraira wakaeyokna apiyɔm mi ta hiriinan saiirsika, kara kiriirin kariir yinisɔm asi nikiuwi. Kara hiniina naingwowi krɔmiir Adi Komiiyin mi Jisis Kraiis inkamɔn iikam krɔmiir nanmaiwarkainaeiyin sowa naingwobumbu mi nongwomamaɔrni siyɔuin wi kiriir hauwi.

Taitas siir miya nu Krit siya mɔriya

⁵ Mi iya kara wari mhuɔisɔmɔn Krit whii solwara bopwoniya waraur didwomaɔyin siir haiburgigin mi miyɔm iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm simaka mɔriyamɔn ini hiriyyar iki okiyɔm. Mi kara kiriirin niyopnɔsugikin ti dimɔn imiirin kira sibgu whindiriraerar haiginɔuwɔm. Mi iriipi hiriinan kira kam nhirmi ti okmwɔn okwo haiginɔu wara iikamɔm yɔpɔki Adi Komii siir inig iir hangiriyɔu hainaniyɔm wari om imiir nwowɔm simiir kigriraowam.

⁶ Ti biyyan kamɔm biya sima siyɔu biyie tir karamae nwowɔm mi tariinan iriipi hiriinan mi sima wigɔm irara irara donkwona mi simiir yinisɔsimɔn Kraiis siir yai imiir wakaeyokna ap mi ta hiriinan saiirsika iikam nhirim sima wi dimɔn biyie whir hansiryiskai rani simiirin mi wi ha boin tani, simiir yinisɔsim sima siyɔu biyieyar tirikim mi simiir kwoinaigar priinaingwo apdiraerarikim mi sima simiir yopii admi yaimɔn dimɔn imiir bi wakaeyoknaekim. Mi sima ta saiir hiriinan kipi nwo.

⁷ Mi inkamɔn Adi Komii siir dimɔn taeminim simiir kigriraowan bi nwowi mi siya biya siyɔu miyɔm imiir tirikin mi ini tariinanar yadigniyin. Siya nantamyiryiran inkam kipi nwo siya kwoin haughauga whiyesauan inkam kipi nwo, siya op wain kirie krieyim simiirin hiriiriri kipi mi kwiyae mi siya yai niininansaowan inkam kipi nwo, siya umir haiyarama kipi naingwo ta hiriinana saiirsika siya wi siyɔu biyie asi tiri. Nɔngakɔnga.

⁸ Mi siya iikamim nu maeyau nhirankim nitim yipiki siyiu miyik imiir wakaeyokna apim naingwowim simiir whindiriraerar haiginugim mi siya, siya siya kigiriraonaei mi ta hiriinan saiirsika siya wi Adi Komii siir yai imiirar nwoki wakaeyokna apim mi siya siir kwoin iirar sibgu kintimdinuna mi siya wi wadie nwoki owim.

⁹ Siya sibgu donkworinukripkai yai miyik miyikim biya krma niisiimauuwim simiir mi ta hiriinan saiirsika siya iikamim simiirin ti yai kibi kibiyim simiir nwoki owimwarkaiyuwim mi simiir whinkinsis haiginu mi siya iikamim yipiki ti yai miyik imiir nap karam nwowim simiir kwoin imiir kiyai mi ta hiriinan saiirsika sima wa ninokninkinim dimin biyie sima tirim. Iriig.

¹⁰ Siya ti dimin imiirar tir. Dimusi rani, iikam whiekakim sima pi borisopi Adi Komii siir yai aiar wakaeyim. Sima yayim yaimwoni boin karamae nwowiyim simiirarar boinikim mi iikamim simiirin pi simar mi iksisaei. Mi ti iikamim niksisaeyim yim ti sima ti hinina boiniyim, kima kimiir miois imiir kitiyopnir hai mi ta hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii siirar nwoki sibgu wakaeyokna apim.

¹¹ Kira mi biyan kam ikim waraur nwowim kima simiir dikidu sima hiriinan dimin bibiyeyim simiir kipi nomboboim. Ti kamim sima yai bibiyie imiirar boinikim iikam imiir niksisaeyim. Sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyam mi iikam nhirim om nhiranim simiir kwoin imiir warar mi kiyaiigim mi simiirar mi onkwobumbuninkin haiginuwigim. Sima yai biyie imiirar boinikim mi ti dimin imiirar tirikim mi ta hiriinan saiirsika sima wi umir nwoki haiyim iikam nhirim simiir maeyau hirankin.

¹² Biyan kamim simiir nwirin om Krit hiranin yipiki kwoin miyik sima nwowiyin, siyakisiyar boininkikiikim mi siya ina boinim. Krit hiran kamim sima niksisaeyaki waiwiigim inokinokin, simiir kwoinim miyik rani mi siyiu bibiyeyim sima tiriyim ini siyiuim niimauan wraisuim sima diriraerariyim ini simiir hiriinan ywowim. Sima nhakiu kiriekim mi naeyarar naekim.

¹³ Ti yayim ti inkamin siya boinkiyim kaimwokimaigim kira simiir dikwao boin mi sima wi siir yai imiir nwoki sibgu wakaeyokna aingwo tibmii apim.

¹⁴ Mi ta hiriinan saiirsika sima wi Judami iikam simiir wanmi siyiuim simiir wakaeyokna ap rani mi iriipa hiriinan sima wi iikamim yipiki Adi Komii siir siyiu imiir haimriiyugigim sima wi simiir siyiu imiir nap tani.

¹⁵ Iikam nhirim simiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae nwowim yim sima hinina boini ti dimin taemin whiekakim dimin whirki bi kimbu naminkim mi simiirin kipi haiya mi iikamim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii karamae nwowim mi yipiki iikamkim simiir kwoinim ninaingwoyimiyokim mi kipridkaiyim mi biyie ha nwowim mi kwoin biyie ha naingwowi, sima hinina boini dimin whirki wadie bi swoki omiminkin. Dimusi rani, simiir kwoinin miyik rani.

¹⁶ Sima hinina boinikim sima Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apikim mi ti diminim sima triiyim krimiirin sima niisiimauuwi sima siir yai imiir wakaeyokna ap rani. Sima Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir bi swoki wakaeyokna apikim mi Adi Komii siir whwonkam idan sima ini biyiekibiyie ywowim mi sima wi dimin miyiksim whir swoki tirminin tani. Niingakanga. Iriig.

2

Mi kira yai miyikmiyik imiirara wakaeyokna ap

1 Taitas kira iikamim iinokiinokin dimin taeminim yipiki iikamim Adi Komii krimiir Wanin siirim naingwo tibmiyim, sima naingwo tibmiyim simiirin, siyumwokisiyiwowim simiirgisimiirara sibgu omwomwarkaiyu.

2 Mi kira kamim waipiu nwowim simiirin hinina boinmauu, sima op kirie kirieyim kwiyaе whaowaeiyim simiir kipi kwiyaе. Mi sima simiir kwoinim sibgu kintimdinu mi sima Adi Komii siirim daingwo tibmii kun iski. Mi sima iikam nhirmiyam ha timi aingwokwonanae mi iikam nhirkim sima dimin biyie tir haiginiuwi simiirin mi yim sima ha donkworinukripkai simiir naingwo tibmii aairin.

3 Mi kira wigim waipiu nwowim simiirin sibgu boinmimauu, dimin taeminim sima tiriiyim iki wigim yipikim Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apiyim simiir hiriinan miriiyim. Mi sima hinda tinda kipi priiyam priiyam yai iikam nhirmi kinaopitkaigaiyuuwam mi simiir kwoinim op biyieya kwiyaе whaowaeiya sair kwiyaeyam kipi naingwo mi sima sibgu dinokninkin mi wig nhirim simiir diisimauu siyiu miyik imiir.

4 Mi sima wig kopak mi nhirim waipiu nwo karamae nwowim sima simiir diisimauu siyiuin simiir yinkamam naingwokwonanaeyin siir.

5 Mi iriipi hiriinan wigim waipiu nwo karamae nwowim sima hiriinana timi o mi wi sima nwoki iisimauuwim wig kopak imiirin siyiu miyikin. Sima, simasima sibgu kigiraona. Minam, sima mi miyikmiyik simiir omakanau hirar miriiyim mi dimin taemin miyikmiyikim iikam nhirmi tiram mi simiir kami yai imiir wakaeyokna api mi ta hiriinana iikam nhirim sima Adi Komii siir yai aairin wi kipi mingigin.

6 Mi iriipa hiriinan, hiriinan siyiu kaimwowin siirar ti swoki iisimauu yainan whran imiirin mi yim wi simiir kwoin imiirar nwoki kintimdinunam.

7 Taitas, kira iriipi hiriinan mi miyik aairar timi sibgu mirii. Mi kira hiriinan tiri mi yainan whran imiirin kira wi siyiu miyik imiirar niisimauuwi sima napamin. Mi iriipi hiriinan kira simiirin yai kibikibi imiirar boinmimauuwi

8 Mi kira yai miyik miyik imiirara boinmimauu. Mi kira hiriinan boini mi inkamki kiriirin wi ha boin tani, ti yayim kira boinmimauuim yim kaimwo rani. Mi kira iriipi hiriinana swoki boin mi iki iikam nhirim io whwonkam kiriir nanaowiyim sima wi yai bibiyie krimiir boin tani. Nningaka.

9 Mi kira kamim yipiki whisarii mi sibmiriiyim simiirin hinina boinmauu, sima, simiir biyan kamim simiir yai imiir wakaeyokna diriraerar dimin taeminim sima boiniyim, maigimaigra simiir nwowaiginiuwam. Mi sima wi kamim simiir kigiraowiyim simaka kipi swoki antamyiriyirmimin. Nningaki, nningakiinga.

10 Mi iriipi hiriinan sima simiir biyan kamim simiir dimin taemin imiir kipi tauae hai. Mi hiriinan tiri hinin aka mi sima simiir biyan kam imiirin hinina diisimauu, ti kamim simaigim yipiki iinokiinokin mi miyikarar miriiyim. Mi sima hiriinan tiri yayim krma boinmimauuwim Adi Komiiyim iikam krimiir nanmaiwarkainan siirim mi iikamim simiir whwonkam ida wi wadieyar nwowi.

11 Mi Adi Komii siir naingwobumbuwa bidi yimbiniya iikam whiekakim simiir nanmaiwarkainam iya sima dimin biyieyim simiir aowa niki owa sairsi.

12 Ti diminin tisi bidi yimbiamin, yo krimiirin hinina niisimauugin, nu tiran dimin bibiyieyim inkam ima tiriyim, krma digumii simiir haimriiyugig. Mi krma krmasiyar mintaraona ti siyiu miyikin krma tiriyin, inkamin yipikin Adi Komii siir wakaeyokna diriraerariyin siir hiriinan. Mi

krīma hīriinan siyūin mhoīya irīipi hīriinan iirar tīrkīpkaīi mī wī iya Jīsīs siya nītana saiirar nwoki dīgim.

¹³ Mī irīipi hīriinanar swoki tiri mī krīma maīrgimaīrga nwokwokini īi kībiya Jīsīs Kraīs siya swoki īuuniyana saiiramīn. Mī tī inkamīn yīpīkī krīmīir nanmaīwarkainaeyīn mī krīmīir Adi Komīiyīn, siya wī siir dimīn kībiyīn paenan nīuyaeyīn saīkar nīmīnīn.

¹⁴ Mī siya krīmīirsi naokīn, krīmīirin dimīn biyīe siir kīrie komīiya krīmīir kiyopsīmsībgi haigīnīuwa saiir hīrankī nanmaīwarkainam. Mī siya tī hīriinan saiirsī tīrkīkīn krīmīir mhīi kwoīnim wī dimīn whīrki kīmbu karamae nwoki owīm mī krīma wī siīrgīsiir īikam nwowīm. Mī krīma wī siir dimīn mīyīk mīyīkīm sīmīir tīram nwoki aīngwowīm mī krīmīir kwoīnim wī kīrieya nwowīm siir dimīn mīyīkmīyīkīm sīmīir tīrim.

¹⁵ Taitas, kīra hīriiyar boīnmīmauuyokiyokīi tī dimīn taemīn īmīirin, whīsarīi rani, kīra kīrie komīiya Adi Komīi siir hīrankī haigīn. Mī ta hīriinana saiirsīka īikam īmīirin siir kīrieni dīsiisīmauū tī dimīn taemīn hīnīn īmīirin, īikam nhīrmi yai wakaesi dimīiyū mī īikam nhīrmi whīnkīnsīis haigīnīuwiym mī kīriir whwomīsīn kīpī nīnansiina mī sīma dīgīmūī kīriir kīpī hāimrīiyū kīriir yai aiir wakaesi mī sīma kīriirin ha kīpī naīngwo kīra īnīg karamae īnkamkīn. Nīngaka. frīg.

3

Krīma whīekakarīn dimīn mīyīkmīyīkīm sīmīirarar kīna dirīraerar

¹ Taitas tī īikamīn Adi Komīi krīmīir Wanīn siir īsid īiir nwowīm, kīra sīmīirin tī swoki boīnworwokai, sīma sīmīir gavman īiirin kīpī swoki aīngwo owouū, īnkam yīpīkī sīmīir kou nwowiyīn. Sīma sīmīir yai īmīiar wakaeyokna. Sīma sīmīir kwoīnim sībgu kīsīsoīp haigīnkwoīn mī mīyīkmīyīk whīekakīm sīmīir mīriiyam.

² Mī irīipi hīriinan, sīmīirin domwarkaiyū, sīma yai bibiyīe īikam nhīrmi kīpī boīn mī sīma yaiī mīn kīpī mī īnīi mī sīmīir kwoīnim hīnsīma dwo mī irīpa nongwomamīr aeyīm daīngwo īikam nhīrim sīmaka.

³ Mī bīdībīdīniyarīn krīma Adi Komīi siir dimīn taemīn īmīir bī sībgu īnomoknīnkīn mī sīmīir bī wakaeyokna apkīm. Mī krīma habwwowhae-nankīm mī sīma yaiī aka asi nantamyriyīrkīm. Mī krīmīir kwoīn bibiyīeyīm sīma kiyainamkīn dimīn biyīe tīram mī tī hīriinan siyūū īiir nwowam. Mī krīma whīsarīi mī prīmīriiyān īikam nwokīm. Dimusi rani, krīmīir kwoīn bibiyīeyīm sīmar nīkī kiyopsīmsībgi haigīnīugīkīm. Mī krīma īikam nhīrmi siyūū bibiyīe asi tīryokiyokīgīm. Mī krīma sīmīirin kwoīn bibiyīe asi naīngwokīm. Dimusi rani, sīma krīmīiram bī mī naīngwokīm mī nīm irīipi hīriinan sīmīiram bī mī aīngwokīm. Irīipi hīriinan, tī hīriinan siyūūin krīma kīmarīn īrni nwīrniyīn īnī sau omomnan ywowīm.

⁴ Mī tī siir hīriinan siyūū mīyīkīm, krīmīir nanmaīwarkainan īnkamīn Adi Komīi siya, siya īikamīn krīmīir nīsiīmauūgin, siya īnkam wadīeyārgīn mī siya krīmīiram naīngwokwonanaeīkīm mī siya Jīsīs siir yīkrop īuūngī krīmīir whīnkīnsīis haigīnīuwīm.

⁵ Mī iya siya krīmīir nanmaīwarkaina, siya īkī krīmīir mī mīyīk mīyīkīm krīma mīriiyīm sīmīirsi bī nanmaīwarkainakīn. Nīngaka. Dimusi rani, siir naīngwobumbu kīrie komīiya krīmīirsi nwowa mī ta hīriinan saiirsīka siya krīmīir asi nanmaīwarkainakīn. Mī ta hīriinan saiirsīka Adi Komīi siir naeyūūn siya haiyoprīmdiyūmīgīkīm tī dimīn bibiyīeyīm krīmīir kwoīnau nwokaiyīm. Mī ta hīriinan saiirsīka, krīmīir kwoīnim dimīn whīrki kīmbu karamae asi nwokīm. Mī irīipi hīriinan māiya Adi Komīi siir naeyūū ieya mīriiya, siya mīnam tīrkīn krīmīir kwoīnim sīmīir kīsīna haigiyīm īikam

winan nwowam mi yaeya kwoin win nwowam, Adi Komii siir piugan anakar.

⁶ Mi ta hiriinan sairsika inkamin krimiir nanmaiwarkainan Jisis Kraisi Adi Komii siya krimiirin siirgisiiir naeyu iirar hauugikin.

⁷ Mi iriipi hiriinan, ti dimin taeminim Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya tirim krimiir, siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karamae nwowi mi ta hiriinana sairsika, krima wi saika nwoyokiyokikaeyami, krimiir kwoinka naingwowiya saiiir hiriinan.

⁸ Mi ti dimin taeminim yipiki kara boinanin kiriir, yim yaim-wokiyaimwowaigim. Mi kara kiriirin minam naingwowi kira ti iikamin naingwo tibmiiyim simiirin hiriinar dowomwarkaiyukripkai mi sima, sima simasiyar mintaraona mi ti hiriinankiniuwi sima mi miyikmiiyik imiirarar mirii. Mi ti yayiyim yim wi digar nwowi iikamin simiir whinkinsiis haiginiuwim.

⁹ Mi kima yai biyie nunga saiiir kipi whrie boin mi kima kimiir yidiwi wanwiyaeyim biyanim simiir hiriinan kipi boinanae. Mi kima Moses siir siyu komiiyin siir yayiyim simiirsi kipi nankinwamwarkai boin. Mi ti hiriinan yayiyim yim wi iikamin simiir whinkinsiis haiginiu rani mi wi simiir haipridkikai haiginiuwi mi wi hik simiir hauuwi mi yim ti hiriinan yayiyim yim naekak rani.

¹⁰ Mi yipiki inkamki ti yai nae karamaeyim simiir wakaena diriraerari yio wi iikamin yipiki iikamin naingwo tibmiiyim wi simiir niinkibiri yapa yapa nwowam mi mhoiia ti iikamin simiirin idip idipin wi kwisairnana boinmauu wakaei. Mi ta saiiir mhoiyan sima wi kiriir yai aiir wakaeyokna rani mi kima whiekakar in digumii wi ti iikamin simiir haimriiyugigi.

¹¹ Mi kira ti hiriinan iikamin simiir bidiyar yinokninkinim simiir kwoinin uridiyu biyieki bidi kwirii idwokaiyim. Mi ti hiriinan mi biyieyim inokinok sima miriiyim yim ha nisiimauuwi simiir kwoinin whirua nwo rani, ini hindara haipridkaiyim. Iriig.

Mi yaaisisim nhir ikim

¹² Taitas kara wi om komii Nikopolis hir nwowi mi ta naop iya wi saeya digi. Mi kara Atimas Tikikas, siirin wi haningi nikropki kiriiram in. Mi kara ha naingwowi kira siyuam ti hansir kariiram nitam.

¹³ Mi kira Sinas siir whinkinsiis haiginiu yipiki om komii Roman siyu komiiyin siir dimin taemin imiir ninokninkinim. Mi kira Apolos siir warar timi whinkinsiis haiginiu. Mi kira sowiir siyu minim mi dimin taeminim sowa hanguguwim sowa hainamam simiir wara whindiriraerar haiginiugi.

¹⁴ Mi krimiir iikamin sima siyiuin siyu miyik tiriyin siir dinokninkin mi iikam nhirim dimin taeminim simiir kiyopsibgi haiginiuwiyim mi yipiki hikak simiirsi nwowiyim simiir whinkinsiis haiginiu. Mi sima hiriinan tiri mi wi paeyin paenidgi bud karamae nwowiyin siir hiriinan nwo rani mi yim sima wi paeyin paenid budiyin mi ha naokingugunankaiyin wi siir hiriinan nwowi mi sima wi Adi Komii siir siyu iirar sibgu wakaeyokna api.

¹⁵ Taitas iikam whiekakim yipiki kanakar nwowim sima kiriir nokboin maigimaigikim. Mi krimiir nomiiyauim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir piugananim simiir warar mi ikboin maigimaigikim. Mi kara Adi Komii siir naingwobumbuwa saiiiram srug in saeya wi kimakar nwowi. Iriig.

FILIMON

Mi siya Pol siya mi biyie om Rom hir miriyyin mi ta yokwowa siya ha winkikin siir nomiyyauwin yipikin Failimon dapiyyin siiram. Failimon siya om Kolosi hir nwokin. Mi iikamim naingwo tibmiyyim sama Adi Komii siir inig iirin iripa Failimon siir omaka aiir haingiriyu hainankim. Mi Failimon siya umir digworaekwoki naokingugunankai inkamkin. Mi Failimon siir dimin whirin siir miyan inkam nwr ieya tauaehainamin mi siya kimidiniya om Roma hirir yidamki. Mi siya Pol siirin om Rom hir nini kigiun mi siir mhi kwoinim ina kisina haigikiyyin mi siya ini naingwo tibmiyyan inkama ywowin. Mi Pol siya Onisimas siir boinki siya Failimon siiram swoki amin mi ta yokwowa siya winkiya siya minam winkikin Failimon siiram siya siir swoki ikunam mi siir dimin bibiyie imiir haiyoprimdiyiumugiyim. Mi siya ha windigiyin mi ta yokwo aiirin kimidiniya Onisimas siya hainam mi siya ini Failimon siiramar swoki amin. Irig.

¹ Kara Polkin. Dimusi rani, kara Jisis Krais saika miriigin mi kariirin hiriinansi hugripkikikaigin maeyaua mi biyie miriyya siirin. Kara mi iikamim naingwo tibmiyyim krimiir tiran piuganan inkamin Timoti, krira ta yokwowa Filimon kiriiram winkikin, ta yokwowa krira winkiya yipiki inkamin krira naingwokwonanaeyin mi Adi Komii siir mi aiirin krira miriyyin krira kiriiram hauugikin.

² Mi krimiir yokmana yipika krimiir piugana naingwo tibmiyya Apia saeya mi Akipas siya yipiki sau krira ninitiyin dimin taemin bibiyeyim simaka mi yipiki iikamim naingwo tibmiyyim krimiir omaka hir haingiriyu hainaniyyim Adi Komii siir inig iir, ta yokwo kara kimirar warar winkika.

³ Kara Adi Komii krimiir Wanin siya mi krimiir Biyan Inkam Komiiyyin Jisis soweram sriigin sower naingwobumbuwa kimiiir hauugiyim mi ta hiriinan sairisyyin kima wi kwoin nongwomamair aekak niki owim.

Filimon siir kwoinin Adi Komii siiramar naingwokwonanaeikin

⁴ Inokiniok kara Adi Komii siiram sriiyyim kara kimiiirar boin wadiekin.

⁵ Dimusi rani, kara ha wakaekin kima ini krimiir Biyan Inkam Komii Jisis siir yayiar wakaeyokna apim mi ti hiriinan siyyun iikam nhirmiyam naingwokwonanaeyin iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiyyim simiirin ini kimar nisiimauim.

⁶ Kara Adi Komii siiram kwisboinikin kiriir whinkinsiis haiginiyim mi iki iikam nhirim simiir boinmimauim kiriir naingwo tibmiyya Jisis Krais siiram naingwo tibmiyya. Kira simiirin ti hinina boinmauu mi kiriir yayia simiir kwoinim wi saeya kisisop haiginiwi sama ninokninkinim Adi Komii siir siyupai siyupaiyim krimiir nokboinmamair haiginiuwiyim. Dimusi rani, krira Jisis Krais siirgin.

⁷ Ti kariir nomiyyau miyikim, kara ha wakaekin kima Adi Komii siir iikam imiiramar naingwokwonanaeikin mi simiirar kigiraowikim mi simiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiuwigim kirie nwowim. Mi sama ini wadieya swoki sibgu owim. Dimusi rani, kariir kwoinin ta yayia saeya nwoaiginiugin wadie mi kara tisi maigimairga nwowin.

⁸ Dimusi rani, ta kirieya Jisis Krais siya hauugiya kariir kara panao pi digar nwoi kiriir boinmauuim ta mi aiir miriyyam.

⁹ Mi dimusi rani, krira irni nwrniyam naingwokwonanaei, kara Filimon kiriir iikam imiir kigiraoni haninaka kara kiriirin tisi hindara sriigiyin ta mi aiir miriyyim. Ihi, kara Polkin, kara bidi ywowin, ti inkamin yipikin

maeyaua mi biyie m̄riiya h̄uyokiyokaiya saiir nwokaiȳin Jisis Kraiis siir mi aiirsi.

10 Kara Filimon k̄iriirin Onisimas siiram sr̄igi. Mi iya kara maeyaua mi biyie m̄riiya h̄uyokiyokaiya saiir h̄irar niki okaiȳin mi siya bidi wakaeyim yaiyim kara boinim Jisis Kraiis siirim mi siya ina yaingwo t̄bm̄iiȳin. Mi ta h̄iriinan̄in Adi Komii siir piugan aiirin siya ini kariir ȳinisimnan ywow̄in.

11 Mi ta saiir biyarin Onisimas siya tirim siȳuim yim k̄iriir kwoin iir bi wokmai haiginiugin, yim ini biyiek̄ibiyie ywow̄im. Mi ti siȳuim tariinan siya tirim yim wadiek̄iwadiekim k̄iriirin wi simar whinkinsiis haiginiuwi.

12 Mi tariinan̄in siirin kara kimiiram swoki ikropki. Kara siiram naingwokwonanaei mi ta h̄iriinan saiirsika iya siya kimiiram waraur n̄iti kariir m̄hi kwoinim wi hikakar nwoki. Dimusi rani, siya kariir haiburgikin.

13 Kara h̄iniina naingwokin siya kanaka tirar nwokin mi kariirin siyar whinkinsiis haiginiugin iya maeyaua h̄uyokiyokaiya mi biyie m̄riiya saiir h̄ir nwokaiȳin Adi Komii siir Yai Win Kibi aiirsi.

14 Mi kima wi wadie nwo karamae nwoi mi ankara iriipi h̄iriinan pi siir mi onkworinuk̄ipkai rani mi ta h̄iriinana siya kariir whinkinsiisam. Mi kara ha naingwowi miyim kimiir kwoinki naingwowim wi simiirar m̄rii. Mi ta h̄iriinan saiirsika kara pi borisopi kimiir boinanaeyim kima siȳu miyik kariir tiram.

15 Mi tarii Adi Komii siyar kiwakikin Onisimas siirin k̄imaka waraur nwowim. Mi tariinan siya iinok̄inok̄in wi k̄imaka waraurar nwoyokiyok̄ikeyami.

16 Mi tariinan̄in siya wi k̄iriir whisarii mi priim̄riiyan inkam nwo rani. Mi ini wadie mi ow̄in, siya wi kimiir naingwo t̄bm̄iiyan inkam nwoi yipiki kima naingwokwonanaeyin mi kara iriipi h̄iriinan siya wi kariir piuganan naingwo t̄bm̄iiyan inkam nwoi yipiki kara naingwokwonanaeyin. Mi kima siiram̄in wi nhami nhami naingwonanae rani. Dimusi rani, ni kira whisarii mi priim̄riiyan inkam̄in mi iriipi h̄iriinan ni kira naingwo t̄bm̄ii piugana saiir inkam waraigin.

17 Mi k̄iriir kwoinin siya h̄iniina naingwowi, kara ini kinaka yamasūin, o ini Adi Komii siir piugan anaka yamasūin, yio ini kira kariir k̄ign̄ink̄inw̄iniȳin mi siir mi k̄ign̄ink̄inw̄iniya saiir h̄iriinan ywow̄in.

18 Mi siya dim̄in wh̄ir k̄iriir bidi tirbuw̄in mi k̄iriir dim̄in priihaii mi kariir boinmauu, kara nwoki sibgu tirim.

19 Kara Polkin, kariir iinga nonkwo winkim ti n̄imbinim kimiiram mi Onisimas siya dim̄in biyie wh̄ir kimiir t̄ri, mi siya dim̄in wh̄ir kimiir warauranki priihaii mi ti dim̄in̄in wi kara sibgu t̄ri kimaka mi Filimon kira ina sibgu inok̄n̄ink̄inim, karar tirhaiginiugikin kira Jisis Kraiis siirim asi naingwo t̄bm̄ii. Mi h̄iriinanki niuwi, kima kanaka dim̄in priihaigakim.

20 Thi, ti kariir piuganan naingwo t̄bm̄ii inkam̄in, ti siir daingwoki mi kara ha naingwowi kira ti dim̄in̄in siirin naingwo t̄bm̄iini siȳuim siir hauukiȳiu kira ti siȳuim kam̄im naingwo t̄bm̄iiyim sima tiriyim kariir kwoin iir sibgu owaiginiuwam mi ta h̄iriinan saiirsika kara wa maiḡimaiḡaei mi Onisimas siirin wi k̄iriiram waraurar swoki ikropki.

21 Mi tariinan̄in kara ta yaiya k̄iriiram winkika, kara ina n̄inok̄n̄ink̄in̄in kira wa dir̄iraerar k̄ini. Mi ti dim̄in h̄iriinan̄im sima sima rani mi iriipi h̄iriinan iki dim̄in n̄hirim kira tirim.

22 Mi dim̄in̄in wh̄ir. Kira maeyaua kwira h̄uyokiyokaikwokin omakanau h̄irin. Dimusi rani, kara ha naingwowi dim̄inim kima sr̄iiyim Adi Komii k̄rim̄ir Wan̄in siirim kariirim mi iya siya siȳu wh̄ir kariirim k̄ign̄ink̄in̄in mi kara wa n̄iti mi h̄iriinan saiirsika kara ha naingwowi siya kariir wh̄indir̄iraerari, kara k̄iriir k̄ign̄akiyim. Iriig.

Boin maigimaiga nħirkim

²³ Epafrasın yipiki kanaka nınkin owin mi sima siirın maeyaua mi biye mriiya huyokiyokaiya saiir hir ħukripkikikaigin. Krais siir mi aiirsi mi siya kimiir boin maigimaigakikin.

²⁴ Mak, Aristakas, Dimas, mi Luk, ti sima kanaka mriiyim Jisis Krais siirım mi iriipi ħiriinan sima kimiirar mi boin maigimaigakikim.

²⁵ Kara krimiir Biyan Inkam Komii Jisis Krais siirım sriigi siya wi siir naingwobumbuwa wi whiekak kimiirar nwoki hauugiyim. İriig.

HIBRU

Hibru yokwowa ya yokwo priediya Hibrumi iikamim yipiki naingwo tibmiyim Jisis siiram ya sima winki aeya. Hibru iikamim yim Juda iikamim simiir inig whir ieya. Mi krima ninoknankin tani, ta yokwo aiirin nhanga piyamisi winkiya. Mi inkamim winkyin siya hiniina kigin Juda simiir iikamim naingwo tibmiyim kirie rani sima simiir naingwo tibmi wina saiir haiburgigam tirkim simiir biyan siyiuin Mosesni siyiu komii si napiyin ini siiramar swoki amim. Mi ta yokwowa iikam imiirin min boinkika Jisisin Adi Komii siir yinisimin ini paekwosim ikim mi Moses ini simiir haiburin. Mi ta Jisis siir miya ya ini Mosesni miya saiir kou ywowa. Mi ta Jisis siir nhieya yipiki dimin biyie biyeyim sim haiyoprimdiyumiigya ya ini wraisumi nhieya saiir haibura. Jisis siya omwai hiriyar waiyayokiyokiigin. Mi ta hiriinan saiirsika siya simiir asi boinkikin sima Jisis siiram naingwo tibmiyim yipikin biigibiyan prisin inig komiigakin. Iriig.

Yaiya Adi Komii siir yinisimin siya hauuga krimiirin.

¹ Bidi bidinyarin ii whiekakim bidi yamkiyim Adi Komii krimiir Wanin siya siir yaiyim profet kamim simiir boinmimauugin, siyupai siyupaiyim simiir. Mi ti yaiyim profet kamim sima ini krimiir brougaeyim simiir hauugiyim.

² Mi ta siya dig kingiin nwowi Adi Komii siya ta siir yaiya wi siir yinisim iir hauugi. Mi yio siya wi krimiir swoki kwaboimamauuwi. Adi Komii siya siir bidi yimbiniin siir digworaekwo whiekakim simiir haiyim. Mi biya Adi Komii siya siir boinin mi siya ini siir yai imiirar wakaeyoknan. Mi siya ninomor nu sower digworaekwo imiirin asi nonkwokwikim.

³ Ti siir yinisimin Jisis siya krimiir nusiimauugin dimin komii komiiyim paenan niyayiyim Adi Komii siirin, siir yinisimin ini siir Adin siir hiriinana yowon. Siir yaiya saeya kiriekaka, digworaekwo whiekakim ninomor nu sowerim siyar sibgu kigirkaki. Mi siyar naokin paeyin hiiniya nironankinin siirin, iikamim simiir dimin biyeyim ini siyar haiyoprimdiyumiigiyim. Mi siya ha swoki insiin idwonamin mi siya ninomor koua hiriir yam mi siya Adi Komii siir ina inig miya ini idwoiu inkam komii nu kigiraowiyin siir hiriinan. Iriig.

Adi Komii siir yinisimin siya ini paekwosimim simiir haiburin

⁴ Dimusi rani, siya ini Adi Komii siir ina inig miya nidwopin mi siya ini paekwosim whiekakim kou hir nwowim simiir haiburim. Mi ti inigin Adi Komii siya hauuwin siya iriipi hiriinan siya ini paekwosimim simiir inig imiir haiburim.

⁵ Dimusi rani, biya Adi Komii siya paekwosim imiirin hiniina bi boinkin, kima kariir yinisimkim, panao kara pi hiniina boinki kara kimiir Adgin. Adi Komii siya paekwosim imiirin hiriinan yai bi swoki boinkin. Niingaka, niingaka kunga. Siya Jisis siirara boinkin.

⁶ Biya Adi Komii siya siir yinisim yinhaomiyinin siirin nu tiriir nikropkiyam minin mi siya paekwosim simiirin hiniina boinki, kima ti kariir paekwosimim kima siir inig iir hainanprapraski.

⁷ Mi siya yai nhirim paekwosim imiirin hiniina boinkin, paekwosim sima kariir miyan inkam dwo mi simiir miyim opudnan hugidudu mirii. Mi simiir kirieya paenan diudkwakwa.

⁸ Mi siir yinisimin siirin hiniina boinkin,

kira ini Adi Komii ywowin kariir hiriinan. Kira inkam komii digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin wi siir hiriinan nwowi. Finokiinokin digworaekwo whiekakim kira wi wadieyar sibgu kigriraowi.

⁹ Kira wi siyiu miyik miyikim simiiraramar naingwowi mi kira wi dimin biyeyim wi simiiram naingwo rani. Kara kirir Adi Komiiyin kiririn wi kara nokmwın okwohaiginiuwi, inig komiigak nwowamin mi kira wi maigimaigra komiigakar nwowi. Mi ta maigimaigra wi iikam whiekakim simiir maigimaigra imiir haiburi.

¹⁰ Mi Adi Komii siya hinina swoki boinki, Biyan Inkam Komii, kira bidi bidiniyarın nu ninomoro kirir iingar nonkwokwoko.

¹¹ Mhoiyya ninomor nuwo sowa wa digiguski mi ni kira niingaka. Finokiinokin wi hiriyyar nwoyokiyoki mi ninomor nuwo yo wi wro namwoiuiwi yuis wronan.

¹² Mi yio ini inkamin yuis kaba nitkaigiyya mi yaeya yuis win swoki haiyyin mi ha niyyin ini siir hiriinan ywowin. Mi kira nu ninomoro sowerin wi hiriinanar mi digiguskii. Mi wi yaeya nu ninomor win swoki onkwokwoki mi ni kira wi hiriyyar nwoyokiyoki ami, wi kisina rani.

¹³ Biyya Adi Komii siya hinina boinkin, kira wi kariir ina inig miyya nidwowi, maeyaua inkam komii siya nidwowiya saiir. Mi kira wi hiriyyar nwoyokiyoki mi wi iyya kara kirir sauan omomin simiir nonkwobumbuninkin iuguski wi saiir nadigiuiwi.

Adi Komii siya ti yayim simiirin paekwosimim simiir bi boinkin. Niingaka. Siya siir yinisim iirarar boinkin.

¹⁴ Mi yipikim paekwosimim, ha? Sima naeyiunankim mi dimin taeminim Adi Komii siya boiniyim sima pa wakaeyokna diriraerari. Mi siya simiirin iikamim naingwo tibmiiyim simiirim yikropki simiir whinkinsiisim Adi Komii siya nimbiniim nanmaiwarkainam simiir. Friig.

2

Adi Komii siya krimiir swoki anmaiwarkainaei yio dimin komii ieyairgin.

¹ Dimusi rani, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin digworaekwo whiekakim ini siyar kigrkakim mi krıma krimiir kwoınau halgi nonkworinu saiirin digiumii kipi haimriiyugi, wim wi ini hanin kima kima priiyakirirkiisi.

² Adi Komii krimiir Wanin siya biyya siir yai nhirim siir paekwosimim simiir boinmauugikin. Mi ta yayia ha hainamim mi ina boinmimauuwamin. Mi dimin taeminim sima boinmimauuwim ina yimbiiyamim. Mi iikam nhirim sima ta yayia saika nantamyiriyiri mi saiir wakaeyokna karam nwowi mi sima dimin biyie tiri mi sima wi hik kimpipisu prasae hai rani, ti dimin biyeyim sima tirim simiirsiiyin, dimin biyeyim sima tirim simiir digar swoki haii.

³ Mi hiriinankiniuwi mi krıma ta yai komiyya Adi Komii siya boina, siya nanmaiwarkainana digiumii saiir haimriiyuiwi mi krıma wi panina napiyoki iyya Adi Komii siya dimin biyekak iikamim simiir tırbumbuwi saiirin, ha? Siyiu karamaeka. Niingaka. Biyya, Biyan Inkam Komiiyin siya hinina boinkin, Adi Komii siya wi krimiir nanmaiwarkainaei, iikamim sima ta yai aiir wakaeyoknaım sima hinina boinkim, ta yayia saeya kaimwowaigra. Saeya niksiseae rani.

⁴ Adi Komii siyar nsiimaauugin ti yayim sima kaimwowaigim, kiriepai kiriepaiyim siya tirim. Mi siya siyiu miyik miyikim iikamim simiir whinkinsiisim tirim mi Adi Komii siya naeyiun siir kwoin aigar naingwo

hauugin iikam imiirin mi siya siir dimin miyik miyikim iikamim simiir hauuwikim. Iriig.

Jisis siya inkamnan nimbiamkin krimiir nanmaiwarkainaim.

⁵ Ti yayim tariinan krimiir boinim, sima ti nu whirin wi mhoyiya Adi Komii siya tirkiu mi siir boinkin. Iikam yipikim siir wakaeyoknaim sima wi ti nu iir nwowi. Adi Komii siya paekwosimim simiir bi nimbingin ti nu win siir kigriraowamin. Niingaka.

⁶ Inkam nwirin Adi Komii siir yayim yokwoni siya winim saeya hinina winboinkika, Iikamim sima dimkim, kira simiiram naingwowiyin? Mi yinisisimim yim dimukim kima simiir sibgu kigriraowiyim, ha? Iikam krima ini inig karamae ywowim.

⁷ Mi siya iikamim krimiirin wi ii priei nokmwın owaiginu rani, paekwosimim simiir aowan. Mi kira diminim inkam komiyyim nu kigriraowiyim digworaekwo whiekakim simiir sima haiiyim simiir hiriinan hauugin. Mi sima ini paenan yuyakiyim. Mi sima ini inig komiigaka ywowin.

⁸ Mi kira digworaekwo whiekakim simiir nokmwın okwo haiginugin. Ihi, Adi Komii krimiir Wanin siya digworaekwo whiekakim iikamim simiir aowa haiginkin. Mi dimin whirkin simiir koua bi swoki haigin miminkin. Niingaka: Mi ti diminim krima tariinanin simiir niki kig rani. Sima bi niki imbinikim. Niingaka.

⁹ Mi tariinanin krima bidi yinokninkinim dimin taeminim ti inkamin Jisis siirim. Mi ii priei rani, Jisis siya ti nu iir nwowin. Adi Komii siya siirin paekwosimim simiir aowa nokmwın okin mi siya ini inkam inig karamae-nanar ywowin. Mi tariinan Adi Komii siya inkamin inig komiigakin siir hiriinan yokmwın owaiginu mi siya ti dimin paenan niyuaeiyin Adi Komii siirim simiir hai. Dimusi rani, siya naokin iikamim krimiir dimin biyeyim mi krimiir hikim simiir haiyim. Mi Adi Komii siya iikam krimiirin wi dimin miyik miyik imiir hiriinansi tir haiginuwi.

¹⁰ Mi ini mi owin Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir Adi mi owin mi simiirin siyar mi onkwokwokiyan ini mi owin. Mi siya Jisis siirin minam nimbingin ti hik imiirin siyar mi haii siya kimpipisuam ini owin. Mi ta hika Jisis siir tira mi siya ini iikamim simiir nanmaiwarkainan inkam komii kin yamwoiun. Mi krima wi Adi Komii siir yinisisim asi nwowi. Mi mhoyiya krima wi siir dimin miyik miyikim ninomor kouanin wi simiir haii.

¹¹ Krima dinokninkin, ti inkamin siya iikam whiekakim simiir dimin biyie imiir bidi haiyoprindiyi umiigiyyim mi ti iikamim sima ini irmiyya ywokiyyim, simiirin dimin whirki bi kimbugim. Mi Jisis siya mi sima, sima ini Adi Komii siir yinisisim arar ywowin. Mi Jisis siya simiirin siir nomousisim nikusi paninsi yididsi.

¹² Mi siya boin, Adi Komii kara kiriir inigin wi kariir nomousimim simiir boinmauwi. Ihi, simiir whwonkam idain kara mwai waowi mi wi kiriir inig iir hainani. Maeyaua iikamim naingwo tibmii kinnyim iripa sima haingiriyyi omimiriya sair hirin.

¹³ Mi siya hinina swoki boinki, Kara wi Adi Komii siir yay imiirar naingwo tibmii kini. Mi siya hinina swoki boinki, kira kariir kigi, kara tisi tirar nwowin. Mi Adi Komii siir yinisisimim kariir hauuwim sima tisi kanaka tirar nwowim.

¹⁴ Mi krima ti siir nomousimim piugak nhekakairgim mi Jisis siya ini iripi hiriinan inkama mi amwoiun piugak nhekak mi siya wa mi aowi mi siya Setan siirin wa nonkwobumbuninkin iuguski mi siir siyiuin iikamim simiir tirbumbu aokaowiyin siir warar.

¹⁵ Mi siya hiriinan minsi tirkın, iikam krıma naosi naingwo ididi mi Adi Komii siir kigi mi mhoiıya krıma wi naosi nidid rani.

¹⁶ Siya ti diminim simiirin paekwosim simiir whınmıriıyım bi mınkin. Nıngaka. Siya iikamım Ebrahim siir isidin siirın krımiir whındıraeraram nitkin.

¹⁷ Mi ti hiriinan siyıuın siya inkam asi nwokin, siir nomousisımım krımiir hiriinan. Mi siya wa mi mırii prismi bııyan inkam komii siir hiriinan iki iikamım simiırsi naingwoyımıyokım. Mi siya minsi naokın Adi Komii siir iowa siya nwowa dimin biyeyım simiir saıırsi. Mi siya iikam imiirin Adi Komii saıka nwoki inkıamasu haiginıuwım sima irıpa nongwomamair aeyam.

¹⁸ Mi siya hikpai hikpaiyım siir nımbiyamım mi siir kınankıuım simiir kimpıpisu bidiyar haiyın. Dimusi rani, siya wi nwoki kignınoknınkınım iikamım ti hiriinan hik kimpıpisu haiyım simiirin. İriig.

3

Jisis siir inig komiiyin ini Moses siir inig komii siir haiburın

¹ Nomııyauwım yıpiki Adi Komii krımiir Wanın siiram naingwo tıbmii kınım. Adi Komii kımııramın minam nikiıunakin diminın big nasrıwııya Adi Komii siya nwowanın siir tırım. Mi kıma Jisis siirım sıbgu daıngwokwo, Adi Komii siya Jisis siırar nıkropkikin siir yai aiir boınmımauwam dimin whiekakım siya tıriyım. Siya prismi bııyan inkam komiiyin siya tıriyım siir hiriinan. Mi krıma ti yayım siya boınım simiırar wakaeyokna boınmımauukın iikamım simiirin.

² Adi Komii krımiir Wanın siya bidi yımbının ta siir mııya saıırin mi siya ta Adi Komii siir mıı mııyık aiırar asi sıbgu wakaeyokna mırii, siya Moses siya tırın iıya siya Adi Komii siir iikam imaka nwowa saıir hiriinan tirkın.

³ Mi Adi Komii siya minam kiwakikin Jisis siir inigin Moses siir inig siir haiburım. Inkamın omaka komii mıriıyın mi inıgak ha nwowıyın siir hiriinan. Omaka saeya bi nwowika inıgakin. Nıngaka. Inkamın nonkwo mıriıyın siyar nwowikın inıgakin.

⁴ Omakım sima sima bi mırii naeikım. Nıngaka. Omaka whiekakım simiirin inkamki nonkwo mıriıgım. Adi Komii siyairgin digworaekwowım simiir bwamkıbwamın.

⁵ Moses siya whısarıi mıı mıriıyan inkamkın. Mi siya Adi Komii siir yai imiırar sıbgu wakaeyoknaeikın iıya siya Adi Komii siir iikamım simaka hir nwowa mi siya Adi Komii siir dimin taeminım mhoiıya nımbiyamı simiir boınmımauugin.

⁶ Mi inkamın Adi Komii siir iikamım simiir kou nwowın yio Jisis Kraıs sasairgin. Mi Adi Komii siir yınısımın mııyım siya mıriıyım ini wadıekınar mı owım. Mi nım krıma iikamım naingwo tıbmii kınım nım krıma Adi Komii siir pıuganka. Mi krıma naingwo tıbmii kınıı Adi Komii siiramın mi kirie hiriıyar nwowı mi krıma siiramın maırgımaırga hiriıyar nwowı, krımiir nanmaıwarkainam. Mi krıma iikam naingwo tıbmııyım wi Adi Komii siir pıugan nwowı. Mi krıma naingwo tıbmii kının karam nwowı, siya wi krımiir nanmaıwarkaina rani. Nıngaka. İriig.

Mi iikamım Adi Komii siir yai aka nantamyıriıyıyım sima wi irıpa nongwomamair ae rani.

⁷ Dimusi rani, krıma ini Adi Komii siir iikamnan ywowım. Mi krıma Adi Komii siir naeyıu mııyıkın siir yai imiırar wakaeyokna. Siya hınına boınkin, panao kıma pi siir yai aiir wakaıi,

- 8 mi kima kimiir mhi kwoinim pi kipi kikitimdinu kripkai biya kimiir yidiwi wanwyaeyim sima kariir yai aka nantamyiriyira saiir hiriinan, iya sima nu siyin apa ninga hir nwowa.
- 9 Mi sima kariirin saiir kinankugim. Mi ta maeyau aiirin kimiir brougaeyim sima dimin whiekakim kara tirim sima biewiyim kamnwosa kigim. Mi sima hiriinansi bi nwokim, sima ini kariiramar swoki kinankiu kripkaiyim.
- 10 Mi kariir kwoinin ti iikam isidin simiirimin hauugihauuga asi whwiyiekin. Mi kara ina boin, inokinokin simiir mhi kwoinim yaeya siyu whirima naingwowi siir napam.
- 11 Mi kariir mhi kwoinim haugihauuga asi whwiyiekikim simiiramin mi kara hinina nikopaisisirki, ti iikamim sima wi kariir om miyikin piu siisiyin wi siir swoki it rani. Ningaki ningakinga!
- 12 Mi kimiir kwoinim wi dimin biyeyim simiirim pi naingwowisi mi kima wi ti Adi Komiiyin omwai waiyayokiyokiiyin wi digiumi siir haimriiyugigisi.
- 13 Mi tariinanin inokinokin kima irira nwonwira kima kimar whinkinsiis ankinsiisnaei mi kimiram kinankiwi mi kima wi Adi Komii siirin wi digiumi haimriiyugig rani. Ningaka.
- 14 Kima, kima kima whinkinsiisna. Dimusi rani, biigi biyin krima Kraisiir yai aiir wakaeyim, kima biidiyar yaingwo tibmiiyim mi krima biidiyar sibgu itinaku kripkaiyim. Mi krima hiriinan tiriyokiyokii ami mi iya krima naowi wi saiir nadigiwi. Mi krima inokinokin wi Kraisi saika nwoyokiyokii.
- 15 Krima ina ninokninkinim, ta yaiya ina nwokripkaiya. Saeya hinina boinka, Mi tapa kima siir yaiya saiir wakaei mi krimiir mhi kwoinim kipi kintimdinu, biya kimiir brougaeyim biya sima nantamyiriyira saiir hiriinan.
- 16 Yipiki iikamim biya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karam nwowim mi saika nantamyiriyim, ha? Ti iikamim Moses siya nikiunamim nu Isib hiranki mi ha namim sima.
- 17 Mi biewi kamnwiso Adi Komii siir kwoinin haugihauuga nhiniiram whiyiekin, ha? Siya iikamim siyu biye tirim kwoin haugihauuga simiiram whiyiekin mi sima ini maeyau siyin apain ini hir yaokaowim.
- 18 Biya Adi Komii siya nhiniir nokwao boinkin, ha? Sima wi om miyikin piu siisiyin wi siir nam tani kara simiiram nimbiniin Ningaka. Ti iikamim Adi Komii siir yai nantamyiriyim siya simiirar boinkin.
- 19 Krima ina ninokninkinim, sima bi naingwo tibmii kangim. Mi sima omin Adi Komii siya nimbiniin simiiram piu siisiyin siir bi namkim. Ningaka. Dimusi rani, sima bi naingwo tibmiiyim mi Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim. Iriig.

4

1 Adi Komii krimiir Wanin siir nimbina saeya ina niki owa, saeya hinina boinka, kima kariir omin piu siisiyin siirin wa napninopkai nami. Mi hiriinanki nuwi krima mantarao Adi Komii siya krimiirin wi siir omin piu siisiyin siir kigninkan apninopkaigi karamae nwowisi.

2 Krima Adi Komii siir yayim ina wakaeyim biya krimiir brougaeyim sima wakaeya saiir hiriinan. Mi sima hindara wakaekim mi sima bi naingwo tibmii kangim mi ta Adi Komii siir yaiya sima wakaeya, saeya simiir bi swoki whindiriraerarka. Ningaka.

3 Krima iikamim naingwo tibmii kaniyim krima ti om miyikin piu siisiyin siir namikim. Biya Adi Komii siya boinin saiir hiriinan, ta yaiya hinina.

kariir kwoinin hauugihauuga whwiyiekin mi kara hiriinan asi nikopaisisir boinkin, iikamim kariir yai wakae karamae nwowim sima kariir omin piu siisiyin wi siir napninopkainani rani. Nningaki, nninga, kunga!

Adi Komii siya nu ninomor sowiirin ha nonkwokwo digiyin mi siya piu ina siisin. Mi mhoyiya siya ti omin piu siisiyin simiiram ha boinkin.

⁴ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin ii iriyyar kwisaka saiirin hiniina boinkin mi ii iriyyar kwirim Adi Komii siya mi whiekakim simiir miri digi mi ii iriyyar kwisaka siya piu saiir siiskuwak.

⁵ Mi ta Yokwo Komiiya saeya hiniina swoki boinkika, sima kariir om miyikin piu siisiyin wi siir napninopkainani rani. Nningaki, nninga, kunga!

⁶ Mi ta yayi hiriinana ina niki okripkaiya mi nhirim naingwo tibmii kaniyim, om miyikin piu siisiyin siirin wa napninopkainami mi iikam nhirim biya yai win kibi aiir wakaeyim mi ha swoki antamyiriyim, sima wi omin piu siisiyin siir hiriir napninopkainam tani. Nningaka.

⁷ Dimusi rani, iikamim yipiki bigi bi wakaeyim Adi Komii siir yai win kibi aiir mi ti omin piu siisiyin siir nam karamae nwowim Adi Komii saika mi Adi Komii siya simiiramim iya kwira swoki imbin piu saika siisim. Mi mhoyiya biewi biewiyim bidi yamkiyim, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Devidki si winboinkiyim Yokwo Komii siya hiniina boinkin, Mi tariinanin kima ta yai aiir wakaei, kima wi kipi nantamyiriyir.

⁸ Mi Josua siya simiirin ti omin Adi Komii siya nimbinin piu sima siisam, siir hiriir whinamkiswo mi Adi Komii siya wi yaeya igwir di swoki imbini piu sima siisamin.

⁹ Mi hiriinankinuwi, krima dinokninkin, igi ii kana piu siisiya Adi Komii siir iikamim simiira ya ina niki owa. Ya ini ta ii iriyyar kwisaka, iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir nonkwokwo digiya mi piu ha siisa ini saiir hiriinan ywowa.

¹⁰ Mi Adi Komii siya digworaekwo whiekakim ha nonkwokwo digiyin mi siya piu ina siisin. Mi iikamim yim wi hiriinanar mi tiri, sima wi simiir mi imiir haiburgigi mi piu wi Adi Komii saika nini siisiuwi.

¹¹ Mi krima wi krimasiyar mintaraona krima wi omin piu siisiyin wi siir nwoki amim mi wi Adi Komii saika nini owowum mi kima Adi Komii siirin digumii kipi haimriiyugigs mi saika kipi nantamyiriyir biya kimiir brougaeyim sima tira saiir hiriinan.

¹² Krima krimasiyar mintarao ti digworaekwo imiirsiyin. Dimusi rani, Adi Komii siir yayi saeya hinda bi priiyokaeyamka. Nningaka. Saeya ina miriyya. Saeya ini wismir iokaka saiir io aiir haibura. Mi saeya inkamni hanin ii tirirar bi naka ikwoyamyenakika. Nningaka saeya mhi kwoina hiriyyar krimkrikninopkainamika, inkamim inibgi iniba krimkrikninopkainamiyin siir hiriinan. Mi krimiir kwoinin pi saeyar kisisop hid haiginuwi. Mi krimiirin pi saeyar mi isiimauuwi, wadiekipiyamisi owin, iyie? Wadie rani.

¹³ Dimin whir karamaeka Adi Komii siirsi kimarkaiyim. Nningaka. Digworaekwo whiekakim tika nwoyokiyokiyim, siya simiirin ina kigirkakin. Mi siirin, krima digworaekwo whiekakim krima tirim, simiirin hiriyyar boinmimauu swoki. Mi siya wi krimiir nwoki hidim. Iriig.

Jisis siya krimiir prismi biyan inkamkin.

¹⁴ Krimiir biyan pris inkamin siya bidi yamin mi siya ini Adi Komii saika nwowin siir om iir. Tiki inkamin, yo Jisis siyargin Adi Komii siir yinisimin. Mi krima sibgu daingwo tibmii kin mi sibgu daingwo omok Jisis Kraiis siiramim ti krima boinmimauuwin inkamin.

¹⁵ Mi iikam krimiir kwoinin bi sibgu owipisuwikim iki dimin biyie biyeyim krimiir kinankuwiyim, krima bi sibgu okworinuwikim. Mi ti digworaekwowim krimiirin wi sima nikwowaisii krimiir kwoin imiiram

kinankiuam. Mi krımıir biyan prisin siya krımıirsiyin naingwoyimiyok prasae rani, ti inkam naingwoyimiyok komiigakin siir hiriinan digworaekwowim krımıiram kinankiuim simiirsiyin. Mi siya krımıiram dimusi naingwoyimiyok rani, ti digworaekwo hiriinanım krımıir kinankiuim, siirin biidiyar mi kinankiuim. Mi siya simiir bi napkin mi siyu biyie ha bi tirkin. Niingaka.

¹⁶ Mi hiriinanki niuwi, krıma wi kipi nıdid. Krıma Adi Komii siiramın hiriıyar kwisboınanae, krımıir dimın biyeyim simiir haiyopriımdiyumiigiyam mi krımıirin wi siyar mi whinkinsiis haiginiıwi, ti dimın biyeyim krımıiram kinankiuim simiirsiyin. Mi krıma simiir nikwowaisiıyım wi digar mi owi. Iriig.

5

Jisis siya krımıir biyan prisin siya wi digar nwowi krımıir dimın biyeyim simiir haiyopriımdiyumiigiyım

¹ Mi Juda iikamım, inkamın prısmi Biyan Inkam Komii nwowamın siirin pi simar nokmwın okwo haiginiıwi. Mi ti prısmi biyan inkam komiıyın, iikamım simiir miıyım pi siya siyar mırıi yokiyokii inokıınokın. Mi iikam imiıramın nhwo pi siyar kwisboını. Mi simiir nae miıyik miıyıkım pi siya mi inkin imiıyaei Adi Komii krımıir Wanın siirim simiir dimın biyie imiırsi.

² Mi prısmi biyan inkamın siya iikamım Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karam nwowım, habwowaenın nwowım mi siyu biyie ha tirim simiirsiyin naingwoyimiyok prasae bi kinikin. Mi siya krımıirsiyin wa naingwoyimiyoki. Dimusi rani, ii nhirim siirin dimın biyieki nıpiyaokıii, yio wi hiriinan siyu biyeyar mi tiri, krımıir hiriinan.

³ Siya naeyım Adi Komii siiramın krımıiraramar bi nınkin imiıyaeikın. Niingaka. Siya, siyam warar mi inkin imiıyaeikın. Dimusi rani, ii nhirim siirin dimın whirki kinankiuıwi, siya wi siyu biyeyar mi tiri. Mi Adi Komii siya wi siir dimın biyeyım mi krımıir ikim wi simiırar haiyopriımdiyumiigi swowi.

⁴ Inkamın prısmi biyan inkam nwowiıyın, siya inig komiıgakin. Siya siirara kwoınkar bi nwokin, ta hiriinan mi aiirin. Niingaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginiıugin, ta mi aiir mırııyamın. Biıya Eroni, siya nokmwın okwo haiginiıuwın siir hiriinan prısmi biyan inkam nwowam, saıir hiriinan.

⁵ Mi Kraıs siya prısmi biyan inkam nwowamın sasair bi nwokin. Niingaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginiıugin. Mi Adi Komii siya siirin hınıına boınkiki,

Kıra kariir yınisımkin! Mi tariinanın kara ini kariir ad ywowın.

⁶ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saıirin Jisis Kraıs siirin hınıına boınkikin, kira wi prısmi biyan inkam nwowi inokıınokın. Ti prısmi biyan inkamın Melkisedek dapiyın siir hiriinan.

⁷ Mi biıya iıya Jisis siya nu tir nwowın, inkam krımıir hiriinan mi nhwo ha kwisboının Adi Komii siiram, ouuba ini warar yaokıınaiıniıya. Mi Adi Komii siya dimın taemınım siya kwisboınım simiir wakaeyın mi siya siirin ina whındıraerarın. Mi siya biidiyar iki aonamın mi siirin Adi Komii siya swoki hidnınsiin idwo ie hiranki. Mi siya ini omwaiyar swoki waiıyain. Dimusi rani, siya, siıyamar bi naingwonakin. Siya Adi Komii siir kwoın iırarar napkin.

⁸ Jisis siya Adi Komii siir yınisımkin. Mi siirin dimın kasa kasaki bi nonkwonınwoımwhırnıınkin haiginiıugin. Mi ti digworaekwowım siir nonkwonınwoımwhırnıınkin haiginiıuwım yım siir whinkinsiis haiginiıugım. Siya Adi Komii siir kwoın iırarar sibgu wakaeyokna apım.

⁹ Mi siya Adi Komii siir kwoin iirrarar napkin. Mi ti hiriinan siyiwin yio min niisiimauugin siir kwoinin dimin biye whir swoki aingwo rani. Nnngaka. Mi ti hiriinan siyiwin siya wi dig asi nwowi, iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim simiir nanmaiwarkainam. Mi sima wi omwaiya nwoki waiya yokiyokikaeyamin.

¹⁰ Adi Komii siya yokmwın okwo haiginiu Jisis siirin prismi biyan inkam nwowam biya Melkisedekni siya nokmwın okwo haiginiuwa prismi biyan inkam nwowam saiir hiriinan. Dimusi rani, ti diminin Jisis siya nanmai-warkainan simiir dimin bibiyeyim simiir saiirsika. Iriig.

Krma wigkam inkam adiyaowaenan dwo Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apamin.

¹¹ Mi Krai Melkisedek sowiir diminpai diminpaiyim kara simiir boinimauuwamin ina naingwowin. Mi kara simiirin wi sibgu nanaakninkii rani. Dimusi rani, kimiir kwoinin ini habwowhaenan ywowim. Mi kimiir kwoinin ta yai aiir wakaeyamin rirmiiya bi nwokin.

¹² Kima kwokikwokiyaeya bi naingwo tibmii kangim wi Adi Komii siir yai aiir nowomwarkaiyiwan iikam pi ywowin. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiirin kwokiyaeya bi mi aingwo tibmiiyim. Mi kima dig bi nwokin ini yinkinyaeyaowin. Mi Adi Komii siir yaiya biya kima wakaeya saiir bi sibgu ninokninkinkim. Mi wim kima iikam nhiramin ina naingwowim, kimiir swokin owomwarkaiyuniyim. Mi kima wa nwoki inokinkinim kima inakamae rani, nae kirie kirie bi rmtiowikim. Kima ini yinisim praigaknan ywowim, ini mwiiyar niki aeyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim, kima tira saiir hiriinan.

¹³ Krma dinokninkin, iikamim biya ta Adi Komii siir yai aiir niki wakaeyim mi sima mhoiyya kwisaka ha swoki wakaei mi yim ti hiriinan iikamim ini habwowhaenan ywowim. Sima kirie karamaeka yim ini yinisimin siir yopiini mwiiya niki aeyin ini siir hiriinan ywowin. Sima Adi Komii siir yai aiir bi ninokninkinkim piki hiniina dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin wadiyın.

¹⁴ Iikamim inakamae nwowiyim yim nae kirie kiriyim ha naeikim. Mi yim sima ina ninokninkinim, piki hiniin nae ikin biyeyin mi piki hiniin nae ikin kibiyin. Mi yim ini iikamim naingwo tibmii kiiniyim mi kiriekak ha nwowim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyiwin ini iikamim naingwo tibmii kiiniyim sim naingwo omok diriraerariyim piki hiniin dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin kibiyin ini simiir hiriinan ywowin. Iriig.

6

¹ Krma yaiya Krai siira biya sima boinimauuwa idowigiidowiiyana saiiraramar kipi naingwokripkai. Krma siir yai nhirim aowa aowanim warar wakaeyokna ap. Mi krma wi siir mhoiyya nwoki amin, ta krma tira saiir hiriinan. Mi krma ti yayim biya krma wakaeyim simiir simiira kipi naingwokwonanae. Taka yaiya ya hiniinga, krma siyu biye siirin digiumii haigingig, naokaoga krmiir ninuwiiyin mi Adi Komii krmiir Wanin siir yai aiir wakaeyokna apnam.

² Mi ta yaiya biya krma boinimauuwa kimiir baptaisni siyupai siyupaiyim sim mi iikamim ina simiir mwo imiir mi onkwowim Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim simiirin ha mi isiisiimauu mi ombud komiiyin ha naokaonamim mi simiirin ie hirankar mi kininsiin idwo mi iya Adi Komii siya simiir hidana nhirim wi paeya nami mi nhirim wi ninomor koua nami. Mi ninomor koua namim yim wi omwaiyar waiyayokiyokii. Mi hiriinan digworaekwowim yim kimiir nowomwarkai haiginiugin.

³ Adi Komii siya krımıir whınkınsııs haıgınıuwam tiri. Mi krıma wı ıki siir yai nhirim simiir nwoki wakaeyokna apım, krıma tira saıir hiriinan.

⁴ Kara kimiirin hiriinan mınsi boınkı. Dimusi rani, iikam nhirim biıya sima bıdiyar ıki aıngwo tıbmii kınım. Mi sima Adi Komii siir yai aıirin bıdiyar sıbgu wakaeyoknaım. Mi sima dimın mııyık mııyık bıdiyar mı haiyim, Adi Komii siya hauugiyım siir om hirankın. Mi Adi Komii siir naeyıuın simiir pıu bıdiyar mı ii okwokiaıyım. Mi sima Adi Komii siirın digıumii haimriıyugigi mı krıma simiirın wı panına swoki boıni, ti siıyü biıyeyın siir haıburgigim mı Adi Komii siiram swoki amım, ha? Nııngaka. Yıo siıyü rani.

⁵ Sima bıdiyar yınoknınkınım Adi Komii siir yaiıya biıya sima wakaeya, saeya yai bımbıuwi rani. Mi dimın kırıe komii komii nhirim biıya Adi Komii siya tirim bıdiyar mı kigim. Mi mhoııya krıma wı simiir whiekakar kigsowwi.

⁶ Mi sima Adi Komii siir yai kibi aıirin digıumii haıgıngiki mı krıma wı panına tiri, simiir swoki ıkıunaniyım Adi Komii siiram swoki itam ha? Nııngaka. Yıo siıyü rani. Sima wı Adi Komii siir siıyü iir swoki ap rani. Nııngaka. Dimusi rani, yio ini Jısis siirın paeyın hiıniya nıııonınkının saıka swoki inkin irın isomaoni hının ywowa. Mi iikam nhirim sima ti hiriinan siıyüın sıir kigi, sima wı Kraıs siir tirigini.

⁷ Iikamım yıpiki naıngwo tıbmii kınım mı Adi Komii siir yai aıir sıbgu wakaeyokna apam, yım ini ti nuın siir hiriinan ywowın, iıya naoki kinkııyım mı nao opa ha sinkainainamiya. Mi sasaeıyım inkamki nınkınım ha sıbgu inan iıgıyım simiirın pı Adi Komii siyar kırıe haıgınıuwi. Mi iikamım yıpiki Adi Komii siir yai aıir sıbgu wakaeyokna apiyım yım ti nu mııyıkın ini siir hiriinan ywowın.

⁸ Mi iikamım biıya niki aıngwo tıbmııyım mı tariinanın, digıumii Adi Komii siir swoki haimriıyugigim, yım ini nuın wapnao mınkın nınkısaıoae nankaiyın ini siir hiriinan ywowın. Mi ti nuın yio nu mııyiki mııyık rani. Mi Adi Komii siya wı io ti hiriinan nu iir nwowi. Mi siya wı ha boıni, ti nuın, nu paıı rani, siirın wı siya haıngımugii. Mi iikamım biıya naıngwo tıbmııyım mı Adi Komii siirın digıumii ha swoki haimriıyugigim, simiirın wı Adi Komii siya boınwokıyopnaıkaıgi paeya. Ti nu biıyeyın Adi Komii siya haıngımugıyın siir hiriinan.

⁹ Ti kariir akam kııngıkınım, ta yai biıye hiriınana kara boınkııya kimiir, kara ha naıngowwi, kıma wı dimın mııyık imiırar tiri mı wa sıbgu wakaeyokna api. Mi Adi Komii siya krımıirın wı hiriınansi nanmai-warkainaeı.

¹⁰ Adi Komii siya inkam biıye rani mı siya dimın taeminım kıma tirim simiirın wı ha naıngwo owowu rani. Nııngaka, siya wadekiwadıe ieyargin mı siya ina naıngowwın dimın taeminım kıma tirııyım simiirın. Mi ti hiriinan dimın taeminım kıma tirim ıki iikam nhirim biıyanım sim mı ha nııyokıyokııyım mı tısi tariınanar nadıgnıyım, yım Adi Komii siir nıısiımauugin, kıma siiram naıngowwi. Dimusi rani, kıma siir yai imiir wakaeyokna apkım. Mi Adi Komii siya ti digworaekwowım sima tirim simiirın wa naıngowwi.

¹¹ Mi kara irıra nwinwıra kimiıram ha naıngowwi, kıma kırıe hiriıyar dwoyokıyokııyam, Adi Komii siir digworaekwo imiıram. Mi siiramın hiriıyar nwokwokinım iıya Jısis siya swoki itı krımıir nanmai-warkainaim. Mi kıma hirıı hiriıyar tirıyokıyokıı ami mı wı kımır naobudgii.

¹² Kara kimiıramın mınam naıngowwi, kıma Adi Komii siiramın pıugi kipi piıyao. Kıma ıki iikamım Adi Komii siiram naıngwo tıbmııyım simiir yai imiir wakaeyokna. Mi iıya siya swoki itana saıirım nwokwokini, sima wı dimın mııyık mııyıkım biıya siya boınım krımıir, wı simiırar hauıwi. Iııg.

Krıma daıngwo tıbmii kın.

¹³ Mi biya yai nhirim Adi Komii siya Ebrahim siir boinmimauuam tirim, siya simiirin wa boinmimauwi. Mi siya ti yayim siir inig iirar swoki ikopaisisirnaekin. Dimusi rani, siya Adi Komii gin, siir kouin inkam nwirki bi nwokin. Niingaka.

¹⁴ Mi siya siirin hinina boinkin, Ebrahim, kara kimiirin wi dimin kirie komii komii imiirar tir haiginuwi. Mi mhoyiya kirir isidin siir yinieyim wi kasa nwo rani.

¹⁵ Mi ta sair mhoyiya Ebrahim siya ina kaoraraowin, ti diminim Adi Komii siya boinkiyim siiram, sima nimbiamam. Mi siya hiriyyar kaokaigiyin, ini ti digworaekwo imar yimbiniyim.

¹⁶ Mi iya inkamin dimin whir nimbiniyim, siya pi inkamin inigin kouwarigsim nwowin pi siir inig iir nikopaisisirkii. Mi ti hiriinan siyiuin iya inkam nhirkim siir yai aiirin hiriinan wakaekii mi sima wa boinki, ihi, dimin siya nimbini yio wa tiri.

¹⁷ Adi Komii siya iikam krimiir nusiimauuwam tiri, yipiki ti digworaekwomim biya siya nimbingiyim krimiir, simiir haiyanim. Siya krimiirin min nusiimauugin, ta siya nikopaisisira siir inig iirar mi sair.

¹⁸ Mi ta yayia Adi Komii siya nikopaisisirkiiya siir inig iirar, ya krimiirin min nusiimauuga, diminin siya siir inig iirar dapikopsisirkiiyin, yio bi swoki ikopsasaeikin. Yim ti hiriinan diminim yim krimiir kirie haiginugim. Mi ta kirieya ya wi hiriyyar nwoyokiyokigiyami mi wi iya Adi Komii siya nimbini digworaekwo whiekakim krimiir hauuwam, wi sairar nadigiuwi.

¹⁹ Krima ina ninoknankinim, mhoyiya krimiirin wi Krai siya nanmai-warkinaei. Mi ti digworaekwo hiriinanim, krimiirin wi sima kinsis haiginuwi, sibgu okworinuwamin, paeyin uridgi nitkiniyin mi ha sibgu okwowyin, siir hiriinan. Mi ti digworaekwomim, ti krima wakaeyokna apim, wi bopwoniya sima ninikiwitkii, yuisa Adi Komii siir maeyaua sair nwowa. Mi Adi Komii siya mi krima, krima wi kwoin whiruwar nwowiski.

²⁰ Ta Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya dimin whirki kumbu karamae nwowa biyin Jisis siya napninpokainamin mi krimiir ijsopa siyar yokwokairina. Mi krimiirin siya whinkinsis haiginu. Mi siya ini prismi biyan inkam ywowin inokinokin. Ti prismi biyan inkamin Melkisedek nikuwiyin siir hiriinan. Iriig.

7

Melkisedek siya prismi biyan inkamkin.

¹ Jisis siya Melkisedek siir hiriinan prismi biyan inkamkin. Melkisedekin yio om Selem hiran iikamin simiir kigirkakikin. Mi siya Adi Komii siir prismi biyan inkam warargin. Mi biyarin Ebrahim siir isidin iki inkam komii komii nhirim om nhirim sau simaka ninim simiirin yandi kwirua sima hainurur haiginugig. Mi iya sima sau ha ninit dignaniyim. Mi Melkisedek siya simiirin siyu hir yapyiskaiwin. Mi siya simiirin ina yokboinmamair haiginugiyim.

² Mi digworaekwo miyik miyik whiekakim, Ebrahim siya hainaniyim ti omim simiir hirankin, siya simiirin whieyim, iura siotkin. Mi siya whie iur aka, ya kimidiniya Melkisedek siir hauu. Mi nokiinwokiyim yim ini siyar haiyim. Mi Melkisedek siir inigin siir inig mwoki, inig mwowin yio minkan, inkamin dimin kibi kibi tiriyin siya. Mi siir inig mwoki inig mwo whirin yio minkan, inkamin iikam iripa nongwomamair aekin. Dimusi rani, om Selem hiran iikamin, simiirin ini siya kigirkakim.

³ Mi biyarin inkam nwirki bi winkan siir yopii ado mi siir yidiwi wan-wiayeyim mi siir isidin simiir inigim yokwoni. Niingaka. Krima ninoknankin tani, siirin wig inkamkar namisi aokainakin, iyie? Krima ninoknankin tani,

siya bidi pi piyamisi aonamin iyie? Mi krimiir kwoinin ha naingwowi, siya Adi Komii siir yinisimkin. Dimusi rani, siya ini omwaiyar waiyayokiyokiyin. Mi siya wi prismi biyan inkam nwowi inokinokin.

4 Kima bidiyar yinokninkinim siya inkam komii ieyairgin. Mi Ebrahim siya inig komiigak siirar mi owaiginu. Mi ti digworaekwo whiekakim sau aka siya ninin hainakiyim iki om nhirim simiir inkam komii komiiyin om kigriraowiyim simiir hiranki, siya simiirin iura sioitkin mi siya whie kwira kimidiniya siir hauu.

5 Mi kam nhirim Livai siir isidin siirin sima ini prismi miya sair haiyim. Mi Adi Komii siir siyu komiiyin hinina boinkin, dimin taeminim Isrel simiir iikamim sima haiyim sima ii nhirim simiirin iura timi sioitkin mi iur akain yio Livai siir isidin siir hauugi. Mi Isrel simiir iikamim yim Ebrahim siirgisir isid ieyairgin. Mi ti pris inkamim sima pi simiir piugana sair iikami digworaekwo imiirar swoki kwahai. Mi ti hiriinan siyiuin yio ini ywowin.

6 Mi Melkisedekin yio Livaini isidin siir tani mi dimusika siya Ebrahim siir dimin iir haiyin, ha? Siya Livai siir isidin siir inkam tani mi siya diminin iur akain Ebrahim siirarim siyar sioitkinim simiirgisimiirar haigin. Mi siya siirin ina yokboinmamaigiyin. Siya hinina boinkikin, Adi Komii siya ini kinakar nwowin. Kima bidiya yinokninkinim Ebrahim siya inkam komii ieyairgin. Biya Adi Komii siya Ebrahim siir nimbingiyin mi siya wi simiirar tiri.

7 Krima ina ninokninkinim, inkamin, inkam nwirniyin hinina boini, Adi Komii siya ini kinakar nwowin mi ti inkamin ta yai kibi hiriinana sair boinin, yio ini inkamin hindara wakaeyin ini siir kou ywowin. Whisarii rani, yio Adi Komii siir igsoa sair nokwokairinakin, siir nokboinmamairam.

8 Mi pris inkamim yipiki Isrelmi dimin taeminim sim dimin iur akain sim haiyim, yim wi wai biyeyar mi owi mi wa mi aowi. Mi yio Melkisedekin yipikin Ebrahamni dimin iur akain si haiyin, Yokwo Komii saeya ha boinka, siya wi nao rani. Niingaka.

9 Hiriinan mi boinin ti inkamin Livai nikiuwiyin, siya dimin iur akain Melkisedek siir mi hauugiyin. Iiya brougae Ebrahim siya ti dimin haimii iur akain Melkisedek siir hauuwun, yio ini siir apuin Livai siya hauuni hanin ywowin Melkisedek siirin.

10 Mi iya Ebrahim siya Melkisedek siirin siyu hir napyiskaiyin, Livaiyin yio bi niki aokainakin mi krima hinin dimusi boinkim, ti diminin Livai siya hauugikin Melkisedek siirin, ha? Ebrahim siya Livai siir brougae kin mi iya Ebrahim siya digworaekwowun Melkisedek siir hauuwun, yio ini Livai siyar hauuni hanin ywowin. Mi Melkisedekin yio ini Livai siir kou ywowin.

11 Bidi bidiniya Adi Komii siya siir siyu komiini yayim, Moses siir hauugikin. Mi Moses siya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta yayia hinina boinka, ti kamim Livai siir isidanim sima prismi miya wi sairar miri mi nae minim wi warar ninkinimiyaei, Adi Komii siirin. Mi Adi Komii siir omaka sair warar timi kigrirao. Mi ti dimin biyie krimiir simiirin ti kam ima haiyoprimdiyiumigikiswo mi mhoiia Adi Komii siya Krai siirin wi di swoki imbingi krimiir prismi biyan inkam nwowam. Niingaka.

12 Mi Adi Komii siya nikropkiyin prismi biyan inkamin yio ini saa ywowin. Mi ini prismi biyan inkamim simiir kisina okwowam. Mi ti siyu komiini yayim biya Adi Komii siya hauugiyim Moses siir yim ina digiyim mi iriipi hiriinan Adi Komii siya siyu komiini yayim yaeya yaiwin swoki hauugi, ti biyan siyu komiiyin siir maeyau air swoki kisina okiyam.

13 Ti yayim ti inkam iir boinin, siya Livai siir piuganan inkam tani. Niingaka. Siir yidiwi wanwiyaeyim yapa piuganankim. Mi siir yidiwi

wanwiyaeiyim simiir piugana biya simiir nwirkin ta prismi miya nae ninkin imiiaeyia sair bi swoki mirimimankin ta miya ya simiir mi rani. Niingaka.

¹⁴ Krima bidi yinokninkinim, krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya Judami piugana saeya naokainakin. Moses siya ti isidin prismi miya sae miriyyim, simiirin yaimir sim kwir bi swoki boinmimankin. Niingaka. friig.

Jisis siya prismi miya wi hiriinana nwoyokiyokiyami Melkisedek siir hiriinan.

¹⁵ Mi krima tariinanin bidi yinokninkinim mi iya ti prismi biyan inkam nwirin siya nimbiamin siya Livai siir piugana sair inkam tani, siya Melkisedekin prismi biyan inkamin mi miriyyin siir hiriinankin.

¹⁶ Mi iya Adi Komii siya nimbinkiyin siirin prismi biyan inkam nwowam mi siya ti siyiu komiini yayim Moses siya win boinkiyim prismi miya wi Livai siir piugana sasar nwowi siya hiriinan bi naingwokin. Niingaka. Mi ta siir kirieya omwai waiyayokiyokiiya inokinok, siirin saeya mankikin prismi biyan inkam nimbiamam.

¹⁷ Adi Komii siir yayia Yokwo Komii sair wina mi saeya hinina boinka, kira inokinokin wi biyan inkamar nwoyokiyokii Melkisedek siir hiriinan.

¹⁸ Adi Komii siya bidi yinakiyim biyan prismi kamim simiir siyiu komiini yayim. Dimusi rani, ti yayim yim wi dig nwo rani, krimiir whinkinsis haiginiuwim omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiyim inokinokin. Niingaka. Mi Adi Komii siya ti biyan siyiuim simiirin asi digikim.

¹⁹ Whisarii rani, ti siyiu komiini yayim Moses siya winim Yokwo Komii, krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sima nwo rani. Niingaka. Mi Adi Komii siya yaeya siyiu win whirin siir diriraerarki krimiirin. Mi tariinan siya yai win kibiya Kraisi siir boinkin krimiir, ini yayim biya Moses siya winim Yokwo Komii ini simiir haiburim. Mi krima ta yaiwin kibiya sair wakaeyokna api mi ha naingwo tibmi mi saeya wa whindiraerari krimiirin Adi Komii siir kingiin nwowam.

²⁰ Adi Komii siya Jisis siir nmbingin pris inkam komii nwowamin, siya siirin whisarii bi nmbingin. Niingaka. Siya ti yayim siir inig iirar bidi yikopwaisisirin. Iya siya siir nmbingiya mi biyan pris inkamim sima siir hiriinan tani. Mi Adi Komii siya inkam nwirniyin biya siir inig iirarin hiriinan bi nikopwaisisirkin pris inkam nwowamin. Niingaka.

²¹ Mi iya Adi Komii siya Jisis siirin pris inkam komii nwowam nmbinin siya siir inigin Adi Komii siir bidi yikopwaisisirin kiriiramin mi kira pris inkam komiiya nwoyokiyokii inokinokin. Mi kariir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Niingaka.

Kara, Adi Komiiyin kara kariir inig iirar bidi yikopwaisisirin kiriiramin, kira wi pris inkama nwoyokiyokii inokinokin. Mi kariir kwoinin wi kisina haigi rani. Niingaka.

²² Krima bidi yinokninkinim ta yayia Adi Komii siya nikopwaisisirkiyin siir inig iirar Jisis siiram. Saeya yai kirie komiigikomiiiga. Mi ta yayia siya kitibmi boina ya ini yayim biya Adi Komii siya Moses siir hauuwim mi Isrel simiir iikamim simiir mi hauuwim ini simiir haibura.

²³ Mi dimin whirin yio hiniingin, biya pris inkam kasa rani. Dimusi rani, sima pa mi aokaowi mi simiir igso pa inkam nwirkar mi okwokairinanaowidi. Mi ti hiriinan siyiuin ii kasa bi tirkin. Simiir inkam nwirki omwai hiriirar bi waiyayokiyokiiyin. Niingaka.

²⁴ Jisis sasairgin omwai waiyayokiyokii mi wi ta hiriinan sairsi nwowi siya pris inkam nwowamin. Mi siir igso pa wi inkam nwirki swoki okwokairina rani. Dimusi rani, siya bi naowikin.

²⁵ Dimusi rani, ta saiirsika, Jisis siya wɔ digar nwowi iikamɔm yɔpikim siiram naingwo tɔbmii kɔnim simiir nanmaiwarkainaei. Dimusi rani, krɔma Kraisi siir yai aair wakaeyokna apkim. Krɔmiirin wɔ siyar whɔnkɔnsiis haiginiuwi. Dimusi rani, siya wɔ nao rani. Siya ini omwaiyar waiyayokiyokiin. Mi siya ini Adi Komii krɔmiir Wanin saikar nwowin mi siya nhwo ini krɔmiiramar kwis boinin.

²⁶ Jisis siyaingɔn prismi biyan inkamɔn mi siya inkam wadiɛkin siirin dimin whirki bi kɔmbugin. Siya iikam krɔmiirin dimin biyieki naokingugunankaiyim krɔmiirin nu tirar kwaeyopriingig. Mi siya Adi Komii saika ini owou. Mi siirin Adi Komii siya ywowaingini inig komiigak.

²⁷ Mi iki prismi biyan inkamɔm biyanim simiir hiriinan tani. Niingaka. Dimin taeminim sima nɔnkin imiiaeyim, Adi Komii siir, simiir dimin biyeyim sima bi haiyoprimdiyumiigikim. Niingaka. Mi inokoinokin, biyin sima pi simiir dimin biyie imiirsiyar niki inkin imiiaei. Mi mhoiya sima Adi Komii siiramɔn pi iikam nhirmi naeyim sim nɔnkin imiiaei. Mi Jisis siya ti kamɔm simiir hiriinan tani. Niingaka. Siya ta saiirin ii kwiruwar tirikikin, iya siyar naowa paeyin hiniya nironninkin si mi naeni haninin siya siir piu aairar nɔnkin imiiaekin, Adi Komii siirin. Siya siir piu aairar naeni hanin mansi nɔnkin imiiaekin, iikamɔm simiir dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Mi siya saiir bi swoki tirkin, idipidipin. Niingaka. Ii gwirua siyar bidi tirki iskiya.

²⁸ Mi yaiya biya Adi Komii siya hauwa Mosesni, prismi biyan inkam komiyyim saeya nokmwɔn okwo haiginiuga. Mi ti kamɔm yim inkam paii rani, Adi Komii siya ha boinkin, simiir kwoinim dimin biyieki bidi yaokingugunankaiyim. Mi ta yai kirieya Adi Komii siya boinkiya mhoiya, ya siir yinisim iir nimbingiya saiir nikopwaisirkika. Jisis siya iki prismi inkam komii nhirim simiir hiriinan tani, siyiu biyie bi tirikin. Niingaka. Siya prismi biyan inkam komiigɔn omwai hiriyar waiya yokiyokikaeyamikin. Iriig.

8

Jisis siya Adi Komii siir omaka ninomor kou hirana saiir pris inkamkin.

¹ Mi ti digworaekwomɔm kara kimiir boinkiyim yim haniingim, krɔmiir biyan prisin, siya ini kara boina ini saiir hiriinanar nwokripkaiyin. Siya Adi Komii saikar nwowin, siir omɔn ninomor kou hir nwowin siir. Mi tariinanin siya ini Adi Komii siir ina iniig miya nidwowin, maeyauwa kamɔm inig komiigakim digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyim sima nidwowiya saiir.

² Siya ini ninomor kou hir nidwowin mi siya ini prismi inkamnan miriyyin. Siya ti hiriinan diminin ini omaka Adi Komii siyar nonkwo miriyya ninomor kou hir ini saiir hir miriyyin. Ya tariigina ya saeya maeyaugimaeyaua Adi Komii siir inig iir hainaniya saiirin inkamki bi nonkwo miriiga. Niingaka.

³ Siya ini ninomor kou hir, siyiu komii siir siyiuin Adi Komii siya hauum Mosesni, iikamɔm sima sibgu apam siyiuin prismi biyan inkam nokmwɔn okwo haiginiuwiyin, dimin taemin Adi Komii siir nɔnkin imiiaeyam mi hiriinanar mi tir. Mi krɔmiir prismi biyan inkamɔm yio ti hiriinan siyiu iirar mi tir, dimin taeminim Adi Komii siir nɔnkin imiiaeyam.

⁴ Mi Jisis siya nu tir nwokiswo, siya wɔ prismi biyan inkam di yowoi. Dimusi rani, nu tirin iriipi hiriinan pris inkamkakaingɔn dimin taemin nɔnkin imiiaeyamin Adi Komii siir, siyiu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi sima Jisis siiram paninsi kiwakisi.

⁵ Mi miyyim pris inkam ima miriyyim, omaka Adi Komii siir inig iir hainaniya saiir, ya aknainan hindara nisiimauuga dimin taeminim ninomor kou hiranim Adi Komii siirim simiir. Mi biya iya kingiin

nwowa, Moses siya Adi Komii siir omaka hindara ini kaigrinü okwosasae mirii. Mi Adi Komii siya siirin hinina boinki, kira dimin taeminim kara boinmimauuim simiirin sibgu tir. Kara nusiimauuwa, iya kira mhu hir nwowa sair hiriinan.

⁶ Mi taka ii aiararin, Krai siya ini prismi biyan inkam komiinan miriyyin mi ini iki miyyim biya prismi biyan inkam komiyyim sim miriyyim ini simiir haiburim. Mi ti hiriinan siyuin, ta kitibmii boin wina Adi Komii krimiir Wanin siya nimbingiya Krai siir krima wakaeyokna apam ya ini biya siya nimbingiya brougae wanwiyaekim sim wakaeyokna apam, ini sair haibura ya tariigina ya ini ywowa. Dimusi rani, ta kitibmii boin wina krimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginiuskii. Biyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim simiir ya krimiir bi sibgu whinkinsiis haiginiuga. Nningaka.

⁷ Mi biyan nimbina saeya iikam imiirin Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwokiswo mi Adi Komii siya wi yaeya kitibmii boin win di swoki imbini. Nningaka.

⁸ Adi Komii siya bidi yinokninkinin siyuin iikam ima tiranin. Mi siya hinina boinki, Mhoiyya kara kariir iikamim Isrel hiranin Judami piugana sairim wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingii.

⁹ Mi kariir kitibmii boin wina ya wi biyan kitibmii boina kimiir brougae imiir iya kara simiirsi naingwoyimyoka, iya sima nu Isib hir nwowa mi simiirin ha kiyainaniyyin sair hiriinan tani. Nningaka. Kara kimiirin wi biya kara kitibmii boina wi sair hiriinan swoki kitibmii boin tani. Nningaka. Dimusi rani, kimiir brougaeeyim sima bi sibgu apkim. Mi kara kimiir brougaeeyim simiirin ti hiriinan siyuin digiumii siirsi haimriiyugin.

¹⁰ Mhoiyya iya ta biyan kitibmii boina saeya kigirkakim digworaekwo whiekakim sima digana, saeya digii mi kara Biyan Inkam Komiyyin Isrel kimiir iikamim wi yaeya siyu boinki, kima napamin. Mi tariigina kara wi kimiir kwoinki kwoin iirar kinirkai haiginiugii. Mi kima wi wakaeyoknam nwoki aingwowim. Mi an kara wi kimiir Adi Komii nwoki owim mi wim kima wi kariir iikam nwoki owim.

¹¹ Mi mhoiyya ta ii aiarin iikam whiekakim sima kariirin wa ninokninkini. Yipiki inigakim mi yipiki inig karamaeyim sima kariirin wa ninokninkini. Mi ta ii aiarin iikamim sima wi simiir nu whiruan iikamim simiirin wi hinina boin tani, Kima Biyan Inkam Komii siir dinokninkin. Nningaka.

¹² Mi kara wi simiirsi naingwo bumbuwi mi simiir dimin biyeyim sima tirim wi kara hayoprindiyumiigi. Mi kara simiir dimin biyeyim wi simiir swoki aingwo rani. Nningaka.

¹³ Mi biyan nimbina biya Adi Komii siya Moses siir nimbingiya ya ini biye ywokiya. Whisarii rani, siya krimiir ha boinkin, siya wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingi. Krima bidi yinokninkinim ta biyan nimbina ya wi sapi namki, yuis kaba inkamkin kabitkaigiya sair hiriinan. Frig.

9

Biya prismi biyan inkam komiyyim wraisu nhie arar ninkin imiyyaekim Adi Komii siirin.

¹ Mi biyarin Adi Komii krimiir Wanin siya siir bigibiyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim Isrel simiir iikamim simiir nimbingikin. Mi siya simiirin siyu Adi Komii siir inig iir hainaniyyim siir boinmauu wakaekin. Mi siya kam imiirin siyuin omaka Adi Komii siir yaimin dimin nidwokai

wakaeyia saiir miriini siyiutin siir warar mi boinmimauu iripa sima nidwo wakaeyam.

² Mi sima sel omaka ira mirii mi ta omaka saiirin bopwonuya hiugripkiigi haimii haimiyo whisa ywo. Mi ti haimiyyin hiuyokiyokaikikaiyyin anokar nwowinin, yio ha dapikin, dimin whirki kimbu karamae. Mi dimininim pae haingimuhaiginiiyim mi bretim Adi Komii siir nankin imiiaeyiim yim ini ta maeyaua hiuyokiyokaiya ini saiirar nwokaiyim.

³ Mi sima yuis kwira maeyau kwira hiuyokiyokaiya haimii whira nwowin siir ano iir yitimwaniu. Mi ta maeyaua ya Adi Komii siirgisiirga, siya nwowika. Mi ta maeyaua hiuyokiyokaiya saiirin inkam nwrki bi swoki amiminika. Niingakinngaka. Mi sima ta maeyauua saiirin ha dapikim, dimin whirki bi kimbu miminka.

⁴ Mi dimin nhirin ini ta maeyaua hiuyokiyokaiya saiir hir nwokaiyim. Hiya golni tira aka mi ta hiya saiir idwo hirin haua wain piuii miyikakin siir op aiir naokin haingimugiiya, piuii miyik nusiin whakim ini hir nwokaiyim. Mi miya kwira paeni sima nirimtioninkin miriiaya saiir idwown sima golni miriigikim mi ya ini hir warar mi inkin okaiya. Mi ta miya sima saiirin ha dapikim, nimbini tibmiini miyaka. Mi ta miya saiir yainau hirin mobmir kwira golni sima nonkwokwowa ini hir warar nankin okaiya. Mi ta mobmira saiir yainau hirin, naeyim Adi Komii siya hauuwim hiya sima nu siiyin apain siir hir nwoa ini hir nwokaiyim. Mi paekopin biya Eronki si hogwokwo apin, siirin Adi Komii siya tirikikin, yio ini nhwokakar mi okaiyin ta miya aiirin. Mi siya nhiswo Adi Komii siya winkiyo kitibmii boin yayiim sim yo ini hirar mi inkin okaiyo.

⁵ Mi ta miya saiir idwown sima Adi Komii siir paekwosimwo nwise yonkwokwo haigin hinda niisiimauuwam. Mi sima ti paekwosimo sowiir kigo mi sima boin, Adi Komii siir dimin miyik miyikim paenan niuyaeyiim ini tir nwowim. Mi ti paekwosim nwiswo hinda niisiimauugo sowa pidgakako. Mi ta maeyaua iikami dimin biyie haiyoprimdiyiiumiia ini sowiir pidga owar yiruguya mi ti dimininim simiir dimin mwokimwown, kara pi kimiir boinmauu rani. Niingaka.

⁶ Mi mhoiia sima digworaekwowim diriraerar digim mi pris inkamim, sima ta maeyaua hiuyokiyokaiya anoka kingiin nwoa saiirin bi siiskim dimin taeminim Adi Komii siir nankin imiiaeyiim.

⁷ Mi biewi biewiyim, prismi biyan inkamin siya ta maeyauwa hiuyokiyokaiya dimin whirki kimbu karam nwoa saiirin ii kwiruwar namikin. Siya whisarii bi namikin, siya meme bulmakau ini nhiyem, pi simiir hainami Adi Komii siir nankin imiiaeyam iikamin hinda whaowaeya priidiraerarim simiir dimin biyie imiir haiyoprimdiyiiumiigiyam.

⁸ Mi Moses siir yayiim iikam krimiirin ta maeyauwa Adi Komii siya nwoyiya, saiir kigninkin apinopkaiyam bi boinkin. Mi ti hirinan siyiutin, Adi Komii siir naeyutin yio krimiir niisiimauugin, iikamim Moses siir yai aiir wakaeyoknaim sima wi Adi Komii siiram swoki haiyug naingwo rani, iripa saikar nongwomair aeyam. Niingaka.

⁹ Mi ta Moses siir yayia ha boina iikamim, Adi Komii siirgisiir maeyauwa hiuyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwoa saiir kipi napinopkainam. Ya aknaini hanin hindara niisiimauuga krimiir. Mi ta iya pris inkam ima nankin imiiaeyia, Adi Komii siir ya iikamim simiir kwoinin rimiiya simiir bi nwoaiginuga. Niingaka.

¹⁰ Mi yim ti yayiim yim krimiir kinsiis haiginuwankim, naeyim yim naeyankim mi opa ya kwiaeyanka mi siyiutin op whaui ikin mi krima ti siyiu imiir sibgu api mi Adi Komii siya wi ha boini, krimiir piuin, yim piu wadiekim, siyiu komii siya boinkiya saiir hirinan. Mi ti digworaekwowim simiir yayiim yim krimiir kigiraowankim. Tariinanar tir bwakainakiyin

mī wī iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana wadiekīwadie nwowi, wī saiiirar nadigīuwi.

11 Mī Kraisi siya krīmiiramīn prīsmi inkam komiinan nītkīn siir dimīn taemīn mīiyik mīiyikim simiirīn krīmiir hauuwam. Mī tariigīna ya krīmiir bīdi yimbīniya mī siya prīsmi māya bīdi mīriigikīn. Mī siya īni Adi Komii siir oma hīriir yapnīnopkainamīn. Ya īni sel omaka bīyan kamīm sima tīra īni saiiir haibura. Mī tī Adi Komii siir om wīnīn siirīn inkamkī bī tīrkīn, yīo nuan dimīnkī waeyao. Yīo Adi Komii siirgīsiir omīn nīnomor hīranīn siirgin.

12 Mī iya Kraisi siya naonama siya īni Adi Komii siirgīsiir maeyaua dimīn whīrmīn whīrmīnkīn kīmbu karamae nwowa Adi Komii siyar nwowiya īni saiiirar yapnīnopkainamīn. Mī siya wraisu nhīe bī hainamkīn prīsmi hīniin, siir nīnkīn īmīiyaeyam. Nīngaka. Siya siir nhīeya nua naokiinainama saiiirar hainīnopkainamkīn ta maeyaua Adi Komii siyar nwowiya dimīn whīrkī kīmbu karam nwowiya saiiir hīriirīn. Mī Adi Komii siirīn saiiirar īni hauuwīu mī siya kwīruwar napnīnopkainamīn, siir nhīe aiir nīnkīn īmīiyaeyam, īni saeyar digī iskiya. Mī siya wī mhōiīya īdīp īdīp swokī tīr tanī. Nīngaka. Siya tī siyīu hīriinanīn mīnam tīrkīn krīmiir whīnkīnsiis haigīnīuwīm mī krīmiir nanmaiwarkainam. Mī krīma wī omwai saīkar nwokī waiyayokiyokīkaeyamīn īnokīnokīn.

13 Mī meme bulmakau īni nhīeyīm krīmiirīn wī panīna whīnkīnsiisi, ha? Saeya krīmiirīn wī tī hīniina whīnkīnsiisi. Mī iikam nhīrīm dimīnīm Adi Komii siya boinīm, hīniin kīpī naingwo, sima simiir nonkwowī mī Adi Komii siya simiirīn wī ha boinī, simiir pīua mīiyik rani. Dimusi rani, sima tī dimīnīn Adi Komii siya boinīn, hīniin kīpī nonkwo, siir bīdi yonkwowīm. Mī siir pīua bīyīe pī hīriiyar nwowinaka mīpī pris siyar hainiyop nami meme bulmakau īni nhīeyīm pī whīrīn mīn aka nīnkīn hainiyopnamī. Mī mhōiīya Adi Komii siir yaiya pa swokī boīnkī, sima īni wadīyar swokī okiyīm, tī dimīnīm simiir pīua wadīe sima bīdi ywohaigīniugiyīm. Mī meme, bulmakauni nhīeya ya īdan pīua wadīe saiiirarar nwows agīnīuwi. Mī Kraisi siya, Bīyan Inkam Komiiyīn, yīo īni meme bulmakau sowiir haiburīn.

14 Mī siir nhīeya īni meme, bulmakauni nhīeya mī simiir whīrīn īma, īni simiir haibura. Mī mīi bībiyīeyīm naekak nwokaram nwowiyīm mī dimīn bībiyīeyīm iikamī kwoīnau nwokaiiyīm simiirīn saeya bīdi haiyoprimdiyīumiigiyīm. Mī Adi Komii siir naeyiūn siirīn siyar whīndīraerarkīn, yīpīkīn dimīn bīyīe whīr karamaeyīn, siir nhīeya saiiir nīnkīn īmīiyaekīn Adi Komii siirīn. Mī siir nhīeya iikam krīmiir whīnkīnsiis haigīnīuwīm mī krīmiir dimīn bīyīeyīm simiir haiyoprimdiyīumiigiyīm wī digar nwowī. Mī krīma Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apīm wī digar nwowī, yīpīkīn omwai waiyayokiyokiyīn īnokīnokīn. Dimusi rani, siyīu whīr karamaeka hīriinan tīrīm.

15 Jīsi siyārgīn iikamīm nuanīm mī Adi Komii siya, krīmiirar kaoprigi īrkakiyīn ta kitībmīi boin wīna krīmiiram nīta iikamīm wakaeyokna apīm saiiir kīrīe haigīnīuwam. Mī nīm krīma iikamīm Adi Komii siya nīmbīnīm siir iikam nwowam, krīma wī omwaiya waiyayokiyokīi, saīkar īnokīnokīn. Mī wī dimīn kībī kībīyīm bīya Adi Komii siya nīmbīnīm wī simiir haii. Dimusi rani, siya Jīsi bīdi yaowīn. Jīsi siyārgīn iikam krīma mī Adi Komii siya krīmiirar kaoprigi īrkakiyīn ta kitībmīi boin wīna saiiir kīrīe haigīnīuwam. Ya mhōiīya nītkā iikamīm sima wakaeyokna apam. Siya iikamīm simiirsi naokīn simiir dimīn bīyīeyīm sima tīrīm simiir haiyoprimdiyīumiigiyām iya sima bīyan kitībmīi boin aiir napīm. Mī sima wī saika nwoyokiyokīkaeyamī, īnokīnokīn.

16 Mī iya inkamīn omwaiyar nīkī waiyaeyīn, siya yīnīsisīmīm simiir īnīgīm pa wīnī yokwoni mī dimīn taemīnīm sima mī haiyanīm yīm īriipi hīriinan pa

m̄i w̄ini. M̄i siir m̄hoiyya iyya siya naonama siir ȳinim p̄i yokwo aiira k̄igmak h̄id haii. Sima p̄i hindara p̄riihai p̄riihai rani. N̄iingaka.

17 M̄i inkamin omwaiyar n̄iki waiyaeiyin m̄i ta yokwowa siya wina, siir dim̄in taemin̄ im̄iir, ya ini h̄iriyyar n̄iki owa. M̄i m̄hoiyya iyya siya naonami, siya p̄i haeni win̄m̄inauugigi digworaekwowim̄ siir yin̄ ima haiyanim̄.

18 Adi Komii siya biyan̄ kitibm̄ii boina saairin̄ wraisuim̄ sima nisomsom aowim̄ m̄i simiir̄ nh̄eyim̄ ha naokiinaainam̄im̄ simiirsī kir̄ie haigin̄iugin̄. M̄i nh̄eyim̄ iikam̄ im̄iirin̄ w̄i simar̄ nwowaigin̄iuiw̄i dim̄in taemin̄im̄ Adi Komii siya nim̄binim̄ simiir̄ haiyanim̄.

19 M̄i Adi Komii siya siyiu komiyyin̄ Moses siir hauuwin̄ m̄i Mosesin̄ yio kim̄idiniya Isrel̄ simiir̄ iikam̄ im̄iir̄ hauu. M̄i ta iyya siya bulmakau haomin̄ siir nh̄eya opaka ȳinkin̄ aokaigi twonau. M̄i siya paeyakwiyam̄ ha m̄i hai m̄i sibsibni p̄io pariidnanim̄, ha m̄i haiyin̄ m̄i siya t̄i sibsibni piowim̄ t̄i paeyakwiyam̄ simakar̄ yin̄ udgi. M̄i siya kim̄idiniyan̄ haunairin̄ op̄ nh̄ieki nwomaiyin̄ siir hopmaigi. M̄i kim̄idiniya Yokwo Komiiya Adi siir yaigī nwowa Moses siir hauugiya saair̄ iyair̄pasoknam̄. M̄i siya iikam̄im̄ simiir̄ piim̄ simiir̄ warar̄ ȳinkin̄ iyair̄pasoknam̄.

20 M̄i iyya Moses siya yokwo aeya m̄i iikam̄ ima simiirin̄ ha niyair̄pasoknam̄im̄ m̄i siya simiirin̄ han̄ina boinki, t̄i wraisuim̄ simiir̄ nh̄eyim̄ t̄i kara niyair̄pasoknam̄im̄, yim̄ ta biyan̄ kitibm̄ii boina saair̄ kir̄ie haigin̄iuga, kima Adi Komii siir̄ yai im̄iir̄ wakaeyokna ap̄im̄. M̄i kima w̄i ya yim̄ Adi Komii siya boinkiyim̄ biyya, kima wakaeyokna apam̄ w̄i simiir̄ wakaeyokna ap̄.

21 M̄i Moses siya Adi Komii siir̄ sel omaka saairin̄ ir̄iipi h̄iriinanar̄ m̄i iyair̄pasoknam̄. M̄i digworaekwo wh̄iekakim̄ saair̄ h̄ir̄ nwokaiyim̄, iikam̄im̄ sima ir̄ipa haingiriyiu idwokaiyiuiwiyim̄, iyya sima Adi Komii siir̄ in̄ig iir̄ hainaniyim̄ m̄i ha dir̄iraerariyim̄, simiirin̄ warar̄ m̄i in̄kin̄ iyair̄pasoknam̄.

22 M̄i ta yaiya Moses siya w̄inkiya Yokwo Komii saair̄, saeya han̄ina boinkika, m̄i kira t̄i digworaekwowim̄ simiirin̄ h̄iriinan̄ niyair̄pasoknam̄i wraisu nh̄ieni, sima w̄i dim̄in wh̄irki kimbu rani. N̄iingaka. M̄i kira nh̄ie simiir̄ niyair̄pasoknam̄ karam̄ nwowi, saeya boina saair̄ h̄iriinan̄ Adi Komii siya w̄i simiir̄ dim̄in biȳeyim̄ w̄i haiyoprim̄diȳium̄iigi rani. N̄iingaka. Iriigi.

Krais siya naeni han̄in̄ siir̄ pīu aīrar̄ n̄inkin̄ im̄iyyaekin̄ Adi Komii siir̄in̄, kr̄im̄iir̄ dim̄in biȳeyim̄ simiir̄ haiyoprim̄diȳium̄iigiyam̄.

23 M̄i t̄i m̄iyyim̄ m̄i t̄i nuan̄ digworaekwowim̄ kr̄ima tiriyim̄ yim̄ hindarar̄ nīsīmauugim̄ iki dim̄in k̄iingik̄iinin̄ ninomor̄ kou h̄ir̄ nwowim̄ simiir̄. Moses siya digworaekwo im̄iirin̄ wraisu nh̄ieni m̄inam̄ niyair̄pasoknam̄kim̄, sima whauriyina nwowam̄. M̄i ta nh̄ie h̄iriinana iki dim̄in m̄iyyik̄ m̄iyyikim̄ Adi Komii siir̄ om̄ h̄ir̄ nwowim̄ simiirin̄ w̄i whauriyan̄ saeya nwowaigin̄iui rani. N̄iingaka. Jis̄is̄ siir̄ nh̄eya sasair̄ga whauriyan̄ iikam̄ im̄iir̄ nwowhaigin̄iuiw̄i. M̄i ta h̄iriinan̄ saair̄sika sima w̄i Adi Komii siir̄ om̄ iir̄ asi nami.

24 M̄i Krais siya Adi Komii siir̄ maeyaua h̄iuyokiyokaiya, dim̄in wh̄irki kimbu karamae nwowa omaka inkamkar̄ nonkwo m̄iriyya nu tirana, saair̄ omaka yainau nwokaiyin̄ siir̄ b̄i nap̄n̄inopkainam̄kin̄. N̄iingaka. Siya Adi Komii siir̄gis̄is̄iir̄ om̄ iir̄ar̄ nam̄igusam̄kin̄. M̄i siya ini Adi Komii siir̄ wh̄wonkam̄ ida nidwowin̄, siir̄ iinā in̄iḡ m̄iyya m̄i siya ini nhwo kr̄im̄iir̄amar̄ kw̄is boin̄in̄.

25 M̄i bīewi bīewiyim̄ prismī bīiḡibiyan̄ iikam̄im̄ sima Adi Komii siir̄ maeyaua h̄iuyokiyokaiya dim̄in wh̄irm̄inwh̄irm̄ink̄i kimbu karam̄ nwowa saairin̄ īi kwokwir̄ar̄ nap̄n̄inopkainam̄ikin̄ wraisu nh̄ie Adi Komii siir̄ n̄inkin̄ im̄iyyaeyam̄in̄. M̄i yio Krais siya ta maeyau aair̄in̄ id̄ip̄ id̄ip̄ b̄i nap̄n̄inopkainam̄kin̄ siir̄ nh̄ie aair̄ n̄inkin̄ im̄iyyaeyam̄in̄ Adi Komii siir̄in̄ iikam̄im̄ simiir̄ dim̄in biȳeyim̄ simiir̄ haiyoprim̄diȳium̄iigiyam̄in̄. N̄iingaka.

Siya kwirkikwiruwar namkin siir nhie aiir nankin imiiaeyamin Adi Komii siirin.

²⁶ Mi Jisis siya hiriinan tirkiswo mi siya paeyin hauniya nironankinin siirin wi ii kasakasa di naowi. Hya Adi Komii siya nu siiar nonkwokwokiyan mi ha niyokiyokigiswo mi wi tariinanar pi yadigniyin. Mi Kraisi siya nu tiriir nitin, siya ii kwirkikwiruwar nauuni aonkin nu tirin ini sasair ywowskiya. Mi iya dig kingin nwoowa, Jisis siya ha nitin mi siya paeyin hauniya nironankinin siirin ii kwirkikwiruwar nauuni aoniyan mi siir nhieya ha naokiinaiiya mi siya saiarar yinkin imiiae Adi Komii siirin, iikamim simiir nanmaiwarkainaim simiir dimin biye imiirsi mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karam nwoki owim.

²⁷ Iikam whiekakim sima wa naowi mi mhoiia sima Adi Komii siir kigi, simiirin wi siyar hidi.

²⁸ Mi hiriinan siyiun Kraisi siya ii kwiruwar nao iskikin Adi Komii siirin siyar swoki inkin imiiaenam. Siya siir nhieya iikamim simiir dimin biye biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam nankin imiiaekin. Mi mhoiia siya swoki iti, siya wi iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam nit rani. Nningaka. Siya iikam yipikim siiram wakaeyokna aingwo tibmiiyim mi iya siya nitana saiaran nwokwokinim wi simiir nanmaiwarkainami sima siir om hiriir namam. friig.

10

Biiyan naeyim sima nankin imiiaeya, ya dimin biyeyim simiir bi haiyoprimdiyumiigikim.

¹ Mi siyu komiiyan biiya Adi Komii siya hauugiyin. Mosesni, yio diminkidiminim mhoiia nimbiamanaim krimiir, aknainan simiir niisiimauugin. Mi biewi biewiyim, pris inkamim sima hirihiriinan naeyim simiir simiirar nankin imiiaenanae; Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biye imiirsiyan. Mi siyu komiiyan Adi Komii siya hauugiyin Moses siir siya wi dig nwo rani, iikamim yipikim Adi Komii siiram nitim simiirin dimin whirki kimbu karam nwowim. Nningaka.

² Mi ti digworaekwowim Adi Komii siir sima nankin imiiaeyim iikamim yipikim Adi Komii siir inig iir hainaniyim simiir dimin biyeyim simiir kwoinawu nwokaiyim simiir digikiswo mi sima wi yaeya nae di swoki inkin imiiaei Adi Komii siirin simiir dimin biyeyim simiir kwoinawu nwokaiyim simiir digiyamin. Nningaka. Dimusi rani, simiirin wi dimin biyekak diyowwi.

³ Mi iya sima hirihiriinanar nankin imiiaenanaeyim biewi biewiyim mi iikamim pa swoki aingwokii, dimin biyeyim sima tir imiiramin.

⁴ Sima ti hiriinan siyiun ii kasa kasa bi tirkim. Dimusi rani, Adi Komii siya bidi yinoknankinin bulmakau meme iini nhieyim, iikamim simiir dimin biyeyim wi saeya digi rani. Nningaka.

⁵ Mi iya Kraisi siya nitam naingwowa siya Adi Komii siirin hinina boinki, kira iki siyiun iikamim wraisu sima nisomsom inkin imiiaeyin kiriir siiram kira maingmairga nwo rani. Mi kariirin kira piugak hiriinansi nwowaiginiugin.

⁶ Mi kira wraisuim kiriir hai aiir haigin anagiyim mi dimin taeminim sima nankin imiiaeyim kiriir, simiir dimin biyeyim sima tirim simiir digiyam, kira simiiramin maingmairga bi nwokim.

⁷ Kara Kraiskin, kara kimiirin pi hinina boini, Adi Komii, kira kariir kigi, kara tisi tapi nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim simiir tiram tiri, biiya sima winboinkiya kariirin kiriir Yokwo Komii aiir saiar hiriinan.

8 Krais siya biyya hinina boinkin, kira ini yimiyuwun iki diminpai diminpaiyim, inkamki ninkin imiyyaeyim kiriir simiirin. Mi kira wraisuam kiriir hai aair haigin anagam kiriir ninkin imiyyaeyam iikamim simiir kwoinau nwokaiyim dimin biyeyim simiir digiyam, yim ini mi imiyyuwim Krais siya ti simiirin hinina boinkikin. Mi yio siyu komiyyin Moses siya winkiyin Yokwo Komiini yio ha boinkikin hiriyyar tir.

9 Mi mhoiyya siya ti yai imiir boinkiyin mi mhoiyya siya Adi Komii siirin hinina boinki, Adi Komii kira kariir kigi, kara tisi tir nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim kara tiram, kara simiirin wa tiri. Mi yim ti yai hiriinanim yim krimiir boinmauu wakaekim. Biyyan siyuun nae iikamim sim ninkin imiyyaeyin Adi Komii siir, yio Krais siya bidi digiyin. Mi simiir igsopa ini siyar yokwokairinanaowidin.

10 Jisis Krais siya dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim siya tiram siya simiir wakaeyokna tirkin. Mi siya kwirkikwiruwar naokin siir piua saair ninkin imiyyaeyam Adi Komii siirin. Mi siya iikamim siir siyu iir napim, simiir dimin biyeyim, wi simiir nwoki digiyim. Mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karamae nwoki owim.

11 Mi pris inkamim sima mi Adi Komii siir omaka aair nokwo mriyyim mi nonkwo inkin imiyyaekim Adi Komii siirin, sima inokinokin hiri hiriyyar tirikim. Mi ya tariigina iikam krma tirim dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim wi dig nwo rani. Niingaka.

12 Mi yio Kraisin yio siyar ninkin imiyyaekin mi ta saairin kwiruwar tirikikin. Mi iikamim simiir dimin biyeyim ini saeyar haiyoprimdiyumiigiyim. Mi ta ii kwiruwa siyar tirkiya, inokinokin wi saeyar nwoyokiyokii. Mi ta saair mhoiyya siya ha nini idwoiugin Adi Komii siir ina iniig miyan. Dimusi rani, siya Adi Komii siir hiriinan inkam komiigin. Digworaekwo whiekakim, siyar kigirkakikin.

13 Mi siya ini Adi Komii saika hirar nidwo kaoraraowin iyya siir sau omomin Adi Komii siya hainururninkin haiginiugii.

14 Krma bidi yinokninkinim, Jisis siya kwirkikwiruwar naokin siir piua aairin Adi Komii siir ninkinimiyyaeyamin. Mi siya iikamim yipikim Adi Komii siya haiyoprimdiyumiigiyim simiir dimin biyeyim, simiirin dimin whirki kimbu karamaeyin siya nwowaiginiugin.

15 Mi Adi Komii siir naeyuun krimiirin ti hiriinan dimin iirar mi boinkin. Mi biyya siya hinina boinkin,

16 Biyyan Inkam Komii siya hinina boinkin mi iki iyyim mhoiyya nitim kariir kitibmii boina wi iikamim simiir hauuwi. Mi ti kariir siyu komiyyin wi simiir kwonkikwoin imiir kinirka haiginiuwi. Mi sima wi saair saaira nwoki aingwokwonanaeyim.

17 Mi siya yai nhirim ina swoki boinkiyim, siya hinina boinki mi kara dimin biyeyim simiir kwoinau nwokaiyim, wi simiir swoki aingwokwomimin tani mi siyu biyeyin, sima tiri ikin. Niingakinngaka.

18 Krimiir dimin biyeyim Adi Komii krimiir Wanin siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi iikamim Adi Komii siiramim wi swoki inkinimiyyaemimin tani. Niingaka. Yio hiriinan siyuun yio bidi digiyin. Iriig.

Krma Adi Komii siiram daingwo tibmii kun mi saika damasukikin.

19 Mi ti kariir akamim, krma Adi Komii siirgisiir maeyaua siya nwowiya dimin whirmim whirminki kimbu karam nwowa saairin wa napninopkai nami. Dimusi rani, Jisis siya paeyin hiniya nirioninkin siir naowin mi siir nhieya ha naokinainiya mi krimiir dimin biye biyeyim ini saeyar yinakiyim. Mi ta hiriinana sairsika iyya krma nhwo kwisboinkii mi krma hiriirin wa napninopkainami.

20 Mi ta siya naonama, siya minam naonamkin krīma Adi Komii saika nwoki boinaiyim. Mi ya tariigina ya hinānga ta yuisni hanin bopwoniya siya niinikiwitkiya krīma napnīnopkainamim maeyaua Adi Komii siya nidwokaiiya dimin whirki kimbu karamae nwowa krīma namsi sair nitimwanuwa ya ini siir piu aeyar niyoknamnan ywowa.

21 Mi krīmiir biigibiyan, prisin, siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi siyairgin, digworaekwo whiekakim, Adi Komii siir om hir nwowim. Mi iikamim siiram naingwo tībmii kīnīm mi siir yinisim nwowim simiir kigirkakanin.

22 Jisis siya siir nhie aiirar niyairpasoknamkin iikamim krīmiir kwoinau nwokaiyim dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim mi krīmiir kwoinim rīmīiya nwokiyim. Mi siya krīmiirin op miyikimiyik aiirar baptais haiginiugin. Mi ta hiriinana sairsika krīmiir piuim whauriyina asi nwokim. Mi tariinanin krīma Adi Komii siir kingiinin wa nwoki amim. Dimusi rani, ti hiriinan diminim Jisis Kraisi siyar tirkin. Mi krīma kwoin biyeyim krīmiir kwoinau nwokaiyim niksisaeyim simiirin wi asi niuguskii. Mi krīma Adi Komii siiramar dinmiinankin, ta krīma tira sair hiriinan. Mi krīma kwoin whirua saikar dwo.

23 Krīma digworaekwowim krīma naingwo tībmiiyim simiiramim sibgu wakaeyokna ap. Krīma simiirin digumii kipi haimriiyu. Dimusi rani, krīma bidi yinoknankinim digworaekwo whiekakim biya Adi Komii siya nimbiniim siya simiirin wa tiri.

24 Krīma, krīmiir iikam nomiyauwim naingwo tībmii kīnīm simiiram daingwo. Mi krīma irni nwirni dinan whinkisiis ankisiisna. Mi krīma irni nwirniyamar timi aingwokwo. Mi irni nwirniyin siyu miyikimiyik iirar timi tir.

25 Mi krīma siyūin iraka nwiraka haingiriyu owiyin Adi Komii siir inig iir hainam siir kipi haibur. Niingaka. Iikam nhirim yim ti siyu hiriinanin siir bidi haiburgigim. Mi nim krīma wi hiriinan kipi tir. Dimusi rani, iya Kraisi siya swoki itana ini kingiin nwowa mi krīma irni nwirni whinkisiisamin miinan mirii.

26 Mi krīma ta Jisis Kraisi siya naonama iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim, krīma sair yaimwokiayimwo aiirin bidiyar iki wakaeyim. Mi krīma siyu biye krīmiir kwoinkar swoki aingwo tiri mi Kraisi siirin digumii ha haimriiyugigi mi yaeya inkam nwir karamaeka, siir nhieya saeya simiir niyairpasoknamim Adi Komii siir nankin imiiaeyam, krīmiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim. Siyu whir karamaeka. Niingakināngaka. Sīma wi hiriyar nwowi.

27 Mi krīma ta yaimwo aiirin hindara nīmīiyu iugusami mi mhoiyya krīma wa nididi Adi Komii siya boinwokiopnatkaigisiyin mi siya nitnoudnankaigisiyin paeya. Mi krīmiirin wi maeyauwa iikamkim, sim niurimtiokaigiya wi sair hirir kabitnouwidnankigii. Mi simiirin wi hiriyar niurimtiokaeyami iinokinokin.

28 Krīma bidi yinoknankinim nwis nwoimgi kigi, inkam nwirin Moses siir siyu iir nap karam nwowi mi Isrel simiir iikamim, simiir biyanim sima siirin wi donkwo. Mi siirin wa dipmpar aoki. Mi sima wi siirsi kipi haigwo.

29 Mi kīma panina naingwowi iya iikamim sima Adi Komii siir yinisimin digumii siir haimriiyugigi mi Adi Komii siya simiirin wi panina tiri, ha? Siya simiirin wi hik prasae prasae hau rani, wi hindara nonkwobumbinankin iuguskii. Mi ti simiir siyūin Adi Komii siir yinisimin digumii siir haimriiyūin yi sima hinina boini, ta Jisis siya naonama paeyin haīniya nironinankin si mi siir nhieya ha naokinainiya ta kitibmii boin aiir kirie haiginiuwam mi sima ha boinkim ya tariigina ya dimin komii rani. Mi sima siyu kibiyin Adi Komii siir naeyu ieya tirin krīmiir siirin ini hindara

yitkinisugiyin. Mi ti siyiu hiriinanin sima tirin yio miyikimiyik rani, ini biyieki biyie ywown. Mi Adi Komii siya simiirin wi hik asi hauuwi. Mi simiirin wi asi nonkwobumbuninkin iuguskii. Mi Jisis siya naonama mi siir nhieya ha naokiinaiiya, siya hiniina boinkin, kima ta sair wakaeyokna ap. Mi Jisis siir nhieya krimiirin saeyer whinkinsis haiginiugin mi krimiir dimin bibiyeyim saeyer haiyoprimdiyiumigikim. Mi krma dimin wharki kambu karamae asi nwokim.

³⁰ Krma bidi yinokninkinim yaiya Adi Komii siya boina ya hiniinga, kara iikamim siyiu biyie kariir tiriyim simiirin wi yamdiyar swoki tiri. Mi yai gwira siya mi boina ya hiniinga, Biyan Inkam Komii kara kariir iikamim simiirin wi kara hidi dimin taeminim sima tiriyim simiirsi.

³¹ Mi Adi Komiiyin, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin, siya wi iikamim siyiu biyie siir tirim wi simiir hidi. Mi ti dimin hiriinanin wi dig siya nwo haiginiu rani. Niingaka. Mi yio hiriinan diminin, simiirin wi nidid prasae prasae nwo rani.

³² Kima dimin taeminim bigi bi kimar wakaeyim Kraisi siir mi ha wakaeyokna naingwo tibmii kinim, simiiram ti swoki haiyug naingwo. Mi kima naingwo tibmii kana sair mhoiia dimin biyie kasa rani, kimiir naingwo tibmii aair tirbuwanim. Mi yim ti hiriinan dimin biyeyim sima wi kimiir nikwowaisii rani. Niingaka.

³³ Mi ii nhirim iikam nhirim pi kimiirar mi igbumbuwi. Mi siyiu biyie pi kimiirar mi tiri iikamim simiir whwonkam idain. Mipi kimiira mi iewaiyuwi. Mi ii nhirim kima bidiyar mi kigim iikam nhirim iki iikam miyikim simiir tirim siyiu biyie. Mi wim kima simiir whinwo, kirie sima nwowam.

³⁴ Mi kima iki iikam miyik miyikim iki iikam biyeyim omaka huuyokiyokaiya, sima hugripkaiikaiyim simiirsiyin naingwoiyomyok prasae bi kinim. Mi kima iikamim kimiir dimin imiir tauae haiyim io bi nwokim. Niingaka. Mi ti digworaekwowim ini simiirar mi kigninkin haigiyim. Dimusi rani, kima bidi yinokninkinim, Adi Komii siya kimiiramim dimin miyik miyik imiirar haiginiin mhoiia kima haiyamim. Mi ti digworaekwowim ini ti digworaekwowim sima tauae hainamim kimiir waraurankin ini simiir haiburim. Mi yim ti digworaekwowim wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami.

³⁵ Biya kima kirieyar nwokim mi Adi Komii siir siyiu iirar sibgu apkim. Mi kima wi kipi nidid dimin biyieki kimiir tirbuwam tiri. Kima bidi yinokninkinim mhoiia Adi Komii siya wi siir dimin kibiki kibi iirar hauugi yipiki siiram sibgu wakaeyokna naingwo tibmii kinim simiir.

³⁶ Mi kima sibgu donkworinu mi Adi Komii siir yai imiirarar wakaeyokna ap. Mi mhoiia kima, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nimbingiyim simiir mirii digi mi siya kimiirin wi dimin miyiki miyikim siya nimbiniim yipiki siiram wakaeyokna aingwo tibmii kinim wi simiiram hauugi.

³⁷ Kima kirie dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Kraisi siir win boinkiya Yokwo Komiiini siya hiniina boinkikin,

wi iimwan mwan rani, siyarin wa swoki kwiti. Siya wi ii hoimgak nwo rani.

³⁸ Iikam miyik miyikim yipiki kariiram naingwo tibmii kiniyim sima inok inokin wi omwai kanakar waiyayokiyokii. Mi kimiir whirkim kariirin digiumii haimriiyuwi mi kara wi maigimaigra kimiiram nwo rani. Niingaka.

³⁹ Krma iki iikamim digiumii Adi Komii siir haimriiyuwiyim simiir hiriinan tani mi Adi Komii siya krimiirin wi ha nonkwobumbuninkin tani. Niingaka. Mi nim krma iikamim Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apiyim krimiirin wi siya whinkinsis haiginiyuwi mi wi siya nanmaiwarkinaei. Iriig.

11

Siya in krima naingwo tibmii künanin siya.

¹ Naingwo tibmii küniya hiniinga mi iya krima diminim Adi Komii krimiir Wanin siya boinim, simiiram naingwo tibmii küni mhoiia nimbiamanin mi krima hiriyyar naingwo tibmii küni, sima wa nimbiamin. Mi krima tikanin nitim simiiram asi nwowi. Krima simiir kig rani mi krima hiriyyar naingwowi, sima ina nwowim. Dimusi rani, Adi Komii siya bidi boinkiyin, sima ina nwowim.

² Mi biya, brougae nhirim sima Adi Komii siiramar naingwo hiririu kuingim mi siya big nasmirwaiya simiiram asi nwokin.

³ Krima hiriyyar naingwo tibmii küni, digworaekwo whiekakim siya boinim, yim kaimwokinairgim. Krima bidi yinokninkinim, iya nu ninomor sowa nimbiamanin Adi Komii siya hindara yai ara boinkin. Mi sowa ina yimbimbiyamwo. Digworaekwo whiekakim ti krimar kigim yim Adi Komii siyar tirkikim mi ti digworaekwomim, siya nonkwokwomim krima bi kigim, siya panina namisi onkwokwokin.

⁴ Mi inkam nwirin, siir inigin Ebelkin, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kuingin mi siya dimin taeminim Adi Komii siir asi nankinimiiyaekim. Mi ti siya nankinimiiyaeyim, yim ini siir yaowaeyin Ken siya nankinimiiyaeyim ini simiir haiburim. Adi Komii siya hiniina boinkikin, ti naeyim siya nankinimiiyaeyim wadieki wadiekim. Mi Adi Komii siya siir boinki, siya dimin whirki bi kimbugin. Whisarii rani, siya siir siyu iir sibgu apkin, siya tira sair hiriinan. Mi bidi bidiniyarin, Ebel siir naingwo tibmii küna ha nwowa mi siya ha naonamkin. Mi ti yayim Yokwo Komii saeya boinim dimin taeminim siya tirim simiir, yo krimiir niisimaugim, piki hiniin dimin ikin krima tiriyim, Adi Komii siya maigimaigra krimiir nwowanin.

⁵ Inok siya bi naonamkin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kuingin mi Adi siya siirin siyamar asi nikiunamkin. Mi iikamim sima siiram ha hansirnaaeiyim, sima siir bi swoki kigmiminkim. Niingaka. Dimusi rani, siirin Adi Komii siyar bidi yikunamin. Mi Adi Komii siya siir yayi sima winboinkiya Yokwo Komii sair, saeya hiniina boinkika. Mi iya siya siir niki ikunam karam niki owa, ninomor koua hiriir mi dimin taeminim siya tirim, siirin maigimaigra simar nwowaiginugim siiramim.

⁶ Mi yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kün karam nwowim mi dimin taeminim sima sibgu tiriyim, Adi Komii siya simiiramim, wi simiiram maigimaigra rani. Niingaka. Mi yipiki Adi Komii siiram naingwowim, siir siyu iir sibgu apim mi mhoiia siya dimin miyik miyikim wi ti iikamim, yipiki siir siyu iir sibgu apim wi simiir hauwi.

⁷ Mi bidi bidiniyarin ta ii aairin, iya Adi Komii siya Noa siir boinkiya mi siya siirin hiniina boinkikin. Dimin biye whirin wi sipi nimbiamin mi ti diminin, yo opud naoki. Mi Noa siya ti digworaekwomim simiir bi niki kigim. Siya hindara naingwo tibmii kuingin digworaekwomim Adi Komii siya boinim siir, sima wa nimbiamin. Mi siya siyaliya ira yonkwokwo mi iya siya sair nonkwokwo digiyin mi siyar kigi, opud naowo, nii okwonaniyo. Mi siya mi siir wigyin ima simaniyyin ina yapninopkainamim. Mi simaniyyin ini siyaiina hirar ywokaiyim. Mi sima paninsi yaosi. Siya iikamim siyu bibiyie tirkaeyamim simiir niisimaugim. Dimusi rani, siya siyairgin Adi Komii siir yayi sair wakaeyokna naingwo tibmii künin. Mi yim sima. Niingaka. Mi Adi Komii siya ha boinkin, Noa siya inkam wadiekiwadie ieyargin. Dimusi rani, siya siirgisir yai aairar wakaeyoknakin.

⁸ Mi Ebrahim siya yayi Adi Komii siya boinkiya siir, siya sair wakaeyin mi siya hiriyyar naingwo tibmii künin, ta yayi yai kaimwowaigra. Mi siya siir om iir ha haiburgigin mi siya kimidiniya om whira yam. Omnin Adi

Komii siya siir hauuwanin siir. Mi omin Ebrahim siya namanin, siya bi ninokninkin. Siya Adi Komii siiram naingwo tɔbmii kɔngin mi siya asi namkin.

⁹ Ebrahim siya Adi Komii siir yai aiiram naingwo tɔbmii kɔngin. Mi siya ti omin Adi Komii siya boinin siir asi nakripki whɔniugin. Mi siya amir omaka sairrarar nitkin whɔnkin, inkamin nu op karamaeyin hindara priyakiririyin siir hiriinan. Mi Aisak siya mi siir yinisim ieya Jekop yoniyin iriipi amir omaka sairrarar mi itkin whɔnko, Ebrahim siir hiriinan. Mi yo sowa iriipi hiriinan wi ti hiriinan digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim Ebrahim siir, wi simiirar mi haii.

¹⁰ Mi Ebrahim siya amir omaka sairrarar whwonkaigin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram nwokin, omin siya miriikwokinin, siir namim. Mi tiki omin yio hiriayar nwoyokiyokiikaeyamikin bi digikin. Niingaka.

¹¹ Sera saeya bidi yaingwo tɔbmii kɔna. Mi saeya ta yaiya Adi Komii siya boina, sair saira naingwokwo nanaeka. Saeya waibiyie bidiyar ywowa mi ta saeya naingwo tɔbmii kɔna mi ta saeya naingwokwonanaeyi Adi Komii siya sairin yinkak sairsiyar nwowaiginugin. Siya hiriinan asi tirkin, saeya bidi yaingwo tɔbmii kɔna, digworaekwo whiekakim siya nimbiniim biya sima wa nimbiam. Siya hinina boinkikin, kowiir yiniyem sima wi kasa kasa nwo rani.

¹² Mi ti inkamin siya waibiyie bidi ywowin. Mi siya wi yiniyekak nwo rani. Niingaka. Mi siirin wi Adi Komii siyar tirkii mi siya wi yinisim yinkamiyinar niyoninkini. Mi mhoiyya kirir piugana wi kasa kasa nwo rani, sima wi yabsiyyinan nwowi mi wi nauunim ninomor kouanin sim hinin nwowi. Mi likamin simiir mwainim wi dig nwo rani. Niingaki niingakiinga.

¹³ Mi yim ti iikamin yim bidi yaonamin. Mi sima ina naingwo tɔbmii kɔnim, ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim siya tiram, simiiramin mi sima ti digworaekwowim Adi Komii siya boinin sima haiyam, sima simiir bi niki haigin. Mi ti digworaekwowim siya simiir hauuwam tirim, yim simiir niisiimaugun. Mi sima maigimaiga komii ti simiiramar nwowi. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinin tiriiugin siya wa tirkii simiiramin. Mi sima hinina boin, ti nuin, ti krima nwowin, yio krimiir nugi nu rani. Niingaka. Mi krima ti tir nwowim, ini inkamin nu op karamaeyin, hindara priyakiririyin ini siir hiriinan nwowim.

¹⁴ Mi likamin ti hiriinan yai boiniyim yim krimiir niisiimaugun. Sima ina niki idwo kaoyokiyokiyyim, nu maeyau miyikamin sima nwowamin.

¹⁵ Sima kwoin karamaekim, omin sima nhin haiburgigin siiram swoki amin. Niingaka. Mi sima siiram swoki nhinami, siir swokin waiyuam, sima wi swoki nhinkisaekimrae rani. Niingaka. Sima wi hirar nwokripkaii.

¹⁶ Mi sima ti omki omin ninomor kou hir nwowin, omin Adi Komii siya nwowin, siir siiramar naingwokwonanaeikin. Mi ti omin ninomor kou hir nwowin, sima hiriayar naingwowi, ini ti omin nu tiranin ini siir haiburin. Mi sima ti omin ninomor kou hiranin siir siiramar naingwokwonanaei siir namim. Mi sima Adi Komii siirin hinina boinki, kira krimiir Adi Komiiigin. Mi Adi Komii siya ta yai aiirsiyin bi nididgin. Niingaka. Mi Adi Komii siiramin minam naingwo tɔbmii kɔni, siya om kibiyin simiiram bidi tirkwokinin, sima nini owuwam.

¹⁷ Bidi bidinanin Adi Komii siya Ebrahim siir kinankiugin. Mi siya Ebrahim siirin hinina boinki, wa kirir yinisimin Aisakin siirin disomaoki mi wraisunan kariir wɔnkin imiyyaeki. Mi Ebrahim siya ti yinisim nwiuranin Adi Komii siya niki imbinin siirin ini wraisunan siirar swoki inkim imiyyaekiyin Adi Komii siiram. Mi Ebrahim siya pi naingwo tɔbmii kɔngin mi siir kwoinin whirua ha nwokiyin mi siya hiriinan asi diriraerarkin siir yinisim iirin.

18 Biyya Adi Komii siya Ebrahim siirin hinina boinkin. Mhoiyya kiriri piugana komii nwowi mi kiriri piugankipiugan aairin wi Aisak siir yinisimim simakisima nwo iski inigakin.

19 Ebrahim siir kwoinin whiruarigin, siya hinina naingwokin. Adi Komii siya siir yinisim Aisak siirin wa swoki hidninsiin idwowi. Mi Ebrahim siya siir yinisim iirin ini Adi Komii siir yai aairar wakaeyokna diriraerarin. Mi siya hiriinanar mi tirin, ini kaimwowar mi owin. Mi Adi Komii siya Aisak siirin ina swoki hauugiyin siir adin Ebrahim siirar. Mi Aisak siya naoni haninaka, Adi Komii siya sibsibin ira hauukiyyugi mi Aisak siya bi naokin, ini ti sibsib ieya yao iskiyin.

20 Aisak siir kwoinin whiruwar nwokin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniin sima wa nimbiyami. Mi Aisak siya siir yinisim nwo Iso Jepok Iso sowiiramin ha nikiunanin mi siya sowiirin piuai miyik miyikin ina yikumamauuwim, siir kwoinin hinina naingwo tibmii kingin ti digworaekwowim wa nimbiyami.

21 Mi iriipi hiriinan Jepok siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin. Mi iya siya nao kingiin nwowin mi siir piuai miyik miyikin ina yikumamauugikin Josep siir yinisim yinkamiyin nwo sowiir. Mi siya siir paekopin siir ha haiyin mi siya ina huugu okwokiya. Mi siya Adi Komii siirin ina yokboinmamaigiyin.

22 Mi Josep siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniin sima wa nimbiyami. Mi iya siya naonam kingiin nwowin, siya siir yinisim imiirin hinina boinmamaugik. Mi mhoiyya Adi Komii siya Isrel kimiir iikamim simiirin nu isib tiranki nikiunami mi ta ii aairin sima kariir kumwo imiirin wi warar hainop hainam. Mi maeyaua sima nini owiwi mi wi hir ti swoki haingikaiyu.

23 Mi Moses siir yoppi ado sowawaiyin pi naingwo tibmii kingin, Adi Komii siiram. Mi siya sowiirwaiyin wa whindiriraeri. Mi mhoiyya yoppiya Moses siir naokainakiya mi sowawaiyar kigi yinisim yinkamiyin bimbuiwi rani. Mi sowawaiyin yaiya biyya inkam komiyyin nu kigiraowiyin Pero siya boina yinisim yinkamiyin naokainaei mi wi disomsom aokao, sowawaiyin sairsi bi nididko mi sowawaiyin ti yinisim iirin bi nisomaokin. Niingaka. Mi sowawaiyin ti yinisim iirin bwanim whoima haigiprakai.

24 Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin, siya hinina naingwokin Adi Komii siya wi saika nwowi. Mi siir iikamim Isrelanim simiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi nu Isib hir haiburgigamin. Mi mhoiyya siya komii namwo iuwun mi siya ini boriisopin sima siirin nu Isib hiran inkam komii nikiuwim. Mi inkam komii Pero siir yinisim yinugiyina sair yinisim nikiuwim, yipika siir haigiyu imiyyaeya.

25 Mi Moses siya iikamim Isrelanim Adi Komii siir isidin simaka nwowamar tiri mi hik simaka ninkin haiyama mini. Mi ta ii aairin nu isib hiran iikamim sima hik prasae prasae bi hauugin mi siyu miyik bi mi tirkim, Isrel simiir iikam imiirin. Mi siya pi boriisopin inkam komiinan nidwomamairim nu Isib hiran mi Adi Komii siirin digimii haimriiyugim. Mi ti siyu bibiyie whiekakim yim ii priei maigimaigara rani. Niingaka. Yim simiirin ii haruwa sairara maigimaigaki mi siya ti siyu biye imiirin pi boriisopi.

26 Mi siya hinina naingwokin, Krais siya niti mi digworaekwo miyik miyikin siya siir iikam imiirin wa hauuni. Mi siir kwoinin hinina naingwokin, siya siir iikamim Isrelanim simakar dinkin o. Mi siya Isib simiir iikam ima nighbumbuwa sair sairsi bi naingwoyimyokin. Whisarii rani, siya hiriyar naingwo tibmii kingin, siya hik Krais siir inig iir mi haiyin, ini mi owin. Siir kwoinin ha naingwokin digworaekwo miyik miyikin Adi Komii siya siir hauuni, yim wi umir digworaekwowim nu Isib simiirin wi simiir haiburi.

²⁷ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kuingin. Inkam Komii Pero siya wi dig nwo rani, Adi Komii siirin. Mi siya asi haiburgin nu Isib siirin mi siya ina yamin, siya inkam komii Pero siya nwowa iowa siir siya saiirsi bi nididgin. Mi Moses siya kwoin whisair bi nwokin siir kwoinin ini kirjeya ywonamin, siya bidiya yinokninkinin Adi Komii siirin inkamki bi kigikin. Nningaka. Mi siir kwoinin hinina naingwo tibmii kuingin, Adi Komii siya ini saika nwowin mi wi siirar whinkinsiisi.

²⁸ Adi Komii siya Moses siirin hinina boinki mi kira sibsib haomin ira hai mi siirin pa disomao mi siir nheyim Isrel iikamim kimiir omaka ano migmig imiir srieyop. Mi mhoyiya iya paekwosimin yinisim yinkamiyin yinaomiyinim sim nisomsom aowiyin Isib simiir yinisim imiir siya niti mi siya nheyim kimiir ano nwowim simiir kigi mi wi ti omakam simiir iikamim kimiir yinisim imiirin wi wara nisomao rani. Mi Moses siya ta Adi Komii siir yai airam wakaeyokna naingwo tibmii kuingin. Mi ta ii aiararin Moses siya ii komiyya wou nikwo aeiya saiirar nikwo ae bwakainakin.

²⁹ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyyar naingwo tibmii kuingim Adi Komii siiramim, simiirin mi siyar whinkinsiis haiginuwi, iya sima ta whi komiyya solwara sima dapiya retsi saeya ninkiyakiyim mi sima wa nwoki apnaidamim mirmiyya. Ti haimii haimiyo ninkiyakiyo sowiir bopwowa. Mi sima siyuuin iikamki napiyin opnin nokwo nhuu karam nwowiyin siir hiriinan napnaidamkim. Mi sima wi ta saiirsi nao rani. Nningaka. Mi mhoyiya nu Isib hiran kamim ha swoki sunamim simiir nisomsom aokaowam mi ta opa ha swoki inaparnananiya, simiirin ini saeyar kairimdupu aokaokiyin.

³⁰ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyyar naingwo tibmii kuingim, Adi Komii siya simiirin wa whinkinsiis haiginuwi, Jeriko simiir iikamim simiir hainurur haiginuwim. Mi sima om Jeriko siirin iyyim iriyyar kwisa yapyokiyokai. Mi mhoyiya simiirin Adi Komii siya whinkinsiis haiginu. Mi hira om komii iir nidyokiyokaiya omomsi ina nhimnhinkii iuguskiya. Mi sima ina yinsiin ansiinanoop kainamim iikamim simiir nisomsom aokaowam.

³¹ Mi wig ira Rehap nikiuwiya biya saeya hii nanaeyan wig nwoka mi saeya hiriyyar naingwo tibmii kuinga, Isrel simiir iikam imiirin wi Adi Komii siya whinkinsiisi mi sima Jeriko simiir iikam imiirin wi yamdi kwiruwa sima simar hainurur haiginuwi. Yio ti om komiyyin, ta wiga saiirar om komiugin. Mi Isrel simiir inkam nwisu tirnankaiyam nimprio amwo sowiirin saeya haigiprakaigigo. Mi mhoyiya ti om komii Jeriko hiran iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kin karam nwowim simiirin sima hainwhrwoimginki. Mi sima ta wiga Rehap nikiuwiya saiirin wara bi ninkin haingim saiirin ini hiriyyar haigwonaowida.

³² Mi kara iki niwii nhirim kimiirin pi wara boinmimauu rani. Nningaka. Mi kara kimiirin Gidion, Barak, Samson, Jepta, Devid, Samuel mi profet inkam ikim, kara simiir niwii iir boinmimauuwi, pi haruwa haruwa namki rani. Nningaka.

³³ Mi ti kamim yim Adi Komii siiram naingwo tibmii kuingim mi sima iki omom omoman iikamim simiir asi hainurur haiginugim. Mi sima siyiu miyyik iirar tirhaiginugin. Mi sima dimin taemin miyyik miyyikim Adi Komii siya nimbiniim simiirin, simiir asi haigim. Mi sima laion simiir yayim hiriinan asi mi okmwin tipkripkaigim mi sima simiir paninsi mi aesi.

³⁴ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kin karamaeyim, iikamim naingwo tibmii kiningim simiirin sima kiyitkaigalki paeya niudkwakwa saiir. Mi simiirin paeki bi swoki iuniminkim mi ha bi naonamkim. Mi inkam nhirim simiir nisomaowamar tirkim mi sima ini yidamim. Mi sima, simiirin paninsi yisomsom aokaosi. Mi ti kamim sima kirie karamaekim mi simiirin kirie Adi

Komii siyar hauu haiginiugim. Mi iikamim omom omomanim sau sima nini yokiyokeyamim. Mi simiirin sima hainurur haiginiuwim mi sima ina yidam ninoopkiyim.

³⁵ Mi wig nhirim naingwo tibmii kinim, iya simiir yinkamkim naowiym mi ta simiir naingwo tibmii kana Adi Komii siya simiir yinkam imiirin sairsiyar swoki hidninsiin idwowi ie hirankin. Mi iya omomkim nitiyim, ti iikamim naingwo tibmii kinim, simiiram mi simiirin, pi sima nini ipimpar onkwobumbuninkin haiginiugigi. Mi sima, simiirin pi hinina boini, kima kimiir Adi Komiiyin digiumii siir haimriiyugigi mi krma kimiirin pi rirmiia nwoki mi yim ti iikamim naingwo tibmiiyim, yim sima hinina naingwokim, krma naonami, krma wi ie hirankar swoki insiin idwowi. Mi wi omwai Adi Komii saikar swoki waiyayokiyokwi. Mi sima ti simiir sau omomim pi simiir yai air swoki wakaeyokna rani. Mi sima Adi Komii siirin pi digiumii swoki haimriiyu mimin tani. Nngakinngaka. Mi simiirin pi simiir sau omom imar nisomsom aokaoki.

³⁶ Mi iikam biye biyeyim, iikamim naingwo tibmii kinim, simiirin pi sima nikhumbuninkin haiginiuwu mi sima, simiirin pi idgiuni mi ipimpari. Mi simiirin pa nonkwonami mi simiirin pi maeyau biye huyokiyokaiya mi biye mriiya sairi nini hugripkiikaigigi. Mi simiir iga in imiirin pi haini mi kogrimdinuwi.

³⁷ Mi nhirim sima, simiirin siyani kaiyamak aoki mi nhirim yim bopwoniya haigrmkripki hisraeni, mwo sa mi dinairin yio sa. Mi sima kamkiuwim ha mi ipimpar hampimpit aokiyim. Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniyim, yim sibsib mi meme isim simiirarar mi kaiyaprir. Mi sima hinda tinda hendar priiyap whaowaeyamkim. Sima umir digworaekwo min karamaekim. Mi sima iikamim naingwo tibmii kinim simiirin siyu mwoni bi naphaiginiugim. Mi sima simiirin hik kimpipisu prasae prasae bi hauugim. Mi sima sibgu bi nwokim.

³⁸ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniyim, sima hendarar priiyap whaowae whwonkaikaeyami iki maeyauwim iikam karamaeyim simiirar. Sima ti hinin maeyauim sim whwonkaigiyamkim, mhu, siyano mi ie minim sim, sima iikam bimbuiwi rani, ini iki iikam nhirim simiir haiburim mi sima ini digworaekwo karamae ywowim.

³⁹ Mi ta iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim. Siya simiirin hinina boinkikin, sima dimin whirmin whirminki bi swoki kimbugim. Mi sima inig komiigakim. Mi ti iikamim sima ti digworaekwowim Adi Komii siya nambinim iikam krimiir hauuwam, sima simiir bi niki haigim.

⁴⁰ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya ti digworaekwowim simiir bi niki hauugim. Dimusi rani, siya ini digworaekwo nhirim ini simiir niki diriraerarin, ti siyuiin biya sima napin siir haiburanim. Mi siya krimiirin dimin whirkin kimbu karamae sima nwowamar tiri, ta miya Kraisi siya mriiya sairsi. Iriigi.

12

Mi kimiir nhwowim Jisis siirara kaoiski mi siir siyu hiriinankina dapiski.

¹ Mi krma ini panina nwowim? Mi ti iikam whiekakim bidi bidinanim naingwo tibmii kinim Adi Komii krimiir Wanin siir yai wakaeyoknam mi kirie nwowim, kara niki boinmimauuim kimiir mi sima iikam kasa kasa rani mi sima krimiirar kigiyim mi krma iriipa hiriinan simiir siyu hiriinana timi ap. Mi krma dimin taemin bibiyeyim krimiir npiyaokiyim simiirin digiumii haimriiyugig. Mi krma ti dimin biyeyim simiirin duguski mi krma rirmiia dwo mi krma iriipa hiriinan inkamin nankinin niwitiyin siir hiriinan dwo, iya siya nankikin iwitiyim, siya yuuskak bi nankikin

iwitikin, siya parurar niwitikin. Mi krīma dimin biyie imiirin duguski mi krīmir mhi kwoinim kirie dwo, Adi Komii siya nimbina miya krīmir saiiram.

² Krīmir nhwowim Jisis siirima kigninkwonam, krīmir naingwo tibmiya sair biyin ini siyar ywowin mi tariinanin mi mhoiia iripi hiriinan krīmir naingwo tibmi aiirin wi siyar digaiginiuwu mi wi siyar mi whinkinsiisi. Biya Jisis siya ha naingwokin mi ta nidid komiia kara haiya paeyin hūniya niriōninkin siir mi ta kara mi aonamaka ya dimin kabi rani. Mi whisarii rani, mhoiia kara wi maigimaiga komigak nwowi, kara wi ipiia Adi Komii siir ina inig miya nwowa wi sair nidwowi, maeyaua inkam inigakim sim nidwowiya sair.

³ Kima sibgu daingwo, inkam biyeyim siyu biyie tirim Jisis siir biya sima io siir nwowim mi sima siirin hik kimpipisu prasae bi hauugin. Mi siya Adi Komii siir siyu miyik iirin ina yonkworinuwim mi siya ina yokworinukripkaiyin. Mi kima ti siir siyu iir daingwo, iya hik komii komiim kimir nimbiamiyim mi kima pugi kipi piyao mi kimir mhi kwoinim opair kipi nwo. Niingaka. Kima Adi Komii siir siyu miyik iirin donkworinukripkai.

⁴ Mi iya siyu biyeki kimiram kinankiuwi mi kima wa nriiyu boini mi kima wi nhiekaka nwowi sairsiyin, aniya? Niingaka.

⁵ Mi kimir kwoinim ina yaingwo owou duguskiyim ti yayim Adi Komii siya kimir boinkiyim, kimir whinkinsiis haiginiuwam, aniya? Bidi bidiniya inkamin Yokwo Komii sair winin Adi Komii siir yay imiirin siya hinina win boinkin,

Kima kariir yinisisimkim, Biyan Inkam Komiin siya kigninkinki hikim kimiram kima haiyam mi kima nwoki ididim dimin biyeyim kima tirim simiirsyin yo siya kariirar grab haiginiuwu mi adin siir yinisinim igao yay siir boinaiginiuwiyin mi siir hiriinan mi kima hikak kipi nwo mi pugi kipi mi piyao ti siyuin Adi Komii siya tiriin kimirsiyin. Mi kima ha kipi naingwo ti diminin yo dimin komii rani. Niingaka.

⁶ Dimusi rani, ikamim Adi Komii siya simiiram naingwokwonanaeyim siya simiirin hik pa kigninkin haigi mi siya simiirin siyu miyikim pa nisiimauwi. Mi ikamim Adi Komii siya kigninkin haiyim hik mi sima dinokninkin mi yim siirar yinisisimkim.

⁷ Mi hiriinan kinuwi kima dokworinu hikim Adi Komii siya kigninkinkiyim kimiram kima haiyam. Siya kariirar grabaiginiuwu siir yinisinman mi kima siir yay aiirar sibgu wakaeyokna. Mi ti hikim kima haiyim, yim Adi Komii siya kimir nisiimauwi kimir whinkinsiis haiginiuwam. Siya ha naingwowi kima siir yinisisim miyik nwowim mi kima siyu miyik dwo. Yipiki adkin siir yinisin iir tio karamae nwowin, ha? Niingaka. Ad nwirkin siir yinisin iir bi kigninkin, sima simiir yinisisim imiirin ha tiowikim.

⁸ Ad whiekakim sima simiir yinisisimim pa sibgu grabi mi adim sima kimir sibgu grab karam nwowi mi sima wi siir yinisin kin nwo rani. Niingaka. Yim wi mwraomii yin nwowi.

⁹ Mi krīma ti siir daingwo mi krīmir adim nu tiranim sima krīmirin krīmir siyu biyie imiirsyar grabaiginiuwikim. Krīma simiirsi nwoki ididim mi krīma wa nōknōnkōnim sima ini krīmir kou ywowim. Mi Adi Komii siya ini krīmir adim nuanim simiir haiburin mi ini kougikou siyar ywowin mi krīmir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin simiir adin yo Adi Komii siyairgin. Mi hiriinanki nuwi, krīma siirar kigninkin krīmir siyu biyeyim krīma tirim wi siyar nwoki grabaiginiuwim mi krīma wi omwai saika nwoki waiyayokiyokiyim.

¹⁰ Krīmir adim nu tiranim sima krīmirin ii priei bi grabaiginiuwikim krīmir siyu biyie imiirsyin iya krīma yinisin sapisap nwowiyim mi sima

simiir kwoinairga naingwo diriraerarikim, siyu miyikin krma nwowamin siirin. Mi Adi Komii siya hiniin bi tirikin. Siya krimiirin siyu miyik iirar grabaiginiuwikin iinokinokin mi siya krimiirin, wadieyar mi whindiraerar haiginiuwikin. Mi krma wi dimin whirki swoki kimbu rani, siir hiriinan.

11 Mi iya Adi Komii siya krimiir siyu biye imiirsi grabaiginiuwiyim mi krma hik prasae bi haigim. Mi ta ii aiirin krma maingimaingra bi nwowikin. Niingaka. Mi mhoyiya ta siya graba krimiirin wi saeya whindiraerar haiginiuwi siyu miyikin. Mi krma wi wadieya nwowi. Mi krma wi iripar nongwomamair aekiyami. Friig.

Mi krma wi mintarao Adi Komii siirin digumii kipi haimriiyugig.

12 Mi krimiir nhirim ini piyaowim Jisis Kraisis siir yai aiir wakaeyokna apim. Ini iikamim aru maeyauanki napnaniiyim mi igrib paimwo ignanaokak ha naokiiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iya dimin biyieki kimiir nokwoniinwomwairninkini mi kima wi kimasiiyar kipi naingwoyinyokna. Mi kima Kraisis siir yai aiiramim wi haini wakaeyokna ap bwakainam kima tira sair hiriinan.

13 Mi kimiir siyuin kima tiriyan sibgu mintarao piki hiniin siyu ikin kima sibgu apanin ti nu iirin. Mi kima siyu miyik sibgu tiri mi iki iikamim aru maeyau namam minim sima kimiir swoki kigi, kima Adi Komii siir siyu iir sibgu wakaeyokna api mi yim sima iripi hiriinan Adi Komii siiramim wa mi aingwowi.

14 Mi kima iikam nhirimaka dongwomamair ae. Mi kima siyuin Adi Komii siya naingwowyim kima napam siirarar dap iski. Dimusi rani, kima siyu miyik imiir sibgu ap karam nwowi kima wi Biyan Inkam Komiiyin saika nwo rani. Niingaka.

15 Kima kimasiiyar mintaraona wim wi iki dimin miyik miyikim Adi Komii siya diriraerar haiginkwokinim wi simiir hai karamae pi nwowisi. Mi inkam nwiirki kimaka nwowi mi siya Adi Komii siir yai aiirin hindara nitki iuguskii mi kimiirin siya yaeya yai nowimwarkaiyuwi mi yaeya siyu biye whir mi owimwarkaiyuwi mi kimiir iikamim sima siir yai aiir wakaei mi simiir naingwo tibmii kana ha nitkiigii mi yo ti hiriinan siyu biye iir kipi tir.

16 Kima kimasiiyar mintaraona kima hii hinda kipi priinanae priinanae. Mi kima ha kipi naingwo Adi Komii siir dimin taeminim yim dimin komii rani. Biya Isokin si tira sair hiriinan. Niingaka. Siya ha naingwokin, ti yayim brougae Ebrahamni siya hauuwim yim yai komii rani. Mi siya dimin miyik miyikim siir ad ieya hauuwam tirim siir nomousimim siir asi kigninkin haigikin, ti diminim mi dimin kibi kibiyim Adi Komii siya hauuwanim siir mhoyiya, siya simiirin warar yinkin hauugi. Mi iya siya mhaigi naowa siir nomousimim naesim ha hauuwim mi siya ti dimin miyik miyikim simiirin ina hauuwim siir. Mi siir kwoinin hiriyyar yaingwo ti naesimim ini ti dimin miyik miyikim simiir haiburim.

17 Kima bidi yinokninkinim mhoyiya siya ti dimin miyik miyikim simiir haiyam swoki tirin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya huirworwokai siya ti dimin miyik miyikim Iso siir kipi swoki hauu. Mi siya siirin hiniina boinki, kira wi dig nwo rani, kiriirin bidi kiyopsibgikikaigigin. Mi Iso siya siir ad aiiramim nhami nhami bi nougin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya huirworwokaigin tiki dimin miyikmiyikim Iso siir kipi swoki hauu. Niingaka. Friig.

Mi krma Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyoknaei, krma wa nimbiamu mhuu Saiona hiriirin.

18 Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siir yayia winwin kima wakaeya kima kimiir nhwoki kigim mi kimar bi wakaekim, Isrel simiir iikamim simiir hiriinan. Niingaka. Yim sima ti mhuuin Sainai nikiuwiyin siir nitkim. Mi

ti mhuin siir mhu kiu hirin diminin ini paenan kou hiarar niuyan. Mi mhuin siir koua simar kigi waumir yhiuwinana siir kou hir nwowi ya ini niibwomambwonan ywonama. Opud naoki nindurunankainaiya ini hinin ywowa.

¹⁹ Mi simar wakaeki, inkamin ti mhu kiu siir nwowin kidin pi maskii. Mi ta sair mhoiya, simar wakaeki, inkamin ti mhu siir nwowin kauwok boinkiyin mi iya Isrel simiir iikamim sima ti inkamin mhu kiu hir nokwo kauwokiyan siir yai aiir wakaeyim, sima nidid prasae bi kinkim. Mi sima Moses siir boin, krima pi nididi siir yai aiir swoki wakaeyim.

²⁰ Mi sima nidid prasae bi kinkim Adi Komii siir yai aiirsiiyin, siya kauwok boinkiya simiir sairsiiyin. Dimusi rani, siya hinina boinkin, wig biyie kam biyie yinisim nwirkin mi wraisu biyie irkin ti mhuin siir kingiin nti mi siir napriiri kima siirin wi siyani kaiyimik aoki.

²¹ Ti iikamim ti dimin iir kigim, sima nidid prasae prasae bi kinkim. Mi yio Mosesin hiriyyar mi boin, an kara iripi hiriinan nidid prasae bi mi kinkin.

²² Mi wim kima ti iikamim ti tariinan Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, wim kima ti mhuin siir bi nitkim, wim kima wi mhu whirin Sainai nikiuwiyan siiram nitkim. Omin Adi Komii siya nwowin ninomor kou hir, sima ti om iirin ha dapikim om Jerusalem, omin paekwosim whiekakiwhiekakim iripa sima nongwomamair aeyin krima nitandin siir.

²³ Wim kima iki Adi Komii siir yinisim whiekakim simakar nitkim, yipiki siir dimin miyik miyik imiir haiyanim. Mi kima wi iripar nangriyuuwu mi wi maingamaiga komiigakar nwowi. Adi Komii siya kimiir inigim mi simiir inig ikim, siya bidi winim siir yokwowa ninomor kou hirana sair. Mi siya ina ninokninkinin, yipikin siir yinisimin. Wim kima Adi Komii siiram bidi yim. Adi Komiiyin siyaairin, yipikin iikam whiekakim simiir kigirkakanin. Mi iikam ombud komiiyin simiirin wi siyar hidi. Mi iikamim biyanim, yipiki biya Adi Komii siya boinim hinin dimin whirki bi kimbugim sima wi saikar nwowi siir om iir.

²⁴ Kima Jisis siiram nitkim inkamin krimiir kaoprigi okwowiyan. Adi Komii siya yaeya kitibmii boin win hauugikin mi yio siya kimidiniya krimiir kwahauugi, krimiir whinkinsis haiginuwam Adi Komii saika krima nongwomamair aekiyamam. Siya bidiyar yaowin, siir nhie aeya naokiinainiyam. Mi bidi bidiniyarin, inkam nwirin Ebel nikiuwiyan siya naowa mi siir nhieya ina mi aokiiainama. Mi Jisis siir nhieya ini Ebel siir nhieya sair haibura. Mi Adi Komii siya Ebel siir nhie aiir kigiyin mi siya Ken siirin io prasae prasae bi nwokin. Mi siya hinina yaingwo, ti siyiu biyie hiriinanin Ken siya tirkiyan yio miyik rani. Mi siya siirin siyiu biyie ina swoki tir haiginuwain. Jisis siir nhieya Adi Komii siya krimiirin sairsiiyar nwmairwarkainakin.

²⁵ Kima kimasiiyar mintirao wim wi yayim Kraisi siya boinmimauuim kimiir simiirin wi digumii pi haigingigisi. Biya Adi Komii siya ti mhuin Sainai nikiuwiyan siir nokwowin mi siya siir yayim iikam imiirin hiarar nokwo boinmimauugi. Mi iikam nhirim yim ti yai imiirin ini yimiiyuwim. Mi sima ta Adi Komii siya tirbumbu haiginuwa simiir sairsi nidamim ini siyiu karam ywowin. Mi nim krima ta siya tirbumbu haiginuwa sairsi mi idamim wi piki hinin siyiuin si mi idami krima siir yai aiirin digumii haimriiyuwi, ha? Nningaka. Siya Adi Komii siir omin ninomor kou hirandin siir hiranki nitkin, krimiir digworaekwo whiekakim simiir boinmimauuwam. Mi nim krima nidamim siyiu karamka. Nningaki nningakiinga.

²⁶ Mi biya iya Adi Komii siya mhu Sainai hir nokwo boinmimauugiyan siir yai imiir, nu ini warar kiisiskiiyan. Mi tariinanin siya ini yaeya yai kwir swoki bingikaiyan. Kara wi nu siirara tirki rani, siya siyar kiisisam. Nningaka, kara wi nu ninomor sowerar tirki mi wi sower kiisiswowi.

²⁷ Mi ta yaiya saeya hiniina boinka, kara wa swoki tiri, saeya krimiirin hiniina nisimauga. Biyarin iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiya m mhoiya ti nu iirin mi digworaekwo whiekak ikim simiirin siya tirkii, sima wa kiisiskii. Mi digworaekwo whiekakim wa diguguskii. Mi digworaekwowa imi wara kiisis karam nwowim, yim Adi Komii siya simiirin wi hiriyyar kigninkin oki.

²⁸ Digworaekwo whiekakim Adi Komii siya krimiir hauwanim yim ini siir om hirar nwowim, omin iikam whiekakim mi digworaekwo whiekakim simiir kigirkakiyin siir. Mi yim ti digworaekwowa yim wi wara kiisiskii rani. Ningaka. Mi krima simiirsiiyin maigimaigra komiigakar dwo. Krima Adi Komii siir inigin asi hainanprapraskii. Krima siyiu miyikin siya naingwowyin krima tiram siirsi hainan prapraskii.

²⁹ Mi krima wi hiriinan digworaekwowa simiir asi tiri. Dimusi rani, krimiir Adi Komii siya ini paenan ywowa digworaekwo whiekakim pi siyar nugisinki. Mi digworaekwo whiekakim maigimaigra siir nwowaiginau karam nwoyiyim, simiirin wi siyar nugisin iuguski. Iriig.

13

Kima krimiir akamim simiiram naingwokwonanaei.

¹ Mi kima kimiir akamim Kraiis siirim, simiiramim hiriyyar daingwokwonanaei.

² Kima iikam nhirim om whiranki ntiyim simiirin igi haigi idwokaigi. Dimusi rani, biya iikam nhirim sima ti hiriinan siyiuin siir bidi tirim. Sima bi ninokninkinkim ti inkamim igi sima haigi idwokaigi yim paekwosim imairgim Adi Komii siir om hiranki nitkim. Mi iya sima kimiir omaka ntiyim kima ninokninkin karamaeka. Ningaka.

³ Mi kima iki iikam nhirim maeyau huuyokiyokaiya sair hugripkikikaigiyim, simiirsiiyin naingwoyimyok prasae kipi kin. Kima hir wara ninkin oni haniinaka. Mi kima iki iikam nhirim iikam nhirim nonkwobumbuninkin haiginauwiyim simiirsiiyin naingwoyimyok prasae kipi kin, kimar haini haniinaka, ta hika.

⁴ Kima ha daingwo onkworinunani nonkwonani siyiuin yio siyiu biyie rani. Mi kima nonkwonani, siyiuin siir kipi haiburgik. Mi hii kipi priinanaeyam. Dimusi rani, kima ti hiriinan siyiu biyie iir tiri, kimiirin wi Adi Komii krimiir Wanin siya hidi.

⁵ Kima umir hoimgak haiyim kipi kigmair. Diminin kima haiiyin kima hiniina daingwo, yio ini mi owin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii sair nwowa saeya hiniina boinkika. Kara wi kimiir haiburgig rani. Mi kimiirin wi digiumi haimriiyugig rani. Ningaka. Kimiirin wi karar mi kigiraowi.

⁶ Adi Komii siya ta hiriinan yaiya minam boinkikin, krima nwoke inokninkinim. Adi Komii siya ini krimaka kingiina nwowin. Mi krima iraka nwiraka kingiin dwo. Mi krima hiniina boin, Krimiirin Biyan Inkam Komii siya whinkinsis haiginaugin. Mi krima siyiu biyeyin iki iikam ima tiriyin krimiir, siirsiiyin kipi nidid.

⁷ Mi kima iikamim biyanim simiiram ti swoki aingwoki. Krimiirin simar sibgu kigiraokim mi kimiirin sima Adi Komii siir yai miyik miyik imiirar boinmimaugim kima dimin taeminim sima tirim mi siyiuin sima sibgu apim Adi Komii siir yai aiiir siiram ti swoki aingwoki. Mi wim kima ti siyiu hiriinanin sima tirin siirar timi ap.

⁸ Mi kima Kraiis siir yaiya biya kima wakaeya sair sibgu wakaeyokna ap. Dimusi rani, Jisis Kraiis siya wi hiriyyar nwoyokiyokii, inokninkin siya

wi wara kisina rani, yaeya nwowamin. Nnngaka. Mi siir yaiya siya mi boinmamauuwa saeya wi wara kisina rani, yaeya, wi hiriyar mi okripkaigi.

⁹ Mi kima kimiir kwoinin kipi kiwaki, iki yaipai yaipaiyim iikam nhrkim sim boiniyim biya kima wakae karamae nwowim kimiir kwoin imiir kiyaiyamin, yim sima minam tiri, kima Adi Komii siir yai kibiya digumii sair haigingim. Mi iki dimin miyik miyikim Adi Komii siya tirim, kimiir whinkinsis haiginuwam. Yim minam turkim kima Adi Komii siir yai aair nwoki wakaeyokna apim. Kima tira sair hiriinan. Mi ti yayim iki iikamin sima boinmamauum naeni siyiuin si, yim dimin komii rani. Mi ti hiriinan siyiuin siir tiriyim, yio Adi Komii siir yaiya sair bi sibgu onkworinuwikin. Nnngaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa krimiirin wi saeyar whinkinsis haiginuwi, kima sibgu okworinuwamin.

¹⁰ Jisis siya paeyin hiiniya nironininkin siirin minam naokin, kimiir nainaiwarkainaim. Mi iikamin sima Moses siir yaiya sair wakaeyoknaei mi wraisu hiri hiriyyar nisomsom aokao nankinimiiyaenanaei Adi Komii siir, ya hiniinga, ta Jisis siya naonama paeyin hiiniya nironininkin si wi dig di nwowi, simiir dimin biye biyeyim simiir haiyopriimdiyumuigiyim. Mi sima hiri hiriyyar tiri mi ta Jisis Kraisi siir miya simiir whinkinsis haiginuwim wi dig nwo rani. Simiir dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumuigiyim. Nnngaka.

¹¹ Mi prisi biyan inkam komiiyin siya pi wraisu nhieyim sim nisomsom aokawim, pi simiir haii. Mi siya ti nhie imiir haiiyin mi siya pa napninopkainami Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya dimin whirmn whirmnki kimbu karamae saeya sair hiriir, maeyaua Adi Komii siyar nwowiya sair. Mi siya ti nhieyim pi hai idwo hir nini haiginuwi, dimin biyeyim iikam ima tirim simiirsi. Mi ti prisi biyan inkam komiiyin siya wraisu imiirin pris inkam nhrim simiir hauugii, sima nani anagiuwim, om komii siir yaba maeyaua sima niinanakninkina sair. Mi ti diminin Kraisi siya tirin, yio iriipi hiriinanaigim.

¹² Mi Jisis siya omin Juda iikam sima nwowiyin siir yaba hir naokin, maeyaua sima niinanakninkina sair. Mi siir nhieya ha naokinaiiniya mi iikam krimiir dimin biye biyeyim saeyar yinaki. Mi krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae saeya nwoki owaiginuim siya maeyaua bwaekii idowiya hir naokin. Dimusi rani, wraisu sima naoni haniinaka, tasi siyar nao iskiyin. Mi siya siir piu aairar nankinimiiyaekin Adi Komii siirin.

¹³ Krima biyyin iikamin simiir yai imiir kipi wakaeyokna yayim biya Adi Komii siya hauuwim, Mosesni. Krima Kraisi siir yai imiiram arar dnmuinankin kripkai. Dimusi rani, tiki iikamin biya Moses siir yai aair wakaeyokna apim, sima Kraisi siir nikwowaisigim. Mi siirin, sima yisomkiyitkaigi. Mi iikamin, krimiirin wi hiriinan siyiu biye iirar mi tiri biya Kraisi sima tira sair hiriinan. Yio tiriiginin yio dimin komii rani.

¹⁴ Krima dimin taeminim biya Moseski si napim simiirsi kipi nidid simiir haiburgigi. Kima dimin taeminim simiirin haiburgig. Dimusi rani, ti nu iirin, krima om karamaeka krima nwoyokiyokiyim. Mi om kibiyin Adi Komii siya diriraerarin mhoyiya krima nwoyokiyokiiyanin krima siiramar nwowi.

¹⁵ Mi krima inokininokini maigimaigra dwonanae. Mi Adi Komii siir inig iirar dokboin praprasanae. Mi siir inigin siir timi boinmamauu iki iikam nhrim simiir. Dimusi rani, ti dimin komiiyin Kraisi siyar tirin siirsi. Mi ti dimin hiriinanin krima tiriyim krimar hauunaeyim yim ini wraisuim Adi Komii, krima nankinimiiyaeyim ini simiir hiriinan yowim.

¹⁶ Mi inokininokini kima irni nwini whinkinsisam dawngo. Yio ti hiriinan siyiu kibiyin yio ini nae kibi kibiyim iikamkim sim nankinimiiyaeyim Adi Komii maigimaigra siya nwowam ini simiir hiriinan yowin.

¹⁷ Kima kamim yipiki kimiir bi nwoyiwim mi kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir sibgu wakaeyokna ap. Mi sima kimiir kigriraowi mi kimiir whinkinsiis haiginiuwu. Mi mhoiyya simiirin wi Adi Komii siya hidi siyiun sima kigriraowin siirsi. Mi kima simiir yai imiir sibgu wakaeyoknaei mi sima ta miyya kimiir kigriraowiya sairin wi nwoki sibgu kigriraowim. Mi kima simiir yai imiir wakaeyokna karam nwowi mi simiirin digumii haimriiyugigi mi sima ta mi aiiram, wi maingamaingakak nwo rani. Mi sima wi kimiir whinkinsiis rani, Krais siir yai imiir wakaeyokna apim kima tira sair hariinan.

¹⁸ Kima Adi Komii siiram in krimiir whinkinsiis haiginiuwamin, hiri hiriyyar kwisboinanae. Dimusi rani, krma dimin biyie whir bi tirbugin. Mi krma wi nididgak ha nwo rani. Inokinokin krma siyiu miyikin, siirrarar mirii ninkiyaenanaeikin.

¹⁹ Kara kimiirin dimusi boinwirwirkipkai rani. Kara mansi boinwirwiri, kima Adi Komii siiram in hoimgak kwisboinanae kariir whinkinsiis haiginiuwamin, kimiir swokini kignakisasauum.

Kima Adi Komii siiram kwisboin iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwim.

²⁰ Adi Komiiyin yipikin iikam krimiir nwo haiginiuwiyin hisranua Jisis siirin ie hiranki siyar hidninsiin idwokin. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi siirin siya yokmw in okwo haiginiu, krimiir Biyan Inkam Komii nwowam. Inkamin sibsib kigriraowiyin siir hariinan. Mi siirin siya nokmw in okwo haiginiugin krimiir kigriraowam. Dimusi rani, biyya siya bidiyar yaonamin. Mi siir nhieya bidiyar yaokiniiniyya krimiirsi, ya tariigina ya kitimii boina biyyana Adi Komii siya nimbingika ya sair kirie haiginiugika. Mi ta Adi Komii siir yaiya ya wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami inokinokin saeya wi siir kwo in iir kisina haigi rani. Nnngaka.

²¹ Kara ha naingwowi Adi Komii siya dimin miyik miyikin wi kimiir nwoki hauuwim kimiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi krma wi digi digar niki owim dimin taeminim siya boinim krma tiram mi kara ha naingwowi Jisis Krais siir kirien miyya siya naingwowa kima miriyya sairin wi siya nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi krma Jisis Krais siir inig iirin inokinokin hiriyyar hainananae. Kaimwoka. friig.

Nikopkaigyan yai aeya.

²² Ti kariir akamim, kara kimiirin minam boinkikin, kima ta yaiya sairin sibgu wakae ta yaiya kara kimiiram winkiya saeya yai priei rani. Ta yaiya kara winkiya ya kimiir kwo in imiir whinkinsiis haiginiugika.

²³ Mi kara ha naingwowi kima whiekakar in dinoknokin, krimiir akam kibiyin Timoti, kam biyeyim sima siirin maeyaua hiuyokiyokaiya sair hirankar nonkwo iuguskikin. Mi siya kariir oma tiriirin nimbiniisasaugiswo mi siirin wi kara pi yikunaniyin kimiir nini kignakiyam in.

²⁴ Kima iikamim kimiir kigriraowiyim mi iikamim naingwo tibmii kin ikim kimiir warauran in kima simiir dokboinmama in. Mi krimiir akamim nu Itali hiraniin yipiki Krais siir yai aiiir wakaeyokna apiyim, yim sima iriipi hiriinan kimiir mi okboinmamaigikim.

²⁵ Adi Komii krimiir Wan in siir naingwobumbuwa ini kimakar nwowa. friig.

JEMS

Ta yokwowa Jisis siir nomousimin Jems nikiuwiyin siya winkika siir nomi-yauwim Judamiyim yipiki naingwo tibmiiyim Jisis siiram yipikim hinda tinda nwowim simiiram. Biya Jems siya hinina bi naingwokin Jisis siya Kraiskin. Nningaka. Mi nhirim yim hinina naingwokin, siya Jisis siya naowa sair mhoyiya naingwo tibmiiyikin Jisis siiram. Mi mhoyiya siya iikamim naingwo tibmiiyim om komii Jerusalem hiranim simiir kigrirao. Mi Jems siya ta sair winkyin mi krimiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya yi siyuin wadie krima sibgu owanin yio siir nsiimaugun. Iriig.

Yokwowa Jems siya winkyia saeya

¹ Kara Jemskin, yipikin Adi Komii krimiir Wanin mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis sowiir mi nninga priimiriyan inkamkin. Kara ta yokwowa iikamim Isrel kimiirim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyim hinda tinda nwowim kimiiram winkika kimiir nokboin mamaigika. Iriig.

Diminim yipiki krimiir kwoin imiir kiyaiyim krimiir whinkinsiis haiginiuwam Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apam sima

² Ti kariir nomiyauim, iya ti dimin biyeyim nu tiranim kimiir kwoin imiir npiyaokii mi kima wi maigimaigra nwo karam kipi nwo.

³ Mi kima wi maigimaigra dwo. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim ti dimin taeminim kimiir whinkinsiis haiginiuwanim yim whomoni rani mi ti dimin taeminim kima naingwo tibmii kinim mi kima wakaeyokna apiyim mi kimiirin sima whinkinsiis haiginiuwi mi ti dimin biyeyim sima wi kimiir nikwowsaii rani. Mi ta hirinan sairsika mi kimiir kwoinim wi kirie hiriyar nwokripkai mi Adi Komii siirim wi hiriyar sibgu wakaeyokna apim.

⁴ Mi kima kimiir mhi kwoinim kipi namiiyu, kimiir kwoinim ti dimin hirinanim simiiram ti kiwaki kimiir whinkinsiisam mi ta hirinan sairsika, kima wi siyuin iikamki sibgu mwruiyim wi siir nwoki owim. Mi wi dimin taemin whiekakim Adi Komii siirim, wi simiir nwoki sibgu wakaeyokna apim. Iriig.

Inkamim kwoin miyikam whaowaeiyin siya Adi Komii siirim srii

⁵ Kimiir nhirim kimaka waraur nwowim sima dimin miyikim mi dimin biye ikim simiir sibgu ninomkninkin karamae nwowi, sima Adi Komii siirim srii mi siya simiirin wi ti simiir whindirarari. Mi Adi Komii siya wa whinkinsiis haiginiuwi sima ti dimin imiir ninokninkinamin. Mi siya hindara bi kintioae hauuwikin siir diminim mi iya sima siirim sriiyim dimin taeminim siya bi nikwao boinikin. Nningaka.

⁶ Mi yipiki Adi Komii siirim srii diminam sima hinina daingwo tibmii kin Adi Komii siya simiirin wa whinkinsiis haiginiuwi diminim sima sriiyin siirin. Mi sima naingwo tibmii karam nwowi mi yim ini diminim hininki kaiyprimdipuwiyin ini siir hirinan ywowa whi komii solwara hir mi sima ninokninkin tani Adi Komii simiirin wi diminar namisi tiri iyie? Wi tir tani.

⁷ Mi ti iikam hirinanim yim ha kipi naingwo Adi Komii siya wi simiir whinkinsiis haiginiuwi mi wi dimin taemin simiir hauuwi. Nningaka.

⁸ Dimusi rani, simiir kwoinim pi naingwo isiiskim mi sima kwoinim whowisa nwokim mi sima dimin whirki whiruwwam bi naingwo tibmii kiingim. Nningaka. Iriig.

Iikamim digworaekwoki naokingugu nankaiyim mi iikam paeprikab ikim simiir yaiga

⁹ Yipiki krımıir nomiiyauim simaka nwowim iikam paeprikabim sima maingimairgar dwo. Dimusi rani, simiirin wi Adi Komii siya nanmai-warkainaei. Mi simiir inigim wi Adi Komii siya hainanprapas haiginiuwu.

¹⁰ Yipiki krımıir nomiiyauim digworaekwoki naokingugunankaiyim sima ti digworaekwo imiirin kipi maingimairga. Dimusi rani, mhoiyya sima wi simbi naonami, kipa swokiyya ii priedi nwo karam nwowiya saiir hiriinan. Mi ti simiir digworaekwowim yim wi tirar niyopgrirgingigi.

¹¹ Mi nugakin kip saeya bimbuiwi bi nwowiyakwokika mi bie siya pi whwoki mi ta kip kibiya pa waiwiski mipa houginami. Mi inkamin siir digworaekwo imiiramar nanmainonkwokripkaiyim, yio ti siyiu hiriinan kaimwowin kipki waiwisiyin ini siir hiriinan ywowin mi siya wa naonami. Mi krıma krımıir digworaekwo imiirin kipi naingwokwonanaei sima whinkinsiis haiginiuwam krımıirin, wadie krıma sibgu owam. Adi Komii sasairgin krımıir whinkinsiis haiginiuwani. Iriig.

Kıma kımasıyar mintıraona ti dimın taeminim, kımiirin wi sim pi kınankıuwısi

¹² Mi yipiki kırie hiriyyar nwowi, siya dimın bibiyieki simiir kınankıuwı mi sima wi maingimairga dwo. Dimusi rani, dimın biyeyim sima bidi ikwowaısiigiyim. Mi ta hiriinana saırsıka, Adi Komii siya simiir kwoın imiir tirki, sima siir kwoınan nwowam mi sima wi saıka nwoki sibgu owim. Biyya Adi Komii siya hiriina boınkin. Yipiki siirin naingwokwonanaei mi sima wi saıka nwoyokiyokıkaeyami.

¹³ Mi iyya dimın whırki inkam nwırni kwoın nıpiyaokııi mi siya dimın biyye ha tiri mi siya wi ha kipi boın, Adi Komii siya kıyaliigin siir kwoınin siyiu biyye tiram. Nıngaka. Adi Komii siya inkam nwırni kwoın bi swoki kıyaliigin dimın biyye tiramin. Yio hiriinanin Adi Komii siir kwoınin saeya bi kıyaliigin mi siya krımıirin wi dimın biyye ha tir tani. Nıngaka.

¹⁴ Mi dimın biyye biyeyim yipiki irira nwonıraki naingwowiyim, sima kıyali simiir kwoın imiirin mi sima dimın biyye ha tiri, inkamin dimınin wraısuam kıyauhaıgıngıgiyin siya nakaiyam ini siir hiriinan ywowin.

¹⁵ Mi krıma krımıir kwoınki naingwowiyim simiirrarar napi nim wipi kıgugu iuguskıı. Mi krıma dimın biyye imiirrarar tiri nim wi pi naowi.

¹⁶ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kara kımiirin nıksısaı rani. Mi kıma tiri, wım wi pi naowi. Kıma daıngwo omok!

¹⁷ Dimın taemin miyyik miyyikim krıma haiwiniyim yim Adi Komii sasair hauugikim. Adi Komii siyar nonkwokwokikim bie bwın mi nauun ikim. Mi yim tirıiginim ini hindara napiyokwıı ırkakim mi aknain minim, simar kısaısaına oyokiyokwııı paııdaı priedi haruwa priedi haruwa nwowamin mi mipi niı aeya niıi mi krımıirin pi haini haıburgıgi. Mi yio Adi Komiiyin ti hiriinan tani. Nıngaka. Bi kısaısaınaıekin siya krımıir haıburgıgamın. Nıngaka. Siya dimın miyyikim simiirrarar tirikin siya dimın biyye wara bi tirikin.

¹⁸ Mi ta hiriinan saırsıka siya wi siir kwoınkar asi naingwo tiri krımıirin mi krıma wi siir yınısımar nwowi. Dimusi rani, siir yai kıbi kıbiyım yipiki siya nanaaknıknıı haiginiuwım simiırsı, tabnidnan, simiir nhirim biyyin pi sima hıgiı mi nhirim yimbıya mi hıgi mi Adi Komii siir kwoınin yio ini iriipi hiriinanar mi owın krımıir iikam nhirim Adi Komii siir wakaeyokna apiyim yim ini hiriınan ywowim iikamim omom omomanim simiir nhirim mi mhoiyya nhirim yimbı hanıngın mi wakaeyokna api siir yai imiirin. Iriig.

Mı yaıyım kıma wakaeyım kıma simiirin wakaeyokna ap

¹⁹ Ti nomiiyauim naingwo tıbmıı kıniyım kıma ti dimın taemin imiirin dınomoknıknın. Mi iikam kıma irira nwonwıra kımiir wıınim amıra dwo

ti dimin taeminim simiir wakaeyam mi ta hiriinan saiirsika mhoyiya kima boini mi kima wi io nwoosisauu rani, iikam nhirim simakan mi simiirin wa mi okwao boin tani. Niingaka.

²⁰ Mi ti hiriinan dimin taeminim yim wi iikam sima whinkinsiis haiginiu rani, sima wakaeyokna apam dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim krima wakaeyokna apam mi nhirmi nsiimauuwam.

²¹ Mi ta hiriinan saiirsika kima dimin biyie biyeyim kimiir kwoinau nwokaiiyim yipiki kimiir tiriyim dimin biyie imiir wakaeyokna apam simiirin digiumii ti haimriiyugig. Mi kima yaiya yipiki biyya Adi Komii siya kinirkaimauwa saiirara wakaeyokna apamar daingwo. Mi tariigina kimiir kwoinbud imiirin wi saeya whinkinsiis haiginiuwi inokainokin Adi Komii saika nwoyokiyokiikaeyamin.

²² Mi kima, kima kimar kipi swoki iksisaena hiniinin Adi Komii siir yai aiirarar mi wakaei ya ini digar mi owa. Niingaka. Kima hindara wakaeyokna apiski. Mi ta hiriinan saiirsika kimiirin wi saeya nwoki whinkinsiis haiginiuwim.

²³ Iikamin yipiki Adi Komii siir yai imiirara wakaeyim mi simiir wakaeyokna ap karamae nwowim yim ini inkamin yipiki siir aknain aiir kigiyyin opnaini hiniin siya kipiiyapii nwo rani, ini siir hiriinan ywowim.

²⁴ Mi mhoyiya siya pi ha namkii mapi kimiminki rani, pa swoki kwanaingwo owouugii siya panin panina kigin siya siyarin. Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin iikamin yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyim mi simiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim yim ini ti inkamin yipiki siir whwonkamin tainakiyyinan nwowiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi sima wi simiiram kiwaki rani, ti dimin biyeyim simiir haiburgigim mi siyiu miyikim simiir napim.

²⁵ Mi yipiki Adi Komii siir yai kibiyim biyya kamim sim wankiyim Yokwo Komii saiir simiir simiira mwainanaeyim yim ini ti inkamin siir aknaina saiir saiira kaonanaeyin ini siir hiriinan ywowin mi ti yayim simiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi ti dimin biyie biyeyim simiir haiburgigim. Mi mhoyiya sima simiir naingwowi mi simiir naingwo owouu karam nwowi mi simiirin hiriinan tiri mi Adi Komii siya wi simiir nokboinmamaer haiginiuwi.

²⁶ Mi nwrki ha boini siya Adi Komii siir siyiu iir napi mi yai bibiyie whiekakim ha boini mi yio ti inkamin yio niksisaeyaki waiwiigin. Yio siyiuin Adi Komii krimiir Wanin siiram wakaeyokna apiyin siir kiyipsibgi haiginiugin mi siya bi sibgu aingwo omokin.

²⁷ Krimiir Adi Komiiyin siya krimiiram in minam naingwowi krima wadie sibgu owim. Siya krimiirin ti hiniina boinkikin, wig igabiyim mi yinisisimim yipiki ad yopii karamaeyim simiir whinkinsiis haiginiu mi hikar timi hai mi yayim simiirin siyiu biyieni kipi nwo. Iriig.

2

Krima iikam whiekakim simiiram in hiriinankinar daingwokwo irkak

¹ Ti kariir nomiiyauim, kima krimiir Biyyan Inkam Komiiyin kirie komigakin Jisis Kraiis saiir wakaeyokna apiyokiyoki. Kima iki siyupai siyupai nhirim sim nsiimauuwi iikam imiirin, yio siyiu miyik rani. Tiki hiriinan siyiuin Jisis siya boinin yio siir siyiu ieya rani. Niingaka.

² Mi inkam nwiso sowa nitswowi maeyaua Adi Komii siir inig hainaniya saiiram mi nwrin yuis miyik inani mi nwrin paeprikabgin yio yuis biyie inani maeyaua kira nidwokaiya saiir hiriirin

³ mi kira ti inkamin yipikin yuis miyik niinaniyin siir boin wini kira ta buigbiyyan ipiiya saiir didwokai mi kira inkam paeprikabin yuis biyie niinaniyin siir boinkii, ni kira pi nu nunga didwo.

4 Mi yio ti hariinan siyuin kira tirkiyin yio siyu biyekibiyie iirar tirkin. Mi kira iikam imiirin idain piu aiirarar kipi hid hiniin yio ti biyekin mi yio ti miyikin.

5 Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima ti diminim simiir wakaeki. Adi Komii siya bidi yimbiniin iikamim yipikim dimin kara-maeyim siir wakaeyokna apim, sima nonkwowim siir digworaekwowim. Biya siya ha boinkin ti iikamim wi siya nanmaiwarkainaei yipiki siiram naingwokwonanaeyim simiirin wi siya nanmaiwarkainaei mi sima wi saika nwoke sibgu oyokiyokwiigiyamim.

6 Mi kima ti iikam paeprikabim yipiki digworaekwo karamaeyim hik simiir hauwi. Dimusi rani, kima simiirin siyu miyik bi tirkim. Mi kima iikamim digworaekwokakim simiir inig imiir dimusi hainankim. Yim sima kimiirin siyu miyik bi tirkim. Niingaka. Yimbi siyu biyie whir kimiiram swoki tiri, kimiir kiyopsibgiyim mi kimiirin pa kiyitnimmir hainami, maeyaua yai hidiya saairim.

7 Wim kima Kraiis siir inig kibi iirar niki baptaiskim mi tariinanin ini ti iikam kaimwowim simar swoki kwikbumbu boinin yai biyie Kraiis siir inig kibi iirar. Mi yio ti hariinan siyuin yio miyik rani, ti iikamim digworaekwoki naokingugunankaiyim simiir inig imiir hainanim. Mi kima ti hariinan dimuam tirkim, ha?

8 Mi kima yayim biya Adi Komii siya win boinkiyim simiir wakaeyokna api mi kima iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei kimamar naingwokwonanaei saair hariinan mi ti hariinan siyuin kima tirin yio siyu miyikimiyik ieyairgin.

9 Mi kima iikam imiir ninikibiri yapayapa nwowamin mi kima nhir imiirim naingwowi mi nhirim kima simiiram naingwo rani yio ti hariinan siyuin yio miyik rani. Adi Komii siir yai kibiya saeya hiniina nisiimauuga yio kima Adi Komii siir yai imiir haipridkikaii.

10 Ti iikamim yipiki Adi Komii siir siyu komiiyin siir yai kwirni ninikripi yim ini iikamim yipiki siyu hoimgak imiirar ninikripim ini simiir hariinan ywowim. Mi Adi Komii siya simiirin wi hariinan sairsi hidi.

11 Bidi bidiniyarin Adi Komii siya hiniina boinkin, hii kipi nanae mi iikam nhirmi kipi mi isomsom aokao mi inkamin yipikin hii nanae karamae nwowim mi siya inkam nwirni nisomaowi mi yio tari Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakin mi yio ini iikamim Adi Komii siir yaimwokiyaimwowa sair wakaeyokna ap karamae nwowim ini simiir hariinan ywowim.

12 Mi hariinanki niuwi kima dimin miyikmiyik imiirara boin mi dimin miyikmiyik imiirara timi tir. Dimusi rani, mhoiia Adi Komii siya kimiir naingwowaarkainaei mi ta hariinan sairsika siya krimiirin wi sairsi hidi, yipiki rirmiia krimiir nwowaiginuwim ti yayim biya siya hauwim iikam krimiir dimin biyie imiir haiburgigim.

13 Iikamim yipiki naingwobumbu nhirmi nisiimauu karamae nwowim mi Adi Komii siya iripi hariinan wi naingwobumbu kimiir mi nisiimauu rani. Niingaka. Mi hariinan sairsika iikam nhirim simiirsi daingwoyimiyo. Mi kira hariinan tiri, Adi Komii siya kiriirin wi mi onkwoninwomwainninkin tani. Dimusi rani, kiriir mai biyie imiirsika. Iriig.

Adi Komii siirim daingwo tibmii mi miyik miriyim

14 Ti kariir nomiiyauim mi inkam nwirin siya hiniina boini kara Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii. Ti diminim siya tirim, yim hiniina nisiimauuwi yim kaimwo rani. Mi takina siirin wi panina whinkinsiis haiginuwi. Mi ti diminim siya naingwo tibmiyim siirin wi whindiriraerar haiginuwi rani mi Adi Komii siya wi siir nanmaiwarkaina rani.

15 Mi kiriir isidin siir wig biyie kam biyie nwiŕki naemin karamaeki niuwi mi kiriiram niti mi kira simiirin wi panina tiri?

16 Mi kira naemin diminim simiirin wa hauuwi, iyie? Wi hauu rani. Mi kira simiirin wi hiriinar boinki kima dam mi wadieya tini owou. Mi kimiir piim pi wadieyar nwowi mi kimiir mhiyim pa kinugi. Mi kira simiir naemin dimin bi swoki hauugikin. Mi sima wi wadieyar nwowi? Niingakiningaka. Sima wi wadie nwo rani, sima wi hikaŕ haii.

17 Siyiuin krimiir mhi kwoinki naingwo tibmiyim Adi Komii siiram yio ini siir hiriinan ywowin. Mi krma krimiir kwoin imiiramar naingwowi mi mi miiyik sibgu mirii karamae nwowi mi krma wi naingwo tibmii kin tani. Niingaka.

18 Mi inkamin ti hiniina boini, inkamin Adi Komii siir yai imiiram arar naingwo tibmii kin iski mi mi kibi imiirarar kipi mirii. Mi inkamin mi miiyik mirii mi siir naingwo tibmiyi kirie nwo karamae nwowi mi Adi Komii siya ha boini sowa nwisairarin inkam wadiekinairgo mi ya tariigina ya kaimwo rani. Mi an kara ha boini, inkam nwirin siya mi miiyik bi miriigin mi siya kariirin wi panina niisiimauuwi siya Adi Komii siiram naingwo tibmiikin, siya wi dig nwo rani. Kara siirin wi hiniina niisiimauuwi, kara Adi Komii siiram naingwo tibmiigin ta mi miiyika kara miriia sairin.

19 Kira yipikin hiniina naingwo tibmiyim Adi Komiiyin nwiruwairgin inokinokin omwai waiyayokiyokiiyin. Kira wadieyar sibgu aingwo tibmiigin mi yio wi dig nwo rani. Yiu biyeyim yim ina mi inokninkinim Adi Komii omwai waiyayokiyokiiyin nwiruwairgin. Mi sima nididgak bidi ywowim mi Adi Komii siir bidi mi wakaeyokna apim? Niingaka.

20 Kima iikam habwhaowaenankim. Kimiirin pi kara niisiimauuwi, kima hiniina boini kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apikin mi mi miiyik miriikin mi ti diminim kima wakaeyokna apim kimiirin wi sima whindiriraerar haiginiu rani, Adi Komii saika nwowim ta hiriinana sair daingwoki.

21 Biya Isrel Krimiir brougaeyin Ebrahim siya omwaiya niki waiyain, siya siir yinisim yinkamiyinin Aisak siirin ha nikiunamin mi pariiparii siir nisom aowam Adi Komii siir nankin imiiaekiyim. Siya mi miiyik imiir miriigin hiniina niisiimauuwim siya Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim mi Adi Komii siya wi hiniina boini, siya inkam miiyikin ha sibgu aingwo tibmiikin siiram.

22 Kima ina ninokninkinim? Ti diminim yipiki siya naingwo tibmiyim sima whindiriraerar haiginiugin mi miiyik siya miriirim. Ti diminim yipiki siya tirim simar niisiimauugin siya Adi Komii siiram sibgu aingwo tibmii kinim.

23 Yaiyim yipiki biya Adi Komii siya boinkiyim bidi yimbiyamir, ti yaiyim sima hiniina boinkim ti inkamin Ebrahim siya Adi Komii siir yai imiir wakaeyin mi siya ina yaingwo tibmii kinin ti yai imiiram. Mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya siirin dimin whirkin kimbu karam asi boinkin mi siya Adi Komii siiram sibgu aingwo tibmiigin. Mi ta hiriinan sairsika, Adi Komii siya asi boinkin Ebrahim siya siir nomiyaugin.

24 Adi Komii siya siirin dimin taeminim siir mhi kwoinawu hir nwokaiyim simiirarar bi kigin mi siirin ha bi dapkin siya inkam miiyikin. Niingaka. Siya sowiirin whisairar kigin, siir naingwo tibmii aeya siir kwoin ieya mi miya siya mirii aeya. Dimusi rani, ta hiriinan sairsi dapkin Adi Komii siya siirin, dimin whirki kimbu karamae.

25 Biya igwira, hi nanaei wiga Rehap Saeya haigiprakaika inkam nwisio Josua siya nikropkiyo kanau kaonakiyam mi sowiirin saeyar sibgu kigrirao mi saeya sowiirin yaeya siyu whira yikropki. Mi saeya dimin miiyik imiirar tirka mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya sairin wig miiyik asi dapka mi saeya siirar sibgu wakaeyokna apka.

26 Mi iriipi hiriinan, inkamin yipiki Adi Komii siirim naingwo tibmiiyin mi mi miyik bi miriigin, ti diminim siya naingwo tibmiiyim ini ningaka ywowim, ini inkamin naonamin siir hiriinan ywowin mi siir naeyuin siir piuis biye aair bidi haiburgigin. Mi ta siir piuis ninga ini sasa hirar wokinaimimikiya. Iriig.

3

Dimin taeminim iikam krīma tiriyim krīma sibgu mintirao.

1 Ti kariir nomiiyauim, kima wi whiekakar nwo rani, Adi Komii siir yai aair nowomwarkaiyuwamim. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim mhoiyya Adi Komii siya krimiirin wa hidi iikamim yipiki siir yai imiir nanaakninki haiginuwim, siya krimiirin wi yapayapa hidi. Mi ti iikam ningam siya simiir hidi mi wi kiimiwao kintani.

2 Mi krīma whiekakarın dimin bibiyie bidiyar tirim, dimin taemin krīma tiram naingwo karam nwowim simiirin. Inkam nwirki yipiki yai bibiyie boin karamae nwowi siyairgin inkam miyikin dimin whirki kimbū karamae nwowin mi siya ina ninokninkin siya siir kwoin ieya sibgu owam.

3 Mi iikam krīma uridin pi hos siir yai iir nomboruwi mi siirin pa kiyiriru diriraerari dimin taeminim krīma diriraerarim tirim simiirin. Mi krīma uridin mirmii kwira kiyikpitkii mi hosin pi warar mi inkin apiriyugi.

4 Mi krīma siyaii komii komiiyim whi komii solwara hir nakiyim simiir daingwoki. Ti siyaiiyim sima prase prase rani mi simiirin pi opudga mi hughainami mi inkamin ta siyaii aair nandaokiyim pi ti idisim iiar nonkwo wrieki mi ta siyaiya pi ti inkamin siya namam naingwowa maeyaua pi hiriyar nami, paeyin yab nakiiniyim inkamaka nakiikindimdiyūmainiiyim siir hiriinan ywowin, ti inkamin hinda nakiyam yangwo mi ti paeyin pi hiriyar mi akiyami.

5 Mi kwiriyaeaya ya iriipi hiriinan, ini uridsimin hosni nomboruin mi idisimin siyaii aair nandaowi ikin, ini sowiir hiriinan ywowa. Mi kwiriyaeaya ya dimin komii rani, ya ini yainau nwokaiya dimin kirie kiriyim pi saeya mi kinkikinaei mi piu irkaka sairin pi saeya mi kigriraowi. Mi ta hiriinana sair daingwoki. Parid simin pi siyar nuginkikinaei mi niimau mie komiiki windi pi siyar nuginis iuguskii.

6 Mi kwiriyaeaya ya miyik rani, ya ini paenan ywowa. Mi ya ini krimiir mwo bopwo nwokaiya ini saeyar ywo iskiya mi dimin taemin bibiyeyim nu tiranim pi simiirar wakaeyokna diriraerari. Mi saeya ini paeya digworaekwo whiekakim sim nugisiniya sair hiriinan ywowa; mi kwiriyae saeya pi Setan siir siyu bibiyeyim simiirar mi wakaeyokna diriraerari mi digworaekwo whiekakim iikam ima krimiirin wi saeya nonkwobumbu ninkin haiginuwi.

7 Mi niimauan wraisuim mi ipiyin ikim mi wraisupai wraisupaiyim opnau nwomai ikim yimbi inkamin simiir nonkwo imiiaeyin pi siir yai aiarar mi wakaeyoknaei mi ti dimin taemin whiekakim simiir kouin ini inkam ieya ywo iskiyin.

8 Mi diminin whirki whiruakin inkamki kigrirao karamae nwowiyin, ya yai biye sasairga. Siya sair kintimdinuwim wi dig nwo rani. Ningakiningaka. Mi saeya ya sair kwoinairga naingwo priboinisami. Mi ya ini mipug biyeyin iikam piyin ini siir hiriinan ywowin.

9 Mi iikam krīma Adi Komii siir inig iirin pi ta kwiriyae aeyar mi hainani mi yai bibiyie iikam nhirmi pi saeya swoki boini, yipiki krimiirin biya Adi Komii siyar nonkwokwokiym siir kwoinkar.

¹⁰ Kwiriyaeaya kwiruwairga, iikam krīma boiniya yai miyik miyikim mi yai bibiyie. Mi ti kariir nomiyauim, ti dimin taemin bibiyeyim krīma tiriyim mi yim wi kipi swoki tirmimin.

¹¹ Mi op biyieya kausririya mi op miyik aka sowa ie whiruwanki niti mi sowa wi panin panina nwowi, ha? Mi sowa wi ie whiruwanki sowki it rani. Nāngaka.

¹² Mi am saeya tabnid bi budika mi tab siya iriipi hiriinan am bi mi budikin. Mi iriipi hiriinan op miyika ieyin op biyieya kwoin kausririya saeya nwomaiiyin siir hiranki bi swoki imbinika. Mi nim krīma iikamim iriipi hiriinan, yai bibiyie mi yai miyik miyik ikim yim wi yai kwiruwā wi sair hiranki nitswo rani. Iriig.

Ninokninkin miyika Adi Komii siya hauugika

¹³ Mi iikam kimiir inkam nwirin siya biyin wi siyiu biyie mi siyiu miyik sowirar ti inokninkin, ha? Mi ta hiriinan sairsika mi ti hiriinan inkamim siya nusiimauwu krīmirin ti dimin taeminim simiir siyiumwokisiyiumwown siya tiram naingwokowim mi siya wi higak nwo rani mi yi siya hiriinanki niuwi, siya siyiuin iikam nhirmiyam naingwokwonaeiyin mi ha naingwo tibmii apiyin Adi Komii siiram siir dapiski.

¹⁴ Mi kira kwoin bibiyie naingwowi mi io whwonkam iikam nhirmi nanaowi mi kira ha naingwowi iikam nhirim simiir whwonkam ida inkam miyikin ini karar ywown mi mhoiyya kira ha kipi naingwo kiraigin inkam miyikin mi dimin taemin whiekakim karar sibgu inomokninkin iski. Mi kira hiriinan kwoin iir naingwowi mi kira pi niksisea mi Adi Komii siir yai kibi kibi imaka nantamyiriyi.

¹⁵ Mi ti dimin taemin hiriinanim yim Adi Komii siir hiran tani, yim inkamim nu tiranim simiirairgin, bigibiyin simiirin yo Setan siya kinkikinakin mi iikamim nu tiranim sima ini simiirar kigna diriraeranim.

¹⁶ Mi kima kwoin bibiyie naingwowi mi io whwonkam nanaowi iikam nhirmi mi kima minam warar naingwowi, iikamim simiir bopwoniya kou kimar ywownim mi kima, kima kimar ninii nansaonaei mi kima wi dimin bibiyie whiekakim simiirar tiri.

¹⁷ Mi iikamim sima kwoin miyikin Adi Komii krīmir Wanin siya hauugiyin siir wakaeyokna api mi sima biyin wi dimin miyik miyik imiirar tiri, ie miyikin sinwhrie karamaeyin siir hiriinan. Mi sima bigibiyin wi tiki dimin hininim simaka tiri: Mi sima wi iripa nongwomamair aei mi sima wi irni nwrni yayar wakaeyoknaei mi simiir kwoinim wa kisina haigi mi sima iikam nhirmisi wa naingwobumbuwi mi wi simiirar mi whinkinsiis haiginiuwi mi wi dimin taemin miyik miyik imiirara tiri. Mi sima iikamim hinda tindanim simiirin wi hiriinan siyiu iir tirim yim iikamim simiir kwoin iikamim yaibwowai nwowiyim simiir hiriinan nwo rani.

¹⁸ Mi iikamim yipiki irni nwrni whinkinsiis haiginiuwi mi sima iripa nongwomamair aei mi yim ini iikamim yipiki paenid nankiniyim simiir hiriinan ywownim. Tikinim yipiki ti hiriinan siyiu iir tirim yim iikamim simiir kwoin imiir kiyai siyiu miyik miyik imiir napam mi yim sima ini paenidim nikii whakiyim ini simiir hiriinan ywownim. Iriig.

4

Iikamim yipiki ti nuan dimin biyie biyeyim simiir wakaeyokna apim yim Adi Komii siir sau omomkim

¹ Piki hinin dimin bibiyie ikim iikam kimiir hopsoswowyiyim yai kima kima niniyam? Kimiir kwoin imar naingwokiyyim mpa tiri diminin kwoin ieya naingwown mi kima kima yayimnim pa ninii.

² Ti diminin kira haiyim naingwowin mi kira simiirin pi hai karamae ywo mi kiriir kwoinin inkam nisom aowam pa naingwowi simiir haiyim. Mi kiriir kwoinin diminin kira hai karamae nwowin pi siirimar naingwokwonanaei mi kira yai pa ninkinwaomwarki boinaei mi yai pa ninii. Kira wi ti dimin imiir hai rani. Dimusi rani, kira Adi Komii siir bi srigin ti dimin imiirimin.

³ Mi mhoiyya iyya kira Adi Komii siirim srui diminin mi kira simiir bi haigin. Dimusi rani, kiriir kwoinin miyik rani mi ta hiriinan sairsika, kiriir kwoinin dimin hayaramar naingwowi mi kira kiriir kwoin biyie wakaeyokna apim mi dimin biyie imiirar nwoki tirim.

⁴ Kima yipiki iikam biyeyim digiumii Adi Komii siir haimriiyugim. Takana ya ini wiga sair kam iir haiburgika mi kam nwiram nama ini sair hiriinan ywowa. Kima ini dimin biyeyim nuanim simiiram yangwokwonanaeyim. Mi ti hiriinana kima ini Adi Komii siir sau omomnan ywowim. Kima ina ninokninkinim? Yipiki iikamkim nuan dimin taeminim simiirim naingwowim, yim ini Adi Komii siir sau omomnan ywowim.

⁵ Kima hinina naingwowi ta Adi Komii siir yaiya biyya kam nhirim sima winkiya yokwoni saeya whisariyya priiboini, ha? Sima hinina boinkim, ti Adi Komii siir naeyiun ti krimiir tir nwokaiyin siya krimiiramim minam naingwowi, krma siir siyiu iirarar napim.

⁶ Mi krimiirin wi Adi Komii siya whinkinsiis haiginuwi ti dimin taemin biyeyim simiirsi simiir nikwowaisiyyim. Mi ti yaiyim Yokwo sair tir nwokaiyim sima hinina boinkim, Adi Komii siya wi digiumii iikamim inig komikakim iikam nhirim haiburim wi simiir haimriiyuwi. Mi siya iikamim yipiki ha naingwowyim sima inig karamaekim mi simam naingwona karam nwowyim mi ha boiniyim Adi Komii sasaigin inig komigakin siya simiir whindiraraerakin.

⁷ Mi kima iikamim kimama kipi naingwona mi yio haniingi niuwi kima Adi Komii krimiir Wanin siirara wakaeyokna ap iski. Mi iyya Setan siya kimiir kwoin imiir kiyaii mi kima wa sibgu okworinuwi mi kima digiumii wi siyiu biyie imiir haimriiyuwi mi ta hiriinan sairsika, Setan siya kimiirin wa haiburgigi mi wa nami.

⁸ Kima Adi Komii siir wakaeyokna apamar daingwo iski mi siya wi kimiir kingiina nrowi mi kimiirin wi siya kigiraowi. Kima yipiki iikam biyeyim yai ara nhinkiniyim kimiir siyiu biyeyim digiumii simiir haimriiyugim biyya kima tirim! Kwoin biyie kima naingwowim simiir haiburgigi! Kima dimin biyeyim kima tirim simiirsi daingwoyimiyok mi kimiir kwoinin rirmiyya dwo, iikamim simiir inaim hisokiyim mi wadie ha nwokiyim simiir hiriinan.

⁹ Kima iikamim wi maigimaigra nwo rani, iyya kima dimin biyie biyeyim kima tirim simiiram naingwowi mi kima kimiir maigimaigra wi sair haiburgigi mi kima wa noul. Kima wa haigingigi kimiir kwoinin digiumii, iyya kima wadie nwowa mi biyie nwo aka.

¹⁰ Kima iikamim ti idid mi dimin biyeyim kima tirim simiirsi daingwoyimiyok Adi Komii siir whwonkam ida mi Adi Komii siya kimiirin wi wadie nrowi mi kimiir inigin wi siyar hainani. friig.

Kima kimiir nomiiyau imiir kipi hid

¹¹ Ti kariir nomiiyauim, kima irni nwirni kipi hid mi niksisee yai kipi boin. Nningaka. Yipiki iikamkim siir nomiiyau imiir hidi mi siir nokwao boini, yio Adi Komii siir siyiu komii siir yai imiir haimriiyugim. Ti diminin yipiki siya tirim yim ini siya boinan ywowim, siir yaiyim ini kougikou mi ini wadie ywowim. Mi ini Adi Komii siir igosop aair yokwairina. Mi kima hiriinan tiri kima Adi Komii siir siyiu komii siir yai imiir bi wakaeyokna apikim. Mi kima pi hinina boini, kimiir yaiyim ini Adi Komii siir yai imiir haiburim.

¹² Adi Komii sasar wɔnkin ti siir siyɔu komiini yayim Yokwo Komii sairin. Adi Komii sasar hid iikamim mi wi siyar whindiriraerar haiginiuwi krimiirin o wi siyar tiowi krimiirin mi siyar mi tirki krɔma naowamin. Kira ha naingwokwowi kira adi komiigin mi ta hiriinan saiirsi hidi kiriir nomiiyau imiirin, aniya? Kira ini paeprikab inkam ywowin. Iriig.

Kɔma diminim Adi Komii siya naingwowim kɔma tiram simiirɔm daingwo

¹³ Ta yayia kara boinkiya saair wakaeki, kɔma iikamim yipiki hinina boinim, panao mi waka, kira pi hinda nami mi biewi pi whira nini owowwi, kiriir digworaekwo whiekakim inkam nhirkim sainim mi kira pi umir simiirsi haiiyim, yio miyik rani, kira hiriinan yayi boini.

¹⁴ Kira ninokninkin tani dimu diminkin mhoiia nimbiam, kira wi omwaiya waiyai iyie wi omwai waiya rani? Kira ninokninkin tani. Krɔma iikamim ini paowinan ywowim saeya ha hiiigiya mpa swoki whaowaeki saeya ii priei bi hiiiga mi nim krɔma ini hiriinan ywowim.

¹⁵ Kɔma hinina kipi boin mi yio hiningin kɔma hinina ti boin Adi Komii siya hinina naingwowi krɔma omwai waiyam, krɔma ti diminin siir ti tir iyie i diminin si ti tir.

¹⁶ Kɔma ti iikamim tariinanin hiriinan boin tani mi kɔma kamim inig komiigakim simiir hiriinan diriraerari mi kɔma wa boini, krɔma miyim krimiir kieni mirii wi digar nwowi. Ti siyuuin kɔmamar naingwonaeyim hinin, kɔma iikam inigakim yio ti hiriinanin siyuu miyik rani.

¹⁷ Mi ti hiriinan saiirsika iikamim yipiki hinina ninokninkinim piki hinin diminkin miyikin mi sima siir tir karamae nwowi mi sima dimin biyie tirkim. Iriig.

5

Iikamim umarki naokingugunankaiyim simiir yaiga

¹ Mi kɔma iikamim umarki naokingugunankaiyim iya maigimaigra kɔma nwowana priei nwo rani. Mi saair mhoiyyarin hik komii komiiyim wi kimiir naninkiniuni mi kɔma wi ninouninki prasae kin tani.

² Mi kimiir digworaekwo miyik miyikin wi biyie namwoiwi. Mi kimiir yuis miyik miyikin yim wi kikom minki topkrimkripi mi wi miyik namwo iuu rani.

³ Mi kimiir gol, silva, umir, minim yim wi aigak nwokiyami. Mi iikam nhirim sima kimiir umir aigakim simiir kigi mi sima wi ha boini, sima umir hiri hiri dimusi haingiriyu haigimimirkim, ha? Mi sima siyuu biyie tirkim. Mi iya sima hiriinan boini mi kira wi kiriir umir imiirsi nididi. Mi iya digiyana Jisis siya niti ni wi paesi kira nididiya wi saair hiriinan nididi. Mi ti hiriinan digworaekwowim yim miyak rani.

⁴ Mi biya kira iikamim kiriir numar aair miriiyim, kira simiir umirim haimeiyar hauugin. Mi kira ti simiir umirim hiriyyar biri hauu swokikin mi haimeiyin ini kirar tauae hai naowidim mi Adi Komii siya bidiyar kigiyin umir haimeiyin kira tauae hainaowid iirin. Mi Adi Komii siya bidi wakaekiyin kiriir miyan kamim sima boinim, kira simiir umirim biri hauu digim. Mi Adi Komii siya kirie komiigi komiigakin. Mi kira siirsi nidid rani, aniya?

⁵ Mi tariinanin kira ini wadeyar nwowin mi nae miyik miyikin ini simiirar naeyin mi dimin taeminin kiriir kwoinki naingwowyim mi kira pi simiirar diriraerari. Mi ti dimin taeminim kira tirim, yim ini naeyim hu kira nimiiyaenaeyim mi iya simiir nisomsom aokaowi mi ha nadigiwi mi ini saair hiriinan ywowim. Mi iripi hiriinan iya saeya niti, saeya wa niti. Mi iya dimin whirki kiriir nationi mi kira wa naowi. Dimusi rani, siyuu bibiyeeyim kira tirim simiirsika.

⁶ Mi kira iikam miyik miyikim simiir boinwokiyoopnatkaigikim mi simiirin ina yisomsom aokaokiyim. Sima kiriir nikwowaisiyyim dig bi nwokin mi kira simiirin ini hindara yisomaoki iskiyin. Iriig.

Sibgu dokworinu iya kira Biyan Inkam Komiiyin Jisis siiram nwokwokiniiyim

⁷ Ti kariir nomiiyauim, kima sibgu okworinu dimin biyieki kimiir nimbini mi ha kinankiwi, iya kima Biyan Inkam Komiiyin siiram nwokwokiniiyim siya nitam. Mi kima ti diminim simiir daingwoki. Mi inkam nwirin numir ninkiniyin mi siya pi siir sasae imiiramar kigiraowi, sima wai nwokiyam. Mi siya pa niki okaigi siir sasaeyim bie naoki ntkiigiyim mi siya pa kigi siir sasaeyim ini mwriigiyim.

⁸ Mi kima iikamim ti iriipa hiriinan siyiuin siirar timi okaigi Biyan Inkam Komiiyin siiramim. Mi ta kira nwokaigiya kiriir kwoinin kirie dwo. Mi iya krimiir Biyan Inkam komiiyin siya nitana priei nwo rani.

⁹ Mi ti kariir nomiiyauim, kima, kima kimarim kipi nini nansao. Mi kima hiriinan tiri mi Adi Komii siya wi boriisopi. Mi siir iya siya nitana ini kingiinar nwowa siya wa swoki iti. Siya yipiki inkam nwirin anao nokwo kaigakaniyin ini siir hiriinan ywowin.

¹⁰ Mi ti kariir nomiiyauim kima Adi Komii siir yaiya yipiki biya profet kamim sima boinimauuim sair ti swoki aingwoki. Kam bibiyeyim sima dimin bibiyie simiir tihainiuiwi mi sima pi simiir swoki ikwowaisii rani. Niingaka. Sima pi kirie hiriyyar nwokripka mi sima simiiramim pa kiwawini simiir tihumbuwanim. Mi krima ti hiriinan siyiuin sima tirin siirar swoki kigna ap.

¹¹ Mi krima simiirin hiniina asi boini, sima inkam miyikim. Dimusi rani, sima kirieya nwokin mi hiriyyar nokworinukripkaigin. Mi kima inkamim Job nikuwiyin siir bid yinokninkinim siya kirie hiriyyar mi oyokiyokiiigin Adi Komii siir siyiu iir wakaeyokna apam, iya dimin bibiyeyim siir kinankiuiim mi siirin Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiugin. Dimusi rani, Adi Komii siya iikam krimiirsi naingwokwonanaeikin. Mi siya krimiirsiyin nhami nhami bi naingwoyimiyokin mi siya siir naingwobumbuwa krimiir asi niisiimauugin.

¹² Ti kariir nomiiyauim, tio siyairgin dimin komiiyin mi kara siirin kimiirin pi hiniina boinmauugi, iya kima dimin taemin tiriyim iikamim simakan mi kima ha kipi boin. Kariir adin siir inigin kira ha boini, ihi, kara ti dimin iirin wa tiri. Yio digargin. Mi kira ha mi boini, Niingaka. Kara pi boriisopi mi yio iriipi hiriinan ini digar mi owin. Mi dimin nhirim kima whisarii kipi mi boin mi kima wi Adi Komii siir kwoin iir hopsosowowi siya io kima nwowamin. Iriig.

¹³ Yipiki kimiir inkam nwirin waraur nwowin siya hik hika hainanaei mi siya Adi Komii siirim srii dimin imiirsi. Mi yipiki kimiir nwirin siya maingamainga nrowi mi siya mwai ha wao mi Adi Komii siir inig iirar hainan ti dimin imiirsiyin.

¹⁴ Mi yipiki iikamim kimiir nwirin siya maka nii, kima kamim Adi Komii siir diminim simiir bii nwowiyim simiirim dikugi mi sima wa niti mi Adi Komii siirimim nhwo pa kwisboini, ti inkamim siirim. Mi sima waim wa naokinki siir idwo, Biyan Inkam Komii siir inig iir.

¹⁵ Mi sima Adi Komii siirim kwisboini mi ha naingwo tibmii kani siya ti inkamim siirin ha whindiriraerari mi Biyan Inkam Komii siya kiriirin wa mi whinkinsiis haiginiuiwi mi kiriirin wi wadeyar nwowaiginiuiwi. Kima dimin biyie tiri mi Adi Komii siya kimiir dimin biyie imiirin wa haiyoprimdiyumiigi mi ti dimin biyieyim wa namki.

¹⁶ Dimusi rani, ti dimin biyie imiirsika. Iikam kima irni nwirni dinboinmamauu dimin biyieyim kima tirim mi Adi Komii siirim

kwisboini irni nwirniyim siya wa whindiriraeri mi kimiirin wi wadieya nwowaiginuwi. Iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim mi Adi Komii siya wa wakaei diminim sima kwisboini. Mi siya wa whindiriraeri ti diminin sima kwisboinim.

¹⁷ Ilaija yipiki biya nwowin, siya inkamkin iikam krimiir hiriinanaargin. Mi siya Adi Komii siirim kwisboinanaekin naoki kipi kin. Mi biewi waiyaeyim whwoim mi bwanim iriyyar whir naoki kin karamae nwowin.

¹⁸ Mhoiia siya Adi Komii siirim swoki kwisboinkiyin mi naowin ina swoki kinin. Mi naowin ha kinin mi sasaeyim ina igiyim. Mi hiriinan saiirsika krima Adi Komii siirim sriinanae mi siya krimiirin wa wakaei mi wa mi whindiriraerar haiginuwi. Iriig.

¹⁹ Ti kariir nomiyauim, ti iikamim kimiir nwirin siya Adi Komii siir yai kibi aiir haiburgigi mi siirin inkam nwirki swoki kiyainami Adi Komii siir wakaeyokna apim,

²⁰ siya ta saiir dinokninkin, yipiki inkamkin ti inkamin siir swoki kiyainamin, yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir haiburgigin mi siir Yai Win Kibi aiirim naingwo tibmii karamae nwowin, siya siir kwoinbud iirar whindiriraernakin mi ta hiriinan saiirsika, siya wi paeni omin siir nam tani. Mi siya tirikin Adi Komii siirin ti inkamin siir dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyim biya siya tirim. Iriig.

1 PITA

Pita yio Jisis siir kigna miriyan inkam nwarikin. Mi ta yokwowa siya winkika iikamim naingwo tibmiiyim mi siir yai airam wakaeyokna apiyim simiiram. Pita siya minam winkikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kinsis haiginuwam, dimusi rani iikamim naingwo tibmii karamae nwowiyim simiirin hik sama hauugim. Pita siya pi borisopi sama simiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya saiir haiburgigim siya ha naingwowi saeya hiriayar dwokripka mi hik hiriayar hai. Iriig.

Bigibiyan yokwowa Pita siya winki aeya

¹ Kara Pitakin, kara Jisis Kraisi siir aposel inkamkin mi ta yokwowa kara winkika iikamim naingwo tibmii kiiiyim Adi Komii krimiir Wanin siirin kimiiram yipiki biya, biyan iikamim sim nhinikriropkiyim kimiir nu maeyau waraurankin mi kima ha namim mi kima kimidiniya ti omim sim ini owou, Pontas, Galesia, Kapadosia, Esia mi Bitinia. Wim kima ini inkamim yipiki hindara nini boinakiiyim iki om nhirim sim mi ha swoki amiyim simiir oma hiriir ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyiu kaimwoin, wim kima ti om iirin wi ti priedi nwo rani mi mhosiya kima wi kimiir omkiomin Adi Komii siya nwowin wi siir nwowi.

² Kimiirin Adi Komii krimiir Wanin siya bidi yimbingiyim siir iikam nwowim. Dimusi rani, biya siya bidiyar yinokninkinin mi siya hiriinan bidiyar mi aingwowin kimiir kwoinim wi rirmiiya siya nwo waiginuwi opa dimin taemin hinda kigiguskiya saiir hiriinan. Siya ti hiriinanin siir naeyimin tirkin mi ta hiriinan sairsika kima wi Jisis Kraisi siir yai imiir nwoki wakaeyokna apim mi siir nhieya kimiirin dimin whirki kimbu karamae saeya nwoka. Kara ha naingwowi Adi Komii siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi mi kima wi iripar nongwomamair aei. Kara ha naingwowi siya ti dimin miyik miyik imiirin wa tiri kimiirin mi simiirin wi idwo idwodar nitkin inaiinami. Iriig.

Mhosiya krima Adi Komii saika nwowi mi krima wi digworaekwo miyikmiyik imiir haii

³ Krima Adi Komii siir inig iirarar hainanki yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siir Adin. Dimusi rani, siya krimiiramim nhami nhami bi naingwokwonanaekni mi siya siir naingwoyimoyoka saiirin warar mi iisiimauu krimiirin Jisis Kraisi siirsi yipiki biya niki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo omwai swoki waiyamim mi tariinanin siya ini omwaiyar swoki waiyan.

⁴ Mi nim krima dimin taeminim Adi Komii siya hauuwanim krimiir yipiki wi krimiir kwoin imiir whinkinsis haiginuwi simiiram nwo kwokini. Simiirin ini siyar kigiriraowim siir om hirar mi simiirin wi ti idwomai rani, sama wi wadie hiriayar nwo kripkaigiyami.

⁵ Ti digworaekwowim yim iikamim yipiki naingwo tibmii kinim yim kimiirgim mi simiirin ini Adi Komii siyar kigiriraowim. Dimusi rani, siya kirie komigakin mi simiirin wi kirar haibudwini mi ti digworaekwowim yim wi Adi Komii siyar nanaakninkiihaiginuwi ta iiya Jisis siya swoki itana kimiir nanmaiwarkaina iuguskiyana wi saiir nanaakninkii haiginuwi.

⁶ Dimusi rani, kima wi maigimaiga ti dimin taemin imiirsi nwowi tiriiginim ta ii siir nwowim sama hik kimpipisu kimiirar hauuga windi kima maigimaiga nwo karamae kipi nwo ti dimin taemin imiirsi.

⁷ Mi ti digworaekwowim yim wa nimbimbiyami mi wi ta hiriinan sairsi kinankuwi Adi Komii siya kimiirin kimiir naingwo tibmiiya ini panin

panina namisi owa kimiir kwoinau nwokaiya. Mi iikamim golin paenau kabitkaigiyyim mi sima pa niki obriprigii mi ti golin pi opar nasae imbiyami mi sima dimin biyeyim iki siir idwo hir nwowiyim pa nitnoudnankagii mi hapaiirin pi golkigolin pi sasar nwokii. Mi ti hiriinan siyiu kaimwawin, Adi Komii siya dimin biye imiiramim asi kiwakii krimiir tɔrbumbuninkin haiginuwamin mi ta hiriinan sairsika ti dimin hiriinanim yim wi pi nitnouninkigii mi wi dimin kibi kibiyim sima simar nwokaigii krimiir kwoinauim mi krima wi Adi Komii siirgisiiramar naingwo tibmii kin iski. Mi ti dimin kibi kibiyim kimiir kwoinau nwokaiyim yim ini gol imiir haiburim. Mhoiyya ti golim yim wa digii mi warɔ diminim kimiir kwoinau nwokaiyim yim wi wara digi rani. Mi mhoiyya Jisis Kraisi siya swoki iti mi siya, siya siyar swoki anaakninkinaei mi wim kima wi inig komiigak hainii nwowi mi Adi Komii siya kimiirin wi hinina boini, kima dimin whirki bi kimbugim.

⁸ Kima Jisis siir bi kigim mi kima siiram naingwokwonanaekim. Tariinanin kima siir bi kigim mi kima siiramim ina wakaeyokna apim mi kima ini maingimairgar nwoyokiyoyim mi ta hiriinan sairsika kima wi hinina boin tani saiir kirieya paninga

⁹ Dimusi rani, ta hiriinan sairsika kimiir naingwo tibmiiya ya hininga, kima wi Adi Komii saikar nwowi yipikin kimiir nanmaiwarkainan.

¹⁰ Mi ta nanmaiwarkaina ta biyya biyyan profet kamim sima saiir naingwokwonanaekim mi sima bi sibgu inokninkin kangim. Mi sima kimidinnya naingwobumbuwa mhoiyya Adi Komii siya nisiimauuwana saiir winki mi ya tariigina ya nikrani wim kima wi ta nanmaiwarkaina saiir haii.

¹¹ Mi sima ta Adi Komii siya nanmaiwarkaina krimiir saiir saiira naingwokwonanaekim mi sima ini sima simar yinsrii ansriina ti dimin taemin imiiramim. Mi ti Kraisi siir naeyiun yipiki simiir hir nwokaiyim simiirin siyar yanaakninkii haiginu iyya Kraisi siya nitana saiirin mi dimin taeminim ti ii imiir nimbimbiyamim iyya Kraisi siya haiya hik dimin biye biyeyim simiirsi mi mhoiyya siya wi inig komiigakar nwowi. Mi sima ti diminin siir siira naingwokwonanaekim mi siya wi panin panina nimbiamim.

¹² Biyya Adi Komii siya simiirin hinina nisiimauugin, ti yayim sima boinmimauuim yim wi simiirar swoki whinkinsiis haiginu rani. Mi ti dimin taeminim mhoiyya iikam kimiir whinkinsiis haiginuwi yim ti dimin taeminim ti tariinan nwowim sima waraigim, yipiki tiki kamim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim kimiir, sima boinmimauuwim. Adi Komii siya yikropki siir naeyiun simiiram mi simiirin siyar whinkinsiis haiginugin mi sima ti dimin taemin imiirin asi boinmimauugin. Mi paekwosimim yipiki inkam nwowin Adi Komii siya nikropkiyim ta mi aiir miriowim mi yim sima biyya ti diminin Kraisi siya tiranin siiramar mi naingwokin siir mi inokninkinim mi sima ini yinkinyaeyaowim dimusi rani, Adi Komii siya simiir bi boinmaugin. Iriig.

Iikamim dimin miyik tiriyim kimiir kwoinim yim rirmiiyar dwokripkai

¹³ Mi ta hiriinan sairsika kimiir kwoinim kirie hiriyyar dwokripkai mi kima kimiir siyiu iirsiyar mintirao mi kimiir kwoinim sibgu sibgu daingwo omok ta naingwobumbuwa wi mhoiyya Kraisi siya hauwi kimiir sairam nwokwokinim mi iyya Jisis Kraisi siya swoki itana siya wi siya siyar nanaakninkinaei.

¹⁴ Kima Adi Komii siir wakaeyokna apiyim kima yinisimin siir ad yopiyo sowiir yai imiir wakaeyokna apiyin siir hiriinan dwo. Mi ta ii aiirarin kima iki dimin biye biyeyim iyya kima tirim simiiram kipi naingwokwananae iyya kima Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowa saiir. Nungaka. Ti dimin hininim simiir tiram kipi naingwo.

15 Mi yio haninggi niuwi kima wi Adi Komii siir hiriinan nwowi yipikin kimiir kwoin imiir kiyaiiyin siir dimin miyik miyikim simiir haiyam. Yio siya ini dimin whirki kimbu karamae hiriyyar nwokripkaiyin mi wim kima iriipi hiriinan dimin whirki kimbu karamaeyar timi o wari dimin taemin whiekakim kima tiriyim simiirin.

16 Kima ti hinina tir. Dimusi rani, Adi Komii siya siir Yokwo Komii aair winboinkiyin siya ti hinina boinkikin, kima dimin whirki kipi kimbu. Dimusi rani, Adi Komii kara dimin whirki bi kimbugin.

17 Adi Komii siya wi iikam whiekak krimiirar hidirkaki mi siya dimin taeminim krima tirim wi simiir hiriinanar swoki tiri. Mi ta hiriinan sairsika, wim kima iikam yipiki siirin hinina dapikuiwiyim Adi mi siirim kwisboinkiyim, kima, kimasiyar mintiraona dimin taeminim kima tiriyim iya kima ti nu iirar niki owiyim, yim Adi Komii siir kipi tir big nasirwaiya nwo karamae siya nwowim kimaka.

18 Kima ti dimin taeminim kara boinmimauugiyim simiir tir dimusi rani, wim kima ina ninoknankinim kimiirin Adi Komii siya bidi yanmai-warkainam dimin biyeyim biya kima tirkaiyuwim simiir hirankin, ti diminin yipiki biya kima nonkwowim kimiir brougae wanwiyaeyim sima niisimauuwim kimiir. Adi Komii siya kimiirin silva, gol minmi bi saininiyoknakin. Nningaka. Yim ti dimin hininim yim wa toidwomaii. Siya kimiirin Krai siir nhie kibi aair nanmaiwarkainakin.

19 Siya ini sibsibnan ywowin siirin whaigomkosimki bi pisrankin mi hankak sim bi swoki okin mi dimin whirki bi swoki kimbugin siir piua whauriyinki whauriyinka Adi Komii siir yai aeya boina sair hiriinan.

20 Mi biya iya Adi Komii siya nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owa, siya Krai siirin sairar nimbingin tiriir nitamin mi iki ii nhirim mhoiyanim simiiram niki okin mi siya sasar nanaakninkinakin kimiir whinkinsis haiginiuwamin.

21 Wim kima Adi Komii siiram asi naingwo tibmugim. Dimusi rani, Krai siirsika. Siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidnnsiin idwoki omwai waiyayokiyokiyamin mi siya siirin inig komiigakar ywowaigini mi ta hiriinan sairsika kima siiram asi naingwo tibmugim mi kima siiramar dwokwokin kimiirin wi mhoiyya siya nikiunaki mi kima wi saika nwoyokiyokikaeyami inokininokin.

22 Mi kimiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae bidi ywowim mi ta hiriinan sairsika ti Adi Komii siir yai kibi kibiyim kima wakaeyokna apim simiirsika mi ta hiriinan sairsika kima kimiir nwoiyauim simiiram nhami nhami kipi naingwokwonanae. Mi kima irni nwoiriyam naingwokwonanaeyim wari kimiir kwoinin dimin whirki kimbu karamae nwoiyin siya daingwokwonanae.

23 Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin yaeya kwoin win bidi tirkiyin yipiki wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami kima wakaeyokna apa siir yaiya sair kirieni tirikikin wadie kima nwowamin. Mi siir yayiyim yim wi wara toidwomai rani. Mi iriipi hiriinan kimiir kwoininim yim iriipi hiriinan yim wi wari mi digi rani. Wim kima inkam komiini yinisimkim yipiki nao karamae nwoiyim sima.

24 Tiki yayiyim yim kaimwowaigim. Dimusi rani, yayiyim yipiki Adi Komii siya winkiyim Yokwo Komiini yim hinina boinkikin, iikam whiekakim yim ini konan ywowim mi ti inig komii komiigak sima nwowa yim ini kipan ywowim. Mhoiyya sima wi kowa inkamki tiokisimsibginiya mi ha waiswaekiya wi sair hiriinan nwowi. Mi kipa ya wa mi hougunami nua hiriir mi saeya wa mi bropkinami. Mi ti kamim ti nu iir nwoiyim inig komii komiigakim yim wa digi.

²⁵ Mi Biyyan Inkam Komii siir yai kibiya ya wi hiriyyar nwokriпкаиги. Mi ti yayiyim simakisi-mairgin krima boinmimauuwim kimiir. friig.

2

Mi Biyyan Inkam Komiiyin yio ini yinpaenan ywowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi krima nwowamin

¹ Mi kima wari dimin biyie biyieyim kimiir kwoin-nau nwokaiyim yim ti itnoudninkiigi, ti dimin taemin hininim, niksisaе yai, yai iyop nwo mi kwoin bibiyie naingwo mi yai kinao-ritkaigai mi ti hiriinan diminin kima simiirin kipi tir.

² Kima yinisim sapisapin mwaiyaramar naingwowiyin siir hiriinan daingwo Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibi kibi imiiramim mi hiriinanki niuwi wim kima wi inakamae adiyaowaenan nwowi mi iki Adi Komii siir dimin taemin imiirin wi haningin sibgu ninomokninkin digi.

³ Dimusi rani, wim kima bidiyar yinokninkinin Biyyan Inkam Komii siya wadieyairgin mi siya kimiirar bidi whinkinsiis haiginuwin mi kimiir dimin biyie biyieyim yim siya bidiyar mi haiyoprindiyumuigiyim.

⁴ Kima Jisis saika damasukikin yio siya ini yinpaе miyiknan ywowin yipiki iikamkim sim borisopin mi Adi Komii siya siiramim nhami nhami bi naingwokin mi siirin siya yimbingi ti dimin biyieyim krima tirim simiir haiyoprindiyumuigiyim.

⁵ Mi iikam wim kima ini iripi hiriinan iyyin paeyinanar mi owim mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya kimiir asi nanmai-warkainaei mi kima Adi Komii siiram kiwaki kimiirin siir omakanan nwowim mi kima wi pugan kwiruwar mi owim mi wim kima ini pris inkamnan ywowim. Yim sima biya wraisum ha nisomsom aokaowim mi simiirin sima hiya Adi Komii siir haigin anag hauugiyi sair idwo hir haigin anagi, Adi Komii siir nankin imiiaeyam. Mi ti hiriinan siyu kaimwovin siirar timi tir dimin taemin miyikmiyikim Adi Komii siirim mi kima wi kimar hauunaei Adi Komii siirin nae nankinimiiaeyamin mi dimin taeminim kima tiri Adi Komii siya wi mairgimairga nwowi simiiramim. Dimusi rani, biya Krai siya bidiyar tirkiyim krimiirin krimiir siyu bibiyie imiir haiyoprindiyumuigiyim.

⁶ Adi Komii siir yayia Yokwo Komii sair hir nwowa hinina boinkika, kara yinpaе kibiyin wira yimbin om Saion hiramim omaka hir nwowa sair kougou nwowim. Siya ini ti kougouwin siir hiriinan ywowin omaka miriyyim ninansiin okwowyim mi ha boiniyin yio miyik rani mi yio Adi Komii siya hinina naingwowi yio bimbiuwi rani. Krai siyairgin omaka sair nonkworinuwanin kougouwin mi iikamim yipiki siiram naingwo tibmii sima wi hik mirisikak nwo rani mi simiirin wi siya nanmai-warkainaei mi wi siyar whinkinsiis haiginuwi.

⁷ Mi ti kimiir iikam nhirim yipiki Krai siiram naingwo tibmiyyim, wim kima siiramim nhami nhami naingwokwonanae rani mi tiriiginim yipiki siiram naingwokwonanae karamae nwowim Adi Komii siir yayia Yokwo Komii sair hir nwokaiya ya hinina boinka,

Siya ini yinpaenan ywowin yipiki inkamkin diriraerarkikiniyin omaka miriyyam mi mhoiia pa swoki boini siya miyik rani, mi yio Adi Komii siya siirin hinina naingwokin siya wadiekwadieyairgin. Ini siya siyar ywowsikiyin yinpaenanin yipikin omaka kougounan omaka sair bopwoniya nokwonin omaka akou iir hougowinam.

⁸ Mi iikamim yipiki Krai siiram naingwo tibmii karamae nwowim mi digumii siir haimriiyuum,

Krais siya siiyanan ywowin mi ti iikam hiriinanin yim wi siya tirkii mi sima wa nhimnhinkinami mi sima wi sima simar tiodwomai. Sima iikam whaowaenan nwowi mi wa niki iuguski.

Dimusi rani, sima digumii Adi Komii siir yai kibi imiir haimriiyugim ti Adi Komii siir yayim yipiki biya niki winkyim Yokwo Komii saiir nwokaiyim sima wi digar nwowi simiir tirim.

⁹ Mi wim kima simiir hiriinan tani wim kimiirin biya Adi Komii siya bidi yimbiniim yipiki siir piugan nwowim mi kima ini Pris inkamnan ywowim siir inig hainan prapasim mi kima ini iikamim yipiki Adi Komii siir mi aiirara mriiyim mi mi miiyikmiiyik ha mriiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi kima ini siir iikamnan ywowim dimin taemin kibiyim siya triiyim simiir nanaaknkii haiginiim. Siya kimiirin minam kiyaii kima dimin taemin biyeyim niibwomambwonan nwowiyim digumii simiir haimriiyugim mi kima siir yai kibiya yipiki bienan whwoyaiya saiir wakaeyokna apim.

¹⁰ Kima biya iikam nanga nwokim mi tariinanin kima ini Adi Komii siir piuganan iikam ywowim. Biya Adi Komii siya kimiir bi whindiriraerar haiginiugin mi tariinanin Adi Komii siya kimiirin prasae prasae bi whindiriraerar haiginiugin. friig.

Krima Adi Komii siir mi mriiyan iikam dwo.

¹¹ Ti kariir nomiiyaukiniim kima ti nuin siir siyiuin siir tiran tani. Nangaka. Kima tirin wi ii priei nwonam tani kara kimiirin asi boinonkwokwoki. Iya kima tirar niki owi dimin bibiyeyim digumii simiir haimriiyugim ti diminin kimiir kwoinim inokiniokin simar nipiyaokii mi ta hiriinan saiirsika kima wi ti dimin biye imiirar wakaeyokna api mi wi dimin biyeya tiri.

¹² Kira, kirar daisiimauna iikam nhirim simiir bopwoniya yipiki Adi Komii siiram nangwo tibmii karamae nwowiyim simiirin. Mi dimin taeminim kima triiyim miiyikmiiyik imiirar diriraerar mi ta hiriinana sima kimiir nanugaugauwi mi ha boini kima miiyik rani mi ta saiir mhoiyya iya Adi Komii siya niti iikam imiir hidam mi ti iikamim nangwo tibmii karamae nwowim sima wi siir inig iirar hainanprapraskii whisarii rani, dimin miiyikmiiyikim kima tirim simiirsika.

¹³ Mi kima iikamim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, kima Biyan Inkamin Adi Komii siir wakaeyokna apikim kima gavmanmi biyan inkamim simiir wakaeyokna ap.

¹⁴ Mi iki iikamim siya nikropkiyim kimiir kigriraowam mi yipiki siyiu bibiyie triiyim simiir donkwoninwimwainnkin haiginiu mi yipiki iikamim dimin miiyik triiyim simiir inig imiir hainan prapas.

¹⁵ Kima dimin miiyik miiyik imiiraramar daingwo. Dimusi rani, Adi Komii siya minam nangwoowi, kima simiir tirim mi ti inkam biyeyin siir yai bibiyeyim yim wi pi ninkinyaeyaowi mi ta hiriinan saiirsika ti dimin kibi kibiyim kima tirim mi yim wi kimiir swoki boinhiuriyiu sran tani.

¹⁶ Kima iikamim rirmiyya nwowim kimiirin dimin biye whirki nonkwo karam nwowim, dimin biye kipi tir. Dimusi rani, kima ini ti hinin siyiuin siir nwowim kima Adi Komii siir iikamim mi kima siir mi aiir mriiyim mi kima dimin miiyik imiirara tiri, siyiu biye war kipi tir.

¹⁷ Kima iki iikamim simiir inig imiir hainan mi kimiir nomiiyauim simiiram daingwokwonanaei mi kima Adi Komii siirs didid mi siirin dimin whir kipi tirbu maingmairga kimaka nwosiyin mi kima gavman inkam komiiyin yipiki krimiir kigriraowiyin siirin mhai hiinsima dwo. friig.

Dimin taeminim Krais siya triiyim krima simiir wakaeyokna ap

¹⁸ Mi kima iikamim yipiki whisarii mi priimriiyim kima kimiir biyan inkamim simiir yai imiirar wakaeyokna ap mi hik simiir kipi

hauu maingamainga kima nwosi. Mi iikam nhirim sama kimiiram naingwokwonanaei mi nhirim io kimaka nwowi, kima hiriyar tiki prii diriraerar.

¹⁹ Mi kimiir biyan inkamim sama wi kimiir nikwowaisii. Dimusi rani, kima Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir wakaeyokna apikim mi kima ta hiriinan saiirsiiyin yamdi kipi swoki diriraerar mi kima ta kara boina saiir hiriinan diriraerari mi Adi Komii siya kimiirin wi maingamainga komiiigakar nwowi.

²⁰ Mi kima dimin biyie tiri mi yaowae adim sama kimiir nikhaiginiuwi mi kima ti diminin sama kimiir tiriyim yamdi simiir kipi swoki tir. Yio tiriiginin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima dimin biyie tirkim mi kima hik haigim. Dimusi rani, ti dimin miyik miyikim kima tirim simiirsika mi kima ta hiriinana yamdi saiirsi bi tirkim mi yio tiriiginin yio dimin komiiigakomii ieyairgin mi Adi Komii siya ta hiriinan saiirsiiyin kimiirin wi siyiu miyikar mi tiri.

²¹ Adi Komii siyar bidi yimbinim kimiirin ta hik aiir haiyam yipiki kara boinimauuwim kima simiir hai. Dimusi rani, Kraisi siya hik kimpipisu prasae bi haigin kimiirsiiyin mi ta siya nisiimauuwa ini aknain miyiknan ywokiya kima kigna apim inkamin huni siyiun siir kigna apnamiiyin siir hiriinan.

²² Kraisi siya siyiu biyie bi tirkin mi niksisaie yai bi mi boinkin mi siyiu biyie bi mi tirkin. Niingaki niingakiinga.

²³ Mi iikamim sama siirin yai biyie nikbumbu boini siya nididim mi siya simiirin niksisaie yai mi igao yai bi boinkin. Fiya kamim sama siir tioa mi siya simiirin igao yai bi boinkin mi yamdi bi mi tiokim siya yaimin yaimin bi boinkin. Siya ha naingwo tibmiiigin Adi Komii siya mhoiyya simiirin wi ti siyiu bibiyeyim simiirsi hidi.

²⁴ Mi siya, siya siyar naonakin paeyin hiiniya nironinkin siirin dimin biyeyim yipiki krima tirim simiir haiyim mi ta hiriinan saiirsika iikam krima nu tiran dimin biyeyim digiumii haigingik mi krimiirin wi sama nipiyaokii rani mi ta hiriinan saiirsika krima Adi Komii siir dimin kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api. Dimusi rani, siya pi naokin mi wim kima wadie asi nwowi.

²⁵ Kima ini sibsibnan ywowim yipiki inkamki naingwo ouwougikim mi siyiuim ha whaowaeiyim. Mi tariinanin kima ini Kraisi siiram yaingwo tibmiiyim mi siyar kigriraowi kimiir kwoinbud imiirin, yipiki inkamin sibsib imiir sibgu kigriraowiyin simiir hiriinan. friig.

3

Ta yaiya iikamim nonkwonam simiir boinka

¹ Mi iikamim simiir biyan inkamim simiir yai wakaeyoknaeiya simiir hiriinan wakaeyokna mi wigim iriipa hiriinan, kima kimiir kamni yai imiirar wakaeyokna mi ta hiriinan saiirsika sama Adi Komii krimiir Wanin siir wakaeyokna ap karamae nwowi mi simiir kwoinim wi kima nwoki kiyaiyim dimin miyik miyikim kima tirim simiiram mi ta hiriinana sama wa nwoki aingwo tibmiiyim siiramim. Mi kima wi yai yaimin dimin kipi swoki boinimim.

² Dimusi rani, sama wig kimiirin wa kigi kima dimin taemin miyikmiyik imiirar tiri kima wakaeyim sama boinim mi ta hiriinan saiirsika simiir mhi kwoinim wa kisina haigi Adi Komii siir yai air wakaeyoknamin.

³ Kima simae mikin manim kima kima kipi piuai mwamana, kima indihop mi yuis miyikmiyikim simiirara nii mi ta hiriinana saiirsika iki iikam nhirim sama kimiirin wi ha boini kima bimbiuwi kig rani. Yio tiriiginin yio dimin komii rani. Niingaka. Kima wi hiriinan kipi swoki tir.

4 Mi ti dimin taeminim kima naingwoyimiyo kim kimiir kwoinaw nwokaiyim yim hiinsima dwo mi kipi nikwokrimkrip. Yim ti dimin hiniin ini mikin, iindihop, mi yuis miyik minim yipiki kima puaiyim kimiir piu, ini simiir hiriinan ywowim. Mi dimin taeminim kimiir mhi kwoinaw nwokaiyim yim mikin, iindihop mi yuisnan tani bi nimbimbiriyamikim. Dimusi rani, Adi Komii siya kimiir kwoinaw ti hiriinan dimin taemin miyikmiyik imiiram naingwokin.

5 Mi ti hiriinan siyuiin, biyan wigim yipiki miyikim yim sima minam nwowi dimin taeminim Adi Komii siya boinim, simiir hauuwim. Mi ti hiriinan siyuiin sima tirin, yio sima, sima simar swoki tirnakin wadie kigamin mi sima simiir kamim simiir yai imiirar mi wakaeyokna apkim.

6 Mi Sera saeya iriipa hiriinan siyui iirar mi tirka, saeya Ebrahim siir yaimin dimin imiirar mi wakaeyokna apka mi saeya saiir kam iirir saiir kigriraowan inkam asi nikiugin mi mhoiyya kima siyui miyik tiri mi Adi Komii siir wakaeyokna api mi siirsi nidid karama nwowi mi kimarim wi Sera saiir yinisimnan nwowi.

7 Mi ti hiriinan siyui kaimwowin, kima kamim yipiki wig nonkwonaim mi simaka ha nwowim kima dinokninkin sima kirie rani, kimiir hiriinan mi simiirin sibgu kigrirao. Dimusi rani, kima mi sima kima iriparin mhoiyya dimin miyik Adi Komii siya hauwi wi simiirarar haiswowi mi kima hiriinan siyui iir tiri mi kimiir siyuiin wi dimin whirki haiginikou rani, Adi Komii siiram srii dimin taemin haiyam. Niingaka. Iriig.

Kima iikamim hiinsima dwo mi ti dimin taemin miyikim simiir sibgu wakaeyokna ap

8 Mi ta kariir yaimirsim kwiruwa pi kimiir boinmauugi kima kwoin whiruwa dwo mi irni nwirniyam daingwokwonanae mi simiirsi daingwoyimyok iyya sima hik haiiyim mi dimin miyik miyik imiirar tir, irni nwirniyin mi hiniina daingwo nhirim sima dwo kimiir kouwin.

9 Mi iikamim sima dimin biyie kimiir diriraerari mi kima simiirin dimin biyie yamdi kipi swoki diriraerar. Mi sima yai biyie kimiir boini mi kimiir tirbumbuwi mi kima simiirin yamdi kipi swoki tirbumbu. Mi kima Adi Komii kirmiir Wanin siirim srii siya dimin miyik tirim simiirin. Dimusi rani, Adi Komii siya hiniina naingwokin kima ti hiniina tirim mi kima siir dimin miyik miyik imiirin wa haii.

10 Kima ti hiniina ti diriraerar. Dimusi rani, Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir nwowim hiniina boinkim:

Ti iikam nhirim yipiki ii miyik nhir nwowam naingwowim ti nu iirir, sima dimin taemin biyie imiirin digiumii haimriiyugig mi niksisee yayim yim iriipi wara.

11 Sima dimin bibiyie imiirin digiumii haimriiyugig mi dimin miyik miyik imiirar timi tir. Sima iikam whiekakim simaka hiinsima dwo.

12 Dimusi rani, Adi Komii siya iikam miyik miyikim simiirar kigriraowin yipiki simiir kwoinim miyik nwowim mi siya dimin taeminim sima sriiyim siiram simiirar wakaeyoknaeikin. Mi Adi siya iikam biyeyim digiumii simiir haimriiyuwikim.

13 Mi kira wadie tiram naingwowi kiriir kwoinim wi nhinga tirbuwi inkam nwir karamaeka.

14 Mi kima dimin miyik tiri mi iikamim sima kimiirin dimin biyie tiri mi kima maingimarga taokitaoka dwokaeyam. Mi kima iikam imiirsi kipi nidid mi ti dimin taemin imiirsi kipi naingwo yimyok.

15 Kima Kraisi siiram daingwokwonanae mi kimiir kwoinim siirramar daingwo iski yio dimin prasae rani. Mi inokininokim kima iikamim kimiir sriii yamim simiir yai imiir nowarki boinam dwokwokin kimiir kwoinim

dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram dimuim naingwo tibmii? Mi kima simiirin io kwoin kipi nwo mi igao yai kipi mi boin Adi Komii siirsi didid yio wi inig biyiekak kima nwowisi.

16 Mi kimiir kwoinim maigimaarga dwo dimin taeminim kima tiriyim mi kimiir kwoinim wi rirmuigirirmiia niki owim. Mi ta saiir mhoiia iikamim sima wi kimaka ninkinwamwarkii boini ti dimin miyikmiiyikim kima tiriyim simiirsi. Dimusi rani, kima Kraiis siiram naingwo tibmuigim mi sima wi nididgak nwonami dimin taeminim sima boinim simiirsiyin.

17 Mi kira iikam imiirin sibgu tiri, iia ti iikamim sima dimin biyeyar tirka wandi kimiirin mi mhoiia Adi Komii siya kimiiramim wi big nasmirwaiyar nwowi. Mi kima iikam imiirin dimin biyie tiri mi yim ti iikamim kimiirin wi iriipi hiriinan dimin biyeyar swoki kwatiri mi Adi Komii siya kimiiramim wi big nasmirwaiya nwo rani.

18 Tariigina ya kamwowaarga. Dimusi rani, Kraiis siya bidi yaowin, siirin kam bibiyeyim sima tiokin mi ta siya naowa krimiir dimin taemin bibiyeyim simiirsi naokin, siyairgin inkam miyikin dimin whirki kimbu karamae nwowin, siya iikam biyie krimiirsiyin kwiruwar naokin mi ta hiriinan saiirsika siya krimiir asi nanmaiwarkainakin Adi Komii siiram namim. Ti inkamim siyairgin piuarigi naowin mi siir kwoinbudin wari bi naokin ini omwaiya swoki waiyan.

19 Mi ti hiriinanin Adi Komii siir naeyuin Kraiis siya maeyau biyeya kwoinbudim nwowa saiir yam mi siya siir yai aiirar yanaakninkii haiginu simiirin.

20 Mi Adi Komii siya ti iikam imiiramim minam nwogugugin iia sima omwaiyar niki waiya sima siiram naingwo tibmiiyim mi sima siir yai aiir bi wakaeyoknakim iiyim Noa siya miriiyim siyaii aiir. Mi ta ti aiirin Adi Komii siya wikamim iriiriyar oumuar hainaowid mi tiriginim sima bi naokim. Dimusi rani, op komiiyin simiir wari bi nwomairipu aokin.

21 Ti opin yi iikamim yipiki baptaisiyim aknainan simiir nusiimaugin. Taka opa saeya iowim kimiir piu nwowim simiir hisokan tani. Niingaka. Ya min nusiimauga iikamim yipiki Adi Komii siiram sriiiyim simiir dimin biyie imiir haiyoprimdiyumuigiyim mi siya wi simiir kwoin imiir diriraerarki rirmiia nwokiyim. Dimusi rani, Jisis Kraiis siya bidiyar iki aonamin mi siya ha swoki insiin idwowin mi ini omwaiya swoki waiyan.

22 Kraiis siya bidi yamin Adi Komii krimiir Wanin siir om iir mi siya ini Adi Komii siir ina inig miia ini idwokaiyuin maeyauwa iikamim inigakim sim nidwokaiya saiir. Mi paekwosim ima mi nonkwo yiu ikim mi uridyiu bibiyie whiekak ikim simiir kouwin ini siyar ywowskiyin. frig.

4

Dimin taeminim kima diriraerariyim Adi Komii siir kwoin iirara daingwo tir

1 Kraiis siya inkam krimiir hiriinanar naokin mi ta hiriinan saiirsika kima biia siya tirim simiir ti swoki aingwoyokiyokaiigi mi siya ini inkam biyeyim simiirar kigninkin tiotin siirin sima siir nonkwobumbunankinim mi inkamki kimiir tiowi mi kimpisu kimiir hauwi yi ti hiriinanin, dimusi rani, kima Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiirim naingwo tibmuigim, yim ti dimin taeminim ini wadie mi owim whisarii rani, iikamim yipiki inkamki tiowiyim simiir piim mi ha kimpipisuwiyim mi ti hiriinan siyiuin yio simiir grabaanginiuwi ti hiriinan dimin biyeyin sima tiriyim simiir haiburgigim.

2 Mi tariinan kima diminim kimiir kwoinki naingwowim ta iia kima nu tirar niki owa simiir kipi wakaeyokna diriraerar. Mi kima Adi Komii siir kwoin iirara wakaeyokna ap iski.

³ Hi nhirim biya namkiyim krma dimin biyie kasa bi diriraerarkim iikamim nuanim sima tirim simiirin ti dimin taeminim yim hiningim: Krma dimin biyie imiirar wakaeyokna apkim mi krma simiir diriraeraramin nhaminhami bi naingwokim, krma hii nanaeyim krma siyiu komii iirar taouuga diriraerari, krma op kiriekiriyim simiir kwiyaeyim iki krma kwiya nanaeyim mi krimiir piim pi whaowakakar nwowi mi krma nae pranaepranae bi naekim mi krma iki iikam nhirim simiir omakar mi amikim op kiriekirie imiir kwiyaeyim mi krma dhiiumii Adi Komii siir yai aiir haimriiyugim mi krma pi uruwai siyaowaiyim simiir inig imiirar mi hainani.

⁴ Mi tariinanin iikamim yipiki ti dimin taemin imiirar niki tirikrikaiyim sima ini hindara yanaakiyim. Dimusi ran, i siyiu biyie simaka tir karamae nwowin mi sima kimidiniya yai bibiyie kimiir boin, nididgak kima nwowim

⁵ mi ta sair mhoyiarin iya Adi Komii siya iikamim omwaiyar niki waiyam mi naokaowim simiir hidi mi ti iikamim sima wi sima simar nanaakninkinaei sima ti hiriinan dimin taemin biyeyim simiir dimusi tirkim mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya simiirin asi nonkwobumbuninkini.

⁶ Mi ta hiriinan saeya, Krai siya siir Yai Win Kibiya iikamim yipiki omwaiya waiyam mi iikamim yipiki biya naokaowim simiir boinmimauuim biya Adi Komii siya boinkiya hiniin iikam whiekakim wa naokaowi. Krai siya hiriinansi boinkin ti yayim iikamim yipiki biya naokaowim sima wa wakaei mi wa naingwo tibmii siir yai imiirimin mi mhoyiya sima wi Adi Komii saika nwowi. Iriig.

Kima dimin miyikim Adi Komii siya hauwiyim simiirin sibgu kigrirao

⁷ Mi iikam ima mi dimin taeminim yipiki ti nu iir nwowim sima ini kinginar nwowim wa nidwomaii. Mi kima sibgu daingwo omok mi kimakimasiyar kigriraona dimin taeminim kima tiriyim mi kima Biyan Inkam Komiiyin nhwo siiramim sibgu kwisboin.

⁸ Ti diminin yio prasae rani, ini iki dimin taemin nhirim kima wakaeyokna apiyim ini simiir kou ywowin. Kima irni nwirniyam naingwokonanaei. Dimusi rani, yio tiriiginin kimiir whinkinsiis haiginiuwu dimin biyeyim iki iikam nhirim sima diriraerariyim kimiir simiirsi naingwoyimiyoksi.

⁹ Mi kima iki iikam nhirim naingwo tibmiiyim yipiki kimiiram nitiyim kima nini oniyim simiirin sibgu kigrirao mi nae minim mi whwonka hii ikim mi dimin taemin nhir ikim mi ti dimin hiriinanin simiir sibgu diriraerar haiginiu mi kima kimiir kwoinim io kwoin kipi naingwo simiirin mi ha kipi diriraerar.

¹⁰ Mi ninokninkin komiyya Adi Komii siya priihauugiya kimiir wim kima iki iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginiu mi ta hiriinan sairsika kima wi Adi Komii siir diminpai diminpaiyim kimiir hauuim wi simiir sibgu kigriraowan iikam nwowi. Yim hiningim,

¹¹ iikamim yipiki yai kimiir boinmimauuwi mi sima Adi Komii siir yaigiyai imiirara boinmimauu iski. Mi yipiki dimin taeminim iikamim simiir whindiriraerari Adi Komii siir kirien mi ta hiriinan sairsika iikamim Adi Komii siir inig iirin wa nwoki hainanim. Dimusi rani, Krai Jisi siya whindiriraerarkiya kimiir sairsika. Mi kara ha naingwowi iikamim siir inig iir hainan, siyaargin inig komiigakin mi pi siya kigriraowi iikamim nu tiranim mi dimin taemin whiekak ikim inokinokin. Iriig.

Kima kipi naingwoyimiyok, ti dimin biyeyim kimiir tumbum sima Krai siir bidiyar iki tirim

¹² Ti kariir nomiyau kinim kima kipi nanaawin ti hiriinan hik kimpipisuim iikam kimiir nimbiniyim yim kimiir kinankiuim mani mi sima wa nwoki

kigim kima ini Adi Komii siirar sibgu wakaeyokna apim, kimiir kwoinin ha naingwowi ti dimin biyeyim biya bi nimbiamkim mi ta saeya ninkakniya. Nnngaka. Biyin Kraiis siirar bidi yimbiamim.

¹³ Mi kima maingimairga dwo kima Kraiis siir hiriinan nwokim dimin biyie kimiir nimbiniyim. Dimusi rani, mhoiyya iyya Kraiis siya swoki iti, siya, wi siya siyar nanaakninkinaei mi kima wi maingimairga taokitaoka saika nwowi.

¹⁴ Mi iikamim wi yai bibiyie kirie kimiir nikbumbu boini. Dimusi rani, kima Kraiis siiram naingwo tibmiikim mi kima maingimairga dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiu kiriyin ini kimakar nwowin.

¹⁵ Mi kima siyiu biyie kipi tir mi gavman siir miyan iikamim kimiirin wi sima nonkwobumbunin kin haiginiuwu ti siyiu biyie hiriinanin kima tiriyin siirs. Yim hinngim, inkam min nisomsom aokao mi hi min tauae mi siyiu bibiyie iikam nhirimi tir mi kira ha naingwowi iki iikam nhirim simiir kouwin ini kirar ywowin mi simiir digworaekwowim yim ini kirar mi kigriraowim mi ti hiriinan diminim yim kipi tirimin.

¹⁶ Mi inkamin iikam biyeyim dimin biyie tiriyim sima wi kirir tirbumbuninkini. Dimusi rani, siya Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apikin mi siya simiirsi kipi nidid siya Adi Komii siir inig iirar hainan. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naingwo tibmiikin.

¹⁷ Mi ta iyya bidi yimbiniya Adi Komii siya iikam imiir hidana. Mi siya biyin wi iikamim yipiki siir yai aair wakaeyokna apim wi simiir hidi. Mi siya biyin iikamim naingwo tibmiiyim krimiir hidi mi mhoiyya wi panina tiri iikamim yipiki digiumii Adi Komii siir yai kibi aair haimriiyuam simiirin? Simiirin wi siyar nonkwobumbunin kin iuguskii.

¹⁸ Mi Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir hir nwokaiyim yim hinina boinkim,

Mi iikamim yipiki naingwo tibmiiyim mi ti dimin biyeyim ha nimbiamim hik simiir hauuwam mi simiir kwoinin pariipari sima nipiyaokaiyim Adi Komii siir wakaeyokna apsi, mi ti dimin biyeyim ti iikamim Adi Komii siiram wakaeyokna apiyim simiir kwoin imur kiyaiyamim pariipari-yya nwowi, mi ti iikamim yipiki digiumii Adi Komii siir haimriiyuam yim wi panin panina tiri, ha? Yim wi hindara nasae borninopkainam iuguskii.

¹⁹ Mi ta hiriinan sairsika, ti iikamim yipiki dimin bibiyieki kiyikaigaiyim mi hikak ha nwowim, yim Adi Komii siirar kwoin kin ti hiriinan nimbiamim mi sima kipi naingwoyimiyok. Mi Adi Komii siiram daingwo tibmii yipiki iikam whiekak krimiir nonkwokwokiyin mi siya simiir whindiriraerarin mi simiir mi kigriraokin. Dimusi rani, siya dimin taeminim biya siya boinim, siya diriraeraram, siya simiirin wa diriraerari. friig.

5

Kima adiyaowae iikamim kima Adi Komii siir piuganan iikamim simiir sibgu kigrirao

¹ Mi ta hiriinana sairsika, iikamim Adi Komii krimiir Wanin siir piugananim iki iikam nhirim simiir kigriraowiyim kara kimiirin hiriinansi boinonkwokwoki. Mi kara iriipi hiriinan inkam adiyaowaeyairgin kimiir hiriinan mi karar kigin Kraiis siya naonamin. Mi kara wi siyaka boinai dimin taemin miyik miyikim mhoiyya Adi Komii siya nanaakninkiiyanim.

² Kara kimiirin tisa boinonkwokwokiyin kima iki Adi Komii siir iikamim sibsibanim yipiki kimaka waraur nwowim simiirin sibgu kigrirao. Kima sibgu kigrirao Adi Komii siya naingwowin kima tiram siir hiriinan. Dimusi rani, kima wi kipi diriraerar dimin taeminim, sima kimiirin hinina boini ti hinin diminin siir ti diriraerar. Nnngaka. Kima simiir tiri. Dimusi rani,

¹³ Mi kima iikam naingwo tibmiiyim yipiki om Babilon hir nwowim yipiki Adi Komii siya nimbinim siirim simiir wakaeyokna ap mi sima mi Mak siya yipiki kariir yinisimkinanin kanaka wakaeyokna apiyin Adi Komii siir, simiir nokboinmamaira kimiiram hauugika.

¹⁴ Kima iikam whiekakim yipiki kimiir nomiiyauim naingwo tibmiiyim simiir kigi mi simiirin dankabmamair mi dokboinmamair haiginu.

Mi kara ha naingwowi kima Kraiis siir iikam whiekakim kwoinin iripa nongwomamair aeyin siir bidi haiyin. Iriig.

2 PITA

Pita siya ta yokwowa iikamim naingwo tibmiiyim simiiram swoki wankikin. Siya hariiyar naingwokin siya wi kimimin tani ti nu iirin wi sipi haiburgigi mi siya ta siir yaiya nikopkaigiyaana sairi asi boinkikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kansis haiginuwam. Siya simiirin ti hanina boinkikin, wari kamim niksisaeyim simiir yayim simiiram kipi naingwo tibmii. Siya simiirin ti profet niksisaeyim simiirsi boininkwokwokikin. Siya simiirin min boinkikin, sima simiir naingwo tibmii aiirin sibgu donkworinu dimusi rani, Jisis siya wa tiri diminim siya boinim mi siya wi sipi swoki iti. Iriig.

Yokwo kwisaka aeya Pita siya winkiya

¹ Kara Saimon Pitakin, inkamin whisarii mi priimiriyyin Jisis Kraiis siirim, kariirin siyar nikmwain okwo haiginugin siir yai imiir boinimauuim. Kara ta yokwowa iikamim yipiki simiir naingwo tibmiiya krimiir hariinan komii nwowa mi yipiki ti yai kirie kibi kibiyim sim wakaeyoknam yipiki wi whiekak krimiir whinkinsis haiginuwi krimiir wankika. Dimusi rani, Adi Komii siirsika krimiir dimin biyeyim Jisis Kraiis siya haiyoprimdiyumiigikim mi krimiirin ini rirmiyya siyar ywowaiginukiyim mi ini dimin whirki kimbu karamaeyar ywowim mi ti hariinan siyu iirsi nanmaiwarkainakin whiekak krimiirin.

² Mi kara ha naingwowi, Adi Komii siya mi Jisis Kraiis sowa hauuwi krimiirin, naingwobumbu mi nongwomamair ae wi nhami nhami hauu rani. Mi krimiir Adi Komiiyin mi Biyan Inkam Komii ikin Jisis Kraiis sowiir kirieni yipiki kima sibgu inoknankinim. Iriig.

Adi Komii siya bidi yimbinin krima siirgisirgim

³ Adi Komii yipiki kirie komiigakin, krimiir bidi hauuwim dimin taemin whiekakim krimiir whinkinsis haiginuwim siirim sibgu naingwo tibmiiyim. Dimusi rani, siya nanaaknankii haiginugin krimiirin mi krima Kraiis siir asi ninoknankini, yipiki biya krimiir nimbiniin siir dimin miyikim simiir haiyim mi kwoin miyikin dimin whirki kimbu karamae nwowin mi wi saikar waiyayokiyokikaeyami.

⁴ Ti hariinan siyuin siya bidi hauuwim krimiirin siir dimin kirie miyik miyikim biya siya nimbiniin krimiir mi ta hariinan sairsika mi tariinanin wim kima ti dimin taeminim simiir kirieya sairin wim kima wa haiburgigi, ti dimin taemin biyeyim iikamim nuanim sima tiriyim simiirin. Mi ta hariinan sairsika mi kima wi siir dimin miyik imiir haii mi kima wi Adi Komii siir hariinan nwowi.

⁵ Mi ti hariinan siyuin, kima krimiir naingwo tibmiiya sairin sibgu sibgu kisosop diriraerar sibgu nwowam. Mi kira ti hariinan tiri sairin mi wi minan nhami nhami kipi mirii Adi Komii siir yayim yipiki wari krimiir kwoinawu wokaiyim biya kima niki aingwo tibmiiyim simiir swoki inomoknankinam.

⁶ Mi iriipi hariinan, iya kima ti hariinan tiri, mi krimiir kwoin imiirar kintimtinuna mi ta hariinan sairsika kima wi nikwokrimkrip rani mi wi dimin whirki kimbu rani mi ti iyyim dimin taemin biyeki nimbiam mi wi mini hanin nwoki miriyim sibgu nokworinukripkaiyam. Mi wi maigimaigra hariiyar nwoki okripkaiyim Adi Komii siirgisir siyuin wa krimiir waraur nwowin siiram.

⁷ Mi iriipi hiriinan, kima ti hiriinan tiri mi kima wi kimiir nomi-yauim simiiram naingwokwonanaeiyi mi simaka nombon ii aeiya wi saiiir dsiimauu simiirin.

⁸ Mi ti hiriinan diminin kimiir kwoin nwokaiyim, yim ini yinkiniukikaiyim mi sima wi kimiir whinkinsiisi mi hiriinana saiiirsika kimiir kwoininim wi ningi nunga nwo rani. Nungaka. Saeya wi naeyar budi. Mi wim kima Biyan Inkam Komii Jisis Kraisiir wa sibgu inokninkini mi kimiir naingwo tibmiya siiram in wi kirieya nwowi.

⁹ Iikamim yipiki ti hiriinan dimin karamae nwowim simiir kwoinauin, yim sima ini iikamim yipiki kigimok karamae nwowiyim simiir hiriinan ywowim. Dimusi rani, sima nhwokwisaekim. Ti hiriinan iikamim sima bidi yaingwo owogiyim Adi Komii siya haiyoprimdiyumuigiya simiir dimin biyeyim sima tirim. Mi hiriinana saiiirsika tariinanin simiir kwoininim dimin wharki bi kimbukim.

¹⁰ Mi ti kariir nomiiyauim iya Adi Komii siya nikiuwa kimiirim mi siya bidi yimbiniim kima siirgin, kima minan mirii dimin miyik tiramin. Mi hiriinan saiiirsika ti diminin wi kimiir whinkinsiisi haiginiuwu mhoiyya Adi Komii siya wi kimiir nanmaiwarkainaei. Mi kima ti hiriinan dimin imiir tiri kima wi saika waiyayokiyokii siir om hir.

¹¹ Mi kima ti hiriinan dimin imiir wakaeyokna api mi Adi Komii siya anowin wi kimiiramar haiwaoki mi hiriinan saiiirsika kima wi omin Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siya kigiraowiyin yipiki biyya naonamin kimiir whindiriraerarin mi kimiir nanmaiwarkainamin mi kima wi inokinok saikar nwoyokiyokikaeyami.

¹² Kima bidi yinokninkininim ti dimininim kara boinkiyim mi kima sibgu dokworinu Adi Komii siir yayim simiir kirieni biyya kima wakaeyim mi ha wakaeyokna apim mi inokinokin kara kimiir boinurwokaiyim swoki aingwokwonanaei ti dimin imiir.

¹³ Kara ha naingwowi yio siyu wadiekin kara kimiira boinmauu yokiyokiyim ti dimin imiirin mi hiriinana saiiirsika kima wi simiirar nwoki aingwoyokiyokiyim iya kara ti omwaiya niki waiya tir.

¹⁴ Kara ina ninokninkinin, kariir iya naowana ini kingiin nwowa. Dimusi rani, biyya Jisis Kraisi kimiir Biyan Inkam Komiiyin siya boinmauugin kariirin ti dimin imiirin.

¹⁵ Kara ta yokwowa minam winki mhoiyya kara naonami mi inokinokin sima wi kimiir whinkinsiisi haiginiuwu ti dimin imiir naingwowoknakiyim. Iriig.

Krima iikamim bidi kigim Jisis Kraisi siir dimin kirie kirieyim paenan niyaeiyim

¹⁶ Krima iikam krimiir yidwi wanwiyaemi niwii nungam simiir biri wakaeyokna apkim biyya iya krima boinmauuim kimiir mi kimiir nanaakninkii haiginiuwa Jisis Kraisi siir yipiki kirie komiigakin mi yipiki wi swoki iti. Nungaka, krimaki krimar kigin siir dimin kirie kirieyim paenan niyaeiyim.

¹⁷ Mi Adi Komii siya siir inig iir hainanprapraski mi dimin komiiyin paenan niyaeiyin siir ywowaiginiugi. Dimusi rani, ti yai imiirsika. Krima aposel kamim bidi wakaekiyim iya siya hinina boinkiyin, tiriginin yio kariir yinisim nwirkinwiruwan siya yipiki kara naingwokwonanaeyin

¹⁸ Krimaki krimar wakaekim ti yayim Adi Komii siir om hirinki nitim. Dimusi rani, krima saika nwokim mhuuin dimin wharki kumbu karamae nwowin Adi Komii siya nwowiyin hir.

¹⁹ Dimusi rani, dimininim biyya krimar kigim, krima ti yayim biyya profet kamim sima boinmauuim yipiki Adi Komii siir yayim sima nanaakninkii

haiginiuum simiiram naingwo tibniikim. Mi kima ti iikamim ti yai imiir wakaeyokna api mi kima wi siyiu miyik tiri. Ti Adi Komii siir yayim yipiki ti profet kamim sima boinmimauuim ini paeya maeyau niibwomambwowa sair niyuaeya mi nugakan nauunin siya whwoyayakwokiyim kimiir niisiimauuwim biyeyin ini kingiin nwowin sipi nimbinaidni. Mi ti hiriinan yayim biya profet kamim sima boinmimauuim yim ini paeya niyika krimiir niuya haiginiuwia ini sair hiriinan ywowim Adi Komii siir yayim simiir sibgu wakaeyokna apim mi iya Jisis siya swoki itana wi sairar namwoiwuwi yipiki biyeyin nugak nimbinaidniyakwokiyin siir hiriinan.

²⁰ Mi biyeyin kima ti dimin taemin hininim pi kwaboini, simiir dinoknankin, wi nwrki siir kwoinara swoki ap rani, ti yayim krimiir kwoinawu wokaeyim yipiki biya profet kamim sima boinkiyim. Niingaka.

²¹ Tikina ya kaimwoka. Dimusi rani, biya profet kamim sima dimin taeminim simiir kwoinawu wokaeyim simiir biri wakaeyokna apkim mi ti yayim Yokwo Komiinawu ha bi winkim. Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin siya siyar kiyaiigin simiir kwoinim mi sima yayim Adi Komii siya boinmimauuim simiirin, ini simiirar swoki boinmimauuim. Iriig.

2

Dimin biyeyim yipiki niksisaek kamim sima tiri ima

¹ Biya niksisaek profet kamim Isrelan iikamim simaka nwokim. Ti iikam hiriinanin sima niti mi wi kimaka nini oni ti niksisaek yai bibiyeyim simiir hainaniyim mi ti hiriinan diminim iikam nhirim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir piuganiyim wi ti diminim simar nonkwobumbuninkin haiginiuwuwi mi sima wi digiumu Biyan Inkam Komiiyin Kraisi yipiki biya simiir nanmai-warkainan naowin mi hiriinan sairsika wi kimimin tani siya simiirin wi pae komiia sair nitnoudnankaigi.

² Mi iikam whiekakim wi simiir siyiu biyie imiirar wakaeyokna api mi wi ha boini, yo dimin karamaeka hi hiriinar danae. Mi mhoiia iki iikam nhirim wi yai bibiyie Adi Komii siir yai imiir nigbumbuwi ti diminim ti iikam bibiyeyim sima tirim simiirsika.

³ Sima niksisaek niwiiyim simiirin manim naingwowi kimiir kwoinim imiir kyaeyam mi umir kimiir warauranki haiyam. Adi Komii siya iya ti hiriinan iikamim simiir hidana sairamar nwokin. Adi Komiiyin yipiki simiir nonkwobumbuninkinanin siya nhowo whin tani, siya ta iya simiir nonkwobumbuninkinana sairamin ii haruwa haruwa bi nwonanaekin saeya nimbiniyam.

⁴ Ti hiriinan diminim biya Adi Komii siya tirim yim krimiirin hinina niisiimauugim Adi Komii siya wi whisarii nwonanae rani. Adi Komi siya paekwosimim yipiki dimin biyie tirim simiir bi swoki kignankin okin saikar nwowamin. Niingaka. Siya simiirin maeyaua paekaka iikamim simiir nonkwobumbuninkinana sair hiriir yikropki mi sima ini maeyaua paekaka sair hiar niki okripkaiyim iya Adi Komii siya iikamim simiir hidana sairim.

⁵ Biya Adi Komii siya iikam biyeyim simiir biri swoki kignankin okin ti nuin omwai siir wayam. Siya op komii whira yikropki mi iikam whiekakim ini siyar kaiyuprimdiyu aokaokiyim. Inkam nwrin Noa nikiuwiiyin yipiki hinina boinmimauuwiiyin iikam sima dimin taemin miyik imiiram daingwo tibmi, siya mi iikam iriisar is iko sima simar ywonaowid, Adi Komii siya simiir biri nisomaokin.

⁶ Adi Komii siya om Sodom mi Gomora sowiir iikamim simiir bidi hidgiyim mi siya simiir om owiir hangimugi mi simiirin ini wara yunamim. Ti hiriinan diminim yim aknainan iikamim simiir niisiimauugim yipiki mhoiia

omwai wajyaei ti nu iir mi diminin yipiki dimin biyie simiir tiriyim simiir nimbiam.

7 Adi Komii siya Lot siir kigriraokin inkam miyik nwirin, yipiki siir kwoinin hauugihauuga whiyeyin hinanaeni siyu biyie sima tirin simiirsi mi iriipi hiriinan iikamim dimin miyikim sima tiranim sima digiumii simiir mi haimriyugin.

8 Inkam miyikin Lot siya iikam biyeyim simaka nwokin mi inokinokin siya dimin biyeyim sima tirim simiirar kigin mi dimin biyeyim sima mi boinin simiirar mi wakaekim mi siya haugihauga siyu biyie sima tirim simiiramar whiyekin.

9 Mi ti dimin hiriinanin krimiirin hinana nisiimauugim Adi Komii siya ina ninokninkin siyuin iikam miyikim simiir nanmaiwarkainainin dimin kirie kiriyim hikak nwowiyim simiir hirankin. Mi siya wi iikam biyeyim simiir naingwo owou rani, simiir tirbumbuam mi simiir nonkwobumbuninkinam mi sima wi ta iya Adi Komii siya siir iikamim simiir hidana wi sairsi napiyok rani. Nungaka.

10 Mi Adi Komii siya ina sibgu inokninkin mi siya wi niksisee profet iikamim yipiki hii nanaeni siyu biyeyim simiir kwoinau nwokaiyim simiir wakaeyokna apim mi siir kitinisiinam wi simiir naingwo owou rani, simiir nonkwobumbuninkinamin mi ti yipiki iikamim, Adi Komii siir kirie imiir wakaeyokna karamae nwowiyim mi ti niksisee profetim simiir kwoinin kirie ywowim mi sima simiir kwoin imiirar napikim mi sima yai bibiyie paekwosim imiir boinsi bi nididikim.

11 Adi Komii siir paekwosimim simiir kirieya komiiga ini iikam biyeyim simiir kirie aair haiburim. Mi sima ti iikamim simiir bi boinhuriyiu boinikim Adi Komii siir whwonkam ida, simiir boinwokiyoopnatkaigiyamin. Mi ti niksisee profetim yim ini ti hiriinan siyu iirar tirkripkaiyim.

12 Ti iikam hiriinanin yim ini hu habim kwoin miyik karamaeyim mi dimin taeminim sima tiram naingwowyim sima pi hendarar pridiraerari iikamki sim haiyim mi sima nitim. Mi ti iikam hiriinanin yim wi mhoiyya tioidwomaii. Mi sima dimin taeminim sima ninokninkin karamae nwowiyim simiirar priiboin priiboinikim. Mi mhoiyya Adi Komii siya wi simiir nonkwobumbuninkini, niimauan wraisuim iikamki sim nitkikikiniyim simiir hiriinan.

13 Mi simiirin dimin bibiyeyim sima tirim, wi simiirsi nonkwobumbuninkin haiginiwi. Sima ha naingwowi, kinaka naeiya ya dimin miyika mi simiir kwoinin simiir mhi imiirar marninkinamar naingwowi, sima ini ta ma biyeya paowaigi piskinkopouim kimiir piu nonkwobumbuninkina ini sairi hiriinan ywowim mi sima simiir niksisee siyu imiiramar maigimaigaei simiir wakaeyokna apam.

14 Mi sima wig imiirar kaonanaekim iripa piu simaka nwowim mi ti hiriinanin simiir kwoinin dig saeya nwowaiginu rani. Nungaka. Mi sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaiugim yipiki simiir naingwo tibmiiya kirie nwo karamae nwowiyim mi ta hiriinan sairsika sima dimin biyie asi tiri. Mi sima minam naingwoyokiyokii siyu umir digworaekwo haiyanin yipiki iikamim simiir yai imiir wakaeyim simiir hiramki haiyim. Mi mhoiyya Adi Komii siya wi ti hiriinan simiirsi nhinikriropki.

15 Sima digiumii yaimwo imiir haimriyiuwi mi dimin biyie imiir napi iikamim yipiki siyu miyik iir haiburgigim mi ha napwaeyamim nae hir simiir hiriinan ywowim. Sima dimin taeminim biya inkam nwirin Belam nikiuwiyin Bioni yinisimin siya tirim simiir wakaeyokna apikim. Siya umirim naingwokin iikam sima hauuwim ti dimin biyeyim siya tirim simiirsi.

16 Mi siir donkiyın habwaowhaenan nwokin yai bi boinikin mi siya ini inkamnanar yomboboinin mi siya yai kirie siir boin mi siir mi ikidu dimın biyeyim siya naingwowim kwoınau nwokaiyim simiir tirsı.

17 Iikamim ti kamim simiir hiriinanım yım bi whindirıraerarikim, yım aeyoweyim op karamaeyim, simsınkaigaeyamim ini simiir hiriinan ywowim. Sıma ini naoni wau komii komiiyim koua hir nakiibimbiramıyım ini simiir hiriinan ywowim, iki sıma yayım sibgu whinkinsis haiginıuwam bointidwokiiyim mi yım sıma pi dimın whırınwhırın swoki tir tani. Adi Komii siya ta maeyaua niibwomambwonana simiiram nımbinga.

18 Sıma yai kirıeyım yaimwo karamaeyım simiir wakaeyokna apikim, sıma wi iikamim ti dimın biyeyım simiir kwoınau nwokaiyim wi simiir kwoın imiir kiyai. Sıma wi iikamim yipiki ti dimın biyie imiir haiburgigim iki iikam nhirim sıma niki apkrıpkaiyim simiir kiyaii.

19 Sıma ti kam bibiyeyım hiniına boinikin, yio dimın karamaeka iikamim simiir kwoın imiir naingwo apamin. Mi ta hiriinan saıirsika, sıma ti hiriinan iikamim yım sıma wi saıir nikwowaisii rani, sıma ini simiiram priimiriyan iikam ywowim mi sıma yaimwoni wakaeyokna apamin dig nwo rani. Dimın whırki inkam nwırni kwoın iir kwirii idwokai mi siya ti dimın siir kwoın kwirii idwokaiyim siir swoki tiri, yio yaeya dimın biyie tir tani mi siya wi ti dimın biyie iir swoki haiburgig rani. Ti dimın biyeyın siya bidi ywowın siir kouın mi yio siya ini whısarii mi priimiriyan inkam ywowın.

20 Iikamim yipikim dimın biyie nuan iikamim sıma tiriyım simiir haiburgig. Dimusi rani, sıma ina ninoknınkınim mi ina naingwo tibmiıyım dimın miıyikim Jisis siirım biıya siya naowa krımiir dimın biyie imiir haiyoprimdiıyumiıyım mi krımiir nanmaiıwarkainaam. Mi sıma dimın biyeyım simiir kwoınau kwiri idwokaiyim ini simiirar swoki apnamim mi sıma wi biyeyar nwowougusi dimın biyie biıya sıma tirım wi simiir haiburgigi.

21 Yio ti hiriinanın wi wadie pi ywowın biıya sıma Adi Komii siir yai kibiyım biıya inkamki boınmımauım simiir wakae karamaekiswo mi sıma bidi yasae iırgrak wakaeyım mi simiir bidi wakaeyokna apım. Mi mhoııya sıma digıumii ti yai imiir haimriıyugig mi ini siıyıu biyie imiir swoki apnamim.

22 Ti hiriinan dimınım bidi yımbiyamım yaimwowım biıya profet kamım sıma boınım simiir hiriinan, wrain dimınım siya whiekingikiyım pi simiirımar swoki ami simiir naeyımar huın inkamki hıısokiyın yıpa swoki ami maeyau bropa saıir warıpraparam. Ti yayım yım krımiir niısiımauıwi ti iikam yipiki Adi Komii krımiir Wanın siir yai imiir wakaeyokna apım mi tariinanın sıma digıumii siir haimriıyugigin. Iriig.

3

Iikamim krıma ina ninoknınkınım Jisis Kraıs siya wa swoki iti

1 Ti kariir nomııyauım kara naingwokwonanaeyım, takına ya yokwo kwısaka aeya kımııram winhauugiya. Tiki yokwo imiirın kara kımıir kwoın imiir swoki hıurworwokaigi.

2 Kara kımıirın mınam naingwowi yayım biıya profet kam miıyikim sıma nanaaknınkııyım simiirım daıngwo mi iriipi hiriinan kima Biıyan Inkam Komııyın siir yayım yipikin naonamın mi ha swoki insiın idwowın krımiir nanmaiıwarkainaam simiir timi aıngwoki, ti yayım siya aposel kamım krımiir boınmımauıyım yım kımıir boınmauıgikim, ti dimınım nım krıma kımıir swoki kwaboınmauıgii.

3 Kima ina ninoknınkınım tiki hiriinanım biı wi sıma nımbiyami iıya kingiın nwoıi Jisis Kraıs siya swoki itana. Iikam nhirım yipiki niewaiııwıyım yım

wi simbi niti mi sima wi yai bibiyeyim bwam karamaeyim wi simiir nini boini, simiir kwoinkar naingwo apiyim.

4 Mi sima niksisa yai kimiir boini, biya Jisis siya hinina boinkin siya wa swoki iti mi siya papi nwowin? Yaiyim biya krimiir yidwi wanwiyae ima boinim, bi swoki imbiyamkim ini hindara yasae okainainamim. Mi biya iya Adi Komii siya nonkwokwowa ti nu iir siya whuwiniunan mi tisi tariinana namwoniyim, dimin taeminim ini hiriyyar nwokripkaiyim. Mi ti dimin taeminim sima boinim hinin yim wi nimbiam tani, yim kaimwo rani. Adi Komii siya dimin kasakasa bi kisisana haiginkin.

5 Sima ti diminin siir ninokninkinam naingwo rani. Biya Adi Komii krimiir Wanin siya yayara boinkiyin mi nu ninomoro ina yimbiamwo. Adi Komii siya nuin whi komii solwara saair op imiir nonkwokwokin mi nu iirin nao siya whankisiisi mi yio tiriiginin iriipi hiriinan yio wi sipi mi kisinaei.

6 Mi mhoiia Adi Komii siya ha boinkiyin mi ha mi tirkiyin op aairin mi opa ini nu iirar ywomairipugiyin mi dimin taeminim ti nu iir nwowim yim ina yaokaokiyim.

7 Mi ti nu ninomoro tariinan nwowo yo Adi Komii siir yai imar nonkworinukripkaii mi mhoiia iya Adi Komii siya iikam biyeyim yipiki digumii siir haimriiyuim simiir nitkaigaigii paeya mi ti nu ninomoro yo wi warar ninkin iuwi.

8 Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima ti dimin whiruwa siir kipi naingwo owou. Adi Komii siya ii kwiruwa ha naingwowikin biewi biewi kasaka rani mi biewi biewi whiekakim yim ini ii kwiruwanaana ywowin.

9 Kimiir Biyan Inkam Komiiyin siya bi kiminikin siir nimbiniim simiir tirkiyim iki iikam nhirim sima naingwowim simiir hiriinan. Nngaka. Siya iikam whiekakim krimiiramar niki owin digumii dimin biye imiir haimriiyugigim mi siiram naingwo tibmiiyim. Dimusi rani, siya inkam nwirkin maeyaua paekaka saair hirir namim pi borisopi. Siya hiniinam naingwowi, iikam whiekakim sima digumii simiir dimin biye imiir haimriiyugig mi siir wakaeyokna ap. Iriig.

10 Mi mhoiia iya Biyan Inkamin siya swoki iti mi siya, siya siya nisiimauunaei wi inkamin yipikin inkam nwirni digworaekwo tauaeyam nitiyin wi siir hiriinan niti iikamim wi ninokninkin tani iya siya niti mi nhirim wi siiram nwokwokin tani. Mi iya siya nita saair mhoiia ninomora wi nhaminhami tiki rani, diyani hinin nu mi dimin taeminim siir nwowim mi digworaekwo iikamki nonkwokwowim wa niuginhiski mi wi op nimbiam.

11 Mi dimin taeminim ti nu iir nwowim wa niuginiski mi wa digi mi wim kima iikamim wi panina nwowi? Kimiir kwoininim wi dimin whirki kipi kimbu Adi Komii siir yai imiir ti wakaeyokna ap,

12 mi kima ti dimin taeminim simiir ti tir ta iya saeya nitiduduwim. Iya Biyan Inkam Komiiyin siya swoki iti mi ninomora wi paeki niuwi mi wa digi mi nauun sisim mi nauun komii komiiyim wa niuginiski mi wi opnan nimbiam.

13 Adi Komii siya bidi boinin siya wi yaeya nu ninomor nonkwokwowi mi nim krima simiirim nwowi. Iikamim yipiki biya dimin biye tirim tapairin sima wi iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowi. Iriig.

14 Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, wim kima ti dimin hininim ti biya kwabingigim simiiram nwowi ninomor win mi nu win wi sowa nimbiamim mi kima minan mirii dimin whirki niki kimbu karamae nwowim mi iriipa hiriinan dimin biye tirisi mi hiriinan sairsika Adi Komii

siya kimiirin wa naingwowi dimin whirki bi kimbugin mi kima wi saika nongwomamai aei.

¹⁵ Mi kima ta saiir daingwo krimiir Biiyan Inkam Komii siya wi nitsisau rani, iikam imiir hidamin, siya krimiirin hiniina niisiimauuwi siya pi borisopi krimiir nonkwobumbuninkinamin mi siya minim naingwowi krimiir nanmaiwarkainaam. Siya ini krimiir nomiiyau miyikin Pol siir hiriinan ywowin, yipiki ti yai kibimi diminin Adi Komii siya hauuwim siir simiir winkyim kimiirin.

¹⁶ Iya Pol siya yokwowim ta iya Biiyan Inkam Komii siya swoki itina saiir winiyim siya dimin taeminim kara niki boimimauuwim simiirar swoki winkikim. Krima yai nhirim siir yokwonau nwokaiyim simiir sibgu inokninkin tani mi hiriinan saiirsika iikam biyie nhirim yipiki ninokninkin karamaeyim sima pi ti Pol siir yayim pi simiir ninkpitki niksisaie yai nwowim mi ti hiriinan siyu kaimwowin sima iki profet kamim yipiki iki yai nhirim sima winim Adi Komiiyim pi sima mi inkpitki yai biyie mi inkim owam mi hiriinan saiirsika sima wi sima sima mi turbumbunaei ti diminin sima tirim.

¹⁷ Mi ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim ta hiriinan saiirsika kima ina ninokninkinim ti dimin imiirin. Kima, kimasiyar mintaraona mi ti hiriinan saiirsika kima wi dimin biyie tir tani iki iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim sima tiriyim wi simiir tir tami mi hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibiyim wi simiir halburgik rani. Sima wi kimiir kinsis haiginuwi yinin omaka nonkworinuwiyin siir hiriinan.

¹⁸ Mi kima Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir naingwobumbua saiir sibgu o, yipiki biya naowin kimiirin siyar niki whindiriraerarim mi nanmaiwarkainaam. Mi tariinanin kima siirin kipii ninokninkin tani mi mhoiyya kima siirin wa sibgu inokninkini. Kara ha naingwowi siya inig komiigak dwo tariinan mi mhoiyya mhoiyya iriipa hiriinan. friig.

1 JON

Jonin ti kamim Jisis siya nūisiisimauuim simiir nwir ieya. Ti Jonin saisakinairgin biya Jisisni yai win kibiyim sim niki winkiyin simiir nanaakninkiyam. Mi biigibiyan yokwowa Jon siya winkiya ya ikkamim naingwo tibmiiyim simiir boinkika sima, simiir naingwo tibmiiya pi sibgu onkwokripkaiyim ta yaiya yipika Jon siir nhwokinhwoker kiga mi siir wīngiwīngar mi wakaeya Jisis siir. Siya simiirin min boinkikin sima iki kamim niksisaeyim sima boinnimauuim dimin taeminim Jisis siir yaiyim simiir hariinan nwo karam nwowim simiirsi mantirao. Siya simiirin ti hiniina boinkikin, sima ti nuan siyupai siyupaiyim simiiram kipi naingwokwo sima irni nwirnyam naingwokwonanaeya Jisis siya hauua saiir hariinan daingwokwonanae. Iriig.

Yaiyim krimiir whinkinsiis haiginiuwiyim inigak krīma nwoyokiyokikaeyamam sima

¹ Ta yokwowa krīma winkika Jisis Kraisi siir, yipiki krīma dapiyin Yai. Biigi biiyarin Kraisi siya ha nwokin mi siyairgin kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokiiyin siir bwamkibwamin. Mi tariinanin krīma siir bidi wakaeyim mi siirin krimaki krimar kigin mi siirin krimiir ingar nonkwokugin.

² Mi kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokiiyin siir bwamkibwamin ini siyar ywowiskiyin mi iya siya nita krīma siir bidiyar kigim mi tariinanin krīma siirin kimiir asi boinnimauuwi. Ti inkam nwuruwan yipiki inokinokin hariiyar nwowiyin. Biya siya Adi Komii krimiir Wanin saika niki okin mi ini siyar yanaakninkibudiyin.

³ Dimin taeminim krīma kigim yim ti sima krīma boinnimauuwim kimiir mi ta hariinan sairisika kima wi iripa asi nongwomamairi krimiir hariinan ta krīma nwowiya Adi Komii saika mi siir yinisim ieya Jisis Kraisi saiir hariinan mi nim krīma ini kwoin whiruar ywowiskiyin.

⁴ Mi krīma ta yokwowa kimiiramnin hariinanam winkika kima wi nwoki sibgu inokninkinim ti dimin taeminim simiirin mi kima mi krīma, krimiir kwoinim wi mairgimairga niki owim. Iriig.

Krīma Adi Komii krimiir wanin, siir dimin kibi kibiyim simiirarar wakaeyokna ap

⁵ Ti yaiyim Kraisi siya boinnimauuim krimiir mi nim krīma tisi kimiir swoki kwaboinnimauuim. Adi Komii krimiir Wanin siya ini bienan ywowin siya ni wara bi swoki ominominikin.

⁶ Mi krīma ti hiniina boini siya mi krīma ini kwoin whiruar ywowim mi krīma dimin biye tiri, nim wi niibwomambwo napririri, nim krīma pi niksisaekim mi krīma Adi Komii siir yai kibikikibiya saiir bi wakaeyokna apkim nim siyu bibiyeyim dimin biye tiriyim simiir napkim.

⁷ Mi krīma ti siyu kibikikibiyin Adi Komii siya nwowiyin siirgisiir nwowi mi krīma wi iripar nongwomamair aekiyami siir nhieya saiir kirieni mi ta nhieya yipiki siir yinisim iira Jisis naokinainiya iya siya naonama mi ti dimin biye biyeyim krīma tirim yim siya simiirin wi hariiyar haiyoprimdiyiumiyokiyokiyami mi krimiir kwoinim ini rirmiiigirimiyyar ywokiyim.

⁸ Mi krīma ha boini nim krīma dimin biye whirmin whirmin karamaeka, nim krīma, krīma krimar swoki priyiksasaenaeni mi Adi Komii siir yai kibi kibiyim yim wi krimiir kwoinaw haigi okai rani.

⁹ Mi ti dimin biyie biyieyim krīma tīrim simiir boininkii. Dimusi rani, Adi Komiiyin dimin whirki bi kīmbugin mi siya ta nimbīn aiir nonkworinukripkaiyim dimin biyie biyieyim wi siya haiyoprīmdiyūmūigi mi krīmiir kwoin wi rīrmiigirīrmīiya nwokii.

¹⁰ Mi krīma hīnīna boini nīm krīma dimin biyie bi tīrkim mi krīma Adi Komii siirin wi hīnīna boini, Adi Komii siya nīksisaeyan inkamkin. Dimusi rani, ombud komiiyin dimin biyie kīna bīdi tīrim. Iriig.

2

Kraisin, inkamin dimin whirki kimbū karamae nwowin krīmiirin siya whīnkīnsiis haigīniugin

¹ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kara ti yaiyim kīmiiram wīnkikim mi ta hīriinan saūsika kīma dimin biyie painisi tīrsi. Mi krīmiir nwirki dimin biyie tiri, nīm krīma Jīsis Kraiskakaigim ti inkamin dimin whirki kimbū karamae nwowin siirin wi siyar whīnkīnsiis haigīniūwi. Siya wi Adi Komii siiram asi srīgi wi krīmiirsi srīgi.

² Yio Jīsis Krai sasaigīn yīpiki bīdi bīdiniya sasaīr nīnkīn imīiyaenan Adi Komii krīmiir Wanin siir ti dimin biyie biyieyim simiirsi siirgisīr nhie aiirar mi ti io kwoin Adi Komii siya naingwowyin krīmiiram yio siya bīdi yīkripkiyin. Dimusi rani, dimin biyie biyieyim krīma tīrim siya ti hīriinan simiirsi naokīn simiir haiyoprīmdiyūmūigiyim. Yio krīmiir dimin biyie biyieyim simiirara rani. Nīngaka. Siya iki iikam whiekakim hīnda tīndanīm simiir dimin biyieyim simiir warar haiyoprīmdiyūmūigikim.

³ Mi krīma siir yai imiir sibgu wakaeyokna api mi krīma siirin wi hanīngin sibgu nīnoknīnkīn.

⁴ Mi inkam nwirin ha boini, mi kara Adi Komii siirin ina sibgu inoknīnkīn mi siya yai imiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi ti inkam hīriinanin yipi pi nīksisaekin mi Adi Komii siir yaiyim yim siir kwoin hīr wara nwokai rani.

⁵ Mi tiriigīnim yīpiki inokīnok Adi Komii siir yai aiiram naingwowyim yim sima ina nīnoknīnkīnim siyūin siiram naingwokwonanaeyin siyūmwokisiyūmwōin. Mi ta hīriinan saeya krīma sibgu dīnoknīnkīn nīm krīma Adi Komii saika bīdi yamasuim.

⁶ Mi yīpiki ha boini yio siya Adi Komii saika bīdi yamasuwīn mi siya wi dimin taeminim biya Krai siya tīrim wi simiir hīriinanar timi tīr. Iriig.

Mi yīpiki siir nomiiyauwam naingwokwonanaeyin yio Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apikin

⁷ Mi ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, ti yaiyim kara wīnkīyim kīmiiram hīnīn kīma wi panīn panīna nwowi yim yai wīn tani. Kīma simiir bīdiyar iki wakaeyim iya kīma biigibīi Adi Komii krīmiir Wanin siiram naingwo tībmīi kīna.

⁸ Mi ti yaiyim ti kara wīnkīyim kīmiiram yim yai wīnkim. Mi iikamim yīpiki ti māyīm Jīsis Krai siya mīriiyim simiir kīgim mi ti kīma mīrii iikim mi sima wi hīnīn nīnoknīnkīni taka yaiya ya yai kaimwowaigā. Mi yim ti yaiyim yim hīnīna boīnkim, krīma krīmiir nomiiyauim simiiram naingwokwonanae. Dimusi rani, krīma inī ti yai imiir wakaeyokna apim mi ti dimin biyieyim ti iikami kwoināu nwokaiyim nībwomambunan yim wi simbi kīnīmnsainami mi simiir maeyauwa wi ti dimin kībiyim paenan niyaeiyim wi sima kīsina okainaowīdi. Jīsis Krai siyāigīn bwamkībwamīn paenan krīmiir niyua haigīniuwīyin.

⁹ Mi yīpiki ha boini, yio siya Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apikin mi siya io pi siir nomiiyau inaka swoki owi mi yio hīriinan inkamin yio Adi Komii siir yai imiir bi wakaeyokna apikin. Yio inī inkamin niyaka

napamwiiyın siyiu si sikwo pae min niriya apnam karamae nwowiyın ini siir hiriinan ywowin.

¹⁰ Mi yipiki siir nomiyau iiram naingwokwonanaei mi Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api, yio ini inkamin siyiu nabie kigimok apiyın ini siir hiriinan ywowin mi yio siya siyiu iirin ina sibgu kigomok apin mi siya wi niigikiyamyao akai rani.

¹¹ Mi yipiki siir nomiyau inaka nwowi io mi yio tari Adi Komii siir dimin taemin bi ninokninkin. Yio dimin biye biyeyim simiir wakaeyokna apikin inkamin yipiki siyiu si napamwiiyın niyaka si hinin. Mi siir nhwo iirin ni aeya nimui mi ta hiriinan saiirsika siya panisi kigomok api siyiu iirin.

¹² Ti kariir nomiyauim kara naingwokwonanaeyim, ta yokwo kara winkiya kara dimusi bi winkikin wari dimin biye biyeyim kima tirim simiirsi winkika simiirin Adi Komii siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Simiirin siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Dimusi rani, dimin kibi kibiyim biya Krai siya tirim simiirsika.

¹³ Kima ti adim, kara ta yokwowa kimiiram winkika. Dimusi rani, wim kima siirin ina ninokninkinin yipiki biya omwaiyar niki waiyayokiyokiyim mi tariinanar nadigniyn siiramın. Kara yokwowa yainan whrwanim nonkwona karamae nwowim kimiiram winkika. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya wi kimiir kwoin waraurar niki okaiyokiyokiyim mi kima wi Setan siir nwoki ikwowaisiyim.

¹⁴ Kara yokwowa yainan whrwan kimiiram winkika. Dimusi rani, wim kima ini kirie hiriyar nwokripkaiyim mi Adi Komii siir yaiya ini ini hanin kimiir kwoinan kwiri idwokaiya mi kima Setan siir bidi ikwowaisigim. Kara yokwowa ad imiiram winkika. Dimusi rani, wim kima ina ninokninkinin yipikim omwai hiriyar waiyayokiyokiyim mi ini tariinanar yadigniyn.

¹⁵ Mi kima dimin biye biyeyim iikamin sima tiriyim ti nu iiranin simiiram kipi naingwo simiir wakaeyokna apam. Mi yipiki ti nuan dimin taeminim simiiram naingwowi mi yio tari Adi Komii siiram naingwokwo rani.

¹⁶ Mi dimin taeminim nuanim yim hinngim, mi ti dimin taeminim ti sima kigim sima inokinokin simiir haiyamar mini mi dimin biyeyim simiiramar mi kigmairi mi siya iki siir inig iirar hainanaeyim mipi ha boini, kara digworaekwoki naokingugunankaigin ini iki iikam nhirim simiir haiburin. Mi yim digworaekwowim yim Adi Komii siir tani. Nngaka.

¹⁷ Mi dimin taeminim ti nuin siirim mi dimin taeminim kigmairi ikim yim wi simbi digii mi yipiki dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim simiir wakaeyokna api yim wi hiriyar nokwoyokiyokiyami. friig.

Krais siir sau omomin yim wi sima simar nisimaunaei

¹⁸ Ti kariir nomiyauim, iya ti nu ieya digiyana ya kingiin bidi yitkiya. Mi wim kima ta yai aiirin bidiyar yinokninkinin hinin Jisis Krai siir sau omomin wi panin panina nimbiam. Mi Jisis Krai siir sau omom whiekakim yim bidi yitim mi yim sima simar bidi yanaakninkinam mi nam krime ta ii aiirin ina ninokninkinin ya ini kingiin nwowa.

¹⁹ Dimusi rani, ti kamim yipiki Jisis Krai siir sauan omom win nwowim yim sima iripa kwoin krimaka nwo rani, yipiki Jisis Krai siir naingwo tirmii kaniyim, yim sima krimiir bidi haiburgim. Mi sima iripa kwoin krimaka nwokiswo mi sima pi iripa krimakar pi ywowin. Mi sima krimiir bidi haiburgim mi ta hiriinan saiirsika nim krime ta saiirin bidiyar yinokninkin kinim, simiir nwirki iripa kwoin krimaka bi swoki okim. Nngaka.

²⁰ Adi Komii siir naeyiun ha natin ini hanin kimiir kwoin imiir ini kwirri idwokaini mi ta hiriinan saiirsika, kima ti dimin taeminim simiir dimin mwokimwoim simiir asi sibgu ninomokninkini.

²¹ Kara ta yokwowa kimiiram in ha bi win boinkikin, wim kima Adi Komii siir dimin taemin mwokimwoim simiir bi ninokninkin. Nangaka. Wim kima simiirin bidiyar yinokninkinim. Mi ti digworaekwowim yipiki kaimwo nwowim mi ti digworaekwowim yipiki kaimwo nwo karam nwo ikim wim kima simiirin bidiyar yinokninkin digim. Mi kima ti niksisaeyaiyim yipiki yaimwokiyaimeowim simiir nainikikrimkripiyim simiirin ina mi inokninkinim.

²² Mi yipiki niksisaeyin? Mi ti inkamin yipiki ha boiniyin Jisisin yio Krais rani mi ti hiriinan inkamin Adi Komii siya nimbingii mi siya siirin wa nikropkii. Mi yio ti inkamin yio Jisis siir sau omomkin. Mi Adi Komii siya mi siir yinisim ieya sowiirniyin digiumii bi haimriiyugigo.

²³ Mi ti iikam hiriinanim yipiki Jisis Krais siir misisaeyim mi yim sima iriipi hiriinan Adi Komii siir warar mi misisaeyi simiir Adin. Mi ti iikamin yipiki Jisis Krais siir haiyim mi yim sima iriipi hiriinan Adi Komii siir warar mi ink in haigim simiir Adin. Iriig.

Adi Komii siir naeyiun krimiirin siya nisisaauugin yai miyik

²⁴ Mi ta hiriinan saiirsika kima wi kimasayar mintiraona. Mi yai kibiya yipiki biigibii kimar wakaeya, ya kimiir kwoinaw waraurar haiginonkworinukripkai. Mi kima ti hiriinan tiri mi kima wi kwoin whirua Adi Komii siya mi siir yinisim ieya wi sowakaniiyar nwowi.

²⁵ Mi yim tiriiginim yim sima Jisis Krais siya nimbingiyim krimiiram krima haiyim. Siya krimiir whinkinsis haiginiuwam nimbingikin mi krima wi Adi Komii saika nwoki sibgu oyokiyokikaeyamin.

²⁶ Kara ta yokwowa kimiiram winkika kimiir boinworwokaigiyim ti dimin taeminim yipiki ti iikam ima naingwowiyim kimiir niksisaeyam.

²⁷ Mi Jisis Krais siya siir naeyiun kimiir bidi hauugiyin mi ta hiriinan saiirsika siya kimiir asi whinkinsis haiginiuwi. Mi ti naeyiun kimiir kwoinaw waraurar nwokaikripkai mi kima wi inkam nwiram noksir tani kimiir nowomwarkaiyuwamin. Mi ti naeyiun kimiirin wi siyar nowomwarkaiyuwi dimin taemin whiekakim. Mi ti dimin taeminim wi siya nowomwarkaiyuwi, yim niksisaeyi dimin tani yim kaimwowaigim. Mi yim wi ti hiniina nwowi, kima ta Adi Komii siir naeyiun siir yai aiir wakaeyoknaei, wim wi Jisis Krais saika namasukikini.

²⁸ Hi, ti kariir nomiiyauim, kima Jisis Krais saika damasukikin. Mi kima ti hiriinan tiri mi iya siya swoki iti nua tiriir mi nim krima wi maigimaigra nwowini siir kigamin, krima wi nididwin tani mi wi mi agwoprakai rani.

²⁹ Wim kima bidiyar yinokninkinim Adi Komii siya bimbuiwi rani mi yipiki dimin miyik tiri mi kima wa ninokninkini siya siir yinisimkin. Iriig.

3

Tariinanin krima ini Adi Komii siir yinisim nwowim

¹ Kima whiekakar in ta saiir wakaeki, Adi Komii krimiir Wanin siya krimiiram in nhami nhami naingwokwo rani mi ta hiriinan saiirsika siya krimiirin siir yinisim asi nikugim. Yim ti yayim yim kaimwowaigim. Nim krima siir yinisimkin. Mi iikamin yipiki ti nuan siyu imiir wakaeyokna apninkiniubumbunaniyim mi ti tariinanar nadigniyim yim Adi Komii siir bi ninokninkinim. Mi ta hiriinan aeya sima ti dimin taeminim krima wakaeyokna apiyim simiir paniisi yinokninkinsi.

² Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, nim krīma Adi Komii siir yinisisimkim. Mi krīma sibgu ninokninkin tani mhoiia krīma wi paniin paniina namisi owi. Mi Adi Komii siya ti dimin hiriinanin krīmiir bi niki iisimaugin. Mi ti diminin sasaigin krīma sibgu inokninkinin Jisis Kraiis siir, yio hiniingin siya wi sipi swoki iuunaiini mi krīma wi siirar kigwini mi iya krīma siir kigwini mi nim wa ninkpit iuguskii mi wi siir hiriinanar namwowiuiw.

³ Mi yipiki ti dimin taeminim nibbiyamanim simiiram nwokwokini mi yim sima wi hirihiiriayar boininaei dimin biyie karamaeka mi sima wi dimin whirki kimbu karamaeyar nwowi Kraiis siya nwowa dimin whirki kimbu karamae siir hiriinan.

⁴ Dimin biyeya sair bwamkibwamin Adi Komii siir siyu komii siir yaiya siyar kwiinakibiiri. Mi ta hiriinan sairsika ti iikamim dimin biyieki naokingugunankaiyim sima Adi siir siyu komii siir yaiyim simiir asi ninakrimkripi.

⁵ Mi kima ina ninokninkinim ta Jisis Kraiis siya nuunaiiniya nua tiriir iikam simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam siya dimin biyie whirmin whirmin bi swoki tirmintirminkin mi siya ti hiriinan tiramar mi aingwokin.

⁶ Mi ta hiriinan sairsika, tiki iikam whiekakim yipiki Jisis Kraiis saika namasukikinim yim sima inokinokin dimin biyie bi tirkim. Mi ti iikamim yipiki inokinokin dimin biyie biyeya tirnanaeyim mi simiir kwoinim Kraiis siiram naingwo karamae nwoyiyim yim siirim bi wakaeyokna apikim.

⁷ Ti kariir nomiiyauim, kima iikamim simiiram kipi kiwaki kimiir niksisaeyim. Mi yipiki siyu miyikimiyikni nwowi mi yio sikisiya inkamin. Dimusi rani, Adi Komii siya krīmiirin ha kigi nim krīma dimin whirki bi kimbugim Jisis Kraiis siir hiriinan dimin whirki kimbu karamae siya nwowa sair hiriinan.

⁸ Mi yipiki dimin biyeyim simiirsimiira tirnanaei mi yio tari Setanikin. Biya mi tariinanin iripi hiriinan Setan siya ini dimin biyeyar tirkripkaiyin. Mi tiriiginim yipiki dimin biyeyim simiir simiira tirnanaeyim yim siir iikamkim. Mi Adi Komii siir yinisisim siya natin ti nu iir siya dimusi bi nitkin siya Setan siir miyim simiir digiguskiiyam nitkin.

⁹ Mi yipiki Adi Komii siir yinisisim nwowi mi yio tari siir naeyiu iir bidi haiyin. Mi ta hiriinan sairsika, siya dimin biyie paniisi tiryokiyokiyamsi. Niingaka.

¹⁰ Mi ti hiriinan siyiuin, nim krīma ina ninokninkinim yipiki Adi Komii siir yinisisim mi yipiki Setani yinisisim. Mi yipiki dimin biyeyim simiir simiira tirnanaei mi yio tari Adi Komii siir yinisisim tani. Mi yipiki siir nomiiyau iiram naingwokwonanaei karamae nwoyiyim mi yio Adi Komii siir yinisisim tani. Iriig.

Kima kimiir nomiiyauim simiiram daingwokwonanaei

¹¹ Mi ti yaiyim yipiki biigi bi kimar wakaeyim, kima siir yai aiirin hiniina wakaekim krīma irni nwinriyam daingwonanaei,

¹² mi krīma io whwonkam kipi nanao ti inkamin Ken nikiuwiyin siir hiriinan yio siya Setan siirgin mi yio siya siir nomousim iir asi nisomaokin. Mi siya siir dimusi nisomaokin? Siya siirin minsi nisomaokikin, dimin taeminim siya tirim yim miyik rani mi dimin taeminim siir nomousim ieya tirim yim wadekim. Mi siya siirin io ha nwoyin mi siya siirin ina yisomaokiyin.

¹³ Kima mouni hanin kipi siinkaoki. Dimusi rani, iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwoyiyim yim sima kimaka whwokwoka nwo rani.

14 Mi krīma krīmiir nomiiyau imiiram naingwokwonanaei mi krīma wi haini ninokninkini krīma dimin biyieyim simiir wakaeyokna ap rani mi hiriinan kinuwi, krīmiir kwoinim yim wi paeki niu rani. Mi krīmiir kwoinin yio wi pi ninkpitkii mi wi omwaiyar swoki waiyaei mi siya wi Adi Komii saika nwoyokiyokiikaeyami Mi yipiki siir nomiiyau iiram naingwokwo karam nwowi mi yio tari dimin biyieyim simiir wakaeyokna apikin mi siir kwoinin yio bidi yaowigusamin siya Adi Komii siir dimin taeminim simiir naingwoyiskai rani.

15 Mi yipiki io whwonkam siir nomiiyau iir nanaowi mi yio ini inkamin iikam nisomsomaokaowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kima ina ninokninkinim ti inkam hiriinanin yio siir kwoinin bidi yaowin mi yio siya Adi Komii siir dimin taemin sim whir wara swoki aingwoyiskai rani. Mi siya wi saika nwoyokiyokiikaeyam tani.

16 Biya Jisis siya krīmiirsi naokin mi ti hiriinan siyiuin siya krīmiir min nisiimaugun iikam nhirmiyam siya naingwokwonanaeiya sair bwamkibwam iir. Krīma ti dimin taeminim Jisis siya tirim simiirarar tir. Krīma krīmiir nomiiyauim simiiram daingwokwonanaei mi krīma naosi kipi nidid simiir whinkinsiis haiginusiyin.

17 Mi yipiki siir nu iirar nwowi mi siya digworaekwoki naokingugunankai mi ha ninokninkini siir nomiiyauin yio dimin karamaeka mi siir mwoin nikrimkrae karamae nwowi mi siya ha boini siya siirin wi dimin sim whir swoki hauu rani mi Adi Komii siir naingwokwonanaeya wi panina haigiprakai siir kwoinuin? Sima wi dig nwo rani!

18 Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, krīma yayim naekak nwo karam nwowiyim simiirin hinda kipi priboin priboin mi hinina kipi mi boin, nim krīma iikam imiiramar naingwokwonanaeikim. Krīma simiir whinkinsiis haiginu mi simiir diisiimauu hinin, krīma simiiram in nhaminhami naingwokwonanae rani. Iriig.

Iikamim yipiki Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apiyim yim sima siir whwonkam idan wi nididgak nwo rani

19 Mi ti hiriinan siyiuin, nim krīma wa nwoki inokninkinim hinin nim krīma Adi Komii siirgim yipiki dimin mwokinwoim simiir bwamkibwamin. Mi ti hiriinan siyiuin, krīmiir kwoinim wi nidid rani, krīma Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi.

20 Mi krīmiir kwoinim sima krīmiirin hinina boini, nim krīma dimin biyie bidi tirim. Dimusi rani, Adi Komii siya dimin taemin imiirin ina ninomokninkin digin mi krīmiir dimin biyie biyieyim yim wi siya haiyoprimdiyumiigii mi krīma wi simiirsi nidid rani mi siya ti dimin taemin imiirin whirminwhirmin bi nokpaokigin, siya simiirin ina ninomokninkin digin. Mi ti dimin taeminim krīma ninokninkin karamae nwoka, windi yio siya ina ninokninkin.

21 Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim mi krīmiir kwoinim sima krīmiirin hinina boinmauu karamae nwowi, krīma miyik rani mi iya krīma Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi mi krīmiir kwoinim wi kirie hiriirar nwokripkai.

22 Mi krīma Adi Komii siiram diminam srui mi siya krīmiirin wa hauuwi. Dimusi rani, nim krīma yai imiir wakaeyokna apkin mi krīma dimin miyik miyikim siya naingwowim krīma tiram krīma simiir tirkam.

23 Biya Adi Komii siya ti yayim krīmiir bidiyar iki boinmauim. Krīma siir yinisimin Jisis Kraiis siir wakaeyokna ap mi irni nwirniyam dinan aingwokwo.

24 Mi yipiki Adi Komii krīmiir Wanin siir yai imiirarar wakaeyokna api, siya mi Adi Komii siya sowa wi kwoin whuruwa nwowi mi siir naeyiuin yio

Adi Komii siya hauugiyin krimiir, ti Adi Komiiyin siya ini krimiir kwoinawu tir kwirii idwokaiyin mi ta hiriinan sairsika nim krima ina mi inokninkinim nim krima ini kwoin whiruwa saika nwowim. Iriig.

4

Adi Komii siir naeyiu ieya mi yiu biyieyin niksisaei ikin

¹ Ti kariir nomiiyauim, iikam whiekakim yipiki yai bibiyeyim niksisaeyim sim nanaaknkii haiginiuwiyim hinda tinda bidi yinoopkiyim. Mi iikamim kimiiram niti mi sima ha nini boini, yim sima Adi Komii siirgin mi kima wi kipi niki anka aingwo tibmii kin simiir yai aiiramim. Biyyin kima simiir tiki kinankiu mi sibgu sibgu tiki kigimoki ti simiir hir nwokaiyin yio Adi Komii krimiir Wanin siir naeyiu ieya piyamisi owin, iyie uridyiu biyeki piyami owin.

² Mi kima wa kigninokninkinkii, Adi Komii siir naeyiuin siya ini hanin simiir kwoin imiir kwirii idwokai. Mi yipiki ha boini, Jisisin yio Adi Komii siir kwoinkar naingwo imbingikin, tirii nitamin mi siya ini inkam kiingikiinar yauni oniyin mi kima wi haningni ninokninkinkii, Adi Komii siir naeyiuin ini ti inkam iir nwokaiyin.

³ Mi yipiki Jisis Kraisi siirin hinina boin karamae nwowi mi ti kwoinin siir kwirii idwokaiyin yio Adi Komii siir tani. Niingaka. Tiki kwoinin yio Kraisi siir sau omomkin. Kima bidiyar iki inokninkinim hinin siya wi sipi niti. Mi tariinanin siya ti nu iir bidi yauni oniyin.

⁴ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, wim kima Adi Komii krimiir Wanin siirgin mi wim kima ti iikam biyie biyieyim simiir bidi ikwowaishiigim. Dimusi rani, yipiki wari kimiir kwoinawu kwirii idwokaiyin siyairgin yipiki ti iikamim nuanim simiir kwoinawu kwirii idwokaiyin yipiki niksisaeyin siir nikwowaishiyyin bi.

⁵ Mi ti iikamim yipiki niksisaeyim yim nu tiran ima yim sima Adi Komii siir tani. Mi ti dimin taeminim sima boiniyim yim nu tirankim mi ta hiriinan sairsika tiki iikamim nuanim simiir asi wakaei mi simiir asi wakaeyokna api.

⁶ Mi nim krima Adi Komii siirgin. Mi ti iikam yipiki Adi Komii siirim sima inokninkin krimiir yayim simiir simiira wakaenanaeikim. Mi ti iikamim yipiki Adi Komii siir karamaeyim yim sima krimiir yai imiir bi swoki wakaekim. Niingaka. Mi ti hiriinan siyiuin nim krima ina ninokninkinim ti iikamim yipiki Adi Komii siirgisiiir naeyiugakim mi ti iikamim yipiki Setani niksisaeyim naeyiuin si nwokaiyim simiirin ina mi inokninkinim. Iriig.

Adi Komii sasairgin naingwokwonanaeyin

⁷ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima irni nwirniyam daingwokwonanae. Mi ti siyiu hiriinanin irni nwirniyam krima naingwokwonanaeyin yio Adi Komii siirgisiiirgin. Mi yipiki siir nomiiyau iiram naingwokwonanae yio Adi Komii siir yinisimkin mi yio siya siirin ina sibgu inokninkinim.

⁸ Adi Komii siyairgin naingwokwonanae saiiir bwamkibwamin. Mi ta hiriinan sairsika, yipiki siir nomiiyau imiiram naingwokwonanae karamae nwowi mi yio tari Adi Komii siir bi ninokninkinim.

⁹ Adi Komii siya krimiir bidi yisiimauuin hinin, siya krimiiram naingwokwonanaeikim. Mi siya siir yinisim nwirkinwuruwan asi nikropkikin mi siya krimiir whinkinsii haiginiuwam nitkin mi ta hiriinan sairsika krima wi wadie saika asi nwoyokiyokikaeyami.

¹⁰ Mi naeyiuin naingwokwonanaeyin siir bwamkibwamin yio si. Ta krima naingwokwonanaeya Adi Komii siiram saeya rani. Mi krimiiramim bi

siyar naingwokwonanaekin mi siya siir yinisim iirin ina yikropkiyin mi ta hiriinan saekisaeyairga Adi Komii siya krimiir dimin biyie imiirin siirsiyar haiyoprimdiyumiigikin.

11 Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, ti dimin taemin hininim yim krimiir niisiimauugim hinin Adi Komii siya krimiiramar naingwokwonanaeikin mi nim krima wi irni nwirnyiam mi aingwokwonanaeyim.

12 Adi Komii siirin inkamki bi swoki kigmiminkin. Mi krima irni nwirnyiam naingwokwonanaei mi ti Adi Komiiyin ti krimiir kwoinaw kwirii idwokaiyin mi krima wi siiram naingwokwonanaei mi krima wa ninokninkini siya ini krimiiramar naingwokwonanaei iskiyin.

13 Krima ina ninokninkinim krima mi Adi Komii siya krima ini kwoin whiruwar nwowiskiym. Dimusi rani, biya siya siir naeyauin krimiir niki hauugikin mi siya ini krimiir tir nwokaiyin.

14 Nim krima Jisis siir bidi kigim mi krima ta yai aiir asi boinmimauwi. Adi Komiiyin siir Adin siir yinisim iirin siya nikropkikin iikam krimiir nanmaiwarkainam mi ta hiriinan sairsika siya iikam whiekakim nu tiranim simiir asi whinkinsis haiginuugin dimin biyeyim ti nuin siirim simiir kirie aiir kintokiyam.

15 Mi yipiki ha boini Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin mi ti inkamin siya mi Adi Komii siya sowa wi kwoin whiruwar nwowi.

16 Adi Komii siya siyairgin naingwokwonanae sair bwamkibwamin mi nim krima ina ninokninkinim siya krimiiramin ina naingwokwonanaeyin. Mi ti iikamim yipiki iikam nhirmiyam naingwokwonanaeyim, yim sima wi Adi Komii saika kwoin whiruwar nwoyokiyokikaeyami.

17 Adi Komii siya hinina naingwowi, nim krima iikam imiiramin nhami nhami naingwokwonanae rani. Mi krima hiriinan tiri mi ti dimin taeminim ti tariinan krima tirim yim ini ti dimin taeminim biya Kraisi siya tirim ini simiir hiriinan ywowim. Mi krimiirin wi Adi Komii siya whinkinsis haiginuwi hindara naingwokwonanae iskiyin. Mi mhosiya siya Adi Komii siya hidi iikam imiir mi nim krima wi nidid rani.

18 Mi yipiki hinina ninokninkini Adi Komii siya siiram naingwokwonanaei mi siya wi nidid rani. Mi yipiki Adi Komii siirgisiiram naingwokwonanaei mi siya wi dimin taeminsi nidid rani. Inkamin dimusi nididi? Siya dimusi nidid rani, siirin wi Adi Komii siya nonkwobumbunkini ti dimin biyie biyeyim yipiki biya siya tirim. Mi yipiki Adi Komii siirsi nididi mi yio tari Adi Komii siya mi iikam ima simiiramin sibgu naingwokwonanaei rani.

19 Nim krima Adi Komii siya mi iikam ima simiiramar naingwokwonanaei. Dimusi rani, siya bigibiyin krimiiramar naingwokwonanaekin.

20 Mi inkam nwrki hinina boini siya Adi Komii siiram naingwokwonanaeikin mi siya siir nomiiyau inika pi io nwowi mi yio ti inkamin pi niksisaekin. Iikam krima Adi Komii siir bi swoki kigmiminkin. Mi yipiki siir nomiiyau iir kigi mi siiram naingwokwonanae karamae nwowi mi siya Adi Komii siiramim wi panina naingwokwonanaei yipiki siya kig karamae nwowin, ha? Mi inkamin siir nomiiyauin saika nomboboin ae karamae nwowi mi yio wi Adi Komii siiram naingwokwonanaei rani. Niingaka.

21 Jisis Kraisi siir yayi ya krimiir bidi hauwa, krima sair wakaeyoknam. Mi yipiki Adi Komii siiram naingwokwonanaei mi siya iripi hiriinan siir nomiiyauin siiram warar timi aingwokwonanae. Iriig.

5

Iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim dimin biyie biyie imiirin wi sima nikwowaaisii

¹ Mi yipiki hinina naingwo tibmii kani Jisis siya Kraiskin, yipikin Adi Komii siya nikropkiyin mi yio ti inkamim Adi Komii krimiir Wanin siir yinisimkin. Mi yipiki Ad iiram naingwokwonanaei mi siya siir yinisim iiramim wara timi aingwokwonanae.

² Mi krima Adi Komii siiram naingwokwonanaei mi siir yai aiir wakaeyokna api mi krima wi hainii ninokninkini nim krima siir yinisim iiramim naingwokwonanaeikim.

³ Mi Adi Komii siya naingwokwonanaeiyaa saiir bwamkibwamin ya hininga krima ti dimin taemin whiekakim siya hauuwim krima tiram simiirar wakaeyokna iski. Mi ti diminim siya boinanim krima tiram, yim wi hikak krimiir nwowaiginu rani. Nningaka.

⁴ Mi siyuin ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin yio wi dig nwo rani, Adi Komii siir yinisim imiir nikwowaaisiyim, simiir kirieya ini ti simiir siyu bibiyeyim simiir kou ywowa. Dimusi rani, nim krima Adi Komii siiram naingwo tibmii kankim mi krima wi digar nwoi ti siyuin ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin siir nikwowaaisii uguskiyim.

⁵ Mi wi dig nhinga nwoi ti siyu hiriinanin ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin? Mi tiriiginim yipiki hinina naingwo tibmii kaniyim Jisis Kraiskin siya Adi siir yinisimkin, yim wi digar nwoi. Iriig.

Adi Komii siya bidi sibgu anaakninkii haiginugiyim Kraiskin siir dimin taeminim

⁶ Yio Jisis Kraiskin sasairgin ti inkam nwiruwan ti nu iir nuunaiiniyin. Mi siya op ha baptaisin mi mhoyiya siya ina yaonamin paeyin hiiniya nioninkinin siir, siir nhie aeya naokinaaiiniyam. Mi iya siya ti nu iir nuunaiiniyin, siya minam nuunaiinikini siir nhie aeya mi siir op aeya sowa naokinaaiinisowim. Adi Komii siir naeyuin siyairgin dimin taeminim simiir bwamkibwamin mi krimiirin siyar nusiimauugin hinin Jisis siya Adi Komii siirgisiiir yinisimkin.

⁷ Damin whoiuwam sima simairgin krimiir nusiimauuyokiyokiyamiyim hinin.

⁸ Adi Komii siir naeyiu ieya mi op, ta opa Jonki si baptais haiginuwa Jisisni mi nhie aeya mi ta iya biya Jisis siya naonama mi siir nhieya ha naokinaaiiniya saiir ti swoki aingwowoknaki. Mi ti dimin whoiim yim dimin whiruwan siirarar nusiimauugin Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁹ Nim krima yayim inkamki boinim krimiir simiir wakaeyim mi krima ini simiirar wakaeyokna apim mi krima ti yayim Adi Komii siya boinimauuim siir yinisim iir simiir wakae. Dimusi rani, siir yayia ini iki inkami yayim simiir haibura.

¹⁰ Mi yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api mi siir kwoinin pa ninokninkinkii ta Adi Komii siir yayia ya kaimwowainga, ya saeya hinina boinka, Jisis siya kariir yinisimkin. Mi yipiki ti Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kin karamae nwoi mi ti yayim yipiki biya Adi Komii siya boinim siir yinisim iir simiir wakae karamae nwoi mi yio ti hiriinan inkamim ti hiriinan boiniyin yio Adi Komii siir niksisael.

¹¹ Ti yayim yim Adi Komii siya boinkikim krimiir. Siya krimiirin bidiyar whinkinsis haiginuwin mi krima wi inagak saikar nwoyokiyokikaeyami. Siya krimiirin ta hiriinan saiirsi whinkinsis haiginugin ta siir yinisim iir siya nikropkiya saiirsi.

12 Mi yipiki kwoin whiruwa Kraisi siiram nwowi, yio wi hiriyyar nokwoyokiyokikaeyami. Mi yipiki hiriinan tir karamae nwowi, yio wi nunga nwowi. Iriig.

Krīma hiniina ninokninkini krimiir inigin wi omwaiyar hiriyyar nwoki waiyayokiyokikaeyamim

13 Ta yokwowa kara winkika dimusi rani, wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir yinisim iir wakaeyokna apiyim kima dinokninkin hiniin, wim kima wi inigak hiriyyar nwoyokiyokikaeyami.

14 Ya dimusi rani, ti hiriinan siyiuin krīma wi diminam Adi Komii siir sriisi nidiid rani. Nim krīma ina ninokninkinim iya krīma Adi Komii siiram sriii diminam yipiki siir kwoin iir wakaeyokna apiyim siya krimiir yai imiirin wa wakaei.

15 Nim krīma ina ninokninkinim iya siya ti dimin taeminim krīma sriigiyim siiram simiir wakaewiniyin mi krīma pa ninokninkinkii krīma simiirin wa haii.

16 Mi yipiki siir nomiyau iir kigi siya dimin biyeyin yipiki paeya nami omin siir nam karamae nwowiyin siir tiri mi siya Adi Komii siiram sriii mi siirin wi siya whinkinsiis haiginuwi mi ta hiriinan saiirsika siya wi inigak hiriyyar nwoki sibgu oyokiyokikaeyamim. Mi ti inkamin siya dimin whir tiri mi siya wa paeni omin siir nami. Mi yipiki ti hiriinan tiri, yio wi paeya nami omin siir nami. Adi Komii siiram ti hiniin inkamin dimin biyeki naokingugunankaiyin siiram kipi srii.

17 Dimin taemin kasa rani, yipiki iikam ima tirim Adi Komii siir yai imiir kikinwaimwaisiirim mi dimin taemin biyie biyeyim sima tiriyim yim wi Adi Komii siir tir tani io siya nwowam mi sima wi ta hiriinan saiirsika nam tani paeni omin siirin.

18 Nim krīma ta saiirin ina ninokninkinim yipiki Adi Komii siir yinisim nwowi siya wi dimin biyie hiriyyar tiriyokiyokiyam tani. Mi ti hiriinan inkamin siirin Adi Komii siir yinisim iya kigriraowi mi ta hiriinan saiirsika Setan siya wi siir tirbu rani.

19 Nim krīma ina ninokninkinim nim krīma Adi Komii siirgim mi ti iikam whiekakim ti nu iir nwowim, Setanin yio ini simiir kigriraowan inkam ywowin mi yim sima wi siir wakaeyokna api.

20 Krīma ina ninokninkinin Adi Komii siir yinisimin yio bidiyar yitin krimiir whinkinsiis haiginuwam mi ta hiriinan saiirsika krīma Adi Komii krimiir Wanin kungikinin siir asi ninokninkini yaeya Adi Komii nwir karamaeka. Krīma ini Adi Komii siir yinisimin Jisis Kraisi ini saika yamasuswin Adi Komii nwirkinwiruwan sasairgin mi siya ina nwowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi mi ta hiriinan saiirsika krīma wi asi nwoyokiyokikaeyami inokininokin.

21 Ti kariir nomiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima ti tidiyuim kamkim sim nikrimtio kuuwiyin uruwai siyaowainan yipiki iikamkim sim hainaniyim simiirsiyin aru dwo. Iriig.

2 JON

Mi yokwo kwisaka Jon siya winkiya Grik simiir yaigin aiir, ya min boinkika Jon siya, wig aeya mi saair yinisisim ikim. Nhirim yim ta wig aiiram naingwo tibmiiyim sima hiniina naingwokim saeya iikamim naingwo tibmiiyim yipiki maeyau kwiruwa nwowim simiir hiriir swoki imbiyamim. Siya simiirin min boinkikin sima irni nwirniyam inanaingwokwowim mi kam bibiyeyim simiirsi mintiraowim yipiki Kraisi siir dimin taeminim simiirgisimiir nisiimauu karamae nwowim. Iriig.

¹ Kara Jonkin, Adi Komii siir piugana saair biyan inkamkin mi ta yokwowa kara winkika wigim yipiki biya Adi Komii siya nimbinim siir yinisisim nwowam kimiiram. Mi saeya kimiiraram bi winkika, saeya kima mi kimiir yinisisim ima kimiiramar winkika. Mi kara kimiiramim nhami nhami naingwokwonanae rani, kanakana rani, iikamim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiiram naingwo tibmiiyim sima warar winkika.

² Krima kimiiram asi naingwokwonanaei. Dimusi rani, wara Adi Komii siir yai kibikibiyim kimiir kwoinau nwokaiyim yim wi waraur hiriir haiginonkworinukripkaii.

³ Kara hiniina naingwowi Adi Komii siya mi siir yinisisim ieya Jisis Kraisi krimiirin naingwoyimok mi naingwobumbu mi iripa nongwomamaer ae sowa hauugin mi ta hiriinansika sima wi krimiiram asi naingwokwonanaei mi krima wi wadie nwoki sibgu owim iripa nongwomamaeramin. Dimusi rani, nim krima siir yaimwokiyaimwo imiir wakaeyokna apkim mi irni nwirniyam naingwokwonanaekim. Iriig.

Krima iikamim simiiram daingwokwonanae

⁴ An kara ha wakaekin kimiir piugana saair iikam nhirim yim ha wakaeyoknaekim. Dimusi rani, wim kima ti siyiumwokisiyiumwoin Adi Komii siya boinin krima tiram siir wakaeyokna tirin mi an kara ini maigimairgar ywokiin.

⁵ Kara kimiirin ti hiniina boinkikin, krima irni nwirniyam daingwokwonanae. Yim ti yayim tapar bi kwitkim. Yim ti yayim yim bigibii krima naingwo tibmii kina mi ha wakaeyim yim sima.

⁶ Mi krima Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwokwonanaei mi krima siir yai imiir warar timi wakaeyokna ap. Biya siya krimiirin ti hiniina boinkin, krima irni nwirniyam daingwokwonanae.

⁷ Iikam whiekakim bidi yinoopkiyim hinda tinda iikam imiir priyiksasaeyam. Sima ti hiniina misisae boinamkim, Jisis siya iikam krimiir punan nwonanikin mi siya nua tiriirin ha niuunaiinikin. Mi ti hiriinan siyiuin ti iikam imiir sima niksisaeyin mi yim sima ini Kraisi siir sau omomnan ywowim.

⁸ Kima, kimasiyar mintiraona mi kima wara dimin kibi kibiyim kimiir kwoinau nwokaiyim Adi Komii siya haigiyumauuwim simiir simiira tirnanae, mhoiya kira wi dimin taemin kasa hai rani, kimiirin wi siya hauwi.

⁹ Mi yipiki yai nhirim Kraisi siir yayim simaka ninkin haiginkii, Adi Komii siya wi saika nwo rani. Niihgaka. Mi yipiki Kraisi siir yai imiir wakaeyokna api, Adi Komii siya mi siir yinisisim ieya sowaniiyin wi saikar nwowi.

¹⁰ Mi inkam nwrki niti mi siya Kraisi siir yai imiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi kira wi simiir kipi nikiuna apinopkai kiriir omakanau hiriir namamin mi wi simiir kipi mi boinwin hiniin, ha wit. Mi kira simiirin

hinina kipi mi boin, Adi Komii siya ini kimakar nwowin mi kimiirin wi siya nwowaiginiuwi iripa nongwomamair aeyam.

¹¹ Mi yipiki ti inkam biyie hiriinanin siir boini hinin siya wi saika nongwomamair aei mi yio tari siir nomiiyaugin mi dimin biyeyim yipiki biya ti inkam ieya tirim yim iriipi siir waraigim.

Nikopkaigiyan yai aeya

¹² Dimin kasakasa rani, kara naingwowim kimiir boinmimauuam mi kara simiirin pi yokwoni ara winki rani. Kara kimiir kignakiyam tiri mi ta hiriinan sairsika krima wi iripa nwoki boinaiyim ti dimin taemin imiirin mi krima wi maigimairga niki inan oswowim.

¹³ Mi kiriir yokman yaowae budieya sair yinisisimim, sima nokboinmamaigikim. Friig.

3 JON

Mi mhoiigimhoiiyan yokwowa Jon siya winkiya, ya siir nomiiyauwin yipikin siya naingwokwonanaeyin Gaias nikiuwiyin ya siiram winkika. Jon siya min boinkikin siyu miyikin Gaia siya nwowiyin mi siya ninokinwamwarkii boiniyin siyu bibiyeyim inkam biyanin min dapiyin Daiotrefis siya tirim simiir. Iriig.

¹ Kara Jonkin, Adi Komii siir piugana saiir biyan inkamkin ta yokwowa kara Gaias kiiiram winkikin, yipikin kara naingwokwonanaeyin. Dimusi rani, ni kira ini Adi Komii krimiir Wanin siirgisiiir siyu iilarar nwowin.

² Ti kariir nomiiyauin kara naingwokwonanaeyin, kara ha naingwowi kira maki kipi nii mi yio ini mi owin kira hiriinan wadieyar mi owin kariir kwoinin rirmiiya siya nwowiyin Adi Komii siiram wakaeyokna apam siir hiriinan dwo.

³ Kara ina ninokninkinin. Dimusi rani, nomiiyau nhirim ha nitim kariirin sima ini boini hinin kira Kraiis siir yai imiirin ha sibgu wakaeyokna apikim. Hinokinokin ni kira Adi Komii siir siyugisiyu iilarar napikin. Mi ta yaiya kariirin maigimaarga saeya nwowaiugin.

⁴ Mi an kara hinina wakaekin, kariir nomiiyauim tariinanin sima ini Adi Komii siirgisiiir siyu iilarar nwowin mi ti dimin hiriinanin kariir kwoinin siya huigrimkripkin maigimaarga komii nwowamin. Dimin whirki kariirin hiriinan bi tirkin maigimaarga kara nwowamin. Nningaka. Iriig.

Sima Gaias siir boinkim miyim siya miiyim wadie wadiekinairgim

⁵ Wim kima ti nomiiyauim kara naingwokwonanaei ima wim kima Adi Komii siir dimin kibi kibi imiir tirkim mi Adi Komii siir iikamim hinda tinda nwowim yipiki Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwiyim simiirin ini kimar kigriraowim. Kima simiir whwonkam imiir bi kig ninokninkinkim mi kima simiirin ina mi whinkinsiis haiginuwim.

⁶ Mi iikam nhirim ha nitim krimiiram mi iikamim Adi Komii siir piugana saiirim krimiirin sima ini boinmauuni hinin simiirin kima whinkinsiis haiginugim. An kara hinina naingwowi kima simiirin hiriyar whinkinsiis haiginukripkai mi simiirin dimin taemin ha timi hauu mi ta hiriinan saiirsika sima wi hinda tinda asi nami Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwamam. Mi ti dimin hiriinanin yipiki kima tirim simiir Adi Komii siya kimiir mii aiiramini maigimaarga ywokiyan.

⁷ Mi sima simiir om imiir haiburgim mi ha namim Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwam mi sima dimin taemin bi prilhaigim iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kin karamae nwowiyim simiir hirankin. Nningaka.

⁸ Mi simiirin kumar whinkinsiis haiginu mi krima kigrirao mi ta hiriinan saiirsika sima krima dimin taeminin wi yaripar tiri mi Adi Komii siir yai ima. Iriig.

Daiotrefis Demitriis sowa

⁹ Mi kara yokwo bidi winkyin ti iikamim ta maeyaua saiir hiranin yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiniiyim simiiram. Mi yio Daiotrefisin, ti inkamin yipiki simiir biyan inkam nwowam naingwowin siya kariir bi nikiunakin siir kigriraowamin.

¹⁰ Mi ta hiriinan saiirsika, iya kara niti mi ti dimin taeminin siya tirim kara wi kariir nini boinmimauuni, siya kinaopitkaigaiyu boinamim krimiir mi sima sima rani, siya nomiiyauim yipikim Adi Komii siir yai

imiir boinmimauuwamim simiir boinkim hinin ha wit mi simiiram bi mi kiwawinkim simiir omaka hiriir namam. Nningaka. Mi ti iikamim yipiki simiir nikuna apninopkaiyam tirim simiir omaka hiriir, simiirin kimidiniya siya mi ikidu. Mi siya simiirin hindara bi nikidugin, siya simiirin hindara nikrip iuguskikin Adi Komii siir iikamim simaka hainanam.

¹¹ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima dimin biyie kipi tir mi ti dimin taemin hiriinanim simiir kipi wakaeyokna ap. Kima ti iikamim yipiki mi miyik imiirara miiyiyim simiir hiriinan tir, yim sima Adi Komii siir iikamim. Mi ti iikamim yipiki inokinokin dimin biyie biyeyim sim tirnanaeyim, yim sima Adi Komii siir iikam tani. Nningaka.

¹² Iikam whiekakim yim hinina boinkim Demitriasin yio wadiekin. Siir siyiuin wadiekin mi siya inokinokin siyarin hinina nusiimauuwikin siya wadiekin. Mi nim krima iriipi hiriinan hiriir mi boinkim siirin, siya inkam wadiekin. Mi kima bidiyar yinokninkinim hinin krimiir yayim yim yai kaimwo imairgin.

Nikopkaigiyayai aeya

¹³ Yayim kara winam tirim kiiiram kasa rani mi kara simiirin kiiiram winkyim pi boriisopi yokwoni.

¹⁴ Mi tariinanin kara wi kimimin tani wi kapi nitsauwi kiiiramim, kiiir kignakiyamim mi dimin taeminim wi krimar nwoki idwo boinaiyim.

¹⁵ Kara ha naingwowi kima iripa hiriir dongwomamair aekripkai. Nomiiyauim tiranim sima kiiir nokboinmamaigikim sima kiiirin yapayapa nwaira nokboinmamair digikim. Mi simiir inig imiirar boinki, ti krimiir nomiiyauwim yipiki waraur nwowim. Iriig.

JUT

Jutin yio Jems Jisis sowiir nomousimkin. Mi ta yokwowa siya winkika iikamim Jisis siiram naingwo tibmiiyim simiiram. Mi ta yokwowa siya simiirin min boinkikin sama kamim Adi Komii siir yainwokiyaimwo aiir boinmimauu karamae nwowiyim yaeya yai boiniyim simiirsi mantirao. Siya simiirin min boinkin ti paekwosimin siya dimin biyie dimugi tirkin, mi iikamim dimin biyieki naokingugunankaiyim ti om whiso sowiir hiranim Sodom mi Gomora, mi Ken siyar yipikin siir nomousim iilar swoki isomaoin, mi yipiki tiriiginim dimin biyieni siyiuin si napim yim wi iriipi hiriinan warar mi inkin tirki ti kamim hindara priiyiksasaeyim simaka. Iriig.

¹ Kara Jutgin yipiki Jisis Kraiss siir mi sibmiriyan inkamin, kara Biyan Inkam Komiiyim Jisis, siir mhoigimhoiyan nomousim ieya, kara ta yokwowa iikamim yipiki biya Adi Komii krimiir Wanin siya nimbinim siir wakaeyokna apim kimiiram winkika. Mi Adi Komii siya kimiiram naingwokwonanaeikin iikamim yipiki Jisis Kraiss siya kigriraowim kimiirin.

² Kara ha naingwowi Adi Komii siya wi naingwobumbu mi nongwomamaer ae mi naingwonanae, wi kimiir nwoki hauumimirim. Iriig.

Iikamim yipiki Adi Komii siir yai kibi imiir haimriiyuwi, yim wi siyiu biyie tiri

³ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kara yokwo kimiiram win hauugiyam naingwokin ti dimin kibi kibiyim Adi Komii siya tirim krimiir nanmaiwarkainam. Mi dimusi rani, ti niksisae profet kamim kara kimiirin yai kirie pi dimin whirni boinki. Mi kima sibgu dokworinukripkai, yai kibiyim simiir wakaeyokna apamin, biya Adi Komii siya hauuwim whiekak krimiirar yipikim siir wakaeyokna apiyim mi ti yayim krimiirin iiyim kwirkkwiruha hauugikin.

⁴ Kara ta yokwowa whisarii bi win hauugikin, iikam nhirim sama nimpriokim dimin taeminim sama naingwo tibmiiyim simiir kwonau hir nwokaiyim mi sama kimaka ninkin itkim omakam kima hainaniyim Biyan Inkam Komii siir. Biya Adi Komii siir yayim inkamkim winim Yokwo Komiinau, sama hinina boinkim, Adi Komii siya wi simiir nonkwobumbuninkini. Ti iikamim sama digiumii Adi Komii siir bidi haimriiyugigim mi ti siir yai kibiyim ini sama kisina haigina simiir whindiriraerim siyiu biyie tirim. Sama digiumii Jisis Kraiss siir haimriiyugigim mi siya siyairgin, yipiki krimiir kigirkakin inkamin mi krimiir Biyan Inkam Komiiyim Jisis Kraiss.

⁵ Mi kima bidi yinokninkinim Adi Komii siir yai kibi kibiyim biya iki nhirim sama boinmauwim kimiir. Mi kara kimiir win diriraerim naingwowi kima ti yai imiir naingwo warkainam. Biya, Isrelmi iikamim Biyan Inkam Komii siya kihainanikin Isibmi nu hirankin mi siya simiirin hiranki yikunani mi mhoiia siya ti iikamim simiir nhir imiir yisomsomaokao yipiki siiram naingwo tibmii karamae nwowim.

⁶ Mi paekwosim simiir nhirim dimin taeminim Adi Komii siya nimbinim simiir biri sibgu wakaeyokna apkim. Mi sama dimin taeminim Adi Komii siya nimbinim sama tirim simiirin wi omim ninomor kou hiranim wi simiir hir haiburgigi, maeyauwa sama nwowiyim simiir. Mi Adi Komii siya simiir nibwomambwo komiia sair yauni haigigig mi ini hirar yonkwowim. Mi weyin sopni bidi yinimnrkaiyim, kamim mi biyie miriirim simiir hiriinan mi sama wi iya Adi Komii siya hidana iikam imiir wi sairim nwokwokini.

⁷ Mi iriipi hiriinan ti om komii komiiyo Sodom mi Gomora mi ora nhirim sowiir kingiin hir nwowim simiir daingwoki. Mi sama ini wara iikam biyeyim kimakar nwowim ini simiir hiriinan ywowim. Mi sama hii iki

kam nhirim sima sima nanaei, wig aka nanae rani. Mi hiriinan sairsika ti dimin biyeyim sima bidi kwiridwokaiyim simiir kwoinim. Mi Adi Komii siya simiirin pae biyeni nonkwobumbuninkinim ya ta paeya ina pae niyoyokiyokiya sair hiriinan ywowa. Ti hiriinan diminim yim aknainan krimiir nusiimauwi, diminim iikam biyeyim simiir nambiyami mhoiia.

8 Ti iikam biyeyim yipiki kima nwowim dimin biyeyim sima tiriyim ini Sodoman iikam biyeyim simiir hiriinana ywowim. Dimusi rani, ti kamim dimin sima naingwowim, sima dimin biyie imiir tirkim, sima Adi Komii siya kigriraowim pi borisopkim mi sima siyu biyie Adi Komii siir oman paekwosimim simiir tirkim.

9 Bidi bidiniyarin bigibiyan paekwosimim Maikel, nikiuwiyin, siya mi Setan sowar ninkinwamwarki boinko, yipiki Moses siir piuis biyie air hainaki. Maikel siya bidi yinokninkinin ti siyu hiriinan nokwao yai boiniyin yo miyik rani, mi siya siirin io yai bi mi boinkin siya iki yai bibiyeyim sim boinin. Niingaka. Siya hiriinanara boin Adi Komii siya kiriirin wi ti yai bibiyie imiirsi boinwokiyopnatkaigi.

10 Mi ti iikam yipiki kimaka nwowim yim sima yai biyie ti diminim sima ninokninkin karamae nwowim simiira nkbumbuwikim mi ti diminim sima priidiraerar whaowaeiyim yim ini niimauan wraisuim sima priidiraerar whaowaeiyim ini simiir hiriinan ywowim. Yim sima simiir kwoinkar naingwowim simiirar napikim yim sima wi simiir tioidwomai.

11 Kaimwowaiga, simiirin wa tioidwomai haiginuwi mi sima dimin biyeyin biya Kenki tirin simiir hiriinan wakaeyokna apikim. Mi sima Adi Komii siirinar naingwokwo nanaeikin mi iikam nhirim simiiram warar. Mi sima simiir kwoinim bidi yinkpit haiigiyin dimin biyie biya inkam Balamki siya tirim simiir wakaeyokna apikim, siya Isrelan iikamim simiir niksisaekim. Dimusi rani, siya umir hayim naingwokin. Mi simiirin siya wa nonkwobumbuninkin haiginuwi. Dimusi rani, sima dimin biyie tirkim, Koraki si nantamyiriyira Adi Komii saika sair hiriinan tirkin, iya siya Moses siir maeyau air nokwokairinam naingwowin. Mi siya wi kigriraowan inkam siya nwoki owim. Mi Adi Komii siya siir bi kigninkinkikin mi siya ini siirar kwisomaokiyan.

12 Mi ti niksisaei iikamim ini siya komi komiiyim whi komii solwara aowa hir nokwokwomaiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iya iki siyai komii komiiyim sima nitiyim mi ti siya imiir naeyikiuiiyim mi siyai pa niyikimkirki mi ti iikam hiriinanim kinaka naeyim iya Jisis Kraisi siya naowa sima sair swoki aingwowaikigim mi sima nidid rani, kima igao yai simiir boinsi. Sima, sima sima mar kigriraowikim. Sima niwiipai niwiipaiyim inkam nwirin whin diriraerar karamae nwowiyim simiir wakaeyokna apikim mi sima ini wauwim opudki hughainamiyim mi nao kin karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Sima ini paeyin nae bud karamae nwowiyim iya iikamim sima hinin ninokninkiniyim ti paeyin simiir ii aeya nae budana. Sima ini paeyim ninanbimbinam mi ha naonamim ini simiir hiriinan ywowim mi simiirin wi iikam nhirim sima nikrimtiowi simiirin harara. Dimusi rani, sima nae bi budgim.

13 Ti niksisaei iikamim ini ieyin owieki nakiyiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ti dimin biyeyim ti iikam ima tirim ini ieyan whopiyyim ida nwowim iikamim sima kigam ini simiir hiriinan ywowim. Iikamim yipiki digiumii Adi Komii siir yai kibiyim simiir haimriiyugigim yim ini nauunim maeyau biya sima nidwuwim ninomor kou hir simiir haiburgigim mi ha ninoopamim maeyau maeyaua ini simiir hiriinan ywowim. Mi Adi Komii siya bidi yimbiniin maeyauwa niwbomambwonan nwowiya ti iikam hiriinanim simiirim sima nwoyokiyokiikaeyamim.

14 Bidi bidiniyarin inkam nwirin Inok nikiuwiyin, Adamni yinneyin, yayiyim

siya winboinkiyim Yokwo Komiinaw kima wakae, Biyan Inkam Komiiyin wi siir paekwosimim dimin whirki kumbu karamaeyim simaka niti

15 Iikam imiir hidim mi iikam biyeyim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowim wi idowiiya nwokii mi dimin biyie sima tirim wi idowiiya mi inkin okii mi iriipi hiriinan yai bibiyeyim biya sima nigbumbu boinim Adi Komii siir yim wi idowiiya wara mi inkin okii.

16 Ti niksisaeci iikamim sima boinainanaeyim mi iikam nhir imiir boin huriyiuwi dimin taeminim nimbiamim simiirsi. Sima diminim simiir kwoinki naingwowim simiirar wakaeyokna apikim. Sima simiir inig imiirar hainanaekim mi pi hinina mi boinainanaei, krma dimin whirki bi kimbugim mi sima yaiiop pi iikam nhirim simaka ninuwi mi hiriinan sair-sika sima minim tirkim diminim sima naingwowim simiir hiranki haiyam. Iriig.

Kima sibgu dokworinu mi Adi Komii siir yai miyik miyikim simiirarar wakaeyokna ap

17 Kima rani, ti iikamim wim kima ti dimin taeminim nimbimbiiyamanim simiir daingwoki, ti aposel kamim yipiki Jisis Kraisi siya nokmwim okwoim siir yai kibi imiir boinmimauuwim simiirar naingwoyokiyokigim, ti dimin taeminim sima boinim wa nimbiamim.

18 Mi sima kimiir boinmimauwi mhoiia iya ini kingiin nita Jisis siya swoki iti mi ta ii aiiirin iikam nhirim wi iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim wi simiir bointirop iei mi yaibu wi simiir mi iewayiuwi, mi wi simiir mangigini mi sima wi dimin biyeyim simiir kwoinki naingwowim wi simiir wakaeyokna api.

19 Mi ti hiriinan iikamim sima ninikibiri yipiki iikamim Adi Komii siir isidanim simiirin, sima dimin taemin nuan iikamim simiir kwoinki naingwoyiyim simiir wakaeyokna apikim, Adi Komii siir naeyuin yio simiir hir nwokai rani.

20 Mi ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima irni nwirni ti whinkinsiis haiginu Adi Komii siir Yai Win Kibiya yipiki kima wakaeyokna apiya kimiir whinkinsiis haiginuwam kimiir naingwo tmbiia kirie saeya nwowim. Kima Adi Komii siirim kwisboin diminim mi Adi Komii siir naeyuin siir kignankinwin siya kimiir nwoki whindiriraerar haiginuwim ti dimin imiirin.

21 Kima Adi Komii siir sibgu wakaeyokna apikim mi ta hiriinan sair-sika, siya kimiirin wi hiriirar nwoki isiimauu kripkaiyim siya kimiirim naingwokwonanaekin. Kima iya mhoiia Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siya swoki iti mi dimin miyik kimiir trni ta kimiir mi airsi mi kima omwai saika waiyayokiyokiiyana sairim dwokwokin.

22 Kima iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyim simiirim naingwokwonanaei mi simiir whindiriraerar haiginuwim mi yim iki iikam nhirim simiir kwoin imiir kiyai dimin biyeyim simiir wakaeyokna apim mi sima wi ninokninkin tani piki hinin siyiu ikin sima napanin.

23 Wim kima iikam kasakasa whindiriraerar tani mi simiir kwoin imiir kiyai dimin biyie simiir haiburgigim inkamim diminin paeya nakainamiyin mi ha nanka hainaowidiyin siir hiriinan. Kima iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei mi simiir whindiriraerar haiginu simiir kwoin imiir kiyaiyim dimin biyie imiir haiburgigim mi kima, kimasiyar timi mintaraona. Dimusi rani, ti simiir dimin biyeyim sima wakaeyokna apiyim mi kimiir kwoin imiir kiyai mi kima wi simiirar mi inkin wakaeyokna api. Iriig.

²⁴ Kara ha naingwowi iikam krɪma Adi Komii siir hainan prapraski yɪpɪki kirie komiigakin, siya wi kimiir whɪnkɪnsiis haiginiwi kɪma wi dimɪn biyie simiir wakaeyokna ap rani mɪ siya kirie komiigakin mɪ siya wi digar nwowi kimiir kwoin budin miyikimiyikin siir nwowaiginiwim siir whwonkam ida iya siya iikam imiir hidi, iya, i aeya digii mɪ kɪma wi maigimaigra komiigak nwowi.

²⁵ Kara ha naingwowi krɪma Adi Komii krɪmiir Wanɪn siir inig iirar hainan, ti inkam nwɪruwan sikisiyairgin yɪpɪki krɪmiir nanmaiwarkainan ti dimɪn kibiyim biya krɪmiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krai siya tirim simiirsika. Kara ha naingwowi siya ini kirie hiriyar nwokripkaiyin mɪ dimɪn taeminim ini siyar kigarkakim mɪ dimɪn taemin whiekakim simiir biigibiiyin ini siyar nwowin, biigibiiyar whiinunan mɪ tariinanar yamwoniyin, siir inigin wi kou hiriyar nwoyokiyokiiyami mɪ siya ti hiriinan siyu iirar ti oyokiyokiiyam. Iriig.

REVELESEN

Ta yokwowa saiiir wankiyin inkamin Jonkin, Jisisni mai kigna mariiyin inkamin siya. Ti Jon nwi ruwan yipikin Jisisni yai win kibikibiyyim sim niki wankiyin mi yokwo kwoimim siir inigi nwoki ikim sasa kinaargin ti Jonin. Mi iya Jon siya waibiyie namwoiun siya inkamin maeyauwa mi biyie miriia saiiir hir hugaripkiikikaiiyyin siir hariinan nwokin iya siya mhuismim Patmos nikiuwiyyin whii komii saiiir whii idopwoniya nidwomaiyyin siir nwowa. Mi siirin kimidiniya Adi Komii siya tirki nhwonan whankigmimikim mi siirin kimidiniyan Jisis siya yiisimauu dimintaeminim mhoiia nimbiniyanim simiirin. Mi Jisis siya dimintaeminim siya kigim simiir boinkikin siirin siya simiirin yokwoni winaowidim mi iikamim naingwo tibmiiyyim piugan iriyyar kwiso sowiirim simiirim hauugiyim. Mi yokwo iriyyar kwiso siya wankiyim simiir mhoiyan, mi ti dimin taeminim mhoiia nimbiamanim yim siir nhwoker kigmimikim. Mi iya hik komii aeya nimbiamana, Setan siirin wi Jisis siya nokwokopougigi. Mi om Jerusalem winin yio wi paniin paniina namisi imbiyami. Mi ta hariinan saiiirsika tiriiginim yipiki simiir inigim ta yokwowa iikamim yipiki omwaiwaiyayokiyokiiyanim simiir inigi nwowa saiiirin wi wara nwo rani. Nnngaka. Iriig.

¹ Ta yokwowa kara dimin taeminim yipiki Jisis Krais siya niisimauuim kariir simiir win boinkikin. Bilgibiyyin Adi Komii krimiir Wanin siya ti digworaekwo imiirin Jisis Krais siir niisimauugin. Mi simiirin siya wi hariinan saiiirsi nwoki isiimauuim siir miyan kamim krimiirin, ti dimin taeminim nimbiniisasauwanim. Mi Jisis Krais siya yikropki Adi Komii siir paekwosimin Jon kariiram siir miyan inkamin mi ti dimin taemin imiirin kariirin siya wi hariinan saiiirsi boinimauuwi.

² Mi Jon Kara ti dimin taeminim simiirin ha kigin mi ti yayim yipiki kariir wungar wakaeyim, simiirin yim yokwoni kara bidi wankiyim. Mi ti yayim Kara wankiyim yim Adi Komii siir yaigim mi sima iriipa hariinan Jisis Krais siir warargin.

³ Mi iikamim ti yai imiir mwaini mi Adi Komii siir iikam nhirim sima simiir wakaei mi sima whiekakarim wi maingimarga nwowi. Mi iikamim ti yayim yipiki Adi Komii siya tirkiyanim mhoiia nimbiamanim simiir wakaei mi sima simiiram naingwo tibmii kini mi simiirin wadie tiri mi sima wi maingimargar nwowi. Dimusi rani, iya ti dimin taeminim sima nimbiamana ya ini kiginin nwowa. Iriig.

Jon siya yokwoim Adi Komii siir iikamim om iriyyar whiso simiir hariinim simiiram wankika

⁴ Kara Jonkin, ta yokwowa kara wankiya saeya Juda iikam nhirim Adi Komii siirim ti om iriyyar whiso simiir hariinim nu haimii Esia hariinim wi kamiiram win hauugi. Kara ha naingwowi tiki Adi Komiiyyin yipikin biyar nwowin mi ti tariinan mi owin mi mhoiia wi hiriyar swoki oyokiyokiiyanin kimiirin wi wadie siya nwowaiginiuwi mi kama wi iripar nwoki ingwomamair aekiyanim naeyiu miyyikin yipiki insii iriyyar whisa nwowin siya siir whwonkam ida nokwowi ipiia yipiki Adi Komii siya nidwokaiya iikam krimiir kigirkakam, kimiirin wi wadie siya nwowaiginiuwi mi kama wi iripar nongwomamair aekiyami.

⁵ Kara ha naingwowi, sima mi Jisis Krais siya kimiirin wi simar kinsiin haiginiuwi mi kama wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Krais siya Adi Komii siir yai imiirin bidiyar sibgu anaakninkii haiginiuwun. Siyairgin inkamin yipikin biigi bii Adi Komii siya hidninsiin idwowin siya naonama saiiir mhoiia mi siya ini omwaiyar swoki waiyayokiyokiii. Siyairgin

inkam komiigi komiiyin, yipiki wi iki inkam komii komiiyim yipiki wi ti nuan iikamim simiir kigirkaki, simiir kigirkakanin. Siya krimiiramar naingwokwonanaeikin mi dimin biyeyim krimiir kwoinawu nwokaiyim siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Dimusi rani, siya bidi iki aowin mi siir nhieya bidi mi aokiinainama.

⁶ Siya krimiirin hiriinan minam tirkin, krima siir piugana saiir inkam komii komii nwowim. Mi krima yapa yapa nwonra Adi Komii siiramin iikam nhirim simiiram kwisboin pris inkamim sama tiriya saiir hiriinan. Mi krima wi siir Adin siir dimin taeminim yipiki Adi Komiiyin wi simiir nwoki tirim. Kara ha naingwowi, Jisis Kraiss siya wi inig komiigi komii iirar haii mi siya wi iikam imiir kigirkaki mi siya wi kirie komiigak hiriirar nwoyokiyokikaeyami.

⁷ Kima wakae, Kraiss siya wi waua saiir nidwokainaiini. Mi iikam whiekakin mhoiyya sama wi siirar kigwini. Hhi, tiki Juda iikamim yipiki yaii ninii kamim simiir tirim siirin tidiyini sama ninkin irinu aokiyam mi sauni sama mi itam sama siirin wa mi kigwini. Mi iyya siya niti mi iikam whiekakin ti nuin siir tiranim yipiki siir karamae nwowim, sama siir kigwini mi simiir kwoinim wa naingwo ididwini mi sama wi nhaminhami nou rani. Ta yaiya yai kaimwoka.

⁸ Mi Adi Komiiyin inig komiigi komiigakin siya ha boinkin, dimin taeminim simiir biigi biyirin ini karar ywowin mi iyya sama nimbiiyama an kara tapaiirin hiriirar nwokin mi an kara tapaiirin wi hiriirar mi owi iyya sama digii. Siya wi kirie hiriirar nwoyokiyokikaeyami inokinokin mi ta siya nwowa mhoiyya siya wi hiriinanar swoki owi.

Nhwanon Kraiss siir whinkig ieya.

⁹ Kara Jonkin, kara Adi Komii siir piuganim kimiir inkam nwirkin. Dimusi rani, krima ini Jisis Kraiss saikar yamasukikinim mi iikamim krimiirin dimin biyie asi tiri. Mi krimiirin Jisis siyar whinkinsiis haiginuugin krima hik ti dimin bibiyeyim simiirsi haiya. Mi iriipi hiriinan, krima tariinanin ini iripa siir piugana saiirarar nwowim. Mi an kara Adi Komii siir yaiya saiirin iikam imiir bidiyar mi boinmimauuwim. Dimusi rani, kara simiirin Jisis Kraiss siir boinmimauugin mi sama kariirin ha nonkwowim mi sama kariirin kimidiniya nu haumi whirin whii idopwoniya nidwomaiyin Patmos dapiyin siir hir yatkinuugig.

¹⁰ Mi biri kimiminkikin, Biyan Inkam Komii siir iyya Adi Komii siir naeyiun ina yitin kariir kwoinawu tirir mi kara nhwo ha whinin mi karar wakae inkam nwirin kariir digiwa boinkiyin, siya pranae pranae bi kauwok boinkikin mi siir yaiya kingiin kingiin bi nneyoknakka hapi kidgi maskika.

¹¹ Mi kara siya boinkiya hinin saiir wakaekiyin, kira dimin taeminim kira kigim yokwoni winpriginaowid. Mhoiyya kira simiir kigi mi kira simiirin wi iikamim yipiki Adi Komii siir piugana saiirim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim ti om iriirar whiso simiir hiranim, Efesas, Smena, Pegamam, Taiataira, Sadis, Filadelfia mi Leodisis, wi simiiram hauugi.

¹² Mi kara ina iyaeyimiyokaokiyin, yipiki ti kariir boinkiyin siir kigam. Mi ta kara niyaeyimiyok kaa sa siir mhoiyya, karar kigi, yikudid iriirar iso golni nonkwokowim hirar nawoi.

¹³ Mi ti gol yikudidim simiir bopwonau nokwokaiyin irin, yio ini inkamnan ywowin. Mi yuis bribriya siya niya ini siir iga hirar yauuni tiotua. Mi piuopa siya mi kikoga ya golni mi onkwokwoka mi ya ini siir ii aiirar kwakikogriowa.

¹⁴ Mi siir mwoin mi kan aka yo ini wau whisinana ywowo mi siir nhwowo yo ini paenan yuyakiyo. Mi siya dimin taeminim iikam krimiir kwoinawu nwokaiyim wi hiriirar pralkig imoki.

15 Mi siir iga kwiso yo ini aeyinin yipiki inkamki nanagiyyin paenau mi ha nuyakiiyim, hiriinan nuyakiko. Mi kara siir yai aiir wakaekiyin mi siya pranae pranae bi boinkikin, ini opa mhuanki naokiinainiya ini saiir hiriinan ywowa.

16 Mi siir ina iiniga nauun iriyyar iso simiir yonkwo. Mi karar mi kigi nhirida yipiki mirmii mirmii okakinar nwowa siir yai hirankar kinwokitkinanini. Mi siir whwonkamın bieyin nabie bopwo whwowiyin siir hiriinan nuyakikin.

17 Mi iya kara siir kigiyin mi kara ini siir igmiiga kingiinar yakai igrarkinam inkamın yipiki naonamiyin siir hiriinan. Mi siir ina iniiga kariir nonkwokiya mi siya ina boinkiyin kariirin, kipi nıdid. Kara ti inkamın yipiki dimın taemın ima nimbiam karamae niki owa ha nwowın siya mi kara wi wadie hiriyyar swoki oyokiyokiyami.

18 Karaigin omwaiyar swoki waiyan. Biya kariir kam ima nisomaokiyin mi kara ha naonamkin mi kira kariir kaoki, kara wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami. Kara kirie ina nonkwowın iikamın yipiki naokaowım simiir tirkiyanın paeni omın siir namam mi Adi Komii omın siir hiriir mi ikropkiyam simiirin, wadie sima sibgu okiyamam.

19 Mi kira ti dimın taeminim kira kigim simiirin yokwoni winaowid dimın taeminim ti tariinan tirim mi dimın taeminim mhoiyya nimbiniyan ikim.

20 Mi nauun iriyyar iso yipiki kira kigim kariir ina inignau nidwokaiyim mi gol yuکید iriyyar is iko, yim hindara nikrigim. Nauunim yim ti om iriyyar whiso simiir hiran inkam komii komii ima yipiki Adi Komii siir puganim simiir iikamın ti om iriyyar whis owiir nwowiyim simiir kigirraowiyim yim sima. Mi gol yuکیدim yim iikamın ti om iriyyar whiso simiirim yipiki Adi Komii siir kigna apiyim yim sima. friig.

2

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamın om Efesas hiranım simiir boınkin

1 Mi siya kimidiniya kariir boin, kira ti dimın taeminim simiirin yokwoni winki inkam komii komiiyin yipiki Adi Komii krimiir Wanın siir pugana saiir iikamın simiir kigirkakiyim om Efesas hiranım simiiram. Kira ti yayim simiir winki, kara Biyan Inkam Komiiyin, inkamın yipiki nauun iriyyar iso sim nonkwowın kariir ina inig aiir. Kara ini iikamın nu haimi Esia warauranım ini kimakar napriririn mi wim kima ini ti yuکید iriyyar iso simiir hiriinan yowım.

2 Kara bidiyar yinokninkinin miya bidu bidu aonii kima nanaeya mi kimiir kwoin komiiyin saiiram mi aingwowın. Mi an kara ina ninokninkinin wim kima iikam bibiyeyim simiiram naingwo rani mi wim kima tiriiginim yipiki inokinokin aposel inkamnan niksisaeyim simiirin bidiyar mi kinankiıim mi dimın taeminim sima boınim mi sima tirim simiirin bidiyar mi wakaeyim mi kima simiirin bidiyar mi hidim mi kima bidiyar mi inokninkinim hinın, sima aposel inkam tani yim niksisaee inkamkim.

3 Mi iriipi hiriinan, kima kariiramın nhami nhami bi naingwo tıbmii kungim mi kima kariir kinsis haiginıuwamın bidiyar mi miriııim mi kima piigi bi piyaokim.

4 Mi kara kimaka maırgımaırga nwo rani. Dimusi rani, ti dimın taemin imiirsika. Biya iya kima biigi bi kariir yai aiir wakaeyokna apa, kima kariiramın pranae pranae bi naingwokwonanaekim mi tariinanın kima kariiramın kiimii naingwokwo rani.

5 Miya yipiki biya kima miriııya kariiram mi ha naingwokwonanaeiya kariiram, saiiram ti swoki aingwoki. Mi kima nikiıııya saiiram ti swoki

aingwoki, kima siyiu biyie iirin digumii haimriiyugig. Biya kima kari-iramin nhami nhami bi naingwokwokim mi tariinanin kima ini hendarar yiki uguskuyim. Mi kima dimin taeminim bigi bi kimar niki apim simiirar ti swoki ap. Mi kima hiriinan tir karamae nwowi mi iya kara niti, kimiir nonkwobumbuninkinam, kimiirin wi kimiir yukidim simiir hiriinan kara kisisana haigini mi sima wi maeyaua sima nwowa wi sair nwo rani mi kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini.

⁶ Mi dimin whirin kara naingwokwowyim kima napam yio ti si, kima dimin bibiyeyim yipiki iikamim sim napim Nikolaski si tirim simiiram kipi naingwo. An kara iriipi hiriinan ti digworaekwowyim yipiki sima tirim simiiram mi aingwo rani.

⁷ Kima waka mi sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiun siya boinimauuwim kimiir, wigkam kima yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim mi iikamim yipiki hiriirar niki hougwokripkaiyim ti dimin biyeyim yipiki kimiir kwoin imiir kiyaiyim simiir mi mhoiyya Adi Komii siya kimiirin wa kigninkinkii siir numir aair namamin mi kima wi paenidin yipiki kimiir whinkisiis haiginuwanin wi siir naei inokinok hiriirar nwoyokiyokilkaeyamam. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Smena hiranim simiir boinkin

⁸ Kira ti yayim simiir winki inkam komii komiiyim Adi Komii siir piugana sair iikamim simiir kigiraowiyim om Smena hiranim simiiram. Kira ti yai imiirin wi hinina winboinki, tiki yayim yim kariirgin yipiki biyar nwowin iya digworaekwo ima niki imbiyam karamaeyar niki owa mi kara wi hiriirar swoki oyokiyokiyami. Kariirin inkamkar bidi iki isomaokiyin mi kara ha naonamin mi kara ina swoki insiin idwowin. Mi ini omwaiyar swoki waiyan.

⁹ Kara biyar ninokninkinkin, wara dimin biyeyim ti tariinan kimiiram nitim simiirin mi kara ina ninokninkinin iikam kima paeprikabgim mi kima dimin taemin hiriir hiriir karamaeka. Dimusi rani, wim kima kariir wakaeyokna apkim. Mi wim kima Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiir nonkwokim. Kara ina ninokninkinin, yai bibiyeyim iikamim kimaka ninkikinim sima boinim simiirin. Sima ti hinina boinkin, sima Adi Komii siir piugana sairisaiir Juda iikamim. Mi kara pi ti hinina boinkii, sima Juda iikam kungikun tani sima Adi Komii siir bi wakaeyokna apkim, yim Setani piugana sair iikamim.

¹⁰ Ti dimin taemin biyeyim ti iikam bibiyeyim sima tirim kimiir simiirsi kipi nidid. Waka! Ti iikamim simiir kwoinim wi Setan siya kiyai mi kimiir nhirim wi sima hali mi kimiirin wi maeyauwa mi biyie mriiyya wi sair hugripkiikikaigii. Mi ta hiriinan siya kinankiwi kimiirin, yio wi minam kinankiwi, kima wi kariir namisi wakaeyokna ap, iyie? Wi kariir wakaeyokna ap rani. Sima kimiirin iiyim wi iuura tibusumbuninkin haiginuwi. Mi iriipi hiriinan sima kimiirar mi isomaowamar minki wandi, kariiramim wi hiriirar daingwo tibmii kin kripkai. Mi kima hiriinan tiri mi kimiirin wi kara tirki, hiriirar nwoyokiyokilkaeyamam Adi Komii saika.

¹¹ Mi kima ti Adi Komii siir piugana sair iikamim, kima waka mi sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiun siya boinimauuwim kimiir simiiramim. Mi iikamim yipiki inokinokin dimin taeminim kimiir kwoin imiir kiyaiyim simiir nikwowaisii mi mhoiyya ti dimin bibiyeyim paeniyim, yipiki wi iikam imiir niuwi, sima wi ti hiriinan iikam kibikiyiyim wi kimiir wara nipimpar tani. Niingaka. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Pegamam hiranim simiir boinkin

¹² Kira ti yayim simiirin yokwoni winki, inkam komii komiiyim yipiki Adi Komii siir piugana sair iikamim om Pegamam hiranim simiir kigiraowiyim simiiram. Kira ti yai imiir winki mi wi hinina boinki, tiki yayim yim

kariir yaigim, ti inkamin yipiki kamkiuin si nonkwowin, yipiki mirmii mirmii iokakinar nwodigo.

13 Kara ina ninoknankinin omin kima nwowiyin ti om komiiyin Setanki si nitin, siya kigirkakiyin mi kima wari om iilarar mi oki windi, wim kima kariir yai aiiirin wa sibgu wakaeyokna aingwo tibmii kiini. Mi taka iiya inkam biyieyin siya nipimpara kariir miyan inkam kabi iilar Antipas yipiki kariir yai ailar boinnimauuwun iikamim simiir mi sima siirin ini wari omin kima nwowin ini siir waraur yisomaowin, yipiki Setanki si nitin, iikamim sim kigirkakam. Mi kima kariirin digiumii bi haimriiyugim kima kariiram in hiriayar wakaeyokna apkripkaigim.

14 Kima wadieyairgim mi an kara kimaka ti digworaekwo nhirim simiirsiiyin maigimaigra nwo rani. Kimiir iikam nhirim yipiki kimaka waraur nwowim om Pegamam yim sima Belamni dimin teaminim sim napikim. Mi bidi bidiniyarin, siya inkam nwirin Belak nikiuwiyin siir yisiimauu, siya Isrel simiir iikamim simiir kwoinim wi panin panina nikpitmai mi sima wi dimin biyie tir karamae ha niki owim. Sima naeyim yipiki inkamki nankin imiiaeyim uridyiu bibiyeyim sim, simiir bidi yaeyim. Mi sima ha namim mi sima kimidiniya hai wig imakar priinaeyam.

15 Mi kima ti hiriinan iikam bibiyeyim kimaka waraurar mi owim, ini hiriayar mi kignankin owim. Yim sima yai bibiyeyim yipiki Nikolasni iikamim sim nowomwarkaiyuuwim simiir napikim.

16 Mi kima wari dimin biyeyim kimiir waraur nwowim simiirin digiumii haimriiyugim mi kimiir kwoinim ti kisina haigi mi simiirin kimiir warauranki ti niniirikriropkisasauugi. Mi hiriinan tir karamae nwowi, kara niti, kara wi ti inkam hiriinanin yipiki ti yai bibiyie imiir napim wi yai simakar nini. Mi kara yaiya wi kariir yaigiyairg kaokwo boinkii mi sima wa namkii. Mi simiirin wi sima nonkwoninwomwairnankin haiginugigi yi ti kamkiu iirsika, yipikin wi kariir yai tiranki niti.

17 Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir. Siya ti hinina boinkin, yipiki kima ti dimin biyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim simiirsiiyin hiriayar nokworinukripkaii mi kimiirin kara wi yaeya dimin miyik hauuwi, diminin mananin yipiki ti kariir om tirar niki haigiprakaiyin. Kara kimiirin ti dimin hinininim sim hauuwi mi ti siiya whisininin yipikin yaeya inig sima winkiyin yio wi warar nankin hauugi mi ti inigin sima winkiyin yio wadieyairgin. Tiki siian yio min nisiimauugin kara kimiiram naingwokwonanaei. Mi ti siir inigin wi inkam nwirki swoki inoknankin tani. Nnngaka. Inkamin ti siiya iilar haiyin wi sasar ninoknankini siir inig iilarin. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Taiataira hir nwowim simiir boinkin.

18 Kara ti yayim inkam komii komiiyim om Taiataira hiranin yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir kigirkakiyim simiiram winki. Kara yayim wi ti hinin yayim sim winki, kariir nhwona nhiso paenan niuyakiko mi kariir iga kwiso kirieko mi wadieyairgo yo ini aiyinin yipiki whisinin nwowiyin mi ha niuyakiyin yio ini siir hiriinan yuyakiyin.

19 Kara dimin taeminim yipiki kima tirim simiirin ina ninoknankinim. Kara ina ninoknankinin kima iikam nhiramin ina naingwokwonanaeyim. Kara ina ninoknankinin, kima kariir yai ailarar sibgu wakaeyokna apikim mi dimin miyikar mi tirikim mi ha mi itmaiougwokripkaigim dimin bibiyeyim kimiir tiriyim yipiki ti iikam bibiyeyim sima ninkikin tiriyim kimaka mi ti dimin taeminim ti tariinan kima tirim yim ini wadieki wadie ywowim. Yim ini dimin taeminim biigi bii kima wakaeyokna apim yim ini simiir haiburim.

20 Mi dimin taeminim kima tirim yim wadiekim. Mi kara maingimainga nwo karamae kimaka dimusi now rani, ti dimin whiruwan siirsika. Taka wig biyieya yipiki wig biyieya min dapiya Jesebel saiir hiriinan nwowa, yipiki ha niksisaе boina saeya profet wiga mi kima saiirin kimidiniya hiriayar mi kigninkin okripkai kimaka waraurar saeya boin saeya profet wiga. Mi iikamim simiir kwoinim yayim saeya boinim simar mi kiyai. Saeya minam boinmimauga iikamim yipiki saiir wakaeyim simiir kiyipsibgyim mi sima pi dimin biyie nwoki tirim mi pi hii min nwoki priininaeyim mi naeyim yipiki kamkim sim ninkin imiiaeyim uruwai siyaowaini simiir bidi yeayim.

21 Kara ii nhirim saiiram bidiyar mi imbinim saeya ti dimin biyieyim simiirin digiumii haimriiyugigim mi saeya hiriinan tiram bi naingwoka.

22 Mi hiriinanki niuwi, ta wig aiirin wi kara nipimpari mi iikamim yipiki saiir wakaeyokna apim, yim wi kara tirkii kara nonkwobumbuninkinam mi ma minki niuyam mi sima wi maingimaingakak nwo rani.

23 Mi saiir yinisisimim yim wi kara nisomsom aokao digii. Mi wim kima iikamim Adi Komii siir piugana saiirim yipiki kariir wakaeyokna apim, iki hinda tindanim wa ninokninkinkii ta saiirin, kara dimin taeminim iikam kimiir kwoinawu nwokaiyim simiirin ina ninokninkinim. Kara dimin taeminim kimiir kwoinawu nwokaiyim simiirin ina ninokninkinin mi kara wi dimin kibi iirar namisi tiri, iyie? Wi dimin biyie tiri kimiirin.

24 Mi wim kima Taiataira warauran iikam nhirim, wim kima saiir yayi bibiyie imiir bi wakaeyokna apkim. Kima saiir bi wakaeyokna apkim ti dimin taeminim yipiki iikamkim sim boiniyim hinin Setani dimin komii komiigim. Mi kara kimiiramim, wi yaeya mii gwir boin tani, kima kariiram miiiyim. Ti miiyim kara kimiir boinim, sima simaigim yim simiirin kima wi digar nwoi kima tiri.

25 Kima ti yayi kibiyim ti tariinan kima napim simiirin hiriayar sibgu apripkaii mi iya kara swoki iti, kara wi idowiiyar nimbini.

26 Mi kima iikamim yipiki wi hiriya nitmai hogwokripkaii, ti dimin bibiyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiyim simiirsi mi ti hiriinan iikamim kara kimiirin wi kirie hauu haiginiuwu. Mi kima wi ta hiriinan saiirsi kigirkaki, iki iikamim iki omom hinda tinda nwoyim simiirin.

27 Mi dimin taeminim yipiki kara nimbiniim kimiir, kima tiram, yim ti dimin taeminim kariir Adin siya nimbiniim kariir yipiki kara tiri yokiyoyim, simaigim. Mi iikam kima wi iikam imiir kigirkaki mi sima wi yaeya om swoki kisina o rani, kimiir kigirkakamin. Simiirin wi kimar kigirkaki mi wi kimar nikwowaisii ti inkamin yipikin paekop nokwowin mi haua sae nikimkirkiyin mi misimira ha nwokiyin saiir hiriinan.

28 Mi ti dimin taeminim kara wi kimiir hauugi mi ti nauunin ninomor kouwanin yipikin piunok whwoyayakwokiya siirin wi warar ninkin hauugii

29 Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyu ieya boinim, Adi Komii siir piugana saiir iikamim yipiki siir yayi aiir wakaeyokna apim simiir. Iriig.

3

Jisis siir yayiyo Adi Komii siir iikamim om Sadis hir nwoyim simiir boinkikin

1 Kira ti yayiyim inkam komii komiyyim om Sadis hiranim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir piugana saiir iikam imiir kigiriraowiyim simiiram winki. Kira ti yayi hininim sim winki. Ti yayiyim yim kariir yaigim yipiki Adi Komii siir naeyu kibi iriayar nwiso simiir hiriinan kara nonkwowim. Mi nauun iriayar iso yim ini karar mi kigiriraowim yipiki wara inkam komii komiyyim yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir kigiriraowiyim kara kimiirin ti yayiyim simiir boinmimaugin. Kara ina ninokninkinin iikam

whiekakim sima kiriirin ini hiriyyar naingwowim, kima mi wadie aiirar miri mi kariiram in a naingwo tibmii kinim. Mi yi ini nanga ywowim wim kima inkamin naonamiyin si hinin nwonamkim kima kariir dimin whir bi swoki tirmintirminkim.

² Kima piu nhimii kinki mi ti dimin taemin imiiram ti sibgu aingwo omoki, ti Adi Komii siir dimin taeminim yipiki wari kimar niki apkripkaiyim, kima simiirin kima kimar ti sibgu kiiriimdiyiu haigina mi simiir sibgu ap. Mi ti dimin taeminim wari kimiir kwoinau nwokaiyim yipiki kima napiyim yim ini inkamin yipiki naonamiyin ini siir hiriinan ywowim. Siya wi dig nwo rani. Kara ti dimin taeminim kimiirin dimusi boin tani, kara dimin whirmim whirmimsim bi swoki kigminkigminkin wari dimin taeminim kima tirim simiirin mi kariir Adi Komiiyin siya wi ha boin tani, sima wadiekinairgim. Nangaka.

³ Ti swoki aingwoyokiyokiigi biya iya biigi bi kima wakaeya kariir yai kibiyim kima simiir sibgu apamar mi aingwokim. Mi tariinanin kimiir digiim ti dimin taemin bibiyeyim simiirin digiumii haimriiyugigim mi tariinanin kima ini yai kibikibiyim yipiki biya kima niki apim ini simiir swoki wakaeyokna apim mi hiriiran tir karamaekiswo, kara wi hiyan inkamnan niti, kara wi kimiir boinmau rani, iya kara nitana. Mi kara niti, kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini.

⁴ Mi kimiir iikam nhirim om Sadis hiranim, wim kima dimin biyie wari bi tirkim wim kima iikam wadiekim, wim kima ini yuisa haingitiropkaiya yipiki iikamkim sim kaiya ini saiir hiriinan ywowa. Mhoiyya kima kanaka nwoi, nim krma wi dimin taeminim whisininim wi simiir nii mi krma wi iripar napiriri. Wim kima wi ti hiriinan tiri. Dimusi rani, wim kima dimin whirki bi kimbuwi iikamkim mi kima Adi Komii siir yai imiir sibgu wakaeyokna apikim.

⁵ Mi wim kima iikamim ti dimin taemin biyeyim kimiir kiyaiyim simiirsi hiriyyar nokworinukripkaii mi Adi Komii siya kimiiram in a kiwaki, ti yuis whisininim simiir niyamim mi kimiir inigim yokwowa Adi Komii siir om hir nwowa saiir nwowim yipiki ha boina inkamin naingwo tibmii kinin saiir hiranki wi ninaki rani. Mhoiyya kara wi ti inig imiir haii mi simiirin kara wi kariir Adi Komii siir boinmauwi kariir Adin mi wi siir paekwosim ima boini, tiki iikamim kariir yai imiir wakaeyokna apkim mi sima kariir iikamkim.

⁶ Kima ti iikamim kima wakae mi kima sibgu daingwo omok, yayim yipiki Adi Komii siir naeyiutin siya boininim Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Filadelfia hir nwowim simiir boinkika

⁷ Kira ti yayim inkam komii komiiyim om Filadelfia hiranim yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yayim simiir winki, tiki yayim yim kariir yaigim, inkamin yipiki dimin whirki kimbu karamae nwowim mi kaimwo kungkinin. Kara ti siya inkamin yipiki kirie komiigakin yipiki bidi bidiniya Devidgi si haiya. Kara om kibiyin Jerusalem nikuiwiyin siir anowin bidi haiwaokiyin mi ti anowin kara haiwaokiyin siirin inkamki haiginikouwim wi digmindigmin swoki o rani. Mi kara siir haiginikounami, siirin wi inkamki haiwao rani, ti yayim karakikar boinkikim iikam kimiiram.

⁸ Kara dimin taeminim kima tiriyim simiirin ina ninokninkinim. Kariir wakaeki ti iikamim simiir kwoinim ti kara kiyaiyim yim ini anowin kara haiwaokiyin iikam kimiiram hinda tinda namam Adi Komii siir yai aiir boinmauwamam ini siir hiriinan ywowim. Mi iki iikam nhirim ti ano iirin kimiirsi haiginikouwim wi dig nwo rani, kimiir nikiduwam ti dimin taemin imiir tirsi. Kara ina ninokninkinin kima kariir kirieya saiirin komii

nonkwo rani mi kima kariir yayim simiirin ha sibgu wakaeyokna apikim. Mi ta kima wakaeyokna apa kariir wim kima saairin bi nimpriowikim kima simiirin bidiyar boinmimauu digim.

⁹ Kima wakae, kima ti iikam hiriinanim yipiki omaka yaimindimin nidwokaiwakaeiya saair nidwodwokai mwaniyiyim simiirin ina ninoknankinim. Yim sima ha boinkim, yim sima Isrelmi isidin siirgim mi Adi Komii siya simiir nimbingin sima siirgisiir iikam nwowim. Mi ya tariigina ya kaimwo rani, ti iikamim sima niksisaekim simiir kwoinim Setan siya kiyaigim mi sima ini siir ywowim mi mhoyiya ti iikamim yim wi kara tirki. Sima nitim mi sima ogmwo wi kimiir whwonkam idar nini waisii hünii mi sima wi haini ninoknankini, kara kimiiramar naingwokwonanaei mi kima kariirgi kariigim.

¹⁰ Mhoyiya ii biyeyea saeya niti mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya wi iikamim yipiki ti nu iir nwowim wi simiir asi kinanankiuwi mi ta hiriinan sairsika, sima wi iki dimin bibiyeyim simiirin wi digiumii asi haimriyugigi mi sima wi siir wakaeyokna api. Mi tiki iyim kara wi kimiir kigriraowi mi digworaekwo ikim. Mi kima wi wadeyar nwowi. Dimusi rani, wim kima yayim yipiki biya kara boinkiyim simiiram naingwo tibiigiim.

¹¹ Kara wa swoki itsauwi. Mi kima hiriyyar sibgu apkripkaii, ti digworaekwowim ti tariinan kima napim simiiramim mi iki iikam nhirim yim wi kimiir tir tani mi kimiir dimin mayik miyikim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim yim wi sima mi hai rani.

¹² Mi iikamim yipiki dimin taeminim simiir kwoin imiir kiyaiyim simiirsi hiriyyar nokworinukripkaiyim, mhoyiya simiirin wi kara tirki, yinpaenan nwowam yipiki wi Adi Komii siir omaka aiir nokworinuwu. Mi ti iikamim yim wi omaka kibi aiirar nwowi, yipiki Adi Komii siya nwowa mi sima wi saair haiburgig rani. Mi mhoyiya kariir Adi Komii siir inigin mi Adi Komii siir om ikin sowiirin wi simiir piu hir wini. Mi krimiir Adi Komii siir omin yio om Jerusalem whir ikin, yipiki mhoyiya wi Adi Komii siir om hiranki niti nua tirii. Kariir inig kibiyin wi simiir piu imiir warar nankin wini mi yio tiriiginin yio wi hiniina niisiimauuwi, sima Adi Komii siirgim.

¹³ Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti yayim Adi Komii siir naeyiun siya boinim Adi Komii siir piugana saair iikam imiir. Iriig.

Jisis siir yayia Adi Komii siir iikamim om Leodisia hiranim simiiram boinkika.

¹⁴ Kira ti yayim inkam komii komiyyim om Leodisia hiranim yipiki Adi Komii siir piugana saair iikamim simiir kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yayim simiir winki, tiki yayim yim kariir yayim yigim, yipiki yaimwokiyaimwo boini bwamkibwamin. Kara Adi Komii siir yayim simiir sibgu nanaaknankiihaiginugim. Mi ti dimin taeminim nuanim mi ninomor kouan ikim, yipiki Adi Komii siya naingwowim nimbimbiniyim mi ha nwowim yim karar nonkwokwokikim. Mi ti digworaekwo whiekakim yim karar kigriraowikim mi ti yayim kimiiramim karar boinkikim.

¹⁵ Kara miyiyim kima miriyyim simiirin ina ninoknankinim. Wim kima kariiram bi naingwokwonanaekim. Mi iripi hiriinan wim kima kariir bi nikwowaasiigim kimiir kwoinim kariiramim haimii naingwokin. Mi kima inokinokin kariiramim ti aingwokwonanaei, iyie? Mi kima inokinokin kariirin hindarar ti ikwowaisii iuguski.

¹⁶ Mi dimusi rani, wim kima kariiram bi naingwokwonanaekim. Mi iripi hiriinan wim kima kariiramim hindara tantarao aingworaraowi ini ti inkamim yipikin nae whiekinam tiriyyin ini siir hiriinan ywowim mi an kara iripi hiriinan, ini ti siir hiriinan mi owin. Kara wi kimiiram mi aingwo rani mi kimiirin wi kara yaskiigii Kariir yai tirankin.

17 Kara kimiiram naingwo rani. Dimusi rani, ti siirsika. Kimiir kwoinim wim kima ti hiniina naingwowi, wim kima ha boinikim, iikam krima umir hoimgakakaigim. Dimusi rani, miyim krimiir iingar nonkwo mirii nanaeyim simiirsika. Nim krima wadiekiwadieyaigim. Mi kima ha bi ninokninkinkim kimiir kwoinim biyekim. Mi kima wadie panansi ywosi. Mi ta hiriinan saiirsika iikamim yipiki sibgu aingwo omokiyim yim wi krimiirsi naingwoyimyoki. Kimiir kwoinim kariir dimin taemin miyik miyikim simiirin hoimgakwao haigi okai rani. Wim kima ini iikamim ningar priyokaeyamiyim dimin taemin karamaeyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi kimiir nhwonam yim nhwokwisaekim yim ini iikamim nhwokwisae nwoyiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi wim kima ini iikamim yuis karamaeyim hinda ningar priywokaeyamiyim ini simiir hiriinan ywowim kimiir kwoinim. Mi kima ta saiir bi kigninokninkinkim mi kima ha bi mi inokninkinkim wim ini ti hiriinan mi owim paeprikab.

18 Kara kimiirin igao yai boinkii, kima kimiir umir imiiram kipi naingwo mi kima kariiram wit, kimiirin wi kara hauugi kariir dimin taemin kibikibiyim yipiki umir imiir haiburim mi yipiki wi kimiir kwoin imiir whinkinsis haiginuwi simiirin. Mi kima ti dimin taemin imiir haii kima wi wadie hiriyyar nwowi. Mi kima kariir dimin taemin kibikibiyim simiir haii yipiki yuis whisinin wi simiir haii. Mi simiirin wi kimar nwoki iyim kimiir kwoin imiir higrinuam mi yim tiriiginim wi kimiir kwoin imiir nwoki iisimauuwim hiniin kima dimin whirki bi kimbugim. Mi kima kariir dimin taemin kibikibiyim simiir haii, yipiki marasinanim mi simiirin kimiir nhwona imiir kiyiprinuwi mi kima wi haningi sibgu kigimoki ti kariir dimin taemin imiirin.

19 Mi wim kima iikamim yipiki kara naingwokwonanaeyim, kimiirin kara wi whwokwoka boin tani mi kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini. Mi hiriinankinuwi kima wi sibgu sibgu dwo. Mi dimin bibiyeyim simiirin digumii haimriyjugigi mi kariiram sibgu wakaeyokna api mi kara kimiirin wi nonkwobumbuninkin tani.

20 Kariir kaoki! Kara tisi kimiir kwoinim simiir ano imiirar nokwo dapikiuwim kimiir inig imiirar. Mi tiki iikamim yipiki kariir yai imiir wakaeyim mi sima ha niti mi anowin ha nama haiwaoiki mi kara wi saikar ninkin apnokokainami mi krima wi kwoin whiruwar nwowi, iikamim yipiki iripa nongwomamaer aeyim simiir hiriinan.

21 Mi iikamim yipiki kariir yai imiir wakaeyokna apim sima hiriyyar nokworinukripkaii ti dimin taemin biyeyim simiirsi, kariir hiriinan buya kara mi wakaeyokna apa kariir adin, Adi Komii siir yai aiir saiir hiriinan mi mhoyiya simiiramim wi kara kiwaki, kanaka nidwowam ipii imiir mi inig komiigak nwowim mi iikamim simiir kigiriraowam kariir adin Adi Komii siya mi kiwakiya kara tirim simiir hiriinan mi wi saikar mi idwowi, siir ipii aiir.

22 Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok dimin taeminim Adi Komii siir naeyuin siya boinmimauuim Adi Komii siir pugana saiir iikam imiir. Iriig.

4

Mi iikamim Adi Komii siir omin siir hiranim sima siir inig iir hainan prapraskikim

1 Ti dimin taeminim kara kigim simiir mhoyian kara kigiyin yaeya dimin whirin, yio omin kou hiranin siir ano ieya kariir whwonkam ida haiwaoikiyin. Mi mhoyiya karar wakaeki yaia kariiram kauwokii, saiir yainana kidgi maskinan nwokika. Saeya hiniina boinkika, kira koua tiriir wit mi kiriirin dimin taeminim nimbimbuyamanim wi kara niisiisiimauuwi.

² Mi dimin taeminim siya boinkiyim kariir simiir mhoiiyan mi ti Adi Komii krimiir Wanin siir naeyiun kariir kwonbud iirin siya kiswoki mi kara ina kigiyan ipii kibiya yipiki inkam komiiyin siya nidwokaiiya dimin taeminim sim kigiraowiyim. Mi kara ta ipii aair kigiyan mi kara kigi inkamin hirar nidwokaii.

³ Mi kara siir whwonkam iir kigiyan, siir whwonkamin ini siiya kibiyin jaspera nikiuwiyan mi siiya pariidnanin nonilian nikiuwi ikin sowiir hariinan niuyakikin. Mi karar mi kigi diminin namnamiinan Biyan Inkam Komii siir ipii aairar yinyakiyan. Mi ti diminin ini siyan emeral nikiuwiyan prainan siya nwokiiyan siir hariinan nwokikin.

⁴ Mi karar mi kigi, ipii kamnwir kwiiyan inkam komii komiiyan kigirkakiyan sim nidwodwokaiiyan ta Biyan Inkam Komii siir ipii aair haiginokaii mi kam kamnwir nwiyyim yim ini ti ipii imiirar mi idwodwokaiyan yuisim sima niyyim whisinankim. Mi pagram simiir mwo mi haiginim yim gol pagrakim yipiki simiir niisiimauuwim hinin, sima inkam komii komigim.

⁵ Mi diminin sinananin kimidiniya ta biigi biyan ipiyya saair hirankar yimbiyam mi ina yankeya hinda tinda mi ta diya saeya tiokiya saeya pranae pranae bi tiokika. Mi karar kigi sikwopae iriyyar kwiso siir ipii aairar nwowi. Mi yim ti sikwopae iriyyar kwiso, yim Adi Komii siir naeyu iriyyar nwis ima.

⁶ Mi ta ipiyya saair kingiin hirin diminin hir nwowin yio ini whii komiyya solwara nikiuwa yio ini saair hariinan ywowin. Mi siya ini opnani hanin hindarar kigirkakiyan. Mi mhoiyya karar mi kigi dimin whiiyan kwoin minkakim ha niyae diriraerariyan Biyan Inkam Komii siir ipii haimii haimii whiiyan simiirar niyokiiyan. Mi ti dimin whiiyan simiir whwonkamim mi simiir digiuwim mi simiir mwoim nhwona nhwonakainairim.

⁷ Mi ti diminin kingiin nwowin siir whwonkamin yio ini pusi komiiyan niimauanin laion dapiyan siir hariinan ywowin mi dimin whisakan kwoin minkakim ha niyae diriraerariyan yipikin siir priska miyya nwowin, siir whwonkamin yio bulmakau komiiyan bul nikiuwiyan ini siir hariinan ywowin. Mi irin priska mirmii kwira nwowin siir whwonkamin yio ini inkamni whwonkamnanar ywowin. Mi irin yipikin mhoigi mhoii nwowin siir whwonkamin ini wabni whwonkamnan ywowin, ipiyanin yipiki siir pidga kwiso hindara masnaniyo.

⁸ Mi ti dimin whiiyan kwoin minkakim ha niyae diriraerariyan sima irira irira pidgam iriyyar kwokwirakim mi simiir piu kwirkaka nhwonaki bidi yinkinua. Mi simiir pidga aowa iriipi hariinan.

Nii nabie sima bi tanikim mi yai mikrim bi nwowikim. Sima hiriyar boininaeikim, siya dimin whirki bi kimbugin mi siya kirie komiigakin. Siya biyyar whuwununan mi tariinanin tisi hiriyar nwoyokiyokiiyan mi mhoiyya siya wi hiriyar nwoyokiyokiiyami.

⁹ Mi ti dimin whiiyan kwoin minkakim ha niyae diriraerariyan mwaiya sima waowa, sima sima Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siir inig iir hainan-prapas waokim yipikin Biyan Inkam Komii siir ipii aair nidwokaiyan siya wi hiriyar nwoyokiyokiiyayami mi mwaiya sima waowa, sima ti hinina waokim, siya inig komiigakin mi sima siirin asi boin wadiekim.

¹⁰ Mi ti dimin whiiyan kwoin minkakim ha niyae diriraerariyan sima ta mwai aair waowim mi ti inkam komii komii kamnwir nwiyyim sima ogmwo kimidiniya Adi Komii siir whwonkam idar waisii hii yipiki siir ipiyya inkam komiiyan nu kigiraowiyin si nidwokaiya saair nidwokaiyan siiram. Mi sima Adi Komii siir inig iir mi hainan yipikin wi hiriyar nwoyokiyokiiyayami iinokin mi simiir gol pagram siir ipiyya saair kingiin hirar ini bwaeyagin, yi triiginin yio min niisiimauugin ta kirieya sima kigirkakiya ya siirga. Yim sima inkam paeprikab niingakim sima

siiraramar naingwo tibmii iskiikim. Mi sima hirar niki waisii hiugripkaiyim mi sima mwaiya hiniina wao,

¹¹ Kira krimiir Biyan Inkam Komiiyin mi kira krimiir Adi Komiiyin. Kira wadiekiwadiekin mi krma whiekakim kiiiri inig iiri asi hainan-praprasu mi krma minam naingwowi, kira krimiir kigirkakim. Kira krimiirin wi dimusi kigirkak rani, dimin taeminim nuanim mi dimin taeminim ninomor kouan ikim, yim kirar nonkwokwo swokim kinakinar naingwokin hiriinan nwowamin mi ta hiriinan sairsika kira simiir asi nonkwokwokikin. Iriig.

5

Jon siya yokwowa biya Adi Komii siyar winitnakiugiya ambini saiiir kigin

¹ Mi ti inkamin kara kigiyin Adi Komiiyin yipikin Biyan Inkam Komii siir ipii aiir nidwokaiyin, siir ina iniga yokwo briipriya hindara whrina kwira nonkwowi. Yaiyim saiiir digiwa whwonkama nwowim inkam nhirkim sim winkim. Mi saiiirin inkam nhirkim sim bidi yitamamikiugiyim ambin iriyyar nhiso so. Mi saiiirin wi inkam inig karamaeki swoki haiwao kig rani.

² Mi kara kigiyim simiir mhoiiyan mi kara kimidiniya paekwosim komiiyi komiiyin siir kigi. Siya kimidiniya komiiyar kauwok boinimnankii. Yipikin dig nwowanin ta yokwo briipriya hindara whrina saiiir nitimamakuiwim ambinim simiir niinikibwaembwae haii?

³ Mi ta siya boinkiya saiiir mhoiiyan, sima ina yinoopkiyim Adi Komii krimiir Wanin siir omin hinda tinda nwowim simiir, nu idwo mi nu aowa mi sima inkam nwir bi swoki hansiryiskaigim ti ambinim simiir niinikibwaembwae itkiiyamin mi ta yokwo briipriya hindara whrina saiiir haiwaowim.

⁴ Mi kara pranae pranae bi nougin. Dimusi rani, sima inkam kibi nwir bi hansranyiskaigim ti ambin imiir niinikibwaembwae yim mi ta yokwo aiir mi haiwao kigim dimu diminkim yipiki ta yokwo aiir nwokaiyim.

⁵ Mi kara ha nouin mi inkam komii nwirin ti kam nwir nwii simiir nwirin ha nitin mi kariirin kimidiniya siya ini boini tanki, kipi nou ti siir kaoki. Tiki inkam kibiyin ti tir nwowin yipikin iikam imiir kigirkakiyin siya inig komiiigakin mi siya iriipi hiriinan kirie komiiigakin mi siya Devidni piugana Juda simiir isidin siirin simiir yuniekim. Dimin biyeyim simiirin siya bidi ikowaisiigi yim mi siya wi digar nwowi ti ambinim simiir niinikibwaembwae haii mi ta yokwo briipriya hindara whrina saiiir haiwao kigi. Iriig.

⁶ Mi ti siya boinkiyim kariir simiir mhoiiyan, kara kimidiniya sibsib irin siir kigi, yipikin hankakin biya sima niki isomaokiyin siya Biyan Inkam Komiiyin siir ipiiya saiiir kingiin hirar nokwowi. Mi dimin whiiyim yipiki kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim sima mi inkam komii komii kamnwir nwii ikim sima siirar kaeyokaii. Mi karar mi kigi hon iriyyar whiso bulmakau komiiyim bul nikiuwiyim simiir honanin siir mwo hirar nwowi. Mi iriipi hiriinan kara nhwona iriyyar nhiso siir nwowim simiir warar mi kigi. Mi ti hon iriyyar whiso mi nhwona iriyyar nhis iko, yim Adi Komii siir naeyiu iriyyar nwiso siya nikropkiyim iikamin nuanim hinda tinda nwowim simiiram yim simiir kirie ima.

⁷ Mi ti sibsibin ti inkamin siir nikriyin ha namin mi siya ta yokwo briipriya hindara whrina kimidiniya Biyan Inkam Komiiyin yipikin Biyan Inkam Komii siir ipii aiir nidwokaiyin siir ina iniga saiiir hirankar ini haiyu.

⁸ Mi siya ha namin yokwo aiir ini hainaki mi ti inkam komii komii kamnwir nwi yim mi dimin whiiyim kwoin minkakim, ha niyae diriraerariyim sima whiekakarim kimidiniya ti inkamin sibsibnanin siir kingiinar ini waisii hiiyu. Mi sima nwonira nwonira diminin mwai tiowaowiyin gitananin ha

dapiyin hap irira irira bidi yonkwo digim. Mi twowa golni nonkwokwowa diminin whrinanin si nwokaiya yipiki piuii miyik whakiyin sairin iriipi hiriinan irira irira mi onkwo dig. Mi ti diminim ini mirkimirka yaki inkiniyim mi ti diminim simiir miyim simiir whiekakarim yim min boinkikim yayim iikam ima kwisboinkiyim Adi Komii siiram simiir nikrigim.

⁹ Mi mwai wina sima waowa ya bimbuiwi rani biya sairin inkamki bi waominanka. Sima ti hinina waokim,

kira ta yokwo aiir haii wi digar nwowi mi ti diminim ambinanim wa ninkinkibwaembwaeki kira ti siirin wi digar nwowi. Dimusi rani, biya kiriirin inkam nisomaokiyin mi kira ha naenamim mi ta hiriinan sairsika kiriir nheya ha naokiinainama mi iikamim yipiki Adi Komii siirim simiirin ini kirar swoki anmaiwarkainam. Kira iikamim piugan piuganiyim simiir nanmaiwarkaina digin mi iikamim yaiginpai yaiginpaini ikim mi iikamim maeyau maeyauwan ikim mi ti iikam iki nu nhirim sim nwo ikim.

¹⁰ Mi kira simiir ha hai digin mi sima ini piugan kwiruwa ywowim. Mi sima ini pris inkannan ywowim iikamim Adi Komii siirim. Mi sima irira nwonira wi Adi Komii siir mai aiir mairi mi sima wi iikamim nu tir nwowim simiir kigiriraowi.

¹¹ Mi mhoyiya karar swoki kigi, Adi Komii siir paekwosim whiekakim yim Adi Komii siir ipiia mi dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim mi inkam komii komii kamwir nwii ikim simiir nokwoyokaii. Mi Adi Komii siir paekwosimim yim kaimwowaigim kasa rani kara mwaiya sima waowa sairar wakaekikin.

¹² sima pranae pranae bi waokim sima ti hinina waokim, ti sibsibin yipikin inkamim nisomaokiyin siir nikriyin siya wi digar nwowi. Siya inigak nwowim wi digar nwowi iikamim simiir kigirkakim mi digworaekwo ikim. Siya wi dimin miyik miyikim simiir haii mi siya dimin taeminim simiirin wa ninomokninkin digi. Iikamim sima wi ha boini siya wi digar nwowi mi sima wi siir inig iir hainanprapras. Mi sima siirin wi ha boini, siya inig komiigakin mi siya Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiirin wa haii.

¹³ Mi ti dimin taeminim kara wakaeyim ti ha boinim, kara dimin taeminim Adi Komii siir omanim kasaka bi wakaekim mi nuan ikim mi nu aowan ikim mi whii komii solwaran ikim mi kara ti hiriinan sima boinim simiirar wakae dig.

Adi Komiiyin yipikin siir ipii komii aiir nidwokaiyin mi yipikin inkamim sibsibnan nwo ikin, sowa nwisairarin kirie komiia dimin taeminim sim kigirkakiya ini sairar nonkwo digo mi krima omkakin pi hinina boini, sowa wadiekinairgo mi krima pi sowiir inig owiir hainanprapraskii mi krima pi hinina boini, sowa nwisairarin inig komiigakinairgo. Mi dimin kirie kibikibiyim hiriyyar nwoyokiyokikaeyamiyim yim ini sowar mi onkwowim.

¹⁴ Mi ti dimin taeminim simiir mhoyian ti hinina boinki mi dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim yipiki hir nwowim sima boinki, tiki dimin taeminim yim kaimwowaigim. Mi ti simiir mhoyiya inkam komii komii kamwir nwiyyim ogmwo ha waisii huim mi sima kimidiniya sowiir inig owiir hainanprapraski. Iriig.

6

Sibsibin yio inkamim yipiki naonamin dimin biye biyeyim sim haiy-oprimdiyiumugiyin mi ambinim simiir mi ninkibwaembwae itkiyanim yio siir nikrigin

¹ Mi mhoiyya sima ha wao digiyim mi ha mi hainan digiyim sowi-
iram mi kara ti sibsibin inkamnanin siya ti dimin bibiyeyim simiir haiy-
oprindiyumiigiyyim mi yokwowa ambin iriyyar nhisio sim nwowa saiir
haiyin siir nikriga mi ti ambinim simiir nair iir yinikibwaeki. Mi ta siya
niinikibwaekiya saiir mhoiyyan mi ti dimin whiyyim kwoin minkakim mi ha
niyae diriraerariyyim simiir ir ieya boinkiyin yaiya siya komiyyar kauwok
boinkikin hapi diyaki namisi tokika, siya ti hinina kauwok boinkikin, kira
wit

² Siya boinki, kira wit. Mi kara kigi hos whisanan irin pi niti mi inkamin
siir idwo hir nidwowa siya irim hipigim ini warar nankin haigin idwowa.
Mi ti kamim hiranim sima hauugiyim diminin siir mwo iir puaiyam mi ti
inkamin siya kirie komigakin mi siya inkam nhirimi bi nididkin mi siya yaii
niniyakiwaiwigim mi siya ha namim iki nhir imiirin yamdi kwirua siya ini
hanururgig.

³ Mi siya namkiya saiir mhoiyyan mi karar swoki kigi sibsibin yipiki
inkamin naonamin siir nikriyyin ti ambin nhirin ta yokwo aiir nwowa siir
niinakibwaekii mi karar wakaeki, ti dimin idiyim kwoin minkakim mi ha
niyae diriraerariyyim simiir nwirin siya boinki, kira wit.

⁴ Siya boinki, kira wit Mi hos irin yipikin paridnanin yio ina yitin mi siir
digi idwowa inkamin nwira nidwowa. Mi siirin kirie bidiyar mi hauugiyin
mi siya wi iikamim nuanim wi simiir nwoki tirim yaii sima niniyam mi
sima wi irni nwirni nwoki inam isomsom aokaowim. Mi sima siirin kamkiu
komiyyin whira mi hauugi mi siya ha namim kimidiniya siirar ini tiru.

⁵ Mi siya namkiya saiir mhoiyya mi karar swoki kigi sibsibin yipiki inkamin
niki aonamin, ti ambin nhoumakan siir niinakibwae itkiyyin siir nikrigin.
Mi karar swoki wakaeki ti dimin whiyyim mi ha niyae diriraerariyyin simiir
irin pi boinkii, kira wit. Mi siya boinkiya hiriinan saiir mhoiyyan karar kigi
hos yhiuwinanin. Mi inkamin siir digi idwo hir nidwowa siya skera kwira
haiyidwowa.

⁶ Mi karar wakaeki yai kwira ti dimin whiyyim kwoin minkakin mi ha
niyae diriraerariyyin simiir bopwo hirankar nimbiyamkii. Saeya ti hinina
boinkika, iikamim sima ta wit twowa saiirin wi umir ii kwiruwani mirii
haiyyin wi siir saini. Mi bali two ouumim yim iriipi hiriinan mi ii kwirua mirii
haiyyin umirin wi siir saini. Mi welin mi wain op aka sowiir kipi tirbu. Mi siya
boinkiyim kariir simiir mhoiyyan siya ina yamin.

⁷ Mi ta siya namkiya saiir mhoiyyan mi karar swoki kigi sibsibin ti inkamin
yipiki niki aonamin siir nikriyyin, siya ambin nhuui akan ta yokwo aiir
nifinakiuwun siir niinikibwaeki mi mhoiyya karar wakaeki ti dimin whiyyim
kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyyim simiir nwirin siya ha boinkii,
kira wit.

⁸ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiyyan hinin, kira wit. Mi karar mi kigi
hos irin wirnanin pi niti. Mi inkamin siir digi idwo hir nidwowa siir
inigin, naokin. Mi inkam nwirin siir inigin yipikin ha dapiyin, hel yio ini
hos irin siir mhoiyya nwowa yio siir nidwonanikin. Mi sima sowiirin wadie
bidi ywokiyim iikamim nuanim hinda tinda nwowa simiirin sowa hidi mi
sowa piuganim wi kwiiya nwowaiginiuwu hinda tinda ti nu whirkak iirar.
Mi mhoiyya ti iikamim ti piugan kwiiyyim simiir piugan kwira yio wi sowa
nisomsom aokao digi. Sowa simiirin wi hinina nisomsom aokaowi nhirim
yim wi sima simar swoki inii aokaonaei mi nhirim yim wi maki nii aokaowi
mi nhirim yim wi mhuigi naowaokaowi. Mi nhirim yim niimauan wraisu
biyeyim wi sim pisomsom aokaowi. Mi ti simiir mhoiyyan sowa ina yamkiyo.

⁹ Mi tiriigino ha namkiyo mi karar swoki kigi inkamin sibsibnanim
ti ambin iriyyar akan siir niinikibwaekii. Mi karar mi kigi iikamim
yipiki hiiya Adi Komii krimiir Wanin siir haiginankinimiiyaeya, saiir aowa

nwowi simiir kwoinbudim. Biya ti iikamim sama Adi Komii siir yai aiir niki boinmimauugin iikamim simiir. Mi simiirin iikam bibiyeyim sama nisomsom aokaokikim sibsibnan mi sama ha naokaonankim. Mi sama hiya nae Adi Komii siir haigininkin imiyyaeya sair aowa hir niki okim.

¹⁰ Sima hiniina kauwok boinkikim, biyan Inkam komiiyin inig komiigakin, kira dimin wharki bi kimbugin mi yaimwokiyaimwo boiniyim simiir bwamkibwamin siyairgin. Mi kira iikamim nuanim simiirin wi paka hiniin iya sae hidi mi wi paki hiniin iya sae nipimpari? Dimusi rani, biya krimiirin sima nisomsom aokikim mi krima ha naonankim.

¹¹ Mi ta sama boinkiya hiriinan sair mhoiiyan mi siya simiirin yuis whisinananim simiirin yapa yapar hauu dig mi sama simiir ha haiyim mi siya simiir boinki, kima ha tiki kwosisaeki ii nhirmi arar mi mhoiyya tiki iikam bibiyeyim sama kimiir nomiiyau imiir nisomsom aokao digi mi iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api ikim kimiir hiriinan kima mi wakaeyakna apa kariir mi sama ha mi isomsom aokiya kimiir sair hiriinan. Mi mhoiyya ti iikamim kara nimbinim simiir nisomsom aokaowi mi simiirin wi kara hidi mi wi kara nipimpari.

¹² Mi siya tiriuginim simiir ha boinmimauu digiyin mi ti sibsibin inkannanin ina swoki kwiinikibwaekiyin ti ambin iriyyar nhir akan ta yokwo aiir nwowin. Mi ta siya ninikibwaekiya sair mhoiyya, nin komiiyin ina yitkiyin. Mi kara mi kigi bieyin yhiuwinan ninkpitkiyin yuis yhiuwinanan mi bwana ya pariidan mi oki nhienan.

¹³ Mi ninomor kouan nauun whiekakim yim ina yikigiigiyim nua tiriir swapwonan, swapwoin swapwo piu hiranki nikiigiigiyim iya opud komiigi hugiya mi ha nikiigiigiyim simiir hiriinan.

¹⁴ Mi ti nauunim nikiigiinaiiniyim nua tiriir simiir mhoiiyan karar kigi ninomora pi groppanainami mi saeya ina whaowaekiya nibmir grophainamni haniin. Mi mhoiiyan mhu minim mi mhuigrisimim whi idopwoniya nidwodwomwaiyim yim ina mi kisanamim maeyauwa sama nwowa sair hirankar.

¹⁵ Mi ti digworaekwomim hiriinan tirkiyim simiir mhoiiyan karar kigi, iikamim yipikim nuan iikamim simiir kigirkakiyim, yim sama gavmani inkam komii komiiyim inigakim sama mi kamim yaii niiniyim sim kigiraowi ikim mi kamim digworaekwoki naokingugunakai ikim mi iikam whiekakim whisarii mi priimiri ikim mi iikam whiekakim rirmiiya nwowi ikim sama whiekakarim ina iwit aogwoprakaiyim. Nhirim siyanoim sim mi nhirim mhuian siya komii komiiyim sim bopwo yagwoprakai.

¹⁶ Sima ha nagwoprakaiyim mi sama hiniina yaingwoki, sama wi mhuian siyam simiiram boinkii hiniin, krimiir dikiiiridinugi mi hiriinanki niuwi mi krima wi Adi Komii siir whwonkam iir kig rani, yipikin inkam komiini ipiyya sae nidwokaiyin, siya mi inkamin yipikin sibsibnan ikan yipikin io krimiir nwowin mi yipikin wi krimiir nisomsom aowi.

¹⁷ Mi ii komiyya io sowa nwowana saeya niti mi Adi Komii siya wi iikam krimiir hidi dimin bibiyeyim krima tirim simiirs. Mi wi dig nhinga nwowi tiki inkam nwiso io nwowo sowiir io aiir naomainoki, ha? Inkam nwir karamaeka. Iriig.

7

Mi Adi komii siir paekwosimim 144,000 iikamim yipiki Isrelmiyim simiir mwo imiir hainnamakii

¹ Mhoiiyan karar kigi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim nwiiyim ti nuin siir haimii haimii whiiyim simiirar nokwo digi. Mi sama hiriyyar nokwomim mi opud aiirin nuanki hugnanisiyin mi whii komii solwaranki mi

¹³ Mi mhosiya ti inkam komii komii kamnwir nwiyyim simiir nwirin siya srii kariirin, tiki iikamim tiranim ti yuis whisinin niyyim, yipiki sima? Sima pindanki nitkim?

¹⁴ Mi kara siir yai akan hinina yowarkii boin, Kinakinar ninokninkini simiirin an kara ningaka. Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, ti iikam imiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakim iki hikpai hikpai komii komiyyim simiir bopwo hirankin. Yuis wina sibgu hisokiiya mi whisinin ha nwokiiya saiir hiriinan. Mi yim ti iikamim yim whauryiyinkihauuriyinan nwo ima ti inkamin sibsibnan siir nhie aairsi.

¹⁵ Sima Adi Komii siir siyu siir napkim mi simiirin kimidiniya kam ima yipimpar aoki mi tariinanin sima ini Adi Komiiyin siir ipii aair nidwokaiyin ini siir whwonkam ida nokwowim mi ni nabieyin sima siir mi imiir mariigim siir omaka kibiya saiir omaka yainau hir. Adi Komiiyin yipikin ipii aair nidwokaiyin, siya ini simakar nwowin mi simiirin ini siyar kigriraowin.

¹⁶ Mi tariinanin sima wi mhiigi swoki ao rani mi wi kwoinki mi haei rani mi sima wi ta saiir hiriinan biyie swoki o rani. Mi bieyin wi simiir mi whwo rani mi sima wi bidugi swoki it rani.

¹⁷ Sima wi wadieyar sibgu owi. Dimusi rani, inkamin sibsibnanin yipiki ipiyya saiir whwonkam ida nokwoin simiirin wi siya kigriraowi mi sima inokiiinokin wi maigimaigra nwoninaei mi wi dimin miyyik miyyik imiirarar haii. Mi ouubim simiir nhwo hir nwowim yim wi Adi Komii krimiir Wanin siya ninakii mi ta hiriinan saiirsika sima wi swoki ou rani. Iriig.

8

Inkamın sibsibnanın ambın iriıyar nhıs akan yokwo aair nwowın siir nınıkıbwae itkııgıkın

¹ Mi karar swoki kigi inkamin sibsibnanin diminin ambinanin iriıyar nhıs akan yokwo aair nwowın pi nınıkıbwaeıkii. Mi ii pıei bi kwokıkın dimın taeminim Adi Komii krimiir Wanin siir om hiranim ini hindarar yınkın tankiyim.

² Mi karar mi kigi Adi Komii siir paekwosım iriıyar nwisı Adi Komii siir whwonkam idar nokwıwi. Sima kid iriıyar iso sima masanim warar nınkın haiyıkwıwi.

³ Mi mhosiya Adi Komii siir paekwosım nwirin ha nitin yio ini hiıya nae min haiginınkin imiıyaeyıa, saiir kingiin hir haiyıkwıwi gol twowa. Mi twowa saiir yainau hir nwokaiyyım dimın whrinanim, yipiki wi mhosiya nanagi mi sima wi wadieyar niısiın whakii. Mi simiirin ha haiyyım mi siya kimidiniya Adi Komii siir iikamım nhwo sima kwisboınım yayıym simakar yınkın haiginıki mi ti simiirin wi siya nanagii gol hiıya Adi Komii siir ipiıya siya nidwokaiıya saiir whwonkam ida maigimaigra Adi Komii siya nwowam.

⁴ Mi paowııya piııı miıyyık whakiya mi ti Adi Komii iikamım nhwo sim kwisboınıki ikim simar yamswoki koua hiriirin Adi Komii siir paekwosımın Adi Komii siir whwonkam ida nokwowım simiir in hirankın.

⁵ Mi mhosiya paekwosımın paeya ha haiya ta hiıya saiir hirankın mi siya kimidiniya ta gol twowa saiir whaaigigi. Mi siya ina whaaigigiyyın ta gol two aair ya tariıgına ya min niısiımauuga Adi Komii siya siir iikamım nhwo sima kwisboınıyyım simiir bidi wakaewının. Mi siya nuan iikam imiırin wi ti digworaekwo imiir nipımpari mi simiirin paekwosım siya yitkiigi nua tiriir. Mi sinana ina sinankiya hında tında mi diya ini komiıya tiokıya mi nuın ina kiısikiyyın. Iriig.

Mi paekwosım iriıyar nwisı simiir kidim ina maskiyım

⁶ Mi ti Adi Komii siir paekwosim iriyyar nwiso yipiki kid iriyyar iso sim nokwowim, sima ini hendarar kwaeikwokwowim ti kid imiir masamin.

⁷ Mi buigi biyyan paekwosimin siir kidin ha maskiyin mi ta hiriinan sairsika, naowin ina yitin aisanan mi pae aka mi nhieya ina yaokiinaiiniya nua tiriir. Mi sima ha nikiiginainiyim mi kimidiniya ti nu haimii haimii whoimim simiir haimii whirin siir idwo yauni ikiigini mi hinda tandin ina yuinanakin kin swokiyim mi ti haimii whirin siir pae minim mi kai minim yim ini hiriyyar yuinanakin kin swokiyim.

⁸ Mi mhoiyya paekwosim nwisakan siir kidin ha maskiyin mi ti paekwosimin diminin mhiunanin ina yitkiigiyin mi siya paeni hanin ha niyyakiyin mi ini whii komiyya solwara nikiuwiya ini saiirar yamimayiwuwin. Mi ta whii komiyya solwara nikiuwiya saiir whii haimii haimii whoimim simiir haimii whirin yio ini nhieki yikpitmaigiyin.

⁹ Mi ta whii komiyya solwara nikiuwiya saiir haimii whirin siir dimin taeminim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim yim opnau hir nwomaiyim ina yaokaokiyim mi haimii whiso sowiir dimin taeminim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim yim ini hiriyyar ywokiyim yim bi naokaokikim. Mi siyayi isid whoimim simiir isid whirin yio ina mi tirbu iguskiyin. Mi isid whiso sowiirim yim ini hiriyyar ywokiyim yim wara bi tirbugikim.

¹⁰ Mi paekwosim nwoimakan siir kidin ha mi maskiyin mi nauun komiyyin nhiridmar pariidanin ina yikiinaiiniyin. Mi siya kimidiniya ti haimii haimii whoimim simiir haimii whirin siir ie komii komiyyim mi siir ieno ienowim simiir yauni amaini. Mi siya haimii whiso sowiirim simiir idwowin wari bi namaigin.

¹¹ Mi ti nauunin siir inigin yio minkan kausrir. Mi opim simiir haimii whirin yim wi pi kausriri mi haimii whiso yo wi hiriyyar nwokii yo wi wara kausrir tani. Mi iikam whiekakim ta op kausrir aiir kwiyaeyim sima ini hiriyyar yaoswokiyim.

¹² Mi paekwosim nwii akan siir kidin ha maskiyin mi bie, bwana, nauun, simiir haimii whirin yio ini yhiuwinan ywokiyin. Mi sima bi swoki whoyaminkikim. Mi haimii whiso sowiir yim ini hiriyyar ywokiyim yim yhiuwinan wara bi nwokikim. Mi ta hiriinan sairsika ni nabie sowiir haimii whirin yio bi whwoyakikin. Mi haimii whiso sowa sowa whwoyaki.

¹³ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyyan mi karar kigi ipiyinin wab nikiuwiyyin hapi kougi kou hirar siini. Mi kara ti siir kigiyin mi kara hinina yaingwoki, wi dimin biyieki kipi nimbiam. Mi siya hapi kougi kou hirar siinamin mi karar wakaeki, siya komiigi komiyyar kauwok boinkii, dimin biyie, dimin biyie, dimin biyieyem wi nuan iikam simiiram niti. Simiir tirbuwam iya Adi Komii siir paekwosim nwoimim sima maski simiir kid imiir. Iriig.

9

Mi paekwosim iriyyar akan siir kidin ina maskiyin

¹ Mi ti paekwo sim nwii akan siya siinamin siir mhoiyyan, karar wakaeki, Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim iriyyar akan siir kidin pi maskii mi karar mi kigi nauunin pi nikiinaiinii ninomor kou hirankin mi siya ini nua hiriyyar yikii igusnainamin. Mi hapaiirin ieyin ina ywokiyin mi ti ieyin kingiin kingiin bi ninirnan kainainamin mi siya ini mwis karamae ywowin mi Adi Komii siya tidiyyinin siir bidi hauugiyin ti ieyin ti nauun ieya nwokaiyin siir anowin siirin.

² Mi siya ti ieyin ninirnan kainainamin siirin ha haiwaokiyin mi paowii komiyya ini warar yowiiyiya inkamin numir haingomuwiyyin siir hiriinan.

Mi saeya ie hirankar yowiiopitnaniniya mi bie ikin mi ninomor aka yo ini warar yirinugiyiyo mi ini yhiuwinanar ywokiyo.

³ Mi ninomora ini niibwomambwonanar ywokiya mi karar mi kigi kokmwo graeyas minim ta paowiiya saiiir hirankar niti nua tiriir. Adi Komii siya kirie simiir bidi hauugiyin mi sima wi digar nwowi iikamim simiir piyim irini hanin.

⁴ Adi Komii siya simiir bidi boinkiyin hinin, kima ko minim mi paekwo minim mi dimin taemin nhirim ti nu iir whakim wi simiir kipi tirbu. Kima wi iikamim yipiki Adi Komii siir diminin simiir mwo hainmakiu karamae nwowim wi simiirarar pikrimkrip.

⁵ Kima ti iikam imiir pikrimkripi mi simiirin bwanim iriiyaruarwar donkwoninwomwuninkin haiginu mi kima simiirin wi kipi pikrimkrip aoki. Niingaka. Mi ti kokmwo graeyasim ti iikam imiir pikrimkripi mi simiir piyim wi hiriayar kimpipisunanaei owinyaigi si pikiiyim mi ha urugiiyim saiiir hiriinan.

⁶ Mi ti iiyim ti kokmwo graeyasim ini nu hirar nwowim mi iikam whiekakim sima naoni siyuam whaowaekim mi simiirin Adi Komii siya tirki mi sima bi naokim.

⁷ Mi ti kokmwo graeyasim yim ini ti hosim yipiki yaaiyam tirim ini simiir hiriinan ywowim simiir whwonkamim ini inkam kingikini whwonkamnan ywowim ini puaiyim mwo puaiyim ini simiir hiriinan ywowim simiirin sima golni nonkwokwokim.

⁸ Mi simiir kanim ini wigni kani hanin ini digiu hirar toa mi simiir bigmiuwim, bigmiu prasae prasae rani, ini huni nasnan ywowim.

⁹ Mi diminin simiir irib imiir nitimwramwrakiuwim nhaonanim aiyini nonkwokwokim. Mi simiir pidgam sima siinbibagam ini ipiinin mou nikiuwiyin iripa sima siinaniya ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁰ Mi sima iriipi hiriinan kibgak mi simiir kibim ini irini kibnan ywowim amridamridnankim. Mi ti dimin hiriinanim yim ini simiir nwowim. Mi sima kiriekakargim mi iikam imiirin sima bwanim wi iriiyara nipimpari simiir kib imi mi ti simiir kibim urur prasae bi kinikim sima ururiyim.

¹¹ Mi ti yiumi biyan inkam biyeyin yipikin ti kokmwo graeyis bibiyeyim simiir kigriraowiyin, yio ti inkamim yipikin ti ieyin ninirnakainainamin mwis karamaeyin yio siir warar kigriraowikin mi ti inkamim siir inigin Hibru simiir yaigina ha dapikim Abadon. Mi Grikmi yaigina ya min dapika Apolion.

¹² Mi dimin biye kirie komiiyin iikam tirbuwin yio bidi digiyin mi dimin biyeki biye whiso yo ina swoki itwo.

¹³ Mi ti dimin taeminim kara kigiyim simiir mhoiiyan karar wakaeki, paekwosim iriiyar nwis akan siir kidin pi maskii. Mi mhoiia karar wakaeki inkam nwin siir yaia pi kauwokii, hon whiiyim hiya golni nonkwokwowa saiiir nwowim simiir bopwo hirankin, ta hiya paekwosim ieya haigin inkin imiiaeyia piuii miyik Adi Komii siya whakwinam saiiir hirankin.

¹⁴ Mi siya kimidiniya paekwosimim yipikin siir kid iir maskiyin siir boinki, kira paekwosim biye nwiyim yipiki biya Adi Komii siya kikog okwowim yab komii Yufretis hir kira simiirin ti onkwo iuguski yimbi nami.

¹⁵ Mi siya simiirin ha nonkwo iuguskiyim mi sima ina yamim mi iikamim nuanim simiirin sima hainmamakuwam mi simiirin haimii haimiiyim whoima ywo. Mi mhoiia haimii whirin siir iikamim simiirin ina yisomsom aokao digiyim. Biya, simiirin Adi Komii siya nimbingim mi sima hir asi nidwokim bwanim simiir nimbiniin siiram, ti biwiiyin siir ii aiiram ti diminin siir tiram.

¹⁶ Mi paekwosimim yim ini biyar yamim mi kamim yali niuiyim yim hosim simiir idwo nidwowim yim ini simiir mhoiiyar yamim. Mi karar

wakaeki inkamin ha boinkii, sima iriparin pariigim 200,000,000 kim. Kasa kasa rani.

¹⁷ Kara ti hos imiirin nhwonan whinkigim. Sima ti hiniin hiniina tirkim, kam nhirim yim hos idwo nidwokim mi hosim simiir irib imiir nitimwramwrakium nhaom aeyini nonkwokwowim yim paridnankim mi nhirim yim nhaowim aeyini nonkwokwowim prainanim yim simiir niugim mi nhirim nhaowim aeyini nonkwokwowim wirnanim yim simiir niugim. Mi ti hosim simiir mwowim yim ini laioni mwonan ywowim.

¹⁸ Mi paeya mi paowii aka mi siyam paeki paenan nwo ikim yim simiir yai hirankar wokitkikinaniini. Mi ti hiriinan sairsika sima haimii whirin siir iikamim yipiki biya sima nimbiniim simiirin asi nisomsom aodigikim.

¹⁹ Mi hosim simiir yayim mi simiir kib ikim yim kirie komiigakim mi simiir kibim simiir mwowim yim ini mipugni mwonan ywowim mi iikam imiirin sima nisomsomi mi sima wa naonami.

²⁰ Mi iikamim yipiki ti hos ima nisomsom ao karam nwowim yim sima simiir mhi kwoinim bi kisina haigigim ti dimin biyie biyeyim sima tirim simiirsi. Mi sima uruwai siyaowaini inig hainanim bi digikim. Ti dimin taeminim sima tirim gol, silva, bras mi tidiyiu mini sima nikrimtio diriraerarim, yipiki napririr wakae omok kigimok karamae nwowiyim ti iikamim sima siyiun dimin biyie tiriyin siirin digiumii bi haimriiyugim.

²¹ Iikam nisomsom aokao, nop min iikam nhirmi nao mi hii min nanai mi hii tauae mi ti dimin taeminim simiir mhi kwoinim simiirsiyin bi niki kinsugim. Niingaka. friig.

10

Adi Komii siir paekwosimin yokwowa siya hauuwa Jon siir mi siya sairin ina yaeyin

¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiiyan, karar swoki kigi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim komii nwirin pi niti Adi Komii siir omin hirankin. Mi waua ini siirar yimwainginaiiya yuisni haniin. Mi namnamiinin siir mwo hirar yidwonaini mi siir whwonkamain bieni haniin whwoyakikin mi siir iga paeni haniin niuyakika.

² Mi siir ina, siya yokwosima kwira nonkwowi. Mi siir iga iniga whi komiia solwara nikiuwiya sair yokwomaigi mi iga yaioyaeya ya nu iir yokwoki.

³ Mi siya kimidiniya komiiyar kauwok boinamnanki laionki kaunam-nankiyim hiniin. Mi iya siya hiriinan boinkiyin, mi diya idip idipin iriyyar kwisa tioki.

⁴ Mi ta sima tiokiya sair mhoiiyan, kara ti yai imiir winamar kwatirkin mi karar wakaeki yai kwira Adi Komii siir omin siir hiranki kauwok boinki saeya kariirin ti hiniina kauwok boinkika, ti yayim yipiki ti diya iriyyar kwis owa boinkiyim simiirin kipi winki kirir yokwoni. Niingaka. Yim kirir kwoin arar haigi okai.

⁵ Mi karar swoki kigi Adi Komii siir paekwosimin yipiki whi komii solwara mi nu ikin sowir idwo nokwowin, siya siir ina iniga ina kininansiinainama kougikouwa hiriir.

⁶ Mi siya ina boinkiyin, kara kaimwokikaimwovar boinkii Adi Komii siir inig iirin yipikin ninomor nu mi whi komii solwara simiir nonkwokwokiyan mi dimin taeminim simiir nwo ikim mi yo siya hiriyyar nwoyokiyokii kaeyamikin inokinokin. Mi kara ta sairin pi hiniina boinkii, krma wi yaeya ii kwiram nwo rani, yaeya ii kwirk nimbiniyim.

⁷ Mhoiia kara wakaekii Adi Komii siir paekwosim iriyyar nwisakan siir kidin maskiyin mi dimin taeminim aowa aowa nwowim Adi Komii siya tirim

yim wi simbi digii. Biya Adi Komii siya siir profet kam imiir boinkikin ti dimin taeminim sima winkiyim yokwoni. Mi sima wi profet kamim sima boinkiyim wi simiir hiriinanar swoki imbiyami.

⁸ Mi karar wakaeki ti inkamin Adi Komii siir om hiranin yipikin biya kariir niki boinkiyin, siya pi swoki boinkii kariiram, kira damki mi kira ta yokwowa haiwaonisowa paekwosimin yipikin whii komii solwara mi nu ikin sowiir idwo nokwowin siya nonkwowa saiir tini hainaki.

⁹ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiyan, kara ha namin kimidiniya Adi Komii siir paekwosim iir nini kigiuwun mi siirin ina ini boiniuwun, kira wara yokwo kopsima kariir whauugi. Mi siya kimidiniya kariir boinki, kira saiir haii mpa daeki. Kira saiir naei mi kiriir kwoinin pi hiigakar nwokii haininan mi mhoiyya kiriir mhoiyya wi saeya hugrimkripi.

¹⁰ Mi kara ta yokwosima Adi Komii siir paekwosimin siir in hiranki ha haiya mi ina yaekiya mi kariir kwoinin ini warar diewhrokwhroknainamin hainini hainin mi ta kara naekiya saiir mhoiyan kariir mhoiyya nhaminhami bi hugrimkripkika.

¹¹ Mi ta kara naekiya saiir mhoiyan mi inkamin kariirin siya boinki, tariinanin kira ti Adi Komii krimiir Wanin siir yayim simiir ti swoki boinimauu ti dimin taeminim mhoiyya nimbiniyanim iki iikamim maeyau maeyauwanim mi iikamim nupai nupaiyanim mi iikamim yainginpai yainginpainiyim mi iikamim yipiki bil nwo ikim simiir. friig.

11

Mi inkam nwiso yipiki Adi Komii siir yai aiir boinimauuwo nu tir sowa

¹ Mi ti dimin taeminim siya boinkiyim kariir simiir mhoiyan mi sowa paekopin haigin kimariyin kimidiniya kariir hauugi mi sowa ina boinkiyi, kira dam omaka Adi Komii krimiir Wanin siir inig hainaniya saiir tini kimariu mi haiya iikamim sim haigin inkin imiyyaeya Adi Komii saiirin warar timi haigin kimair. Mi ta saiir mhoiyya iikamim Adi Komii siir inig hainaniyim simiir warar timi mwain.

² Mi hiira omaka Adi Komii siir inig iir hainaniya saiir nidiyokiyokaiya saiirin wi wara kipi haigin kimair. Dimusi rani, Adi Komii siya wi iikamim Juda iikam tani wi simiiram kiwaki om komii Jerusalema sima nitim, iikamim hapaiiranim sima nini kigiraoniyim bwanim kamnwis whis mi dimin taeminim hiranin wi sima tirbuwi.

³ Mi an kara, wi Adi Komii siya hauwi kariir inkam nwiso sowiirin kirie mi sowa wi kariir yai imiir boinimauuwami biewiyim whoim haimii. Mi sowa wi yuis biye imiirar nii iikam imiir nusiimauuwam hainin sowa siyu bibiyeyim sowa tirim simiirsi nidi.

⁴ Mi ti inkam nwiso yo ini pae whiso olip nikiuwiyo mi yuukid is iko yipiki Biyan Inkam Komii siir whwonkam ida nokwowo yipikin nu whiekak imiirar kigirkakiyin ini simiir hiriinan ywowa.

⁵ Mi iikam nhirim ti inkam nwiso sowiir nisomaowam naingwowi mi paeya wi sowiir yai hirankar nimbiamy ti iikam biye imiir nuamin. Mi yipiki ti inkam nwiso sowiir nisomaowi yim wi naowi ta pae biyeya saiirsi.

⁶ Mi sowa kiriekakairgo, ninomor aiirin wi sowar mi iripikougii mi saeya wi naoki kin tani, ti iiyim sowa Adi Komii siir yai imiir boinimauuwi ti nu iir. Mi sowa kirieya op ninkpitkiyana nhieki nimbiamam ina mi ankwowo mi iikamim nuanim simiir mi tirbuwana ma minki sima niyya mi dimin bibiyie ikim. Mi sowa ti dimin hiriinanin simiir tiram naingwowi sowa wa tiri.

⁷ Mhoiyya ti inkam nwiso sowa sowiir yai imiir boini mi ti uridyu biyeyin yipiki wraisuni whwonkamnan nwowin, siya wi ti ieyin mwis karamaeyin wi siir hirankar nansiin idwonanii mi siya woktkinaninii mi siya wi ti inkam

nwiso yaii sowakar nīnii. Mi sowiirīn wī siya niyopakaiyiūwi mi wī siya nīsomaokii.

⁸ Mi siya sowaka nīnii mi sowa wa naonami mi sowiir piūisa wī om komiiyan siyiū komiiyīn wī siir hirar kiwomwokini. Mi krīma sowiirīn hindara haigipraprakai boīni mi krīma ti om komii iirīn wī mīn namisi ikiūwi Sodom, iyie? Wī Isip nīkūwi. Dimusi rani, ti omīn siir iikamīm yīm Adi Komii siirgīsiir sau omomkīn. Mi ti om komii ti inkam nwiso owa nrowīn sowiir Biīyan Inkam Komiiyīn yio hīr niki inkīn irioninkīn inankīgikīn.

⁹ Mi iki piuganpai piuganpaini iikamīm mi iikamīm maeyau maeyauwanīm mi iikamīm yaigīnpai yaigīnpainiyīm mi iikamīm nu pai nupaiyanīm sima sowiir piūis biyie aiirīn iiyīm wī kwoīm haīmīya kīgī. Mi sima wī iikamīyam kiwaki rani, sowiir piūis biyie aiir haīgikaigiyīm ienau. Dimusi rani, sima ti inkam nwiso io sowakar nwoko mi sima dimīn biyie sowiir tiram tirkīm.

¹⁰ Mi iikam whiekakīm nuanīm sima wī maigimaigarg nwoki. Dimusi rani, ti inkam nwiso bīdi yaonamwo. Sima wī maigimaigarg nwokii mi dimīn taeminīm irni nwrīnyamin wī hindara whisariiyar ninan priihauu priihauuwi. Dimusi rani, profet inkam nwiso yīpīki nuan iikam imiir nonkwonīnwōimwīrnīnkīnīm yīpīki dimīn biyie simiir tiro bīdi yaonamo.

¹¹ Sowa hapaiirīn iiyīm kwoīm haīmīya ywo mi mhoīya Adi Komii siya opuda ina yīkropkiya sowa niyaeyam mi saeya ha nama sowiir mhai kwoīnau hīrīr mi sowa ina yīnsiīn idwokiyo mi sowa ini irkakar swoki owo. Mi sowa ha nīnsiīn idwokiyo mi iikamīm yīpīki hīriīnan kīgīyīm mi sima ina yīdidgīyīm mi sima pranāe pranāe bī nīdidgīkīm.

¹² Mi mhoīya ti Adi Komii siir profet inkam nwiso sowar wakaeki inkam nwrīn Adi Komii siir om hīranīn siir yaiya pi kauwokii siya sowiirīn ti hīniina boīnki, kowa dīnsiīn idwoki mi tiriir wīt. Mi ti inkam nwiso sowiir sau omomīm sima sowiir kīgīyīm sowa nīnsiīn idwokiyo mi sowa waua saīr iīdwokainaiīnam mi sowa ini Adi Komii siir om iīrar yamo.

¹³ Mi bīri kimīnīnkīkīn, nīn komiiyīn ina yītīn. Mi om komiiyīn siir haīmii haīmii iūurīm simiir haīmii whīrīn yio ina tirbugiyīn. Mi haīmii haīmii irīiyar whīiyīm yīm ina ywokiyyīm. Mi iikamīm 7,000 na mi aokaoki. Mi iikam nhrīm omwai waiyakiyyīm om komii Jerusalem hīranīm sima nīdid prasae bī kīnkīkīm mi sima ini Adi Komii siir inīg iīrar hainankiyīm yīpīkīn om komiīgī komii iīr nrowiyīn.

¹⁴ Mi tariīnanīn dimīn whisakan yio bīdi dīgīyīn kīra wakaeki. Mi iī priei bī kwokīkīn dimīn biyie whoīmakan yio ina swoki kwītīn. Iriig.

Adi Komii siir paekwosim iriīyar nwisakan siir kidin ina maskiyin

¹⁵ Mi ti dimīnīm hīriīnan tirkīyīm simiir mhoīyan, karar wakaeki paekwosim iriīyar nwisakan siir kidin pi maskii. Mi siya ha maskiyin mi karar wakaeki, paekwosimīn Adi Komii siir omīn siir hīranīn siir yaiya pi kauwok boīnkīi, iikamīm hīnda tīndanīm warī nuīn siir nrowīm simiir iikamīm wī siya kīgīrkaki siya wī hīriīyar nwoyokiyokīkaeyami iīnokīnōkīn mi simiirīn wī siyar kīgīraowī.

¹⁶ Mi mhoīya ti inkam komii komiiyīm simiir ipii imiir nīdwodwokaiyyīm Adi Komii siir whwonkam ida sima ogmwo ha waisii hīunanaiīnamīm nua hīriir mi sima kimīdiniya siir inīg iīr hīnan.

¹⁷ Mi sima kimīdiniya Adi Komii siir boīn, krīma kīriir boīn wadiēkīi. Kīra krīmiir Biīyan Inkam Komiīgīn, Adi Komiiyīn biīya kīra hīriīyar nwokīn mi tariīnanīn kīra ini hīriīyar swoki oyokiyokīyamīn. Krīma ini maigimaigarg nrowīm mi krīma kīriir inīg iīr hīnanprapraskīi. Dimusi rani, kīra kīrie komii bīdi haiyīn mi iikamīm ini kīrar kīgīraowīm.

¹⁸ Biya iikamim sima io kinakar niki okim mi tariinanin kira ini io simakar mi owin. Mi iya ta ii aeya niti, iikamim naokaowim yim wi kira hidi mi taka iya saeya kira hauuwana iikamim yipiki kiriir mi aiir mriiyim mi kiriir profet iikam ima mi iikam whiekakim kiriir inig iir hainani ikim mi kiriir yai imiiram naingwo tibmii ikim simiirin wi kira hauuwi dimin taeminim. Mi iya ini nita iikam imiirin kira nonkwobumbuninkinana yipiki iikamim nu nwowim simiir tərbumbuninkin haiginiuwim.

¹⁹ Mi ti dimin taeminim sima boinkiyim simiir mhoiyan karar kigi omaka Adi Komii krimiir Wanin siir inig iir hainaniya siir om hir nwowa pi haiwaokii mi karar kigi miya yaiyim Adi Komii siya nimbiniim sima nwokaiya ya saiir omaka yainau hirar nwokaii. Mi karar kigi sinana pi sinankii mi karar wakaeki, diya pi tioki.

Mi karar mi kigi niinin pi nitkii mi karar mi kigi naowin aiskakin pi nikiinaini nua tiriir. Iriig.

12

Wig aeya mi mipug biye ikin

¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiyan karar kigi dimin kibiyin ninomor kou hir nwowin mi kara ina yanaakiyin. Diminin kara kigin wignankin. Mi yuisa saeya niya ini hindirar kigninya ini beki saiir pu aiir whwonan ywokiya. Mi bwana ini saiir iga aowa ywokaiya mi saeya nauun iuur iso simiir warar mi haigin saiir mwo iirin pagra inkamin inigakin si haiginiya saiir hiriinan.

² Saeya yinpiugaka mi saeya yinisim iir naokainam tira siya dirisusua mi saeya asi kaugika.

³ Mi ti diminin kara kigiyin siir mhoiyan karar swoki kigi dimin komiigi komiyyin ninomor kou hir nwowin ini diduka komiyyin kirie komiigakin dimin taemansi nidid karamae nwowiya ini siir hiriinan ywowin. Siir puua paridnanka mi siir mwoim iriyyar whisko mi honin siir mwo imiir nwowim iuurgim mi pagram siya haiginyokiigiyim siir mwo imiir yapa yapa yim ini pagram inkamin inigakim sim haiginiyim ini simiir hiriinan ywowim.

⁴ Mi siir kibin ha niyaiyokiya mi ninomor kou hiran nauun haimii whirin kimidiniya siya yipamkiigi mi siya simiirin nua tiriir yitkiigiigi. Mi ninomor kou hiran nauun haimii whiso sowa sowa ywoki. Mi siya ini wiga yinpiugak nwowa ini saiir whwonkam ida kingiin hirar nokwokaowin siya minam nokwokaowi saeya saiir yinisim iir naokainam. Siya minam naingwowi, saeya saiir yinisimin siir naokainaei mi siirin siya nisomaowi mi siirin wi siya naei.

⁵ Mi yinisim yinkamiyyinin saeya naokainan yipiki wi iki iikamim yipiki hinda tinda nwowim wi simiir kigirkaki wadie sima nwowam mi kirie sima nwowam. Mi ti yinisimin saeya naokainakiyin siir mhoiyan mi ti kain siya siir bi nisomaokin mi siir bi mi aekin. Mi siirin Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosimin siya hainam ipiyya Adi Komii siya nidwokaiya saiir hiriir.

⁶ Mi ta wiga ina yidamkiya niimauu boskwokiboskwonaua maeyauwa inkamki nwo karamae nwowiya saiir hiriir, maeyauwa Adi Komii siya diriraerarkwokina ya maeyau kibi aeyairga mi saeya wi wadie nwoki sibgu owim hapairin. Mi siir paekwosimin saiirin sima kigiraowi iyyim parig 1,260.

⁷ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan mi paekwosimin Adi Komii siir om hiranin yaii ina yiniyyim. Maikel siya mi paekwosimin siir yai aiir wakaeyokna apiyim sima mi ka ieya mi siir paekwosim ikim yaii simakar yinii.

⁸ Mi sima ha niniyim mi ka siya mi siir paekwosim ima sima simiirin dig bi nwokim. Maikel siya mi siir paekwosimim siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiirin sima hainurur haiginiu. Mi ta hiriinan sairsika sima simiirin Adi Komii siir om hiriin iya wi kwira swoki kignnkin o rani. Niingaka.

⁹ Sima ka siirin mi siir paekwosim ikim simiirin ina nhinkriropkiyim Adi Komii siir om iir haiburgigim. Mi ti kain, yio ti mipugin bidi bidiniyar nwowin inkamin yipikin Setan nikiuwiyin mi ti siyairgin ti kain niki oyokiyokiiyin biya Adi Komii siir whwonkam idan siya niki boin huuriyugin hiniin, iikam krma iikam paii rani. Siya inkam miyik rani, siya minam kiwokinkaowi iikamim nu hir nwowim simiiram. Mi sima siirin ina kiyitkiigiyin mi siir paekwosimim iriipi hiriinan mi sima simiirin nua hiriir kiyitnoudninkigi.

¹⁰ Mi karar wakaeki inkamin Adi Komii siir om hiranin siir yayim pi boinki. Siya boin, tariinanin kariir Adi Komiiyin krimiirin siya bidi sibgu grabaiginiu. Mi dimin taeminim siir kirie aeya bidi ikworipukimaigikim. Mi inkamin yipikin siya nambinin nua tiriir nitam iikam imiir whinkinsiishaiginiu wam siya kirieya Adi Komii siir hiranki bidi haiyin mi siya ini inkam komii ywowin. Siya inkam komiugin. Dimusi rani, yiu biyeyin yio paekwosim ima bidi kiyitkiigiyin yipikin biya nii nabe Adi Komii siir whwonkam ida nokwowin yai nankinwaomwarki boiniyin mi ha mi boiniyin krimiir nomiiyauim nuanim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim yim biyekim.

¹¹ Krimiir nomiiyauim siirin bidi ikworipukimaigikin Kraisiir nhieya sair kirieni inkamin yipikin sibsibnan nwowin mi siir nhieya ha naokinaainama biya nua hiriir. Mi Adi Komii siir yayim sima boinim mi sima boinimauim simiirin simar ikworipugii. Adi Komii siirar kwoinkin sima mi aowi sima wi maigimaigarar mi owi.

¹² Mi ta hiriinan sairsika iikamim kima Adi Komii siir om hir nwowim mi digworaekwo whiekak ikim kima maigimaigarar dwo. Mi iikamim nuanim digworaekwo whiekakak ikim kima mintarao! Setan siya nua waraur bidi yitin mi siya kimaaka wi io praesae prasae nwo rani mi kimiirin wi siya nonkwobumbuninkin haiginiuwi. Dimusi rani, siya ina ninokninkinin iya ini kingiin nita Adi Komii siya siir nonkwobumbuninkinanana mi siir kabitkaigiyana paea.

¹³ Mi ka siya ina kigninokninkinkiyin siirin bidi kabitkiigiyin mi siya nua bidi yamin mi siya ha ninsiin idwowin mi siya kimidiniya ta wiga yipika biya yinisim yinkamiyin naokaina sair yinkinaeyokiyok.

¹⁴ Mi siya ta wig aairin ha nankin aeyokiyokin mi siya sair bi nisomaokin. Mi sairin pidga kwiso ipiyinin wab nikiuwiyin siir owiir hauugi mi saeya sowiirin ha hayo mi saeya kimidiniya niimau boskwokiboskwonauwa hiriir yama niimauin inkamki nwo karamae nwowin siir mi saeya ka biyeyin siirin ha haburgiga mi saeya ini hapi arugi aru ini owouwa. Saeya hapairin biewiyin wi whis haimiyya nwowi mi sairin wi simar kigiraowi.

¹⁵ Saeya ha nidamama mi ina siinama mi op komiyya ieknakiibormainamiyim hiniina ina sair mhoiyar yama. Saeya sair mhoiyya minam namka ta opa sair hiniina ta wig aairin pi saeya nwoki kaiyoprindipu aokiyim mi sairin pi saeya nwoki hainamim mi sairin pa nwoki isomaowim.

¹⁶ Mi sairin kimidiniya nu siya whinkinsiis haiginiu mi nuin ha piigiyin mi ta opa ka ieya yaskiigiyi siir yai hirankin sair hopnan hainawidam ya ini nua hiriir yaokinaainama.

¹⁷ Mi ka siya ta wig anakan io prasae bi nwokin mi siya sairin ha haiburgigin mi siya ina yamin yinisim nhirim biya saeya niki iyowim simiir nisomsom aokaowam yim ti yinisimim yim ti iikamim yipiki Adi Komii

krimiir Wanin siir yai aair wakaeyokna apiyim mi ha boinmimauuwiyim yim sima ti Jisis siir yai aair boinmimauuwiyim.

¹⁸ Mi ka siya ha namin mi siya kimidiniya whi komii saair siiyin iir mi okwoiu. Iriig.

13

Niimaun wraisu iso sowa sowar nimbiam iko

¹ Mi diduka whi komii solwara saair siiyin iirar niki okwowin mi karar kigi wraisu komii irin op hirankar nomboknaini. Mi honim siir nwowim iurgim mi siir mwoim siir nwowim iriyar whisko mi pagra iuurim inkamim inigakim sima haiginiyim hininim ini ti hon imiirar haigin digim mi ti mwoim sima yapayapin inig bibiyekakainigim. Tiki inigim yim min nokdap haiginiugim Adi Komii krimiir Wanin siir nikwowaisiigim.

² Mi ti wraisu komiiyin yipikin whi komii solwara hiranki nitin siir pua ini niimaun pusi biyeyin namaknamaknan kitiyin min dapiyin lepat ini siir piunan ywowin mi siir iga ininim kirie komii komiigakin ini wraisu biyeyin min dapiyin bea ini siir iga ininim ywowim mi siir yaiya ini niimaun pusiya laion dapiyin ini siir hiriinan ywowa. Siirin kirie diduka siya hauugin mi siirin siya bidi yimbiniin iikamim yipiki hinda tinda ti nu iir nwowim simiir kigiraowam.

³ Mi siir mwo whirin yo ini hankakar nwowin siirin sima nisomaonan bidi ywowin. Mi ta paowai hana ina swoki yimwarkaigiya mi iikam whiekakim ta hana siir mwo iir nwowa saair kigim mi sima ini kakakar ywokiyim mi ina boinkiyin, siyairgin inig komiigakin. Mi sima ini siirar mi wakaeyokna apim mi ini siir yai imiirar mi wakaeyoknam.

⁴ Mi iikamim ini ka siir inig iirar hainan prapraskiyim. Dimusi rani, wraisu iirin kirie siya hauugin mi iki nuan dimin taeminim simiir kouwin ini siyar ywowin. Sima kimidiniya ka siya mi wraisu ikin sowir inig owiir hainanprapraski. Dimusi rani, sima sowiiramin minam naingwo tibmiigo inig komiigakin ini sowar ywowa. Sima ha boinkim, pisirin dimin komii irin inigakin ti wraisuin ti tir nwowin siir hiriinan kirie komiigakin? Mi yaii ninii siirin wi nhinga nikwowaisii? Inkam nwir karamaeka!

⁵ Adi Komii siya wraisu iirin minam kiwakikin siya yai bibiyie boinim Adi Komii siir nikwowaisiyyam. Mi siya siirin minam kiwakikin siya digworaekwowim nuanin simiirin biewiyim whoim haimiyya kigiraowim

⁶ Adi Komii siya siirin minam kiwakikin siya yai bibiyie boinim Adi Komii siir nikwowaisiyyam mi Adi Komii siir omin mi triiginim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim simiir boinim.

⁷ Adi Komii siya siirin minam kiwakikin siya iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim yaii simaka niniiyim. Mi simiirin yamdikwiruwa siya siyar hainurur haiginuwim. Siya kirie komiigakin mi siya wi iki iikamim piugan piuganiyim mi iikamim maeyau maeyauwanim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim nupai nupaiyanim ti nu iirar nwoirkakim simiirin ini siyar kigirkakim.

⁸ Mi iikam whiekakim ti nu iir nwowim yipiki simiir inigim ti inkamin sibsibnanin siir yokwo aair win karam nwowim yim sima wi wraisu komiiyin siir inig iir hainani. Mi bidi bidiniyarin siya Adi Komii siya ti nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owin, siya sairar winkin ti iikamim simiir inigim yipiki saika nwoyokiyokikaeyami inokiinokin ta yokwo aairin.

⁹ Kira kariir yai imiir wakaeki! Yipiki yai imiir wakaeki siya simiirin sibgu daingwo omok.

¹⁰ Tiki iikamim yipiki wi Adi Komii siya nimbini maeyauwa mi biyie miriyya saair hir hugripkikikaiyam yim wi hirar hugripkikikaii. Mi tiki

iikamim yipiki wɔ Adi Komii siya nimbini simiirin kamkiuni hampimpit aowam, simiirin wɔ kamkiuniyar mi hampimpit aowi. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim yim wɔ kirie hiriyyar nwokripkaii mi sima wɔ Adi Komii siirar sibgu wakaeyokna api. Dimusi rani. Tiki dimin bibiyeyim nitim simiirsika.

11 Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiyan karar kigi nuin pi piigigi mi karar kigi wraisu irin hiranki nimbinaini. Mi tiki hon whiso tiki wraisuin siir mwo iir nwowo ini sibsibni honan ywowo. Mi siir yaiya siya boinkiya ka siir yainan boinkikin.

12 Mi tiki wraisu komiyyin yipiki biyan wraisuin siir mhoiyya nitin siya biyan wraisuin siir kirie aiir haigin mi siir igsopa ini siyar yokwokairina mi siirin siya whinkinsis haiginu iikamim hinda tindanim sima tirim sima ti wraisuin yipiki biyya paowaigi pisin mi naokingiin ha nwowin mi wadie ha swoki owin siir inig iir hainanim.

13 Mi ti wraisuin nuanki nitin siya dimin kirie komii komii kasa bi tirkin. Ti sima siya tirim, siya paeya ninomor kou hiranki kiyai nua tirir mi iikam whiekakim hapair nokwowim sima ini ti dimin siirar kigiyim.

14 Mi iikam whiekakim hinda tindanim simiirin siya bidi kiyopsibghaiginuim dimin kirie komii komiyyim yipiki siya miriyyim simiir wraisu komiyyin siir whwonkam ida. Mi siya simiirin ha mi kiyopsibghaiginu mi simiir kwoinim ha mi kiyai mi ta hiriinan saiirsika sima pae asi nibirgin ti wraisuin siir pujan ti wraisuin yipiki siir mwoin kamkiugi niki haingirin mi siya pariiparii naoin. Mi siya ini wadieyar swoki owin siir hiriinan.

15 Mi biyan wraisu komiyyin siya ina kiwakiyin ti wraisuin mhoiyya nitin siya ti paeyin sima nibirin ti biyan wraisu iiram hainam. Mi siya pi yai minar nwoki iyae diriraerar boinim. Mi ti paeyin sima nibirin ini ti iikamim yipiki siir inig imiir hainan karamae nwowin simiirin ini siya yisomsom aokaakiyim.

16 Siya ti dimin taemin hiriinanin iki dimin taemin nhirim simakar miriigin. Mi iikamim yipiki inig komii komiigakim simiirin siya tirki mi iikamim yipiki nanga priiyokaeyami ikim mi iikamim yipiki umarki naokingugunankaiyim mi iikamim yipiki paeprikab nwowim mi triiginim yipiki umiram mirii ikim mi triiginim yipiki whisarii mi primirii ikim, siya simiirar tirswa mi simiir ina inigim mi simiir mwo ikim ina hainmamakiuswowim.

17 Mi iikamim yipiki ti wraisu biyeyin siya hainmamakiu karamae nwowim mi siir inig karamae nwowim simiir ina inigim mi simiir mwo ikim simiirin wɔ kiwaki rani, digworaekwo haiginim mi umir simiirsi haiyim mi digworaekwo wɔ mi sain tani. Nningaka.

18 Krima ti dimin taemin hiriinanin simiirin sibgu daingwo omok. Mi iikamim yipiki ninoknankin miyikakim yim wa sibgu inoknankini ti wraisu biyeyin siir dimina hainmakiua. Ta dimina hainmakiua ya inkamin siir inig ieyairgin mi ta siir dimina hainmakiuwa ya 666ka. Iriig.

14

Mi 144,000 iikamim mwai waokim

1 Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan karar kigi inkamin sibsibnanin om komii Jerusalem hir nokwowi omin yipiki ha dapiyin siir inig whirin Saion. Siya mi 144,000 iikam ikim yipiki siya mi siir Adi ikin Adi Komii krimiir Wanin sowir inigak nwowim simiir mwowim sima hirar nokwokim.

2 Mi ti kara kigiya simiir saiir mhoiyan kara diminin ninomor kouwanin siir wakaeki. Siya pranae pranae bi kauwok boinkikin, hapi owiyyin kouanki

niswitaomaigiyyin whwoowa ha kiniiyin ini siir hariinan ywowin hapi diyaki tiokikin. Kara simiir wakaekiyin mi hapi iikamim simiir gita imiir tiowaowiyim ini simiir hariinan ywowim.

³ Mi 144,000 iikamim yim ipiyya Biyan Inkam Komii siya nidwokaiyya saiiir kingiin hir nokwokim. Sima hirar nokwowim mi sima mwai kibiya kwira yokwo wao ti dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae direraerariyim mi inkam komii komii kamnwir nwii ikim simiir kingiin ta mwai aiiirin iikam nharikim wara ninokninkin tani. Ti iikamim yipiki biyya Adi Komii siya niki anmaiwarkainam iikamim nuanim simiir inankin sima simar ninokninkini.

⁴ Tiki iikamim yim dimin biyieki bi kimbugim. Mi tiriiginim simiir kwoinim wigim bi kiyagim mi iripa piu simaka bi mi okim. Sima iinokinokin tiki inkamim sibsibnanin siirarar wakaeyokna apikim pi siya hinda mi am yimbi hariiyar mi ami. Ti iikamim yim Adi Komi siirgim mi sima iriipi hariinan ti inkamim sibsibnanin siir warairgim, simairgim dimin taeminim Adi siya hauuwim bi simiir hahi. Yim sima iki uridyu bibiyeyim sim inig bi hainanikim mi iki wraisu bibiyie ikim. Niingaka. Sima Adi Komii siirarar hainanikim.

⁵ Tiki iikamim dimin whirki bi kimbugim. Mi iyya sima nu hirar niki owa sima bi niksisaekim. Niingaka. Iriig.

Paekwosim nwoimim simiir yaiga

⁶ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan mi karar kigi paekwosim nwirin hapi ninomor kougi kou hirar siinii. Siirin Adi Komii siya nikropikikin nua tiri nitim siir yai kibikibiyim iinokiinok hariiyar nwoyokiyoikiyaeyamanim simiir nanaakninkiiyam. Siya ti yayiyim simiir boinmimauuniyam tirkin, iki iikamim nupai nupaiyanim mi iikamim piugan piuganiyim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim maeyau maeyauwanim simiir.

⁷ Siya komiiyar kauwok boinki, kira Adi Komii siirsi didid mi siir yai imiir wakae mi siir inig iir hainan. Dimusi rani, iyya Adi Komii siya hidana ini nita iikamim ti nu iir nwowim simiir. Adi Komii siir inig iir hainan yipikin nu ninomor sowiir nonkwowin mi whii komiyya solwara nikiuwi aka mi yab komii komii ikim mi ienosisim ikim mi whii ikim. Inkam nwirni inig kipi hainan.

⁸ Mi kara siir kigwinin siya nitin mi karar swoki kigi paekwosim nwirin siir mhoiyya nitin siya komiiyar kauwok boinki, wakae ti om komiiyin yipikin Babilon nikiuwiyin yo bidi tirbugiyin. Mi iikamim yipiki ti om komii Babilon siir nwowim iikamim hinda tinda nwowim simiir kwoinim sima bidi kiyaiyim mi sima ini simiirar mi wakaeyokna apim mi dimin biyie bidiyar mi tirim. Mi uridyu biyie siir inig iir bidiyar mi hainanim. Mi Adi Komii siirin digumii bidi haimriyugigim. Mi iikamim yipiki om komii Babilon hir nwowim yim ini wiga wain mobin si kwiaeyaa ini saiiir hariinan ywowa mi kamim simiir kwoinim pi saeya kiyaii sima nini kwiaenyiam mi sima pi iripa piu saika nwoki owim.

⁹ Mi karar swoki kigwin paekwosim nwirin ti paekwosim nwiso sowiir mhoiyya niti mi siya ina kauwok boinkiyin, iikamim yipiki wraisu siir inig iir hainanim mi diminim wraisu komii siir hariinan nibir nonkwokwuwim siir mi hainani mi simiir inam mi mwo ikim simiirin siya hainmamakuwi,

¹⁰ mi Adi Komii siir kwoinin haughauga ha whiyiekii mi siya wi simaka ninkikini. Mi siir kirieya wi komiigi komiiyar nwowi. Mi Adi Komii siya simiirsiyin wi haamisima swoki aingwobuna rani mi simiirin siya wi nhami nhami nipimpar tani. Mi ti hariinan iikamim, Adi Komii siya simiirin wi paeya nitnoudnankaigi maeyauwa siyan nhiridmir paridnanin si niuwa saiiir hariir mi simiir kimpipisuwa wi miyiknan nwo rani, wi kipiigi kipiil

nwowi mi paekwosimin dimin whirki kimbu karamaeyim mi inkamin sib-sibnan ikin yim sima wi pae anaka hīrar nokwokaowi simiirin.

11 Mi ta paeya simiir piu aairin saair paowii aeya kimpipisu haiginiuwi inokinokin. Mi iikam yipiki wraisu biyeyim siir inig iir hainanim mi diminin sima nibirin siir whwonkamnan nwowam nwowin siir inig iir mi hainanim mi simiir ina mwo minim siir dimin hainmakuiwiyin siir hiriinankak mi owim mi ta paeya simiir piu imiirin wi saeya kimpipisu haiginiuwi mi saeya wi dig rani. Nii nabieyin wi simiiram kiwaki rani, piu sima siisam. Niingaka.

12 Mi ti dimin bibiyeyim ti wraisu biyeyin siirim sima niti mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api mi Kraiss siir yai imiir mi sibgu wakaeyokna api, yim sima wi hiriyyar nokworinukripkaii.

13 Mi ti siya boinkiyim simiir mhoyian, karar wakaeki Adi Komii siir paekwosimin siir om hiranin pi kauwok boinkii, ti dimin taeminim yokwoni haiginaowid. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim mi yipiki ti tariinan naowim. Mi mhoyiya sima wi maigimaigra nwowi. Tiki yayim Adi Komii siir paekwosim ieya boinim yim kaimwowaigim. Mi iki omin ninomor kou hiranin simiirin wi Adi Komii siyar Kigiraowi. Dimusi rani mi kibiya sima miriyya sairsika mi sima wi maigimaigra nwokiyami. Dimusi rani, dimin taeminim sima tiriyim wi simakar niti. Iriig.

Paekwosim siya ha namin iikamim nuanim simiir ini ikunaki mi simiirin Adi Komii siiram yikunam.

14 Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoyian mi kara waua ninomorana saair kigiyyin mi karar kigi inkamin Kraissanin, Yaowae Adin ninomor kouanki nitin, yio wau aairar nidwowi. Mi pagra siya haigina inkamin inigakin si haiginiya ya hininaka. Mi kamkiuin siya nonkwowin siir iowa hapi mhanki witi.

15 Mi mhoyiya paekwosim nwirin ha swoki apninaniniyyin Adi Komii siir inig hainaniya omaka hiranki mi siya kimidiniya inkamin wau aair nidwowin siiram yani ikuni mi siya siiram pranae pranae bi kauwok boinkikin, kira kirriir kamkiu iir haigi mipi digworaekwowim simiir dikrimkripnam. Iiya bidi yimbiniya ti sasaeyim nuanim sasae wai nwowim simiir nanguguhaiyana.

16 Mi ti inkamin wau aair nidwowin siir kamkiuin ha kinawanakiyyin mi digworaekwowim nuanim ini siyar yikrimkrip swokiyim.

17 Mi ti digworaekwowim simiirin ha nikrimkrip digiyin mi paekwosim nwirin ina yapninaniniyyin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saair hiranki yio ti inkamin waua sae nidwowin siir hiriinankin siya kamkiuin io mhani hanin witiyin whira nonkwowi.

18 Mi siya ha napninaniniyyin mi tiki paekwosim nwirin yipiki paeya sae kigiraowiyin siya ina haiburgigin ta hiiya nae Adi Komii siiram haigininkin imiyyaeya saairin mi siya ini komiyyar kauwok boinkiyin, ti paekwosimin yipikin ti kamkiuin mhani hanin witiyin siir nonkwowin siir in siiram. Siya hinina kauwok boinkikin, kira kirriir kamkiuin yomki mi uridim wain iirin simiir dikrimkripki yipiki nu hir whakim. Dimusi rani, sima bidi higyim.

19 Mi mhoyiya paekwosimin kamkiu iir nonkwowin siya siir kamkiuin ha yomiwakiigiyin mi siya sasaeyim wai nwowim ina yikrimkripkiyyim. Mi siya simiirin ha haiyyin mi ina yitnoudnankaigiyim siya iya saair hirriir pi nikwobrobropkiyyim hii aairam, hii aeya nitam. Mi taka siya iya ya hindara boiniyyioka ya io Adi Komii siya nwo aeya iikamim nuanim simiir nonkwobumbuninkinam.

²⁰ Mi sima ti sasaeyim kimidiniya iya om komii siir yaba nwowa saiir hir ikwobrombrop mi simiir hiiya ta iya saiir no hiranki nakiinaniniya ha niyopinaiiniya 320 kilomita hiniina yunanainam ini inkam mwodigimwodigar yaki owouwin. Iriig

15

Paekwosim iriyyar nwisio dimin biyye iriyyar whiso ini sima nonkwowim

¹ Mi ti dimin taeminim mi nhie aka kara kigim simiir mhoiyyan karar kigi diminin nanaakak nwowiyin Adi Komii krimiir Wanin siir om hir nwowi. Mi karar mi kigi ninomor kouan paekwosim iriyyar nwisio mapai mapai biyye iriyyar kwiso yipiki iikam imiir nonkwobumbuninkini simiir nonkwowi. Mi ti dimin biyyeyim nua hiriir namkii mi iikam imiir nipimpari mi mhoiyya Adi Komii siir ioa wi haningin digii. Mi ti dimin bibiyyeyim yim wa digiguskii.

² Mi mhoiyya kara kigi diminin whii komii solwaranenin mi ti diminin ini opnainan ywowin paeya ini siir hirar niugaiya. Mi kara whii komii solwara saiir kigiyyin mi kara iikamim wraisu biyye saika nwoyim simiir warar yinkin kigi mi diminin siir hiriinan sima nibbir ikin mi siir diminin hainmamakuwi ikin, sima yaii simaka niniigim mi simiirin iikam ima hainurur haiginu. Dimusi rani, sima simiir inig imiir bi hainankim. Sima ini whii komiyya solwara nikiuwiya ini saiir nokwowim mi gitam sima haiyikwowim yim Adi Komi siya hauugikim.

³ Mi sima ti gitam Adi Komii siya hauugiyim simiir nonkwowim mi sima kimidiniya mwaiya Adi Komii siir miyan inkamin Moses nikiuwiyyin siya winkiya bidi bidiniya saiir waokim mi sima inkamin sibsibnanin siir mwai aiir warar mi wao. Sima ti hiniina waokim, Adi Komi krimiir inkam komiyyin kirie whiekakim ini kinakinar nonkwo digim mi dimin taeminim kira tiriyim yim wadiekinairgim. Iikam krimiirin ini kirar Kigirkakin. Mi digworaekwowim bidi bidinanin mi tariinan nwo ikim mi mhoiyyan ikim yim ini iriipi hiriinan kirar mi kigirkakim, dimin taeminim kira tirim yim wadie kinairgim kirarin kaimwokikaimwowaigim.

⁴ Kiriir inigin wi nhinga hainani? Iikam whiekakim wi kiriir inig iirrar hainani sima wi kiriir inig iir hainani krimiir Biyyan Inkam Komii nwuruwan. Mi sima wi ha boini, kirie komiigakin ini kirar ywowiskiyin. Dimusi rani, inkam nwuruwan wadieki wadie nwowin ini kinakinar ywowiskiyin. Mi ta hiriinan saiirsika sima wi dimin taemin kibi kibiyim wi simiir asi kigi.

⁵ Mi sima waowa saiir mhoiyyan mi karar kigi omaka Adi Komii siir inig hainaniya Adi Komii siir om hirana hindara haiwaonisugii. Mi kara maeyauwa Adi Komii siya nidwokaiiya ini saiirar kigiya.

⁶ Mi ti paekwosim iriyyar nwisio dimin biyye iriyyar whiso sim nonkwowim yim ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hirankar yapninanini. Mi yuisim sima niyyim whisinankinairgim mi sima ini hindara kigninyam. Mi piuwopim sima kikogim gol piuwopkinairgim.

⁷ Mi sima ha napnaniniyyim mi ti dimin whiiyyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyyim simiir nwir ieya hauugi twowim irira ti paekwosim iriyyar nwisio imiir. Adi Komiyyin yipikin hiriyyar nwoyokiyokiiaeyamiyyin siya ini iowar niki okripkaiyyin. Mi ta siir iowa ha ninkpitkiya mi ini op yimbiyama ti two iriyyar iso simiir yainau hir mi ti two iriyya iso ini mirkimirkar yinkinkiyim.

⁸ Mi Adi Komii siir kirieya saiir paowiiya mi siir dimin miyyik miyyikim paenan niyaeiyyim ini ta omaka Adi Komii krimiir Wanin siir inig hainaniya ini saiirar yiniyokigiyi. Mi inkam nwirki ta omaka Adi Komii siir inig

hainaniya wi saiiir niki apninopkainam tani mi wi ti dimin biyie iriiyar whiso paekwosim iriiyar nwis ima nonkwowim wi simar digii. Iriig.

16

Mi paekwosim ti dimin biyeyim ha haiyim two hirankin mi simiirin ina yitkugiyim nua tirir

¹ Mi mhoiya karar wakaeki yai kwira omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiiir hiranki kauwok boinkii ti paekwosim iriiyar nwis simiiram. Kima wari two iriiyar iso Adi Komii siir io aeya nwokaiyim simiir haigi mi simiirin nua hiriir ditkiigi.

² Mi biigi biyan paekwosimin siir twowa ha haiya mi siya saiiirin ina yami ininaokiiyiya nua hiriir mi ti iikamim yipiki ti wraisu biyeyin siir inig iir hainaniyim mi diminin sima nibir ikin siir hiriinan mi diminin ti wraisu siirin hainmakiuwiyin siir hiriinankak nwowim simiir piim mi ti diminin wi yhiyopnan simiir piu imiir nauni aogriginii. Mi sima wi kimbipisu prasae kin tani mi wi paowaiyar nasae pisanami.

³ Mi karar swoki kigi paekwosim nwisakan ti dimin biyeyin siir twonau nwokaiyin pi naokiiigi mi siirin whii komiia solwara nikuwiya hiriir yami aomaigi. Mi opa ini nhieairgar yikpitmaigiya mi dimin taeminim saiiir nwomaiyim yim ina yaokaokiyim.

⁴ Mi karar swoki kigi paekwosim nwoimakain ti dimin biyeyin siir twonau nwomaiyin pi haii mi siya ina yami aomaigiyan yab komii komiiyim mi ieno ienowim simiir mi sima ini nhieki yikpitmaigiym.

⁵ Mi karar swoki wakaeki paekwosimin yipikin ti opim simiir kigiraowiyin pi boinkii, Adi Komii, kinakinaargin wadiyin. Mi ti diminin kira tirkiyim op aiiir tirbugiyin yio min nsiimaugin kira wadiekwadieyar sibgu hidikin mi ta hiriinan nonkwobumbuninkina ti iikam hiriinanam simiir asi nonkwobumbuninkinam.

⁶ Kira wadiekin. Dimusi rani, biya tiki iikamim sima Adi Komii siir iikamim mi kiriir profet inkam ikim simiir nisomsom aokaokim mi simiir nhieya ina yaokinainama. Mi ta hiriinan saiiirsika kira op aiiirin nhieki nikpitmaigiyam asi tirkin sima kwiyaeyam. Mi ti dimin biyeyim simiir yandi swoki igonam.

⁷ Mi karar mi wakaeki inkamin haiya nae Adi Komii siiram haigin inkin imiiyaeiya saiiir kingiin nokwowin pi kauwok boinkii, ihi, Biyan Inkam Komiiyin Adi Komiiyin kirie komiigakin dimin taeminim kira tirkiiyim, simiiram, simiir nonkwobumbuninkinam mi simiir yandi swoki igonam yim ini ywokiyim.

⁸ Mi karar mi kigi paekwosim nwiyakain dimin biyeyin siir twonau nwokaiyin pi naokiiigi mi yio ini bie iirar yauni aokiniuwim mi iikamim simiir piim ini ti bieyin siya whwokiya ini saeyar whwogrimgrirgiyim.

⁹ Mi ta yhiyopnana simiir niugrigrigiya mi sima Adi Komii saikar yinougwo ti dimin hiriinanin simiir tirbugiyin siirsi. Dimusi rani, ti diminin ti iikam imiir tirin yio Adi Komii siyar kigirkakin. Mi sima ti dimin biyie hiriinanin simiirin digiumii bi haimriyugigim mi Adi Komii siir yai aiiir bi wakaeyokna apkim mi siir inig iir bi mi hainankim. Nnngaka. Sima ini simiir kwoin biyie iirar napkripkiyim.

¹⁰ Mi karar swoki kigi paekwosim iriyyarakain ti dimin biyeyin siir twonau nwokaiyin pi naokiiigi mi ti diminin ini ta ipiia ti wraisu biyie ieya nidwokaiiya ini saiiirar yauni akainiya mi iya ha nita ini ti nuim ti iikamim sima nwowim siya kigirkakiyim ini simiira yimuuguskiya. Mi iikamim ini simiir kwiriyae imiirar kaupikrimkripnamim. Dimusi rani, simiir piim pi kimpipisugim.

11 Mi sima Adi Komiiyin ninomor kou nwowin siir asi ninouugwokin. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi sima dimin biyeyim sima tirim simiirin digiumii bi haimriiyugigim. Mi sima ini simiir kwoin imiirar napkripkaiyim.

12 Mi karar mi kigi paekwosim iriyyar nwiraka in dimin biyeyin siir twonau nwokaiyin pi naokiiigi. Mi ti dimin biyeyin ha naokiiigiyin ini ie Yufretis sir-irar yauni aomaiyuun mi ti ieyin ina sinkai iuguskiyin mi siya ha ninkpitkiyin mi ini inkam komii komiiyin nuanim simiir simiir siyuar yasae owiuguskiyin inkam komiiyim maeyauwa bieki nitiya hiranim simiir siyiu nwowam, sima nitam.

13 Mi karar kigi ti uridyiu biyie nwoimim owak nimbiamim. Mi ti owakim ka siir yai hiranki nitkim mi wraisu biyie ikin mi ti wraisu biyeyin ha dapiyin profet niksise.

14 Yim ti urid yiu biyeyim yim Setan siir isid ieya, yipiki ti dimin kirie komii komiiyim simiir tiriyim. Mi ti uridyiu biyie nwoimim ha namim iikam imiiram yipiki iikamim hinda tandinim ti nu iirar nwoirkakim simar kigirkakim simiiram simiir kwoin imiir kiyaiyam mi sima iripa haingiriyyu onaniyam yaii Adi Komii saika niniiyam iya yipiki Adi Komii siya nwowana kirie komiigak mi simiirin siya nimbini yaii saika ninkikin iniiyam.

15 Kara Jisiskin, karaigin ti kiriiir boinkiiyin. Kara wa nitsauuwi, kira ninokninkin tani iya kara nitana kara wi hiyan inkamin si hiniin niti. Mi yipiki sibgu nokworinukripkaii mi dimin taeminim mhoiyya nitanim simiiram nwokwokini sima wi maigimaarga nwowi. Mi sima wi ti diminin nimbiamim wi simiirsi nidid rani, inkamin yuis karamae nwowiyin mi parura ha napaniniyyin siir hiriinan.

16 Mi ti uridyiu biyie nwoimim ti inkam komii komiiyim simiirin ha nikiuuna digim mi sima maeyau kwiruwar ywomimur ta maeyauwa ha dapika Hibrumi yaigina Amagedon.

17 Mi ta maeyau kwiruwa iripa sima nangiriyyu owouwa sair mhoiyyan karar kigi, paekwosim iriyyar nwisaka in dimin biyeyin siir twonau nwomaiyin pi naokiiigi mi yim ti diminin ha naokiiigiym yim ini opuda sair yainau yamkiyim. Mi mhoiyya inkamin, omaka Adi Komii siir inig hainaniya ipiyya Biyyan Inkam Komii siya nidwokaiyya sair kingiin nokwowin siya ini komiiyar kauwok boinkiiyin, ini wakaeyim, ini digi dig ywokiyyin.

18 Mi karar kigi sinana sinankiya mi hinda tandin ini warar yuyayokiigiym mi diya ha tiokiya mi nuin pranae pranae bi kiisiskikin. Biyya ninin hiriinan bi nitkin. Nnngaka. Tiki ninin yio ini iki ninim biyya nitim ini simiir haiburim.

19 Mi nuin komiigikomii ha kiisiskiiyin mi om komii Babilonin haimii haimiiyim whoima yinikibimbargi mi om komii komiiyim iki hinda tandinim yim ini biyeyar ywokiyyim. Adi Komii siya ti dimin bibiyeyim om komii Babilon hiran iikamim sima tirim simiirin bi naingwo owouugin mi iowa siya nwowa ini opa mobin op kwiyaeyin hiranki naokiinainiyya ini sair hiriinan ywowa mi ti siir kwoinbudin siir iowa ha naokiinonkwokwoswokiya ini ti om komiiyin siirar yauuni aokiniyin.

20 Mi nuin komiigi komii ha kiisiskiiyin mi mhuu whiekakim mi mhuugribsisimim whi komii solwara sair nidwodwomaiyim yim ini whi komii solwara sair hirankar kigugugiyim.

21 Mi mhoiyya karar kigi ais komii komiiyim pi nikiiginaainii siyyanan. Mi ti aisim nikiiginaainiyyin ninomor kouankin simiir hikim 50 kilokim mi iikamim nuanim hinda tinda nwowim yim ina tiodwomaigiyyim. Mi iikamim kimidiniya Adi Komii siir yigbumbu. Dimusi rani, ti aisim simiir nauuni itniyim yim miyyik rani. Iriig.

17

Hii nanaei wig komiyya saeya hik prasae prasae bi haiga

¹ Mi mhoiiyan ti paekwosim iriyyar nwiso yipiki dimin biyieyim simiir twonau nwokaiyim simiir naokiigiyim simiir nwirin ha natin kariiram mi siya ini boini, kira mi kara wi krirar nami mi kara kiriirin wi dimin biyieyin Adi Komii krimiir Wanin siya tiri wig biyieya hii nanaeiya saiir kara wi kiriir nisiimauui saeya ti om komiyyin yab komii komiyyim simiir kingiin mairiyyin ya saiir nikrigin.

² Mi inkam komii komii whiekakim yipiki iikamim hinda tinda nwowim simiir kigirkakiyim yim sima saika iripa piu bidi ywowim. Mi iikamim hinda tinda nwowim ti nu iirar, simiirin saeya tirkim ti hiriinan siyiuin saeya tirin siir tirim. Mi inok inokin simiir kwoinim saeyar kiyagim.

³ Mi siya kariir kwoinbudin siirin ha haiyin mi krira ina yamwo mi krira niimau boskwokiboskwoin inkamki nwo karamae nwowin siir hiriir yimbiam. Mi karar kigi wig ira wraisu komii irin yipikin paridnan nwowin siir idwo hir nidwowi. Inig kasa rani, siir piu aiir nwowim mi ti inigim yim Adi Komii siir nigbumbu dap ima. Mi mwoim siir nwowim yim iriyyar whisko. Mi honim siir mwo imiir nwowim iuurgim.

⁴ Mi yuisa ta wig aeya niyya ya wirnan paridnan bidi wokiiwomwita. Mi dimin kibi kibiyim saeya piuaiyim mikin minim mi rin minim yim golni arar nokwokwokim. Mi mobin saiir ina aeya nonkwowin yio golni nonkwokwokin yio kam imiir kiyaiyankin dimin biyie sima tiram. Mi ti dimin biyieyim io Adi Komii siya nwowam tiriyim mi ti dimin biyieyim saeya tirim kam aka hii saeya nanaeyim mi ti dimin hiriinanim yim ini opni hanin saiir mob iir nwomaiyim.

⁵ Mi kara kigiyyin inigin saiir mwo hir nwowin yio hinina boinkin, taka wiga ya om komii Babilon siir nikriga. Saeya wigim hii nanaeiyyim simiir apuga. Mi saeya iki iikamim hinda tindanim yipiki dimin bibiyie whiekakim simiir tiriyim simiir apuga.

⁶ Mi karar mi kigi saeya op biyie bidi mi kwiyaeya. Saeya dimusi bi whaowaeka, saeya wigkamim yipikim Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kiinim mi Jisis Kraisi siya simiirin hinina nanaakninkiihaiginiuwim sima simiir wakaeyokna apikim mi saeya simiir nhie imiir kwiyaekim. Mi simiirin ini saeyar yisomsom aokaokiyim mi ti hiriinan sairsika saeya simiir nhie imiir asi kwiyaekim. Mi kara saiirin ti hiriinan kigin saeya ti hiriinan tira mi kara ini hindara yanaakiyin.

⁷ Mi ti paekwosimin ina swoki boinkiyin kariir, kira ta wiga saiir saira dimusi naingwokwonanaei. Saiirin wi kara boinmauwi kiriirin mi wi kara nanaakninkiihaiginiuwim hinin saeya yipika mi ti wraisu biyieyin yipikin mwowim iriyyar whisa nwowin mi honim iuura mi owin ta wig aeya nidwowin siirin iriipi hiriinan.

⁸ Mi ti wraisu biyieyin biyya kira kigin irkak niki owin nu tir mi tariinanin siya bidi yaonamin. Mi siya wi sipi niti ti ieyin mwis karamaeyin siir hirankin mi siya nami mi siirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkinkii. Mi iikamim nuanim yipiki simiir inigim siir yokwo aiir haigin karamae nwowim biyya siya nu ninomor sowiir nonkwokwowa, sima siir kigi sima wi hindara nanaaki. Sima siir kigi mi sima wi pi nanaei. Dimusi rani, tiki wraisu biyieyin nu tirin kwiruwar wonamkin mi tariinanin siya nwo rani. Mhoiyya siya swoki insiin idwowi mi siya omwaiyyar swoki waiyaei mi sima siirin wi haini kigi.

⁹ Mi iikamim sibgu ninomokninkiniyim kima ti dimin hiriinanin simiirin sibgu daingwo omok. Mi ti mwo iriyyar whiso yim om komii komii iriyyar whiso yipiki iikam ima mairiyyim mhuu iriyyar whiso sim, yim sima. Mi ta wiga

ti wraisuin siir idwo nidwowa ya min nikriga ti om komiiyin ti wraisu ieya nwowin siir.

¹⁰ Mi mwo iriiyar whiso yim inkam komii komiiyim iikam imiir kigirkakiyim yim sima. Mi ti inkam komii komiiyim simiir kam iriiyarim bidi yaonanim. Nwirin ti siyairgin ti tariinanar nwowin mi nwirin yio iikam imiir niki kigrirao rani, yio ina niki owin. Mhoiia siya nwowi mi siya wi ii priei kigrirao rani.

¹¹ Mi wraisu biyieyin yipiki biya nu tir niki owin mi siya ii priei bi nwokin, siya iriiyar nwoimakan iki inkam komii iriiyar nwiso simiir nwirin. Simairgin iikamim nuanim simiir kigirkakiyim. Mhoiia siya nami, wi siya tirbuwi.

¹² Mi hon iuurim kira kigim yim ti inkam komii iuurim yi simiir nikrigim. Sima inkam komii komii bi niki okim mi mhoiia sima wi inigak simbi nwowi ti wraisu biyieyin saikan mi sima iikamim nuanim simiirin wi ii priei kigrirao rani.

¹³ Mi ti inkam komii komii iuurim sima wi kwoin whiruwar nwokii mi sima simiir kirieya wi wraisu biyieyin wi siir asi hauugii mi simiir ijsopa wi siya nokwokairinanaowidi simiir dimin taemin imiir kigirkakim.

¹⁴ Mi ti inkam iuurim mi inkamim sibsibnan ikin sima wi simbi ninii yaai mi siya mi iikamim yipiki simiir kwoinim siya kiyaiyim mi siya nikiunam mi sima ha naingwo tibmii kinim, ti inkam biyie iirim wi sima nonkwoninwomwurninkini. Simiirin sima wi dimuni nonkwoninwomwurninkini tani, Adi Komii siir kirieya siyar hauugika mi sayairga inkam komiiyin iki iikamim hinda tindanim mi yipiki iki iikam nhirim sim kigriraowiya.

¹⁵ Mi ti paekwosimin kariirin hiriiyar kintirinu boinkripkai, ieyim kira kigim wiga hii nanaeiya saeya nidwowa maeyauwa sair kingiin nwowim yim tiriiginim yim min nikrigim iikam whiekakim maeyau maeyauwanim mi iikamim yipiki yaiginpai yaiginpai boiniyim yi simiir nikrigim.

¹⁶ Mi hon iuurim kira kigim mi wraisu biyie ikin, yim ioa ta wiga hii nanaeiya iikamim simiir kwoin imiir kiyaiya yim io sair nwokim. Mi sima niti, iki sair dimin miyik miyikim wi sima nini iskin priigin iuwi mi saeya wi wiga piu parura nwokiiya wi sair hiriinan nwokii. Mi mhoiia sima sairin wa nisomaowi mi sair kipim wi sima naenami. Mi mhoiia iki dimin taemin nwokiyim simiirin wi sima nikomnamgin swokii.

¹⁷ Sima wi ti hinina tiri. Dimusi rani, simiir kwoinim wi Adi Komii krimiir Wanin siya kiyai mi sima wi diminkidiminin Adi Komii siya boinin wi siirgisiir asi tiri. Mi sima wi siir kwoin iirarar napi mi sima wi kwoin whiruwar nwokii mi wa kiwaki wraisu biyie iiram siya kigirkakim simiirin mi wi yayim biya Adi Komii siya boinkiyim wi simar nimbiiyamkaki.

¹⁸ Mi ta wiga kira kiga ya min nikriga om komiiyin yipiki iki inkam komii komiiyim nuanim sima kigriraowiyim simiir kigriraowiyin ya siir nikriga. Irig.

18

Om komii Babilonin Adi Komii siya tirbugikin

¹ Mhoiyan kara kigi paekwosim nwirin Adi Komii krimiir Wanin siir omanin pi niti. Adi Komii siya bidi hauugiyin siirin kirie komii mi siya hapi bieki namisi whwoyakikin mi nu whirkakin ini warar whwoyakiyin.

² Mi siya ha natin ini komiiyar kauwok boinkiyin, saeya tariinanin bidi yikiigiya om komii Babilonki biyie si nwokiya siir hiriinan. Saeya bidi yaonama mi tariinanin uridyu biyieyin mi uridyu bibiyie ikim, Setani isidin siirim mi ipiyin bibiyie ikim yim ini sair hir nwokaiyim.

³ Tiki digworaekwowim ina yimbimbiiyamim. Dimusi rani, iikamim omom omomanim uridyiu biyie siir inig iir hainanim mi yim tiriiginim yim hii saika bidi yanaeyim mi saiir op biyie aiir kwiyaekim. Yim ti inkam komiiyim komii iki omom omomim sim kigirkakiyim ti nu iirar nwowirkakiyim yim iriipi hiriinan sima saika iripa piu bidi ywowim. Mi iikamim omom omomanim yipiki digworaekwowim sim haiginim umir simiir haiyim mi sima ini umir simiirsiyar mi haiyim. Dimusi rani, saeya minam naingwoka ti digworaekwo whiekakim umir simiirsi haiyim. Dimusi rani, saeya minam naingwoka saeya digworaekwo whiekakak nnowi mi saeya wi wadie nwoki sibgu owim mi wi saiir kwoin iirrarar nwoki apim.

⁴ Mi karar mi wakaeki inkam nwrin Adi Komii siir om hiranin siir yaiya pi boinki, siya ti hiniina boinkikim, iikamim yipiki kariirim kima ta wiga yipika biyie nwowa saiir haiburgig mi siyiu biyie saika kipi tir. Mi kara pi boriisopi kima saika nankin onkwobumbuninkinim mi mapai mapai saika haiyim.

⁵ Saiirin wi kara nonkwobumbuninkini. Dimusi rani, ti dimin biyieyim saeya tirim simiirsika mi dimin biyieyim saeya tirim yim ini mhuu komiinan huungiyim. Mi Adi Komii siya saiir dimin biyieyim simiirin wi naingwo owouu rani.

⁶ Kima ti dimin biyieyim saiirin wi yamdiyar swoki tir ti saeya niki tirim iikam nhirim simiir, simiir hiriinan.

mi dimin biyie whirin saeya tirin kima wi saiirar ti swoki tir. Mi biya saeya hauu kwiyaeyim kimiirin op biyieyim kwiyaehaewhaiyim irira irira

mi tariinanin kima saiirin op biyieyim kwiyaehaewhaiyim isisa hauu kwiyaehaiginu.

⁷ Biya saiir inigin komiiyar nwokin mi saeya saiir kwoin iirrar napkin mi saeya wadieyar sibgu oka.

mi tariinanin kima saiirin dimin biyie tir mi wi saiir piu aeyar nwoki kimpipisugiyim

siyiuin saeya tirin saiir kwoin iirrar saeyar napin mi biya saeya sibgu owin siir hiriinan.

Dimusi rani, biya saeya hiniina boinka, kara ti tir nidwowa ini wiga inig komiigaka iikam imiir kigirkakiya ini saiir hiriinan ywowa. Kara iki wigim simiir kamim naonamim simiir hiriinan tani mi kara wi maigimaigra nwo karam nwo rani, dimin taeminamin. Nnigaka!

⁸ Mi ti dimin biyieyim saiirin wi ii kwira nipimpari saeya wi maki nii mi saeya wi pi naowi mi saeya wi mhugi naowi mi kamim saiir piuis biyieya wi paenau kabitaigii.

mi ti dimin biyieyim om komii Babilon siirin wi sima nonkwoninwoimwiiirinkini. Dimusi rani, Adi Komiiyin yipikin Biyan Inkam Komiiyin yipiki wi iikamim hapaiiranin simiir hidi siya kirie komiigakin.

⁹ Mhoiiyan ti inkam komii komiiyim iikamim hinda tindanim simiir kigiraowiyim, sima hii saika bidiya yanaeyim mi digworaekwo miyik miyikim saika bidiya yinidnokwokwo haiyim. Sima wi paowiiya saiir piu aiir nowiia wi saiir kigi. Biya sima mi saeya sima saiir kwoin imiirar napkin mi sima wadieyar mi sibgu okim mi tariinanin sima saiir kigi mi sima wi maigimaigra nwo rani mi sima wi saiirsi noui.

¹⁰ Sima wi aru hirar nokwokaowi. Dimusi rani, sima ta pae biyieya saiir niua wi saiirsi nidi. Mi sima wi ti hiniina nouuboboini, ayo! ayo! Tiki dimin biyie hiniinim om komii Babilon siir tirkiyin yim miyiknan tani. Biya kira inig komiigakar niki okin mi biri kimiminkikin kirir iikam imiirin Adi Komii siya bidi bugiyim dimin biyieyim kira tirbuwim simiirsi.

11 Mi iikamim omom omomanim yipikim simiir digworaekwowim umir haiyam minim om komii Babilon hir, sima simiirin ha kigi bidi tirbugiyim. Mi sima wi simiirsi noui. Dimusi rani, simiir iikamim wi ti simiir digworaekwo imiir sain tani. Yim bidi bugiyim.

12 Mi ti iiyim saeya wi gol silva mi siiya kibi kibiyim yipiki iikamkim sim sainiyim umir komii komii mi mikinim siyawis miyik miyikni nonkwokwowim mi yuis whisinin kibi aka mi yuis pariidnan paipai ikim mi yuisim hindara kigninyaei ikim mi paridnan prainan wokiirimtio ikim, wi simiir saini. Mi paeyim piuii miyik whakiyim dimin taeminim wraisuin elepen dapiyin siir nasim simiir nonkwokwo ikim mi paeyin umir komii mi sainiyin si mi onkwokwo ikim mi aiyini mi onkwokwo ikim mi brasni mi onkwokwo ikim. Mi siiyam wadie sibgu kigiyim hindara haingitropkai ikim.

13 Mi sima paeyin sinanom dapiyin siir is aiir bidi mi haiyim mi mairakwo namsuopaiyim piuii miyik whaki ikim mi dimin taeminim nae idwo sima haiginkiiyim ha dapiyin spais mi wain op aka mi praua mi wit mi bulmakau, sibsib, hos mi dimina kanana trela nikiuwiyim mi inkam kiingikim ikim mi wigim whisarii mai mirii ikim. Mi ti dimin taemin hariinanim simiirin bi swoki saingikim.

14 Mi kamim hiran digworaekwowim umir haiiyim sim miriiyim sima saiir boinki, biya kira kopaksimar nwowa, kira wig irpakiiyin bimbuiwi bi nwoka mi kira dimin taemin kasakasam bi naingwoka mi tariinanin kira ini waibiyie yamwo iua. Mi dimin miyik miyikim iikamkim sima sainiyim umirni mi dimin kibi kibiyim kira piuaimwamwanim yim bidi digiyim. Yim wi kiriram swoki hainani rani, kira swoki haiyam ningaka.

15 Mi ti kamim simiir digworaekwowim umir haiiyim yim wi aru hiar nidid okwokaowi tirigginim ti saiir nipimparim wi simiir pi nipimparisi mi sima wi saiirsi noui.

16 Sima wi ti hinina nouuboboini, ayo! ayo! Ti omin Babilon nikiuwiyin biya siya bimbuiwi bi nwokin siya ta wiga yipiki yuis whisinin niya mi yuisa pariidnanim hindara wokiirwomwitim sim niya saiir hariinan nwokin. Piuai miyik miyikim golni nonkwokwowim mi siiya kibi kibi ikim mi mikinim umir komii saini ikim yim kinakinar piuainakim.

17 Mi tariinanin tiki digworaekwo kibi kibiyim biri konkwokikim, yim ina tirbu iuguskiyim. Mi kamim yipikim siyaii kigriraowiyim mi kamim simiir mirii ikim mi iikamim yipiki siyaii imiir ninidwodwowyim, yipiki digworaekwowim sim haiiyim whii komii solwara hir umir haiyam mi iikamkim sim sainam, sima ini hapi aru hiarar yokwokaokiyim om Babilon siirin.

18 Mi sima hapi aru hiarar nokwo kaokiyim om Babilon siir niunamin mi sima ini komiiyar kauwokiyim, om whirkin ti siir hariinan wadie bi nwokin biyan mi ha nitiyokiyokiiyim mi tariinanar yadigniyin. Ningaka.

19 Mi sima sin ha masim mi ina youuboboinim, krma ti om komiiyin siirsi nouunwamwani. Dimusi rani, kamim hinda tindanim yipiki siyaii tiriir nikropkiyim mi sima umir prasae bi haigim digworaekwowim sima haigianiyim tiriir simiirsiyin. Mi tariinanin biri kimimankikin ti om kibiyin bidi tioidwomaigiyin.

20 Mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim wim kima ini maingimaingar nwowim. Mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siya nimbinim siir mai aiir miriiyam mi wim kima ti profet kamim yipiki Adi Komii siir yai imiir boinnimauuim mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir sibgu wakaeyokna apim, wim kima maingimaingar dwoki. Adi Komii siya om Babilon siirin dimin biyie bidi tirin, siya saiir yamdi tirkin, dimin biyieyim biya saeya tirim simiir yamdi.

²¹ Mi mhoiiyan karar kigi paekwosim komiigi komiiyin siya siiya komiiyin nhrkakanin siir haii mi ti siiyan ini aeyowienan ywowin mi siirin kimidiniya whii komii solwara saiir whii idopwoniyaki idopwoniyahiriir ha nami kabitmaigiin mi siya ina boinkiyin, ti siiyan kara kabitmaigiin whii komii solwara whii idopwoniyaki idopwoniyahiriir mi Adi Komii siya om komii Babilon siirin wi hiriinanar mi tioidwomaii mhoiyya siya wi swoki o rani. Nngaka.

²² Iikamim yipiki gita tiowiyim mi tiriiginim yipiki mwai waowiyim mi kid masiyim mi tidiyiu huni ikim, sima wi swoki it rani, ti simiir swoki tiram. Mi iikamim yipikim mii pai mii pai miriiyim yim om Babilon hir swoki o rani. Mi iikamim wi siiya komiiyin twonid warbrombropiyin om komii Babilon hir nwowin wi siir yai aiir swoki wakae rani.

²³ Mi iikamim om komii Babilon hiranim wi paea nyuayeiya wi hiriinankak nwo rani. Mi iikamim wi wigkamim nonkwonaeyim mi yaiya anaupaeni hanin ha naenamaya wi saiir swoki wakae rani. Mi iikamim yipiki simiir digworaekwowim simiir haiginim umir haiyam, simaigim inkam komii komiiyim ti nu whirkak iiranim. Mi wim kima iikamim om komii Babilonanim iki iikamim hinda tindanim simiir kwoinim kima kiyagim dimin bibiyeyim nksisaeiyim kima tirim simiir.

²⁴ Om komii Babilonin yipikin iki om komii komiiyim simiir nikriyin yio Adi Komii siya bidi tioidwomaigiin. Dimusi rani, Adi Komii krimiir Wanin siir profet inkamim mi iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim yim saeya nisomsom aokaokikim mi simiir nhieya ini nu iirar prinoknamim. Mi simiir nhieyim mi iikam whiekakim yipiki hinda tinda nwowim ti nu iirar simiir nhie ikim. Simiirin kam ima nisomsom aokikim. Iriig.

19

¹ Mi ti dimin taeminim Adi Komii krimiir Wanin siir om hir tirkiyim simiir mhoiiyan karar wakaeki, yaiya hapi iikam ombudgi whwonanaokiiyim hinina whwonanaokii Adi Komii siir om hiran, saeya pranae bi kauwokboinkika, krima Adi Komii siir inig iirarar hainanki. Krimiirin siya grabaiginugin. Siir inigin komiigi komiigin mi siya kirie komiigakin.

² Adi Komii siya iikam imiirin wi siyiu miyiyiki miyiyik iirar hidi. Mi siya wiga hii nanaeiya yipika kami kwoin kiyaiyya saiirin bidi hidin. Iikam whiekakim nuanim ti dimin biyeyim saeya tirim sima bidi tioidwomaigiin. Adi Komii siya saiirin minsi tirin, ti dimin biyeyim saeya tirim iikamim siir yai aiiram naingwo tibmiyim simiir, simiir yamdi swoki tirim. Simiirin saeya bidi yisomsom aokiyim.

³ Mi mhoiyya sima ina swoki boinkiyim, krima Adi Komii siir inig iirarar hainanki. Mi om komii Babilon siir paowiiya saeya koua hiriirin wi hiriirar nowiyokiyokinainnamkripkaii.

⁴ Mi mhoiyya ti inkam komii komii kamnwis nwiyim yipiki inkam komiimi ipiiyim sim nidwodwokaiyim mi dimin whiiyim kwoin mankakim mi ha nyae diriraerari ikim, sima ogmwo Adi Komii siir whwonkam ida kingiinar ini waisii hiiyu yipikin siir ipii aiir nidwokaiyin. Mi sima ina boinkiyim, tiki yaiyim yim yaimwokiyaimwo imaigim krima siir inig inig iirarar hainanki.

Inkamim sibsibnanin nokwonan, siir wigwis nae komii aeya

⁵ Mi mhoiyya karar swoki wakaeki inkam nwirin Adi Komii siir ipiyya saiir kingiin nokwowin pi kauwok boinkii, iikamim inig komii komiigakim mi iikamim yipiki inig karamaeyim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim mi siiram naingwokwonaeyim, kima siir inig iir hainanki. Iriig.

⁶ Mi karar mi wakaeki iikam whiekakim iripa maeyau kwiruwa haingiriyiu owim pi kauwok boinkii. Sima pranae pranae bi kauwok boinkikim, hapi

owieki niswitnaomaiiyim mi dudua aeiya ha kiniyim mi diyaki mi tiokii aka ini hinin ywowin. Mi sima hinina kauwok boinki, bidi wakaekiyim, krima Adi Komii siir inig iir hainanki. Siya siyairgin kirie komiikakin mi dimin taeminim ini siyar kigirkakin.

⁷ Krima maingimairgar dwo mi siir inig iir hainanki. Dimusi rani, inkamin sibsibnanin siir wig airin wi sipi nonkwonaei mi saeya saair puaiyim bidi diriraerarim.

⁸ Mi sairin yuis whisinana kibiya io karamaeya paekwosim siya bidi hauu iya. Mi ta yuis whisinana ya min nikriga dimin miyik miyikim iikamim Adi Komii siir siyu iir sibgu apim sima tirim simiir nikriga.

⁹ Mi mhoyiya ti paekwosimin yipikin nokwowin siya boinki kariirin, kira ti digworaekwowim winaowid. Mi iikamim yipiki Adi Komii siya nikiunam ti inkamin sibsibnanin wig nonkwonan siir nae airamim sima wi maingimairga nwowi. Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, tiki yayim Adi Komii siirgisiir yayi ina.

¹⁰ Mi kara ti yayim siya boinkiyim kariir simiir wakaekiyin mi kara ogmwo ha waisii hunanainamin mi kimidiniya siir inig iir hainan. Mi siya kariirin ti hinina boinki, kira kariir inig iir kipi hainan! Adi Komii siir inig iirrarar hainan. Kara Adi Komii siir mariigin kirir hiriinan mi kirir nomiyau ikim yipiki Jisis siir yayi imiir wakaeyokna apin mi siir yayi imiir boinmimauuim iki iikam nhirim sim. Mi ti yayim Jisis siya nanaakninkiihaiginuim yim ti dimin taeminim yipiki wi profet kamim simiir whinkinsiis haiginuwi sima boinmimauuwam mi Jisis Kraisi siir yayi imiir nanaakninkiihaiginuanim yim sima. Iriig.

Inkamin hos whisinanin si idwo nidwowin siya

¹¹ Mi mhoyiya karar kigi Adi Komii siir omin siir anowin pi haiwaokii mi hos whisinan irin yio hirar nokwowi. Mi inkamin siir idwo nidwowin siirin hinina dapkim inkamin yipikin siir digworaekwo imiir sibgu kigriraowiyin siya. Siya wi tikanim siyu miyik sibgu apiyim wi simiirarar tiri ti hiriinanin.

¹² Siir nhwonan hapi paeki namisi iuyakikin. Mi pagram siya haiginim yim ini inkam komii komiiyim nu kigriraowiyim sim haiginim ini simiir hiriinan ywowim. Mi siir inigin ini siir mwo iirrar winin. Mi ti inigin siir inig mwoki mwowin yio sasar ninokninkin iski. Inkam nwrki siir wara swoki inokninkin tani.

¹³ Mi yuis bripriya siya niya ya biya nhie opa saair tibgimaiga. Sima siirin ha dapkim, Adi Komii siir yayi.

¹⁴ Mi iikam whiekakim Adi Komii siir kamim yayi niniyim simiirim sima ina siir mhoyiyar sidkaekiyim mi hosim sima nidwodwowim sima niyim yuisim whisiwhisinankinairgin mi yuisim bimbiuwi rani mi simiirin io munsim whirki bi swoki kiyiprinusrankim.

¹⁵ Mi karar kigi kamkiu bripriyin io mhanan watin siir yayi hirankar nimbunaninii. Mi siya iikamim hinda tindanim simiirin wi siir hampimpit aokaowi. Mi ta sair mhoyiyar iikam imiirin wi siyar kigirkaki mi siya simiirin wi swoki onkwo whigi rani mi siir igso apirir wi inkam nwrki mi okwokairinanaowid rani. Siya simiir kigirkaki, wi inkamin bulmakau kigriraowiyin mi paekopin siya nonkwowiyin wi siir hiriinan kigriraowi. Mi iikam imiirin siya kigriraowi mi triiginim yipikim Adi Komii siiram wakaeyokna ap karamae nwowim yim wi siya toidwomaii inkamin yipikin iya wain kimaiya sair nokwokai okwobrombropiyin wain hi airam siir hiriinan. Mi ya tariigina ya Adi Komi siir ioa siya nwowi siir sau omom imiir simiirin wi hiriinan nokwobrombropi.

16 Mi inigim siir yuis aiir winim mi siir paimwo mi win ikim yio ti hiniina boinkin, iikam kigirkakan inkam. Biyan inkam komii komii kigirkakan inkam.

17 Mi mhoyiya karar kigi paekwosim nwirin bieyin siir bopwonau hirar nokwokaii mi siya ipiyinim kougikou siiniyim simiiram yikiugi mi siya simiiram in pranae pranae bi kauwok boinkikin, kima ti ipiyinim kima wit mi ti naeyim Adi Komii siya direraerim simiirin iripar wini haingiriyu idwo aeni.

18 Kima wi iikam whiekakim simiir kip imiir naei, kima iikam whiekakim nu kigriraowiyim mi kamim yaii niniyim simiir bi nwo ikim mi kamim yaii niniyim kirie komii komiakakim mi hos ikim mi kamim simiir idwo nidwo ikim. Mi iikam whiekakim yipiki mi umiram mirii ikim mi iikamim yipiki hinda whisarii mi priimiriyim mi iikamim inigak ikim mi iikamim inig karamae ikim, simiir kipim wi kima naei.

19 Mi mhoyiya karar swoki kigi wraisu biyeyin mi inkam komii komiiyim ti nu iiar nwowirkakiyim mi kamim simiir kamim yaii niniyim simiir kigriraowi ikim sima iripa maeyau kwiruar haingiriyu idwowi. Sima inkamin hos whisinin si idwo nidwown mi kamim yaii nini ikim yaii simaka nini.

20 Mi ta sima niniya sair mhoyian tiki inkamin yipikin hos whisinin si idwo nidwown mi siir kamim yaii nini ikim ti wraisu biyeyin mi profet niksiae ikin yipiki biya diminin kirie komii komii tirim wraisu biye siir whwonkam ida iikamim simiir niksisaeyam hiriinan sairsi haiyim mi sima wi ti diminin hainmakiun, simiirin sima bidi yonkwowim. Wi siir inig iir nwoki hainanin sima sowiirin ha haiyo mi ina yami itmaigiyo whiya paekaka siya paekakin si nwowa sair.

21 Mi mhoyiya ti inkamin hos whisinin si idwo nidwown. Mi kamkiuwim siir yai hiranki nimbunaniniyin ti iikamim dimin biye biyekakim yipiki ti wraisu biyeyin siirin, ini siya hampimpit aokao digiyim. Mi siya simiirin ha hampimpit aokao digiyim mi ti ipiyinim ha nitim mi simiir kipim sima ini aeni mi simiir mhoyim ini hindara yitipiyimpikiyim. Iriig.

20

Setan siya ienau hirin biewiiyim 1,000na nwokaii

1 Mi mhoyiya karar kigi paekwosim nwirin Adi Komi krimiir Wanin siir om hiranki niti siya tidiyinin whira nonkwowi mi senin whira mi onkwowi. Tiki tidiyinin yio ti ieyin mwis karamaeyin yio siirgin.

2 Mi siya ha nitin kimidiniya ti kain yipiki bidi bidiniya mipug niki owin siir igsop aiir ini okwokairinaki. Mi siirin Adi Komii siir paekwosim ieya yonkwo mi ti uridyu biyeyin bi nwoyiin Setan nikiuwiin, ti inkam biyeyin yipiki biya Adi Komii siir whwonkam ida nokwown mi yai yakakiigi saika ninkiin. Mi paekwosim siya siirin ha haiyin mi ina ikwowaisiigiin mi siirin kimidiniya senin aini nonkwokwown saika yinkan kogrinugi hiriayar nwoyokiyokikaeyamim biewiiyim pariig 1,000.

3 Mi siirin paekwosim siya kabitkaigi tiki ieyin mwis karamaeyin siir mi siya ti ieyin siir anowin ina haingikougiin. Mhoyiya siya ie iir haiburgigi mi siya ha nami hinda tinda mi siya wi il priei nwo rani.

4 Mi mhoyiya karar mi kigi ipiiyim inkam komii komiiyim. Mi karar kigi iikamim simiirar niniidwodwokaii. Mi kara simiir kigiin mi kara kamim mwo imiirara kaigrimkrup aokaowim simiir kwoinbud imiirin warar mi kigi. Dimusi rani, sima wraisu biyeyin siir inig iir bi hainankim. Mi diminin sima nabirin ti wraisu biyeyin siir whwonkamnan sima siir inig iir bi mi hainankim mi yipiki siir ti diminin siir hainmakiu karamae nwowim simiir

ina mwo imiir. Mi simiirin Adi Komii siya hidninsiin idwokim. Mi sima mi Krai siya sima iikam imiirin biewiiyim wi 1,000na kigriraowi.

⁵ Mi iikamim Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim sima naowi, sima wi swoki insiin idwo rani, omwai swoki waiyamim taka ii aaiirin. Mi ti 1,000 biewiiyim digiyanim simiir mhoiiyan sima wi omwai haninggin swoki waiyaei. Tariigina ya Adi Komii siya hidninsiin idwuwana iikamim yipiki biya naokaowim simiir hidninsiin idwuwana bigibi ya saeya.

⁶ Mi iikamim yipiki bigibi Adi Komii siya hidninsiin idwowi omwai-waiyam yim ti iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowim yim sima mi simiir kwoinim dimin whirki bi kimbugim. Sima wi maigimaiga nwowi. Dimusi rani, sima wi swoki ao rani mi wi omin paeniyin siir nam tani. Sima ini pris inkamim simiir hiriinan ywowim yipiki dimin taemin Adi Komii siya mi Krai siya sowiir ninkin imiiaeyim simiir hiriinan mi sima mi Krai siya sima iikam imiirin biewiiyim wi 1,000na kigriraowi. Iriig.

Setan siirin Adi Komii siya nonkwobumbuninkini mi siya siirin wi paeya kabitkaigi

⁷ Mi ti 1,000 biewiiyim sima digii mi Adi Komii siir paekwosimin ti ieyin mwis karamaeyin siir anowin wi haninggin haiwaokii mi Setan siirin ti ieyin senin siir hiranka nonkwo iuguskii mi siirin wa kigninkin amki.

⁸ Siya nami mi siya wi iki iikam whiekakim hinda tindanim ti nu iirar nwowirkakim wi simiir kisisana ami, iikamim ti om whiso sowiirin Gok mi Megok. Mi simiirin wi siya niksisaei mi sima ha niti mi wi iripar haingiriyu o nami iki iikam nhirim simaka nntiowam. Mi ti iikamim simiir kamim yaii naniiyim wi kasa kasa nwo rani, wi whii komii solwaran siyinkrinim wi simiir hiriinan nwowi inkamki simiir mwainim wi dig nwo rani.

⁹ Mi sima aru hiranka napnani mi wi om komii Jerusalem siir nini kaeyokainii, ti omin Adi Komii siir iikam ima nwowiyin omin Adi Komii siya naingwokwonanaeyim. Mi sima simiir nisomsom aokaowam kaeyokaii mi paeya Adi Komii siir om hirana saeya niti mi ti iikamim simiir kamim yaii naniiyim simiirin wi saeya niugrimkrip aokii.

¹⁰ Mi Adi Komii siya Setan siir haii mi siya siirin wi whiia yhiyopkaka siyan paekakin siya nwomaiiya saiir hiriir kabitmaigi. Mi siya hapairin wi wraisu biyeyin mi profet niksisaei ikin, wi sima iripar namwomaiyuwi ta whii aiirarar. Mi sima hapair nwomaii mi simiir piium wi kimpipisu prasae kin tani, sima wi hiriayar kimpipisuyokiyokikaeyami iinokiiinokin. Iriig.

Iikamim wi Adi Komii siya hidi

¹¹ Mi mhoiiyan karar kigi inkam komiiyim sim nidwokaiiya ipii whisinana Biyan Inkam Komiiyin saiir hirar nidwokaii. Mi nu ninomoro siir whwonkam ida nwowo yo ina kigugugiyo. Mi sima maeyau kwirinkwirmin bi swoki hansrinyiskaigim sima naogwoprakaiyamim. Niingaka.

¹² Mi kara iikamim inig inigakim mi iikamim inig karam karamim kara simiirar mi kigi. Mi sima ha nitim, kimidiniya inkam komiiyin siir ipii aiir nidwokaiyin siir whwonkam idar ini okwoni mi paekwosimin ha nitin kimidiniya yokwowa hir nwowa saiir ini haiwaoni. Mi sima yokwo kwira saiir warar yinkan haiwaoki, yipiki iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim yipikin wi hiriia waiyayokiyokikaeyami saika simiir inig ima nwowa. Adi Komii siya ti iikam imiir hidi, yipiki biya naokaowim siya wi dimusi hid rani wi ti diminim biya sima tirim ti nu iir ta yokwo aiir winim wi simiirsi hidi.

¹³ Mi ti iikamim yipiki biya naokaowim whii komii solwara saiir hir mi maeyauwa paeki niuwiya sae mi aokao ikin mi ti iikam bibiyeyim

naokaowim sima wi Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi. Mi simiirin wi siya hidi. Ti digworaekwowim sima tirim ti nu iir simiirsi.

¹⁴ Mi ti simiir mhoyian wi Adi Komii siya tioidwomaii ti digworaekwowim iikam imiir tiraokaowiyim mi maeyauwa iikamim simiir kwoinbud ima nwo aka. Mi siya simiirin wi ta whiia paekaka wi sair hiriir kabitnoudnamaigi mi simiirin wi hir tioidwomaii. Mi whiia paekaka ya kwisaka sima naowan aeya.

¹⁵ Mi ti iikamim yipiki simiir inigim ta yokwowa ti iikamim yipiki Adi Komii krimiir Wanin saika nwoyokiyokiikaemanim simiir inig imiir wina, sair nwo karam nwowim, simiirin wi siya kabitnoudnamaigi ta whi paekaka sair hiriir. Iriig.

21

Ninomor nu win iko

¹ Mi mhoyian kara kigi ninomor nu wino. Ti biyan ninomor nu biyeyo sowiir kisina owo, sowa mi whi komii solwara saeya yim bidi kigugugiyim.

² Mi mhoyian kara kigi Adi Komii krimiir Wanin siir om winin, om win Jerusalem dapiyin. Mi sima Adi Komii siir om iir haiburgigim mi ina yitim nua tiriir. Siya wiga kamki nonkwonam tiriya saeya puai mwamwaniya ini hiriinan ywowin.

³ Mi karar mi wakaeki inkamin Biyan Inkam Komii siir ipi aiir nidwokaiyin pi kauwok boinki, wakaeki! Adi Komii siir omaka ini iikamim simiir bopwo nwo. Mi siya wi simiir bopwo nwo. Mi sima saika nwo mi sima wi siir iikam nwo mi siya wi simiir Adi Komi nwo.

⁴ Mi iikam imiirin Adi Komii siya tirkii maigimaigra sima nwowam. Mi sima wi swoki ao rani mi wi maigimaigra mi okaramae mi o rani mi wi mi inouninki rani mi wi kimpipisu rani. Dimin taeminim biyanim yim bidi digiyim.

⁵ Mi inkamin yipikin Inkam Komii ipiia sae nidwokaiyin siya kariir boinki, kira wakaeki. Kara wi yaeya digworaekwo win nonkwokwokii, tiki digworaekwowim biyanim simiir kisina okiyanim. Mi siya ina swoki boinkiyim, kira ti digworaekwowim winaowid. Dimusi rani, ti digworaekwowim kara boinkiyim kiriir, yim kaimwowaigim.

⁶ Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, tiki digworaekwowim yim bidi digiyim. Kakanairgin biyar nwowin iya digworaekwo whiekak ima niki imbiyam karamae niki owa mi mhoyia kara wi hiriir swoki oyokiyokiyami. Mi dimin taeminim kara tiri mi sima wi kariir inig iir swoki hainani. Mi iikamim ta opa kara hauuwana mhuno nwo maiya sair kwiaeyam naingwowi, kara simiirin wi hinda ningar prihauugii mi simiirin wi saeya tirkii, sima nwoyokiyokiikaeyamamin inokinok.

⁷ Mi iikamim kariir yai imiir sibgu wakaeyokna apiyim mi kiar naobudgii mi kima kariir dimin miyik miyikim simiirar tirkipkaii mi dimin biyeyim kimiir tirbuwim simiirin ha nikworipukimaigigi mi iikamim kimiirin ti dimin miyik miyikim kara nimbimim kimiir hauuwam kara wi simiir hauuwi kimiirin. Kara kimiir Adi Komii inigim mi wim kima kariir yinisisimkim.

⁸ Mi iikamim yipiki biya Adi Komii kariiram naingwo tibmiyim mi tariinan sima wi dimin biyie tiram kipi swoki aingwo. Dimusi rani, simiirin wipi tirbuwi, sima mi iikamim yipiki Adi Komii siir nikwowaissiyim. Mi iikamim yipiki dimin biyeki biyie tirim mi iikamim yipiki iikam nhirmi nisomsom aokaowim mi kamim yipiki hi wigmaka nanaeyim mi tiriiginim yipiki nop min nanaowiyim mi tiriiginim yipiki iki uridyu bibiyeyim sim ninkan miyiaeyim mi tiriiginim yipiki nksisaeyim, sima whiekakarim wi

ieyin paekakin siya paekakin si nwowiyin wi siirarar namswokii. Mi ti dimin bibiyie hiriinanin yim nao kwisaka aeya. Iriig.

Om Jerusalem win ieya

9 Mi ti Adi Komii siir paekwosim iriyyar nwisio yipiki ti twowim dimin biyieki biyieyim mhoigi mhoiyya nimbiyamanin sima nwomaiyim simiir nonkwowim simiir nwinin siya boinki kariirin, wit! Kara kiririn wiga yipiki wi inkamin sibsibnanin siir nonkwonaei pi sair nsiimauwi.

10 Mi siya kariir kwoinbudin siir ha haiyin mi krira ina yamwo mi krira kimidiniya mhu komiyyin siir mhu kiugikiu hir yami okwoki mi siya kariirin ina yisiimauugiyin om komii Jerusalem siirin. Ti om komiyyin Adi Komii siya nimbinin siirgisirarin, siya ina yikiinaiiniyin Adi Komii siir om hirankar.

11 Mi Adi Komii siir dimin kibiyin paenan niyuaeiyin ini siirar yiyakiyin mi siya bimbiuwi rani, ini siyan jaspera dapiyin ini siir hiriinan yowin yipiki iikamkin sim sainiyin umir komii. Mi ti om komiyyin ini opnaina io karamaeya siyanan nwowa ini sair hiriinan sinimnankiyin.

12 Mi hira ti om komii iir nidiyokiyokaiya ya harua harua rani mi anoim sair nwowim iur whskwo. Mi Adi Komii siir paekwosim iur nwisio ini ti ano iur whis owiir waikaowim. Mi Isrel simiir piugan iur kwiso simiir inigim ini ti ano imiirar winitimamakuwim.

13 Mi ta hira sair mirmii mirmiiyim kwiigim mi ti mirmii mirmii kwiyyim simiirin anowim whoim whoima bidi ywonamim.

14 Sima ta hira sairin siya komii komii iur nhiso simiir idwo haigin mriinamka. Mi aposel kam iur nwisio simiir inigim kamim ti inkamin sibsibnanin siirim, simiir inigim ini ti siyam simiir idwo hir nwowim.

15 Mi Adi Komii siir paekwosimin yipiki ti digworaekwowim simiir boinmauun kariir siya paekopin golni nonkwokwowin whira nonkwowi. Mi ti paekopin yio ti om komiyyin siir haigin kimairikin mi siir ano ikim mi hir aeyar.

16 Mi ti om komii siir prieiya mi siir bwaeya aka yo ini hiri hiriinankinar ywowo. Mi ti om komiyyin siir haigin kimairiyin pariga yimbiam 2,400 kilomita siir prieiya mi siir bwaeya mi siir prieiya koua siya mi am aeya yim ini hiri hiriinankinar ywowim.

17 Mi Adi Komii siir paekwosimin siya ta hir airin ina haigin kimairin. Mi siya ta hira sair prieiya koua saeya namkiya siya haigin kimaira siir paekop iir inkamin dimin haigin kimairiyin siir hiriinan mi siya ina yisiimauugiyin mi pariga yimbiam siir prieiya koua hiriir namkiya 55 mita.

18 Mi ta hira Adi Komii siya tirkiya yipiki ti om komii iir nidiyokiyokaiya siya sairin siyan jaspera dapiyin siir nonkwokwoka. Mi ti omin siirin Adi Komii siyar mriigin golni mi siya ini opnainan sinimnankiyin.

19 Mi ta hira Adi Komii siya haigin mriiyya ti siyam simiir idwo mi ti siyam yim hinin hinangim biigi biyan siyan yio jaspakin. Mi siya nhis akan yio mankin sapaia mi yio ti siyan yio yhuwinankin mi yhuwinanwao rani. Mi siya nhoumakan yio agetkin. Mi siya whisinankin mi siya nhuii akan yio mankin emeralkin mi yio prainankin.

20 Mi siya iriyyar akan yio whisinin paridnan wokiiirimtiovin yio min dapikin sadonikis mi siya iriyyar nhirakan yio paridnankin mi yio min dapikin konilian mi siya iriyyar nhisakan yio wirnankin mi yio min dapikin krisolait mi siya iriyyar nhoumakan yio min dapikin beril mi yio iriipi hiriinan prainankin. Mi siya iriyyar nhuiiakana yio min dapikin topas mi siya prainankin mi siya ini sa yowan mi siya iurakan yio min dapikin Krisopres mi siya prainan whisinin bidi wokiiirimtiovin. Mi siya iur nhirakan yio min dapikin haiasin mi siya prainankin mi prainan wao bi nwokin yio ini sa

ywowin. Mi siiya iuur nhisakan yio min dapikin, ametis mi siya paridnankin mi siya paridnan wao rani, ini sa ywowin.

²¹ Mi Adi Komii siya ta hira saair anowim mikinim umir komii sainiyim min dapiyim pian siirarar nonkwokwokim. Mi ano whiekakim simiir yapayapan ti pian siirarar nonkwokwokim. Mi siyuun om komiyya hiriir namiyin yio golim yipiki opnainan sinimnaniyim simiirarar haiginin.

²² Mi kara ti om komii iirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya sairin wara bi kigin. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siirsika. Adi Komiiyin kirie komiigakin mi ti inkamin sibsibnanin hinda tandin ini sowar kigirkakin mi iikamim simiir whwonkam idan ini sowar mi owo mi ta hiriinan sairsika tiki omin omaka Adi Komii siir inig hainaniya hiriinankak paninsi ywosi, iikamim sima hainanam Adi Komii siir inig iir.

²³ Adi Komii siir dimin kibiyin paenan nuyaeyin ti om komii iirin siyar nuyaei. Mi ti inkamin sibsibnanin siir dimin kibiyin paenan nuyaeyin yio ini yukidnan ywowin mi ti om komii iirin siyar nuya haiginuwi mi ta hiriinan sairsika, bie bwano hapairin paninsi whwoyasi.

²⁴ Mi iikamim omom omomiyim sima niti mi sima ti sowiir dimin kibi komii komiyyim paenan nuyaeyim ti om komii iir nwowim simiir kigi mi sima wa niti mi wa mi ami hinda tinda. Mi inkam komii komiyyim yipiki dimin taemin whiekakim simiir kigirkakiyim sima wi umir kasakasa hainani rani, ti om komii iirin.

²⁵ Mi sima ta hira saair anowim ti tir nwowim simiirin wi haiginikou rani. Dimusi rani, wi niigak wara nwo rani. Wi nabie arar nwowiskii.

²⁶ Mi dimin taeminim yipiki iikam ima piuai mi simiir umir ikim, yim wi iki iikamim omom omomanim ti nu iirar nwowirkakim wi sima hainanii mi ti digworaekwowim sima hainanii, wi ti om komiyyin siir yainau hir ini haigigigi.

²⁷ Mi iikamim ti om iirin wi dimin biyeyim nhwo niiginiga Adi Komii siya nwoiyim wi ti om iir haininopkainam tani. Mi iikamim yipiki inokinokin dimin biyie tiriyim mi ti iikamim yipiki niksisaiga ninuwiyim mi ti hiriinan iikamim wi ti om iir wara naininopkainam tani. Mi wi ti iikamim yipiki simiir inigim ta yokwowa ti inkamin sibsibnanin siir aair nwowim wi sima simar naininopkainami ti om iirin. Yim ti iikamim yim Adi Komii siya nimbini ima saika hiriyyar nwoyokiyokikaeyamanim inokinok. Iriig.

22

¹ Mi mhoiyya ti Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosimin kariirin siya yiisimau opa iikam whinkinsis haiginuwiya wadie sima sibgu owam. Mi taka opa Biyan Inkam Komii siir ipiyya hiranki nitka maeyuwa Adi Komii siya nidwokaiyya mi ipiyya inkamin sibsibnanin siya mi idwokaiyya aka.

² Mi ta opa ini hindara kigiguskiya mi saeya ini siyuun simiir yapa yapar nakiinaniyam digim, siyuun siir bopwonau. Mi ieyin siir iegbid kwiso paeki bidi yankin okwokwonawo. Mi simiir paenidim iikam imiirin sima tiri wadie sibgu oyokiyokikaeyamim. Mi biewi biewiyim ti paeyim idip idipin iuur kwisa budigim. Bwan bwanim sima paenidkinar budikim mi ti paeyim simiir kwowim iikamim makak makakim nupai nupaiyim ti nu iirar nwowirkakim simiirin wi sima ninimniski haiginuwi wadie sima sibgu owam inokinokin.

³ Mi dimin taeminim biyanim ti nuin siirim niki tioidwomaigiyim, yim wi Adi Komii siya digiguski siya mi inkamin sibsibnan ikin sowa wi ti om komii iir nwowi iikamim simiir kigirkakam. Mi sima sowiir inigin wi hiriinan sairsi hainani.

⁴ Mi ti iikamim wi siir whwonkam iir kigi mi siya siir inigin wi simiir mwo imiir hainnimakuwi.

⁵ Mi tapaiirin wi nūisimki wara swoki omimin tani. Mi iikamim wi sikwo pae minam naingwo rani, sikwo pae minaka niriiriya apam siyiu iirin mi wi bieyam mi aingwo rani, ninomor kou hirin. Mi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siya wi hir nwowi mi bie siir maeyauwa wi siya kisina omi mi wi siyar niyaya iski mi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apiyim sima wi iikamim iikam kigirkakiyim wi simiir hariinan nwoyokiyokikaeyami inokiiinokin. friig.

Jisis siya wi sipi swoki itsauswi

⁶ Mi Adi Komii siir paekwosimin siya boinki kariirin, tiki yayim wari kira winaowidin yim kaimwokikaimwowaigim wi hariinanar nambiyami. Mi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siyan yipiki wi profet kamim simiir kwoinim simiir hurworwokaii mi sima wi siir yai aiir nwoke anaakninkiihaiginuim. Siya siir paekwosim imiir bidi yikrokiyim mi sima ha nitim mi iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim siya yauuni anaakninkiihaiginuim dimin taeminim yipiki wi nambiyami.

⁷ Jisis siya ti hiniina boinkikin kima hoingakar wakaeki. Kara nitam tiri. Mi ti iikamim yipiki kariir yayim ta yokwo aiir nwowim simiir wakaeyoknam mi ha naingwo tibmiiyim, sima wi maigimaigar nwowi.

⁸ Kara Jonkin mi ti digworaekwowim kara kigim mi ti yayim kara mi wakaekim. Mi ti dimin taeminim kara kigim mi kara wakaeyim simiir mhoiyan kara ogmwo kimidiniya ti paekwosimin yipikin kariir niisimauuin ti dimin taemin imiir siir igmiiga kingiinar ini waisi hauu.

⁹ Mi siya kimidiniya kariir boinki, tiki dimin taeminim simiir kipi tir. Kara Adi Komii siir mi aiir mriigin iikam kimiir hariinan iripa kima haingiriyu owiya kimiir Adi Komiiyin saika, kimiir piugana sair iikamim naingwo tibmiiyim. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim mi tiriiginim yipiki inokiiinokin ta yai aiir sibgu waekaeyoknaeyim siir yokwo aiir wina, krma whiekakar in Adi Komii siir miyan iikamkim. Kariir kipi hainan! Adi Komii siirar hainan iski.

¹⁰ Mi siya ina yimpiwirwir boinkripkaiyin kariirin, Adi Komii siir yayim ta yokwo aiir nwowim simiirin kipi haigiprakai. Dimusi rani, tiki iiyim ini kingin nitim ti dimin taemin ima nambiyamanim.

¹¹ Ti digworaekwowim wi kimimin tani wa kwimbiyamsasauwi. Mi iikamim yipiki dimin bibiyie tirim yim wi simiirar kintirinu tirkipkaii. Mi iikamim yipiki dimin biyieyim simiiram naingwowim yim wi simiiramar kintirinu aingwokwo kripkaii. Mi iikamim yipiki dimin miyik tirim, yim wi simiirar kintirinu tirkipkaii. Mi ti iikamim yipiki wadie nwowim, yim wi wadie hiriirar kintirinu okripkaii.

¹² Jisis siya boin, kira wakae. Kara nitam swoki tiri. Kara niti, kara wi iikamim simiir digworaekwowim simiir nauni onkwoni. Mi kara simiirin wi nwoke hauuwim dimin taeminim biya sima tirim mi ti tariinan sima tir ikim.

¹³ Karaigin biu nwowin mi mhoiia wi karar swoki okii mhoiig mhoiivin. Biya kara biyar nwowin kara dimin taeminar mi tirkin mi mhoiia simiirin wi kara sibgu tiri.

¹⁴ Mi iikamim yipiki. Adi Komii siir yai aiirar naingwo tibmiiyim yim ini iikamim yipiki simiir yuis imiir hisokiyim mi wadie ha nwokiyim ini simiir hariinan ywowim. Mi iikamim ti hariinan nwowi sima wi maigimaiga nwowi dimusi rani, Adi Komii siya simiirin wa kignin kin apninopkaigi ti omin siir ano imiir napninopkainamin ti paeyim simiir paenidim yipiki iikam imiir whinkinsii haiginuwiyim sima nokwoyokiyokiyim wi simiir whinaei.

¹⁵ Mi iikam bibiyieyim yipiki simiir kwoin imiir napiyim sima mi iikamim yipiki nop nanaowiyim mi iikamim yipiki hu priinanae priinanaeiyim mi tiriiginim yipiki iikam nirmi nisomsom aokaowiyim mi tiriiginim

yipiki uridyu bibiyeyim sim nankinimiyeyim mi tiriginim yipiki yai priyiksaseiyim mi ti hiriinan iikamim yim wi ti om komiiyin siir ano imiir napninopkainam tani. Yim wi idowiyi hiarar nwowi.

¹⁶ Jisis kara wi kariir paekwosim iir nikropki mi siya niti siya wi yayim iikamim Adi Komii siir piugana sairrim iki omom omomim simiir nwowim wi simiir nanaakninkiihaiginuwi. An Kara Devidni piugana sairgin mi an kara siir piugana sair yiniekin. An Kara ini nauunin ninomor kou whwoyawiyyin mi nugak aiarar nadiguyakwokiyin ini siir hiriinan ywowin.

¹⁷ Adi Komii siir naeyuin mi inkamin sibsibnan nwo ikin, siir piugana sair iikamim mi wiga yipiki siir wignan nwo, sima iikam imiirin ti hiniina boinkikim, kima wit. Ti iikamim yipiki ti yai imiir wakaeyim sima ha boinki, kima wit. Mi iikamim yipiki kwoinki haeyim yim ha wit ta opa yipiki iikam imiir whinkinsis haiginuwana sima sibgu oyokiyokiikaeyamam sair kwiyaeyam. Mi sima wi hinda nunga nunga priikwiyaei wi umir aka nwo rani. Iriig.

Nikopkaigyan yai aeya

¹⁸ Kara Jonkin. Kara iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyim kimiir boinkii mi ti digworaekwowim yipiki wi mhoiya nimbimbiyami ta yokwo aiar nwoyaiyim, kara kimiirin pi igao yai hiniina boinkii, iikamim yipiki yaeya yai nhirim ti yayim ta yokwo aiar nwoyaiyim simaka nankin winkii mi simiirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkini ya yokwo aeya boina sair hiriinan.

¹⁹ Mi ti yayim yipiki kara winkyim ta yokwo aiar nwowim simiirin iikam nhirkim niinaki mi mhoiya simiir digworaekwowim yipiki ti pae iir nwoyaiyim yipiki iikam imiir whinkinsis haiginuwiyin wadie sima nokwoyokiyokiikaeyamam inokainokin yim wi Adi Komii krimiir Wanin siya swoki haii. Mi siya simiirin wi ti siir om komiiyin wi siir hir kignankin o rani. Nungaka.

²⁰ Mi inkamin yipiki yai imiir nanaakninkiiyin siya boin, ihi, kara wi kapi nitsauwi. Biyan Inkam Komii Jisis, krima whiekakar in kwoin whirua nwokikim mi ha boinkikim, kira ha witsau.

²¹ Kara ha naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisiya dimin taemin miyiki miyik imiirar tirkin iikam kimiirin siir yai imiir napam. Iriig.

Yaiyim simiir bwamkibwam ima

Yai nhirim Adi Komii siir Yai win kibiya saair yaimwoki yaimwo nhir ima.

Disaipel Disaipelim yim kamim Jisis siir kigna mirii ima. Sima saika napyokiyokii miriigim. Mi siirama mi aingwo tibiigim. Kamim iuur nwisko siir kigna miriyyim. Mi simiir inigim ini Mak 3:13-19 hir nwowim.

Aposel Aposelim yim kamim Jisis saikar mirii ima. Mi dimin taeminim siya tirim simiir nhwoki kigimimikim mi sima simiirin iki iikamim hinda tinda nwowim simiir boinmimauugim. Mi iya Jisis siya naonama mi ha swoki insiin idwowin mi iikamim sima kamim siir kigna miriyyim simiirin hinina yikiu aposel inkam. Ti aposel inigin yio Grik simiir yaigin aeya. Ti inigin siir inig mwoki mwowin yio hiniingin. Kamim Adi Komii siya nikropkiyim sima.

Babilon Babilonin yio nu Irak simiir biigi biyan om komiigi komii ieya. Mi om komii Babilon hiran iikaminyim Isrel simiir iikamim sau omom nwokim mi sima sau simakar ninatkim. Mi Babilon siir inig mwokimwowin yio hiniingi. Om biye. Yokwo Komii saeya boina saair hariinan, Tiki om komiyyin yio bidi tiodwomaigiyin mi tariinanin siya nwo rani. Mi yokwowa Jon siya winkiya Revelesen hiran yio hinina win boinkikin Babilon siirin. Ya tariigina ya boiniyio yaiga. Mi siir inig mwoki mwowin yio hiniingin. Yio iikamim ti siirar nwoirkakim yipiki siyupai siyupaiyim sim nonkwowim simiir om komiigin.

Devid Devidin yio Jisis siir brougae ieya. Siya bidi bidiniyar nwokin mi Isrel simiir iikamim ingak inkam komii ieya. Mi siya inkamin bimbuiwi rani. Mi siya Adi Komii siiram naingwo tibiigim. Mi siya Yokwo kasa bi winkin. Mi ta yokwowa saair iniga Samka.

Farisi Farisi inkamim yim Judami pugana saiirgim. Yim ti kamim yim kamim kwoin whirua nwowiyim sima. Simiir kwoinim ti hinina naingwokim, ti siyiu komiyyin Adi Komii si hauugiyin Mosesni yio ini sima nokwowin. Mi ti siyiu komiyyin yio ti hinina boinkin. Krima ini siyiu miyyik whiekakim simiirar wakaeyokna apim mi krima Adi Komii siir iikam miyyik asi nwowi. Sima naingwoyimiyyokni siyiuin siir wara bi nonkwokim, nungaka. Sima Jisis siiram bi naingwo tibiigim mi sima hinina boin. Siya Adi Komii siir yinisim tani. Jisis siya simiirin hinina boin, simiir kwoinim pi whaowaekim mi sima Adi Komii siir yai aiir bi sibgu wakaeyokim mi sima ha bi boinmaugim simiirin. Siyati hinina boinkin.

Galili Galiliyyin yio Isrel simiir nuin siir nu haimii whir ieya. Mi iya Jisis siya yinisim sapisapa niki owin mi siya hapaiirin siir yopii ado sowaka waiya nwokin. Sima omin Nasaret nikiuwiyin siir hir nwokim. Kamim Jisis siir kigna miriyyim yim Galili hirankim. Mi nu Judia hiran iikamim sima hinina boinkim. Iikamim nu haimii Galili hiranim sima ninoknankin kwoin miyyik karamaeka mi sima miyyik rani. Sima ti hinina boinkim.

Sabat Sabata ya iya Judami iikamim piu sima siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya iya Adi Komii siir inig hainaniya ya saeya. Ta iya ya Fraide naiowaka nwobwakainanamtibika mipi sarere naiowaka digiribi. Mi inkam nwirin mi ta ii aiir mirii mi kamim siyiu komiini yaimin dimin winiyim yim wi hinina boini, siya miyar miriigin mi siyiu komii siir siyiu iir tauugakim, Mi sima siyiu biye bidi tirim, Jisis inkam nwirin Sabat aiir mi haiswoniskiigin. Mi kamim siyiu komii ninoknankiniyim yim hinina boinkim, siya dimin biye bidi tirin dimusi

rani, sima hinina naingwokim ma min haiswonimniskiiya ya ini mi miriinan ywowa. Min kig Jon 5:1-18 Luk 13:10-17

Tempel Tempela ya omaka Adi Komii siir inig hainaniya yasaeya. Mi biiya iya Solomon siya Juda iikamim simiir kigriraowan inkam nwowin mi Juda iikamim sima omaka komiyya Adi Komii siir inig hainaniya ta ii aiir miriigim. Mi iya Juda simiir sau omomin ha nitin mi ta omaka aiirin sima yinimnhikiigi. Mhoiyya iya inkam komiyyin nu kigriraowiyin Herot siyar niki owa mi siya Juda iikamim simiir boin sima yaeya omaka ir swoki miriyyim. Mi sima ta omaka aiirin siiyani miriiga. Mi saeya biewi kasa bi nwoka. Mi iya Jisis siyar niki owa mi siya omaka aiir namkin Adi Komii siir inig hainanam. Mi mhoiyya iya Rom hiran iikamim sima Isrel simaka niniya mi ta omaka aiirin sima yinimnhikiigi iuguski. Mi Isrel hiran iikamim sima yaeya bi swoki miriigim. Adi Komii siir yaiya ta hinina boinka. Iya Jisis swoki itana saeya kingiin nwowi mi sima yaeya omaka komiyya wi haini mirii Adi Komii siir inig aiir hainanam. Ta omaka aiirin tokpina hinina dapika Tempel.

Pris Prisim yim kamim Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir mirii ima. Tiki kamim Pris mi miriigim. Sima Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwikim mi iriipi hiriinan sima Juda iikamim yipiki dimin biye tirim simiirsi nankin imiyyaekim. Yim ti kamim sima nhwo kwis boiniyim mi Tempel aiir mi kigriraowiyim.

Hetpris Hetprisin yio inkamim iki pris nhirim simiir kou nwowi ieya. Mi pris nhirim simiirin pi siyar nikropkii simiir yapayapa miyamim. Mi ti inkamim siya ninoknankin komiigkim mi Juda iikamim siyupai siyupaiyim pi siyar mi kigriraowi. Mi Juda hiran iikamim sima eleksena ina yonwowa mi sima hiriinan inkam kibi iiar swoki okmwim okwo haiginiu ta hiriinan miya saiir bi nwowamin. Mi siya ta hiriinan miya saiirar miriyyokiyokii mi wi siyar naobugi. Mi sima nwirin wi haini mi okmwim okwo haiginiuwi.

Dimin whirki kimbu karamae nwowiya saeya. Taka maeyauwa dimin whirki kimbu karamae nwowa ya ini omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir mwowainibin digiwa nwowin siir nwokin. Mi Adi Komii siya hir nwokin. Mi hiriir namiyin bigi biyan Prisin saisar namikin. Mi biewibiewiyim siya hiriirin ii kwokwira kwokwira nantaraowikin. Min kig Hibru sapta 9

Profet Profetim yim kamim Adi Komii siir yai aiir nanaakninkii haiginiuwi ima. Adi Komii siya simiirin nwonwira nwonwira nikiunakin mi siya simiirin ina yikropkiyin siir yai aiir boinmimauuamam. Mi iya dimin taeminki nimbiyamam tiriiyim mi kamim pi simar nanaakninkii haiginiuwi simiir bwamki bwamin. Yim sima siyuum iikam ima tiriiyin simiir boinimnhikiigim. Mi iriipi hiriinan, diminin nimbiyamam tiriiyin Adi Komii siya pi ti kam imiirar boinmimauuwi. Mi sima pi iikam imiir swoki kwaboinmimauuwi. Mi kam nhirim yipiki niksisaeyim yim hinina nikiuwikim niksisa profet. Mi kam imiirin yim Adi Komii siya bi nikiunakin simiirin mi ha bi nikropkikin. Nungaka. Mi yim sima Adi Komii siir yai aiirin sibgu sibgu bi boinmimauuwikim sima iikam imiirin hindara priiyiksasaekim.

Adi Komii siir ipiia siya nidwokaii aeya. Adi Komii siya ipii komi- iya saiir nidowkaigim mi dimin taeminim pi siyar kigirkaki. Ta ipiia ipii bimbiuwi rani mi saiirin bidi puaimwamwankikina. Mi ta ipiia ya golni nonkwowkwo. Mi ta ipii aiirin inkam nwirkin bi swoki idwowika. Saiirin Adi Komii saisar ndwokai kigirkakikin nu ninomor sowiir.

Grik Grikmi iikamim simiir om komiyyin Atens. Mi simiir nuin siir Griskin.

Bidibidiniyarin simiir iikamim kasakasa rani mi sima iki nu whiekak nhirim simiirar kigirkakim. Mi iki nuim Grik sima kigriraowim simiir iikamim sima ini simiir siyu imiirara mi apim, Grikmi iikamim yim Juda iikam tani mi niksisaie adi komii kasa bi diriraerarkim mi sima ini simiir inig imiir hainanim. Mi mhoyiya Rom sima yaii Grik simaka yinii mi Grik simiirin Rom sima iyopakaiyu mi Grik simiir om komii komiiyim ini Rom sima kigrirao irkakim. Mi Rom sima Grik simiir siyuim kasaka bi wkaeyokna apkim mi ini Grik simiir yai aiirar mi imboboim. Kamim ta yaiwin kibi aiir winim sima Grik simiir yai aiir winkim mi mhoyiya kam nhirim ta Grik simiir yai imiir kigim mi sima Adi Komii siir yaiwin kibiya yaigim nhir hainanim simiir win. Latin, Inglis, German mi yaigim whiekak nhir ikim. Mi tariinan sima ini hiriinana miriyokiyokiyim.

Heven Hevenin Adi Komii siir omkin. Iikam nhirim sima hinina boini Adi Komii siir omin Hevenin ini ninomor kou hir nwowin. Tiki omin bimbuiwi rani wadieki wadiekin, iikamim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiiyim wi simasimar nami, ti om iirin mi sima inokinokin wi hirar nwoyokiyokikaeyami.

Hibru Hibru ya Isrel sima boini aeya yaigina. Biyan Yokwo Komiiya sima sairin Hibru simiir yaigim aiir winkim.

Hisop Hisopin yio paeisim wirkin. Fiya biyan Prisin siya mi nhir miriiyim mi siya pi ti pae iir haii mapi siir hppmaigi op o nhie imiir mipa niyairpasokami.

Isib Isibin yio nu komii whirkin ini Isrel simaka kingiin hir nwowin. Iikamim yipiki Isib hir nwowim sima Adi Komii siiram bi naingwo tibmiiyim. Mi sima iki niksisaie adi komii nhirim sima nonkwokwowim paeni mi nuni mi sima simiir inig imiirar hainan. Biya Juda inkam nwirin Jekop nikuwiyin siya mi siir wiyinima sima Isib hiriir yam mi hir ini owiu. Mi siir yinisimim sima nwowim hapaiir biwiyim kamarim kamnwir {400} mi Adi Komii siya boinki Moses siirin mi siya Isrel simiir iikam imiirin iripa ha haingiriyu omimirim mi sima Isib siir haiburgik mi ini Isrel hiriirar swoki amim. Mi Isib simiir kamim ti kasaka bi niniikim yaii Isrel simiir iikamim simaka. Mi Isib simiir iikamim sima niksisaie adi komiiyim simiir hainanii siyuin siirin ina haiburgikim mi sima Adi Komii kainin siirarar hainan iski. Mi sima siir inigin Ala dap mi sima Adi Komii siiraramar yaingwo tibmii sima Jisis Kraiis siiram wara bi naingwo tibmiiikim. Niingaka. Sima naingwo tibmiini siyuin siir bi nwokim.

Mastet Mastetin yio pae wirin siir inigin. Mastet nidin yio komii rani sapkisapisimkin sima siir nid imiir haigim mi nae minaka nikrimkrin aeikim.

Narin Narin yio paeisim wirkin iikam sima siir mi imiir nopaiikim mi siirin pa sikini, mapi dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiiaeyiim pi simiir niyopki mapi piuii miyikar whaki. Ti diminin siirin umir prasae bi sainikin.

Salpa Salpain yio dimin whirkin siiyanankin. Fiya iikamim sima siir nanagiyim mi siya huwa ha kinkiyim mi siir piuwiyi miyik bi whakika.

Samaria Samaria yio iikamim nu Samarianim sima, siya ini nu Galili mi nu Judia sower bopwo hir nwowin simiir siyuin yapakin mi Isrel simiir iikamim sima hinina naingwo rani, sima miyikim. Niingaka. Sima ini sau omomnan ywowim.

Saion Saionin yio mhui inigin. Mi om komii Jerusalem siya ini ti mhui iir waiyin. Mi iya Jisis siya om heven siir haiburgigi nua tiriri swoki iti mi siya biyin wi mhui saion hiriirar niuuni.

Stoik Stoik kamim yipiki Juda simiir siyiu komii whir iir nonkwowim. Sima hiniina boinkim yipiki kimpipisusi nidid karamae nwowim mi yipiki maingimainga nwowam kinankiugi karamae nwowim. Mi ti sima kamim yipiki stoik simiir siyiu komii whir iir sibgu onkworinuwiyim. Ti sima yayim sima boinim.

Livai Livai kamim yim Isrel simiir piugan kwir aeya. Juda simiir brougaeyin Jepok siir yinisim nwir ieya Livaiyin. Moses siya mi siir nomousimin Aron sowayaowin Livai inkamko. Mi biigi bi nwowin biyan pris inkamin Aron siyaargin. Mi mhoiya Livai simiir kam whiekakim ini Adi Komii siir omaka mariiyin inkamkina ywowim. Mi ta mi aiirin piugan kwiran inkamki bi mariigim Livai simiir kamim sima mariigim.

Mana Mana dimin whirni inigin. Biya iya Moses siya Isrel simiir iikam imaka nwowin mi sima ina haiburgikim nu Isib hirin. Mi sima maeyau siiyin apa niinga siir hir nwokim mi sima naemin karamaeka. Mi Adi Komii siya simiirsi naingwoyimiyokim mi siya inokiiinokim simiirin nae pa hauugi. Mi ti naeyim sima nugakarar hainakiyokiwokim mpa hainami simiir omaka hariir mpa naei mi sima pi wadieyar nwowi. Min kig Eksodas 16:14-21 mi Nambas 11:7-9 Tikinim yim ini biyan Yokwo Komiiya saiir nwowim. Mhoiya iya Jisis siya nwowa, siya hiniina boinkin. Karargin ti naeyin ninomor kou hiranin. Mi iikamim ti naeyin siir naei mi sima wadieya nwowi mi inokiiinokim wi hariiyar nwoyokiyokikaeyami. Siya hiniina boinkin. Min kig Jon 6:46-51.

Isrel Isrelin Juda simiir nuin siir inigin. Iya simiir brougaeyin Jepok siyar niki owa, Adi Komii siya siir inigin Isrel siir asi nakiugin. Mi mhoiya sima maingimainga ha nwowim ti inig iirimin mi ina boinim, krima Isrelni yinisimkina Juda iikamim sima min boinkim, simiir nuin siir inigin Isrelkin.

Juda Juda yio Isrel simiir iikamim simiir inig whir ieya. Mi iikamim Isrel hiranin simiir brougae nwirin Juda siyaargin. Siya Jepok siir yinisimkin. Juda Isrel simiir piugan kwir aeya. Mi Isrel simiir Inkam Komii Komiiyim simiir kigriraowim Juda piugana saiir hirirankinaigim. Mi Juda simiir piuganim iur kwisko.

Judia Judia yio Isrel simiir nu haimii whirkin. Mi siir yaimwoki yaimwowa hiniinga. Inkamin Adi Komii siya nimbingiyin idowiya napmariiyam mi siya. Mi sima hiriinan asi dapi Jisis. Mi Adi Komii siya nimbingikin siirin mi siirin ha nikropkikin iikamim simiir dimin bibiyeyim simiirsi naowim. Mi sima siirin Kraisi asi dapkim.

Rom Romn yio om komii whirkin. Ti omin tirinanin ina niki oyokiyokiiyin mi ini nu komii Itali hir nwowin. Biya Rom sima kasakasa rani mi sima pi iki nu nhirim simiirar mi ami mi pi yai simaka ninii mi simiirin pi sima niyopakaiyiwi mi simiir nuin pi sima kigriraowi. Iya Jisis siya niki owa mi Isrel simiirin Rom sima kigriraokim. Mi tariinanin sima hiriinan tir tani.

Sam Sama ya biyan Yokwo Komii kwira saiir yokwo kwiraka. Mi Inkam Komii nu kigriraowiyin Devid mi iikamim Isrel hiranin ninokninkakim sima winka. Mi ta yokwo sama iya iikamim sima Adi Komii siir inig hainaniyim pi saiir mwai imiir kigmak waowi.

Sadyusi Sadyusi kamim sima Juda simiirar isid whirkin. Mi simiir kam whiekak nhirim sima omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiirar mariigim. Mi iriipa hiriinan simiir nhirim kaunsel kamargim. Farisi mi Sadyusi simiir siyiuim iripa rani, ini yapayapa ywowim mi simasima io asi ninwo anwowi. Mi Sadyusi sima hiniina boinikim, iya iki iikamim naonamiyim sima ie hiranki bi swoki insiin idwovikim. Niingaka. Simiir

kwoinbudin hindira kiguguguskikin. Mi sima ha naingwowi Adi Komii siir om hiran iikam karamaeka mi Didu naopwai mi niksisee adi komii karamaeka. Mi dimin taeminim nimbiamiyim sima hinina naingwowi, yim inkamki diriraerari, yim Adi Komii siya nonkwoko rani. Niingaka.

Sisa Sisa yio Rom simiir yaiginga. Saiir yaimwoki yaimwowa hininga. Nu kigriraowan Inkam Komugin.

Wain Wainin yio hinina diriraerarin. Inkamin pi paeyin grep nikuwiyin pi siir nid imiir whinhal. Mi ti paeyin pi siir hii imiir nonkwo nhak-naokainaowidi. Mi iki iya saeya whibaomaigiyim mi sima sairin pi haningi kwiyaei. Mi Juda sima kwiyae op miyik karamaeka. Mi iya sima nae naeyim pi ta op wain anaka naekwiyaei. Mi iikamim ta wain op aairin homgak kwiyaeanaeyim mi sima pa kwiyae whaowaenami.

Baptais Baptaisa ya Yokwo Komii sairin hinina winboinka, Jon siya iikam kasakasa bi baptais haiginiugin ie Jodan hiran. Mi Jon siya simiirin hinina boinkin, kima kimiir dimin biyeyim simiirin digiumii haimriyugik mi iikamim irira nwonwira wa nwoki ninoknankinim sima digiumii bidi haimriyugikim simiir dimin biyie imiirin. Mi iikam nhirim yipiki Jisis Kraiss siirim naingwo tibmiiyim mi baptaisa ya min nisiimauwi sima naingwo tibmiiyan iikam bidi ywowim. Mi baptais sair yaimwoki yaimwowa hininga. Ti inkamin op baptaisiyin yio hinina nisiimauwi, siir kwoinin bidi kisina haigiyin mi dimin biyeyim siya tirim digiumii bidi haimriyugikin.

Hosana Hosana inigin yi min boinkin inkamin inigakin siir nokboinmairikin. Yi hiniingin siir inig mwokimwoin Adi Komii siya wi siir nwoki hainan prapraskiyim.

Pailat Pailat siya Rom simiir nu kigriraowan inkam komii nwokin, yipiki biya omwai niki waiyan. Iya Jisis siya nwowa Pailat siya Isrel simiir iikam imiir kigriraokin.

Pasova Pasova ya Judain iikamim simiir ii komii kwir aeya. Mi ta iya iikam whiekakim mi bi miriigim. Mi sima Jerusalem hiriir yam mi iiyim iriiryarkwisa ywo. Mi Adi Komii siir inig iir hainan mi nae komiyya ina yaeya. Iya biya simiir yidiwi wanwiyaeiyim nu Isib hir haiyim hik mi Adi Komii siya simiir whindiraraerarkikin mi sima nu Isib siir haiburgikin mi ina yamim. Mi ta hiriinan sairsika biewi biewiyim sima ta pasova iya sairirar naingwowikim mi pi Adi Komii siir inig iirar hainani.

Pentikos Pentikosa ya ii komii kwir aeya piu siisiya. Isrel hiran iikamim sima nonkwowiya biewi biewiyim sim. Mi iya pasova iya dig nwokiya wik iriiryarkwiso sowiir mhoyiya ii Pentikosa pa nimbiamii. Iya sima numiran sasaeyim sim ningugu haiyim mi bali, ta iya saeya pentikos iya. Mi ta iya iikam whiekakim sima Jerusalem hiriir namikin mi pi omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair napninpokainamiyim mi naeyim pi Adi Komii siir hauwi. Pris inkamim sima wraisu pa nisom hii pa nanagi mi pa nankin imiyyaeki Adi Komii siir iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumigiyim. Taka iya ya iikamim naingwo tibmiiyim simiir ii komii wararga. Siyiu hiniingin sima tiriyyin. Iya Jisis siya naowa mi siya ina swoki insiin idwown mi ini ninomor kouwa hiriir yamim. Mi mhoyiya kamim siir kigna miriyyim sima omaka iruwar nidwokai omamirkin Adi Komii siir naeyiu iirim. Adi Komii siir naeyiun ha nitin mi kirie simiir yauni hauuni. Mi sima ini yaiginpai yaiginpaiyim simiirar boinamim. Iya sima hiriinan boinim iikam whiekakim sima Kraiss siir yaiya ini simiir yaigim aairar wakaekiyim. Mi ta ii aairin iikamim naingwo tibmiiyim simiir siyiuun ini komiyya ywokiyyin mi ta iya ya iikamim naingwo tibmiiyim simiir ii komii aeya piu siisiya. Min kig Apospel 2

Wit Witin yio naekin. Mi witnidim numar komii aiir nankiniyim sima raisnan whaknainikim. Mi iya witnidim wai nwowiyim sima pa ninguguhai mi sima simiirin pi siiyaka nobrombropi mi sima nanagiyim mipi bret nimbiyami mi sima pa naei.

Yis Yisin yio iikamim sima ninkin pridaiya iya sima bret nonkwokwowyim. Sima yisin yipa haii mi yipa pridgi witplaua aka. Iya sima hiriinan tiriiyim, bretin yipa niyopinaini mipi komiia nwoki. Iya Jisis siya iikamim simiir nowomwarkaiyuwiyim siya ii nhirim boiniyio yai nhirim yipi yis siirar boini. Ta yaiya saiir yaimwoki yaimwowin hiniinga. Yisin yio miyik rani.

Amen Amena ya hiniinga. Min kig Rom 1:25,9:5, 1Korin 14:16 2Korin 1:20. Juda simiir yaigina ya hiniina boini, "Ti diminin siya dimbiyam saeya kaimwoarga" Mi iya inkam nwirki sruiiyim Adi Komii siirim mi iki iikam nhirim sima pi iripa kwoinar nwoki mipa boinki, Amen.

Yaowae Adin ninomor kouwanki nitkin Bidi bidiniyarin Profet inkam nwirin siir inigin Danielkin siya inigin min daphaiginugin inkamin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin siir iikamim simiir nanmaiwarkainaim mi simiir dimin biye imiir haiyopriimdiyumiigiyim. Siir dimin mwoki mwowin yio ini Kraiis siir hiriinan ywowin. Jisis siya ti inigin siya siyar swoki kwaboinakin. Mi iya Jisis siya, siya siyar swoki dapnain Yaowae Adin ninomor kouwanki nitkin, siya boin siyairgin inkam Adi Komii siya nikropkiyin mi yipikin Adi Komii siir kiriekakin. Siya inkamargin mi iriipa Adi Komiiagin.